KAYNAK ESERLER: 32

ÇORUMLU 2000

2001-2002 3

MAHMUT SELİM GÜRSEL

2024

KAYNAK ESERLER DİZİSİ:32

ÇORUMLU 2000

2000-2001 3

Mahmut Selim GÜRSEL

2024

ISB978-625-94968-2-5 (Tk)

ISBN978-625-94968-5-6 (3.c)

TAKDİM

Bir kitabın doğması, o kitabı yazmaya kalkan kişinin amacına ve bilgi birikimine göre değerlendirilmesi uygun olarak görülmelidir.

Elinizde bulunan bu çalışmanın sizlere ulaşması için günlerini veren bu çabası için şükranlarımı sunarken, bu çalışmada da benim ufacık bir katkımın da bulunması beni bahtiyar etmiştir.

Bu çalışma ile sizlerde bazı bilgileri edinmiş ve faydalanmış olarak uzun yılların birikimlerinden aydınlanacağınızı göreceksiniz.

Bilgi; yazılmadıkça kaybolmaya açık birikimlerdir. Her insan bir kitaptır; onu okumamız gereklidir.

Tanımadığımız ve anlamadığımız kişiler hakkında nasıl kararlar veremezsek; bir çalışmayı da incelemeden, okumadan karar veremeyiz.

Mahmut Selim GÜRSEL

Mahmut Selim GÜRSEL

1947 tarihinde babamın subay olarak bulunduğu Erzurum'da bir at arabasında doğum evine giderken doğmuşum. Babam Eminsu Ali Rıza Gürsel, annem ise Fahriye hanımefendi idi.

İlkokula İskenderun'da başladım. Ankara' da bitirdim. Ankara Yenimahalle Ortaokulunun birinci sömestrsinde babamın emekli olmasından dolayı 1960-1961 öğretim yılında Çorum'a gelince Atatürk Ortaokuluna devam ettim. Babamın "oku da oğlum ceketimi satar seni okuturum" diyerek bana yaptığı nasihatleri ters tepki yaptı, okumuyorum! Diyerek okulu birinci sınıfta bıraktım. Marangoz çırağı olarak Azmi Başar ustanın yanına girdim. Askere gidene kadar ustanın yanında çalıştım.

1967 tarihin de askerlik dönüşü, Ankara Emniyet Müdürlüğüne teknisyen olarak göreve başladım. Ortaokulu dışarıdan 2 yılda bitirdim 1972 tarihinde polis memuru olarak Ankara'da çeşitli şubeler ve karakollarda çalıştım. 16

Eylül 1973 tarihinde Selma (Kurşuncu) Hanımefendi ile evlendim.

1978 yılında ayında naklen Çorum İl Halk Kütüphanesine Memur olarak geçtim. Dışarıdan Çorum Ticaret Lisesini iki yılda bitirdim. Kendi kendime Osmanlıcayı öğrenmeye uğraştım, Hat sanatı ile biraz ilgilendim 150 ye yakın Serlevham var, Çorum Güzel Sanatlar Galerisinde ve Kütüphane salonlarında bu levhaları sergiledim. 3. 8. 1988 tarihinde İl Halk Kütüphanesi Müdür yardımcılığına atandım.

1990 tarihinde kütüphanelerdeki kitapların tasnifi ile ilgili 10 yıllık bir araştırmamı "Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey)"kitap haline getirip Kültür Bakanlığına sundum. Kitabımdan Türkiye'deki bütün kütüphanelere dağıtılmak üzere 1000 adet satın aldılar.

1993 yılında Türkiye'deki bütün kütüphanelerde bulunan "El Yazması" kitapların Ankara Milli Kütüphanesine toplanma kararı veren Kültür Bakanlığına karşı Çorumlu hemşerilerimi haberdar ettim, mahalli radyodan ve gazeteler ile parti il Başkanlarını ile Millet Vekilimiz Rahmetli Adnan Türkoğlu ve Belediye Başkanımız Rahmetli Turan Kılıççıolu'nun destekleri ile el yazma kitaplarımızın Çorum' da kalmasını sağladım!

Açık öğretim için üniversite sınavlarına girip kazandım. İkinci sınıfta iken 25 Nisan 1994 tarihinde Tatvan Bitlis'e Müdür olarak tayinim çıktı, tayin edildiğim yere gitmeyerek emekliliğimi istedim.

İlkokul sıralarında okuyarak pilot olmanın düşlerini kurardım. Bu hayalim gerçekleşmedi. Şu anda Emekli Memurum.

Marangozluk, oymacılık, Polis Memurluğu, Memurluk ve idarecilik yaptım. Her çalıştığım meslekte çeşitli önemli olaylar oldu ise de son çalıştığım kurumda bence en önemli bir hatıramı anlatmak istiyorum: Kütüphanedeki çalışmalarım ve " El Yazması Kitaplar"ın Çorum'da kalması için verdiğim çabalar neticesinde Bitlis Tatvan'a tayin edilme olayım beni çok yıktı. Fakat bu üzüntümün boş olduğunu zamanla gördüm. Rabbimin izni ile Hacca gitmek nasip oldu, kitaplar yayımladım ve İki adet derginin çıkmasına vesile oldum. Mesleklerin insanlara sağladığı maddi avantaj olarak, evinizi geçindirecek, namerde muhtaç etmeyecek avantajından başka, manevi olarak; sizin yaptığınız işlerle ilgili karşılaştığınız problemleri değerlendirirseniz avantajların neler olabileceğini hayat okulundan öğrenmiş oldum.

Yazı yazmaya beni kimse teşvik etmedi Kütüphane için hazırladığım kitap beni yazmaya teşvik etti. Yazılarım mahalli basında yayımlandı. Yazılarımdan dolayı bir ödül almadım; fakat kitapları ve bu dergi benim için en büyük ödüldür.

İdealim: Çorum'a tam teşekküllü bilgisayar ortamında bir kütüphane kazandırmaktır. Bu idealim yüzünden tayinim çıktı. Yayımlanmış dört çalışmam bulunmaktadır. Bunlar:

" Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey) ",

"Çorum'da Yatan Meşhur Yatırlar",

"Çorum 97" ve

"Çorumlu 2000 Aylık Kültür Sanat Tarih ve Edebiyat Dergisi 63 sayı basıldı ve Bu sayfalardan 250bayıya kadar

Internet'te yayınlandım. Halen dergilerin tamamı sitemde bulunmaktadır"

“Sarı Çiğdem Şiir Defteri 200 sayı”

“Çorum 2002”

"Menakıb-ı Koyun Baba 2004

Teskere-i Makamat Çorum’da Yatan Meşhur Yatırlar

"Hacım 2007" Şiir Kitabı

Onlarca çalışmam bulunmaktadır.

Bakanlığa sunulmuş; "Alfabetik Türk ve Yabancı Yazarlar Fihristi" ve "Ne Nerede Başlıklı Arama Fihristi" basım için hazır beklemektedir. Yazılarım daha çok araştırma dalı ile makale türüdür. Tiyatro çalışmalarım, şiir ve hikâye denemelerim bulunmaktadır.

Benim okuyucularıma diyeceklerim şudur ki. Doğru bildiğiniz konuları savunun. Bu savunmanız size belki tepkiler getirecektir. Bu tepkileri inceleyerek doğru olup olmadığını araştırın.

https://gurselyayin.com corumlu2000@gmail.com

DİKKAT! BU BİLGİ TELİF ESERİDİR!

Hukuka, Yasalara, Telif ve Kişilik Haklarına saygılı olmayı amaç edilmiştir!

Gizlilik şartları, Telif Hakkı Mahmut Selim GÜRSEL adına tüm hakları saklıdır. Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 25

Yıl: 3 Sayı:25

ÇORUMLU 2000

ISSN 1301-9945

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Gürsel-YAYINEVİ

Fiyatı KDV Dahil 1.500.000 Tl.

ISSN 1301 - 9945

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR,TARİH,SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Yıl :3 Nisan 2001 Gürsel YAYINEVİ Sayı 25

SAHİBİ ve Mesul Md. Mahmut Selim GÜRSEL

İdare ve yazışma adresi Osmancık caddesi Ölçek İş Merkezi 27/ 34 ÇORUM

mail YAZIŞMA ADRESİ: corumlu2000@yahoo.com

SAYFA: http://www.corumlu2000.com/

İş : 0-364-224 89 13 / Ev:225 13 85 Cep: 0-542-362 20 78

Dizgi ve Mijanpaj Gürsel YAYINEVİ

İrtibat:

ADANA	Yalçın GÜRSEL	Tel : 0-532-340 35 17
ANKARA	Abdulah ÖZÜYAĞLI	Tel : 0-312 340 81 89
ANKARA	İsmet TEZEL	Tel : 0-312 432 35 94
İSTANBUL	Suavi HAKAN TORAMANLI	Tel : 0-542 345 88 85
İZMİR	Yılmaz GÜRSEL	Tel : 0-232 373 37 30

Bu Sayıda:

Bekir Baki AKSU ..... Su Hırsızları 32. s.
Ahmet ARSLAN ..... Bir Damla Su 16. s.
Mesut ARTAR ..... Küçük Esnafı Diplomalı Yapılım Ama; Küçük Esnafı da Eritmeyelim 15. s.
Kamil AYCAN ..... Dünya Neren Sallanıyor ? 4. s.
Gürsel BÖREKÇİOĞLU ..... Kitap ve Kütüphane 9. s.
Recep CAMCI ..... Hicret 20. s.
Hacı CELEBCİ ..... Aşık Veysel Şatıroğlu 8. s.
İsmet ÇENESİZ ..... Ahde Vefa 30. s.
Abidin ÇETİN ..... Lahana, Anadolu Karnıbaharı İtalyan Karnıbaharı 27. s.
Erkan EROL ..... Yollarda İzler Var. Güz Var, Kış Var, Yaz Var, Aşk Var, Aynılık ve Sevinç Var 19. s.
Emel ESEN ..... Açık Pencere-Sen Yokken-Anne-Adı Seven Yağmur-Yüreğinin Gördüğü Yere Git 34. s.
Zekai İŞLER ..... Yeni Meslekler ve İşyerleri 21. s.
Eşref ERTEKİN ..... Maniler 28. s.
Mahmut Selim GÜRSEL ..... Coğrafya 2. s.-Gele Geldik Bu Günlere 3. s.- SPG (Tüp Gaz) ve Bizler 7. s.
Metin KALYONCU ..... Yazılı Basılı Yayınlarda İskilip 5. s.
Elif KARDEMİR ..... Okuyucu Mektubu 24. s.
Ulvi ÖĞRETEN ..... Çorum Tarihi 4. s.
Gazanfer ÖZDEMİR ..... Er Meydanından Kimler Geldi Kimler Geçti 13. s.
Tanju ÖZSÖNMEZ ..... Bel Ağrısının Yaygınlığı ve Nedenleri 26. s.
İsmail PAMUK ..... Karadonlu Can Baba Kimdir ? 7. s.
Uğur PAMUK ..... Karikatürler 23. s.
Rıfat PATIR ..... Doktorunuz Cevaplıyor 25. s.
Salim SAVCI ..... Öğretmenlik İşte Budur 11. s.
Zafer Eşref TERLEMEZ ..... Okuyucu Mektubu 24. s.
Ali YANCI ..... Dörtlükler 35. s.
Raşit YÜCEL ..... İhtiyaçlarımız 12. s.

Dizin Soyadına göre düzenlenmiştir.

NOT : Dergide yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüş ve yorumlar yazarına aittir. Yazılar, yazarından görüş alınmadan kullanılamaz

Bu sayıya yazı ve reklam vererek katkıda bulunanlara

Gürsel YAYINEVİ teşekkür eder.

Fiyatı:1.500.000 Tl. Çorum İçin Yıllık 19.000.000 Tl. İl Dışı Yıllık 27.000.000 Tl.

Kapak Fotoğrafı: Gürsel YAYINEVİ Baskı : İSTİKAMET OFSET 0-364-213 13 13

24.Sayıdan Devam

KIRDİLİM BOĞAZI:

Merkez ilçenin kuzeyinde bulunan Eğerci dağları ile, batı kısmında bulunan Alagöz ve Kösedağları arasında bulunur, Çorum-Osmancık yolu buradan geçmektedir.

SACAYAK Boğazı:

Çorum Çat suyu ile Çekerek ırmağının birleştiği yerde bulunmaktadır. Sacayak ismi vadiye açılan üç boğazdan almıştır.

SIKLIK BOĞAZI:

Merkez ilçenin Samsun yolu üzerinde bulunmaktadır. Çorum ovası ile Düvenci ovasının sınır vazifesini görür. 7 kilometre uzunluğunda olup,Sıklık suyu bu boğazdan geçerek ,Derin çaya karışır.

İLİMİZDE BULUNAN AKARSULAR

Çorum İlinde bulunan akarsular Kızılırmak ve Yeşilırmak havzalarına dökülürler.

KIZILIRMAK:

İlimizin içerisine Bayat ilçesi sınırları içerisinde girerek,kuzey doğu istikametinden akarak Bayat Çayını alır,Bayat ilçesi topraklarında 20 kilometre aktıktan sonra,İskilip ilçesi topraklarına geçer ve Şehir Meydan Çayını alarak İskilip topraklarında 32 kilometre akar,Merkez ilçe topraklarına girer. Merkez ilçe topraklarından sonra Laçin ilçesi ve Dodurga ilçesi sınırını teşkil eder ve Dodurga Çayı ile Hamamözü Çayını alarak 28 kilometre akar ve Osmancık ilçesi topraklarına girer ve Kavas Çayını alır. Osmancık topraklarında 32 kilometre akar ve Kargı ilçesine girer ve Değirmen deresi ile Devrek Çayını alır, Devres Çayı birleşiminde yaklaşık kırk derece dönerek doğuya yönelir,Kargı düzlülüğünü meydana getirir. Kamil bucağından gelen Avlağı Deresini alarak 70 kilometre olmak üzere 182 km. uzunluğu bulur ve Sinop iline girer.

Kızılırmağın genişliği 100 ile 500 metreyi bulan genişliği ve 1 ile 15 metre derinliği bulunan yatağında Akar. Irmağın Çorum topraklarında aktığı yatağında iki önekli çağlayan bulunur.

Kızılırmak üzerinde ilimizde önemli üç köprü bulunmaktadır. Bunlar :Çorum İskilip yolunu bağlayan, Salur köyünün güneyinde bulunan köprü İlimizin en uzun köprüsü olarak yapılmaktadır. Eski köprü Obruk Barajı suları altında kalacaktır. Osmancık ilçesinde bulunan tarihi Koyunbaba Köprüsü, ve Avşar Köyünde Çorum-Kargı yolunu bağlayan köprüdür.

DELİCE SUYU (IRMAĞI):

Kızılırmağın kollarından Delice suyu Sungurlu ilçesinin en önemli akarsuyudur. 80 kilometreyi bulan Budaközü Deresinin kolları olan

Kamilli ve Diğ Çaylarından beslenir. Delice Irmağı Kırıkkale ve Çankırı illeri arasında sınır teşkil eder.

ÇEKEREK IRMAĞI:

Ortaköy ilçe topraklarının az bir kısmından geçerek Amasya il topraklarına girer.

ÇORUM İLİNİN BAŞLICA AKARSULARI

DSİ 1994

Akarsu Adı	İl İçinde Uzun.Km	Debisi Met.küp/S
Kızılırmak	154	235
Delice çayı	71	52.4
Devrez suyu	11	35.000
Alaca çayı	93	11.000
Çorum çayı	47	0.850
Çekerek çayı	16	37.800

İLİMİZDE BULUNAN GÖL VE GÖLETLER

Çorum ili sınırlarında tabi olarak önemli göl bulunmamaktadır. Merkez ilçede Eymir gölü adı verilen göl bir birikintidir. Yazın suları oldukça azalmaktadır. Derinliği 1 metreyi geçmez. Merkez ilçede yağışların bol olduğu dönemlerde Uyuz ve Kırkgöz adı verilen küçük gölcükler bulunmaktadır. Çoğunlukla bunlar yaz mevsiminde kurur. Osmancık ve Kargı ilçelerinde tümsek te pelerinin üzerinde tektonik özellikleri bulunan birkaç küçük göl bulunmaktadır.

Göletler bakımından Çorum oldukça

Devam Edecek

GELE GELE GELDİK BU GÜNLERE

Mahmut Selim GÜRSEL

Ne zamandı hatırlar mısınız ?

Yıl 1998.

Bundan tam 32 ay önce dört renkli 32 sayfalık bir dergi yayınlamıştı.

Siz Çorumluların görüşüne sunmuştum.

Çorum'da 1998 tarihine kadar birçok dergi yayınlanmış,fakat yayım hayatları uzun sürmemiştir.

ÇORUMLU 2000 Dergimiz direndi, direndi bu günlere geldi.

Neler yaptığımı pek çok okurumuz ve yazarımız benim ağzımdan dinledi, başkalarından duydu, dinlediniz.

Emeksiz yemek olmayacağını biliyoruz. Bizde emeğimizi 24. sayı ile sizlere sundum. Dergimiz ikinci cildini tamamladı. Elinizdeki bu 25. sayısı ile de üçüncü cildine başlamış oldu.

Birçoklarınız dergimi sırtınızda taşıdınız.

Birçoklarınız da yazılarıyla dergimize katkılarda bulundu.

Birçokları artık yazı yazmadı.

Birçokları aldıkları dergilerin parasını vermedi.

Birileri,birilerinin yayında hava atmak için 3 adet abone olalım dediler,dergi parası isteyince,biz senden telif ücreti alıyor muyuz diyerek kardeşlerine söylettiler.

Birçokları bir yazı vererek 24 sayı dergi aldılar.

Ve ben yılmadım. Yılamazdım. Çorumluya verilmiş bir sözüm vardı. 24. Sayıya kadar bana güvenerek dergi ücretini verenler vardı.

Sözümde durmam gerekti.

Ben de Çorumlu Dergisi sahibi olarak ve Çorum adına hepinize teşekkür ederim.

Dergimiz;mahalli bir dergi vasfında 21. sayıya kadar varlığını sürdürdü. 24. sayıdan itibaren ise;MAHALLİ DERGİLİKTEN, **BÖLGESEL - ULUSAL** bölümlerini de atlayarak **EVRENSEL** bir dergi statüsüne geçti. dergi statüsüne geçti. Bu başarımızı basın tarihi içerisinde hiçbir periyodik yayında görülmeyecek atlama ve atılım olarak göremezsiniz.

Dergimizin bütün yazıları http://corumlu.com adresinden 3 sayı geriden yayınlanmakta.

İleride tüm abonelerimizin bilgisayara geçmeleri ile bu adresten sizlere ulaşmaya devam edecek.

Biz Çorumluyuz.

Bizim yaptığımızı her babayiğit başaramaz dersek abartmış olmayız.

Neden derseniz?

Çorum'un Leblebisini örnek gösterebiliriz,sanayisini gösterebiliriz.

Leblebimiz tüm ülkede ismi ile tanınmakta,tanınmakta fakat,adı ÇORUM LEBLEBİSİ acaba kendisi nereli olduğunu araştırmamız gerek (!)

11,03,2001 tarihinde Samsun'a reklam araştırması için gittiğimde Samsun Saat Kulesi civarında bir kuruyemişçinin kavurarak mis gibi kokusunu caddeye sunduğu leblebiye"**Taze Çıktı Çorum Leblebisi !**" diyerek müşteriye sunması beni hem sevindirdi,hem de üzdü.

Sanayiimiz ise;başka isimlen altında sunulmakta. Fason mal üretilerek kendi ismi varken,başka markalar altında siparişleri olduğu duyumunu aldım. İnşallah gerçek değildir.

Bunlarla ne demek istiyorum her halde anlamışsınızdır. Yine de anlamayanlara anlatıyım. **İsmimize,imalatımıza sahip olalım. Sahip çıkalım. İsmimizi başka isimler altında pazarlamayalım. Başkaları sizin markanızı kullanmadan para kazanmasın.**

Saygılarımla.

ÇORUM TARİHİ VE COĞRAFYASI

Nazmi TUĞRUL

Geçen sayıdan devam

Esirler (*) bol olduğundan en çok bu işlerde esir kullanılırdı. Publikenler ahaliye tamamıyla teb'a gözüyle baktıklarından hükümete borçlu oldukları sayıdan daha yüksek vergi isterler,vermezlerse habs ederler,köle olarak satarlardı.

Kapadokya borçlarının mütemadiyen artmasından ötürü çok cefa çekti. Borcunu vermek için evladını,kızını satan bir çok aile babaları görülmüştür. Faizler [% 24]'e yükseldi. Anadolu'nun birçok yerlerinde asılanlar çıktı. Fakat boyunduruktan kendini kurtaramadı. Publikenlerin bu zulmünü her kez bildiği halde prökonsüller bile bu zulme karşı duramıyorlardı.

Meşhur feylesof ve hatib Romalı Çiçeron bu devrin zulümde ne kadar ileri gidildiğini kardeşine yazdığı mektubundan anlıyoruz:

<< Müttefikleri mahv eylemeden publikenleri memnun edecek gibi hareket edersek bu muvaffakiyet yüce tanrının eseridir.>>

Publikenlerin bu zulmi yetmiyormuş gibi sermayedarlarında çilesini çekiyorlardı. Bunlar şehirlere yahut krallara % 12'den dâ'ima yüksek para ikrâz ederek,işleyen faizi de üstüne eklerlerdi.

Halbuki ise Çorum civarında ancak sürücülük eden yalnız kaya tuzlarından bir şey çıkarabilen halk birkaç yüz sene bu halde süründü. Bu ağır vergiler Çorum civarında eski Hitit medeniyetini büs bütün öldürdü,şehirler görülmez oldu. Mösyö Şarl TEXİER bu öz Anadolu'nun tarihini yazarken << Yunan medeniyeti her tarafa güneş gibi ışık verirken burasını kabul etmemiştir>>

(*) Esirler en aşağı sınıftan daha aşağı idiler. Feth edilen memleketlerden gelen esirler Roma'nın insanlarından daha çoktu. Esirlikten azad edilen,parası olmayan bir esirin bile en aşağı yedi esiri olurdu. Bu esirler iki sınıfa ayrılırdı : efendilerinin hizmetinde olanlara şehir esirleri denilirdi. Sudanlılar,Dayalar bunlardandı. Bir evelazım bütün işleri bunlar yaparlardı. Tarlalarda çalıştırılan esirlere köy esirleri denirdi. Bunlarda ayaklarında zincirle çalıştırlar,geceleri toprak altındaki kuyularda yatarlardı. Miladdan iki yüz sene sonraya kadar bu esirleri efendileri isterlerse öldürebilirlerdi.

Ulvi ÖĞRETEN

Nazmi TUĞRUL

bölgelerine yabancı insanlar girmeye çekinirlerdi.

Fakat tarih gösteriyor ki Yunan medeniyetinden daha yüksek medeniyet çağları yaşamış olan Lukosiri Yunan ve Roma istilasından sonra söndü,nitekim ki; Yunan istilası kendi medeniyetini bile öldürdü. Sonra nasıl bir yaşama hakkı verilmiş idi ki,medeniyet yükselsin. Çobanlık selametli ve kurtarıcı bir yoldu,ormanların kuytu

ORTA ÇAĞ

İsa Peygamber Dini

İmparatorluk Anadolu'da vilayet kuruluşunu bağladıktan sonra İsa Peygamber Dini de dev adımlarla ilerliyordu. Şarktan gelen mezhebin merkezi olan Komana şehri siyasi bir ortalama kazanamadı.

Roma'nın meshebi de bura halkını ısındıramadı. Bunun içindir ki Lukosiriler, Türükmiyenler kendi hayatına uygun kurdrete muhtaç bir halde kalmışlardı. Sen Pol ve maiyeti Yahudiler Tarsus'a gelerek /--/ İnsanları müsavî kılacak esasları neşr ettikleri vakit Anadolu yaylası pek kolaylıkla yeni dini karşıladı. Yeni din insanları esaretten kurtarmıyor onlara sabır ve tahammül tavsiye ediyordu.

Pol esirlere:

<< Efendilerinize itâ?at ediniz>> demiştir. İsa Peygamber dini Allah'ın lütfuna uğramak için Yahudiler ve putlara tapanların yaptıkları gibi kurban kesmeyi ihtiyaç bildirmiyordu. İsa Peygamberin söylediklerini veya yaptıklarını yapmak kâfi idi. İsa Peygamber ise hemcinsine mu?avenat ve sevgi beslemek ; fakirliği,dünyanın gösterişlerinden çekinmeği,şereften kaçınmağı,tevazuyu,hilmi öğütlüyor; bütün insanların ulu tanrı için müsavi olduklarını bildiriyordu.

Havâriyun hastalara, fakirlere çok baktıklarından ilk önceleri Hıristiyanlık bunlardan bir de esirlerden ibaret kaldı.

Devam Edecek

Metin KALYONCU

YAZILI BASILI YAYINLARDA İSKİLİP

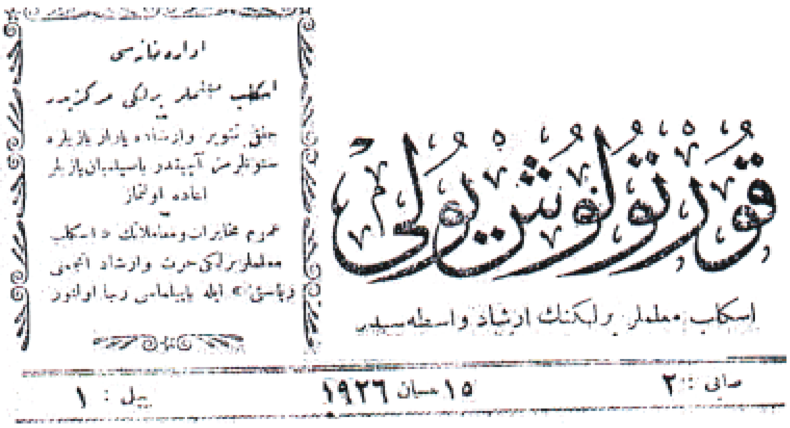

Metin KALYONCU
Cilt:1
Sayı:16
Tarih:30 Kasım 1926
Sayfa:238-240

Kaza Havadisleri:

Kazamızda tesisine başlanan Telefon Tesisi ve bilhassa makine-Lerin işletilmesi Posta Müfettişi Rıza Bey, fedakarca çalışıyor. Deneme çalışmaları başarı ile sür-mektedir.

Tabakhane Camisi önündeki şadırvanın kuruduğunu, sıvalarının döküldüğünü görüp yazmıştık. Mahalleden Emini Hayrat ve askeri emekli Hacı Akif Beyle, Muhtar Sadık Çavuşun gayret ve delalatleri ile ve tabak esnafı ile mahalle eşrafının destekleriyle Oluklu'dan su getirerek, şadırvanın tamirine başlanmıştır. Cip cip adı verilen bu su hattının ve şadırvanın tamiri için 1500 lira masraf temin etmişlerdir. Tebrik ederiz.

Birkaç yıldır gelecek, gidecek diye beklenilen telefon çok şükürler olsun faaliyete geçti. Bahaüddin Nahiye merkezi ile Köprübaşı Karakoluna kadar 60-70 km. lik mevki ye tellerin uzaması bitmek üzeredir. Pek yakında buralarla görüşülecektir. Kuzuluk'tan Çorum'a görüşülecektir. Yakın kazalara göre telefon hizmeti kazamıza çok geç gelmiştir.

Şehitlerin emaneti olan çaresiz çocuklara yardım için kampanya açılmıştır.

Cilt: 1
Sayı: 17
Tarih:15 Kanunuevvel (Aralık)1926
Sayfa: 242

TOSYA İSKİLİP YOLU

(Hakkında bir yazı özeti. Yazan Ebüsselah Rıfat)

İki memleket arasındaki sosyal ve ekonomik ilişkiler, Tosya buğday, tuz, yumurta, tiftik, deri gibi birçok ihtiyacını İskilip'ten karşılamaktadır. Bu yol açıldığında, Çankırı'dan alışverişini kesecek, bütün ihtiyacını İskilip'ten alacaktır. Tosya kendi hududu içindeki yolu tamamlamıştır. Elverir ki, İskilip'te kendi hududu içindeki yolu yapsın.

Telefon tesisi hızla devam etmektedir. Kaymakam İbrahim Rüştü Beyefendiye teşekkür ederiz.

İstilip Gençler Birliği İdane Heyetine Dr. Faik, Malmüdürü Hasan, Davavekili Necmeddin, Oğretmen Asım Ömer, İstanbulluoğlu Abdurrahman, Dönmeoğlu Mustafa, Tubuk Yusufoğlu Muhammed seçilmişlerdir. Başarılar dileriz.

İskilip Ziraat Dairesi Vekaletince ilga edilmiş, memurlar tayin olmuştur. Diyerek bu sayı son bulmaktadır.

DÜNYA NEDEN SALLANIYOR ?

Kamil AYCAN

(Dünyadaki En Şiddetli Depremlerin On Yıllık Seyri 1989-1998)

Pasifik Okyanusu olarak da bilinen Büyük Okyanus,dünyadaki okyanusların en büyüğü ve derin olanıdır. Dünya yüzeyinin üçte birini kaplar ve tüm Karaların toplam yüz ölçümünden daha büyüktür (163 Kilometre Kare)

Okyanusla ilgili şaşırtıcı bir gerçek, dünyanın etkin yanardağlarının beşte dördünün Büyük Okyanusta ya da çevresindeki karalarda bulunmasıdır. Yanardağların etkin olduğu bu topraklar aynı zamanda depremlerinde en yoğun görüldüğü yerdir.

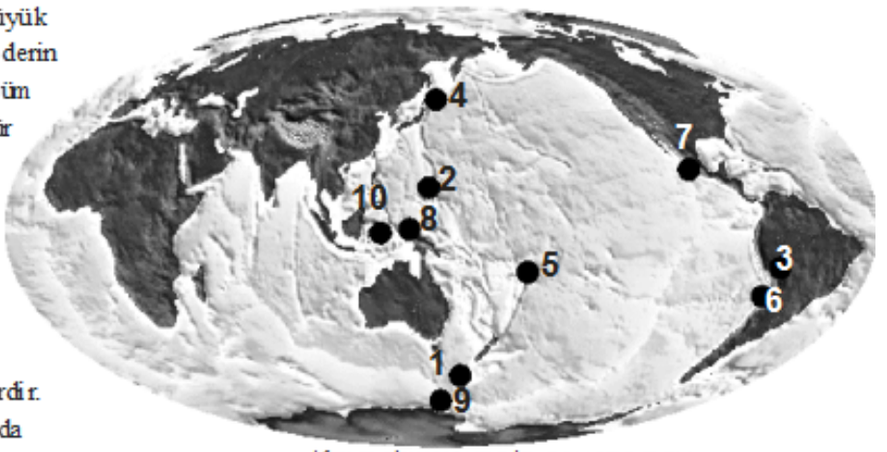

Kaynak:wwwneic.cr.usgs.gov

Büyük Okyanusta irili ufaklı binlerce ada vardır. Pasifik Adaları olarak bilinen bu adaların bazıları Asya ve Avustralya kıtalarından deprem sonucu çatlayıp ayrılmış parçalar,bazıları da okyanus tabanından yükselen sıradağların doruklarıdır.

Okyanusun kuzey ve batı sınırları boyunca uzanan Japon Adaları,Taiwan(Eski Formoza),Filipinler ve Endonezya adalarına "Kıta Adaları" Büyük Okyanusun açıklarında yanardağların püskürmeleri ya da mercan kümeleşmeleri sonucu oluşmuş adalara da "Okyanus Adaları" denir. Üç ana gruba ayrılan okyanus adaları-nın adları Yunanca&dan gelmektedir. Malezya: "Siyah adalar",Mikronezya: "Küçük adalar", Polinezya: "Bir çok ada" anlamına gelmektedir.

İkinci Dünya Savaşından sonra Okyanuslarda yapılan deniz dibi jeolojisi ve jeofiziği ile ilgili yoğun araştırmalar,Atlas Okyanusu ve Hint Okyanusunun orta kısımlarında, Büyük Okyanusun ise güney doğu bölgesinde,deniz seviyesinden birkaç bin metre derinliğinde "sırtlar" (Ridges) bulunduğu ortaya çıkarılmıştır. Yaklaşık 40.000 kilometre uzunlukta olan bu sırtlar bir timsah gibi okyanus diplerinde uzanır. (kabaca "H" harfi düşünülürse Atlas Okyanusu ile Büyük Okyanus sırtlarını birleştiren ortadaki yatay çizgi üzerinde ülkemizde yer almaktadır.) Deniz tabanından itibaren 3000 metre ve daha fazla yükseklikleri ve yer yer 1000-1200 metre genişlikleri vardır.

Yerkabuğu;"Okyanus Kabuğu" ile "Kıta Kabuğu" olmak üzere iki ayrı bölümden oluşur. Bunların her ikisinin de altında "Manto" katmanı bulunur.

Mantodaki erimiş kayaçlar sıkışıp okyanus ortası sırtlarından dışarı akar ve böylece sürekli olarak yeni okyanus kabuğu oluşur.

Okyanus ortası sırtlarda ve okyanus çukurlarında birçok yanardağ yer alır. Bu okyanus yanardağlarının en yüksekleri Havaii Adaları ve İzlanda gibi adalar biçiminde suyun üstüne çıkmışlardır. Okyanus yanardağlarındaki lavlar hemen hemen tümüyle balzattır.

Okyanus kabuğu,Büyük Okyanusu çevreleyen kıyılarda ve Hint Okyanusunun kuzeydoğusunda derin okyanus çukurluklarında yeniden dünyanın iç kesimlerine doğru yönelir. Bu alarda okyanus kabuğunun dibe dalan Levhasının üstünde bir yanardağ zinciri oluşur. Bu tür yanardağ zincirleri,Büyük Okyanusun kuzeyindeki Aleut Adaları gibi bir adalar zinciri ya da kıtaların kenarları boyunca uzanan Güney Amerika Andları gibi bir sıradağ oluşturabilir.

Bu bilgilerin ışığı altında şimdi gelin dünyada 1989-1998 yılları arasında meydana gelen en şiddetli depremlere bir göz atalım. Veriler ABD Ulusal Deprem Bilgi Merkezinin web sayfasından alınmıştır. Tarih sırasına göredir.

1 - 23.05.1989	Macquarie Adası civarı	8.2	Derinliği 10 Km.
2 - 08.09.1993	Mariana Adaları güneyi	8.0	Derinliği 59Km.
3 - 09.06.1994	Bolivya Kuzeyi	8.2	Derinliği 631Km.
4 - 04.10.1994	Kuril Adalar	8.3	Derinliği 14Km.
5 - 07.04.1995	Tonga Adaları	8.0	Derinliği 21Km.
6 - 30.08.1995	Şili Kuzey kıyıları	8.0	Derinliği 45Km.
7 - 09.10.1995	Meksika Jalisca kıyıları	8.0	Derinliği 33 Km.
8 - 17.02.1996	Endonezya	8.2	Derinliği 33 Km.
9 - 25.03.1998	Balleny Adaları	8.8	Derinliği 10 Km.
10 -29.11.1998	Ceram Denizi	8.3	Derinliği 33 Km.

Aynı web sayfasında 2001 yılındaki büyük depremlere de yer verilmiş.

13 Ocak 2001	Orta Amerika açıkları 7.7 Magnitud
26 Ocak 2001	Hindistan 7.7 Magnitud
13 Şubat 2001	El Salvador 6.6 Magnitud

Bu verilere bakıp dünyadaki depremlerin sıklığı artıyor mu? Şeklinde bir sual akla gelmekle birlikte bunun son yıllardaki ölçüm araştırma ve haberleşmedeki gelişmelerin yarattığı bir yanlış izlenim olabileceği de akıldan çıkmamalıdır. Bununla birlikte şu da bir gerçektir ki;Dünya üzerinde milyonlarca yıldır beri süregelen yapısal süreçler günümüzde de devam etmekte,insanların gözleri önünde yeni volkanik adalar oluşmakta,aktif yanardağlar faaliyetlerine devam etmektedirler. Bütün bu süreçlerden de dünyanın aktif fay sistemleri etkilenmektedir. Buna ülkemiz de dahildir.

KARADONLU CAN BABA KİMDİR ?

İsmail PAMUK

Türk Kültür Tarihinde Çorum Sempozyum Tebliğleri 26-27 Temmuz 1991 tarih ve Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi TDE Bölümü Halkbilim Anabildim Dalı Araştırma Görevlisi Sayın Gülin Öğüt PEKER;Çorum Türk Kültür Tarihinde Çorum Sempozyum Tebliğleri'ni yayınlayan Çorum Belediyesi kitabının 211-217 sayfaları arasında "Karadonlu Can Baba" isimli bir tebliğ sunmuşlar.

Karadonlu Can Baba hakkında 1960 yılından bu yana araştırma yaptığımı sayın belediye ilgilileri çok iyi bilirler. Bunun kanıtını da basın ve Makamlarınca verilen eski Turban Otelinde verdikleri plaket ve il makamının araştırmalarımı onayladığı 1992-ve 2001 tarihli yazıları. Benim kimse ile alıp vereceğim yoktur. İl makamımız ne kadar saygıdeğerse, yerel yönetimlerde o kadar saygındır. Bana bu yazıyı yazma gereğini duyuran,bir ayağı mezara sallanması ve derinliğine incelediğim "Karadonlu Can Baba" tam anlamıyla tanıtılması gereken,o günden bu güne kalem namdarlarından tek kelime eklenmemesi.

Karadonlu Can Baba kimdir ? Sivas Kangal kazası Önerli köyündendir. Hacıbektaş-ı Velinin yedinci postnişinidir. Yani tekkeleri ve zaviyeleri ıslahla görevlidir. Hacıbektaş-ı Veli onu Erzincan önlerindeki Moğolları Türk ve İslâmlaştırmak için görevlendirmiştir. Bazı yapıtlardaki hurafeler bir yana,üstün başarı ile yerine getiren bir Türk öncüsüdür. Masal tarihini bir yana bırakırda tarihimizin gerçeklerine dönersek: Örneğin bu bulunduğumuz ilimizin sınırları içerisinde;Koyun Baba,Hüseyin Gazi,Abdal Ata,Seydim Sultan,Elvan Çelebi,Hüsemzade,Piri Baba,Kandilli Baba... daha niceleri saymakla bitmez. Zamanın üniversite görevini görmüş zaviyeler ve halk ozanlarının deyişlerinden başka hangi kaynağı gösterebiliriz ? Karadonlu Can Baba zaviyelerden bazılarını kurarak İskilip

Karadonlu Can Baba Türbesi

Karaören köyünü kurdu. O adı unutturmak için üç-dört defa ad değiştirildi ama onun eserleri ben fakirden kopya ederek iki sayı Oğuzlar isimli göstermelik gazete çıkartılarak "tez!" olarak Diyanete verildi. Şimdi o bilgin yurttaşın da Diyanet Müfettişi,sonra bilmem hangi makama getirirler. Yani sayın yazar "Türbedar Postu" kelimesini kullanmamışlar. Türbenin aynısını restore edilmesi için geçmişteki çok büyük para olan seksen milyon neye ve nereye harcandı ?

Yaşadığı dönemde Türklüğü yücelten ve:

Çıktım İsmail sivrisinin başına
Görünür Hünkar Efendim görünür
Değirmenler döner gözüm yaşına
Hünkara yardımcı Karadonlu görünür.

Yani halka kendini özden kabul ettiren bir Bektaşi Alevisidir Karadonlu Can Baba.

Karadonlu Can Baba Hacı Bektaş-ı Veli öğretisinin dışında aramamaklazım

Not: Belge,bilgi istenildiği zaman hazır olduğumu saygıdeğer ilgililere sunacağımı arz ederim.

AŞIK VEYSEL ŞATIROĞLU

Hacı CELEBCİ

Sivas İli, Şarkışla İlçesinin Sivrialan Köyünde, 1894 yılı yaz mevsiminde dünyaya gelmiş.

Anası Gülizar Kadın, köyün Ayıpınar Yaylasında koyun sağmaya giderken yol üstünde doğurmuş Veysel'ini, göbeğini de kendi eliyle kesmiş.

Babası Ahmet Emmi, oğlunun adını Veysel koymuş. Veysel, yedi yaşına kadar köyde diğer çocuklarla birlikte yürüyüp koşmuş. O yıl köyde baş gösteren Çiçek Hastalığı salgını Veysel'in sol gözünü yok etmiş. Sağ gözüne de bir perde inmiş. Işığı zar zor seçebilen sağ gözü de daha sonra bir değnek ucunun kaza ile batması sonucu çıkmış. Her iki gözünü de kaybeden Veysel'in dünyası kararmış ama ne çare ? Annesi, babası, Ali abisi, Elif ablası çok üzülmüşler.

Babası Ahmet Emmi meraklı bir adammış. Oğluna ünlü halk ozanlarının şiirlerini okuyup, ezberletmeye Veysel'i avutmaya çalışırmış.

Sivaslı saz şairleri zaman zaman Ahmet Emminin evine uğrar konukolurlarmış. Veysel söylenen şiirleri ilgi ile dinlermiş. Baba Ahmet Emmi, oğlunun ilgisini sezer sezmez O'na bir saz almış. Veysel, ilk saz dersini Çamşıhlı ali Ağadan almış. Artan bir merakla git gide daha ustaca çalmağa, söylemeğe başlamış. Veysel, ilk zamanlar ünlü ozanlardan şiirler çalıp söylerken; en çok Yunus Emre, Karacaoğlan ve Dertli'nin etkisinde kalmış.

Babası Veysel'i 25 yaşında iken Esma adlı bir kızla evlendirmiş bir iki yıl sonra ise kısa aralıkla anne ve babası göçüp gitmiş dünyadan. Ana baba yokluğu kor gibi yakarken Veysil'in yüreğini bir başka acı darbe de karısı Esma'dan gelmiş. Esma gelin evin yanaşması ile kaçıp Veysil'i terk etmiş. Kızı ile yalnız kalmış Veysil. İki yıl kucağında gezdirdiği kızı da bir hastalığa yakalanıp vefat edince yapayalnız kalmış. Yakınları Veysel'li ikinci kez evermişler. Yeni hanımı 7 çocuk vermiş Veysel'e. Birisi ölmüş; iki oğlan, dört kız evladı ise yaşamışlar.

Çala, söyleye Aşık'lık unvanına ulaşan Veysel 1933 yılına kadar başkalarına ait eserleri okurken; kendi deyişlerini pek söylemekten sıkılır ve utanırmış. O yıllarda tanınmış şairlerimizden Ahmet Kutsi Tacer'le karşılaşmış. Ahmet Kutsi Tacer, Aşık Veysel'e büyük katkılar ve yol göstericilik tebulunmuş.

Tacer, Aşık Veysel'in şiirlerini gün ışığına çıkarmış. Tacer'den güç alan Aşık Veysel Anadolu'yu dolaşmaya başlamış. İl, il, kasaba, kasaba, köy, köy Anadolu insanı ile buluşmak, tanışmak Veysel'in görmeyen gözlerine rağmen ufkunun, düşüncelerinin gelişip, genişlemesine neden olmuş.

Yine Ahmet Kutsi Tacer'in yardımları ile, bir süre Köy Enstitülerinde saz hocalığı yapmış Veysel.

1933 yılından sonra tümüyle kendi eserlerini üreten ve dinleyenlerine sunan Aşık Veysel'in şiirlerinde; insan, doğa, kardeşlik, barış gibi değerler konu edilmiştir. Akıcı bir dille söylediği şiirlerinin tadı bambaşkadır. Örneğin:

"Veysel der; çıkayım bir yüce dağa
Ağaçlar bezenmiş yeşil yaprağa
Zaman gelir tenim düşer toprağa
Karışıp toprağa toz olur gider."

Diyor koca Ozan bir dörtlüğünde.

TBMM 1965 yılında Aşık Veysel'e "Anadilimize ve Milli Birliğimize Yaptığı Hizmetler den" dolayı özel bir konumda maaş bağlamıştır.

Aşık Veysel köyünde gören insanların bile yapamadığı bir ilki de gerçekleştirecek kadar geniş düşünen, tabiatı seven bir insandı. Nedir yaptığı ? İçinde her çeşit meyve ve çiçeklerin yer aldığı bir bahçeyi kurmuştur Veysel. Köyde bir dikili ağacın bulunmadığını ve köylülerin şaşkınlığını göz önüne alırsak; yapılan işin önemi büyüktür. "Asıl kör biz mişiz !" Bahçenin yeşillenmiş halini gören köylülerin söylediği söz budur. Yazımızın tam bu noktasında, Aşık Veysel'in "Kara Toprak" şiirinden iki dörtlüğü iletmek isterim:

"Koyun verdi, kuzu verdi, süt verdi.
Yemek verdi, ekmek verdi, et verdi.
Kazma ile dövmeyince kıt verdi,
Benim sadık yarim kara topraktır.

Kamın yardım kaymayınan, belinen.
Yüzün yırttım tırnağınan, elinen.
Yine beni karşıladı gül ilen,
Benim sadık yarim kara topraktır."

Haktan, halka, iyiden, güzelden yana; sanatına bir derin sevgi ve sevdaile bağlı, işine bir ömrünü vermiş olan Aşık Veysel; köyünün dar sınırlarından dünyaya açılabilecek kadar ileri düşünen bir ozandır. Kini, kavgayı asla düşünmeyen ama dostluğu, birliği her fırsatta dile getiren Ozan der ki bir şiirinde:

"Allah Birdir. Peygamberler hak.
Rabbül Alemindir mutlak
Senlik, benlik nedir bırak
Söyleyim sırası geldi.

Kur'ana bak, İncil'e bak
Dört kitabın dördü de hak
Hakir görüp ırk ayırmak
Hakikatte yüz karası

Şu alemi yaratan Bir.
O'dur Külli şeye Kadir
Alevi Sünnilik nedir ?
Menfaattir var varası"

Ne diyelim. İçiten, yürekten inanarak söylenmiştir Veysel'in şiirleri. Bir çoğunu okurken bile büyülenir insan.

Şimdiki zamanda, topçuluğun, popçuluğun acayip prim yaptığı şimdiki zamanda ne kadar çok ihtiyacımız vardır Aşık Veysel'lere.

21 Mart 1973 tarihinde 79 yaşında iken yanımızdan ayrılan Aşık Veysel'in anısı önünde saygıyla eğilmek bir yurttaşlık görevidir. O'nu, O'nun; yaşamının son demlerinde söylediği "Sazıma" adlı şiirin bir dörtlüğüyle anarak bitiriyorum yazımı.

Allah Rahmet Eylesin

"Ben gidersem sazım sen kal dünyada
gizli sırlarımı aşikâr etme
Lâl olsun dillerin söyleme yâda
Garip bülbül gibi ah-ü zâr etme"

KİTAP VE KÜTÜPHANE

Mahmut Selim GÜRSEL

El yazması yada basma; broşür, harita, dergi, gazete, kitap, plak, slayt, CD gibi fikir eserleri ürünlerinin ve çeşitli eğitim araçlarının okuyucunun yararlanması için toplanılıp saklanıldığı yer olarak tarif edebiliriz.

Kütüphane; milattan önceki devirlerde kütüphanenin mevcut olduğunu yapılan arkeolojik kazılar neticesinde öğrenmiş bulunuyoruz. Tanınan en eski kütüphaneler doğu uygarlıklarına ait toplumlarda olduğu bilinen bir gerçektir.

Bilinen eneski kütüphaneler Asur, Babil, Hitit uygarlıklarından günümüze ulaşa çivi yazısı eserlerle gün ışığına çıkartılmıştır. Bunlardan bilinenler; Mısır'da Karnak tapınağı kalıntıları arasında bulunan kütüphaneye ait bir kitabe, Eski çağların en ünü bilinen M.Ö VIII. Yüzyılda kurulan Asurbanipal kütüphane dir. Bu kütüphaneden çıkartılan 22.000 tablet bugün Brittish Museum koleksiyonları arasında bulunmaktadır. M.Ö. IV yüzyılın sonlarına doğru Yunan hükümdarı Ptolemaios I tarafından adı çok duyulmuş olan İskenderiye kütüphanesidir. Roma imparatorlukları çağlarında işgal edilen yerlerden getirilen ganimetler arasında bulunan eserlerle Roma'da kütüphane kurulmuştur. Bilinen eski kütüphanelerin birçokları şahıs kütüphaneleri olmaktan ileri gitmemekle birlikte ülke idarecilerinin saraylarında muazzam sayılacak kütüphaneler kurulmuşsa da, yıkılan iktidarları sonunda bu kitap ve dökümler yok edilmişler, yağmalanmışlardır. Bilinen ilk ilmi kütüphanelerden bazıları ise şunlardır: İngilterede; Oxford, cambridge. Paris Mazarine. Berlin Ulusal kütüphanesi. Madrid ulusal kütüphanesi. Madrit ulusal kütüphanesi. Kurulmuş ve bugün her ülkenin ulusal kütüphanesi bulunmaktadır. Türkiye'de ise Milli Kütüphane olarak tüm okurlarına hizmet vermektedir.

Kütüphanelerin genel kısa tarihçesinden sonra yazının ve kitabın ne gibi malzemelere yazıldığını incelersek: Önceleri yazı kaya yüzlerine kitabe şeklinde yazıldığı, kazılardan kil tablet üzerine, parşömen (Deri tabaklanarak yapılan) kullanılmış, sonraki zamanda Mısır'da papirüsler üzerine, Çin'de ipek üzerine ve yine Çin'de kağıt üzerine yazı yazıldığı bilinmektedir. Kağıtın icadından sonra ise yazı ve kitap yazımı artmış, hele matbaanın icadı ile de kitap basımı ve yayımlanması kolaylaşmıştır.

Kitabın oluşumu ise, yazıların yazıldığı tabletler bir araya getirilmiş, sonraları papirüsler veya parşömenler sıralanarak rulo edilmiş, ipek ve kağıt kullanılmaya başladıktan sonraları bu günkü bildiğimiz kitap meydana gelmiştir.

Çorum'da bilinen en eski kütüphane ise sırasıyla şunlardır:

"Boğaz köy Hitit arşivlerinde bulunan çivi yazısı tabletlerle Dünyaya kendisini tanıtmış, bu arşivde bulunan tabletlerden sonra diğer kazılarda ele geçen tabletlerle Hitit tarihi bilinmeye başlanmış, sonradan Ortaköy kazılarının başlamasına vesile olan birkaç tabletin gün ışığına çıkarılmasıyla , Ortaköy'de de bir tablet arşivinin bulunması kütüphane olarak kabul edebiliriz.

"Helenistik Çağda ise Çorum ve çevresinin de yerleşik düzenin bulunması, kilisenin etkisi ile burada bulunan kiliseler hakkında detaylı bilgi bulunmakla beraber , İstanbul'da bulunan ve halen etkinliğini koruyan patriklik kütüphanesindeki kitapların bazılarının Anadolu'nun Türkleşmesinden sonra Çorum çevresinden ve Anadolu'dan gittiği söylene gelmektedir."

"Anadolu'nun Türkleşmesinden sonra karışık devir sonucu Türk iskanına açılan Çorum ve çevresin de yerleşik düzene tam geçilmemesi, toprak itilafları ve çeşitli Türk beyliklerinin egemenliğine girmesinden olsa gerek kütüphane sayılabilecek bir birikimin olabileceği hakkında olmasına karşı, hangi yerde, hangi tarihte kütüphane bulunduğu tespiti yapılmamış olup, Alaca ilçesi Karahisar Temürü denilen yerde, Hicri 665 Miladi 1266 tarihlerinde Hüsameddin Timur'un bu tarihte yaptığı bir vakfiyede bu köyün eski yerinde medrese yapıldığı, bu gün Hüsamiye Medresesi diye anılan medreseye vakfettiği arazi ilevarlığı anlaşılmış oluyor. Adı geçen medresenin muhakkak bir kütüphanesinin olması gerektir.

"Osmanlı İmparatorluğu döneminde, Amasya'nın payitaht merkezi olması Nedeniyle, Çorum' Amasya sancağına uzun sürekalması, birçok alim ve ulemanın ilimiz topraklarından yetişmesi, Amasya'da bulunan medreselerde ilim okutmaları haricinde, veliahtlara sarayda ders veren hemşehrilerimizin olduğunu eşitli kaynaklar belirtmektedir. Çorum ilinde adlarını tespiti bulunan medrese ve kitaplıklar nüfus oranlamasına karşın oldukça çok olduğu görülmektedir. Bu medreselerin faydalanacağı kütüphanelerinin olması olağandır."

Osmanlı Döneminde Çorum'da kütüphane ile ilgili bilgiler 18. Yüz yılın ikinci yarısına kadar gitmektedir. Sicil defterlerinden, Evliya Çelebinin Seyahatnamesinde, Salnamelerden ve mahalli basın kaynaklarının da bulunan kayıtlara göre:

"Evliya Çelebi:"... Erbabı-ı maarifin, nükteşinas çelebileri, ulema ve sulehası, yaran-ı garüb-üd diyar adamları çoktur..."

"Eskişehir Sicil Defteri 96.S. ve Çorumlu Dergi-si 19 Sayı 13. S. ...1170 Hicri senesinde, Çorum Akpınar mahallesi sakinlerinden Müderris Hacı Ali Efendi, sokak tarafı hududunda, yontulmuş taştan muntazam ve metin bir kütüphane binası, muhtelif kitaplarını ve malikanesini vakıf ve tahsis etmiştir..."

"Hicri 1318 Ankara Salnamesi. "...1296 Hicri senesinde Müftü Ahmed Feyzi Efendi tarafından Emir Ahmed mahallesinde kargır bir kütüphane kurmuş ve 3000 cilt kitabı okuyucuların hizmetine vermiştir....."

"Hicri 1320 Ankara Salnamesi : "....1202 Hicri senede, Süleyman Feyzi Paşa Çorum'da bir kargır kütüphane yaptırmış,600 ciltlik kitabı okuyucu hizmetine vermiştir..."

"Hicri 1328 Devlet Salnamesi 406. sayfa "...Çorum'da bulunan Kurdoğlu Medresesi kütüphanesi, Fevziye'yi İrfaniye isimli kütüphanenin banisi Hacı Ahmed Efendidir. Tesis tarihi 1309..."

"İhsan Sabuncuoğlu Çorum Tarihine Ait Derlemelerim: "...İstiklâl mektebinin yerin-de ahşap yapı olarak Süleyman Feyzi Paşa Kü-tüphanesi bulunmaktaydı. Mutasarnf Nureddin Bey tarafından kütüphane yıktırılarak 1913 - 1914 tarihinde İstiklâl mektebi yaptırıldı..."

"Naci Önder 5.12.1951 Yeni Çorum Gazetesinde: "..Şimdiki İstiklâl mektebinin Bulunduğu yerdeki Süleyman Feyzi Medrekalması, birçok alimve ulemanın ilimiz topraklarından yetişmesi, Amasya'da bulunan medreselerde ilim okutmaları haricinde, veliahtlara sarayda ders veren hemşehrilerimizin olduğunu eşitli kaynaklar belirtmektedir. Çorum ilinde adlarını tespiti bulunan medrese ve kitaplıklar nüfus oranlamasına karşın oldukça çok olduğu görülmektedir. Bu medreselerin faydalanacağı kütüphanelerinin olması olağandır."

Osmanlı Döneminde Çorum'da kütüphane ile ilgili bilgiler 18. Yüzyılın ikinci yarısına kadar gitmektedir. Sicil defterlerinden, Evliya Çelebinin Seyahatnamesinde, Salnamelerden ve mahalli basın kaynaklarında bulunan kayıtlara göre:

"Evliya Çelebi:"... Erbabı-ı maarifin, nükteşinas çelebileri,ulema ve sulehası, yaran-ı garüb-üd diyar adamları çoktur..."

"Eskişehir Sicil Defteri 96.S. ve Çorumlu Dergi-si 19 Sayı 13. S. ..1170 Hicri senesinde,Çorum Akpınar mahallesi sakinlerinden Müderris Hacı Ali Efendi, sokak tarafı hududunda,yontulmuş taştan muntazam ve metin bir kütüphane binası, muhtelif kitaplarını ve malikanesini vakıf ve tahsis etmiştir.."

"Hicri 1318 Ankara Salnamesi. "...1296 Hicri senesinde Müftü Ahmed Feyzi Efendi tarafından Emir Ahmed mahallesinde kargır bir kütüphane kurmuş ve 3000 cilt kitabı okuyucuların hizmetine vermiştir....."

"Hicri 1320 Ankara Salnamesi : "....1202 Hicri senede, Süleyman Feyzi Paşa Çorum'da bir kargır kütüphane yaptırmış,600 ciltlik kitabı okuyucu hizmetine vermiştir.."

"Hicri 1328 Devlet Salnamesi 406. sayfa "...Çorum'da bulunan Kurdoğlu Medresesi kütüphanesi, Fevziye'yi İrfaniye isimli kütüphanenin banisi Hacı Ahmed Efendidir. Tesis tarihi 1309..."

"İhsan Sabuncuoğlu Çorum Tarihine Ait Derlemelerim: "...İstiklâl mektebinin yerin-de ahşap yapı olarak Süleyman Feyzi Paşa Kü-tüphanesi bulunmaktaydı. Mutasarnf Nureddin Bey tarafından kütüphane yıktırılarak 1913 - 1914 tarihinde İstiklâl mektebi yaptırıldı..."

"...1313 Hicri senesinde Hasan Paşa Ulu Camii avlusunda bir kütüphane kurmuş, 900 cilt kitabı okuyucu hizmetine vermiştir. Camii Kebir etrafındaki iki medreseden binisinin iki odasını işgal ediyordu. Bina taştan inşa edilmişti..."

Cumhuriyet Döneminde Tekke ve zaviyelerin kapatılması ile Çorum'da bulunan özel ve medrese kütüphanelerinin de faaliyetine son verilmişti. Bu olay karşısında Çorum'da yeni bir kütüphane yaptırılma mecburiyeti doğdu. Bu yeni kütüphane için kurulan Komisyon, Çorum'un çarşı ve hükümet binasına yakın olan bir akarın arkasında bulunan kullanılmayan arsaya kütüphane binası yapılması için karar verildi. Burası bu gün Belediye Başkanlığının bulunduğu binadır.

Binayı Çorumlular kanılarla taş taşıyarak,işçilik almadan yaptılar. İki katlı olan binanın altı kütüphane masraflarını karşılaması için dükkan olarak tasarladılar. Üst kısmı kütüphane salonu ve kitapların konulacağı bölüm ve memur bölümü olarak yapılandırdılar.

Binanın bitiminde açılış yapıldı. Burada Çorum halkına hizmet vermeye başladı. Çeşitli nedenler ve mahalli idarenin uygun gördüğü yerlerde kütüphane hizmetleri görüldü. Asıl sahibi kütüphane binasından çıkartılarak şimdiki Emniyet sarayının bulunduğu yerde bulunan bir okula naklettiler,oradan diğer okulların köhne yerlerinde görev yaptırıldı,sonunda eski binasının dükkanların bulunduğu alt katta hizmetini sürdürmeye devam etti.

Bu bina sıkıntısı ve kütüphane binasının da bazı sebeplerden ellerinden alınmasından dolayı Bahçeli evlerde yeni bir kütüphane binası yapıldı. Bu bina Türkiye genelinde en modern kütüphane projeleri içinde görülmekte idi. 23 Nisan 1963 tarihinde hizmete girdi. Sonraki yıllarda kütüphane Binası Çorum için yetersiz kaldı. 1980 tarihinde Çorum Belediyesince yeni yerleşim alanı projesinde bulunan arsa Kütüphane Müdürlüğüne devredilmiş, Kültür Bakanlığının tektip projesi ile Yeni Kent yerleşim yerinde kütüphane binası yaptırılmış, binanın bitiminden sonra İl Halk Kütüphanesi Müdürlüğü 25 Aralık 1991 tarihinde yeni binaya taşındı.

ÖĞRETMENLİK İŞTE BUDUR "Öğrencisini Tanımak İsteyenlere"

06'dan Salim SAVCI

Beni tanıyorsunuz,ben emekli Edebiyat Öğretmeniyim. Bir anımı dile getireceğim. Olayın iki bölümü var.

YILLAR ÖNCESİNDEN:

Yılını anımsamıyorum. Evden çıktım,lise yolunu tuttum. Okula geldim. Öğretmenler odasına girdim. Meslektaşlarımla selamlaştım. Ders zili çaldı. Öğretmenler odasından çıktım. Ceketimin önünü iliklediim. Koridorda yürüdüm. Lise I. Sınıfa girdim. Öğrencilerim ayağa kalkarak beni selamladılar.

- Günaydın çocuklar dedim öğrencilerime oturmalarını söyledim. Kürsüye doğru yürüdüm. Elimdeki iki kitabı masanın üzerine koydum.

Sınıf başkanı yoklama yapmaya başladı. Elindeki çizelgeden sıra ile öğrencilerin numaralarını okudu. Her öğrenci,saygıyla ayağa kalktı,buradayım dedikten sonra yerine oturdu.

Yoklama arasında,bir ara sınıfa genel olarak baktım. Ön sıranın sağında oturan şişmanca kızın,gözlerimin içine baktığını gördüm. Kız öğrencime doğru yaklaştım. Öğrencim ayağa kalktı:

- Öğretmenim size bir şey söyleyebilir miyim?

- Evet kızım,seni dinliyorum.

- Öğretmenim,sırası değil ama,annemin önerisine uydum söyleyeceğim. Ben,bu gece sizi rüyamda gördüm. Beni konuşturdunuz. Not defterinizi çıkardınız. Bana on numara verdiniz. Çok sevindim. Amauyanıverdim.

- Kızım,yılların öğretmeniyim. Not defterimi,ceketin iç cebinde taşırım. Ama onu kesinlikle ortaya çıkarmam,sayfalarını karıştırıp öğrencilerimi üzmem. Çünkü öğrencilerimi not ile korkutmayı sevmem. Öğretmenlik anlayışımla bağdaştıramam.

- İlk kez,not defterimi yerinden çıkartıyorum. İşte numaranı buldum. Sözlüde verdiğim beş numarayı da on yaptım. Yalnız senden bir ricam var. Bu notun hakkını ver. Sıkıntın olursa,yanında olduğumu da hatırından çıkarma.

Bir gün öğretmenler odasındayım. Söyleşi başladı:

Lise birinci sınıfta,ön sırada oturan bir şişmanca kızımız var. Bu kızımızın dersleri zayıftı. Nasıl olduysa,kendisine güveni geldi. Başarısı durmadan artıyor.

Benim dersimde de bu kızımız başarılı oldu. Hepinizden bir ricam var. Bu kızımızla ilgileniniz.

ilgileniniz.

Genel kanı;kız öğrencinin başarılı olduğunu ortaya koydu.

Ben duramadım,öğrenciyi anlamaktan,öğrenciye görelikten söz açtım. Rüya olayını anlattım.

Disiplin,otorite savunucusu olan öğretmenler,verilen beş numara on yapılmaz dediler. Sert çıkışlar yaptılar.

Bir kısım meslektaşlar ise,bu olayın bir iyi öğretmenlik olayı olduğunu söylediler. Benden yana oldular. Kendimi savunmaya kalkmadım. Herkesin görüşüne saygı duyarım dedim,konuşmamı noktaladım.

Öğretmenler odasındaki bu konuşmadan sonra bu öğrencimi çağırdım:

- Kızım benim derste başarılı oldun. Diğer öğretmenler de,öğretmenler odasında başarını dile getirdiler. Çok memnun oldum. Seni kutlarım.

- Öğretmenim,o olaydan sonra kendime güvenim geldi. Bu başarıyı size borçluyum. Teşekkür ederim.

- Kızım ben öğretmenim. Öğretmenlik görevimi yaptım. Başarı senindir. Bunu böyle bil!

YILLAR SONRA:

Aradan yıllar geçti. Ankara'da Kumrular Caddesinin Necatibey Caddesiyle bitiştiği noktadayım.

Karşıdan bir hanım ile bir genç kız geliyor. Kız koşarak geldi. Karşımda durdu:

- Öğretmenim beni tanıyabildiniz mi?

- Yıllar geçti anımsayamadım.

- Ben lise birinci sınıfta size rüyasını anlatan kızım. Sizlerin sayesinde liseyi bitirdim. Hukuk Fakültesine devam ettim. Diploma aldım. Şimdi avukatım dedi. Ellerime sarıldı. Ellerimi saygıyla iki kez öptü. Hanım efendi yaklaştı:

- Bey,ben avukat kızın annesiyim. Veriniz elinizi öpeyim.

-Hanım efendi,size el öptürmem. Size saygı duyarım.

ANADOLU'NUN SİNESİ

Raşit YÜCEL
Gazeteci Yazar

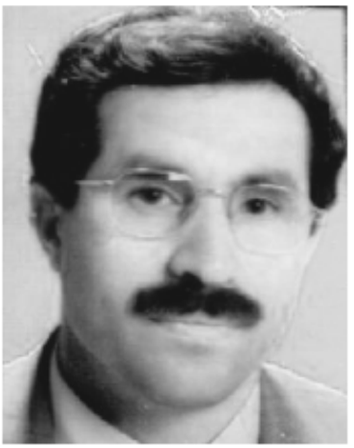

İHTİYAÇLARIMIZ

Bir araştırmaya göre temel ihtiyaçlarımız yüz yetmiş dokuza çıkmış.

Her bir insan bu ihtiyaçlarına ulaşabilmesi için çok sıkı bir çalışma temposunda olması gerekiyor.

Bu sıralamada benim en çok dikkatimi çeken "zaruri ihtiyaçlar" kısmı oldu.

Özellikle "Kültür Hayatımız" bu sıralamada yüz on dokuzuncu sırada olması doğrusu beni en çok dehşete düşürendi.

Geri kalmışlığın en birinci özelliklerinden "kültürün" zaruri ihtiyaçlar sıralamasında sonlarda yer almasıdır.

Toplumun sadece üst seviyelerinin buna kafi geleceğine inanmıyorum.

Avrupa ülkelerinde kişi başına bir günde kitap okuma alışkanlığı yirmi dakikanın altına düşmezken,ülkemizde bu rakam yüzde birin altındadır.

"Bilim Toplumu" veya bilinçli toplum olmanın temel unsuru kitaptan,bilgisayardan veya seminer dinleme alışkanlığından geçtiğini bilmeliyiz.

İkinci temel ihtiyacımız, ihtiyaçlarımızın yerine getirilmesidir. Yüzde on bir mutlu azınlığın refah seviyesinin yüksek olması diğer yüzde seksen dokuzunun meşakkate ve sefaletle atıyorsa,bu gerçek mutluluğun adı olamaz.

Bu bakımdan refah seviyesini yükseltmek tümü toplumun en temel görevi olmalıdır.

Üçüncü temel ihtiyaç veya hedef birlikteliktir. "Komşusu aç iken tok yatan bizden değildir" anlayışı toplum hayatımızda oldukça zayıflamıştır. Egoizmin zalim çehresi yerine,birbirlerine tebessüm ile yaklaşan insanlar olmak durumundayız. ""Kimin himmeti millet ise o tek başıyla küçük bir millettir. Kimin himmeti kendi nefsi ise o bir hiçtir" duygusunun asırlar boyunca ne kadar işe yaradığını tarihten öğreniyoruz.

Yoksa toplumu karnı tok-sırtı pek bir yapıya kavuşturursanız dahi,gerçek neticeyi meydana çıkarmamış sayılırsınız.

Çünkü; bilimsiz toplumlarda şiddet büyük ölçüde hakim hale gelir. Düşünce farklılıkları ne kadar derin olursa olsun bilim onu bir merkezde birleştirir,en azından asgari müşterekleri belirler.

"Ya oku,ya dinle" sakın üçüncü olma" atasözü çok yerinde söylenmiş bir tespittir. Üçüncü olduğun bir toplumda işte mevcut neticelerle karşı karşıya kalırsınız. Alt tabakadan yukarı tabakaya kin ve nefretle,üst tabakadan da alta aşağılık kompleksi baş gösterir.

Bir toplumun aynası eğitim kurumlarının kapasitesine ve ne kadar kaliteli olduğunu gösterir.

Doğruluğun siyasi hayattan ve bilim merkezlerinden tatile gittiği dönemlerde mevcut sıkıntılar hep kendini göstermiştir.

Tek dünyalı zihinlerde bunun aksini gözlemlemek mümkündür. Tepeden bakan bir anlayışın,başkalarının her çeşidini devlet ve ailelerde egemen kılan fertlerin,insanlarla birbirine bağlayan güzel davranışları unutan bir toplumun elbette yapacağı şey gerçek bilim ve objektif davranışlardır. Kendisini midesine ve sağır eşyaya hapsetmeyen şuurlu kimselerin gayretlerine bağlıdır.

Bu temel üç noktayı çözmeyen toplum ihtiyaçlarının kaçta kaçını temin etse de huzurlu sayılmaz,gerçek saadeti bulamaz.

Hem dünyası yanar, hem de Ahreti.

Başlık yazımızda bahsettiğimiz gibi Çorum Güreşine ve devamında Türk Güreşine iz bırakan pehlivanlarımızı sizlere tanıtmak ve anlatmak istiyorum.

Aşağıda isimleri yazılı olan pehlivanlarımız 1940-1970 yılları arasında güreşmişler, Çorum'u minder güreşinde, karakucak güreşinde ve yağlı güreşlerde başarı ile temsil etmişlerdir.

Aşağıdaki listede isimleri olan pehlivanlarımız Dünya, Avrupa ve Olimpiyat şampiyonu olarak Dünya Güreş Tarihine geçmişlerdir.

Kazım Demir (Özdemir) Çitli Köyü Mecitözü. Güreşçi, güreş antrenörü.
Mehmet Ali Demirkaya Sungurlu
İzzet Pehlivan Bayındır Köyü Mecitözü
Hızarcı Pehlivan Kilkuyu Köyü İskilip
Nalban'tın İhsan Pehlivan Eskice Köy Mer.
Latif'in Kara Osman Pehlivan Eskice Köy Merkez
Koca Tahir Eskice Köy Merkez
Vazak İsmail Tanrıvermiş Köyü Mecitözü
Ali Çavuş Tanrıvermiş Köyü Mecitözü
Koca Osman Manısar Köyü Alaca
Mehmet Alıcı Yaguparpa Köyü Merkez
Palanın Hüseyin Yaguparpa Köyü Merkez
Kara Ömer Çayköy Merkez
Haydar Çiçek Palabıyık Köyü Merkez
Hacı Şirin Evlice Köyü Merkez
Veysel Pehlivan Farzat Köyü Merkez
Seyit Pehlivan Büyükdona Köyü Merkez
Kozan Kılıç Sungurlu
Mahmut Atalay Cemilbey Kölü Merkez
Tevfik Kış Pelitçik Köyü Kargı
İzzet Büyük Kargı
Dursun Alıcı Gökçebel Köyü Mecitözü
Osman Atlı Güney Köyü Merkez
İsmail Çördük Kozveren Köyü İskilip
İdris Ercan Çitli Köyü Mecitözü
Abidin Güller Eskiyapar Köyü Alaca
Hasan Şahin Sarısüleyman Köyü Alaca
Mustafa Doğan Avkat Köyü Mecitözü
Hasan Hüseyin Doğan Manısar Köyü Alaca
Hamza Yazgan Karapınar Köyü Merkez
Hasan Aşık Boğazkale

ER MEYDANINDAN KİMLER GELDİ KİMLER GEÇTİ

Gazanfer ÖZDEMİR

Güreş Antrenörü

Gazanfer Özdemir;Çorum Mecitözü Çiftlik köyünde doğdu. Çorum denilince akla gelen Çorum güreşine ve güreşçisine yıllarca güreşçi ve antrenör olarak damgasını vuran Kazım Özdemir'in oğludur.

Güreşe babasının teşvikiyle çok küçük yaşlarda başlayan Gazanfer'in ilk antrenörü de babasıdır. İlkokulu Çitlik köyünde,ortaokulu Çorum'da okudu. 1966-1974 yılları arasında Çorum'u temsil ederek pek çok yurtiçi müsabakalara katıldı,başarılar elde etti.

1974 yılında fahri,1975 yılında kadrolu güreş antrenörü olarak Çorum güreşine katkılarda bulundu. Çorum'da antrenörolarak bulunduğu sırada pek çok güreşçiyi yetiştirdi.Aşağıda isimleri sayılan güreşçilerimizin 35 tanesi TürKiye Şampiyonu oldu. Çorum'da bu hizmeti 1983 yılına kadar devam etti. Aynı yıl babasının vefatından sonra Antalya'ya tayin oldu. 1983-1998 yılları arasında Antalya'da Türk Güreşine ve bilhassa yağlı güreşe çok sayıda güreşçi yetiştirdi. 1998 yılında emekli oldu. Halen Antalya güreşine ve Türk güreş ile yağlı güreş hakemi olarak hizmet etmektedir. Antalya'ya yerleşen Gazanfer Özdemir evli bir erkek ve bir kız babasıdır.

Ali Çavuş Tanrıvermiş Köyü Mecitözü
Koca Osman Manısar Köyü Alaca
Mehmet Alıcı Yaguparpa Köyü Merkez
Palanın Hüseyin Yaguparpa Köyü Merkez
Kara Ömer Çayköy Merkez
Haydar Çiçek Palabıyık Köyü Merkez
Hacı Şirin Evlice Köyü Merkez
Veysel Pehlivan Farzat Köyü Merkez
Seyit Pehlivan Büyükdona Köyü Merkez
Kozan Kılıç Sungurlu
Mahmut Atalay Cemilbey Kölü Merkez
Tevfik Kış Pelitçik Köyü Kargı
İzzet Büyük Kargı
Dursun Alıcı Gökçebel Köyü Mecitözü
Osman Atlı Güney Köyü Merkez
İsmail Çördük Kozveren Köyü İskilip
İdris Ercan Çitli Köyü Mecitözü
Abidin Güller Eskiyapar Köyü Alaca
Hasan Şahin Sarısüleyman Köyü Alaca
Mustafa Doğan Avkat Köyü Mecitözü
Hasan Hüseyin Doğan Manısar Köyü Alaca
Hamza Yazgan Karapınar Köyü Merkez
Hasan Aşık Boğazkale
Hacı Ömer Arif Boğazkale
Mehmet Uysal Güney Köyü Merkez
İbrahim Saraç Güney Köyü Merkez
İbrahim Alıcı Gökçebel Köyü Mecitözü
Arif Alıcı Gökçebel Köyü Mecitözü
Celal Erdem Elmalı Köyü Merkez
Kamber Gökkaya Cınpıllıoğlu Köyü Mer-
Ali Metin Avkat Köyü Mecitözü
Atıf Özseçer Elvançelebi Mecitözü
Arap Pehlivan Tarhan Köyü Merkez
Zühtü Hacırecepoğlu Merkez
İsmail Ayvaz Merkez
Halis Bozkuş Sunguru
İbrahim Tezcan Farzat Köyü Merkez
Arapoğlu Halil Tanrıvermiş Köyü Mecitözü
Ali Pehlivan Üyük Köyü Merkez
İbrahim Karakuş Çöplü Köyü Alaca
Elvan Karakuş Çöplü Köyü Alaca
Veyis Gözüaçık Çöplü Merkez
Hüseyin Gül Güney Köyü Merkez
Şevket Erdoğan Güney Köyü Merkez
Hayri Polat Elmalı Köyü Merkez
Elvan Altınok Elvancelebi Mecitözü
Süleyman Atlamaz Elvançelebi Mecitözü
Ercan Yılmaz Kuyumcu Alaca
Mustafa Oğuz Cemilbey Köyü Merkez
İhsan Atalay Cemilbey Merkez
Özcan Atalay Cemilbey Merkez
Küçük Mahmut Cemilbey Merkez
Halil Kaya Eskice Köy Merkez
Celal Arar Sarınbey Merkez
Mustafa Bursalı Kozveran Köyü İskilip
Halit Koçak Elmalı Köyü Merkez
Şemsettin Atak Elmalı Köyü Merkez
Sıttık Yazpan Karapınar Köyü Merkez
Hüseyin Teke Karapınar Köyü Merkez
Ahmet Altınok Elvançelebi Mecitözü
Mustafa Özseçer Elvançelebi Köyü Merkez
Kazım Yıldırım Alaca
Recep Araç Cemilbey Merkez
Adil Tümer Alaca
İbrahim Akkuş Alaca
Gazanfer Özdemir Çitlik Köyü Mecitözü.

ÇORUMLU 2000 KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

ABONE FORMU

Osmancık Caddesi Öğretmenevi Karşısı Merkezi 27/34 ÇORUM

Derginize 1 Yıl abone olmak istiyorum:

Adım ve Soyadım :.....
Adresim :.....
Şehir :.....

FATURA BİLGİLERİM:
Vergi Dairesi No :.....
Vergi Dairesi Yeri :.....

Mahmut Selim GÜRSEL adına 1260013 numaralı Posta Çeki hesabına 27.000.000 TL. Yatırılmıştır. Ekte posta çeki fotokopisi gönderilmiştir.

Abone kaydımın bir an önce yapılarak dergimi ve faturamı yukarıda bildirilen adrese teslimini rica ederim.

KAŞE: Adım Soyadım

Küçük esnafı diplomalı yapalım ama ; Küçük Esnafıda eritmeyelim!

MESUT ARTAR
e.mail:mesutartar@usa.net

Bir sabah uyandınız. Gözlerinizi ovuşturarak, pencereden aşağıya bir sepet sarkıttınız." Bir gazete, iki ekmek, üç yumurta" dediniz. Bakkalınız siparişlerinizi sepete koydu ve siz sepeti geri çektiniz. İşte alışıla gelmiş bu tablo hızlı bir şekilde maziye terk edilmekte.

Yimpaş bir kaç yıldır bakkal modeli Şok mağazalarını şehirler arasına serpiştirmişti. Şimdi ise sırada Tansasın açacağı yeni bakkal dükkanlarından alışveriş etme zamanı geliyor.

Büyük Firmaların yeni sitarejisi Büyük alışveriş mağazalarından ziyade, mahalleler arasına serpiştirilmiş bakkal dükkanları gibi Şok mağazalara, ihtiyaçları var, Nitekim Çorum'dada ilk örneklerini Yimpaş'ın Eğriderede açmış olduğu mobilya mağazası ile Metrepol gıda 'nın Buharaevler Mahallesindeki açmış oldukları yerler.

Çorumdaki diğer büyük firmalarda da aynı pazarlama politikasını güdüp küçük bakkal dükkanları kuracaklar. Bunları Türkiye'de bulunan dev firmalar Kendilerini tanıtan raporlarda bu hedeflerini yazıyorlar. Artık şehir dışına doğru kurulan 5 - 10 bin metrekarelik dev hipermarketlerden, vazgeçilerek milenyum yılının mahalle arasındaki bakkalları oluyor. Peki buna "Kahraman Bakkal" ne diyor ?

800 bin bakkalın temsilcisi Türkiye Bakkallar ve Bayiler Federasyonu Başkanı Bendevi Palandöken ise, "uçak fabrikası kurması gerekenlerin bakkallığa dönmesi yanlış. Bir süre sonra sanayiciler de ürettikleri mamulleri satacak bakkal bulamayınca kendileri zarar görecek" diyor. Kahraman bakkalların payı şimdilik yüzde 86, Bu pazara Cafer Bey ve Ahmet Bey de girerse ne olur bilinmez.

Yabancı ülkelerde lüks eşyaları ve fantazi hizmetleri daha çok kendi vatandaşları dışında kalanlar için üretmektedirler. Bizde ise simitçiden hamala, dul kocakarından kızına kadar insanlarımız lüks tüketime zorlanmaktadır. Köylerde artık çeşmeden su Yerine gazoz içilmektedir. Anormal reklamlarla, zorlamalarla insanlarımız akli dengesini kaybedecek noktaya getirilmiştir.

Hal böyleyken hasbel kader bir dükkan açabilmiş Kahraman Bakkalımızdan bir taraftan Hiper süper Marketler tarafından işleri %90 kaybauğratırken bir taraftan da zeytinin helvanın,çayın,pirinin,unun hatta hatta büyük bir fiyasko olan ekmeğin ambalajlı olmamasına rağmen gibi gıda maddelerinin hijyenik ambalajlı ve firma tarafından fiyatlarının belirtilirken biz bunu raftan alıp müşteriye veren esnafımıza diploma zorunluluğu getiriyoruz.

Çorumda ortalama 600 ile 700 arasında küçük çaplı bakkal bulunmakta bu bakkalların %99 zu yalnız çalışmakta yanında ikinci bir kişiyi besleyememektedir.Hal böyleyken hangi küçük esnaf yanına bir çırak alıp da onu 3 sene çıraklık 3 sene kalfalık eğitimine gönderebilecek.

Birde madalyonun tersine bakalım bazı büyük imalatçı firmalar ise 60-70 hatta 600 tane çırak çalıştıracak bunların SSK primlerini de Devlet tarafından yatırılacağı içinde ucuz işçi sağlanmış olacak bunlar çıraklık dönemini o firmada tamamladıktan sonra büyük olasılıklaişten çıkarılacaklardır.

Bugün Türkiye'de herkesin cevabını arayıp da bulamadığı soru şu olmalıdır?

- Huzur için son çare nedir?

Devlet kurumlarının pek çoğu bünyesel huzursuzlukların içindedir. Bütün kurumlar bünyelerindeki safrayı atma gücünü kaybetmiştir ve hizmetle ilişkileri kopmuştur. Alış-veriş piyasasına canlılık getirecek olan tüketici kesim, marketler sayesinde aşırı "lükse" özendirilmiştir. Gerçek ihtiyaçların yerini gereksiz harcamalar almıştır. Enflasyon, sosyal dengeleri etkilemeye başlamıştır.

Çalışan bir kimsenin sırtına en az dört kişi binmiş, ürettiği hizmetin tufeyli ortağı haline gelmiştir. İnsanlarımız üretime göre değil, parazit yaşantıya göre şartlandırılmıştır. Büyük sermaye kesimleri de gerçek ihtiyacı karşılayacak üretim yerine fonksiyonu olmayan ticari amaçlara yönelmiş durumdadır. Vatandaşı buna zorlamaktadır. Herkes varı; yok etmeye çalışmakta, fakat hiç bir zaman yokları var etmeye çaba göstermemektedir. Bundan sonra da yokları var etmek için dış kapılara avuç açılmaktadır.

Çare, üretilecek şeyleri gerçek ihtiyaçlara göre seçmektir. Kişisel ve zümre çıkarlarını genel fayda ile dengelemek ve bunun için gerekli fedakarlığı ön plana çıkarmak tek şarttır. Önce yönetici kadroların, sonra da halkımızın bu genel kuralda birleşmeleri zorunludur. Fedakarlığı sadece başkalarından bekleyip onun sırtına binmek hiç bir şeyi çözmez... Hükümet küçük esnaf ve sanatkarlar için kesin bir politika ortaya koymalıdır.

Ahi Evran'ın torunlarını geleneksel meslekleri içinde tükenişe terk etmek kantarın topuzunu kaçırmaya benzer.

Aşırı tüketime özendirilen topluma, söylenecek birkaç söz...

Çare, üretilecek şeyleri gerçek ihtiyaçlara göre seçmektir. Kişisel ve zümre çıkarlarını genel fayda ile dengelemek ve bunun için gerekli fedakarlığı ön plana çıkarmak tek şarttır. Önce yönetici kadroların, sonra da halkımızın bu genel kuralda birleşmeleri zorunludur. Fedakarlığı sadece başkalarından bekleyip onun sırtına binmek hiç bir şeyi çözmez...

BİR DAMLA SU

Mehmet ARSLAN

Dünyanın dörtte üçü su ile çevrili,birisi ise kara parçasıdır. Demek ki;toprağın toprak olabilmesi,üzerinde yaşayanlara faydalı bir hale gelebilmesi için,bu oranda suya ihtiyacı vardır. İnsan vücudunun yüzde yetmişi su değil mi ?

Suların asıl vatanı deniz ve okyanuslardır. Bakarsın bu okyanusların üzerinde bazen bulut,bazen sis çöreklenir. Bu esnada bulutla deniz arasında alış veriş başlar. Su damlacıklarıyla yüklü bulutlar gökyüzüne doğru yükselirler. Daha doğrusu su damlacıkları ana yurdu olan denizlerden uzaklara sefere çıkarlar. Öz benliğinden uzaklaşması,ikisi arasında hasret duygusunu uyandırır. Hasret duygusundan meydana gelen ayrılık acısıyla,damlalar kendilerini dünyanın muhtelif yerlerine göz yaşı olarak bırakırlar. Düştükleri yerde bir berekettir başlar. Aslına kavuşmak için nice dağlar,tepeler aşar,hiç acımadan kendini taş ve kayalara çarpar,yüksek şelalelerden aşağı atar,bunu yapmasından maksat,ayrılığı öz benliğine yeniden kavuşarak aradaki hasrete bir son vermektir. Düz ovaya inen su,anasına kavuşmanın sevinciyle,hırçınlığı bırakır sükunet havasına bürünür. Kimi su damlaları denize ulaşırken,kimi bu damlaları da ya küçük akıntısı olmayan gölde,ya bir iç denizde ya da uçsuz bucaksız çöllerde hayatlarına son verirler.

Bulutlarda yüklü olan bazı su damlaları ise,anasından ayrılmasının elem ve kederiyle aralarında bir burudet başlar. Bu soğukluk neticesinde bu damlaları yeryüzüne kar olarak iner. Yeryüzünde bekleme zamanı bitince,dünyayı genel manada dezenfekte eden kar,kızgınlığı ve kırgınlığı ortadan kalktıktan sonra,damlalar halinde eriyerek yine aslına kavuşmak için dağ,taş demeden yollara düşer.

Bulutların taşıdığı bazı damlalarda aslından ayrılmasına çabucak kızdığı ve sinirlendiği için kurşun gibi dolu olur düşer başımıza,düşmesiyle sanki zehir katılır aşımıza. Onunda öfkesi ve siniri geçer,su damlaları haline gelerek düşer yollara... Bu uzun ve yorucu yollara katlanmış,sadece hasret ve ayrılığa bir son vermek içindir. Yakar hasret onların içini ve dışını.

Aslına kavuşmak için yola düşen damlalar,yok olmamak için birlik yaparlar. Hani ne demişler "Birlikte dirlik vardır" Bir araya gelen damlalar,bazen geçtikleri yere saadet ve mutluluk bırakırken,bazen hırçınlaşır coşar,sel olur. Hasret aşkıyla çevresini ve önünde oluşturan set ve barajları yıkar gider. Bu coşku,bu öfkeyle suyun aşkı demek daha yerinde olur kanısındayım. Çünkü bütün damlaların aslı denizdir. Damlalar birleşti denizi,kumlar birleşti kıyıyı meydana getirdi. Engelleri aşarak anasının kucağına kavuşan su damlacıkları,karnı doymuş aslan gibi sükunete ererler. Sanki daha önce kendini taşlara vuran,kayalardan aşağı atan,coşkusuyla kulakları sağır eden o değilmiş gibi bir hal alırlar. Tabir yerinde ise "süt dökmüş kedi"ye dönerler.

İşte insanda böyledir.

Elest bezminde verdiği sözü hatırlayarak,gerçek manasındaki insan benliğine kavuşmak için,dünyadaki görevini ister bitirsin,ister bitirmesin;ömrü hitama erince Hakk'a yürür su misali... Bu dünyada Hakk'a yürüyen,bir güneş gibi öbür aleme doğar.

"Yere hangi tohum atıldı da çıkmadı ?" İnsanda bir tohumdur,onun bitişini ancak öbür alemde görmek mümkündür. Nihayet insanoğlunun aslında bir damla su değil mi ? O da aslında kavuşmak için bütün sevinç,acı ve zorluklarına rağmen ömür yolunu katetmektedir. Ömür yolu,doğum kapısından dünyaya girişle başlar,ölüm kapısından çıkışla dünyaya veda edilir.

SPG (TÜP GAZ)VE BİZLER

Mahmut Selim GÜRSEL

SPG dediğimiz petrol menşeli ve fiziksel hali gaz olan,hidrokarbonatlardan ;propilen ve izo-bütan,bütilen bileşiklerini veya bu bileşiklerin karışımlarının sıvılaştırılarak çelik kaplarda, valf, vana, dedantör,kapak,tapa gibi donanımlarla pazarlanan veya son birkaç yıl içinde büyük tanklarla ısınma amacı ile (Dökme Gaz) olarak ta hizmetimizde bulunan ve son yıllarda ise binek araçlarımızın ucuz yakıtı olarak bizlere lanse edilen GAZ'dır.

Yazımızda "İl Hıfzıssaha Meclisi Kararı" ile "Çorum Belediyesi"nin uygulamalarını irdeleyeceğiz.

17/06/1999 Tarih ve 1999/09 karar no'lu:

13 maddeile satış yerlerinin özellikleri sayılmış: tek katlı ahşap olmayan binada,bunun mümkün olmadığı durumlarda çok katlı ahşap olmayan bina. İş yeri zemini beton kaplı,idare ve işyeri ayrı oda veya bölümlerde (havalandırma delikleri net alanı en az 140 santimetre kare).soba ile ısıtılmayacak.İşhanları,oteller,eğlence yerleri,pansiyon,kahvehane gibi yerlerde olmayacak. İşyerlerine itfaiye ve cankurtaran kolayca girecek. Yangın halinde tüplerin tahliyesi kolay olması için genişlikte çıkışı olacak. İşyerlerinin kapıları doğrudan dışarıya açılacak.işyerinin bir cephesi bina dışına açılacak. İş yerinde en fazla 500 kg'lık tüp bulunacak.

27/07/2000 Tarih ve 2000/07 sayılı Karar no'lu:

"a)İl Hıfzıssaha Meclis kararı Kanunların ve Yönetmenliklerin ışığı altında İlimiz ve ilçelerimiz ile diğer yerleşim yerlerinde ikamet eden bizlerin "Tehlike ve Korkudan" uzak olmamız için SPG veya LPG diye anılan Tüp Gazların DEPOLANMA ve SATIŞ için Tüp satanları uyaran yazısı ile beraber "Çorum Merkez İlçe"de "LPG depolarının karar tarihinden itibaren Belediye Başkanlığı Asfalt Şantiyesi Bölgesinde bulunan bölgeye acilen taşınmalarına,aksi taktirde budepoların taşınmalarını müteakiben bu depoların Gayri Sıhhi Müesseseler Yönetmenliğine göre Sağlık Bakanlığından ruhsat alınmak üzere Valilik Makamına müracaat etmelerine" diyerek Tüp Satan Esnafa bilgi verilmiştir."

"b)Yine İl Hıfzıssaha Meclis kararında belirtilen ...57 iş yerinin 2 tanesinin tüp satmayı bıraktıkları ve kalan 55 adedinin tamamının ise 17/06/1999 tarih ve 99/09 sayılı İl Umumi Hıfzıssaha Kararında belirtilen vasıflara,Gayri Sıhhi Müesseseler Yönetmenliği ve Parlayıcı,Patlayıcı,Tehlikeli Ve Zararlı Maddelerle Çalışan İşyerlerinde ve İşlerde Alınacak Tedbirler Hakkındaki Tüzüğe uygun olmadıkları tespit edildiğinden,ayrıca Gayri Sıhhi Müesseseler Yönetmenliğine göre 2 bendinde yer alması nedeniyle mevcut halleriyle bu işyerlerine sağlık koruma bandı oluşturulması imkanı bulunmadığından,ayrıca toplum ve halk sağlığının can ve mal güvenliğini sağlamaya yönelik olarak ilimiz merkezinde LPG perakende satış yerlerine Gayri Sıhhi Müessese ruhsatı verilmemesine" Denilmektedir.

Rahmetli Turhan KILIÇÇIOĞLU zamanında Asfalt Şantiyesi Bölgesinde Tüp satıcılarının kullanmaları için 30-35 adet yaklaşık 80 metre karelik depolar yaptırılmış ve bu depolar bu güne kadar kullanılmaktaydı. Kullanılmakta olan bu depolar acaba yukarı daki karar uygun muydu ?Elbette uygun değildi. Fakat kullanılıyordu. Bazı esnaflarımız halen kullanmakta.

Şimdi gelelim işin doğrusuna: 17/06/1999 tarihinde tüp satanlar bu yönetmenlik gereği uyarılmışlar yaklaşık olarak hiçbir takip ve uyarı yapılmadan 27/07/2000 tarihinde denetlenmişler ve hiçbirisine çalışma izni verilmemiş. Acaba

diyorum (!) Hiç denetlenmeyen bu yerler bir yıl içinde aynı kararda bahsi geçen "toplum ve halk sağlığı ile mal ve can güvenliğine yönelik" hiçe mi sayıldılar. Allah'tan bu zaman zarfında sağlık,mal ve can kaybımız olmadı. Bu yazıyı yazdığım bu saate kadar da bir kayıp duymadım.

Sayın yetkililer ! Sizlere görevinizi öğretmek gibi bir amacım yok. Fakat aldığınız kararların peşinde olmanız,hem halkımızı hem de tüp satan esnafımızı zorda bırakmadan uygun bir çalışma yapılmasının olabileceğini söylemek istemekteyim. Evet;böyle bir çalışma yapılmaya başlanmış bulunmaktadır. Tüp satan esnaf satış için değil de depo olarak kullanılmak üzere Çorum Belediyesine bir teklifte bulunmuşlar,beğendikleri arsayı belediyeye sunmuşlar fakat burası için ruhsat alınamamış,belediyenin kendi arsasının alınması halinde ruhsat verilebileceği hususunda anlaşma yapılmış,esnaf kooperatif kurarak taksitle belediyeden 5 dönümlük yer almışlar ve zannedersen halen taksitlerini ödemeye devam etmekteler. Arsa sözleşmesine güvenerek burası için ruhsat girişiminde bulunulmuş ise de bu güne kadar bir sonuç alınamamış ve borcu bitene kadar da ruhsat almalarına imkan tanınmamıştır.

Şimdi gelelim bu arsanın yeterli olup olmayacağı hakkında görüşüme:

Tahsis edilen arsa 5 dönüm yani 5000 metre karelik bir alan. Bu alana kooperatifin 50 üyesine bölersek 50 metre kare gibi bir komik alan ortaya çıkmakta. Bu alanın içinde depolar arasında bulunması gereken **güvenlik şeridi ve geçen yolu** da yok sayarsak acaba bu depolar yeterli olabilecek mi ? Hayır olmayacak. Yine eksik bir uygulama içinde bulunuyoruz. Yönetmenliğin maddelerine yine muhalefet ediyoruz. Yine tüzükleri çiğniyoruz. Neden ? Acaba belediyemiz başka bir alan gösteremez mi ? Gösterir ama ne gereği var . nasıl olsa yine burası olmadı,bir başka yer daha satar,bir başka ruhsat parası daha alırız diyemi?

Gelin sayın Belediye Başkanım. Bu esnafı ve Çorumluların işini kolaylaştırın. Daha geniş bir yer tahsis edin,daha yakın bir yer olsun. Neden derseniz bu LPG yi bütün Çorumlu kullanıyor. Tahsis ettiğiniz yer ne kadar yakın olursa,Çorumlunun cebinden daha az para çıkar. Tüp satıcıları daha az benzin veya mazot yakarak Milli Servetimizi daha az kullanırlar.

Yukarıda yazdığım kararın (b) maddesinde 2000 yılı itibariyle 55 tüp satan işyerinin olduğu belirtilmişti. Benim tespitime göre bu sayıda da yanlıştır. Bence 120 bayi bu işten ekmek yemekte.

Buradaki yanlışlıklar veya eksiklikler daha çabuk ve ivedilikle halledilmesi gerekmektedir. Hem Çorumlular hem iş yerleri zarara girmesin.

Bir de bu LPG istasyonlarının Çorum ekonomisine getirdiği faydaları ele alalım dersek: Bu araç dolum istasyonları merkez ilçe sınırları içerisinde oldukça rağbet görmekte. Bu rağbetin götürüsünden çok bu günlerde getirisini ele almak gerekir.

Bu istasyonlardan birisinin hangi zorlukları göğüs gererek açıldığını bizlerden çok buraları işleten şahıslardan dinlemek gerekir diye düşünüyorum.

Yalnız LPG satmak için açılan küçük işletmeler,kendi yağları ile kavrulmaya çalışıyorlar. Benzinliklerine ek olarak LPG satan firmalar için ek bir gelir kaynağı olarak görülmekle birlikte,onlarında pek çok sıkıntılarının olduğu aşikar.

Çorum'da en son açılan LPG istasyonu maliyetinin ne kadar paraya mal olduğundan çok,bürokratik sıkıntıları aşmak için,firmadan bayilik almak için yaşadığı sıkıntıları sorgulamamız gerekmektedir.

Bizler bu gibi firmaların yapım aşamasından bitimine kadar farkında bile olmadığımız gibi,ihtiyacı olanlardan başkalarınında dikkatini çekmemektedir.

Bizlere hizmet getirmeye çalışan bu firmalar,ekonomik katkılarını göz ardı etmememiz gerekir

Saygılarımla.

<<BİR YOL HİKAYESİ>>

YOLLAR VAR, YOLLAR DA İZLER VAR... GÜZ VAR ,KIŞ VAR, YAZ VAR, AŞK VAR,AYRILIK VE SEVİNÇ VAR...

Erkan EROL

İşte böyle bir varlar silsilesiyle çıktı 5.kitap.Son 4 yıldır yaptığım gibi bu yılda hayata dair her şeyi paylaşmak için yüklendik kitapları ve çıktık yola.

Sonsuz bir özgürlük duygusuyla deh deyip uçan teneke arabama, kavuşmak için okurlarıma bir an önce,amariayet ederek trafik kurallarına,İSTANBUL dedik önce...sonra Bilecik, Uşak, Afyon, Denizli,Burdur, Kütahya, Antalya,Eskişehir ve bu saydığım illerin ilçelerinin bir çoğunu da dolaşarak yaklaşık 4000 Km. yol katettik kazasız belasız...

Beni tanıyan ve diğer kitaplardan sabit okuyucum olan "Gönül Dostları" 5.kitabımıda okumanın ve ilk kitabımı onlara sunduğumda bir sonra ki yıl görüşürüz randevusuna sadık kalmamın hazzını yaşarken bende yeni bir kitapla yeni insanlar yeni yerler görmenin hazzını yaşıyordum.Ne insanlarla karşılaştım,ne kadar harika tarihsel geçmişi olan mini mini ilçeler gördüm bir bilseniz.Çat kapı ;"merhaba adım sanım şu Çorum'dan geliyorum...bu yıl 5. kitabımı çıkarttım ve hayata dair ne varsa içinde sizinle paylaşmaya geldim dediğimde...kimi si;...yok kardeşim sağol ben kitap mitap okumam...kimi si "....aaaa çok hoş kaç lira kitabınız !!!SAHİPLENMEK İSTERİM!!!... diyerek beni onure ettiler.Her iki guruba da müteşekkirim...evet günler günleri,aylar ayları kovaladı ve ben tam 2.5 ay süren yolculuğumda mükemmel insanlarla tanıştım 600 kitap imzaladım.İmza günü yaptığım yerlerden en önemlilerinden bir kaçını sizlerle paylaşmak isterim."Bakırköy carossel işmerkezi,Bağlarbaşı Capitol alışveriş merkezi,Özel Güneşli Koleji.Aslında bunlara ekleyebileceğimiz bir çok yer var ama onları saymamın bir anlamı yok.

Aslını isterseniz benim esas anlatmak istediğim yollarda ki hikayelerim değil.Çorum da ki hikayem...

Çorum da muazzam eser üreti mi var:

Abdullah Ercan,
Muzaffer Gündoğar,
Mahmut Selim Gürsel,
Gazanfer Eryüksel,
Ethem Erkoç,
Aşık Rıfat Kurtoğlu,
İsmet Çenesiz,
Ümit Uzel

ve diğer sanat dostu insanlar kitap üretiyorlar hayata dair.Ama hiçbirisi 1 yılda 600 kitap eritemiyor.Bunun sebebi de Çorum da sanat ve kültür adamlarına yeterince sahip çıkılmayışından kaynaklanıyor.Ve bu negatif durum insanı zaman zaman soğutuyor hayattan.Bence Çorum'da ki tüm sanat adamları birer çiçek...ve bu çiçekleri birileri lafla sulamaya kalktığı sürece çorum da ki sanatsal nicelikler sadece Çorum içerisinde kalacak ve kabından dışarıya taşmayacaktır...ve zamanla da tüm bu çiçekler kuruyacaktır...Ben gittim gördüm ve yaşadım.Çorum'un dışında sanata ve sanatçıyı o kadar sahipleniyor ki insanlar...Birileri benim yaşadıklarımı ve o duygusal anları görseler her halde kendilerinden utanırlar.

HER ZAMAN SÖYLEDİM VE HALA SÖYLÜYORUM...KÜLTÜR VE SANATIN ÜZERİNE KURULMAYAN HİÇ BİR ŞEY DAİM OLMAYACAKTIR...BU BÖYLE BİLİNE..."İLGİLİLERE DUYURULUR"

HİCRET

Recep CAMCI

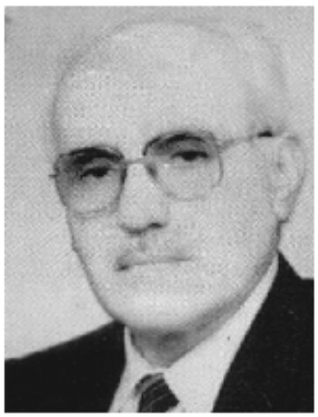

Değerli okuyucularım : Bazı nedenlerle bu dergimizde sizlerle buluşma imkanı olmadı.

Yazılarıma ara vermek mecburiyeti hasıl oldu. İnşallah bundan böyle imkan buldukça yazılarıma devam edeceğim. Bu yazımda sizlerle Yüce Peygamberimizin hicretlerini birlikte müteala edeceğiz.

Bu mühim olayın 1422. senesini idrak ediyoruz. İslâm Tarihinde hicret Yüce Peygamberimizin ve değerli arkadaşlarının bir kısmının Mekke'den Medine'ye göç etmeleri; İşte asıl hicretten maksatta budur. Peygamber Efendimizin ana ve baba yurdu olan Mekke'den Medine'ye hicret etmesine başlıca sebep; Mekke kafirlerinin kibir ve ihtirasları dır

Onlar Efendimizin ilahi maksatlarını, kendisine vahiy olunan hakikatler anlamamak veya anlamak istememelerinden kaynaklanmaktadır. Onlar Yüce Peygamberin Rabbisinden aldığı ilahi kuvvet ve müstesna kudretine; sayı çokluğu, servet, nüfuz ve silah zoruyla galebe çalacaklarını zannetmişlerdi. O kafirler Hazreti Muhammed'in üstün zekasını söndürmek, engin emellerini yıkmak, hayra davet eden sesini boğmak ve nihayet mübarek vücudu yok etmek istemişlerdi. Peygamberimizi himayesinde bulunduran dedesi Abdulmuttalip vefat etmiş, daha sonra Amcası tarafından himayesine alınan Ebu Talip de vefat etmişti. Efendimiz tamamen Cenab-ı Hak'kın Himayesinde bütün müşriklerin dayanılmaz Boykot ve sıkıştırmalarına tahammül ediyor, Rabbisinden gelecek ilahi emri bekliyordu. Hicretten evvel Medine Şehrinin ismi Yesrib'di Bu şehrin iki büyük kabilesi vardı. Evs ve Hazrec kabileleri. Bu iki kabile arasında kan davası yüzünden savaş hali devam ediyordu. Hazrec kabilesinin ileri gelenleri Mekke'ye gelip, Efendimizle buluştular ve İslâmiyet'i kabul ettiler. Medine'ye döndüklerinde kendi kabilelerine Müslümanlığı kısa zaman içerisinde yaydılar. Medinelilerden 72 erkek 2 kadın olmak üzere Akabe denilen mevkide Rasûlü Ekrem'e bîat edip İslâm'ı kabul ederek Efendimiz'i Medine'ye davet ettiler. Daha sonra Efendimiz Mekke Müslümanlarının bir kısmına Medine'ye hicret etmeleri zaman içerisinde yaydılar. Medinelilerden 72 erkek 2 kadın olmak üzere Akabe denilen mevkiide Rasûlü Ekrem'e bîat edip İslâm'ı kabul ederek Efendimiz'i Medine'ye davet ettiler. Daha sonra Efendimiz Mekke Müslümanlarının bir kısmına Medine'ye hicret etmeleridir." Bundan sonra Müslümanlar kafileler Halinde Medine'ye hicret etmeye başladılar. Müşrikler Efendimizin büyük bir kuvvetin başına geçeceğini hissediyorlar ve gizli gizli toplantılar tertipleyip Efendimizin mutlak öldürülüp mübarek vücudunun ortadan kaldırılmasına karar aldılar. Efendimiz'e suikast gecesi tayin edildi. Bu işi yapacak gençleri tespit ettiler. Bunun üzerine Cenab-i Hak tarafından Cebrail vasıtasıyla derhal hicret etmesine ilahi iznin verildiği bildirildi. Efendimiz kader birliği yapmış olan ve mahremi esrarı bulunan sıddıkiyyet mertebesine erişen Hz. Ebubekir'e durumu bildirdi. Birlikte hareket edeceklerini, hazır olması gerektiğini anlattı. Vak'a gecesi Rasülü Ekrem Efendimiz kendi yataklarına Hz. Ali'yi yatırdı ve Allah'a olan sonsuz bağlılığının verdiği huzur, sükunet ve ferahlığı içerisinde kuşatılmakta bulunan hane-i sadetten düşmanlarının arasından geçerek Ebubekir ile buluşup Sevr Dağında bulunan bir mağara içerisinde bir iki gün kaldılar. Sabahleyin Rasulü Ekrem'in yerinde Hz. Ali'yi gören kafirler şaşkına döndüler. Etrafa adamlar saldılar. Efendimizin ölü veya dirisini getirene yüz deve mükafat vaadinde bulundular. Gözcüler mağaranın ağzına kadar geldiler. İlahi bir mucize olarak bakan gözleri kör olmuştu, göremediler, geri döndüler. Ebubekir heyecanlanmıştı, Efendimiz "korkma ya Ebubekir Allah bizimle beraberdir." Tesellisinde bulundular. Her tarafin gitmek için emin olduğunu anlayınca iki dost develerine binerek en kısa yoldan Medine'ye vasıl oldular. Medineliler Hz. Muhammedi bir Peygambere yakışır şekilde büyük bir şevk ve muhabbetle karşıladılar. Hicret-i Peygamberi İslâm tarihinin başlangıcı oldu. Cenab-i Hakka hamd ederiz, bugün bizler bu şanlı hicretin 1422. senesine girmiş bulunmaktayız. Bu tarih Aziz Milletimize ve tüm İslâm Alemine ve hatta tüm insanlığa barış ve huzur yılı olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz eder saygılar sunarım.

24. Sayıda yayınladığımız söyleşi;montaj sırasında eksik yayınlanmıştır. Yeniden yayınlıyorum. Hem okurlarımızdan,hem misafirimizden hem de yazarımızdan özür dilerim. M. S. Gürsel

Zekai İŞLER

Çorumlu 2000 Dergisinin değerli okuyucuları,dergimizin her sayısında sizlere "Sanat,Siyaset,Ticaret" gibi çeşitli alanlarda katkıda bulunan değerli müteşebbisleri (girişimcileri) tanıtmaya çalışıyoruz.

Bu röportajların temel iki amacı vardır. Birincisi gençlere,iş yapmak isteyen yeni kuşaklara örneklik teşkil etmesi. İkincisi de,bu şehrin gelişmesine,büyümesine katkıda bulunan insanlara bir vefa borcudur. Onların yaptıkları iyi şeylerin tarihte birer vesika olarak yansımasıdır.

Bu ayki konuğumuz içimizden birisi,İç Anadolu Holding Yönetim Kurulu Başkanı. Genç ve çalışkan iş adamı Sayın Murat YILDIRIM. Murat Bey,çok yönlü bir kişiliğe sahip. İlgi alanları farklı olmasına rağmen hepsinde başarılı olmuş bir kimse.

Görüşmemizi Ensar Dershanesinde Murat Beyin odasında yaptık. İşte sorularımız ve cevaplarıyla Murat YILDIRIM.

Zakai İŞLER: Murat Bey,konuşmamıza sizi tanıyarak başlayalım..

Murat YILDIRIM: 1958 Çorum doğumluyum. Çorum Eti Ortaokulu ve Ankara Gülveren Lisesi mezunuyum. Yüksek öğrenimimi ise Eskişehir Eğitim Enstitüsü Matematik Bölümünde tamamladım. Kütahya Gediz Gökler Ortaokulu ilk görev yerimdir. Daha sonra Çorum İmam Hatip Lisesi matematik öğretmenliğine atandım. 1987 yılında Milli Eğitim Bakanlığı kanalıyla İngiltere'ye gittim. Orada bir yıl İngilizce,matematik kursu gördüm. Döndüğümde Çorum Anadolu Lisesine İngilizce,matematik öğretmeni olarak atandım. Bu görevime devam ederken,1991 yılında istifa ettim. Bir grup arkadaşımla ENSAR DERSHANESİNİ kurduk. Ben kurucu Müdür olarak çalışmaya başladım.Daha sonra 1992 yılında Özel Pınar İlköğretim okulunu kurduk. Dershanemizin 1996 yılında Alaca Şubesini,1999 yılında da İskilip Şubesini açtık. Yine bu yıllarda (1998) İç Anadolu Bakliyat Fabrikamız Organize Sanayi bölgesinde açıldı.

Evliyim,üç çocuk babasıyım. İngilizce bilmekteyim.

Zakai İŞLER: Murat Bey,siz bu işler dışında sanıyorum,sivil toplum çalışmaları ardından siyaset yaptınız. Başka bilmediğimiz yönünüz var mı?

Murat YILDIRIM : Ben öğretmen iken Kızılay Yönetim Kurulunda bulundum. Daha sonra 10 arkadaşımla birlikte Milî Gençlik Vakfı Çorum Şubesini kurduk. Başkan Yardımcısı olarak görev yaptım. Bundan sonraki yıllarda ise Çorum,Amasya,Yozgat illeri Milli Gençlik Vakfı Bölge Başkanlığı görevinde bulundum. Bu ara yine Çorum'un en büyük kooperatifi olan S.S Binevler Arsa Yapı Kooperatifi Yönetim Kurulu Başkanlığını yaptım.

1993 yılında RP Çorum İl Başkanlığına seçildim. 1994 Belediye Seçimlerinde İl Başkanı olarak,arkadaşlarımın olağanüstü çalışmaları ile,Çorum'da ilk defa merkez dahil 5 tane Belediye Başkanlığı kazandık. Genel Seçimlerde Çorum'un 6 millet vekilinden 3 tanesini aldık.

Zakai İŞLER: Görülen o ki yaptığımız işlerde oldukça başarılı olmuşsunuz. Oldukça enerjik bir insansınız,hayatın farklı alanlarıyla aynı anda uğraşıyorsunuz. Sizin için hangisi daha cazip siyaset mi,ticaret mi ?

Murat YILDIRIM: Benim için Ticaret,siyaset ve eğitim bir saç ayağı gibidir. Yerine göre hepsinin yapılması gerekir. Siyaset bir milletin idaresidir,millete hizmettir. Ticaret ve eğitim de o milletin devamı için gerekli unsurlardır. Eğitimsiz bir toplum düşünülemez,ticaretsiz ve siyasetsiz bir toplum da hayatiyetini sürdüremez.

Benim genel felsefem insana ve topluma hizmettir. Bu imkanı nerede bulursam,orada hizmet yapmaya çalışıyorum.Bundan da büyük bir zevk alıyorum. Halka hizmet hakka hizmet olarak görüyorum. Her alanın kendine göre güzel yönleri olduğu gibi,risk ve sıkıntıları da vardır.

Zakai İŞLER: Bir an öğretmen olduğunuz günleri düşünerek,özlem duyduğunuz oluyor mu? Yoksa "iyi oldu" mu diyorsunuz ?

Murat YILDIRIM : Öğretmenlik kutsal bir meslektir. Birçok işle uğraştım. Şunu rahatlıkla söyleyebilirim;öğretmenlik mesleği tat ve zevk başka mesleklerde yoktur. Çünkü eğitim direkt olarak insana hitap etmektedir. Toplumu oluşturan her çeşit insanın sizin elinizde şekillendiğini görüyorsunuz. Yeniden bir meslek seçme durumunda olsaydım yine "öğretmen" olmayı,yalnız bu işi uzman bir şekilde yapmayı isterdim.

Zakai İŞLER: Murat Bey,bir köy çocuğunun sizin bulunduğunuz noktaya gelmesi kolay değil,çalışma heyecanınızın arka planında ne var?

Murat YILDIRIM : Ben çocukken şehirde okuyan ağabeylerimizin tatilde köye geldiklerinde davranışlarını izler ve özenirdim. Daha sonra benim de okuma arzum gelişti. Ve ortaokula kaydoldum. Lise yıllarında Ankara'da okumama rağmen büyük şehir içinde eriyip gitmedim. Tam bir Anadolu çocuğu hüviyeti ile,muhafazakâr,örf ve âdetlerine bağlı bir genç olarak liseyi bitirdim. Yüksek okulda okuduğum kitapların etkisiyle öğretmenlik yıllarımda ve daha sonrasında sosyal ve siyasal hayata ilgi duydum.

İşte bütün bu birikimlerin sonucu olarak ve inancımın gereği olarak insan ave topluma hizmet etmeyi kendime vazife edindim. Heyecanımın gerisinde yatan gerçek budur.

Zakai İŞLER : "İnancın büyük güç olduğu tartışılmaz bir gerçektir.İstersenizbiraz daha derine inelim. İç dünyanız nasıldır ? Mesela büyük işler yaparken sizi harekete geçiren iticigüç nedir? Hırs mı? Para yada şöhret mi? Veya başka bir şey mi?

Murat YILDIRIM : Buna tam olarak hırs diyemem. Belki de bir hizmet aşkıdır. Çok çalışmak,başarılı olmak hırs olarak kabul ediliyorsa buna hırsta diyebilirsiniz.. yalnız bu hırs olumlu bir hırstır. Olaya şöyle bakabiliriz,bizim ve arkadaşlarımızın hırsları sonucu: yüzlerce öğrenciyi üniversiteye gönderdik. Birçok

insana iş imkanı sağladık. Yani,biz Çorum'u seviyoruz,Çorum insanına hizmet etmekistiyoruz. İtici güç budur.

Zakai İŞLER: Bu "başarı" şahsi bir şey mi ? Yoksabir ekip başarısımıdır ?

Murat YILDIRIM: Kesinlikle bir ekip başarısıdır. "Bir elinnesi var,iki elin sesivar" Atasözü bunu daha iyi açıklar. Arkadaşlarımla birlikte "Planlama, uygulama,denetleme" yapıyoruz. Başarının sırrı budur.

Zakai İŞLER:Murat Bey,tevazu güzel şeydir. Tebrik ederim. Pekala bu dünyada yaşadığınız süre içerisinde hayatınızı değiştirecek kadar etkilendiğiniz birolay,birişyadabir gözleminizvar mı ?

Murat YILDIRIM: Üniversite yıllarında Asım Köksal'ın "İslâm Tarihi"ni okuyunca sahabelerin yaşantısı beni çok derinden etkiledi. İlke olarak özel hayatımda bu fikirleri benimsedim. Bu benimruh dünyamı oluşturdu. Peygamberimizin sahabelerinin fedakarlıkları dünyadaeşi görülmemişinanılmışlıkve insanlık örneğidir.

Peygamberimizin Allah'ın elçisi olmakla birlikte aynı zamandı bir öğretmen,bir komutan ve bir devlet başkanıydı. Siyaset,eğitim ve ticarete çok önem verirdi. Bizde bunukendimize örnekaldık.

İşte bizi değiştiren,ruh dünyamızı oluşturan, başarılarımızın arkasındaki itici güçbu inançtır.

Zakai İŞLER: Dikkat ettim konuşmanız boyunca sürekli olarak "siyaset,ticaret ve eğitimin" önemini vurguluyorsunuz. Başka bir şey sorayım. Türkiyeşartlarında bualanlarm hangisinde başarı elde etmekdaha kolaydır ?

Murat YILDIRIM: Doğrusu şu anda ülkemiz şartlarında herhangi bir işte başarılı olmak kolay değil. Ancakticarette başarılı olursanızdiğeralanlardaki başarıya kolayulaşabilirsiniz?

Zakai İŞLER: Günlük programınız nasıl,yoğun mu?

Murat YILDIRIM: Sabah ilk işim inşaatların kontrolü oluyor. Daha sonra gerektiğinde Organize Sanayii Bölgesindeki fabrikamız ile Aytaç'a uğruyorum. Saat 12 gibi dershaneye geliyorum. Normal günlük rutin işleri yapıyorum. Akşam ezerken 20-21 de eve gidiyorum. Daha sonra yemek...gazete...çocuklar... derken günü bitirmiş oluyorum. Bazen kitap okumaya çalışıyorum.

Zakai İŞLER: Belki en başta sormam gerekiyordu. Ama iyi oldu. Önce sizi tanıdık. Şimdi de yaptığınız işleri soralım; İç Anadolu Holding bünyesinde hangi faaliyetlerdebulunuyorsunuz?

MuratYILDIRIM: Efendim ilkgözağımızdan başlayalım. Önce Ensar Dershanesi kuruldu. Bugün gelinen noktada dershanemiz fiziki ortam olarak. Yani kütüphane,kafeterya,okuma salonuve öğretmen odalarıve derslikleriyle Milli Eğitim standartlarına uygun birbinadır. Tabii ki bu olumlu ortam eğitime de yansımaktadır. Tecrübeli öğretmen kadrosu ve doküman zenginliği (kitap,dergi) ile başarılı eğitim hizmetine devam etmektedir. Bu hizmetin sonucu olarak birlerce öğrencimize üniversite yoluaçılmıştır. Bununbizimiçin Büyükmanevi tatmini sözkonusudur.

Zakai İŞLER: Dershanecilik sizi özel okula yönlendirdigaliba ?

Murat YILDIRIM: Evet,o tabi bir sonuçtu. Şimdi öğrenci kalitesiyle kendini kabul ettirmiş olan Özel Pınar İlköğretim okulumuz halen bu hizmetine devam etmektedir. İnşaatı devam eden yeni binamızın bitmesiyle imkanlarımız oldukça büyüyecek,kalitemiz ise daha da artacaktır.

Zakai İŞLER: Eğitim hizmetleri dışında inşaat, bakliyat ve bir de bayiliğiniz var...onlar nasıl gidiyor ?

Murat YILDIRIM: Çorum'da yöresel olarak yetişen her türlü bakliyatın eleme,sınıflama ve paketleme işlemini yapıyoruz. Paketlenen mamullerimiz Çorum,Amasya ve İstanbul piyasasına veriliyor. Ürünlerimiz kaliteli olup,muadil ürünlerle kıyas edilince fiyatolaraknormaldir.

Zakai İŞLER:Ürünleri nasıl temin ediyorsunuz ?

Murat YILDIRIM: Kuru fasulye,yeşil mercimek ve nohut Çorum çevresindeki köylerden,kırmızı mercimek Gaziantep'ten,pirinç ise Kargı ve Osmancık yöresinden temin ediliyor. Pirinç tamamen yerli üründür. Bulgur ise fabrikalardan alınıyor?

ZakaiİŞLER: Neyin bayiliğivar ?

Murat YILDIRIM: Aytaç ürünleri bayiliğimiz var. Çorum ili ve ilçelerinde pazarlama yapıyoruz. Aytaç'ın et ve süt mamulleri ile yağ,peynir,makarna,meyve suyu ve suçeşitlerimiz vardır.

Zakai İŞLER: İnşaat sektöründe neler yapıyorsunuz ?

MuratYILDIRIM: Şirketimiz bünyesinde Silm Kent'teki "Yeşil Vadi Villa Kooperatifi" bulunmaktadır. Bu çalışmamız ile;dublex,yaşanabilir bir mekan ve yeşili bol bir ortam sağlamaküzere insanları dinlendirecekbir ev ve çevre hazırlamaya çalışıyoruz.

Zakai İŞLER: Allah kolaylık versin. Efendim,bu çerçevedeileride yapmayı düşündüğünüz işler,ya da idealiniz,hedefleriniz nelerdir ?

Murat YILDIRIM: Mümkün olduğu kadar potansiyeli olan ilçelere ve çevre illere dershanemizin şubesini açmak (şu anda iki ilçemizde açıldı;alaca,İskilip) sonra özel okullarımızı çoğaltmak,daha ileri hedefimiz ise;Çorum'da Özel Üniversite açmaktır. Daha genel bir hedefimizde: Çorum'umuzu dünyaya açmaktır.

Zakai İŞLER: Son olarak Çorum insanına bir mesajınız varmı?

Murat YILDIRIM: Evet,amacımız insanımıza hizmet etmektir. Çorum halkından bize destek olmalarını bekliyoruz.

Zakai İŞLER: Efendim size bu konuşmadan dolayı teşekkür ediyorum. Heyecanmız benide olumlu şekildemotiveetti.

Murat YILDIRIM: Ben teşekkür ederim. Size ve derginize başarılar dilerim.

UĞUR'DAN ÇİZGİLER

Uğur PAMUK

Zafer Eşref TERLEMEZ
Terlemez San. Ve Tic. Ltd. Şti.

Sayın Ömer İZGİ TBMM Başkanlığına

Sayın Başkanım ! Her şeyden önce zamanınızı aldığım için özür dilerim ama 65 milyon da bir de olsa benim söz hakkım olduğunu zannediyorum. Çünkü vekillerin konuşma hakkı varsa benimde söz hakkım olduğunuz zannediyorum.

Sayın Başkanım herhangi bir siyasi amaç olmadığı için size yazıyorum. Ben pek TV seyretmiyorum,haber dinlediğim zaman çocuklardan utanıyorum.Sayın Başkanım 5.000 dolarlık koltukların iddia olan mahkemesi bitmezken ikinci bir mahkemelik konusu açmak mı istiyorsunuz. Bizler dolmuşa binmeden paramızı sayarken işten eve giderken WC 200.000 Tl diye eve gidene kadar sıkarken,100.000 Tl ekmeği 60.000 Tl'ye alacağım diye 4 kilometre yol yürürken benim fakir kardeşim ekmeği katıksız yerken,sosyal ve insani yaşantısı olmazken,ben okul,hastane,kitap isterken bu müsrifliğe razı değilim.

Sayın Başkanım. Bunları yaparken daha önce neredeydiniz ? Bu ikinci masrafı hangi düşünceye hizmet için yapıyorsunuz ? Korkarım ki halk ekmek bulamıyor diyince pasta yesinler diyecek zihniyetler var . Çünkü Yüce Mecliste kendilerine yakışmayan hareket ve düşüncelere sahip vekiller çoğunlukda.

Sayın Başkanım tavsiyem koltuk değiştirme yerine arkadaşlarımıza psikiyatri doktoru verirseniz daha ucuz ve sağlıklı olacağına inanıyorum.

Elif KARDEMİR
Çorum Yumurta İlköğretim Okulu 6/A

İdealim benden büyük olan ağabeyim gibi olmak. Ağabeyim ilk okulu ve orta okulu büyük başarılarla bitirdi. Ortaokulu bitirdikten sonra askeri okul sınavlarına girmiş hepsini kazanmıştı. O;askeri uçuş teknisyenliği okulunu tercih etti. Üç yıl bu okulda okudu,bir yıl staj yaptı ve Uçuş Teknisyeni olarak çalışmayabaşladı.

Ağabeyimin bu azmi bende de okumaya karşı büyük bir heves ve şevk verdi. Bende bu güne kadar derslerimi aksatmadan çalışıyorum. Ağabeyim gibi bir meslek sahibi olana kadar okuyacağım,ailemin bana verdiği emeklerini boşa çıkartmayacağım.

Babam da okumayı çok istemiş,fakat büyük babam babamı okutmamış. Buyüzden babam ağabeyimi ve beni okumamız için daima teşvik etmiş ve teşvik etmekte. Okuma alışkanlığı sadece dersle olmadığını,sosyal ve kültürel yazıları okumanın hayatta bize faydası olacağını devamlı babam bize söylemekte. Bende derslerimden kalan boş zamanımı okuyarak geçiriyorum. Ömrüm boyunca da fırsatlarımı değerlendirerek okuyacağım,belki de ileride bu okuduklarımdan faydalanarak yazabileceğim.

Bence bütün insanlar okusun,çocuklarını okutsun,bilgi sahibi yapsın. "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu ? " Bilmek güzel şey. Hele bilmediğini öğrenmek ise daha güzel,daha zevkli. Bilmediğiniz alemleri,bilmediğiniz olaylarda,bilmediğiniz kişilerle öğrenmekgüzel şey.

DOKTORUNUZ YANITLIYOR

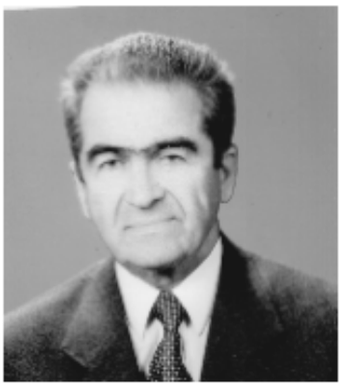

Dr. Rıfat PATIR

ARPACIK

Kipriklerin dibindeki yağ bezleri iltipabına "Arpacık" denir. Göz kapağının bir yerinde şişme,kızartı olur. Sonra ortasında sarımsı bir kabartı olur,bu da patlar ve içinden biraz cerahat çıkar. Sonra da iyi olur. Bazen patlama olmaz,orada mercimek büyüklüğünde kabartı kalır ki,buna şalazyon denir.

Arpacığın tedavisi için,antibiyotikli pomatlar ve göz damlaları kullanılır. Ayrıca mendil büyüklüğünde bir bezi sıcak suya batırıp,sıkıldıktan sonra arpacık üzerine koyup pansuman yaparız. Şayet şalazyon olmuşsa ve bu tedbirle geçmiyorsa küçük bir cerrahi müdahale yapmak icap eder.

ASPİRİN KİREÇLENME YAPAR MI ?

Aspirin kireçlenme yapmaz. Yüksek tansiyonlularda,kalp damarlarında kireçlenme olan kimselere aspirin verilir. Mideniz rahatsız değilse rahatlıkla aspırın alınabilir.

ASPİRİN ZARARI VAR MI ?

Aspirin mükemmel bir ilaçtır. Yalnız soğuk algınlığına değil,romatizmadan kalp hastalıklarına,damar sertliklerine kadar pek çok hastalıkta kullanılan iyi bir ilaçtır. Her ilaçta olduğu gibi aspirinin de istenmeyen tesirleri dolayısıyla bazı hallerde kullanılmaması icap eder. Mesela: Mide hastalıklarında,kanama istidadı olanlarda,virüstik hastalıklarda ve astım hastalığında kullanılmaması tavsiye ediliyor.

Bir de dozajına dikkat edilmelidir. Çok uzun zaman mesela her gün 8-10 aspirin içilirse kulakta rahatsızlık yapabilir. Ayrıca küçük çocuklar,onların aspirini tatlı olduğu için fazla miktarda yiyebilirler. Bunlara dikkat edildiği taktirde aspirin çok kıymetli bir ilacımızdır. İlaç içen çocuklarda şimdiye kadar bir yan tesir görülmemişse dikkatli kullanmak şartı ile bundan sonra da hiçbir zarar vermez.

AŞIRI ASPİRİN KULLANIMI

Fazla alınan aspirin kulak çınlaması, baş dönmesi,nadiren de işitme kaybı yapabilir. Astım hastalığında , çiçek, kabakulak gibi virüslerin yaptığı hastalıklarda kullanılmaz. Ayrıca Heparin,Warfarin gibi ilaçlarla birlikte de kullanılmaz. Sık sık kanamaları olanlarda ve mide rahatsızlığı olanlara da tavsiye etmiyoruz. Buna benzer çekinceli haller bütün ilaçlarda vardır. Onlar için de şu şu hallerde kullanılmaz diyoruz.

Aslında aspirin pek çok yerde kullanılan şahaser bir ilaçtır. Romatizmalarda, ağrılarda kullanıldığı gibi damar sertliklerinde de kullanılıyor. Yukarıda bahsettiğim haller sizde yoksa rahatça kullanabilirsiniz.

AŞIRI ZAYIFLIĞIN NEDENLERİ

Zayıflığın sebepleri çoktur. Gıdasını tam alamamak,iştahsızlık,ateşli hastalıklar,bazı hormonsal rahatsızlıklar, kanser,müzmin ishaller,sigara.Bu hastalıklar hekiminiz tarafından kolaylıkla tespit edilebilir ve gerekli tavsiyeler yapılır.

AYAK BİLEKLERİNDE ŞİŞKİNLİK

Ayak şişmeleri,ekseriya kalp,böbrek hastalıkları öe varisten olur. Böbrek ve kalp hastalığından şişen ayak ertesi sabah inmez. Ayrıca bu hastalıklarda daha başka hastalık belirtileri olur. Varisten olan şişler ayaktaki toplar damarlar gevşemiş,genişlemiştir,kanı yukarı sevk edemez. Bu yüzden ayakta fazla kalınca şişbaşlar. Çok doğum yapan kadınlarda,sıkı korse tanlarda,otobüs yolculuğu yapanlarda,sıkı çorap bağı kullananlarda,uzun nöbet tutan askerlerde,ayakta fazla kalan berberlerde varis olur.

Varisi olanlar;otururken ayak önüne bacağını uzatacağı bir sandalye vb. Şey koymalı,uygun bir varis çorabı kullanmalıdır. Varisler çok belirgin ise ameliyat düşünülebilir.

Sağlıcakla kalınız.

AĞRILAR ...AĞRILAR..

Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ
Fizik Tedavi Uzmanı

BEL AĞRISININ YAYGINLIĞI VE NEDENLERİ

Bel ağrıları yaygın ve sık karşılaştığımız bir durumdur. Doktora başvuru sebepleri arasında ikinci sıradadır. Ameliyat edilen hastalıkların da üçüncü sırada yer almaktadır. 45 yaş altındaki kişilerde aktivite kısıtlanmasına yol açan en önemli hastalıktır.

Yeni bel ağrıları görülme sıklığı bir yılda % 2.27 oranındadır. 25-75 yaşları arasında, ortalama her yıl % 16 yaygınlığında bel ağrısı görülmektedir.

Büyük işgücü kayıplarına neden olmaktadır. Hastaların % 35'i bir ayda, % 70'i üç ayda, % 85'i ise altı ayda işe dönebilmektedir.

Akut (yeni başlayan) bel ağrılarının % 40'ında bir yıl içinde 2. tutulum, kronik bel ağrılarının bir yıl içinde 2. ikinci görülme oranı ise % 80 dir.

Bir aya kadar süren bel ağrılarına "Akut bel ağrısı", üç aydan fazla sürenlere ise "Kronik bel ağrısı" denir. Yıllarca devam eden bel ağrıları vardır.

Yüksek şehirleşme ve hızlı endüstrileşme bel ağrılarını arttırmaktadır. Gelişmiş ülkelerde daha çok görülür.

En sık olarak 20-45 yaşlar arasında bel fıtığı görülür. Çocuklarda seyrektir. Uzun boylularda, kısa boylulara göre bel ağrısı riski daha fazladır.

Sırt eğriliği (Skolyoz) çok fazla değilse, ille de bel ağrısı oluşacak diye bir şart yoktur.

Fiziksel hali iyi olması, kas iskelet sistemi hasarlarını azaltmaktadır. Ancak bel travmalarından korunmak için birinci önlem olarak, fiziksel durumun güçlendirilmesi için (spor) yetmemektedir.

Spor kronik bel ağrıları riskini en aza indirir. Hastaları daha çabuk iyileştirir. Özellikle jimnastik, futbol, halter, güreş ve kürek gibi spor yapanlarda bel ağrısı daha yoğun görülür. Aşırı spor yapmada zararlıdır diyebiliriz. Dengeli yapılan fiziksel hareketler yararlıdır.

Bazı mesleklerde bel ağrısı daha sık görülür. En sık kamyon şoförlerinde, sonra bedenen çalışanlarda ve sağlık çalışanlarında görülmektedir. Askerlik döneminde bel ağrısı sıklığı % 17, doktorlarda ise % 32 dir. Kamyon şoförlerinde, şoför olmayanlara göre bel fıtığı sıklığı 5 kat daha fazladır. Motorlu araç kullanımı ise bel ağrısı, hiç kullanmayanlara oranla 3 kat artmaktadır.

Yapılan biomekanik çalışmalarda, 12,5 kg ve üzerinde kaldırılan eşyalar bel ağrısı riskine neden olurlar.

AĞIRLIK KALDIRMADA 12,5 Kg DİZLERİN DURUMU VE BÜKÜLME İLE BEL FITIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİ

KALDIRMA ŞEKLİ	RELAKTİF RİSK
Ağırlık kaldırmaksızın bükülme	1
Dizler kırılmış bükülerek ağırlık kaldırma	3
Dizler gergin bükülerek ağırlık kaldırma	6
Günde 25 kere dizler gerginken ağırlık kaldırma	7

Özellikle tek elle ve dönerek 5 kg lık ağırlık kaldırması ile bel bölgesine 40 kg ek yük getirmektedir.

Usun süre oturarak çalışan büro görevlilerinde de bel ağrısı yaygındır. Aynı pozisyonda kalmak artırıcı bir etkendir. Belin öne eğilme, yan eğilme ve dönüşü gibi duruşlarında, uzun süreli kalması bel ağrısını artırmaktadır.

İş ortasında, kaldırma, itme, taşıma, tutma gerektiren işler, sık eğilme, eğilmiş durumda kalma, dönerek eğilme, aynı duruş şeklinde kalma gibi hareketler bel ağrısını arttırmaktadır.

Ayakta durma ve yatarak uzanmaya oranla, oturma anında beldeki disk basıncı daha yüksektir.

Omurların normal frekansı 4,5-5 Hertz dir bunun üzerinde vibrasyona (titreşime) maruz kalma sonucu, devamlı kaslar çalışır duruma geçmekte ve kaslar yorulmaktadır. Bel kemikleri (omur) arasında bulunan kıkırdak yapının (disk) beslenmesi bozulmaktadır. Titreşimle omurgaya taşınan rezonans ile muhtemel bağların sertlik ve gücü azalmakta, disklerin sıvı kaybı ve diskte sertleşmeler ortaya çıkmaktadır. Titreşime maruz kalma süresi arttıkça bel ağrısı artmaktadır.

Motorlu araç kullanımı ile bel ağrısı ilişkisinde, sarsıntı yanında, araç koltuğunda bel desteğinin olmaması, bacakların kötü duruşu, devamlı durma ve kalkmalar sırasında oluşan mekanik etkenler ve vites değiştirmelerinin de rolü olabileceği söylenmektedir.

Devam Edecek

LAHANA Kelem, Chou,: Brazzica oleracea, Cruciferes
ANADOLU KARNIBAHARI (Choufleur, Brassica oleracea)
İTALYAN KARNIBAHARI (Broccoli, Botrytis)

Abidin ÇETİN

Ak ve kara lahanayı özellikle guatr hastalığı olanlar yiyemezler. Mısır ununu da tüketemeyip iyotlu deniz suyu ve tuzu tüketmelidirler.

Tanıma ve bulunuşu: Turpgillerden kara kelem gibi ayrı yapraklı, ak kelem gibi yaprakları baş bağlayan iki yıllık bir sebzedir. Kara lahana gibi ayrı yaprakları, Kemer, Batman, Köse gibi iri, orta ve küçük başlıları, Brüksel lahanası gibi ceviz iriliğinde başak gibi dizilenleri, Avrupa mor salata lahanaları gibi türleri vardır. Ayrıca turp gibi yumrulu Alabaş lahanaları ve salata olarak kullanılan Çin lahanaları da bulunur. İtalya ve ABD de çok başlı karnı bahardan glukozinolatsız (kokmayan) türler de elde edilmiştir.

İçindeki Maddeler: Kükürt, C vitamini, Antosiyanin (kırmızı-mor kelem) A, B, vitaminleri, kalsiyum (kireç), arsenik, potasyum, magnezyum, ensülin (karnı baharda) fosfor ve vitaminler, madenler (brokolide) florasan (prostat kanserini önleyen maddeler) vardır.

Etki Özellikleri: Cilt, karın, bağırsak yumuşatıcı, kansızlığı giderici, ishal önleyici, sindirimi kolaylaştırıcı, idrar söktürücü, kanda glisemi önleyici, balgam söktürücü, bedeni vitamin ve madenlerle güçlendirici, özellikle brokolideki florasin maddesiyle erkeklerdeki Prostat kanserini giderici özellikleri vardır.

Kullanıldığı alanlar ve hastalıklar: insan ve hayvan beslenmesi ve sağlıklı cilt bakımı.

Kan dolaşımı: Dalak, karaciğer ve iliği güçlendirip çalıştırarak alyuvar sayısını artırır, kan yapar kansızlığı önler. Kanı şeker, üre, ürik asit, ülser ve kanser yapan zehirleri temizler.

Sindirim Yolları: Balgam söktürücü, akciğer dallarını temizler, öksürükten kurtararak, akciğer yaralarını iyileştirir. Nefes darlığı ve astımı giderir.

Baş ve Sinir Ağları: Taze lahana suyu, kabuklu limon suyu, sirke, zeytinyağı, nane, oğulotu, kekik, ısırgan karışımı hem içilir, hem sürülür, oğulur, hem salata ve çorbalara ekilebilir. Vitamin hapına para verilmemiş olur. Sinirleri besler ve güçlendirir.

Boşaltım ve Üreme Yolları: İdrar söktürür, yolları açıp temizler. Cinsel gücü artırır. Brokoli suyu, çayı prostat kanserini önler.

Kemik, Kas, Eklem Yapısı: Kanı ve eklem sıvılarını tekizler, ağrıları giderir. Kemik ve etleri besler güçlendirir. Eklem ağrılarında sıcak yaprağı veya lapasını zeytinyağıyla sarmak yararlı olur.

Cilt Bakımı: yara, yanık, çıban, soğuk ısırması, güneş yanması, meme, parmak, taban çatlakları gibi her türlü cilt rahatsızlıklarına suyu, lapası, yağı kullanılır. Lahanada soğan ve sarımsakta olduğu gibi bol doğal kükürt vardır. Cildi iyileştirir.

Kelem, Karnabahar, Brokoli suyu (çayı):

1-Taze sulan eziciyle ezildikten sonra hamam kesesiyle sıkılarak çıkartılır. Limon, sirke, zeytinyağı, bal, pekmez ile karıştırılıp içilir, sürülür, ovulur.

2- 250 gram brokoli bir litre suda dört dakika pişirilip aç karnına bir günde üç kez içilir. 21 gün içilip 3-4 gün ara verilir. Acılı, kolalı gazoz, limon tuzu, maden suyu, soda yağlı yiyeceklerden uzak durulur. Prostat kanseri iyi oluncaya kadar devam edilir (Prof. Dr. İbrahim Saraçoğlu) Kekik, ısırgan, oğulotu, hane, reyhan, fesleğen çay ve limonatalarıyla içilirse etkisi daha da artar.

Kerem, Karnabahar, Brokoli sirkesi, Turşusu, Zeytinyağlısı, Alkollüsü: Taze kıyıkları adı geçen sıvılar içinde birer kavanoz hazırlanıp zaman zaman kullanılırsa etken maddeleri alınmış olur, ayrıca arpa unuyla yapılacak lapalara dakatılabilir.

Salata, Yemek ve Sarmaları: Göbek sapı rendelenerek, mor lahana ve haşlanmış karnabahar kıyılarak salatası yapılır. Mor lahana kıyılıp bir kavanoza konulur, üzerine limon, sirke, tuz kaynar su konulursa hem suyu içilir, hem salatada kullanılır. Lahana haşlanırken sirke, kabuklu limon katılıp suyu az konursa yaralı maddeleri atılmamış ve kötü kokusu da önlenmiş olur. Salata, yemek ve sarmaları üzerine sarımsaklı yoğurt döküp yemek etkisini daha da artırır.

Son söz: Saraçoğlu Hoca ne diyordu ?" Alternatif Tıp diye bir şey yoktur. Tıp tıptır. Bitkiler de tıbbın en doğal ilacıdır. Gen teknolojisiyle brokoliyle oynayıp florasin maddesi çıkarılırsa bu sebze de artık prostat kanserini tedavi etmez duruma gelmiş olur" Evet; her zaman sözümüz, savımız "Doğal beslen, sağlıklı yaşa" olmalı değil midir.

(Kaynaklar: 1-WWW. Ibrahim Saracacoglu.com 2-Kanal 07.12.00-16.07.2000 2-Meydan Larousse Milliyet Cilt 12. S.6445 ve Cilt 14. S.7312 3- Şifalı bitkiler A. Ayhan Yalçın S. 637-653 4- Tıp bitkilerinin Gizleri ve Yararları Selection du Rider's Digest S.314 5-Tabiat Eczanesi Mustafa Özer Akit Cilt.2 S.30637

ÇORUMLU MANİLER

Eşref ERTEKİN

23.sayıdan devam

Ateşim var külüm yok
Gülüm var bülbülüm yok
Ateşine yandım yar
Ağlamadık günüm yok

Atın rengi turuncu
Benim yarim birinci
Göbeğinde saklıyor
Buçuk batman pirinci.

Atına vurdum rahmi
Yavrum beni bıraktı
Sen orada ben burda
Ateşin beni yaktı.

Atladı girdi bağa
Başı değdi toprağa
Kız seni almayınca
Girmem kara toprağa.

Ay doğar aşmak ister
Bal dudak yaşmak ister
Şu benim cahil gönlüm
Yare kavuşmak ister

Ay doğar aya gider
Gördüm bi maya gider
Mehre kızın alanın
Emeği zaye gider.

Ay doğar ayan ayan
Düştüm yollara yayan
Düşüme girmez iken
Koynuna girdim yayan.

Ay doğar ayazlanır
Gün doğar beyazlanır
Şu Çorum'un kızları
Hem sever hem nazlanır.

Ay doğar batar şimdi
Işığı tutar şimdi
Ben yarin kölesiyim
Dilerse satar şimdi.

Ay doğar bedir Allah
Bu sevda nedir Allah
Ya yarime insaf ver
Ya bana sabır Allah.

Ay doğar Çankırı'dan
Yanıyorum yangından
Yavrum bir şeftali ver
Memenin dingilinden

Ay doğar dolanmaz mı
Bana yar bulunmaz mı
Yar yar deyip ölürsem
Namazım kılınmaz mı.

Ay doğar dolunur mu
Bana yar bulunur mu
Yar yar diye ölenin
Namazı kılınır mı.

Ay doğar eyvan için
Ala çul sayvan için
Mevlam kızı yaratmış
Gencecik oğlan için.

Ay doğar gediktedir
Yeşil perde yüktedir
Ben Suna'mı bilirim
Şu gelen bölüktendir.

Ay doğar sine saftan
Buludun arkasından
Kız memen görünüyor
Düğmenin arkasından.

Ay doğar sini gibi
İkindi günü gibi
Yar bumuma tütüyor
Amasya gülü gibi.

Ay doğar sini gibi
İkindi günü gibi
Yarim kokun geliyor
Mısırın gülü gibi.

Ay doğdu günü gözler
Yarim düğünü gözler
Ezelden bir gün gördü
Yine o günü gözler.

Ay doğdu kavuştu gel
Gam kervanı göçtü gel
Eyi günün dostları
Kötü günüm geçti gel.

Ay doğdu öze düştü
Çifte ben yüze düştü
Elin yari yanında
Ayrılık bize düştü.

Ay doğmuş par par yanar
Nazlı yar beni arar
Vefasızlık etmeyim
Hep eller beni kınar.

Ay doğsun düze dursun
Kırkmalar yüze dursun
Canım karar almıyor
Yar gelsin bizde dursun.

Ay efendim pederim
Mangırdandır kederim
Eğer harçlık vermezsen
Mısıracak giderim.

Ay getir nar getir
Ciğer yandı kar getir
Yad elleri değmesin
Yağlığına sar getir.

Ay gider bulut ile
Zincirli kilit ile
Irak yola gidiyom
Sevdiğim yiğit ile.

Ay gidiyor gidiyor
Gözüm ayı güdüyor
Mermer bilekli yarim
Nerede talim ediyor.

Ay ışığı varamam
Dile destan olamam
Ay buluta girince
Bağlasalar duramam.

Ay karanlık yürüyor
Yari gönlüm görüyor
Çekilecek dert değil
Mevlam sabır veriyor.

Ay mağripten doğunca
Ben yare kavuşunca
Ne deyip de sevmeli
Bir döşeğe girince.

Aya bak yıldıza bak
Damda duran kıza bak
Kız Allah'ın seversen
Yüzün döndür bize bak.

Ayağında çizmesi
Tamam oldu gezmesi
On bir aydır severim
Taze duymuş ninesi.

Ayağında yemeni
Aşkın öldürdü beni
Eski yarim duyarsa
Ne seni kor ne beni.

Ayın adıdır yıldız
Nereden geliyon baldız
Sen git de bacın gelsin
Yatamıyom yalınız.

Ayın yüzünde leke
Gidiyor seke seke
Kalpten çıkan ahuzar
Yetişmez mi hedefe.

Ayna attım çayıra
Şavkı düştü bayıra
Erenler el kaldırsın
İşimiz dönsün hayıra.

Ayrıldım güler miyim
Ayrılık diler miyim
Ben yarimden ayrıldım
Aşk ile güler miyim.

Ayrıldım gülüm senden
Şaçı sümbülüm senden
Araya dağlar düştü
Kesildi yolum senden.

Ayrıldım özlerim ben
O şirin gözlerinden
Ayrılığı bileydim
Öperdim gözlerinden.

Ayrıldın da ondum mu
Ağladın da güldün mü
Başım koydum yoluna
Eyliğimi bildin mi.

Ayrılık aldı bizi
Kim bilir derdimizi
Yarabbim sen kavuştur
Şu bizim ikimizi.

Ayrılık büyük derttir
Sabreden ona merttir
Ahdini unutanlar
İnsan değil namerttir.

Ayva biter mi nardan
Aşık geçer mi yardan
Gözü çıkası felek
Beni öldürdü ardan.

Ayva gönder nar gönder
Ciğer yahdı kar gönder
Düşman duyarsöz eder
Bir yağlığa sar gönder.

Ayvalar gökçelendi
Ağaçlar çiçeklendi
Çek bayraktar bayrağı
Ayrılık gerçekleşti.

Az durur az durursun
Geç gelip az durursun
El gelip yarem bağlar
Sen gelip azdırırsın.

Az su olsa akmaz mı
Giden geri bakmaz mı
Tutalım sultan olsan
Sultan kula bakmaz mı.

Baba ben derviş miyim
Abalar giymiş miyim
Yarim bırakmış gitmiş
Ben burada kalmış mıyım.

Babam der handır gelen
Lebi mercandır gelen
Aşığın yaralanmış
Gözleri kandır gelen

Baca baca gezerim
Ben yarimi sezerim
Girince yar koynuma
Uçkurumu çözerim.

Bacalar tütmez oldu
Bülbüller ötmez oldu
Ezel geldi gelen var
Ahıma yetmez oldu.

Bağ oldum bostan oldum
Dillere destan oldum
Ağla gözlerim ağla
Gül yüzlü dosttan oldum.

Bağa vardım budanmış
Bülbül güle dadanmış
Yari benim zannettim
Yar ellere dadanmış.

Bağa vardım üzüme
Çubuk değdi gözüme
Maşallah yazdırayım
Kaşın ile gözüne.

Bağa vardım üzüme
Çubuk girdi gözüme
İnkar etme sevdiğim
Yüzün değdi yüzüme.

Bağa vardım yaprağa
Dünya haram hep bana
Nazlı yar gelmeyince
Koman beni toprağa.

Bağdan kestim çınarı
Çınarın dalı sarı
Ağlamaktan kurudu
Gözlerimin pınarı.

Bağdat menim hoy benim
Didarine doy menim
Alem bir yana olsa
Seni elden koy menim.

Bağdat'a paşa gider
Memeler boşa gider
Mehle kızı alanın
Emeği boşa gider.

Bağdat'ta hurmalıklar
Suda oynar balıklar
Ne böyle sevda gördüm
Ne böyle ayrılıklar.

Bağlarım ben bağlarım
Bahçelerim bağlarım
Bülbül ötmez kuş ötmez
Viran oldu bağlarım.

Bahçe bar için ağlar
Hayva nar için ağlar
Beşikteki çocuklar
Bu gün yar için ağlar.

Bahçe bar için ağlar
Hayva nar için ağlar Dün
ağadan doğanlar
Bu gün yar için ağlar.

Bahçe barın sevdiğim
Hayva narın sevdiğim
Bir gülünün ucundan
Cümle varın sevdiğim.

Bahçe kapısın açtım
Açtım da geri kaçtım
Ben bir şey bilmiyorum
Çapkın yüzümü açtın.

Bahçe pezik değil mi
Ciğer ezik değil mi
Yarimi eller almış
Bana yazık değil mi.

Devam Edecek

AHDE VEFA (Öykü) İsmet ÇENESİZ

"İstemem,istemem böyle saçmalık! Ya bu deveyi güdersin,ya bu diyardan gidersin!" Akşam büyük oğulları eve biraz geç gelmişti. İhsan oğluna çıkıştı. Oğlu kendini savunmaz orunda kaldı:

-Baba arkadaşlarının telefonu bozuktu. O yüzden haber veremedim. Vallahi ders çalıştık. Bekir amcada evdeydi. İnanmazsan uğra dairesinde sor. Diye cevap vermeye çalıştı. Bir arahanımı:

-İhsan ! Bunda bir şey yok. Bak Bekir beye sor diyor,uğrayamazsan iş yerine telefon et,hem de...Anne sözünü tamamlayamadan baba:

-Hem de ne ?Sen karışma buişlere. Aklın ermez. Hem sen ne anlarsın ki çocuk terbiyesinden ? İhsan diye bağırdı. Ayşe hanım bütün gücünü topladı Ama o çocuk değil on sekiz yaşında deyiverdi. Sanki at patladı,araba devrildi. Baba daha yüksek sesle bağırmaya başladı.

- Sen karışma hanım ! Lise son sınıfta olan delikanlı annesine bağıran babasına çıkıştı:

- Çekilmez oldun baba. Dedi. Bunu söyler söylemez İhsan köpürdü,ortada duran masaya bir tekme attı,masanın üzerinde bulunanlar etrafa saçıldı. Delikanlı devam etti. Bu evden başımı alıp gideceğim. Büyük şehirlerde amelelik yapacağım. Senin bu haksız bağırmalarına katlanmayacağım. İhsan oğlunun üzerine yürüdü. Delikanlık açtı,kapının arkasında durdu ve devam etti. Okulun tatiline on gün var. Bulursun beni dekovarsın. Bir yıl akalmadan anan ami da götüreceğim. Bu ne be ? Buna eşekler bile dayanmaz. Dedem hariç hepimize hayvan muamelesi yapıyorsun.

İhsan;oğlunun üzerine gitmeye kalktı. Ayşe hanım beyini tutarak yalvardı:

- Ne yapıyorsun İhsan ? Tatlı ekmeğimizi acı ediyorsun. Annesinin yardım ettiğini gören delikanlı:

Bırak ana. Bırak da gelsin. Geleceği varsa,göreceği de var. İhsan durakladı. Oğlunun dışarıya çıkmış gözleri ileyara alaslana dönmüştü. Delikanlı devam etti. Bu evde bundan sonra kavga gürültü yok. Akşam ağabeyimle konuşacağım. Bir daha böyle bir numara çekte görürsün. Babaya el kalkmaz ama, ağabeyimle seni hastanelik edinceye kadar dövmezsek bize de adam demesinler. Ayşe hanım oğluna hemen müdahale etti:

- Nasıl söz öyle. Der demez delikanlı kapıyı çarparak gitti. Kapının kenarı kırılmış,duvardan sıvalar dökülmüştü. Ayşe hanım hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Kocasının eline sarıldı,öptü,öptü. Bu gidişi iyi değil İhsan dedi. Yuvamızı yıkma, bizi darma dağın etme. Söyle derdine dermen olayım. Ben senin karınım. Ben anayım. Dünyada açmezarı yok. Yıkılırsa buyuva olan hepimize olur. Ben zaten evişini yapıyorum. Ele işe giderim. İhsan beyin karısı olacağıma,Fatma hanımın hizmetçisi olurum. Hiç olmazsa akşam başımız dinç olur. Kulun kölen olayım,ben çekerim ama bugençler çekmez. Şimdi ortalık kötü. Bağırıp çağırmakla gençleri sindiremezsin. Geçti o devirler İşte küçüğü patlattın, yarın da büyüğü patlatırsan ne olur bizi halimiz ? Oğlumuz inşallah okuluna gitmiştir. Bu sıra il kokula giden küçük kız için için ağlıyor,şaşkın gözlerle bir annesine bir de babasına bakıyordu.

Dış kapı anahtarla açıldı. Her zaman ki saatinde Selim bey içeriye kahvaltı yapmaya gelmişti . Selim bey oğlu ile aynı apartmanda oturuyordu. Altı yıl önce eşini kaybetmişti. Geniş omuzlu,çatık kaşlı,orta boylu 65 yaşında azametli bir adamdı. Kocaman bir burnu vardı. Burnuna söz söyletmezdi. "Atta karın,yiğitte burun" der tatlı tatlı gülerdi. Sert görünüşüne rağmen tatlı dilli sevecen bir adamdı. Ağır ağır,hem de az ve öz konuşurdu. Görmüş geçirmiş,hayatın çemberinden geçmiş bir adamdı. İçeriye girince bir huzursuzluk olduğunu anlamıştı.

Ayşe hanım kaynatasını görünce saygıyla yağa kalktı. Gözlerinden akan yaşlarla kaynatasının gözlerine bakıyor,merhamet dileniyordu. Bir yıldır bu kavgalar sık sık oluyordu. Babasını gören İhsan bey usulca kapıdan sıvışmak istedi. Selim bey oğluna:

-Akşam seninle konuşacağım oğlum dedi. Sonra ilave etti: "AŞIN TUZUNU,SÖZÜN DOZUNU KAÇIRIRSAN" yanarsın oğlum. Dedi,devrilen masayı kaldırdı. Gelinin ve kız torununa:

-Artık siz hiç üzülmeyin. Yavrularım o oğlum sa sen de benim kızımsın. Dedi. İhsan başı önünde dışarıya gitti.

Ayşe hanım,kahvaltı sofrasını hazırladı. Kaynatasının çayını doldurdu. Selim bey kahvaltısını yaparken düşüncelidiydi. Gelinine döndü:

-Kızım ! Rahmetli babandan Allah yazdıysa olur sözünü duyunca,bir evladım vardı iki oldu diye oğluma aldırmı seni. Ben düşündüm. Öğlenden sonra evden ayrılma. Bana 4 resim ile nüfus kağıdını ver bakayım. Dedi. Ayşe korktu,beklemiyordu kendinden böyle bir tepkiyi.

- Baba beni ihsandan boşama. Ben kendime bir etkeği idare edemedi dedirtmem. Aç değilim,açık değilim. Allah başımızdan seni eksik etmesin. Geldiğim günden bu güne rahmetli kaynanama ve size bir kusur işlemedim. Sizlere ve oğlunuza hizmette kusur etmedim. Eğer kusurum varsa af edin. Diyerek korkusunu dile getirdi. Ağlamaya başladı. Selim bey gelininin fotoğraf ve nüfus kağıdını istemesinden başka bir mana çıkardığını görünce,üzüldü. Dedi ki:

- Kızım ! Ben senin bir damla göz yaşına malım canım feda olsun. Seni yanlış anladın. Ben bu apartmandaki üç daireyi sana yürüteceğim için istedim resim ve nüfus kağıdını. Sen yanlış anladın. Yaşlılığıma ver. Sana açıklamadan istedim. Sen korkma. Allah bana ömür verdikçe sen korkma. Sen babanın emaneti,torunlarımın biricik annesisin. İhsan işin ciddiyetini anlasın. Sana vereceğim üç dairenin malımın dörtte biri bile değil. Buna kanun müsaade ediyor. Allah'ta. Oğlum aynı densizlikleri yaparsa,tatsızlıklara devam ederse kovarım eşeği buradan. Gitsin karşıdaki ufak daireye yerleşsin. Ne hali varsa görsün orada kerata. Ayşe utanarak cevap verdi.

- Baba ! Ben sonumuzu iyi görüyorum. Allah'a çok yalvardım. İki akşamdır iyi rüyalar görüyorum. İnşallah sende İhsan'la konuşursan bizlere daha iyi davranır. İhsan'ın bir problemi var. Sen ona babası olarak yardımet. Onu tedaviye ihtiyacı varsa tedavi ettir.

-Kızım ! Oğlanlar gelince babalarına bir şey demesinler. Ben konuşacağım o kerata ile. İyi olacaksonu İnşallah. Sen dualarından beni ve İhsan'ı eksik etme. Masumların,öksüzlerin Allah için göz yaşı dökenlerin duasını mutlaka kabul eder Yüce Mevla'm. Sen üç yaşında anneni,20 yaşında babanı kaybettin. Allah seni imtihan

ediyor "La gayb-ı İllallah" sen kazandın kızım,sen kazandın.Dedi.

Resim ve nüfus kağıdını gelininden alarak kendi evine çıktı. Tapuları yanına aldı.Doğru tapu dairesine gitti. Tapu müdürü çok samimi bir arkadaşının oğluydu. Selim beyi görünce yerinden kalktı,buyur etti. Çay ikramında bulundu. Selim bey konuyu kısaca anlattı. Tapu müdürü işlemleri yaptırdı. Ayşe hanıma telefon ettiler. Oda hemen tapu dairesine geldi. İmzalar atıldı. Alım satım işlemi ile Selim bey üç daireyi gelininin üzerine yaptırdı. Tapu müdürüne teşekkür etti. Gelinini yolcu etti. Hiç adeti olmadığı üzere Selim bey akşamdan önce eve geldi. İhsan'da eve erken geldi. Selim bey oğlunun kolunu girerek ayrı bir odaya götürdü.Oğluna:

-Bak oğlum ! Şimdi baba oğul gibi değil ,ağabey kardeş gibi konuşalım. Her insanın hayatında böyle bunalım zamanları olur. Bunları sabırla atlatmak lazım. Allah sana sabır ve hizmette kusur etmeyen bir hanım vermiş. Üç tane nur topu gibi evlat sahibisin Bunların kıymetini bil. Allah verdiği nimetlere şükretmeyenleri ağır cezalandırır. Sen bunlardan olmazsın inşallah. Sen altın kalpli bir insansın. Kendini biraz kontrol et. Bundan sonra bu evde kimseye yüksek sesle konuşma.

Bak benim dört dört defa anamı kırdım beş sene oldu anamı yitireli. Belki kırk defa pişman oldum ,neden hanımımın kalbini kırdım diye. Annem Ayşe gibi bide değildi. Çata ,çat,pata,pat konuşurdu. Yaşasaydı da her gün bene azarlasaydı diye düşünürüm bazen.

Seninle gel beraber Ankara'ya gidelim. Üç beş gün baş başa gezelim. Ben orada bir doktora görüneceğim,sen de görün. Şikayetlerimizi anlatırız. Şifasını Allah verir. Dedi.

Beraberce ayağa kalktılar. Oğlunu öptü,kokladı. Aynen rahmetli annen gibi kokuyorsun aslan oğlum .İhsan saygıyla babasının elini öptü. Selim bey oğluna şimdi sen çık,Ayşe ile çocukları buraya yolla dedi. Hanımı ile çocuklarına Babam sizi içeriye çağırıyor dedi. Ayşe hanım çok heyecanlıydı. Ama eşini çoktandır böyle tatlı tatlı gülümserken görmemişti . Kocasına sarıldı,yanaklarından öptü. Kaynatasının oturduğu odaya çocuklarıyla girdiler. Ayşe saygıyla kaynatasının elini öptü Torunları da sırayla elöptüler. Selim bey:

- Bakın kızım,torunlarım ! Bu saatten sonra, geçmişte yaşananları unutun . Hiçbir şey olmamış gibi davranın. Çocuklar ! siz de babanıza eskisi gibi saygı gösterin. Eskiyi unutun. Biz yarın Ankara'ya gideceğiz. Orada İhsanla birkaç gün kalırız Dönerken size telefonla bilgi veririz. Dönüşte de on beş gün kaplıcaya gider hep beraber dinleniriz. Gideceğimiz yer yemekli bir yer olsun. Anneniz epey yıprandı, onunda dinlenmeye hakkı var. Sizlerde artık kahvemizi çayımızı yaparsınız diyerek torunlarına takıldı.

Akşam yemeklerini yediler. Çocuklar derslerini çalıştı,baba oğul yarın neler yapacaklarını konuştular.Ayşe hanım kaynatasının ve kocasının valizini hazırladı. O gece erkenden yattılar. Ertesi sabah kahvaltıdan sonra Selim ile İhsan arabalarıyla Ankara'ya gittiler. Tanınmış bir otele indiler. Tanıdıkları bir asabiyecinin muayenehanesinde doktorla görüştüler. Dertlerini anlattılar,çareleri ni dinlediler. Reçetelerini aldıktan sonra,baba oğul yemeklerini yiyerek yattılar. Ertesi gün Ankara'da bulunan ortak ve dostlarını ziyaret ettiler,akşam yemeğini bir akrabalarında yediler. Akşam otele gelince eve telefon ettiler. Biz yarın öğlenden sonra oradayız diye bilgi verdiler.

Ayşe hanım sabahleyin kalkınca,kaynatasını ve kocasını bir ziyafetle karşılamak istedi. Onların müşterek sevdiği yemekleri hazırlamaya başlarken saat on civarında kapı çalındı. Ortanca oğlan kapıyı açtı. Gelenler Selim bey ile oğlu İnsandı. Oğlu önce dedesinin,sonra babasının alnını öptü,annesine müjde dedemle babam geldi diye seslendi. Öğlen yemeklerini beraberce neşeyle yediler.

Yemekten sonra Selim bey torununa :

-Yavrum okullarınız ne zaman tatil oluyor diye sordu. Torunu da:

-Dede bir hafta sonra okullar tatil olacak diye cevap verdi.

Selim bey gelininden telefonu istedi. Her zaman gittikleri kaplıcaya değil, başka bir kaplıcaya telefon ederek iki tek kişilik,iki iki kişilik oda ayırttı. Tek kişilik odanın birinde kendisi,birinde kız torunu kalacaktı. İki kişilik odanın birinde oğlu ile gelini,birinde de iki oğlan torunu kalacaktı. Göz açıp kapayana kadar bir hafta geldi. Giyeceklerini alarak arabalarına bindiler. Kalacakları kaplıcaya geldiler. Odalarına yerleştiler,banyolarını alıp yol yorgunluğunu çıkarıp erkence yattılar. Kaplıcada on gün kaldılar,boş zamanlarında turistik yerleri gezdiler,yediler içtiler. Tatil Selim Beyin hoşuna gitmişti. Çocuklarına:

- Bakın bir on gün daha kalalım ne dersiniz diye sordu. Hepsi sevindiler. Kalmaya karar verdiler. Herkes odasına çekildi.

Ertesi sabah her zamanki kalktıkları saatte kalktılar. Fakat Selim bey her nedense lobiye inmemişti. Biraz beklediler. Büyük torunu ben bir bakayım diyerek yukarıya çıktı. Dedesinin odasının kapısını vurdu, cevap alamadı Heyecanlandı. Koşarak aşağı indi. Anne ve babasına:

- Dedemo dasında herhalde yok . Kapısını vurdum cevap vermedi dedi. Görevlilere sordular Selim beyin dışarı çıkmadığını öğrendiler. Merak ettiler. Korktular. Görevli ile beraber Selim beyin odasına çıktılar. Görevli kapıyı açtı. Selim bey yatağında yatıyordu Boş gözlerle odaya girenlere bakıyordu. Görevli hemen otel doktorunu aradı. Doktor geldi. Selim beyi muayene etti.

Maalesef beyefendi tek taraflı felç olmuş. Konuşma kabiliyeti ile yürüme kabiliyetini kaybetmiş. Sizlere geçmiş olsun. Yapılacak bir şey yok dedi.

Memleketlerine döndüler. Selim bey tam yatalak olmuştu. Ayşe hanım kaynatasına bakarken bir gün olsun of demedi. İhsan bey karısının bu davranışı karşısında saygı ve sevgisi daha da kuvvetlendi. Selim bey gelini hakkında yanılmamıştı Ot temiz süt emmiş kimselerin çocuğuydu. Gördüğü iyiliği unutmayan,ahde vefalı insan olduğunu ispat etmişti .

Yedi yıl sonra Selim bey vefat etti Ayşe hanım:

-Ob enim babamdı. Keşke yaşasaydı. Allah bana sağlık verdikçe hiç üşenmeden bakardım. Diye ağladı

Herhalde ahde vefa ve asalet buydu ...

SU HIRSIZLARI

Bekir Baki AKSU

Geçen sayıdan devam

Parayı avukatlar peşin almayınca bizim davaya bakmıyorlarmış. Biz ne yapalım ? Bizim günahımız ne ? Keşifse yaptılar,zararsa gördüler. Hani ne çıktı ? Hiç. Bekleye bekleye gözümüz patladı. Harcadığımız paralar hep boşa gitti. Avukat tutmasalar ne olur sanki ? Evvelce bütün köy adına verilen dilekçe yetiyordu da,şimdi neden yetmiyor ? Hep para tuzağı. Bizi soymaktan başka bir şey düşünmüyor bunlar... O halde ne yapmamız lazım ? Oturup ta elimizi kolumuzu bağlayıp,karı gibi ağlayalım mı yani ? Allah bize acısaydı yağmur verir,ekinlerimiz iyi olurdu. Demek ki,Allah'ında bize garazı var. Biz harcadığımız bu paralarla uğradığımız zararları onların yanına mı bırakacağız ? Hepiniz inek misiniz siz ? Soruyorum,korkak mısınız? Ulan burası köy,burada kanun yoktur. Görünmeyen bir Allah,bir de kuvvetli yumruk vardır ortada ! Şayet korkak olup ölümden kaçıyorsanız,karılarınızın donunu giyip,çarşaflarını da başınıza örterek sokağa çıkmayın! Ödekler sizi!

Kusura bakmayın acı konuşuyorum. Şimdi burada alacağımız bir karar var. Kellemiz gitse dahi geri dönmeyeceğiz bu karardan. Toplantımızı çok gizli yaptık. Bundan sonraki toplantıları da bağlardaki bekçi kulübesinde yapacağız. Aranızda birinin bir şey çıtlattığını duyarsam,kendini ölmüş bilsin. Onun gibilerin içimizde yeri yok. Şimdi peki deyip de sabah cayacak olan maymun iştahlılar varsa hemen evlerine gitmekte serbesttirler.

Oda içindeki yirmi üç delikanlı ellerindeki yazılı çitlenbik değneklerine dayanmış,oturuyorlardı. Hiç birinin yüzünde korkak olmadığı okunuyordu. Köylerinin menfaati için bu davayı halletmeye girişmişlerdi,bir kere içlerindeki erkeklik alevleri yanıp tutuşturuyordu onları. Sinirlerinden terliyorlardı bile.

Ortada biraz sessizlik devam etti. Oda tamamı ile sigara dumanına bürünmüştü. Suların akmayışı; tarla,bağ,bahçe ve sebzelikteki zararları gözlerinin önüne getirmeyi yarattı. Harmana geldikleri halde,içleri sevine sevine çalışamamışlardı hiç. Tekinliler neden bu kötülüğü yapmışlardı bunlara ? Önceki kavgalarda da mı köyleri böyle zarara uğramıştı ? Hakimler niçin davalarına bakmıyordu ? Gelip de gözleriyle uğradıkları zararları görmemişler miydi?

İçlerindeki kini haklı olarak besliyorlar,onlardan bu öçlerini ne pahasına olursa olsun,almak istiyorlardı.

Yumuk gözleriyle herkesi inceden inceye süzen Paytak:

<<Arkadaşlar >>dedi ! <<Acele yapacağımız işler üzerinde hiçbir şey konuşmadan,burada bu gece alacağımız kararlardan dönmek ve dışarıya hiçbir şey sezdirmemek için yemin etmemiz lazımdır.

Zaten evlerimizden yemin etmek için getirdiğimiz,çitlenbik değneklerini de hazırlamış bulunuyorsunuz. Dedelerimizin yaptığı usul gereğince,değnek atlayacağız. Zannetmiyorum ki,değneği atlayan yiğit korkak olsun. Onun için erkeklikte kahpelik olmasın,yemin edene,ben ne emredersem,hiç çekinmeden onu yapacaktır. Bilmem anlatabildim mi ? Arzu edene tekrar söylüyorum ister bu yemine iştirak eder,isterse etmez. Yalnız,etmemek isteyen üçü,dokuzu şart edip,buradan öyle çıkacaktır.

Bu söz karşısında delikanlıların suratlarındaki ekşilik büsbütün sinirle çevrildi. Barut gibi birkıvılcım bekliyordu ateş almağa. Dönmek isteyen olsa bile,katılmışlardı bu toplantıya.<<Ölmek ver dönmek yok>> kabilinden buraya kadar gelmişlerdi ne çare. Dönüşü olmayan bir yolculuğa çıkıyorlardı bu gece. Yolculukları ister uçurum,ister bataklık olsun,yürüyüp gideceklerdi biteviye.

Petrol lambasının ışığı,dumandan is yapmış havada yanan gece bekçisinin fenerine benziyordu. Deposundaki petrol tükenmek üzere olduğundan,yeni badana edilmiş duvarlara gölgeler çiziyordu. Odanın tavanı senelerce sigara dumanlarını emmiş bulunduğundan,katran gibi göze çarpmaktaydı. Ters tavan çok basıktı. Bu sebepten genç delikanlıların gözlerini yakma-

ya başlamıştı dumanlar. Artık kimsenin sabrı kalmamıştı. Paytak Aziz'den çekinmeseler,<<sen ne oluyorsun lan>> diyeceklerdi.

Paytak odayla öyle delikanlılar toplamış tı ki,hep toy delikanlılardı bunlar. Kimisi askerden yeni gelmiş,kimisi de askere gidecek ateşli,gözlerini budaktan esirgemiyen gençlerdi.

Paytak Aziz kurt olduğundan kimsenin sabrını taşırmamak için sözebaşladı.

<< Kardeşleri ! Ciğer parelerim ! şimdi herkes getirdiği değneği namaz kılar gibi önüne koysun. Sonra ben ne dersem,ne konuşursam,aynını tekrarlayacaksınız. Çimizden gelenbir arzuyla da,benim atladığım gibi değneğinizi atlayacaksınız>> dedi.

Hep birden kabul dediler.

Daha evvelden değnek atlanmasının nasıl yapıldığını duydukları ndan,odada namaz kılar gibi saf oldular. Değneklerin yazılı taraflarını da önlerine getirerek,reislerinin konuşmasını beklemeğe başladılar.

Paytak Aziz en öne durmuştu. Aziz'in arkasında beşer kişilik saflar halinde dört sıra oldular. En arkaya Kambur,Gödek,Çapraz sıralandılar. Bunlar öndekilerin yemin edip,değneklerini atlayıp atlamadıklarını tespit edeceklerdi.

Devam edecek

Yazarımız Ümit UZEL'in
Korumasız Başkan
adlı çalışması yayımlanmıştır.

Yazarımız Erkan EROL'un
Süt Beyaz Aktıkça
adlı çalışması yayımlanmıştır.

Emel ESEN Ziya Gökalp İlköğretim okulu 7/C. 570

AÇIK PENCERE

Pencereyi kapama
Kapama ki ay ışığı dolsun içeriye
Gök dolsun,bulut dolsun,
Pencereyi kapama.
Kapama ki kuş dolsun içeriye
Ağaç yaprakları dolsun
Dal dolsun,rüzgar dolsun
Pencereyi kapama.
Nefesin çıksın dışarıya
Kirlenmiş hava çıksın
Pencereyi aç,
Melek dolsun içeriye
Nur dolsun
Tanrı hep seninle olsun. 14.02.2001

SEN YOKKEN (Anneme)

Sen yokken
Güneş sıkışıyor tepelerin ardına.
Kuşlar uçmuyor,uçamıyor.
Sen yokken
Yağmur dinmiyor
Sanki ağlıyor,seni istiyor.
Sen yokken
Çocuklar gülmüyor
Çiçekler tomurcaklarını açmıyor.
Sen yokken
Kahrediyorum sensizliğe
Beklediğimiz günler gelmiyor
Sen yokken
Hüzün kaplıyor gecemi
Yeter artık yaptıkların
Ne olur geri dön. 20.02.2001

ANNE

Çölde yetişen bir çiçek olsaydın
Seni gözyaşlarımla sulardım.
Rüyama giren biri olsaydın
Uykudan hiç uyanmazdım.
Solmayan gülüm olsaydın
Seni hiç koparmazdım
Yaprağına,dalına,kokuna kıyamazdım
Hasretin içimi kemiriyordu
Yüreğime bir ok gibi saplanıyordu
İsmini söylediğim an kalbin çarpıyordu.

ADI SEVEN YAĞMUR

Bir banar sabahıydı
Yağmur yağıyordu,dışarı çıktım.
Bir yağmur damlası aldım elime
Sordum: Neden ağlıyorsun ?
O;Ağlıyorum çünkü seviyorum
Güneşi sevdim;içimi yaktı.
Yıldızları sevdim; yanarak söndü her biri.
Denizi sevdim,sana yer yok dedi
Toprağı sevdim;çiçek açtı seni alamam dedi
Ve sonra bir rüzgar esti geçti...
Yağmr damlasını aldı geçti.
Damla bulut oldu
Ve sonsuza kadar ağladı.
Çünkü seviyordu ve sevecekti.

YÜREĞİNİN GÖRDÜĞÜ YERE GİT

Git haydi git !
Ardından "gitme" diyenlere kulak asma.
Gidebilirsen git.
Gideceğin yeri bulamıyorsun
Karanlıkta yürüyorsun
Göz yaşlarını tutamıyorsun,
Sevdiklerini unutamıyorsun
Şayet bir gün,
Gideceğin yeri bulamazsan
Dur. Sessizce dur
Ve yüreğini dinle
Senin konuştuğun zaman
Kalk ve yüreğinin götürdüğü yere git.

HAYAT BÖYLEDİR

Hayat denizde yapılan bir sörfe benzer,
Büyük dalga gelir zorlada olsa ayakta durursun
Küçük dalgada ise suya düşersin
Kızarsın,kime kızdığını bilmeden
Hani derler ya:
Rüzgar bir durur,bir de kudurur diye,
Rüzgara kızarsın,o seni takmaz bile
Denize kızarsın sanki inada yaparcasına,
Kendine kızarsın,ayakta duramadığın içi.
Hayat böyledir arkadaş,
Kine kızdığını bilmeden kızarsın.
Ama aslında sen kendine kızarsın.

Ali YANCI

Feryat edersin sesini duyan olmaz.
Yüreğin yanar söndüren olmaz.
Aşık olursun sevenin olmaz.
Çile çekenin sonu gelmezmiş.04-05-1996

Yine kış geldi.
Bülbüller boynu büküldü.
Yaz gelmeden kışlar geldi,
Yaz gelmeden öldü bülbüller.31-01-1997

Umutlarım seninle birlikte kaldı.
Geceye nasıl bakarım ben şimdi.
Senden ayrı nasıl yaşarım.
Umutlarım seninle birlikte kaldı.15-02-1997

Kaderim soldurdu beni,hep bu güne kadar.
Ne çektiysem kaderden görmedim hiçbir zaman.
Gülemezdim sensiz geçen günlerde,
Gün geldi,düşünceler içinde saklandım.2-4-1997

Umudum hep kış oluyor. Tanrım al canımı.
Yeter başka umut istemiyorum.
Bu güne kadar hayallerle yaşadım,
Bundan sonra gerçekleri göster bana.29-06-1997

Dün gece dolaştım sokaklarda
Seni düşüne düşüne.
İçimde hasret,hüzün dolu.
Sensiz bu gün de sensiz sabah ettim.
Bak Ali dedim kendi kendime,
Kuşlar ötüyor cıvıl cıvıl haydi dinle.20-07-1997

Hey sevdiğim! Neredesin ?
Gözlerim seni arıyor yollara baka baka.
Gözlerimde derman kalmadı dön gel !
Neredesin ? Bende umut kalmadı.22-07-1997

Bende yeller esiyor,
Benliğimle birlikte umutlar gölge gölge.
Güneş bir açılıyor,bir batıyor,
Felekten darbe yiye yiye.25-08-1997

Mutlu günlerin,
Işığında hiçbir zaman yaşayamadım.
Zalim felek fırsat vermedi ki .
Hep mutsuz geçti ömrüm.25-08-1997

Güneş misin,Ay mısın ?
Yüreğimi yakan felek yoksa akrep misin ?
Dünyamı karartan
Kara bulut musun,nesin ? Felek.28-09-1997

Ne kadar düşünürsen düşün,
Giden geri gelmiyor.
Ne kadar isyan edersen et gelen yok,faydasız
Gülen yüzler gülmüş oluyor.01-10-1997

Ayrılıklar hep benden yana geliyor.
Ne babadan,
Ne anadan güldüm,
Bu talihsiz talih yüzünden.07-10-1997

Sonbahar rüzgarları dallarımı kırıyor.
Yorgun bedenim isyan ediyor.
Bunca yıldan sonra,
umutlar sona erici.17-10-1997

Hayvanları tanıdıkça ;
İnsanları unutmak geliyor içimden.
Güzel yaratıklar
insanlara sadıklar.26-10-1997

Kokladım gülü,goncayı.
Hiç birisi senin gibi kokmuyor.
Benim sevdiceğim ,
Haydi gül bana canısı.18-11-1997

Varsın Ali de ölmüş desinler ne çıkar ?
Dostum ben zaten her gün ölüyorum.
Bahçemde güllerim solmuş zaten.
Ben ölsem ne çıkar gülüm ! 24-11-1997

Mutluluğu uzaklardan seyretmek düşüyor bana.
Hüzün çöküyor.
Baktıkça gözlerimden yaşlar damla damla,
Düşüyor kara topraklara.29-11-1997

Her nefeste yanlışlarım alıyor beni.
Benim için kahrolsun böyle hayat.
Ben ne anlarım böyle yaşamaktan.
Günlerim yanlışlıklarla geçiyor.30-12-1997

Neden boynum bükük kaldı bunca zamandır ?
Hey zalim dünya !
Neden gülmeyi unutturdun bana ?
Çok mu gördün gülmeyi ? 11-02-1998

Kanayan yarama merhem olsaydın,
Ne çıkardı sanki ?
Her derdin üstesinden gelirdik seninle sevgilim,
Birlik olsaydık,dertler dermansız kalmazdı.

18-02-1998

Eğer düşersem umutlarımda
Rüya kitabından.
Bir gün ölür giderim,
Sensiz sevgilim.07-05-1998

Aşk herkesin gönül bahçesidir.
Herkes aşkı bir kere yaşar.
Sonra duygular körelip ,
Tıpkı donup ta ölmek gibi olur. 19-05-1998

Güneşin battığı yerde,
Ruhumda daha çok bir gün gelecek.
Bir gün gelecek,
Bende kara toprak olacağım .

Ben kaderden kadere koşarken,
Sen neredeydin ,
Hüzün dolu gecelerde ?
Yalnız bıraktın beni.

Sevgilim sensin benim,isyanlara yiten sensin.
Beni kahrımdan öldüren,benim dünyama girdin
Dünyam tersine döndü,ey vefasız sevgilim.
Ben hüzün dolu geceleri yaşıyorum her gece.

Geceler tükenmek bilmiyor
Yalnızım,düşünüyorum.
Seni her gece,
Sen neredeydin ?17-07-1998

Bir garip kuş olsam.
Konsam yüce dallar başına.
Garip garip feryat etsem,duyar mısın sesimi ?
Yaratan Tanrım,benim yakarışımı.11-08-1998

İçimde suskunluk başlıyor geceler gibi.
Bu ne böyle Tanrım !
Neden tersine dönüyor benim dünyam,
Neden ? Bu ne böyle Tanrım ! 17-08-1998

Mezarına gide gele benim ömrüm çürüyor,
Bende ölmeden ölüyorum.
Düşüne düşüne her gidişim ölümüm oluyor.
Çileli başımda mani kalmadı,acılar çeke çeke.
29-10-1998

Ecelim geldi de bir sen gelmedin,
Sevgilim gecelerimi düşünceler sardı.
Dört bir yanımı sevgini aradım,
Sevgilim sen gelmedin. 23-11-1998

Viran olmuş gönlüm dalıyor mazilere.
Mutlu günler gelmez oldu.
Hayaller kurmuştum ne güzel
Umutlarım bitmemişti,o günlerde. 15-01-1999

Gel gönül,
Uslan duygular,
İçinde viran,
Etme kendini. 15-01-1999

Uçan bir kuş olsam,
Uçsam gönül dağlarından
Haber getirsem insanların
Mutluluğu için. 16-01-1999

Yollarımız ayrılsa,
Benim bu gönlüm
Benden hiçbir zaman ayrılmaz.
İçim yansa bile. 29-01-1999

Usanıp gitsem,
Kimsesiz garip kuşlar gibi.
Dönmem ölüm olsa bile,
Dönmem bir daha yurduma. 22-05-1999

Fani dünya içinde
Dolanıp duruyorum.
Ecel her an yanımda
Gölgem gibi duruyor. 30-03-2000

Sende mi küstün ?
Hüzünlü dağlarını
Bana bırakarak
Sonunda canısı ? 02-04-2000

Dostları küstürdüm,
Br tek dostum bile kalmadı.
Şu yalan dünyada
Yanarım da ona yanarım. 06-05-2000

Düştüm yollar çukura benziyor.
Sevdiğim Türkiye'm cehenneme benziyor.
Nereye bakarsam umutsuzluk
Hep beni bekliyor.
06-09-2000

Sermayem olan umudun
Bir gün bitecek,
Ecel gelip beni bulacak sonunda.
Bu ömür tükenecek.
28-09-2000

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

Mahmut Selim GÜRSEL ÇORUM

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 26

Yıl: 3 Sayı:26

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

Gürsel YAYINEVİ

Fiyatı KDV Dahil 1.500.000 Tl.

ISSN 1301 - 9945

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Yıl :3 N Mayıs 2001 **Gürsel YAYINEVİ** Sayı 26

SAHİBİ ve Mesul Md. Mahmut Selim GÜRSEL

İdare ve yazışma adresi Osmancık caddesi Ölçek İş Merkezi 27 / 34 ÇORUM

mail YAZIŞMA ADRESİ: corumlu2000@yahoo.com

SAYFA: http://www.corumlu2000.com/

İş : 0-364-224 89 13 / Ev:225 13 85 Cep: 0-542-362 20 78

Dizgi ve Mijanpaj **Gürsel YAYINEVİ**

İrtibat:

ADANA	Yalçın GÜRSEL	Tel : 0-5 32-340 35 17
ANKARA	Abdullah ÖZÜYAĞLI	Tel : 0-3 12 340 81 89
ANKARA	İsmet TEZEL	Tel : 0-3 12 432 35 94
İSTANBUL	Suavi Hakan TORAMANLI	Tel : 0-5 42 345 88 85
İZMİR	Yılmaz GÜRSEL	Tel : 0-2 32 373 37 30

Bu Sayıda:

Bekir Baki AKSU ..... Su Hırsızları 35.s.
Mehmet ARSLAN ..... Ahmet'in Yuvarlanan Eşeği 33.s.
Mesut ARTAR ..... Sigara Denen İllet 30. s.
Ahmet AŞIK ..... Krizle Gelen Fırsat 28.s.
Kamil AYCAN ..... Sfenksimiz Var Piramidimiz neden Yok 6.s.
Gürsel BÖREKÇİOĞLU ..... Turizm ve Bizler 15.s.
Recep CAMCI ..... 23 Nisan 20.s.
Hacı CELEBCİ ..... Turizm de Turizm 17.s
İsmet ÇENESİZ ..... Turizmin Önemi 13.s.
Abidin ÇETİN ..... Civan Perçemi 26.s.
Abdullah DURMUŞ ..... Türk Turizminin Ekonomideki Yeri 10.s.
Dr. Ali EMİROĞLU ..... Çorum'da Turizm 11.s.
Ethem ERKOÇ ..... Genel Turizm Politikası ve Çorum'da İnanç Turizmi 12.s.
Engin ERYAŞAR ..... Karikatür 25.s.
Şükrü GÜLTEPE ..... İntizar / Yoksulluk 36.s.
Mahmut Selim GÜRSEL ..... Coğrafya 2.s. / Çorum Tanıtım ve Reklam Verdiğini zannedenler 3.s.
Selma GÜRSEL ..... Çorumlu Yemekler 31.s.
Rıza HARDAL ..... Ne Hoş Olur Kır Gezisi 36.s.
Zekai İŞLER ..... Siz Hiç Turist Oldunuz mu? 18.s / Yeni Meslekler ve İş Yerleri 21.s.
Erdal ODABAŞ ..... Bulmaca 32.s.
Ulvi ÖĞRETEN ..... Çorum Tarih ve Coğrafyası 5.s.
Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ ..... Kaplıca Tedavisi 24.s.
İsmail PAMUK ..... Turizm ve İlimiz 14.s.
Dr. Rıfat PATIR ..... Doktorunuz Yanıtlıyor 23.s.
Osman ÜNSAL ..... Çorum Turizmi İçin E1 Ele 7.s.
İbrahim YILDIZ ..... Çorum Turizmi 8.s.
Raşit YÜCEL ..... Gezelim Görelim 19.s.

Dizin Soyadına göre düzenlenmiştir.

NOT : Dergide yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüş ve yorumlar yazarına aittir. Yazılar, yazarından görüş alınmadan kullanılamaz

Bu sayıya yazı ve reklam vererek katkıda bulunanlara

Gürsel YAYINEVİ teşekkür eder.

Fiyatı: 1.500.000 Tl. Çorum İçin Yıllık 19.000.000 Tl. İl Dışı Yıllık 27.000.000 Tl.

Kapak Fotoğrafı: **Gürsel YAYINEVİ** Baskı : İSTİKAMET OFSET 0-364-213 13 13

zengin sayılmaktadır. Kızılırmak üzerinde fizibilitesi yapılmış olan Obruk Barajının ihalesi 25 Kasım 1985 tarihinde yapılmıştır. 26 Nisan 2001 tarihinde barajın hizmete girmesi beklenmektedir. İlimiz topraklarında bulunan göletlerin listesi aşağıdadır.

1-Çorum barajı
2-Merkez Seydim I ve II. .....1300 Ha.
3-Alaca barajı.....1300 Ha.
4-Merkez Ahmetoğlan..... 35 Ha.
5-Merkez Evciyeni Kışla ..... 50 Ha.
6-Alaca Geven.....30 Ha.
7-Alaca Bozdoğan .....85 Ha.
8-Alaca Gökkaya.....41 Ha.
9-Alaca Sincan.....94 Ha.
10-Kargı Aksu .....39 Ha.
11-Kargı Gökdoğan.....110 Ha.
12-Mecitözü Gökkaya .....100 Ha.
13-Ortaköy Pınarlı .....50 Ha.
14-Sungurlu İnegazili .....35 Ha.
15-Alaca Çopraşık .....48 Ha.
16-Alaca Ürülükaya .....250 Ha.
17-Alaca Soğucak..... 74 Ha.
18-Alaca Çatak..... 72 Ha.
19-Alaca Atatürk..... 355 Ha.
20-Alaca Sarısüleyman.....80 Ha.
21-Alaca Seyitnizam.....363 Ha.
22-Laçin Kuyumcu

İLİMİZDE BULUNAN KAYNAK VE YERALTI SULARI

İlimizde yağışların $^{1}/_{10}$ yeraltına geçmektedir. Bu yeraltı sularının birçok kaynağı beslemektedir. Merkez ilçede bulunan suların tuz oranı yüksek düzeyde olmasına karşın, Hüdaverdi artezyeni önemli bir kuyudur. Alaca, Mecitözü ve Kargı ilçelerinde önemli yeraltı sularının bulunduğu DSİ tarafından tespit edilmiştir.

Çorum Merkez ilçede içme suyu amaçlı kullanılan, Melikgazi, Mürsel I ve II ve yeni açılan II. Sarılık suyu, Serpin suyu, İçeri dere suyu ve Sağmaca suyu kaynaklarından faydalanılmaktadır. Ayrı yeten şehrin çevresinde Çalköy, Konaklı ve diğer yeraltı suları sondaj usulü ile çıkartılarak şehir ihtiyacı için getirilmeye çalışılmakta olup, Çorum barajı, Seydim I ve II barajlarının suları içme amacıyla kullanılmaktadır. Yapımı biten Yeni Hayat barajı Çorum'un su ihtiyacı için kullanmaya başlanmıştır.

İLİMİZDE BULUNAN İKLİM KUŞAKLARI

KARADENİZ İKLİM KUŞAĞI:

İlimizin içerisinden geçen Kızılırmak sınırının kuzeyinde kalan kısımlar ile Kızılırmak havzası içerisinde bulunan yerler Orta Karadeniz Bölgesinde bulunmaktadır.

Bu ilçelerden Bayat, Dodurga, İskilip, Kargı, Laçin, Oğuzlar, Osmancık ve Uğurludağ tipik Karadeniz ikliminin tesirinde bulunur. Karadeniz ikliminin özellikleri : rutubetli ve bol yağışlı ılıman bir karakter taşır. Kışları bol yağışlı olmakla beraber İç Anadolu ikliminin tesirinde yazları sıcak geçer.

İÇ ANADOLU İKLİM KUŞAĞI:

Kızılırmak sınırlarının güneyinde bulunan bölgede kalan merkez ilce, Alaca, Boğazkale, Mecitözü, Ortaköy ve Sungurlu ilçelerimiz İç Anadolu ikliminin tesirinde kalır. İç Anadolu ikliminin özelliklerinden olan yazları sıcak, kışları soğuk geçer. Kara deniz ikliminin biraz tesiri ile kış ayları uzun sürmeden sayılı soğuk günleri kapsar. Yağışlar çoğunlukla az olur. Bu nedenle ilimiz, Karadeniz iklimi ile İç Anadolu iklimi olan Step ikliminin sınırı durumundadır. 1929-1994 tarihleri arasında ortalama yağış grafiği aşağıda verilmiştir

1929-1994 TARİHLERİ ARASINDA ORTALAMA YAĞIŞ GRAFİĞİ

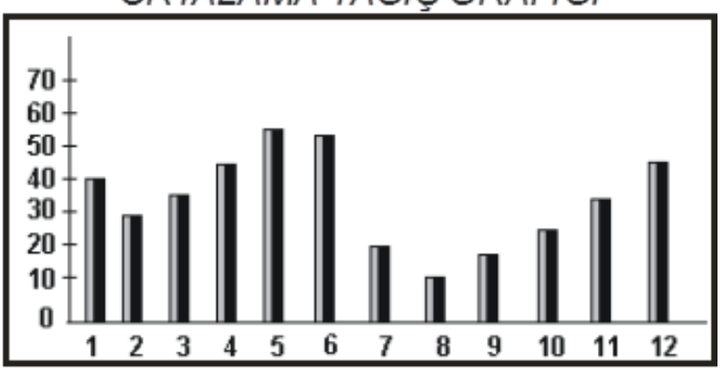

MEVSİMLER

İLKBAHAR MEVSİMİ:

Azor Antisiklonunun etkisi ile ilimiz, güney batıdan esen Lodos rüzgarının tesirine girer. Bol yağış gösteren Lodos rüzgarı, ilimizde ilkbaharın ilk aylarında kar olarak düşer ve yerde fazla kalmayarak çabucak erir. Mevsimin ikinci ayında bol yıldırımlı yağışlar görülür. Ani ısı değişikliğinden bu yağışlar dolu şeklinde inebilirler.

YAZ MEVSİMİ:

Azor Antisiklonunun kuzeye ilerlemesi neticesinde, Karadeniz alçak basınç haline gelir. İlimizde Poyraz adını verdiğimiz rüzgar kuzey doğu istikametinden Mayıs ayından Ekim ayına kadar devam eder. Çoğunlukla öğleden sonra başlayan Poyraz gece 21-22 sıralarına kadar eser. Poyraz nemli ve serin olması nedeniyle bağ ve bahçeler için faydalıdır. Poyraz rüzgarı ; yaz aylarının ılık olarak geçme-sini sağlar. Yağışyaz

ÇORUM,TANITIM VE REKLAM VERDİĞİN ZAN EDENLER

Mahmut Selim GÜRSEL

40 ay içerisinde **Çorumlu 2000 Dergimin REKLAM** arama ve bulma için yaptığım çabalarımın gösterdiği deneyimlerimin ışığında oynanan iki oyunu daha belirtmek isterim.

"Reklam için bilgilendirmenin tüketicileri veyahut reklam verenleri nasıl mağdur ettiği " ve "Yanlış tanıtım"ı inceleyelim:

Yanlış bilinen bir deyim maalesef başımıza oldukça işler açabilir. Bunlardan birincisi bir deyim olarak beynimize kazınan yanlışlık olan **"Reklamın;iyisi,kötüsü olmaz"** sözü. Bu çok yanlış bir deyimdir. Reklamın iyisi,her zaman reklam evrenin prestijini artırır. Reklamın kötüsü ise sizin çalışmalarınızı ya yanlış tanıtır,ya firmanızın eksikliklerini ortaya koyar veya sizin istemediğiniz sonuçların ortaya çıkmasına yarar.

Cahil dosttan daha çok bilgili düşmanınızın olması hepiz için daha iyidir. Malum bir hikayeyi anlatmak istiyorum: Mezrada yalnız yaşayan bir adam ilkbaharda annesi avcılar tarafından öldürülmüş bir ayı yavrusunu acıyarak kulübesine götürür. Ona yedirerek,severek büyümesi için çırpınır. Hayvancağız sonbahara doğru artık kendisini kurtaracak duruma gelmiştir. Kendisine yardım eden adamı da çok sevmektedir. Bir gün;adamcağız gündüz uykusuna yatar. O sırabir sinek gelerek adamı rahatsız etmektedir. Adam uykunun verdiği ağırlıkla,eliyle sineği kovar,yan döner, sırt üstü yatar. Yanı başındabulunan yavru ayıcık adamın sıkıntısını görür. Kendi kendine bir karar vererek yakınında bulunan kürekle sineği öldürmek ister. Adamcağızın anlına konan sineği öldürmek için bütün gücü ile küreği adamcağızın kafasına vurarak onu öldürür. Ayıcık;kendisine göre onun iyiliğini istemiştir. Bizlerinde böyle arkadaşlarımız vardır. Kendi mantıkları ile bizleri savunur gözükerek,bizlerin ölümüne olmazsa bile zararına iş görürler. Neyse konumuz reklam ve tanıtıma tekrar dönelim.

Bir şahıs gelerek sizden reklam ister. Siz ona tabii bir dürtü ile ne kadar basıldığını,nerelere dağıtıldığını sorarsınız. O da sizden reklam almak istemektedir. Başlar atmaya. Bu reklam bu ilin bütün kazalarında dağıtılacak,bütün evlere ulaşacak diyerek sizi heveslendirir. Siz ise fiyatı aklınızdan geçirir ve fiyat sorarsınız. Reklama gelen belirli bir fiyatı sizden almak için ücreti söyler. Siz o paranın üçte birini ya da en kabadayınız yarısını teklif edersiniz. O da kabul eder. **FAKAT BU İŞTE** yine siz yanılmaktasınız. Nedenmi ? Bulunduğunuz ilin kaç ilçesi olduğunu,bu il ve ilçede yaklaşık kaç iş yerinin bulunduğunu tahminen bilmektesiniz. Hele bir de size bütün evlere de ulaşacak havasını atmıştır belki bulunduğunuz ilin hane sayısını bilmezseniz bile,mahallenizde yaklaşık kaç hane olduğunu bilirsiniz. **DÜŞÜNEMEZSİNİZ Kİ;** bırakın o ilin bütün iş yerleri ile hanelerine bu adam yaptığı işin reklamının maliyetini değil kağıt parasını bile sizden talep etmemektedir. Yine bilirsiniz "Ucuz etin yahnisi pahalı olur" deyimimizi. Adam parasını alır. Belki birkaç nüsha basar,belki de bastırmaz bile. Beklersiniz,beklersiniz,beklersiniz. En yakın bir örneği Çorumlular şöyle yaşadılar:

Geçtiğimiz Kurban Bayrımı arifesinde **"ulusal bir gazetede çalışan şahıs,Çorum ve ilçelerinde gazetenin bayram ilavesi olarak dağıtılmak üzere diyerek epeyce reklam almış"**. Buraya kadar olan kısım gayet normal görülmekte,görülmekte de sonrası biraz karanlık ve kötü kokular yaymakta ve pişmanlıklar getirmektedir. Reklam veren bir firmamız,ismi geçen gazetenin iki abonesi olması,kötü kokuların üzerindeki toprağı açığa çıkartmaya yetmiştir. Bahsi geçen firmanın elemanı evine gelen gazetede verileceği iddia edilen reklam ekini aramış,ne yazık ki;bu reklam ekini bulamamış,aynı gazeteye abone olan komşusuna gazetenin ilave verip vermediğini sorduğunda,böyle bir ilavenin olmadığını öğrenmiş,aynı gazeteye abone olan yakın akrabalarını da telefonla arayarak aynı sorulara gazetenin ilavesinin olmadığı cevabını alarak üzülmüş. Bayram sonu,daha geniş bir soruşturma yaparken ben dergimin yeni sayısını vermek için yanına uğradığımda Osmancık'ta bulunan bir tanıdığını arayarak yukarıdaki soruları yönelttiği zaman yanında bulunuyordum. Osmancık'tan gazeteyi dağıtan şahısı iyi tanıdığını, kendisine gelen gazetede reklam ilavesi olmadığını, belki kendi gazetesinde olmayabileceğini söylemiş,beş dakika içinde öğrenip durumu kendisine bildireceğini bildirmiş. Biz bayramlaştık,konuyu biraz konuştuktan sonra Osmancık'taki şahıs telefonla bulunduğum yeri aradı. Telefonu açan arkadaşa,gazeteyi dağıtan kişi ile konuştuğunu,Osmancığa gelen gazetelerin hiç birisi ile de böyle bir ilave dağıtıldığını söylemiş.

Şimdi gelelim konunun öbür yüzüne: İlaveyi gördüm ve o ilaveyi verenlerin bazılarının Çorumlu 2000 Dergisinin aboneleri olduğunu gördüm. Gördüm ve üzüldüm. Bu kadar saflık ve gaflet garibime gitti. Neden gitti derseniz ? Çünkü Çorum ilçeleri dahil olmak üzere ve binleri bulan gazete dağıtıldığı ve bu gazetelerle beraber dağıtılacağı beyanı **REKLAM VEREN KURULUŞLARI** acaba uyandırmadı mı ? Yada **UCUZ REKLAM** veriyoruz diyerek gözü kapalı,hesap yapmadan balıklama yapılan teklife olur dediler mi dersiniz ? Tabi bu sorularımın cevaplarını zannedersem bu yazımı okuyan abonelerim tarafıma cevaplandırırlar (!)

Konunun diğer yüzü ise Çorumlu 2000 Dergisini de mahalli gazeteleri de ilgilendirmektedir. Neden mi ? Ortada bir **SAHTEKARLIK** bulunmakta dır. Bu sahtekarlığın üç ayağı vardır. Bunlar:" **Çalıştığı gazeteye karşı,ikinci ayağı,Çorumlulara karşı, üçüncü ayağı ise gazete ve dergileri"** alakadar etmektedir.

Şimdi bu bilinenleri neden anlatıyorsun derseniz ? Ona da şu cevabı vermek isterim. Atalarımız:**"Ucuz etin yahnisi pahalı olur"** demişler. Bunun örneklerini ticari hayatta muhakkak görmüşlerdir. Ucuz reklam böyle yapılıyor. Sizler açıkça soyuluyorsunuz. Her ne hikmetse sesinizde çıkmıyor. İtiraz da etmiyorsunuz. Hakkınızı da aramıyorsunuz. Böyle kişilerin aramızda dolaşmasına her ne hikmetse göz yumuyorsunuz.

Biz üçüncü ayağı biraz daha açalım isterseniz. Çorum 1990 lı yıllarda reklam potansiyeli çok yüksek iller sırasında görülmekteydi. Bu gün ise reklam verme sıralamasında en arkalarda kalan bir il konumunda. Nedenleri ise;1994 yılında Çorum'a ilk defa açılan bir yayın kuruluşu Çorum katalogu yapmak için kollan sıvar. Bu kuruluş Çorum'dan o gün için oldukça yüksek fiyatla reklam toplar. Çorum'un her tarafına ve diğer illere gönderilecek beyanı ile reklam ücretlerini toplar,alacağı ücretin bazılarını ise,değerli kağıt olarak,bazılarından ise reklam sözleşmesi adı altında imzalattığı sözleşmeler ile sağlar. Reklam verenler biraz tedirgin olarak beklerler 1995 senesinde reklam verenlerin bazılarına bir katalog verilir,bazıları ise katalogun "**kato**" sunu bile göremezler. Fakat imzaladıkları değerli kağıtlarda yazılı olan meblağları mahkeme kararı ile masraflarla beraber öderler. Yine aynı firma 1995 sonunda Çorum'da tekrar yeni katalog yapmak için Çorum'u dolaşırlar. Bir yıl önce aldıkları ücretin yarı fiyatına katalog yapacaklarını beyan ederler. Ellerine bir yıl önceki katalog geçen firmaların bazıları geçen yıldan ucuz fiyata diyerek tekrar reklamlarını verirler (ne uyanıklar değilmi ? O kadar zaman sonunda bile eriyen paraya karşın ucuz reklam verdiler.) Pek çok firma ise bu işe akıl erdiremez. Çünkü onlarda o ekonomik hayatın içinde bulunuyorlar. Bu işte bir iş var diye düşünürler. Ya bu firma bizi iyice keseledi,ya da bu firma taahhütlerini yerine getirmiyor derler. O firma yine bir katalog hazırlar ve basar. BU sefer istedikleri reklam fiyatı bir önceki reklam fiyatının nerede ise yarısı kadardır. Yine bir takım firma ve sanat erbabı buraya reklam verirler. Katalog yayınlanır, bir öncekinin %60'ı hacmindedir. **Fakat Çorumluların akıllarına büyük bir soru işareti bırakırlar.**

Yukarıda birde tanıtımdan bahsetmiştik.

Tanıtım o ilin gerçek aynasıdır. Bu ayna ne görürse onu yansıtır. Siz burada harf hataları yerine,ilinizin tanıtım yerlerini yanlış yazanlara tepkiniz olmazsa,resim altlarına,tarihi kısımlara,bilgi istatistiklerine gerçekleri değil de abuk sabuk burada da bir şeyler var kabilinden bilgi verirseniz sizin yaptığınız tanıtım değil,kendi ilinizin yerlerini yanlış adres ve donelerle yok etmenizdir.

Son bilgileri üç örnekle anlatmak istiyorum. Bunlardan birisi Çorum'un en büyük oteli sayılan "Anitta Otel"in bastırdığı tanıtım broşürü, diğer ikisi de İl Turizm Müdürlüğü için hazırlanmıştır. Birincisi çok güzel yapılmış bir broşür oteli resimlerle tanıtmakta,iki sayfalık da Türkçe ve her halde Türkçe'nin karşılığı olan İngilizce YANLIŞ bilgi ile başlamakta. Şöyle denilmekte: Otel Anitta Hitit Uygarlığı'nın merkezi SAYILAN Çorum İli'ndedir. (Buradaki yanlış nedir. Hitit Uygarlığının merkezi olan ilimiz,bazılarına göre kabul edilmemekte demektir.) Adını MÖ 1500lü yıllarda yaşamış ilk Hitit kralı'nın isminden almıştır.(Anitta Kuşşara Kentinin Kralıdır ve Hitit şehirlerini bilhassa Hattuş kentini yıkmış ve burada kendisinden sonra oturacakları lanetlemiştir. Buradan anlaşılacağı üzere Anitta bir Hitit kralı değildir ve MÖ 1500 lerde değil MÖ.1800 lerde yaşamıştır...

Gelelim "Hitit Döviz" bürosunun yaptırdığı İlimizi tanıtan broşüre:

Resim alt yazılarının bazılarının alt yazıları yanlış yazılmış ve sonradan yanlışlık anlaşılmış ve parça kağıt yapıştırılarak hata düzeltilmeye çalışılmıştır. Bazı resim bilgiler de yanlış bilgilendirmelerde bulunulmuştur. Örneğin: Kırmızı fonlu "Güneş Kursu"nun menşei Boğazköy değil Alacahöyüktür,Boğazköy "Tanrı Olayı" değil tanrı alayı,Ortaköy İncesu Vadisi "Kıybela" kabartması değil (Kybele Kibele) dir. Yama ile düzeltilenler ise:Boğazköy Yazılı Tapu kayıtları,Boğazköy Ören Yerleri,Boğazkale Yerkapı (Potern)

Çorum İl Turizm Müdürlüğü İl Envanteri'nin yanlışlıkları:

3. sayfa:"ismi bilinen ilk Hitit kıral ise Anitta'dır" denilmektedir. Anitta ilk Hitit kralı değil Kuşara kralıdır ve Anitta'nın babası Pithan olarak bilinmektedir23 sayfada Çorum'da "Plajlar: Spor Tesisleri" başlığı: Çorum'un hangi denizde sahili varda plajı var ? Burada bulunan bilgiler tekrar 24. sayfada aynen verilerek montaj hatası olmuştur.27. sayfada: "Kızılırmak Göletleri" Kızılırmak üzerinde yeni yapılan fakat daha su tutulmayan baraj var,göletleri acaba hangileri ? 29. sayfa:Yemekler bölümünde,"döner kebap acaba Çorum'un yemeği mi ? 33. sayfada: "..Kereb-i Gazi,Yusuf-u Bahri ve **Übit-i Gazi**" denilmektedir acaba bu Übit-i Gazi Kimdir ? Ubeyd Gazi olmasın sakın ? "İl ve Çevresinin Coğrafi Durumu" bölümü ayrılmışsa da bölümün altında camilerdevam etmektedir.

Gelelim öz eleştiriye. Yayınlanan dergimde de harf hataları ile dizgi hataları olmaktadır. Bazen yazarlarımının ismi bile yanlış yazılmaktadır. Dergimdeki hatalar hata değil de,bu broşür ve envanterdeki hatalarımı gördün derseniz,doğru söylersiniz. Benim burada demek istediğim hatalarımız oluyor,fakat bu hataların kontrollerle ortadan kaldırılması bizlerin eksikliğini göstermiyormu ? Saygılarımla.

ÇORUM TARİHİ VE COĞRAFYASI

Ulvi ÖĞRETEN
Nazmi TUĞRUL

Hıristiyan olanlar ayin yapmak için birleşirlerdi. Bu birleşme Yunanca (İklisya) Kilise isimi verilirdi. Buruda toplananlara bir aile gözüyle bakılırdı. Bu toplanmalar bulunulan şehrin adıyla anılırdı.

Bir âdem Hıristiyan olacağı vakit kilise kapısında bulunmağa,ilahileri ve İncil'i dinlemeğe mecbur tutulur,fakat kiliseye girmesine mani olunurdu. Bu talim devresi bittikten sonra su ile dolu bir leğene Hıristiyan olanlar ayin yapmak için birleşirlerdi. Bu birleşme Yunanca (İklisya) Kilise isimi verilirdi. Buruda toplananlara bir aile gözüyle bakılırdı. Bu toplanmalar bulunulan şehrin adıyla anılırdı.

Bir âdem Hıristiyan olacağı vakit kilise kapısında bulunmağa,ilahileri ve İncil'i dinlemeğe mecbur tutulur,fakat kiliseye girmesine mani olunurdu. Bu ta?lim devresi bittikten sonra su ile dolu bir leğene daldırılarak vaftiz resmi yapılırdı. Beyaz elbiseyi giymiş olduğu halde eski dini bıraktığını söyleyen bu Hıristiyan'a << Yeni Doğum- Newzad>> denilirdi.

Başlangıçta Roma İsa dinine ehemniyet vermediyse de Hıristiyanlığın günden güne çoğalması,resmi mezhebden ayrılmalar Roma'yı telaşa düşürdü. Roma'nın dini ; içtihadden ziyade siyasi idi. Umumi merasimde bütün Romalılar bulunmağa mecburdu. Duası olanlar mabudlara yemin eder,imparator mabuduna tapılırdı. Bu haller herkesi Roma'ya bağlıyordu. Fakat İsa dini bunlara aykırı olmasından ötürü Roma'nın hoşuna gitmedi.

Hıristiyanlar,mezarlarda toplanırlar, tiyatroya gitmezlerdi. Bir çok Hıristiyanlar Roma'nın ölüm makinelerine soyunarak koştular,Hıristiyanların bu isteği Roma'yı ürküttü. Bitinya Valisi genç Pilin Hıristiyanlığın taussubundan usanmış,Roma İmparatorundan emir beklemişti. İmparator Trayyan ise; ne kadar şehirli olsunla olsunlar Hıristiyan olmadıklarını söyleyenleri salıvermesini kendisini saklayarak haber verenlerin sözlerine kulak asmamasını Söylüyordu.

Bu emre göre de Tan'da pek Çok Hıristiyanlar öldürüldü. Bu idamlarda hakimlerin arzuları değil;halk herhangi bir tabiatın değişikliği ile Hıristiyanların aslanlara atılarak mahkum edilmelerini isterlerdi.

ROMA İMPARATORLUĞU DEVRİNDE LUKOSİRİ İLİ

Roma; bu büyük hudud içindeki vilayetlerin çok aşaması için Tuna,Ren nehirlerini tabi hudud olarak muhafaza ettiği gibi Fars istilasında Küçük Asya'yı korumak için Toros ve ona tabi silsileler boyunca bir çok Kal?alar yaptırdı. Küçük Asya'nın ise ellerinden çıkmasını hazm edemeyen Farslılar,bu güzel memleketin varidatından istifade için ardı arkası kesilmeden hududu her vakit geçerlerdi.

Farslıların taarruz istikameti Mezopotamya ve Toros dağlarının cenubundan dı. İlliryalı İmparator << Septim Sever>> üç sene müteмadiyen savaşlarda bulundu. Roma'nın idare-i dahiliyesi pek bozulmuş dini kavgalar ; Neron,Kaligula gibi imparatorların bozokluklarını güçlükle yatıştırmaya uğraşan Antonin'ler hududları çiğneyenleri İstanbul'daki gibi karşılayamadılar.

Septim Sever'i müte?akip hükümetin içinde kargaşalıklar artı. Aleksandır Sever adaleti hakim kılmak için bir çok şiddetli hareketlerde bulundu. Roma'nın bozulmuş olan ahlâkı nokta-i nazarlarını temizlemek için pek şiddetli hareket etti.

Bu imparator zamanında İran'da Sasaniyan hükümeti te'sis etti. Hükümeti kuran Erdeşir Anadolu'yu zabd etmek için şark hudutlarını çiynediysede Aleksandır Sever'in karşı koyması üzerine kendi çitine çekildi. Diğer taraftan Cermanlar Gal ve İllirya'ya girdiler. Bu karışıklık içinde Roma İmparatorluğu iskemlesi kuvvetlilere kalıyordu.

Devam Edecek

SFENKS'İMİZ VAR;PRAMİT'İMİZ NEDEN YOK ?

Kamil AYCAN

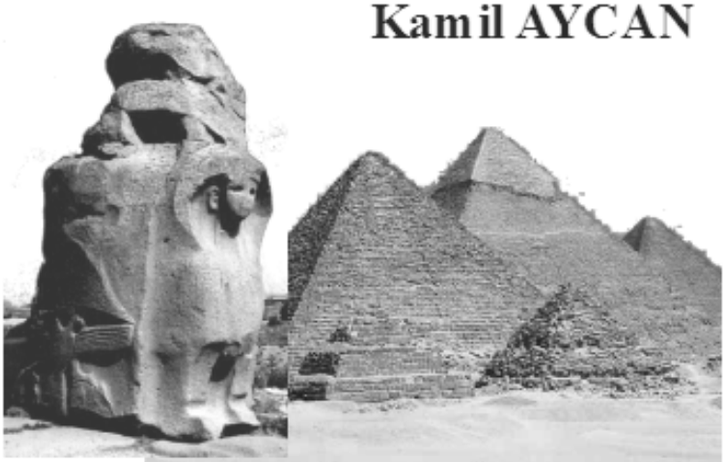

Hitit Başkenti Hattuşa ile Mısır Başkenti Amarna'da bulunan tabletlerde,Mısır'ın 17. sülale firavunları arasından III ve IV. Armenofis ile Hitit,Suriye,Kıbrıs krallan arasındaki yazışmaları içeren "Mısır Belgeleri" ve Orta Fırat Bölgesindeki,Mari ile kuzey Suriye'deki Raswşamra (Ugarit) arşivlerinde ele geçirilmiş olan mektuplar,Hitit İmparatorluğu'nun en güçlü ordu kumandanı ve en başarılı devlet adamı olan I. Şuppiluliuma döneminin (MÖ:1380-1345) aydınlatılmasında büyük rol oynar. Bu dönem uluslar arası siyasal ilişkilerin yoğun olduğu bir dönemdir.

I. Şuppiluliuma'nın uzun süren idaresi boyunca oluşturduğu "Büyük Krallık" Babil ve Mısır'la eş güçte idi. Ortaçağdaki uygarlık dünyasını bu üç devlet paylaşıyordu. Büyük Hitit Kralı Anadolu'da durumunu sağlamlaştırdıktan sonra iktidarının doruğuna yükseltmişti.

Bu güçlü Hitit Kralının ünü o denli büyüktü ki;genç yaşta ölen Mısır Fravunu Tutanohemon (MÖ:1347-1388)'un dul eşi Ankhesenpaam,onun oğullarından birisi ile evlenmek istiyordu. Bu olay oğlu II. Murşiyi tarafından yazılmış,babası zamanındaki olayları anlatan Boğazköy'de ele geçen bir tablette açıkça bellidir.

"Babam I.Şuppiluliuma Kargamış'ta olduğu sırada Lupakki'yi ve Tarhunta Zalma'yı Anka ülkesine gönderdi. Onlar da Anka ülkesine hücum ettiler. Yakaladıkları sivil halkı,sığır ve koyunları babamın önüne getirdiler.

Mısırlılar babamın Anka ülkesine hücum ettiğini öğrenince korktular. Üstelik kralları Nifururiya (Tutanchamon)'da ölmüş olduğundan Mısır Kraliçesi olan dul karısı (Ankhesenpaam) babama bir haberci gönderdi ve şöyle yazdı:

- Kocam öldü. Oğlum yoktur. Benim ise birçok oğlun olduğunu söylüyorlar. Eğer sen bana bir oğlunu yollarsan o kocam olabilir. Hiçbir zaman bir kölemi alıp kocam yapmak istemem. Bundan çok korkarım.

Ancak Büyük Kral bu alışagelmemiş evlenme isteğini kuşku ile karşıladı. Bu nedenle ülkenin büyüklerini danışma için topladı.

-Bütün yaşantım boyunca böyle bir şey başıma gelmedi. Diyen Suppiluliuma Büyük Odacı Başı Hattuşa-Ziti'ye:

-Git ve bana gerçek sözü getir. Diyerek Mısır'a gönderdi.

Suppiluliuma,kuşattığı Kargamış'ı zapt edip,kışı geçirmek için Hattuşaş'a döndükten sonra yollayan Hititlinin Mısır Kraliçesinin ikinci mektubunu getiren Mısır Elçisi Hani ile birlikte geri döndüğü aynı metinden anlaşılmaktadır.

Bu mektupta Kraliçe Suppiluliuma'ya kendisine inanmadığı için sitem etmekte:

-Neden beni aldatacaklar diyorsun ? Eğer bir oğlum olsaidi bir yabancıya yazıp sıkıntımı açığa vurur muydum ? Sen benden kuşkulanıyorsun ! Kocam öldü ve bir oğlum da yok. Halktan biri ile mi evleneyim ? Senden başkasına yazmadım ! Herkes senin birçok oğlu olduğunu söylüyor,birini bana ver. O benim kocam olacak ve Mısır'ı yönetecek.

Daha sonra metinde Suppiluliuma'nın Mısır elçisi Hani ile görüşmesi nakledilmektedir. Kral oğlunun Mısırlılar tarafından esir alınacağını kral yapılması konusunda kuşkularını belirtmektedir. Hani ise kraliçenin samimiyetini anlatır.

Suppiluliuma sonunda ikna olur. Mısır Kraliçesinin isteğine uyar,önerisinin doğruluğuna inandıktan sonra bir oğlunu Mısır'a gönderir.

Bu arada Mısır'da kraliçenin düşmanları boş durmamış,iktidarı ele geçirmişlerdir. Mısır tahtına Ay adını taşıyan bir saray memuru Usturpator (Gaspkral) gelmiştir.

Suppiluliuma'nın korktuğu başına gelir. Hitit Prensi gitmesi gereken yere ulaşamaz.

II: Murşilli'nin ikinci veba duasından Hitit Prensinin daha Mısır'a varmadan yolda öldürüldüğünü öğreniyoruz.

Suppiluliuma büyük bir acı ile "Oğlumu öldürdünüz" diyerek yazmaktan ve yakınmaktan, kendisine müşterek kral yaptığı oğlu II. Arnuvanda'ya (MÖ:1346-1345) Mısır'da öç almasını söylemekten öteye bir şey yapamadı. Çünkü; Hattuşa'da "Kara Ölüm" kol geziyordu.

Filistin'den Hattuşa'ya getirilen tutsakların yaydığı vebadan ölen I.Suppiluliuma'nın yerine en büyük oğlu ve Müşterek Kral II. Arnuvanda geçti. Ancak o da birkaç ay sonra aynı hastalığa kurban gitti (M.Ö:1345)

Mısır'a gönderilen Hitit Prensinin Mısır tahtını ele geçiren Ay adlı Usturpator tarafından pusuya düşürülerek öldürülmesi olayı gerçekleşmemesi olmasaydı Dünya Tarihinin nasıl bir seyir takip edeceği hakkında yorumu siz sayın okurlara bırakıyorum. Mısır Firavunu olan bir Hititli kendisi adına Hattuşaş'a bir "Pramit" yaptırınmıydı acaba ?

Kaynak: AKURGAL E. Anadolu Kültür Tarihi Tübitak Yayını. 5. Hitit Festivali Çorum Tarihi Festival Komitesi Yayını

ÇORUM TURİZMİ İÇİN EL ELE

Osman ÜNSAL

Turizm ekonomik değer olarak çağımızın en büyük sektörlerinden birisidir. Ülkeler turizm stratejilerini yaparken,daha çok turist,daha çok gezdirme,daha uzun süre konaklama ve daha çok harcama yaptırmak üzerine kurarlar. Ancak turizm gönüllü bir olay olduğu için,insanların ilgi duyacağı değerlerin zenginliği ve onları memnun edecek davranışlarla doğru orantılıdır. Bir ülke yada bir belgenin turizm pastasından beklenilen payı alabilmesi için şu üç unsur çok önemlidir.

1-Turizm değerlerinin zenginliği.

2-Tanıtım.

3-Pazarlama.

Ülkemiz turizmde son on beş yılda yeterli sayılmasa da belli bir mesafe almıştır. Ancak bu Çorum Turizmine yansımamıştır. Bunda son on yıldır çoğu Doğu Anadolu turlarının aksamasının payı da az değildir.

Yukarıda belirttiğimiz üç unsura Çorum perspektifinden bakarak turizmimizdeki tıkanıklığın nerede olduğunu ve nasıl aşılabileceğini görmeye çalışalım.

TURİZM DEĞERLERİMİZİN ZENGİNLİĞİ:

7 bin yıllık çok zengin bir tarihi geçmiş ve bunun sonucu Çorum kelimenin tam anlamıyla bir AÇIK HAVA MÜZESİ konumundadır. Boğazköy gibi bir Hitit Başkenti, Alacahöyük, Ortaköy, Eski yapar,Pazarlı,Kuşsaray ve. Gibi bilimsel araştırma yapılan önemli merkezler. Kargı,Osmancık,Bayat yaylaları gibi doğal harikalar. İncesu Kalyonu, Damlataş Mağarası, cami,türbe, köprü,han, hamam, kaya mezarı,saat kuleleri,kaleler gibi anıtlar. Ayrıca zengin el sanatları ve folklorik değerler 3 müze ve yazılı kaya gibi dünyada başka örneği olmayan bir açık hava tapınağı vb. Bu zenginlik ne yazık ki Bursa'daki bir asırlık çınar kadar turist çekmiyor ! Demek ki sorun turizm değerlerinde değil. Derhal zenginleştirilebilir kış turizmi,spor,gençlik,kongre,festival vb. Gibi.

PAZARLAMA:

İşte,bence Çorum turizmindeki asıl tıkanıklık pazarlamadır. Hani derler ya: Un var,yağ var,şeker var ama bir türlü helva yapamıyoruz. Tıpkı öyle,yukarıda turizm zenginliklerimizi birkaç isimle anlattık,onların her birini anlatmak için ciltlerce kitap yazılabilir. Bu değerleri varlığından pek çok kimsenin haberi ve bilgisi var ama bir türlü onları görmeye gelmiyorlar yada yeteri kadar gelmiyorlar. Peki bu nasıl çözülür ? Burada şunu hemen belirtmeliyim ki konunun resmi görevlileri en üsten,en alt kademeye kadar onlar yapması gerekenlerin çok üstünde aktif ve olağan üstü çaba harcıyorlar. Onları takdir duygularıyla alkışlıyorum. Ama herkesin yapması gereken sadece onlardan beklersek hem onlara haksızlık ederiz,hem de doğal seyri içindeki izlediğimiz gelişmeyle yetinmek zorunda kalırız. Turizmi gelişmiş bölgelerimizde inceleyenler bilecektir,toplumun her kesimi olayı benimsemiş ve her davranışları bu gelenlerin ilerideki yıllarda daha çok sayıda gelmelerini sağlama yönünde ortak bir bilinç halindedirler.

Turizm olayının eğitim yönü vardır,kültür yönü vardır. Ama önce toplum olarak konuya sahip çıkılmalı,resmi,özel,medya,işçi,çiftçi,esnaf,memur bir ortak bilinç oluşturmalı,bunu Çorum'un ve Çorumlunun bir görevi saymalı ona göre çaba harcamalıdır. Bilinmelidir ki herkes,bundan faydalanacak,ekonomik,sosyal ve kültürel fayda katlanarak kendisine dönecektir. Yoksa yılda bir defa bir toplantı düzenlemekle dar bir çevre içinde gündeme turizm olayını getirip anlatmakla iş bitmez.

Ne yapmak lazım ? Hemen bir çırpıda aklımıza gelenleri birkaç şey sıralayalım.

Önce turizm haftası etkinliklerine halkı alalım.

Tesisleri sayı ve nitelik olarak artırıp,turizm organizasyonları oluşturulmalı.

Yerel radyo ve TV'lerde turizm değerlerini görmemizi öğütleyen resim,slogan vb. şeyler yer almalı,belgeseller yaptırıp yayınlanmalı.

Çorum'da üretilen her ürünün çimento, leblebi,un,yem vb. ambalajlarına Boğazköy, Alacahöyük gibi yerleri görmeye davet eden resim,yazı bantları eklemeli,yanında broşür vb. şeyler konulmalı.

Her evde,işyerinde,vitrinlerde Çorum turizmiyle ilgili yazı,resim asılmalı,herkes müşterisine,muhatabına bir dakikada olsa söz edip konuyu gündemde tutmalı.

Her hafta sonu belediye ve şirketler en az bir otobüs kaldırmalı ve halkı belli bir süre ücretsiz Alacahöyük,Boğazkale'ye götürmeli.

Herkes dışarıdan kendilerini ziyarete gelen eş,dost,akrabasını tarihi ve turistik yerleri gezdirmeli.

Gerek resmi,gerek özel sektör temsilcileri Çorum'a gelenlerle yapacakları toplantıların programlarına turizm konusunu almalı,oraları gezdirmeli,bu konuyu en az diğer iş konusu kadar önemli saymalı ve bunu toplantı yaptıklarına hissettirmeli.

Oteller müşterilerini bir gün daha fazla kalmaları için ücret indirim yapmalı,onların yaylaları ve diğer yerleri gezmeleri görmeleri karşılığı onlara sağlayacağı avantajları duyurmalı.

Bu ve buna benzer pek çok şey yapılabilir ve ortak şuur oluştuğunda sorun zaten çözülmüş olur.

Başarının sırrı beraberliktir.

ÇORUM TURİZMİ

İbrahim YILDIZ **İl Turizm Müdür V.**

İlimiz Anadolu kültür mozaiği içerisinde eşsiz bir konuma sahiptir. Doğu-Batı arasında veya Asya-Avrupa geçişinde kültürel etkileşim açısından bir köprü görevi gören Orta Karadeniz bölgesinde yer almaktadır.

İlk yerleşim izlerine M.Ö. 5000, günümüzde 7 bin yıl öncesine ait kültürel verilerle belgelenen Çorum'da Anadolu'da ilk organize devleti kuran Hitit'lerin başkenti ve Anadolu'da ilk başkent olan Hattuşa yani Boğazköy Boğazkale İlçemizde yer almaktadır. Hattuşa Anadolu'nun kalbinde, UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası Listesine alınmış Ülkemizdeki 7 yerden biridir. Döneminde Hitit İmparatorluğu'nun siyasi başkenti olmanın yanında Ülkenin dini merkezi işlevini de görüyordu.

Yazılı tarihteki ilk antlaşma olan ve Hititlerle Mısırlılar arasında yapılan KADEŞ ANTLAŞMASI metin tabletleri Boğazköy'de bulunmuştur. Bugüne kadar 31 tapınak gün ışığına çıkartılmıştır. Arslanlı Kapı, Kral Kapı, Potern, Yenice Kale, Sarı Kale, Büyük Kale, Nişantepe görülmeye değer yerlerdendir. Hattuşanın en büyük ve en etkileyici kutsal mekanı şehrin biraz dışında kalan yaklaşık 12 m. Yüksekliğinde Yazılıkaya Açıkhava mabedidir. Büyük galerinin Batı duvarı Tanrı kabartmaları ile süslenmiştir. Küçük Galeri ise IV. Tuthalia zamanında yaptırılmıştır.

Yine Hititlerin önemli bir kült (dini) merkezlerinden sayılan arkeolojide Arinna olarak bilinen Alacahöyük Alaca ilçemizdedir. 13 Kral mezarı Güneş Kursu (İlimizin ve Ankara'nın simgesi olan Güneş Kursu) Sfenksli Kapıları ile görülmeye değer yerlerdir. Ulu Önder Büyük Atatürk'ün bizzat direktifleriyle başlayan ilk Milli kazılarımızın başlangıç noktasıdır.

Geç Kalkolitik dönem veya çağ olarak adlandırılan Helenistik, Roma Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde Çorum toprakları Anadolu'yu batıdan doğuya-güneyden kuzeye bağlayan halk arasında kral yolu-Avrat yolu veya göç yolu olarak adlandırılan yolların kavşak noktası yine Çorum topraklarıdır.

Bugün Bakanlar Kurulu Kararıyla izin verilen 3 tane arkeolojik kazı sürdürülmekte olup, bunlardan biri yabancı ikisi yerli kazı olarak sürdürülmekte ayrıca; Müze Müdürlüğü'nün kurtarma kazısı ve diğer bilim adamlarınca yüzey araştırmaları sürdürülmektedir.

En son arkeoloji literatürüne giren ve turizme açılmaya aday ören yerlerimizden biride Ortaköy ilçemizdeki ŞAPİNUVA ören yeridir.

Büyük bir Hitit kenti olan ve bol miktarda yazılı belge veren ŞAPİNUVA'da kazı ve düzenleme çalışmaları hızlı bir şekilde devam etmektedir.

Ortaköy İlçemizde İncesu Kanyonu görülmeye değer yerlerdendir.

Bu, turizme açık örenyeri dışında diğer arkeolojik kazılardan açığa çıkarılan eserlerinde yer aldığı merkezde İl Müze Müdürlüğü buna bağlı olarak Alacahöyük ve Boğazköy müzeleri de bölgemize hizmet vermektedir.

İLİMİZDEKİ TARİHİ VE TURİSTİK DİĞER DEĞERLER

MERKEZ İLÇE:

Saat Kulesi, Ulu Camii, Gülabibey Camii, Hıdırlık Camii, Çorum Kalesi, Çorum Müzesi, Veli Paşa Hanı, Paşa Hamamı, Güpür Hamamı, Ali Paşa Hamamı

ALACA İLÇESİ:

Hüseyin Gazi Türbesi, Altıntaş Köyü camii

İSKİLİP İLÇESİ:

İskilip Kalesi, İskilip Kaya Mezarı, Şeyh Muhittin Yavsi Camii, Evlik Köyü Camii ve Türbesi

KARGI İLÇESİ:

Oğuz Camii, Hacı Hamza Kalesi

LAÇİN İLÇESİ:

Kapılıkaya Anıtsal Kaya Mezarı,

MECİTÖZÜ İLÇESİ:

Elvançelebi Camii Türbesi

OSMANCIK İLÇESİ:

Koyunbaba Köprüsü, Koyunbaba Türbesi, Osmancık Kalesi, Baltacı Mehmet Paşa Çeşmesi

KAPLICALAR:

Figani Beke Kaplıcası, Hamamlıçay KöyKaplıcası.

MESİRE YERLERİ:

Çatak Tabiat Parkı.

İSKİLİP İLÇESİ:

Elmabeli Mesire Yeri, Abdullah Yaylası.

KARGI İLÇESİ:

Eğinönü Yaylası, Aksu, Karandu, Göl, Örencik, Karaboya, Gökçedoğan Yaylaları

OSMANCIK İLÇESİ:

Başpınar Karaca Yaylası.

İlimizdeki turizm şu anda sadece tarih-kültürturizmi olarak gerçekleşmektedir.

Ancak; kaplıca turizmimizi ve yayla turizmimizi de geliştirerek turistlere alternatif turizm olarak sunmak zorundayız.

Beke ve Hamamlıçay köy kaplıcaları ilimizdeki sağlık turizmine sunabileceğimiz tesislerdir.

Yayla turizmi olarak, Kargı ilçemizdeki Abdullah yaylasında altyapı büyük ölçüde tamamlanmış 22 yatak kapasitesi, 120 kişilik restaurantı ile hizmet vermektedir.

Kargı Yaylası (Eğinönü) Kargı İlçemizin kuzeyinde yer alan ve birbirine bağlantılı, Eğinönü-Aksu, Karandu, Göl, Örencik, Karaboya ve Gökçedoğan yaylaları şu anda bakir olarak henüz yapılaşmanın olmadığı yerlerdir. Bu yaylalara sahip çıkmalıyız. Buralarda betonlaşmayı önlemeli, yayla mimarisine uygun Bungoloğ tipi konutların yapılması teşvik edilmelidir. Osmancık-Başpınar yaylasında tesis eksikliği hariç altyapısı büyük ölçüde giderilmiştir.

Ülkemiz turizm gelirlerinden ilimizin daha fazla pay almaları için ne yapılmalı?

Öncelikle, Turizm İşletme Belgeli Otellerimiz Tur getiren Seyahat Acentaları ile görüşmeler yaparak yeme-içme ve konaklamalarını ilimizde yapılmasını sağlamalı.

İlimizdeki Seyahat Acentaları, diğer illerdeki Seyahat Acentaları ile koordine yaparak ilimize daha çok turist getirmeleri konusunda çaba göstermelidir. Sadece hac ve Umre yapmakla Seyahat Acentalığı yapılmaz.

Diğer yandan ilimizdeki Turizm işletme belgeli Lokantalar ve 1. Sınıf Lokantalar verecekleri hizmette kalite ve temizlik yönünden birbirleri ile yarışmalıdır.

Turizme gönül vermiş kişi ve kuruluşlarla turizm sezonundan önce istişare yapılarak bir sonraki yılda neler yapılmalı konusunda öneri ve iş birliği yapılmalıdır.

İl Turizm Müdürlüğü olarak ilimizin tanıtımı için İnternet sayfası hazırlanarak kiralanan sitede www corum-hitit.com adresinde hizmet vermekteyiz.

Yurtiçi ve yurt dışından bilgi isteklerine özellikle Seyahat Acentaları, yayın kuruluşlarına Envanter, Kent Planı, Broşür ve VCD göndererek ilimizi tanıtmaya çalışıyoruz.

Kısacası ilimizin TANITIMINA ihtiyacı vardır. Ulusal medyada İlimizin olumlu yönde tanıtımı yapılması için her Çorumlu, Çorumu seven kişi ve kuruluşlardan yardım bekliyoruz. Özellikle ÇEKVA başta olmak üzere diğer sivil toplum kuruluşlarının bu konuda çok duyarlı olmalarını bekliyoruz.

Buradan bütün dünyaya çağrı yapıyorum.

Sizleri ilimizde görmekten onur ve mutluluk duyacağız.

Gelin temiz Çorum'u tarihiyle, doğasıyla ve sanayisiyle tanıyın. Gelin Çorumlunun içten konukseverliği ile tanışın.

Hoşça kalınız.

TÜRK TURİZMİNİN EKONOMİDEKİ YERİ

Abdullah DURMUŞ Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi Müdürü

Yazımae yapılan bir istatistiki çalışma verilerinden örnekle başlamak istiyorum; yapılan araştırmaya göre tatilleri sırasında hasta olan kişilerin ülkelere göre dağılımı şöyle:

ÜLKE	Denek	Hastalanalar %
Çin	92	%38
Hindistan	191	%35
Türkiye	917	%32
Kenya	146	%27
Tunus	173	%19
Rusya	104	%17
Yunanistan	1927	%11
İsrail	186	%10
USA	3480	%9
Fransa	5175	%7
İsviçre	451	%6

Yukarıdaki rakamlar dikkatlice incelendiğinde yüzdeleri yüksek olan ülkelerin ekonomik güçleri ve fert başına düşen milli gelirlerinin düşük olduğu dolayısıyla bu ülkelerin vatandaşları ekonomik yönden zayıf olduğu için tatil yapma olanaklarının azlığı ortaya çıkmaktadır, tatile çıkanlar ise farklı ortamlarda farklı tutum sergileyerek kısa sürede her türlü imkanlardan yararlanmak istemekteler ve bünyeleri bu fazla yükü taşıyamamakta dolayısıyla sağlıkları da bozulmaktadır.

Türklerin hastalanma oranı %32 ile üst sıralarda yer almaktadır. Bu da ülkemizde fert başına düşen milli gelirin düşük olduğunu göstermektedir.

Fert başına düşen milli gelirin artması ülkelerin gelişmişlik düzeyine bağlıdır. Gelişmişliğin ölçüsü faal iş gücü istihdamındaki sektörel dağılımlarda ortaya çıkmaktadır. Hizmet sektöründe çalışan nüfus arttıkça gelişmişlik düzeyi artmaktadır.

Bunu istatistiki bilgilerle açıklamak mümkündür. *(Alt Tablo)

Görüldüğü gibi ülkemiz nüfusunun büyük bir kısmı halen tarım alanında istihdam edilmektedir. Maalesef tarım sektörünün getirisi düşük olmaktadır. Hizmet sektörünün önemli girdisi Turizm gelirleridir. 2000 yılında turizmde Fransa 74.5 milyon turisti çekerek birinci, İspanya 48.5 milyon turist ile ikinci, 41.1 milyon turist ile İtalya üçüncü olmuştur. 2000 yılında uluslar arası turizmin %58 hasılatını Avrupa ülkeleri almıştır.

Ülkemizde lokomotif sektör olan ve 37 alt sektörü besleyen turizm 2000 yılında %39.6 artış ile 10 milyon turist 8 Milyar dolar gelir ile rekor kırdı. Devletin Türkiye Tanıtım programının etkisi ile turizmcilerin başarısı örnek alınarak tüm sektörlerde çalışmalar yapılmaktadır.

Ekonominin kilitlendiği, ticaretin durduğu bir dönemde bulunuyoruz Krizlere, depremlere alışkın Türkiye'de artçı şoklar etkisini sürdürüyor.

Ancak iş dünyası , Türkiye'nin lokomotifleri bu krizi aşmak için paniğe yer vermemeli, evet bu zor yılı hep birlikte aşacağız. Başka yolu yok. İyi günde kötü günde birlikte olunmalıdır. "En iyi savunma taarruzdur" sözünden hareketle ekonomi de her alanda taarruz halinde olunmalıdır. Her kuruluş her mahalle, evinin önünü temizler ise mahalle dolayısıyla da ülke temiz olur. İşletmelerde temizlik iyileştirme programlarını başlatmalıdır. Sektör firmalar arası, dernekler arası, sosyal kurumlar arası diyalog, işbirliği, devlet ile bürokrasi ile işbirliği güçlendirilmelidir.

Türkiye'nin sorunlarına, geleceğine hepimiz sahip çıkmalıyız.

*(Alt Tablo)

	U.S.A	İNG	İSP.	İTL	YUN	JAP	PORT	TÜRK
Tarım	2.9	2.2	10	8.2	22	6.4	11.5	43
Sanayi	24.60	26.5	32	32	27	34.6	33.2	34.6
Hizmet Sektörü	72.5	71.3	57.5	50.3	50.3	34	55.3	34

ÇORUM'DA TURİZM

Dr. Ali EMİROĞLU

Çorum;bizim doğum yerimiz olan şehir. Orta Anadolu'da yer alır. Her ne kadar kuzey doğuda gösterilse de iklim ve yer bitki örtüsü bakımından,Karadeniz Bölgemizle bir ilgi göstermez. Karadeniz yeşilliği göstermeyen bir şehir için,bizim düşüncelerimiz doğrudur sanıyoruz.

Bir ülkenin bütün insanları turist sayılabilir. Ana prensip olarak turist zengin insan demek değildir.. turist;görmek,gezmek isteyen insan demektir. Zengin genel olarak az para sarf eder. Bir ülkede zengin insanların gelmesi,pek maddi katkı yapmaz. Genel olarak bunlar özel misafir olarak gelirler ve ceplerine de elleri pek uzanmaz.Diğer tanınmayan insanların normal yaşamaları için sarf edeceklerini hesap ederseniz,eğer adetleri de fazla ise,bunlar gelen şehir için büyük etki yapar.

Çorum; turizm için yeterli vasıflara sahiptir. Eski bir yazımızda tarihi kıymetlerimizi sıralamıştık. Hatta Görme ile kıyaslamıştık ve eksik taraflarının olmadığını yazmıştık. Turizmin Göreme'ye yaptığı etkilerinde Çorum'da görülmediğini söylemiştik. Göreme esnafı,turizmden nasibini almıştır. Gelenlerin çoğu da yabancılardır. Bütün Avrupa ülkeleri ve bilhassa başta Fransızlar Göreme'yi tanır ve görmekte isterler. Görünüşü ve mahiyeti değişik olmasına rağmen,Çorum büyük bir medeniyetin varisi olduğunu ne memleket halkımıza ve nede yabancılara gösterme becerisini gösterilememiştir. Elbette ki maddi nasibini de alır duruma gelememiştir. Bu ileride gelmeyeceği anlamını da ifade etmiz.

Çorum;eske Çorum değildir. Türkiye'nin başka yerlerini aratmıyacak kadar güzel otellerimiz vardır. Gerek otellerimizde ve gerekse şehir içinde insanları rahatlıkla götürebileceğimiz veya tavsiye edebileceğimiz lokantalar açılmıştır. Servis hizmetleri oldukça mükemmeldir diyebiliriz. Ben ve tanıdıklarım,otel ve şehir lokantalarımızdan şikayetçi değiliz. Bizimde gelecek turistlerden daha az zevk sahibi insanlar olduğumuzu pek söylenmedi. Yemek ikramında bulunduğumuz misafirlerimiz de,hep iyi durumdan bahsetmişlerdir. Otel ve lokanta kültürümüz iyidir ve zaman içinde daha da gelişecektir. İnsanlar yaptıkları işten para kazanabiliyorlarsa,ekmek yedikleri mesleklerini daha da gelişmesi için emek ve para sarf etmekten kaçınmıyorlar. Çorum insanı,sanayideki başarısını sosyal hizmet kollarında da gösteriyorlar. İtalyanlar,otelci millet oldukları ile öğünürler. Çorum;Kayseri gibi,Denizli gibi sanayide başarılı illerimiz içinde yerini almıştır. Bizim otel ve lokantalarımız Göreme'de olanlardan geri olmamasına rağmen,onun derecesinde verim elde edilmemektedir.

Turizmde esas tanınmaktır. Bu tanınmak,dışarı için yaptığımız gibi dolar sarf ederek,toplantılar yaparak,tanıtma şirketleri ile anlaşmalarıyla olmuyor. Gelenler sizden,otelinizden ve şehrinizden memnun ayrılırlarsa tanınmanın yolunu bulmuşsunuz demektir. Binlerc insan,kendisini mutlu eden şeyleri,gittikleri yerlerde,memleketlerinde bahsedeceklerdir. Bunlarda dinleyenlerin hafızalarında yer bulacaktır. Türkiye'de leblebimiz tanınıyor. Bunları tanıtmak için ne gayretin içine girdi Çorum ? Leblebiciler elde ettikleri kalite ile kendilerini tanıttılar ve aranıyorlar.

Çorum "Hatap Unu" bütün Türkiye'de tanınıyor. Bu iş kalite işi. Kavukçular bu sırrı keşfetmişler. Hatap unu bulamayan tüketiciler yine de bir Çorumunu arıyorlar. Bunların hepsi bir kalite işi. Bir kaliteye erişince,onu titizlikle korumak gerek.

Çorum radyatörleri de aranıyor. Hatta Çorum araba kaloriferleri de aranır duruma gelmiştir.

Çorum turizmcileri de bu saydıklarımı örnek almalar ve daime kalitelerini yükseltme yoluna gitmelidirler. İnsanlar bir kere aldatılırlar. Bu kaide bilhassa hekimler için geçerlidir.

Çorum turizminde ön safta göz önünde bulundurulacak sorun,tarihi yerlerimizin alt yapı hizmetlerinin tamamlanması düşünülür. Bizim görülecek yerlerimiz bir günde tamamlanamaz. Özel gelenler için 2 veya 3 gün gerekir. Alt yapı hizmetlerimizin olmadığı bir şehirde kimse iki üç gün kalmak istemez. Bu yerlerin alt yapı hizmetleri ve bilhassa yolları,öncelikle tamamlanmalıdır. Çorum'a gelen turistlerin 2 veya 3 gün kalmaları Çorum'un çehresini değiştirir.

Turist geldiği yerde rahat etmekister. Temiz bir yatak ve güzel bir sofra turistin hemen hemen tek isteğidir. Çorum fiyatlar bakımından pahalı sayılmaz. Ancak;aynı hizmet için de herkes aynı parayı almalıdır. Fiyat çeşitliliği makul ölçüler içinde olmalıdır. Turistin en istemediği şey,kazıklanma korkusudur.

Turizmde;turistin istekleri göz önünde bulundurulur. Bu ana kaidedir. Sizin yerli ve alışılmış adetleriniz turistin istekleri olmayabilir ve turistten bu adetlere uyum istenemez. Turistler ve bilhassa yabancılar,yemekte bir kadeh içki alırlar. Buna alışmışlardır. Siz içki yasağı koyarsanız turist bir daha sizin lokantanıza uğramaz. Lokanta meyhane değildir. Bir kadeh içki lokantayı meyhane yapmaz. Turist genellikle Müslüman değildir. Bunları bütün hizmet yerlerini kapatarak Ramazan açlığına mahkum ederseniz,turist sizden pek memnun ayrılmaz. Türkiye'de herkes oruç tutar denemez. Siz Ramazanda bunları zorla oruçlu durumuna sokuyorsunuz. Bu fahri din havariliği liginden Türkler vaz geçmelidirler. Turistlerle birlikte yerli oruç tutmayanlar,Ramazanda rahat bir nefes almalıdırlar.

Bu yazıyı aklı olanlar için yazdım. Ben aklını kullanamayanları iknaiçin bir gayretim yok.

Saygılarımla.

GENEL TURİZM POLİTİKASI VE ÇORUM'DA İNANÇ TURİZMİ

Ethem ERKOÇ

Turizm,farklı amaçlarla da olsa insanların sürekli yaşadıkları yerlerden başka yerlere seyahat etmeleriyle ortaya çıkan yatay hareketliliktir.

Turizme iş,mekan,spor,tedavi,dost ve akraba ziyareti,bilimsel toplantılar gibi belli amaçlara yönelik seyahatlerde önemli yer tutar.

Turizm sosyo-kültürel yönünden başka tüketimi artırıcı,üretimi teşvik edici boyutu da önemlidir. Bu yönüyle turizm,bacasız endüstri olarak da adlandırılır.

Turizmin ödemeler dengesine,ticaret hacmine,devlet gelirlerinin artırılmasına,sektörel bazda istihdamın gelişmesine,alt yapı yatırımlarının tamamlanmasını zorunlu kılmasına,turistik eşya üretimini teşvik etmesine,genel olarak milli gelirin artmasına etkileri herkesçe bilinmektedir.

İdeolojik ve eğlence amaçlı turizmin milli kültür ve genel ahlak için bir tehdit oluşturduğu da gerçektir. Ama bu,alınacak önlemlerle aşılabilir.

Günümüzde dünya ülkeleri turizm gelirini artırabilmek için gerekli üst yapı yatırımları ve yan tedbirleri hızla alınmaya çalışmaktadırlar. 200 yılı verilerine göre Fransa 47.5 milyon,İspanya 48.5 milyon,İtalya 44.1 milyon turist celbetmekle dünyada ilk üç sırayı paylaşmışlardır. Türkiye ise,10 milyon civarında yabancı turist gelmiştir. Türkiye'nin bundan sağlamış olduğu döviz 8 milyar civarındadır.

Çorum'a gelen turistlerin büyük çoğunluğunu,ören yerlerini ziyaret amacıyla gelen yabancı turistler teşkil etmektedir. Bunlar,Boğazköy,Alacahöyük ve Ortaköy Şapinuva'daki Hititler dönemine ait ören yerlerini gezip aynı gün oradan ayrılmaktadırlar.

Bu bölgelerde turistler için konaklama tesisleri bulunmamaktadır. Yemek yiyebilecekleri lokantalar yok denilecek durumdadır. Turistik eşya satış yerleri bile yoktur. Yerli yabancı turistler,tuvalet ihtiyacını bile karşılayacak yer bulma konusunda şikayetçidirler.

Bu şartlar altında,dünyada tek merkez konumunda olan Çorum,yabancı turistlerden hiçbir gelir sağlayamamaktadır. Şehir içindeki birkaç otel de bu konuyu ciddi girişimlerde bulunarak buradan rant sağlamayı düşünmemiş olsalar gerek.

Çorum'un ören yeri turizmden başka iç turizme yönelik şahane yaylaları ve mesire yerleri vardır. Kargı'daki Eğinönü ve Abdullah yaylaları,Bayat ilçemizdeki Kunduzlu ve Kuşçaçimeni yaylası,İskilip yakınlarındaki Elmabeli,Beşoluk ve Çiçekli yaylaları temiz havası ve otantik evleriyle tam bir dinlenme mekanıdır. Çorum çevresindeki çamlıklar,Çatak Tabiat Parkı da önemli mesire yerlerimizdendir.

Kapalı spor salonumuz sayesinde bazı milli maçların Çorum'da yapılmasıyla spor turizminden kısmen yararlanabildiğimiz halde,kaplıca turizminden yeterince faydalandığımız söylenemez.

Çorum'un turizm alt yapısında merkez ve ilçelerde yeralan dini yapı ve mekanlar önemli yer tutar.

Çorum'a gelen yerli ve yabancı turistler merkezde Ulu Cami,Hıdırlık Cami, Han Cami,Kubbeli Cami,Velipaşa Cami ve Ulu Cami'in küçük maketi durumundaki Kulaksız cami'ini inceler. İskilip'te Ulu Cami,Şeyh Muhittin Yavsi Cami,Alaca'da Altıntaş Köyü Cami,Mecitözü'nde Elvan Çelebi Cami,Osmancık'da Koca Mehmet Paşa Cami (İmaret Cami),Sungurlu'da Ulu Cami önemli tarihi camilerdir.

Çorum'a İNANÇ TURİZMİ nedeniyle gelen insanlar,bu tarihi camilerin yanı sıra tanınmış ulu kişilerin ve sahabelerin türbelerini de ziyaret ederler. Bu bağlamda Hıdırlık Mevki en önemli yeri işgal etmektedir. Hıdırlık Cami çatısı alkında Hz. Muhammed(S.A.V.) arkadaşlarından Suheyb-i Rumi ve Ubeyd Gazi'nin türbeleri,camiye yakın yerde Amr b. Madikerep (Kerep Gazi)'nin makamları,Cankara meydanında bir evin avlusunda Sa'd b. Ebu Vakkas'ın türbeleri ile Hıdırlıktaki on dokuzuncu yüzyıl alimlerinden Yusuf Bahri'nin kabirleri sürekli ziyaret edilen yerlerdir.

Osmancık'ta Koyun Baba Türbesi, Alaca'da Hüseyin Gazi Türbesi,Mecitözü'nde Elvan Çelebi Türbesi,Oğuzlar'da Karadonlu Can Baba Türbesi önemli ziyaret mahalleridir.

Çorum turizminin sadece ören yeri turizminden ibaret saymamak gerek. Tarihi cami ve türbelerinde önemli turistik mekanlar olduğu dikkate alınmalıdır. Bu çerçevede,Çorum'u tanıtan broşürlerde inanç turizmini ön plana çıkaracak öğelere yer verilmeli veya bu konuda müstakil broşürler hazırlatılmalıdır. Ayrıca bu mekanların çevre düzenlemeleri,temizlik ve bakımları da yeni baştan ele alınmalıdır.

TURİZMİN ÖNEMİ

İsmet ÇENESİZ

Yazıya herkesin söylediği,yazdığı gibi çok söylenen bir sözle başlıyorum. Turizm bacasız fabrika. Fabrikalar yaptıklarını yurt dışına sattıkları halde,sattığı malı kimin kullandığını bilmezler. Onlarla karşılaşmazlar bile. Turizmde ise;döviz sizin ayağınıza gelir. Sizinle konuşur,sizden bir şeyler öğrenir,size pek çok şeyi de öğretir. Gelen canlıdır ve insandır. (İnsan gibisi varmıdır ? Tabii insan gibi insansa !)

Bir çok milletler turizmden büyük döviz geliri elde etmektedir. Bizdeki döviz gelirinin yüzdesi, döviz gelirimizin büyük bir kısmını turizm teşkil ediyor. Fakat bu yeterli değil,bunu 4-5 katına çıkartabiliriz. Bu konuda kendimizi dış ülkelere ve hatta kendi yurttaşlarımıza bile tanıtamıyoruz. Artık yurt dışına çıkacak insanlar gideceği yeri seçmek için İnternet kullanıyor. Sanıyorum burada yeteri kadar tanıtılıyor mu bilmiyorum. Bu konuyu turizmle uğraşanlar,bu konuyu meslek edinenler mutlaka incelemeli ve gerekeni yapmalıdır.

Milletin canı çok yandı ise de,paranın % 40 varan devalüe edilmesi de ayrıca turist gelmesine etkili olacaktır. Bunu da iyi değerlendirmeliyiz. Gelen insanlara değişik yerler göstermeli,diğer yıllarda da oralara gelmelerini sağlamalıdır. Turizmin başlıca 3 çeşidi vardır. 1-Deniz turizmi, 2-Kış turizmi,3-Kaplıca turizmi.

Ben size en zayıf olduğumuz kaplıca turizminden bahsedeceğim: Bu aynı zamanda bir yerleri görmenin dışında,insanların hastalıklarına, bilhassa ihtiyarların ağrı ve sızılarına iyi geldiğinden (Bazı tedavi usullerinde doktor kontrolünde) yapılınca bayağı faydalı oluyor. Yaşlı insanların da yüzme sporunu yapmasını temin edilmiş oluyor. Bu yönüyle hem önemli bir kazanç,hem de önemli bir insanlık görevini yerine getiriyor. Türkiye'de yer altı sıcak termal suları çok fazla,bunların çoğu da ormana yakın yerlerde. Ben zannetmiyorum ki,bu suların 4 te biri hakkıyla kullanılsın. Halbuki jeotermal enerji ile yabancı ülkeler şehirlerinde bazı bölümlerini ısıtıyor,elektrik üretimi yapıyor. Seralarında toprak altını ve üstünü ısıtıyor,kışın bile bol mahsül alıyor. Biz ise kullandıklarımızı da berbat ediyoruz. Örnek mi ? Havza kaplıcaları. Bu güzelim yerleri küçük küçük oteller yapılmış. Birbirlerinin sıklığından hava alınmayacak hale gelmiş. Velhasıl beton yığını olmuştur. Halbuki her yönüyle mükemmel 2-3 tane otel olsa,küçük işletmeler yerine insanı anonim Anonim Şirket kursa,burlar ne güzel yerler olurdu. Bir örnekte Çorum yakınlarında,her ne hikmetse Amasya'ya bağlı Hamamözün'de güzel bir işletme kurulmuş. 2 defa gittim. Müdürü ile sayın Belediye Başkanı ile görüştüm. İkisi de pırıl pırıl insanlar AMMA İŞLETMECİLİK çok zayıf.

Aşağıda bahsedeceğim Çorum'daki Anadolu Turizm ve Otelcilik Meslek Lisesi yöneticileri ile irtibat kurmalarını tavsiye ediyorum. İkinci tavsiyem kriz'in halkın maddi gücüne verdiği zararı düşünerek,ayrıca tanıtım amacı ile fiyatları %30-35 eksiltilmeli diye düşünüyorum. Bunlardan sonra gereken reklamlar yapılmalı,bu işletme iyice tanıtılmalıdır. Çorum Hamamözü yoluna hiç olmazsa iyice bir bakım yapılması temin edilmelidir.

Çorum Turizm Müdürümüzden de bazı ricalarımız olacak. Nisan başlarında Rüstem Eren'le Yeni Hayat Barajına gittik. Baraja gelinceye kadar 4-5 kişiye sorduk,öyle varabildik. Gerektiği kadar yolu gösteren levha yok. Baraj a su tutulalı 1 yıl oldu. Burası bir yıldır insanların mesire yeri oldu. Hâlâ yola levhalar konmamış çok yadırgadım. Barajın etrafında da göze çarpan bir düzenleme yok. Halbuki Çorum'un su kadar mesire yerlerine de ihtiyacı olduğu düşünülmeli ve orası cennet gibi olması lazımdı şimdiye kadar.

Çorum Anadolu Turizm ve Otelcilik Meslek Lisesi Müdürü Sayın Abdullah Durmuş'un yerel gazetelerimizden birisinde 10.04.2001 Sayı günü bir yazısı çıktı. Çok memnun oldum. Ben öteden beri Türkiye'nin meslek okullarına ihtiyacının olduğunu,ama bu okulların talebelerinin okul tatillerinde mutlaka,meslekleriyle ilgili yerlerde çalışıp,pratik yapmalarını öneririm. Çünkü; ben de 1955'de Erkek Sanat Enstitüsünü bitirdim. Bilgim vardı ama pratiğim olmadığından 6 ay çok sıkıntı çektim ama azimle mesleğimi iyi yapan biri oldum. Gençleri üniversiteye doldurup, gereken bilgiyi vermeyerek kapı kapı iş aratmanın manası yok bence. Sayın müdürün yazısını çok beğendim. Teşekkür eder,başarılarını dilerim. Mehmet'ten Turist Kıza yazılan bir şiirle yazımı bitiriyorum.

MEHMET'TEN TURİST KIZA
(Evliliklerinin Yıldönümünde)

Kara bulutum,yağmurum,
Tunuslu güzelim. Karım.
Bereketim,kara toprağım.
Seherde öten bülbülüm,
Yediveren gülüm,baharım.
Mavi gökyüzüm, güneşim,
Geceleri doğan ayım.
Kutup yıldızım.
Ben sana vurulmuşum.
Umudum, çorbam,ekmeğim.
Billur bardaktaki suyum.
Şiirim,türküm,sazım.
Bir türkü tutturmuşum uzun hava,
İçinde hasret var,mutluluk var.
Bu uzun hikaye,bu benim alın yazım.
Alın yazımda neler yokki,
Çile,hasret diz boyu çamur.
Ama ben mutluluktan yoğrulmuşum.
Bir türkü tutturmuşum sevda üstüne,
Zaten bir türkü bilirim,
Bunu bilir,bunu söylerim.

TURİZM VE İLİMİZ *İsmail PAMUK*

Bun Türkiye çapındaki turizmi açıklayacak kadar bilgiye sahip olmadığımı bilincindeyim. Yalnız yaşadığım ilde bunun dışında bilimsel olmasa bile yılların verdiği deney ve gözlemlerim bir iki söz etmeyi gerektirmektedir. Kimse ile alıp vereceğim veya da tenkit edeceğim. Peşin hükme kapılmayana kişisel birkaç söz etmekte bir vatandaş olarak doğal hakkım var.

Örneğin Hasanpaşa Kütüphanesinde bulunan birkaç bin el yazması kitaplar kaç defa Çorumlunun elinden almak istediler. O zamanki yürekli parlamenter Adnan Türkoğlu gerekli girişimlerle kitapların Çorum'da kalmasını sağladı. Geçen yıl gelen bilimsel bir grup kitapların ömrünün sonuna yaklaştığını,alel acele çevirilerinin yapılmasını resmi bir raporla benimsediler. Çevrilmeli ama nerede ? Çorum'da....

Gelelim turizme ve turiste: İlimiz sınırları içerisinde Hitit medeniyeti yaşamış. Bu medeniyeti merak eden turistler Boğazkale'de incelemesini yapar,fırsat bulursa Alacahöyük'e geçer,oradan merkez ilçeye uğramadan Ankara'ya veya Yozgat'a geçerler. Her nehikmetse turları ayarlayanlar Çorum Merkezini göstermezler gelen misafirlere.

İlimiz için şu gerçeği benimsemek gerek. Çorum turistlerin pek uğrak yerleri arasında olmasına karşın,Çorum'a gelenler hayret etmekteler. Yalnız leblebi ile değil ilimiz temizliğiile de dikkati çekmektedir.

Genel olarak yabancı turist gittiği ülkede can güvenliği ister. Can güvenliği olmayan ülkelere gitmek istemez. Bunun yanında konaklama tesislerinde temizlik çok önemlidir. Bilhassa benim gözlemlerime göre VC ler hakkında çok titiz davranmalıyız. Turistlerin tamamı,bütün hastalıklar VC yoluyla geçtiğinin bilincindedirler. Bizlerde en önemli olarak VC leri daha temiz ve bakımlı yapmak zorundayız.

Geçen gün Bahabey Çamlığında mahdut gezimi yaparken cıvıl cıvıl bir kalabalık üzerime doğru geldi. Bunlar üç okulun öğrencileri,öğretmenleri ve o okulların bulunduğu mahallenin muhtarları ile resmi zevat. Bunlar çevre temizliği yapıyorlardı. Alkoliğin,çağ dışı kafaların,saygısızların kirlettiği alanı belediye ileortaklaşa temizliyorlardı. Ben bu yaşımda utandım desem abartmış olmam. O minik eller büyük büyük sandıkları o küçük kafalıların,bira ve rakı şişelerini temizleyip doğayı kurtarma çabası veriyorlardı. Herkesin yiyip içtiği kendisine aittir. Bilinçsiz,kültürsüz,bencil insanların doğayı kirletmesine gözyummamalıyız.

Yazımı bir anı ile noktalayayım. Çorum'a iki kız öğretmen gelmişti. Amerikalı. Akşamları kız meslek lisesinde İngilizce kurs veriyorlardı. Kızların birisinin ismi Peni,diğeri ise Kris idi. Bir gün;Sorgu Hakimi Kamil Savaşır ile bana yarın bizi pikniğe götürün diye bir istekte bulundular. Onları o zamanlar yem yeşil olan Kadife Çeşmesine götürdük. Çevredeki bağ ve bahçelere hayran oldular. Sonuçta yiyip içip eğlendik. Şehre dönmek üzereyi,Kris ile Peni aralarında fısıldaştılar,bizim ortada bıraktığımız artıkların hepsini toplayarak buldukları çubukla bir çukur kazarak artıkları gömdüler. Bu bize çok tuhaf gelmişti.

Şimdi o güzelim Kadife Pınarının başında bir tek kurumaya yüz tutmuş dut ağacı kalmış.

Sağlıcakla kalınız.

TURİZM ve BİZLER

Mahmut Selim GÜRSEL

Çorum. Tarihin beşiği. Hititmedeniyetinin bulunduğu yer. Acaba;Çorum tarih turizmini getirisini gereğince kullanabiliyor mu ? Çorumlu olarak biz turizmin ne demek olduğunu biliyor muyuz ? Çorum'u biz gereğince acaba tanıtamıyor muyuz ? vb. soruları kendimize sormamız ve bu soruları ciddi olarak cevaplandırmamız gerekmektedir. Bazı önerileri,bazı atılımları desteklememiz gerek. Yeni fikirler üretmek,bu fikirlerin gerekliliğini bürokratik olarak değil de turizmci olarak değerlendirmemiz lazım. Geçen ay ülkemizde "Turizm Haftası" kutladı. Kutlandı da neler yapıldı dersiniz ? Bilmem. Bilmediğim konu hakkında da fikir yürütmem abes olur. Benim turizm için yapılması gereken bir şeyler için önerilerim şunlardır.

Çorum;Tarih turizmi açısından dünyanın en şanslı yerlerinin başında gelmesine rağmen,ne yazık ki;gerektiği kadar yerli ve yabancı turist çekmeyi başaramamaktadır. Turistlerin gelmemesinin birinci nedeni ilimizin gereği kadar tanıtılmaması ve ören yerlerimizin merkez ilçeye uzak olmasından dolayı turistik sayılacak merkezlerin diş turizme değil iç turizme daha çok yol güzergahı olarak gelen geçen vatandaşlarımızı ağırlamaya ağırlık vermeleridir.

Tarih turizmi tanıtılması için, konaklama merkezi pozisyonundaki otel,motel gibi iş yerleri kendi dış ülke turistlerinin rezervasyonlarını ve turist araştırmalarını yapmaları gerekmektedir. Dış ülke turistleri ilimiz ören yerlerini ziyarete günü birlik Ankara bağlantılı olarak bir güne sığdırılan turlarla alel acele,adeta koştururcasına marş marşlarla dolaştırılmaktadır.

Çorum'da bulunan ören yerlerinde en azında 3 yıldızlı konaklama yerlerinin çabucak yapılması,buralarında yapıldıktan sonra Avrupa ve Amerika'da bulunan turizm şirketlerine cazip konaklama ücret ve turları ile pazarlanması gerekmektedir. Bu dediğim uzak bir ihtimaldir. İleride olabilir. Şimdilik elimizdeki imkanlarımızla kendi turistimizi kendimizin bulması,onlara kendi imkanlarımızla dört dörtlük olmazsa bile,onları birkaç günlüğüne de olsa ilimizde tutmak için çaba göstermeliyiz. Bunu nasıl yapabiliriz derseniz: önce konaklama tesislerimizin kendilerine mahsus bir iki dil bilen ve Hitit Uygarlığı, Selçuklu ve Osmanlı dönemleri ni detayıyla anlatıp gösterebilen rehber veya rehber kadrolarını bulmaları gerekir. Bu rehberler eşliğinde Çorum'a getirdiği turist kafile veya kafileciğini,bir gün Boğazkale,bir gün Alacahöyük,bir gün Ortaköy ören yerlerimize götürüp oraları tam manasıyla göstermeli,kalan birkaç günde ise Çorum Müzesi,Hasan Paşa Kütüphanesi ve çöplük ile ilçelerimiz tanıtılarak gezdirilmelidir. Çatak ve Kargı gibi yaylalarımızda onları eğlendirerek yayla havasının ne olduğunu gösterebiliriz. Mahalli yemeklerimiz onlara tattırılmalı,damak zevkimizi tanıtmalıyız. Alış veriş yapmaları için gerekli yerler göstermeliyiz. Turist gelirken gittiği yeri tanımak,oranın insanı ile tanışmak ister. Mahalli ve milli yemeklerden tatmak,damak zevkimizi tanımak ister.

Bunun için turistik amaçlı organizasyon yapabilecek elemanları istihdam etmeli,onları bu işten pay alacakları pozisyonda çalıştırarak maddi açıdan da tatmin etmeliyiz. İlimizde bulunan turizm büroları maalesef iç turizm faaliyetleri içinde okul turları,hacı kafilelerinin turlarından başka bir işle meşgul olmamaktadırlar. Bu uğraşlarını saygı ile karşılamakla birlikte biraz fedakarlıkla ülke dışında bulunan turizm şirketleri ile iletişim kurarak bir haftalık Çorum turu tekliflerini sunmaları gerekli olduğunu görüyorum.

Gelelim ilimizin gezilip görülecek yerlerine:

MERKEZ İLÇE:

TARİHİ YERLER

ÇORUM MÜZESİ: Çorum Turizm Derneğinin öncülüğünde 1968 tarihinde açıldı. Müze tek katlı bir binada birbirine bağlı dört teşhir salonu ile hizmet vermektedir. Müzede sergilenen eserler:Kalkolitik Çağ,Eski Tunç Çağı,Hitit'ler Devri,Frig Devri,Helenistik Devir,Roma Devri,Bizans Devri ve Osmanlı devri eserler teşhir edilmektedir.

Müze binası bitmek üzere olan eski Sanat Okulu binasının restoresinden sonra buradahizmet verecektir.

ÇORUM HASAN PAŞA KÜTÜPHANESİ: Cumhuriyet Döneminin ilk kütüphanesidir. Kütüphanenin "El Yazma Bölümü"nde çok nadir ve estetik ehemmiyeti olan pek çok el yazması eserler,12/3 Demirbaş nolu kitap kadife ciltli ve ipek kağıt üzerine yazılmış yazısı ve 5590 demirbaş numarada bulunan Kur'an-ı Kerim cüzleri bir yazı ve cilt teship bakımından nadir

ni detayıyla anlatıp gösterebilen rehber veya rehber kadrolarını bulmaları gerekir. Bu rehberler eşliğinde Çorum'a getirdiği turist kafile veya kafileciğini,bir gün Boğazkale,bir gün Alacahöyük,bir gün Ortaköy ören yerlerimize götürüp oralan tam manasıyla göstermeli,kalan birkaç günde ise Çorum Müzesi,Hasan Paşa Kütüphanesi ve çöplük ile ilçelerimiz tanıtılarak gezdirilmelidir. Çatak ve Kargı gibi yaylalarımızda onları eğlendirerek yayla havasının ne olduğunu gösterebiliriz. Mahalli yemeklerimiz onlara tattırılmalı,damak zevkimizi tanıtmalıyız. Alış veriş yapmaları için gerekli yerler göstermeliyiz. Turist gelirken gittiği yeri tanımak,oranın insanıile tanışmak ister. Mahalli ve milli yemeklerden tatmak,damak zevkimizi tanımakister.

Bunun için turistik amaçlı organizasyon yapabilecek elemanları istihdam etmeli,onları bu işten pay alacakları pozisyonda çalıştırarak maddi açıdan da tatmin etmeliyiz. İlimizde bulunan turizm büroları maalesef iç turizm faaliyetleri içinde okul turları,hacı kafilelerinin turlarından başka bir işle meşgul olmamaktadırlar. Bu uğraşlarını saygı ile karşılamakla birlikte biraz fedakarlıkla ülke dışında bulunan turizm şirketleri ile iletişim kurarak bir haftalık Çorum turu tekliflerini sunmaları gerekli olduğunu görüyorum.

Gelelim ilimizin gezilip görülecek yerlerine:MERKEZİLÇE:

TARİHİ YERLER

ÇORUM MÜZESİ: Çorum Turizm Derneğinin öncülüğünde 1968 tarihinde açıldı. Müze tek katlı bir binada birbirine bağlı dört teşhir salonu ile hizmet vermektedir. Müzede sergilenen eserler:Kalkolitik Çağ,Eski Tunç Çağı,Hitit'ler Devri,Frig Devri,Helenistik Devir,Roma Devri,Bizans Devri ve Osmanlı devri eserler teşhir edilmektedir.

Müze binası bitmek üzere olan eski Sanat Okulu binasının restoresinden sonra buradahizmet verecektir.

ÇORUM HASAN PAŞA KÜTÜPHANESİ: Cumhuriyet Döneminin ilk kütüphanesidir. Kütüphanenin "El Yazma Bölümü"nde çok nadir ve estetik ehemmiyeti olan pek çok el yazması eserler,12/3 Demirbaş nolu kitap kadife ciltli ve ipek kağıt üzerine yazılmış yazısı ve 5590 demirbaş numarada bulunan Kur'an-ı Kerim cüzleri bir yazı ve cilt teship bakımından nadir eserlerdendir. 24104-24105-24106 demirbaş

Devamı Gelecek Sayıda

BAŞ SAĞLIĞI

Değerli Enişte m ve Dergimizin Yazarı

Sayın **Osman ÜNSAL'ın**

sevgili annesi

Sayın **Ahmet Ünsal'ın *sevgili annesi***

Hacı Refiye ÜNSAL'ı

24 Nisan 2001 tarihinde kaybetmenin derin üzüntüsü içindeyiz.

Merhumeye Cenab-ı Hakk'tan rahmet, Akraba ve dostlarına başsağlığı ve sabır dileriz.

Mahmut Selim GÜRSEL ve Eşi

TURİZM DE TURİZM

Hacı CELEBCİ

Ne demek turizm ?

Nasıl söylemeli, ne yazsak acaba turizmle ilgili ?

Yani iç turizm, dış turizm diye konuyu ikiye ayırsak; yanlışmı olur ?

Neden yanlış olsun ki !

Bir kere; iç turizm olgusu her ülkede mutlaka vardır. Her ülkenin insanları bir şekilde kendi ülkelerini gezerler; doğdukları yer dışında başka yörleri de gezerler, tanırlar.

Bizim ülkemizde durum nedir'i tartışırsak konu çok uzar. Kısa ve net şunu söyleyebiliriz. Türkiye'nin nüfusu 65 milyon. Ülke içinde turizm amaçlı gezinen insan sayısı ise; 2 milyonu bulmaz.

Neredenmi biliyorum ?

Çok basit bir saptamayı kendi doğal çevremde yapma olanağım var.

Duymadım. Görmedim. Çevremden bir Allah'ın kulu çıkıp da; "Ben yarın ailemle, Trabzon'a Sümela Manastırını veya Uzun Gölü görmeye gidiyorum" veya, "Biz on kişi bir ekip kurduk, Nevşehir Göreme'ye gezmeye gidiyoruz" şeklinde bir duyumumuz yok. Niye böyle bir olaya tanıklık edemiyoruz ?

Neden: 1-Kültürel bir sorun 2-Ekonomik yetersizlik.

Olanağı olmayanın zaten aklından geçmez, gezi yapmak. Olanağı olup da; gezi yapmayı, yeni yerleri görmeyi, bilgi, görgüsünü artırmaya ihtiyaç hissetmez yüzlerce, binlerce insanımız var.

Sonuç: Bu gün; Türk yurttaşı olan bireylerin, iç turizme yönelik istek ve cabası yoktur. Olanlar ise dikkate alınacak sayıda değildir.

Kötü; yürekler acısı bir durum bu. Keşke tam tersi olabilseydi.

Adam 60 yaşına gelmiş. Çorum merkezde yaşıyor ama, hâlâ bir Alacahöyük'ün farkında değil. Gitmemiş, orayı görmeyi ihtiyaç bellememiş.

Türkiye içinde seyreden insan sirkülasyonunun ağırlıklı noktası ne yazık ki turizm amaçlı değildir. Çok başka, değişik amaçlar için insanlar kara, hava, deniz yolları ile hareket halindedirler. (Yaşam kavgası)

Peki T.C Vatandaşı olup da, başka ülkelere çeşitli amaçlar ve de (özellikle) turizm amaçlı giden insan sayımız küçümsenebilir mi ? Hayır küçümsenemez. Ülkemizin öyle katmerli zenginleri vardır ki, Miami'ye, Antil Adalarına, Hon Kong'a, Washington'a günü birlik seferler yapabilirler. Hatta oradan mülk bile edinirler. Orada kral hayatı yaşayabilirler. Kimene ? (mi ?)

Ülke içinde DÖVİZ gelsin mi ? Tabi, tabi !

Ülkeden DÖVİZ çıksın mı ? Onda da Tabi, tabi !

Şu turizm denilen sektöre de akıl sır ermiyor doğrusu. Biz ilkokulda iken; bir turizm tanımı bilirdik. Turizmi bir şekilde bellemiştik. Gerçi hiç TURİST göremiyorduk köyümüzde, yöremizde ama, yine de masumane bir turizm bilgisi, turist olgusu vardı Kafamızda. Neydi o ? "Bir yerin tarihi, coğrafi, doğal ve sosyal-kültürel özelliklerini görmek, incelemek, bilgi tazelemek amacıyla yapılan gezilere TURİZM denir. Bu amaçla gezinen insanlara da TURİST denir." Ne laf, ne düz tanımlama.

Oysa bugün turizm kavramının daiçi sulandırıldı. Anlamı çetrefilleştirildi. Bakın hele: Tarih Turizmi, Dağ Turizmi, Av Turizmi, Seks Turizmi, Deriz Turizmi, Yat Turizmi, Kış Turizmi, Yaz Turizmi, Sanayi Turizmi, Safari, Mafari Vb. vb. Kişi ne amaçla geziniyorsa uzaklarda "adını" turist kavramı ile renklendiriveriyor.

Turizm konusunda binlerce kalem yazı yazdı, binlerce otorite konuştu bu zamana kadar. Benim naçizane yazdıklarımın neönemi var ?

Yine de elim durmadı, yüreğim bir şeyleri söylemeye zorunlu kıldı beni.

Bugün dünya ülkeleri arasında gizli gibi gözüken ama, açıktan uygulanan bir yarış var. Turizm artık modern dünya insanının temel gereksinimi ve aile bütçesinin girdisidir.

Bu yıl itibarıyla gelmesi beklenen her amaçtan turist sayısı ancak 15 milyondur. Oysa; yine bu yıl salt PARİS şehrinin Belediye Başkanı 80 milyon turist beklemektedir. Ülke bazında ise, İspanya 70 milyon, İtalya 65 milyon, Yunanistan 28 milyon turist bekliyor 2001 yazında.

El cevap: TURİST DEMEK= Yeşil yeşil dolarlar ve marklar demektir. Çok turist, çok döviz. Neresi kötü ? Kötü olan şu: "TÜRK MİLLETİ KONUKSEVERDİR" ilkesinin altını dolduramıyoruz. Demek ki, biz hanemize AŞŞ! Diye gelene lütfen bir tas AŞ vererek işi geçiştirmişiz ve kendimize PAYE vermişiz. Yok öyle bir şey artık. Ülkece aklımızı başımıza almamız gerek. Kafamızı kumdan çıkarmamız gerek.

Dilini bilmediğimiz her milletten, her yaştan, her meslekten milyonlarca yabancıya göstereceğimiz, onlara tanıtacağımız, onları ülkemize hayran bırakacağımız o kadar DEĞERLİ HAZİNELERİMİZ var ki; saymakla bitmez.

Bir çok ülke milli gelirinin en az üçte birini TURİZM sektörünün canlı-kanlı tutarak sağlarken, Türkiye'nin turizm geliri genel gelirinin ancak bir bölü yirmi dördü kadardır. GURUR mu duymalıyız ?

Gelen turiste sataşmak, onu soymak (yani isteği dışında soymak) hatta öldürmek, onu günlük insani gereksinmelerini sağlayacak olanaklarından yoksun bırakmak, turiste güzel diyaloglar kuracak rehber sayılarını artırmamak aklın karımıdır ? Say say bitmez.

Sonuç olarak şunu söylersek yanlış mı olur acaba ? Turist denilen yabancı yasar-yanılır bir kez gelir. Bizim görevimiz onu ikinci, üçüncü kez hem de yanında başkaları ile gönüllü getirebilmektir.

İlke: TEMİZ TUVALET, GÜLER YÜZ, KAZIKSIZ FİYAT, YABANCI DİL BİLEN ELEMAN BOLLUĞU, YARIŞTIĞIMIZ ÜLKELERDEN DAHA FARKLI CAZİBE YARATABİLMEK, TURİSTİ GERÇEKTEH ÖNEMSEMEK, TURİZM GELİRİNİ YİNE KENDİ ALANLARINDA HARCAMAK OLMAKTIR.

SİZ HİÇ TURİST OLDUNUZ MU ?

Zekai İŞLER

Sözlük anlamı;sırf gezmek için yapılan yolculuk seyahat veya gezi olarak tamamlanan turizm kavramı 21.yüzyılda ekonominin vaz geçilmez konularından biri olmuştur. Artık devletler bütçelerini hazırlarken turizm gelirlerini önemli bir kalem olarak hesaba katmaktadırlar. Şu anda Türkiye'de ekonomik krizden kurtulmak için "Paket" hazırlayan hükümet bile turizmden 10 milyar dolarlık bir gelir beklenmektedir.

Turizm, insanların "merak" duygularından kaynaklanan bir hadisedir. Gezmek,görmek,insanları farklı kültür ve medeniyetleri tanımak,bir çok insanın içinde olan isteklerdir. Bizler lise çağlarındayken hocamız "çok gezen mi bilir,çok okuyan mı ?" şeklinde münazaralar yaptırırlardı. Çok gezmediğimizden olacak "çok okumayı" yeğlerdik. Okumak gerçekten önemli fakat sahip olduğumuz bilgi birikimiyle gezerek,teoriden-pratiğe yönelmek çok daha önemli bir aşamadır. Çünkü "kısmi bilgi" gezinti ile gözetlemeye dönüşüyor. Şöyle de diyebiliriz,gezerek,görerek öğrenmek bilgi edinmenin en eğlenceli,en gerçek yoldur.

Bu mantığı tersinden düşünmeliyiz;çok oturdukları ve çok gezenleri için "çok şey bilen" toplumların gelişme hızı kapalı toplumlara göre daha fazla olmaktadır,denilebilir.

Türkiye'miz turizm açısından bir "açık hava müzesi" durumundadır. Anadolu bir çok medeniyetin durağı olmuş bir coğrafyadır. Hititlerden-Osmanlılara kadar onlarca medeniyetin eserleri bulmak mümkündür.

Bu özelliklerinden dolayı hatırı sayılır miktarda turist çeken bir ülkede yaşıyoruz. Ne yazık ki bizler Türk Vatandaşları olarak ülkemizdeki bu eserleri gezip-görmeyi pek aklımızdan geçirmiyoruz. Bunun tek nedeni ekonomik sıkıntılar olamaz herhalde. Ekonomik sıkıntılar biraz da meraksızlık,ilgisizlik ya da bilgisizlik ekleyebiliriz.

Kutsal Kitabımız Kur'an da "Yeryüzünde gezerek geçmiş milletlerden ibret almamız" için on iki ayette tavsiye vardır. Dini hassasiyeti olan bu toplumun hiç değilse bu sebepten mekanın uyması gerekir. Fakat bu da bilinmiyor herhalde!

Başlıktaki soruyu bunun için sormuştum;"Ey insanlar neredeyse dini bir emir olan turizm olgusunu içinize sindirip,siz hiç turist oldunuz mu?"

Olmadıysanız ne duruyorsunuz ! Hem de bu turizm sezondan başlayın. Diğer bir merakımda şu ? Şehrimize bir adım mesafede bulunan Hititlerin başkentini gören kaç Çorumluvar acaba?

Bir anket konusu neden olmasın ?

Beraberce aşağıdaki soruları kendimize samimiyetle cevaplayarak Çorumlu 2000 Dergimizin bürosuna,bana yada diğer yazar arkadaşlara verirseniz okuyucularımız arasında bir anket yapmış oluruz . Bu ankete yazar arkadaşlarımızın da katılmalarını arzuluyorum.

SORULAR:

- Merkez ilçede Çorum Kalesini gezdiniz mi? % (
- İskilip Kalesini gezdiniz mi ? % (
- Osmancık kalesini gezdiniz mi ? % (
- Osmancık'ta bulunan Köprü'den geçtiniz mi ? % (
- Alacahöyük'e gittiniz mi ? % (
- Boğazköy'ü ziyaret ettiniz mi ? % (
- Eskiyapar'a gittiniz mi? % (
- Ortaköy'e gittiniz mi ? % (
- Çorum Müzesini gezdiniz mi % (
- Alacahöyük Müzesini gördünüz mü ? % (
- Boğazkale Müzesini gezdiniz mi ? % (
- Çatak'a gittiniz mi ? % (
- Elmabeli Yaylasına gittiniz mi ? % (
- Enginönü Yaylasına gittiniz mi ? % (
- Abdullah Yaylasına çıktınız mı? % (
- Kunduzlu Yaylasına gittiniz mi ? % (
- Elvançelebi'ye gittiniz mi ? % (
- Koyunbaba Türbesine gittiniz mi ? % (
- Hüseyin Gazi Türbesine gittiniz mi ? % (
- Karadonlu Can Baba Türbesine gittiniz mi ? % (
- Sizin gittiğiniz diğer yerleri açıklayınız (Ayrı kağıda)

Adınız ve Soyadınız:
Mesleğiniz:
Adresiniz :

ANADOLU'NUN SİNESİ

Raşit YÜCEL
Gazeteci Yazar

GEZELİM-GÖRELİM

Güzelim Anadolu.

Doğusu,batısı,güneyi,kuzeyi.

Dağlerğ,ovaları,yaylaları,denizleri ,gölleri,göletleri,ormanları,şelaleleri,tozlu yolları ileAnadolu.

Asırlar boyu nice dertlere ve medeniyetlere mekân olan Anadolu.

Anadolu'nun asıl sebepleri Selçuklu olmuş,Osmanlılar olmuş.

Aşılmaz dağlar aşılmış,gidilmez yollara gidilmiş.

Anadolu vatan olmuş bize.

Ana ne yazık ki;vatanımızı yeterince bilmiyoruz,tarihimizi yeterince anlatamamışız.

Dünyanın dört bir yanından yurdumuza gelip,gününü gün edenlere inat,bu millet gerek imkansızlıklardan dolayı,gerek ilgisizlikten dolayı vatanı gezmekte,görememektedir.

Sadece kendi çevresi ile iktifa eden toplumumuz kendi köyünü,kendi kentini bile yakından bilememektedir.

Tarih ve doğa sevgisini bilgi sağlar,hedefleri belirler.

Yaşadığımız dünyayı bilmek,onu yalnızca haritanın küçük kapsamında veya dar kalıplı okul kitaplarında değerlendirmek bir noksanlıktır.

Ülkemizi bilemiyoruz,

Bölgemizi tanıyamıyoruz,

Peki dünyayı ?

Oda bize çok uzak.

Dış ülkeler nezdindeki merakımız ve seyahatimiz daha zayıftır.

Ya imkanlarımız yok,

Ya da lisanımız zayıf.

İstatistiklerimizde seyahat amaçlı dış geziler Avrupa ülkelerine göre oldukça düşük.

Oysa,insan merak sahibidir.

Bilmekister,

Öğrenmekister,

Amaneçare,

Amanefayda,

Sıkıntıların adına "Stres" demişiz.

Önceevim,

Sonra eşim,

Sonra eşim,

Sonra çocuklarım,

Torunlarım,

Gelinim,

Çok endişeli bir toplum haline geldiğimizin farkındayız.

Hayatı sadece yemek,içmek ve bol bol para depolamak olarak ele alan yanlış bir hayat biçimini yaşamaya başladık.

Kültür,

Estetik,

Tarih

Sevgi ve beraberlik şuurundan uzak hayat yaşıyoruz.

Bunun temeli bilgidir.

Okul çağlarından başlayarak,hayatın sonuna kadar devam edebilecek olan serüven bilimle şekillenir.

Bilgi insanı harekete geçirir.

Arkadan merak gelir.

Çünkü o "ilmin hocasıdır"

Yeraltında,

Yer üstünde cereyan eden ne kadar bilinmezler varsa,onları bilmek insanın fitratında vardır.

Bu açıdan tarih unutulmaz bir değer haline gelmiştir. Ne kadar eskiyse,o kadar değerli hale gelmektedir.

Ama sofrasına ekmek götüremeyen,vergisini ödeyemeyen, çocuğuna yeterli bir eğitim veremeyen,başını sokacak bir yuvası olmayan,aylarca et tabağına gelmeyen insanların,gezmesi ve görmesi nasıl düşünülebilir.

Gezmek-görmek varlıklı insanların işidir. Çocuklarını alıp pikniğe dahi gidemeyen insanların öyle iller arası,bölgeler arası,ülkeler arası gezilere katılması düşünülemez.

Engin ovalar,

Yüce dağlar,

Çağlayan ırmaklar onların neyine ?

Aş-iş-ve gelecek endişesi olanlar ile bunların konuşmak,onların yüzlerini sarartır.

Ama görenlerde ondan dersler çıkarmalıdırlar.

23 NİSAN

Recep CAMCI

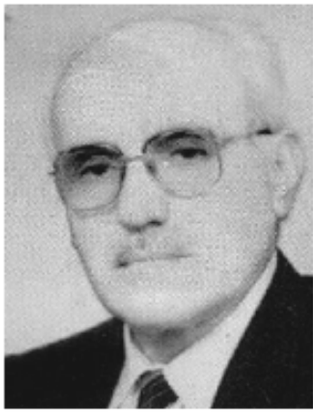

Aziz okuyucularım !

Milli Hakimiyet ve Çocuk Bayramımızın 81. yıldönümü münasebetiyle bu yazımda bir cümle ile bu milli bayramımıza değinmek istiyorum.

Herkesçe bilinir ki her milletin milli ve dini bayramları,sevinç günleri,kurtuluş günleri vardır.Türk Milletinin de sevinç ve neşesini bütün İslâm Alemi ile paylaştığı dini bayramlarımız,kandil gecelerimiz olduğu gibi milletçe kutladığımız milli bayramlarımızda vardır. Bu bayramlarımızdan biride ve belki en "anlamlısı kutladığımız 23 Nisan 1920 T.B.M .Meclisi'nin açıldığı gündür. Bugün büyük Müslüman Türk Milletinin esir edilemeyeceğini bütün dünyaya haykırdığı bir gündür. İşte bunun için 23 Nisan Bayramına, Milli Hakimiyet ve Çocuk Bayramı ismini verdik. Bu ismi Türk Milleti verdi. Çünkü : O gün Müslüman Türk Milleti olarak hakimiyetimizi;"istiklalimizi ve hakimiyet kayıtsız ve şartsız milletindir" sözünde ifadesini bulan T.B.M. Meclisi'ni dualarla,kurbanlarla,Kur'an-ı Kerim ve Buhari-i Şerif hatimleri ile açıldı. Bu hakimiyeti ise bugünün çocukları ve yarının büyükleri olan çocuklarımız koruyacak ve devam ettireceği için bu bayrama Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ismi verilmiştir.

Bilinmesi lazımdır ki Çocuklar bir milletin istikbalidir,ümididir. O halde yarınımızı ellerine teslim edeceğimiz çocuklarımızı bugünden en iyi şekilde yetiştirmek her anne ve babanın dini ve milli görevidir. İşte Milletimizin geleceği için taşıdığı büyük "önem dolayısıyla çocuklara atf edilen bu milli bayramımız, bizlere onları daha mükemmel şekilde yarınlara hazırlama azmini vermektedir.

Değerli okuyucularım : O karanlık günlerin milletin bahtı ile,istiklal ve hürriyeti ile oynayan düşmanları; iman ve maneviyatı ile boğan perişan eden ve nihayet denize döken o kahraman Gazi ve Şehitlerimizin temsilcilerinin B.M. Meclis'ni nasıl açtıklarının tarihi belgesini o gün T.B.M. Meclisi'nin vatanın kaderini eline almak üzere toplanmasını bütün ülkeye bildiren ses lenişinin tam 81 sene sonra bu günkü neslin bilmesinde büyük faide ola cağını ümit ediyorum.

B.M. Meclisi'nin açılışı hassaten Cuma gününe rastlatılmıştır. Milleti temsil edecek olan vekiller o gün Cuma Namazını hep birlikte kıldılar.Böylece Kur'an-ı Kerim'in ve Cuma Namazının nurundan istifade ederek bu heyecanla Peygamber Efendimizin Sakal-ı şerifi ve Sancağı ile birlikte Millet Meclisine doğru yürüdüler. Meclise girilmezden "önce dualar edildi,kurbanlar kesildi,aynı zamanda Cuma Günü'nün kutsallaştığı pekiştirmek için bugünden itibaren vilayet konağında Valinin düzenleyeceği Hatmi Şerifler okunarak duası Millet Meclisinde yapıldı.Daha sonra aynı gün Vatan sathında yani bütün Vilayetleri içine alan hatimler okutularak,göklere şahlanan minarelerimizden Peygamber Efendimize Salat ve Selamları gönderildi. Bu hususlar tarihen sabittir.

Hür yaşamış ve kıyamete kadar yaşayacak olan aziz milletimiz bu günlere böyle gelmiştir.Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramımız,Milletimizin hürriyet ve İstiklal mücadelesinde atılan ilk ve en " önemli adımının yıldönümüdür. Bugün Müslüman Milletimizin vatanseverlik duygularının şahlanışının sembolüdür. Şanlı bayrağımız altında toplanarak cihat andı içen ecdadımızı rahmetle,minnetle anıyoruz. Şehitlere Allah'tan rahmet diliyoruz. Yüce Mevla'mızdan birliğimizi,dirliğimizi muhafaza etmesi için, dahili,harici düşmanlarımıza fırsat vermemesini niyaz ediyoruz, Aziz kardeşlerim.

Allah'a emanet olunuz

Yeni Meslekler ve İşyerleri

Zekai İŞLER

Bu sayımızda sizlere Çorum'da ilklerden birisi olan Murathan Kolejini tanıtacağız. Konuşmamızı Özel Murathan Lisesi Müdürü Sayın Durmuş DEVRİŞ Beyle yaptık.

Z.İŞLER - Sayın müdürüm kendinizi okuyucularımıza tanıtırmısınız.

D.DERVİŞ -1960 Adıyaman ili Besni ilçesine bağlı merkez köyde doğdum. İlkokulu köyümde, ortaokulu Adıyaman merkezde, liseyi Kahramanmaraş'ta Üniversiteyi Ankara'da okudum. Askerliğimi yedek subay olarak İzmir'de yaptıktan sonra 1985 yılında Zonguldak ilinde öğretmenliğe başladım. Ankara ve Malatya'dan sonra şu anda Çorum'da Özel Murathan Lisesinde görev yapmaktayım.

Z.İŞLER - Murathan Lisesi (Koleji) ne zaman kuruldu;

D.DERVİŞ - Okulumuz 1997 yılında Özel Çorum Eğitim Hizmetleri Ticaret A. Ş.' ne bağlı olarak kuruldu. 1996 yılında da Özel Bereket İlköğretim Okulu aynı şirkete bağlı olarak kurulmuş ancak bugün Özel Murathan İlköğretim Okulu olarak faaliyetini sürdürmektedir. Aynı binada aynı kurucuya ait İlköğretim ve Lise olarak eğitim öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir.

Türkiye'de eğitimin kalitesi bazı okullar istisna edilirse sürekli irtifa kaybediyor bunun sebep ve çareleri nelerdir?

Eğitimin sorunlan Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde çeşitli panellerde, toplantılarda tartışılır, aşağıdan yukarıya teklifler gider. Ve Milli Eğitim Şuralarında her şey enine boyuna tartışılır. Bunun ötesinde söz etmem benim için büyük iddia olur. Ancak şu kadar denilebilir zannediyorum; Ülkelerin gelişmişlik düzeyiyle doğru orantılı olarak eğitim sorunları da azalmıştır. Bir firma veya kurumun başarısı; Fiziki ortamın güzelliğine, insan kaynaklarının verimliliğine ve para kaynaklarının yeterliliğine göre artar. Bu üç unsurdaki verimlilik toptan kaliteyi belirler. Yine bu üç unsurdaki verimlilik de; ülkemizin zenginliğiyle doğru orantılıdır. Onun için eğitimde irtifa kaybediyor demiyorum. Ülke olarak kullanırsak; aşağıdaki durumumuz yukarılara sıçrama durumuna geçecektir

Eğitimde kalkınmayı planlayan ve uygulayan lider Mustafa Kemal Atatürk "Muasır Medeniyet Seviyesi" hedefini göstermiştir. Anılarda ilk Milli Eğitim Bakanlığının (Maarif Vekaletinin) durumu, geldiğimiz seviyeyi çok iyi formüle eder zannediyorum: Bir bakan, bir odacı, küçük bir mekan, odada küçük bir masa, birkaç tahta sandalye ... o noktadan bu güne gelindiğinde irtifa kaybetmedik ancak " Muasır Medeniyet Seviyesine" ulaşmada eksiğimiz oldu denilebilir.

Z.İŞLER - Kaç öğrenciniz bulunuyor, öğretmen ve derslikler yeterlimi?

D.DERVİŞ - İlköğretimle birlikte 310 öğrencimiz var. Öğretmen derslik ve laboratuar yönünden hiçbir eksikliğimiz yok. Modern okulculuk anlayışının gereklerini yerine getirmekteyiz.,

Şehir sınırları dışında bulunmanız herhangi bir zorluk oluşturuyor mu?

Okulumuz Şehre uzak sayılmaz. Saat kulesine 5 Km mesafedeyiz. Bilakis şehrin bitişinde olmak eğitim adına avantaj sağlar zannediyorum. Şehrin sisinden, sesinden uzak, piknik ortamında tam gün eğitim yapmak çocuğun eğitimi ve öğretimi adına kazanım olsa gerek. Büyük şehirlerde Şehrin dışında çok özel okul var. Örneğin; Özel Atılım Koleji, Ankara'ya 30 Km mesafede İncik köyünde...

Z.İŞLER - Türkiye'de resmi okulların özel okullara oranı ne düzeyde?

D.DERVİŞ - Türkiye'de oran çok düşük Avrupa ülkelerinde Amerika'da ve Japonya'da özel okul oranı çok yüksek. Örneğin Türkiye'de resmi özel okul oranı %1.2 (yaklaşık 1) iken Japonya'da %85 (Seksen beş) düzeyinde. Sanırım bu rakamlar sorunuza cevap teşkil etmektedir.

Z.İŞLER - Çorumda İlk defa halka açık "Bilim Sergisi" düzenlediniz, tepkiler nasıldı, hedeflediğiniz amaca ulaşabildiniz mi?

D.DERVİŞ - Bilim sergisinden esas amacımız, öğrencilerimize bilimsel hedef ve kimlik vermekti. Bir öğrencinin ben Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji, Tarih veya Bilgisayar bilim grubundayım demesi önemliydi. Bu kimlikle halkın karşısına çıkıp tiyatroda rol yapar gibi 5 gün boyunca izleyicilere rolünü anlatması dolayısıyla öğrencilerin kendini aşması daha da önemliydi. Bizce önemli olan hedefler aşıldı. Dahası öğrencisiyle, öğretmeniyle, velisiyle Murathan İlköğretim okulu ve Lisesi okulda yaşadığı bilimsel havayı, Çorum halkıyla birlikte yaşamanın hazzını duydu.

Tepkiler hep olumluydu. İzlenim defterine çok güzel notlar düşüldü.

Z.İŞLER - Başarılarınızı ve Özelliklerinizi anlatır mısınız?

D.DERVİŞ - Eğitim öğretim sevgiyle mümkündür. Çocuğu sevmek, ama karşılıksız sevmek başarının sırrıdır. Sevgi ve ilgiyle birlikte başarı gelir.

1999 2000 Öğretim Yılı Kutlu Doğum Haftası Bilgi ve Kültür Yarışmasında Çorum 2.liği--**Akdeniz Olimpiyatları** Matematik dalında 10.culuk ve 21.lik--Trafik Konulu Kompozisyon yarışmasında Çorum 3.lüğü (1999-2000 öğretim yılı)--Trafik Konulu Kompozisyon yarışmasında Çorum 3.lüğü (2000-2001 öğretim yılı)--Körler Federasyonunca düzenlenen Kompozisyon yarışmasında **Türkiye 3. lüğü**--. Dönem Öz-öğret-der sınavında İlköğretim 2. Sınıflarda Türkiye 1.liği--Atatürkçü Düşünce Derneğince düzenlenen şiir yarışmasında ilköğ. II. Kademede Çorum 1.liği --Milli Eğitim Müdürlüğünce yapılan seviye Tespit sınavında 6. Sınıflarda Çorum 1. Liği, 21. Liği, 28. ciliği ve 35. Liği (2000 2001 Öğretim Yılında) Milli Eğitim Müdürlüğünce yapılan seviye Tespit sınavında 7. Sınıflarda Çorum 2.liği ve 24. liği (2000 2001 Öğretim Yılında)--Milli Eğitim Müdürlüğünce yapılan seviye Tespit sınavında 8. Sınıflarda Çorum 3. lüğü ve 35. Liği (2000 2001 Öğretim Yılında)--02.01.2001 tarihinde yapılan HP Genç Mucitler yarışmasına katılmaya hak kazanma --Masa Tensinde Genç ve Yıldız erkeklerde Takım Halinde Çorum İli Birinciliği (2000 2001 Öğretim Yılında)--Masa Tensinde Genç ve Yıldız erkeklerde Takım Halinde Çorum İli Birinciliği (1999 2000 Öğretim Yılında)--Turizm İl Müdürlüğünün düzenlediği Fotoğraf yarışmasında Çorum 3.lüğü--Masa Tenisi Yıldız Kızlar kategorisinde Çorum 3. Lüğü (2000 2001 öğretim Yılında)--Masa Tenisi Yıldız Kızlar kategorisinde Çorum 2. Liğü (1999 2000 öğretim Yılında)--Puanlı Atletizm de takım halinde Küçükler kategorisinde Çorum 3 lüğü--Satrançta genç erkeklerde il birinciliği

TÜBİTAK Matematik olimpiyatlarında . I. Aşama sınavını geçerek (ilk 41) iki öğrencimiz II. Aşama sınavına girmeye hak kazanmışlardır.

TÜBİTAKın düzenlediği Enerji Tasarrufu konulu yarışma için Fizik dalında proje çalışması gönderildi.

Velilerimize yönelik olarak Ana Baba Okulu Aile İçi Eğitim Semineri düzenlendi.

Z.İŞLER - Çorum halkına söylemek istediğiniz iletilmesini arzu ettiğiniz bir mesajınız varmı?

D.DERVİŞ - Her türlü etkinliklerimizde onları hep yanımızda aramızda gördük, onlara teşekkür ediyoruz.

Z.İŞLER - Konuşma için size teşekkür ediyor, başarılarınızın devamını diliyoruz.

D.DERVİŞ - Bende teşekkür ediyor, başarılar dil

DOKTORUNUZ YANITLIYOR

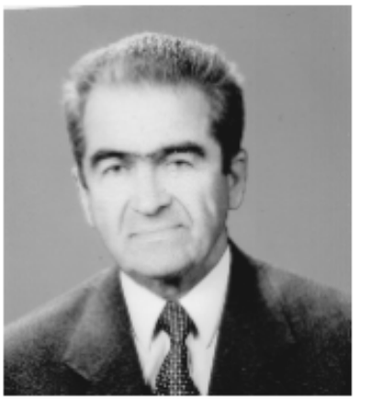

Dr. Rıfat PATIR

AYAK PARMAKLARINDA KAŞINTILAR

Sebebi, mantar dediğimiz, gözle görülmeyecek kadar küçük parazitlerdir. Bunlar ıslak, rutubetli yerlerde çoğalır. Orada kaşıntı ile başlayan, su dolu kabarcıklar yaparlar. Vücudun çok terleyen birçok yerinde rahatsızlık yaparlar. En çok görülen yer de ayaklardır. Çünkü ayaklar sıkı ayakkabı giyilirse veya ayakta çizme, lastik, naylon ayakkabı varsa, çoraplarda ipek, naylon ise, ayaklar terler. Bu ter de uçup kuruyamaz.

Ayrıca namaz için aptes alırken ayaklarını yıkayan kimseler, ıslak ayaklarını iyice kurulamadan çorap giyerler, ayak ıslak kalır, rutubetli kalır. Böylece de mantarlar çoğalır, kaşıntı başlar. Bu kaşıntılar bakılmazsa yara oluncaya kadar gider.

Mantar rahatsızlığı; koltuk altlarında, başta saçlı deri kısımlarında, kasık altlarında, ayak tabanlarında, ayak kenarlarında, tırnaklarda da görülebilir. Nadiren iç organlarda da görülmüştür. Bebeklerin ağzında görülen pamukçuk da bir mantar hastalığıdır.

Cilteki kaşıntı ve kabartılar mantar pomadıyla tedavi edilebilir. Tentürdiyot da mantar parazitlerine karşı çok tesirlidir. Mantar enfeksiyonu yaygın ise iç organlarda da varsa mantar parazitlerini bertaraf eden ve ağızdan alınan ilaçlara müracaat edilmelidir. İlaçlar doktor kontrolünde alınmalıdır.

BAĞIRSAK KURTLARI

Her karnı ağrıyan çocuğa solucan var deyip kurt ilacı verilmemelidir. Karın ağrısı birçok sebeplerden olabilir. Önce karın ağrısının nedenini bulmalı, ondan sonra tedaviye geçilmelidir. Bağırsak kurtlarını iki grupta toplayabiliriz. Birinci grup yuvarlak kurtlardır. Kıl kurdu, kancalı kurt, solucan gibi. Diğer grupta aptes bozan da denen şerit (tenya)'ler vardır. Bunların hepside sağlık şartlarının kötü olduğu geri kalmış memleketlerde çok görülür. Bütün bu bağırsak kurtları karın ağrısı, hazımsızlık, bazen ishal, bazen alerjik rahatsızlıklar yapar. Ama en çok da kansızlığa sebep olurlar.

Tedavi için eskiden Santorin, kenepot yağı gibi toksik ilaçlar kullanılırdı ve bunlar çok defa zehirlenmelere sebep olurdu. Bu günkü ilaçlar hem çok tesirli hem de toksitisesi çok azdır. Eğer çocukta solucan varsa ve usulüne göre bu ilaçlardan biri verildiyse mutlaka kurtlar düşecektir. Tahminen kurt var diye verildiyse ve kurtlar düşmediyse çocukta solucan yok demektir. Çocukta karın ağrısı devam ederse, başka sebepler aranmalı ve tedavi buna göre yapılmalıdır.

BAYILMALAR

Bayılmanın tıbbi ismi Syncope dir. Bazı durumlada beyne giden kan miktarı azalır. O anda şahsın yüzü bem beyaz kireç gibi olur, soğuk terler gelir, şuuru kaybolur, bayılıq yere yığılır.

Bu durumda bayılan kimsenin başı aşağı gelecek şekilde yere yatırılmalıdır. Bazılarının yaptığı gibi kaldırıp kucağa filan oturtulmamalıdır. Kusarsa boğazına kaçmaması için başı yan çevrilmelidir.

Bayılmalar bazen basit sebeplerden olur. Mesela; şiddetli bir öksürükten sonra, büyük korku ve üzüntüden sonra da olabilir. Bazıları kan görünce bayılırlar. İnce, uzun, tansiyonu düşük kimselerin de ani ayağa kalkmalarında bayılabilirler. Uzun zaman aç kalanlar da bayılabilirler.

Bayılmaların ciddi sebepleri de vardır. Kalp rahatsızlıkları, beyin hastalıkları ve damar, dolaşım rahatsızlıkları gibi. Bu ciddi rahatsızlıklarda, bayılmadan evvel o rahatsızlıklara ait bir takım belirtiler olur. Bu arada histerik, sinirsel bayılmaları da hatırlatmak isterim.

Her bayılma ciddiyetle tetkik edilmelidir. O anda düşmekten mütevellit başta yara, bere, ezik, şişlik var mı bakılmalı, sağında, solunda uyuşmalar, kol ve bacaklarda hareketsizlik var mı bakılmalıdır. Ayıldıktan sonra bir müddet daha yatırılıp bayılanın durumu gözlemlenmelidir. İlk defa bayılan bir kimse muhakkak bir doktor tarafından muayene edilmelidir.

Sağlıcakla kalınız.

KAPLICA TEDAVİSİ

Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ
Fizik Tedavi Uzmanı

Kentleşme ile birlikte romatizmal hastalıklar gi derek artmaktadır. Bel ve boyun ağrılarının da artışı hepimizin malumudur. Buna günlük stresler ve koşuşturmalarında yarattığı kronik yorgunlukları da eklersek; insanlarımızın çoğu kür uygulamalarına muhtaç durumdadır.

Kaplıca, deniz ve iklim kürleri için yer değiştiren insanlar, gittikleri yerlerde konaklama, tedavi uygulamaları, dinlenme ve eğlenme için bir takım tesislere ihtiyaç duyarlar. Günümüzde bu olaya "Sağlık Turizmi" denmektedir.

Kaplıca, deniz ve iklim kürlerinde, tedavi süresi üç haftadır., yirmibir gündür. Yılda iki defa olmak şartıyla, onbeşer günlük süreler halinde de tedavi uygulanabilir.

Kaplıcaya gitme, yaylaya çıkma, deniz kıyısında oba kurma geleneklerimizde zaten mevcuttur.

Binlerce olan kaplıcalarımızın hepsi ayrı değerdedir, ayrı iklim şartlarına' da sahip olduğundan, bu zenginlikten yararlanmak bize kalıyor.

Kapıca Suyu Nedir:

Bir litresinde en az 1 gr. Eriyik halde mineral ve karbondioksit gazı bulunan sulara *Maden Suyu veya Hidromineral* denir. Sıcaklığı 20 C üzerinde ise termal sulardır. Bazı ülkeler, mineralli suyun termal olabilmesi için 30 C sıcaklığa eşit sayarlar.

Mineralli Sular : Bir litresinde en az bulunması gereken miktarlar

1-Çelikli (Demir) sular	**10 mg/lt**
2-Arsenikli sular	**0.7 mg/lt**
3-İyotlu sular	**1 mg/lt**
4-Kükürtlü sular	**1 mg/lt**
5-Radonlu sular	**20 gr/lt**
6-Karbondioksitli sular	**1 gr/lt**

Sağlık nedeni ile kaynağında içilen sulara **içme** denir. Türkçe de **ılıca, kaplıca girme, çermik** aynı an-lamda yöresel olarak kullanılmaktadır. **Balneoterapi, Spa terapi** kaplıca tedavisi demektir. **Hidroterapi** tatlı sularda yapılan kür uygulamalarıdır. **Thalossoterapi**, deniz suyundan ve havasından yararlanılarak yapılan tedavidir deniz kaplıcası da denilmektedir. Kışın, deniz suyu ısıtılarak yapılan tedavidir. Bazı otellerimizde yapılmaktadır, Avrupa da çok yaygındır.

Kaplıca suları daha çok volkanik bölgelerde ve aktif deprem kuşaklarının üzerinde bulunmaktadır. Bu sular yeryüzüne çıkarken geçtikleri kayaçlara bağlı olarak sıcaklıkları değişir.

Kaplıca suları yerinde kullanılır çok uzaklara taşınamaz, özelliklerini kaybederler. Maden sularına dışardan yabancı sular karışmaması ve kirlenmemesi, sıcaklıklarının ve kimyasal bileşimlerinin korunması, gazlarının kaçmaması, depo ve borularda kimyasal değişimlere uğramaması ve tortu bırakmaması, en önemlisi de su verimlerinin "debilerinin" yükseltilmesi amacı ile özel çıkarılma "kaptaj" teknikleri uygulanır.

Sodyum Klorlu (Tuzlu) sular :

1- Romatizmal hastalıklar
2- Deri hastalıkları
3- Özelikle solunum yolu hastalıkları da etkilidir
(örnek : çeşme ılıca)

Sülfatlı sular :

1-Mide, barsak, safra kesesi, ve karaciğer rahatsızlıkları 2-Böbrek ve idrar yolu hastalıkları
(örnek : Ankara Ayaş Kaplıcaları)

Demirli (Çelikli) Sular :

1-Kansızlık
2-Romatizma hastalıkları
(örnek : Bursa Çekirge)

Kükürtlü sular :

1-Deri hastalıkları
2-Romatizma hastalıkları
3-Kadın hastalıkları
4-Solunum Yolu

Karbonatlı Sular :

1-Beslenme bozukluğu hastalıları
2-İdrar yolu hastalıkları
(örnek : Adapazarı-Kuzuluk kaplıcaları)

Rodonlu (Rodyoaktif Sular) :

1-Hormonal dengesizliğin giderilmesi
2-Kadın hastalıkları
3-Sinirsel ve bünye yorgunlukları
(örnek: Beypazarı-Dutluk/Tahtalı , Çanakkale-Kestanbol kaplıcaları)

Kaplıca Banyosu Nasıl Yapılır. :

Genellikle mide boş iken, sabah aç karna girilmelidir. Sabah vakti hormonların salınma zamanıdır. Bu yüzden vücudun ritmine göre banyo yapmak yararlıdır. Banyo sıcaklığı 30 C-40 C arasında olmalıdır. Kaplıca suyuna normal su karıştırılmamalıdır. Banyo süresi 20-30 dk. arası olmalıdır. İlk 10 gün her gün birer defa girilmelidir. 10 günden sonra günde 2 defa girilebilir. Kaplıcanın 10 günlük süresi sonunda kaplıca krizi (kaplıca çarpması) oluşur. Bir iki gün dinlenilir, korkacak bir şey yoktur. Tekrar yeniden devame dilir.

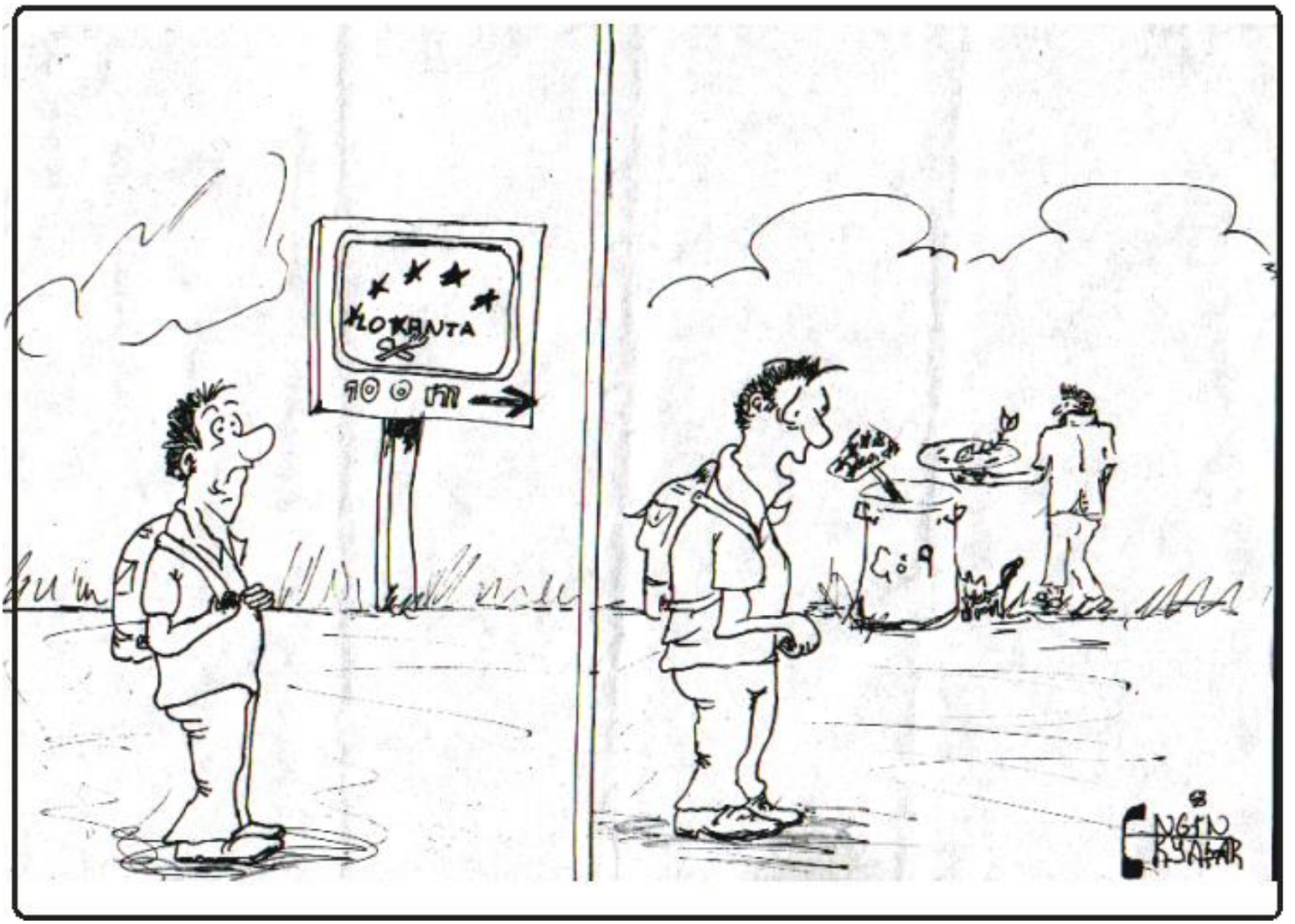
KLOKANTA
100 KM
G:9

CİVANPERÇEMİ "YARAOTU-BİNYAPRAK-KANDİL ÇİÇEĞİ"

Abidin ÇETİN

Achillee millefeuille

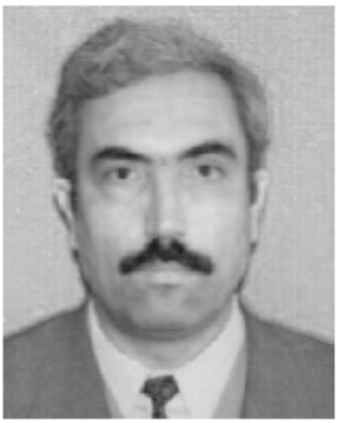

Taze suyu cilde değerse güneşte leke oluşur.

Tanıma ve Bulunuşu: Kırlarda 30-70 santimetre boylarında,uzun ve kısa,ak,sarı,pembe çiçekli cinsli,yaprakları yumuşak,kadifemsi olup kokusu çam kokusunu andırır.

Kullanılan Bölümleri: Çiçekli te tepesi,yaprakları,tohumları mayıstan eylüle kadartoplanır.

İçindeki Maddeler: Uçanyağ,sakız,tanen,alkoloid,glukozid,örgen asitleri,fosfor,potasyum,azotlu maddeler.

Etki ve Özellikleri: Mikrop temizleyici,kaşıntı ve ağrı giderici ,sıkıntı giderici,idrar söktürücü,kan durdurucu,yara iyileştirici,güçlendirici,karın bağırsak yel şişi giderici,ay kanı düzenleyici.

Kullanıldığı Alanlar ve Hastalıklar: İnsan sağlığı,hayvan sağlığı,cilt,saç güzelleştirme.

Kan Dolaşımı: Ay kanı düzensizliği,ay kanı bitimi hallerinde bir aydan fazla veya uzun süreli kanamalarda bir bardak çayı içilir.

Kalp,damar,karaciğer,dalak ve tüm organlardaki kanın temizlenmesi ve vücudun hastalıklardan korunması için de sabah akşam birer bardak yemeklerden önce ve sonra balla,pekmezle içilmeye devam edilmelidir.

Burun,akciğer,mide,bağırsak,basur ve cilt kanamalarında da sabah akşam birer bardakiçilir. Kokulu kamışı çiğnenir.

Sindirim Yolları: Karın,bağırsak,yara,ülser ve kanserleri,iyi huylu urlar,mide ağrıları,yel,gaz şişkinliği,iştahsızlık,karaciğer buruntusu ve sancısı,basur memesi ağrı ve kaşıntısı,sindirim düzeni ağrıları durumlarında şikayet,rahatsızlık ve hastalık geçinceye kadar 1-3 bardak içmeye devam edilir. Gerekli durumlarda yunak teknesine yani küvette civanperçemi çayı katılarak sıcak olarak yatılır.

Solunum Yolları: Akciğerkanseri, Soğukalgınlığı, Göğüs tutması ve öksürük,burun Akıntısı,nezle,ağız ,diş,boğaz şiş ve ağrılarında kokulu kamış kökü ve civan perçemi çayı sabah akşam birer bardak iyileşinceye kadar içilmeye devam edilir.

Baş ve Sinir Ağrıları: Baş,göz,kulak ağrılar,yürek darlığı sıkıntısı,çarpıntı,sinir bozukluğu,yorgunluk,bitkinlik,halsizlik durumlarında ılık veya soğuk birer bardak içilir.

Boşaltım ve Üreme Yolları: Gece işeme,sidik tutamama,böbrek boru ve torbayı temizleyerek idrarı düzenleme ve kolaylaştırma,yumurta ve meni bezi yollarını açması,prostatın kolay çalışması,yumurtalık ağrıları,rahim düşmesi ve kaşıntısı durumlarında uzun süreli içmeli, Çobandarçığı çayıyla birlikte ovulmalı ,Baskı yapılmalı.

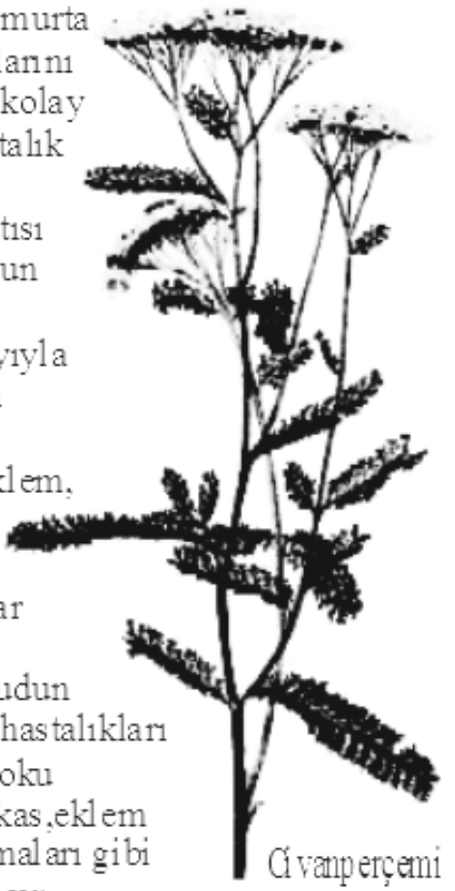

Civanperçemi

Kemik,eklem, kas yapısı: kemik iliğinin çalışması ,alyuvar üremesi,kanın yenilenmesi,vücudun güçlenmesi,ilik hastalıkları (lösemi),kemi doku kangreni,kemik,kas,eklem ağrı ve romatizmaları gibi durumlarda da çayı içilmeye devam edildiği gibi,sıcak çaylı

içilmeye devam edildiği gibi,sıcak çaylı suyunda günde en az yarım saat küvette yatılır. Alkollü suyu da damlatılıp içilebilir veya merhemi ile birlikte ağrıyan yere sürülüp ovulabilir. Hepsi birlikte uygulanırsa daha etkili olur.

Cilt,Saç Güzelliği: Çocuk ve yaşlılarda oluşabilecek ak lekeleri giderir. İçeriden çayı içilirken dışardan da alkollü suyu,merhemi sürülür,şampuanı ile de yıkanılır. Ergencilik,meme ve cilt çatlağı,yara,damar şişi (varis),uyuz,saç sağlamlığı durumlarında da aynı işlemlerden yararlanmalıdır.

Kullanım İşlem Biçimleri:

Civan Perçemi Çayı-Şerbeti: Demliğe bir çay kaşığı ufalanmışı,bir tatlı kaşığı irisi konur. Üzerine kaynar su eklenip bir-beş dakika örtülüp bekletilir ve içilir. Sade,bal,pekmez,keçiboynuzu tozu,keçiboynuzu pekmezi ile de içilebilir. Midesi sağlam olanlar ve ağır durumda olanlar için aç karnına içilmesi sağlık verilir. Bardak ve gün sayısı rahatsızlığın durumuna göre artırılıp azaltılabilir. Sağlıklı yaşamak,hasta olmadan sağlığı korumak için hiç olmazsa her mevsim değişikliğinde içilmeli kan temizlenmeli ve yenilenmelidir.

Civan Perçemi Alkollü Suyu: Bir litrelik kavanoza ağzına kadar çiçekli tepesi doldurulur. Üzerine %40 etilalkol,% 60 kaynar su eklenir. On beş gün güneşte veya 20 derecelik sıcaklıkta bekletilip kullanılır. Yarım bardak suya damlatılıp içilebildiği gibi,dıştan sürülür ovulur,merheme,sabuna,tekne suyuna veya durulamalara suyuna da katılabilir.

Civan Perçemi Merhemi: 90 gram tereyağı veya tohum yağları ısıtılır. İçine 15 gram civan perçemi çiçeği,15 gram ayçiçeği,bük üzümü,böğürtlen yaprağı katılır. Koyungözü,hindiba çiçekleri de katılabilir. Ertesi gün yeniden ısıtılır. Keseyle sıkılarak kavanozda soğutucuda saklanır. Kullanılırken ısıtılır. Dışarıdan ağrıyan yerlere sürülür. Ovulacağı gibi yarım bardak sıcak suya bir çay kaşığı konularak içilebilir.

Oturak Yunma,Yıkanma Suyu: Çayı 100 veya 200 gram civan perçemi taze bitkisi bir gece 6-8 litrelik soğuk suda bekletilir. Öbür gün bu su kaynatılır. Yıkanma suyuna tekne,küvet,leğene eklenir 20-30 dakika kalınır. Kalp hastalığı olanlar 27.5 derecelik ısıdan fazla olmamalıdır. Sıcak suda yatılır,beklenir,yıkanılır,liflenir,keselenir. Havluya sarılarak yatılır. En az bir saat terlemeye çalışılır. Böylece cilt güzelleşir,sinir,damar ağrıları,kemik,kas sancıları diner. Kan zehirli maddeleri ve yağlardan arınmış,mikroplardan kurtulunmuş olur.iyileşir,zayıflar ve dinçleşir.

Son Söz:

İshal,kızamık,boğmaca,bacak kemiği eğriliği (raşitizm),al basması,ay kanı gecikmesi,bakam,öksürük gibi birçok rahatsızlığa iyi gelen bu hoş kukulu şifalı bitki ihmal edilmemeli,kurutulup ufalanıp baharat olarak da közleme,pilav,çorba,dolma,sarma gibi yemeklerde ve salatalarda kullanılmalıdır.

Kaynakça: 1-La Sante a la Pharmacie du Bon Dieu Şifa verici Tanrı Eczanesinden Sağlık. Maria Treben sayfa 9 2-Secrest et vertus des plantes medicinales Tıp bitkilerinin Gizleri ve Yararları Sellection du Reader's Digaest 3- Şifalı Bitkiler Ansiklopedisi Ayhan Yalçın sayfa 599

ÇORUMLU 2000 KÜLTÜR,TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

ABONE FORMU

Osmancık Caddesi Ölçek İş Merkezi 27/34 ÇORUM

Derginize 1 Yıl abone olmak istiyorum:

Adım ve Soyadım :.....

Adresim :.....

Şehir :.....

FATURA BİLGİLERİM:

Vergi Dairesi No :.....

Vergi Dairesi Yeri :.....

Mahmut Selim GÜRSEL adına 1260013 numaralı Posta Çeki hesabına 27.000.000 Tl. Yatırılmıştır. Ekte posta çeki fotokopisi gönderilmiştir.

Abone kaydımın bir an önce yapılarak dergimi ve faturamı yukarıda bildirilen adrese teslimini rica ederim.

KAŞE: Adım Soyadım

KRİZLE GELEN FIRSAT

Ahmet Aşık

İş Dünyamız art arda gelen Ekonomik depremlerle sarsılıyor. Depremler nasıl sağlam yapıları yıpratıyor , sağlam olmayanları yıkıyor ise Ekonomik depremlerde şirketleri yıpratıyor veya yıkıyor.

Öyleyse işi başından sağlam tutmalıyız yani şirketlerimizi sağlam kurmalıyız.

Bunun için şirket kültürünü ve bu kültürü oluşturan esasları iyi öğrenmeliyiz. Bu esaslardan hiçbir taviz vermeden yola çıkmalıyız. Böyle yola çıkan şirketler krizlerden fazla hasar almadan çıkarlar. Ufak bir ekonomik Check-Up ile önleyici tedbirleri tespit edip krizi atlatırlar.

Şirket kültürünü yakalayamayan işletmeler sadece kalite verimlilik satış ve kâra odaklı düşündükleri için böyle ekonomik krizlerde lazım olacak ;

Çalışanların gönülden katılacakları bir var oluş sebebi , onlara heyecan veren bir vizyon , herkesin anlayabileceği ve katkıda bulunabileceği bir strateji , öğrenmeyi öğrenmiş , değişimin farkında olan ve onları elden geldiğince uygulayan , iletişim kanallarının açık olduğu , takım anlayışının benimsendiği , liderlik kültürünün her kademede hakim olduğu müşteri odaklı bir kültürden mahrumdurlar.

Ama böyle bir şirket yapınız varsa marka olmayı becerir ve markanıza olan güven sayesinde müşteriniz ve tedarikcilerinizle el ele vererek krizden en az zararla sıyrılırsınız. Hiçbir zaman unutmamalıyız ki , uzman kişileriniz , sürekli eğitiminiz , müşteri memnuniyetini temin eden çalışmalarınız yoksa yapacağınız hiçbir şey yoktur. Krizlerde rüzgarın önündeki yaprak gibisiniz demektir. Tesadüflerin bir araya gelmesi ile kurtulabilirsiniz. Ancak yeniden büyümek artık hayaldir. Müşterinizi kaybetmişsiniz ve itibarınız bitmiştir. Rekabet gücünüz kalmamıştır.

Dünyanın önde gelen iki perakende otoritesi olan Joseph Siegel ve Donald Green'in ülkemiz mağazacılarına önerileri

1-Kriz Dönemlerinde Fiyatlarınızı artırmayın !

Seminerde Türkiye' dekine benzer krizleri yaşayan Orta ve Güney Amerika ülkelerinden örnekler verildi. Krizde başarılı olmanın en önemli noktalarından biri olarak fiyat stratejisi anlatıldı. Otoriteler , fiyatların artırılmamasını, halkın alım gücünün zaten düştüğünü , fiyat artışlarının satışları daha da düşüreceğini açıkladılar.

2-Promosyonlara ağırlık verin !

Otoriteler satışların artırılması için promosyonların önemini vurguladılar. Satışı artırıcı 120 değişik uygulamanın anlatıldığı seminerden ilginç Promosyon önerileri :

-Sadece mağaza indirim yapmasın , üreticiler de müşteriye ilave indirim sağlasınlar.

-Mağazaya hazine sandığı koyun , Müşterilerinize de anahtar ağıtın. Anahtarı sandığı açan müşteriler anında ödüller ve indirimler kazansınlar.

3-Verimli Çalışın !

-Fazla stok taşımayın. Stok planlamasını çok hassas yapın.

-Satılmayan ürünü hemen indirime koyun. Satılmayan ürün için indirim dışında promosyon yapmayın.

-Satılan ürününüzü daha çok satmak için çabalayın.

-Müşteri iadelerinde müşteriden yana tavır alın.

-Sürekli yenilik yapın. Yenilik satar.

-İçinize kapanmayın. Reklamlarla, Promosyonlarla sürekli müşterilerinize ulaşın.

En iyi Pazar hedefiniz mevcut müşterilerinizdir! faideli olacağı kanaati ile bazı terimleri tanımlamak istiyorum.

Vizyon : Günümüzde en çok kullanılan ancak en az anlaşılan bir kelime bazı tanımları

-Sıradışılık

-İnsanlar bir arada tutan değerler-

İnsanları Harekata geçiren cüretkar amaçlar

-Bir Organizasyonun var oluş sebepleri

-Olmak istediğimiz hayalini kurduğumuz şeyler.

Öz İdeoloji : Bir organizasyonun zamana karşı değişmeden kalan değerleri şirketlerde değişim süreklidir.

Büyük Şirketler asla değişmemesi gerekenle değişime açık olması gerekeni fark eder. **" Özü koru gelişmeyi teşvik et"** kavramını kendine rehber edinir.

Öz Değerler : Organizasyonun temel ve kalıcı ilkeleri ; dışarıdan onaya ihtiyacı olmayan , zamandan bağımsız yol gösterici ilkeler. Adeta dini ilkeler gibi inanılır.

-İnsana saygı

-Müşteri velinimettir.

-Daima yenilik ve farklılık

-Sıradışı olmalıyız

Öz Hedefler : Organizasyonun temel var oluş sebebi ruhudur. En az yüz yıl sürmelidir. Ufukta yol gösterici bir yıldız gibidir. Takip edilir ama ulaşılamaz.

-Dünyada yaşam standartlarını yükseltmek

-İnsanları mutlu etmek

-Sosyal değişimde bir model olmak

-Kadınlara sınırsız fırsatlar vermek

-İslamiyeti dünyaya tanıtmak

Bütün dünya bunları anlıyor ve yapıyor darısı bizim başımıza.

M. Göknur DEMİRHAN
Özel Pınar İlköğretim Okulu
3/A No:226

Ceren AŞKIN
Özel Pınar İlköğretim Okulu
4/B No:115

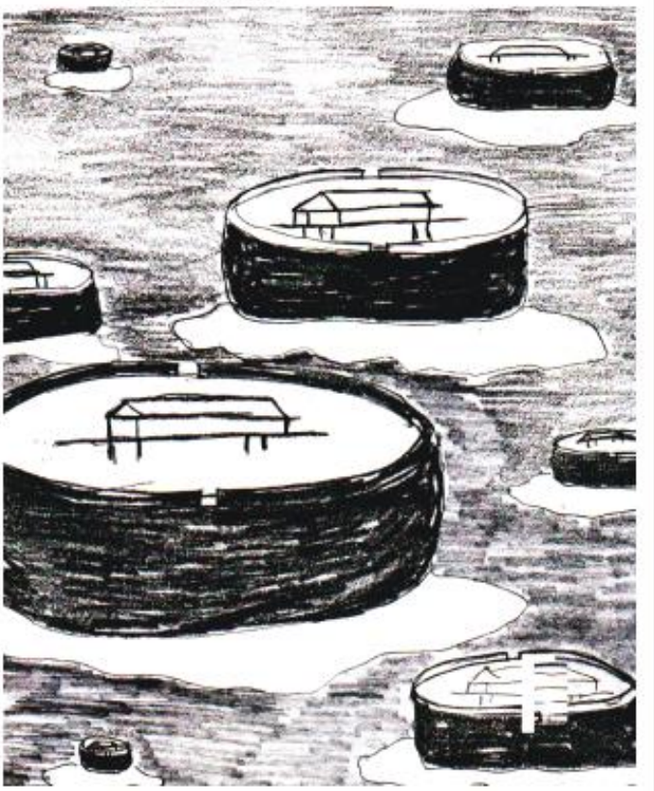

Özel Pınar İlköğretim Okulu

F. İrem BÜYÜKYABAT
Özel Pınar İlköğretim Okulu
5/B No:153

Fulya BİNER
Özem Pınar İlköğretim Okulu
3/A No: 342

SİGARA DENEN İLLET !

Mesut ARTAR

SİGARA KONUSUNDA BİLİNMESİ GEREKEN BAZI GERÇEKLER

Dünya sağlık örgütü istatistiklerine göre dünya ülkelerinin birçoğunda en çok rastlanan ve en çok ölüme yol açan nedenler arasında ilk sırayı akciğer kanseri alıyor. Son 40 yılda yüzde 250 oranında artiş gösteren akciğer kanserine sadece ABD'de her yıl 160 bin kişi yakalanıyor. Türkiye'de ise her yıl 30-40 bin kişide akciğer kanseri görülüyor. Bir başka araştırmaya göre akciğer kanserinin yüzde 85'i, kronik bronşit'in yüzde 75'i, kalp hastalıklarının yüzde 25'i sigaradan kaynaklanıyor. Uzmanlar, 100 bin kişilik nüfusta hiç sigara içmeyenlerin kansere yakalanma oranının yüzde 3-4, günde bir paket içenlerde yüzde 61, 1-2 paket içenlerde 143, günde 2 paket ya da daha fazla içenlerde 217 olduğuna dikkat çekiyor. Marmara Üniversitesi Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi (MARÇEV) ile Sigara ve Diğer Alışkanlık Yapıcı Kimyasallar Etkileşim Birimi ve Dünya Sağlık Teşkilatı kaynaklarından alınan bilgilere göre tütün ve sağlık konusunda bilinmesi gereken gerçekler şöyle sıralanıyor.

-Tütünde sağlığa zararlı hangi maddeler bulunuyor? En iyi bilinen ve en tehlikelileri karbonmonoksit, nikotin ve katrandır.

-Bu maddeler nasıl öldürücü etki yapar?

Karbonmonoksit: Arabaların egzoz gazının aynısıdır. Kanın oksijen taşıma yeteneğini azaltır.

Nikotin: Kokain ve Morfin kadar bağımlılık yapar. Kan basıncını (tansiyon) ve kalp hızını arttırır. Karbonmonoksit ile birlikte koroner arter hastalığı ve beyin damar hastalığına yol açar.

Katran: Kanserojen (kanser yapıcı) olup akciğer kanseri, anfizem ve kronik bronşit yapar.

-Düşük katran ve nikotin içeren sigaralar az mı zararlıdır? Hayır. Kanda azalan miktarları telafi etmek için alışkanlığı olanlar daha fazla içer ve daha çok içine çeker.

-Filtrelisi de zararlı mı, Filtreli sigaralar zararsız mıdır? Hayır. Filtre karbonmonoksit ve diğer zehirli gazları temizlemez. Filtreli sigara içicisi yine de kalp hastalıkları ve inmeye (felç) yakalanabilir.

-Sigara neden kadınlara daha zararlıdır? Menapoz 1-3 yıl daha erken olur. Doğum kontrol hapı kullanan kadınlar arasında sigara içenlerin, içmeyenlere göre kalp krizi geçirme şansı 10 kat fazladır.

-Dünyada sigara tüketimine kadardır? Gelişmiş ülkelerde 15 yaşın üzerinde sigara içenlerin günde ortalama 7-10 sigara içtiği saptanmıştır.

SİGARANIN BAŞLICA ZARARLARI

KALP VE KAN DOLAŞIMI HASTALIKLARI

Kalp Krizi ,Damar Tıkanması ,Kangren

SOLUNUM YOLLARI

Bronşit,Amfizem ,Akciğer ve Solunum Yollarında sürekli enfeksiyon sonucu tahribat Astım

KANSER

Akciğer, Yemek Borusu, Ağız içi , Burun, Boğaz, Gırtlak, Pankreas, Böbrek, Lösemi, Ülser (Mide ve oniki parmak bağırsağı) Erkeklerde İktidarsızlık ve kısırlık Kadınlarda erken menapoz ve kısırlık, Premature Doğum / Düşük, Cildin erken yaşlanması, katarakt, Tat ve koku alma duyularında zayıflama, Sosyal soyutlanma.

SİGARA DUMANININ ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ ZARARLARI NELERDİR ?

Astım ve solunum yolları rahatsızlıkları, Daha sık gribe yakalanma, Orta kulakta sıvı birikmesi (sağırlığa yol açabilir), Yanında sigara içilen çocuklar, diğerlerine göre daha sık hastalanıp, okuldan geri kalırlar, Yanında sigara içilen çocukların hayatlarının herhangi bir döneminde sigaraya başlama olasılıkları çok yüksektir.

ÇOCUKLARIN SİGARAYA BAŞLAMALARINI NASIL ÖNLEYEBİLİRİM ?

Çocuklardan sizin için sigara ve kül tablası getirmelerini istemeyerek, Onları sigara aldırmaya göndermeyerek, Sigaraya hiç başlamamış olmayı istediğinizi söyleyerek , Sigarayı birgün bırakmayı istediğinizi ve onların da hiç başlamamasını istediğinizi söyleyerek. Sigarayı birgün bırakmayı istediğinizi ve onların da hiç başlamamasını istediğinizi söyleyerek

SİGARAYI BIRAKINCA NELER OLUR ?

Akciğer kanseri riski 10 yılda yarıya iniyor. Sigarayı bırakınların vücudunda şu değişiklikler oluyor: **20 dakika:** Kan basıncı ve kalp hızı normale döner. Eller ve ayaklar dolaşım normale döndüğü için ısınmaya başlar. **8 saat:** Kanda oksijen düzeyi normale döner. Kalp krizi riski düşmeye başlar. **24 saat:** Karbonmonoksit (egzoz gazı) vücuttan atılır. Akciğerlerdeki balgam ve diğer birikimler temizlenmeye başlar. **48 saat:** Nikotin vücutta artık saptanamaz. Tat ve koku alma duyusu artmıştır. **72 saat:** Solunum yolları gevşediği için nefes almak kolaylaşır. Vücut enerjisi artar. **2-12 hafta:** Dolaşım bütün vücutta düzelir. Yürümek kolaylaşır. **3-9 ay:** Öksürük, nefes darlığı düzelir. Akciğer işlevi yüzde 5-10 oranında artar. **5 yıl:** Kalp krizi riski sigara içenlerin riskinin yarısına iner. **10 yıl:** Akciğer kanseri riski sigara içenlerin riskinin yarısına iner. Kalp krizi riski hiç sigara içmemiş biri ile eşit olur.

SİGARA NASIL BIRAKILIR ?

Sigarayı bırakmak her zaman kolay olmadığından, sigarayı bırakmak isteyen kişinin kendini iyice hazırlaması gerekir. Sigarayı bırakmış kişilerin deneyimlerinden yola çıkarak sizlere yardımcı olacak bu önerileri hazırladık: Öncelikle sigarayı bırakmanızda kolaylık sağlayacak bir gün belirleyin ve bu güne sadık kalın. Özellikle ilk günlerde sigara içme krizinden kurtulmak için bazı alışkanlıkları değiştirmekte yarar vardır. Örneğin; çay ve kahveyle birlikte canınız çok sigara istiyorsa, meyve suyu yada meyve özlü çay içmeyi deneyebilirsiniz. Ayrıca sigara içilen mekanlara bir süre için daha az gitmeye çalışabilirsiniz. Tabii ki aklınıza sigarayı getirecek bütün durumlardan kaçınamazsınız. Unutmayın ki bu etkiler yanlızca birkaç hafta sürmektedir. Bu süre için sizi oyalayacak birşeyler bulabilirsiniz. Her seferinde yanlızca bir günü hedef leyin. Sigarayı tamamen bıraktım diye düşünmeyin. Bugün içmeyeceğim diye düşünüp ertesi günü unutun. Ertesi gün olduğunda aynı şeyi o gün için uygulayın. Sık sık sigarayı bırakma nedenlerinizi gözden geçirin ve bırakmış olmakla neler kazandığınızı düşünün. Bir sigaradan birşey olmaz demeyin, bir sigara kolayca iki ve üç olur, sonra herşey eski haline döner. Kendinizi ödüllendirmeyi unutmayın. Sigaraya harcadığınız parayı bir kenarda biriktirerek bu parayla kendinize güzel bir hediye alabilirsiniz. Doktorunuz veya bölgenizdeki bir sağlık kuruluşuna başvurarak size nasıl yardımcı olabileceklerini sorabilirsiniz.

KAYNAK:(1) Camden&Islington Community Health Services, London, UK (2c) Yaşam Sağlık Merkezi Dikmen / ANKARA **(3)Milliyet Gazetesi**

ÇORUMLU YEMEKLER

Selma GÜRSEL

EKMEK ÇEŞİTLERİ

ÇÖREK: Fırında mayalı hamurdan; haşaşlı, kıymalı, cevizli,ıspanaklı,peynirli,çörekli gibi katkılar konularak yapılır.

KÖMBE: Hamur kızgın külün içerisinde pişirilir. Eski su değirmenlerinde hemen hazırlanan mayalı bir ekmek çeşidiidir.

YUFKA EKMEĞİ: Birkaç on yıl önce Çorum'da fırından ekmek alma adeti yoktu. Herkes evinde 2-3 ay kadar yatacak kadar yufka ekmeği yapardı. Gerekli kadar hamur sulеğenlerinde yada ağaç hamur teknelerinde yoğrulur,hamur kurumasın diyerek teknenin üzerine ıslak temiz bez örtülürdü. Birkaç kadın imece olarak yufka ekmeği yapmak için toplanırlardı. Bir kadın ersin denilen demir bir aletle hamuru gerekli büyüklükte keserek hamuru yumak tutar,diğer kadınlar bu ekmeği yufka açarlardı. Diğer bir kadında saçta bu ekmeği pişirdi. Kıvamında pişirilen ekmek katar denilen üst üste konularak saklanır,kullanılacağı zaman,bu yufkalar hafif olarak küçük süpürge ile sulanarak hafif ıslatılarak temiz sofra örtüsünde bir miktar dinlendirilir,sonra bu yufkalar yemekle birlikte yenilirdi.

Yufka ekmeği halen köylerimizde yapılmaktadır. Yufka ekmeği ile sulu yemekler de sunak denilen küçük külahlarla yemek yenilir. Kuru yiyecekler ise dürüm denilen ekmek sarması yenilirdi. Dürümün içine: kıyma, kuşbaşı, peynir, çökelek, tereyağı, yağda kızarmış yumurta,fasulye kavurması yada bal veya pekmez gibi katkılar konularak sarılır.

ÇORBALARIMIZ

BULGURAŞI: Soğanlar ince olarak kıyılır. Bir miktar yağ ile kavrulur. Bir miktar salça veya mevsimiyse domates doğranır. Bir miktar da kıyma konulur. Lüzumu kadar su konularak kaynatılır. Kaynayan suyun üzerine pilav olmayacak kadar bulgur konularak pişene kadar beklenir, sıcak, sıcak servis yapılır.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için.1 orta baş kuru soğan, bir yemek kaşığı tereyağ veya 2 yemek kaşığı sıvı yağ, bir yemek kaşığı salça veya büyük bir domates,bir su bardağı kıyma,4 su bardağı su,1 su bardağı bulgur,gereği kadar tuz.

ÇATALAŞI : Yeşil mercimek önceden haşlanır. Haşlanan mercimeğin üzerine bir miktar yarma katılarak biraz tuz konulur. Yarmalar pişene kadar kaynatılır. Tavada yağ,kıyma veya kıkırdak,kıyılmış soğan, nane,kırmızı pul biber kızartılır. Çorba servisi yapılırken üzerine dökülür. İsteğe bağlı olarak bu çorbanın üzerine çökelek de ekilebilir. Yanında kuru soğanla gayet güzel yenilir.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için.1 su bardağı yeşil mercimek,1 su bardağı yarma. 1 kaşık tereyağı,1 çay bardağı kavrulmuş kıyma veya kıkırdak,1 baş kuru soğan,bir tatlı kaşığı nane,isteğe göre kırmızı pul biber.

ÇİĞDEM AŞI: Bulgur aşı gibi pişirilir. Adını çocuklar çiğdem gezmede toplanılan bulgur yağ ve kavurma ile yapılmasından alır. Çiğdem kökleri soyularak aşın üzerine konulur.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için.1 orta baş kuru soğan,bir yemek kaşığı tereyağı veya 2 yemek kaşığı sıvı yağ,bir yemek kaşığı salça veya büyük bir domates,bir su bardağı kıyma,4 su bardağı su,1 su bardağı bulgur,gereği kadar tuz.birkaç çiğdem başağı.

DÜĞÜLAŞI: Pişirilmesi aynen "Bulgur aşı" gibidir. Bulgun yerine bulgurun daha incesi olan düğül konulur.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için.1 orta baş kuru soğan,bir yemek kaşığı tereyağı veya 2 yemek kaşığı sıvı yağ,bir yemek kaşığı salça veya büyük bir domates,bir su bardağı kıyma,4 su bardağı su,1 su bardağı düğül, gereği kadar tuz.

HAMURAŞI: Yeşil mercimek haşlanır. Önceden kesilip kurutulan hamur katılarak pişirilir. Çorba piştikten sonra içerisine sarımsaklı yoğurt katılır. Yaş veya kuru nane yağda kızartılarak kızgın kızgın dökülerek servis yapılır. Bu aşın hamurları daha çok mantı bükülürken kenarlardan artan hamurlardan kesilir ve kurutulur. Bu hamurlar isteğe bağlı olarak üçgen veya yarım santimetre kare şeklinde olur.

Malzemesi:2-3 porsiyon için. 1 su bardağı haşlanmış yeşil mercimek,1 su bardağı kesilmiş kuru hamur,1 su bardağı yoğurt,2 veya 3 diş sarımsak,1 yemek kaşığı tereyağı veya 2 kaşık sıvı yağ,1 tatlı kaşığı kuru nane,isteğe göre kırmızı pul biber.

HELLEAŞI: Yağda un kavrularak yapılan bir çorbadır. Çorba yapılacak kabın içerisine bir miktar yağ konulur. Yağın kaynama noktasında un konularak helva meyanesi kadar kavrulur. Kavrulan un ateşten alınarak soğumaya bırakılır. Un soğuyunca tekrar kısık ateşin üzerine konur,yavaş yavaş soğuk su konularak karıştırılır un çorba kıvamına gelinceye kadar su katılır. Çorbanın unu topaklanmasın diyerek devamlı karıştırılır,katılan su kaynayana kadar karıştırılır. Kaynayan çorda ocaktan alınır. Bir tavada yağ kızdırılır,içine kıyma veya kakırda,kırmızı biber konarak çorbanın üzerine dökülür ve servis yapılır.

Malzemesi:2-3 porsiyon için .1 kaşık tereyağı un kavurmak için,1, 5 su bardağı un,çorbanın üstü için. 1,5 yemek kaşığı tereyağı,kıyma veya kıkırdak,kırmızı pul biber.

Devam Edecek

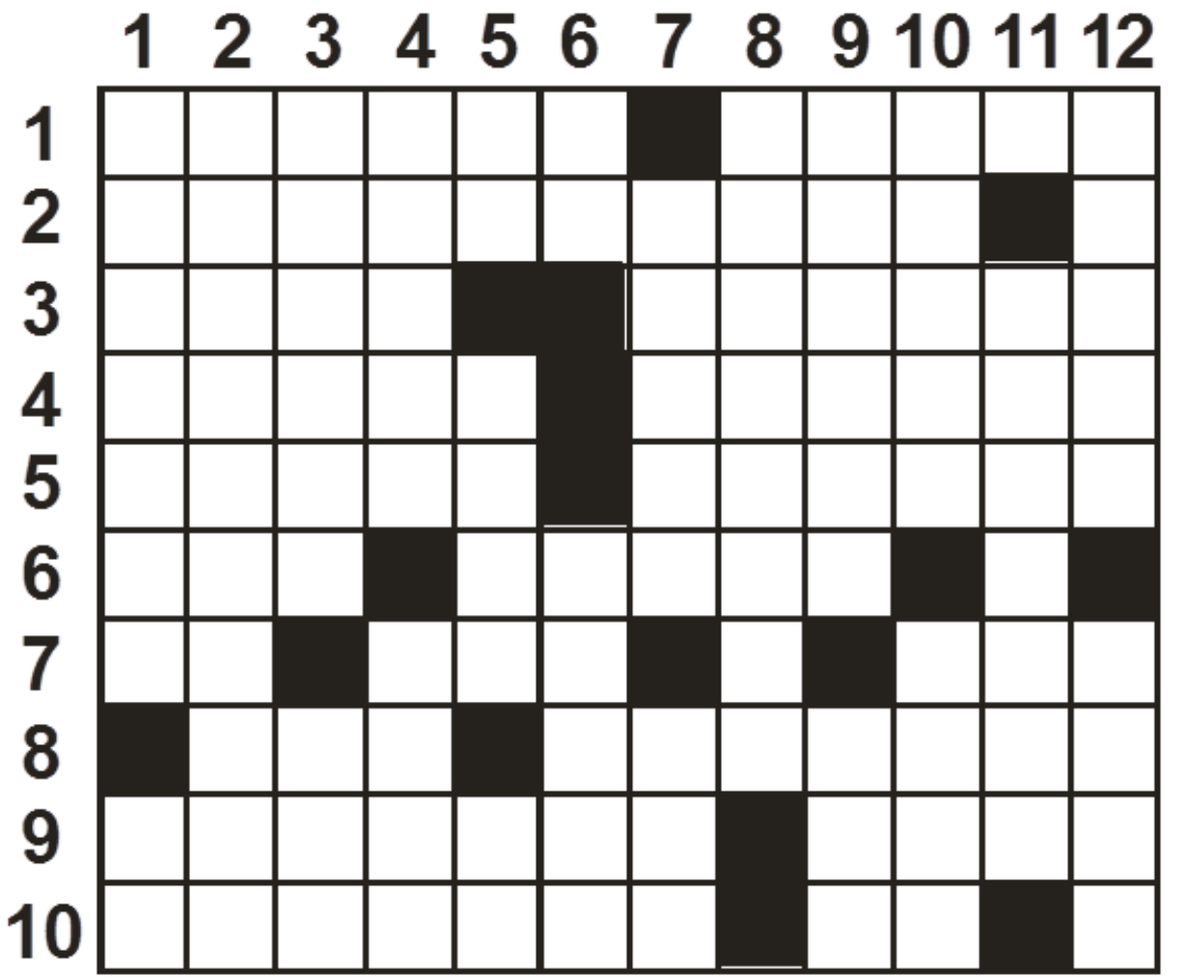

Hazırlayan Erdal ODABAŞ

SOLDAN SAĞA: 1-Sınama ve tiyatroda gündüz gösterimi - Hıristiyanlıkta bayan din görevlisi 2- İlimiz sınırları içinde bir Hitit merkezi 3-Dünyamızın su ile kaplı olmayan kısmı- yat limanı 4-Geçilmesi zor dağ yokuşu -Eller,yabancılar 5-İlimizin bir ilçesi- Rafizilik Meshebine mensup kişi 6- Etrafı yol ile çevrili arsa -Tayin etme 7- Bir uzaklık nidası- Bir bağlaç- O yer manasına bir kelime 8-Sergen,terek-Dert yanma,sızlanma 9- Yermek,eleştirmek kelimelerinin kimi yörelerimizde söylenişi- tartışmasız kesin 10- Kıta,büyük toprak parçası-Bir renk

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Hacı Bektaşi Veli'nin makalelerinden oluşan eseri- Eski Mısır'da üretici güç kabul edilen put.2-Bir meselenin otoritelesi 3-Binanın üştünde bırakılan düz dam - İki nesle arasındaki boşluk 4-Bir erkek adı-Ufuklar 5-Kelimenin önünde kullanılan bir olumsuz ek-İçinde kısa sure ve duaların bulunduğu kitap - Eski Anadolu'ların tapındığı en büyük put 6- Zoraki memnuniyet nidası-Eski çevre Bakanlarından Mustafa.....soyadı 7-Amirler topluluğu - Yapma, yerine getirme 8- Avuç içi ile toplamak 9-En uzun boylu kara hayvanı-Kimi yörelerimiz de ağabeyin söylenişi 10-İki sayı ihtiva eden- Ordu yardımlaşma kurumunun kısa yazılışı 11-Bir işi kontrol ve idare 12- İsimler-Hz. Ebu Bekir'in lakabı

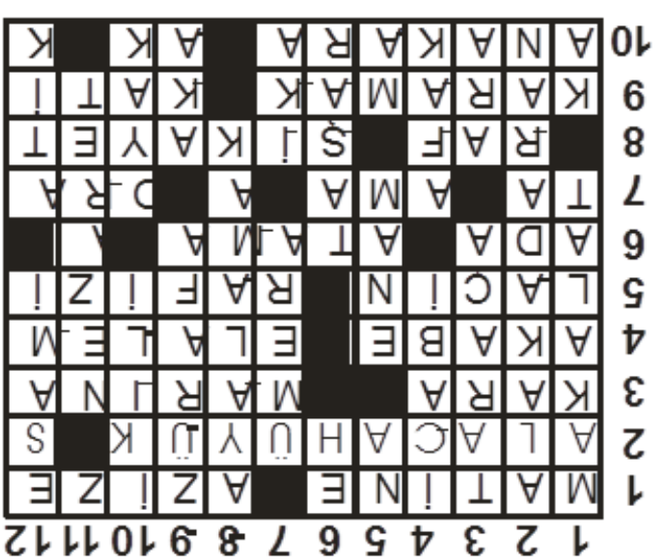

AHMET'İN YUVARLANAN EŞEĞİ

Mehmet ARSLAN
Emekli Öğretmen

Çorum'un kuzeybatı yamaçlarında bir iki yüz metre yüksekliğe ulaşan "Kösedağ" yer almaktadır. Bu dağın eteğinde,sırtını Kösedağ'a verircesine dayamış,şehre doğru ufki bir bakış yapan "Çatak" isimli bir köy bulunmaktadır. Çatak isminin nereden geldiğini pek bilinmese de,yaşlılar şöyle derlerdi: Hava ve suyu çok güzel olduğundan dolayı buraya gelen ilk köy halkı,buraya konalım,yerleşelim anlamına gelen Çatak kelimesini kullanmışlar. Bundan böyle köyün ismi Çatak olarak kalmış.

Eski zamanlarda bu köyde beş nüfus bir aile yaşarmış. Aile; anne, baba, Abid,Sâre ve Ahmet isimli üç çocuktan oluşuyormuş. İhtiyar anne ve babanın yükünü en büyükçocuk olması itibariyle bir müddet Abit yüklenmiş,askerlikten sonra köye gitmeyen Abit,şehirde Emniyet Teşkilatına girmiş. Onun küçüğü Sâre ise evlenme çağı geldiği için,köyün içinde bir haneye gelin gitmiş. Aile sadece üç kişi kalmış. Yaşlı aileye katkıda bulunmak için Ahmet on yaşında odun taşıyıcılığına başlamış. Ahmet odun yüklemeyi beceremediğinden başkaları ile gönderilirdi ki;öğrensin de,sonra yalnız başına odun ormandan evin odununu ve şehirde satılarakevin ihtiyacını karşılayan satlık odunutemin etsin diye.

Ahmet;artık odun kesmeyi,kesilen odunu eşeğe yüklemeyi öğrenmişti. Ailesinin kışlık odunu artık Ahmet tarafından getiriliyordu. Çünkü;Ahmet artık on bir yaşlarına ulaşmıştı.

Ahmet sıcak bir günde eşeğinin alır,köyün yakınındaki Hacıdüzü Yokuşunu tırmanarak ormana doğru yol almaya çalışır. Yokuşu çıkan Ahmet, kendisini Hacıdüzünde bulur. Burası düz olduğundan burayı kısa zamandageçer. Kamışlice Deresine iner. Ahmet tekrar bir yokuşla tanışır. Burası,birinci yokuştan daha uzun ve biraz daha dikçedir. Burayı eşeği ile tırmanan Ahmet,kendisi Fırındüzü denilen mevkide bulur. Burası epeyce geniş bir düzlüktür. Ahmet burayı geçerek Kökpınar Yokuşuna tırmanır. Hemen arkasından Deli Malar Çeşmesine varır. Ağaçtan yapılmış bir yalaktan bütün hızı ve süratiyle öyle bir su akar ki;sanki bugün kendisini ana kaynağı olan denize ulaşacakmış sanırsın. Billur gibi ve oldukça soğuk akan bu sudan sıcak bir günde içmeden geçebilir misin ? Elbette geçemezsiniz. Eğilirsiniz,suyun aktığı yalağa ağzınızı dayarsınız,içtiğiniz suyun soğukluğu beyninize hücum eder. Herhalde bundan dolayı bu çeşmeye "Delimallar Çeşmesi" demişler. İnsanın beynini nasıl sızlatıyorsa,içen hayvanların beynini de sızlattığından ve hayvanlarda delimsi hareketler meydana getirdiğinden bu ismi vermişler bu çeşmeye. Hemen ondan sonra küçük bir tepeyi aşan Ahmet,kendini başka bir çeşme önünde bulur. Bu da birinci çeşmenin aksine yavaş ve az sulu olduğu için,buraya da "Şirşir Çeşmesi" demişler. Buradan avuçlarıyla suyu yudumlayan Ahmet,yayla yokuşunu tırmanmaya başlar. Burayı da aşan Ahmet,son düzlüğe ulaşmıştır. Artık önünde yokuş değil iniş vardır.

Ahmet "Yalancı Mezar" denilen yeri geçerek,"Yongalı Seki" tarafına doğru yol alır. Yongalı Seki'nin çevresinde daha önceden kesilmiş çam ağaçlarının

kurumuş dallarından odun yapmaya çalışır. Kan ter içinde odunu hazırlar. Yaz sıcaklığında iyice susar ama o soğuk sular çok geride kalmıştır. Bazen terini kurutmak üzere çam gölgesinde dinlenir,bazen de karlardan,karlı dağlardan kaçarak gelmiş kaçarak gelmiş derin rüzgar Ahmet'in yüzünde yankılanır. Sonra Ahmet kalkar,yeniden odun yapmaya başlar. Artık odun yapma işi tamamlanmış ve eşeğin taşıyacağı miktara ulaşmıştır. Eşeği yüklemek üzere hazırladığı iki odun yığını arasına çeker. Odunları yükler. Yola çıkmak üzeredir. Azık çıkınını ve eşeğin saman torbasını odunun üzerine takar. Muzaffer komutan edasıyla yola koyulur. Yol dar ve çevresi taşlık,çalı çırpı olduğu için dikkatle yol almaya çalışır ama olmuşla olacağa insanın elinden bir şey gelmez. Biraz gitmişlerdi ki,eşek br taş parçasına takılarak aşağı doğru yuvarlanmaya başlar. Ahmet biraz önceki muzaffer komutan hali birden üzüntüye dönüşüverir. Ahmet yuvarlanan eşeği seyretmekten başka yapacak bir şeyi yoktur. Keçi yoluna oturmuş,hem eşeği,hem de aşağıda kıvrıla kıvrıya öz kaynağına doğru akan Kızılırmağ'ı,bir yandan da bulutlarla yarışırcasına gökyüzüne doğru uzanmış,hâlâ üzerinde yer yer kar paçalarının görüldüğü Ilgaz Dağlarını seyre dalmıştı. Gözleri yaşlı,sıkıntılı ve üzüntüden dolayı terlemiş olan Ahmet'e Ilgaz Dağlarının karını yalayarak ve güzel çam kokularını da beraberinde getirdiği çam losyonuyla tarar.

Ahmet,Kızılırmağ'a bakarak ağladı.,sızlandı ve "**Irmak bile en uzak yerden çıkarak amacına ulaşmak için nice geçilmesi zor yolları kat ederek geliyor,yüzünü gözünü taşlara çalıyor**" Diye düşündü. "**Benim kaderim bu muydu?**" Dedi.

Evet,Ahmet'in kaderi buydu. Ahmet,kendine,kendi iradesiyle,Yüce Allah'ın da dilemesiyle yeni bir kader çizmeliydi.İşte bu düşüncelerle yerinden kalktı. Eşeğin yanına doğru inmeye başladı. Eşek ölmemişti. Eşeğin odunların altından kurtardı. Tekrar odunları iki yığın yaptı,eşeği yığınların ortasına çekerek yeniden yükledi, yükleme işi bittikten sonra Ahmet'le eşek yeniden yola koyuldular. Koyuldular ama yol uzamıştı. Eğer eşek yuvarlanmasaydı Ahmet köye iki saatte varacaktı.Ama eşek "Cıpıl" denilen mevkie inmişti. Burası köye üç saat çekiyordu.

Ahmet o gün yatsıya yakın bir zamanda köye gelebilmişti. Anne ve babasına başından geçenleri bir bir anlattı. Ahmet artık odunculuk yapamayacağını, okumak istediğini anlattı onlara.

Anne ve baba bu isteğe karşı parasızlıktan dem vurdular. Ama Ahmet ne olursa olsun okumakta kararlıydı. Sonunda,baba dışarı çıkarak durumu, durumdan anlayan komşulara beyan etti.

Ahmet anne ve babasına parayı düşünmemelerini söyledi. Yazın çalışarak para kazanacak,kışın onunla okuyacaktı. Baba ikna olmuştu.

Ertesi gün şehrin yolunu tutuldu. Ahmet okula kaydolduktan sonra okulla tanıştı ve derslerine sıkı bir şekilde çalışmaya başladı. Yaz boyu kahvehanelerde çaycılık yapıyor, kazandığı parayla kışın geçiniyordu. Lise tahsilini bitiren Ahmet yüksek tahsil de yaptı,Öğretmen oldu.

O şimdi güzel yurdu Anadolu'da öğretmendir. Belki yurdunun güzel bir şehrinde bir lisede,kimbilir belki de şimdi sizin karşınızda ders anlatıyor.

SU HIRSIZLARI

Bekir Baki AKSU

25. Sayıdan devam.

Paytak cebinden çıkardığı ve enam cüzüne benzeyen sarı bir kağıdı lambanın isli ışığına tutarak okumaya başladı.

<<Pir ! Adıyla başlıyorum yemine. Bütün gayem şahsi çıkarım için değil,yediden yetmişe,tüyü bitmeyen sabi kardeşlerimizin hakkını almak için kendimi feda ettim bu yola. Eğer bu yolda ölecek olursam,ruhumu yüce tanrı ve pirimiz tarafından şehit mertebesine ulaşmasını dilerim. Takip ettim bu yoldan hiçbir kimseye ağzımdan hiçbir şey kaçırmayacağım. Ölürsem dahi."Amin,amin der önümdeki değnekten atlarım">>

Herkes paytak Aziz'in atladığı gibi değneğini atlamıştı. Reis ve reis yardımcılarının yüzleri gülüyor,planlarının açıklanmaması için de birbirlerine kaş,göz işareti yapıyorlardı. Paytak Aziz kendisine general süsü vererek cebinden ikinci bir kağıt çıkardı:

< Sevgili Arkadaşlarım ! Vazifemiz şu andan itibaren başlamış bulunuyoruz. Yalnız suyumuzu arttırmak için tatbik edeceğimiz birkaç maddelik programdan sadece birincisini bildireceğim. İkinci toplantımızı yaptığımızda,ikinci planımızı söyleyeceğim. Dinleyin şimdi beni. Evet arkadaşlar. Bir hafta içinde herkes kendine birer mavzer satın alacaktır. O mermiden az olmamak şartıyla da cephane tedarik edeceksiniz. Bunun için size bir hafta mühlet veriyorum. Evlerinizden çaldığınız,aşırdığınız,sattığınız borçlandığınız paralar veya eşyaları bu mavzerlere yatıracaksınız.Mavzerler muhakkak alınacak. Gece gece yakın köylere gidip cephanenizi de satın alacaksınız. İtiraz yok. Silahsız erkek yiğit olmaz. Yalnız şunu hatırlatayım. Aldığınız mavzerler çakar almaz cinsinden olmasın. Tekrar ediyorum,Perşembeye ortak bağlardaki kulübede birleşeceğiz. Gelirken herkes mavzerini de getirecek. Sakın almamazlık ve gelmemezlik etmeyin. Çünkü yemin ettiniz. Bunu unutmayın. Bak az kalsın aklımdan çıktı gitti. Kulübeye tam gece yarısı,kimseye gözükmeden geleceksiniz.

Anlata bildim mi ?>>

Delikanlılar mırıltı halinede <<peki>> dediler reislerine. Reis gecenin geç olduğunu hatırlatarak hepsi teker teker kucaklaşıp öpüştüler. İşlerinde başarılar dileyerek damların koyu karanlıklarından tek tek evlerine yollandılar.

Aliş Ağa Ankara'dan dönmüştü. Köyde olan bitenleri bekçi ve üyelerden sorduğu zaman,<<Yaramaz bir şey yok>> demişlerdi ona.

Bu habere az da olsa sevinmişti Aliş Ağa. Bütün düşüncesi istifa edip ayrılmaktı muhtarlıktan. Ama ayrılamıyordu nedense. Köyün en zengini sayıldığından,üç bin lirayı da sinesine çekmişti. İleride ister versinler,ister vermesin,bu iş için para toplamıyacaktı artık. Öyleyse neden ayrılamıyordu muhtarlıktan ? Yoksa daha evvel zimmetine para mı geçirmişti ? Hayır alacağında gayri,yıllık muhtar ücreti de duruyordu defterde. Korktuğu bir şey vardı. O da muhtarlıktan ayrılısa bile,ileride olacak bir vukkuattan tıkacaklardı deliğe.

Imkanı mı vardı. Boğaçlılar,Tekinlilerden birini vurmuş olsa,<<Aliş Ağa vurdu>> diyeceklerdi. Işte bu sebepten bir türlü veremiyordu istifasını.

Bunlara rağmen bir çare vardı. O da köyü terk edip şehre göçmekti. Malesef bunuda çok kıymetli arazileri yüzünden yapamıyordu.

Mahkeme sükut etmiş,ancak su davasının devamına karar verilmişti. Bunca harcanan paralar boşa gitmişti artık.

Köyde aklı ermeyen ihtiyarlar durmadan sokranıyor,şimdiye kadar toplanan paraların Aliş Ağa tarafından yenmiş olduğuna kanaat getiriyorlardı.

Hele Kur Memiş'in konuşmasını kinse çekemiyordu artık. Gittiği,oturduğu her yerde <Bin liram da bin liram>> diyordu.

Köyün aklı eren adamları, evlerden,harmanlardan evlerine gidiyorlardı. Kimsenin birbirine itimadı kalmamıştı.

Devam Edecek

Rıza HARDAL

NE HOŞ OLUR KIR GEZİSİ

Güzeller yaylaya çıkar,
Ne hoş olur kır gezisi.
Kekik, yavşan, papatyalar
Ne hoş olur kır gezisi.

Temiz hava, dallar yeşi
Kuşlar dallarda ötüşür,
Koyun kuzular meleşir,
Ne hoş olur kır gezisi

Kara koyun suya iner
Çoban kavalını dinler
Kızlar söylüyor maniler
Ne hoş olur kır gezisi

Bahçelerde güller açar
Çiftçiler tohumun saçar
Kara kış, zemheri geçer
Ne hoş olur kır gezisi

İster çalış, ister yaşa
Tahribatlar hepsi boşa
Anadolu baştan başa
Ne hoş olur kır gezisi

Ormanları, bayırları,
Zümrüt gibi çayırları
Sığırtmacı, sığırları
Ne hoş olur kır gezisi

Derelerin çakıl taşı
Şırıl şırıl akar yaşı
Kızlar işliyor nakışı
Ne hoş olur kır gezisi

Dağlar başında kar var
Temiz hava, geldi bahar
Kurtlar, kuşlar nasip arar
Ne hoş olur kır gezisi

Toprak, dallar yeşeriyor
Lale, sümbül baş eğiyor
Kuşlar yuvaya dönüyor
Ne hoş olur kır gezisi

Yağmur yağar, ilkbaharda
Çiftçi çalışır tarlada
İlkbaharda, sonbaharda
Ne hoş olur kır gezisi

Anadolu kırlarında
Bahçesinde, bağında.
Herkes yatar otağında
Ne hoş olur kır gezisi

Kalede öter baykuşlar
Kurtlar kuşlar uluşurlar
RIZA sohbetine başlar
Ne hoş olur kır gezisi 21.03.1991

Şükrü GÜLTEPE

İNTİZAR

Coşkun sular gibi aksın,çağlarsın.
Ateşin kor olmuş,sinem dağlansın.
Ben ölünce,alları mı bağlarsın.
İçin çekip,hüngür hüngür ağlarsın.

Bir güzel sevdim,servidir boyu.
Meleklerden almış,güzeldi soyu.
Söylenir dillerde,o şirin huyu.
İçin çekip,hüngür hüngür ağlarsın.

İkrar verdin,sözlerinde durmadın.
Gurbet ile gidip,selam vermedin.
Bir kez olsun,şu halimi bilmedin.
İçin çekip,hüngür hüngür ağlarsın.

ŞÜKRÜ der ki;bahçende baykuşlar ötsün.
Gül,menekşe,yerinde dikenler batsın.
Derya denizlerde,balıklar yutsun.
İçin çekip,hüngür hüngür ağlasın.

23/07/2000

YOKSULLUK

Yoksulluk deyip de sorup geçmeyin
Biz insanız,yükseklerden uçmayın.
Zengin,fakir diye insan seçmeyin,
Bu dünyada misafiriz kardeşler.

Servetinde bu dünyada kalacak
İyilik melekleri hesap soracak
Akıbet sonunda canın alacak,
Bu dünyada misafiriz kardeşler.

Zengin,yoksulun halinden bilmez,
Saramıştır benzi gözyaşı dinmez.
Atar okunuda menzile ermez,
Bu dünyada misafiriz kardeşler.

Yoksul bu dünyada murat almamış.
Gemisi dümensiz,düzen tutmamış.
Çekmiş çilesini,daha doymamış,
Bu dünyada misafiriz kardeşler.

Param yoktur odun,kömür alamam.
Köşküm yoktur,saraylarda kalamam.
Engellidir yollar,size gelemem.
Bu dünyada misafiriz kardeşler.

Param olsa elbet düzen tutardım.
Köşkte,villalarda bende yatardım.
Bu dünyada bende çalım satardım,
Bu dünyada misafiriz kardeşler.

Iyilik,kötülük burada kalsın,
Dostlarım toplanıp kefenim sarsın,
Cesedim tabutla kabire varsın
Bu dünyada misafiriz kardeşler.

ŞÜKRÜ sözlerini burada bağlıyor.
Yoksulluk aklına düşmüş ağlıyor.
Yüreğim yaralı,gönül çağlıyor.
Bu dünyada misafiriz kardeşler.

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 27

Yıl: 3 Sayı:27

ÇORUMLU 2000

ISSN 1301-9945

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Gürsel-YAYINEVİ

Fiyatı KDV Dahil 1.500.000 Tl.

21. HİTİT FUAR VE FESTİVALİ

ÖZEL SAYISI

ISSN 1301 - 9945

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR,TARİH,SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Yıl :3 Haziran 2001 **Gürsel YAYINEVİ** Sayı 27

SAHİBİ ve Mesul Md. Mahmut Selim GÜRSEL

İdare ve yazışma adresi Osmancık caddesi Ölçek İş Merkezi 27 / 34 ÇORUM

mail YAZIŞMA ADRESİ: corumlu2000@yahoo.com

SAYFA: http://www.corumlu2000.com/

İş : 0-364-224 89 13 / Ev:225 13 85 Cep: 0-542-362 20 78

Dizgi ve Mijanpaj **Gürsel YAYINEVİ**

İrtibat:

ADANA	Yalçın GÜRSEL	Tel : 0-532-340 35 17
ANKARA	Abdullah ÖZÜYAĞLI	Tel : 0-312 340 81 89
ANKARA	İsmet TEZEL	Tel : 0-312 432 35 94
İSTANBUL	Suavi Hakan TORAMANLI	Tel : 0-542 345 88 85
İZMİR	Yılmaz GÜRSEL	Tel : 0-232 373 37 30

Bu Sayıda:

Bekir Baki AKSU ..... Su Hırsızları 34.s.
Sait ALACA ..... Bilgisayar Dünyası 22.s.
Mehmet ARSLAN ..... Amine Ana ve Çoban Abit 32.s.
Kamil AYCAN ..... Üniversiteye Hazırlık 17.s.
Sebahattin AYDEMİR ..... Gençler 35.s.
Gürsel BÖREKÇİOĞLU ..... Turizm ve Bizler 16.s.
Recep CAMCI ..... Geleceğimizin Teminatı Çocuklarımız 20.s.
İsmet ÇENESİZ ..... Gençlere 7.s.
Abidin ÇETİN ..... Yabani Sarımsak 26.s.
Cihat ECDAROĞLU ..... Çorum Sanayisinin Açılımında Fuar ve Sergilerin Önemi 21.s.
Dr. Ali EMİROĞLU ..... Nereden Bakarsan 13.s.
Ethem ERKOÇ ..... Gençlik,Festival ve Bir Sergi Önerisi 12.s.
Ahmet ERTEKİN ..... Bahar Yorgunluğunda Hamam Düşünceleri 18.s.
Engin ERYAŞAR ..... Karikatür 8.s.
Erdoğan GÖĞTÜRKÜZ ..... Nasihat 36.s.
Mahmut Selim GÜRSEL ..... Coğrafya 2.s./ Bizler,Sizler ve Onlar 3.s.
Selma GÜRSEL ..... Çorumlu Yemekler 26.s.
Zekai İŞLER ..... Gençlik Problemleri ve İdeal Gençlik 14.s.
Hatice KARSILIOĞLU ..... 0-7 Yaş Arsası Çocukların Beslenme Özellikleri ve Beklenilen Davranışlar 27.s.
Erdal ODABAŞ ..... Bulmaca 23 .s.
Ulvi ÖĞRETEN ..... Çorum Tarih ve Coğrafyası 6.s.
Mustafa ÖZKİREMİTÇİ ..... Gençliğe Bir Bakış 10.s.
Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ ..... Bel Ağrısının Yaygınlığı ve Nedenleri 29.s.
İsmail PAMUK ..... Beke (Figani) 11.s.
Dr. Rıfat PATIR ..... Doktorunuz Yanıtlıyor 24.s.
Mahmut ŞAMLI ..... Yeşili Korumak 19.s.
Dr. Sevda TANRIVERDİKILIÇ ..... Beslenme 1 25.s.
Osman ÜNSAL ..... Çorum Kültüründen Anılarda Kalanlar 9.s.
Raşit YÜCEL ..... Festivaller 15.s.

Dizin Soyadına göre düzenlenmiştir.

NOT : Dergide yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüş ve yorumlar yazarına aittir. Yazılar, yazarından görüş alınmadan kullanılamaz

Bu sayıya yazı ve reklam vererek katkıda bulunanlara

Gürsel YAYINEVİ teşekkür eder.

Fiyatı: 1.500.000 Tl. Çorum İçin Yıllık 19.000.000 Tl. İl Dışı Yıllık 27.000.000 Tl.

Kapak Fotoğrafı: Gürsel YAYINEVİ Baskı : İSTİKAMET OFSET 0-364-213 13 13

26. Sayıdan Devam

M. Selim GÜRSEL

aylarında endergörülür. Ters yelismi verilen İç Ana dolu'dan gelen rüzgar tarım alanlarına büyükzarar verir

SONBAHAR MEVSİMİ:

İlimizin en sakin mevsimi sayılır. Bazen kış aylarına sarkar, Kasım ayı sonuna kadar uzayabilir. Halkımız bu aylara Sağır aylar adını verir.

KIŞ MEVSİMİ:

Anadolu, Sibirya Antisiklonunun etkisi altında olduğundan,kuzeyden gelen Yıldız rüzga-rının tesirine girer. Açık ve berrak havalarda şiddetli soğuklara neden olmaktadır.

İLİMİZİN BİTKİ ÖRTÜSÜ

Doğal bitki örtüsü ilimizde çeşitlilik arz eden iki iklim bölgesi olması nedeniyle bu iki iklim bitki türleri bulunmaktadır. Bol yağış alan bölümler ormanlık alanları kapsar. Güney kısımları Step bitkileri bulunurlar. Devamlı akarsu yataklarının çevrelerinde yetişen ağaçlar dışında orman alanları ilimizin ¼ ünü kaplar. Ormanlar çoğunlukla karma orman tipinde bulunur. Karma orman da Meşelikler, Fındık, Kızılcık, Yabani Erik, Yabani Elma ve Armut ağaçlarına rastlanır. Yüksek yerlerde iğne yaprakları ormanlarda Karaçam, Sarıçam ve Köknar ağaçları bulunur.

Steplerin tabii bitkisi olan Çoban Çan-tası, Deve Dikeni, Çakır Dikeni, Altın Çiçeği, Köy Göçürten, Kangal otu, Sığır Kuyruğu, Yavşan otu, Geven gibi bitkiler, ilkbahar yağmurları ile yetişenler ve yaz sıcağında kuruyarakkururlar.

Orman işletmesi, il genelinde ağaç-landırma fa-aliyetleri yapmaktadır.

TABİİ HAYVAN TÜRLERİ

İl genelinde bulunan ormanlık yerlerde Ayı, Domuz, Kurt, Tilki, Sincap, Sansar, Tavşan ve ötücü kuşlardan Bülbül ve Saka kuşu bulunur. Irmak kenarlarında Yaban Ördeği ve çeşitli su kuşları ile Step Bölgesinde Keklik, Bıldırcın, Üveyik, Sığırcık, Karga, Serçe, Yabani Güvercin ve Toy ile kayalık bölgelerde Atmaca ve Kartal bulunmaktadır. Akarsularda tatlı su balıkları, Kızılırmak'ta Yayın ve Sazan balığı vardır.

İlimizde bulunan göletlerde kültür balığı ile balıklandırılmıştır. Özel sektörün girişimleriyle de, bir kaç balık çiftliğinde üretim havuzlarında Alabalık yetiştirilmektedir.

Sportif amaçlarla avcılık ilimizde oldukça yaygın olup, kara avcılığı ile su avcılığı (balık tut-ma) amatörce yapılmaktadır. Bütün ilçelerimizde

YEŞİLIRMAK: Bu ırmağın havzasına dökülen Çe kerek ırmağı sularının önemli kısımlarını Çorum Merkez ilçe, Mecitözü ve Ortaköy ilçelerinin dere ve çay suları ile birleşmesiyle oluşur.

ÇORUM ÇAT SUYU DERİN ÇAY: Çomarbaşı de resi ile Sıklık deresinin birleşmesiyle il merkezinde De- rin çay adını alır. Hatap ve Yılgınözü çayıyla birleşerek Ahilyas deresi birleşerek Ahilyas deresi oluşur.

Bu dere;Derinçey ile birleşerek Çorum suyunu meydana getirir. Alaca suyu ile birleşerek Çorum Çat su yu adını alır. Amasya topraklarına girerek Çekerek ır-mağı ile birleşir.

MECİTÖZÜ ÇAYI: Kırklar dağından doğar. Mecitözü ilçesi yakınından geçerek Amasya topraklarına giderek Çorum Çat suyu ile birleşir.

Avcılık kulüpleri bulunmakta olup üye sayıları oldukça fazladır.

M. Selim GÜRSEL

DEPREMLER

Kronolojik dizin

1050 Amasya zelzelesi
1075 Çorum'un Bizans'tan alındığı yıl,Danişmend depremi,
1459 II. Beyazıt zamanında olan deprem 40 gün devam etmiştir,
1514 Çorum'un $^{1}/_{3}$ ünü harap olduğu, halkın bir kısmının göç ettiği
1543 Çorum Merkezde 30 ev yıkılmıştır,
1578 Halk Çok zarar gördü. Hububattan alınan vergide muaf oldu
1579 Gülabibey Camii yıkıldı,
1585 H.993 Çorum zelzelesi ve Amasya zelzelesi
1668 H.1079 Amasya zelzelesi
1692 senelerinde seferin on sekizince gecesi Çarşamba günü Büyük zelz ele olmuştur,şehirleri köyler harap olmuştur.
1729 Cemazillievvelin yirmi altıncı günü Çorum'-da kuşluk vaktinde zelzele oldu. O gün altı kere zelzele oldu, bir aydan fazla deva etti,İskilip'in bütün evleri harap oldu
1734 Temmuzun sekizinci günü şiddetli bir zelze-le oldu.
1759 Muharrem yirmi dördüncü Çarşamba gecesi beşinci saatte zelzele oldu,
1793 H.1208 Çorum zelzelesi
1800 600 kişi şehri terk etti,
1824 Halk uzun zaman çadırlarda kalmıştır,
1908 H.1326 İskilip zelzelesi
1939 Erzincan depremi, Çorum'da da çok hasar yapmış tır,
1943 tarihi 26-27 Kasım saat 20 civarında deprem olmuş, 20 saniye devam etmiştir.
2554 ev yıkılmış ve 3692 ev hasar görmüş,618 kişi vefat etmiş,217 yaralı vardı5375 baş hayvan telef olmuştur,
1991 tarihi 31 Aralık 10.30 da 3.3 şiddetinde,
1992 tarihinde 5 Nisan 18.05 de 5.4 şiddetinde olup 6 saniye sürdü,
1996 tarihinde 14 Ağustos 1 saat arayla 2 kere sallandıktan sonra pek çok sayıda deprem olmuştur.
1997 tarihinde 28 Şubat saat 02.04 de 4.8 şiddetinde hasarsız sarsıntının azalan şiddetiyle 5 sarsıntı oldu.

Bizler,Sizler ve Onlar

Mahmut Selim GÜRSEL

Bizler;bir şeyler üretmeye çalışan, gördükleri ve bildikleri ile yetinen 50 yaşını aşmış kişileriz. Bizlerin kendi bildikleri ve öğrendikleri ile günümüzü geçirmemiz normal gözükse bile, teknolojinin nimetlerinden faydalanmayı bilmeliyiz,öğrenmeliyiz.

Sizler,orta yaş kuşak dediğimiz 25 yaşının üzerinde olanlar.A tak,cesur ve bilgi dolu olduğunu,her şeyi bildiğini zanneden kesim. Acaba diyorum;bu çağın gereçlerinin ve imkânlarının neler olduğu hakkında gerçek bir sınav yapılsa sınıfı geçebilirmi ? Maalesef hayır. Neden derseniz 2001 yılının içinde bulunan teknoloji ve tekniklerin pek çoğundan hâlâ yaralanmanın kendilerine neler kazandıracağını bilememekteler. Yada kolay kazanmanın tadını tattıkları için ya da köşe dönmenin yollarını aradıkları için,kendilerini geliştirmemektedirler.

Onlar; okumayı,yazmayı öğrenmeden bilgisayarı,okuduktan sonra para kazanmayı, teknolojiyi öğrenmiş,kendini yetiştirmiş, geleceğimizi emanet etmiş olduğumuz gençlerimiz. Onlarda ise bazı eksiklikler bulunmaktadır. Bizler ve sizler,kendi birikimlerimizi onlara verelim ki,onların bu çağın gereçlerini kullanırken bile, vatanımızı, milletimizi, tarihimizi, geleneklerimizi, göreneklerimizi, dinimizi, vicdanımızı, saygımızı ve sevgimizi de bilmeleri onların yaşaması ve kendilerinden sonra gelecek olan kuşakları daha iyi ve daha bilgiliyetişmelerine yardımcı olsun...

Bizler ve sizler ! Bu Cennet Vatanın nimetlerinden belki faydalanıyoruz,belki gereğince faydalanamıyoruz. Bu faydalanma herkesin kendi açısından az veya çok görülebilir. 1925 yıllarda ülkemizin durumu ile 1938 yıllarda ülkemizin durumunu acaba hiç düşündük ve kıyasladık mı ? Zannetmiyorum. Hiç düşünmedik. 1940 lı yıllar ile 1950 li yılları hiç inceledik mi? Bakmadık bile.Ya 1950 li yıllarile 1980 yılları düşündük mü ? Hayır düşünmedik. En yakın tarihimiz olan 1980 li yıllarla bu günleri hiç kıyasladık mı ? Ne gereği var demeyelim. Elbette ki gerekli.

Bu ülkenin evlatları olarak bu üç dönemi dikkatli olarak ;yaşantısını, ekonomik durumunu,sıkıntılarını görelim ve öğrenelim. Bu bilmeceyi çözebilir ve ONLARA yapılan yanlışlıkları öğretebilirsek onlar bizlerin yerine geçtiklerinde bizlerin yaptığı yanlışlıkları yapmazlar.

Bunları kısaca irdelersek;1925 li yıllar,Türkiye'nin savaştan çıktığı yedi düvele borçlu,halkı yoksul ve sağlık problemli bir ülke. Bizleri idare eden ve yönlendiren Atatürk;ülkenin menfaati,ilerlemesi için bütün bilgi ve becerisini kullanarak yedi düvele olan borçları ödedi. Nasıl ödedi,halkına verdiği güvenle. Onlara gösterdiği doğru yolla.

1938 li yılları düşünün. Tek partili bir Türkiye. Fakat savaşta kahramanlıklar yaratan kişilerin koltuk kapma,ülke yönetme telaşı ile yapılan yanlışlıklar ve taraftarlarına verdikleri tavizler yüzünden geriledik.

1940 lı yıllarda ise Olduğumuz yerde kaldık. O devirlerde çıkan savaşa katılmamamıza rağmen ülkemiz oldukça bunalımlı yıllar yaşadı. Ekmek,gaz,şeker gibi maddeler karnelere bağlandı. Parası olanlar karaborsalardan bulup bu sıkıntıları yaşamadılar. Olan yine çoğunluk sınıfına oldu. Halkımız bunaldı. Üretim sadece tarım olarak kaldı.

1950 li yıllarda ise iki partili döne mimiz başladı. Yeni kurulan parti ülkeyi refaha erdirdi gibi gözüktü ise de,ülkemizi fanatikleştirdi. İktidarlı olanlar zenginleşti, halkı soydu,ülkeyi talan etti. Bunlar iyice incelenirse gelecekte ne gibi önlemler alınabileceği görülebilecekken,hiç kale alınmadı.

1960 lı yıllarda ülkemiz askeri idare ile tanıştı. Çok partili döneme geçildi. İktidara gelenler ülkeyi bildikleri gibi yönettiler. Dış borç arttı. Halkımız hissetmese bile ileride ödeyeceği borcun altına girdi. Teknoloji transferi yapıldı. Refah seviyesi arttı. Yanlış politikalar ve dış telkinlerle üretici ve tüketici toplumu olduk. Birikimlerimizi ve aldığımız borçları dengeleyemedik.

1980 li yıllarda ise refah seviyemiz önceki dönemlere göre çok yükseldi. Harcamalarımız kısıtlanmadı. İç tüketime yönelik ürünler yapan fabrikalar kurduk. Kalitesiz malları devlet desteği ile kullanır olduk. Dışarıya oldukça kısıtlı mallar sattık. Turizme önem verdik zannettikse bile tabii yapımızı bozduk,betonlaştırdık,sahillerimizi yağmaladık,tabii güzellikleri yok ettik.

Bu günü anlatmama gerek yok. Hepimiz içinde yaşamaktayız. Bundan sonra önümüze bakma zamanı geldi. Gözümüzün önündekileri gençlerimize anlatmalıyız. Onları doğruya yönlendirmeliyiz.

ÇORUM TARİHİ VE COĞRAFYASI

Ulvi ÖĞRETEN
Nazmi TUĞRUL

26. Sayıdan Devam

Bir haydut re'isini oğlu Philip de Roma İmparatorluğu iskemlesine oturdu. Fars Şahı Şapoz ile yaptığı muharebede Mezopotamya'yı Farslılara bırakmağa mecbur oldu.

Roma günden güne kuvvetten düştükçe Fars kuvvet ve şevket te'min ediyordu. İmparator Valerin'i Urfa'da Farslılar mağlub ve esir ettiler.

Roma; bu büyük ülkeyi idarede zorluk çekiyordu. Eski kanunlar bir cinsten olmayan bu insanları bir bayrak altında yaşatamazdı. Avrupa'da bir çok kabilelerin hududları geçtiği yetmiyormuş gibi,Suriye,Mısır ihtilâlleri Fars harekatı bu hükümetin son günlerinin ulaşması çabuklaşıyordu. Hudutların böyle uzun ve kimsesiz tehlike altında bulunmasından ötürü imparatorlar Roma'dan ziyade serhat boylarında oturur oldular. Şarkta Nikumedya'da İzmit'te otururlardı.

Tuna nehrini kabileler bir çok def'alar geçmiş olduklarından bu seli durdurmak için üç tarafı deniz bir tarafı kara olmasından ötürü müdafaası kolay İstanbul şehrini İmparator Konstantin kurarak bir çok âsârla süsledi.

İmparator Teodos ise,oğullarına memleketi taksim ederek Arkadyus'a Drava ve Sava nehirlerinin isitkametindeki çizgi garb hududu olarak bütün şarkı verdi. Diğer oğlu Honoryus'a da bütün garbı terk etti.

Arkadyus 18 yaşında Kayser olmuşsa da ikdidarsızdı. Oğlu Teodosyus ise,yedi yaşında hükümdar olduğundan kız kardeşi Polharyana'ibe saltanata tayin edildi.

Dini anlaşmazlıklar,taşaradan ziyade merkezde şiddetini sürdürüyordu. Polharya sarayı kiliseye çevirdi. Tuna boylarına ilerleyen Hunlar,İmparatorluğu çok sarstılar. (*)İmparatorluk,İstanbul'u kurtarmak için Hunlara bir çok defalar ağır vergiler verdiler. Hunların Macaristan içlerinden garba akınlarıyla Şarkî Roma İmparatorluğu kurtuldu.(457)

Bu devirde Çorum'un tarihi ancak Rum tarihlerinde bulunabilir. Fakat onlarda bu memleket ahalisiyle iyice kaynaşmadıklarından buranın ahalisi hakkında fazla malumat veremezler. Bu devirlerde Çorum ve civarı adeta bir sükunet devresi geçirmiştir Şarkî Roma'nın saray entrikaları o kadar ileri gitmişdiki büyük hizmetlerde bulunan Belizer İftiralara uğradı. Malı zabt ve kendisi habs edildi. Hapisten zorlukla kurtulabildi. Şarkî Roma saray israfatına para yetiştirmek için bütün vilayetleri sıkıştırıyor,her tarafta ise sefalet azgın dişleriyle insanları kemiriyordu.

ŞARKÎ ROMA

İmparator Teodos'un memleketi oğullarına üleştirmesiyle Çorum Eski ismiyle Nikonya Şarkî Roma idaresine geçmiş bulundu.

Şarkî Roma'nın parlak devrini İmparator Jüstünyanus yaşatabildi. Bu : İlliryalı bir köylü çocuğu idi. Âsâkir-i hassaya dahil olmuş, Kostantiniyyede kendini tanıttırabilmişti. Ordu ve ahali kendisini sevdiklerinden imparatorluk tahtına oturttular. Din gürültülerini bastırmak için Katolikliği iltizâm etdi. Aryuslar'ı (*) me'murluklarda ve orduda kullanmadı. Öldüğünde yerini Jüstinyanus işgâl etti.

Jüstinyanus'un aslı İslav ırkından dı. Yunan terbiyesi görmüştür. Bunun için hilekâr ve haris idi. Fakat kendisinde büyük hülya vardı. Eski Roma İmparatorluğunu diriltmek. Bu fikrini sözden işe çıkarmak için birçok muharebeler yaptı. Ve muzaffer de oldu. Fakat ruhen kendisi zayıftı. Büyük düşüncelerini miskinane tasavvurlarla karıştırır,hükümdarlık mevkiini muhafazaya son derece riayet ederdi. Karısı Teodora meydan oyuncularından iken güzelliği ile kraliçe oldu. Zekası da güzelliği kadar ileride idi. Birçok tehlikeli zamanlarda Jüstinyanus'u kurtardı. Büyük kumandanlardan Belizer Afrikada,İspanyada büyük muvaffakiyetler gösterdiysede beri tarafta Farslılardan Kiyanyan sülalesinden Nuşirvan el-Cezire'yi zabtetti.

Devam Edecek

(*) Hunlar,miladdan on üç asır evvel Baykal Gölüne akan Orhun Irmağına dökülen Hun suyunun çevresinde oturduklarından Çinliler bu ismi takmışlardır. Çin Şi-Huang-Ti'nin yaptırdığı seddi geçerek Çin'i yağma etmişler,oradan da garba gelmişlerdi. Şarkî Roma İmparatorluğunu sarsan bu Hunların re'isi Atilla <<Atlı Han>>dı.

(*) İsa Peygamber de mahiyet-i İlâhiyenin bulunmadığını iddia edenler.

GENÇLERE

İsmet ÇENESİZ

Önünüzde daima aç basamak olacak ! Hedefinizi iyi seçin !

Çoğunun başına elma koyup onu hedef yapan maceracılardan olmayın !

Her yaptığınız işte örnek olunuz, zorlayıcı olmayınız !

Herkesi sevin ! İnsanları,hayvanları ve doğayı ! Çevreye ve temizliğe dikkat edin ! Doğayı ağaçlandırmaya katılın,katılanlara yardımcı olun !

Hobileriniz olsun,fobilerinizden korkmayın,korkularınızın üzerine giderek onları yenin !

Dinlenmeyi bilin,sıhhatinize çok dikkat edin !

Bakımlı olun,gücünüzün yettiği kadar temiz ve güzel giyinin,israftan kaçının !

Dürüst ve çalışkan olun,yaşınız kaç olursa olsun dünya ve ahret için eşit çalışın!

Yardımlaşmanın,yardım etmenin zevkini tadın ! Hoşgörülü olun,fakat taviz vermeyin !

İnsanlara hak ettikleri zaman iltifat edin,yaptıkları işleri beğenirseniz eline sağlık deyin,beğenmezseniz ona kibarca daha iyisini şöyle yaparsan daha güzel olur diyerek yol gösterin.

Akraba ve dostlarınızı arada da olsa arayın. Onlarla konuşurken iyimser ve tatlı dilli olun. Ne söylediğiniz kadar,nasıl söylediğiniz mühimdir,bunu unutmayın !

Onların; sevinç, sıkıntı ve kederli zamanlarında yanında olduğunuzu belli edin !

Taşıyamayacağınız yükün ve bilhassa borcun altına girmeyin,bu sizin senelerce birikiminizin sonu olabilir.

Siyaseti karaktersiz,bilgisiz ve ufku olmayan insanlara bırakmayın. Kendinize güveniyorsanız,siyasete girin. Arkadaşlarınızı da gönül rızaları ile siyaset yapmalarına ikna edin.

Ne yapıyorsanız,ne üretiyorsanız;en kalitelisini ve en ekonomiğini yapın,ekonomik yapacağım diyerek kalitesiz iş yapmayın !

Herkes az çok para kazanır,ancak çok az insan para harcamayı bilir,para harcama konusunda kendinizi eğitin!

Biz büyüklere düşen en büyük görev ise: Gençlerin taşıyabileceği sorumlulukları onlar küçük yaştan itibaren yüklemeliyiz. Bu sorumluluklar onların başarılarının anahtarıdır. Bu anahtara sahip olmak için doğumdan,ölüme kadar bilgi ve emek gereklidir. Evlatlarımıza bu anahtarı vermek için çalışmalıyız. Onlara verdiğimiz sorumluluklarında takipçisi olarak atalık görevini yapmalıyız. Ülkemizin ve bizlerin güvencesi onlardır.

Bir Amerikan Atasözü ile satırlarımı bitiriyorum.

"Dün tecrübedir öğren,yarın tahmindir planla,bu gün fırsattır kullan"

Hoşçakalınız.

ÇORUMLU 2000 KÜLTÜR,TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

ABONE FORMU

Osmancık Caddesi Ölçek İş Merkezi 27/34 ÇORUM

Derginize 1 Yıl abone olmak istiyorum:

Adım ve Soyadım :.....

Adresim :.....

Şehir :.....

FATURA BİLGİLERİM:

Vergi Dairesi No :.....

Vergi Dairesi Yeri :.....

Mahmut Selim GÜRSEL adına 1260013 numaralı Posta Çeki hesabına 27.000.000 TL. Yatırılmıştır. Ekte posta çeki fotokopisi gönderilmiştir.

Abone kaydımın bir an önce yapılarak dergimi ve faturamı yukarıda bildirilen adrese teslimini rica ederim.

KAŞE: Adım Soyadım

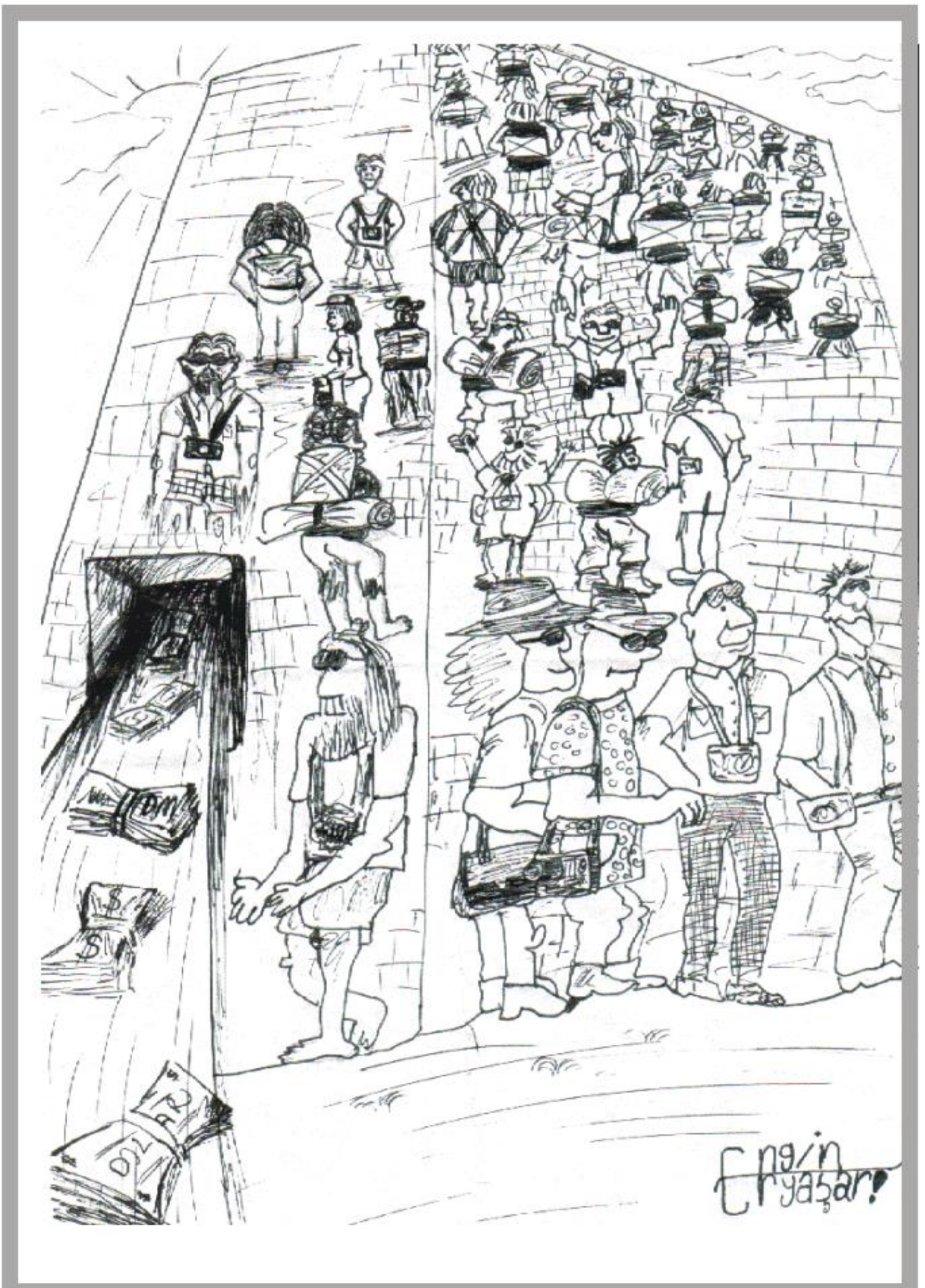
DM
$
$
Ergin yaşar!

ÇORUM KÜLTÜRÜNDEN

Anılarda Kalanlar

Osman ÜNSAL

Çorum'un son yarım yüzyılında,zaman zaman ayrı kalsak da çocukluğumuzu, gençliğimizi sinesinde yaşadık. Ekmeğini yedik,suyunu içtik,havasını soluduk. Kültürümüzde,bilgimizde,becerimizde,kişiliğimizde,hayallerimizde,umutlarımızda etkisi oldu,izleri kaldı. Yeri geldi bu kentine çok sevdiğimizi,beğendiğimizi dile getirdik,yeri geldi rüzgarından, tozundan, çamurundan şikayetçi olduk. Ama bir süre uzak kalınca,inanın tozunu da,toprağını da özledik. Yahya KEMAL'in "Ankara'nın en çok İstanbul'a dönüşünü severim" dediği gibi,biz de en çok bu kente dönüşümüzü özledik. Gelip de Hasan Paşanın Saat Kulesini görünce, içimize bir ferahlık çöktü,kendimizi daha bir güvende ve huzurlu hissettik. Toprağından mı? Havasından mı ? İnsanındanmı bilinmez...

Bu şehrin geçmişinde kalan zengin kültürünü,tarihini,sanatını.sosyal yaşantısını, folklorunu,dikkat çeken alışkanlıklarını ve bütün bunların bende bıraktığı izlenimleri bir biçimde aktarma ihtiyacını duydum. Ama bu değerlerden söz ederken,aşırı detaya girmeden,herkese hitap edebilecek bir perspektif içinde ele almaya özen gösterdim. Aynı zamanda,bu değerler üzerine araştırma yapacaklara bir ipucu olabilsin istedim. Bu yazıda mutlaka, eksiklikler, unutulanlar, yanlışlıklar olacaktır. Ne var ki bunlar benim bildiklerim,benim gözlemlerim,benim bakış açım ve benim anımsayabildiklerim. Başkaları da çıkar eksikleri ve unutulanları yazar. Kültür tablosunun eksik motifleri bir bir tamamlanır. Şairin dediği gibi:

"Kâmil'e malum olur bir cüz ile ahval-i kül,
Bir gülistan nişan için yeter bir tane gül"

Gülü sunmak bizden,gül bahçesini
keşfetmek sizden....

KAĞNILAR

Bir zamanlar,Çorum'da gün kağnı sesleriyle başlardı. Özellikle sonbaharda çok sayıda kağnı civar köylerden hareket eder,gecenin sessizliğini bir çığlık gibi yırtan kağnı seslerine, gün ağarırken horoz sesleri eklenirdi. Çorum'un unu,buğdayı,bulguru, samanı ekseri kağnılarla taşınırdı. Kağnılar... Tekerleğin icadıyla birlikte yola koyulan ve binlerce yıldır sırtına aldığı bu ağır yükü bir yerlerden bir yerlere taşıyıp duran kağnılar... Üçgen gövdeli,disk biçimli kalın ağaç tekerlekli,okuna bir çift öküz koşulan bu ulaşım araçları,tarih boyunca uygarlık yolunun lokomotifi olmuştur. Dünyanın dört bir yanındaki insanlığın gurur abideleri saraylar, tapınaklar, kaleler, piramitlerin tonlarca ağırlıktaki taşlarını, sütunlarını, direklerini, heykellerini taşıdılar. Kağnılar, savaşta cephanemizi, yaralılarımızı, yükümüzü, umudumuzu,hayallerimizi sırtlandılar. Yıllar boyu şairlere ilham, öyküler e malzeme oldular.

Şehre birer,ikişer girmeye başlayan kağnılar,sokağın başına ulaştıklarında, kaldırım taşlarında ağır aksak sekmeye başlayınca,sesleri değişip, ritimleri bozulurdu. Belki asırların yorgunlu ğunu dile getirmenin bir başka yoluydu bu.

Şehre giren kağnılardan bazısı bir samanlığın önünde durur. Çetenden savrulan samanlar güneş ışığında altın renkli kar taneleri gibi uçuşurdu. Kağnıların kimisi bir handa konaklar,kimi doğrudan yükünü pazara indirirdi. Akşama doğru işlerini bitirip geldikleri yöne doğru yola koyulan kağnıların kayboluşunu, gitgide azalan duyulmaz olan iniltileri izlerdi.

Son yıllarda toplum hayatından tamamen çekilen kağnılardan uzak dağ köylerinden birinde hâlâ kaldı mı bilinmez ? Ama 80'li yılların başında, son kalanlardan bir tanesi Alaca Höyük Müzesine kazandırıldı. Şu anda teşhirde. Gelecek kuşaklara ziyaret sırasında anlatılacak çok şeyi olmalı...

O zamanlar ne çevre kirliliği vardı,ne trafik sorunu. Arnavut kaldırımlı dar sokaklarda kağnıların yanında at, eşek arabaları ve faytonlar dolaşırdı. Varlıklı ailelerin yaylı denilen üzeri tenteli daha süslü özel arabaları vardı,onlarla bağlara ve sayfiye yerlerine gidilirdi. Faytonlar şehir içinde taksi görevi yapardı ve düğün konvoylarının vaz geçilmez araçlarıydı. Günün belli saatlerinde fay tonlara kurulup şehrin caddesinde bir aşağı,bir yukarı hava atanlara da sıkça rastlanırdı.Bu araçların her türlü aksamı Çorum'da yapılırdı. Bu amaçla arabacı, demirci, nalbant, saraç arastaları ve esnafı vardı.

Bugünlerde kağnıların peşinden arabalar ve faytonlarda yavaş yavaş kaybolmaya başladı. Şehir sokaklarındaki kaldırımlar asfalta dönüştü. Arabaların tekerleklerine sına demiri yerine lastik,atların arkasına şehri kirletmesin diye torba takıldı. Arabalara hâlâ şehrin dış mahallerinde rastlanıyor. Faytonları turistik eşya gibi festivallerde görüyoruz. Bunlarla birlikte, sıcak demirciler, arabacılar, nalbantlar kalmadı. Saraç esnafından iş değiştirmeyenler kemer,çanta vs. ile sanatlarını sürdürmeye çalışıyorlar.

Ve Hasan Paşanın Saat Kulesi gonklarını artık vurmasa da,duyulmasa da akıp giden zamanın hesabını tutmaya devam ediyor.

GENÇLİĞE BİR BAKIŞ *Mustafa ÖZKİREMİTÇİ*

Gençlik kavramı,insan hayatında çok önemli bir döneme verilen isimdir. Bu dönemde, çocukluk yılları geride kalmış hareketli ve atak, biyolojik ve psikolojik yönlerden değişikliklere uğramış genç kız ve delikanlılar çeşitli sorunlarıyla karşımızdadırlar. Çocukluğunda anne ve babasını,ilköğretimde öğretmelerini model olan gencimiz,bu dönemde kendisini merkez model kabul etmektedir. Ailesinde, okulda, işyerinde ve çevresinde anlaşılmaz değişken tavırlar sergilemektedir.

Bu çalkantılı dönemde,kendisini mazur kabul ettirecek nedenlerde yok değildir. Erkek olsun,kız olsun karşı cinse ilgi artmıştır,okulda veya çevresinde arkadaş grubuna katılmıştır. Oyun ve eğlencelerle günlerini dolu dolu yaşamak ister. Hava atma,gösteriş,oyun ve eğlence imkanı sağladığı için teknolojik ürünlere büyük rağbet gösterir. Bir yandan oyun ve eğlence içinde günlerini geçirirken,diğer yanda da gelecek için planlar yaparlar. Çünkü bir dönüm noktasındadırlar. İstedikleri,sevdikleri bir mesleğimi seçecekler,yoksa mecbur kaldıkları bir mesleği mi ? Üniversiteyi kazanacaklar mı,yoksa hayal kırıklımı yaşayacaklar ? Kendilerine ait bir işi olabilecek mi ? Sonrası askerlik vardır,nişan ve evlilik... Bunlarda meslek seçimi kadar önemlidir kısaca o,yol ayrımında ve çözülmesi gerek sorunlarla baş başadır.

Bu ahval içinde kompleks bir mizaca sahiptirler. Birinin sergilediği tavrı diğerlerinde bulamayız. Müşterekte özellikler diyebileceğimiz düşünce,duygü ve tavırları da vardır: Her şeyin iyisini,doğrusunu bilen odur,güzeldir veya yakışıklıdır,akıllıdır,bir takım şeylere kavuşmaya herkesten önce o layıktır. Ailesi, öğretmenleri, çevresi,iş arkadaşları onu anlamamaktadır. Bu yüzden zaman zaman bağırır isyan eder,kimi zaman içine kapanır ağlar...

Zannederler ki;sadece kendileri genç olmuştur. Gençlik köprüsünden ilk defa kendileri geçmektedir. Nicelerinin o köprüden geçtiğini bilmezler,bilmek ve anlamak istemezler. Bir de hayalleri vardır gençlerin,o hayallere göre kurarlar pembe dünyalarını. Ama gerçekler,acı gerçekler zamanla kendini gösterir ve kabul ettirirler. Yine zannederler ki,bu tazelik ve güzellik sürecektir ömür boyu... Ailesinde, çevrede dünün taze ve güzellerinin bugün beli bükülmüş,saçı dökülmüş,yüzü kırışmış halleri canlı canlı görseler de değişmez bu aldatan yanılgı...

Kimi zaman onların olumsuz düşünce ve tavırları "gençliğine" verilir,görmemezlikten gelinir. İleride olumlu bir kişilik kazanacağına inanılır ve sabır öğütlenir. Kesin tavır ve iddialarının yaşları icabı olduğunu Cenab Şehabettin bir vecizesinde şöyle belirtir:" Daima 'bilirim !' mi diyor gençtir;her şeye 'olabilir !' mi diyor ihtiyardır" Oscar Wilde'de bu düşüncededir ve şöyle der:"Yaşlılar her şeye inanırlar;orta yaşlılar her şeyden kuşkulanırlar,gençler de her şeyi bilirler"

Aslında gençler idealist bir yapıdadırlar ve iyi örneklere ihtiyaçları vardır. Onlara,gençlik çağının sorumsuzca harcanan zaman olmayacağını,hayat boyu mutluluğu sağlayacak iyi ve faydalı alışkanlıklar kazanmak için bir fırsat olduğunu belirten kişilere,rehberlere ihtiyaç vardır. Bu rehberler anne babalardır, öğretmenlerdir, çevresinde onlara etki edebilecek, sevdikleri, saydıkları kişilerdir. Bir takım korku ve vehimlerle gençlerin idealden,düşünceden,maneviyattan mahrum yetişip,günlerini oyun,eğlence,magazin ve paparazi türleriyle,şehveti arzular ve ahlak dışı davranışlar istikametinde geçirmelerini istemenin,onların ve toplumun geleceği açısından ne büyük bir tahribata sebep olabileceği unutulmamalıdır. Gençlerin yanlış yönlere ve tavırlara kanalize edilmelerine ne yazık ki medya ve televizyonlar ve onlarda birtakım sorumsuz, ölçü tanımayan,aykırı kişilerin arz-ı endam etmesi,makbul ve rağbet edilen kişi muamelesi görmelerinin büyük bir etkisi olmaktadır. Bir menfi etkileşimi ifade için Montesgieu der ki:"Milletin genç unsurları bozuk olamaz. O ancak yetişkin adamlar bozulduğu zaman bozulur" iyi bilinmelidir ki;topluma kötü örnek olanların,çeşitli isimler altında baş tacı edilmesi,gençlerde daha büyük bir tahribata yol açmaktadır.

Çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmayı hedefleyen ve yeterince gelişemeyen,üretemeyen bir ülkenin şu andaki düzeyi yeterli görmesi mümkün değildir. Bunun için yapılması gereken çok şey vardır. Bunlardan birisi de geleceğimizin teminatı olan gençlerimizi;kendilerine güvenen,çalışkan,bilgili,ahlaklı,sorumluluk hissine sahip kişiler olarak yetiştirmektir.

BEKE (FİGANİ)

İsmail PAMUK

Mecitözü yazımda çok geniş kaynaklar inceledim,birkaç sayfa ile özetledim,bunları yazsam ciltler olur. bunların içinden Beke'yi geçmek istemedim. Hiç kimsenin kaleme almadığı,hiçbir kaynakta rastlamadığım,hatta Hüseyin Hüsamettin'in Amasya Tarihini satır satır okuduğum halde hep kıt kaynaklar çıktı karşıma. Başlama bitirmenin yarısıdır diye Mecitözülülerin samimi isteklerine hürmet göstererek noksanlarım da olsa bu yazıyı kaleme aldım.

EKUHAİTTA'ı yazan İngiliz Arkeolog Sir Williaam üç yılını "PİMALİSA"da geçirmiş. 1888 yılında yayınladığı Anadolu'nun Tarihi isimli yapıtından alınan bilgi "PİMALİSA" Hacıköy'den söz ederken Romalılardan önce bu bölgede oluşmuş bir mesire yerinden söz eder. Milattan sonra 140 yılından 1509 yılına kadar "BEKE" pek tanınmıyor. 1509 yılındaki deprem (halk dilinde Büyük Kıyamet" olunca,su biraz daha çoğalır. Roma Anadolu'ya hakimken Gümüş Hacıköy ve Hac Köy yani kaplıcada EKUHAİTA sınırları içindedir. Amasya'yı da çağrıştıran KARİSSA director

Beke'yi incelediğimizde bir mekan kalıntısına rastlarız. Türklerin göçer evli olduğunu biliyoruz. O mekanın Türkmen çavuşu Bekeli Bekir Çavuşa ait olduğu araştırmağa değer. Bekeli Bekir Çavuş bu mekanda iken bir göç grubu Türkmen daha gelir. (1299 M. Faklan) Devrin egemen güçleri yeni gelenleri yerleştirmek istemezler,çadırlarınızı sökün emri gelince Bekeli Bekir Çavuş kızını şimdi bile adı unutulmayan ileride büyük bir ozan olacak FİGANİ'yle evlendirir. Yukarıya bunlar benim horantam diyerek çadırların sökülmesini önler. Böylece Figani köyü yerleşik düzene geçer. Geçer de,herkesin bildiği Figani Trabzon'a okumaya gidir ve bazı kaynaklarda Trabzonlu olarak geçer. Ben fakir bu gerçeği de meydana çıkarmaktan onur duyarım.

Figani ozandır. Kabına sığmaz bir bakarsın İstanbul'da,bir bakarsın Tuna boylarında savaş öncülüğü yapar. Ama adı açıklanmayan bir şiirinden dolayı İbrahim Paşanın Balkanlardan getirttiği İstanbul'a diktirdiği taşı hicvettiği için astırılır. Figani halkın koynunda yaşıyor ama şimdi mezarı bile belli değildir. Halk bir gerçek üzerine yemin ederken "Yalan söylüyorsam Figani gibi kanım aksın" diye yemin eder. Yani Bekeli Bekir Çavuşun soyu bugün kızı tarafından adını verdiği Figani köyünde yok denecek kadar azdır. Bu gün ki söylenceleri buraya alırsak yazımız masala döner. Biz belgeler üzerinde duralım. Bilge kişiler eğer bulurlarsa belgelere bilgilerini eklerler.

Aşık Figani: Belli kaynaklarda 1532 yılında Trabzon'da doğduğu kaydı var. İnsanoğlu nerede yaşıyorsa,Karacaoğlan gibi büyük insanlara yaşadıkları yerlerde sahip çıkmışlardır. Önrek verdiğimiz Karacaoğlan'ın on dokuz yerde mezarı bulunmaktadır. Bizde Figani'yi bu şekilde değerlendirebiliriz. Mecitözülü, Trabzonlu, İstanbullu. Yine Figani'nin Kanuni döneminde yaşadığı kesindir. Yazar Abdulkadir Karahan "Figani Divançesi"ni tüm bilimselliği ile hizmete sunmuştur. Yine Murat Uraz'ın Şairler ve Yazarlar Sözlüğünün 273. sayfasında: "Asıl adı Ramazan olan Figani,İran'da tıp öğrenimi gördüğü,İran dönüşünde İskender Çelebi'nin yakınlarından olduğu bilinmektedir. 60'a yakın gazellerinde ustaca buluşlar olduğu ince hayalleri olduğunu tespit etmiştir.

GENÇLİK,FESTİVAL VE BİR SERGİ ÖNERİSİ

Ethem ERKOÇ

Ülkemizin genç nüfusu,birçok ülke yöneticilerini kıskandırmaktadır. Çünkü bu bir ülkenin en doğal zenginliğidir. Ama bu kaynağı yerli yerinde değerlendirmek gerekir.

Günümüz gençliğinde bir karamsarlık ve umutsuzluk vardır. Okuma,kendini geliştirme,geleceğe hazırlanma şevkleri her geçen gün azalmaktadır. Onları yüksek mevkilere, yüce değerlere motive edecek ciddi ve olumlu örnekler sergilemek gerek. Çevrelerinde yerleşmiş yüzlerce olumlu örnek bulmak mümkün. O ideal insanlarla gençleri buluşturacak bir çok yöntem var. Paneller, konferanslar, sempozyumlar, açık oturumlar, konserler, sergiler birer buluşma aracıdır.

Çorum'daki okullarda okumuş, buralardan yetişmiş Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinde görevli tanınmış ilim adamlarımız var. Eserleri elden ele dolaşan yazarlarımız,tiyatrocu ve romancılarımız var. Devlet kademelerinde, bürokraside,siyasette, askeriyede, tıp ve hukuk alanında tanınmış hemşehrilerimiz var. Bunların bazıları dünya çapında isim yapmış kişiler.

Festivaller,sadece halkı eğlendirme aracı olarak düşünülmemelidir. Festivaller; kültüre hizmet,gençliğe moral için bir araç olmalıdır. Bu çerçevede bir önerimiz var. Önce önerimizin gerekçesini açıklamakta yarar görüyorum.

Çorum gibi Anadolu kentinde kabuğunu kırıp ülke çapında,dünya çapında insan olmak isteyen gençlere;hayır,buradan oralara varamazsınız demek çok yanlış. Oralara ulaşan insanlarında aynı sıralardan geçtiğini söylemek lazım. Ama buda yetersiz. Zira gençler,boş söze değil,somut gerçeklere inanmıyorlar ve değerveriyorlar.

İşte bu noktada somut ve canlı örneklere ihtiyaç var.

Çorum'daki okullarda okumuş, buralardan yetişmiş Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinde görevli tanınmış ilim adamlarımız var. Eserleri elden ele dolaşan yazarlarımız,tiyatrocu ve romancılarımız var. Devlet kademelerinde, bürokraside, siyasette, askeriyede,tıp ve hukuk alanında tanınmış hemşehrilerimiz var. Bunların bazıları dünya çapında isim yapmış kişiler.

Bu ünlü insanları bir araya getirmek güzel ama imkansız. Zira hepsinin boş zamanını tespit edip onları bir anda kentimizde buluşturmak sanıldığı kadar kolay değil.

Öyleyse yapılabilecek bir şey olmalı. Bunları önce isim isim tespit etmek,sonra resim ve hayat hikayelerini derlemek, daha sonra da yayınlanmış eser ve çalışmalarını istemek veya temin etmek suretiyle bir serginin alt yapısını hazırlamak (Cumhuriyet Döneminde Çorum'da Yetişmiş Ünlüler ve Eserleri) gibi bir adla geniş kapsamlı bir sergi hazırlanabilir.Ama asıl amaç gençliğe hizmet olacağı için örneğin : Ahmet Samsunlu'dan Hayrettin Karaman'a,Tuncer Cücenoğlu'dan Osman Çeviksoy'a,Mustafa İsen'e kadar yüzlerce insanı hayat hikayeleri ve eserleriyle öğrencilere tanıtabilmek için eğitim, öğretim yılı başlarında sergi tekrar açılıp tüm öğrencilerinin burayı ziyaret etmeleri sağlanabilir.

Bu tür organizasyon,ancak vilayet ve belediyenin işbirliği ile gerçekleştirilebilir. Maddi külfeti de festival programı kapsamında karşılanabilir.

Festival kapsamında bu ve benzeri etkinlikler yapılırsa gençlere canlı örnek sunarak onları geleceğe motive etmiş oluruz.

Festival programlarını sadece eğlenceye yönelik değil de eğitime katkı sağlayacak biçimde ele almak da yarar vardır. Önerimizin amacıda budur.

Bizim ancak öneri getirmeye gücümüz yeter. Festivali organize eden insanların,yetkililerin iyi niyetli önerileri dikkate alacağını umuyor ve bekliyoruz.

NEREDEN BAKARSAN

Dr. Ali EMİROĞLU

Bizim ekonomik düzenimiz, neresin den bakarsan iç açıcı değil. Daha doğrusu,her tarafı bozuk. 50 seneden beri nurlu ufuklar edebiyatı,ülkeyi bu duruma getirenler daha ölmeden bile,iflas etmiş durumda. Bir çare düşünebilecek kimsede görünürlerde bulunmuyor.

Biz Osmanlı Devrinde bir borç ve kapitülasyon devrini yaşamış idik. Ülkemizde yabancı sefirler,devlet adamlarını azarlamaktan çekinmezlerdi. Onların istekleri olmadan,bir kanun bile,ne kanunu padişah fermanı bile çıkmazdı. İsmet Paşa Lausan konferansı sırasında ise,İngiliz Hariciye Nazırından (Lord Cuson) borç istemenin yollarını öğrenmişti. Borç istendiği zaman,parayı alabilmek için,anlaşmaya konan maddeler birer birer geri alınacak ve sonradan borç verilecekti.

Bu ağır sözlere tekrar muhatap olmamak için,1950'lere kadar ülke kendi yağı ile kavruldu. Hasiyetimizi koruyarak, kalkınma yolunda bir mesafe bile alınmıştı. Çok partili dönemle beraber,daha hızlı kalkınma sevdasına düşüldü. Borç almak için her türlü çareye baş vuruldu. Ülke borçlandı ama,ülke kalkınamadı. Bu günde açlıkla karşı karşıya kaldı.

Bu hükümet,üç yıldır iş başında. Nurlu ufuklar edebiyatını bunlardan da dinledik. Enflasyon tek haneli rakamlara inecekti. % 29 seviyelerine indiğini bizzat Başbakanımız müjdelediler. Birde baktık ki bir gecede ekonomi yıkıldı ve Türkler %40 nispetinde fakirleşti.

Bu bir ekonomik yol olmaz. Bunda bilgi var denemez. Bir günde yıkılabilen ekonomiye ekonomi denemez. Eski birikimlerden bahseden bir Başbakana artık inanılamaz. Bir devlet yönetimi bu kadar basiretsiz olmaz. Hele hele ülkeyi düzeltmek için iş başına öğünerek gelip de,üç yıl sonra ülkeyi batağa saplayan bir iktidarın,bataktan tekrar çıkarılmasına izin verilemez. Ne yapar iktidar ? Hiç şüphesiz eski yaptıklarını yapacaktır.

Bildiklerini bu iktidar tatbik sahasına koymuştur. Daha bildikleri olsa,onları da tatbik sahasına koyacaktı. Bu iktidarın bildikleri bunlardır. Bu iktidarın deneyimleri bunlardır. Bunlarda işe yaramamıştırlar. O zaman bir şeyler yapmak gerekir. Başka ülkeler neler yapıyorlarsa,onları yapmak gerekir. Ülkeyi felakete sürükleyen bir iktidardan keramet beklenemez. Keramet akıllı insanların bekleyeceği bir şeyde değildir. Mürşit akıl değil midir ? Şu yapılanlarda akıl kokusu duyuluyor mu ? Bu iktidarın yapacağı en iyi şey çekilmektir. Çekilmek ve milletin kararlarına boyun eğmektir. Bocalamak akıl değildir. İktidar yapabileceklerinin hepsi yapılmıştır. Takati de,bilgisi de,deneyimi de budur iktidarın. İktidar bundan üzüntüye kapılmamalıdır.

16 milyar dolar borç veriliyor. Bu borcu alabilmek için,Milli iradeyi temsil eden meclise program dikte ettirilebiliyor. Telekom satılacak ! Bankalar Kanunu istenildiği gibi çıkacak ! Sübvansiyonlar kaldırılacak ve işçiye sıfır artırma yapılacak. Bunları bizim devletimiz kendisi düşünebilir,eğer ihtiyaç varsa hepsini yapabilir. Yabancı bir para kurumunun bu dayatması bir devlet istiklali ve hasiyeti nasıl bağdaştırılır?

Ben bir başarı beklemiyorum. Dün bir gecede yıkım nasıl olmuşsa,yarında aynı yıkım olabilecektir. Her krizden çıkışta,bu günkü gibi tavizlerle olacaktır. Bu tavizlerin sonunda siyasi olacaktır.

Yine bana göre,bizim Milletimiz bu yıkımın altından kalkabilir. Biz fakir bir ülke değiliz. Bizim imkanlarımızı ortaya çıkartmak için,bir güven ortamının yaratılması gerekir. Her şeye rağmen,Milletimiz Devletine bağlıdır ve saygılıdır. Türkler Devletsiz yaşayamaz. Hem eleştirir ve hem de sahip çıkmasını biliriz. 200 milyar dolar bir haftada temin edebiliriz. Bu iktidarla bunun mümkün olması mümkün olmaz. Güven ortamı yaratılmalıdır. Bu iktidar gitmeli,yeni bir çare bulunmalı ve Millete müracaat edilmelidir. Başka bir yol düşünülemiyor. Milletin inandığı bir yönetimi bulup ortaya koyacaksınız. Yeni insanları arayıp bulacaksınız. Bunların hepsi bu ülkede vardır diyoruz. Ülkenin göbeğini bu günkülerle kesilmeli. Bunlar uzaklaşmadan da yenisi düşünülemez. Bu ülke batmaz ve bunlar devam ederse o korku gelebilir.

GENÇLİK PROBLEMLERİ VE İDEAL GENÇLİK

Zekai İŞLER

İslâm Medeniyeti değerler sistemi üzerine kurulmuştur. Üzerinde önemle durmamız gereken değerler Peygamberimizin dilinden katagorik bir tarzda ifade edilmiştir. konumuza örnek teşkil edecek bir alıntıyı burada zikretmek istiyorum.

"Beş şey gelmeden önce,beş şeyin kıymetini bilmemiz" isteniyor.

Ölmeden önce hayatın,
Hastalıktan önce sıhhatin,
Meşguliyetten önce boş vaktin,
Fakirlikten önce zenginliğin,
İhtiyarlıktan önce GENÇLİĞİN

değerini bilmemiz istenen beş şeyden birisi görüldüğü gibi "gençliğin" kıymetini bilmektir. Çünkü gençlik insan hayatının bütünü içinde en dinamik,en zinde bölümünü teşkil eder. Çocukluk ve ihtiyarlık dönemlerinde güçsüz olan insan oğlu,gençliğinde sahip olduğu "dinamizmi" hayatı boyunca arzulamaktadır.

Gençlik çağı için mutlak bir yaş limiti vermek gerekirse bunu 15 ila 25 yaşları arası olarak belirtebiliriz. Bu dönem kişinin Kafasında neden,niçin ve nasılların başladığı, bağımsızlık isteklerin ,topluma karışma, evden kopma ve çevreye yönelmenin hızlandığı bir dönemdir. Ayrıca kişinin ruhi ve fikri eğilimlerinin gelişmesi bu dönemde daha Doruk noktadadır.

"Beş şey gelmeden önce,
beş şeyin kıymetini bilmemiz"
isteniyor.
Ölmeden önce hayatın,
Hastalıktan önce sıhhatin,
Meşguliyetten önce boş vaktin,
Fakirlikten önce zenginliğin,
İhtiyarlıktan önce GENÇLİĞİN

Bizim Ülkemizde ve dünyanın başka ülkelerinde gençlik çağı genellikle sorunlu bir çağdır. Bizde sorunları aşmada iki kurum önemli görülmektedir. Bunlar okul ve ailedir. Aile,gencin şahsiyetinin oluşumunda önemli bir faktördür. Çünkü gencin birçok olumsuz faktör içinde neyi,nasıl yapacağını kendi başına belirlemesi zordur. Bu değişime yardımcı olunduğunda topluma katılımı ve uyumu kolay olabilir. Fakat Ülkemizdeki ailelerin gençlerimizin kültürel ve yapısal özelliklerini anlamaları mümkün gözükmemektedir. Bu sebeple gençlerin kişilik oluşumunda çevrenin etkisi daha fazladır. Yani içinde yaşadığı toplum,kitle iletişim vasıtaları,basın,sinema ve televizyon genç üzerinde aileden daha baskın etki yapmaktadır.

Gencin hayatında "okul"da şüphesiz büyük bir boşluğu doldurmaktadır. Sokağın olumsuzlukları,medyanın çarpıklıkları ve ailenin yetersizliği bir ölçüde okulda giderilmektedir. Fakat okulun da genç için tam bir çözüm yeri olduğunu söylemek imkansızdır. Çünkü gençlik;enerjiyle beraber,korku ve endişelerin fazla olduğu kuşkulu bir dönemdir.

Lise çağındaki öğrenciler üzerinde yapılan anketlerde görülen ve bir öğretmen olarak benim de bu konuda gözlemlediğim bazı hususlar vardır. Genç kuşakların en çok endişelendiği konular olarak şunları tespit ettim:

Gelecek kaygısı,
Kuşaklararası kopukluk,
Mahrem konulardaki ölçüsüzlük,
Parasızlığın getirdiği sıkıntı,
Aile ve toplumdan gelen baskılar...

Bunlara ilaveten "gençliğini yaşa kardeşim","bu gençlik her zaman ele geçmez" gibi yanlış telkinleri eklememiz icab eder ki;bu sözler gençlerimizi alkol,uyuşturucu ve ne yazık ki ahlâki bozukluklara itmektedir.

Sonuç olarak gençlerimize sabırlı ve akıllı olmalarını,kılavuzlarını iyi seçmelerini,anne ve babalarını dinlemelerini,Milli ve Ahlâki Törelere uymalarını tavsiye ediyor ve Atatürk'ün "Gençliğe Hitabesi" ile,Üstad Necip Fazıl Kısakürek'in "Gençliğe Hitabesi"ni okumalarını istiyorum.

ANADOLU'NUN SİNESİ

Raşit YÜCEL
Gazeteci Yazar

FESTİVALLER

Çocukluk yıllarında yılda bir tekrarlanan şenliklerin ada "Panayır" idi.

Bu panayır şenlikleri şimdi buğday pazarı olarak hizmet veren mevkide yapılırdı. Yağmur yağdığı zaman ortalık su göletleri ve çamur ile dolardı.

Şenlikleri yapan ve icra edilen yerler çadırıdi.

Şans oyunları,

Dönme dolaplar,

Çarpışan arabalar,

Döner zincirli yelpazeler,

Silah atışları gibi birtakım oyunlardan ibaretti.

Çocukluk işte.

Gider bu olan biteni izlerdik.

Bir salonda motosiklet gösterileri yapılırdı. Motosikletten çıkan dumanın kokusu hâlâ burnumdan kokar.

Daha sonraki yıllarda bu etkinlikler daha düzeyli hale getirildi.

Adına "Festival" denildi.

Bu sadece Çorum'a has olmayıp "Uluslararası" bir kimlik kazandı.

Seksenli yıllarda başlayan bu faaliyetler iki binli yılları buldu.

Birçok festivaller yaşadık.

Birçok ülkelerden gelen folklor ekiplerini ilgi ile izledik.

Cıvıl cıvıl renkler ile,hayret veren bakışlarla gözlemledik.

Ticaret ve sanayi sergileri ayrı bir renk kattı festivallere.

Çorum'da üretilen birçok mamulün tanıtımı yapıldı.

Halkımız değişik bir şeyler görmenin heyecanı ile bu festivallere akın etti.

Çorum'u tanıtıcı bazı fikri sempozyum ve açık oturumlar,konferanslar düzenlendi.

Bence işin en verimli tarafı bu olmasına rağmen maalesef bu kültürel faaliyetler halktan fazla ilgi görmedi.

Kitap sergileri açıldı. Ama sergiye iştirak eden yayıncılar katıldıklarına pişman oldular. Gezenler çoktu ama alışveriş yapanlar o kadar azdı ki.

Kitap okuma düzeyinin yüz binlerin altında olan bir halk için adeta "kitabın burada ne işi var?" gibi birizlenim bıraktı.

En fazla alaka yine dönme dolaplara, şans oyunlarına ,çarpışan arabalara oldu.

Hayatını şenlik havası içinde geçirenlerin uğrak yeri oldu festivaller. Birçok avare gencin ve ekmek arası döner satanların uğrak yerleri oldu festivaller.

Yine yabancı folklor ekipleri geldi, nostaljik sayılan faytonlar hevesli Çorumluları taşıdı,taşıdı.

Doğrusu "Uluslar arası" boyutunu pek göremesek de halkın beklentilerine uyan bir festival havası davardı.

Yoksa,bir yıl öncesinden uğradığı festival alanına,bu yıl yine aynı şeyleri görme ihtimaline karşı yine topluluklar halinde gidilecek,ya bir çatal kaşık takımı,yada çocuğuna bir balon alınacak.

Dar alanlarda ve dar mekanlarda sergilenen sanayi ürünlerine şöyle bir bakıp geçeceğiz.

Faydası şu olacak belki:

Seyyar satıcılar ve işportacıların rantları birden artacak.

İşinden,gücünden fırsat bulanlar ise şöyle bir iki saati çocukları ile beraber bu alanda geçirecekler.

Resmi törenler yapılacak,

Kendimiz çalıp,kendimiz oynayacağız. Çevre illerden veya büyük illerden "şu Çorum'daki Uluslar arası festivali bir gezelim" diye gelenler var mı hep merak ederim ?

Ama olsun. Halk biraz deşarj olur.

Yaşasın festival !

Yaşasın eğlence,

Yaşasın halk oyunları.

TURİZM VE BİZLER

Mahmut Selim GÜRSEL

26. Sayıdan Devam

Numaralarda kayıtlı bulunan Çorum'a ait fermanlarincelenmeye değer eselerdendir.

ÇORUMKALESİ: Kale Selçuki mimari özelliğini taşımaktadır. Kalenin ne zaman yapıldığı kesin olarak bilinmemektedir. Evliya Çelebiye göre: Şehrin kıble tarafında celali şerrinden emin olmak için cahar (dört) köşe bine bir kaleyi rağnası vardır amma küçüktür. Bir kapusu vardır. Dizdarı neferatı,müstevfi cephanesi,birkaç hanesi vardır. İslâm binasıdır" Demekte ise de bu kesin değildir. Kalenin yapımında kullanılan taş malzemelerinden bazılarında Rumca yazılı kitabeler bulunmaktadır. Kalenin şekli kare plana yakındır. Surlar 80'er metre uzunluktadır. Kale duvarının yüksekliği 7.35 santimetredir. Sur genişliği 2.40 santimdir. Surların dört köşesinde çapları 5 metre olan kuleler bulunmaktadır. Her cephede iki tane 6.90X2.65 ebadında burçları bulunankalenin iki kapısı bulunmaktadır. Anakapı kuzey yönünde olup 270x3.10 ebadındadır. Kapının üzeri saç olan kapının kalın dövme çivilerle perçinlenmiştir. Güney cephesinde 1.00x1.70 ebadında küçük kapı bulunmaktadır.

Kalenin girişinde 400x400 ebadında iki pencereli oda kale kumandanına aitken bugün zindan ile birleştirilerek cami olarak kullanılmaktadır. 1961 tarihinde kale bir restore çalışması ile kuzey surları onarılmıştır.

SAAT KULESİ: Merkez İlçenin Hürriyet Meydanında bulunmaktadır. Sultan II. Abdülhamit'in tahta çıkışının 25. yıl dönümünde valilere gönderdiği "Şehrinize Saat Kulesi Yapınız" fermanı üzerine,Çorumlu 7-8 Hacı Hasan Yapınız" fermanı üzerine,Çorumlu 7-8 Hacı Hasan Paşa tarafından Hicre 1312 Miladi 1894 tarihinde yaptırıldığı bilinmektedir. Saat kulesinin yerden Yüksekliği 27.50 santim olup gayet geniş bir temel üzerine inşaa edildiği, taban kısmının 8 köşegen olup her köşesinin 2.10 santimetre gelmektedir. Taban kısmı 5.30 santimdir. Anagövde 24 köşegen

Olup,gövde çapı 3.90 santimdir. Şerefe kısmından sonra kule dört köşegen olarak çatı kısmına kadar yükselir. Saat kulesi kapısı üzerinde Hattat Nuri Koman tarafından yazılmış kitabe bulunmaktadır. Kuleye 81 basamakla çıkılmakta,aydınlatılmak üzere küçük aydınlatma pencereli vardır. Şerefe süslü demir parmaklıkla çevrilidir. Kulenin dört tarafında saat kadranları bulunur,kadranın çapı 1.50 santimetre olup,yelkovan uzunluğu 85 santim,akrep uzunluğu 70 santimdir. Saat kulesi yarım saatlerde ve her saat çan vuru yapmaktadır. Halk arasında saat kulesine "Çan Saati" denilmektedir.

ULU (Murad-ı Rabbi) CAMİİ: Hicri 1305 tarihinde ibadete açıldığı sanılmaktadır. Çöplü Mahallesi,Osmancık Caddesi üzerinde müstakil taş binadır. Çatısı beşik çatı olup,gizli büyük bir kubbesi bulunmaktadır. Caminin minber'i gayet teyzin ahşap olup,mermer mihrebi bulunmaktadır. Cami birçok deprem neticesi onarım görmüştür.

Cami ve Velipaşa camii olarak bilinir. Hicri 1652 tarihinde Çorum Defterdarı Abdülbaki Paşa tarafından yaptırılmıştır. 1865 tarihinde onarım görmüştür.Ahşap binadır. Devam Edecek

ÜNİVERSİTEYE HAZIRLIK

Kamil AYCAN

Eğitim;temel olarak kişileri ileriki mesleklerine hazırlamaya yönelik bir araçtır. Ancak bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de orta öğr etimin kişileri genelde mesleğe hazırlamadığı bilinmektedir. Bazı meslek okulları dışında ortaokul ve lise eğitiminin neredeyse tek amacı öğrencileri üniversite sınavlarına hazırlamaktır. Bu durumun yol açtığı sakıncalardan birisi öğrencilerin okudukları derslerin gerçek ya şamla bağlantısını kuramamalarıdır. Birbirinin d evamı olması,hatta yaşam boyu iç içe sürmesi gereken eğitim ve çalışma birbirinden kopuk olarak algılanmaktadır.

Tek amacı üniversiteye hazırlanmak olan genç üniversite sınavını kazanmadığında bütün emeklerinin boşa gittiği düşüncesine kapılabilir. Okul başarısızlığı,özellikle de üniversite sınavını kazanamamak gençlerde kendine güven kaybı, sıkıntı,huzursuzluk yaratmaktadır. Genç bir yandan kendini başarısız hissetmekte,bir yandan da aldığı eğitimin bir işe yaramadığı düşüncesine kapılmaktadır. Bu duruma sıklıkla aile ve çevrenin beklentilerini yerine getirememiş olmanın yarattığı suçluluk duygusu eşlik etmekte iş bulamadıkların da ise gençlerde ümitsizlik ve depresyon ortaya çıkmaktadır.

Meslekleri gereği gençlerle çalışmaları gereken kişilerin gençlerin özelliklerine uygun bir yaklaşım geliştirmeleri gerekmektedir. Gençlerle ilgilenen öğretmenlerin, onların gelişim aşamalarına bilmeleri gerekir. Düşünce yapılarını, zekalarını, duygularım özelliklerini,yaratıcılıklarının düzeyini ve diğer psikolojik özelliklerini bilmek öğretmenin gençlere karşı tutumlarını belirlemede yardımcı olur. hangi yaşta,hangi bilginin aktarılabileceğinin ve hangi davranışların belirlenebileceğinin bilinmesi öğretmenlerin eğitim programlarını hazırlamasına yardımcı olmaktadır.

İster orta eğitime devam edip üniversiiteye hazırlansın,isterse okulu bırakıp çalışmaya başlasın,iş seçimi ergenlik döneminde kişinin karşısına çıkan önemli sorunlardan birisidir. Gençlik döneminin kişinin sosyal ve ekonomik bağımsızlığını kazanması ile sonlandığı kabul edilecek olursa,iş sahibi olmanın dönemin başlıca gelişimsel görevlerinden birisi olduğu ortayaçıkar.

Genç on yedi,on sekiz yaşlarında gerçekçi seçimler yapma dönemine ulaşır. Bu dönemde yapacağı seçimler gencin geleceğini büyük ölçüde belirler. Kendi gereksinim ve ilgilerini,işle ilgili beklentilerini tekrar gözden geçirir. Bütün bu süreç boyunca gençlerin iş seçimi konusunda bilgilenmeleri gerekir. Çünkü genç ilgilendiği işin neler gerektirdiğini,kendisine ne tür imkanlar sağlayacağını,o alanda iş bulup bulamayacağını bilemeyebilir. Yönlendirildiğinde gencin ilgileri genellikle dağınık biçimde gelişir. Bu dönem genç için olduğu kadar ailesi için de değişiklikler getiren bir dönemdir. Ebeveyn,çocuğunu sürekli koruyup,onun adına seçimler yapıp sonra birden kendi haline bırakamaz. Geleceği gerçekçi ve iyimser biçimde görebilmek için bir güven duygusu gereklidir. Kişi kendini ortaya koyabilmeli riskler alabilmeli ve neler yapıp neler yapamayacağını görmelidir. Gencin bazen zorluklar yaşayarak bunlarla baş etmeyi öğrenmesi,kendi seçimlerini yapabilir hale gelmek için başarısızlıklar yaşaması, sonuçlardan ders alması gerekir. Bağımsızlık,sorumluluk ve kendini kontrol yavaş yavaş deneyerek ve öğrenilerek gelişir.

Üniversiteye ve hayata hazırlanan tüm gençlerimize başarılar.

Kaynak: H. Özbey/E. Özyürek Gençlik Y.Y.K. İletişim yayınları

EKSİK SAYILARINIZI TAMAMLAYINIZ !

MEVCUT SAYILAR

1. Sayı 1.500.000 Tl.
2. Sayı 1.500.000 Tl.
3. Sayı Mevcudu Kalmadı
4. Sayı Mevcudu kalmadı
5. Sayı 1.500.000 Tl.
6. Sayı 1.500.000 Tl.
7. Sayı 1.500.000 Tl.
8. Sayı 1.500.000 Tl.
9. Sayı 1.500.000 Tl.
10. Sayı 1.500.000 Tl.
11. Sayı 1.500.000 Tl.
12. Sayı Mevcudu Kalmadı
13. Sayı 1.500.000 Tl.
14. Sayı 1.500.000 Tl.
15. Sayı 1.500.000 Tl.
16. Sayı 1.500.000 Tl.
17. Sayı 1.500.000 Tl.
18. Sayı 1.500.000 Tl.
19. Sayı 1.500.000 Tl.
20. Sayı Mevcudu Kalmadı
21. Sayı Mevcudu Kalmadı
22. Sayı 1.500.000 Tl.
23. Sayı 15000.000 Tl.
24. Sayı 1.500.000 Tl.
25. Sayı 1.500.000 Tl.
26. Sayı 1.500.000 Tl.

Posta ile istenilen sayıların her birisi için 550.000 Tl. Ilave edilecektir. Siparişlerinizi kargo ile de isteyebilirsiniz. İl dışından olan istekler için 1260013 numaralı POSTA ÇEKİNE toplam ücreti yatırınız . ÇORUMLU 2000

BAHAR YORGUNLUĞUNDA HAMAM DÜŞÜNCELERİ

Ahmet ERTEKİN

Erken gelen ilkbaharla doğa tutkum da depreşti. Herkes gibi hafta sonunu bende bağda geçirdim.

Rahmetli babamın "ben öldükten sonra harap olur" diye korktuğu,İskilip'teki kendi kaderine terk edilen mülklerimizi yeniden keşfetmeye başladım.

Kuruyan ağaçları kesmek,yozlaşan meyveleri aşılamak gibi ilgi ve ciddiyet gerektiren işlerle uğraşmaktan büyük keyif almak,"insan yaşlandıkça gözü toprağa düşer" özdeyişini kanıtlarcasına çalıştım,çalıştım... Yıllardır ilk defa bedensel yorgunluğun hazzını duydum.

Yorgunluğu gideren en iyi ilacın HAMAM olduğunu bilenlerdenim.

Hamam,ılıca veya kaplıca denilen doğal sıcak sulu temizlik mekanlarının yanısıra,uygarlık tarihinde Romalılarla birlikte yer alan,Anadolu'da Selçuklular ve Osmanlılarla gelişerek günümüze kadar kesintisiz olarak devam eden bir kültürel gelenek ve mimari bir yapıdır. Romalılarda hamamlar sadece temizlik için değil;zevk ve eğlence mekanları olarak kullanılmışlardır. Seks içerikli her türlü sefahatin yaşandığı,Romalı asillerle kölelerin ayrı ayrı kullandıkları bu yapılarda sıcak ve soğuk sulu havuzların yanı sıra buhar banyosu yapılan saunalar da vardı.

Türkler İslâmiyet'le tanışıp yerleşik hayata geçtikten sonra inançları gereği temizliğe daha çok önem vermişlerdir. Bu amaçla her evde bir gusülhane,banyo,büyük konaklarda hamam gibi mimari bölümleri doğmuş,şehir merkezlerinde ise halkın yaralanabileceği büyük hamamlar inşa edilmiştir. Bir başka değişle hamam,inancın mimariye yansımasıdır. Haftanın belirli günlerinde kadınlar,diğer günler erkeklere hizmet veren bu yapılara çarşı hamamı;erkek ve kadınlara her gün hizmet veren,genelde simetrik planlı hamamlara ise çifte hamam adı verilmektedir. Çorum'da Paşa ve Yeni Hamamlar,İskilip'te Sabah Hamamı çifte hamam tanımlarının en bariz örnekleridir.

Göbek taşında yorgunluk atmayı yeğlediğim yer,Süleyman'ı Kanuni yapan büyük Şeyhülislam Ebusuud Efendi tarafından yaptırılarak İskilip halkının yararına vakfedilen Sabah Hamamı idi. Bir mevsim restorasyon gören hamam,WC lerin yeniden tamiri ile ve sauna ilavesiyle modern bir görünüş kazanmıştır.

İskilip'te yıllardır İskilip Belediyesi tarafından işletilen bu tarihi mekan aynı zamanda hamam adabının öğrenildiği bir eğitim ortamıdır. Peştamal tutunma, keselenme,büyüklere takunya,terlik sunma,edepli oturup yıkanma,tanıdık büyükleri keseleme,abdestlenelere peştamal tutma ve havlu verme gibi sosyal içerikli ikramlar ve dayanışma burada öğrenilir. Ayrıca,göbek taşı ve soyunma-giyinme mahallerindeki sohbetlerde hamam kültürünü tamamlayan ögelerdir. Tarih olan damat ve gelin hamamları geleneği folklorumuzun zenginliklerinden olup,canlı tanıkları kaybolmadan araştırmacıların ilgisini beklemektedir.

Sıcak ve temiz bir hamamda ter atıp yıkandıktan sonra dinlenirken,çocukluğumda "bir daha babanla gel" uyarısını alıncaya kadar annemle gittiğim kadınlar hamamı ve bahşişli kurna tahsisleri;babamla gittiğimiz erkekler hamamıyla erkekler safında ilk defa yer almanın verdiği gururu düşledim. Nostarjiyik takıldım.

İki bardak limonlu kant içip,hamamdan çıkarken makamını ve bestekârını bilmediğim bir eserin aklımda kalan mısralarını mırıldanıyordum:

"-Ey hamamcı bu hamam
Güzellerden kim gelir ?
- Ah efendim güzel değil,
günde yüz bin can gelir."

YEŞİLİ KORUMAK

Mahmut ŞAMLI

Yeşil adı bile iç açıcı ve dinlendiriciliği çağrıştırır insan oğluna. Yaşadığımız dünyamızda oksijen üreten tabii fabrikamızdır bitkiler. Bizim tükettiğimiz oksijeni bizlerin yaşaması için üretirler.

Yeşili korumamız gerek. Korumakla da yetinmeyerek yeni yeşil alanları şehrimize eklemeliyiz. Hele elimizin altında bir takım yeşil alanlarımız varsa Çorumlular olarak ona hiç düşünmeden sahip çıkmalıyız.

Bütün bunlar nereden aklıma geldi dersiniz ? Geçenlerde Çorumlular olarak Ahçılar Bağında bağı olan bir grupla konuşuyorduk. Görüşlerine değer verdiğim bir büyüğüm burası yeşil alan kabul edilmiş. Dolayısıyla yerleşim alanı olarak burası kapalı. Burada bir dönümlük alana 50 metrekarelik yapı izni veriyorlar. Halbuki 50 metrekarelik alanda günlük hayatın gerektirdiği rahatlıkla yaşamak mümkün değil. Bu yüzden 50m^2 yani % 5 olan yapı izni bağcılar için cazip değil. Halbuki burası şehir merkezine çok yakın. Bu bağların sahipleri,bu yakınlığa rağmen bağları ile yeteri kadar ilgilenmiyorlar. Yeşil alan olarak kabul edilen bu yere yeşilliğini günden güne yitiriyor. Yaşlı ağaçlar kurumaya başlamış. Yeni ağaç dikmek içinde bağ sahipleri fazla çaba göstermiyorlar. Yeşil alan olarak kabul edilen bu bölge korkarım ki yakında sararmış,kurumuş ve çalı çırpıdan ibaret bir yer olacak. Bunun mutlaka önlenmesi gerekir. Peki bu işi nasıl yapacağız ? Belediyemiz Kuruçay Köyünün arazilerinde villa arsalarına izin veriyor da buraları görmüyorlar mı ? Bence ilk meclis toplantısında %10 yapı izni kararı çıkartılmalı. 1000 m^2 yeri olan bağ sahibi yerden 7 metre yükseklikte ve 100 metrekarelik daimi konut müsaadesi verilirse ve kalan 900 metrekarelik yerinde ağaçlandırma ve yeşili koruma kararı çıkartılırsa,bugünkü durumu ile mukayese edilemeyecek kadar mükemmelliğe ulaşılır. Ahçılar Bağı bu günkü durumundan çok daha farklı ve güzellikte bir yeşil alan olur.

OKUYUCU MEKTUBU

Şu anda Ahçılar bağının yeri yeşil olarak kabul edilmesi;**yeşili korumamaktadır**. Çağımız bilgi çağı. Artık bir alanın adının yeşil olması,o yeri yeşil yapmıyor. Hele hele ilimizde hiç yeni yeşillikler oluşturulmuyor.

Lütfen akılcı olalım. Hatada ısrar etmeyelim. Yeşilin,yeşilliğin uygulanmayan kararlarla korunmadığını görelim. Bu yeşil alanı sahiplerine korutalım. Her gün çevresinde yeşili görmek isteyenlerden bu fırsatı esirgemeyelim. Cevre bilincini burada yaygınlaştıralım. Dikenlik ve çalılık olan Ahçılar Bağlarını bakımsızlıktan kurtaralım. Bir dönümüne vereceğiniz yapı izni inanın yem yeşil bir örnek oluşturacaktır. Bu çevremizdeki diğer yeşil alanlara da örnek teşkil edecektir.

Sayın Belediye başkanım ! Bu bölümde 8-10 dönümlük tek parça bağ ve bahçeler bulunmaktadır. Bu yerlere bir yada birkaç alternatifli 100 metrekarelik oturma alanlı ve 7 metre yükseklikli "Villa Evleri Projesi" çizdirip,hem projeden ve hem de ruhsattan belediyemize gelir elde etmiş olursunuz. Burayı siteler şeklinde Avrupavari merkezi sistem ısıtmalı,içi yüzme havuzlu,tenis kortlu siteler oluşmasında öncülük ediniz. Bu şeref neden size ait olmasın ?

Şayet bu önerilerim hayata geçirilirse Ahçılar Bağı enaz 50 sene YEŞİL KALIR. Yok bu önerim dikkate alınmazsa en fazla 5 yıl sonra oralarda bloklar halinde beton yığınları oluşmaya başlar. Lütfen bu bölgeyi benim önerim gibi düşünün ve gezmenizi istirham ediyorum.

Saygılarımla.

GELECEĞİMİZİN TEMİNATI ÇOCUKLARIMIZ

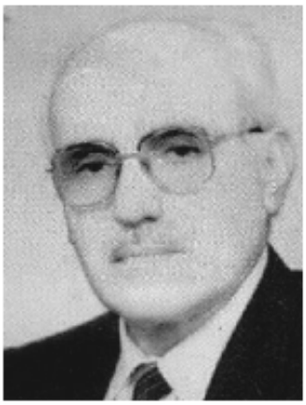

Recep CAMCI

Değerli okurlarım !

Başlıkta belirttiğim gibi bu yazımda çocuklarımızla,onların dünyaya geldiklerin den sonra,büyütüp yetişmelerinde; annesine,babasına,vatan ve milletine,devletine ve bayrağına hülasa içinde yaşadığı cemiyetine faydalı bir unsur olarak yetişmeleri ve yetiştirilmeleri hususunu düşündüm. Birkaç cümle ile kısa ve öz olarak,hem İslâmi yönden,hem insâni yönden değinmek istedim ve kaleme aldım.

Evvelâ Yüce Kitabımız Kur'an-ı Kerim'in şu uyarısı dikkatimi çekti: Sözünde en hayırlısı olan Allah C.C. Kelamı ile söze başlamak istedim. Tahim Suresi Ayet 6'da Yüce Mevlâ iman edenlere şöyle hitap ediyor: !Ey iman edenler;yakacağı taşlar ve insanlar olan ateşten kendinizi,aile ve çocuklarınızı koruyunuz" Hitabı ile bizleri uyarıyor. Bu ilâhi hitaptaki verilmek istenen mesaj: Çocukların güzel yetişmesi hususunun mesuliyeti anne ve babaya ait olduğu belirtilmektedir. Öyle ise;gözümüzün nuru,gönlümüzün süruru,yuvamızın neşesi olan çocuklarımızın iyi yetişmesi elbette ki en başta vazifemiz olduğunu bilmek gerek. Cemiyetlerin dünya üzerindeki varlıklarını sürdürebilmeleri için şu üç hususun ısrarla korunması lazım olduğu belirtilmektedir. Birincisi:neslin korunması. İkincisi:dinin korunması. Üçüncüsü: dilin korunması. Biz burada neslin korunmasını hedef almış bulunmaktayız. Mevlâ nasip kılarsa ileride diğer iki maddenin de nasıl korunacağını belirtirim İnşallah.

Neslin korunması: İşte geleceğin teminatını ve mesuliyetini üzerlerinde taşıyacak olan çocuklarımızın güzel yetişmeleri hususu,her anne ve baba üzerinde çocuğun hakkı,aynı zamanda cemiyetin hakkıdır.

Değerli okurlar !

Her anne,baba çocuğunun geleceğinde rahat bir hayat yaşamasını ister. Ancak bunun yanında manevi hayatını ihmal etmemek gerekmektedir. Çocuğu küçük yaşta iken Allah C.C. korkusu ve sevgisini ve Peygamber sevgisini aşılamak,Allah'a karşı olan vazife ve sorumluluklarını öğretmekte gerekmektedir. İyi bilmek lazım ki;yalnız dünya hayatını temin etmek,manevi hayatı ihmal etmek bir şey ifade etmez. Yazımızın başında belirtmiş olduğumuz Yüce Allah'ın buyruğuna kulak verilmemiş olur. ciğer paremiz çocuğumuzun dünyasını yapıyoruz derken,ebedi hayat olan manevi hayatını mahvetmiş oluyoruz ki,yarın Huzur-u İlahi'de bu mesuliyetin cezası çok ağır olur. Allah C.C. korusun. Yazımıza Peygamber Efendimizin çocuklarımızın yetişmesi hususunda şu veciz ve mübarek sözleriyle son vereceğim. "Hangi bir ana evinde oturur,çocuğunun terbiyesiyle uğraşırsa;o anne cennette benimle beraberdir." Evet ne mutlu analara ! Ve yine:"Hayırlı evlat yetiştiren anne ve babanın öldükten sonrada sevap defteri kapanmaz" ve yine "Evlatlarınızı geleceğe göre hazırlayın,yüzücülük,atıcılık gibi hayati sporları öğretin"

Hülasa çocuğun doğduğu günden itibaren sıhhatinden,yiyip içtiği gıdasından,giyim ve kuşamından,terbiye ve ahlakından,eğitim ve öğretiminden mesul olduğumuz idrak ve şuurunu bizlere bildirmektedir. Ne mutlu,anne ve babasına, vatan ve millete hayırlı evlat yetiştirenlere.

Ya Rap !

Bizleri çocuklarımızla dünyada rezil,ahrette hacir eyleme. Amin.

Sevgiler,saygılar aziz okuyucularım !

ÇORUM SANAYİSİNİN DIŞA AÇILIMINDA FUAR VE SERGİLERİN ÖNEMİ

Cihat ECDAROĞLU

Tanıtım yapılmadan, üretim yapmanın bir yararı yoktur. İstihdamın yaratılmasında üretken bir ekonomi gerektiği kadar, üretilen ürünlerin tanıtılması da ayrı bir yer tutar. Özellikle günümüz dünyasında tanıtılmayan ürünün pazar bulma şansı yoktur. Bu nedenle girişimcilerimizin, ürettikleri ürünün tanıtımını yapmaları şarttır. Bunun yolu da fuar ve sergilerden geçer.

Çorum'da sermaye birikimini sağlayan Çorumlu sanayici ve iş adamlarımızın tekrar Çorum'a yatırım yapmakta oluşları, Çorum sanayisinin en temel özelliklerinden birisi olup, kentimiz açısından da her zaman gurur duyduğumuz bir davranış biçimidir. Verimli olmayacağını bilmesine karşın, Çorum'da kazandığını, Çorum'a yatırmak anlayışı her türlü takdirin üzerindedir. Ancak, hem kent ve hem de sanayi ve ticaret potansiyelimizin dışa tanıtımı konusunda aynı şeyleri söyleyebilmemiz maalesef mümkün değildir. İşte 1980'li yıllardan itibaren, bu anlayışı değiştirmenin, çağa ayak uydurmanın ve faaliyetlerimizi, ürünlerimizi ve kentimizi dışa tanıtım konusunda yoğunlaştırmanın çabası içerisinde, sanayi ve ticaret sergilerini organize etmeye çalıştık. Ancak bugüne kadar, arzu ettiğimiz, ilimize ve iş adamlarımıza yakışır bir organizasyonla ortaya çıktığımız söylenemez. Bütün bu zor koşullara karşın,yıllardır çadır sırtında, göçebe görünümünde, büyük özveriyle ürünlerini teşhir etmek için katkıda bulunan iş adamlarımıza birkez daha teşekkür etmek istiyorum. Her yıl festival bünyesinde açılan sanayi sergisinde, bir sonraki yıl için sanayicilerimize ürünlerini daha iyi koşullarda teşhir etme olanağına kavuşacakları sözü ve-Rilmesine karşın, maalesef bugüne kadar bu sözlerimizi sanayicilerimize karşı yerine getirdiğimiz söylenemez. Hal böyle olunca da son yıllarda da sanayi sergileri, haklı olarak sanayi sergisi olmaktan çıktı, maalesef panayır yerine dönmeye başladı.

Ancak, son aylarda yaşanan bir gelişmeden söz etmek istiyorum. Vali, Belediye Başkanı ve Belediye Meclisinin değerli üyelerinin katkıları sonucunda Kültürpark alanında Oda'mıza tahsis edilen ve sonuçlanma aşamasına gelen yerde, hazırladığımız proje çerçevesinde, TSO Kompleksinin ilk olarak kapalı sergi alanlarından başlayarak, yıllardır özlemini çektiğimiz ilimize ve sanayicilerimize yaraşır bir mekan yaratacağımız konusunu saygıdeğer Çorum halkının bilgisine sunmak istiyorum..

Böyle bir mekanda gerek ilimizin ve gerekse Çorumlu sanayicilerimizin ürettikleri ürünleri teşhir ederek tanıtım açısından çok büyük yararlar sağlayacağı ve kent ekonomisine de olumlu katkılarının olacağına yürekten inanıyorum.

Bu vesile ile 21.Çorum Uluslararası Hitit Fuar ve Festivalinin başarılı geçmesini diliyor, önümüzdeki yıldan itibaren daha kapsamlı bir sergide buluşmak dileğiyle.

Saygılarımı sunuyorum.

BİLGİSAYAR DÜNYASI

Said ALACA

WEB TASARIMI -I-

Yerimizde duramıyoruz, şu internet çıktı çıkalı. Genelde internette sörf yaparken başkalarının sitelerini ziyaret ediyoruz. Artık benim de bir web sayfam olsun diyorsanız gelin birlikte inceleyelim. Tabi bu tasarımlarımız. Amatör ve profesyonel olarak kategorilere ayırabiliriz. Biz şimdilik amatör bir web sayfası nasıl yapılır ona bir göz atalım.

Bilgisayarımızda bir web sayfası tasarlayacaksak front page 98-2000 vb.. sürümleriflash, authoware, freehand, adobe image styler vb... programlarına ihtiyacımız olacak. Tabi bu programları internetten download edemiyorsak, mynet, meyme.net gibi sitelerin bizleriçin hazırladığı hızlı sayfalar var. Mynet'i örnek verecek olursak öncelikle üye oluyoruz ve sitemynet sayfasındaki yönergeleri izliyoruz. Sayfayı beğenmemişseniz az öncek sıraladığım programları kullanarak başkalarının sayfalarında da beğendiğiniz dosyaları sitenize koyabilirsiniz.

Domain aldığınız sitenin upload bölümüne ana sayfayı index.html ya da man.html olarak kaydetmeniz yeterli. Diğer ücretsiz sayfa veren mynet gibi sitelerde ise bu işlemi kolayca gerçekleştirebiliriz. sitelerimiz için gerekli olan kodları dhtml, cgi, java vb... kodları isearama motorlarından kolayca bulabilir ve sitenize özel görünümler kazandırabilirsiniz. www(world wide web)aracılığı ile sanal ortamda istediklerinizi gerçekleştirebilirsiniz. Aldığımız siteler ise mynetten aldığımız site http://üyeadı.sitemynet.com olarak internete verilir eğer uzun diyorsanız, www.8m.com - www.register.com - www.cjb.net - www.virtualave.net gibi siteler aracılığı ile sitemizin ismini ücretsiz olarakkısaltabiliriz. Tabiki bu arada hackerlara dikkat etmek gereklidir. İlerki yazılarımda sizleri hacker konusunda bilgilendirmeye çalışacağız.

Sitemizi kolay yoldan www.isminiz.com kişisel olarak www.isminiz.com.tr-net.tr gibiadresleri de belli bir ücret karşılığı almak mümkün. bunu için www.isminiz.com sitesini kullanabilirsiniz.

Kullandığınız tasarım programını kullanmayı bilmiyorsanız, arama motorlarından bilgi edinebilirsiniz.

Bir sonra ki yazıya kadar hoşça kalın, her türlü sorularınız içinmail adresim saidalaca@hotmail.com bana yazın...

İNTERNET SÖZLÜĞÜ:

Realtime: Gerçek zamanlı, aynı anda.
Screen saver: Ekran koruyucu.
Toolbar:Genellikle yazılımların üstünde bulunan menü çubuğu.
Online:Aktif olarak sisteme bağlı olma.
Offline:Aktif olarak sisteme bağlı olmama.
Optional:İsteğe bağlı.

HATA MESAJLARINDAN BAZILARI:

Disk boot failure: Bilgisayarda açılış yapacak dosyanın eksik olmasıdır.
Missing operation system: Harddiskin biçimlendirilmediğini gösterir.
Harddisk fail(80): Harddiskin çalışmadığını ya da doğru tanıtılmadığını gösterir.
Flopy disk fail(40): Disket sürücünün bozuk olduğunu ya da tanıtılmadığını gösterir.
Vfat: Sistemin durması demektir. İşletim sisteminin tekrar kurulması gereklidir.
Floppy Disk Fail(c0): Ana kartınızın floppy'i kontrol edememesidir.
Kesim bulunamadı: Disketinizin formatsız ya da arızalı olduğunu gösterir.

Hazırlayan Erdal ODABAŞ

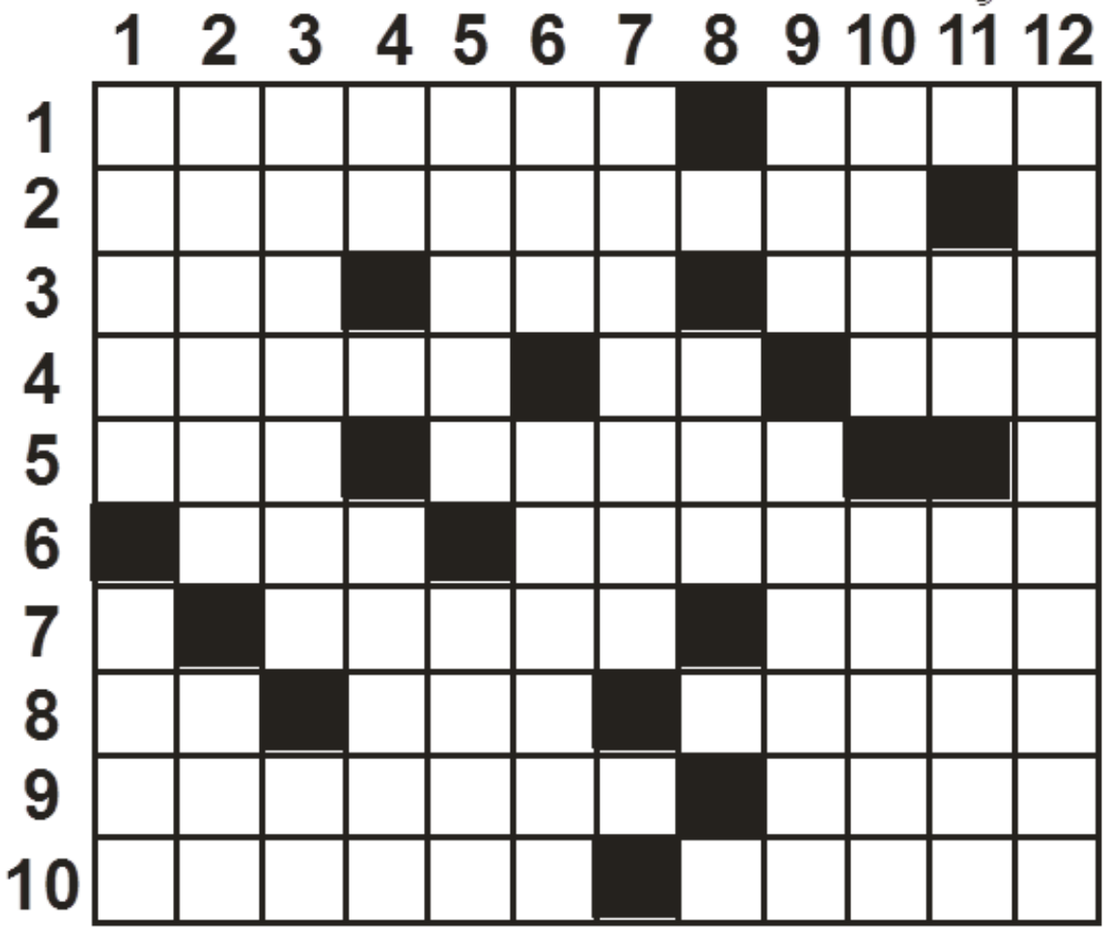

SOLDAN SAĞA

1- Mikanın siyah renklisine verilen isim - Laikliği benimseyen 2- Ünlü hikayece Sait Faik'in soladı 3- Tibet öküzü - Rutubet - Moğol krallarına verilen unvan 4- Adakta bulunma - Köpek, kelp - Çobanlar 5- Bir oto yolumuz - Kârın zıddı 6- Bir balık yakalama vasıtası - Bir Ermeni erkek adı 7- İslâm'ın bir şartı - Toplu halde şarkı ya da türkü söyleme işine verilen ad 8- Farça'da su - İlkel bir deniz vasıtası - Savaşta askerin kullandığı savunma ve saldırı aracı 9- Doğruluğu tartışılmayan,gerçek -Kaz'a ve ilimizin kimi yerlerinde verilen isim. 10- Reşat Nuri Güntekin'in bir romanı - Zıt,aykırı

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1- İlimizin bir ilçesi - Bİr erkek adı 2-Allah'ın emri ve yasaklarına uymak -Eskiden kuvvetli hükümdarın zayıf olan kraldan aldığı vergi 3- Geceleri denizde görülen parıltı -İlimizin kimi yörelerinde bayanların birbirine hitabı 4- Osmiyumun simgesi - Bir güzel sanat dalı 5- Savrulmak üzere yığılmış tahıl-- Hz. Ebu Bekir'İn bir komutanı 6- Sahip,melik - Başkalarının sırtından geçinen 7- Onarım işleri 8- Baskı,basma işi 9- Vücudun çeşitli bölgelerinde oluşan ipliksi uzantıların (tersi) - Bayan rakip 10- Gelir getiren mülk - Yıkıntılardan arta kalan değersiz birikinti 11-El bilekleri iltihabı -O yer de anlamlı kelime 12- ŞU an Halter Federasyonu Başkanlığını yapan Çorumlu.

DOKTORUNUZ YANITLIYOR

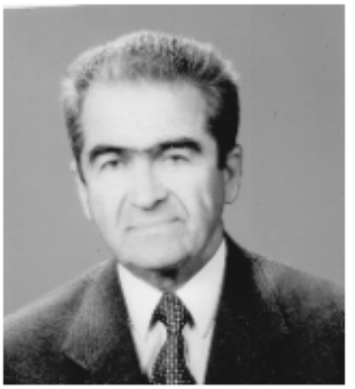

Dr. Rıfat PATIR

BEL FITIĞI-BEL KAYMASI

Sırtta,boyunda ve bel bölgelerinde olabilir. Şiddetli bir ağrı ile başlar. Öksürme ile,ağır kaldırma ile,aksırmak ile,şiddetli,batıcı bir ağrı olur. eğer fıtık boyunda ise kolda ve elde;eğer kayma belde ise bacaklarda uyuşukluk olur ve bu uyuşukluklar ekseriya tek tarafta olur.

Bel kemiklerinin arasında disk denen ince yastığa benzer parçacıklar vardır. Zorlama,ağır kaldırma veya yaşlılık sebepleri ile bu yastık yırtılır,pörsür,incelir veya bir tarafında bir çıkıntı meydana gelir. Bu durumda bel kemiği yanlarındaki sinirlere baskı yapar. İşte ağrı ve uyuşmaların sebebi budur.

Eğer,erken teşhis bir ay içinde konursa ameliyatsız iyi olma şansı çoktur. On beş günlük tam bir yatak istirahatı ile disk kendini tamir eder. Ayrıca çekmeler,hafif masaj ve eksersizler,sıcak tatbikatlarda yapılabilir ve faydalı olur. eğer düzelme olmaz ise, uyuşmalar artıyorsa ameliyata karar verilir.

BEL SOĞUKLUĞU KESİN TEDAVİ EDİLEBİLİR Mİ ?

Eskiden hakikaten berbat bir hastalıktı. Lavajlar,sondalarla günlerce tedavi edilmeye çalışılırdı. Teşhisi de tam yapılmadığı için,hastadan hastaya ilişki ile geçerdi. Adeta salgın hastalık gibi her gün karşılaşılırdı.

Bu hastalık ayrıca romatizma da yapardı. Erkeklerde ve kadınlarda cinsel organlarda tahribat yapıp kısırlığa da sebep olurdu.

Bu devirde ise tedavisi en basit hastalıklardan oldu. İki ampul antibiyotik,hatta iki tanecik antibiyotik hap ile bir günde tedavi edilebiliyor.

BESLENME YETERSİZLİĞİ OLMAMASI İÇİN NELER YEMELİYİZ ?

Süt grubu gıdalar: 2-3 bardak süt veya sütten yapılan gıdalar ve yağlar.

Et grubu: günde 2-3 porsiyon etli yiyecekler. Haftada 4'ten az yumurta veya bunların yerine bezelye,fasulye,bulgur yenilebilir.

Sebze ve meyve grubu: günde 4-5 Porsiyon her türlü sebze veya meyvelerden yenilmelidir.

Ekmek ve tahıl grubu: günde 4-5 dilim ekmek veya bu cinsten yiyeceklerden alınmalı.

Bu liste sağlıklı normal insanlar içindir. Perhiz icap eden bir hastalığı varsa,o hastalığa göre doktorunuz yiyeceklerinizi sizin için tayin edecektir.

BEŞİNCİ HASTALIK

Beşinci hastalık bir haftada kendi kendine iyi olan bir hastalıktır. Hafif grip gibi başlar. Yüzde,karında ve kolların dış kısmında fırça ile kırmızı boya sürülmüş gibi kızartılar çıkar. Hele yüzdeki görünümü,tokat vurulmuş gibidir. Hafif seyreden bir hastalıktır.

BOĞMACA

Boğmaca boğuluyorcasına gelen öksürükten adını alır. Hastalığı Bordotella Pertussis isimli bir bakteri yapar. Havadaki mikropların solunması ile hastalık soğuk algınlığı şeklinde başlar.

Mikrobu alanda; aksırık, tıksırık, nezle,kuru öksürük vardır. Grip zannedilir. 15-20 gün sonra patlama şeklinde nöbetlerde tipik boğmaca öksürüğü başlar.

Nöbetler,ağlama,korku,hiddet esnasında başlayabilir. Öksürük nöbetinde nefes darlığı ve kusmalar olabilir. Boğmaca esnasında beyin ve akciğer zarar görebilir.

Boğmacalı çocuk yalnız bırakılmamalı,kusma esnasında başı öne ve yan tarafa çevrili tutulmalıdır,yüzü koyun yatırılmasını da tavsiye edebiliriz. Sık sık kustuğundan aç kalmaması için de kusmadan sonrada yiyecek verilmelidir. Boğmaca tedavi edilmezse 2-3 ay sürer. Tedavisi antibiyotiklerle olur. aşısı da vardır. Halen sağlık ocaklarında boğmaca-difteri-tatanos karma aşı şeklinde yapılmaktadır.

BESLENME 1

Dr. Sevda TANRIVERDİKLİÇ
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı

Bebekler için **en uygun besin anne sütüdür**. Hiçbir mama anne sütünün yerini tutmaz. Anne sütü bebeğe verilebilecek en uygun,besleyici ve sindirimi en kolay olan besindir. Doğumdan sonra ilk dört ile altı ay yalnız anne sütü verilmesi bebeğin tüm gıda ve su ihtiyacını karşılar. Başka birşey verilmesine gerek kalmaz. Bebek on beş gülük olduktan sonra D vitamini başlanmalıdır. Bebek 4-6 aylık olduktan sonra anne sütü verilmeye devam edilmelidir. Çünkü anne sütü bebekleri başta ishal olmak üzere birçok hastalıktan korur.

0-2 AYLIK BEBEĞİN BESLENMESİ:

Her 3-4 saatte bir anne sütü verilmelidir. Doktor önerisine göre D vitamini ve ihtiyaç varsa florür verilir. Nadir olarak anne sütü yoksa her öğünde 90-120 ml olmak üzere 3-4 saatte bir formül mama verilir. Anne sütü yetersiz ve formül mama almıyorsa inek sütü verilir. İnek sütü kullanımının zorunlu olduğu durumlarda ilk ayda yarı yarıya,ondan sonraki aylarda 2 kısım süt,bir kısım su olacak şekilde sulandırılır. 4. aydan sonra sütü sulandırmak gerekmez. Uygun şekilde sulandırılmış süt kabardıktan sora 5 dakika daha karıştırılarak kaynatılır. Kaynatma işleminin son birkaç dakikası normal olarak bir çay bardağının alabileceği her 100 gram süte bir tatlı kaşığı silme şeker ve bir çay kaşığı kadar zeytinyağı veya başka sıvı yağ ilave edilir. İnek sütü ile beslenmek zorunda olan bebeklere 2. aydan itibaren meyve suları verilmeye başlanır. Bu bebeklere doktorun önerisine göre demir ve 15. günden başlanarak tüm vitaminler içeren damla veya şuruplar verilmelidir. İnek sütü içindeki demir yeterince bağırsakta emilmez ve anemi (kansızlık) yapar. Bu nedenle zorunlu olmadıkça inek sütü verilmemelidir.

3-4 AYLIK BEBEĞİN BESLENMESİ:

Her 3-4 saatte bir anne sütü verilir. Anne sütü yetersiz ise,1-2 öğün formül mama ile tamamlanır. Anne sütü yoksa 5-6 öğün formül mama (hazır mama) verilir. Formül mama günde kilogram başına 150 ml olarak verilir. 3.ayın sonunda meyve sularına başlanarak bir öğün formül mama verilir.

4-6 AYLIK BEBEĞİN BESLENMESİ:

Öncelikle verilebilecek besinler: Anne sütü,devam formülü,yoğurt,sebze püresi,meyve püresi verilmelidir.

Besin miktarıve öğünler:4-5 öğün anne sütü + 1öğün yoğurt+1 öğün 150-200 gram sebze püresi+1 öğün meyve püresi verilir. Anne sütü yoksa.3 öğün 150 şer ml devam formül +1 öğün yoğurt+1 öğün 150-200 gram sebze püresi+1 öğün meyve püresi.

Besinlerin hazırlanması: Yoğurt evde hazırlanmalı, süzme ve ekşi olmamalıdır. Yoğurt,sebze ve meyve püreleri bebeği yeni besinlere alıştırmak için azar azar başlanır ve 1 ay içinde bir öğüne çıkartılır. Sebze püreleri patates,havuç,pirinç ile hazırlanabilir. Mevsimim sebzesi olarak kabak,bezelye ve domates kullanılabilir. Mevsimine göre elma cam rende ile rendelenmeli,meyve ve sebze püreleri için mikser kullanılmalıdır. Portakal mandalina ve limon sulara gaz,karın ağrısı,alerji yapmıyorsa birkaç çay kaşığı ile başlanılabilir Aksi halde altıncı aydan sonra tekrar denenmelidir.

Devam Edecek

YABANİ SARIMSAK (Ayı-Leylak-Karga sarımsağı)
Ail des ours,ail des bois-Aillum ursinum
(Liliacees-Zambakgiller)

Abidin ÇETİN

TANIMA VE BULUNUŞU: Kır ve tarlalarda ilkbaharın başlarında çıkmaya başlar. Mayıs,Haziran aylarında çiçek açmaya başlar. Ayılar bu sarımsağı yiyerek kış uykusuna yatarlar. Uyanınca da yer kanını,kamını ve bağırsaklarını temizlerler.

KULLANILAN BÖLÜMLERİ: Kök,yaprak,çiçek,tohum. Soğan kökleri bahçe sarımsağı gibi kullanılır.

İÇİNDEKİ MADDELER: Bahçe sarımsağı, Allium sativyum, A, A1, B2, PP, C vitaminleri,allicin, dialydisulfid, oleum allicine ! Mg-15 OE pensilin),ensimler,cinsiyet hormonları. Bahçe soğanı-Allium cepa: Sarımsaktaki maddelere ek olarak B5,E vitaminleri, flavionit,kükürt,glusid,lipid, prolid. Sarımsak otu-Allioria oficinalis: Azot bileşiği,özyağ,enzim.

ETKİ ÖZELLİKLERİ: Bahçe sarımsağı: Kan şekerini düşürücü,mikrop kırıcı,ağrı,sancı,kaşıntı giderici,idrar söktürücü, kan gerilimini düşürücüuyarıcı,güçlendirici, balgam söktürücü,nasır yumuşatıcı, bacak kemiği eğriliğini düzeltici, güçlendirici, kanda glisim,üre, albümin maddelerini temizleyici, dolama, arpacık, çıban ,sivilce,ur, şiş,siğil,ben iyileştirici-eritici-dağıtıcı, tütün ve alkol zararını giderici,kanser önleyici, prostat bezesi hastalıklarını önleyici. Sarımsak otu: Mikrop kırıcı,idrar,balgam söktürücü,yara iyileştirici-temizleyici,uyarıcı.

KULLANILDIĞI ALANLAR VE HASTALIK-LAR: İnsan ve hayvan sağlığı,cilt ve saç güzelliği.

KAN DOLAŞIMI: Kalp,damar: İlk ve sonbaharda bol miktarda kullanılarak kan,kan damarları, karın, bağırsak temizlenmelidir. Atar ve toplar damarlar kireçlenmesini ve sertleşmesini giderir,yumuşatır. Aç karnına her sabah 10-12 damla alkollüsuyu ½ bardak su ile alınmalıdır.

SİNDİRİM YOLLARI: Karın-Bağırsak gaz ağrıları:Peklik. solucan. kurt,tenya asalakları,uzun cancıl ishal,mide bulantısı,kanser,karaciğer ve öd kesesi hastalıkları,iştahsızlık,damla,ürik asit,mide ünseri,ağız,diş,diş eti hastalıklarında ½ bardak sıcak suya 10-15 damla alkollü suyu damlatılarak veya 2 çay kaşığı tozu konularak içilir. Ayrıca çorba,pilav,dolma,sarma,salata gibi yemeklerde de tozu,yağı,sirkesi,salçası kullanılmaya devam edilir.

SOLUNUM YOLLARI: Akciğer şişi,bu toplaması, akciğer tıkanıklığı,nefes darlığı,soluk sıklığı,nezle,bronşit,öksürük,verem,ateş,grip,ses kısıklığı durumlarında sıcak süt, sıcak çayı keçiboynuzu tozu,çiçek tozu ile karıştırılıp içilmeye devam edilir.

BAŞ VE SİNİR AĞRILARI: Baş ağırlığı, sersemlik, sıkıtı, romatizma, uykusuzluk, yorgunluk, bitkinlik,çocuk felci, boğmaca,kulak ağrısı Ve tıkanması durumlarında sıcak süt veya çayı içilir, yağı ılık olarak kulak ve burnuna damlatılır.

BOŞALTIM VE ÜREME YOLLARI: Böbrek ve idrar yollarının iyi çalışabilmesi için taze yaprakları sıcak olarak içilir. Taş oluşumunu önler,idrar söktürür,cinsi kudreti arttırır.

CİLT VE SAÇ GÜZELLİĞİ: Cilt veremi,sarıca, ergencilik,sivilce,çıban,abse,mayasıl,ekzema,termiye gibi tüm cilt yaralarını,gözdeki arpa cık,parmaktaki dolama,et benleri,şiş ve urları indirir,dağıtır,giderir. Alkollü suyu,çayı, sütü, sirkesi,yağı içilir,sürülür. Lapası konulur. Saçları besler ve uzatır. Sivrisinek ve haşarattan korur.

KULLANIM İŞLEM VE BİÇİMLERİ:

SARIMSAK SOĞAN ÇAYI: 1 Bardak suya 1 çay kaşığı konulup içilir.Aynı zamanda da sürülebilir.

SARIMSAK SOĞAN SÜTÜ: 1 Bardak sıcak süte 1 çay kaşığı tozu veya ufalanmışı konulup içilir. Lapaya katılabilir.

SARIMSAK SOĞAN SİRKESİ YAĞI: 2 Kavanoz ağzına kadar taze,yeşil yaprakları incecik kıyılarak doldurulur. Kekik,nane,reyhan, sızma zeytinyağı,ötekine halis sirke eklenir. İçlerine kekik,nane,reyhan,fesleğen, oğulotu,ısırgan,maydanoz, çörekotu vb. otlar da eklenebilir. Salata ve çorbalara dökülür. Açkarnına 1 rer tatlı kaşığı içilir ve yaralara da sürülebilir.

SARIMSAK SOĞAN ALKOLLÜ SUYU: Kavanoz ağzına kadar taze kök ve yaprak kıyması ile doldurulur. 1/3 ü kadar alkol 2/3 ü kadar da kaynar su eklenip 15 gün bekletilir. 4 ay her gün 10-15 damlalık suyla aç karnına alınır.

SARIMSAK SOĞAN OTLU BAHARAT: İncecik kıyılır. Diğer hoş kokulu şifalı otlarla karıştırılıp taze ve kuru olaraktüm yemeklerde kullanılmaya devam edilir.

SARIMSAK SOĞAN MELHEMİ VE LAPASI: Tazesi ezilerek veya yağlısı, sirkelisi, alkollüsü kepekle karıştırılarak ağrı, şiş ve yaralara konulur.

SON SÖZ: Sarımsak,soğan iştahı açar,vücudu güçlendirir,hastalık yapıcı mikroplardan korur. (Eskideniğde dalı,hurma çekirdeği, üzerlik otu, çörekotu, sarımsak Gerdanlık yapılarak boğaza veya evlere, odalara asılırdı .Acaba neden ?Her halde Taşıyanı ve bulundurulan Evi hastalık yapan Mikroplardan ve Yabancıların kıskanç Nazarlarından (Kıskanç biyoenerji Den)korunmak için değil mi ?

KAYNAK: 1-İyi Tanrının Eczanesindeki Sağlık, Maria Traben s.2 2- Tıp Bitkilerinin Yararları ve Gizleri,Selection durider's Digezt s 53.306 325
3-Şifalı Bitkiler Ansiklopedisi
Ayhan Yalçın s.680,682 4-Şifalı Otlar Ali Gürbüz s.19

0-7 YAŞ ARASI ÇOCUKLARIN BESLENME ÖZELLİKLERİ VE BEKLENEN DAVRANIŞLAR

HATİCE KARSLIOĞLU

0-2 AY : Ağladıkça emzirilir.Çocuğun öğün saatlerini düzene sokmaya çalışmak doğru değildir.Emzirme ,bebek ile anne arasında yakınlık sağlamanın en güzel yoludur.(Anne sütü alamayan bebeklerin beslenmesi ayrı bir konudur.)

2-6 AY : Düzenli aralıklarla beslenir.Ancak her çocuğun açlık tokluk duygusu aynı olmaz. Acıkmamış çocuğu zorla yedirmek, açlıktan ağlayan çocuğu henüz saati gelmedi diye beslememek doğru olmaz. Çocuğun fizyolojik açlık ve tokluğu yaşamasına fırsat verilmelidir. Aksi halde çocuk açlık tokluk duygusunu ayırtedemez. Dördüncü aydan sonra gerekirse (çocuğun ağırlık kazanımı yeterli değilse)ek besinlere başlanabilir. Ek besinlere çok az miktarlarda ve birer birer başlanır.Bu dönemde ek besinler yumuşak,pütürsüz hazırlanır.İlk verilecek besinler: muhallebi ,yoğurt,meyve suyu vb.dir.

6 AY : Katı besinlere başlanır. Katı besinlere başlama çocuğun fizyolojik gereksiniminin karşılanmasından çok besini tanıması ve yutma eylemini öğrenmesi için önemlidir. Ağzına katı besin alan çocuğun yapacağı ilk hareket besini geri çıkarmaktır.Bu doğal bir davranıştır. Bu durum çocuğun besini beğenmediği anlamına gelmez. Anne ,yeniden çocuğun ağzına bir parça verir. Çocuk bir süre sonra yutmayı dener ve böylece yutmayı öğrenir.Çocuğun aspire etme(besini solukborusuna kaçırma)tehlikesi de vardır. Ancak bu zayıf bir ihtimaldir.Çocuklar bu dönemde besini yutmayı becerebilirler.Annenin telaşlanmaması, çocuğu yutarken izlemesi gerekir.İlk yutmada çocuk zorlanabilir,ancak başarır. Annenin göstereceği telaş hareketi çocuğu korkutabilir ve yutma denemesini tekrarlamak istemeyebilir. Bu durumda yemek yedirmek zorlaşır. Çocuğun besine karşı allerjisi olup olmadığının belirlenebilmesi için besinlere birer birer başlanır.

9AY : Aile ile sofraya oturtulur. Çocuğun masa düzenini tanıması,yemek saatlerini öğrenmesi,aile ile yemeği paylaşmayı öğrenmesi ve bundan zevk alması için çocuğun sofraya oturtulması önemlidir. Bu ayda çocuk yemek ve bisküviyi yiyebilir. Kaşık tutabilir,ancak kaşığı ağzına götüremez.Eli ile kaşığı iyi kavrar. Annesi yedirirken bir taraftan elinde kaşık tutmak ona keyif verir ve yemeği kendisinin yemesi için gerekli ilk adımı atmış olur.

12.AY : Bu dönemde fizyolojik gereksinim azaldığı için çocuğun yemeğe ilgisi azalır. Bu dönemde ısrar etmek,çocuğun arkasından elde bir tabak ve kaşıkla dolaşmak yanlış olur. Çocuk oturup yemek yemeyi öğrenemez.Çocuğun uzun aralıklarla yemesi iştahını daha da artıracağından sorun olmaz.

15.AY : Kaşıkla yiyebilir. Ancak hala ters tutar. Fincandan bardağa geçer. Yemeğini kendisi yiyebilir,fakat yorulur.Çocuk kendisi yemeye gayret ederken,anne de bir taraftan çocuğu beslemeye devam etmelidir.

18-21 AY : Yemeğini kaşığı doğru tutarak yiyebilir.Etrafı kirletir. Çocuğun yemek yerken etrafı kirletmemesi için uyarılması son derece yanlış bir davranıştır. Bu durumda çocuk yemeyi reddedebilir.

2 YAŞ : Yemeğini temiz yiyebilir. Ancak sulu olanları döker.Tek başına yemekten hoşlanmaz.

2,5 YAŞ : Çatalla yemek ister. Yemeği küçük parçalara bölünmüş olmalıdır.

3 YAŞ : Tamamen yardımsız yiyebilir. Ancak çalışmalar beş yaşa kadar da çocukların kendi başlarına yeme4k yiyememelerinin normal kabul edilmesi gerektiğini göstermektedir. Çocuk 6 yaştan sonra hala kendisi yiyemiyorsa,bu normal değildir.

4 YAŞ : Bıçak kullanabilir,ancak kesemez.

7 YAŞ : Eti bıçakla kesebilir. Yemekte yalnız bırakılabilir.

ÇOCUKLARA ÖZEL YEMEK YEME DAVRANIŞLARI VE ÖNERİLER

Herhangi bir hastalığı olmayan sağlıklı çocuklar,yemek saatlerinde fizyolojik açlık duyarak yemeklerini iştahla yerler. Ancak yapılacak bazı tutum hataları nedeniyle çocuklar yemek yemeyi reddedebilirler. Bu durumda neler yapılabilir.

- ÇOCUK PÜTÜRLÜ BESİNLERE ALIŞTIRILMAMIŞ OLABİLİR,YEMEĞİNİN EZİLMESİNİ BEKLEYEBİLİR.

Öneri : Bir kısmı ezilmiş bir kısmı ezilmemiş olarak denenebilir. Çocuklar arkadaşları ile birlikte daha kolay öğrenirler.

- ÇOCUKLAR YEMEK ÖNCESİ SU İÇMİŞLERSE İŞTAHLARI KAPANMIŞ OLABİLİR.

Öneri : Yemek öncesi su içen çocuğun iştahı baskılanmış olabilir,bu durumda çocuk yemeğini

daha uzun sürede tüketir. Sabırlı ve anlayışlı olunmalıdır.

YEMEK ÖNCESİ ŞEKER YEMİŞ OLABİLİRLER.

Öneri : Yuvalarda çocuklara şeker verilmemelidir. Bazı çocuklar ceplerinde arkadaşlarına vermek üzere şeker getirirler.Bu alışkanlığın önlenmesi için şekerli besinler ve diş çürükleri programı birkaç kez tekrarlanmalıdır.

- ÇOCUK ÖĞÜN ARALARINDA BİR ŞEYLER, ÖZELLİKLE ÇİKOLATA,PASTA VB YİYORSA YEMEK SAATİNDE YETERİNCE AÇLIK DUYMAYABİLİR.

Öneri : Özellikle iştahsız çocuklara öğün aralarında bu tür besinler verilmemesine özen gösterilmelidir.

ÖĞÜN SIRASINDA DUYGUSAL BİR SORUN YAŞARSA YEMEK YEMEK İSTEMEYEBİLİR.

Öneri : Daha önce de belirtildiği gibi çocuk yemek istemediğinde ısrar edilmemelidir,çocuk bir sonraki öğünde açığını kapatır.

- YEMEK ÖNCESİ TOP OYNAMAK, İP ATLAMAK VB GİBİ YORUCU AKTİVİTELER YAPILMIŞSA ÇOCUK YEMEK YEMEK İSTEMEYEBİLİR.

Öneri : Bu tür aktivitelerden sonra çocuk bir süre dinlenmeli daha sonra yemek yemelidir.Anne çocuğun dinlenmesine fırsat vermeden yemek için zorlarsa çocukta yine negatif tutum oluşmasına neden olur.Ancak aktiviteden sonra uzun zaman geçerse de doğru olmaz.Aktiviteden sonra yeterli besin almak çocuğun harcadığı depoları doldurması için uygun bir zamandır.

- ÇOCUKLAR HASTALANDIKLARINDA İŞTAHSIZ OLURLAR.

Öneri : Yeterli sıvı alındığı sürece(su,ıhlamur,ayran,limonata vb olarak) bir iki gün az yeme önemli bir sorun yaratmaz.Çocuk hastalığının bitiminde daha büyük bir iştahla yemeklerini yiyecek ve açığını kapatacaktır.Bu dönemde ısrar etmek,yine çocukta negatif tutum oluşmasına neden olur.

- BAZI ÇOCUKLAR BAZI BESİNLERİ SEVMEZLER,ONLARA ZORLA YEDİRMEK O BESİNDEN İYİCE UZAKLAŞMALARINA NEDEN OLUR.

Öneri : Çocuk ilk anda reddediyorsa,üzerine gitmemeli o öğün başka bir şey yedirilerek doyması sağlanmalıdır. Çocuk arkadaşlarının yediğini görünce bir sonraki serviste deneyebilir. Yemek bütün çocuklar tarafından reddediliyorsa, birkaç kez tekrarlanmasına karşın hiçbir gelişme yoksa,o yemeği servis etmekte ısrar etmek anlamsızdır. Çocukların bu yemeğe alıştırılması hedefleniyorsa,bu türden bir yemek diğer yemeklere garnitür gibi az miktarda verilerek tekrarlanmalıdır.

- ÇOCUK YEDİĞİ BİR BESİNDEN SONRA KUSMUŞSA O BESİNE KARŞI HASSASİYET GELİŞTİRİP YEMEK İSTEMEYEBİLİR.

Öneri : Kustuğu sırada yediği yemeği bir süre servis etmemeli,servis edildiğinde tutumu iyi gözlenmelidir.Yemeği reddederse ısrar edilmemeli bir süre sonra yeniden denenmelidir.

10. BAZI ÇOCUKLAR,YEMEKLERİ KÜÇÜK PARÇALARA BÖLÜNMEDEN YİYEMEZLER.

Öneri : Bu çocuklara yemekleri parçalanarak yardım edilmeli,kendisinin de nasıl parçalayacağı gösterilmelidir.

- YEMEK YEDİRİRKEN ÇOCUKLA OYNAMAK, TELEVİZYON SEYRETTİRMEK GİBİ DAVRANIŞLARA ALIŞTIRILMIŞ OLMASI NEDENİYLE HEP BU DAVRANIŞI BEKLEMESİ.

Öneri : Yemek saati oyun saati ile karıştırılmamalıdır.Çocuk yemek saatinde sadece yemeğini yemeli, ancak yemek sonrası kendisi ile oynamak ihmal edilmemelidir.Çocukla yalnız yemek saatinde ilgileniliyor ve oynanıyorsa çocuk bu durumu kullanır ve yemek saatleri her iki taraf için de zor bir durum yaratır.

- ÇOCUĞUN YEMEK YEDİĞİ İÇİN ÖDÜLLENDİRİLMESİ,BU NEDENLE HER YEMEKTEN SONRA ÖDÜL BEKLEMESİ

Öneri : Her yemekten sonra ödül alacağım diye nazlanabilir.O nedenle yemek ne ödüllendirme ne de cezalandırma için asla kullanılmamalıdır.

- BESİNLERİN ÇOCUĞA SUNULUŞUNUN CAZİP OLMAYIŞI.

Öneri : Yemek masası,masada kullanılan örtü ve servis gereçleri çocuğun hoşuna gidecek şekilde olmalıdır.Boyanmış yumurta,şekilli olarak hazırlanmış bir makarna tabağı çocuğun ilgisini daha çok çeker.Yemekler küçük tabaklarda,az miktarlarda ve mümkün olduğu kadar çeşitli hazırlanmalıdır.

ÇOCUKLAR YEMEKLERİNİ SICAK YİYEMEZLER.

Öneri : Yemek pişikten hemen sonra çocuğa verilmemelidir.

AĞRILAR ...AĞRILAR..

Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ
Fizik Tedavi Uzmanı

BEL AĞRISININ YAYGINLIĞI VE NEDENLERİ

MEKANİK BEL AĞRILARI

Bel ağnlarının %98'i omurganın çeşitli mekanik bozukluklarına bağlı olarak meydana gelir.

Oturmak gibi omurgaya yük bindiren durur şekilleri ve omurganın statik yüklenmesi tipik olarak ağrıyı daha da arttırır ve bu nedenle hasta uzun süre aynı pozisyonda duramaz.

Bel ağrısının en sık nedenleri lomber (bel) disk herniasyonudur. Disk ağnsı,tipik olarak ağır kaldırınca veya aniden öne eğilmekle oluşur ve ani başlangıçlıdır. Ağrı genellikle belin orta kısımlarındadır ve kalçalara doğru yayılır. Yürümek kısmen rahatlık sağlar. Vücudun öne eğilmesi aşırı kısıtlanmıştır. Kalça ve dizler bükük vaziyette iken yatınca,belirtiler kaybolur;fakat hasta ayağa kalkarken beli çok tutuktur. Hastalık 2 hafta ila 12 hafta arasında sürer. Hastalann % 10'unda hastalık kronikleşir. Halk arasında bel fıtığı denilen olay, diskin bütünlüğünün bozulması ve yerinden çıkmasıdır.

OMURGANIN İŞLEVİ NEDİR ?

Omurga,omur gövdelerinin tıpkı kibrit kutusu gibi üst üste dizilmesi ile oluşan hareketli bir yapıdır. 1) Vücudun yük dağılımını düzenler. 2) Vücudun değişik yönlere hareketlerine imkan verir 3) Omuriliği muhafaza eden,darbelere maruz kalmasını önleyen bir yapıdadır.

Omurga S harfi şeklindedir. Boyun ve bel öne doğru eğik, sırt arkaya doğru çıkıktır. Biz bunlara fizyolojik eğrilik diyoruz,gayet normaldir. Omurganın bükülürlüğü ve yük dağıtıcı görevini sağlar. Karşı iki omur kemiği arasında kıkırdaktan yapılmış bir disk vardır. Disk,birbirlerini çaprazlayan halkasal lifler içeren,jel şeklinde hidrodinamik elastik bir yapıdır. Diskin ortasında kollajen lifler içeren çok sağlam bir çekirdek vardır. Diskteki halkasal lifler vücudun dönüş ve makaslama hareketlerinde fazlasıyla uzar ve gerilir. Bütün bu çekme,itme ve dönme kuvvetleri, diskin yırtılmasına yol açabilirler.

Ayrıca omurların arkalarında, dayanak oluşturan ve bel omurgasının kaymasını engelleyen faset eklemler (çatal gibi) mevcuttur. Yine omurganın kaymasını engelleyen,aynı zamanda esneyen yapıda bağlar vardır. Sepet örgüsü gibi kemikleri birbirine bağlarlar. Yine bel hareketlerini sağlayan,belin değişik yönlere Eğilmesini sağlayan kuvvetli kaslar beli sararlar. Özellikle aşın öne eğilme durumunda, belin çatal (faset) eklemleri birbirlerinden iyice ayrıldığından ve dönme kuvvetlerine karşı dayanıksız hale gelir ve bu anda diskte yırtılma oluşabilir.

Beli doğrultucu kaslar,35 kilogramdan daha ağır nesneleri kaldırmaya yetersiz kalırlar. İşte bu anda devreye bağ dokular girer. Karın içi basıncı da sanki bir air-bağ varmış gibi diskler üzerindeki basıncı karşılamaya çalışır. Yani karın kaslarının kuvvetli olması da,belde ön taraftan destek sağlamaktadır. Onun için **sezaryen ile doğum yapanlarda bel fıtığı oranı,karın kaslarını zayıflamasından dolayı artış göstermektedir.**

Diskin yırtılarak yerinden taşması, bazen içindeki çekirdeğin dışarı çıkması anlamına gelir;buna kısaca bel fıtığı diyoruz. eğer diskin arkasındaki,sinir köküne baskı yaparsa bu **siyatik (siyatalji) ağrısına yol açar.** Bazen kök basısı

Ağnsızda olabilir. Ağn olmadan ayakta felçlere neden olabilir. Bacak kaslarında zayıflamalar görülebilir. Bel fıtığının önemi hem bel hareketlerini kısıtlaması ve ağrılı bel;hem de ilgili bacak ve ayakta yol açtığı hareket kusurlandır. Bazı diskler idrar kaçırma bozukluğuna ve iki bacakta birden gelişen kas zayıflıklanna yol açabilirler. Böyle sinin acil ameliyatı gerekir.

GECE BEL AĞRISI

Sıklıkla omurga ve omurilik tümörlerinde görülür. Gece kan akımının artması ile yükselen basınç,sinirlere baskı yapar. Bel ağrısı istirahat ile geçmez. Yerli kemik tümörlerinden ziyade,başlıca organlardan yayılan (metastaz) tümörler 25 kat daha sık görülür. Bunlar, akciğer, meme, prostat, böbrek,mide,bağırsak tümörleridir. Omurgaya yayılan tümörlerin % 90'ının ilk şikayeti bel ağrısıdır. Sintigrafi ve MR (Manyetik Rezanans) ile tanı konulabilir. Kanser öyküsü veya açıklanamayan kilo kaybı olan hastalarda,yeni başlangıçlı bel ağrısı varsa,hastalık kötü huylu düşünülmelidir. Ayrıca kan bulgulan vardır. Birden fazla bölgede devamlı, şiddeti azalmayan bir ağn vardır. Hasta 50 yaşın üzerindedir.

YANSIYAN AĞRILAR

Böbrek ve idrar yolu hastalıkları özellikle taş, tümör ve iltihapları, kolik ve kramp tarzında ağrılara neden olurlar.

Kadın hastalıklarına ve rahim bozukluklarına bağlı ağrılar,vücudun hareketlerinden etkilenmeyen bir bel ağnsına yol açar. On iki parmak bağırsağı ülseri olanlarda belin üst bölgelerine vuran ağrılar görülür.

KEMİK ERİMESİNE BAĞLI AĞRILAR (OSTEOPARAZ): Bel ve sırt ağrıları, omurların çökmesine bağlıdır. Ağrı yaygındır, ileride ve kuşak tarzında öne doğru yayılır. Ağrı,otururnakla,ayakta durmakla, öksürmek,hapşırmak ve ıkınmak gibi olaylarla artar. Genellikle sırtı ve üst bel bölgesini tutar.

DAMARSAL BEL AĞRISI

Karın aort damarı genişlemesi (anevrizma) yırtıkları olan olguların yarısında ilk şikayet bel ağrısı. Hasta tipik bir sigara içicisidir ve damar sertliği kireçlenmeleri filmlerde görülebilir. Karında ele gelen ve atılımlı bir kitle mevcuttur.

Ayrıca bacaklarda kan dağıtan ana damarın

Tıkanmazında (löriş sendromu),aynı bel fıtığı gibi kalça ve bacaklara vuran ağrılar görülür. Ağrı yürümekle gelir,istirahatla hızla kaybolur. Ayaklarda soğukluk ve solukluk mevcuttur. Yani bil ağrısı geçiren kişilerin damarlarına da bakmak gerekir. Darbelere bağlı gelişeniçkanamalarıdabel ağrısı yapar.

DAR OMURİLİK KANALI

Doğuştan dar kanalın üzerinde kireçlen-meler gelişirse, omuriliğin sıkışmasına neden olurlar. Aralıklı gelen bel ağrısı ile birlikte,tek veya çift yanlı bacak ağrıları görülür. Hastalarda, yürürken bacaklarında meydana çıkan ağırlık hissi ve uyuşmalar ve uyuşmalar en önemli şikayet-lerdir. Gövdenin öne eğilmesi veya oturma ile şikayetler azalır. Damarsal olmayan bir topallama söz konusudur. Hastalarda bacak güçsüzlüğünebağlı olarakdüşmeler meydana çıkabilir.

FASET SENDRAMU

Faset eklemlerin hareket açıklıklarının aniden aşınması halinde bozukluk ve burkulmalara neden olur. daha sonra bu eklemlerde kireçlen-meler (spandilartoz) görülebilir. Ağrı,ayakta durmak ve arkaya eğinme ile artar;öne eğilmekle azalır. Ağrı;kalçalara ve bacaklara yayılabilir. Şikayetler bel çekilmesi ve duruş değişikliği ilegeçmez. Bel ağrısının %20'sini oluşturur.

BEL KAYMASI (Spandilolistesis)

Bel omur kemiklerinin,kırıklara bağlı olarak,bağların gevşemişse ve öne veya arkaya doğru kaymasında. Belde oynaklık ve bel fıtığında hastalığa eşlikedebilir. Bazen hastalarşikayetetmezler. Bazen de Etmezler. Bazen de inatçı bel ağrısı ve siyatalji mevcuttur. Belin arkaya doğru eğilmesi ile ağrı Artar,belin öne eğilmesi ile ağrı rahatlar. (Bel fıtığı şikayetlerinin tersine) Tanı ancakröntgenile konur.

GEBELİK BELAĞRISI

Bel bölgesindeki bağların gevşemesine bağlı olarak gelişir. Ayrıca gebeliğin ikinci yarısındaağırlığın bozuk dağılımı ve belin çukurluğunun artması neden olur. Oral kontroseptif kullanmaya bağlı olarak hormonel değişiklikler sonucubel ağrısı gelişebilir.

SİMÜLASYON

Hastanın kişisel çıkarları için bel ağrısı şikayetlerini kullanması veya abartması halidir. Organik bozukluk ya çok azdır,ya da hiç yoktur. İkincil kazanç sözkonusudur.

ROMATOLOJİK BEL AĞRILARI

Fizik tedavici veya romatolog olmayan hekimlerin atladığı bir durumdur. Yeni başlayan bir ankilozan spondilituzman hekimce bile tespit edilir.

YATAĞA BAĞLI BEL AĞRILARI

Çok fazla sert olan ve yumuşak olan yatakların ikisi de bel ağrısı yapar. Yatak yaylanmayacak derecede sert,döşek vücudun biçimini alacak şekilde yumuşak olmalıdır. En iyisi hastanın kendine uygun yatağı sabahları ağrısız olarak uyandığı yatağı kendisi deneyerek seçmelidir. En iyi yatak hastayı rahat ettiren yataktır,en iyi yatış şekli hastanın ağrı duymadığı pozisyondur.

MİYOFOSYAL AĞRI

Genillikle kalça ve uyluğa yayılır. Uyanıldığı zaman ağrıyı oluşturan tetik noktaları vardır. Tanı ve tedavide,ağrılı duyarlı noktalara iğne yapılması etkilidir.

PSİKOLOJİK BEL AĞRILARI

Fiziksel sakatlığa neden olan her hastalık gibi bel ağrısı da hastanın ruhsal durumunu etkileyebilir. Bu durumdan farklı bir şekilde hiçbir organik bozukluğu olmadan,yalnızca psikosomatik kökenli bel ağrıları çok yaygındır. Tabi olarak,hastatam araştırılmadanpsikolojik hastalık olarakdeğerlendirilmelidir.

Aşağıda psikosomatik ve organik bel ağrılarının karşılaştırmalarını veriyoruz. Bu tip hastalıklarla çok karşılaşıyoruz. **Tecrübeli bir doktorun bile** psikolojik bel ağrısını ayırt etmesi bazen zaman almaktadır. Doktor hastasının geçmeyen ızdırabına çare aramaktan ziyade,bazen nedenler peşinde koşarken,arasında kaybolmaktadır. Bel ağrısının nedeni çoğu zamantespit edilememektedir.

Psikosomatik Bel ağrısı

1- Bel ağrısı pozisyona bağımlıdır

2- Ağrı yerleşimi belirsizdir. (Örneğin Vücudun bütün yarısı)

3- Ağrı devamlı ve dayanılmazdır.

4- Bel ağrısı tedaviden yarar görmez.

5- Hastanın ilgisi dağıldığında bel ağrısı kaybolur

6- Hastalar ağrı yüzünden uykudan uyanmaz

Organik (Gerçek) bel ağrısı

1-Bel ağrısı hastanın pozisyonuna bağlı değildir.

2-Ağrı yerleşimi belirlidir

3-Ağrı,belirli etkenler sonucu gelişir

4-Ağrı pozisyon değişikliği,bel çekimi ve ağrı giderici ilerile yatışır.

5-Hastanın ilgisi dağıldığında belirtiler kaybolmaz.

6-Uyurken yanlış bir pozisyonda kalmak hastanın uyanmasına neden olur

Ayrıca brusella ve tüberküloza bağlı bel ağrıları mevcuttur.

Bel ağrısı yalnızca ilaç yazılacak ve hastaya istirahaönerilmekle altından kalkılacak bir durum değildir. Eksersiz ve fizik tedavisi ile korunma yolları öğretilmelidir.

Günümüzde büyük şehirlerde BEL OKULLARI açılmıştır.

ÇORUMLU YEMEKLER Selma GÜRSEL

26. Sayıdan Devam

KATIKLI AŞ: Bakınız Toyga Aşı

KAYPAK AŞI

Önceden üçgen şeklinde kesilerek kurutulmuş hamur sıcak suda haşlanarak suluca kaba alınır. Hafif soğumaya bırakılır. Üzerine kaynar olarak yoğurt dökülürse çorbanın tatı bozulur,çünkü yoğurt fazla sıcaktan kesilir. Hafif soğuyan kaypak aşının üzerine bol sarımsaklı yoğurt katılır. Yağ tavasında bir miktar tereyağı eritilir,içine 1 adet yumurta kırılır. Yumurta pişince içine bir miktar kuru nane,pul biber ilave edilerek dökülür. Bu karışım haşlanmış yoğurt katılmış hamurun üzerine dökülerek servis yapılır.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için: 1 çiğ yumurta,1 su bardağı kesilmiş hamur. 1 su bardağı yoğurt. 3 diş sarımsak,2 yemek kaşığı tereyağı,1 yemek kaşığı nane.

KAVURMA HELLESİ: Bakınız Helle Aşı

SAKALA ÇARPAN: Bakınız Tutmaç Aşı

SÜTLÜ AŞ

Yarma,iki su bardağı su kaynatılır. Suya bir tatlı kaşığı tuz ilave edilir ve içine yarmalar atılarak haşlanır. Süt kaynatılır. Haşlanan yarmanın içine kaynatılan süt ilave edilir. Bir kaynamadan sonra ocaktan alınarak servis yapılır.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için: 1 kilogram orta yağlı yüz,1 su bardağı yarma.1 tatlı kaşığı tuz.

TARHANA ASI

Tarhananın Yapılışı:Katık yada yoğurt un,yarma,baharat ile birlikte katıca yoğrulur. Ufak parçalara elle bölünerek temiz bir bezin üzerinde kurutulur. Bu karışım kış için sonbaharda yapılır,kış için saklanır. Bazı ilçelerimizde kuruyan tarhana elle veya havanda toz haline getirilir.

Yapımı: toz tarhanası ılık suda on-on beş dakika ıslatılır. Dökme tarhana ise bir gün önceden ılık suda ıslatılır. Islatılan tarhana soğuk su ile özenerek bulamaç haline getirilir. İstenilirse önceden ıslatılan nohut katılır. Bulamaç su ile çorba kıvamına kadar su konarak ocağa konur. Bu karışımı kaynayana kadar kaşık veya kepçe ile devamlı karıştırmak gerekmektedir. Karıştırılmayan aş ya kesilir,yada pürtük pürtük olur. Kızdırılan tereyağının içine nane,pul biber dökülür. İsteyenler salça da koyabilirler.

Malzemesi: 2-3 porsiyon: 1 su bardağı toz veya dökme tarhana,yarım su bardağı nohut,bir miktar tuz,1 yemek kaşığı tereyağı,bir yemek kaşığı kuru nane.

TATAR AŞI

Hamur mantı hamuru kalınlığında yada yufka ekmeği kalınlığında isteğe bağlı olarak açılır. Oklava ile açılan hamur mantı karesi gibi kesilir. Kesilen karelerin içine fındık büyüklüğünde kıyma veya kıymalı öldürülmüş sovan konulur. Kavrulmuş kıyma yada soğan kıyma öldürülmüş konularak kare ikiye bükülerek üçgen hale getirilir,kenarları parmak uçları ile iyice yapıştırılır. Yapılan üçgenler bir miktar gölge yerde kurutulur. Ocakta bir bardak su kaynatılır. Kurutulan hamurlar kaynar suya atılır,bir miktar kaynayan hamur alınarak hafif soğumaya bırakılır. Üzerine bol sarımsaklı yoğurt ekilerek servis yapılır.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için: 1 bardak un,bir miktar kıyma,üç diş sarımsak,1 bardak yoğurt.

Devam Edecek

AMİNE ANA VE ÇOBAN ABİD

Mehmet ARSLAN
Emekli Öğretmen

Eskiden Anadolu'nun köylerinde,köy halkı koyun,keçi ve sığırlarını otlatmak üzere,yine köy halkından fakir fukara ve muhtaç olan kimselerden çoban tutarlardı. Ona yıl boyu;koyun,keçi için birer ölçek,sığırlar için ikişer ölçek buğday veya arpa verirlerdi. İlmiyorum bu adet halâ devam ediyor mu Anadolu'da ?

1940-41 yıllarında çobanlığa köyün fakir bir ailesinin oğlu Abid talip olur. sabahleyin güneş biraz yükselince;köyün davar ve sığırlarını çobanın önüne katmaları için çoban,köy meydanında herkesin duyabileceği bir yerden "hoo..ho.." diye bağırır. Buna köy lisanında "Hoo"lama derler. Bu şu anlama gelir. "Ey ahali ! Hayvanları meraya götürme zamanı gelmiştir.Bu davar ve sığırları otlatmak üzere köy merasına çıkıyorum. Hayvanlarınızı getiriniz" demektir.

Abid,artık köyün çobanı yani sığırtmacıdır. Yağmur,yaş,kar,kış demeden davar ve sığırlarla günlerini;tepe,dağ,taş ve tabiatla baş başa geçirmeye başlar. Önünde sürüsü,elinde kavalı,yanık yanık havalarla sanki çoban Abid,onunla sakinleşmeye ve dertlerini paylaşmaya başlar. Çaldığı kavalın sesi karşı yamaçlarda yankılanır ve tekrar ilk geldiği yere döner.

Günlerden bir gün;Abid,köyün sürüsünü alarak,Çalcabaşı'ndan Karaharman istikametine götürür. O gün havada bulutlar,rüzgarın elinde sanki bir pamuk yığını gibi oradan buraya,buradan oraya aktarılır. Biraz geçince bulutlar yağmurun habercisiymiş gibi siyahlaşmaya başlar. Eğer bulutların geliş istikameti "Akbaş Dede" mevkii ise,mutlaka yağmur geliyor demektir. Bu denenmiştir ve hiçbir zaman halkı yalancı durumda bırakmaz.

Gerçekten de siyah bulutlar "Aktaş Dede" mahallinden belirmeye başlar. Başlar başlamasına da peşinden ara sıra gök gürlemesi takip eder. Biraz sonra şiddetlenen gök gürültüsü,sanki bir bayanın inek veya hayvan sağması gibi bulutları sağmaya başlar. Zannedersin ki;bulutlar bir hortumla denize bağlanmış,denizi suya muhtaç toprak parçasına boşaltıyor. Yağmur o kadar şiddetli yağıyor ki; sanki yağmur değil,gökten yere uzanmış sudan ipler...

Bu şekilde yağan yağmurlar küçük dereleri,onlarsa çayları coşturmaya başlarlar. Başlar ama,bu durumu gören Abid'in anası Amine,köy meydanında bir oraya,bir buraya dönelemeye başlar.

Amine ana birde ne görsün,biraz aşağıda birleşen Güllü Dere ve Dikyol Deresi eğerlenmiş aslan gibi coşmuş geliyor. Köyün yanından geçen çay,lebalep sel suyuyla dolmuş ve köy yunağının önündeki ağaç köprü,sel elinde oyuncak olmuştur. Amine ana,köy çobanı olan Abid'in durumunu düşünmeye başlar. Her şeyi önüne katmış götüren sele rağmen,sevgi dolu yürek,anayı oğlunun yanına yani karşıya geçmeye sevk eder. Amine ana,yapma,etme sele kapılırsın sözlerine kulak asmaz. Ana,selden karşıya geçeyim derken,kendini selin kucağında bulur. Sel anayı katmış önüne,gidiyor doğru nehir yönüne. Çayın kenarında toplanmış halk,kurtarma çabasında bulunmalarına rağmen her şey hafile... Artık Amine anadan ümit kesilmiş,herkes ona sele verilmiş bir kurban gözüyle bakarken,birde ne görseler. Amine ana bir ot kökeni sayesinde yeniden hayata döner. Bunların hepsi karşı yamaçta yağmur altında bulunan bir oğul için yapılır. Eğer bir kimsenin ömrü yetmemişse Yüce Mevlâ'm ot kökenini kurtarma vesilesi yapıverir. O kul da kurtuluşa erer. Amine ananın başına gelen bunların hepsi evlat sevgisi yüzündendir. Sevginin yapamayacağı ve açamayacağı kapı yoktur. Ana ve evlat arasındaki sevgi,nasıl anayı ölümü hiçe sayarcasına selin kucağına atıyorsa,"Din Sevgisi" ve "Millet Sevgisi" de aynı olmalı ki,bir toprak veya vatanda yaşamanın mutluluğu ve zevki olsun. Yoksa bu mutluluk ve zevki başka türlü bulmak mümkün değildir. Sevgi yönünden,Amine anayla çoban Abid'in hikayesi kulağımıza küpe olsun.

Gönlünüz hep neşe dolsun.

kurumuş dallarından odun yapmaya çalışır. Kan ter içinde odunu hazırlar. Yaz sıcaklığında iyice susar ama o soğuk sular çok geride kalmıştır. Bazen terini kurutmak üzere çam gölgesinde dinlenir,bazen de karlardan,karlı dağlardan kaçarak gelmiş kaçarak gelmiş derin rüzgar Ahmet'in yüzünde yankılanır. Sonra Ahmet kalkar,yeniden odun yapmaya başlar. Artık odun yapma işi tamamlanmış ve eşeğin taşıyacağı miktara ulaşmıştır. Eşeği yüklemek üzere hazırladığı iki odun yığını arasına çeker. Odunları yükler. Yola çıkmak üzeredir. Azık çıkınını ve eşeğin saman torbasını odunun üzerine takar. Muzaffer komutan edasıyla yola koyulur. Yol dar ve çevresi taşlık,çalı çırpı olduğu için dikkatle yol almaya çalışır ama olmuşla olacağa insanın elinden bir şey gelmez. Biraz gitmişlerdi ki,eşek br taş parçasına takılarak aşağı doğru yuvarlanmaya başlar. Ahmet biraz önceki muzaffer komutan hali birden üzüntüye dönüşüverir. Ahmet yuvarlanan eşeği seyretmekten başka yapacak bir şeyi yoktur. Keçi yoluna oturmuş,hem eşeği,hem de aşağıda kıvrıla kıvrıya öz kaynağına doğru akan Kızılırmağ'ı,bir yandan da bulutlarla yarışırcasına gökyüzüne doğru uzanmış,hâlâ üzerinde yer yer kar paçalarının görüldüğü Ilgaz Dağlarını seyre dalmıştı. Gözleri yaşlı,sıkıntılı ve üzüntüden dolayı terlemiş olan Ahmet'e Ilgaz Dağlarının karını yalayarak ve güzel çam kokularını da beraberinde getirdiği çam losyonuyla tarar.

Ahmet,Kızılırmağ'a bakarak ağladı.,sızlandı ve "**Irmak bile en uzak yerden çıkarak amacına ulaşmak için nice geçilmesi zor yolları kat ederek geliyor,yüzünü gözünü taşlara çalıyor**" Diye düşündü. "**Benim kaderim bu muydu?**" Dedi.

Evet,Ahmet'in kaderi buydu. Ahmet,kendine,kendi iradesiyle,Yüce Allah'ın da dilemesiyle yeni bir kader çizmeliydi.İşte bu düşüncelerle yerinden kalktı. Eşeğin yanına doğru inmeye başladı. Eşek ölmemişti. Eşeğin odunların altından kurtardı. Tekrar odunları iki yığın yaptı,eşeği yığınların ortasına çekerek yeniden yükledi, yüklemeişi bittikten sonra Ahmet'le eşek yeniden yola koyuldular. Koyuldular ama yol uzamıştı. Eğer eşek yuvarlanmasaydı Ahmet köye iki saatte varacaktı.Ama eşek "Cıpıl" denilen mevkie inmişti. Burası köye üç saat çekiyordu.

Ahmet o gün yatsıya yakın bir zamanda köye gelebilmişti. Anne ve babasına başından geçenleri bir bir anlattı. Ahmet artık odunculuk yapamayacağını, okumak istediğini anlattı onlara.

Anne ve baba bu isteğe karşı parasızlıktan dem vurdular. Ama Ahmet ne olursa olsun okumakta kararlıydı. Sonunda,baba dışarı çıkarak durumu, durumdan anlayan komşulara beyan etti.

Ahmet anne ve babasına parayı düşünmemelerini söyledi. Yazın çalışarak para kazanacak,kışın onunla okuyacaktı. Baba ikna olmuştu.

Ertesi gün şehrin yolunu tutuldu. Ahmet okula kaydolduktan sonra okulla tanıştı ve derslerine sıkı bir şekilde çalışmaya başladı. Yaz boyu kahvehanelerde çaycılık yapıyor, kazandığı parayla kışın geçiniyordu. Lise tahsilini bitiren Ahmet yüksek tahsil de yaptı,Öğretmen oldu.

O şimdi güzel yurdu Anadolu'da öğretmendir. Belki yurdunun güzel bir şehrinde bir lisede,kimbilir belki de şimdi sizin karşınızda ders anlatıyor.

SU HIRSIZLARI

Bekir Baki AKSU

26. Sayıdan Devam

Harmanda ödemek üzere aldıkları borç buğdaylarla,borç paraları bile ödeyemiyorlardı. Köylerinin bir felaketin yolunda olduğunu sezenler de,işleri varmış gibi,haftanın üç gününü şehirde geçiriyorlardı. Böylece,kendilerine yapılacak bir iftiradan az da olsa korunmuş oluyorlardı.

Tekinliler mahkemenin sükut ettiğini öğrenince günlerce eğlence yapmışlar,ne olur ne olmaz kabilinden de şehir yollarını başka köye aktarmışlardı.

Tekinliler şehirdeki akıllı adamlardan öğüt aldıklarından sularının bundan böyle tamamen kendilerinin olacağını her yerde söylüyorlardı.

Bu haberi duyan yeminci delikanlılar ise,yakın köylere gidip,durmadan silah ve mermilerini temin etmişlerdi.

Yemin ettikleri gece,ikinci toplantıları için Paytak Aziz ve arkadaşları tarafından,bağ kulübesinde oynatılmak üzere bir de kız getirmişlerdi. Paytak Aziz bu kızı kendine dost tutmuş,bin bir vaatlerle bir çok şey adamıştı. Yegane arzusu,yeminli arkadaşlarını memnun edip,çizdiği planı satır satır natatbik etmekti.

Gündüzleri kulübeye küçük bir masa kurulmuş,rakılarını ağızları da çoktan açılmıştı. Orta bağların bekçisi Paytak Aziz ve yirmi üç arkadaşları için teklif yoktu. Paytak Aziz kendince verdiği ani bir kararla ormanın içindeki Tekinlilerin sürüsünden bir koyun çalmıştı. Gece de kulübeye getirerek kesip arkadaşlarına meze hazırlamıştı. Kulübenin etrafı elma,armut ve ayva ağaçları ile çevrili bulunduğundan,karanlıkta kulübede yanan ışık dışarıdan pek belli olmuyordu. Buna rağmen kızı oynatırken çıkacak sesin de dışarıya aksetmemesi için pencere ve giriş kapısı çul parçaları ile iyice tutturulmuştu. Kulübenin ocağında kocaman bir kazan vardı. İçinde çalınan koyun etleri kavurma yapılıyordu. İki tane de çalgıcı getirmişlerdi. Paytak her şeyi düşünmüş olmalı ki,şehirden getirttiği bu çalgıcıların gözleri görmüyordu. Öyle ya mavzerleri görünce neler söylemezdi bunlar.

Gece yarıya yaklaşırken ama çalgıcılar kaçak rakıyla iyice sarhoş edilmişlerdi. Üç mavzerli reis muavinleri,sıra ile nöbet tutuyor,bağlara gelecek herhangi bir ayak sesini hemen kulübeye ulaştıracaktı.

Bağlardaki bu kulübe,köye yarım saat mesafede bulunduğundan,kimsenin haberi olmayacaktı bu eğlenceden. Çünkü kız oynatmanın burada yapılmasına mânâ verecekti görenler.

Paytak kendince yaptığı planları,çok samimi olduğu bu üç arkadaşına bile söylemiyordu. Gece yarısına doğru yirmi yeminli delikanlı,yeni aldıkları silahlarıyla dolmuştu kulübeye.

İçeriye girenler heyecanla sedirlere oturuyor,masanın başında Paytak'la içen,Sarıkız'a hayretle bakıyorlardı. Sarıkız güzel miydi güzel. Küçücük gözleri,yay gibi kaşları,benekli yanakları,hokkacık dudakları,incecik bacakları ile kıvırcık sarı saçları herkesi bir anda kendine çekiveriyordu. Aksine köye daha böyle güzel bir piliç getirmemişlerdi hiç. Ömürleri boyunca ilk güzel kızı burada görüyorlardı.

Paytak,mağrur mağrur dostunun yanında oturuyor,arkadaşlarına doldurduğu rakıları ayaklı kadehlerle Sarıkız'ın eliyle dağıtıyordu. Onun elinde kim içmezdi rakı. İncecik parmaklarından uzatılan kadehler,bir anda içiliyor,keyifler iyiden iyiye çakırlanıyordu. Sarıkız giyinmiş olduğu japone kollu entarisinin arkasındaki fermuarı Paytak'a çözdürüp bir anda bembeyaz vücudu ile ortaya çıkıverdi. O kadar güzel bir vücudu vardı ki,incecik bacakları,bir şişe gibi kalçalarına uzanıyor,incecik beli de dolgun memelerine ulaşıyordu. Gerdanı bembeyazdı Sarıkızın.

Bütün gözler Sarıkızın vücudunda geziniyor,geziniyordu. Şişelerdeki rakılar hiç tesir etmiyordu yeminlilere. Çalgıcılar bu manzarayı görmedikleri için,yavaş yavş çalıyorlardı çalgılarını. Paytak Aziz'in kadehini kaldırıp da,<< Şerefinize arkadaşlar ! Yiyelim,içelim,eğlenelim ! >> demesinden sonra,

Devamı Gelecek Sayıda

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 27

Yıl: 3 Sayı:27

ÇORUMLU 2000

ISSN 1301-9945

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Gürsel-YAYINEVİ

Fiyatı KDV Dahil 1.500.000 Tl.

21. HİTİT FUAR VE FESTİVALİ

ÖZEL SAYISI

ISSN 1301 - 9945

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR,TARİH,SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Yıl :3 Haziran 2001 **Gürsel YAYINEVİ** Sayı 27

SAHİBİ ve Mesul Md. Mahmut Selim GÜRSEL

İdare ve yazışma adresi Osmancık caddesi Ölçek İş Merkezi 27 / 34 ÇORUM

mail YAZIŞMA ADRESİ: corumlu2000@yahoo.com

SAYFA: http://www.corumlu2000.com/

İş : 0-364-224 89 13 / Ev:225 13 85 Cep: 0-542-362 20 78

Dizgi ve Mijanpaj **Gürsel YAYINEVİ**

İrtibat:

ADANA	Yalçın GÜRSEL	Tel : 0-532-340 35 17
ANKARA	Abdullah ÖZÜYAĞLI	Tel : 0-312 340 81 89
ANKARA	İsmet TEZEL	Tel : 0-312 432 35 94
İSTANBUL	Suavi Hakan TORAMANLI	Tel : 0-542 345 88 85
İZMİR	Yılmaz GÜRSEL	Tel : 0-232 373 37 30

Bu Sayıda:

Bekir Baki AKSU ..... Su Hırsızları 34.s.
Sait ALACA ..... Bilgisayar Dünyası 22.s.
Mehmet ARSLAN ..... Amine Ana ve Çoban Abit 32.s.
Kamil AYCAN ..... Üniversiteye Hazırlık 17.s.
Sebahattin AYDEMİR ..... Gençler 35.s.
Gürsel BÖREKÇİOĞLU ..... Turizm ve Bizler 16.s.
Recep CAMCI ..... Geleceğimizin Teminatı Çocuklarımız 20.s.
İsmet ÇENESİZ ..... Gençlere 7.s.
Abidin ÇETİN ..... Yabani Sarımsak 26.s.
Cihat ECDAROĞLU ..... Çorum Sanayisinin Açılımında Fuar ve Sergilerin Önemi 21.s.
Dr. Ali EMİROĞLU ..... Nereden Bakarsan 13.s.
Ethem ERKOÇ ..... Gençlik,Festival ve Bir Sergi Önerisi 12.s.
Ahmet ERTEKİN ..... Bahar Yorgunluğunda Hamam Düşünceleri 18.s.
Engin ERYAŞAR ..... Karikatür 8.s.
Erdoğan GÖĞTÜRKÜZ ..... Nasihat 36.s.
Mahmut Selim GÜRSEL ..... Coğrafya 2.s./ Bizler,Sizler ve Onlar 3.s.
Selma GÜRSEL ..... Çorumlu Yemekler 26.s.
Zekai İŞLER ..... Gençlik Problemleri ve İdeal Gençlik 14.s.
Hatice KARSILIOĞLU ..... 0-7 Yaş Arsası Çocukların Beslenme Özellikleri ve Beklenilen Davranışlar 27.s.
Erdal ODABAŞ ..... Bulmaca 23 .s.
Ulvi ÖĞRETEN ..... Çorum Tarih ve Coğrafyası 6.s.
Mustafa ÖZKİREMİTÇİ ..... Gençliğe Bir Bakış 10.s.
Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ ..... Bel Ağrısının Yaygınlığı ve Nedenleri 29.s.
İsmail PAMUK ..... Beke (Figani) 11.s.
Dr. Rıfat PATIR ..... Doktorunuz Yanıtlıyor 24.s.
Mahmut ŞAMLI ..... Yeşili Korumak 19.s.
Dr. Sevda TANRIVERDİKILIÇ ..... Beslenme 1 25.s.
Osman ÜNSAL ..... Çorum Kültüründen Anılarda Kalanlar 9.s.
Raşit YÜCEL ..... Festivaller 15.s.

Dizin Soyadına göre düzenlenmiştir.

NOT : Dergide yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüş ve yorumlar yazarına aittir. Yazılar, yazarından görüş alınmadan kullanılamaz

Bu sayıya yazı ve reklam vererek katkıda bulunanlara

Gürsel YAYINEVİ teşekkür eder.

Fiyatı: 1.500.000 Tl. Çorum İçin Yıllık 19.000.000 Tl. İl Dışı Yıllık 27.000.000 Tl.

Kapak Fotoğrafı: Gürsel YAYINEVİ Baskı : İSTİKAMET OFSET 0-364-213 13 13

26. Sayıdan Devam

M. Selim GÜRSEL

aylarında endergörülür. Ters yelismi verilen İç Ana dolu'dan gelen rüzgar tarım alanlarına büyükzarar verir

SONBAHAR MEVSİMİ:

İlimizin en sakin mevsimi sayılır. Bazen kış aylarına sarkar, Kasım ayı sonuna kadar uzayabilir. Halkımız bu aylara Sağır aylar adını verir.

KIŞ MEVSİMİ:

Anadolu, Sibirya Antisiklonunun etkisi altında olduğundan,kuzeyden gelen Yıldız rüzga-rının tesirine girer. Açık ve berrak havalarda şiddetli soğuklara neden olmaktadır.

İLİMİZİN BİTKİ ÖRTÜSÜ

Doğal bitki örtüsü ilimizde çeşitlilik arz eden iki iklim bölgesi olması nedeniyle bu iki iklim bitki türleri bulunmaktadır. Bol yağış alan bölümler ormanlık alanları kapsar. Güney kısımları Step bitkileri bulunurlar. Devamlı akarsu yataklarının çevrelerinde yetişen ağaçlar dışında orman alanları ilimizin ¼ ünü kaplar. Ormanlar çoğunlukla karma orman tipinde bulunur. Karma orman da Meşelikler, Fındık, Kızılcık, Yabani Erik, Yabani Elma ve Armut ağaçlarına rastlanır. Yüksek yerlerde iğne yaprakları ormanlarda Karaçam, Sarıçam ve Köknar ağaçları bulunur.

Steplerin tabii bitkisi olan Çoban Çan-tası, Deve Dikeni, Çakır Dikeni, Altın Çiçeği, Köy Göçürten, Kangal otu, Sığır Kuyruğu, Yavşan otu, Geven gibi bitkiler, ilkbahar yağmurları ile yetişenler ve yaz sıcağında kuruyarakkururlar.

Orman işletmesi, il genelinde ağaç-landırma fa-aliyetleri yapmaktadır.

TABİİ HAYVAN TÜRLERİ

İl genelinde bulunan ormanlık yerlerde Ayı, Domuz, Kurt, Tilki, Sincap, Sansar, Tavşan ve ötücü kuşlardan Bülbül ve Saka kuşu bulunur. Irmak kenarlarında Yaban Ördeği ve çeşitli su kuşları ile Step Bölgesinde Keklik, Bıldırcın, Üveyik, Sığırcık, Karga, Serçe, Yabani Güvercin ve Toy ile kayalık bölgelerde Atmaca ve Kartal bulunmaktadır. Akarsularda tatlı su balıkları, Kızılırmak'ta Yayın ve Sazan balığı vardır.

İlimizde bulunan göletlerde kültür balığı ile balıklandırılmıştır. Özel sektörün girişimleriyle de, bir kaç balık çiftliğinde üretim havuzlarında Alabalık yetiştirilmektedir.

Sportif amaçlarla avcılık ilimizde oldukça yaygın olup, kara avcılığı ile su avcılığı (balık tut-ma) amatörce yapılmaktadır. Bütün ilçelerimizde

YEŞİLIRMAK: Bu ırmağın havzasına dökülen Çe kerek ırmağı sularının önemli kısımlarını Çorum Merkez ilçe, Mecitözü ve Ortaköy ilçelerinin dere ve çay suları ile birleşmesiyle oluşur.

ÇORUM ÇAT SUYU DERİN ÇAY: Çomarbaşı de resi ile Sıklık deresinin birleşmesiyle il merkezinde De- rin çay adını alır. Hatap ve Yılgınözü çayıyla birleşerek Ahilyas deresi birleşerek Ahilyas deresi oluşur.

Bu dere;Derinçey ile birleşerek Çorum suyunu meydana getirir. Alaca suyu ile birleşerek Çorum Çat su yu adını alır. Amasya topraklarına girerek Çekerek ır-mağı ile birleşir.

MECİTÖZÜ ÇAYI: Kırklar dağından doğar. Mecitözü ilçesi yakınından geçerek Amasya topraklarına giderek Çorum Çat suyu ile birleşir.

Avcılık kulüpleri bulunmakta olup üye sayıları oldukça fazladır.

M. Selim GÜRSEL

DEPREMLER

Kronolojik dizin

1050 Amasya zelzelesi
1075 Çorum'un Bizans'tan alındığı yıl,Danişmend depremi,
1459 II. Beyazıt zamanında olan deprem 40 gün devam etmiştir,
1514 Çorum'un $^{1}/_{3}$ ünü harap olduğu, halkın bir kısmının göç ettiği
1543 Çorum Merkezde 30 ev yıkılmıştır,
1578 Halk Çok zarar gördü. Hububattan alınan vergide muaf oldu
1579 Gülabibey Camii yıkıldı,
1585 H.993 Çorum zelzelesi ve Amasya zelzelesi
1668 H.1079 Amasya zelzelesi
1692 senelerinde seferin on sekizince gecesi Çarşamba günü Büyük zelz ele olmuştur,şehirleri köyler harap olmuştur.
1729 Cemazillievvelin yirmi altıncı günü Çorum'-da kuşluk vaktinde zelzele oldu. O gün altı kere zelzele oldu, bir aydan fazla deva etti,İskilip'in bütün evleri harap oldu
1734 Temmuzun sekizinci günü şiddetli bir zelze-le oldu.
1759 Muharrem yirmi dördüncü Çarşamba gecesi beşinci saatte zelzele oldu,
1793 H.1208 Çorum zelzelesi
1800 600 kişi şehri terk etti,
1824 Halk uzun zaman çadırlarda kalmıştır,
1908 H.1326 İskilip zelzelesi
1939 Erzincan depremi, Çorum'da da çok hasar yapmış tır,
1943 tarihi 26-27 Kasım saat 20 civarında deprem olmuş, 20 saniye devam etmiştir.
2554 ev yıkılmış ve 3692 ev hasar görmüş,618 kişi vefat etmiş,217 yaralı vardı5375 baş hayvan telef olmuştur,
1991 tarihi 31 Aralık 10.30 da 3.3 şiddetinde,
1992 tarihinde 5 Nisan 18.05 de 5.4 şiddetinde olup 6 saniye sürdü,
1996 tarihinde 14 Ağustos 1 saat arayla 2 kere sallandıktan sonra pek çok sayıda deprem olmuştur.
1997 tarihinde 28 Şubat saat 02.04 de 4.8 şiddetinde hasarsız sarsıntının azalan şiddetiyle 5 sarsıntı oldu.

Bizler,Sizler ve Onlar

Mahmut Selim GÜRSEL

Bizler;bir şeyler üretmeye çalışan, gördükleri ve bildikleri ile yetinen 50 yaşını aşmış kişileriz. Bizlerin kendi bildikleri ve öğrendikleri ile günümüzü geçirmemiz normal gözükse bile, teknolojinin nimetlerinden faydalanmayı bilmeliyiz,öğrenmeliyiz.

Sizler,orta yaş kuşak dediğimiz 25 yaşının üzerinde olanlar.A tak,cesur ve bilgi dolu olduğunu,her şeyi bildiğini zanneden kesim. Acaba diyorum;bu çağın gereçlerinin ve imkânlarının neler olduğu hakkında gerçek bir sınav yapılsa sınıfı geçebilirmi ? Maalesef hayır. Neden derseniz 2001 yılının içinde bulunan teknoloji ve tekniklerin pek çoğundan hâlâ yaralanmanın kendilerine neler kazandıracağını bilememekteler. Yada kolay kazanmanın tadını tattıkları için ya da köşe dönmenin yollarını aradıkları için,kendilerini geliştirmemektedirler.

Onlar; okumayı,yazmayı öğrenmeden bilgisayarı,okuduktan sonra para kazanmayı, teknolojiyi öğrenmiş,kendini yetiştirmiş, geleceğimizi emanet etmiş olduğumuz gençlerimiz. Onlarda ise bazı eksiklikler bulunmaktadır. Bizler ve sizler,kendi birikimlerimizi onlara verelim ki,onların bu çağın gereçlerini kullanırken bile, vatanımızı, milletimizi, tarihimizi, geleneklerimizi, göreneklerimizi, dinimizi, vicdanımızı, saygımızı ve sevgimizi de bilmeleri onların yaşaması ve kendilerinden sonra gelecek olan kuşakları daha iyi ve daha bilgiliyetişmelerine yardımcı olsun...

Bizler ve sizler ! Bu Cennet Vatanın nimetlerinden belki faydalanıyoruz,belki gereğince faydalanamıyoruz. Bu faydalanma herkesin kendi açısından az veya çok görülebilir. 1925 yıllarda ülkemizin durumu ile 1938 yıllarda ülkemizin durumunu acaba hiç düşündük ve kıyasladık mı ? Zannetmiyorum. Hiç düşünmedik. 1940 lı yıllar ile 1950 li yılları hiç inceledik mi? Bakmadık bile.Ya 1950 li yıllarile 1980 yılları düşündük mü ? Hayır düşünmedik. En yakın tarihimiz olan 1980 li yıllarla bu günleri hiç kıyasladık mı ? Ne gereği var demeyelim. Elbette ki gerekli.

Bu ülkenin evlatları olarak bu üç dönemi dikkatli olarak ;yaşantısını, ekonomik durumunu,sıkıntılarını görelim ve öğrenelim. Bu bilmeceyi çözebilir ve ONLARA yapılan yanlışlıkları öğretebilirsek onlar bizlerin yerine geçtiklerinde bizlerin yaptığı yanlışlıkları yapmazlar.

Bunları kısaca irdelersek;1925 li yıllar,Türkiye'nin savaştan çıktığı yedi düvele borçlu,halkı yoksul ve sağlık problemli bir ülke. Bizleri idare eden ve yönlendiren Atatürk;ülkenin menfaati,ilerlemesi için bütün bilgi ve becerisini kullanarak yedi düvele olan borçları ödedi. Nasıl ödedi,halkına verdiği güvenle. Onlara gösterdiği doğru yolla.

1938 li yılları düşünün. Tek partili bir Türkiye. Fakat savaşta kahramanlıklar yaratan kişilerin koltuk kapma,ülke yönetme telaşı ile yapılan yanlışlıklar ve taraftarlarına verdikleri tavizler yüzünden geriledik.

1940 lı yıllarda ise Olduğumuz yerde kaldık. O devirlerde çıkan savaşa katılmamamıza rağmen ülkemiz oldukça bunalımlı yıllar yaşadı. Ekmek,gaz,şeker gibi maddeler karnelere bağlandı. Parası olanlar karaborsalardan bulup bu sıkıntıları yaşamadılar. Olan yine çoğunluk sınıfına oldu. Halkımız bunaldı. Üretim sadece tarım olarak kaldı.

1950 li yıllarda ise iki partili döne mimiz başladı. Yeni kurulan parti ülkeyi refaha erdirdi gibi gözüktü ise de,ülkemizi fanatikleştirdi. İktidarlı olanlar zenginleşti, halkı soydu,ülkeyi talan etti. Bunlar iyice incelenirse gelecekte ne gibi önlemler alınabileceği görülebilecekken,hiç kale alınmadı.

1960 lı yıllarda ülkemiz askeri idare ile tanıştı. Çok partili döneme geçildi. İktidara gelenler ülkeyi bildikleri gibi yönettiler. Dış borç arttı. Halkımız hissetmese bile ileride ödeyeceği borcun altına girdi. Teknoloji transferi yapıldı. Refah seviyesi arttı. Yanlış politikalar ve dış telkinlerle üretici ve tüketici toplumu olduk. Birikimlerimizi ve aldığımız borçları dengeleyemedik.

1980 li yıllarda ise refah seviyemiz önceki dönemlere göre çok yükseldi. Harcamalarımız kısıtlanmadı. İç tüketime yönelik ürünler yapan fabrikalar kurduk. Kalitesiz malları devlet desteği ile kullanır olduk. Dışarıya oldukça kısıtlı mallar sattık. Turizme önem verdik zannettikse bile tabii yapımızı bozduk,betonlaştırdık,sahillerimizi yağmaladık,tabii güzellikleri yok ettik.

Bu günü anlatmama gerek yok. Hepimiz içinde yaşamaktayız. Bundan sonra önümüze bakma zamanı geldi. Gözümüzün önündekileri gençlerimize anlatmalıyız. Onları doğruya yönlendirmeliyiz.

ÇORUM TARİHİ VE COĞRAFYASI

Ulvi ÖĞRETEN
Nazmi TUĞRUL

26. Sayıdan Devam

Bir haydut re'isini oğlu Philip de Roma İmparatorluğu iskemlesine oturdu. Fars Şahı Şapoz ile yaptığı muharebede Mezopotamya'yı Farslılara bırakmağa mecbur oldu.

Roma günden güne kuvvetten düştükçe Fars kuvvet ve şevket te'min ediyordu. İmparator Valerin'i Urfa'da Farslılar mağlub ve esir ettiler.

Roma; bu büyük ülkeyi idarede zorluk çekiyordu. Eski kanunlar bir cinsten olmayan bu insanları bir bayrak altında yaşatamazdı. Avrupa'da bir çok kabilelerin hududları geçtiği yetmiyormuş gibi,Suriye,Mısır ihtilâlleri Fars harekatı bu hükümetin son günlerinin ulaşması çabuklaşıyordu. Hudutların böyle uzun ve kimsesiz tehlike altında bulunmasından ötürü imparatorlar Roma'dan ziyade serhat boylarında oturur oldular. Şarkta Nikumedya'da İzmit'te otururlardı.

Tuna nehrini kabileler bir çok def'alar geçmiş olduklarından bu seli durdurmak için üç tarafı deniz bir tarafı kara olmasından ötürü müdafaası kolay İstanbul şehrini İmparator Konstantin kurarak bir çok âsârla süsledi.

İmparator Teodos ise,oğullarına memleketi taksim ederek Arkadyus'a Drava ve Sava nehirlerinin isitkametindeki çizgi garb hududu olarak bütün şarkı verdi. Diğer oğlu Honoryus'a da bütün garbı terk etti.

Arkadyus 18 yaşında Kayser olmuşsa da ikdidarsızdı. Oğlu Teodosyus ise,yedi yaşında hükümdar olduğundan kız kardeşi Polharyana'ibe saltanata tayin edildi.

Dini anlaşmazlıklar,taşaradan ziyade merkezde şiddetini sürdürüyordu. Polharya sarayı kiliseye çevirdi. Tuna boylarına ilerleyen Hunlar,İmparatorluğu çok sarstılar. (*)İmparatorluk,İstanbul'u kurtarmak için Hunlara bir çok defalar ağır vergiler verdiler. Hunların Macaristan içlerinden garba akınlarıyla Şarkî Roma İmparatorluğu kurtuldu.(457)

Bu devirde Çorum'un tarihi ancak Rum tarihlerinde bulunabilir. Fakat onlarda bu memleket ahalisiyle iyice kaynaşmadıklarından buranın ahalisi hakkında fazla malumat veremezler. Bu devirlerde Çorum ve civarı adeta bir sükunet devresi geçirmiştir Şarkî Roma'nın saray entrikaları o kadar ileri gitmişdiki büyük hizmetlerde bulunan Belizer İftiralara uğradı. Malı zabt ve kendisi habs edildi. Hapisten zorlukla kurtulabildi. Şarkî Roma saray israfatına para yetiştirmek için bütün vilayetleri sıkıştırıyor,her tarafta ise sefalet azgın dişleriyle insanları kemiriyordu.

ŞARKÎ ROMA

İmparator Teodos'un memleketi oğullarına üleştirmesiyle Çorum Eski ismiyle Nikonya Şarkî Roma idaresine geçmiş bulundu.

Şarkî Roma'nın parlak devrini İmparator Jüstünyanus yaşatabildi. Bu : İlliryalı bir köylü çocuğu idi. Âsâkir-i hassaya dahil olmuş, Kostantiniyyede kendini tanıttırabilmişti. Ordu ve ahali kendisini sevdiklerinden imparatorluk tahtına oturttular. Din gürültülerini bastırmak için Katolikliği iltizâm etdi. Aryuslar'ı (*) me'murluklarda ve orduda kullanmadı. Öldüğünde yerini Jüstinyanus işgâl etti.

Jüstinyanus'un aslı İslav ırkından dı. Yunan terbiyesi görmüştür. Bunun için hilekâr ve haris idi. Fakat kendisinde büyük hülya vardı. Eski Roma İmparatorluğunu diriltmek. Bu fikrini sözden işe çıkarmak için birçok muharebeler yaptı. Ve muzaffer de oldu. Fakat ruhen kendisi zayıftı. Büyük düşüncelerini miskinane tasavvurlarla karıştırır,hükümdarlık mevkiini muhafazaya son derece riayet ederdi. Karısı Teodora meydan oyuncularından iken güzelliği ile kraliçe oldu. Zekası da güzelliği kadar ileride idi. Birçok tehlikeli zamanlarda Jüstinyanus'u kurtardı. Büyük kumandanlardan Belizer Afrikada,İspanyada büyük muvaffakiyetler gösterdiysede beri tarafta Farslılardan Kiyanyan sülalesinden Nuşirvan el-Cezire'yi zabtetti.

Devam Edecek

(*) Hunlar,miladdan on üç asır evvel Baykal Gölüne akan Orhun Irmağına dökülen Hun suyunun çevresinde oturduklarından Çinliler bu ismi takmışlardır. Çin Şi-Huang-Ti'nin yaptırdığı seddi geçerek Çin'i yağma etmişler,oradan da garba gelmişlerdi. Şarkî Roma İmparatorluğunu sarsan bu Hunların re'isi Atilla <<Atlı Han>>dı.

(*) İsa Peygamber de mahiyet-i İlâhiyenin bulunmadığını iddia edenler.

GENÇLERE

İsmet ÇENESİZ

Önünüzde daima aç basamak olacak ! Hedefinizi iyi seçin !

Çoğunun başına elma koyup onu hedef yapan maceracılardan olmayın !

Her yaptığınız işte örnek olunuz, zorlayıcı olmayınız !

Herkesi sevin ! İnsanları,hayvanları ve doğayı ! Çevreye ve temizliğe dikkat edin ! Doğayı ağaçlandırmaya katılın,katılanlara yardımcı olun !

Hobileriniz olsun,fobilerinizden korkmayın,korkularınızın üzerine giderek onları yenin !

Dinlenmeyi bilin,sıhhatinize çok dikkat edin !

Bakımlı olun,gücünüzün yettiği kadar temiz ve güzel giyinin,israftan kaçının !

Dürüst ve çalışkan olun,yaşınız kaç olursa olsun dünya ve ahret için eşit çalışın!

Yardımlaşmanın,yardım etmenin zevkini tadın ! Hoşgörülü olun,fakat taviz vermeyin !

İnsanlara hak ettikleri zaman iltifat edin,yaptıkları işleri beğenirseniz eline sağlık deyin,beğenmezseniz ona kibarca daha iyisini şöyle yaparsan daha güzel olur diyerek yol gösterin.

Akraba ve dostlarınızı arada da olsa arayın. Onlarla konuşurken iyimser ve tatlı dilli olun. Ne söylediğiniz kadar,nasıl söylediğiniz mühimdir,bunu unutmayın !

Onların; sevinç, sıkıntı ve kederli zamanlarında yanında olduğunuzu belli edin !

Taşıyamayacağınız yükün ve bilhassa borcun altına girmeyin,bu sizin senelerce birikiminizin sonu olabilir.

Siyaseti karaktersiz,bilgisiz ve ufku olmayan insanlara bırakmayın. Kendinize güveniyorsanız,siyasete girin. Arkadaşlarınızı da gönül rızaları ile siyaset yapmalarına ikna edin.

Ne yapıyorsanız,ne üretiyorsanız;en kalitelisini ve en ekonomiğini yapın,ekonomik yapacağım diyerek kalitesiz iş yapmayın !

Herkes az çok para kazanır,ancak çok az insan para harcamayı bilir,para harcama konusunda kendinizi eğitin!

Biz büyüklere düşen en büyük görev ise: Gençlerin taşıyabileceği sorumlulukları onlar küçük yaştan itibaren yüklemeliyiz. Bu sorumluluklar onların başarılarının anahtarıdır. Bu anahtara sahip olmak için doğumdan,ölüme kadar bilgi ve emek gereklidir. Evlatlarımıza bu anahtarı vermek için çalışmalıyız. Onlara verdiğimiz sorumluluklarında takipçisi olarak atalık görevini yapmalıyız. Ülkemizin ve bizlerin güvencesi onlardır.

Bir Amerikan Atasözü ile satırlarımı bitiriyorum.

"Dün tecrübedir öğren,yarın tahmindir planla,bu gün fırsattır kullan"

Hoşçakalınız.

ÇORUMLU 2000 KÜLTÜR,TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

ABONE FORMU

Osmancık Caddesi Ölçek İş Merkezi 27/34 ÇORUM

Derginize 1 Yıl abone olmak istiyorum:

Adım ve Soyadım :.....

Adresim :.....

Şehir :.....

FATURA BİLGİLERİM:

Vergi Dairesi No :.....

Vergi Dairesi Yeri :.....

Mahmut Selim GÜRSEL adına 1260013 numaralı Posta Çeki hesabına 27.000.000 TL. Yatırılmıştır. Ekte posta çeki fotokopisi gönderilmiştir.

Abone kaydımın bir an önce yapılarak dergimi ve faturamı yukarıda bildirilen adrese teslimini rica ederim.

KAŞE: Adım Soyadım

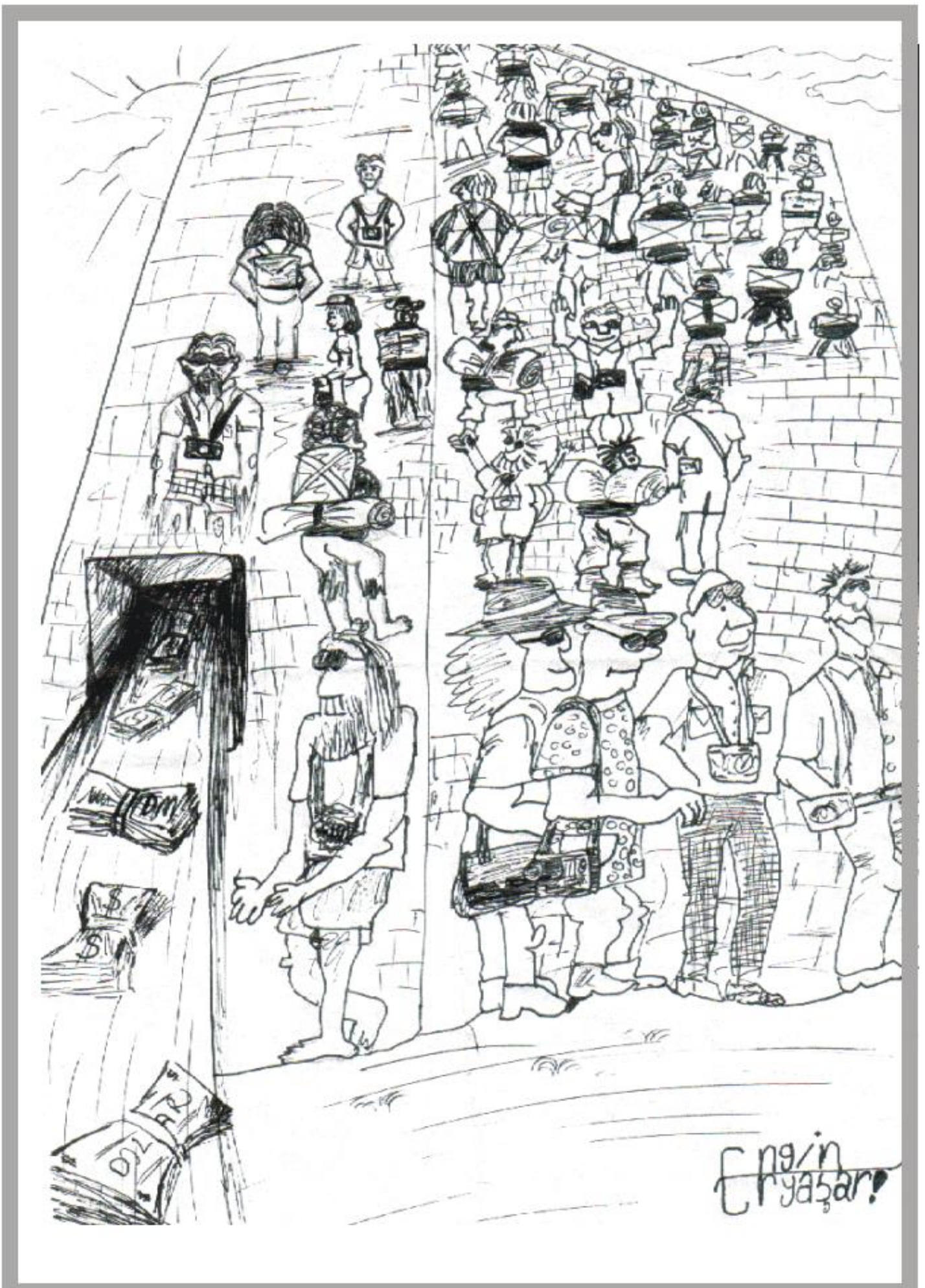
DM
$
$
Ergin yaşar!

ÇORUM KÜLTÜRÜNDEN

Anılarda Kalanlar

Osman ÜNSAL

Çorum'un son yarım yüzyılında,zaman zaman ayrı kalsak da çocukluğumuzu, gençliğimizi sinesinde yaşadık. Ekmeğini yedik,suyunu içtik,havasını soluduk. Kültürümüzde,bilgimizde,becerimizde,kişiliğimizde,hayallerimizde,umutlarımızda etkisi oldu,izleri kaldı. Yeri geldi bu kentine çok sevdiğimizi,beğendiğimizi dile getirdik,yeri geldi rüzgarından, tozundan, çamurundan şikayetçi olduk. Ama bir süre uzak kalınca,inanın tozunu da,toprağını da özledik. Yahya KEMAL'in "Ankara'nın en çok İstanbul'a dönüşünü severim" dediği gibi,biz de en çok bu kente dönüşümüzü özledik. Gelip de Hasan Paşanın Saat Kulesini görünce, içimize bir ferahlık çöktü,kendimizi daha bir güvende ve huzurlu hissettik. Toprağından mı? Havasından mı ? İnsanındanmı bilinmez...

Bu şehrin geçmişinde kalan zengin kültürünü,tarihini,sanatını.sosyal yaşantısını, folklorunu,dikkat çeken alışkanlıklarını ve bütün bunların bende bıraktığı izlenimleri bir biçimde aktarma ihtiyacını duydum. Ama bu değerlerden söz ederken,aşırı detaya girmeden,herkese hitap edebilecek bir perspektif içinde ele almaya özen gösterdim. Aynı zamanda,bu değerler üzerine araştırma yapacaklara bir ipucu olabilsin istedim. Bu yazıda mutlaka, eksiklikler, unutulanlar, yanlışlıklar olacaktır. Ne var ki bunlar benim bildiklerim,benim gözlemlerim,benim bakış açım ve benim anımsayabildiklerim. Başkaları da çıkar eksikleri ve unutulanları yazar. Kültür tablosunun eksik motifleri bir bir tamamlanır. Şairin dediği gibi:

"Kâmil'e malum olur bir cüz ile ahval-i kül,
Bir gülistan nişan için yeter bir tane gül"

Gülü sunmak bizden,gül bahçesini
keşfetmek sizden....

KAĞNILAR

Bir zamanlar,Çorum'da gün kağnı sesleriyle başlardı. Özellikle sonbaharda çok sayıda kağnı civar köylerden hareket eder,gecenin sessizliğini bir çığlık gibi yırtan kağnı seslerine, gün ağarırken horoz sesleri eklenirdi. Çorum'un unu,buğdayı,bulguru, samanı ekseri kağnılarla taşınırdı. Kağnılar... Tekerleğin icadıyla birlikte yola koyulan ve binlerce yıldır sırtına aldığı bu ağır yükü bir yerlerden bir yerlere taşıyıp duran kağnılar... Üçgen gövdeli,disk biçimli kalın ağaç tekerlekli,okuna bir çift öküz koşulan bu ulaşım araçları,tarih boyunca uygarlık yolunun lokomotifi olmuştur. Dünyanın dört bir yanındaki insanlığın gurur abideleri saraylar, tapınaklar, kaleler, piramitlerin tonlarca ağırlıktaki taşlarını, sütunlarını, direklerini, heykellerini taşıdılar. Kağnılar, savaşta cephanemizi, yaralılarımızı, yükümüzü, umudumuzu,hayallerimizi sırtlandılar. Yıllar boyu şairlere ilham, öyküler e malzeme oldular.

Şehre birer,ikişer girmeye başlayan kağnılar,sokağın başına ulaştıklarında, kaldırım taşlarında ağır aksak sekmeye başlayınca,sesleri değişip, ritimleri bozulurdu. Belki asırların yorgunlu ğunu dile getirmenin bir başka yoluydu bu.

Şehre giren kağnılardan bazısı bir samanlığın önünde durur. Çetenden savrulan samanlar güneş ışığında altın renkli kar taneleri gibi uçuşurdu. Kağnıların kimisi bir handa konaklar,kimi doğrudan yükünü pazara indirirdi. Akşama doğru işlerini bitirip geldikleri yöne doğru yola koyulan kağnıların kayboluşunu, gitgide azalan duyulmaz olan iniltileri izlerdi.

Son yıllarda toplum hayatından tamamen çekilen kağnılardan uzak dağ köylerinden birinde hâlâ kaldı mı bilinmez ? Ama 80'li yılların başında, son kalanlardan bir tanesi Alaca Höyük Müzesine kazandırıldı. Şu anda teşhirde. Gelecek kuşaklara ziyaret sırasında anlatılacak çok şeyi olmalı...

O zamanlar ne çevre kirliliği vardı,ne trafik sorunu. Arnavut kaldırımlı dar sokaklarda kağnıların yanında at, eşek arabaları ve faytonlar dolaşırdı. Varlıklı ailelerin yaylı denilen üzeri tenteli daha süslü özel arabaları vardı,onlarla bağlara ve sayfiye yerlerine gidilirdi. Faytonlar şehir içinde taksi görevi yapardı ve düğün konvoylarının vaz geçilmez araçlarıydı. Günün belli saatlerinde fay tonlara kurulup şehrin caddesinde bir aşağı,bir yukarı hava atanlara da sıkça rastlanırdı.Bu araçların her türlü aksamı Çorum'da yapılırdı. Bu amaçla arabacı, demirci, nalbant, saraç arastaları ve esnafı vardı.

Bugünlerde kağnıların peşinden arabalar ve faytonlarda yavaş yavaş kaybolmaya başladı. Şehir sokaklarındaki kaldırımlar asfalta dönüştü. Arabaların tekerleklerine sına demiri yerine lastik,atların arkasına şehri kirletmesin diye torba takıldı. Arabalara hâlâ şehrin dış mahallerinde rastlanıyor. Faytonları turistik eşya gibi festivallerde görüyoruz. Bunlarla birlikte, sıcak demirciler, arabacılar, nalbantlar kalmadı. Saraç esnafından iş değiştirmeyenler kemer,çanta vs. ile sanatlarını sürdürmeye çalışıyorlar.

Ve Hasan Paşanın Saat Kulesi gonklarını artık vurmasa da,duyulmasa da akıp giden zamanın hesabını tutmaya devam ediyor.

GENÇLİĞE BİR BAKIŞ *Mustafa ÖZKİREMİTÇİ*

Gençlik kavramı,insan hayatında çok önemli bir döneme verilen isimdir. Bu dönemde, çocukluk yılları geride kalmış hareketli ve atak, biyolojik ve psikolojik yönlerden değişikliklere uğramış genç kız ve delikanlılar çeşitli sorunlarıyla karşımızdadırlar. Çocukluğunda anne ve babasını,ilköğretimde öğretmelerini model olan gencimiz,bu dönemde kendisini merkez model kabul etmektedir. Ailesinde, okulda, işyerinde ve çevresinde anlaşılmaz değişken tavırlar sergilemektedir.

Bu çalkantılı dönemde,kendisini mazur kabul ettirecek nedenlerde yok değildir. Erkek olsun,kız olsun karşı cinse ilgi artmıştır,okulda veya çevresinde arkadaş grubuna katılmıştır. Oyun ve eğlencelerle günlerini dolu dolu yaşamak ister. Hava atma,gösteriş,oyun ve eğlence imkanı sağladığı için teknolojik ürünlere büyük rağbet gösterir. Bir yandan oyun ve eğlence içinde günlerini geçirirken,diğer yanda da gelecek için planlar yaparlar. Çünkü bir dönüm noktasındadırlar. İstedikleri,sevdikleri bir mesleğimi seçecekler,yoksa mecbur kaldıkları bir mesleği mi ? Üniversiteyi kazanacaklar mı,yoksa hayal kırıklımı yaşayacaklar ? Kendilerine ait bir işi olabilecek mi ? Sonrası askerlik vardır,nişan ve evlilik... Bunlarda meslek seçimi kadar önemlidir kısaca o,yol ayrımında ve çözülmesi gerek sorunlarla baş başadır.

Bu ahval içinde kompleks bir mizaca sahiptirler. Birinin sergilediği tavrı diğerlerinde bulamayız. Müşterekte özellikler diyebileceğimiz düşünce,duygü ve tavırları da vardır: Her şeyin iyisini,doğrusunu bilen odur,güzeldir veya yakışıklıdır,akıllıdır,bir takım şeylere kavuşmaya herkesten önce o layıktır. Ailesi, öğretmenleri, çevresi,iş arkadaşları onu anlamamaktadır. Bu yüzden zaman zaman bağırır isyan eder,kimi zaman içine kapanır ağlar...

Zannederler ki;sadece kendileri genç olmuştur. Gençlik köprüsünden ilk defa kendileri geçmektedir. Nicelerinin o köprüden geçtiğini bilmezler,bilmek ve anlamak istemezler. Bir de hayalleri vardır gençlerin,o hayallere göre kurarlar pembe dünyalarını. Ama gerçekler,acı gerçekler zamanla kendini gösterir ve kabul ettirirler. Yine zannederler ki,bu tazelik ve güzellik sürecektir ömür boyu... Ailesinde, çevrede dünün taze ve güzellerinin bugün beli bükülmüş,saçı dökülmüş,yüzü kırışmış halleri canlı canlı görseler de değişmez bu aldatan yanılgı...

Kimi zaman onların olumsuz düşünce ve tavırları "gençliğine" verilir,görmemezlikten gelinir. İleride olumlu bir kişilik kazanacağına inanılır ve sabır öğütlenir. Kesin tavır ve iddialarının yaşları icabı olduğunu Cenab Şehabettin bir vecizesinde şöyle belirtir:" Daima 'bilirim !' mi diyor gençtir;her şeye 'olabilir !' mi diyor ihtiyardır" Oscar Wilde'de bu düşüncededir ve şöyle der:"Yaşlılar her şeye inanırlar;orta yaşlılar her şeyden kuşkulanırlar,gençler de her şeyi bilirler"

Aslında gençler idealist bir yapıdadırlar ve iyi örneklere ihtiyaçları vardır. Onlara,gençlik çağının sorumsuzca harcanan zaman olmayacağını,hayat boyu mutluluğu sağlayacak iyi ve faydalı alışkanlıklar kazanmak için bir fırsat olduğunu belirten kişilere,rehberlere ihtiyaç vardır. Bu rehberler anne babalardır, öğretmenlerdir, çevresinde onlara etki edebilecek, sevdikleri, saydıkları kişilerdir. Bir takım korku ve vehimlerle gençlerin idealden,düşünceden,maneviyattan mahrum yetişip,günlerini oyun,eğlence,magazin ve paparazi türleriyle,şehveti arzular ve ahlak dışı davranışlar istikametinde geçirmelerini istemenin,onların ve toplumun geleceği açısından ne büyük bir tahribata sebep olabileceği unutulmamalıdır. Gençlerin yanlış yönlere ve tavırlara kanalize edilmelerine ne yazık ki medya ve televizyonlar ve onlarda birtakım sorumsuz, ölçü tanımayan,aykırı kişilerin arz-ı endam etmesi,makbul ve rağbet edilen kişi muamelesi görmelerinin büyük bir etkisi olmaktadır. Bir menfi etkileşimi ifade için Montesgieu der ki:"Milletin genç unsurları bozuk olamaz. O ancak yetişkin adamlar bozulduğu zaman bozulur" iyi bilinmelidir ki;topluma kötü örnek olanların,çeşitli isimler altında baş tacı edilmesi,gençlerde daha büyük bir tahribata yol açmaktadır.

Çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmayı hedefleyen ve yeterince gelişemeyen,üretemeyen bir ülkenin şu andaki düzeyi yeterli görmesi mümkün değildir. Bunun için yapılması gereken çok şey vardır. Bunlardan birisi de geleceğimizin teminatı olan gençlerimizi;kendilerine güvenen,çalışkan,bilgili,ahlaklı,sorumluluk hissine sahip kişiler olarak yetiştirmektir.

BEKE (FİGANİ)

İsmail PAMUK

Mecitözü yazımda çok geniş kaynaklar inceledim,birkaç sayfa ile özetledim,bunları yazsam ciltler olur. bunların içinden Beke'yi geçmek istemedim. Hiç kimsenin kaleme almadığı,hiçbir kaynakta rastlamadığım,hatta Hüseyin Hüsamettin'in Amasya Tarihini satır satır okuduğum halde hep kıt kaynaklar çıktı karşıma. Başlama bitirmenin yarısıdır diye Mecitözülülerin samimi isteklerine hürmet göstererek noksanlarım da olsa bu yazıyı kaleme aldım.

EKUHAİTTA'ı yazan İngiliz Arkeolog Sir Williaam üç yılını "PİMALİSA"da geçirmiş. 1888 yılında yayınladığı Anadolu'nun Tarihi isimli yapıtından alınan bilgi "PİMALİSA" Hacıköy'den söz ederken Romalılardan önce bu bölgede oluşmuş bir mesire yerinden söz eder. Milattan sonra 140 yılından 1509 yılına kadar "BEKE" pek tanınmıyor. 1509 yılındaki deprem (halk dilinde Büyük Kıyamet" olunca,su biraz daha çoğalır. Roma Anadolu'ya hakimken Gümüş Hacıköy ve Hac Köy yani kaplıcada EKUHAİTA sınırları içindedir. Amasya'yı da çağrıştıran KARİSSA director

Beke'yi incelediğimizde bir mekan kalıntısına rastlarız. Türklerin göçer evli olduğunu biliyoruz. O mekanın Türkmen çavuşu Bekeli Bekir Çavuşa ait olduğu araştırmağa değer. Bekeli Bekir Çavuş bu mekanda iken bir göç grubu Türkmen daha gelir. (1299 M. Faklan) Devrin egemen güçleri yeni gelenleri yerleştirmek istemezler,çadırlarınızı sökün emri gelince Bekeli Bekir Çavuş kızını şimdi bile adı unutulmayan ileride büyük bir ozan olacak FİGANİ'yle evlendirir. Yukarıya bunlar benim horantam diyerek çadırların sökülmesini önler. Böylece Figani köyü yerleşik düzene geçer. Geçer de,herkesin bildiği Figani Trabzon'a okumaya gidir ve bazı kaynaklarda Trabzonlu olarak geçer. Ben fakir bu gerçeği de meydana çıkarmaktan onur duyarım.

Figani ozandır. Kabına sığmaz bir bakarsın İstanbul'da,bir bakarsın Tuna boylarında savaş öncülüğü yapar. Ama adı açıklanmayan bir şiirinden dolayı İbrahim Paşanın Balkanlardan getirttiği İstanbul'a diktirdiği taşı hicvettiği için astırılır. Figani halkın koynunda yaşıyor ama şimdi mezarı bile belli değildir. Halk bir gerçek üzerine yemin ederken "Yalan söylüyorsam Figani gibi kanım aksın" diye yemin eder. Yani Bekeli Bekir Çavuşun soyu bugün kızı tarafından adını verdiği Figani köyünde yok denecek kadar azdır. Bu gün ki söylenceleri buraya alırsak yazımız masala döner. Biz belgeler üzerinde duralım. Bilge kişiler eğer bulurlarsa belgelere bilgilerini eklerler.

Aşık Figani: Belli kaynaklarda 1532 yılında Trabzon'da doğduğu kaydı var. İnsanoğlu nerede yaşıyorsa,Karacaoğlan gibi büyük insanlara yaşadıkları yerlerde sahip çıkmışlardır. Önrek verdiğimiz Karacaoğlan'ın on dokuz yerde mezarı bulunmaktadır. Bizde Figani'yi bu şekilde değerlendirebiliriz. Mecitözülü, Trabzonlu, İstanbullu. Yine Figani'nin Kanuni döneminde yaşadığı kesindir. Yazar Abdulkadir Karahan "Figani Divançesi"ni tüm bilimselliği ile hizmete sunmuştur. Yine Murat Uraz'ın Şairler ve Yazarlar Sözlüğünün 273. sayfasında: "Asıl adı Ramazan olan Figani,İran'da tıp öğrenimi gördüğü,İran dönüşünde İskender Çelebi'nin yakınlarından olduğu bilinmektedir. 60'a yakın gazellerinde ustaca buluşlar olduğu ince hayalleri olduğunu tespit etmiştir.

GENÇLİK,FESTİVAL VE BİR SERGİ ÖNERİSİ

Ethem ERKOÇ

Ülkemizin genç nüfusu,birçok ülke yöneticilerini kıskandırmaktadır. Çünkü bu bir ülkenin en doğal zenginliğidir. Ama bu kaynağı yerli yerinde değerlendirmek gerekir.

Günümüz gençliğinde bir karamsarlık ve umutsuzluk vardır. Okuma,kendini geliştirme,geleceğe hazırlanma şevkleri her geçen gün azalmaktadır. Onları yüksek mevkilere, yüce değerlere motive edecek ciddi ve olumlu örnekler sergilemek gerek. Çevrelerinde yerleşmiş yüzlerce olumlu örnek bulmak mümkün. O ideal insanlarla gençleri buluşturacak bir çok yöntem var. Paneller, konferanslar, sempozyumlar, açık oturumlar, konserler, sergiler birer buluşma aracıdır.

Çorum'daki okullarda okumuş, buralardan yetişmiş Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinde görevli tanınmış ilim adamlarımız var. Eserleri elden ele dolaşan yazarlarımız,tiyatrocu ve romancılarımız var. Devlet kademelerinde, bürokraside,siyasette, askeriyede, tıp ve hukuk alanında tanınmış hemşehrilerimiz var. Bunların bazıları dünya çapında isim yapmış kişiler.

Festivaller,sadece halkı eğlendirme aracı olarak düşünülmemelidir. Festivaller; kültüre hizmet,gençliğe moral için bir araç olmalıdır. Bu çerçevede bir önerimiz var. Önce önerimizin gerekçesini açıklamakta yarar görüyorum.

Çorum gibi Anadolu kentinde kabuğunu kırıp ülke çapında,dünya çapında insan olmak isteyen gençlere;hayır,buradan oralara varamazsınız demek çok yanlış. Oralara ulaşan insanlarında aynı sıralardan geçtiğini söylemek lazım. Ama buda yetersiz. Zira gençler,boş söze değil,somut gerçeklere inanmıyorlar ve değerveriyorlar.

İşte bu noktada somut ve canlı örneklere ihtiyaç var.

Çorum'daki okullarda okumuş, buralardan yetişmiş Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinde görevli tanınmış ilim adamlarımız var. Eserleri elden ele dolaşan yazarlarımız,tiyatrocu ve romancılarımız var. Devlet kademelerinde, bürokraside, siyasette, askeriyede,tıp ve hukuk alanında tanınmış hemşehrilerimiz var. Bunların bazıları dünya çapında isim yapmış kişiler.

Bu ünlü insanları bir araya getirmek güzel ama imkansız. Zira hepsinin boş zamanını tespit edip onları bir anda kentimizde buluşturmak sanıldığı kadar kolay değil.

Öyleyse yapılabilecek bir şey olmalı. Bunları önce isim isim tespit etmek,sonra resim ve hayat hikayelerini derlemek, daha sonra da yayınlanmış eser ve çalışmalarını istemek veya temin etmek suretiyle bir serginin alt yapısını hazırlamak (Cumhuriyet Döneminde Çorum'da Yetişmiş Ünlüler ve Eserleri) gibi bir adla geniş kapsamlı bir sergi hazırlanabilir.Ama asıl amaç gençliğe hizmet olacağı için örneğin : Ahmet Samsunlu'dan Hayrettin Karaman'a,Tuncer Cücenoğlu'dan Osman Çeviksoy'a,Mustafa İsen'e kadar yüzlerce insanı hayat hikayeleri ve eserleriyle öğrencilere tanıtabilmek için eğitim, öğretim yılı başlarında sergi tekrar açılıp tüm öğrencilerinin burayı ziyaret etmeleri sağlanabilir.

Bu tür organizasyon,ancak vilayet ve belediyenin işbirliği ile gerçekleştirilebilir. Maddi külfeti de festival programı kapsamında karşılanabilir.

Festival kapsamında bu ve benzeri etkinlikler yapılırsa gençlere canlı örnek sunarak onları geleceğe motive etmiş oluruz.

Festival programlarını sadece eğlenceye yönelik değil de eğitime katkı sağlayacak biçimde ele almak da yarar vardır. Önerimizin amacıda budur.

Bizim ancak öneri getirmeye gücümüz yeter. Festivali organize eden insanların,yetkililerin iyi niyetli önerileri dikkate alacağını umuyor ve bekliyoruz.

NEREDEN BAKARSAN

Dr. Ali EMİROĞLU

Bizim ekonomik düzenimiz, neresin den bakarsan iç açıcı değil. Daha doğrusu,her tarafı bozuk. 50 seneden beri nurlu ufuklar edebiyatı,ülkeyi bu duruma getirenler daha ölmeden bile,iflas etmiş durumda. Bir çare düşünebilecek kimsede görünürlerde bulunmuyor.

Biz Osmanlı Devrinde bir borç ve kapitülasyon devrini yaşamış idik. Ülkemizde yabancı sefirler,devlet adamlarını azarlamaktan çekinmezlerdi. Onların istekleri olmadan,bir kanun bile,ne kanunu padişah fermanı bile çıkmazdı. İsmet Paşa Lausan konferansı sırasında ise,İngiliz Hariciye Nazırından (Lord Cuson) borç istemenin yollarını öğrenmişti. Borç istendiği zaman,parayı alabilmek için,anlaşmaya konan maddeler birer birer geri alınacak ve sonradan borç verilecekti.

Bu ağır sözlere tekrar muhatap olmamak için,1950'lere kadar ülke kendi yağı ile kavruldu. Hasiyetimizi koruyarak, kalkınma yolunda bir mesafe bile alınmıştı. Çok partili dönemle beraber,daha hızlı kalkınma sevdasına düşüldü. Borç almak için her türlü çareye baş vuruldu. Ülke borçlandı ama,ülke kalkınamadı. Bu günde açlıkla karşı karşıya kaldı.

Bu hükümet,üç yıldır iş başında. Nurlu ufuklar edebiyatını bunlardan da dinledik. Enflasyon tek haneli rakamlara inecekti. % 29 seviyelerine indiğini bizzat Başbakanımız müjdelediler. Birde baktık ki bir gecede ekonomi yıkıldı ve Türkler %40 nispetinde fakirleşti.

Bu bir ekonomik yol olmaz. Bunda bilgi var denemez. Bir günde yıkılabilen ekonomiye ekonomi denemez. Eski birikimlerden bahseden bir Başbakana artık inanılamaz. Bir devlet yönetimi bu kadar basiretsiz olmaz. Hele hele ülkeyi düzeltmek için iş başına öğünerek gelip de,üç yıl sonra ülkeyi batağa saplayan bir iktidarın,bataktan tekrar çıkarılmasına izin verilemez. Ne yapar iktidar ? Hiç şüphesiz eski yaptıklarını yapacaktır.

Bildiklerini bu iktidar tatbik sahasına koymuştur. Daha bildikleri olsa,onları da tatbik sahasına koyacaktı. Bu iktidarın bildikleri bunlardır. Bu iktidarın deneyimleri bunlardır. Bunlarda işe yaramamıştırlar. O zaman bir şeyler yapmak gerekir. Başka ülkeler neler yapıyorlarsa,onları yapmak gerekir. Ülkeyi felakete sürükleyen bir iktidardan keramet beklenemez. Keramet akıllı insanların bekleyeceği bir şeyde değildir. Mürşit akıl değil midir ? Şu yapılanlarda akıl kokusu duyuluyor mu ? Bu iktidarın yapacağı en iyi şey çekilmektir. Çekilmek ve milletin kararlarına boyun eğmektir. Bocalamak akıl değildir. İktidar yapabileceklerinin hepsi yapılmıştır. Takati de,bilgisi de,deneyimi de budur iktidarın. İktidar bundan üzüntüye kapılmamalıdır.

16 milyar dolar borç veriliyor. Bu borcu alabilmek için,Milli iradeyi temsil eden meclise program dikte ettirilebiliyor. Telekom satılacak ! Bankalar Kanunu istenildiği gibi çıkacak ! Sübvansiyonlar kaldırılacak ve işçiye sıfır artırma yapılacak. Bunları bizim devletimiz kendisi düşünebilir,eğer ihtiyaç varsa hepsini yapabilir. Yabancı bir para kurumunun bu dayatması bir devlet istiklali ve hasiyeti nasıl bağdaştırılır?

Ben bir başarı beklemiyorum. Dün bir gecede yıkım nasıl olmuşsa,yarında aynı yıkım olabilecektir. Her krizden çıkışta,bu günkü gibi tavizlerle olacaktır. Bu tavizlerin sonunda siyasi olacaktır.

Yine bana göre,bizim Milletimiz bu yıkımın altından kalkabilir. Biz fakir bir ülke değiliz. Bizim imkanlarımızı ortaya çıkartmak için,bir güven ortamının yaratılması gerekir. Her şeye rağmen,Milletimiz Devletine bağlıdır ve saygılıdır. Türkler Devletsiz yaşayamaz. Hem eleştirir ve hem de sahip çıkmasını biliriz. 200 milyar dolar bir haftada temin edebiliriz. Bu iktidarla bunun mümkün olması mümkün olmaz. Güven ortamı yaratılmalıdır. Bu iktidar gitmeli,yeni bir çare bulunmalı ve Millete müracaat edilmelidir. Başka bir yol düşünülemiyor. Milletin inandığı bir yönetimi bulup ortaya koyacaksınız. Yeni insanları arayıp bulacaksınız. Bunların hepsi bu ülkede vardır diyoruz. Ülkenin göbeğini bu günkülerle kesilmeli. Bunlar uzaklaşmadan da yenisi düşünülemez. Bu ülke batmaz ve bunlar devam ederse o korku gelebilir.

GENÇLİK PROBLEMLERİ VE İDEAL GENÇLİK

Zekai İŞLER

İslâm Medeniyeti değerler sistemi üzerine kurulmuştur. Üzerinde önemle durmamız gereken değerler Peygamberimizin dilinden katagorik bir tarzda ifade edilmiştir. konumuza örnek teşkil edecek bir alıntıyı burada zikretmek istiyorum.

"Beş şey gelmeden önce,beş şeyin kıymetini bilmemiz" isteniyor.

Ölmeden önce hayatın,
Hastalıktan önce sıhhatin,
Meşguliyetten önce boş vaktin,
Fakirlikten önce zenginliğin,
İhtiyarlıktan önce GENÇLİĞİN

değerini bilmemiz istenen beş şeyden birisi görüldüğü gibi "gençliğin" kıymetini bilmektir. Çünkü gençlik insan hayatının bütünü içinde en dinamik,en zinde bölümünü teşkil eder. Çocukluk ve ihtiyarlık dönemlerinde güçsüz olan insan oğlu,gençliğinde sahip olduğu "dinamizmi" hayatı boyunca arzulamaktadır.

Gençlik çağı için mutlak bir yaş limiti vermek gerekirse bunu 15 ila 25 yaşları arası olarak belirtebiliriz. Bu dönem kişinin Kafasında neden,niçin ve nasılların başladığı, bağımsızlık isteklerin ,topluma karışma, evden kopma ve çevreye yönelmenin hızlandığı bir dönemdir. Ayrıca kişinin ruhi ve fikri eğilimlerinin gelişmesi bu dönemde daha Doruk noktadadır.

"Beş şey gelmeden önce,
beş şeyin kıymetini bilmemiz"
isteniyor.
Ölmeden önce hayatın,
Hastalıktan önce sıhhatin,
Meşguliyetten önce boş vaktin,
Fakirlikten önce zenginliğin,
İhtiyarlıktan önce GENÇLİĞİN

Bizim Ülkemizde ve dünyanın başka ülkelerinde gençlik çağı genellikle sorunlu bir çağdır. Bizde sorunları aşmada iki kurum önemli görülmektedir. Bunlar okul ve ailedir. Aile,gencin şahsiyetinin oluşumunda önemli bir faktördür. Çünkü gencin birçok olumsuz faktör içinde neyi,nasıl yapacağını kendi başına belirlemesi zordur. Bu değişime yardımcı olunduğunda topluma katılımı ve uyumu kolay olabilir. Fakat Ülkemizdeki ailelerin gençlerimizin kültürel ve yapısal özelliklerini anlamaları mümkün gözükmemektedir. Bu sebeple gençlerin kişilik oluşumunda çevrenin etkisi daha fazladır. Yani içinde yaşadığı toplum,kitle iletişim vasıtaları,basın,sinema ve televizyon genç üzerinde aileden daha baskın etki yapmaktadır.

Gencin hayatında "okul"da şüphesiz büyük bir boşluğu doldurmaktadır. Sokağın olumsuzlukları,medyanın çarpıklıkları ve ailenin yetersizliği bir ölçüde okulda giderilmektedir. Fakat okulun da genç için tam bir çözüm yeri olduğunu söylemek imkansızdır. Çünkü gençlik;enerjiyle beraber,korku ve endişelerin fazla olduğu kuşkulu bir dönemdir.

Lise çağındaki öğrenciler üzerinde yapılan anketlerde görülen ve bir öğretmen olarak benim de bu konuda gözlemlediğim bazı hususlar vardır. Genç kuşakların en çok endişelendiği konular olarak şunları tespit ettim:

Gelecek kaygısı,
Kuşaklararası kopukluk,
Mahrem konulardaki ölçüsüzlük,
Parasızlığın getirdiği sıkıntı,
Aile ve toplumdan gelen baskılar...

Bunlara ilaveten "gençliğini yaşa kardeşim","bu gençlik her zaman ele geçmez" gibi yanlış telkinleri eklememiz icab eder ki;bu sözler gençlerimizi alkol,uyuşturucu ve ne yazık ki ahlâki bozukluklara itmektedir.

Sonuç olarak gençlerimize sabırlı ve akıllı olmalarını,kılavuzlarını iyi seçmelerini,anne ve babalarını dinlemelerini,Milli ve Ahlâki Törelere uymalarını tavsiye ediyor ve Atatürk'ün "Gençliğe Hitabesi" ile,Üstad Necip Fazıl Kısakürek'in "Gençliğe Hitabesi"ni okumalarını istiyorum.

ANADOLU'NUN SİNESİ

Raşit YÜCEL
Gazeteci Yazar

FESTİVALLER

Çocukluk yıllarında yılda bir tekrarlanan şenliklerin ada "Panayır" idi.

Bu panayır şenlikleri şimdi buğday pazarı olarak hizmet veren mevkide yapılırdı. Yağmur yağdığı zaman ortalık su göletleri ve çamur ile dolardı.

Şenlikleri yapan ve icra edilen yerler çadırıdi.

Şans oyunları,

Dönme dolaplar,

Çarpışan arabalar,

Döner zincirli yelpazeler,

Silah atışları gibi birtakım oyunlardan ibaretti.

Çocukluk işte.

Gider bu olan biteni izlerdik.

Bir salonda motosiklet gösterileri yapılırdı. Motosikletten çıkan dumanın kokusu hâlâ burnumdan kokar.

Daha sonraki yıllarda bu etkinlikler daha düzeyli hale getirildi.

Adına "Festival" denildi.

Bu sadece Çorum'a has olmayıp "Uluslararası" bir kimlik kazandı.

Seksenli yıllarda başlayan bu faaliyetler iki binli yılları buldu.

Birçok festivaller yaşadık.

Birçok ülkelerden gelen folklor ekiplerini ilgi ile izledik.

Cıvıl cıvıl renkler ile,hayret veren bakışlarla gözlemledik.

Ticaret ve sanayi sergileri ayrı bir renk kattı festivallere.

Çorum'da üretilen birçok mamulün tanıtımı yapıldı.

Halkımız değişik bir şeyler görmenin heyecanı ile bu festivallere akın etti.

Çorum'u tanıtıcı bazı fikri sempozyum ve açık oturumlar,konferanslar düzenlendi.

Bence işin en verimli tarafı bu olmasına rağmen maalesef bu kültürel faaliyetler halktan fazla ilgi görmedi.

Kitap sergileri açıldı. Ama sergiye iştirak eden yayıncılar katıldıklarına pişman oldular. Gezenler çoktu ama alışveriş yapanlar o kadar azdı ki.

Kitap okuma düzeyinin yüz binlerin altında olan bir halk için adeta "kitabın burada ne işi var?" gibi birizlenim bıraktı.

En fazla alaka yine dönme dolaplara, şans oyunlarına ,çarpışan arabalara oldu.

Hayatını şenlik havası içinde geçirenlerin uğrak yeri oldu festivaller. Birçok avare gencin ve ekmek arası döner satanların uğrak yerleri oldu festivaller.

Yine yabancı folklor ekipleri geldi, nostaljik sayılan faytonlar hevesli Çorumluları taşıdı,taşıdı.

Doğrusu "Uluslar arası" boyutunu pek göremesek de halkın beklentilerine uyan bir festival havası davardı.

Yoksa,bir yıl öncesinden uğradığı festival alanına,bu yıl yine aynı şeyleri görme ihtimaline karşı yine topluluklar halinde gidilecek,ya bir çatal kaşık takımı,yada çocuğuna bir balon alınacak.

Dar alanlarda ve dar mekanlarda sergilenen sanayi ürünlerine şöyle bir bakıp geçeceğiz.

Faydası şu olacak belki:

Seyyar satıcılar ve işportacıların rantları birden artacak.

İşinden,gücünden fırsat bulanlar ise şöyle bir iki saati çocukları ile beraber bu alanda geçirecekler.

Resmi törenler yapılacak,

Kendimiz çalıp,kendimiz oynayacağız. Çevre illerden veya büyük illerden "şu Çorum'daki Uluslar arası festivali bir gezelim" diye gelenler var mı hep merak ederim ?

Ama olsun. Halk biraz deşarj olur.

Yaşasın festival !

Yaşasın eğlence,

Yaşasın halk oyunları.

TURİZM VE BİZLER

Mahmut Selim GÜRSEL

26. Sayıdan Devam

Numaralarda kayıtlı bulunan Çorum'a ait fermanlarincelenmeye değer eselerdendir.

ÇORUMKALESİ: Kale Selçuki mimari özelliğini taşımaktadır. Kalenin ne zaman yapıldığı kesin olarak bilinmemektedir. Evliya Çelebiye göre: Şehrin kıble tarafında celali şerrinden emin olmak için cahar (dört) köşe bine bir kaleyi rağnası vardır amma küçüktür. Bir kapusu vardır. Dizdarı neferatı,müstevfi cephanesi,birkaç hanesi vardır. İslâm binasıdır" Demekte ise de bu kesin değildir. Kalenin yapımında kullanılan taş malzemelerinden bazılarında Rumca yazılı kitabeler bulunmaktadır. Kalenin şekli kare plana yakındır. Surlar 80'er metre uzunluktadır. Kale duvarının yüksekliği 7.35 santimetredir. Sur genişliği 2.40 santimdir. Surların dört köşesinde çapları 5 metre olan kuleler bulunmaktadır. Her cephede iki tane 6.90X2.65 ebadında burçları bulunankalenin iki kapısı bulunmaktadır. Anakapı kuzey yönünde olup 270x3.10 ebadındadır. Kapının üzeri saç olan kapının kalın dövme çivilerle perçinlenmiştir. Güney cephesinde 1.00x1.70 ebadında küçük kapı bulunmaktadır.

Kalenin girişinde 400x400 ebadında iki pencereli oda kale kumandanına aitken bugün zindan ile birleştirilerek cami olarak kullanılmaktadır. 1961 tarihinde kale bir restore çalışması ile kuzey surları onarılmıştır.

SAAT KULESİ: Merkez İlçenin Hürriyet Meydanında bulunmaktadır. Sultan II. Abdülhamit'in tahta çıkışının 25. yıl dönümünde valilere gönderdiği "Şehrinize Saat Kulesi Yapınız" fermanı üzerine,Çorumlu 7-8 Hacı Hasan Yapınız" fermanı üzerine,Çorumlu 7-8 Hacı Hasan Paşa tarafından Hicre 1312 Miladi 1894 tarihinde yaptırıldığı bilinmektedir. Saat kulesinin yerden Yüksekliği 27.50 santim olup gayet geniş bir temel üzerine inşaa edildiği, taban kısmının 8 köşegen olup her köşesinin 2.10 santimetre gelmektedir. Taban kısmı 5.30 santimdir. Anagövde 24 köşegen

Olup,gövde çapı 3.90 santimdir. Şerefe kısmından sonra kule dört köşegen olarak çatı kısmına kadar yükselir. Saat kulesi kapısı üzerinde Hattat Nuri Koman tarafından yazılmış kitabe bulunmaktadır. Kuleye 81 basamakla çıkılmakta,aydınlatılmak üzere küçük aydınlatma pencereli vardır. Şerefe süslü demir parmaklıkla çevrilidir. Kulenin dört tarafında saat kadranları bulunur,kadranın çapı 1.50 santimetre olup,yelkovan uzunluğu 85 santim,akrep uzunluğu 70 santimdir. Saat kulesi yarım saatlerde ve her saat çan vuru yapmaktadır. Halk arasında saat kulesine "Çan Saati" denilmektedir.

ULU (Murad-ı Rabbi) CAMİİ: Hicri 1305 tarihinde ibadete açıldığı sanılmaktadır. Çöplü Mahallesi,Osmancık Caddesi üzerinde müstakil taş binadır. Çatısı beşik çatı olup,gizli büyük bir kubbesi bulunmaktadır. Caminin minber'i gayet teyzin ahşap olup,mermer mihrebi bulunmaktadır. Cami birçok deprem neticesi onarım görmüştür.

Cami ve Velipaşa camii olarak bilinir. Hicri 1652 tarihinde Çorum Defterdarı Abdülbaki Paşa tarafından yaptırılmıştır. 1865 tarihinde onarım görmüştür.Ahşap binadır. Devam Edecek

ÜNİVERSİTEYE HAZIRLIK

Kamil AYCAN

Eğitim;temel olarak kişileri ileriki mesleklerine hazırlamaya yönelik bir araçtır. Ancak bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de orta öğr etimin kişileri genelde mesleğe hazırlamadığı bilinmektedir. Bazı meslek okulları dışında ortaokul ve lise eğitiminin neredeyse tek amacı öğrencileri üniversite sınavlarına hazırlamaktır. Bu durumun yol açtığı sakıncalardan birisi öğrencilerin okudukları derslerin gerçek ya şamla bağlantısını kuramamalarıdır. Birbirinin d evamı olması,hatta yaşam boyu iç içe sürmesi gereken eğitim ve çalışma birbirinden kopuk olarak algılanmaktadır.

Tek amacı üniversiteye hazırlanmak olan genç üniversite sınavını kazanmadığında bütün emeklerinin boşa gittiği düşüncesine kapılabilir. Okul başarısızlığı,özellikle de üniversite sınavını kazanamamak gençlerde kendine güven kaybı, sıkıntı,huzursuzluk yaratmaktadır. Genç bir yandan kendini başarısız hissetmekte,bir yandan da aldığı eğitimin bir işe yaramadığı düşüncesine kapılmaktadır. Bu duruma sıklıkla aile ve çevrenin beklentilerini yerine getirememiş olmanın yarattığı suçluluk duygusu eşlik etmekte iş bulamadıkların da ise gençlerde ümitsizlik ve depresyon ortaya çıkmaktadır.

Meslekleri gereği gençlerle çalışmaları gereken kişilerin gençlerin özelliklerine uygun bir yaklaşım geliştirmeleri gerekmektedir. Gençlerle ilgilenen öğretmenlerin, onların gelişim aşamalarına bilmeleri gerekir. Düşünce yapılarını, zekalarını, duygularım özelliklerini,yaratıcılıklarının düzeyini ve diğer psikolojik özelliklerini bilmek öğretmenin gençlere karşı tutumlarını belirlemede yardımcı olur. hangi yaşta,hangi bilginin aktarılabileceğinin ve hangi davranışların belirlenebileceğinin bilinmesi öğretmenlerin eğitim programlarını hazırlamasına yardımcı olmaktadır.

İster orta eğitime devam edip üniversiiteye hazırlansın,isterse okulu bırakıp çalışmaya başlasın,iş seçimi ergenlik döneminde kişinin karşısına çıkan önemli sorunlardan birisidir. Gençlik döneminin kişinin sosyal ve ekonomik bağımsızlığını kazanması ile sonlandığı kabul edilecek olursa,iş sahibi olmanın dönemin başlıca gelişimsel görevlerinden birisi olduğu ortayaçıkar.

Genç on yedi,on sekiz yaşlarında gerçekçi seçimler yapma dönemine ulaşır. Bu dönemde yapacağı seçimler gencin geleceğini büyük ölçüde belirler. Kendi gereksinim ve ilgilerini,işle ilgili beklentilerini tekrar gözden geçirir. Bütün bu süreç boyunca gençlerin iş seçimi konusunda bilgilenmeleri gerekir. Çünkü genç ilgilendiği işin neler gerektirdiğini,kendisine ne tür imkanlar sağlayacağını,o alanda iş bulup bulamayacağını bilemeyebilir. Yönlendirildiğinde gencin ilgileri genellikle dağınık biçimde gelişir. Bu dönem genç için olduğu kadar ailesi için de değişiklikler getiren bir dönemdir. Ebeveyn,çocuğunu sürekli koruyup,onun adına seçimler yapıp sonra birden kendi haline bırakamaz. Geleceği gerçekçi ve iyimser biçimde görebilmek için bir güven duygusu gereklidir. Kişi kendini ortaya koyabilmeli riskler alabilmeli ve neler yapıp neler yapamayacağını görmelidir. Gencin bazen zorluklar yaşayarak bunlarla baş etmeyi öğrenmesi,kendi seçimlerini yapabilir hale gelmek için başarısızlıklar yaşaması, sonuçlardan ders alması gerekir. Bağımsızlık,sorumluluk ve kendini kontrol yavaş yavaş deneyerek ve öğrenilerek gelişir.

Üniversiteye ve hayata hazırlanan tüm gençlerimize başarılar.

Kaynak: H. Özbey/E. Özyürek Gençlik Y.Y.K. İletişim yayınları

EKSİK SAYILARINIZI TAMAMLAYINIZ !

MEVCUT SAYILAR

1. Sayı 1.500.000 Tl.
2. Sayı 1.500.000 Tl.
3. Sayı Mevcudu Kalmadı
4. Sayı Mevcudu kalmadı
5. Sayı 1.500.000 Tl.
6. Sayı 1.500.000 Tl.
7. Sayı 1.500.000 Tl.
8. Sayı 1.500.000 Tl.
9. Sayı 1.500.000 Tl.
10. Sayı 1.500.000 Tl.
11. Sayı 1.500.000 Tl.
12. Sayı Mevcudu Kalmadı
13. Sayı 1.500.000 Tl.
14. Sayı 1.500.000 Tl.
15. Sayı 1.500.000 Tl.
16. Sayı 1.500.000 Tl.
17. Sayı 1.500.000 Tl.
18. Sayı 1.500.000 Tl.
19. Sayı 1.500.000 Tl.
20. Sayı Mevcudu Kalmadı
21. Sayı Mevcudu Kalmadı
22. Sayı 1.500.000 Tl.
23. Sayı 15000.000 Tl.
24. Sayı 1.500.000 Tl.
25. Sayı 1.500.000 Tl.
26. Sayı 1.500.000 Tl.

Posta ile istenilen sayıların her birisi için 550.000 Tl. Ilave edilecektir. Siparişlerinizi kargo ile de isteyebilirsiniz. İl dışından olan istekler için 1260013 numaralı POSTA ÇEKİNE toplam ücreti yatırınız . ÇORUMLU 2000

BAHAR YORGUNLUĞUNDA HAMAM DÜŞÜNCELERİ

Ahmet ERTEKİN

Erken gelen ilkbaharla doğa tutkum da depreşti. Herkes gibi hafta sonunu bende bağda geçirdim.

Rahmetli babamın "ben öldükten sonra harap olur" diye korktuğu,İskilip'teki kendi kaderine terk edilen mülklerimizi yeniden keşfetmeye başladım.

Kuruyan ağaçları kesmek,yozlaşan meyveleri aşılamak gibi ilgi ve ciddiyet gerektiren işlerle uğraşmaktan büyük keyif almak,"insan yaşlandıkça gözü toprağa düşer" özdeyişini kanıtlarcasına çalıştım,çalıştım... Yıllardır ilk defa bedensel yorgunluğun hazzını duydum.

Yorgunluğu gideren en iyi ilacın HAMAM olduğunu bilenlerdenim.

Hamam,ılıca veya kaplıca denilen doğal sıcak sulu temizlik mekanlarının yanısıra,uygarlık tarihinde Romalılarla birlikte yer alan,Anadolu'da Selçuklular ve Osmanlılarla gelişerek günümüze kadar kesintisiz olarak devam eden bir kültürel gelenek ve mimari bir yapıdır. Romalılarda hamamlar sadece temizlik için değil;zevk ve eğlence mekanları olarak kullanılmışlardır. Seks içerikli her türlü sefahatin yaşandığı,Romalı asillerle kölelerin ayrı ayrı kullandıkları bu yapılarda sıcak ve soğuk sulu havuzların yanı sıra buhar banyosu yapılan saunalar da vardı.

Türkler İslâmiyet'le tanışıp yerleşik hayata geçtikten sonra inançları gereği temizliğe daha çok önem vermişlerdir. Bu amaçla her evde bir gusülhane,banyo,büyük konaklarda hamam gibi mimari bölümleri doğmuş,şehir merkezlerinde ise halkın yaralanabileceği büyük hamamlar inşa edilmiştir. Bir başka değişle hamam,inancın mimariye yansımasıdır. Haftanın belirli günlerinde kadınlar,diğer günler erkeklere hizmet veren bu yapılara çarşı hamamı;erkek ve kadınlara her gün hizmet veren,genelde simetrik planlı hamamlara ise çifte hamam adı verilmektedir. Çorum'da Paşa ve Yeni Hamamlar,İskilip'te Sabah Hamamı çifte hamam tanımlarının en bariz örnekleridir.

Göbek taşında yorgunluk atmayı yeğlediğim yer,Süleyman'ı Kanuni yapan büyük Şeyhülislam Ebusuud Efendi tarafından yaptırılarak İskilip halkının yararına vakfedilen Sabah Hamamı idi. Bir mevsim restorasyon gören hamam,WC lerin yeniden tamiri ile ve sauna ilavesiyle modern bir görünüş kazanmıştır.

İskilip'te yıllardır İskilip Belediyesi tarafından işletilen bu tarihi mekan aynı zamanda hamam adabının öğrenildiği bir eğitim ortamıdır. Peştamal tutunma, keselenme,büyüklere takunya,terlik sunma,edepli oturup yıkanma,tanıdık büyükleri keseleme,abdestlenelere peştamal tutma ve havlu verme gibi sosyal içerikli ikramlar ve dayanışma burada öğrenilir. Ayrıca,göbek taşı ve soyunma-giyinme mahallerindeki sohbetlerde hamam kültürünü tamamlayan ögelerdir. Tarih olan damat ve gelin hamamları geleneği folklorumuzun zenginliklerinden olup,canlı tanıkları kaybolmadan araştırmacıların ilgisini beklemektedir.

Sıcak ve temiz bir hamamda ter atıp yıkandıktan sonra dinlenirken,çocukluğumda "bir daha babanla gel" uyarısını alıncaya kadar annemle gittiğim kadınlar hamamı ve bahşişli kurna tahsisleri;babamla gittiğimiz erkekler hamamıyla erkekler safında ilk defa yer almanın verdiği gururu düşledim. Nostarjiyik takıldım.

İki bardak limonlu kant içip,hamamdan çıkarken makamını ve bestekârını bilmediğim bir eserin aklımda kalan mısralarını mırıldanıyordum:

"-Ey hamamcı bu hamam
Güzellerden kim gelir ?
- Ah efendim güzel değil,
günde yüz bin can gelir."

YEŞİLİ KORUMAK

Mahmut ŞAMLI

Yeşil adı bile iç açıcı ve dinlendiriciliği çağrıştırır insan oğluna. Yaşadığımız dünyamızda oksijen üreten tabii fabrikamızdır bitkiler. Bizim tükettiğimiz oksijeni bizlerin yaşaması için üretirler.

Yeşili korumamız gerek. Korumakla da yetinmeyerek yeni yeşil alanları şehrimize eklemeliyiz. Hele elimizin altında bir takım yeşil alanlarımız varsa Çorumlular olarak ona hiç düşünmeden sahip çıkmalıyız.

Bütün bunlar nereden aklıma geldi dersiniz ? Geçenlerde Çorumlular olarak Ahçılar Bağında bağı olan bir grupla konuşuyorduk. Görüşlerine değer verdiğim bir büyüğüm burası yeşil alan kabul edilmiş. Dolayısıyla yerleşim alanı olarak burası kapalı. Burada bir dönümlük alana 50 metrekarelik yapı izni veriyorlar. Halbuki 50 metrekarelik alanda günlük hayatın gerektirdiği rahatlıkla yaşamak mümkün değil. Bu yüzden 50m^2 yani % 5 olan yapı izni bağcılar için cazip değil. Halbuki burası şehir merkezine çok yakın. Bu bağların sahipleri,bu yakınlığa rağmen bağları ile yeteri kadar ilgilenmiyorlar. Yeşil alan olarak kabul edilen bu yere yeşilliğini günden güne yitiriyor. Yaşlı ağaçlar kurumaya başlamış. Yeni ağaç dikmek içinde bağ sahipleri fazla çaba göstermiyorlar. Yeşil alan olarak kabul edilen bu bölge korkarım ki yakında sararmış,kurumuş ve çalı çırpıdan ibaret bir yer olacak. Bunun mutlaka önlenmesi gerekir. Peki bu işi nasıl yapacağız ? Belediyemiz Kuruçay Köyünün arazilerinde villa arsalarına izin veriyor da buraları görmüyorlar mı ? Bence ilk meclis toplantısında %10 yapı izni kararı çıkartılmalı. 1000 m^2 yeri olan bağ sahibi yerden 7 metre yükseklikte ve 100 metrekarelik daimi konut müsaadesi verilirse ve kalan 900 metrekarelik yerinde ağaçlandırma ve yeşili koruma kararı çıkartılırsa,bugünkü durumu ile mukayese edilemeyecek kadar mükemmelliğe ulaşılır. Ahçılar Bağı bu günkü durumundan çok daha farklı ve güzellikte bir yeşil alan olur.

OKUYUCU MEKTUBU

Şu anda Ahçılar bağının yeri yeşil olarak kabul edilmesi;**yeşili korumamaktadır**. Çağımız bilgi çağı. Artık bir alanın adının yeşil olması,o yeri yeşil yapmıyor. Hele hele ilimizde hiç yeni yeşillikler oluşturulmuyor.

Lütfen akılcı olalım. Hatada ısrar etmeyelim. Yeşilin,yeşilliğin uygulanmayan kararlarla korunmadığını görelim. Bu yeşil alanı sahiplerine korutalım. Her gün çevresinde yeşili görmek isteyenlerden bu fırsatı esirgemeyelim. Cevre bilincini burada yaygınlaştıralım. Dikenlik ve çalılık olan Ahçılar Bağlarını bakımsızlıktan kurtaralım. Bir dönümüne vereceğiniz yapı izni inanın yem yeşil bir örnek oluşturacaktır. Bu çevremizdeki diğer yeşil alanlara da örnek teşkil edecektir.

Sayın Belediye başkanım ! Bu bölümde 8-10 dönümlük tek parça bağ ve bahçeler bulunmaktadır. Bu yerlere bir yada birkaç alternatifli 100 metrekarelik oturma alanlı ve 7 metre yükseklikli "Villa Evleri Projesi" çizdirip,hem projeden ve hem de ruhsattan belediyemize gelir elde etmiş olursunuz. Burayı siteler şeklinde Avrupavari merkezi sistem ısıtmalı,içi yüzme havuzlu,tenis kortlu siteler oluşmasında öncülük ediniz. Bu şeref neden size ait olmasın ?

Şayet bu önerilerim hayata geçirilirse Ahçılar Bağı enaz 50 sene YEŞİL KALIR. Yok bu önerim dikkate alınmazsa en fazla 5 yıl sonra oralarda bloklar halinde beton yığınları oluşmaya başlar. Lütfen bu bölgeyi benim önerim gibi düşünün ve gezmenizi istirham ediyorum.

Saygılarımla.

GELECEĞİMİZİN TEMİNATI ÇOCUKLARIMIZ

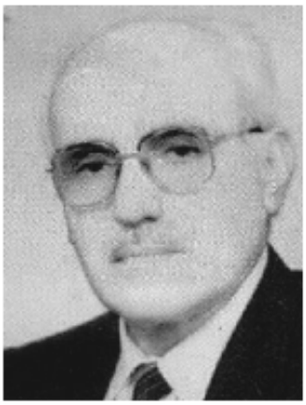

Recep CAMCI

Değerli okurlarım !

Başlıkta belirttiğim gibi bu yazımda çocuklarımızla,onların dünyaya geldiklerin den sonra,büyütüp yetişmelerinde; annesine,babasına,vatan ve milletine,devletine ve bayrağına hülasa içinde yaşadığı cemiyetine faydalı bir unsur olarak yetişmeleri ve yetiştirilmeleri hususunu düşündüm. Birkaç cümle ile kısa ve öz olarak,hem İslâmi yönden,hem insâni yönden değinmek istedim ve kaleme aldım.

Evvelâ Yüce Kitabımız Kur'an-ı Kerim'in şu uyarısı dikkatimi çekti: Sözünde en hayırlısı olan Allah C.C. Kelamı ile söze başlamak istedim. Tahim Suresi Ayet 6'da Yüce Mevlâ iman edenlere şöyle hitap ediyor: !Ey iman edenler;yakacağı taşlar ve insanlar olan ateşten kendinizi,aile ve çocuklarınızı koruyunuz" Hitabı ile bizleri uyarıyor. Bu ilâhi hitaptaki verilmek istenen mesaj: Çocukların güzel yetişmesi hususunun mesuliyeti anne ve babaya ait olduğu belirtilmektedir. Öyle ise;gözümüzün nuru,gönlümüzün süruru,yuvamızın neşesi olan çocuklarımızın iyi yetişmesi elbette ki en başta vazifemiz olduğunu bilmek gerek. Cemiyetlerin dünya üzerindeki varlıklarını sürdürebilmeleri için şu üç hususun ısrarla korunması lazım olduğu belirtilmektedir. Birincisi:neslin korunması. İkincisi:dinin korunması. Üçüncüsü: dilin korunması. Biz burada neslin korunmasını hedef almış bulunmaktayız. Mevlâ nasip kılarsa ileride diğer iki maddenin de nasıl korunacağını belirtirim İnşallah.

Neslin korunması: İşte geleceğin teminatını ve mesuliyetini üzerlerinde taşıyacak olan çocuklarımızın güzel yetişmeleri hususu,her anne ve baba üzerinde çocuğun hakkı,aynı zamanda cemiyetin hakkıdır.

Değerli okurlar !

Her anne,baba çocuğunun geleceğinde rahat bir hayat yaşamasını ister. Ancak bunun yanında manevi hayatını ihmal etmemek gerekmektedir. Çocuğu küçük yaşta iken Allah C.C. korkusu ve sevgisini ve Peygamber sevgisini aşılamak,Allah'a karşı olan vazife ve sorumluluklarını öğretmekte gerekmektedir. İyi bilmek lazım ki;yalnız dünya hayatını temin etmek,manevi hayatı ihmal etmek bir şey ifade etmez. Yazımızın başında belirtmiş olduğumuz Yüce Allah'ın buyruğuna kulak verilmemiş olur. ciğer paremiz çocuğumuzun dünyasını yapıyoruz derken,ebedi hayat olan manevi hayatını mahvetmiş oluyoruz ki,yarın Huzur-u İlahi'de bu mesuliyetin cezası çok ağır olur. Allah C.C. korusun. Yazımıza Peygamber Efendimizin çocuklarımızın yetişmesi hususunda şu veciz ve mübarek sözleriyle son vereceğim. "Hangi bir ana evinde oturur,çocuğunun terbiyesiyle uğraşırsa;o anne cennette benimle beraberdir." Evet ne mutlu analara ! Ve yine:"Hayırlı evlat yetiştiren anne ve babanın öldükten sonrada sevap defteri kapanmaz" ve yine "Evlatlarınızı geleceğe göre hazırlayın,yüzücülük,atıcılık gibi hayati sporları öğretin"

Hülasa çocuğun doğduğu günden itibaren sıhhatinden,yiyip içtiği gıdasından,giyim ve kuşamından,terbiye ve ahlakından,eğitim ve öğretiminden mesul olduğumuz idrak ve şuurunu bizlere bildirmektedir. Ne mutlu,anne ve babasına, vatan ve millete hayırlı evlat yetiştirenlere.

Ya Rap !

Bizleri çocuklarımızla dünyada rezil,ahrette hacir eyleme. Amin.

Sevgiler,saygılar aziz okuyucularım !

ÇORUM SANAYİSİNİN DIŞA AÇILIMINDA FUAR VE SERGİLERİN ÖNEMİ

Cihat ECDAROĞLU

Tanıtım yapılmadan, üretim yapmanın bir yararı yoktur. İstihdamın yaratılmasında üretken bir ekonomi gerektiği kadar, üretilen ürünlerin tanıtılması da ayrı bir yer tutar. Özellikle günümüz dünyasında tanıtılmayan ürünün pazar bulma şansı yoktur. Bu nedenle girişimcilerimizin, ürettikleri ürünün tanıtımını yapmaları şarttır. Bunun yolu da fuar ve sergilerden geçer.

Çorum'da sermaye birikimini sağlayan Çorumlu sanayici ve iş adamlarımızın tekrar Çorum'a yatırım yapmakta oluşları, Çorum sanayisinin en temel özelliklerinden birisi olup, kentimiz açısından da her zaman gurur duyduğumuz bir davranış biçimidir. Verimli olmayacağını bilmesine karşın, Çorum'da kazandığını, Çorum'a yatırmak anlayışı her türlü takdirin üzerindedir. Ancak, hem kent ve hem de sanayi ve ticaret potansiyelimizin dışa tanıtımı konusunda aynı şeyleri söyleyebilmemiz maalesef mümkün değildir. İşte 1980'li yıllardan itibaren, bu anlayışı değiştirmenin, çağa ayak uydurmanın ve faaliyetlerimizi, ürünlerimizi ve kentimizi dışa tanıtım konusunda yoğunlaştırmanın çabası içerisinde, sanayi ve ticaret sergilerini organize etmeye çalıştık. Ancak bugüne kadar, arzu ettiğimiz, ilimize ve iş adamlarımıza yakışır bir organizasyonla ortaya çıktığımız söylenemez. Bütün bu zor koşullara karşın,yıllardır çadır sırtında, göçebe görünümünde, büyük özveriyle ürünlerini teşhir etmek için katkıda bulunan iş adamlarımıza birkez daha teşekkür etmek istiyorum. Her yıl festival bünyesinde açılan sanayi sergisinde, bir sonraki yıl için sanayicilerimize ürünlerini daha iyi koşullarda teşhir etme olanağına kavuşacakları sözü ve-Rilmesine karşın, maalesef bugüne kadar bu sözlerimizi sanayicilerimize karşı yerine getirdiğimiz söylenemez. Hal böyle olunca da son yıllarda da sanayi sergileri, haklı olarak sanayi sergisi olmaktan çıktı, maalesef panayır yerine dönmeye başladı.

Ancak, son aylarda yaşanan bir gelişmeden söz etmek istiyorum. Vali, Belediye Başkanı ve Belediye Meclisinin değerli üyelerinin katkıları sonucunda Kültürpark alanında Oda'mıza tahsis edilen ve sonuçlanma aşamasına gelen yerde, hazırladığımız proje çerçevesinde, TSO Kompleksinin ilk olarak kapalı sergi alanlarından başlayarak, yıllardır özlemini çektiğimiz ilimize ve sanayicilerimize yaraşır bir mekan yaratacağımız konusunu saygıdeğer Çorum halkının bilgisine sunmak istiyorum..

Böyle bir mekanda gerek ilimizin ve gerekse Çorumlu sanayicilerimizin ürettikleri ürünleri teşhir ederek tanıtım açısından çok büyük yararlar sağlayacağı ve kent ekonomisine de olumlu katkılarının olacağına yürekten inanıyorum.

Bu vesile ile 21.Çorum Uluslararası Hitit Fuar ve Festivalinin başarılı geçmesini diliyor, önümüzdeki yıldan itibaren daha kapsamlı bir sergide buluşmak dileğiyle.

Saygılarımı sunuyorum.

BİLGİSAYAR DÜNYASI

Said ALACA

WEB TASARIMI -I-

Yerimizde duramıyoruz, şu internet çıktı çıkalı. Genelde internette sörf yaparken başkalarının sitelerini ziyaret ediyoruz. Artık benim de bir web sayfam olsun diyorsanız gelin birlikte inceleyelim. Tabi bu tasarımlarımız. Amatör ve profesyonel olarak kategorilere ayırabiliriz. Biz şimdilik amatör bir web sayfası nasıl yapılır ona bir göz atalım.

Bilgisayarımızda bir web sayfası tasarlayacaksak front page 98-2000 vb.. sürümleriflash, authoware, freehand, adobe image styler vb... programlarına ihtiyacımız olacak. Tabi bu programları internetten download edemiyorsak, mynet, meyme.net gibi sitelerin bizleriçin hazırladığı hızlı sayfalar var. Mynet'i örnek verecek olursak öncelikle üye oluyoruz ve sitemynet sayfasındaki yönergeleri izliyoruz. Sayfayı beğenmemişseniz az öncek sıraladığım programları kullanarak başkalarının sayfalarında da beğendiğiniz dosyaları sitenize koyabilirsiniz.

Domain aldığınız sitenin upload bölümüne ana sayfayı index.html ya da man.html olarak kaydetmeniz yeterli. Diğer ücretsiz sayfa veren mynet gibi sitelerde ise bu işlemi kolayca gerçekleştirebiliriz. sitelerimiz için gerekli olan kodları dhtml, cgi, java vb... kodları isearama motorlarından kolayca bulabilir ve sitenize özel görünümler kazandırabilirsiniz. www(world wide web)aracılığı ile sanal ortamda istediklerinizi gerçekleştirebilirsiniz. Aldığımız siteler ise mynetten aldığımız site http://üyeadı.sitemynet.com olarak internete verilir eğer uzun diyorsanız, www.8m.com - www.register.com - www.cjb.net - www.virtualave.net gibi siteler aracılığı ile sitemizin ismini ücretsiz olarakkısaltabiliriz. Tabiki bu arada hackerlara dikkat etmek gereklidir. İlerki yazılarımda sizleri hacker konusunda bilgilendirmeye çalışacağız.

Sitemizi kolay yoldan www.isminiz.com kişisel olarak www.isminiz.com.tr-net.tr gibiadresleri de belli bir ücret karşılığı almak mümkün. bunu için www.isminiz.com sitesini kullanabilirsiniz.

Kullandığınız tasarım programını kullanmayı bilmiyorsanız, arama motorlarından bilgi edinebilirsiniz.

Bir sonra ki yazıya kadar hoşça kalın, her türlü sorularınız içinmail adresim saidalaca@hotmail.com bana yazın...

İNTERNET SÖZLÜĞÜ:

Realtime: Gerçek zamanlı, aynı anda.
Screen saver: Ekran koruyucu.
Toolbar:Genellikle yazılımların üstünde bulunan menü çubuğu.
Online:Aktif olarak sisteme bağlı olma.
Offline:Aktif olarak sisteme bağlı olmama.
Optional:İsteğe bağlı.

HATA MESAJLARINDAN BAZILARI:

Disk boot failure: Bilgisayarda açılış yapacak dosyanın eksik olmasıdır.
Missing operation system: Harddiskin biçimlendirilmediğini gösterir.
Harddisk fail(80): Harddiskin çalışmadığını ya da doğru tanıtılmadığını gösterir.
Flopy disk fail(40): Disket sürücünün bozuk olduğunu ya da tanıtılmadığını gösterir.
Vfat: Sistemin durması demektir. İşletim sisteminin tekrar kurulması gereklidir.
Floppy Disk Fail(c0): Ana kartınızın floppy'i kontrol edememesidir.
Kesim bulunamadı: Disketinizin formatsız ya da arızalı olduğunu gösterir.

Hazırlayan Erdal ODABAŞ

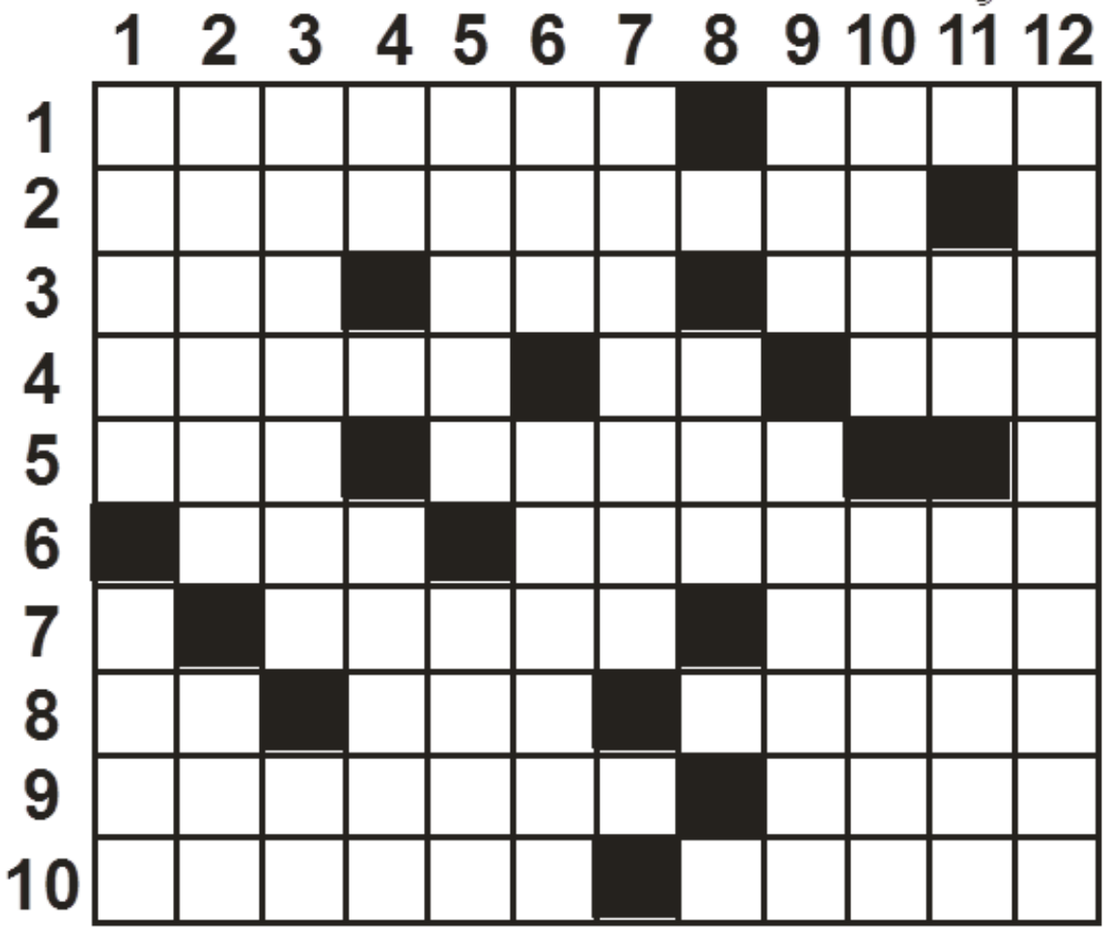

SOLDAN SAĞA

1- Mikanın siyah renklisine verilen isim - Laikliği benimseyen 2- Ünlü hikayece Sait Faik'in soladı 3- Tibet öküzü - Rutubet - Moğol krallarına verilen unvan 4- Adakta bulunma - Köpek, kelp - Çobanlar 5- Bir oto yolumuz - Kârın zıddı 6- Bir balık yakalama vasıtası - Bir Ermeni erkek adı 7- İslâm'ın bir şartı - Toplu halde şarkı ya da türkü söyleme işine verilen ad 8- Farça'da su - İlkel bir deniz vasıtası - Savaşta askerin kullandığı savunma ve saldırı aracı 9- Doğruluğu tartışılmayan,gerçek -Kaz'a ve ilimizin kimi yerlerinde verilen isim. 10- Reşat Nuri Güntekin'in bir romanı - Zıt,aykırı

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1- İlimizin bir ilçesi - Bİr erkek adı 2-Allah'ın emri ve yasaklarına uymak -Eskiden kuvvetli hükümdarın zayıf olan kraldan aldığı vergi 3- Geceleri denizde görülen parıltı -İlimizin kimi yörelerinde bayanların birbirine hitabı 4- Osmiyumun simgesi - Bir güzel sanat dalı 5- Savrulmak üzere yığılmış tahıl-- Hz. Ebu Bekir'İn bir komutanı 6- Sahip,melik - Başkalarının sırtından geçinen 7- Onarım işleri 8- Baskı,basma işi 9- Vücudun çeşitli bölgelerinde oluşan ipliksi uzantıların (tersi) - Bayan rakip 10- Gelir getiren mülk - Yıkıntılardan arta kalan değersiz birikinti 11-El bilekleri iltihabı -O yer de anlamlı kelime 12- ŞU an Halter Federasyonu Başkanlığını yapan Çorumlu.

DOKTORUNUZ YANITLIYOR

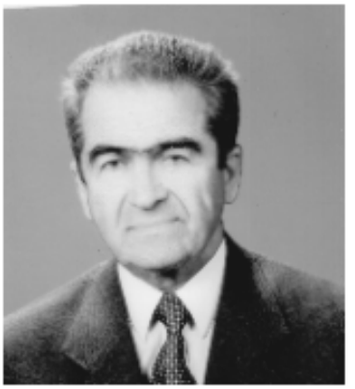

Dr. Rıfat PATIR

BEL FITIĞI-BEL KAYMASI

Sırtta,boyunda ve bel bölgelerinde olabilir. Şiddetli bir ağrı ile başlar. Öksürme ile,ağır kaldırma ile,aksırmak ile,şiddetli,batıcı bir ağrı olur. eğer fıtık boyunda ise kolda ve elde;eğer kayma belde ise bacaklarda uyuşukluk olur ve bu uyuşukluklar ekseriya tek tarafta olur.

Bel kemiklerinin arasında disk denen ince yastığa benzer parçacıklar vardır. Zorlama,ağır kaldırma veya yaşlılık sebepleri ile bu yastık yırtılır,pörsür,incelir veya bir tarafında bir çıkıntı meydana gelir. Bu durumda bel kemiği yanlarındaki sinirlere baskı yapar. İşte ağrı ve uyuşmaların sebebi budur.

Eğer,erken teşhis bir ay içinde konursa ameliyatsız iyi olma şansı çoktur. On beş günlük tam bir yatak istirahatı ile disk kendini tamir eder. Ayrıca çekmeler,hafif masaj ve eksersizler,sıcak tatbikatlarda yapılabilir ve faydalı olur. eğer düzelme olmaz ise, uyuşmalar artıyorsa ameliyata karar verilir.

BEL SOĞUKLUĞU KESİN TEDAVİ EDİLEBİLİR Mİ ?

Eskiden hakikaten berbat bir hastalıktı. Lavajlar,sondalarla günlerce tedavi edilmeye çalışılırdı. Teşhisi de tam yapılmadığı için,hastadan hastaya ilişki ile geçerdi. Adeta salgın hastalık gibi her gün karşılaşılırdı.

Bu hastalık ayrıca romatizma da yapardı. Erkeklerde ve kadınlarda cinsel organlarda tahribat yapıp kısırlığa da sebep olurdu.

Bu devirde ise tedavisi en basit hastalıklardan oldu. İki ampul antibiyotik,hatta iki tanecik antibiyotik hap ile bir günde tedavi edilebiliyor.

BESLENME YETERSİZLİĞİ OLMAMASI İÇİN NELER YEMELİYİZ ?

Süt grubu gıdalar: 2-3 bardak süt veya sütten yapılan gıdalar ve yağlar.

Et grubu: günde 2-3 porsiyon etli yiyecekler. Haftada 4'ten az yumurta veya bunların yerine bezelye,fasulye,bulgur yenilebilir.

Sebze ve meyve grubu: günde 4-5 Porsiyon her türlü sebze veya meyvelerden yenilmelidir.

Ekmek ve tahıl grubu: günde 4-5 dilim ekmek veya bu cinsten yiyeceklerden alınmalı.

Bu liste sağlıklı normal insanlar içindir. Perhiz icap eden bir hastalığı varsa,o hastalığa göre doktorunuz yiyeceklerinizi sizin için tayin edecektir.

BEŞİNCİ HASTALIK

Beşinci hastalık bir haftada kendi kendine iyi olan bir hastalıktır. Hafif grip gibi başlar. Yüzde,karında ve kolların dış kısmında fırça ile kırmızı boya sürülmüş gibi kızartılar çıkar. Hele yüzdeki görünümü,tokat vurulmuş gibidir. Hafif seyreden bir hastalıktır.

BOĞMACA

Boğmaca boğuluyorcasına gelen öksürükten adını alır. Hastalığı Bordotella Pertussis isimli bir bakteri yapar. Havadaki mikropların solunması ile hastalık soğuk algınlığı şeklinde başlar.

Mikrobu alanda; aksırık, tıksırık, nezle,kuru öksürük vardır. Grip zannedilir. 15-20 gün sonra patlama şeklinde nöbetlerde tipik boğmaca öksürüğü başlar.

Nöbetler,ağlama,korku,hiddet esnasında başlayabilir. Öksürük nöbetinde nefes darlığı ve kusmalar olabilir. Boğmaca esnasında beyin ve akciğer zarar görebilir.

Boğmacalı çocuk yalnız bırakılmamalı,kusma esnasında başı öne ve yan tarafa çevrili tutulmalıdır,yüzü koyun yatırılmasını da tavsiye edebiliriz. Sık sık kustuğundan aç kalmaması için de kusmadan sonrada yiyecek verilmelidir. Boğmaca tedavi edilmezse 2-3 ay sürer. Tedavisi antibiyotiklerle olur. aşısı da vardır. Halen sağlık ocaklarında boğmaca-difteri-tatanos karma aşı şeklinde yapılmaktadır.

BESLENME 1

Dr. Sevda TANRIVERDİKLİÇ
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı

Bebekler için **en uygun besin anne sütüdür**. Hiçbir mama anne sütünün yerini tutmaz. Anne sütü bebeğe verilebilecek en uygun,besleyici ve sindirimi en kolay olan besindir. Doğumdan sonra ilk dört ile altı ay yalnız anne sütü verilmesi bebeğin tüm gıda ve su ihtiyacını karşılar. Başka birşey verilmesine gerek kalmaz. Bebek on beş gülük olduktan sonra D vitamini başlanmalıdır. Bebek 4-6 aylık olduktan sonra anne sütü verilmeye devam edilmelidir. Çünkü anne sütü bebekleri başta ishal olmak üzere birçok hastalıktan korur.

0-2 AYLIK BEBEĞİN BESLENMESİ:

Her 3-4 saatte bir anne sütü verilmelidir. Doktor önerisine göre D vitamini ve ihtiyaç varsa florür verilir. Nadir olarak anne sütü yoksa her öğünde 90-120 ml olmak üzere 3-4 saatte bir formül mama verilir. Anne sütü yetersiz ve formül mama almıyorsa inek sütü verilir. İnek sütü kullanımının zorunlu olduğu durumlarda ilk ayda yarı yarıya,ondan sonraki aylarda 2 kısım süt,bir kısım su olacak şekilde sulandırılır. 4. aydan sonra sütü sulandırmak gerekmez. Uygun şekilde sulandırılmış süt kabardıktan sora 5 dakika daha karıştırılarak kaynatılır. Kaynatma işleminin son birkaç dakikası normal olarak bir çay bardağının alabileceği her 100 gram süte bir tatlı kaşığı silme şeker ve bir çay kaşığı kadar zeytinyağı veya başka sıvı yağ ilave edilir. İnek sütü ile beslenmek zorunda olan bebeklere 2. aydan itibaren meyve suları verilmeye başlanır. Bu bebeklere doktorun önerisine göre demir ve 15. günden başlanarak tüm vitaminler içeren damla veya şuruplar verilmelidir. İnek sütü içindeki demir yeterince bağırsakta emilmez ve anemi (kansızlık) yapar. Bu nedenle zorunlu olmadıkça inek sütü verilmemelidir.

3-4 AYLIK BEBEĞİN BESLENMESİ:

Her 3-4 saatte bir anne sütü verilir. Anne sütü yetersiz ise,1-2 öğün formül mama ile tamamlanır. Anne sütü yoksa 5-6 öğün formül mama (hazır mama) verilir. Formül mama günde kilogram başına 150 ml olarak verilir. 3.ayın sonunda meyve sularına başlanarak bir öğün formül mama verilir.

4-6 AYLIK BEBEĞİN BESLENMESİ:

Öncelikle verilebilecek besinler: Anne sütü,devam formülü,yoğurt,sebze püresi,meyve püresi verilmelidir.

Besin miktarıve öğünler:4-5 öğün anne sütü + 1öğün yoğurt+1 öğün 150-200 gram sebze püresi+1 öğün meyve püresi verilir. Anne sütü yoksa.3 öğün 150 şer ml devam formül +1 öğün yoğurt+1 öğün 150-200 gram sebze püresi+1 öğün meyve püresi.

Besinlerin hazırlanması: Yoğurt evde hazırlanmalı, süzme ve ekşi olmamalıdır. Yoğurt,sebze ve meyve püreleri bebeği yeni besinlere alıştırmak için azar azar başlanır ve 1 ay içinde bir öğüne çıkartılır. Sebze püreleri patates,havuç,pirinç ile hazırlanabilir. Mevsimim sebzesi olarak kabak,bezelye ve domates kullanılabilir. Mevsimine göre elma cam rende ile rendelenmeli,meyve ve sebze püreleri için mikser kullanılmalıdır. Portakal mandalina ve limon sulara gaz,karın ağrısı,alerji yapmıyorsa birkaç çay kaşığı ile başlanılabilir Aksi halde altıncı aydan sonra tekrar denenmelidir.

Devam Edecek

YABANİ SARIMSAK (Ayı-Leylak-Karga sarımsağı)
Ail des ours,ail des bois-Aillum ursinum
(Liliacees-Zambakgiller)

Abidin ÇETİN

TANIMA VE BULUNUŞU: Kır ve tarlalarda ilkbaharın başlarında çıkmaya başlar. Mayıs,Haziran aylarında çiçek açmaya başlar. Ayılar bu sarımsağı yiyerek kış uykusuna yatarlar. Uyanınca da yer kanını,kamını ve bağırsaklarını temizlerler.

KULLANILAN BÖLÜMLERİ: Kök,yaprak,çiçek,tohum. Soğan kökleri bahçe sarımsağı gibi kullanılır.

İÇİNDEKİ MADDELER: Bahçe sarımsağı, Allium sativyum, A, A1, B2, PP, C vitaminleri,allicin, dialydisulfid, oleum allicine ! Mg-15 OE pensilin),ensimler,cinsiyet hormonları. Bahçe soğanı-Allium cepa: Sarımsaktaki maddelere ek olarak B5,E vitaminleri, flavionit,kükürt,glusid,lipid, prolid. Sarımsak otu-Allioria oficinalis: Azot bileşiği,özyağ,enzim.

ETKİ ÖZELLİKLERİ: Bahçe sarımsağı: Kan şekerini düşürücü,mikrop kırıcı,ağrı,sancı,kaşıntı giderici,idrar söktürücü, kan gerilimini düşürücüuyarıcı,güçlendirici, balgam söktürücü,nasır yumuşatıcı, bacak kemiği eğriliğini düzeltici, güçlendirici, kanda glisim,üre, albümin maddelerini temizleyici, dolama, arpacık, çıban ,sivilce,ur, şiş,siğil,ben iyileştirici-eritici-dağıtıcı, tütün ve alkol zararını giderici,kanser önleyici, prostat bezesi hastalıklarını önleyici. Sarımsak otu: Mikrop kırıcı,idrar,balgam söktürücü,yara iyileştirici-temizleyici,uyarıcı.

KULLANILDIĞI ALANLAR VE HASTALIK-LAR: İnsan ve hayvan sağlığı,cilt ve saç güzelliği.

KAN DOLAŞIMI: Kalp,damar: İlk ve sonbaharda bol miktarda kullanılarak kan,kan damarları, karın, bağırsak temizlenmelidir. Atar ve toplar damarlar kireçlenmesini ve sertleşmesini giderir,yumuşatır. Aç karnına her sabah 10-12 damla alkollüsuyu ½ bardak su ile alınmalıdır.

SİNDİRİM YOLLARI: Karın-Bağırsak gaz ağrıları:Peklik. solucan. kurt,tenya asalakları,uzun cancıl ishal,mide bulantısı,kanser,karaciğer ve öd kesesi hastalıkları,iştahsızlık,damla,ürik asit,mide ünseri,ağız,diş,diş eti hastalıklarında ½ bardak sıcak suya 10-15 damla alkollü suyu damlatılarak veya 2 çay kaşığı tozu konularak içilir. Ayrıca çorba,pilav,dolma,sarma,salata gibi yemeklerde de tozu,yağı,sirkesi,salçası kullanılmaya devam edilir.

SOLUNUM YOLLARI: Akciğer şişi,bu toplaması, akciğer tıkanıklığı,nefes darlığı,soluk sıklığı,nezle,bronşit,öksürük,verem,ateş,grip,ses kısıklığı durumlarında sıcak süt, sıcak çayı keçiboynuzu tozu,çiçek tozu ile karıştırılıp içilmeye devam edilir.

BAŞ VE SİNİR AĞRILARI: Baş ağırlığı, sersemlik, sıkıtı, romatizma, uykusuzluk, yorgunluk, bitkinlik,çocuk felci, boğmaca,kulak ağrısı Ve tıkanması durumlarında sıcak süt veya çayı içilir, yağı ılık olarak kulak ve burnuna damlatılır.

BOŞALTIM VE ÜREME YOLLARI: Böbrek ve idrar yollarının iyi çalışabilmesi için taze yaprakları sıcak olarak içilir. Taş oluşumunu önler,idrar söktürür,cinsi kudreti arttırır.

CİLT VE SAÇ GÜZELLİĞİ: Cilt veremi,sarıca, ergencilik,sivilce,çıban,abse,mayasıl,ekzema,termiye gibi tüm cilt yaralarını,gözdeki arpa cık,parmaktaki dolama,et benleri,şiş ve urları indirir,dağıtır,giderir. Alkollü suyu,çayı, sütü, sirkesi,yağı içilir,sürülür. Lapası konulur. Saçları besler ve uzatır. Sivrisinek ve haşarattan korur.

KULLANIM İŞLEM VE BİÇİMLERİ:

SARIMSAK SOĞAN ÇAYI: 1 Bardak suya 1 çay kaşığı konulup içilir.Aynı zamanda da sürülebilir.

SARIMSAK SOĞAN SÜTÜ: 1 Bardak sıcak süte 1 çay kaşığı tozu veya ufalanmışı konulup içilir. Lapaya katılabilir.

SARIMSAK SOĞAN SİRKESİ YAĞI: 2 Kavanoz ağzına kadar taze,yeşil yaprakları incecik kıyılarak doldurulur. Kekik,nane,reyhan, sızma zeytinyağı,ötekine halis sirke eklenir. İçlerine kekik,nane,reyhan,fesleğen, oğulotu,ısırgan,maydanoz, çörekotu vb. otlar da eklenebilir. Salata ve çorbalara dökülür. Açkarnına 1 rer tatlı kaşığı içilir ve yaralara da sürülebilir.

SARIMSAK SOĞAN ALKOLLÜ SUYU: Kavanoz ağzına kadar taze kök ve yaprak kıyması ile doldurulur. 1/3 ü kadar alkol 2/3 ü kadar da kaynar su eklenip 15 gün bekletilir. 4 ay her gün 10-15 damlalık suyla aç karnına alınır.

SARIMSAK SOĞAN OTLU BAHARAT: İncecik kıyılır. Diğer hoş kokulu şifalı otlarla karıştırılıp taze ve kuru olaraktüm yemeklerde kullanılmaya devam edilir.

SARIMSAK SOĞAN MELHEMİ VE LAPASI: Tazesi ezilerek veya yağlısı, sirkelisi, alkollüsü kepekle karıştırılarak ağrı, şiş ve yaralara konulur.

SON SÖZ: Sarımsak,soğan iştahı açar,vücudu güçlendirir,hastalık yapıcı mikroplardan korur. (Eskideniğde dalı,hurma çekirdeği, üzerlik otu, çörekotu, sarımsak Gerdanlık yapılarak boğaza veya evlere, odalara asılırdı .Acaba neden ?Her halde Taşıyanı ve bulundurulan Evi hastalık yapan Mikroplardan ve Yabancıların kıskanç Nazarlarından (Kıskanç biyoenerji Den)korunmak için değil mi ?

KAYNAK: 1-İyi Tanrının Eczanesindeki Sağlık, Maria Traben s.2 2- Tıp Bitkilerinin Yararları ve Gizleri,Selection durider's Digezt s 53.306 325
3-Şifalı Bitkiler Ansiklopedisi
Ayhan Yalçın s.680,682 4-Şifalı Otlar Ali Gürbüz s.19

0-7 YAŞ ARASI ÇOCUKLARIN BESLENME ÖZELLİKLERİ VE BEKLENEN DAVRANIŞLAR

HATİCE KARSLIOĞLU

0-2 AY : Ağladıkça emzirilir.Çocuğun öğün saatlerini düzene sokmaya çalışmak doğru değildir.Emzirme ,bebek ile anne arasında yakınlık sağlamanın en güzel yoludur.(Anne sütü alamayan bebeklerin beslenmesi ayrı bir konudur.)

2-6 AY : Düzenli aralıklarla beslenir.Ancak her çocuğun açlık tokluk duygusu aynı olmaz. Acıkmamış çocuğu zorla yedirmek, açlıktan ağlayan çocuğu henüz saati gelmedi diye beslememek doğru olmaz. Çocuğun fizyolojik açlık ve tokluğu yaşamasına fırsat verilmelidir. Aksi halde çocuk açlık tokluk duygusunu ayırtedemez. Dördüncü aydan sonra gerekirse (çocuğun ağırlık kazanımı yeterli değilse)ek besinlere başlanabilir. Ek besinlere çok az miktarlarda ve birer birer başlanır.Bu dönemde ek besinler yumuşak,pütürsüz hazırlanır.İlk verilecek besinler: muhallebi ,yoğurt,meyve suyu vb.dir.

6 AY : Katı besinlere başlanır. Katı besinlere başlama çocuğun fizyolojik gereksiniminin karşılanmasından çok besini tanıması ve yutma eylemini öğrenmesi için önemlidir. Ağzına katı besin alan çocuğun yapacağı ilk hareket besini geri çıkarmaktır.Bu doğal bir davranıştır. Bu durum çocuğun besini beğenmediği anlamına gelmez. Anne ,yeniden çocuğun ağzına bir parça verir. Çocuk bir süre sonra yutmayı dener ve böylece yutmayı öğrenir.Çocuğun aspire etme(besini solukborusuna kaçırma)tehlikesi de vardır. Ancak bu zayıf bir ihtimaldir.Çocuklar bu dönemde besini yutmayı becerebilirler.Annenin telaşlanmaması, çocuğu yutarken izlemesi gerekir.İlk yutmada çocuk zorlanabilir,ancak başarır. Annenin göstereceği telaş hareketi çocuğu korkutabilir ve yutma denemesini tekrarlamak istemeyebilir. Bu durumda yemek yedirmek zorlaşır. Çocuğun besine karşı allerjisi olup olmadığının belirlenebilmesi için besinlere birer birer başlanır.

9AY : Aile ile sofraya oturtulur. Çocuğun masa düzenini tanıması,yemek saatlerini öğrenmesi,aile ile yemeği paylaşmayı öğrenmesi ve bundan zevk alması için çocuğun sofraya oturtulması önemlidir. Bu ayda çocuk yemek ve bisküviyi yiyebilir. Kaşık tutabilir,ancak kaşığı ağzına götüremez.Eli ile kaşığı iyi kavrar. Annesi yedirirken bir taraftan elinde kaşık tutmak ona keyif verir ve yemeği kendisinin yemesi için gerekli ilk adımı atmış olur.

12.AY : Bu dönemde fizyolojik gereksinim azaldığı için çocuğun yemeğe ilgisi azalır. Bu dönemde ısrar etmek,çocuğun arkasından elde bir tabak ve kaşıkla dolaşmak yanlış olur. Çocuk oturup yemek yemeyi öğrenemez.Çocuğun uzun aralıklarla yemesi iştahını daha da artıracağından sorun olmaz.

15.AY : Kaşıkla yiyebilir. Ancak hala ters tutar. Fincandan bardağa geçer. Yemeğini kendisi yiyebilir,fakat yorulur.Çocuk kendisi yemeye gayret ederken,anne de bir taraftan çocuğu beslemeye devam etmelidir.

18-21 AY : Yemeğini kaşığı doğru tutarak yiyebilir.Etrafı kirletir. Çocuğun yemek yerken etrafı kirletmemesi için uyarılması son derece yanlış bir davranıştır. Bu durumda çocuk yemeyi reddedebilir.

2 YAŞ : Yemeğini temiz yiyebilir. Ancak sulu olanları döker.Tek başına yemekten hoşlanmaz.

2,5 YAŞ : Çatalla yemek ister. Yemeği küçük parçalara bölünmüş olmalıdır.

3 YAŞ : Tamamen yardımsız yiyebilir. Ancak çalışmalar beş yaşa kadar da çocukların kendi başlarına yeme4k yiyememelerinin normal kabul edilmesi gerektiğini göstermektedir. Çocuk 6 yaştan sonra hala kendisi yiyemiyorsa,bu normal değildir.

4 YAŞ : Bıçak kullanabilir,ancak kesemez.

7 YAŞ : Eti bıçakla kesebilir. Yemekte yalnız bırakılabilir.

ÇOCUKLARA ÖZEL YEMEK YEME DAVRANIŞLARI VE ÖNERİLER

Herhangi bir hastalığı olmayan sağlıklı çocuklar,yemek saatlerinde fizyolojik açlık duyarak yemeklerini iştahla yerler. Ancak yapılacak bazı tutum hataları nedeniyle çocuklar yemek yemeyi reddedebilirler. Bu durumda neler yapılabilir.

- ÇOCUK PÜTÜRLÜ BESİNLERE ALIŞTIRILMAMIŞ OLABİLİR,YEMEĞİNİN EZİLMESİNİ BEKLEYEBİLİR.

Öneri : Bir kısmı ezilmiş bir kısmı ezilmemiş olarak denenebilir. Çocuklar arkadaşları ile birlikte daha kolay öğrenirler.

- ÇOCUKLAR YEMEK ÖNCESİ SU İÇMİŞLERSE İŞTAHLARI KAPANMIŞ OLABİLİR.

Öneri : Yemek öncesi su içen çocuğun iştahı baskılanmış olabilir,bu durumda çocuk yemeğini

daha uzun sürede tüketir. Sabırlı ve anlayışlı olunmalıdır.

YEMEK ÖNCESİ ŞEKER YEMİŞ OLABİLİRLER.

Öneri : Yuvalarda çocuklara şeker verilmemelidir. Bazı çocuklar ceplerinde arkadaşlarına vermek üzere şeker getirirler.Bu alışkanlığın önlenmesi için şekerli besinler ve diş çürükleri programı birkaç kez tekrarlanmalıdır.

- ÇOCUK ÖĞÜN ARALARINDA BİR ŞEYLER, ÖZELLİKLE ÇİKOLATA,PASTA VB YİYORSA YEMEK SAATİNDE YETERİNCE AÇLIK DUYMAYABİLİR.

Öneri : Özellikle iştahsız çocuklara öğün aralarında bu tür besinler verilmemesine özen gösterilmelidir.

ÖĞÜN SIRASINDA DUYGUSAL BİR SORUN YAŞARSA YEMEK YEMEK İSTEMEYEBİLİR.

Öneri : Daha önce de belirtildiği gibi çocuk yemek istemediğinde ısrar edilmemelidir,çocuk bir sonraki öğünde açığını kapatır.

- YEMEK ÖNCESİ TOP OYNAMAK, İP ATLAMAK VB GİBİ YORUCU AKTİVİTELER YAPILMIŞSA ÇOCUK YEMEK YEMEK İSTEMEYEBİLİR.

Öneri : Bu tür aktivitelerden sonra çocuk bir süre dinlenmeli daha sonra yemek yemelidir.Anne çocuğun dinlenmesine fırsat vermeden yemek için zorlarsa çocukta yine negatif tutum oluşmasına neden olur.Ancak aktiviteden sonra uzun zaman geçerse de doğru olmaz.Aktiviteden sonra yeterli besin almak çocuğun harcadığı depoları doldurması için uygun bir zamandır.

- ÇOCUKLAR HASTALANDIKLARINDA İŞTAHSIZ OLURLAR.

Öneri : Yeterli sıvı alındığı sürece(su,ıhlamur,ayran,limonata vb olarak) bir iki gün az yeme önemli bir sorun yaratmaz.Çocuk hastalığının bitiminde daha büyük bir iştahla yemeklerini yiyecek ve açığını kapatacaktır.Bu dönemde ısrar etmek,yine çocukta negatif tutum oluşmasına neden olur.

- BAZI ÇOCUKLAR BAZI BESİNLERİ SEVMEZLER,ONLARA ZORLA YEDİRMEK O BESİNDEN İYİCE UZAKLAŞMALARINA NEDEN OLUR.

Öneri : Çocuk ilk anda reddediyorsa,üzerine gitmemeli o öğün başka bir şey yedirilerek doyması sağlanmalıdır. Çocuk arkadaşlarının yediğini görünce bir sonraki serviste deneyebilir. Yemek bütün çocuklar tarafından reddediliyorsa, birkaç kez tekrarlanmasına karşın hiçbir gelişme yoksa,o yemeği servis etmekte ısrar etmek anlamsızdır. Çocukların bu yemeğe alıştırılması hedefleniyorsa,bu türden bir yemek diğer yemeklere garnitür gibi az miktarda verilerek tekrarlanmalıdır.

- ÇOCUK YEDİĞİ BİR BESİNDEN SONRA KUSMUŞSA O BESİNE KARŞI HASSASİYET GELİŞTİRİP YEMEK İSTEMEYEBİLİR.

Öneri : Kustuğu sırada yediği yemeği bir süre servis etmemeli,servis edildiğinde tutumu iyi gözlenmelidir.Yemeği reddederse ısrar edilmemeli bir süre sonra yeniden denenmelidir.

10. BAZI ÇOCUKLAR,YEMEKLERİ KÜÇÜK PARÇALARA BÖLÜNMEDEN YİYEMEZLER.

Öneri : Bu çocuklara yemekleri parçalanarak yardım edilmeli,kendisinin de nasıl parçalayacağı gösterilmelidir.

- YEMEK YEDİRİRKEN ÇOCUKLA OYNAMAK, TELEVİZYON SEYRETTİRMEK GİBİ DAVRANIŞLARA ALIŞTIRILMIŞ OLMASI NEDENİYLE HEP BU DAVRANIŞI BEKLEMESİ.

Öneri : Yemek saati oyun saati ile karıştırılmamalıdır.Çocuk yemek saatinde sadece yemeğini yemeli, ancak yemek sonrası kendisi ile oynamak ihmal edilmemelidir.Çocukla yalnız yemek saatinde ilgileniliyor ve oynanıyorsa çocuk bu durumu kullanır ve yemek saatleri her iki taraf için de zor bir durum yaratır.

- ÇOCUĞUN YEMEK YEDİĞİ İÇİN ÖDÜLLENDİRİLMESİ,BU NEDENLE HER YEMEKTEN SONRA ÖDÜL BEKLEMESİ

Öneri : Her yemekten sonra ödül alacağım diye nazlanabilir.O nedenle yemek ne ödüllendirme ne de cezalandırma için asla kullanılmamalıdır.

- BESİNLERİN ÇOCUĞA SUNULUŞUNUN CAZİP OLMAYIŞI.

Öneri : Yemek masası,masada kullanılan örtü ve servis gereçleri çocuğun hoşuna gidecek şekilde olmalıdır.Boyanmış yumurta,şekilli olarak hazırlanmış bir makarna tabağı çocuğun ilgisini daha çok çeker.Yemekler küçük tabaklarda,az miktarlarda ve mümkün olduğu kadar çeşitli hazırlanmalıdır.

ÇOCUKLAR YEMEKLERİNİ SICAK YİYEMEZLER.

Öneri : Yemek pişikten hemen sonra çocuğa verilmemelidir.

AĞRILAR ...AĞRILAR..

Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ
Fizik Tedavi Uzmanı

BEL AĞRISININ YAYGINLIĞI VE NEDENLERİ

MEKANİK BEL AĞRILARI

Bel ağnlarının %98'i omurganın çeşitli mekanik bozukluklarına bağlı olarak meydana gelir.

Oturmak gibi omurgaya yük bindiren durur şekilleri ve omurganın statik yüklenmesi tipik olarak ağrıyı daha da arttırır ve bu nedenle hasta uzun süre aynı pozisyonda duramaz.

Bel ağrısının en sık nedenleri lomber (bel) disk herniasyonudur. Disk ağnsı,tipik olarak ağır kaldırınca veya aniden öne eğilmekle oluşur ve ani başlangıçlıdır. Ağrı genellikle belin orta kısımlarındadır ve kalçalara doğru yayılır. Yürümek kısmen rahatlık sağlar. Vücudun öne eğilmesi aşırı kısıtlanmıştır. Kalça ve dizler bükük vaziyette iken yatınca,belirtiler kaybolur;fakat hasta ayağa kalkarken beli çok tutuktur. Hastalık 2 hafta ila 12 hafta arasında sürer. Hastalann % 10'unda hastalık kronikleşir. Halk arasında bel fıtığı denilen olay, diskin bütünlüğünün bozulması ve yerinden çıkmasıdır.

OMURGANIN İŞLEVİ NEDİR ?

Omurga,omur gövdelerinin tıpkı kibrit kutusu gibi üst üste dizilmesi ile oluşan hareketli bir yapıdır. 1) Vücudun yük dağılımını düzenler. 2) Vücudun değişik yönlere hareketlerine imkan verir 3) Omuriliği muhafaza eden,darbelere maruz kalmasını önleyen bir yapıdadır.

Omurga S harfi şeklindedir. Boyun ve bel öne doğru eğik, sırt arkaya doğru çıkıktır. Biz bunlara fizyolojik eğrilik diyoruz,gayet normaldir. Omurganın bükülürlüğü ve yük dağıtıcı görevini sağlar. Karşı iki omur kemiği arasında kıkırdaktan yapılmış bir disk vardır. Disk,birbirlerini çaprazlayan halkasal lifler içeren,jel şeklinde hidrodinamik elastik bir yapıdır. Diskin ortasında kollajen lifler içeren çok sağlam bir çekirdek vardır. Diskteki halkasal lifler vücudun dönüş ve makaslama hareketlerinde fazlasıyla uzar ve gerilir. Bütün bu çekme,itme ve dönme kuvvetleri, diskin yırtılmasına yol açabilirler.

Ayrıca omurların arkalarında, dayanak oluşturan ve bel omurgasının kaymasını engelleyen faset eklemler (çatal gibi) mevcuttur. Yine omurganın kaymasını engelleyen,aynı zamanda esneyen yapıda bağlar vardır. Sepet örgüsü gibi kemikleri birbirine bağlarlar. Yine bel hareketlerini sağlayan,belin değişik yönlere Eğilmesini sağlayan kuvvetli kaslar beli sararlar. Özellikle aşın öne eğilme durumunda, belin çatal (faset) eklemleri birbirlerinden iyice ayrıldığından ve dönme kuvvetlerine karşı dayanıksız hale gelir ve bu anda diskte yırtılma oluşabilir.

Beli doğrultucu kaslar,35 kilogramdan daha ağır nesneleri kaldırmaya yetersiz kalırlar. İşte bu anda devreye bağ dokular girer. Karın içi basıncı da sanki bir air-bağ varmış gibi diskler üzerindeki basıncı karşılamaya çalışır. Yani karın kaslarının kuvvetli olması da,belde ön taraftan destek sağlamaktadır. Onun için **sezaryen ile doğum yapanlarda bel fıtığı oranı,karın kaslarını zayıflamasından dolayı artış göstermektedir.**

Diskin yırtılarak yerinden taşması, bazen içindeki çekirdeğin dışarı çıkması anlamına gelir;buna kısaca bel fıtığı diyoruz. eğer diskin arkasındaki,sinir köküne baskı yaparsa bu **siyatik (siyatalji) ağrısına yol açar.** Bazen kök basısı

Ağnsızda olabilir. Ağn olmadan ayakta felçlere neden olabilir. Bacak kaslarında zayıflamalar görülebilir. Bel fıtığının önemi hem bel hareketlerini kısıtlaması ve ağrılı bel;hem de ilgili bacak ve ayakta yol açtığı hareket kusurlandır. Bazı diskler idrar kaçırma bozukluğuna ve iki bacakta birden gelişen kas zayıflıklanna yol açabilirler. Böyle sinin acil ameliyatı gerekir.

GECE BEL AĞRISI

Sıklıkla omurga ve omurilik tümörlerinde görülür. Gece kan akımının artması ile yükselen basınç,sinirlere baskı yapar. Bel ağrısı istirahat ile geçmez. Yerli kemik tümörlerinden ziyade,başlıca organlardan yayılan (metastaz) tümörler 25 kat daha sık görülür. Bunlar, akciğer, meme, prostat, böbrek,mide,bağırsak tümörleridir. Omurgaya yayılan tümörlerin % 90'ının ilk şikayeti bel ağrısıdır. Sintigrafi ve MR (Manyetik Rezanans) ile tanı konulabilir. Kanser öyküsü veya açıklanamayan kilo kaybı olan hastalarda,yeni başlangıçlı bel ağrısı varsa,hastalık kötü huylu düşünülmelidir. Ayrıca kan bulgulan vardır. Birden fazla bölgede devamlı, şiddeti azalmayan bir ağn vardır. Hasta 50 yaşın üzerindedir.

YANSIYAN AĞRILAR

Böbrek ve idrar yolu hastalıkları özellikle taş, tümör ve iltihapları, kolik ve kramp tarzında ağrılara neden olurlar.

Kadın hastalıklarına ve rahim bozukluklarına bağlı ağrılar,vücudun hareketlerinden etkilenmeyen bir bel ağnsına yol açar. On iki parmak bağırsağı ülseri olanlarda belin üst bölgelerine vuran ağrılar görülür.

KEMİK ERİMESİNE BAĞLI AĞRILAR (OSTEOPARAZ): Bel ve sırt ağrıları, omurların çökmesine bağlıdır. Ağrı yaygındır, ileride ve kuşak tarzında öne doğru yayılır. Ağrı,otururnakla,ayakta durmakla, öksürmek,hapşırmak ve ıkınmak gibi olaylarla artar. Genellikle sırtı ve üst bel bölgesini tutar.

DAMARSAL BEL AĞRISI

Karın aort damarı genişlemesi (anevrizma) yırtıkları olan olguların yarısında ilk şikayet bel ağrısı. Hasta tipik bir sigara içicisidir ve damar sertliği kireçlenmeleri filmlerde görülebilir. Karında ele gelen ve atılımlı bir kitle mevcuttur.

Ayrıca bacaklarda kan dağıtan ana damarın

Tıkanmazında (löriş sendromu),aynı bel fıtığı gibi kalça ve bacaklara vuran ağrılar görülür. Ağrı yürümekle gelir,istirahatla hızla kaybolur. Ayaklarda soğukluk ve solukluk mevcuttur. Yani bil ağrısı geçiren kişilerin damarlarına da bakmak gerekir. Darbelere bağlı gelişeniçkanamalarıdabel ağrısı yapar.

DAR OMURİLİK KANALI

Doğuştan dar kanalın üzerinde kireçlen-meler gelişirse, omuriliğin sıkışmasına neden olurlar. Aralıklı gelen bel ağrısı ile birlikte,tek veya çift yanlı bacak ağrıları görülür. Hastalarda, yürürken bacaklarında meydana çıkan ağırlık hissi ve uyuşmalar ve uyuşmalar en önemli şikayet-lerdir. Gövdenin öne eğilmesi veya oturma ile şikayetler azalır. Damarsal olmayan bir topallama söz konusudur. Hastalarda bacak güçsüzlüğünebağlı olarakdüşmeler meydana çıkabilir.

FASET SENDRAMU

Faset eklemlerin hareket açıklıklarının aniden aşınması halinde bozukluk ve burkulmalara neden olur. daha sonra bu eklemlerde kireçlen-meler (spandilartoz) görülebilir. Ağrı,ayakta durmak ve arkaya eğinme ile artar;öne eğilmekle azalır. Ağrı;kalçalara ve bacaklara yayılabilir. Şikayetler bel çekilmesi ve duruş değişikliği ilegeçmez. Bel ağrısının %20'sini oluşturur.

BEL KAYMASI (Spandilolistesis)

Bel omur kemiklerinin,kırıklara bağlı olarak,bağların gevşemişse ve öne veya arkaya doğru kaymasında. Belde oynaklık ve bel fıtığında hastalığa eşlikedebilir. Bazen hastalarşikayetetmezler. Bazen de Etmezler. Bazen de inatçı bel ağrısı ve siyatalji mevcuttur. Belin arkaya doğru eğilmesi ile ağrı Artar,belin öne eğilmesi ile ağrı rahatlar. (Bel fıtığı şikayetlerinin tersine) Tanı ancakröntgenile konur.

GEBELİK BELAĞRISI

Bel bölgesindeki bağların gevşemesine bağlı olarak gelişir. Ayrıca gebeliğin ikinci yarısındaağırlığın bozuk dağılımı ve belin çukurluğunun artması neden olur. Oral kontroseptif kullanmaya bağlı olarak hormonel değişiklikler sonucubel ağrısı gelişebilir.

SİMÜLASYON

Hastanın kişisel çıkarları için bel ağrısı şikayetlerini kullanması veya abartması halidir. Organik bozukluk ya çok azdır,ya da hiç yoktur. İkincil kazanç sözkonusudur.

ROMATOLOJİK BEL AĞRILARI

Fizik tedavici veya romatolog olmayan hekimlerin atladığı bir durumdur. Yeni başlayan bir ankilozan spondilituzman hekimce bile tespit edilir.

YATAĞA BAĞLI BEL AĞRILARI

Çok fazla sert olan ve yumuşak olan yatakların ikisi de bel ağrısı yapar. Yatak yaylanmayacak derecede sert,döşek vücudun biçimini alacak şekilde yumuşak olmalıdır. En iyisi hastanın kendine uygun yatağı sabahları ağrısız olarak uyandığı yatağı kendisi deneyerek seçmelidir. En iyi yatak hastayı rahat ettiren yataktır,en iyi yatış şekli hastanın ağrı duymadığı pozisyondur.

MİYOFOSYAL AĞRI

Genillikle kalça ve uyluğa yayılır. Uyanıldığı zaman ağrıyı oluşturan tetik noktaları vardır. Tanı ve tedavide,ağrılı duyarlı noktalara iğne yapılması etkilidir.

PSİKOLOJİK BEL AĞRILARI

Fiziksel sakatlığa neden olan her hastalık gibi bel ağrısı da hastanın ruhsal durumunu etkileyebilir. Bu durumdan farklı bir şekilde hiçbir organik bozukluğu olmadan,yalnızca psikosomatik kökenli bel ağrıları çok yaygındır. Tabi olarak,hastatam araştırılmadanpsikolojik hastalık olarakdeğerlendirilmelidir.

Aşağıda psikosomatik ve organik bel ağrılarının karşılaştırmalarını veriyoruz. Bu tip hastalıklarla çok karşılaşıyoruz. **Tecrübeli bir doktorun bile** psikolojik bel ağrısını ayırt etmesi bazen zaman almaktadır. Doktor hastasının geçmeyen ızdırabına çare aramaktan ziyade,bazen nedenler peşinde koşarken,arasında kaybolmaktadır. Bel ağrısının nedeni çoğu zamantespit edilememektedir.

Psikosomatik Bel ağrısı

1- Bel ağrısı pozisyona bağımlıdır

2- Ağrı yerleşimi belirsizdir. (Örneğin Vücudun bütün yarısı)

3- Ağrı devamlı ve dayanılmazdır.

4- Bel ağrısı tedaviden yarar görmez.

5- Hastanın ilgisi dağıldığında bel ağrısı kaybolur

6- Hastalar ağrı yüzünden uykudan uyanmaz

Organik (Gerçek) bel ağrısı

1-Bel ağrısı hastanın pozisyonuna bağlı değildir.

2-Ağrı yerleşimi belirlidir

3-Ağrı,belirli etkenler sonucu gelişir

4-Ağrı pozisyon değişikliği,bel çekimi ve ağrı giderici ilerile yatışır.

5-Hastanın ilgisi dağıldığında belirtiler kaybolmaz.

6-Uyurken yanlış bir pozisyonda kalmak hastanın uyanmasına neden olur

Ayrıca brusella ve tüberküloza bağlı bel ağrıları mevcuttur.

Bel ağrısı yalnızca ilaç yazılacak ve hastaya istirahaönerilmekle altından kalkılacak bir durum değildir. Eksersiz ve fizik tedavisi ile korunma yolları öğretilmelidir.

Günümüzde büyük şehirlerde BEL OKULLARI açılmıştır.

ÇORUMLU YEMEKLER Selma GÜRSEL

26. Sayıdan Devam

KATIKLI AŞ: Bakınız Toyga Aşı

KAYPAK AŞI

Önceden üçgen şeklinde kesilerek kurutulmuş hamur sıcak suda haşlanarak suluca kaba alınır. Hafif soğumaya bırakılır. Üzerine kaynar olarak yoğurt dökülürse çorbanın tatı bozulur,çünkü yoğurt fazla sıcaktan kesilir. Hafif soğuyan kaypak aşının üzerine bol sarımsaklı yoğurt katılır. Yağ tavasında bir miktar tereyağı eritilir,içine 1 adet yumurta kırılır. Yumurta pişince içine bir miktar kuru nane,pul biber ilave edilerek dökülür. Bu karışım haşlanmış yoğurt katılmış hamurun üzerine dökülerek servis yapılır.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için: 1 çiğ yumurta,1 su bardağı kesilmiş hamur. 1 su bardağı yoğurt. 3 diş sarımsak,2 yemek kaşığı tereyağı,1 yemek kaşığı nane.

KAVURMA HELLESİ: Bakınız Helle Aşı

SAKALA ÇARPAN: Bakınız Tutmaç Aşı

SÜTLÜ AŞ

Yarma,iki su bardağı su kaynatılır. Suya bir tatlı kaşığı tuz ilave edilir ve içine yarmalar atılarak haşlanır. Süt kaynatılır. Haşlanan yarmanın içine kaynatılan süt ilave edilir. Bir kaynamadan sonra ocaktan alınarak servis yapılır.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için: 1 kilogram orta yağlı yüz,1 su bardağı yarma.1 tatlı kaşığı tuz.

TARHANA ASI

Tarhananın Yapılışı:Katık yada yoğurt un,yarma,baharat ile birlikte katıca yoğrulur. Ufak parçalara elle bölünerek temiz bir bezin üzerinde kurutulur. Bu karışım kış için sonbaharda yapılır,kış için saklanır. Bazı ilçelerimizde kuruyan tarhana elle veya havanda toz haline getirilir.

Yapımı: toz tarhanası ılık suda on-on beş dakika ıslatılır. Dökme tarhana ise bir gün önceden ılık suda ıslatılır. Islatılan tarhana soğuk su ile özenerek bulamaç haline getirilir. İstenilirse önceden ıslatılan nohut katılır. Bulamaç su ile çorba kıvamına kadar su konarak ocağa konur. Bu karışımı kaynayana kadar kaşık veya kepçe ile devamlı karıştırmak gerekmektedir. Karıştırılmayan aş ya kesilir,yada pürtük pürtük olur. Kızdırılan tereyağının içine nane,pul biber dökülür. İsteyenler salça da koyabilirler.

Malzemesi: 2-3 porsiyon: 1 su bardağı toz veya dökme tarhana,yarım su bardağı nohut,bir miktar tuz,1 yemek kaşığı tereyağı,bir yemek kaşığı kuru nane.

TATAR AŞI

Hamur mantı hamuru kalınlığında yada yufka ekmeği kalınlığında isteğe bağlı olarak açılır. Oklava ile açılan hamur mantı karesi gibi kesilir. Kesilen karelerin içine fındık büyüklüğünde kıyma veya kıymalı öldürülmüş sovan konulur. Kavrulmuş kıyma yada soğan kıyma öldürülmüş konularak kare ikiye bükülerek üçgen hale getirilir,kenarları parmak uçları ile iyice yapıştırılır. Yapılan üçgenler bir miktar gölge yerde kurutulur. Ocakta bir bardak su kaynatılır. Kurutulan hamurlar kaynar suya atılır,bir miktar kaynayan hamur alınarak hafif soğumaya bırakılır. Üzerine bol sarımsaklı yoğurt ekilerek servis yapılır.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için: 1 bardak un,bir miktar kıyma,üç diş sarımsak,1 bardak yoğurt.

Devam Edecek

AMİNE ANA VE ÇOBAN ABİD

Mehmet ARSLAN
Emekli Öğretmen

Eskiden Anadolu'nun köylerinde,köy halkı koyun,keçi ve sığırlarını otlatmak üzere,yine köy halkından fakir fukara ve muhtaç olan kimselerden çoban tutarlardı. Ona yıl boyu;koyun,keçi için birer ölçek,sığırlar için ikişer ölçek buğday veya arpa verirlerdi. İlmiyorum bu adet halâ devam ediyor mu Anadolu'da ?

1940-41 yıllarında çobanlığa köyün fakir bir ailesinin oğlu Abid talip olur. sabahleyin güneş biraz yükselince;köyün davar ve sığırlarını çobanın önüne katmaları için çoban,köy meydanında herkesin duyabileceği bir yerden "hoo..ho.." diye bağırır. Buna köy lisanında "Hoo"lama derler. Bu şu anlama gelir. "Ey ahali ! Hayvanları meraya götürme zamanı gelmiştir.Bu davar ve sığırları otlatmak üzere köy merasına çıkıyorum. Hayvanlarınızı getiriniz" demektir.

Abid,artık köyün çobanı yani sığırtmacıdır. Yağmur,yaş,kar,kış demeden davar ve sığırlarla günlerini;tepe,dağ,taş ve tabiatla baş başa geçirmeye başlar. Önünde sürüsü,elinde kavalı,yanık yanık havalarla sanki çoban Abid,onunla sakinleşmeye ve dertlerini paylaşmaya başlar. Çaldığı kavalın sesi karşı yamaçlarda yankılanır ve tekrar ilk geldiği yere döner.

Günlerden bir gün;Abid,köyün sürüsünü alarak,Çalcabaşı'ndan Karaharman istikametine götürür. O gün havada bulutlar,rüzgarın elinde sanki bir pamuk yığını gibi oradan buraya,buradan oraya aktarılır. Biraz geçince bulutlar yağmurun habercisiymiş gibi siyahlaşmaya başlar. Eğer bulutların geliş istikameti "Akbaş Dede" mevkii ise,mutlaka yağmur geliyor demektir. Bu denenmiştir ve hiçbir zaman halkı yalancı durumda bırakmaz.

Gerçekten de siyah bulutlar "Aktaş Dede" mahallinden belirmeye başlar. Başlar başlamasına da peşinden ara sıra gök gürlemesi takip eder. Biraz sonra şiddetlenen gök gürültüsü,sanki bir bayanın inek veya hayvan sağması gibi bulutları sağmaya başlar. Zannedersin ki;bulutlar bir hortumla denize bağlanmış,denizi suya muhtaç toprak parçasına boşaltıyor. Yağmur o kadar şiddetli yağıyor ki; sanki yağmur değil,gökten yere uzanmış sudan ipler...

Bu şekilde yağan yağmurlar küçük dereleri,onlarsa çayları coşturmaya başlarlar. Başlar ama,bu durumu gören Abid'in anası Amine,köy meydanında bir oraya,bir buraya dönelemeye başlar.

Amine ana birde ne görsün,biraz aşağıda birleşen Güllü Dere ve Dikyol Deresi eğerlenmiş aslan gibi coşmuş geliyor. Köyün yanından geçen çay,lebalep sel suyuyla dolmuş ve köy yunağının önündeki ağaç köprü,sel elinde oyuncak olmuştur. Amine ana,köy çobanı olan Abid'in durumunu düşünmeye başlar. Her şeyi önüne katmış götüren sele rağmen,sevgi dolu yürek,anayı oğlunun yanına yani karşıya geçmeye sevk eder. Amine ana,yapma,etme sele kapılırsın sözlerine kulak asmaz. Ana,selden karşıya geçeyim derken,kendini selin kucağında bulur. Sel anayı katmış önüne,gidiyor doğru nehir yönüne. Çayın kenarında toplanmış halk,kurtarma çabasında bulunmalarına rağmen her şey hafile... Artık Amine anadan ümit kesilmiş,herkes ona sele verilmiş bir kurban gözüyle bakarken,birde ne görseler. Amine ana bir ot kökeni sayesinde yeniden hayata döner. Bunların hepsi karşı yamaçta yağmur altında bulunan bir oğul için yapılır. Eğer bir kimsenin ömrü yetmemişse Yüce Mevlâ'm ot kökenini kurtarma vesilesi yapıverir. O kul da kurtuluşa erer. Amine ananın başına gelen bunların hepsi evlat sevgisi yüzündendir. Sevginin yapamayacağı ve açamayacağı kapı yoktur. Ana ve evlat arasındaki sevgi,nasıl anayı ölümü hiçe sayarcasına selin kucağına atıyorsa,"Din Sevgisi" ve "Millet Sevgisi" de aynı olmalı ki,bir toprak veya vatanda yaşamanın mutluluğu ve zevki olsun. Yoksa bu mutluluk ve zevki başka türlü bulmak mümkün değildir. Sevgi yönünden,Amine anayla çoban Abid'in hikayesi kulağımıza küpe olsun.

Gönlünüz hep neşe dolsun.

kurumuş dallarından odun yapmaya çalışır. Kan ter içinde odunu hazırlar. Yaz sıcaklığında iyice susar ama o soğuk sular çok geride kalmıştır. Bazen terini kurutmak üzere çam gölgesinde dinlenir,bazen de karlardan,karlı dağlardan kaçarak gelmiş kaçarak gelmiş derin rüzgar Ahmet'in yüzünde yankılanır. Sonra Ahmet kalkar,yeniden odun yapmaya başlar. Artık odun yapma işi tamamlanmış ve eşeğin taşıyacağı miktara ulaşmıştır. Eşeği yüklemek üzere hazırladığı iki odun yığını arasına çeker. Odunları yükler. Yola çıkmak üzeredir. Azık çıkınını ve eşeğin saman torbasını odunun üzerine takar. Muzaffer komutan edasıyla yola koyulur. Yol dar ve çevresi taşlık,çalı çırpı olduğu için dikkatle yol almaya çalışır ama olmuşla olacağa insanın elinden bir şey gelmez. Biraz gitmişlerdi ki,eşek br taş parçasına takılarak aşağı doğru yuvarlanmaya başlar. Ahmet biraz önceki muzaffer komutan hali birden üzüntüye dönüşüverir. Ahmet yuvarlanan eşeği seyretmekten başka yapacak bir şeyi yoktur. Keçi yoluna oturmuş,hem eşeği,hem de aşağıda kıvrıla kıvrıya öz kaynağına doğru akan Kızılırmağ'ı,bir yandan da bulutlarla yarışırcasına gökyüzüne doğru uzanmış,hâlâ üzerinde yer yer kar paçalarının görüldüğü Ilgaz Dağlarını seyre dalmıştı. Gözleri yaşlı,sıkıntılı ve üzüntüden dolayı terlemiş olan Ahmet'e Ilgaz Dağlarının karını yalayarak ve güzel çam kokularını da beraberinde getirdiği çam losyonuyla tarar.

Ahmet,Kızılırmağ'a bakarak ağladı.,sızlandı ve "**Irmak bile en uzak yerden çıkarak amacına ulaşmak için nice geçilmesi zor yolları kat ederek geliyor,yüzünü gözünü taşlara çalıyor**" Diye düşündü. "**Benim kaderim bu muydu?**" Dedi.

Evet,Ahmet'in kaderi buydu. Ahmet,kendine,kendi iradesiyle,Yüce Allah'ın da dilemesiyle yeni bir kader çizmeliydi.İşte bu düşüncelerle yerinden kalktı. Eşeğin yanına doğru inmeye başladı. Eşek ölmemişti. Eşeğin odunların altından kurtardı. Tekrar odunları iki yığın yaptı,eşeği yığınların ortasına çekerek yeniden yükledi, yüklemeişi bittikten sonra Ahmet'le eşek yeniden yola koyuldular. Koyuldular ama yol uzamıştı. Eğer eşek yuvarlanmasaydı Ahmet köye iki saatte varacaktı.Ama eşek "Cıpıl" denilen mevkie inmişti. Burası köye üç saat çekiyordu.

Ahmet o gün yatsıya yakın bir zamanda köye gelebilmişti. Anne ve babasına başından geçenleri bir bir anlattı. Ahmet artık odunculuk yapamayacağını, okumak istediğini anlattı onlara.

Anne ve baba bu isteğe karşı parasızlıktan dem vurdular. Ama Ahmet ne olursa olsun okumakta kararlıydı. Sonunda,baba dışarı çıkarak durumu, durumdan anlayan komşulara beyan etti.

Ahmet anne ve babasına parayı düşünmemelerini söyledi. Yazın çalışarak para kazanacak,kışın onunla okuyacaktı. Baba ikna olmuştu.

Ertesi gün şehrin yolunu tutuldu. Ahmet okula kaydolduktan sonra okulla tanıştı ve derslerine sıkı bir şekilde çalışmaya başladı. Yaz boyu kahvehanelerde çaycılık yapıyor, kazandığı parayla kışın geçiniyordu. Lise tahsilini bitiren Ahmet yüksek tahsil de yaptı,Öğretmen oldu.

O şimdi güzel yurdu Anadolu'da öğretmendir. Belki yurdunun güzel bir şehrinde bir lisede,kimbilir belki de şimdi sizin karşınızda ders anlatıyor.

SU HIRSIZLARI

Bekir Baki AKSU

26. Sayıdan Devam

Harmanda ödemek üzere aldıkları borç buğdaylarla,borç paraları bile ödeyemiyorlardı. Köylerinin bir felaketin yolunda olduğunu sezenler de,işleri varmış gibi,haftanın üç gününü şehirde geçiriyorlardı. Böylece,kendilerine yapılacak bir iftiradan az da olsa korunmuş oluyorlardı.

Tekinliler mahkemenin sükut ettiğini öğrenince günlerce eğlence yapmışlar,ne olur ne olmaz kabilinden de şehir yollarını başka köye aktarmışlardı.

Tekinliler şehirdeki akıllı adamlardan öğüt aldıklarından sularının bundan böyle tamamen kendilerinin olacağını her yerde söylüyorlardı.

Bu haberi duyan yeminci delikanlılar ise,yakın köylere gidip,durmadan silah ve mermilerini temin etmişlerdi.

Yemin ettikleri gece,ikinci toplantıları için Paytak Aziz ve arkadaşları tarafından,bağ kulübesinde oynatılmak üzere bir de kız getirmişlerdi. Paytak Aziz bu kızı kendine dost tutmuş,bin bir vaatlerle bir çok şey adamıştı. Yegane arzusu,yeminli arkadaşlarını memnun edip,çizdiği planı satır satır natatbik etmekti.

Gündüzleri kulübeye küçük bir masa kurulmuş,rakılarını ağızları da çoktan açılmıştı. Orta bağların bekçisi Paytak Aziz ve yirmi üç arkadaşları için teklif yoktu. Paytak Aziz kendince verdiği ani bir kararla ormanın içindeki Tekinlilerin sürüsünden bir koyun çalmıştı. Gece de kulübeye getirerek kesip arkadaşlarına meze hazırlamıştı. Kulübenin etrafı elma,armut ve ayva ağaçları ile çevrili bulunduğundan,karanlıkta kulübede yanan ışık dışarıdan pek belli olmuyordu. Buna rağmen kızı oynatırken çıkacak sesin de dışarıya aksetmemesi için pencere ve giriş kapısı çul parçaları ile iyice tutturulmuştu. Kulübenin ocağında kocaman bir kazan vardı. İçinde çalınan koyun etleri kavurma yapılıyordu. İki tane de çalgıcı getirmişlerdi. Paytak her şeyi düşünmüş olmalı ki,şehirden getirttiği bu çalgıcıların gözleri görmüyordu. Öyle ya mavzerleri görünce neler söylemezdi bunlar.

Gece yarıya yaklaşırken ama çalgıcılar kaçak rakıyla iyice sarhoş edilmişlerdi. Üç mavzerli reis muavinleri,sıra ile nöbet tutuyor,bağlara gelecek herhangi bir ayak sesini hemen kulübeye ulaştıracaktı.

Bağlardaki bu kulübe,köye yarım saat mesafede bulunduğundan,kimsenin haberi olmayacaktı bu eğlenceden. Çünkü kız oynatmanın burada yapılmasına mânâ verecekti görenler.

Paytak kendince yaptığı planları,çok samimi olduğu bu üç arkadaşına bile söylemiyordu. Gece yarısına doğru yirmi yeminli delikanlı,yeni aldıkları silahlarıyla dolmuştu kulübeye.

İçeriye girenler heyecanla sedirlere oturuyor,masanın başında Paytak'la içen,Sarıkız'a hayretle bakıyorlardı. Sarıkız güzel miydi güzel. Küçücük gözleri,yay gibi kaşları,benekli yanakları,hokkacık dudakları,incecik bacakları ile kıvırcık sarı saçları herkesi bir anda kendine çekiveriyordu. Aksine köye daha böyle güzel bir piliç getirmemişlerdi hiç. Ömürleri boyunca ilk güzel kızı burada görüyorlardı.

Paytak,mağrur mağrur dostunun yanında oturuyor,arkadaşlarına doldurduğu rakıları ayaklı kadehlerle Sarıkız'ın eliyle dağıtıyordu. Onun elinde kim içmezdi rakı. İncecik parmaklarından uzatılan kadehler,bir anda içiliyor,keyifler iyiden iyiye çakırlanıyordu. Sarıkız giyinmiş olduğu japone kollu entarisinin arkasındaki fermuarı Paytak'a çözdürüp bir anda bembeyaz vücudu ile ortaya çıkıverdi. O kadar güzel bir vücudu vardı ki,incecik bacakları,bir şişe gibi kalçalarına uzanıyor,incecik beli de dolgun memelerine ulaşıyordu. Gerdanı bembeyazdı Sarıkızın.

Bütün gözler Sarıkızın vücudunda geziniyor,geziniyordu. Şişelerdeki rakılar hiç tesir etmiyordu yeminlilere. Çalgıcılar bu manzarayı görmedikleri için,yavaş yavş çalıyorlardı çalgılarını. Paytak Aziz'in kadehini kaldırıp da,<< Şerefinize arkadaşlar ! Yiyelim,içelim,eğlenelim ! >> demesinden sonra,

Devamı Gelecek Sayıda

GENÇLER

Selahattin AYDEMİR

Sudan sebeple anarşi yapmayın okullarda
Hiçbir hizmet olmaz aslanım bedava
Haydi gençler bir hizmet yapın bedava
Kızılay, huzur evleri, dar-üş şafaka sizi bekleyesi

Aklını kullan oğlum, "A" bedava ise
"B" den edilir finanse
"B" nerden bulur parayı ?
Gene vergilerle babanız ödeyesi

A be çocuğum hiç olur mu ?
Bedava okunur mu ?
Hemen de inandın bedava olduğuna
Bedava mı sandın !DEVLETİN hastanesi

Hocalar maaşını almıyor ?
Okullara yakıt uzaydan mı geliyor ?
Kim demiş bedava diye
Bunca zam bunca vergi nereye gidesi ?

Bedavacılıktan dır ki ;
Gelmiyor bir araya devletin iki yakası
Üç kuruşluk harç için
Geri zekalı solcu okul yakası (*)

Anlamadım gitti nasıl bir yoldur
Şu solcular otuzbeş TAM YILDIR
Okulu yıkarlar, otobüsü yakarlar
Nedir bu melunluğun bahanesi ?

İNGİLİZİN Kİ KAHPE BİR ADALETTİ (**)
ONUN İÇİN ASİL NADİRİ GASBETTİ
JİRKOV İTİYARIM MİLYON İNSANI KATLETTİ
EY ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞİ ! ÖLÜ MÜ SÜNÜZ ?
NİYE HİÇ SESİNİZ ÇIKMAYASI

Yol etti Urus İstanbul boğazını !
Çünkü bedava geçiyor senin **gırtlağından !**
Sıkmak için senin boğazını !
Karşı çıkıyor boru hattına !
Yutmayın ! gençler, su uyur düşman uyumayası !

Bir güzelde, bir güzel gerdanlık varsa
Göz koyan çok olur gençler !
Sen bilmezsen boğazındaki gerdanın kıymetini
Başkaları elinden alası

Okuyun, ilim adamı olun GENÇLER
Fanatik futbol taraftarından farkınız yok
İlim yuvasında, ilim talibi gezer
Kavga eden itin fakültede neişi olası ?

ASİL OLUN GENÇLER, ASİL
ASALET ALTINDIR
Ağır taşı yel almaz, yapı taşı yerde durmaz
Boş kafalıyı, herhes tüy gibi oynatası

Asil olun gençler asil
Asıl olan , olmamaktır fasıl
Fasıl nedir ? diye sorarsanız
Onun bunu düdüğünü öttüresi

Asildi senin ATAN, çiğnemedi Yunan bayrağını
Bayrak dedi "temsil eder halkını"
Geri çekti ayağını Tükün Atası
Cümle cihana bunu hepiniz anlatası

Şimdi mecliste olanların mazide ki yolu
Üniversitede tepişerek geçti 15 YILI
Aynı yolu denemenin alemi var mı?
GENÇLERArtık sizler daha akıllı olası

(*) Bu mantığa göre öğrenciler belediye otobüslerinde, Şehir hatları vapurlarında da BEDAVA gitmeli.

(**) Hapsetmedi. Gasbetti Kıbrıs'ta etkin ekonomik faaliyetler yapan TÜRK İŞ ADAMI olan ASİL NADİRİ gasbederek ! Kıbrıs ekonomisine darbe vurmuştur. Ve bunu başarmıştır. Asil Nadir , bütün iktisadi gücünü kaybetmiştir. Gasbetti kelimesi özellikle seçilmiştir. Ve doğrudur. Bunda acı olan Türk gençliğinden ' gık ' çıkmamıştır. Sivil örgütlerden ' gık ' çıkmamıştır. Ama seneler evvel Timoty adında bir ingiliz veledinde esrar bulunmuştur. Türk adaleti kovuşturma yapmak için işbu veleti gözaltına almıştır. Olay budur. Bütün ingiliz basını sivil örgütleri Türkiye' yi yerdenyere vurdular.

Dahası var bitmedi. Kraliçeleri Türkiye'ye ziyaretini erteledi.

Daha taze bir olay: jirkov FAŞİSTİ ! (((Rusya kominist değil FAŞİSTTİR. Bunu da BÖYLE BİLİN. Dünyada hiçbir yerde SOSYALİZM gerçek anlamıyla gerçekleştirilememiştir. Sosyalizmde ırkcılık yoktur. Rusya hiçbir zaman sosyalist olmamıştır.))) Bulgar baş sosyalisti Brejnevin Kuhlası jirkov adisi, mezar taşlarındaki Türk adlarını dahi kazıyıp değiştirdi. Ne yaptınız SOLCU GENÇLER.? Bu adi faşiste, faşist diyebildiniz mi SOLCU GENÇLER ? Sadece sağ kesimden cılız da olsa biraz ses geldi. Neden sol kesimden ses çıkmadı? Bu insanlar sizin soydaşınız değil mi ? ...Sosyalistlik soydaşlığı inkâr etmeyi mi gerektiriyor?. Siz bu hususta belki dürüst bir Sosyalist oldunuz ama. Bulgar sosyalisti, yunan sosyalisti, ermeni sosyalisti, ırak sosyalisti, Suriye sosyalisti neden sizin kadar dürüst sosyalist olmadılar. Olamadılar değil OLMADILAR ? Hiç düşündünmü? ..

Mahmut Selim GÜRSEL

NASİHAT

Bir dünya bulmuşsun,otur yerinde demek.
Bulunduğun bu dünyada oturmaman gerek.
Çalışmak,çabalamak,uğraşman vazifendir.
Gerekirse koşman için enerjin gerek

Babanda kaldı sanma,oturduğun vatanı.
On binlerin kanı aktı suladı bu toprağı.
Sana beleşten geldi sanma bu toprak.
Ananın,babanın,atanın eski çabasına bak.

Bu dünyada yokiken onlar vardı.
Seni anan doğurdu bu vatan için.
Bu günün çocuğu iken,oldun delikanlı sen.
Ne yaptın vatan için hiç düşündün mü sen

Birde ileride,ihtiyarsın bütün bir beden
Getirirler seni musalla taşına,
Sorarlar: - Nasıldı bu dünyada bu fani ?
Oradakiler usulen demesinler sana iyi

Ey gençler !
Ey bu vatanın çocukları.
Uzun sandığın zaman çok yakın bil.
Vatan,Millet için çalış,üretken ol sen.

Ata sana çalış,uyuma demiş.
Sen uyursan,el uyumaz bilsen.
Neler üretir,ne bilgiler verir sana.
Bulmuşsun sanma,verileni sana.

Bir bedeli vardır verdiklerinin.
Alır son damla kanını bedeninin.
Sömürür bir vampir gibi senin kanını.
Rabb'im yine verir sanma sana o canı.

ÇALIŞ,ÜRETKEN OL; demiş atan.
"Su uyur düşman uyumaz" sözünü.
Boşuna söylenmemiş atalar sözü.
Üretirken vatanı,milleti,düşün.

Para kazanmak için olmasın senin gayretin.
Ha sakın kazanma parayı demiyorum.
Kazanırken haramdan sakın.
Kul hakkı yemekten uzak ol.

Bu dünyada güzel gözükürse de sana.
Çıkar aheste aheste,aldığın haksız para.
Arkanda bıraktın mı yararlı bir eser sen
Helal olsun sana yaşadığın yaşam.

Bir yaşlı amcandan nasihat say.
Deme amca:-Nasihat istemez ver para.
Musibet gelmeden senin başına
Nasihati al,sakla lazım olur sana.

Bir gür sakal kesilmekle ne olur deme.
Yeniden biter olur sakal yine.
Sakal bitene kadar geçen zamanın.
İşte en büyük kaybın bu geçen anın.

Bakma öyle alık alık bu satırlara.
Sende çalış,anla,bil,öğren,yap.
Satırları okurken anlamaya bak.
Belki doğru bir ışık görürsün bunda.

Bakma öyle. Ne söylemiş eskiler.
"Ummadığın taş baş yarar" demişler.
Sana da belki bir ilham gelir buradan.
Belki sana da fikir verir bu kelime.

Belki olursun çalışarak bir alim.
Belki olursun okuyarak muallim.
Belki bilinmez gelecekte baş bakan.
Belki olursun vatana bir başkan.

Ne ekersen onu biçersin bu toprağa
İyilik ek,iyilik bul yaşamının sonunda.
Senin bilgin yalnız sana olmasın.
Üretken ol,üretmen yaşa dünyada.

Bak kim götürmüş kazandığını öte yana.
Gidenlerin hepsi kefeninden başka.
Arkanda kalsın bir büyük eser.
Sen gidince o yaşasın her gün.

Son sözümü söylemeden edemem.
Ben söyledim,sen uyanırsın hemen.
Sözlerimden alınma sakın sen.
Doğru sözü söyleyenlerdir bilen.

GENÇLER

Selahattin AYDEMİR

Sudan sebeple anarşi yapmayın okullarda
Hiçbir hizmet olmaz aslanım bedava
Haydi gençler bir hizmet yapın bedava
Kızılay, huzur evleri, dar-üş şafaka sizi bekleyesi

Aklını kullan oğlum, "A" bedava ise
"B" den edilir finanse
"B" nerden bulur parayı ?
Gene vergilerle babanız ödeyesi

A be çocuğum hiç olur mu ?
Bedava okunur mu ?
Hemen de inandın bedava olduğuna
Bedava mı sandın !DEVLETİN hastanesi

Hocalar maaşını almıyor ?
Okullara yakıt uzaydan mı geliyor ?
Kim demiş bedava diye
Bunca zam bunca vergi nereye gidesi ?

Bedavacılıktan dır ki ;
Gelmiyor bir araya devletin iki yakası
Üç kuruşluk harç için
Geri zekalı solcu okul yakası (*)

Anlamadım gitti nasıl bir yoldur
Şu solcular otuzbeş TAM YILDIR
Okulu yıkarlar, otobüsü yakarlar
Nedir bu melunluğun bahanesi ?

İNGİLİZİN Kİ KAHPE BİR ADALETTİ (**)
ONUN İÇİN ASİL NADİRİ GASBETTİ
JİRKOV İTİYARIM MİLYON İNSANI KATLETTİ
EY ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞİ ! ÖLÜ MÜ SÜNÜZ ?
NİYE HİÇ SESİNİZ ÇIKMAYASI

Yol etti Urus İstanbul boğazını !
Çünkü bedava geçiyor senin **gırtlağından !**
Sıkmak için senin boğazını !
Karşı çıkıyor boru hattına !
Yutmayın ! gençler, su uyur düşman uyumayası !

Bir güzelde, bir güzel gerdanlık varsa
Göz koyan çok olur gençler !
Sen bilmezsen boğazındaki gerdanın kıymetini
Başkaları elinden alası

Okuyun, ilim adamı olun GENÇLER
Fanatik futbol taraftarından farkınız yok
İlim yuvasında, ilim talibi gezer
Kavga eden itin fakültede neişi olası ?

ASİL OLUN GENÇLER, ASİL
ASALET ALTINDIR
Ağır taşı yel almaz, yapı taşı yerde durmaz
Boş kafalıyı, herhes tüy gibi oynatası

Asil olun gençler asil
Asıl olan , olmamaktır fasıl
Fasıl nedir ? diye sorarsanız
Onun bunu düdüğünü öttüresi

Asildi senin ATAN, çiğnemedi Yunan bayrağını
Bayrak dedi "temsil eder halkını"
Geri çekti ayağını Tükün Atası
Cümle cihana bunu hepiniz anlatası

Şimdi mecliste olanların mazide ki yolu
Üniversitede tepişerek geçti 15 YILI
Aynı yolu denemenin alemi var mı?
GENÇLERArtık sizler daha akıllı olası

(*) Bu mantığa göre öğrenciler belediye otobüslerinde, Şehir hatları vapurlarında da BEDAVA gitmeli.

(**) Hapsetmedi. Gasbetti Kıbrıs'ta etkin ekonomik faaliyetler yapan TÜRK İŞ ADAMI olan ASİL NADİRİ gasbederek ! Kıbrıs ekonomisine darbe vurmuştur. Ve bunu başarmıştır. Asil Nadir , bütün iktisadi gücünü kaybetmiştir. Gasbetti kelimesi özellikle seçilmiştir. Ve doğrudur. Bunda acı olan Türk gençliğinden ' gık ' çıkmamıştır. Sivil örgütlerden ' gık ' çıkmamıştır. Ama seneler evvel Timoty adında bir ingiliz veledinde esrar bulunmuştur. Türk adaleti kovuşturma yapmak için işbu veleti gözaltına almıştır. Olay budur. Bütün ingiliz basını sivil örgütleri Türkiye' yi yerdenyere vurdular.

Dahası var bitmedi. Kraliçeleri Türkiye'ye ziyaretini erteledi.

Daha taze bir olay: jirkov FAŞİSTİ ! (((Rusya kominist değil FAŞİSTTİR. Bunu da BÖYLE BİLİN. Dünyada hiçbir yerde SOSYALİZM gerçek anlamıyla gerçekleştirilememiştir. Sosyalizmde ırkcılık yoktur. Rusya hiçbir zaman sosyalist olmamıştır.))) Bulgar baş sosyalisti Brejnevin Kuhlası jirkov adisi, mezar taşlarındaki Türk adlarını dahi kazıyıp değiştirdi. Ne yaptınız SOLCU GENÇLER.? Bu adi faşiste, faşist diyebildiniz mi SOLCU GENÇLER ? Sadece sağ kesimden cılız da olsa biraz ses geldi. Neden sol kesimden ses çıkmadı? Bu insanlar sizin soydaşınız değil mi ? ...Sosyalistlik soydaşlığı inkâr etmeyi mi gerektiriyor?. Siz bu hususta belki dürüst bir Sosyalist oldunuz ama. Bulgar sosyalisti, yunan sosyalisti, ermeni sosyalisti, ırak sosyalisti, Suriye sosyalisti neden sizin kadar dürüst sosyalist olmadılar. Olamadılar değil OLMADILAR ? Hiç düşündünmü? ..

Mahmut Selim GÜRSEL

NASİHAT

Bir dünya bulmuşsun,otur yerinde demek.
Bulunduğun bu dünyada oturmaman gerek.
Çalışmak,çabalamak,uğraşman vazifendir.
Gerekirse koşman için enerjin gerek

Babanda kaldı sanma,oturduğun vatanı.
On binlerin kanı aktı suladı bu toprağı.
Sana beleşten geldi sanma bu toprak.
Ananın,babanın,atanın eski çabasına bak.

Bu dünyada yokiken onlar vardı.
Seni anan doğurdu bu vatan için.
Bu günün çocuğu iken,oldun delikanlı sen.
Ne yaptın vatan için hiç düşündün mü sen

Birde ileride,ihtiyarsın bütün bir beden
Getirirler seni musalla taşına,
Sorarlar: - Nasıldı bu dünyada bu fani ?
Oradakiler usulen demesinler sana iyi

Ey gençler !
Ey bu vatanın çocukları.
Uzun sandığın zaman çok yakın bil.
Vatan,Millet için çalış,üretken ol sen.

Ata sana çalış,uyuma demiş.
Sen uyursan,el uyumaz bilsen.
Neler üretir,ne bilgiler verir sana.
Bulmuşsun sanma,verileni sana.

Bir bedeli vardır verdiklerinin.
Alır son damla kanını bedeninin.
Sömürür bir vampir gibi senin kanını.
Rabb'im yine verir sanma sana o canı.

ÇALIŞ,ÜRETKEN OL; demiş atan.
"Su uyur düşman uyumaz" sözünü.
Boşuna söylenmemiş atalar sözü.
Üretirken vatanı,milleti,düşün.

Para kazanmak için olmasın senin gayretin.
Ha sakın kazanma parayı demiyorum.
Kazanırken haramdan sakın.
Kul hakkı yemekten uzak ol.

Bu dünyada güzel gözükürse de sana.
Çıkar aheste aheste,aldığın haksız para.
Arkanda bıraktın mı yararlı bir eser sen
Helal olsun sana yaşadığın yaşam.

Bir yaşlı amcandan nasihat say.
Deme amca:-Nasihat istemez ver para.
Musibet gelmeden senin başına
Nasihati al,sakla lazım olur sana.

Bir gür sakal kesilmekle ne olur deme.
Yeniden biter olur sakal yine.
Sakal bitene kadar geçen zamanın.
İşte en büyük kaybın bu geçen anın.

Bakma öyle alık alık bu satırlara.
Sende çalış,anla,bil,öğren,yap.
Satırları okurken anlamaya bak.
Belki doğru bir ışık görürsün bunda.

Bakma öyle. Ne söylemiş eskiler.
"Ummadığın taş baş yarar" demişler.
Sana da belki bir ilham gelir buradan.
Belki sana da fikir verir bu kelime.

Belki olursun çalışarak bir alim.
Belki olursun okuyarak muallim.
Belki bilinmez gelecekte baş bakan.
Belki olursun vatana bir başkan.

Ne ekersen onu biçersin bu toprağa
İyilik ek,iyilik bul yaşamının sonunda.
Senin bilgin yalnız sana olmasın.
Üretken ol,üretmen yaşa dünyada.

Bak kim götürmüş kazandığını öte yana.
Gidenlerin hepsi kefeninden başka.
Arkanda kalsın bir büyük eser.
Sen gidince o yaşasın her gün.

Son sözümü söylemeden edemem.
Ben söyledim,sen uyanırsın hemen.
Sözlerimden alınma sakın sen.
Doğru sözü söyleyenlerdir bilen.

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 28

Yıl: 4 Sayı: 28

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

Gürsel YAYINEVİ

Fiyatı KDV Dahil 1.500.000 TL.

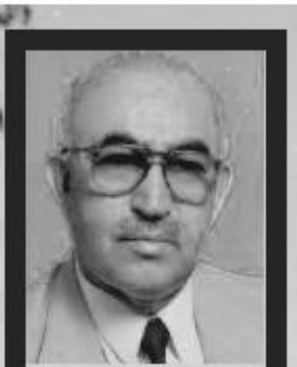

1933-2001
İsmail PAMUK
Unutmayacağız.

ARTIK DERGİMİZ BÖLGESEL DEĞİL.
DERGİMİZ EVRENSEL OLDU !
http://www.corumlu2000.com

ISSN 1301 - 9945

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Yıl :4 Temmiz 2001 Gürsel YAYINEVİ Sayı 28

SAHİBİ ve Mesul Md. Mahmut Selim GÜRSEL

İdare ve yazışma adresi Osmancık caddesi Ölçek İş Merkezi 27 / 34 ÇORUM

mail YAZIŞMA ADRESİ: corumlu2000@yahoo.com

SAYFA: http://www.corumlu2000.com/

İş : 0-364-224 89 13 / Ev:221 66 82 Cep: 0-542-362 20 78

Dizgi ve Mijan paj Gürsel YAYINEVİ

İrtibat:

ADANA	Yalçın GÜRSEL	Tel : 0- 532-340 35 17
ANKARA	Abdullah ÖZÜYAĞLU	Tel : 0- 312 340 81 89
ANKARA	İsmet TEZEL	Tel : 0- 312 432 35 94
İSTANBUL	Suavi Hakan TORAMANLI	Tel : 0- 542 345 88 85
İZMİR	Yılmaz GÜRSEL	Tel : 0- 232 373 37 30

Bu Sayıda:

Murat ACIPAYAMLI.....İsmail Pamuk Üstüne 5.s.
Mehmet ARSLAN.....Amine Ana ve Çoban Abit 33.s.
Mesut ARTAR.....Çağın Teknolojisi Internet 34.s.
Gürsel BÖREKÇİOĞLU.....İsmail Pamuk'a 35..s.
Mehmet Fatih BURHANOĞLU.....Artık Büyümüştük 21.s.
Recep CAMCI.....Kutlu Doğum Haftası 20.s.
Haca CELEBCİ.....Aydın Olmak Her Zaman Zordur 17.s.
İsmet ÇENESİZ.....Ekonomi Kül Yutmaz 7.s.
Uğur ÇINAR.....İsmail Pamuk Bİr Ek oldü 4.s.
Abidin ÇETİN.....Kasık Otu 28.s.
Abdullah DURMUŞ.....Kurumlarda Oluşan Çöplerin Toplanması ve Atımı 23.s.
Dr. Ali EMİROĞLU.....Hayat Kısa Ama..19.s.
Mahmut Selim GÜRSEL.....4. Yılımıza Erdik 3.s.
Selma GÜRSEL.....Çorumlu Yemekler 29.s.
Rıza HARDAL.....İsmail Pamuk İçin 36.s.
Zekai İŞLER.....Ekonomik Gibi Görünen 14..s.
Erdal ODABAŞ.....Bulmaca 31. s.
Ulvi ÖĞRETEN.....Çorum Tarih ve Coğrafyası 2.s.
Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ.....Akupunktur Tedavsi 26.s.
Mehmet ÖZZİHİNLİ.....Hatıralar 22.s.
İsmail PAMUK.....Kendi Kaleminden Hayat Hikayesi 7.s.
Dr. Rıfat PATIR.....Doktorumuz Yanıtlıyor 25.s.
Salim SAVCI.....Kumpanya Sözcüğünü Bilmeyenlere - Çamlıpınar Gazetesi İlgi Bekliyor 32.s.
Av. Teoman ŞAHİN.....Hitit Uygarlığı Konusunda Arkeolojik Çalışmalarda Resmedilmiş Bulunan On İki Asker 10.s.
Dr. Sevda TANRIVERDİKILIÇ.....Beslenme 1 24.s.
Osman ÜNSAL.....Kaldırımlar ve Kapılar 11.s.
Raşit YÜCEL.....Sıcaklar 15.s.

Dizin Soyadına göre düzenlenmiştir.

NOT : Dergide yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüş ve yorumlar yazarına aittir. Yazılar, yazarından görüş alınmadan kullanılamaz

Bu sayıya yazı ve reklam vererek katkıda bulunanlara

Gürsel YAYINEVİ teşekkür eder.

Fiyatı: 1.500.000 Tl. Çorum İçin Yıllık 19.000.000 Tl. İl Dışı Yıllık 27.000.000 Tl.

Kapak Fotoğrafı: Sezai GÜRSEL

Baskı : İSTİKAMET OFSET 0-364-213 13 13

ÇORUM TARİHİ VE COĞRAFYASI

Ulvi ÖĞRETEN
Nazmi TUĞRUL

27. Sayıdan devam

Nuşirvan ; Şarkî Roma'nın din boğuşmalarından istifade ile Nasturiler (*) tarafını korudu. Bu koruma işi din kavgalarını artırdı. Roma'dan uzaklaşan Nasturiler Asya içlerine sokuldular.

Büyük muvaffakiyetler başaran Belizer'de yararlılıklarının karşılığı olarak hapse atıldı. Diğer taraftan korkunç irtikabler orduyu günden güne bir kurd gibi için için yiyordu.

Jüstinyanus'un bu kadar ruhi düşüklüklerine karşı memleket kanunlarını toplaması tarihte ona iyi bir yer ayırmıştır. Hükkâm-ı Kavânine rabt etti. Hukuk talebelerini çoğaltı. Eski Roma ihtişamını resmi dil olan Latince dilinde toplatdı ise de Yunanlılık Roma'yı bel etmiş olduğundan bir çok yerlerini Rumcayazdırmağa mecbur oldu.

Sanayi-i Nefiseye de yardımı fazla oldu. Ayasofya Nika İhtilâlinde yandığından mimar <<İzidur>> ile <<Antemiyos>>'un büyük yararlılıklarıyla yeniden ve eskisinden daha büyük olarak yapıldı. Jüstinyanus Ayasofya'yı seyrederken:

-<< Ey Süleyman seni geçtim>> diye kendi kendine gururlanmıştır. Bu ma?bedin inşaası ahali üzerindeki vergileri artdirdi.

Jüstinyanus'un ölümüyle yerini yeğeni doldurdu. Bunun zamanında ordular,garb imparatorluğuna yardım maksadıyla batıya gitdiler.

İran'ın içini fırtına bulutları kapladığından İmparator İran işlerine de karıştı. İsyan eden tarafı kolladı ve onun İran tahtına oturmasına yardım etti. Bu yardımın karşılığı olarak evvelce İran idaresine geçen yerlerini geri aldı.

Afrika Valisi kendi oğlunu imparatorluk iskemlesine oturttu. Herakliyus ismindeki bu imparatordan önce Farslılar Kapadokya'ya girmişlerdi. Herakliyus ordunu başına geçti eldençıkan yerleri geri aldı.

(*) Mahiyet-i ilâhiye ile Mahiyet-i Beşeriyye'yi tefrik ve Meryem'den Allah'ın Valideliğini kaldırdı

Ninova'ya kadar ilerledi.

Şarki Romanın kesimsiz savaşları (628-622) Farslılar da anarşiyi doğurdu. İranlılar bu kargaşalıklardan ötürü Şarki Roma tarafından iyice sıkıştırıldılarsa da Suriye de Arab ordularına malub olan Herakliyus:

-<<Elveda Suriye elveda!>>

Diye Suriyeden çekilişi ile kurtuldular. Bu mağlubiyetten sonra Şarki Roma günden güneuçurumayuvarlandı.

NİKONYA'DA ARAB ORDULARI

Hıdırlık da bir de Çiriş mahallesindeki türbelerde medfun Suheyb-i ibn-i Sinan ile Sa?ad ibn-i ebi Vakkas Arab ordularının Lukosiri ilinden geçtiklerine bir delildir. Esasen Arab orduları değil,büyük istilâ'i ordular bile Anadolu'nun kurak ve çorak Konya Ovasında tabiatın güçlüklerine uğramamak için Kızılırmağı geçmek ve Toros Boğazlarını aşmak mecburiyetini taşımışlardır. (*) Bunun gibi Arab orduları da Fars istilasını müteakib Toroslar'dan Anadolu'nun cenubundan İstanbul üzerine yürümüşlerdir. Bu Arab orduları Akdeniz'i takiben cenubda yürüken yanı korumak maksadıyla bir kısım kuvvetlerini de Karadeniz cephesinde yancı bulundurmuş olması icab eder. Bu maksatla Arab orduları İstanbul fethini tasavvur ettiklerinden Erzurum'u fethetmiş bulunuyorlardı.

Arab ordularının Anadolu'ya gelmeleri Hazreti Peygamberin işaret ettiği İstanbul Feth-i Şerefini kazanmak için vuku buluyordu.

İlk defa Arab ordularının İstanbul üzerine seferleri islâm hükümetinin Hazreti Peygamberin işaret ettiği cumhuriyet sistemindeki idareleri zamanında Hülefa-yı Raşidin'den Hazreti Osman'ın (R.A.) zamanı hilafetlerinde 655 yılında vuku bulduğunu tarihler yazıyor.

(*) İskender, fütühatında Konya Ovasının garbından şimale geçerek sonra cenubainmiştir.

Devam Edecek

4.YILIMIZA ERDİK !

Günlerin su gibi geçtiğini işte bu sayımızla bir daha anlamış olduk. Bir yılı daha geride bırakarak 3. yılı da geride bırakarak dördüncü yıla başladık.

Başlarken;neler olacağını,derginin ne kadar çıkacağını kestirememiştik. Çorum'da çıkan dergiler gibi,bir iki sayı çıkıp daha sonra kabuğumuza çekileceğimizi de düşünen pek çok hemşehrimiz,bir çok yazarımız oldu. Başarımız dikkatle incelendi,takip edildi. Bizi takip edenleri biz de takip ettik.

Zor günler geçirmemize rağmen,dergi hayatta kalmayı başardı. Bana inananlar bıkmadan,usanmadan yazılarını verdiler. Bazıları ise,verdikleri sözlerden her nehikmetse kaçındılar.

Ben Çorumlulara söz verdim.

Dergimizi takip eden bazı okuyucularım benden daha ileri görüşlü olup, derginin çıkacağını bildiklerinden bir yıllık abone paralarını verdiler,beni derginin devam etmesi için adeta motive ettiler. **Bazıları ise dergileri alıp,derginin ederini dahi vermediler.** Düşünüyorum ! Acaba diyorum, dergilerin tamamının ücretini eksiksiz toplasaidim,derginin neleri olurdu ?

Her şeyin fani olduğu bu dünyada, yazılanlar basılıp yayımlandıktan sonra baki olur düşüncem geçen bu üç yıl zarfında kendisini gösterdi. İlk sayılarımızda bulunan yazılarımızdan faydalananların olduğunu,bazı sayılarımızdaki yazılarımızın kaynak olmak üzere arandığına şahit oldum.

Gelelim bu geçen yıllar içindeneler yaptıklarımıza: İlk yılımızda bir liseler arası **"kompozisyon yarışması"** yaptık. Bir daha yapmak isterdik fakat... Yapamadık. Yapamamamızın gerekleri belli. İkinci yılın bir çeyreğine kadar dergimiz renkli yayımlandı. Bazen düşünüyorum. Keşke bu günkü gibi yayımlasaydım o sayıları da diye. Bezen okuyucularım ve bazı yazar arkadaşlarım da sitem ediyorlar,**"Niçin dergiyi renkli yapmıyorsun ?"** diyorlar. Tek renkli ile 4 renklinin maliyetini düşünmeden sarf ediyorlar bu görüşlerini. Bu değirmenin suyunun ancak kıt kanaat 1 taşını çevirebildiğini,gelen suyun 4 taşı çevirmediğini her ne hikmetse akıl edemiyorlar. Ben de diyemiyorum ki,kaç sayı reklam verdin ? Yada kaç sayı için dergi ücreti ödedin ? Dilimin ucuna geliyor da diyemiyorum.

İkinci yılımızda, doğru dürüst bir etkinliğimiz olmadı. Derginin yürümesi için didindim,uğraştım .Gözüm dergiden başka bir şey görmedi,göremedi.

Üçüncü yılımızın içinde, sıkıntılar içinde devam ettik. Yazarımız İsmet Çenesiz'in "Doğru Söyledim Dokuz Köyde Sevildim" isimli kitabının dizgi ve mizanpajını yapıp baskısını gerçekleştirdik. Yine yazarımız Ethem Erkoç'un "Nikonya'dan Çorum'a" adlı eserin mizanpajını yaptık.1. sayımızla 12 sayımızı CD hazırlığı içinde geçti. CD hazır,biraz reklam ile gün ışığına çıkar. Bu yıl içinde dergimiz mahalli olmaktan ileriye gidemeyen dergimiz **"mahalliliği geçti,bölgeselliği geçti,Ulusallığı da aştı"** EVRENSEL OLDU. Ne oldu derseniz ? Dergimiz;Amerika'da bulunan bir hemşehrimiz tarafından internette yayınlanmaya başladı. 8 aydır yayınlanan dergimizi kaç kişi ziyarette bulunduğunu bilemiyorduk. Geçen ay ki sayımıza numaratör kondu,ziyaretçi sayımız belli oldu. 340 net ziyaretçi. Bence büyük bir potansiyel okuyucu kitlesi. Derginin okunması bizleri daha da detaylı sayfa isteminde bulunmamıza itti. Yeni yüklenen sayımızda yeni değişlikler yaptık. Ödüllü sorumuz, arşivimiz,yayınevimizin tanıtımı,yayınevimizin yayınlarını tanıtan sayfa,yazarlarımızın hayat hikayeleri,bizi arayın sayfamız,iki adet başka sayfalara ulaşma lingi,son sayılara kadar indeks ve reklam sayfamız oldu. Yazarımız Kamil Aycan İstanbul'dan memleketine birkaç aylığına geldi. Dergimize abone çalışması yaptı ve başarılı oldu.

Belediyeden 21 Hitit Fuar ve Festivali için boş yer olduğu söylendi Ticaret ve Sanayi odasına müracaatta bulunduk Gürsel Yayınevi için yer tahsis ettiler. Açılış günü Valimiz, bize konuşmamız esnasında "ÇORUMLUYUZ;HEPİMİZ ÇORUM'DAN SORUMLUYUZ !" dedi. Burada 4 gün kitaplarımızı ve dergilerimizi teşhir ettik. İlgililere teşekkür ederim.

4. yılımızın başında yazarımız İsmail Pamuk'u kaybetti.

Biz bu güne gelene kadar çabaladık,çalıştık. Elimizden geleni yaptık. Buradan bizleri destekleyenlere teşekkür ederim. Bütün Çorumluların da devam edebilmemiz için desteğini beklerim.

Ben dergi için elimden geleni yapıyorum. Sizde eğer ÇORUMLUYUM diyorsanız, SİZDE elinizden geleni yapınız. Benim ömrüm devam ettikçe,gücüm ve sıhhatim el verdikçe de elimden geleni yapmaya devam edeceğim.

Daha nice yıllara. Saygılarımla.

İSMAİL PAMUK BİR EKOLDÜ

Uğur ÇINAR

Çok değil;birkaç hafta önceydi. Beraberdik. Arayı uzatmadık pek. Sohbete bunalmazdık.

"-Öte geçeye vardım çocuklar. Beni beğenmediler. Anlaşamadık. Geri gönderdiler,bendegeldim."Dedi.

"-Aman Hocam. Allah gecinden versin. Ölüm uzak dursun çevremizden." Dedim.

"Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim" İsimli eserden açıldı söz,usta NAZIM'ın. Dört elle sımsıkı sarılmalıydı yaşama.

Çoğu kez konu konuyu açardı. Edebiyat,din,çevre,yayıncılık,politika,felsefe dahası yaşama dair bir çok şey...

Bu kez arayı uzatmıştık. Beraber,bir arada değildik. Onu beğenmişler,almışlardı. Geri göndermemişlerdi...

***

Esaslı bir donanım ancak okumakla, araştırmakla,irdeleyip,sorgulamakla muteber sayılabilirdi. Onun için birden çok edebiyat, bilim vb. yayını takip etmek,kitaplarla arkadaş olmak,eleştiri ve öz eleştiri yapmak sistem içinde eriyip yok olmaya karşı yegane dayanaktı. Salık verdiği ayakta kalma,var olma,yaşama ilkesi geniş,uzak olmayan ufuklara bakma tutkusu bu biçemde temelleniyordu.

Hocamla yüzden fazla radyo programı yaptık. "Orada Bir Köy Var Uzakta" isimli söyleşi-tanıtım-bilgi formatlı programlarımız bir yıl öncesine kadar devam etti.

Merkeze bağlı çoğu köyü radyo programıyla işledik. Tarihi,güncel problem leri,yaşam biçimi,kim kurmuş,nereden gelmiş sorularına yüzlerce köy programında ışık tuttuk. Köylerimizi,ozanları,muhtarları ve yaşlılarıyla programa taşıdık. Gittik bizzat gözlemledik. Olayı bizzat yaşadık.

Haftada bir gün. Bir saat yayınlanacak kısa bir program için saatlerce zaman ayırır,kütüphaneleri gezer,söyleşi konusu ve konuklarını oraya motive ederdi. İnce eleyip sık dokuyan olmak,kusursuzluğun gereğiydi. Çünkü mikrofon ve yayıncılık küçücük bir hatayı kabul etmezdi.

***

Hasa Ali YÜCEL ve İsmail Hakkı TONGUÇ'un Köy Enstitülerinden membaını alan onlarca aydından yalnızca biriydi. İlgi alanı,çoğu çağdaşlarından ayrıydı. Maske ve maskecilere karşı sürekli bir savaşın içindeydi. Başı dik,namuslu kavramlar günübirlik rant ilişkilerine alet edilemezdi onun için. Aydınlık yarınlara cesaretli,donanımlı savaşımcılarla ulaşabilirdi. Mücadeleci olmak,yermek,ivmek gibi mesleki sınıfsal örgütlü bir öğretmen olarak TÖS,TÖBDER,KÖY-KOOP gibi mesleki sınıfsal örgütlü oluşumların içinde olmuştu. Örgütlü kültürden beslenmeliydi. En son kökü yüzyıllara dayanan Pir Sultan Abdal'ın o savaşımcı ruhunu gündemine almıştı. Ve merkezi Ankara'da bulunan PSAK Derneğini Çorum'a getirme,şube açma girişimiyle hayal kırıklığına uğramıştı. İnsanların samimi olmadığını defalarca tanık olmasına rağmen bir kez daha görmüştü. Yine yılmayan adam,haklı olan adam,yalnız adam o olmuştu.

***

Beni oğlu Uğur ağabeyle,eşim Meltem'i kızı Onur ablayla eş tutardı. Onda rahmetli babamın bir çok yönü mevcuttu. Fiziksel yapısı,espri lokali,samimi,içten ve sıcaklığıyla babamı da yaşatıyordum. Baba-oğul,can-ciğer dost,öğretmen-öğrenci... hangisiydi ? köyler. Köy enstitüleri, CHP,Altıok,sosyalizm ve sosyalistler. Alevilik ve bilimsel Alevilik,mikrofon,stüdyo,program yapımcılığı,araştırmacılık,gazetecilik,yazarlık ,oğlum küçük Ali,oğlu Uğur ağabey yaşayan birçokşeyin üzerine sinmiş bir değer...

Umut ve Paylaşımla

Murat ACIPAYAMLI

İsmail PAMUK ÜSTÜNE :

Onlar, İsmail PAMUK, Mustafa EKMEKÇİ, Teoman EREL, Tahsin ÖZTİN ve diğerleri...

Ya Köy Enstitülerinde ya da eşdeğer ölçülerde eğitim alarak yetiştiler.

Topluma, öğrencilerine ortak bir üslupla benzeri şeyler anlattı ve benzeri şeyler öğrettiler.

Anlaşılabilmek için uzun, uzun cümleler kurdu, öyle konuştular.

Yinede, kim bilir ne kadar anlaşılabildiler?

Birbirlerini belki hiç görmedi, hiç tanımadılar.

En çok iki şeyin üstünde durdular: dürüstlük ve Yurtseverlik.

Önemsedikleri ve sonraki kuşaklara tarif etmede özenli oldukları paylaşım ve yetinme öğelerinin nesillerce sahiplenmemesine belki de çok kırıldılar. Ama onlara, bunları sessizce seyretmek kaldı.

Söyleyebilir misiniz İsmail PAMUK bir ayak üstü sohbeti sırasında da olsa kaç kişiye parasını daha iyi değindirmek için repoya yatırdığından söz etti veya bunu önerdi?

Acaba kaç kişiye yatırımını gayri menkule yada dolara yada borsaya yatırması için tavsiyede bulundu?

Edinmek, tüketmek adına kimleri özendirdi?

Bir kişi çıkıp "Beni!" diyebilsin.

Heybetiyle pek çakışmayan adımlarıyla yürüdüğü Çorum sokakları onun öğretmenliğini, bilgeliğini tanımasalar da, endamını özleyeceklerdir elbet.

Bizlerin, sığınmacı azmi ise sevgi diye, saygı diye, anmak diye, Köy Enstitülüleri, 68 kuşağını, MUMCU'yu, Hıfzı VELDET hocayı, Bahri SAVCI'yı ve daha nicelerini bundan böyle birkaç dublelik rakı rehavetine konuk edecektir, bir yerlerde.

Onlar domatesten, güneşten yana fakir ve yoksun olmuşlar ne fark eder?

Zaman düşünmenin;

Zaman biraz üzülmenin;

Zaman özlemenin;

Ve zaman, öz eleştirinin zamanıdır.

Kim anlamak ister? (!)

Orson WELLES ,PAMUK'tan çok uzaklarda yaşlanıp ölmesinden az önce gençlere söylemek için aklına şunları getirmiş:

"I know what it is to be young, but you dont know what it is to be old."

"**Ben gençliğin ne olduğunu bilirim ama siz yaşlılığın ne olduğunu bilemezsiniz!**"

Bu sözler :" Siz İsmail PAMUK olmayı bilemezsiniz, ama ben ÇORUMLU olmayı bilirim" iddiasını çağrıştırmıyormu?

Ey YİTEN HALK!

Öğrencileri, Meltem'ler, Uğur'lar ve diğerleri.

Şu mantar gibi apartmanların bittiği, otomobil modelleriyle, taklitçiliğin çekişmesine entegre olduğunuz yaşamınızda İsmail PAMUK'u ve benzerlerini kaybetmenin maliyetini hiç düşündünüz mü?

Unutmayın ki; en azından onları tarifte ve hatırlayıp, anmakta hataya düşmeyeceğiz.

Onun Ankara yollarına, "hayatta küçük bir acaba" için çıkması sırasındaki duygularını dile getirmeyi becerip, göğüslemek için, alışverişten arta zaman bulmalıyız.

Ankara, " Dönülmez akşamların ufku" oldu bir güzel insana daha.

Hani onu görmek isterdi her bahtı kara?_

***,

O ince değerli kalem, o güzel ses, sevgili HOCAM, İsmail PAMUK.

Eline, diline sağlık (Artık böyle olmayacaksada)

Rahat uyu.

BAŞ SAĞLIĞI

Sevgili Hocamız Aile Dostumuz
ve Dergimizin Yazarı

İsmail PAMUK'u

23 Haziran 2001 Tarihinde

kaybetmeninderin acısını yaşıyoruz.
Hocamıza Allah'tan Rahmet diler
Eşi ve çocukları ile yakınlarına
sabır ve baş sağlığı dileriz.

Selma ve Mahmut Selim GÜRSEL

BAŞ SAĞLIĞI

Yazar Arkadaşımız

İsmail PAMUK'u

23 Haziran 2001 Tarihinde

kaybetmeninderin acısını yaşıyoruz.
Yazar arkadaşımıza
Allah'tan Rahmet diler
Eşi ve çocukları ile yakınlarına
sabır ve baş sağlığı dileriz.

ÇORUMLU 2000 DERGİSİ YAZARLARI

KENDİ KALEMİNDEN HAYAT HİKAYESİ

1933 - 23 Haziran 2001

İsmail PAMUK

1933 yılında Çorum'un Kuşşaray Köyünde doğmuşum. Ladik Köy Enstitüsü mezunuyum. 25 yıl eğitim emekçiliği yaptım ve emekli oldum. 1990 yılında Ön Lisansımı tamamladım. 1960'lı yıllardan beri özümseyerek edindiğim evrensel kültür birikimimi yöresel kültürle buluşturmak amacı ile sarıldım kaleme. 60'lı yıllarda yerel basında şiirlerim, 70'li yıllarda "Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, Anadolu Köy Tiyatrosunda bir oyunum" yayımlandı. Şimdi ise Çorum'un kültürel zenginliğini gelecek kuşaklara taşımak amacıyla araştırmalar yapmaktayım. Bunların bir bölümü yerel basında yayımlandı. Yakın bir zamanda kitap haline getirmeyi düşünmekteyim.

Köyümüzde başka memur olmadığı için öğretmenliğe özenir, öğretmenliği düşlerdim. Bir anım ise : Öğretmenlik yaptığım Çorum'un bir dağ köyünde muhtar odasından gece 24.00'de lojmana evime gidiyordu. Kar fırtınası yoğun bir şekilde idi ve köpekler önümü kesmişti. O telaşla bir karaltıya "Hoşt,hoşt" diye seslendim. Ama hiç kıpırdamadan karşımda duruyordu, inatla tekrarlıyordum ki "işine git öğretmen" demez mi o karaltı. Meğer, iki evli olan vatandaşın ilk eşinden doğan oğlu adamcağızı dışarı atmış. Adama, "evi ne git" dediğimde " bizim ev deki fırtına buradan fazla hocam" demiz mi...

Beni yazı yazmaya özen diren, yaşamını örnek aldığım insan, Edebiyat Öğretmeni Necmiye Aybastı'dır.

Yazılarımdan dolayı bu güne kadar bir ödül almadım.

En büyük tutkum, Köy Tiyatrosu ve Orta Oyunudur. İdeallerimizin tamamını gerçekleştirmek elbette ki mümkün değil ama, bir nebzede olsa gerçekleştirdiğime inanıyorum. Çalışmalarım basın dışında yayınlanmamakla birlikte Hasan Paşa Kütüphanesine bağışladığım Çorum hakkında bir dosyam var. Araştırma ve inceleme dalında yazıyorum Çeşitli dergi ve gazetelerde bu Çalışmalarım yayımlanıyor.

Beni yazarlığa iten, 1948 yılında okulumuzda düzenlenen bir şiir yarışmasında 1.lik ödülü almamdır. Bir kıtasını örneklersek:

"Hiç gitmiyor şu Akdağın dumanı
Hasretim, özledim garip anamı.
Gülün gonca açılacak zamanı
Kem gözle bakıp ta yolmasın eller"

Burada eklemek istediğim bir şeyler elbette ki var, o da şu: Taşranın kısıtlı ortamında gençlerimizin yeteneklerini nasıl gerçekleştireceğiz. İçtensiz, içeriksiz, standart dışı ve içi boş şablonlaşmış nutuklarla mı, yoksa onlara sanat ortamı yaratarak, yazarlarla, çizerlerle, ozanlarla tanıştırarak, onların desteğini alarak ve onları anlayarak mı ? Çünkü her genç insan biraz şairdir, biraz ressamdır. Fırsatı yaratılsa yeteneklerini geliştirebilir ve kendilerini aşarlar. Yoksa kimse doğuştan şair veya ressam doğmaz. Onların duygusal dünyalarında yalnızlığa mahkum etmemeliyiz diyorum.

Böyle yazmıştı İsmail Pamuk Dergimizin 12 sayısı için hayat hikayesini.

İnsanoğlu için hayat nedir ki ? Bir varmış, bir yokmuş ile geçen günler. Ömür kısa, çok yaşamış gözüksek de, yaşlanmış gözüksek de çok kısa. Bu kısa ömrü faydalı şeylerle geçirdiysek ne mutlu. Arkamızdan biz anacakları bir çalışma bıraktıysak yeterli. Kısa ömrümüz sonsuz olur o zaman. Yaşarsın, tanırlar çalışman ayakta kaldıkça.

İsmail Pamuk'un Dergimizde yayımlanmış ve kitap haline getirilmiş yazıları bulunmaktadır.

Geride kalanlara sabır diler, Hocamız İsmail Pamuk'a Allah C.C. Rahmet dileriz.

Mahmut Selim GÜRSEL

İsmail PAMUK'un Albümünden

Amasya'da Yedeksubayken

17/07/1992 Oğuzlar

17 /04/1979 Köy Enstitüleri Kuruluş Yıldönümü

Amasya Yedeksubayken

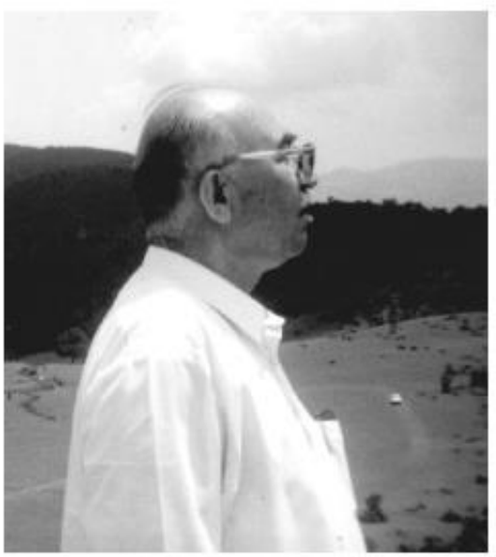

Bir araştırma hatırası

1998 Çorumlu 2000 Dergisi Tanıtım toplantısında konuşma yaparken

HİTİT UYGARLIĞI KONUSUNDA ARKEOLOJİK ÇALIŞMALARDA RESMEDİLMİŞ BULUNAN ON İKİ ASKER MOTİFLERİ ÜZERİNE BİR TEZ

Teoman ŞAHİN

Bilindiği kadanyla Hititlerin dini anlayışları PUTPERESLİK esasına dayanıyordu. Bu konunun uzmanlarına göre Hititler tahmini iki bin yıl boyunca kendi yaptıkları putlara tapıyorlar ve bunları tapınaklarında bulundurduyorlardı.

Oysa;vahiy temeline dayanan dini inançlarda insanları tek bir Allah'a çağıran Resulün gelmesi zorunluluktur.

"Biz Peygamber göndermedikçe hiçbir topluluğu azaplandırmayız" İsra Suresi 15.Ayet.

"Andolsun biz her millet içinde Allah'a kulluk edir tağuttan kaçın diye elçi gönderdik" Nahl Suresi 36. Ayet.

"Ey Peygamber gerçekten biz seni bir şahit,bir müjdeci ve bir uyarıcı,korkutucu olarak gönderdik,"Azhap Suresi 45.Ayet.

Hz. Ali R.A. Nehcül Belaga'sinde şöyle diyor;"Allah unutulan nimetleri hatırlasınlar,gizli kabiliyet ve yetenekleri aşikar etsinler diye Peygamberleri gönderdi" Demektedir.

Tek tanrılı dinlerin yada vahyin temel mantığına göre her topluma Resil veya Nebi türünden uyarıcıların gönderilmesi mantık gereğidir.Bu anlamda Hititlerin iki bin yıl boyunca sadece putlara veya benzer mantıkla başka cisimlere tapmış olması mümkün değildir. Allah C.C. hiçbir kavmin "Konuşmayan, görmeyen,duymayan ve hiç kimseye yarar yada zararı olmayan" cisimlere tapması karşısında:

"Allah'tan başkasına kulluk etmeyin. Ben size (Gelecek olan) acı bir günün azabından korkarım" Hud Suresi 26.Ayet.

"Ey kavmim,Allah'a kulluk edin,onun dışında sizin başka ilahınız yoktur,yine de korkup sakınmayacakmısınız?" Müminun Suresi 23.Ayet.

"Yakup oğullarına: Benden sonra neye tapacaksınız ? Dediği zaman dediler:Senin İ İlahına ve babalarının İbrahim, İsmail ve Ishak'ın İlanı olan tek bir İlaha tapacağız" Bizler ona teslim olanlarız" Bakara Suresi 134.Ayet.

Şeklinde topluma seslenecek bir insanı görevlendirilmemiş olması mümkün değildir. Zira birçok rivayette 124 bin Resul yada Nebinin gönderildiği de belirtilmektedir.

Bu anlamda henüz kimliği tespit edilmemiş bile olsa Hititler zamanında yaşamış putlara karşı çıkmış yada kırmış birisinin varlığı zorunludur.

Yine biliyoruz ki;gönderilen Peygamberlerin bazılarının varisleri,velileri yada yardımcıları bulunmaktadır. Bu kimi zaman Musa ve Harun ilişkisi çerçevesinde olduğu gibi kimi zaman Hz. İsa A.S. ve 12 Havari ya da Hz. Muhammed S.A.V. ve 12 İmam ilişkileri gibi gözükebilmektedir.

Bu ön kabullerle yola çıkıldığında ise yazılı kaya üzerindeki motifler yada insan şekillerinin anlamlı olabilecekleri düşünülebilir. Hz. İsa'da Havarileri, Hz. Muhammed'de imam olarak gözüken 12 kişinin Hitit Peygamberinde 12 asker olarak gözükmesi mümkündür.

Şüphesiz olayın çok eski çağlara dayanması hüküm vermemizi engellemektedir. Ancak bazı teorik açıklamalarda ileriki yıllar açısından yeni bulunacak yazıtların çözümü açısından faydalı olabilecekleri de ihtimal dahilindedir.

Bu anlamda Hititlerin Peygamberinin yada Peygamberlerinin olması gerektiği düşüncesiyle söz konusu Peygamberi kimliğinin araştırılması önemli sorundur. Hitit Peygamberinin Hitit krallarından birisi veya askerlerinden birisi olma ihtimali üzerine düşünülmelidir. Muhtemelen Hitit kralların dan en az birisinin aynı zamanda Peygamber de olması tezimizin ağırlık noktasıdır. Bu anlamda o kralın ve aynı zamanda Peygamberin yardımcısı olarak 12 askerin varlığı senaryo olmayabilir.

Şu anda bilinen 19 Hitit kralının kabirleri bulunduğunda yada onlarla ilgili ayrıntılı yazıtlar bulunduğunda o çağdan gelen anlatımlardan birisinde kralla 12 asker arasında yukarıdaki örneklerde olduğu gibi bir bağın varlığı tezi kuvvetlenecektir.

Allah C.C. bazı Peygamberlere devlet başkanı olmalarını da irade etmiş olduğundan dolayı bu şahsın hem kral hem de Peygamber olabilmesi mümkündür.

Yine yazıtlarda böz konusu kralın hayatının savaşlarla geçmesi ve kendi toplumuyla veya aile bireyleriyle uzlaşmaz çelişkilerin olması zorunludur. Zira insanların çoğu her zaman vahye yönelik tebliğlerde yada davetlere karşı çıkmış ve söz konusu elçilerle sürekli çatışmış onu toplum dışına çıkartmaya zorlamıştır. Ve yine onlar için "Mecnun, deli,şair, hayalci,vehimci" gibi yakıştırmalarda bulunmuştur. Hitit krallarından birisi hakkında bu tip tavır ve yakıştırmaların olması bu konuda dikkat çekecek hususlardandır.

Şüphesiz doğruluğu yada yanlışlığı hakkında şüphe götürmez,kesin kanıtlar olması da aşağıdaki tezin ileriki çalışma yıllarında dikkate alınmasında fayda görüyorum.

TEZ : Bilinen Hitit kralların dan birisi aynı zamanda Peygamberdir. Söz konusu kral halkın yerleşik dini inançlarına karşı çıkmış ve bu nedenler çevresiyle sürekli olarak teorik ve pratik çatışmalara maruz kalmıştır. Söz konusu Hitit kralının krallığı çevresince meşrutiyetini kaybetmiştir. Bu kişinin krallığının çevresince tartışmalı olduğu yada açıkça reddedileceği,reddedildiği kesindir.Hitit kralının 12 askeri bu çatışma ve çelişkilerde kendisine inanmış ve yardımcı olmuştur. Hitit Peygamberinin tebliği söz konusu bu 12 askerle ifade edilmiştir. Hitit kralının yada Peygamberinin inançları çerçevesinde kısa süreli dahi olsa kazandığı bir an,zaman boyutu vardır. Şüphesiz bu çatışma 12 İmamın zuhuruna kadar sürecektir.

KALDIRIMLAR VE KAPILAR Osman ÜNSAL

Bir zamanlar,Çorum'un mahalleleri iki elin parmakları sayısınca bile değildi. Kentin bir ucundan,diğer ucuna yarım saatte yürünürdü. Kıvrım,kıvrım dar sokakları, çıkmaz sokakları,çoğu cami önlerindeki küçük meydanları vardı. Sokaklardaki çocuklar özgürce oynarlardı,zengin çocuk oyunları artık adları bile hatırlanamaz oldu. Ne kaldırımlarda ayak sesleri,ne bahçelerdeki kuş sesleri kaldı. Yerini gürültü kirliliği kapladı.

Çorum'un dar sokaklarında Arnavut kaldırımı vardı. Moloz taşlardan yapılmış bu tür kaldırımlara,vaktiyle yapan ustaların ekserisinin Arnavut olması nedeniyle "Arnavut Kaldırımı" denilmiştir. Yol üzerinde gezenleri çamurdan korumak için tarih boyunca kaldırımlar kullanılmıştır. Çorum sokaklarının bir kısmı kaldırımları ortaya meyilli olup biriken su ortadan tahliye olurdu. Diğer bir kısmı ise balık sırtı kaldırımdı. Yanlarda biraz daha yüksek yaya kaldırımları yapılmış ve biriken sular iki yanda yaya kaldırım dibinden akarak sel deliklerine ulaşırdı. Gazi Caddesi ise düzgün kesilmiş küp biçimli taşlardan yapılmış parke kaldırımdı.

Çorum evleri sokakların iki yanında sıralanmış bitişik nizamdı. "Orta Anadolu Evleri" grubu içinde incelenen Çorum Tarihi evlerinin farkı yerel özellikleride azdeğildir. Bu evlerden günümüze ulaşabilmiş örnekler mevcuttur.

Çorum evlerini iki grup altında toplamak mümkündür.

1- Avlu Ahşap Evleri: Sokak cephesinde yüksek bahçe duvarları vardır ve evler avlunun gerisindedir. Sokaktan görülmez.

2- Sokak cepheli evler (Konakları) Bu evlerin de yine yanında veya gerisinde geniş avlular vardır.

Çorum evlerinden söz etmeye önce;çift kanatlı,büyük ahşap kapılarından,oradan geçecek şeylere göre büyüklüğü olan mimari unsurlardır. Kullanıldıkları yapıya göre ev,saray, konak, cami, kale,mamam,han,minare,oda kapıları diye isimlanırlar.

Ahşap kapılar:

1- Mıhlama Kapılar: Tahtası yan yana getirilip,başlık ve kuşakları çivilenerek yapılan kapılardır.

2-Geçme Kapılar: Ortalarına yuvaları içinde tablalar geçirilerek ve başlık ile kuşakları lamba açılarak birbirine bağlanarak yapılan kapılar.

3- Kündekâri Kapılar: Dekoratif olarak küçük,küçük kesilmiş parçaların kenarlarına lambalar açılarak birleştirilip yapılan kapılar.

Çorum evlerinin ana giriş kapıları iki kanatlı,büyük ahşap mıhlama kapılardı. Yan yana getirilmiş kalın tahtalar arkalarına üç ağaç kuşak çivilenerek yapılmıştır. Dövme çivilerin geniş yuvarlak başları,dışkısma getirilerek dekoratif bir görüntü sağlanmıştır. Bazı evlerde büyük kapılar yayında veya kanatlarından birinin içinde yavru kapılarda vardır. Kimi ahşap kapıların üzeri saçla kaplanmış ve saç üzerine yuvarlak yada köşeli başlı çivilerle süsleme yapılmıştır. Saç kaplama kapılara güzelce bir örnek olarak kale kapısı zikredilebilir. Yine aynalı,tablalı hatta kitabeli kapılar da vardır. Avluya açılan kapılarda gelenleri yağmur ve güneşten korumak için kapı üstüne saçaklı yada sundurma yapılmıştır. Bu kapıların hepsinde yerli ustaların yaptığı büyük anahtarlı kilitler kullanılmıştır. Kapı kanatlarından birisi gelende kapalı durur ve gerektiğinde açılırdı. Kapı arkalarında güvenlik için ağaç dayak veya koldemiri takılırdı. Kapıların sokak cephesinde el yetişecek seviyede metal bir levha,ortasında halka veya tokmak bulunur,gelenler tokmağı levhaya vurarak ses çıkartılır ve evdekileri geldiklerinden böyle haberdar ederlerdi. Kapı tokmaklarının ve levhaları sanat eseri niteliğindeydi. Bunlar topuz,halka,el,hayvan başı biçiminde de olurdu. Kapı tokmaklarının ne denli zengin ve çeşitli olduğunu araştırma konusu oluşlarından da anlamak mümkündür. Hacca gidip gelenlerin kapıları yeşile boyanması da bir gelenekti.

Kültürümüzdeki tıpkı,oyalar, giysiler, başlıklar,dokumalar da olduğu gibi,kapılar ve tokmaklar da hane sahibinin,sosyal durumunu,mesleğini,konuk severliği vs. anlayabilenlere deşifre ederdi.

Bu yıllarca "söz gümüşse sükut altındır" deyişini benimseyen bir kültürün,kullandığı motif ve sembollerle sesiz konuşmasını yada söylemeden anlatmasını belki de mucize bir göstergesidir.

İhsan Tombuş'un Arşivinden
1890 Çorum Yerleşim Planı

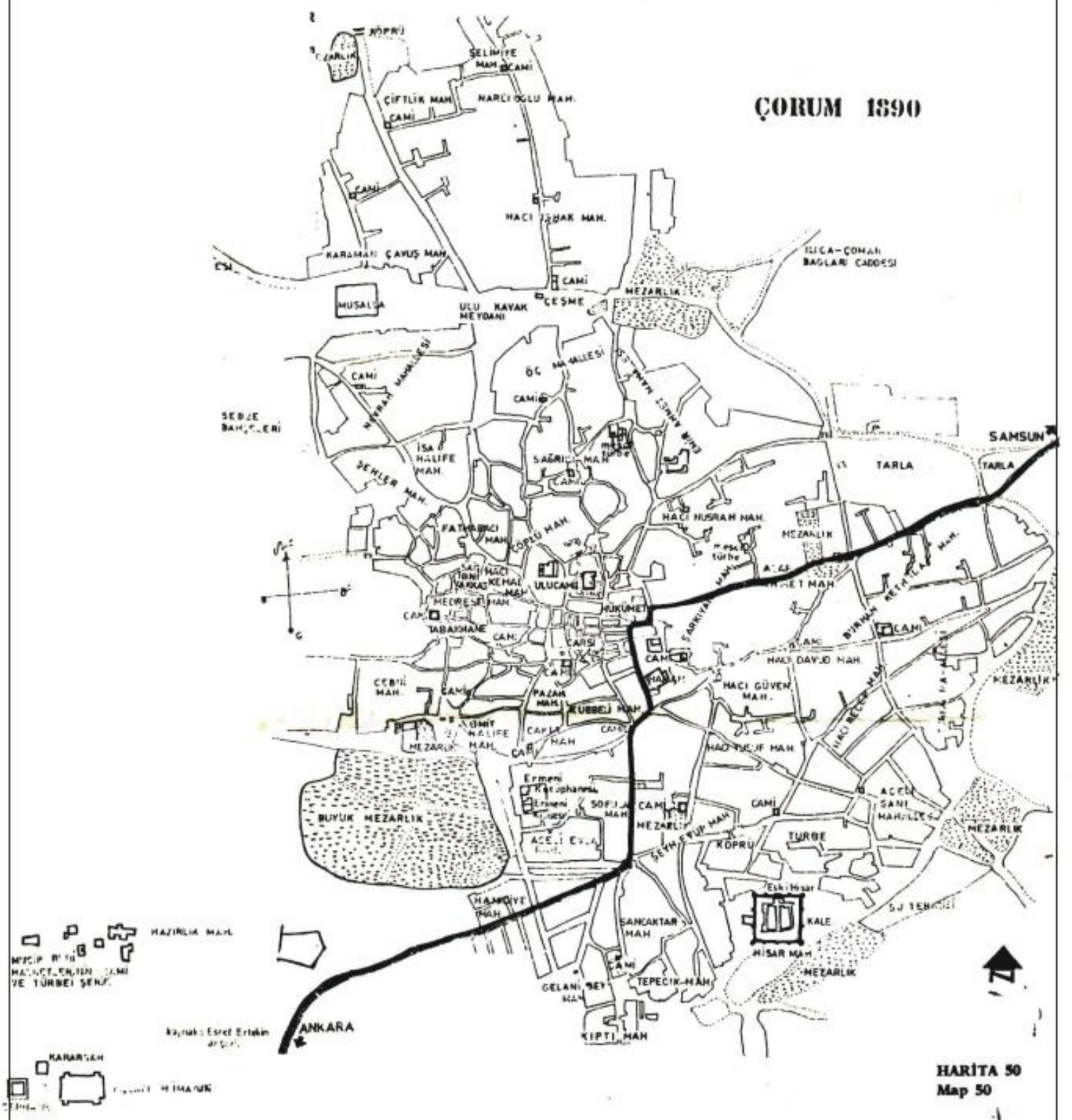

HARİTA 50
Map 50

EKONOMİK GİBİ GÖRÜNEN

Zekai İŞLER

Bir toplumun varlığı,sürekliliği ve düzenli yaşamı bazı değerlere sahip olmasına bağlıdır. Bu değerler;siyaset,hukuk,ahlâk ve ekonomi gibi vazgeçilmez değerlerdir.

Tarihiçindebüyük medeniyetkurabilmişmilletlerin yükseliş ve düşüşleri tamamen toplumsal değerlere verdikleri önemle alakalıdır. Siyasette iki yüzlülerin,hukukta iradesizlerin,ekonomide hırsızların ve genelde de ahlâksızların hakim olduğu bir ülkede medeniyet seviyesinin yükseldiği görülmemiştir. Dolayısıyla; toplumsal değerler yozlaştıkça çürümeveyokoluş dahızkazanmaktadır.

Rüşvet,hırsızlık,ihtiras ve ahlâki dejenerasyon bütün toplumlarda sıkıntılara sebep olmuştur. Bu sıkıntıların sonunda ise fakirlik,geri kalmışlık ve sosyal dengelerin bozulması gibi vahim sonuçlar doğurmaktadır.

Toplum içindeki bütün dengeler aslında sadece "Ahlâk kavramı" üzerine oturmaktadır. Ahlâk bozulduğu zaman bunun yansımaları bütün kurum ve kişileri doğrudan etkilemektedir.

Geçtiğimiz günlerde konumuza örnek olacak ilginç bir olay meydana geldi. Adamın birisi bunalım geçiriyor ve çalıştığı bankayı soyuyor. (adam bunalımda ama,bankayı soyacak kadar şuuru yerinde) Bankadan tam 32 milyar lira gasp ediyor. Çaldığı paraları da dışarıdan gelip,geçenlere gelişi güzel dağıtmaya başlıyor. O insanlar da haram,helâl demeden paraları kapışmaya başlıyorlar. Hikayemiz bu kadar. Beni ilgilendirenmeseleye gelince: İnsanların yağmaladığı 32 milyar liradan sadece 4.3milyarının bankayaiadeedilmiş olması.

İşte size toplumdan bir kesit. Aslında nefis bir anket ve sahici bir imtihan. Sonuç sekizde biri dürüstlük gösterebilen bir toplum... Varın Ötesini siz düşünün. Şimdi Türkiye öyle bir noktaya geldi ki; sanki sorunlarımızın kaynağı ekonomide düğümleniyor,başka eksiklik yok. Bütün konuşmalar,düşünceler,ilgi ve alâkalar bir noktaya teksif ediliyor. Tahmin edebileceği-miz;konsantrasyon,noktası ekonomiye oturdu. Ancak yaşayan krizin sırf iktisadi temellerden kaynaklanmadığı açıktır. Lâkin yaşanan sorun halka arz edilirken fırsattan istifade,gerçek sebepler göz ardı edilerek halkın elindeki ekonomik imkanlarda iyice daraltılıyor. Vergilerinartırılması,Şeker ve Tütün yasaları gibi.

Lafı eğip,bükmeden demek istiyorum ki;sorunların temelinde bana göre ahlâk problemi vardır. İyi yetişmiş, vatansever ve ahlaklı insanlarla kurumlar yükselirken, çıkarcı ve anlaksız insanlarla aynı başarıyı sağlamak mümkün değildir.

Bu sebeple toplumsal olaylara doğru yerden bakmamız gerekiyor. Aksi taktirde,bazı temel konuları gözden kaçırdığımız zaman hastalıkların teşhis ve tedavisi mümkün olmaz. Kaos ortamları gelişmenin,güçlenmenin önündeki en büyük engeldir. Çünkü;bir çok alanda şahit olduğumuz,vicdanları sızlatan olaylar, toplumsal dinamizmi yok etmektedir.

Milli serveti yağmalanan bir ülkede insanların çalışma istekleri kırılmakta, heyecan ve aktiviteleri sönmektedir. İşte o zaman ekonominin temel şartı olan üretim azalarak ihtiyaçlar karşılanamaz hale gelmektedir. Klasik ifadesiyle arz,talep kanunuçalışmayınca Ekonomik denge bozulmaktadır.

DEĞERLER HİYARİRŞİSİ

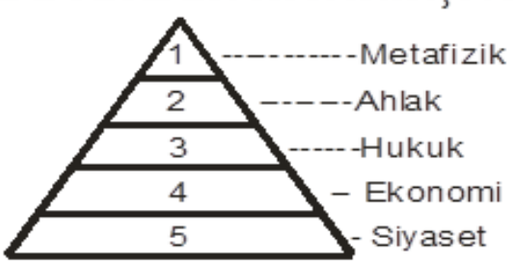

Sonuç olarak, ekonominin temeli de ahlaktır. Yunus Emre'nin: "Bir ben vardır bende benden içeri..." dediği gibi,hem ekonomik gibi gözüken şeylerin arka planında hem de şu andaki toplumsal olayların arka planında bence büyük bir ahlak zafiyeti Vardır.

SICAKLAR

Raşit Yücel

Kış,bahar derken yaza geldik.

Gerçi ;"Çorum'un yazından ne olacak,ancak iki ay boyunca sıcaktan sonra havalar tekrar serinleyecek" diyenler haksız sayılmaz.

Eskiler:"Ağustosun yarısı yaz,yarısı kış" demişler.

Güneş bizim hayatımız.

Onun sıcaklığına muhtacız. Bizim hem yaz,hem kış aylarında sobamızdır.

Aslında kış Cehennemi,yaz ayları ise Cenneti hatırlatır. Çünkü;biri soğuk,biri sıcaktır.

Günlük sıcak ve soğuklara aldırmayız. Aslında kış gönüllerde olmasın.Asıl sıcaklık kalplerde yaşansın.

İnsan gafildir.

İnsan zalimdir.

İnsan gaddardır.

Hayatın yalnız bugünü bilir. Geçmişini ve geleceğini azdüşünür.

Hazır bir dirhem lezzetini ilerideki batmanla gelecek lezzete tercih ederiz.

Dünyada da öyle değil mi ?

Küçük bir lezzet için,haram bir şey için senelerce hapsi göze alırız. Ama bakarız ki;hata yaptığımız şey,çektiğimiz cezaya hiçmi hiç değmez.

Sıcaklar yakar.

Haramlar da.

Günahkar kalpte yerleşir.

Kök salar.

Onun sıcaklığı adeta bütün vücudumuzu yakar.

Bu ateşten daha kuvvetlidir.

Ham hayalleri,büyük günahları ateş yakar, kömüre çevirir.

Bir defa yanmak ile bitmez.

Ama sonsuza kadar.

Ya yer altındaki ateş? Bugün bilim adamlarının tespitine göre dünyanın ortasındaki çekirdek yani magma, ateşten iki yüz misli derece yüksek sıcaklıkta.

Her otuz üç metre derinlikte bir derece sıcaklık artıyor. Yerin ortasına gelince burada şiddetli bir ateş ile karşı karşıya kalınız.

Kaplıcanın sıcaklığı,yanardağların lavları buna delildir.

Ya içimizdeki ateş ? Onu ancak Allah C.C. sevgisi söndürebilir. Namaz onu daimi bir gıda halinde besler.

Ya ateşi sönmeyenler ? Asıl acınacak onlardır. Hem Dünyada, hem Ahrette yanarlar. Onların ateşi hiç sönmez.

Sıcaklar mı ?

Bu ne ki ?

Daha büyüğü varken,Dünyanın 40 derece sıcaklığına kim bakar ! Sıcaklar deryaları hatırlatır. Ya bizi yakar ya da günahlarımızı.

Çok merak etmiştim,sonra öğrendim. Peki insan Cehennemde yanacak,yanacak sonra ? Sonra ateş ülfet ve ünsiyet peyda edecekmiş.

Bu Cehennem dahi insanlar için bir nimettir.

İnsan yok olmayacak.

Baki kalacak.

Yansa da,kavrulsa da.

Sıcaklarda hep bunu hatırlarım.

Küçük kayıplardan korkarak hep büyük mahrumiyetlere tosluyorum.

Güneş insanlara gülümser. Onun da dili vardır. Bizimle konuşabilir,bizimle hasbıhal eder ama biz anlayamayız.

Peki güneş kıyametten sonra nereye gidecek ? Elbette ki Cehenneme. Orada bizimle beraber,yani Cehennemde.

AYDIN OLMAK HER ZAMAN ZORDUR

Hacı CELEPCİ

Karanlığın karşıtı aydınlık. Eğer karanlık diye bir olgu olmasaydı; bilir miydik aydınlığın değerini?

Zifiri karanlık tanımlaması, karanlıktan öte bir anlam taşır. Anlıyoruz ki; karanlık deyimi de görecelik taşıyor.

Değerli okurlar!

Toplumsal değişim ve gelişmeler devir devir, dönem dönem, inişli, çıkışlı süregelmiştir, insanlık tarihi boyunca.

Toplumu oluşturan tek tek bireylerin tek yaşam kaynağı ve oluşturulan yaşam felsefesi içinde bulunduğu toplumun yapısı ile koşut gider.

Toplumu geniş bir yelpaze olarak düşünürsek; bu geniş yelpaze içinde yer alan farklı genişlikte çerçeveler, dar alanlar söz konusudur.

"Toplumun temeli ailedir" noktasından hareket ederek, dışa açılımı, bur ulus olma kavramına değin görürüz.

Bu ayrımı şunun için dile getiriyorum: Konumuz "Aydın Olmak" üstüne olduğuna göre; her farklı birim ve birlikteliğin önderleri söz konusudur. Bir ailenin önderi olmak, görevi asla küçümsenemeyecek önem taşır. Elbette başka örgütlenmelerin de. Öyleyse; toplumun oluşumunu sağlayan kalıp aile kavramıdır. Doğaldır ki; ailenin tek tek bireyleri de toplumun birer örgü taşı konumundadır.

Sözü uzatmadan şuraya gelmek istiyorum: Bir toplumun yaşam olanaklarını geliştirmek, genişletmek, güzelleştirmek, bireylerin tümünü huzurlu kılmak zor iştir. Salt bu amaç uğruna insanoğlu büyük bedeller ödeye gelmiştir. Zindanlar, kıyımlar, sürgünler ve hatta savaşlar öylesine söylenip geçilecek bedellermidir?

Her toplum kendi aydınını mutlaka çıkarır. Her toplumum karakteri farklılıklar gösterir. Farklı doku ve yapıya paralel toplum önderleri yetişir. Amaçlarında nüans farkları bulunsa da; her toplumun aydınları bir ortak amaç çemberinde buluşurlar.

Nedir o?

İçinde bulundukları ve sorumluluk bağları ile bağlı oldukları kendi insanlarına yararlı olmak. Yerelden, evrensele giden bir amaç çizgisidir bu aslında. Ailenin aydını, mahallenin aydını, şehrin aydını, ülkenin aydını yada aydınları.

Aydın olmak kolaymıdır?

Kimse söyleyemez kolay olduğunu. Aydın olmak için önceden karar verilmez. Çok okumuş, çok bilgili, kültürlü, iyi giyinen vb. özellikleri taşıyan her insan aydın kalıbına uyar mı? Aydını nasıl tanımlamak gerekir? Zor soru, ama yanıtsız değil.

Aydın: Yaşadığı toplumuna karşı mutlak sorumluluk duyandır. Aydın insan, çevresine ışık, bilgi saçar. Aydın insan, yaşadığı topluma enjekte edilen aldatmacaları gün ışığına herkesten önce çıkarandır. Aldatmacalara ve yanlış yönetimlere herkesten önce karşı duandır.

Aydın insanlar: Yaşadıkları toplumun var olan sorunlarını anlaşılır dilde ortaya koyanlardır. Toplumun seviyesine inmeyi o şekil bütünleşmeyi değil; toplumun yaşam seviyesini, düşünce ve yorumlama seviyesini kendi çizgisi seviyesine çıkarmak için uğraşır. Aynı anda "hem Musa'ya, hem İsa'ya" yaranmak gailesi gütmek, bilgeliğin yolunda ödünsüz yürümek iradesini koyanlar aydındır.

Aydın; asla kavgalı hali değil, ama mutlak barışı savunandır. Aydın olmak kolay değil.

Bize dönersek eğer; biz altını severiz, aydını sevmeyiz. Biz aydınlarımızı dinlemeyiz, onların eserlerini okumayız. Okumak erdeminden uzaklaştırılmış, habire yozlaşmaya yelken açmış toplum olmak; bizi yoksun kılar aydınların ışığından. Bilgi biri kimini, enerjisini doğru anlamda kullanmaya çalışan tüm aydınlara selam olsun!

Ülkemizin önderleri; aydınların katkı ve desteğini her gün ajandalarına not etmedikçe, onların danışmanlığını önemsemedikçe çağı yakalamak ve nimetlerini doya doya yaşamak bir hayaldir, hayal.

Ülkemizin aydınlarına hem çok şey borçluyuz, hem de onlardan çok alacaklıyız dostlar.

Nerede mi onlar?

Onlar her yerde vardır. Görmek, anlamak; farkı yakalamak gerekir.

Aydın olmak hep zor olagelmiştir. Bundan sonra da öyle olacaktır.

Aydınlar sustukça, dana çok batmıyormuyuz?

EKONOMİ KÜL YUTMAZ

İsmet ÇENESİZ

İstesek de,istemesek de ekonominin girmediği kapı kalmaz. Onun gücü her kapıyı açar. Sayın Kemal Derviş "Türkiye'de ekonomi ile siyaset fazla iç içe girmiş"diyor. Bizim gibi;ekonomi ve siyasi bilgisi yarım olanlar tarafından idare edilince ve adama iş için her türlü ahlaksızlıkların yapıldığı ülkelerde ekonomi felç oluyor. Netice: bizim halimiz.

Mayıs ayının sürprizi Milleti sevindiren olay,Avrupa grokoremen şampiyonasında Türkiye'nin birinci olması. Hem de epeyce puan farkı ile. Türkiye 64 puanla birinci,Rusya 54 puanla ikinci,Gürcistan ise 35 puanla üçüncü oldu. Türkiye'yi ilk defa grokoremen Avrupa şampiyonu yapan ve altın madalya alan,2 olimpiyat,1 dünya ve 5 Avrupa şampiyonu olan Hamza YERLİKAYA'yı,2 altın madalyayı getiren Şeref EROĞLU'nu ve ilimiz sporcusu,sıkletinde üçüncü olarak bronz madalya alan Nazmi AVLUCA'yı tebrik ediyor,teşekkür ediyoruz.

Rusla'nın bizden 10 puan gibi açık bir farkla ikinci oluşunun sebebi ekonomiktir. Bulgarların dereceye giremeyişiyle ekonomiktir. Bu mucize şey yani ekonomi, güreş minderinin kapısını çalar. Düğün kapısını da çalar. Cenazesi olanın kapısını da çalar. İşte Türkiye'deki ekonomik krizin de 2-3 aydır çalmadığı kapı kalmadı. "Hangi kapıyı çalsanız karşınızda buruk acı" olarak Azrail gibi karşınıza dikiliyor.

Şu günlerde İMF'den çıktı çıkacak denilen kredi Derviş'in tahmin ettiği gibi, daha doğrusu umduğu gibi 15 milyar dolara çok yakın. Bunun iyi kullanılması lazım. Bize göre bu para kullanılırken yatırım yapanlara,işsizlere iş açanlara,aynı zamanda ihracat yapan,döviz getirenlere öncelik tanınmalı.

İMF pekte makbul sayılmayan milletler arası bir kuruluş. Biz buraya 18 defa baş vurduk. Bundan önceki 17 başvurumuzdaki sözleşmelere ve imzalarımıza uymadığımız ortada. Onun içinde bu son anlaşmada sayın Derviş'ten başka hükümeti teşkil eden üç liderin de imzasını ayrıca aldılar.

Kötü idare edilişimizden dolayı son 15 yılda Türkiye'nin 1 trilyon civarında parasını kaybettik. Bu yüzden de ekonomi çöktü. Bu alınan para çok iyi kullanılmalıdır. Halka moral verilmeli,yatırımcılara güven ve kolaylıklar getirilmesi sağlanmalıdır. Bunun için ayrıca siyasi istikrar sağlanmalıdır. Siyasette ve ekonomide reformlar yapılırsa ve isabetli kararlar alınırsa,iki yıla kadar yaralar sarılır. Seçimde de bu hükümetteki partiler ve onların liderleri, Sayın Ecevit,Sayın Bahçeli ve Sayın Yılmaz meclise girebilirler. Yoksa seçim barajını bile aşamazlar. Bunun birinci şartı "Partiler Kanunu,Dokunulmazlık denen canavar ve Seçim Kanunu" bu yıl çıkmalı ki;halk bunlara inanmalı ve güvenmelidir.

Sevgi ve saygılarımla.

HAYAT KISA AMA...

Ali EMİROĞLU

İnsan ömrünün kısalığı hakkında herkes fikir birliği içinde. Ortalama ömür bizde 65 yıl etrafında dönüyor. Eskilerde daha da kısa idi. Garbi Avrupa ülkelerinde ve bilhassa şimal ülkelerinde daha uzun. Uzun dedikse, bizdekilerin iki misli falan değil; 84 yıl olarak kabul ediliyor. Bunlar aslında tatminkar olmaz. Ömrün yarısını bir şeyler öğrenmek için sarf ettiğimizi göz önünde tutarsanız, yaşamak için size kalan göz doldurucu olarak kabul edilmez. Ömür kısadır ve insanlar için acınacak durum vardır.

Ömür kısa olunca, insanların bu kısa ömür daha iyi, daha varlıklı ve daha renkli kullanılması gerekmez mi ? Bizim memlekette bunları söyleyecek bir kişi çıkabilir ? Bizim memleketimizin neyi eksik ki ? Hayatımızı daha imrenilir şekilde geçirmiş olmayalım. Topraklarımız verimli, dağlarımız ve vadilerimiz güzel, güneşimiz de bol. Daha mutlu yaşanılan memleketlerde bunlar bile yok. Neden biz mutsuzuz ?

Ülkemize bir bahane bulunmaz. İnsan hayatını devam ettiren her cins imkan mevcut. Kendi kendimize yeter durumda olduğumuz devirler olmuştur. Biz daha imkanlar yaratmak istedik ve daha büyük çıkmazlara girdik. Daha iyi olmadık, daha kötü durumlara düştük. Ülke aynı ülke ve yönetimde, ismen de olsa mutlu olan insanların yönetimi. Gelip gördük ki; bizler hayatımızı bir türlü düzene koyamıyoruz. Kabiliyetsiz insanlar tarafından yönetildiğimizi kabul etmek zorundayız. Ben bir ömür "Nurlu ufuklar" nutukları dinledim geldim. Bu ufuklardan karabulutlar hiç eksik olmadı. Savaş gibi felaketler de görmedik, bunlara rağmen bu güzel ülke, mutlu olmadı. Mutlu insanların yaşadığı ülke olmadı.

Ben insanlarımızın kabiliyetsiz olduklarına inanmam. İnsanlarımızın yetişme şeklinde eksiklikler var. Yetişmiş insanlarını arayıp bulma hasletine de sahip değiliz. Bizim yetişmiş insanlarımız dışarıda, başka yabancı ülkelerde başarı gösteriyorlar. Hatta bu insanların ülkemize gelmeleri ve görev almaları onların başarılarını da devam etmelerini temin etmiyor. Dışarıda başarılı, içeride başarısız olup çıkıyor. Dışta başarılı, içte Türkiye'de başarısızlıkları alay mevzuu bile oluyor. Elbette ki; oda mutsuzlar arasında yerini alıyor veya terki diyar edip gurbet hayatına yeniden başlıyor. Yetişmişleri kullanma, yetiştirmeyi bilme, yetiştirdiğini taktir etme. Nasıl mutluluğa ereceksin ?

İnsanlara hizmet kutsaldır. İnsanlar hizmeti değer. Medeni insanlar toplum hizmetlerinden zevk duyarlar. Bu zevkin yerini tutacak başka bir şey de yoktur. Bu insanların toplum içinde yer bulması, hizmetlerin taktir edilmesi gerekir. Toplum hizmetlerinden zevk almayanlarla, alanların arasında bir fark bulunması gerekir. Toplum bu farkı kendisi benimseyecek ve yapacaktır. Bu ayrımı yapamayan toplum, iyi hizmetlere layık olmaz ve sefaletten, sıkıntıdan da kendisini kurtaramaz. Toplumu sevenle, toplumu alay edeni bir tutarsan, alay edeni daha üstün tutarsan, hizmet insanı yetişir mi ? Acındırmaya hakkın olur mu ? Toplumun kendi sorumluluğunu, tıpkı birey gibi anlamış olması gerekmez mi ?

KUTLU DOĞUM HAFTASI

Recep CAMCI

Değerli okuyucularım !

Yüce Allah'e hamd ve şükrediyoruz. Bizlere yeni bir kutlu doğum haftası daha yaşama imkanı verdiği için. Tekrar hamd ediyor, Yüce Peygamberimiz S.A. Efendimize salat ve selamlarımızı gönderiyoruz.

Değerli okuyucularım !

Malumunuzdur; bir kimseyi sevmek onu tanımakla mümkündür. Ne kadar çok tanıyorsak o kadar çok seviyoruz demektir. Şimdi bir düşünelim: Ümmeti olmakla büyük bir şeref ve meziyyet içersinde olduğumuz ve gurur duyduğumuz Peygamberimizi ne kadar tanıyor ve ne kadar seviyoruz ? İşte ben bu yazımda sizlere sahih hadis kitaplarından ve muteber siyer kitaplarından ve aynı zamanda Allah dostlarının eserlerinden Efendimizin Şemaili yani fiziki yapısını, ayrıca "örnek olacak yaşantı ve mübarek adetlerinden "örnekler takdim edeceğim.

Efendimiz; uzuna yakın, ortanın üstünde boyda idiler. Mübarek tenleri pembeye yakın beyaz renkte idi. Alınları açık, kaşları hilal gibi gayet muntazamdı. Mübarek burunlarının ucu sivri, ortası biraz yüksekti. Ağızları büyücek muntazam, mübarek dişleri beyaz ve parlaktı. Boyunları bedenine uygun uzundu. Mübarek başları büyükçe idi. Göğüsleri geniş olup, saçları siyah dalgalı idi. Mübarek sakalları sık gayet güzel olup, elle tutulacak fazlasını keserlerdi. Gözleri kara, beyazında kırmızılık var idi. Kirpikleri uzun ve siyahtı. Bakışları heybetli ve iltifatlı idi. geniş, kemikleri kalın idi. Mübarek yüzleri Omuzlarne yuvarlak ve nede uzun değildi. Her an mübarek yüzlerinde nübüvvet nuru parlar, bakan her fert bunu görebilirdi. Simalarındaki güzellik ve muhabbet, sohbetinde bulunanlar üzerinde derin tesirler yapar, teni ve teri misk gibi kokardı. Vücudu şerifleri gayet yumuşak, sanki ipek gibi pürüzsüzdü. Omuzlarının iki küreği ortasında birkaç benden meydana gelen kuş yumurtası büyüklüğünde nübüvvet mührü vardı. Mübarek saçları omuzlarına dökülecek kadar uzun olup, vefatlarına yakın gerek sakalı şeriflerinde ve gerekse saçlarında sayılacak kadar beyazlar var idi. Yolda yürüyüşleri bir yokuştan iner gibi ne süratli ve nede ağır olmayıp itidal üzre idi. Konuşmaları gayet fasih, belagatlı çok tatlı ve tesirli idi. Kelimeleri tek tek söylerler, önemli olanları tekrar ederlerdi. Bunun içindir ki dinleyenler mübarek sözlerini hafızalarında tutarlar idi. Efendimiz her renk elbise giyinmişlerdir. Daha çok beyaz renkten hoşlanırlardı. Mübarek başlarına umumiyetle siyah sarık sararlar, sarığın bir ucunu iki omuzları arasına salıverirlerdi. Az gülerler, daha çok tebessüm ederlerdi. Kahkaha ile güldüğü görülmemiştir. Güzel kokudan hoşlanırlar ve kullanırlardı. Mübarek ayaklarına sandal şeklinde bağcıkları olan ayakkabılar giyinirlerdi. Ayakkabılarını ve elbiselerini kendileri tamir ederlerdi. Efendimizin yemekleri gayet basit olup, fazla çeşitli sofraya rağbet göstermezlerdi. Eti yenen her hayvanın etinden yemişlerdir. Koyun, keçi, deve, sığır, tavuk, keklik, tavşan, balık gibi Etleri yemişlerdir. Daima az yerler, midelerinin üçte birisini boş bırakırlardı. Bazen koyunlarını kendileri sağar, bakımlarını yaparlardı. Umumiyetle hanımlarını hoş tutarlar, onların ev işlerinde yardım ederlerdi. Ümmetimin hayırlısı hanımını hoş tutandır buyururlardı. Efendimiz, süte bazen su katarak bazen desade olarak içerlerdi. Kuru üzümü severler onu suda ıslatarak suyunu içerler, tanelerini de yerlerdi. Umumiyetle yaş meyvelerden hoşlanırlardı. Bal a son derece hassasiyet gösterirlerdi. Ağıza fena koku veren şeylerden asla hoşlanmazlardı. Peygamberimiz Efendimiz, ekmek ve başka şeyleri kesmek için bıçak kullanırlardı. Ata, deveye, katıra, merkebe binerlerdi. Harp zamanında kılıç, kalkan, zırh, yay, ok, mızrak kullanmışlardır. Çocukların yetişmesi hususunda spor bakımından çocuklarınıza binicilik, yüzücülük, atıcılık "öğretiniz tavsiyelerinde bulunmuşlardır. Her türlü temizliğe önem verirler, ayna, makas, tarak kullanırlardı. Bilhassa ağız ve dişler için misvak kullanma hususunda pek çok tavsiyede bulunmuşlardır. Memnun olmadığı söz ve sualleri cevapsız bırakırlardı, buna karşılık Dini Celili İslâm'ın emir ve nehiyleri hususunda çok hassas idiler. Karşısındaki şahıs konuşurken onu dinlerler, sözünü kesmezlerdi. Konuşanın sözü bitince kendileri konuşurdu. Hiçbir zaman ağır vekırıcı söz söylememişlerdir. Büyük küçük herkese selam verirler, musafaha için elini tutan şahıs elini bırakmadıkça mübarek ellerini çekmezlerdi. Kendilerini ilk defa görenlerde bir hayranlık, bir ferahlık olur idi. Şahıslarına taalluk eden kötü muameleden dolayı intikam almaya asla tenezzül etmemişlerdir. Ama Allah'a ait hak ve hukukta asla müsamaha göstermemişlerdir. Efendimiz Cenabı Hakka karşı kulluk hususunda devamlı ibadet ve ihlas üzere olmuşlardır. Aynı zamanda Rabbisine karşı iltica, huzuu ve huşuu ve tevekküden hali kalmamışlardır.

Değerli Okuyucularım !

Yüce Peygamberimizin bu hal ve ahlak ve bu güzel sıfatı bütün hayatı boyunca devamlı üzerlerinde görülmüştür. Bunu iyi bilmek lazımdır ki: Yüce Rabbisi tarafından insanlığa ahlâk numunesi olarak gönderilen Hz. Muhammed'in bu eşsiz güzel ahlakı meziyetine hiçbir ferdin ulaşmasımümkündeğildir. Çünkü "O" beşeriyete güzel ahlakı yaymak için gönderildi. Şimdi "O " Yüce Peygamberin Ümmeti olarak her fert bu hususları okumalı, günlük hayatımıza tatbik etmeye çalışmalıyız. Başarılı olursak huzura, sükuna, mutluluğa ermemiz kaçınılmazdır değerli okuyucularım.

Saygılarımla

Artık BÜYÜMÜŞTÜK...

Mehmet Fatih .BURHANOĞLU

Hiç anımsamıyorum, hatta düşündüğümü bile hatırlayamıyorum; çünkü bu fikri düşünmem için hiçbir nedende yok.

Gerçeğin başka olduğunu yani bildiğimizin tam tersi olduğunu büyümedikçe hiçbir zamanda öğrenemezdik. Kelimenin tam anlamı ile gaflet içindeydik.

"....." Bu kelime bize ne kadar yabancıydı ve değişikti. İnsanlara "....." denildiğinde onların çoğu bu kelimenin tam anlamını bile bilmiyorlardı. İnsanların tümüne yakını sanki robotlaşmıştı, az bir kısmı ise onları yönetiyordu. Dıştan güzel gibi görünen bu sistem korkunç ve zalimdi. Sistemin ayakta kalabilmesi için onu yönetenler, tüm insanlığı bile harcaya bilecek bir zihniyete sahiptiler. İnsanları maddi ve manevi, her yönden sömüren bu fikir, onları özgür düşünmekten ve üretmekten mahrum etmişti. Bu insanlar bırakın "....." aleyhinde konuşmayı düşünmeye bile korkuyorlardı. Çünkü insanlık tarihi boyunca, düşüncelere ambargo konulmuştu. Edebiyat hocalarımızın suçu olduğunu sanmıyorum, belki ona da "....." öğretilmemişti.

Şu dünyada çocuk sevmeyen ve çocukluğunu özlemeyen insan var mı dır? Acaba... Ben zannetmiyorum. Peki ama nedir bu sevginin bu özlemin nedeni???

Evet hepimiz çocuktuk bir zamanlar, yıldızlardan yüksek hayallerimiz, sütten berrak ideallerimiz vardı. Yazın yağmuruna kışın güneşine sevindiğimiz küçücük şeylere mutlu olduğumuz o günler herkes iyi her şey güzeldi. Sihirli değneğinin bir tek dokunuşuyla her şeyi düzelten iyi kalpli güzel periye, bir öpücüğüyle pamuk prensesi ölüm uykusundan uyandıran ve bütün kötülükleri yok eden beyaz atlı prense tüm kalbimizle inandığımız o günler, doğrusunu söylemek gerekirse hiçte kötü değildi.

Lakin gün geldi, günler günleri kovaladı ve büyüdük. Hazzıyla tatlı rüyalara daldığımız masallar saçma ve yalan gelir oldu artık. İyi kalpli, güzel peri öldü, beyaz atlı prens dönülmez ülkelere başka çocukların diyarına gitti. Gözümüzdeki o pespembe gözlükler düşmüş ve hatta kırılmıştı. Kapkara tablolarla karşılaşır olduk. Kardeşi kardeşe düşman yapan, basit menfaat çatışmalarına tanık olduk. Ekmek kuyruğunda bombalanan kadınları çocukları duyduk; içimiz burkularak izledik televizyonumuzdan. Yalanın, talanın doğruluğa galip geldiğini gördük. Çoğu zaman sessiz feryatlarımız hiçbir şeyi düzeltmeye yetmedi. Çocuk ruhumuz karardı, minicik yüreğimiz taşlaştı ve pes eder gibi olduk. Hayallerimiz yıkıldı, ideallerimiz kirlendi. Hunharca dönen menfaat çarkına bizde kapıldık.

Artık BÜYÜMÜŞTÜK..

Ama içimizde bir özlem kavurdu durdu bizi. Artarak, katlanarak büyüdü. Çocukluğumuza, yani o temiz, masum günlerimize özlem duyduk. Herkesi inandırsak bile çığlık, çığlık haykırdı içimizde. Bir çocuk vurdu yalanlarımızı yüzümüze. İşte o çocuk kendi çocukluğumuzdu bizim. Saflığıyla, temizliğiyle insan sevgisiyle kendi çocukluğumuzun içimizdeki haliydi. Kimimiz belki o çocuğa kulak verdik, kimimizse hiç duymazlıktan geldik.

Hadi gelin o çocuğa kulak verelim. İnsan yanımızla, çocuk tarafımızla sevelim. Bize annemizden hediye, insan yanımızdır çünkü.

HATIRALAR

Mehmet ÖZZİHİNLİ

Hamalıçayköy deyince Sayın İhsan Madanoğlu'nun Çayköylü olduğunu bilmekte fayda vardır. Madanoğlu ileri görüşlü,evrensel düşünen,Fransızca, Arapça ve Farsça lisanlarını bilen,kendi kendisini yetiştirmiş birisiydi. Kendisiyle yakınlığımız annem tarafından akrabalığına dayanır.

Madanoğlu üç evlilik yapmıştır. İlk hanımı Mazlumoğullarında olup bu hanımından Seyit ve Hilmi adında iki oğlu ve Ayla isimli bir kızı vardır. Ayla Edebiyat Fakültesinden mezun olmuş,aynı okulda öğretim üyeliği yaparken İhsan İstanbullu ile evlenmiştir.

1961 yılında İhsan Bey Çorum'a gezmeye geldiğinde,bana da misafir olmuştu. Bir konuşmamız sırasında kızı Ayla'nın 27 Mayıs İhtilalinin ileri gelen komutanlarından Cemal Madadanoğlu'na bir mektup yazmış, mektubunda sizinde soyadınız Madanoğlu olduğuna göre,Çorum'la bir alakanızın olup olmadığını sormuş. Ondan aldığı cevabi mektupta Çorum'la bir alakam yok. Yalnız büyük babamın babası Çorum'un Çayköyünden geldiklerini,hatta tarlalarının içerisinde bir kudret hamamı yani kaplıca olduğunu söylerdi diye yazmış. Biz İhsan Beye hep dayı diye hitap ederdik.

Benim çalıştığım daire köylerde sosyal tesisleri yapmak için gerekli ödenekler verilen yerdi. Hamamlı çayköy'de bulunan bu sıcak suyu Çorumlulara kazandırmayı kafama koymuştum. Zamanın Çorum Valisi olan Mehmet Varinli ile çok iyi anlaşırdık. Projemi bir gün Vali Beye açtım oda iyi olur diyerek bana destek verdi ve bana elindeki ödeneği Özel İdareye aktarmamı istedi. Bu işi Bayındırlık Müdürlüğüne yaptıralım,çünkü senin şu anda 3 adet köy nakli işin var dedi. Aktardığım ödenekle Hamamlıçayköy'de keşif yapıldı. O zamanlar köylünün kullandığı ılıca havuzu çukurda bulunuyor ve köylüler bu havuzda kendir ıslıyorlardı. Burasının çok eski zamanlardan beri bilindiği etrafında bulunan mermer kırıklarından anlaşılıyordu. Keşif yapılırken hamamın yerini eski havuzun yerine değil 30 metre hafta suyu getirecekler di yere yapmaya karar verdiler. Ben durumu öğrenince kaplıca suları nazlı olur, hamamı eski yerine yapın diye ısrar ettiysem de verdikleri karadan dönmediler ve hamamı yaptılar. Hamam su verdi lerse de su hamamın seviyesine çıkmadı. Yeniden ödenek istenerek hamamın havuzunun kotunu eski havuz kotuna indirdilerse de su kaçmış ve kaybolmuştu. Buranın suyunun sıcaklığı 30-35 derece sıcaklıktaydı. Yapılan hamam uzun seneler atıl kaldı. Konuya Devlet Su İşleri el attı. Su bulundu uzun zaman suçaya akıtıldı. Köylübu sudan sulama amacından başka faydalanamadı.

Zaman geçti Çorum'un eski sümetçilerinden meşhur Hasan Ağanın torunları bu hamamı kiraladılar. Kendi çabalar ve güçlerinin yettiği şekilde havuz ve hamam yaptılar. Allah onlardan razı olsun. Çorum'a bu tesisi kazandırdılar.

Benimde hayalim geçte olsa gerçekleşti.

KURUMLARDA OLUŞAN ÇÖPLERİN TOPLANMASI VE ATIMI

Abdullah DURMUŞ

Kurumlarda çöp toplanması birkaç yoldan olabilir:

ÇÖP BİDONLARINDA TOPLAMAK:

Çöpleri oluştukları yerlerde bulundurulacak çöp bidonlarını içinde dışarıdan fare ve sinek girmeyecek ve dışa sızıntı yapmayacak şekilde olmalıdır.

İyi bir çöp bidonunun özellikleri:

a) Paslanmaz metalden yapılmalıdır.

b) Şekli silindir olmalıdır.

c) Kenarlarında kaldırmak için kulpu bulunmalıdır.

d) İyi kapanan bir kapağı olmalıdır.

e) Hacmi bir metreküpten fazla olmalıdır.

Kurum mutfaklarından (okul, hastane, vb.) her iş istasyonuna ayrı bir çöp bidonu koymak gerekir. Ayrıca her çalışma teşkilatının altına bir adet bidon konulmalıdır. Çöp bidonları her doluştan sonra boşaltılmalı, sonra mutlaka yıkanmalı ve ilaçlanmalıdır.

Yıkama işi için ayrı bir köşe ve bidon yıkama aracı veya uzun saplı fırçaları bulunmalıdır. Çöp kutularını taşımak için tekerlekli arabalar gerekir. Arabalar kullanılacak bidonları dökmeden, çalkalamadan taşıyacak biçimde olmalı, bu bidonlar ayrı bir çöp toplama odasına boşaltılarak biriktirilen çöpler, çöp toplama bölgelerine gidene kadar kapakları kapalı olarak muhafaza edilmelidir.

Çöp odası özellikleri:

1- Mutfak çıkışına yakın bir yerde olmalıdır.

2- Hava akımını sağlayacak pencereleri bulunmalıdır.

3- Çöp; belediyenin vakumlu arabaları ile toplanıyorsa çöpler alındıktan sonra oda yıkanmalı ve süpürülmelidir. Ayrıca oda ilaçlanmalıdır. Vakumlu araba yok ise oda yüksekte yapılmalı ve altına veya yanına çöp arabaları yanaşabilmelidir. Bunun için odanın bir yanına kapaklı bir kanal yapılır. Bu kanalın ucu dışa açılır. Çöp arabası bu dış uça yanaşır. Yapak açılıp çöpler kanala itilir. Kanal meyilli olmalıdır. Çöp odasında bütün bu işleri için kürek ve süpürge bulunması gerekli dir. Çöpler boşaltıldıktan sonra oda yıkanır.

Kurumda biriktirme odası yoksa derhal yapılmalı ve çöpler bidonlara taşıma arabası gelene kadar mutfak çıkışında bekletilmelidir. Bu sırada bidonların ağızları kapalı olmasına dikkat edilmelidir.

ÇÖPLERİ ÇÖP BACALARI İLE TOPLAMAK:

Çok katlı binalarda mutfak üst kattaise çöplerin çöp bacalarında toplanılması daha pratik olur. baca cilalı toprak küpten yapılmış olup en az 30 santim genişlikte olmalıdır. Baca aşağıda toprak seviyesinde bulunan bir depoya inmelidir. Bacanın hava alması için üst kısmı damın tepesinde 30 santim genişliğinde bir ağıza açılmalıdır. Bu ağız uygun bir kafes teli ile örtülmüş olmasına dikkat edilmelidir. Her katın ana bacadan açılan ağızları olmalıdır. Bu ağızlar çöplerin akıp gitmesi için meyilli olmalıdır. Bu ağızlar dökme demirden yapılmış kapaklarla kapatılmalıdır. Bu sayede hem çöp etrafa dökülmez, hem içeriye koku yayılmaz. Bu bacaların içini silmek ve yıkamak için uygun bir yapıda olmalıdır. Bacaların alt ucu alt katta bir çöp biriktirme odasına açılmalıdır. Çöpler burada toplanır. Belediye arabaları tarafından alınır.

ÇÖP ÖĞÜTÜCÜLERİ

Çöpler lavabo altına yerleştirilecek çöp öğütücüleri ile ortadan kaldırılabilir. Çöp öğütücüleri elektrik ile çalışırlar. Ağızlarında çöpleri parçalayan ve öğüten bıçakları vardır. Çöpler lavaboya dökülür ve bol su verilerek makine çalıştırılır. Makinede öğütülen çöpler kanalizasyona verilir. Ancak makine kemik ve maderi sert maddeleri öğütemez ve böyle maddeler atıldığında bıçaklar kırılır ve makine işe yaramaz hale gelir, bu hususa çok dikkat edilmelidir. Çöp öğütücüleri, çöplerin en çok oluştuğu sebze hazırlama ve bulaşık yıkama yerlerinde lavabo altına yerleştirilir.

BESLENME 1

Dr. Sevda TANRIVERDİKILIÇ
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı

27. Sayıdan Devam

6-8 AYLIK BEBEĞİN BESLENMESİ:

Öncelikle verilebilecek besinler: Anne sütüne devam formülü ,yumurta sarısı,beyaz peynir,yoğurt,sebze püresi,meyve püresi,kıyma şeklinde et,ızgara köfte,tavuğun beyaz eti,bakliyat (kuru fasulye, nohut,mercimek)bisküvi,muhallebi verilir.

Besin miktarı ve öğünler: Saat 8'de anne sütü (veya 180-240 ml devam formülü ya da inek sütü)+1 bisküvi+1 yumurta sarısı (azar azar başlanarak 8-10 gün içinde 1 yumurta sarısına çıkartılır) veya 1 kibrit kutusu büyüklüğünde beyaz peynir (30 gr) verilir. Saat 10'da meyve püresi + 1 bisküvi. Saat 13'de etli sebze püresi (evdeki dolma ve benzeri sebze yemekleri) saat 16'da anne sütü (ya da 150 ml devam formülü veya inek sütü) verilir.

Besinlerin hazırlanması: Sebze çorbası yada püresine katılacak et,birkaç kez çekilerek ezilmiş yada öğütücü (blandır) geçirilmiş kıyma şeklinde olmalıdır. Bir öğün sebze püresi içine bir çorba kaşığı kıyma yeterlidir. Diğer öğünlerdeki sebze püreleri baharatsız,soğansız ızgara köfte veya tavuğun beyaz eti didiklenerek küçük parçalar halinde ilave edilebilir. Kuru fasulye,nohut,mercimek gibi bakliyatlar 6. aydan sonra pürelerine katılabilir. Bunlar çok iyi pişirilir,gaz yapmaması için tel süzgeçten geçirilerek kabukları çıkartılır ve haşlama suyu ile birliktepüreye ilave edilir,yada yalnız yedirilir.

8-9 AYLIK BEBEĞİN BESLENMESİ

Öncelikle verilebilecek besinler: 6-8 aydaki besinlere ilave olarak, etli dolmalar, tarhana çorbası,etli sebze yemekleri,şehriye çorbası, ezilmiş makarna veya pilav, balık,karaciğer,ekmek verilir.

Besin miktarı ve öğünler: Saat 20'de 150 ml devam formülü yada inek sütü veya muhallebi günde bir öğün verilir. Anne sütü gerekiyorsa gece de verilir. 8. aydan itibaren, sofra yemeklerinin suları ekmek içi ezilerek verilir.

Besinlerin hazırlanması: Muhallebi,kutu üzerindeki talimatlara göre,devam formüllü ya da sütle hazırlanır. Ölçü olarak her çay bardağı süte 1 kahve fincanı su ve bir tatlı kaşığı pirinç unu konarak hazırlanır. Bu karışım en az 10 dakika kısık ateşte karıştırılarak pişirilir. Pişirme işlemi tamamlanınca bir tatlı kaşığı şeker konularak karıştırılır. Muhallebi cezvede hazırlanmamalıdır. 8. aydan itibaren muhallebiler pirinç unundan başka buğday,yulaf vb. unlarla aynı Yöntemle hazırlanabilir. Haşlanmış balık yağsız ve beyaz etli olmalıdır. Taze dana eti ve ciğerinden her beslenmede yalnız bir çeşidi verilir. Bunlarda haşlanmış ve rendelenmiş olmalıdır.

9-11 AYLIK BEBEĞİN BESLENMESİ

Öncelikle verilebilecek besinler: 6-8 aylarda önerilen besinlere ilave olarak bal, pekmez, tereyağı ve zeytinyağı verilir.3

Besin miktarı ve öğünler: Saat 8 de anne sütü (bir su bardağı devam formülü yada inek sütü)+bir çay kaşığı bal veya pekmez+1 yumurta sarısı+ince bir dilim ekmek+bir çay kaşığı tereyağı saat 12 de sebze püresi+püreye karıştırılmış iki tatlı kaşığı haşlanmış karaciğer rendesi veya tavuk veya köfte (sebze püresi yerine normal ev yemekleri ezilerek de verilebilir) sabah ekmek verildiyse bu öğün verilmez. Saat 16 da 150-200 gram muhallebi+meyve püresi. Saat 20'de yoğurt (bir iki çorba kaşığı makarna ile karıştırılabilir)+2-3 çorba kaşığı sebze püresi. Yoğurt yemeyen çocuğa bir su bardağı devam formülü yada inek sütü verilir.

Besinlerin hazırlanması: Tereyağı günde bir çay kaşığını geçmemelidir. Karaciğer haftada bir günden fazla verilmemelidir.

12 AYLIK BEBEĞİN BESLENMESİ

Besin miktarı ve öğünler: Sabah 150 ml devam formül yada inek sütü+30 gr beyaz peynir yada tam yumurta+1-2 bisküvi yada ince bir dilim ekmek+1 çay kaşığı reçel,bal yada pekmez. Öğle:Evdeki etli sebze yemeği veya sebze püresi,yoksa bir köfte+makarna veya meyve püresi İkindi: 150 ml devam formül veya yoğur yada sütlaçtan birisi+2 bisküvi Akşam: 2-3 çorba kaşığı sebze püresi yada aile için hazırlanmış çorba ve sebze yemekleri+ ezilmiş makarna veya pilav+yoğurt.

ÖNEMLİ NOT: Kullanılacak formül mama için doktorun önerisinin alınması ve kutu üzerindeki hazırlama talimatına uyulması son derece önemlidir. Bebek mamaları doğumdan 4-6 aya kadar (formül mama) ve 4-6'ıncı aydan sonra kullanılmak üzere (devam formülü) iki çeşittir, en erken 4. ayın sonunda verilen devam formüllerinin ilk aylarda kullanılması bebeğin sağlığı yönünden çok sakıncalıdır. Bu konuda dikkatli olunmalı ve bebeğin ayına uygun formüller kullanılmalıdır.

Devam Edecek

DOKTORUNUZ YANITLIYOR

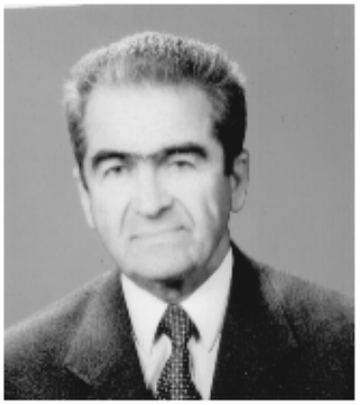

Dr. Rıfat PATIR

BÖBREK TAŞLARI

Böbreklerde taş oluşumu bazı hastalıklardan da olabilir. Mesela,Paratiroit hormonu kanda fazla ise,idrar yollarında darlık varsa,gut hastalığı varsa,idrar yollarında iltahap oluyorsa,böbreklerde taş oluşabilir.

Taş olmaması için önce bu hastalıklar var mı diye tetkik etmek lazımdır. Bu hastalıkların olmadığı anlaşılmışsa,önce taşın cinsi tayin edilir,sonra taşın cinsine göre perhiz yapılır.

Asit ürik taşlarda: (Asit idrarda oluşur) Beyin,böbrek,konserve etler,bezelye yasaktır veya çok az yenilmelidir. Meyve ve sebzeler daha çok yenilmelidir. Üzüm kürleri faydalıdır. Maden suları,soda tercih edilir. Asitli yiyeceklerden sakınılmalıdır.

Oksalat taşlarında: (Kalevi idrarda oluşur) Kakaolu yiyecekler, çikolata,kahve,ıspanak,pırasa yenilmemelidir.

Fosfat taşlarında: (Kalevi idrarda oluşur) idrar yollarında iltihap varsa tedavi edilmeli,yumurta,et,balık az yenilmeli,soda içilmelidir.

BÖBREK TAŞI VE TECRÜBE

Geçen yıllarda telaşlı üç kişi refakatinde bir hasta geldi. Hasta sol böğrünü sıkarak tutuyor ve yüzünden büyük bir acı çektiği belli oluyordu. İçimden tam bir böbrek taşı vakası dedim.

Hastayı hemen oturtup ağrımayan tarafına elimin kenarı ile hafifçe vurdum. Hasta hiç tınmadı. Aynı işi ağrıyan yere yapınca sancı ile zıpladı.

-Tamam dedim,böbrekte taş var. Film çektireceksiniz. Taş büyümse,düşecek gibi değilse kırdırılacak veya ameliyatla o taş alınacak diye hasta sahiplerini uyandırdım. Hasta sahibi:

Doktor Bey yanlışınız var. Bu sancı ile bir haftadır uğraşıyoruz. Filmde çektirdik,üç ayrı doktora da muayene ettirdik. Romatizma,grip,adele ağrısı dediler,filmde taş yok çıktı. Bu sancı başka neden olabilir,seni tecrübeli diye getirdik. Dedi. Ben teşhisi sağlamlaştırmak için bir de idrar tahlili yapalım dedim. Hasta idrar verdi. Mikroskopta baktım. Bol eritrosit vardı. Bu idrar yollarında kanamaya delalet eder. Taş çıkmak için zorlayınca idrar yollarında hafif zedelenmeler yapar,burada da kanama olup idrarda bu tespit edilebilir.

Bu kanama yalnız taştan olmaz. Tüberküloza kadar bir çok böbrek ve mesane iltihaplarında ve bazı vitamin eksikliğinde ve kanama istidatlarında da olabilir. Ama hiç birinde böyle iki büklüm edecek kadar sancı olmaz. Bu sebeplerden dolayı hastaya böbrek taşı teşhisi koydum. Teskin edici bir enjeksiyon yaptım.

- Şimdi film çektireceksiniz. Benim böbrek taşı şüphesi ile gönderdiğimi söyleyin. Filimde taş görülecektir. Taşın büyüklüğüne ve durumuna göre kırılacak mı,ameliyatla mı alınacak o zaman karar veririz. Dedim.

On beş gün sonra gözümün ısırdığı ama tam hatırlayamadığım bir kimse aşina bir tavırla geldi.

- Bu defa annemi getirdim. Dedi. Sonra .Beni tanıyamadınız mı ? Diye sordu ve ekledi. Hani on beş gün önce sancılı bir hasta getirmiştim ya. Siz taş var demiştiniz. Biz inanmamıştık. Dediğiniz gibi film çektirdik,hakikaten büyükçe bir taş varmış. Taşı kırdırdık. Hastamız da iyileşti,size dua ediyor. Yalnız benim bir merakım var: Üç özel hekim hastayı gördü,özel bir yerde film çekildi,filimde bile çıkmadı. Filimde çıkmayan taşı siz nasıl gördünüz ? Dedi. Bende:

- Her halde tecrübe. Dedim.

AĞRILAR ...AĞRILAR..

Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ
Fizik Tedavi Uzmanı

AKUPUNKTUR TEDAVİSİ

Akupunktur tedavi yöntemi,5000 yıldır uygulanmaktadır. Batı tıbbından farklı kaynaklardan,Çin'den başladığı için halen bütünüyle açıklanabilmiş değildir. Modern tıp, akupunkturun ağrı konusundaki yararlı etkilerini objektif olarak açıklayabilmiştir. Migren,bel ve boyun ağrılarında,kas ağrılarında büyük yardımcıdır. Psikolojik hastalıklarda, uykusuzlukta,mide-bağırsak hastalıklarında, özellikle astımda,geçmeyen sinüzitlerde, açıklanamayan kulak çınlamalarında;daha doğrusu modern tıbbın yetersiz kaldığı bir çok hastalıkta,nasıl bu denli etkili olduğu henüz tam anlamıyla açıklanamamıştır. Bu olgu, akupunkturun etki yollarının halen kavranılmadığını gösterir.Akupunkturun etkili olması,hastaların tercih etmesinden ve sonuç alınmasından zaten bellidir.

Avrupa'daki nüfusun %10-20'si akupunktur almaktadır. Hem de sigorta sistemi,modern tıp tedavinin başaramadığı durumlarda ancak akupunktur ücretinin ödemesine rağmen;Amerika'da da en çok kronik (müzmin) rahatsızlığı olanlar akupunktura başvurmaktadır Batı tıbbının ilaç ve cerrahi yaklaşımından memnun kalmayan insan sayısı gittikçe artması ile, akupunktura ilgi artmaktadır.

KLASİK AKUPUNKTUR

Geleneksel Çin tıbbını uygulayan kimseler bu yöntemi uygulamaktadırlar. Halin Çin'de kullanılmaktadır. Metafizik teoriler üzerine kurulu bu yöntemde,Batılı hekimler teoriyi bir yana koyup;yalnız sonuca gidecek şekilde nokta ve meridyenleri seçerek kullanmaktadırlar.

BİLİMSEL AKUPUNKTUR

Burada hekim öncelikle,fiziksel muayene ve modern tanı imkanlarını kullanmaktadır. Anatomi ve fizyoloji esasları üzerinde,iğne ile uygulama yöntemi benimsenmiştir. Bu noktalar kasları hareket ettiren motor noktalardır. Örneğin:Fizik tedavide modern tıbbın özelliği,elektrikle uyardığımız kasları hareket ettiren motor noktaları,Çin akupunkturu 5 bin yıl önce bulmuş ve hastaları tedavi etmiştir. Bu noktaları daha ancak yeni bulabildik ve etkisini kanıtlayabildik.

TEKNİK NOKTA TEDAVİSİ ŞEKLİNDE AKUPUNKTUR

Bazı kaslarda duyarlı noktalar vardır ki;bu noktalara basmakla ağrı yayılır. Bu noktalar daha uzun süreli ve baskılı birşekilde uyarılırsa ağrı yatışır. Amerika'da yapılan araştırmalarda bu noktalara uyuşturucu iğne yapılırsa,belli bir süre sonra ağrı tekrar meydana çıkar. Ama,bu noktalar iğnelenirse yani akupunktur yapılırsa veya ilaçsız iğne ile uyarılırsa,daha uzun süreli ağrı yatışması olur. bu olgu kanıtlanmıştır. Kulunç ve kasıntılı kas ağrılarında o bölgeye buz mesajı uygulanarak veya tam tersi aşırı sıcak uygulanarak aynı iyileştirici sonucu verir. Japonların Schiatsi diye bir yöntemi vardır ki;ağrılı noktaların baskılanması esasına dayanır. Buna akunressör yöntemi, yani dokunma ile akupunktur da diyebiliriz. Berberler bu yöntemin ismini bilmeden,alındaki ve şakaktaki bazı noktaları baskılayarak hastanın baş ağrısını geçirirler. Bazı diş hekimleri,hastanın diş ağrılarını geçirmek için, el üzerindeki bazı noktara (Ho-Ku) buz uygulaması yaparlar. Halkın uyguladığı yakılar ve bardak çekmeler de aynı rahatlatıcı sonucu vermektedir. Zaten fiziktedavisinde de,bardakçekme (şişe vurma) yöntemini hatırlatan,vakumtedavisi mevcuttur.

ELEKTRİKSEL UYGULAMA İLE AKUPUNKTUR

Klasik Çin tıbbında elektrik yoktur. İğnenin bükülmesi,döndürülmesi ile vücudun kendi elektriği kullanılır. Modern tıp,iğnelerin üzerine elektrik vererek, akupunktur noktalarının daha fazla uyandırılmasını,dolayısıyla daha fazla ekti alınmasını hedeflemektedir.

Ayrıca iğne batırmadan da,ilgili noktaların üzerine dıştan konulan elektrotlara,elektrik verilmesine benzer etki yaptığı düşünülmüştür Bu yöntem daha çok fizik tedavide TENS ve DİADİNAMİ tedavisi olarak uygulanmaktadır. Hastayı rahatsız etmediğinden veya iğneden korkanlara da uygulanmadığından,hastalarca iyi kabul görmektedir. Fakat etkisi akupunktur kadar değildir neden ?

AKUPUNKTUR İĞNESİNİN ETKİSİ:

Dışarıdan vücuda elektrik verildiğinde, deri direncinin verilmesi için gereklidir,bu da hoş olmayan tepkiler doğrudur. Oysa akupunktur iğnesi,hastalardakasıntı (spazm) yoksa ağrısız ca deri ve derialtına sokulur,elektrik dolayısız olarak sinir uçlarına ulaşır ve uyarılmak istenen sinir daha kolay uyarır. İğnenin dokuya girişiyle,kas hücrelerinde hasar oluşur. İğne hasarı,dokunun onarımında rol oynayan uzun süreli elektrikakımları oluşur, yani dışarıdan elektrik verilmeden,yalnızca iğnenin girişi ile elektrik akımları meydanagelir. Bu hasar akımı,küçük yaralar iyileşene kadar birkaç

Günlük elektriksel uyarmaya yol açar. Bu uyarma,dışarıdan uygulanan masaj ve ısının etkisinden hem fazla hem de uzun sürelidir.

KAS AĞRILARINDA İĞNENİN ETKİSİ:

Kas ağrılarında genellikle kasıntı söz konusudur. Kasıntı ağrıyı,ağrı daha fazla kasıntıya yol açar. Bu kısır döngünün kırılması için kasıntının çözülmesi gerekir. Kasıntıyı çözmekle bazen tek başına,ağrılı kas hastalığını iyileştiricidir. Daha sonra ağrılı bölgeye uygun hareketlerin yapılması ve ağrısız dengenin kurulması ile herşey normale dönecektir.

İğne tedavisi diğer fiziksel yöntemlerin sahip olmadığı özgün bir avantaja da sahiptir. Bölgesel kanama oluşturur. Kanama çoksayıda,büyüme etkeni salınmasına yol açar,kollajen ve protein oluşumu uyarır ve iyileşmeyi hızlandırır. Dolayısıyla hasta dokularda değişmeler,iyileşmeler olağelir.

İğne kasılmış kasa girdiğinde,kas hızla saniyeler içinde gevşer. Hızla gevşeyen kasılmış bir kasta ise,iğne hemen her zaman sıkışır. İğnenin 10-30 dakika arası sıkıştığı bölgede bırakılması,genelde sürekli kasıntının giderilmesini sağlar. Doğru yerleştirilen bir iğnenin sıkışması spazm olmadığını ve dolayısıyla da ağrının nedeni olmadığını gösterir. Kasılmanın daha çabuk giderilmesi için,iğne bulunduğu yerde döndürülür ve kas lifleri kendi çevresinde dönerken,ağrılı duyarlı (tetik nokta) noktayı harekete geçirerek uyarma,spazm çözümlemesine yol açar. Ne masaj,ne eksersiz,ne de sıcak uygulaması bu kadar gevşeme sağlayamaz. İğnenin yerinde döndürülme manevrası değişik olarak adlandırılan bir duyuma yol açar. Bu duyuma yol açar. Bu duyuma hastalar,çok yoğun kısa iğne sokması,iğne sıkışması veya değişik fenorunini oluşturur.

Kaslardaki en ağrılı kasılmış bantların tedavisi genelde tüm kasların gevşemesini sağlar. Ağrılı kasların (pratikte bunların ele gelen dürtüler şeklindedir) tedavisi için,bütün duyarlı bölgelerin bazen tek tek iğnelenmesi gerekebilir. Bu iğnenin gücüdür.

KLASİK AKUPUNKTUR

Vücutta "Hayat Enerjisi" veya "Enerjinin Akışı" üzerine büyük bir etki yapmaktadır. Canlı yaşam gücü,meridyenler üzerinde enerjinin akması olarak düşünülmektedir. Enerji akımındaki fazlalıkların veya eksikliklerin ağrıya, rahatsızlığa, fazla veya az fonksiyona neden oldukları düşünülmektedir. Akupunktur uygulamaları,meridyenler boyunca veya onların kavşaklarında iğne ile yapılarak vücut üzerindeki enerji akımını denetlemektedir. Örnek verirsek: Fazla fonksiyon olarak sinir yangılarını ve isteksiz kas kasıntılarını düşünebiliriz.

ETKİSİ PSİKOLOJİK MİDİR ?

Çoğu insan akupunkturu psikolojik bir yaklaşım olarak görmektedir. Oysa doğru akupunktur noktalarına uygulanmayan iğneler yararlı bir sonuç çıkarmaz. Akupunktur noktalarında,elektriksel direncin azaldığı ve detektörle o noktayı bulabilmekteyiz Pratik olarak ilgili akupunktur noktaları hassastır ve yayılıcı ağrı oluşturur. Bazen ele gelirler.

Hayvanlardaki bel fıtıklarında ve ağrılı hastalıklarda da akupunkturun iyileştiren etkisi görülmüştür. İnsan vücudunda dışardan verilen morfinden 1000 kat güçlü iç morfinler (endorfin ve enkefalin) tespit edilmiştir. Akupunktur,beyin ve omurilik sistemi tarafında salınan endorfinleri uyararak artırmaktadır. Dolayısıyla,vücudun kendi ilaçlarını salmasına neden olmaktadır. Morfinin panzehiri olan (entidot) naloxan verildiğinde, akupunkturun ağrı giderici etkisi ortadan kalmıştır. Buda göstermektedir ki; akupunktur vücutta bazı ilaçları ortaya çıkartarak etki etmektedir. Akupunktur özellikle kronik (müzmin) ağrılarda daha etkilidir.

Akupunktur ağrısız hastalıklarda da etkilidir. Örneğin: Astım,sigara ve alkol bağımlılığını giderme gibi. İştah kesme ve depresyonda da kullanılmaktadır.

SİNİR BOZUKLUĞU AĞRISINDA

Doku hasarının ortaya çıkmadığı durumlarda da etkilidir. Burada tedavide,duyarlı yapılar normale döndürülerek ve onarıldığında ağrı kendiliğinden geçer. Şöyle bir örnek verelim: Hastanın bir bacağı kalçasından kesik. Fakat hasta başparmağında dayanılmaz bir ağrı duyuyor,bacağı olmadığı halde. Biz buna fantom (hayalet) ağrı diyoruz. İnsan vücudunda dışarıdan gelen uyarılara (input) sinir sistemi tarafından verilen cevaplar bir denge halindedir. Bu kapsamlı ve derin algılara (prorioceptian) sayesinde,ağrısız ve dengeli bir şekilde yaşıyoruz ve güvenliğimizi sağlıyoruz. Hem bütün çevreden (örneğin bastığımız topraktan, gördüğümüz uzaklıktan) haberli oluyoruz ,hem de rahatsız olmadan idareli bir şekilde yaşıyoruz. Kesik ve eksik organlarda,uyarılar beyine taşınmadığı için,daha doğrusu kesik bacaktan sinir sistemine hiçbir uyarım kalmadığı için,bu sefer beyin o bölgeye rasgelen kısmında,ağrı deşarjları ortaya çıkıyor. İşte bunu gidermek için,dışarıdan akupunkturla elektriksel uyarım verdiğimizde bu ağrılar bitmektedir. Dengeyi yeniden sağlamaktadır. Akupunktura göre Yin (parasempotik sistem) ve Yang (spastik sistem) dengede olduğunda,canlılar iyi durumda olacaklardır. AKUPUHKTUR, gebelerde ,emziklilerde,yaşlılara ve çocuklara uygulanabilmektedir. Bu önemli bir avantajdır.

KASIK OTU - FITIK OTU - DAĞ ÇAYI - KIZIL YAPRAK

Aigremoine-Agrimonia eupatoria-Rosacees

Abidin ÇETİN

Tanıma ve bulunuşu: Killi topraklarda 30-70 santimetre boyunda,yuvarlak tek dallı,yaprak rengi kurşinisi yeşil,5 veya 9 dişli yapraklı,Haziran Eylül arası da küçük sarı çiçekli,kılıç köklü,1-2 konik morsu kapçıklı meyve tohumlu,az hoş kokulu,acı tatlı bir çiçektir.

Kullanılan Bölümleri: Çiçekli tepesi, yaprakları gölgede kurutulur.

İçindeki maddeler: Tanen,özyağ,sakız (reçine)

Etki özellikleri: Ağrı kesici, giderici, sıkıştırıcı,idrar söktürücü,yara iyileştirici,ağrı yapan kanpıhtısı ve irin tıkanmalarını açıcı.

Kullanıldığı alanlar: İnsan ve hayvan sağlığı,saç bakımı ve güzellik.

Kan Dolaşımı,kalp,damar: Kan zayıflığı,kansızlık hallerinde günde 2 bardak çayı içilir. Kalp genişlemesi,damar şişi,varis durumlarında uzun süreli 3 bardak çayı içilir.

Sindirim yolları: Ağız,boğaz, geniz,tükürük beziri,akyara (aft),ağrılı yaralarda,soluk kokmasında ağız her gün çayıyla çalkalanır. Karın,bağırsak genişlemesinde uzun süreli günde 3 bardak çayı içilir. Karaciğer şişi (siroz) ve dalak hastalıklarında günde 2-3 bardak düzelinceye kadar çayı içilir. 100 gram kasık otu, 100 gram yapışkan otu çayı 1 bardak açkarnına içilmeye devam edilir. 1 bardak da öğle ve akşam içilir. Şeker hastalığında günde 3 bardak (1 Litre/30 gram),ishalde günde 3 bardak (1 litre/40 gram) 5 dakika demlenip (kaynatılmadan kaynar su eklenip) çayı yapılır.

Solunum yolları: Ses kısıklığında günde 3 kez ağız çalkalanır. (1 litre/100 gram),akciğer genişlemesinde 3 bardak (1 litre/30 gram) çayı içilmeye devam edilir.

Baş ve sinir ağrıları: Diz,bel,bacak sinir ağrıları,romatizma,siyatik,lumbago ağrılarında günde 2 kez çayı içilir (1 litre/30 gram) ve tenekede suyu hazırlanarak yıkanılır (200 gram/1 litre) Göz çapaklanma ve ağrılarında göz çayı ile silinir. Baş ağrılarında (mirgen) bez arasında lapası alna , başa,enseye veya boyuna konulur.

Boşaltım ve üreme yolları: Böbrek, sidik torbası ağrılarında günde 3 bardak uzun süreli çayı içilir. Prostat,husye,rahim şiş ve ağrılarına da iyi geleceği apaçıktır.

Kemik,kas,eklem yapısı: Burkulma, yara,bere,ezik,ur ve kasık fıtıklarında çayı ile sürme,silme,baskı işlemleri yapılır. (1 litre/100 gram) lapası konur,eşit ölçüde kasıkotu,kepek ve sirke ile pişirilir.

Cilt,saç güzelliği: Cilttеki kabarcıklı (bacak,ayak vb.) yaralarda ve şişlerde çayı ile silinir ve lapası konur. Yarık ve çatlaklarda kasıkotu,meşe kabuğu,palamudu (1 litre/40 gram) kaynatılır. Günde 3 kere sürülür,yıkanır. Yaz kırışıklıklarında kasık otu,kaynana dili,avokado armudu,zeytin,badem, susam,haşaş,keten,fındık,fıstık,ceviz yağları ısıtılıp ılıtılarak sürülür.

Kullanım işlem ve biçimleri:

Kasıkotu çayı: 1 çay kaşığı kasıkotu üzerine 4 bardak kaynar su konur. 1 dakika sonra süzülür ve içilir,sürülür,silinir,baskı yapılır.

Kasıkotu yıkanma suyu: 200 gram kasıkotu 10-15 litre soğuk suda 1 gece bekletilir. Sabah kaynatılır. Banyo teknedeki 37.5 derecedeki sıcak suya eklenir,içinde yatılır,vücut,cilt ve saçlar oğulur,yıkanılır.

Kasıkotu merhemi: 2 avuç taze kasıkotu (yaprak ve çiçekli) 250 gram zeytinyağında 15 gün bekletilir veya 3 gün her gün ısıtılarak bekletilir. Ağrı,şiş,yara,çatlak olan yerlere sürülüp ovulur. Yarım bardak su,çay veya limonataya de 10-15 damla damlatılıp içilebilir. Yağı kıvılaştırmak için deiçine tereyağı,kaymak veya,vazelin katılılabilir.

Kasıkotu karaciğer hastalıkları çayı: 1'er çay kaşığı kasıkotu,yoğurtotu,kokulu yapışkanotu üzerine 1 litre kaynar su eklenir. 1 dakika sonra süzülüp içilir. Kalanı soğutucuda en fazla 3 gün saklanabilir.

Son söz: Hoş kokulu,sakızlı,acı bitkilerin ağrı,sızı,sancı,yara,şiş ve urlara iyi geldiği unutulmamalı. Rahatsızlıkları gidermek için hem içeriden,hem dışarıdan kullanılmalı. Öz yağlarının daha etkili ve ölçeğinin daha yüksek olduğu hatırlanmalı. Zehirsiz bitkiler bazı kişilerde yan tesir veya dokunma yaparsa hemen kesilmeli,ara verilmeli ve ölçüsü azaltılmalıdır.

Kaynakça: 1-Secrets et Vertus de Plantes Medicinales Selection du Reader's Digest s.49 2-La Sente a la Parmacie du Bon Dieu Maria Treben s.10 3- Şifalı Bitkiler Ansiklopedisi Ayhan Yalçın s.637

ÇORUMLU YEMEKLER

Selma GÜRSEL

27.sayıdan devam

TOYGA AŞI

Yarım kilo katık,kavrulmamış 3 yemek kaşığı un,bir çay bardağı pirinç (istenilirse yarma), bir yumurta karılır su ilave edilerek karıştırılır. Ateşin üzerine konularak devamlı karıştırılır. Bu karışım devamlı karıştırılmazsa çorba süt kesiği gibi olur. Kaynayan çorba ocaktan indirildikten sonra,bir miktar tereyağı eritilir,yağın içerisine pul kırmızı biber,nane katılır yağ kızdırılır. Kızgın yağ karışımı ocaktan indirilen çorba karışımının üzerine dökülür. Bu çorba Çorum'un düğünlerinin birinci yemeğidir. Düğün yemeklerinin üzerine ayrıca yumurta,un ve su ile katıca yoğrulan hamur serçe parmağı kalınlığında uzunca yuvarlanır kalınlığı kadar keskin bıçakla kesilerek kaynar yağda iyice kızartılır. Çorba servis yapılırken bu kraker çorbanın üzerine serpilir. Düğünlerde bu krakerle beraber yağlı et suyu ile servis yapılır.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için,3 yemek kaşığı un yarım kilo katık (süzme yoğurt),1 çay bardağı pirinç (istenilirse yarma),1 yumurta,1 veya 2 kaşık tereyağı,yeterli kadar pul kırmızı biber,yeterli kadar nane. Krakeri için 1 bardak un ve katı şekilde yoğrulması için yeterli su,krakeri kızartacak kadar yağ.

TUTMAÇAŞI:

Yeşil mercimek,erişte,sarımsaklı yoğurt ile yapılan bir aştır. Yeşil mercimek önceden kaynatılarak pişirilir,ilistirden süzülür. Ocakta su kaynatılınca mercimekler kaynar suya atılır,bir miktar erişte atılır. Erişte pişme kıvamında ocaktan alınarak servis yapılır. Servis tabaklarının üzerine sarımsaklı bol yoğurt dökülerek yenilir.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için,yarım kilo yeşil mercimek, 1 su bardağı erişte,3 veya 5 diş sarımsak,bir bardak yoğurt.

YARMA AŞI

Yarma;bol suda haşlanır. Haşlanan yarmanın üzerine tereyağı istenilirse kuru sovan ve kakırdak ile kızartılır,pul biber ilave edilerek çorbanın üzerine kızgın olarak dökülür ve servis yapılır.

Malzemesi: 2- 3 porsiyon için,bir bardak yarma,2 kaşık tereyağı,1 baş sovan, 2 kaşık kakırdak, bir miktar pul biber.

YOĞURTLU AŞ:

Yarma bol suda haşlanır. Haşlanan yarmaların içine bolca yoğurt özenir servis tabağına veya aşleğenine dökülür.

Mazzemesi: 2-3 porsiyon için,1 su bardağı yarma,2 su bardağı yoğurt.

Bu sayıya kadar sizlere,annemden öğrendiğim aş yani çorbaların tarifini basitçe yaptım. Bana göre; çorbalarımız yeni yeni kültürlerle çoğalmış ve sofralarımızı süslemektedir. Çorum için önemli olan yaşadığımız yüz yılda mahalli olarak pek çok evimizde yapılmaktadır. Ayrıca Çorum'un ilçelerinde çorbalarımız ufak tefek değişikliklerle aynı malzemelerle yapıldığını biliyorum. Şimdi yapılan modern çorbaların mahalli mutfaklarımızdan faydalanarak, fabrikasyon olarak toz haline getirilmiş şekillerinden başka bir şey olmadığına inanıyorum. Bence hazır çorbalar günümüzün çalışan ev kadınlarının eve gelince hemen hazırlanmalarından hazırlama kolaylığında tercih edildiğini biliyorum. Yine bence bizim kendi öz varlığımız çorbalarımızı biraz vakit ayırarak hazırlamamız daha sağlıklı ve vitaminli olarak evimizin sağlığını koruyacağı inancındayım.

Gelecek sayıda ise Çorum'un hamur işlerini tanıtmaya çalışacağım.

Arif ÖZKURŞUNCU'nun Arşivinden

08-12-1951 Cumhurbaşkanı Celal BAYAR
Kız Enstitüsünden Çıkarken

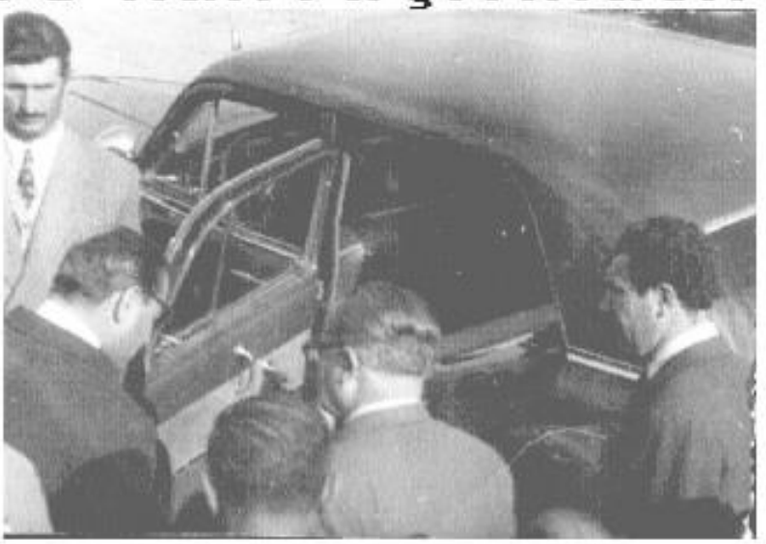

08-11-1955 Başvekil Adnan Menderes
Verem Hastanesinden Çıkarken

09-03-1960 Ulaştırma Bakanı Şemi Ergin
PTT Otomatik Santral Açılış Merasimi

22-03-1962 Milli Eğitim Bakanı Hilmi İncesulu
İl Halk Kütüphanesihden Çıkarken

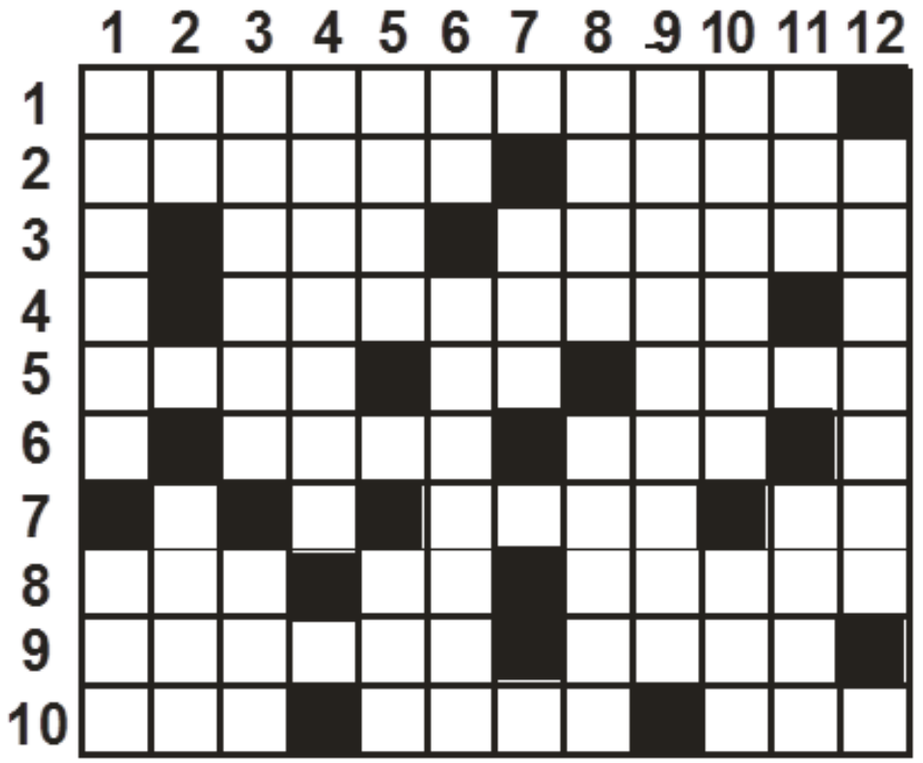

Hazırlayan Erdal ODABAŞ

SOLDAN SAĞA:
1- Geçen ay kaybettiğimiz Çorumlu 2000 Dergisinin yazarı 2- Evren,tüm tabiat - İçten geçirilen niyet,arzu 3- Osmanlı Türkçesi'nde ekmek- Melamilik Meshebine mensup kişi 4-Kuvvetli beyaz ışık veren eter kokulu bir gaz 5- (Tersi) Karadeniz Bölgesinde bir ilimiz -Alimin yumun simgesi-Kominizm ile idare edilen bir devlet 6- Ön Asya'da yaşadığı kabul edilen efsanevi medeniyet - Yere inmiş bulut 7- Şehir planı- Lantanın simgesi 8- Osmanlı Türkçesinde mumhicap hissi-Hollanda hükümet merkezi olan yerleşim yeri 9- Çokluğunu giderek kaybetme - Ölüm cezası 10- Satrançta yenilgi-Bunaklık-Meta.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1-Efsaneye göre tarihte ilk defa uçmayı başaran mitolojik kahraman - Suriye'nin Başkenti 2-İslâm ülkelerinde kullanılan bir hacim ölçüsü-Gök yüzü derinliği 3- Ezan okunan yüksek kule-Donuk renk 4- 57. Hükümetin kısa yazılışı-Eski bir Türk güreşi 6- Litrenin kısa yazılışı-Onarımlar anlamlı bir kelime 7-Özellikle denizlerde kullanılan bir uzunluk ölçüsü 8- Dini yaşantı-Deve mucizesiyle meşhur bir Peygamber 9-Gök gürültüsü meliği 10- Bir gezegen adı- Olgunlaşmamış meyve 11- Eski Türklerde din görevlisi-Işık,pırıltı,nur 12-Albaya eskiden verilen isim.

KUMPANYA SÖZCÜĞÜNÜ BİLMEYENLERE

SALİM SAVCI

01.06.2001 günü Ankara'da Kızılay'da Ankara'nın en yaşlı süpermarketi GİMA'nın kapısında bir levha var:

2001 KUMPANYASI diyor. Benim hemen kaşlarım çatılıyor, oradaki bir gence bu sözcüğü soruyorum.

Çeşitleri arttırmışlar, azıcık da fiyatları indirmişler, kumpanyalarını bizlere duyuruyorlar, diyor. Bu kez ben söz alıyorum:

- Yavrum, o senin dediğin KAMPANYA'dır diyorum. Gençatılıyor:

- Ne fark eder ? Ha kumpanya olmuş, ha kampanya olmuş diyor. Aradaki farkı anlatmak istiyorum, genç başını çelip gidiyor.

T.D. Kurumu sözlüğünü açalım:

KUMPANYA: 1- Daha çok yabancı sanayi, ticaret ortaklı 2- Tiyatro topluluğu (Sayfa 758)

KAMPANYA: Politika, ekonomi, kültür gibi alanlarda belirli bir süredeki etkinlik dönemi (Sayfa 632)

En ünlü bir kuruluş, bu iki sözcüğün doğrusunu yazamıyor. *Türkçe'mizin de canına okuyor. Yazıklar olsun.

---

*Anadilimizin Canına Okuyanlar Salim Savcı Kızılay Adem Yavuz Sk. 11/B Gül Yayınevi Tel:0-212-418 75 41

ÇAMPINAR GAZETESİ İLGİ BEKLİYOR

Çampınar Gazetesi 1984 yılında, bir bayram toplantısında köylünün dileği karşısında, bir gazete yayınlamanın zorluğunu Salim Savcı anlattı. Ama köylü, ısrar etti. Çampınar Gazetesi'nin çıkarılmasına karar verildi. Bu iş Salim Savcı'nın sırtına sarıldı. Salim Savcı, bu gazeteyi üç ayda bir çıkartırken, yılda bir yayınlamaya başladı. Bu yayın hayatı 1999 yılına dek sürdürdü. Mevcut sayıları ciltlendi, Prof. Bahri Savcı Kütüphanesine verildi.

Çampınar Gazetesi, ilk köy gazetesidir. Köyün sorunlarını dile getirir. Her konuyu Çampınarı'ın geleceği açısından ele alır.

Çampınarlılar ÇAMVAK'fı kurdular. Çampınar Gazetesi ÇAMVAK tarafından yayınlanmaya başladı. Her ay yayınını sürdürüyor. Çampınar Gazetesi'ni ÇAMVAK Başkanı, Çampınar Köyü Muhtarı olan Osman Savcı yaşatıyor. Gazete ülke çapında ilgi topladı. Övgüler sürüp gidiyor.

Çampınar Gazetesinin tüm haberleri; Osman Savcı'nın Çampınarlı olma aşkıyla bilgi sayada yazılışından, basılışına, dağıtımına dahi elinden çıkıyor.

Osman Savcı, kızının düğünü için Avustralya'ya gidince herşey aksıyor. Çünkü hiç kimse gazetenin yayınlanmasında sorumluluk almıyor. Yazı gönderenler de kendisine düşeni yaptıklarına inanıyorlar. Sorunlar Osman Savcı'nın önünde kalıyor. Osman Savcı yılmıyor, yine de varım diyor. Ama gazeteye yardım bekliyor. Hem de dört gözle!

AMİNE ANA VE ÇOBAN ABİD (2)

Mehmet ARSLAN

Yer yüzünde analık güdüsünden daha üstün bir güdü bulmak,boş yere beyin gücü sarf etmekten başka bir şey değildir. Can taşıyan bütün varlıklarda,kuşlardan en küçük serçelerde bile bu böyledir. boyuna posuna bakmadan bir serçe,yuvasında bulunan yavruları yemeye yaklaşan bir yılanla baş başa mücadele eder. Gücünün yetmediği yerde bir başka yolları deneyerek yılanı yuvasından uzaklaştırır. Bu hareket anında analık güdüsünün kuvvetini ispat etmez mi ? Kaldı ki;yeryüzünün en mükemmel varlığı başarıya ulaşmasın.

Amine ana;bir yavru uğruna sele yem olmaktan kurtulduktan sonra,bulutlarda gökyüzünden yeryüzüne indirdikleri sudan iplerini yavaş yavaş toplamaya başlar. Bulutlar kömür karası renklerini içlerinde taşıdıkları yağmur damlalarıyla yıkamışlar ve renkleri beyaza dönüşüvermişti. Öbür taraftan Amine ana,halâ olayın etkisinden kurtulamamış ve telaşı devam etmekte. Fakat çoban Abid,yağmur,yaş,dolu ve sel de olsa tabiat ananın kucağında belki yıllanmış,zamana meydan okumuş bir ağacın altında,belki çalı çırpı ve toprakla yapılmış bir gümelenin (*) altında kendisine emanet edilen davar ve sığırları korumakta,onları sağ salim sahiplerine teslim etmekle mükellef olduğunun farkındadır. Yüce Nebi:"Herkes çobandır ve herkes sürüsünden sorumludur" Buyurmamış mı ? Baba çobandır,evlat ve ayalinden sorumludur. Devlet başkanı çobandır,başında bulunduğu millet fertlerinden sorumludur. Millet fertleri yokluk ve acı içine kıvranırken,Devlet Başkanının bunları görmemezlikten gelmesi ve kendi keyfini düşünmesi,mantık ve insanlık yönünden düşünmesi mümkün olmayan bir olaydır. "Dicle kenarında bir koyunu kurt kapsa,sorar onu adli ilahi Ömer'den" dememiş mi ?O büyük insan Hz. Ömer?

Çoban Abid'de işte böyle "Ben sizin davar ve sığırlarınıza gözüm gibi bakacağım,onların kılına bile zarar getirmeyeceğim"diye köy halkına taahhütte bulunamamış mıydı ? İşte bu taahhütten dolayı Çoban Abid,yağmur başından başlayıp,tırmağından çıksa bile,ıslanan elbisesi sırtında birkaç kez kurusa bile sözünde durmalıydı. Ve işte çoban Abid bunu yapmış ve başarmıştı. Köy halkının mallarına canına bakması ve kendi nefsini koruması gibi baktığını ispat etmişti.

Akşamın hüzünlü havası yavaş yavaş içimize dolarken,yine akşamın karanlığı karşı yamaçları kucaklamaya başlayınca,çoban Abid'de köyünün mallarını Karahanlar mevkiinden,Çobanbaşı mevkiine doğru yönlendirmeye başlamıştı. Kara bulutlar artık hırsını almış ve öfkesini yeryüzüne doğru yönlendirmeye başlamıştı.

Çoban Abid,hayvanlarını Çobanbaşından aşağı salarken,bir taraftan da davarların arka tarafını toplamayı ihmal etmiyordu. Etmiyordu çünkü keçiler meşe palamutlarını çok sevdiklerinden bir anda bir ağacın dibinden ötekine kısa zamanda ulaşıyorlardı. Buna mani olmayı ve keçilerin gece ormanda kalıp kurtlara yem olmaması için,çoban Abid bu fiili ustalıkla yapıyordu. Çobanlığın da ustalık isteyen bir meslek olduğu bilinmelidir. Nerede ot çok,neresi bataklık,hayvanlar nereye giderlerse kaybolurlar ? Bunların hepsi tecrübeye ve hayvanların otladığı yerin bir nevi haritasını bilmeye dayanır.

Çoban Abid,hayvanları Küçükdere mevkiine doğru salarken,oturur bir taşın üstüne. Karakoyun hikayesini sihirli parmaklarıyla kavala söyletmeye başlar. Kavalın yanık sesi,karanlığın içinde karşı yamaçlarda yankılanır ve size aynı ile dönmeye başlar. Bu çobanlık lisanında şu anlama gelir:"Ey ahali işte ben buradayım. Allah'ın izniyle bana bir şey olmadı,biraz sonra yanınızda olacağım" demektir.

Çoban Abid,önünde köyün davarları olduğu halde,muzaffer bir komutan edasıyla köye girer. Oğlu uğruna sele kapılan Amine ana,oğlunu köyün girişinde karşılar. Ana oğul birbirlerinin başından geçen olaylardan habersiz kucaklaşır kalırlar. Sanki kırk yıldır birbirlerini görmemiş hissi verir karşıdan onları seyredenlere... Çoban abid'le anası Amine'nin arasında geçen bu olay,mevsimlerden yazdı. Ana Amine'nin diğer oğlu Ahmed'de bu olayı dile getirdi yazdı. İnanmazsan git sor bu olayı köylüye. Onlardan haber alamazsan sor mezarlarındaki ölüye... Bulutlar yağmurları toplayıp gitti, bu olay da burada bitti.

***Gümele: Çalı çırpı ve üzeri toprakla örtülü sığınak.**

ÇAĞIN TEKNOLOJİSİ INTERNET *Mesut ARTAR*

24. Sayıdan Devam

Grup Düzeyinde Haberleşme: Listeler, News

Belirli bir konu etrafında ilgili kişilerin haberleşmesi ve bunun sonucunda yardımlaşma, bilgi aktarma mekanizmalarının başlıcaları: listeler, bülten tahtaları ve Usenet (Network) News'dur.

Listeler

Belirli bir konuda uğrasan insanların haberleşmesine yönelik liste, bulletinboard, mail-reflector gibi mekanizmalar var. Ana işlevi, belirli bir adrese gönderilen mesajın bir grup insana dağıtılmasıdır. İnsanlar, bu mekanizmaya ya kendi istekleriyle abone olurlar, ya da bulletin board ya da news yoluyla okurlar. Bunları çalıştıran yazılımlar, listserv, list-manager, robot-mailer gibi isimlerle bilinirler. Unix ortamında, `sendmail' kanalıyla basit `list manager' kurabilirsiniz. Bazılarında fileserver özelliği de vardır; eski tartışma tutanaklarını ve başka kütükleri de istek üzerine ya da otomatik olarak gönderebilir.

Bitnet dünyasında sadece VM makinalarında çalışan bir `Listserv' programı vardır; ve halen çalışmakta olan 4 sürümü vardır. Bugün Türkiye'de Bilkent, ODTU ve Boğaziçi'nde Listproc, Ege ve ITU'da Bitnet Listserv'i vardır. Turkiye'deki Bazı listeler sunlardir (su anda 136 tane):

listenin sahibi olan kurum, liste adı, liste açıklaması

bilkent, bilisim, Turkiye Bilisim Haberlesme Listesi
bilkent, inet-adm, Internet Servisleri Yonetimi Listesi
odtu, inet-tr, Turkiye Internet Tartisma Listesi
odtu, eu, European Community
ege, bbs-l, BBS sistemleri
ege, borsa-l, Turkiye Ekonomisi ve Borsa Listesi
itu, cc++, C ve C++ Programla Dilleri Listesi
itu, Türkçe-l, Bilim Dili Olarak Türkçe listserv adresleri ise

@bilkent.edu.tr ,@listserv.metu.edu.tr ,@vm.ege.edu.tr , @vm.cc.itu.edu.tr,@boun.edu.tr,@anadolu.net,

Bir listserv'i kullanmayi öğrenmek için o listserv'e `help' komutunu gönderin. Listeler hakkında bilgi almak, listelere abone olmak, çıkmak, opsiyonlarinizi değiştirmek için listserv adresine, ama üyesi olduğunuz listenin üyelerine bir mesaj göndermek istediğinizde listenin adresine gönderiniz.

Listeler `moderated' olabilir, listeye üye olmak liste sahibinin onayına bağlanabilir. Listeye mesaj göndermek listeye üye olmak kosuluyla olabilir. Listeye gelen mesajlar, istenirse, `digest' formatinda yani ya belirli aralıklarla ve/veya yeteri büyüklüğe erişince gönderilir.

Unix ortamında çalısan listproc, tulp, majordomo, smartlist, almanac, mailbase gibi yazılımlar vardır. Eric Thomas bitnet listserv'ini Unix için uyarladı. listproc'un da ticari bir surumu CREN tarafından alındı.

Kurum içi haberleşmede kullanılabilecek BBS sistemleri MH kanalıyla kurulabilir, `discuss' adiyla bilinen bir yazılım var, veya Usenet News kanalıyla da yapılabılır.

Network News

Network News, Usenet News ya da kisaca News olarak bilinen bu haberlesme faaliyeti, dunya elektronik ortamının çeşitliliği, demokratik yapisi ve karmaşıklığının bir kanıtıdır. Internet, BITNET ya da UUCP aglarinda News'i alabilirsiniz.

Surekli olarak yeni news guruplari belirli yöntemle (oneri, tartışma ve oylama) yaratılıyor.

Su anda 8000 civarinda news gurubu var. Turkiye gelen News guruplarının en tepesinde görebildiklerimiz:
alt, bit, biz, clari, comp, ege, gnu, metu, misc, news, rec, sci, soc, talk, tr vb.

Devam Edecek

Mahmut Selim GÜRSEL

İSMAİL PAMUK'A

Denirdi gelen konar,konar geçer demişler.
Sende bir gün geldin,konmuş idin bu dünyaya.
İnanırdın;bilirdin,gideceğim demiştin,
Sende geçen gün gittin,gerçek olan dünyaya

Pamuk gibiydin,gördün dünya gerçeklerini.
Ağlatamadın arkanda kalan herkesleri.
Seni özleyenler olacaktı bilirdin sen.
Bensiz olmaz mı dünya;sanki derdin sen.

Bir yıl öncesinden,demiştin ki bizlere,
Uzatmaları oynuyorum bak ben her halde.
Allah korusun hocam deyince gülerdin sen.
İki uğur,bir Mahmut'u bıraktın geriden.

Seni unuturuz sanma,sen ey Pamuk hoca !
Durdukça yazıların unutulmayacaksın.
Oldukça dünya kadar,zamanlarımız koca.
El oğlu boşa giden zamanımız var sansın.

Beraber olurduk haftada birkaç kez senle.
Kıskanırlardı bizi bir görenler her halde.
Ne konuşurdu diye meraklanırdı herkes.
Bilenler yüzümüze,arkamızdan der ki pes.

İşte dünya bu hocam,bak geliyor son nefes.
Bu dünyada ektiğin,biçtiğin sana kalıyor.
Geride kalanları okuyorlar bak herkes.
Dünyada okumak insana miras kalıyor.

Arkanda kalanlara senden bir selam olsun.
Eşinle,oğlun,kızın bu dünyada şen olsun.
Arkandan ağlamak boş,onlara sabır olsun.
Seni sevenlerle hep kalplerimiz bir olsun.

Sen rahat uyu,o gittiğin esas Vatanda.
Bizleri merak etme,biz aynıyız burada.
Birbirimizin kuyusunu kazarız korkma.
Yaşıyoruz biz bulunmaz bu Cennet Vatanda.

05/07/2001 ÇORUM

Rıza HARDAL

Rahmetli ile bir ay kadar önce şöyle bir söyleşi yaptık. Yeğen;ben iyiyim,sen nasılsın ? Dedi. Bende iyiyim dedim ama İsmail Hocanın rengi değişmişti. Ona ben şöyle bir dörtlük söyledim.

Ne gurbette gezdim,ne de yoruldum.
Ne derdim söyledim,ne de soruldum.
Sırrımı derecek tek seni buldum.
Biz bu yurtta garip kalmışız hancı.

Merhum İsmail Pamuk'un anısına şöyle sesleniyorum:

DÜNYA HALİ

Koca dünya daraldı da daraldı.
Gözlerimde sağı solu aradı.
Sağken dostlarım beni sorardı.
Ezrail pençesini doladı bir gün.

Dünya değirmene benzer.
Arpa,buğday,dene ezer.
Ne çirkin der,ne de güzel.
Demez alır gider bir gün.

Bakın dünyanın halına !
Bugünü komaz yarına
Dört kişinin omuzuna
Yüklenerek gider bir gün.

İster zengin,ister fakir.
Tekke vurur eder zikir,
Beyaz sakal,siyah kakül
Genç,ihtiyar demez bir gün.

Sıfır-elle,seksen-yüz yaş
Ağlaşırlar bacı kardaş
İster barış,ister savaş,
Şehit olur gider bir gün.

Yalan dünya der geçeriz,
Ecel şerbetini içeriz
Bir gün bizlerde göçeriz
Kervanlarım geçer bir gün.

Dünya demek,toprak demek.
Ekmek,biçmek emek gerek.
Konmak,göçmek gitmek gerek
Ne ekersen biçen bir gün.

Dünya bakidir kalır.
Kimi ağlar,kimi gülür.
Rıza'ya da nöbet gelir.
En sonunda ölüm bir gün.
23.06.2001

Yani;bu dünya han misalidir. Gelen konar,giden göçer. Aşağıda İsmail Pamuk'un 1954 tarihinde yazdığı şiirini alıyorum.

İsmail Pamuk;21 Haziran 2001 tarihinde aramızdan ayrılarak Hakkın Rahmetine kavuşmuştur. Kendisine Allah'tan Rahmet,yakınlarına sabır ve başsağlığı dilerim.

AYDINLIĞA DOĞRU

Ladik'te enstitü var dediler.
Yürüdük havzayı,dağları aştık.
Orta Anadolu,Karadeniz'in,
İnsanları ile bir kucaklaştık.

Sabahları harman dalı oynardık
Ege,Marmara'yı,yurdu boyardık.
Ha bizim uşak ile türkü söylerdik
Yurt içinde bu menzile ulaştık

Hem Adana dedik,hem de Erzurum
Sen ben diyerek de yapmadık yorum.
Farkımız mı var ki ? Edirne,Çorum
Bacıya,kardeşe böyle yanaştık.

Tonguç dedik,Yücel dedik,ev kurduk.
Veysel olduk sazı teline vurduk.
Akpınar'la birlik biz akıyorduk
Erdemleşti Ülkem,beraber oldu.

Yabanlar mısıra kötü dadandı
Tarlayı elinden alacak sandı
İsmet Paşa dahi seyirci kaldı
Yılanla,çayanla bir bir dolaştık.

Ülkemde yükselen eserlere bak !
Hasret geri tepti İsmail'e ak
Yarına uzanan çelengi tak
Yıktı karanlığı hep bile aştık.

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 29

Yıl: 4 Sayı:29

ÇORUMLU 2000

ISSN 1301-9945

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Gürsel YAYINEVİ

Fiyatı KDV Dahil 1.500.000 Tl.

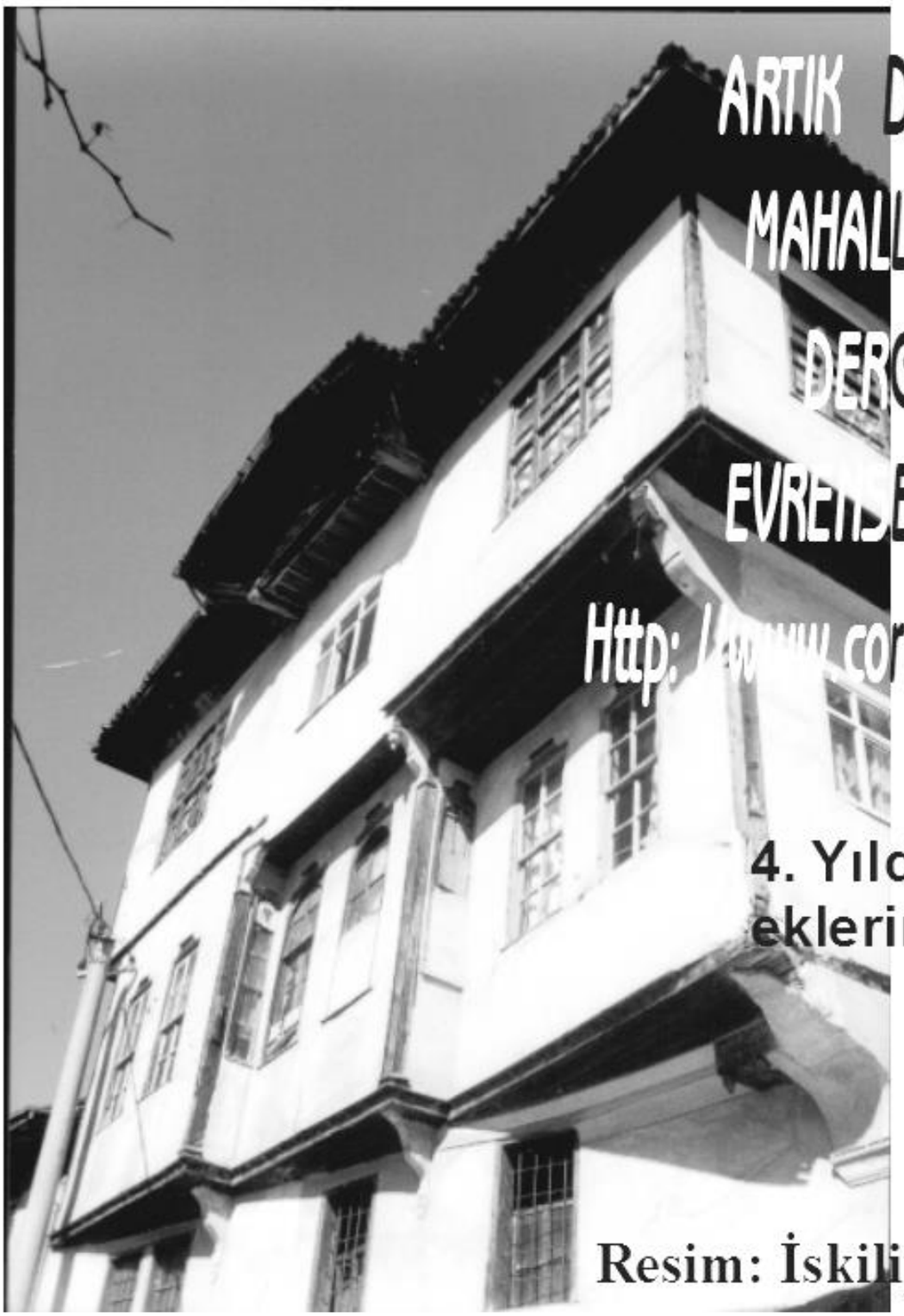

ARTIK DERGİMİZ
MAHALLİ DEGİL.
DERGİMİZ
EVRENSEL OLDU !

Http: //www.corumlu.com

4. Yıldönümümüz
eklerini isteyiniz !

Resim: İskilip Belediyesi

ISSN 1301 - 9945

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Yıl :4 Ağustos 2001 **Gürsel YAYINEVİ** Sayı 29

SAHİBİ ve Mesul Md. Mahmut Selim GÜRSEL

İdare ve yazışma adresi Osmancık caddesi Ölçek İş Merkezi 27 / 34 ÇORUM

mail YAZIŞMA ADRESİ: corumlu2000@yahoo.com

SAYFA: http://www.corumlu2000.com/

İş : 0-364-224 89 13 / Ev:221 66 82 Cep: 0-542-362 20 78

Dizgi ve Mijanpaj **Gürsel YAYINEVİ**

İrtibat:

ADANA	Yalçın GÜRSEL	Tel : 0- 532-340 35 17
ANKARA	Abdullah ÖZÜYAĞLU	Tel : 0- 312 340 81 89
ANKARA	İsmet TEZEL	Tel : 0- 312 432 35 94
İSTANBUL	Suavi Hakan TORAMANLI	Tel : 0- 542 345 88 85
İZMİR	Yılmaz GÜRSEL	Tel : 0- 232 373 37 30

Bu Sayıda:

Sait ALACA ..... Bilgisayar Dünyası 23.s. Birazda Tebessüm 29.s.
Mesut ARTAR ..... Gıda Satın Alırken Nelere Dikkat Etmeliyiz.18.s.
Gürsel BÖREKÇİOĞLU ..... Turizm Ve Bizler 6. Yalnız Başına 32.s.
Recep CAMCI ..... Ağustos Ayı Müslüman Türk Milletinin Zaferlere Damgasını Vurduğu Bir Aydır 20.s.
Uğur CANTÜR ..... Birol Akıncı 34.s.
Hacı CELEBCİ ..... Cezalı Yaşamak 7.s.
İsmet ÇENESİZ ..... Çorumlu ve Şu Bizim Kuşak 7.s.
Uğur ÇINAR ..... Dönülmez Akşamın Ufku 16.s.
Fikret ÇIPLAK ..... Çevremiz Ve Biz 21.s.
Metin DEMİRCİ ..... Şiir Ve Sanatla İlgili Sohbetten Bir Demet 31.s.
Dr. Ali EMİROĞLU ..... Amerikan Zenginleri 19.s.
Eşref ERTEKİN ..... Çorumlu Maniler 24.s.
Şükrü GÜLTEPE ..... İsmail Pamuk Anısına 35.s.
Muzaffer GÜNDOĞAR ..... Dergimizin İki Yazarı Ve İki Yapıt 14.s.
Mahmut Selim GÜRSEL ..... Yarın Bu Günü de Arayacağız 3.s. Menakıb-ı Koyun Baba 4.s.
Selma GÜRSEL ..... Çorumlu Yemekler 28.s.
Rıza HARDAL ..... Ulu Tanrım Beni Davet Eylemiş 36.s.
Zekai İŞLER ..... Festivalin Ardından At Yarışları 8.s.
Erdal ODABAŞ ..... Bulmaca 30.s.
Ulvi ÖĞRETEN ..... Çorum Tarih ve Coğrafyası 2.s.
Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ ..... Deriye Yapıştırılan Ağrılar 26.s.
Mehmet ÖZZİHİNLİ ..... Devlet Demir Yolları 10.s.
Dr. Rıfat PATIR ..... Doktorunuz Yanıtlıyor 25.s.
Salim SAVCI ..... Yabancı Dil İle Öğretime Hayır 11.s.
Av. Teoman ŞAHİN ..... Aydın Düşünceye Katkı Soruları 15.s.
Dr. Sevda TANRIVERDİKLIÇ ..... İshal 24.s.
İhsan TOMBUŞ ..... 1890 Yerleşim Planı (Harita) 13.s.
Raşit YÜCEL ..... Zaferler 17.s.

Dizin Soyadına göre düzenlenmiştir.

NOT : Dergide yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüş ve yorumlar yazarına aittir. Yazılar, yazarından görüş alınmadan kullanılamaz.

Bu sayıya yazı ve reklam vererek katkıda bulunanlara

Gürsel YAYINEVİ teşekkür eder.

Fiyatı: 1.500.000 Tl. Çorum İçin Yıllık 19.000.000 Tl. İl Dışı Yıllık 27.000.000 Tl.

Kapak Fotoğrafı: İskilip Belediyesi

ÇORUM TARİH VE COĞRAFYASI

Ulvi ÖĞRETEN
Tez Sahibi

28 sayıdan devam

Yalnız Arab orduları geldikleri vakit Çorum ne halde idi ?

İslâm ordularının istilası zamanında Çorum Nikonya ismini taşıyordu. Rumlar burayı Farslılara karşı bir kal'a olarak bulundururlardı. Büyük epeyce de kuvvetli bir de kal'ası olduğu <<Çorum'un Fethi ve Melik Danişmend Gazi>> adındaki kitab yazar.

Milli Kütüphane Hafız-ı Kütübi Eşref Efendi bu kitabın Melik Danişmend'in Çorum'u nasıl feth ettiğne kadar olan kısmını istinsah, mütebakiyesini yazamamıştır. Bu eser Çorum'un o zamanki coğrafi vaziyetini tesbit edecek çok kıymetli bir eser olmakla beraber, kimde olduğu öğrenilemedi.

Mir'atü'l- Tevarih müellifi Süleyman Efendi de Melik Danişmend Ahmed'den bahs ederken << Nikonya yani Çorum şehrini zabd etti>> diyor. Hafız-ı Kütüb Eşref Efendideki müstensih kitabda :

<< Mihriban'ın menfuriye kal'asında habs edildiğin casusu Yahya bildirdi. Melik Danişmend Efrumiye'yi gidelim bulalım dedi. Yahya Çorum Kal'asındadır dedi. Melik Danişmend Nikonya'dan yana vardılar >>

Bu eserde Nikonya ve Çorum kal'ası <<Menfuriye>> diye gösteriliyor. Menfuriye her halde kal'ada Mihriban'ın olmasından ötürü bu isim İslâm'lar tarafından verildiği kabul edilebilir.

Mü'ellifi ve yazıldığı tarih meçhul bir eserde << Yankonya>> dan bahs ediliyorsa da bunun nereye aid olduğu tasrih edilemiyor. İhtimâl müteakib sahifelerde Çorum civarında olması lazım gelen Yankonya'ya aid bir malumat vardır.

Çorum memleket hastanesinin hafriyatında <<Nikonya>> yazılı bir altın para toprak altından çıkmıştır. Bu para el-yevm Hamid Şakir bey'in nezdindedir. (*)

Bütün bu âsârdan anlaşılıyor ki Çorum şehri şarkî Roma devrinde Nikonya ismini taşıyan büyük bir şehirdi.

Arab orduları İstanbul üzerine hareket-i askeriyye yapmadan önce Suriye'ye vedâ eden Herakliyus zamanında Farslılar Kızılırmak boylarına kadar ilerleyebilmiş se de He-rakliyus Karadeniz'den inerek onları geriye püskürtmüştür. Bu vak'a gösteriyor ki her iki taraf orduları Çorum üzerinden hareket etmişlerdir, bu harblerden ötürü Çorum epeyce ehemniyetli askeri bir yer olmuştu.

Bişr b. Ertât 653 yılında Likya kıyılarında Rum donanmasını mağlûp ediyorsa da karadan yürüyen ordunun nereye kadar gittiğini tarihler söyleyemiyor.

664 yılında Abdurrahman b. Halid kumandasındaki ordunun Bergama'ya kadar ilerlediğin donanmanın İstanbul kıyısına kadar gidebildiğini Arab tarihleri yazıyor.

Arablar, Arabistan yarımadasından dışarıya çıkmak istemiyorlardı. Hazreti Ömer bu fikirde fazla israr ettiyse de kumandanlar seferde elde ettikleri ganimetlerden ötürü Hazreti Ömer'i ikna ettiler.

Muaviye ise siyasetteki pekliği yüzünden kumandanları ve Arabların ileri gelenlerini bol ihsanlarla kendi tarafına çekti. Arablara daha büyük fırsatlar vermek için büyük seferlere girişti. Ordular her tarafdan yürüyüş yaptılar. Anadoluda'da büyük seferlere atılan Muaviye'nin ordusu tamamiyle bir düşman ülkesi içinde uzun bir yürüyüş yapacağından Bişr kumandasındaki donanma Akdeniz'den anaç kuvvetleri takib ediyordu. Bu düşman ülkesindeki yürüyüşiçin bir kısım kuvvette yancı olarak Karadeniz tarafını muhafazaya me'mûr edilmesi lazım gelirdi. Fakat cenaha me'mûr edilmesi lazım gelen bu kuvvetin hareket-i askeriyyesi için tarihlerde malumat yoktur. Yalnız Suheyb İbn Sinan Hazretlerinin yancılarla beraber bulunduğu anlaşılıyor.

Arab orduları İstanbul üzerine hareket-i askeriyye yapmadan önce Suriye'ye vedâ eden Herakliyus zamanında Farslılar Kızılırmak boylarına kadar ilerleyebilmiş se de Herakliyus Karadeniz'den inerek onları geriye püskürtmüştür. Bu vak'a gösteriyor ki her iki taraf orduları Çorum üzerinden hareket etmişlerdir, bu harblerden ötürü Çorum epeyce ehemniyetli askeri bir yer olmuştu.

Devam Edecek

(*) Müsveddelerimi meydana getirirken sabık sıhhıye Müdürü Hamid Şakir Bey Çorum'da bulunuyordu. Bu paranın memleket müzesinde bulunması çok kıymetli olurdu.

YARIN BU GÜNÜ DE ARAYACAĞIZ !

Mahmut Selim GÜRSEL

Bu günlerde bazı ortalığı karıştıncılar, ülkemiz üzerindeki emellerini gerçekleştirmek için güzel oyunlar ve ekonomik düzenlerle elimizde bulunan her şeyimizi kendi emelleri ve kendi çıkarları için kullanmaya başlamışlar,bizler ise bu oyunlar karşısında her ne hikmetse kendi ufak menfaatlerimiz için göz yumarak büyük bir gaflete düşmüş bulunmaktayız.

Dünyalıklarımızı göz önüne alarak ülkemizin menfaatleri ve çıkarları ile ülkemizin geleceği bu günlerde ipotek altına alınmakta ve daha başka taahhütlerle neredeise açık açık satışa çıkarılma eğilimi göstermektedir. İMF denen dünya ekonomisini idare edenler ülkemizi ekonomik açıdan düze çıkaracaklarını vaat ederek kendi çıkarları doğrultusunda ülkemizi ekonomik bataklığa çekmiş ve bu bataklığın derin çukurunda boğmaya başlamıştır.

Ülkenin milli servetini iç edenleri bilmemize rağmen,bu kuruluş ve şahısları bürokrasinin ağır işlemesi ile takip etme ve geri ödemeleri ufak tefek hediyelerle göz ardı,sümer altı etmeleri ülkemizin zaten kıt olan gelir kaynaklarının çar çur edilmesine sebebiyet vermektedir. Bu gibi büyük borçları olan kurum ve kuruluşlar ile şahısların mal varlıklarına el konulmalı veya ülke içinde veya dışında bulunan paraları ile borçlarını ödemeleri sağlanmalıdır. Şahısları birkaç yıllığına hapis ile gözlem altına almaktansa,onların serbestliği ile borçlarını ödemeleri için takip altında tutulmaları daha mantıklı olacaktır. Eli kolu bağlı,hortumladığı paraları lüks içinde sadece dışarıya çıkamama cezası ile elimize ne geçiyor ? Hiçbir şey. Hortumcular halkımızın mal varlığı olan birikimleri birkaç kişinin zimmetine geçmekten başka bir işe yaramamaktadır.

Bizlerin devletin bekası ve ilerlemesi için,vatandaşlık görevlerimizden vergilerimizi tam ve zamanda vermemiz beklenilmesi tabii bir olaydır. Vergi mükelleflerinin bir iki kalem olması gerek vergilendirilmeleri yerine,onlarca kalemi bulan vergi ödemeleri vergi veren herkesi bunaltmış,hangi vergiyi nasıl geçiştireceği telaşına sokmuştur. Ülkemizin selametliği için seçip gönderdiğimiz vekillerimizin bir an önce "Türk Vergi Sistemini" günün şartlarına uygun hale getirerek,ıvır zıvır vergiler yerine sağlam, takibi kolay,ödeme kolaylığı olan,adil bir vergi sistemi hazırlamaları ve bir an önce tatbikine geçilmelidir.

Seçim sistemi ile, onlarca parti yerine ikiveya en fazla üç partinin ülke idaresine talip olmaları bizler için daha iyi idare edilmemiz,daha etkili yönetilmemiz için elzemdir. Başkanlık sistemi yada yarı başkanlık sistemine geçmemiz ülkemizin yararına,ülke çıkarlarına daha uygundur. Onca yıllar koalisyonlarla idare edilen ülkemizin bugün ne hale geldiğini , Ülke çıkarları yerine partisinin ve partilisinin çıkarlarını koruyan parti başkanlarını hep beraber gördük ve yaşadık. Ülkemizin tek parti ile idare edildiği zamanlarda,doğruları yapan partiler ikinci seçimlerde halkımız tarafından ödüllendirildi. Memnun olunmayan iktidarlar ise sandıkta cezalandırıldığını hep birlikte yaşadık..

Ülkelerin en mühim kanunu olan adli kanunların çalıştırılmaması,çalıştırmak istenenlerin politikacıların baskısı ile görevlerini yapamamaları,tehdit ve baskılara maruz bırakılmaları,üst makamlardaki adli görevlilerin iktidar tarafından seçilmeleri,bazı çürük yumurtaların adli teşkilatın önemini ve gerekliliğini halkın gözünden düşürmeleri adalet sistemini çökertmekte,ülkemiz halkının adalete güvencinin sarsılmasını,hatta güvenmemelerini sağlamaktadır. Adalet sistemi kendi içinde idaresi ile idare edilmesi elzemdir. Okuyup yetişen,adli teşkilatta yükselen personel kendi içlerinde demokratik sistemler içinde en yüksek idarecisini seçer. Kendi idaresini kurar.

Yukarıda azıcık bahsettiğimiz problemler bir an önce ve öncelikle gündeme ve yürürlüğe geçirilmelidir. Bu düzenlemeler bir an önce yerine getirilmedikçe,halkımızın yönetime ve idarecilere güveni yerine gelmedikçe biz ülke olarak,Ülkemiz ve bizler,düz yolda yolumuzu şaşırırız.

***

Birazda ilimizde yapılan bizce yanlışlıklardan birinden bahsedelim. Çevre bilincimiz olduğundan bahseden yöneticilerimiz her ne hikmetse çevremizde bulunan ağaçları,yeni yapılmış beton binaların daha güzel görünmesi düşüncesi ile güzelim ağaçları katlediyorlar. Acaba diyorum;dış güçler bu işleri de mi emirle Türkiye'miz çölleştiriliyor. Yada Çorum bir orman ili,buralardan kesilen birkaç ağaçın ne zararı var diye mi düşünüyorlar bilemiyorum. Yada Ülkemizi ağaçlandıralım diyerek döneleyen birkaç Donkişd'un değirmenlerle savaşmasına karşın,baş Donkişot'un,Çorum temsilcisi Panço acaba neden hiç sesini çıkartmıyor. Acaba yakasında taşıdığı simge olan metal meşepalamudu yaprağını mangal yakarım diyerek mi yakasında taşıyor ? Bunu da bilemiyorum. "**Yarın bugünü de arayacağız**"

1.Sayfa

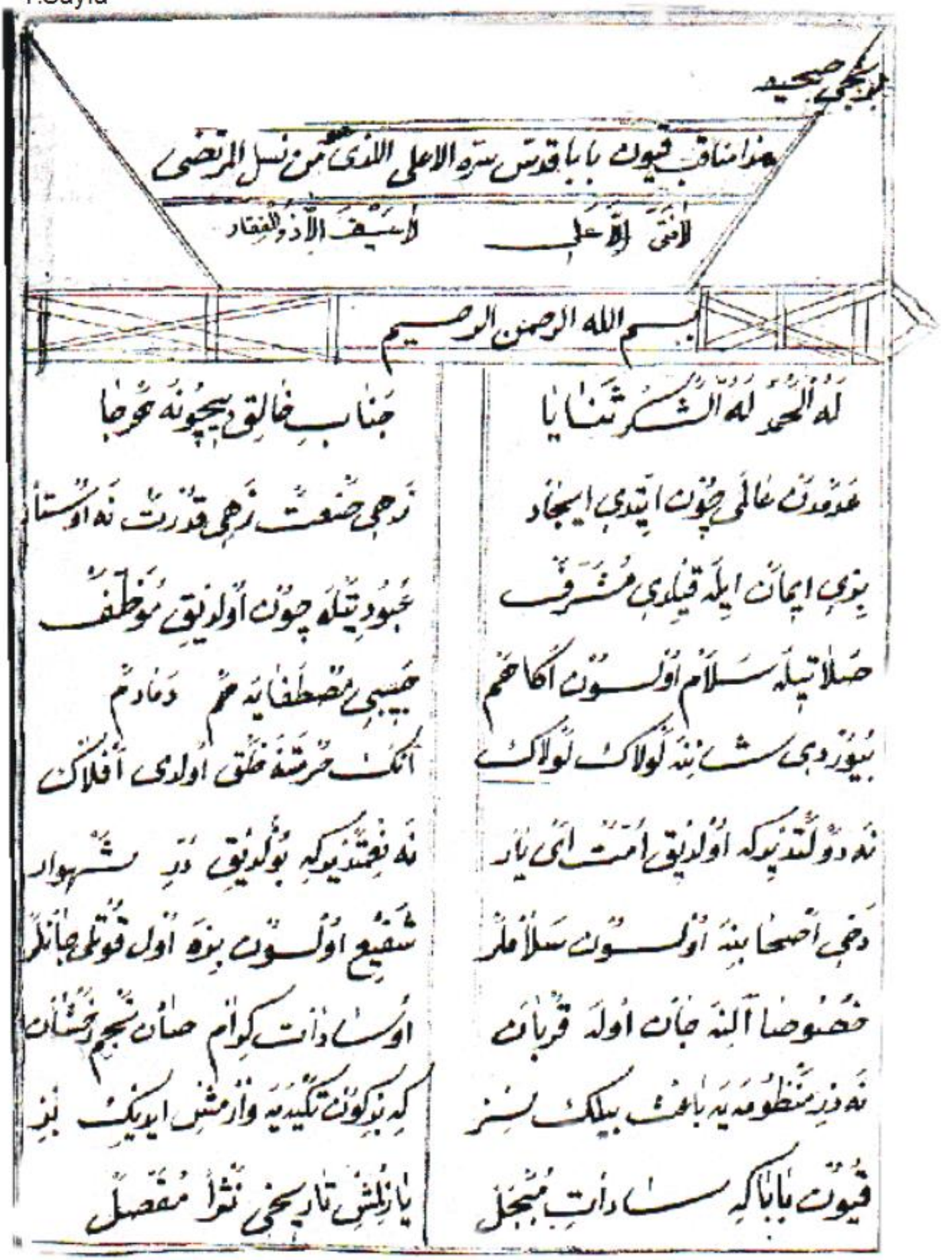

بر نجی صحیفه

هذا مناقب قیون بابا قدس سره الاعلی اللذی هو من نسل المرتضی

لا فتی الا علی لا سیف الا ذو الفقار

بسم الله الرحمن الرحیم

له الحمد له الشکر ثنایا — جناب خالق بیچونه هرجا

عدمدن عالمی چون ایتدی ایجاد — زهی صنعت زهی قدرت نه اوستاد

بزی ایمان ایله قیلدی مشرف — عبودیتله چون اولدیق موظف

صلاتیله سلام اولسون اکا هم — حبیبی مصطفایه هم دمادم

بیوردی شاننه لولاک لولاک — انک حرمتنه خلق اولدی افلاک

نه دولتدیرکه اولدیق امت ای یار — نه نعمتدیرکه بولدیق در شهوار

دخی اصحابنه اولسون سلاملر — شفیع اولسون بزه اول قوتلی جانلر

خصوصا آلنه جان اوله قربان — اوسادات کرام صان نجم رخشان

نه در منظومه یه باعث بیلک سز — که بزکون تکیه یه وارمش ایدیک بز

قیون بابا که سادات مبجل — یازلمش تاریخی نثرا مفصل

MENAKIB-I KOYUN BABA Abdulkadir b. Ahmet

Mahmut Selim GÜRSEL

Kaddesallahü Ali ellezi min nesl-i el-Mürteza (*)
La illa-i feta illa Ali La seyf-ullah illa zülfikar (**)

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM

Leh-ul-hamdü (1) leh-u'ş-şükür (2) Senaya (3)
Canab-ı Hâlik-i (4) bi-çune (5) herca

Adem'den Alemi çün etti icad
Zehi san'at zeni kudret ne üstad

Bizi iman ile kıldı müşerref
Ubudiyyetle (6) çün olduk muvazzaf (7)

Salatıyle (8) selam olsun O'na hem
Habib-i Mustafa'ya hem de-madem

Buyurdu şanına Levlake,levlake (9)
Anın hürmetine halk olundu eflak

Ne devledün ki olunduk ümmet ey-yar (10)
Ne nimetdir ki bulunduk dürr-i şeh-var (11)

Dahi ashabına olsun selamlar
Şefi (12) olsun bize ol kutlu canlar

Hususa aline çan ola kurban
O sadattı kiram san necm-i dirhşan (13)

Ne nedir manzume-i baiş biliniz
Ki bir gün tekkeye varmış idik biz

Koyun Baba ki saadet-i mübeccel (14)
Yazılmış tarihi nesren mufassal (15)

(*)Ali Mürteza neslinden Koyun Baba Menkıbeleri
(**)Genç olarak Ali,Allah'ın kılıcı olarak Zülfikar yeter

(1) hamd etmek,
(2) şükretmek
(3) övme
(4) yaratan,yoktan var eden,Allah c.c.
(5) sebep sorulmaz
(6) kulluk, aşırı bağlılık
(7) kendine vazife verilmiş
(8) sallallahü aleyhi vesellem
(9)Hz. Muhammet'e hitabeh"levlakelevlake lem'a halakt-ül-eflake (sen olmasaydın,sen olmasaydın yeri göğü yaratmazdım) Hadis-i Kutsi"
(10)ümmet dostu
(11)Padişaha layık inci
(12) şefaat eden
(13) parlayan yıldız
(14) saygı gösterilmiş,yüce
(15) tafsilatlı

TURİZM VE BİZLER

Mahmut Selim GÜRSEL

27. Sayıdan devam

KUBBELİ CAMİİ: 1340 tarihinde açıldı. Depremden minaresi zarar gördüğünden dolayı taşlar numaralanarak yeniden yapıldı. Bu günlerde hasarlı raporu olduğu için ibadete kapalıdır.

HIDIRLIK CAMİİ: 1307 tarihinde hizmete açıldı. Hıdırlık diye bilinen yerde bulunmaktadır. Peygamberimizin yakın arkadaşlarından ve ona hizmet edenlerden Suhib-i Rumi'ye saygı nişanesi olarak ilk Defa Hıdır oglu Hayrettin tarafından

yaptırılmıştır Hıdırlık Hayrettinin babasının isminden dolayı sanılmaktadır.

KULAKSIZ CAMİİ: İlk onarımı 1863 tarihinde yapılmıştır. Onarımlar sonucu orijinalliği pek gitmemiştir. Kulaksız Sokakta bulunmaktadır.

İNAYETULLAH CAMİİ: Miladi 1900 yapılmış ahşap bir camidir. Şirin ahşap minaresi vardır.

İLÇELERİMİZ:

İlçelerimizde bulunan tarihi yapılar ve ören yerlerimiz olarak Alacahöyük, Boğazkale ve Ortaköy'de kazı yerleri ve çıkartılan Hitit ve Hitit dönemi öncesi eserler bulunmaktadır.

Ayrıca şirin ilçelerimizde bulunan tarihi eserlerimiz bulunmaktadır. Bunların bizlerce bilinmesine rağmen, pek çok hemşehrimizde bunların sadece isimleri bilinmektedir.

Önce biz bilelim ki; dışarıdan gelenlere bizim ilimizde bunlarda var diyebilelim. Bu bilgilerimiz olmaz sa dışarıdan gelen turistlere veya misafirlerimize nasıl ilimi hakkında bilgiler verebiliriz.

Bizler önce yakın çevremizi, sonra da uzak çevremizi inceleyip öğrenmeliyiz. Bilmediğimiz yarlari görmemiz bizlerin daha bilinçli şehrine sahip çıkan fertler olmamızı sağlayacaktır.

Çorum'un yakın çevresinde bulunan yerleşim yerleri olan, yani Çorum sınırı içinde ve idari teşkilata bağlı olan ilçiliri şunlardır.

Alaca
Bayat
Boğazkale
Dodurga
Kargı
Laçin
Iskilip
Mecitözü
Oğuzlar
Ortaköy
Osmancık
Sungurlu
Uğurludağ ; Ilçeleridir.

Çorum'un bu ilçeleri hakkında birkaç tanesi müstesna, yazılı bir kaynakları mevcut değildir. Bunların bir an önce tanıtımı için gerekli kurumlar veya şahıslar tarafından incelenerek bilgiler basılmalıdır. Bizce şu andaki eldeki bilgiler bile derlenip toparlanmalı ve gün ışığına çıkması sağlanmalıdır. En başit örnek ile diyabiliriz ki, kaymakamlıkların, bele diye başkanlıklarımını birifink için hazırladıkla rı dosyalar ile, tarım müdürlüklerinin, sağlık müdürlüklerinin, nüfus müdürlüklyerinin hazırladıkları bilgiler bir kitap haline gelmesi bile bu an için yeterlidir. Her beş veya on yılda bu bilgilere eksik kalan bilgiler katılarak yayınlanabilirler. Böylece eksik kısımlar zamanla tamamlanır.

ALACA

İLÇE HAKKINDA KISA BİLGİLER:

Alaca; 1919 tarihinde ilçe statüsüne kavuşmuştur. Alaca Çorum merkez ilçeye 50 kilometre uzaklıktadır. İlçe çorum ile Yozgat arasında bulunmakta olup, ilçenin içerisinden Çorum-Yozgat bağlantı yolu geçmektedir. İlçenin yüz ölçümü 1346 km^2 olup deniz seviyesinden 930 metre yükseklikte bulunmaktadır. İlçenin nüfus yoğunluğu %42 olup, 54.558 nüfusa sahiptir. Bu nüfusun 20.575'i Alaca ilçe merkezinde, 33.983'ü Alaca Alaca ilçesine bağlı yerleşim yerlerinde ya-

Alaca höyük Müzesi İçi

şamaktadır. Alaca merkez ilçesinde 7 mahalle vardır. Bunlar; ayhan Mahallesi, Cumhuriyet Mahallesi, Cengizhan Mahallesi, Denizhan Mahallesi, Günhan Mahallesi, Özhan Mahallesi ve Yıldızhan Mahallesi olarak isimlendirilmiştir.

şamaktadır. Alaca merkez ilçesinde 7 mahalle vardır. Bunlar; ayhan Mahallesi, Cumhuriyet Mahallesi, Cengizhan Mahallesi, Denizhan Mahallesi, Günhan Mahallesi, Özhan Mahallesi ve Yıldızhan Mahallesi olarak isimlendirilmiştir.

Alaca ilçesinin; Akçaköy, Akçiçek, Akpınar, Akören, Altıntaş, Avutmuş, Balçıkhisar, Beldepınar, Beştepe, Bolatcık, Bozdoğan, Büyük Camili (Kalımköy) Büyükdona, Büyükkeşlik, Büyükhırka, Büyüksöğütözü, Bahçeli (Güllük) Çal, Çatalbaş, Çatalkaya, Çelebibağ, Çevreli, Çetederesi, Çırçır, Çikhasan, Çomar, Çopraşık, Çöplü, Dedepınar, Değirmendre, Değirmenönü, Dereyazıcı, Dölderesi, Eskiyapar, Erenköy, Evci, Fakılar, Gazipaşa, Gerdekkaya, Geven, Gökören, Öyük, Harhar, Hışım, İbrahim, İmat, İsahacı, İsmailli, Kalecikkaya, Kalınkaya, Kapaklı, Karaçal, Karamahmut, karatepi, Kargın, kamıkara, Kayabüget, Kılavuz, Kılıcı, Kızıllı, Kızılyar, Kızkaraca, Kıllık, Koçhisar, Koyunoğlu, Körpınar, Kuzkışla, Kuyumcusaray, Küçükdona, Küçükhırka, Küçükkeşlik, Külah, küre, Kürkçü, Kuyluş, Mahmudiye

Öyük, Harhar, Hışım, İbrahim, İmat, İsahacı, İsmailli, Kalecikkaya, Kalınkaya, Kapaklı, Karaçal, Karamahmut, karatepi, Kargın, kamıkara, Kayabüget, Kılavuz, Kılıcı, Kızıllı, Kızılyar, Kızkaraca, Kıllık, Koçhisar, Koyunoğlu, Körpınar, Kuzkışla,

Devam Edecek

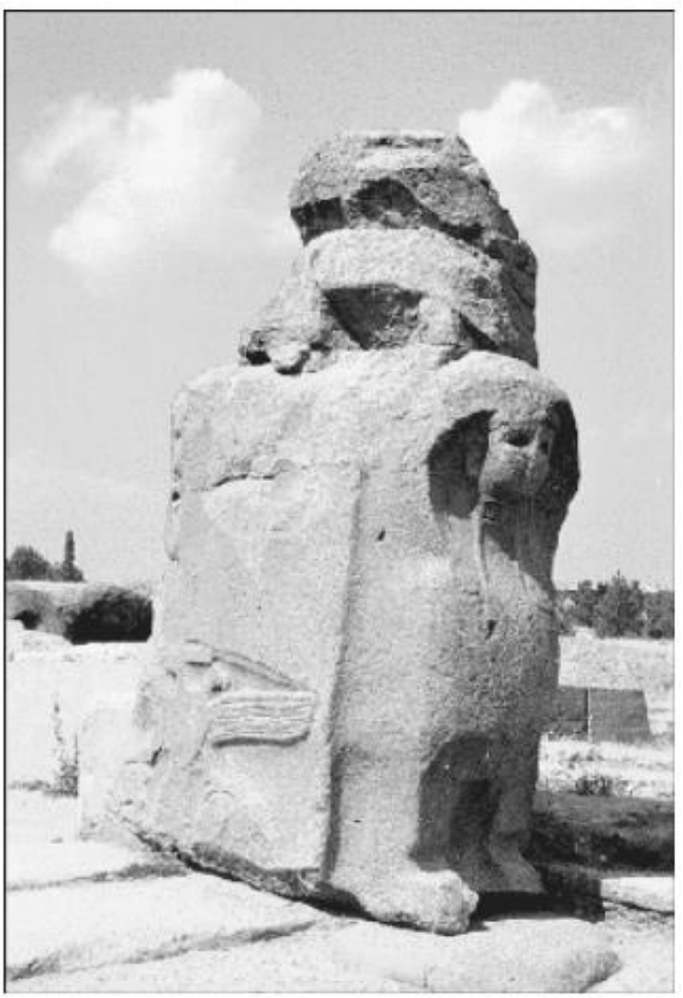

FESTİVALİN ARDINDAN AT YARIŞLARI HAKKINDA

Zekai İŞLER

Festival denince aklıma hep İspanyol diktatörü Franko'nun 3F formülü geliyor. Ünlü diktatör halkını uyutmak için; futbol, festival ve fiesta (boğa güreşleri)'dan yararlanmış.

Bizim Çorum Festivalinin bu olayla hiçbir alakası yok tabii. Bizimki sıradan, masum bir eğence ve sergiden ibaret. Çorum'daki festivalde kalite zaman zaman yükseliyor bazanda çok düşüyor. Bu sene şahit olabildiğim tek etkinlik at yarışları oldu. Müzik programlarının kaliteli olduğunu duydum. Fakat ben sadece izleyebildiğim at yarışları üzerine konuşmak istiyorum. şüphesiz bu eleştiri genele yansıtılamaz.

At denilince de aklıma hep sadakat ve estetik gelir. Atın çok sadık bir hayvan olduğuna dair küçükken okuduğum bir hikayenin bu düşüncemde etkisi var. Atın heybetli fakat güzel görünümü, koşuşundaki ritmik ahenk, hatta yelelerinin, kuyruğunun rüzgardaki uçuşu bile oldukça estetik görünmektedir. Bu güzelliklere atın binicisini de eklemek gerekir. Jokeyin giyiminden, duruşuna kadar bu sanatsal dekora uygunluğu şarttır. Neden ? Çünkü laf olsun diye atları koşturmuyoruz. Bu etkinliğin maksadı göz zevki ile birlikte yarışma heyecanını tatmin edebilmektedir. Bu özelliklerinden dolayı at yarışları, at yetiştiriciliği ile ata binicilik ayrı bir dikkat (özen) gerektiriyor.

Bu seneki festivalde benim seyrettiğim at yarışlarında doğrusu hiç estetik güzellik yoktu. Sonuna kadar yanımdaki bu konuda uzman olan arkadaşımla; Hasan Bey ile söylene söylene seyretmek zorunda kaldık.

Ben burada, görebildiğim eksiklikleri önümüzdeki yıllar için yararlı olur düşüncesiyle dile getirmek istiyorum. çünkü görülen bütün çirkinlikler hem bu yarışları düzenleyen kuruluş hem de şehrimiz adına bir eksikliktir.

Yapılması gerekenleri şöyle ifade edebiliriz:

1- Seyirci olarak şehrin eşrafından, yerli hemen hemen kimseler yoktu. Büyük esnaflara yerli tanınmış kimselere özel davet yapılabilir. Belki de çirkinlikleri gördükleri için at yarışları üçüncü sınıf bir organize ile yapıldığı için kimse rağbet etmiyordur.

2- anlatım ve sunuculuk çok önemlidir. Bu işi bilen kibar, dili düzgün, Türkçe'si yeterli, mikrofonik ses tonuna sahip spiker bulunmalıdır. Yarışçılara "lan" diye hitap eden, kendisine has (özel) hareketlerini mikrofonda yüksek sesle ifade eden kaba, hoyrat bir sunucu elbette itici oluyor.

3- Hakem heyeti kararlı ve uzman olmalı, mikrofon önünde herkesin duyacağı şekilde tartışmamalıdır.

4- Yarışı seyretmek güzel bir duygudur. Ancak herkes (mesela benim gibi) at yarışları hakkında ön bilgi verilmelidir.

5- Seyircilerle yarış pisti iyice ayrılmalı. Meraklı seyircilerin kapattığı pisti ve yarışı izlemek mümkün olmadı. Polis ve zabıta kuvveti buna yeterli olmadı. Bazan de bıktıkları için mücadele etmediler. Boşluklardan olacak görev başında çekirdek yiyen polislervardı.

6- Atlar ve yarışçılar koşu sıraları gelinciye kadar çevrili orta alanda bulunmalı, o bölgeye onlardan başka kimse girmemeli, onlar da dışarıya çıkmamalı.

7- Benim en çok gözümü rahatsız eden ata binenlerin giysileri oldu. Sanki adamlar ahırdan çıkıp gelmişler. Pejmürde kıyafetlerle ata binilir mi ? Biraz maddi fedakarlıkla çok güzel, estetik bir görünüm sağlanabilir. Bunun için; çeşitli boylarda beyaz yada gri keten pantolon temini ile yarıların türüne göre renkli tişörtler ayarlamak güzel olur. mesela "rahvan" bir yarış için yarışçılara "mavi atlet", "dört nala" bir koşu için "beyaz" başka tür için de "turuncu" olabilir. Tişörtlerin arkasına veya önüne sponsor firma reklamı ile yarışçı sırasını belirleyen 1, 2, 3 ... veya 10, 11, 12... şeklinde rakam yazmak, yarışların kolay izlenilmesi için pekala olur.

8- güreşlerde olduğu gibi seyyar ve yüksek tribün konulması iyi olur.

9- Ödül töreni de daha profesyonel ve düzenli olmalı, yarışçı atın üstünden ödül almalı.

Benim tespit edebildiğim eksiklikler bunlar. Demem odur ki; madem böyle ilgi çeken güzel bir etkinlik organize ediliyor. "Bunu ucuza getirelim" düşüncesi doğru değildir. Azıcık masraf yapmalı ama unutulmaz bir güzellik sergilenmelidir. Başka türlü "şehir kültürü" nasıl gelişebilir ?

AMERİKAN ZENGİNLERİ

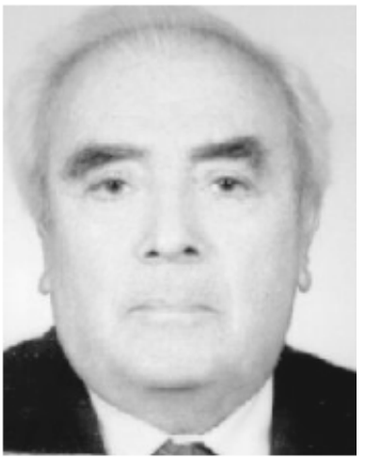

Dr. Ali EMİROĞLU

Amerikan zenginleri,kendi gençlerinden şikayet ediyorlar: Paranız var,engin yaşa gelince kendinize ev bulabiliyorsunuz. Yazları denize,kışları da dağ spor tesislerine gidebiliyorsunuz. Evlerinizde her türlü dayanıklı beyaz eşya mevcut. TV almakta müşkilatınız yok. Hemen hemen hepinizin sevgilileriniz var. Acaba;daha neler istersiniz ? Dünya gençliği bunun çok azına bile hasret çekiyor.

Amerikan Başkanı John Kennedy bunları kabul ediyor da,zenginlerin düşünce tarzına iştirak etmiyor. O da,zenginlere: Sizlerinde evleriniz, kışlık, yazlık, sayfiyeleriniz, otomobilleriniz, uçaklarınız, karılarınız ve metresleriniz var. Bir telefon şirketinin geliri,20 ülkenin milli gelirinden fazla. Daha fazla kazanmak için gayret içindesiniz. Bu parayı ne yapacaksınız ? İşte Kennedy'in katledilişinin sebebi bu sözlerdir. Bu sözlerin doğruluğu,hiçbir zaman ortaya konamayacaktır. Kennedy dünyanın fakir milletlerine yardım edilmesi kanaatini taşıyordu.

Başkanın Adliye Vekili olan kardeşi Kennedy,başkan adayı oldu. Bir konuşmasında o da,fakir milletlerin durumlarına ve Amerikanın servetine temas ett. "Dünyada fakir milletlerine yardım edilmelidir,yoksa bu büyük serveti bize rahat yedirmezler" dedi ve aynı anda kurşunuyedi.

Bir Başkanın Ölümü adlı kitabın yazarı ve başkanı ailesinin arkadaş ve dostu olan zat diyor ki:"Amerika'da büyük zenginler,başkanlara istediklerini yaptırırlar. İstediklerini yapmayıp ve zamana bırakanları da öldürtürler" Görülüyorki; paranın yapamadığı yoktur. Para Amerika'da katilliklerin bile teşvikçisi olabilir.

"Dünyayı pek yakında,30-40 şirket idare edecektir,sözü doğrudur. Sayın Sabancı da bu sözü kullanmıştır. Ben otuz veya kırk dünya şirketi içinde bir Türkün gireceğini düşünmüyorum. Bu dünya büyük şirketleri sadece zengin değil,politize de olmuşlardır. Bunlara Amerika'nın gizli devleti de demek mümkündür. Yaptıkları işlerde hep gizli kalmıştır ve bundan sonra da gizli kalacaktır.

Dünyada şimdilik 182 devlet var. Büyük şirketlere sahip devletlerin başında Amerika lere Rusya çağrılmıştır. G7 lere Rusya çağrılmıştır. Şimdi G8 ler olarak anılıyorlar. Rusya'nın çağrılışı daha politiktir. Rusya'yı idare etmek,komünizmi idareden daha kolay ve daha az masraflıdır deniyor.

Bu G8 lerin dışında ekonomik söz sahibi olunamaz. Bunlarla rekabet edilemez. Bunlarla aşık atılamaz. Bunlar insanları da,devletleri de eritirler. Bunlardan istifade etme aklı,akıl değildir. Bunlar içinde kaybolacaksın. O zaman bu durumu görmek istemiyorsan,"ayı ile yatağa girme" sözünü akılda tutmak zorundasın. Sen istemezsen,onların şerrinden masun kalmak mümkündür.

DEVLET DEMİR YOLLARI

Mehmet ÖZZİHİNLİ

1934 veya 1935 li yıllarında ilkokul talebesiydim. Bir hayli yaramaz bir çocuktum. O zamanlar Çorum Saat Kulesi etraf "Buğday Pazarı" idi. Okuldan çıkar çıkmaz,okulun hademesi beni mağazaya getirip teslim ederlerdi. Çok haylaz olduğum için eve gidince evi karıştırırdım. Evdekiler benim yaramazlığımdan bıkmışlar,okulun hademeleri tembihlenmiş ve ben onların nezaretinde mağazaya getirilir,akşamleyin de eve götürülürdüm.

Saat kulesinin etrafında da zahire (tahıl) tüccarlarının bulunduğu dükkanlar vardı. Bunlardan aklımda kalanlardan: Tombuşoğulları,Battaloğulları,Benderlioğulları,Alaybeyoğulları,Faruk Karabaşoğlu (Faruk Çağlar) Eski Beden Terbiyesi Müdürü Nusret Çağların babası, Azaboğulları vb. bu kimseler o zamanki Çorum'un sözleri geçen tahıl tüccarları idiler.

Bizim mağazada hareketli günler geçerdi. Tüccarların biri gelir,biri giderdi. Hatta eski Milletvekili İhsan Tombuş'a Madanoğlu bir iki saat Fransızca dersi verirdi.

Bir gün tüccarların arasında bir telaş ve dükkandan dükkana gitmeler başladı. Aralarında anlayamadığım tartışmalar,fısıldaşmalar birkaç gün sürüp gitti. Sonradan;ismini hatırlayamadığım Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğünde görevli Tatar Mahalleden bir hemşehrimiz,Çerikli Demiryolu hattının Amasya Demiryolu hattına bağlatma isteğini Çorum'un ileri gelenlerine anlatması ve bu hattın Devlet Tahvillerinin almaları için Ankara'dan bizzat Atatürk görevlendirerek Çorum'a göndermişti. Bu zat Atatürk'ün isteğini tüccarlara anlatmış. Tüccarların telaşının sebebi demiryolunun Çorum'a gelmesi olduğunu sonradan öğrendim. Bu konuşmalara birazda dedikodular eklenmeye başlamıştı. Bunlar"Gelen görevli,Tatar Mahalleli ya,tren istasyonunu Tatar Mahallesine yaptırmak istiyormuş...","Yok tren Çorum'a gelirse,kendileri çiftçinin ekinini istedikleri fiyata alamayacakları ve köylü isterse ekinin trene atıp,istediği yerde satabilme imkanına kavuşması...","köylünün gözünün açılacağı,yeni yeni iş sahalarının açılacağı...","şimdi 10-15 kuruşa günlükle çalışan amelelerin en az,80-100 kuruşa çalışacakları..." vb. dedikodular yayılmaya başladı ve sonunda Ankara'dan Gazi'nin görevlendirdiği hemşehrimizi Çorum'dan kovdular. Böylece Çorum Demiryolundan mahrum oldu. Ben bu hadiselerin can şahidiyim. O zatı Çorum'dan kovanlar bu dünyada cezalarını çektiler,acaba öbür dünyada hallerine olacak.

Seneler sonrası bir yaşlılar sohbetinde rastladım o yaşlılar şimdiki benim yaşımda idiler. Kendi aralarında:"Atatürk'ün Amasya'ya, Havza'ya hatta Merzifon'a kadar gelip te Çorum'a gelmedi " sorusunu birbirlerine sorarlarken kulaklarımla duymuştum.

Bir not: Atatürk tarafından görevlendirilen bu hemşehrimiz;Pastacı Gürsoyların büyüklerinden öğrendiğime göre,ismi Ziya Bey imi ve Gürsoyların Dayıları olduğu,bir ara Milletvekilliği yaptığı,Gazi'nin verdiği bu görevi hemşehrilerine anlatamadığı,yada anlamamalarına üzülerek bir daha Çorum'a gelmediğini,hatta akrabalarını bile bir daha aramadığını söylediler.

YABANCI DİL İLE ÖĞRETİME HAYIR!

06'dan Salim SAVCI

Bu ülkenin insanları çoğunlukla çağdaşlığı benimser. Ama bir yerde;her konuda ayağının üzerine basmayı yeğler. Bunlardan ilki de:

- Eğitim ve öğretimin kısmen,daha ileri adımı olan tamamen yabancı bir dil ile çocuklarımızın,gençlerimizin okumasına kocaman bir HAYIR der. Çünkü yabancı dil ile öğretim yapan kurumlarımız bile o yabancı dilin yabancısı kalıyorlar. O halde konuşmuş olmak her şeyi çözmüyor. Çözeceğine inananlara sormak gerekir.

-Bir yabancı dili iyi öğrendiniz ama,sizin hizmet vereceğiniz insanlar Türk'tür,Türkçe konuşuyorlar. Siz o bilgilerin süs olarak kalmasını düşünmüyorsanız,hizmet vereceğiniz insana onun ana dili olan Türkçe ile anlatmak zorundasınız.

Çocuklarımızın,gençlerimizin;bir,iki,hatta daha fazla yabancı dil bilmesine EVET,ama **okullarımızın, üniversitelerimizin yabancı dil ile öğretim yapmalarına HAYIR diyoruz.** Bu ülkenin çoğunluğu böyle düşünür. Ana dili Türkçe'sine sahip çıkar.

Osmanlı,Osmanlıca'sını tabana dek yayamamıştır. Osmanlıca saray ile devletin dili olarak kalmıştır. Bu gerçek unutulmamalıdır.

Ne olmuştur ? Tabandaki insan Türkçe'sini yaşatmıştır. Halk edebiyatı da böyle doğmuştur.

Türkçe'nin bilim dili olmayacağını söylemek Türkçe'sini iyi bilmemek demektir. Türkçe durmadan gelişiyor. Hatta Türk alfabesindeki sağlamlık nedeni ile İNTERNET DİLİ olmaya adaydır.

Türkçe'nin fototeği ise diğer dillere göre çok güzeldir. Bunu da bilmek gerek.

ÇORUMLU VE ŞU BİZİM KUŞAK

İsmet ÇENESİZ

Çorum Atatürk Lisesinde 09 Haziran 2001 günü "1. Geleneksel Pilav Günü" ve müzikli akşam yemeği yapıldı. İlk defa yapılmasına rağmen her şey çok muntazamdı. Organize şahaneydi. Bunu düşünceden hakikate geçirenlere teşekkürler. Bizim kuşağı da bir araya getirenler,sağ olsunlar. Zor da bir işti.Zoru yiğitler başarırlar.

Çorum ve şu bizim kuşak diyorum da;ben 1930-1940 arası doğumlulardan bahsedeceğim. Önceki ve sonraki doğumlular alınmasınlar. Ben bu 10 senelik arada doğanları daha iyi tanıyorum ve onlarla haşır neşir oldum. (1936 doğumluyum) Şöyle bir düşünüyorum. O zamanki insanların mutluluğunu,dostluğunu,birbirine saygı ve sevgisini,komşuluk ilişkilerini,genç kızların güzelliğini,hanımlığını,delikanlıların yiğitliğini,mertliğini...

Sene 1956-1960 yılları. Pehlivanlar çıkıyor mindere en az 2-3 tanesi Çorumlu, (Ben Hamamözü'nü Çorum'un olarak kabul ediyorum. Onlarda kendilerini Çorumlu sayıyorlar zaten) minderi dar ediyorlar Dünyadaki rakiplerine. Aynı anda minderde 3 tane Türk güreşçi olduğu bir gecede radyodan spiker anlatıyor,o nasıl anlatış,o ne biçim güreş,hâlâ heyecanı içimde. İşte... güreşende bizim kuşaktan,anlatanda. Güreş başlayalı iki dakika olmuş. Celal Atik hasmını tuşlamış. Arkasından bir dakika geçmeden Gazanfer Bilge,ondan hemen sonra baba Yaşar Doğu tuşlamış rakiplerini. Sevinçten göz yaşlarını tutamıyor millet. Spikerin bile ağladığı belli. Radyodan güreşçilerle röportajlar veriliyor,hepsi mütevazı. Allah'a şükrediyorlar. Millete,Vatana,Bayrağa saygı ve minnetlerini defalarca söylüyorlar.

1930 dan önceki doğumlular çok ezilmişler. Yokluğun,savaşın yükünü çok ağır çekmişler. Bizlerde İkinci Dünya Savaşının sıkıntılarını çektik,ama savaşa girmedik. Kötü idare Atatürk öldükten hemen sonra başlamış,o gün bu gündür doğru dürüst idare yüzü görmedik. En büyük talihsizliğimiz meclistekiler o günü düşünürler. Oy düşünürler. Onca emekle kurulmuş KİT'leri oy uğruna talan ettiler. Yandaşlarına pay pay ettirdiler. Bin kişiyle çalışılacak yerlere 8-10 katı insan soktular. Hem de bu imtiyazlar sayesinde üretimi düşürdüler. Üretimin ne olduğunu,imalatın ne olduğunu,eğitimin ne olduğunu bilen hükümetler başımızda. Onlarında yerlerini 5-10 ay içerisinde yozlaşmışlar,palavracılara bırakmışlar.

Devletin paraları,devletin bankaları eşe dosta,akrabaya,oy verene,yandaşlara peşkeş çekildi. İşin kötüsü kocaman Türkiye,o güzelim büyük göl bitinceye kadar idarecilerin,bürokratların haberi olmadı. Yine bizim kuşak zamanında Türkiye yükseldi,hızla gelişti.

Türkiye bu kadar büyük borç batağına,böyle yüksek faizlere, rüşvetlere,yolsuzluklara,1970'li yıllarda bulaştı ve alıştı. Her ay bu yıkım büyüdü. Şöyle Çorumlu bizim kuşak diye bahsettiğim insanlara bakıyorum,eleğinin karşılığından başka bir şey alamayan,çok mühim yerlerde bulunup deveyi hamutuyla yutabilecek durumda iken,az ve temiz kazançlarıyla yetinmiş olduklarını görüyorum.

Nerede bizim kuşağın karayolları,su işleri,KİT'lerde çalışan eli nasırlı,alnı terleyen insanlar ? Artık insanların alnı açık,yüzü ak,sözü ile özü bir olan insanlara hasret kaldık. Allah sonumuzu hayırlı eder inşallah. Allah ağzı dualı kulları yüzü gözü hürmetine hayır dualarımızı kabul ederinşallah.

Sevgi ve saygılarımla.

İhsan Tombuş'un Arşivinden
1890 Çorum Yerleşim Planı

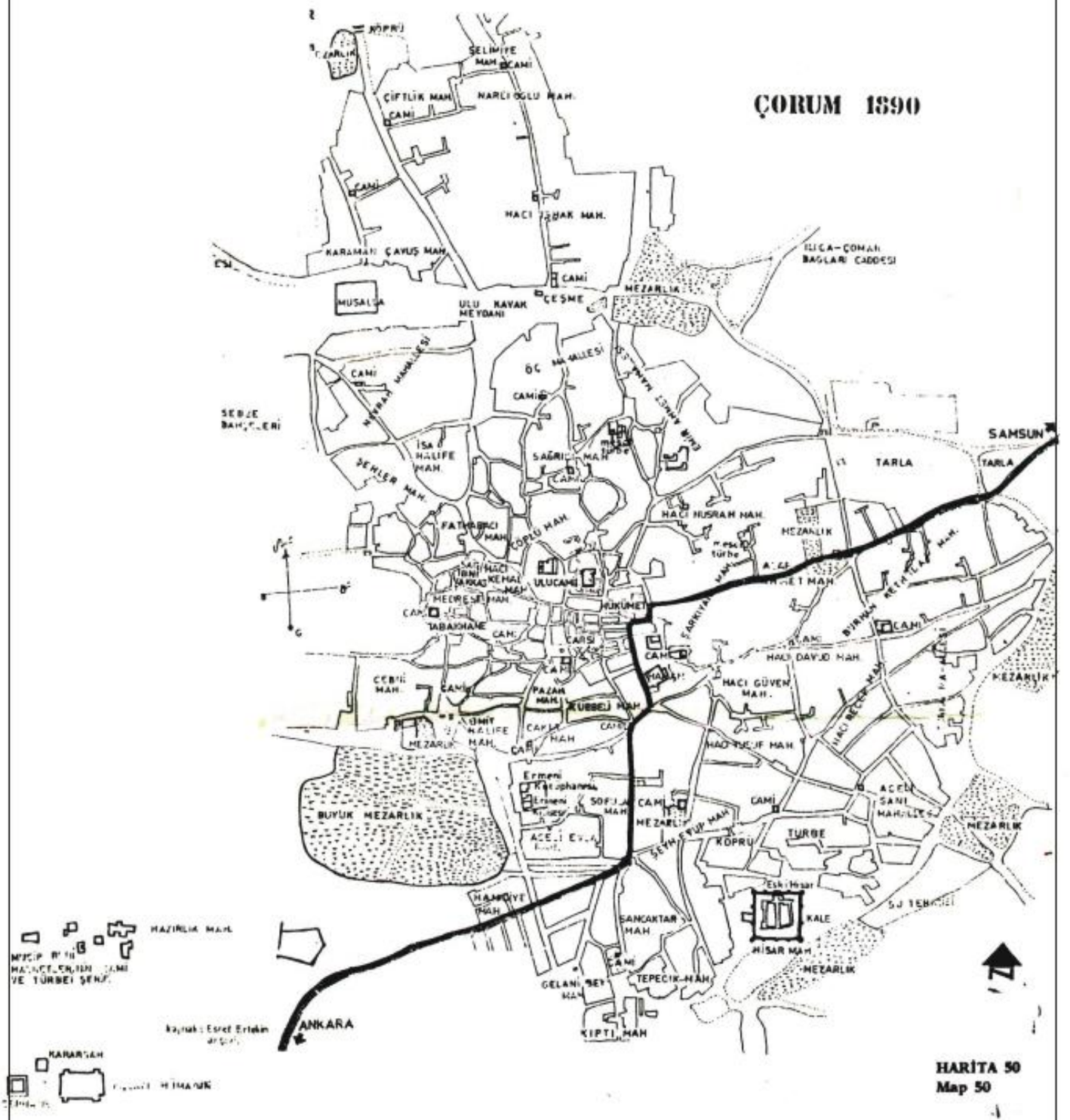

DERGİMİZİN İKİ YAZARI VE İKİ YAPIT

Muzaffer GÜNDOĞAR

KORUMASIZ BAŞKAN
ÜMİT UZEL

Ümit UZEL, 1985-1997 yılları arasında 12 yıl aralıksız Çorum Ticaret ve sanayi Odası Başkanlığı yapmış; Çorum'un kalkınmasında, gelişmesinde ve tanımında büyük katkıları olmuş bir güzel insandır.

O, TSO Başkanlığından ayrıldıktan sonra, çevresindekilerin ısrarı ile Belediye Başkanlığı'na aday olmuşsa da, daha ilk aşamada kaybettirilmiştir.

Böylesine yetenekli, deneyimli, birikimli, başarılı, çalışkan ve erdemli insanlara sahip çıkmak gerekirken; ne yazık ki onları harcıyor ve saf dışı ediyoruz. Ümit UZEL'e de aynısı yapılıyor.

Bazı insanlar için kişisel çıkarlar, her zaman ön plandadır. Onların arkadaşlığı, dostluğu çıkar üzerine kuruludur. İnsanlık ve vefa duyguları gerçek değil, sahtedir. Ümit UZEL de Belediye Başkanlığı seçiminde oyuna getiriliyor. Kendisine ikili oynanıp kaybettirilmesi; sanayideki dükkanının başına dönmesi, Çorum için gerçekten büyük bir yitimdir.

Ümit UZEL gibi birisinin dükkanına kapanıp kalması beklenemezdi elbet. Onun, geçmişteki çalışmalarının birikimlerini, bir aydın sorumluluğuyla kaleme alması ve kitaplaştırması beklenirdi. O da bunu yaptı. Çok da iyi etti. Gelecek kuşaklara, "KORUMASIZ BAŞKAN" adında, gömü değerinde güzel bir yapıt bıraktı.

Bu kitap; 20. yüzyılın son çeyreğinde O'nun, Çorum TSO Başkanı olarak Çorum'a damgasını vurmasının bir belgesidir, dersek abartmış sayılmayız diye düşünüyorum. Gerçi, zaman içinde tarih, her şeyi yerli yerine oturtacaktır. Gerçekleri ve doğruları yazanları da, tarih bir kez daha haklı çıkaracaktır.

Kitabı okuyanlar Ümit UZEL'in, yani bu, Atatürk gözlü sarışın adamın neler yapıp, neler başardıklarını salt öğrenmekle kalmayıp; O'nun birikim ve deneyimlerinden de yararlanacaklardır. Burada kitabı kısaca tanıtmak istiyorum.

Kitabın kimliği: KORUMASIZ BAŞKAN. Birinci kitap. Anılar... dostluklar... ve... Ümit UZEL. Kitabın ön kapağındaki resim Ümit UZEL'i, 1959 yılında Çorum İlköğretmen Okulu'nda lider öğrenci olarak, okulun önünde bir geçit töreninde gösteriyor.

Kitabın arka kapağının üst bölümünde bir fotoğraf var. Bu fotoğrafta Ümit UZEL'i, ilk KOBİ Şöleni'ni yönetirken Prof. Dr. Halil SARIASLAN, Dr. Rüştü BOZKURT, Prof. Dr. Kenan MORTAN ve Prof. Dr. Tamer MÜFTÜOĞLU ile birliktegörmekteyiz. Fotoğrafın altında ise; Adnan BİNYAZAR, Prof. Dr. Kenan MORTAN, Prof. Dr. Halil SARIASLAN, Dr. Rüştü BOZKURT ve Prof. Dr. Tamer MÜFTÜOĞLU'nun Ümit UZEL üzerine yazdığı değerlendirme yazılarından kısa alıntılar var.

Kitabın kapak tasarımını Altan ÖZESKİCİ; düzeltileri Mümtaz İDİL yapmış. Kitap Çorum'da Aydın Ofset'te basılmış. Ancak, böylesine önemli bir yapıta **ISBN numarası alınmamasını**, bir eksiklik olarak nitelendiriyorum.

Kitapta, 150 yazı var. Bunların büyük bir bölümü Ümit UZEL'e ait. O'nun kendi yazdıkları. Diğerleriyse, tanıdıklarının dostlarının, arkadaşlarının yazılarıyla; yerel ve ulusal basında kendisiyle ilgili çıkan yazılardan oluşuyor. Bunların hepsi de, hakkı teslim eden, gerçekleri yansıtan yazılar.

Kitap, tam 400 sayfadan oluşuyor. Kitabın ön kapağındaki birinci kitap ifadesiyle, bitimindeki birinci kitabın sonu ifadesi, yapıtın süreğinin olacağı mujdusunu veriyor. Bu 400 sayfalık kitabın 369 sayfası yazılardan, geriye kalan bölümü ise Ümit UZEL'le ilgili fotoğraflardan oluşuyor. O fotoğraflar ki, Ümit UZEL'in çocukluğundan başlayarak öğrencilik yıllarına; öğretmenliğinden TSO Başkanlığı döneminin sonuna değin, O'nun başarılarını kucaklayan ve yaşamını özetleyen fotoğraflardır. Bırakın Yazıları, resimler bile, bu ATATÜRK GÖZLÜ GÜZEL ADAM'IN yaşamıyla birlikte kendi dönemini belgelemektedir. Ümit UZEL hiçbir şey yazmasa da sadece bu resimleri albümleştirseydi, neler yapıp neler başardığını çocuklar bile anlardı. Bu anı resimler; Çorum TSO Başkanı olarak katıldığı toplantılara, yurt içi ve yurt dışı gezilere, görüştüğü bilim adamlarından iş adamlarına, parti liderlerinden devlet başkanlarına kadar olan kişileri kapsıyor.

Devam edecek

AYDIN DÜŞÜCEYE KATKI SORULARI

Teoman ŞAHİN

1- Gerçek demokrasi gerçekten var mi ?
2- Büyüdüğünde koyun olacağını bilen kuzu ne yapmalı ?
3- Gözle görmeksizin akılla görmek mümkün mü ?
4- Paranın global gücü ve savaş teknolojisin deki gelişme düşünüldüğünde ülkemizin jeopolitik önemi halen devam ediyor mu?
5- Kişi aşık olduğunu nasıl anlar?
6-Neden değerli insanların çoğu önemsiz ve önemlilerinde çoğu değersiz?
7- Ülkemizdeki kralların kaçtanesi çıplak ?
8- Türk milliyetçisi olan bir kişi Yunanistan' da Rum bir anne ve babanın çocuğu olarak dünyaya gelseydi yine Türk milliyetçisi olur muydu ?
9-İdeal bir aydının kaç tane hülyası olmalıdır?
10-Resmi tarihin prangalarını kırmak gençken mi, ihtiyarken mi daha zor ?
11-Aynada gördüğün gerçekten sen misin ?
12-Hz. Alinin yolunda cem, semah, saz, dede, baba olmadığı halde bunlar neden ısrarla Alevilik diye sunuluyor ?
13-Harici ve dahili düşmanların çokluğu ma-salıyla bütçeyi paylaşma sorunu arasında bir bağ var mi ?
14-Empatinin ne olduğunu bilmesek te olur mu ?
15 Kalp naklinde sevgilerden akil olunur mu ?
16-Bakışlardan zeka düzeyi anlaşılır mi ?
17-Hayatında hiç kimseyi beklememiş birisi ;" Bekledimde gelmedin" şarkısından tad alabilir mi ?
18-Mehdi gelecek mi ?
19-Bir başbakanın ayakta yada otururak yazılıyada şifai dem eç vermesi önemli mi?
20-Kanatsız uçup, dilsiz konuşup, kulaksız duyup, gözsüz görebileceğimiz bir yaşam biçimi mümkün mü ?
21-Beyin nakli gerçekleştiğinde ,beynini sat-tığı halde zarar görmeyecek kaç kişi tanıyorsunuz?
22-ALLAH varsa mı daha çok sevinirsiniz ? Yoksa mi?
23-Kurt ile kuzunun, aslan ile ceylanın birlik te otlanacağı; Bir bebeğin yılan deliğinin kenarında oynayabileceği bir dünya mümkün mü ?
24-Adalet ve merhametin hakim olduğu bir dünyayı dua ederek gerçekleştirebileceğine inanan birisi safmıdır ?
25-Trafik kazaları, bebek ölümleri ve fakirliğimiz kaderimiz mi ?
26- Bir günde ortalama kaç soru soruyoruz ?
27-Cennetin en zirvesinde her şey var mi?
28- Üç öğün yemek yemeden yasayamayan insanların ,bir öğün bile kitap okumadan yasayabilmelerinasıl mümkün oluyor?
29- On sekiz yasındaki bir genç "nasıl geçti habersiz o güzelim günlerim" şarkısından duygulanır mı ?
30- Hawking :"Bir gün her şeyi bileceğiz ve Allah'a gerek kalmayacak" diyor. Doğrumu ?
31-Trigonometri yi, cebir I, yerçekimini, kuantum fiziğini bulanları biliyoruz ama fasulyeyi, karpuzu, domatesi bulanları neden bilmiyoruz ?
32-Dörteğilim varsa, beşincisi de mümkünmüdür?
33-Süründen bir koyun kaybolsa yüreğim sızlar diyenler, binlerce faili meçhul katliam karşısında nasıl yasayabiliyorlar ?
34-Şu anda dünyamızda ineklerinkutsallığına inanan kaç bilgisayar mühendisi yaşıyor?
35-Bir sorunun en fazla kaç cevabı olur ?
36-Aydın umudunu hiç kaybetmeyen olduğu halde insanları ölüm orucuna nasıl ikna edebiliyorlar ?
37-Partilere oy verme konusunda kararsızlık ta bir kere kararlı olabilsek acaba ne olurdu ?
38-Soru yanlışsa doğru cevap mümkün mü ?
39-Ruhunu yüceltmek için çiviler üzerinde yatan Hindu yanılıyor mu ?
40-Seçiyor muyuz ? Onaylıyor muyuz ?
41-Ölüm bizler için su içmek kadar gerçeklik olduğu halde neden hep başkaları ölüyor ?
42-Bu dergiyi çıkaran arkadaş maddi çıkarı olmadığı ve manen de çok yorulup yıprandığı halde neden inat edip duruyor?
43-Gerçekliğin kaç tane ölçütü vardır ?
44-Soruyu soranların cevapları bilmesi gerekirmi?
45-Ülkemizdeki bir Müslüman, Hindistan da Hindu bir anne ve babadan dünyaya gelseydi; yine Müslüman olur muydu ?
46-Ben kimim ? Nereden geliyor, nereye gidiyoruz soruları ne yapmalı sorusundan önce mi sonra mı sorulmalıdır ?
47-Sorulacak tüm sorular sorulduğunda hayatin amacı ne olacak ?
48-On iki konsül, on iki asker, on iki havari ve on iki imam arasında bağ varmi ?
49-Bir tek soru sorma hakkiniz olsaydı neyi sorardınız ?
50-BU SORULARI NEDEN SORDUĞUMU KİM BİLİİYOR ?

DÖNÜLMEZ AKŞAMIN UFKU

Uğur ÇINAR

Resim:M.Selim GÜRSEL

"Nam'ı nişane
kalmadı faslı bahardan"
diye başlayan şiirin hemen
ardından "Ağır,ağır
çıkacaksın bu
Merdivenlerden,
eteklerinde güneş
rengi bir yığını yaprak"
şiirine geçiyoruz.

Kısacası;ne
kadar hüzünlü sonbahar
şiiri varsa birbirimize
Şairlerin ve hangi akıma
mensup olduklarına dair
sorular soruyoruz. Hem
keyifli bir yarış , hem de edebiyat sınaması çekiyoruz.

Gün batmaya yakın. Güneş bütün kızıllığını kusuyor şehrin üzerine yavaş yavaş. Sonra gülümsüyor mor dağlar ardına.

Şehrin için için yanan,fakat sonra sönen ateş misali siyah renkli ağır bir örtü gibi yayılıyor gece ve rengi karanlık şehrin üzerine.

Yaşam uzak köylerin noktalaşan gece ışıklarında şimdi ulaşan çakal,kurt ve onlara yanıt veren it ürümeleri ve ötüp duran çekirge... ve birbirine karışan kurbağa vıraklamalarının artık.

Kösedağ. Eteklerine buğday doldurmuş yaşlı bir kadın ağır ağır aşağıya eğilmesini andıran siyahlıkta. Kandilkaya yamaçları da,değirmen savağına tutunmuş bent misali çevreliyor şehri. Şehir gecenin sessizliğinde,sessizlikleri dinliyor.

Hava hafiften esen bir yelle yumuşuyor sonra. Alıp götürüyor bütün kasveti. Şimdi püfür püfür esen sanki yel değil. Şehirde yaşayan bilcümle. Halkın kendi içerisindeki sessizliklerin taşıyıcısı.

Kim bilir kaç kişi kitap okuyor,yazı yazıyor ? İçki içiyor;televizyon seyrediyor, radyo dinliyordur şimdi. Aynı anda,aynı davranışı gerçekleştiren kaç kişi vardır ? Kanatlarını gere gere süzülen bir kartalın,şehri gökyüzünden seyretmesi gecenin koynunda olacak iş mi ?

Şimdi can sesleri yankılanıyor ara sokaklarda. Yedi Sekiz Hasan Paşanın hatırası her vuruşunda acaba kaç kişinin ölüm,doğum,sevda ve benzeri olayın başlangıcı ve bitişini belirledi.

Kısacası bir değil,birkaç tepeden bakılabilir Çorum'a. Şehrin yanan ışıklarının geceye kattığı güzelliği zamanın akıp giden sesleri arasında seyredebilirsiniz. Bu bir aşka dönüşebilir,tutkulusundan.

Hatta şehre aşık bile olanlar çıkabilir "Dün sana bir tepeden baktım aziz Çorum"diye mırıldanabilir.

Şimdi,gece ve Çorum,şehir ve sessizlik ,ışıklar ve izler gibi birçok başlık altında geceyi ve Çorum'a söylenecek çok şeyin olduğunu göreceksiniz.

Bir tuvale,daktilo tuşu yada müzikal bir tınıya dönüştüğünü göreceksiniz zamanın.

Aslında dinlenen gece değil,bizzat kendinizsiniz.

Viyavildi'nin Dört Mevsimi ile değişen gönül ahengi de olabilir.

Velhasıl uzun zamandır yazıdan uzaklaşmanın verdiği sıkıntıyla kendinize iyi bakmanızı ve tekrar buluşmayı sağlık veriyorum.

ANADOLU'NUN SİNESİ

Raşit YÜCEL
Gazeteci Yazar

ZAFERLER

Ağustos ayı zaferlerle doludur.

Bin yıllık tarihimiz bunun unutulmayan sayfaları ile doludur.

2 Ağustos 1914 Birici Cihan Savaşının patlak vermesi ile seferberlik ilan edilir.

3 Ağustos 1545 yılında Estergon Kalesi fethedilir.

5 Ağustos 1552 yılında Turgut Reis Ponza Zaferini kazanır.

7 Ağustos 1917 yılında Muş düşmanı sinesinden atar.

8 Ağustos 1916 da Bitlis düşmanı vatanından kovar.

9 Ağustos I. Kosova Zaferi kazanılır. Sultan Murat Şehit olur.

11 Ağustos 1473 Otlukbeli Zaferi kazanılır.

14 Ağustos 1947 Tarihinde Kıbrıs Barış Harekatı gerçekleştirilir.

15 Ağustos 1551 de Libya'nın fethi gerçekleştirilir.

20 Ağustos 1543 Barbaros Nis Kalesini feteder.

21 Ağustos 1915 II. Anafartalar Zaferinin kazanılması.

23 Ağustos 1514 Tarihinde Çaldıran Zaferinin kazanılması. Yine aynı gün 1921 de Sakarya Muharebesinin kazanılması.

24 Ağustos 1516 Mercidabık Zaferinin kazanılması.

25 Ağustos 1516Tarihinde Yavuz Sultan Selim Haleb'i teslim alışı.

26 Ağustos 1071 Alparslan'ın Romen Diyojen'i yenip Malazgirt Savaşının Anadolu'nun Türklere açılışını sağlaması.

27 Ağustos 1389 da Kosava Meydan Muharebesi.

27 Ağustos 1922 de Afyon düşman çizmelerinden kurtulur.

28 Ağustos 1922 Kütahya alınır.

29 Ağustos 1521 de Belgrat Fethedilir

29 Ağustos 1526 tarihinde Mohaç Zaferi kazanılır.

30 Ağustos 1922 Dumlupınar Muharebeleri zaferle neticelenir,düşman İzmir'den denize dökülür.

AĞUSTOS;zaferler ile dolu dolu yaşanır.

Bin yıllık Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde elli milyona yakınŞehit verilir.

Ve milyonlarca Şehit "İlây-ı Kelimetullah" uğruna,yani Allah'ın dinini yaymak için mücadele edilmiştir.

Bir hilâl uğruna nice güneşler batar.

Sorgusuz-sualsiz Cennete giden kahramanlar geçididir bu.

Bu bir destandır.

Bu bir istiklâl mücadelesidir.

Şan ve şerefle yaşanır.

Zaferler birbirini kovalar.

Ecdadımız adını altın harflerle yazdırır tarihe.

Bunlar sadece okunsun ve övünülsün diye değil,bir emanete sahipçıkılsın diye.

Kan gölüne geldi,Çanakkale.

Cönk Bayırı,Seddülbahir.

"Çanakkale Geçilmez" İmzası kanla yazıldı Çanakkale'ye.

Aylarca bu dereler su yerine kan akıttı.

Ama;verilmedi VATAN!

Nice yiğitler,bıyıkları daha terlemeden toprağa düştüler.

İstanbul Darulfünun'daki öğretmen ve öğrencilerinin yüzde doksana yakını Çanakkale'de namahrem eli değmeden hayata veda ettiler.

Zaferler yazıldı.

Altın harflerle.

Hiç kimse onu silemedi.

Silemeyecekte.

GIDA SATIN ALIRKEN NELERE DİKKAT ETMELİYİZ ?

Mesut ARTAR e-mail:martar@*petekmail.com

Taze Seçin : Meyve ve sebzelerin görünümünün mümkün olduğunca taze olmasına dikkat edin. Çok yağ görünümde, üzerinde lekeler olan ve hafif çürümüş veya üzerine özsuyu bulaşmış sebze ve meyveleri almaktan kaçının. Sadece görünümün gıdanın GÜVENLİ oluğunun bir garantisi olmadığını da unutmayın.

2. Paketi inceleyin : Üzerinde delikler olan paketleri seçmeyin. Eğer taze et veya tavuk paketinden et suyu sızıyorsa, paketi bir başka poşetin içine yerleştirin. Böylece alışveriş arabanıza aldığınız diğer gıda veya malzemeye bulaşmayı önlersiniz. Her zaman balık veya et almadan önce meyve ve sebzeleri satın alın ve naylon poşetlere koyun.

3. Raflardaki Sıcaklığı Kontrol Edin : Soğukta muhafazası gereken bir gıdanın soğuk olmadığını hissederseniz almayın. Varsa, soğutucu ve dondurucu lardaki sıcaklık ölçerleri kontrol edin.
Taze meyve ve sebze<10°C
Et, balık, tavuk <4°C
Süt ve süt ürünleri<2°C
Dondurulmuş Gıda<-18°C

4. Son Kullanma Tarihini Kontrol Edin : Ambalajın üzerindeki son kullanma tarihini okuyun. Bu tarihler yazılırken, gıdanın 4°C veya 2°C sıcaklıklarında saklanacağı dikkate alınır. Bazen raf ömrü sadece tahmini bir değerdir. Bu nedenle gıda bu sıcaklık koşullarında tutulmamışsa, son kullanım tarihinin bir önemi kalmayabilir. Bazen peynir ve meyve sebze gibi gıdalar paketten çıkarıldığında küflenmiş olabilir. Hemen hemen tüm peynir, meyve, sebze, delikatessen salatalar küfle bulaşıktır, ancak gözle görülemez. Zaman içinde küf gelişimi görünür hale gelir. Mümkün olduğunca gıdayı taze alın ve uygun koşullarda muhafaza edin, hazırlayın ve tüketin.

5. Süt Ürünlerinin Tarihini Kontrol Edin : Bu ürünlerde genellikle belli bir tarihe kadar kullanma tarihi yer alır. Bu ürünlerin 4°C sabit sıcaklığında saklanacağı var sayılmaktadır. Eğer sıcaklık 10°C ise, bu ürünlerin muhafaza edilebilirliği 4 kez azalır. Özellikle süt en sıcak kısım olan buzdolabının kapağındaki raflara yerleştirilmemelidir. Kolay bozulabilir nitelikte olan taze süt, et, tavuk, balık gibi gıdalar buzdolabının arka duvarına doğru yerleştirilmelidir.

6. Yumurtaları Kontrol Edin : Markette yumurtalar 4°C'da tutulmalıdır. Oda sıcaklığında bekletilen yumurtaları almayın. Yumurtaların kabuğunda patojen (hastalık yapıcı) *Salmonella enteridis* mikroorganizması bulaşması olabilir ve yumurtanın içine de geçebilir. 7°C'dan daha düşük sıcaklıklarda bu mikroorganizma yeteri kadar nem olmadığı için çoğalamaz. Yumurtalarda kırık, çatlak ve aşırı kir olmamasına dikkat edin. Yumurtanın tazeliğini tavaya kırdığınızda test edebilirsiniz. Genel olarak, tavaya kırıldığında yumurta akının 7.5 cm çapı aşmaması, sarısının ise 0.1-1.3 cm yükseklikte olması gerekir.

7. Taze Balık, Et, Tavuk Seçimi : Etin kırmız* rengine miyoglobin isimli doğal bir pigment neden olur. Bu pigment, doğal boyar madde, hindi ve tavuk etlerinde daha azdır. Genellikle parlak kırmızı renkli sığır eti tazeliğin göstergesidir. Ancak bunun etin GÜVENLİ oluğu ile bir ilgisi yoktur. Etin pişirilmesiyle bu pigmentin rengi kahverengiye döner. Bu renk de mikrobiyolojik yönden etin tehlikesiz olduğunu ifade etmez. Bazen azotlu gübrelerle yetiştirilen sebzelerleet

azotlu gübrelerle yetiştirilen sebzelerle et birlikte pişirildiğinde kalıntı nitratlardan dolayı etin rengi kahverengi-kırmızı olabilir. Kürlenmiş et ürünlerinde de et rengi kırmızıdır. Kürleme işleminde nitrat, tuz, ve ısı kullanılır. Sosislerde nitrit ilavesi çok tehlikeli patojen olan *Clostridium botulinum* mikroorganizmasının gelişmesini önler. Bazen dondurulmuş tavuk bacakları ve kanatları pişirildiğinde renk koyulaşır. Bunun nedeni, tavuğun gözenekli kemiklerinden hemen yakındaki kaslara kanın sızması ve pişirme ile rengin koyulaşmasıdır. Eğer pastörizasyon sıcaklığında pişirme yapılırsa tehlike kalmaz.

8. Donmuş ve Buzdolabında Saklanan Gıdaların Alınması : Bu tür gıdalarda sıcaklık artığını önlemek için alış verişinizin sonuna doğru alın. Dondurucunun dolum çizgisinin altında kalan ürünleri almaya özen gösterin. Eğer paketin üzerinde buz kristalleri varsa gıdanın dondurucuda uzun süre tutulduğunu gösterir. Eğer dondurucuda sıcaklık değişimi ± 9.5°C ise defrost (çözünme) ile donmuş gıdanın yüzeyinde ısınma olur ve sıcaklık yeniden düştüğünde yüzeydeki serbest su donar ve gıdanın yüzeyi su kaybeder. Bu bir kalite sorunudur.

9. Sıcak Delikatessen Tip Gıdaların Seçimi : Bu ürünler 65-66° C'da sunulur. Bu tür gıdaları da alışverişinizin sonuna doğru alın ve patojen canlıların canlı kalabileceğini dikkate alarak en çok 4 saat içinde tüketin. Geri kalan kısımların ise saklamadan atın. Eğer bu gıdaları saklamak istiyorsanız, satın aldıktan 2 saat içinde buzdolabına koyun ve 15 saatten az bir sürede 7°C'a soğuması için 2.5 cm'den daha az kalınlıkta bir kaba aktarın. Aksi halde güvenli görünen bir gıda kusma, ishal ve muhtemelen felce neden olabilir.

10. Makarna, Hububat ve Diğer Kuru Gıdaların Seçimi : Bu ürünler görünür böceklerden ari olmalıdır. Hububat türü gıdalarda böcek yumurtaları bulunabilir. Eğer ılık ve nemli bir ortamda gıdayı saklarsanız bu yumurtalar canlı böceklere dönüşür. Bu ürünleri satın aldığınız raflara da dikkat edin, bulaşmanın olduğunu gösteren ipuçları olabilir.

11. Konserve Gıdaların Seçimi : Kutularda herhangi bir açılma olup olmadığını mutlaka kontrol edin. Kutunun tepesi veya tabanındaki tümsek oluşumları tehlikelidir. Hatalı konserve gıda tüketimi ölüme yol açabilir. Çoğu kez bu bombe oluşumları, gıdanın asitlerin teneke lakı ile reaksiyonu sonucu oluşan hidrojen gazı nedeniyledir. Fakat ne yazık ki *Clostridium botulinum* mikroorganizmasının gelişimi sonucu da olabilir ve bu organizman*n zehirleri ölümcüldür. Bu tür bir konserve kutusunu ne olursa olsun asla açmayın ve geri götürün.

12. Market Alış verişinizin Paketleme : Satın aldığınız malzemeyi poşetlere koyarken, soğuk ve donmuş ürünleri bir arada paketleyin. Taze et ve tavuk paketlerini poşetin en altına yerleştirin. Deterjan gibi kimyasal malzemeleri gıda maddeleri ile aynı poşete koymayın. Bir başkası sizin için poşetlere yerleştiriyorsa, bu şekilde yapmasını isteyin.

13. Gıdayı Eve Getirirken Soğuk Muhafaza : Eğer yolunuz bir saatten fazla ise soğuk gıdalar 10°C'a dek ısınabilir. Bu nedenle alışverişe gelirken arabanızın bagajına içinde buz olan bir soğutucu koymayı ihmal etmeyin. (hele yaz aylarında!)

AĞUSTOS AYI MÜSLÜMAN TÜRK MİLLETİNİN ZAFERLERE DAMGASINI VURDUĞU BİR AYDIR

Recep CAMCI

Değerli okuyucularım !

Bugünkü yazımda Vatan ve Ağustos ayının aziz milletimizin kazanmış olduğu zaferler hakkında olacaktır.

Bugün yeryüzünde yer yüzünde birçok vatan vardır ve bu vatan üzerinde yaşayan bir o kadar milletler vardır. Bunu rağmen bu vatanlar ve milletler değer ölçülüleri bakımından birbirlerinden farklıdırlar. Hele su vatanlar içerisinde bir tanesi vardır ki, toprakları asırlarca onun bekçiliğini yaparların kanları ile yoğrulmuş,hatıraları ise zamanlar içerisinde dolup taşmıştır. İşte bu Vatan Türk Vatanı Anadolu'muz bizim Vatanımızdır. Asırlar boyunca uğuruna akıtılan kanlar onun paha biçilmez değerine değer katmıştır. Bunun içindir ki şehitlerimizin kanı ile göl olmuş vatan topraklarının içine düşen hilal tarihin derinliklerinden kopup gelen bir milletin şerefli bir hatırasıdır ve bu hilal Türk Vatanının hür ufuklarda dalgalandıkça bizi tarihe bağlayacak varlığımız için şeref ve namus kamçısı olacaktır.

Değerli okuyucularım ! Diyorum ki; üzerinde doğup büyüdüğümüz nimetlerden faydalandığımız bu Cennet Vatan sevilmeye,sayılmaya ve korunmaya layık bir vatandır. Onun bir karış toprağı dahi feda edilemez. Bu aziz vatanın müdafaa edilmesi için maddi ve manevi gücümüzü her zaman,her vakit ortaya koymalıyız. Bir taraftan hudutlarımızın ve Milli varlığımızın bekçiliğini yapan Kahraman Ordumuzun teçhizini yaparken bir taraftan da bizi içten ve dıştan yok etmek isteyen gafillere karşı uyanık bulunmak sorumluluğu içerisinde olmalıyız. Çünkü bu Vatan toprakları Aziz Şehitlerimizin kanları ile yoğrula,yoğrula toprak olmaktan çıkmış bizden ve ruhumuzdan bir parça haline gelmiştir.

Merhum Mehmet Akif ne güzel söylüyor:

"Kim bu Cennet vatan uğruna olmaz ki feda !
Şuhedâ fışkıracak toprağı sıksan şuheda"

Değerli okuyucularım ! Milli Tarihimizde Ağustos ayının ayrı bir yeri vardır. 1071 yılında Malazgirt Zaferi ile açılmış olan Ağustos ayı zaferler serisi Otlukbeli, Çaldıran, Mercidabık,Mohaç,1571 yılında Kıbrıs Zaferi ile devam etmiş,1922 yılında Türk Milletinin ve Onun Kahraman Ordusunun zaferi tarihe altın harflerle yazılmış bir kahramanlık destanıdır.

Bu zafer öyle bir zamanda ve öyle bir nâ müsait şartlar altında kazanılmıştır ki;düşmanlarımızın Türk Milletini tarihten sildik dedikleri bir zamanda cereyan etmiştir. Bu gösteriyor ki Aziz Türk Milletinin yaşama azminde olduğunu nâ müsait şartlarda dahi eşşiz zaferler kazanabileceğini gösteren tarihte benzeri olmayan bir kahramanlık örneğidir. Kazanılan bu zaferle düşmanlarımıza öyle bir ders vermiş olduk ki,kaçmaktan başka çare bulamadıkları gibi Vatan Müdafaasında ölümü seve seve göze alan dini ve milli hasletleri icabı kahraman doğup,kahraman ölen fertlerden müteşekkil olan Asil Türk Milletinin yenilemeyeceğini bir kez daha anladılar.

Yine merhum Mehmet Akif'in bu Aziz Şehitlere ve Kahramanlarımızı bakın nasıl vasf ediyor:

"Ne büyüksün ki kurtarıyor tevdihi Bedrin
Arslanları ancak o kadar şanlı idi.
Vurulup tertemiz anlından uzanmış yatıyor
Bir hilal uğruna Ya Rab ne güneşler batıyor.

Kükreyen mağribi akşamları sarsam yarana
Yine bir şey yapabildim diyemem hatırana
Ey Şehit oğlu Şehit,isteme benden makber
Sana avucunu açmış duruyor Peygamber"

Değerli okuyucularım ! Cenab-ı Haktan niyazım Allah için yaşan,Allah için ölen,Allah yolunda hizmet etmenin hazzını duyma ve doyma mutluluğuna erdirsin diyor,bu Büyük Zaferi Aziz Milletimize mutlu kılsın,bu Büyük Zaferin Erinden ve Komutanından Rabbim razı olsun. Tüm Şehitlerimize bol bol rahmet eylesin. Amin.

ÇEVREMİZ VE BİZ

Fikret ÇIPLAK

Canlıların yaşaması;kendilerine yararlı olan maddeleri kendine çekmek,zararı dokunmayan nesneleri de kendisinden atmak mümkün olmaktadır. Canlılar denince insanlar ve hayvanlar değil,tabiat,ağaçlar,bitkiler,otlar ve hatta topraklailâhi doğal denge kanunlarına tabiidirler. Havasız kalan canlılar ölür. Susuz kalan ağaçlar ve bitkiler kurur. Zehirli atıklar,gazlar,zirai ilaçlar hayvanatı ve böcekleri öldürür. Denizlerde,sularda yaşayan balıkları yok eder. İşte bunlar Yüce Allah'ın koyduğu ilâhi tabii dengenin bozulmasının zorunlu bir sonucudur. Bu yazımızda canlıların yaşamını tehdit eden çevre kirliliği, havanın, suyun kirlenmesi,bilinçsiz kullanılması nedeniyle ağaçların,toprağın kirletilip yok edilmesi olayının nedenleri,zararları ve çarelerini anlatacağız.

ÇEVRE

İnsan veya başka bir canlının hayatı boyunca karşılıklı ilişkilerini sürdürdüğü dış ortamdır. Hava,su,toprak,ağaçlar,bitkiler bu çevrenin fiziksel unsurlarıdır. Tabiatta canlıların kendi aralarında ve çevreleri ile olan ilişkileri sağlıklı gelişmesine imkan veriyorsa doğal denge sağlanmış demektir. Aksi halde çevre sorunları karşımıza çıkar.

ÇEVRE SORUNLARI

İnsanların doğal çevre üzerindeki olumsuz zararlı etkileri,doğal kaynakların aşırı,dengesiz ve yanlış kullanımı sonucu ortaya çıkan tahribata denir. Son yıllarda ulusal ve uluslar arası bilimsel kuruluşlar tabiatın ve doğal dengenin ekolojik yapısının korunması için uzun çalışmalar yapmışlar,tabiatın kirlenmesinin nedenlerini,zararlarını ve çarelerini tespit etmişlerdir. Buna göre çevre sorunları dört bölümde incelenir.

HAVANIN KİRLENMESİ

Hava kirlenmesinin ana sebebi; yakıtlardan çıkan zehirli gazlar, dumanlar,sanayi tesislerinin çıkarttığı tozlar ve pis kokulardır.

HAVANIN KİRLENME NEDENLERİ

a) Soba,kalorifer,mutfak ve fabrika Bacalarından çıkan dumanlar havayı % 50-70 oranında kirletmektedirler.

b) Motorlu taşıtların çıkarttığı egzoz gazları havayı % 10-20 oranında kirletmektedirler.

c) Taşıma ve sokak tozları,yıkılan inşaatlar,çöpler havayı % 5-10 arasında kirletmektedirler.

d) Diğer sebepler % 5-10 oranında havayı kirletmektedirler.

Hava kirliliğinin ne kadar tehlikeli olduğunu anlamak için bir misal vermek gerekirse: İngiltere'nin Londra şehrinde 1952-1954 yıllarında kirliliğin sebep olduğu havasızlıktan 5-6 gün içinde 4 bin kişi can vermiştir. Yine Amerika'da Dorna olayları adı altında bilinen bir hadisede insanlar hava kirliliğinden dolayı toplu olarak,kitle halinde ölmüşlerdir. Böylece bu büyük tehlikenin korkunçluğu anlaşılmış çareler aramaya başlamışlardır.

SUYUN KİRLENMESİ

Canlıların yaşaması için suyun önemi tartışılamaz. Yüce Allah C.C. bu gerçeği ifade için Enbiya Suresi 30. Ayette mealen **"Biz her şeye su ile hayat verdik"** demektedir.

SUYUN KİRLENME NEDENLERİ

a) Endüstri tesislerinden atılan zehirli maddeler.

b) Çeşitli zirai mücadele ilaçları,böcek ve yabani ot ilaçları

c) Sun'i gübreler

d) Deterjanlar

e) Büyük şehirlerin dağlar gibi yığılan çöpleri ve kanalizasyon akıntıları ile yer altı ve yer üstü sularını kirletmekte,kullanılmaz hale getirmekte.

Denizlerin kirlenmesinde en büyük etken dev tankerlerle petrol taşımacılığının verdiği zararlardır. 1 litre petrolün 1 milyon litre suyu içilmez hale getirdiği hesaplanmıştır.

1969 yılında Almanya'da Ren Nehrine düşen içi zehirli kimyasal madde dolu bir fıçının nehre düşmesi sonucu 40 milyon balık ölmüştür. Suyun kirletilmesinin de ne feci sonuçlar doğurduğu bu örnekten anlaşılmaktadır.

YERİN,TABİATIN KİRLENME

Toprağın planlanan gayelerin dışında kullanılması,çeşitli mücadele ilaçları ve atıkların toprağı zehirlemesi,erozyonla verimli toprakların denizlere akması,ormanların yok edilmesi ve ağaçların ihmali,tarım arazilerinin inşaat sahası olması,bozuk gecekondu ile düzensiz kentleşme,şuursuz gübreleme toprağı ve canlıları özellikle hayvan cinslerini toplu halde öldürüp yok etmektedir.

GÜRÜLTÜ KİRLENMESİ

Tabii dengeyi bozan ve son yıllarda hissedilir derecede hastalıklara neden olan gürültü kirliliği;ilmi araştırmalarca doğal dengenin bozulmasının nedenlerinden birisi olarak gürültüyü göstermektedirler.

Özellikle stresin ana kaynağı gürültüdür. Havanın kirlenmesi;insanların kavgacı,sinirli,iştahsız,çalışmaya isteksiz ve yorgun olmalarına neden oluyor. Kesinlikle akciğer ve deri kanseri yapıyor. Suyun kirlenmesi,sayılamayacak kadar hastalıklara sebep oluyor ve ani ölümlere yol açıyor. Tabiatın kirlenmesi;hayvanların özellikle kuşların,yararlı böceklerin topluca ölümüne sebep oluyor. Böylece tabiatın hayat dengesi bozuluyor. Tetbirler alınmazsa dünya bir gün yaşanmaz hale gelecektir.

Böylesine ciddi zararlara sebep olan çevre sorunları için alınacak tedbirleri şöyle sıralayabiliriz.: Hava kirliliğini önlemek için,havanın birinci düşmanı karbondioksit yani yakıtların çıkardığı zehirli,öldürücü gazlardır. Çaresi güneş enerjisi gibi gazsız enerji teminidir. Sanayi tesislerinin dumanlarını zararsız hale getirmek için bacaların yüksek ve filtreli yapılması,ısınmada dumansız yakıt kullanılması,egzoz gazının önlenmesi,özenle toprağın ağaçlandırılmasının sağlanması,yeşil alanların çoğaltılması,şehirleşmede binaların yüksek olmayıp rüzgar akımını sağlayacak şekilde yapılması. Suyun kirlenmesini önlemek için: Sanayii artıklarını ve çöplerin sulara dökülmesine mani olmak,bunun için yasal ve ekonomik tedbirleri almak,kanalizasyon sularının temiz sulara karışmasını önlemek,pis su arıtma tesisleri kurup sayılarını çoğaltmak,denizlerde petrol taşımacılığını sıkı kontrol altına almak,içme suyu kaynaklarının çevrelerini kesinlikle ağaçlandırmak, denizleri,körfezleri,koyları ve nehirleri atık ve zehirli atıklardan korumaktır. Tabiatın,yerin kirletilmesini önlemek için tarım arazilerini kesinlikle yerleşim alanı yapmamak,zararlı böcek ilaçların kullanılmasını sıkı denetlemek,doğayı kirletmeyen deterjanlar kullanmak,çöpleri yok edecek çöp arıtma fabrikaları kurmak. Erozyonu araziyi ağaçlandırarak önlemek. Ağaçsız kullanılmayan bir karış toprak bırakmamak. Gürültü standardını tespit edip,gürültü çıkartan araçları bu standarda bağlamak.

Buraya kadar havanın,suyun ve tabiatın kirlenmesinin zararları ve bu zararları önlemek için alınacak tedbirleri anlattık. Bunların hepsi Yüce Dinimiz açısından son derece önemli tedbirlerdir. Hiçbir sistem İslâm Dini kadar insan hayatına ve sağlığına böylesine önem vermemiştir. Sevgili Peygamberimizin şu mübarek sözlerini birlikte ve dikkatle okuyalım. "Cüzamlıdan,bulaşıcı hastalıktan,aslandan kaçar gibi kaçınız. Tükürük ve balgamınızı caddelere ve sokaklara atmayınız. Yoldan gelip geçenlere eza verecek,onları incitecek zararlı şeyleri yoldan kaldırınız. Bunlar olgun imandan bir cüzdür. Bunu yapmayanların imanları tam ve olgun değildir. İnsanlara sıkıntı veren şeyleri kaldırmak sadakadır. İnsanların en hayırlısı,insanlara yararlı olanlardır. Bunu yapanlar Allah'ın rızasını kazanır ve Cennetine girerler"

Görüyor ki;çevre sorunları genelde İslâm'ın yasak ettiği işleri yapmaktan kaynaklanmaktadır. Dinimiz temizliği dinin yarısı,imanın parçası saymıştır. Her türlü hastalık ve zarar buna riayet etmemekten ileri gelmektedir. Buna göre dünyada herkes pis olabilir,pis yaşayabilir;ama Müslüman aslapis olamaz. Havayı,suyu ve tabiatı kirletemez,pis yaşayamaz. Yüce Allah C.C. Bakara Suresi 195. Ayette mealen:"Kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayınız,herkese iyilik ediniz,Allan iyilik edenleri sever" buyuruyor. Bu ayet bizlerin uyacağı en güzel kural olmalıdır.

Kaynaklar:1- Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Meali Alisi Ö.N.Bilmen 2-Tecrid-i Sarih 3- Sahih-i Müslüm 4-Yeni Hutbeler

BİLGİSAYAR DÜNYASI

Said ALACA

CRACKER & HACKER NEDİR?

Net tehlikeler giderek çoğalıyor, bunların başında ise hackerlar yer alıyor. Dikkate alınacak olunursa hackerların saldırıları son iki yıdır 3-4 kat daha artış gösermiştir. Hackerlığı öğrenmek isteyenler internet sitelerinden istedikleri herşeyi öğrenebiliyorlar. Bu işin püf noktalarınıbilen bir kişi hıncını karşıdaki kişinin web sayfasını ele geçirerek alıyor. Türkiye'de olmasa da Amerika'da hackerlara karşı bir sürü önlem alınıyor ve ağır cezalar konuluyor. Bu cezalara aldırış edilmediği gibi 2-3 kat daha artış gösteriyor. Amerikada 1999-2000 yılları arasında tesbit edilen sonuçlara göre 7000 hacker saldırısından dava olduğu tesbitedilmiştir. Hackerlar bilgisayarlarınıza laptop'larınıza girerek sizin bilgilerinizi banka hesap numaralarınızı şifrelerinizi öğrenip sizlere büyük maddi kayıpta verdirebiliyorlar.Buna benzer olaylar Microsoft firmasında da yaşanmıştır.

Bizlerin can ve mal güvenliğini tehdit ettikleri gibi iletişim ağlarımıza da zarar verebiliyorlar.Bankalardan para transferleri yaparak ekanomiye de zararları dokunmaktadır. Eski hackerlar şimdi büyük şirketlerde bilgisayar ağını korumakla görevli...

Crackerlara değinecek olursak onlarda programları kırarakveri hırzlığı yapmaktadılar . Ancak hackerlar crackerlala karıştırıldıkları için kızgınlar.

Bunlardan kurtulmanın yollarını arayacak olursanız bilgisayarınız daki önemli programlarınızı şifreleyerek koruma altına almak bazı kişiler ise hackerların III. Düntya Savaşını başlatacağına inanıyor.

Her türlü sorularınız için e@mail adresim saidalaca@hotmail.com bana yazmayı unutmayın.

İNTERNET SÖZLÜĞÜ:
Edo(ExtendedData Output):Eski model pentium anakartlar üzerinde yer alan 72 pinlik bir ram tipi.
Ethernet:İnternetin yüzlerce katı hızındaki yerel ağ.
Extract:Sıkıştırılmış bir dosyayı açak için kullanılır.
Faq(Frequently Asked Questions):Sıkça sorulan sorular.
Gif: Sıkıştırılmış bir resim formatı
Web(World Wide Web):İnternet sanal bir platform.

BAZI DOS KOMUTLARI:
Cls: Dos ortamında ekrnı temizlemeye yarar.
Dır: Bulunduğunuz dizinin içeriğini dos ortamında görüntüleyebilirsiniz.
Tree: Dizinin içeriğini şema olarak ekrana getirir.
Cd: Dizinin içine geçmek için gerekli komuttur. c:\>cd said (enter) gibi...
Md: Bu komut sayesinde yeni klasörler oluşturabiliriz. Örn: c:\>md said (enter)
c:\>cd casper (enter) yazarsanız ekrana
c:\casper> geldiyse
bilin ki yeni bir dizin oluşturdunuz.

ASC II KOD TABLOSUNDAN BAZILARI:
Alt tuşu ile birlikte rakamları yazarak oluşur.
123 = {
124 = |
125 = }
126 = ~
127 = ▯
178 =
224 = Ó
225 = ß
233 = Ú
251 = ¹
064 = @
036 = $
255 = boşluk bırakmaya yarar.

ÇORUMLU MANİLER

Eşref ERTEKİN

25. Sayıdan Devam

Bahçede barın aldım
Hayvada narin aldım
Yüzüme güle güle
Elimden yarim aldın.

Bahçede barsız adam
Hayvasız narsız adam
Kalaysız kaba benzer
Dünyada yarsız adam.

Bahçede bir gül bitmiş
Garip yol mu yitirmiş
Kömür gözlü sevdiğim
Beni ne tez unutmuş.

Bahçede erik ağacı
Kimi tatlı kimi acı
Ya bulunur ya bulunmaz
Gurbet elde dost ilacı.

Bahçede hasırım var
Tarlada mısırım var
Dürzü deyyusun kızı
Neremde kusurum var.

Bahçede kuzu gördüm
Tüyün kırmızı gördüm
Şeftali pınarında
Sevdiğim kızı gördüm.

Bahçelerde ak üzüm
Yare geçmiyo sözüm
Yarimi görmeyeli
Kan akar iki gözüm.

Bahçelerde al boya
Sevmedim doya doya
Her sabah karşıma çık
Bakayım doya doya.

Bahçelerde al erik
Dallarını eğerik
Bize derler Çorumlu
Biz güzeli severik.

Bahçelerde bal erik
Bal dudaktan emerik
Biz o cinsten değiliz
Ölenecek severiz.

Bahçelerde bal kabak
Açılır tabak tabak
Beni beğenmiyordun
Sevdiğim Cüdama bak.

Bahçelerde baldıran
Gülbenzini solduran
Benim gibi var mola
Yarin elden aldıran.

Bahçelerde enginar
Enginarın dengi var
Enginar senin olsun
Benim güzel yarim var.

Bahçelerde fil bahri
Rüyyamda gördüm seni
Uyandım ki düş imiş
Ağladım zari zari.

Bahçelerde fil bahri
Şöyle hey elin yari
Sen bana yar olmazsın
Yüzüme gülme bağrı.

Bahçelerde geylani
Getir halden bileni
Mınafıkta oturmuş
Filan sevmiş filanı.

Bahçelerde gezemem
Dividim yok yazamam
Billahi yeminliyim
Yeminimi bozamam.

Bahçelerde gül efendi
Güle bülbüller dadandı
Bir güldün aklım aldın
Bir dahacık gül efendi.

Bahçelerde gülüm var
Boyun boyuma uyar
Geçme bizim kapıdan
El ariftir tez duyar

Bahçelerde gülüm yok
Senden gayri yarim yok
Yitme göysüm üstünden
Yapışacak dalım yok.

Bahçelerde ısırgan
Gavurmusun Müslüman
Eğil bir yol öpeyim
Valah billah ısırmam.

Bahçelerde ıtrışah
Boyu uzun kendi şah
İki gönül bir olsa
Ayıramaz padişah

Bahçelerde kestane
Dökülür dane dane
Dünya dolu yar olsa
Seveceğim bir tane.

Bahçelerde madeniz
Döşelidir odamız
Gelirse güzel gelsin
Çirkin almaz mademiz.

Bahçelerde mor bamye
Dikmiş idim yemeye
Sana bir çift sözüm var
Utanıyom demeye.

Bahçelerde mum direk
Suyu nerden indirek
Bir münasip adam yok
Yare haber gönderek.

Bahçelerde pez olur
Gül açılır yaz olur
Ben yare gülüm demem
Gülün ömrü az olur.

Bahçelerde saz olur
Gül açılır yaz olur
Ben yarime gül demem
Gülün ömrü az olur.

Bahçelerde tecir var
Yüreğimde acır var
Sabret yüreğim sabret
Sabır da çok ecir var.

Bahçelerde tek lale
Meylim düştü pek yare
Boğazım bağlı zincir
Elim erse tek yare.

Bahçelerde teteri
Hiç sayman hatırı
Dostumla düşman oldum
Yarim senden ötürü.

Bahçelerde tomates
Ondan olur salata
Eğer kızın vermezsen
Turşu kursun kerata.

Bahçelerde yar olmaz
Hayvalarda nar olmaz
Eğil bir yol öpeyim
Bundan tenha yer olmaz.

Devam Edecek

DOKTORUNUZ YANITLIYOR

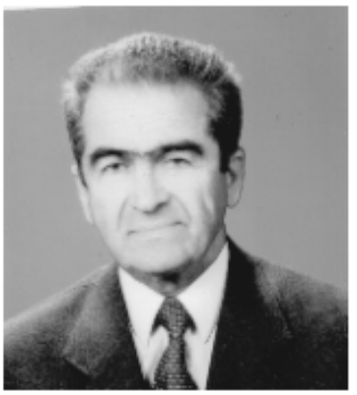

Dr. Rıfat PATIR

BRONŞİT TÜRLERİ

Eskiden hep zatürreeden korkulurdu. Şimdi çocuklarda bronşit var diyince önce bir eyvah diyor sonra da soruları peş peşe diziyorlar.

Bu devirde soğuktan olan bronşitin korkulacak hiçbir yanı yoktur. Bronşit demek nefes borularının bir kısmının iltihabı demektir ki; antibiyotikle çabucak iyileşir. Bir ay sonra olan bronşit değildir. Bir ay önceki hastalıkla ilaçlarla ateş düşmüşse, öksürük başlamışsa, burada eski bronşitin kabahati yoktur. Kabahat aranıyorsa, çocuğu yeniden üşütendir.

Demek ki; çocuk üşürse sık sık ateşli bir hastalığa yeniden yakalanabilir. Diğer tip bronşitlerden mesela sigara bronşiti vardır. Hava kirliliği de bronşite sebep olur.

Mühim olan bronşit, alerjik bronşittir. Başta sigara olmak üzere her türlü tozlar ,is, duman, parfüm ve kolonya, esans kokuları bu cins bronşite sebep olurlar. Bunlarda ilaçlarla iyi olurlar, ama alerji yapan şeyler tekrar karşılaşılırsa yeniden bronşit başlar.

O halde alerjik bronşitten kurtulmanın yolu bronşiti yapan ne ise onu öğrenip ondan kaçmaktır. Bu alerjik bronşitler, diğer soğuktan olanlar gibi ateşli olmazlar.

Ayrıca astım bronşit vardır ki; tedavisi en zor ve sebebi çok zor tespit edilendir. Bu da alerjik bir sebebe bağlıdır. Her şahıs ta başka bir şey bronşit yapar ve hemen aklımıza gelen her şey astım bronşit yapabilir. Yiyeceklerde, kokularda, tozlarda yapabilir.

Astım bronşitte nefes boruları şişer, daralır, balgam varmışta onun çıkması için devamlı öksürük başlar. Astımda balgam yoktur. Zorlama öksürük, biraz köpüklü ifrazat çıkar. Ferahlandım derken yeniden öksürük ve nefes darlığı başlar. En berbat bronşit işte budur ve sebebi bulununcaya kadar devam eder durur.

Astım bronşitin teskin edici güzel ilaçları var tabi. Ama esas tedavi, o şahıs ta astımı ne yapıyorsa onu bulmaktır.

BURUN KANAMASI

Önce hangi hallerde burun kanar, bunu anlatayım. Sonra da çarelerini söyleyeyim:

Burna çarpma veya vurmalar, burunla çok oynama, burun iltihapları, yüksek tansiyon, kanama istidadı, K ve vitaminlerinin eksikliği, kalsiyum eksikliği, burun tümörleri ve lösemi. Bunlar doktor tarafından araştırılıp sebep bulunur. Ona göre tedavi yapılır.

Bize müracaat eden bir hastamızda aşağı yukarı sebep belli. Hastamızımın tansiyonu yükselmiş. Tansiyon demek; damarlarda tazyik yüksek demektir. Bu tazyik neticesi nerede ince, zayıf bir damar varsa orası çatlar ve kanama başlar. Tansiyonlu şahıslarda çok şükür, çok defa burun damarları çatlar. Beyin damarları çatlarsa felç husule gelir. Burunda olursa ehven-i şerdir. Pek korkulmaz.

Bu gibi hastalarımızın yapacakları şey, tansiyonunu kontrol altında tutmak, yükselmesine mani olmaktır. Tansiyon ilaçlarını devamlı alacaktır. Hiç olmazsa ayda bir tansiyonunu ölçtürecektir. Perhizini bozmayacaktır.

Kanama olduğu taktirde telaş etmeden önce tansiyon ilacını alacak, başına, boynuna soğuk pansuman yapacaktır. Kan gelmeyen burunu sümkürerek, soğuk su çekerek temizleyip açacaktır. Sonra parmakla kanayan tarafa 3-5 dakika bastırıp tazyik edecektir. Yine kan durmazsa, bir karış uzunluğunda 2-3 santim eninde temiz bir bezle burun içine tampon yapılacaktır. Kanama yine durmazsa hemen doktoruna gitmesi gerekir. Aslında kanama dursa bile doktorun sizi görmesi, tansiyonunu, ilaçlarını kontrol etmesi elzemdir.

DERİYE YAPIŞTIRILAN AĞRIKESİCİ

Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ
Fizik Tedavi Uzmanı

Deri yoluyla östrojen hormonlu ve yine transdermal kalp ilaçları yaygın olarak kullanılmaktadır. Son olarak,morfin benzeri etki yapan fentanil adlı bir opioid ağrı kesici deriye yapıştırma yoluyla kullanılmaktadır. Hem de üç günde bir değiştirilerek,müzmin ağrı çeken,orta şiddetteki ağrılı (genellikle kanser) hastalarında rahatlıkla uygulanmaktadır. Doğrudan beyine etki eder. Ağızdan alınan ilaçlarda,hastalığın devamlı hatırlanması gibi olumsuz bir hal konusudur. Mide,bağırsak yolundan geçmediği için,bulantı ve kabızlık gibi yan etkiler daha az görülür. Ağız yoluyla alınan morfin benzeri ilaçlarda,ilacın kandaki düzeyindeki dalgalanma olurken,deri yoluyla alınan ilaçlarda sabit bir düzey korunarak,ağrı kesici etkisi hiç eksilmez. Sanılanın aksine,genellikle ilaca bağımlılık geliştirilmemektedir. (Türkiye'de bulunan ilacın ismi Durogessic'tir)

GUT (DAMLA) HASTALIĞI

Dengesiz beslenme hastalığı denilir. Fazla protein alanlarda,şişmanlıkta,aşırı alkol alanlarda,yüksek tansiyon nedeni ile diüretik ilaçlar kullananlarda,şeker hastalarında görülür. Diyet ile ve kandaki ürik asid 9 mg'ı geçerse,Gut Hastalığı görülebilir.

% 70 oranında ayak başparmaklarında ağrılı kızarıklık ve şişlik vardır. Hasta ayağının üzerine basamaz,buz uygulaması ve kuvvetli ağrı kesiciler ile kolsisin adlı ilaçla,şikayetler azalır. El bileği ve ayak bileği ile,el ve ayak parmaklarında,diz eklemlerinde de yüksek oranlarda görülür. Aynı anda birçok eklemde birden tutulmalar olabilir. Gut ataklarında serumda ürik asid yüksek olmayabilir,bu bulgu tanı karmaşasını zorlaştırabilir. Böbrek ürat taşları oluşturabilir. Özellikle,ürik asid toplanmaları demek olan tafüsler kulakta ve dirseklerde görülebilir. Böbrek taş oluşumunu engellemek için,karbonatlı içecekler içilmemelidir.

VİTAMİNLER,KANSERE KARŞI

Alkol ve sigara tüketimi,tüm uyarılara rağmen artmaktadır. Birlikte tüketilmesinde, kanser riski daha da çoğalmaktadır. Özellikle ağız.gırtlak,akciğer.yemek borusu,mide, pankreas ve karaciğer kanserlerinde suçludurlar.

Alkol ve sigara,yalnız kanser yapmakla kalmamakta,ayrıca damar sertliği,damar tıkanıklığı ve kalp hastalıklarında da yol açmaktadırlar. Sebze ve meyveyi az tüketen kişilerde,çoğu kanser türlerinin arttığı görülmüştür. Kurutulmuş ve tuzlanmış balık ile turşu,nitrözaminlere yol açarak kansere neden olurlar.

Çıplak ateşte (mangal kömüründe) kızartılmış et ve balıkta,tam olmayan yanmaya bağlı bazı maddeler oluştuğu için,yemek borusu,mide ve kalın bağırsak taki kanser yapıcıdır.

Yemekle fazla alınan yağın, şişmanlattığını,kanda kolesterolü yükselttiğini, kalp hastalıklarına yol açtığını biliyoruz; peki kanser yaptığını biliyor muydunuz ? Özellikle ay çiçek ve mısırözü yağı gibi poliansatüre yağ kullanan kişilerde, kalın bağırsak, pankreas, meme,prostat ve rahim kanserleri görüldüğü yeni anlaşılan bir gerçektir. Eğer tahıl ve sebze fazla tüketilirse,fazla gelen enerji hareketle yakılırsa ,kanser oluşma oranı azalmaktadır. Ayrıca günlük içilen 2-3 bardak yağsız süt içildiği,kalsiyum tuzları ile safra asitlerini bağlayarak kanser riskini azaltmakta,hem de kemik zayıflaması ve yüksek tansiyonu önlemektedir.

Yüksek kolesterole bağlı olarak gelişen damar sertliğine (Ateoskmeroz) karşı, yüksek dozda (günde 400 ünite) E vitamini kullanılmaktadır. Hatta süt ile birlikte tüketildiğinde daha çok yararlı olduğu anlaşılmıştır. E vitamini;kanser oluşumunu önlemekte kullanılmaktadır. Vücudun bağışıklık sisteminin direncini arttırır,hücre zerlerini ve genleri korur.

Antioksidan olarak bilinen C,E vitaminleri ile A vitamininin bir şekli olan Beta Karoten (Domates,havuç gibi kırmızı besinler de vardır) kanser ve erken yaşlanmanın önüne geçmektedir.

Yaz aylarında 10 dakika kadar güneş banyosu yapmak,tüm yıl boyunca yetecek oranda D vitamini yapılmasına yetiyor. Dolayısıyla meme,kalın bağırsak ve prostat kanserini önlüyor. Tabiki güneşin kanser yapıcı etkisini de unutmamak gerekir. Gençlikte güneşe fazla maruz kalanlarda (özellikle deniz kenarlarında) daha sonraki yıllarda deri kanserine tutulma riski daha fazla görülüyormuş.

Önemli olan dengeli beslenmedir. Tek yanlı beslenme yerine,yağ oranı %20 yi geçmediği,karbonhidrat grubu besin maddelerinin (tahıl ve kepekli un) dışlanmadığı,sebze ve meyvelerinde çok aşırı alınmadığı bir diyet daha önemlidir. Yalnız günlük alınan toplam kalori miktarı azaltılmalı,günlük yapılan fiziksel hareketler çoğaltılmalıdır. Örneğin fazla alınan sebze ve meyve ile dışkılama artacak ve vücudumuzun ihtiyacı olan mineraller de atılacaktır. Yararını vurguladığımız E vitamininin çok fazla alınması da A ve K vitaminlerinin bağırsaktan emilmesini azaltarak yetersizliklere yol açabilir.

İSHAL

Dr.Sevda
TANRIVERDİKILIÇ
Çocuk Sağlığı ve
Hastalıkları Uzmanı

İnsanlarda en sık görülen enfeksiyonların başında yer alan ishal ,çocukluk çağında önemli bir sağlık sorunu oluşturur. Halen gelişmekte olan ülkelerde yılda 3-5 milyar ishal vakası ve ishale bağlı olarak yılda 5-10 milyon çocuk ölümü görülmektedir. Üçüncü dünya ülkelerinde çocukların %15'i üç yaşından önce ishal nedeniyle kaybedilir. Bu ülkelerde beslenme bozukluğunun ishalle beraberliği ve vücut direncini azaltmadaki yeride ölümleri artıran faktörlerdendir.

Ülkemizde istatistiki bilgiler kesin olmamakla birlikte her yıl 1-1,5 milyon kişinin ishale yakalandığı ve çoğunluğu çocuk olmak üzere 30.000 kadar ishale bağlı ölüm olduğu sanılmaktadır.

İshal nedeni bakteriler,viruslar ve protozoa denen mikroorganizmalardır.

Sosyo ekonomik faktörler hatalığın yayılmasında önemli rol oynar.Suların temiz olmayışı kalabalık yaşam, yetersiz hijyenik koşullar ,beslenme eksikliği önemli risk faktörlerini oluşturur.

İshalin ana belirtisi sulu dışkı ve kusmadır. Dışkılamanın sayısı artmış,kıvamı sıvılaşmış,görünüm kanlı veya sümüksü olabilir.Buna ek olarak kusma ve ateş bulunabilir.Artmış sayıda dışkılama ve kusma vücuttan su ve tuz kaybına neden olur.İshalde ölüme yol açan vücuttan su ve tuz kaybıdır.İlerlemesi halinde böbrek yetmezliği gelişir.Annelerin su kaybı belirtilerini tanımaları ve bu durumda mutlaka doktora başvurmaları gerekir.Aşırı susama hissi,göz kürelerinin çökmesi,dilde kuruma idrar yapmada azalma önemli su kaybı belirtileridir.

Sevgili anneler; Evde ishal tedavisinin genel kuralı su ve tuz kaybını önlemek için bol su vermektir.Önerilen sıvılar: su,pirinç, suyu ayran ,elma ve şeftali suyu gibi sıvılardır.Altı aydan küçük ve henüz ek gıda başlanmamış bebeklerde emzirme sıklaştırılır.Bebek alırsa emzirme aralarında kaynatılmışlık su verilir.

Ek gıda alan büyük çocuklara yağsız çorbalar özellikle yoğurt ve pirinçle hazırlanan çorbalar verilebilir.Yarı katı veya katı gıda alabilen çocuklar sindirimi kolay ve enerjiden zengin gıdalar (et, balık,yoğurt,peynir,sebze püreleri,haşlanmış patates ve muz) almalıdırlar .Şeker yerine nişastalı yiyecekler(özellikle tahıllı gıdalar)tercih edilir.Öğünler az fakat sık olarak verilmeli ishal geçtikten sora birkaç hafta ek öğün verilerek çocuğun kaybettiği büyümeyi yeniden yakalaması sağlanmalıdır.Her ishalli dışkılamadan sonra 2 yaşın altındaki çocuklara ½-1 çay bardağı ,2yaşından büyüklere ½-1 su bardağı su verilmelidir .Daha fazla su içmek isteyen çocuklara alabildiği kadar su verilebilir.Beslenme yetersizliğini önlemek için anne sütüne devam edin,daha sık emzirin.Anne sütü almıyorsa her zamanki mamasına devam edin.

Bebek 6 aydan büyük ve ek gıda alıyor ise kısa aralıklarla enerjiden zengin ,protein içeren yumuşak püre şeklindeki yiyeceklerden (yoğurt,iyi pişmiş yağsız et ,balık ,patates püresi ,pirinç lapası)taze hazırlayarak verilir.Potasyumdan zengin besin olarak muz püresi verin veya taze sıkılmış meyve suyu içirin .Çocuğu yemeye teşvik edin ve günde en az altı kez yiyecek sunun.

İshal geçtikten sonra da iki hafta süreyle bir öğün fazla besleyin .Çocuğun durumu üç günde düzelmiyor veya aşağıdaki belirtiler görülüyorsa hemen doktora başvurun .Belirtiler:Çok fazla dışkılama ,yemek yememe su içmeme tekrarlayan kusmalar ateş belirgin susama,dışkıda kan ,halsizlik, uyuklama hali görülmesi.

ÇORUMLU YEMEKLER Selma GÜRSEL

CIZLAK

Kullanılacak kadar un alınır,içerisine bir miktar yaş maya katılır. Tuz ilavesi yapıldıktan sonra ılık su ile karıştırılır karılacak hamur,bardağından akacak kıvamda hazırlanır. Kızdırılmış ve hafifçe yağlanmış ekmek sacı veya yanmaz tava ateşte hafice yağlanır. Isıtılır tavaya karılan hamur yemek kepçe ile dökülür. Pişirilir. Sonradan arakası aynı şekilde pişirilir. Pişen hamur alınarak tereyağı ile yağlanır. İstenilirse dörde kesilir,yada dürülerek sıcak sıcak servis yapılır.

Malzemesi:2-3 porsiyon için:2 su bardağı un,yeterli kadar ılık su,kibrit kutusunun yarısı kadar yaş maya,bir tatlı kaşığı tuz,yeterli kadar tereyağı.

ERİŞTE

Kış ayları rahatlıkla kullanılabilen,ev kadınlarının yaptıkları bir çeşit makarnadır.

Yapımı: erişte kış boyu kullanılacak kadar un alınır. Her hamur yumağına bir adet yumurta ayarlanır. Kullanılacak kadar bu hamura tuz atılır. Bu karışım soğuk su ile çok katı olarak yoğrulur. Yoğrulan hamur eşit parçalara bölünerek yumak haline getirilir. Bu yumaklara un serpilerek oklava ile 1,5-2 milimetre kadar kalınlığında açılır. Açılan bu hamur temiz bir sofra bezi veya örtü üzerine konarak kurutulur. Dikkat edilecek husus bu hamurların çok kurumaması gerekmektedir. Hamur açımı bittikten sonra yarı kurumuş hamurlar 6 veya 7 kat aralarına çok az un serpilerek üst üste konulur. Bu yufkalar önce 4 eşit parçaya bölünür,bölünen bu parçalar 1,5-2 santim şeklinde şeritler halinde kesilir. Kesilen bu şeritler ince şekilde kıyılarak başka temiz bir sergi üzerine serilerek kurutulurlar.

Pişirilmesi: yarım tencere su kaynatılır. Kaynayan suyun içine yarım yemek kaşığı tuz ilave edilir. Erişteler bu kaynar suya atılır. Hamur pişene kadar kaynatılır. Ocaktan alınan bu erişte aklı başına gelmesi için 1 su bardağı soğuk su ile katılır. Bu tencere süzgeç ile süzülerek erişteler ayrılır. Süzgeçten alınan erişteler tencereye konur. Yağ tavasında eritilen tereyağı tencereye ilave edilir ve tabaklara konularak servis yapılır.

Malzemesi:2 su bardağı erişte,4 bardak su,2 yemek kaşığı tereyağı.

KATMER

Yeterli kadar un mayasız olarak içine bir tatlı tuz konarak kulak memesi sertliğinde yoğrulur. Oklava ile bir parmak kalınlığında açılır. Açılan hamurun üzerine yağ sürülerek rulo haline getirilir. Rulolar küçük yumaklar halinde kesilerek oklava ile on beş yirmi santim kadar açılır. İstenilirse içerisine kavrulmuş kıyma yada peynir konularak ekmek sacı veya tavada iki tarafı pişirilir. İstenilirse tavada kızgın bol yağ ile kızartılır. Sıcak olarak servisi yapılır. Ekmek sacı veya yanmaz tavada pişirilen hamur sıcakken iki tarafı tereyağı ile yağlanır.

Malzemesi:2 su bardağı un bir bardağı su,bir miktar tereyağı,peynir veya kavrulmuş kıyma,1 tatlı kaşığı tuz.

SULU KIZARTMA

Çorum'da ev ekmeğinin bir ismi de yufkadır. Bu yufka ekmeği çok az su ile hafifçe ıslatılarak katlanır bir beze sarılarak dinlendirilir. Dinlenen yufka ekmeği açılır önceden hazırlanan malzeme olan kıymalı,salçalı ve maydanozlu su kaşıkla içine ekilir. Bu yufka ekmek 20x20 ebadında dört köşe katlanır. Hazırlanan bu ekmek tavada kızgın yağda iyice iki tarafı kızartılır. Ocaktan alınınca dört eşit veya sekiz eşit parçaya bölünerek servis yapılır.

Malzemesi:2 kişi için 2 yufka ekmeği,1 su bardağı kavrulmuş kıyma,1 yemek kaşığı salça,yarım demet temizlenmiş kıyılmış maydanoz,bir miktar yağ.

BİRAZDA TEBESSÜM

Hazırlayan ve DERLEYEN İhsan Said ALACA

ÖZLÜ SÖZLER

*Tuşa basmakla klavye eksilmez.
*"O" şimdi asker ise alfabe 28 harfe düştü.
*Karadenizde satılan su şişelerinin altında ne yazar?(Buradan açılmaz.)
*My name my name mother full.(tercümesi bi daha ki sayıya)
*Mother me home soldier year.
Mother:Ana, Me:beni, home:ev, soldier:asker(er),year:sene
Terümesi:Ana beni eversene.
-Öğretmenlerin Adresleri
*Matemetik Öğr:Sinüs Mah.Karakök Sok.Denklem Apt.No:½¾
*Fen Bilgisi Öğr:Kalıtım Mah.Gen Sok.Kromozom Apt.No:XY
(Devamı diğer sayıya)

Öğrenci Sözlüğü

*Not defteri: Sabıka dosyası. *Yaprak dökümü: Sınav sonuçları.
(Devamı diğer sayıya)

FIKRALAR

Yüzyıl Önce Olmayanlar:

Öğretmen Onur'a sordu:

"Bana yüzyıl önce olmayan bir kaç şey söye?"

Onur hemen cevabı yapıştırdı:

"Siz ve Ben öğretmenim.

Adam Kesen:

Aydın, Alptekin'e yanlarından geçen bir adamı göstererk dedi ki:

"Şu gördüğün adam, önüne geleni yatırır keser.''

"Cellat mı bu adam?''

"Yok canım, cellat eğil, cerrah.''

Papağanın Ayağı:

Papağan meraklısı bir adam papağan satan bir dükkâna girerek satıcıya bir papağanı göstererek sordu:

"Bu papağanın ne marifetleri var ?"

"Sağ ayağını çekerseniz 'anne' , sol ayağını çekerseniz 'baba' der.''

"Peki iki ayağını birden çekersek ne der?''

Bunu duyan papağan öfkeyle:

"Düşerim be aptal herif, düşerim"

Fıkralarınızı bekliyorum saidalaca@hotmail.com

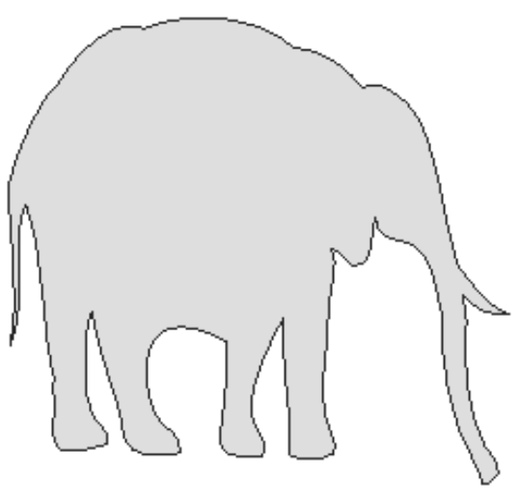

?

ÇOK YAKINDA
ÇORUM'DA

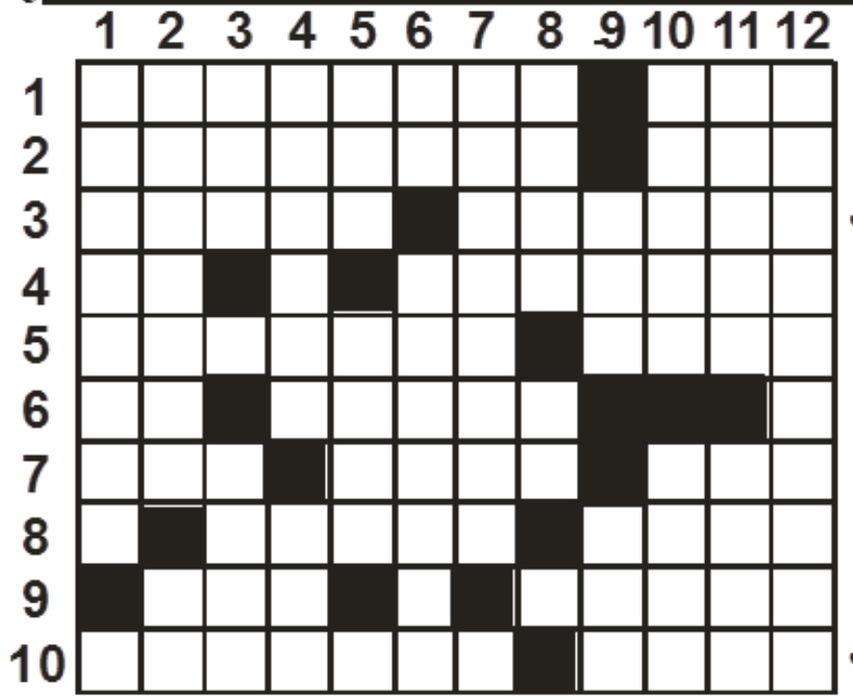

Hazırlayan Erdal ODABAŞ

SOLDAN SAĞA:
1- Akdeniz bölgesinde görülen ve akdeniz aremisi olarak bilinen hastalık-Farsça'da gibi,benzer manasında bir edat 2- Şehrimizde bir mahalle adı- konuşamayan, dilsiz 3- Emniyetsizlik,korku- Dokunma duyusu 4- Santraçta bir taş-Hücrede bir organel 5-Futbolda serbest vuruş cezası-Eski olmayan 6-Küçük mağara-Yaşama yetecek miktarda kulanılan hava 7-Yitmekten emir-İyi,güzel-Birinci çift sayı 8- Eski dilde mercek-Koşu sporuna verilen ad 9-Rusya'da bir nehir-Tayin etme 10-57.Hükümetin kamu oyundaki adı-Bir erkek adı

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1-Mendil,düğme,çorap,iplik, dantel vb. Hediyelik eşya satan dükkan 2-İkinci Abdülhamit'in sürgünde yaşadığı köşk-Deste sayısı 3- Bir Peygamber adı-Küçük yelkenli 4-İleri gelen büyükler-Tersi Kur'an alfabesinde birinci harf 5-Sarmaktan emir-Dört kenarı,birbirine eşit geometrik şekil 6-Başlıca barınak yerimiz-Kıbrıs'ta bir yerleşim yeri7-Büyük görkemli yapı 8- dikkatini çekme,uyarı-Eski Mısır'da üretici güç kabul edilen tanrı 9- İlimizde kimi yörelerde Türküye verilen isim-Karadeniz Teknik Üniversitesinin kısa yazılışı 10-Tropikal bölge rüzgarı-Bir komşu devlet 11-Batman'ın bir ilçesi-Derin baygınlık hali12 Eski dilde rüyada görülen alem

ÇORUMLU 2000 KÜLTÜR,TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

ABONE FORMU

Osmancık Caddesi Ölçek İş Merkezi 27/34 ÇORUM

Derginize 1 Yıl abone olmak istiyorum:

Adım ve Soyadım :.....
Adresim :.....
Şehir :.....

FATURA BİLGİLERİM:
Vergi Dairesi No :.....
Vergi Dairesi Yeri :.....

Mahmut Selim GÜR SEL adına 1260013 numaralı Posta Çeki hesabına 27.000.000 TL. Yatırılmıştır. Ekte posta çeki fotokopisi gönderilmiştir.

Abone kaydımın biran önce yapılarak dergimi ve faturamı yukarıda bildirilen adrese teslimini rica ederim.

KAŞE: **Adım Soyadım**

ŞİİR VE SANATLA İLGİLİ SOHBETTEN BİR DEMET

Metin DEMİRCİ

Bu yazıyı;siz okuyucularımızla karşı karşıya olmakla ve sizlerin bu yazıyı okuma tevecc ühünüze teşekkür ederim. İnşallah bana tevdi edilen bu işten hayırlı bir sonuç doğar. Ancak bu işte beni okuyucularımız olarak yalnız bırakmayacağınızı umuyorum. Sizlere;Allah Rızası için tarafıma sorular sorulmasını istiyorum. sorular konuların daha iyi anlaşılmasında çok önemlidir. Art niyetsiz sorulacak her soru,inanın ki bize Rahmet olarak geri dönecektir.

Biz bir davanın adamlığını giyinmiş insanlarız. Karşımızda aşılması çok zor dağlar duruyor. İçinde doğduğumuz toplum, anamız,babamız,kızımız,kardeşimiz,dayımız,halamız,dost,düşman herkes bizim muhatabımız. Kimse kurulu düzeninden vazgeçmek istemiyor. Herkes hak bildiği şeyde direniyor. On dört asırlık saptırılmış bir hayat akışını yeniden mecrasına akıtılmaya kalkmak kolay ve basit bir iş değil... Bunun için biz;bize verilen tüm imkanları en iyi biçimde kullanmak zorundayız. Allah'ın insana vermiş olduğu her şeyden mükemmel şekilde yararlananlar amaçlarına ulaşmayı hak ederler. Bize verilen akıl,bizim karşımızda olan insanlara da verilmiştir. Bize verilen kuvvet,bizim muhataplarımıza da mevcuttur. Yani iman ve isyan eşit imkanlara sahiptir. İsyan eden de elindekini kullanmaktadır,iman eden de aynı ayaklarla şeytanın peşinden de gidebilir,Kur'anın peşinden de gidebilir. Hatta bir insan aynı imkanı hem hakka,hem de batıla kullanmış olabilir.Aynı eller Hz. Hamza'yı katleden kimse,yine aynı eller Meyseletül Kezzabı katletmiştir.

Şunu söylemeye çalışıyorum. Ne yaparsan en iyisini yapmaya çalış. En iyisini yapanlar,kendi için de en iyisini yapmış olurlar. Potansiyel insanı en iyi değerlendirenler başarılı olurlar.

Sanat ve edebiyat da Allah'ın insanlara vermiş olduğu potansiyel yapma ve yaratma imkanının kullanılış biçimidir. Bilinir ki yapma ve yaratma Allah'ın Yüce Sıfatlarındandır. Nasıl ki insana Allah kendi sıfatlarından bazılarını verdi, görmek, duymak,konuşmak,bilmek gibi;yapma ve yaratma da Allah'ın insana kendi zatından bahşettiği imkanlardandır.

Bizim,bize verilen imkanların hepsine ihtiyacımız olduğunu unutmamalıyız. Hiçbir olanağı küçümsememeliyiz.

Ben konumuz gereği insana verilen yapma ve yaratma kabiliyetinden Müslümanların niçin ve nasıl yararlanması gerekliliği üzerinde duracağım. Bunu yaparken de genel bir edebiyat ve sanat tespitinden sonra,şiirde ve edebiyatta yoğunlaşacağım. Bilirsiniz ki ben biraz mürekkep yaladım. En iyi bildiğim konuda yoğunlaşmam her halde en doğru olanıdır.

ÖYLEYSE NEDİR SANAT ?

İnsan duygusunu, düşüncesini, gördüğünü, duyduğunu,sevgisini, nefretini,amacını, arzularını, hayallerini ifade etmeyi seven bir varlıktır. Ayrıca bu konularda başkalarının ifadelerinden de hoşlanan ve etkileyen birisidir Bunu pek sever yapmayı şu insanoğlu denen iki ayak üzerine dikilene yürüyen mahluk. Hatta insan olanla yetinen birisi de değildir. Üzümü hem üzüm olarak yemeyi sever,hem de onu pekmez yapıp yemekten hoşlanır. Çevresini kendine uygun hale getirmeye azmeder. Bu böyle amma şöyle olsaydı daha iyi olurdu der insan. Dağların,ovaların,göklerin güzelliklerinin farkına vardığı an kendisini de yeni gökler,yeni yerler hayal eder. Birisinden bir şey öğrenir,o öğrendiğiyle kalmaz insan,onu kendi eleştirir. Arzularını ifade için geçmişten yararlanır,yapamayacağından korktuğu bir işte dahi,kendi kendini pohpohlayacak sözler icat eder ve bundan kuvvet umar. Hatta aynı kalitede olmasına rağmen her gün yediği ekmekten şekil yönünden biraz cık farklı,orijinal bir görünüm arz eden ekmeği daha pahalıya satın alır. Yani insan iyiye,yeniye,güzele ilgi duyan bir varlıktır.

İşte insan denen olay bu talebin gereğinin yerine getiriliş faaliyetidir ki;insan bunu renklerle yapar ressam olur,yada suretlerle bu işi götürür heykeltıraş olun veya bunu sesi ile esas alır yapar o zamanda yamüzisyen,yada bestekar olur. kimi de bunu çizgilerle yapar karikatürist olur,kimi taklitlerle rol yüklenerek hareket ve sözlerle gerçekleştirir,tiyatrocu olur veya sözü öze,özü söze katarak şiir,roman, hikaye,fıkra, mektup,deneme gibi dallarla ifa eder,şair olur,hikayeci olur,romancı olur,yazar olur.

Devam Edecek

YALNIZ BAŞINA

Mahmut Selim GÜRSEL

Liseyi bitirdikten sonra,üniversite sınavlarına girmişti. Hayalindeki okulu bulmamıştı ama,bir an önce bir okul bitirmesi gerektiğini düşünüyordu. Seçtiği okul memleketine yakın sayılırdı. İsteği ailesinin yanında okumak,ana baba hasretinden uzak kalmamaktı. Kader bu isteğini ona çok görmüştü. Sonra ne önemi var diyerek düşündü. Yeni bir şehir görmek belki de onun için daha iyi olurdu. Annesi ile babasının ona baki olmayacağını biliyordu. Artık bu konulara aklı eriyor,kendi düşüncelerini başkalarıyla paylaşmamasına karşı kendi fikirlerini üretebilmesi bakımından biraz da kendisini beğeniyordu.

Okulların açılma zamanından önce babası ile gelerek kazandığı okula kaydını yaptırdı. Kız yurdundan da yer bulmuşlardı. Babası kızının yurtta kalmasına rızası olmamasına karşı,maddi imkansızlıklar karşısında mecbur kaldığını bilereküzüldü. Kızına:

- Kızım ! Sen artık yüksek okula başlıyorsun. Ben seni şimdilik okulun kız yurduna yazdırdım. Biliyorum ki yurtta arkadaşların olacak,onlara uyman gerekecek. Bazen derslerini yapamayacaksın. İlk fırsatta emekli olduktan sonra,annen ile benin kalacağın okulunuza yakın bir ev tutacağım. Dişini biraz sık. Dedi.

Baba kız otobüse binerek memleketlerine döndüler. Okullar açılınca;genç kız otobüse bilerek okulunun bulunduğu şehre geldi,kız yurduna yerleşti.

Genç kız;biraz içine kapanık,biraz da sıkılgan olduğundan yeni yerleştiği yurtta samimi bir arkadaş edinemedi. Kendi halinde,kendi mizacında bir iki arkadaş edindi. Yeni arkadaşları başları örtük,dinine düşkün,ibadetlerini bırakmayan kişilerdi. Genç kız önceleri onları yadırgadı. Bir şey söylememekle birlikte,onların yaşayışlarını kendi kendisine analiz etti, düşündü,çözdü,doladı ve karar verdi. Kendisi bu yaşına kadar başını örtmemişti,dini açıdan anne ve babası onu serbest bırakmışlar,ibadet edipetmemesine karışmamışlardı. Arkadaşlarının olgunluğu,vakur davranışları ve azmi onu başka bir dünyanın varlığı olduğunu hatırlamasına imkan tanımıştı. Okulda bile başları örtülü arkadaşlarına her görüşte ve her tipteki arkadaşlarından ayrıcalıklı bir saygı ve hürmet gördüklerini görmüş ve yaşamıştı.

Karar verdi. Ertesi gün çarşıya inerek kendisine bir baş örtüsü aldı. Başını örttü. Bir başka huzur bulduğunun farkına vardı. Kendi siyasi görüşünün değişeceği korkusuna kapanmıştı. Bunda bir değişiklik olmadığını gördü. Yine kendi sosyal demokrasi ile yaşayan,o görüşün savunmasını benimseyen kimse idi. Biraz da bütün ülkemizin evlatları gibi babasının,annesinin partisinden,onların tuttuğu futbol takım fanatiğinden başka olamadıklarını düşündü. Kendisine dine yakın bir partinin propagandasını yapan bazı okul arkadaşlarına ben,sizin partinize girmek için başımı örtmedim. Ben sizin dini vecibelerinizi samimiyetle yaptığımızı görerek,ben niçin beni yaratan Rabbime ibadetimi yapmıyorum diyerek başımı örttüm. Baha bu veya şu partiye gir diyerek ısrar etmeyiniz. Benim siyasi görüşüm sizi hiçbir zaman ilgilendirmez. Bu benim anayasal hakkım diyerek onları kırmadan bu tekliflerini retetti.

Birinci sene bitiminde memleketine gidince,yakın akrabaları genç kızın yeni kıyafetini beğenmemişlerdi. Amcası

kendisine küsmüş,dayısı ile onu görünce adeta utancından yanından uzaklaşmaya başlamıştı. Anne ve babası ise kızlarında görülen bu değişikliğe tepki vermek istediler. Babası dinine düşkün sayılmamakla beraber elinden geldiği kadar Müslümanlığı yaşayan biriydi. Devamlı namaz kılmasa bile Cuma ve Ramazan ayı namazlarını kılan birisi idi. Annesi ise ailesinin verdiği terbiye ile namazında niyazında olan bir kadındı. Karı koca kızlarındaki bu değişikliği kendi aralarında konuşarak tepki vermemeyi uygun görmüşlerdi. Onlara göre kızları artık büyümüş 20 yaşına gelmişti. Onun hak ve hürriyetlerine saygılı olmaları gerektiğini düşünmüşlerdi. Akrabaları ile olan problemleri ise kendi seçtiği yol ile onların istedikleri davranışlardan artık kızlarının başa çıkması gerektiğini düşündüler.

Genç kızın birinci yıl sömestrsi burnundan gelmişti. Yakın kız arkadaşları onun yeni imajı karşısında adeta alay etmeye başlamışlardı. Genç kız kendisine yapılan bu davranışlara karşı onları hoş görmeye ve onların davranışları ile üzülmeme kararı aldı. Tatil dönüşü okuluna döndü.

Babası kızına verdiği sözü tutarak emekliliğini istedi. Kızının okuduğu ile bir miktar eşya alarak yerleşti. Yeni bulunduğu çevreye ayak uydurdu. Kızına annesi ile beraber sahip olmak,gözetmek, barındırmak görevlerini yerine getirdiği için mutluydu. Kızının arkadaşlarının pek olmadığının farkına vardı. Önce kızı ile konuşmak istedi ise de sonradan vazgeçti. Ders çalışmaktan arkadaş edinemediği kanaatine vardı.

İkinci yıl,genç kız okulunda örtünmesi ile bazı problemler karşısında kendince çözümler üretti.Bazen örtündüğü için öğretmenlerinden kırık not aldı. O azmetti,o dersleri vererek mezun olmayı başardı. Sayılı günler çabuk geçti. Okulunu bitirdi.

Okul bitirme ile yaşayacağı problemlerin biteceğini zanneden genç kız;yanılmıştı.

Mesleği ile ilgili yerlere müracaat etti. Müracaatları değerlendirdi. Bütün gençlerimizin ideali olan devlet kapısında bir maaşla çalışma imkanını aradı bulamadı. İş bulamama konusunu babasıyla konuştu. Babası:

- Kızım sen iş bulamadıysan,kendi işyerini aç. Dedi.

Genç kız önce tereddüt etti,sonra mesleği ile ilgili birkaç büroya uğradı,onlardan bilgi aldı,akıl danıştı. Mesleğini sürdürmeye,iş yerini açmaya karar verdi. O akşam babasına:

- Babacığım ! Sizin teklifinizi düşündüm,taşındım,danıştım. Siz de yardım ederseniz mesleğimden ekmek kapımı kazanma imkanın olabileceğinin kanaatine vardım. Rabb'im yardım ederse,yürü ya kulum derse muvaffak olurum. Ya kulum geri derse,oda O'nun taktiridir. Dedi.

Baba kız ertesi gün yapacakları işe uygun bir büro aradılar. Uygun fiyata bir iş yeri kiraladılar. Taksitle kendilerine lazım olacak büro malzemeleri ile edevatlarını aldılar. Bir hafta sonra da açılış yaptılar. İşleri oldukça iyi gitmiş,yerleştikleri şehirde kendilerine göre bir muhit ve müşteri potansiyeli oluşturdular. Üç yıl içinde kazandıkları ile güzel bir müstakil ev aldılar,yeni bir araba sahibi oldular. Bir müddet sonra genç kıza aynı meslekten bir talip çıkarak ailesinden istetti. Evlendiler,çoluk çocuğa karıştılar.

Genç kız;kendine göre epey zorluk çekmişti,tekkeyi beklemiş,çöreği yemişti. Atalar boşa dememişler:"Sabreden derviş çöreği yermiş"

BİROL AKINCI

Kırşehirliydi,
Kırşehir'i ve hemşehrilerini severdi,
Ama Çorum'a da gönül vermişti.
Gönül vermişti çalıştığı BAĞ-KUR'una
İşi için çıkmıştı yollara,gitmişti Dodurga'ya, Kargı'ya
Bilemezdi dönüşte Rabbine kavuşacağını,
Bilemezdi bir daha dünya gözüyle ailesini, dostlarını göremeyeceğini,
Kullanırken arabasını kaydı gözleri,
Çarptı yolun kenarındaki tabelaya arabasını
Sadece o ruhunu teslim etmişti,diğerleri yaralı
Zaman dolmuştu,
Belli ki yaradan yanına çağırmıştı böyle sevgili kulunu
Kara haber tez duyulurdu
Duymuştu sevenleri dostları gelen acı haberi
Memleketi Kırşehir'de de duyulmuştu gelen acı haber
Sanki karanlık çökmüş idi Çorum üstüne
Lakin elden ne gelir idi Rabbin emrine.
İnanamamıştık,
Nasıl olurdu bizlerden habersizce ayrılması
Ağlıyordum, diğer insanlar gibi
Ağlıyordu insanlar yüreklerindeki dinmez acıyla
Kaybetmişlerdi o çok sevdikleri insanı
Hayali benim gibi herkesin gözündeydi şüphesiz.
Dosttu, samimi idi, cömertti,
Tam bir beyefendi idi.
İyi bir insanda bulunan hasletler onda idi.
Düğün için gitmişti memleketine iki gün önce
Bilemezdi iki gün sonra tekrar döneceğini.
Bilemezdi iki gün sonra cenazesinin geleceğini
Omuzlarda taşındı,bundan böyle kalacağı mekana
Sonra gömüldü insanların gözyaşları arasında.
Ölmemişti hiçbir seveninin yanında
Hatırlanacaktı güzel yüzü insanların yüreğinde
Hatırlanacaktı hep ondan söz edildiğinde
Ve o hep sevgiyle anılacaktı
Sevenlerinin arasında

Uğur CANTÜRK

Birol AKINCI

Birol Akıncı ve
Uğur CARTÜRK

ELVEDA GÜZEL İNSAN
FARKLI BİRİ OLARAK
UNUTULMAYACAKLAR
KERVANINDA
YERİNİ ÇOKTAN
ALDIN BİLE

İSMAİL PAMUK ANISINA

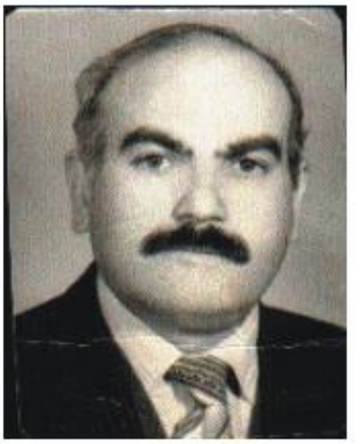

Şükrü GÜLTEPE

Soyadın Pamuk'tu gönlün ak idi.
Söylenir dillerin gönlün pak idi.
Özledim sohbetin,sesin yok idi.
Kalemin yazmıyor artık kurumuş.

Eğitimci yazardın hep yazardın
Seven dostlarınla çokça gezerdin.
Yalan,dolan sözleri bozardın.
Kalemin yazmıyor artık kurumuş.

Bu dünyadan elbet bir gün göçeriz.
Ecel şerbetini içer uçarız.
Keten gömlek giyer kucak açarız
Kalemin yazmıyor artık kurumuş.

Hastalandın tabip tabip dolaştın.
Araştırıp gördüklerin yazardın.
Dünya alemini görüp bezerdin.
Kalemin yazmıyor artık kurumuş.

Amansız hastalık kırdı belini.
Ağlayarak götürdüler salını.
Kaderin ayırdı senin yolunu
Kalemin yazmıyor artık kurumuş.

Ağlıyor yavrular sensiz geziyor.
Senin hatırına destan yazıyor.
Eşin dostun sana mezar kazıyor.
Kalemin yazmıyor artık kurumuş.

Gönül bahçemizde sevgi ekerdin.
Güneş gibi meşaleler yakardın.
Hasret çekip uzaklardan bakardın
Kalemin yazmıyor artık kurumuş.

Konu komşu gelip seni aradı.
Yıkılmış yuvası elbet yanarlar.
Beklemezler artık cesedin sararlar.
Kalemin yazmıyor artık kurumuş.

ŞÜKRÜ söyler muhabbetin haz verir.
Dalga dalga rüzgarın yaz verir
Yıllar yılı toprak sana toz verir.
Kalemin yazmıyor artık kurumuş.

Ruhun şad olsun eğitimci yazar
İsmail PAMUK

Rıza HARDAL

ULU TANRIM BENİ DAVET EYLEMİŞ

Ulu Tanrım beni davet eylemiş
Düğün müdür,dernek midir,toy mudur ?
Gelsin diye Azrail'i göndermiş,
Şehir midir,kasabamı,köy müdür ?

PAMUK oldum topraklara ekildim.
Kumaş oldum tezgahlara takıldım.
Bilgi oldum beyinlere sokuldum.
PAMUK mudur,toprak mıdır,herk midir ?

Kumaş oldum terzilere iş oldum.
Pantol oldum,ceket oldum,baş oldum.
Çocuklara hayal oldum,düş oldum.
Çocuk mudur,hayal midir,düş müdür ?

Topraktan yeşerdim,fidan dal oldum.
Çiçek oldum,meyve oldum,al oldum.
Bazı olgun oldum,bazı ham oldum.
Meyve midir,olgun mudur,ham mıdır ?

Köküm koca ağaç,bende dalıyım.
Ben İSMAİL bir Allah'ın kuluyum.
Dedem Kel Veli,Kara Hüsük oğluyum.
Veli midir,Hüsük müdür,kel midir ?

Kel Veli derlerdi,benim dedeme.
Hüseyin derlerdi benim babama.
Rukiye derlerdi benim anama.
Anam mıdır,bacım mıdır,ben midir?

Topraktan yoğruldum,hamurum benim.
Yine toprak oldu çamurum benim.
PAMUK'a sardılar kefenim benim
Toprak mıdır,kefen midir,sar mıdır ?

Bindirdiler beni bir cansız ata.
Deniz midir,dalga mıdır,sel midir ?
Ahbablarım başladılar ağıta.
Erkan mıdır,edep midir,yol mudur.

İlettiler,bir çukura koydular.
Kabir midir,mezar mıdır,ev midir ?
Melekler gelip sual sordular.
Sınav mıdır,soru mudur,sor nedir ?

Ekmek yok,su yok yiyip içmeye.
Konu yok,komşu yok,konup göçmeye.
Kapı yok,baca yok,çıkıp kaçmaya.
Hücre midir,cürüm müdür,suç mudur ?

Dünyadan gidene göçtü mü derler.
Dünya nedir,ölmek midir,göç müdür ?
RIZA bir gün sana da öldü denir.
Ölüm müdür,ölmek midir,göç müdür ?

Ulu Tanrım beni davet eylemiş.
Davet midir,ölüm müdür,sır mıdır ?
HARDALI'ım bunların sonu gelir mi?
Gitmek midir,gelmek midir,gel nedir ?

Değerli eğitimci,yazar,araştırmacı sayın hocamız İsmail PAMUK anısına 25 gün sonra bu dörtlükleri yazdım.

Insanlar;doğar,yaşar,en sonunda geri ebedi istirahatine kavuşur. Işte biz insanlar bu olaya ölüm diyoruz.

Hocamızın rahat uyumasını diler,yakınlarına yeniden baş sağlığı dilerim.

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 30

Yıl: 4 Sayı:30

ÇORUMLU 2000

ISSN 1301-9945

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

GÜRSEL YAYINEVİ

Fiyatı KDV Dahil 1.500.000 Tl.

DERGİM;BANA GÜVENEN ÇORUMLU HEMŞEHRİLERİMİZ VE KENDİNİ ÇORUMLU SAYAN SEVİYELİ VE OLGUN ŞAHISLAR İLE KURULUŞ VE KURUMLAR VE YAZARLAR SAYESİNDE BU GÜNLERE GELDİ.

MÜLKİ AMİRLERLE GEZDİĞİNİ, HİÇBİR ZAMAN BEYAN EDEREK KENDİSİNE KENDİNCE BİR ÇIKAR SAĞLAMAYI DÜŞÜNMEDİ...

M.Selim GÜRSEL

ISSN 1301 - 9945

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Yıl :4 Eylül 2001 Gürsel YAYINEVİ Sayı 30

SAHİBİ ve Mesul Md. Mahmut Selim GÜRSEL

İdare ve yazışma adresi Osmancık caddesi Ölçek İş Merkezi 27 / 34 ÇORUM

mail YAZIŞMA ADRESİ: corumlu2000@yahoo.com

SAYFA : http://www.corumlu2000.com/

İş : 0-364-224 89 13 / Ev:221 66 82 Cep: 0-542-362 20 78

Dizgi ve Mizanpaj Gürsel YAYINEVİ

İrtibat:

ADANA	Yalçın GÜRSEL	Tel : 0-532-340 35 17
ANKARA	Abdullah ÖZÜYAĞLU	Tel : 0-312 340 81 89
ANKARA	İsmet TEZEL	Tel : 0-312 432 35 94
İSTANBUL	Suavi Hakan TORAMANLI	Tel : 0-542 345 88 85
İZMİR	Yılmaz GÜRSEL	Tel : 0-232 373 37 30

Bu Sayıda:

Bekir Baki AKSU ..... SU Hırsızları 35.s.
Sait ALACA ..... e-posta-e-mail 25.s. Birazda Tebessüm 24.s.
Mehmet ARSLAN ..... Uddudu Nine 34.s.
Mesut ARTAR ..... Çağın Teknolojisi Internet 23.s.
Gürsel BÖREKÇİOĞLU ..... Turizm Ve Bizler 6.s.
Recep CAMCI ..... Kur'andan Müslüman'a Ahlaki Öğütler 20.s.
Suhibi Ulvi CIRIL ..... Selam Üzerine 17.s.
İsmet ÇENESİZ ..... Neden Böyle Oldu 11.s.
Fikret ÇIPLAK ..... Dirimizde Sistemli Çalışma ve Helal Kazancın Önemi 21.s.
Salim DEMİR ..... Türkiye'm-Aranıyor-Allah Korusun 36.s.
Metin DEMİRCİ ..... Şiir Ve Sanatla İlgili Sohbetten Bir Demet 33.s.
Abdullah DURMUŞ ..... Kişisel Hijyen 22.s.
Eşref ERTEKİN ..... Çorumlu Maniler 26.s.
Ethem ERKOÇ ..... Çorum'da Anlatılan Bazı Menkıbeler 8.s.
Muzaffer GÜNDOĞAR ..... Dergimizin İki Yazarı Ve İki Yapıt 14.s.
Mahmut Selim GÜRSEL ..... Belki Bir Gün 3.s. Menakıb-ı Koyun Baba 4.s. Okumak Yada Okumamak 15.s.
Selma GÜRSEL ..... Çorumlu Yemekler 32.s.
Erdal ODABAŞ ..... Bulmaca 31.s.
Ulvi ÖĞRETEN ..... Çorum Tarih ve Coğrafyası 2.s.
Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ ..... Kemik Erimesi 28.s.
Mehmet ÖZZEHİNLİ ..... Vali Varinli ve Hizmetleri 10.s.
Dr. Rıfat PATIR ..... Doktorumuz Yanıtlıyor 27.s.
Salim SAVCI ..... Bu Para Kimin. Böyle Öğretim Olmaz 9.s.
Dr. Sevda TANRIVERDİ KILIÇ ..... Grip ve Grip Aşısı 30.s.
Raşit YÜCEL ..... Bir Sonbahar Sabahı 19.s.

Dizin Soyadına göre düzenlenmiştir.

NOT : Dergide yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüş ve yorumlar yazarına aittir. Yazılar, yazarından görüş alınmadan kullanılamaz.

Bu sayıya yazı ve reklam vererek katkıda bulunanlara Gürsel YAYINEVİ teşekkür eder.

Fiyatı: 1.500.000 Tl. Çorum İçin Yıllık 19.000.000 Tl. İl Dışı Yıllık 27.000.000 Tl.

Kapak Fotoğrafı: İskilip Belediyesi

ÇORUM TARİHİ VE COĞRAFYASI

Ulvi ÖĞRETEN

Nazmi TUĞRUL

29. sayıdan Devam

Bişr b. Ertât 653 yılında Likya kıyılarında Rum donanmasını mağlûp ediyorsa da karadan yürüyen ordunun nereye kadargittiğini tarihler söyleyemiyor.

664 yılında Abdurrahman b. Halid kumandasındaki ordunun Bergama'ya kadar ilerlediğin donanmanın İstanbul kıyısına kadar gidebildiğini Arabtarihleri yazıyor.

Arablar, Arabistan yarımadasından dışarıya çıkmak istemiyorlardı. Hazreti Ömer bu fikirde fazla israr ettiyse de kumandanlar seferde elde ettikleri ganimetlerden ötürü Hazreti Ömer'i ikna ettiler.

Muaviye ise siyasetteki pekliği yüzünden kumandanları ve Arabların ileri gelenlerini bol ihsanlarla kendi tarafına çekti. Arablara daha büyük fırsatlar vermek için büyük seferlere girişti. Ordular her tarafdan yürüyüş yaptılar. Anadoluda'da büyük seferl ere atılan Muaviye'nin ordusu tamamiyle bir düşman ülkesi içinde uzun bir yürüyüş yapacağından Bişr kumandasındaki donanma Akdeniz'den anaç kuvvetleri takib ediyordu. Bu düşman ülkesindeki yürüyüş için bir kısım kuvvette yancı olarak Karadeniz tarafını muhafazaya me'mûr edilmesi lazım gelirdi. Fakat cenaha me'mûr edilmesi lazım gelen bu kuvvetin hareket-i askeriyyesi için tarihlerde malumat yoktur. Yalnız Suheyb İbn Sinan Hazretlerinin yancılarla beraber bulunduğu anlaşılıyor.

Yan himayesine me'mûr edilen kuvvetin güzüde alplerden toplu olduğu yine Hıdırlık'da medfun Kereb-i Gazi gösteriyor.

Yancılar düşmanı oyalamak için, Osmanlı ordusunda olduğu gibi serden geçtilerden mürekkeb olması icab ederdi. Esasen İranlıları Karadeniz'den muvaffakiyetli vuruşlarıyla bozan Herakliyus seferinin üzerinden pek uzun yıllar geçmemişti. Arab orduları bu ihtimale binaen yanı korumak baskınlara karşı uyanık davranmak mecburiyetindeidiler.

Çorum Ovasına düşen yancı ufak kuvvetler her taraftan kuşatılmak tehlikesine maruz kalıyorlar. Hendek Gazvesinde olduğu gibi yancılar höyüğe istinad ile buradan Kal?ânın içine ok atmak fırsatını temin edebiliyorlar. Bu müdaafa uzun süre süremiyor, yancılar şehid oluyor. Bu nokta-i nazar hakkında tarihlerde en ufak malumat bile yoktur. Şayet Suheyb hazretleri Çorum'a gelmişse ancak busuretle gelmiş olabilir.

Amasya müverrihi Hüsameddin Bey (*) hicredden 92 yıl sonra Emevilerin şark valisi Emir Müslime 80.000 piyade ve 30.000 süvariden toplu bir kuvvet ile Ankara üzerinden, Çorum'dan geçerek Amasya'yı muhasara etmiştir. Amasya muhasarasında mukabil tarafın hücumuna maruz kalarak Çorum Ovasına düştüklenrini orada Suheyb ve Kereb-i Gazi lerin şehadeti vuku bulduğunu bildiriyorsa da Hazreti Peygamberin hayatta bulundukları zamanlarda Suheyb Gazi'nin muhabbeti Peygamberiyye na'il olduğuna göre Muaviye'nin zamanında vuku bulan seferlerde orduda bulundukları daha hakikate yakın olabilir. Şayet bu yıl içindeki savaşlarda bulunması lazım gelirse 110 yaşında ölmesi icab eder ki; bu kadar yaş yaşamış bir muharibin seferin ağır müşkillerine katlanabileceği hayretle karşılanabilir.

Suheyb Gazi musallidir. Bazı mütekkikin Suheyb Hazretlerinin Uhut Gazvesinde müşrikin eline esir düştüğü ve yaşına hürmetle harbe gayr-i mukdedir olmasından bir fidye mukabilinde salıverildiği ileri sürerek Suheyb Gazi'nin Çorum'da medfun olmadığını iddia ediyorlar. (**)

Bu münakaşa Beşiktaş Muhafızı Çorumlu Hasan Paşa'nı zaman-ı ikbalinde kaza olan şehrin Sancak Merkezi olmasına istidadı olduğu ileri sürüldüğü vakitlerde münaka-şayı mucib olmuştu. Hasan Paşa büyük zevatın Çorum'da medfun olmasına

Devam Edecek

(*) Amasya Tarihi, cilt 2, sayfa 210

(**) Maalesef bu vekai tevsik edecek eserlerin Çorum'da bulunmamasından bu noktalar zayıf kalmıştır.

BELKİ BİR GÜN !

Mahmut Selim GÜRSEL

Belki bir gün benimde ömrüm son bulacak. Son bulan hayatıma değil de,son bulacak olan elinize uykusuz gecelerimi ve göz nurumu döktüğüm bu derginin sonu da olacağı düşüncesi beni kahrediyor. Nasıl kahretmesin ki;zamanımız belirli,günümüz sayılı. Ömür yaprakları her gün birer birer kopuyor. Hayat takviminin koçanı gittikçe eriyor. Çıkmasını dört gözle bekleyenlerim var. Niçin geciktiğini soranlarım var.

Tek tesellim,belki de benim gibi düşünebilen,ÇORUM'U sevebilen başka bir Donkişot daha gelebilir. Belki de gelmez. Onu zaman gösterecek. O günleri yaşayanlar görecek.

Cumhuriyetimizin yeni kurulduğu zamanlar Çorum'da bir dergi çalışması yapıldı. "ÇORUMLU" rahmetli Eşref Ertekin'in çabaları ve emekleri ile pek çok zahmetler ve fedakarlıklarla Çorumlulara hitap edebildi. Sonra söndü,yok oldu sanıldı. Fakat böyle düşünenler o derginin sönmediğini 15-20 yıl sonra gördüler. Çorum için araştırma yapanların en güvendikleri kaynakların başında bulunmaktadır. Ne yazık ki;bu dergimizin tam takımı bir elin parmağı kadar mevcudu kaldı. Arşivlerinde ÇORUMLU DERGİSİ bulunanlarda ise tam takım olarak mevcudu gayet az olduğunu üzülerek öğrendim. Eksik sayılarla,bir mücevher gibi saklayanlara şahit oldum. Ne acıdır ki;ben bu dergiye başlamadan önce 6 cilt olan ÇORUMLU DERGİSİ'nin tıpkı basımını düşlemiştim. Gücüm yetmedi,kimseye anlatamadım. Kimseler yanaşmadı Çorumlu ise ya duymadı,ya kulak ardı etti. Fakat benim çıkarttığım ÇORUMLU 2000 dergisi koleksiyoncuların yani dergimi takip edenlerin ellerinde mevcut. Zamanım elverdikçe 1. sayıdan 12. sayıya kadar CD'ye aktardım. Son sayımıza kadar da aktarmaya devam etmekteyim. Dergimi ınternette de tamamını yayınlıyorum. Buradan da takip edenlerimiz oldukça fazla. Yeni yayına başladığım ÇORUMLU TEKE TEK 1. EL VE 2. EL HAFTALIK REKLAM VE TANITIM GAZETE'mde de CD için reklam istememe rağmen bugüne kadar hiçbir kuldan ses çıkmadı.

Bir yazar ve gazete sorumlu müdürü sütununda bizi sahtekarlarla,şantajla gazete çıkaranlarla aynı paragrafta zikretti,dergimize verdiğimiz ilavemizi diline doladı. Okumuş cahilliğini göstererek "...aylık bir derginin haftalık ek verdiğini görmediğini" zikrederek aklınca bizi yerdi. Yeren bu kişi birçok kişinin onu pazarlarda satıcılıktan kurtarmak için sermaye toplayarak bu günlere getirdiğini ve halen bu sermayenin saltanatında çimdiğini ne yazık ki hatırlayamadı. Demek ki maziyi unutmak çok kolay oluyor. Demek ki;mazisini yazı yazarken irdelemek kendisini bilmek gerekliliğini düşüneme di. Kendisine verilen payelerin gölgesine sığınarak,kendine bir dokunulmazlık zırhı altında gördü. YAZIK !!!

Bizim gönlümüz parada değil,şanda değil,şöhrette değil. Bizim gönlümüz bu dünyadan göçtükten sonra hayırlı bir eser bırakmak,bir şeyler biliyorsak bildiklerimizi arkamızdan gelenlere bırakmaktır. Bırakabilirsek ne mutlu bana.

Eksiklerimin tamamlanması için çok çalışıyorve çabalıyorum. Zaman denen 24 saat bana az geliyor desem mübalağa etmiş sayılmam.

Geçen sayımızda 50 soru soran ve bu sorulardan bir tanesi de beni ilgilendiren Sayın Teoman Şahin'in sorusunu da her halde bu satırlarımla cevaplamış oluyorum.

Saygılarımla.

2.sayfa

صحیفه ۲

کمالاتی آنک ازبار ایدلمش — کراماتی دخی تذکار ایدلمش

سرانجامی سراپا کرچه تقریر — اولنمش لیک باقدم اسکی تعبیر

اونثری کسوهٔ رعنایه جکمک — اکا خوش نظمیله برسایه جکمک

همان دم کوکلومه اولدی طلوعات — بابانک همتیدیر بو سنوحات

بو ذات زیراکه اولاد علیدیر — ارنلرش هیدیر کرچک ولیدیر

شفاعتدن ایدرمی ابنی محروم ایدرمی — وسیله اولسه چانا اشبو منظوم

تبدل قیلمدم تاریخی الا — بتون نظمه کتوردم قیلدم انشا

نه دون ایتدم هم اصلندن نه افزون — نه حددندن دخی اول اولدی بیرون

نه دولتدیر بو دولت بویله بر ذات — کلوب بو یرده ایتسون ترک حیات

شفیع اولمق مقرردیر بیل ای جان — بو بلده خلقنه دولتلو سلطان

آل اولادی سورسک ای همام — اول رسوله قیل صلات ایله

شروع ایتمک بزه مقصوده اولی — ولیلر سرکذشتی بالدن احلا

و ذاتک اسمی هم سید علیدیر — ارنلرش هیدیر کرچک ولیدیر

MENAKIB-I KOYUN BABA Abdulkadir b. Ahmet

Mahmut Selim GÜRSEL

29. Sayıdan Devam

Kemalatı anın izbar (1) edilmiş
Keramatı dahi tizkâr (2) idilmiş

Serencam-ı (3) saraya gerçi takrir (4)
Olunmuş lik (5) baktım eski tabir

O nesri kisve-i ranâye (6) çekmek
Ana hoş nazmıyle bir saye çekmek

Hem-ân-dem (7) gönlüme oldu tuluat (8)
Baba'nın himmetidir (9) bu sünuhat (10)

Bu zat zira ki evlad-ı Ali'dir
Erenler şahıdır gerçek velidir

Şefaatten eyler mi beni mahrum
Vesile olsa çana (11) iş bu manzum

Tebettül (12) kıldım tarihi illa
Bütün nazme getürdüm kıldım inşa

Ne dun (13) hem hem aslından ne efzun (14)
Ne haddinden dahi ol oldu birun (15)

Ne devlettir bu devlet böyle bir zat
Gelip bu yerde itsun terk-i hayat

Şefii olmak mukadderdir bil ey can
Bu belde halkına devletlü sultan

Ali evladı seversen ey hümân (16)
Ol Resul'e kıl salat ile selam

Şüru (17) etmek bize evla
Veliler serküzeşti baldan ahla

Bu zatın ismi hem Seyyid Ali'dir
Erenler şahıdır gerçek velidir.

---

(1) Yazma,yazı ile bildirme (2) Çabuk,çabukça (3) Bir işin sonu,vak'a (4) Resmi yzı ile bildirme (5) Lakin,amma,ancak (6) Hoş görünen, güzel,latif (7) Hemen, çabucak, o anda (8) Doğuş (9) Gayret, emek,çalışma (10) akla gelen,içe doğan şeyler (11) Çan e = Çene hattat 2 nokta fazla koymuş olabilir (12) Allah'a yönelme (13) Aşağılık (14) Çok,fazla,yukarı (15) Dışarı,hariçte (16) Azimli, himmetli (17) Mübaşeret ,başlama

Devam Edecek

TURİZM VE BİZLER

Mahmut Selim GÜRSEL

şamaktadır. Alaca merkez ilçesinde 7 mahalle vardır. Bunlar;ayhan Mahallesi,Cumhuriyet Mahallesi,Cengizhan Mahallesi,Denizhan Mahallesi,Günhan Mahallesi,Özhan Mahallesi ve Yıldızhan Mahallesi olarak isimlendirilmiştir.

şamaktadır. Alaca merkez ilçesinde 7 mahalle vardır. Bunlar;ayhan Mahallesi,Cumhuriyet Mahallesi,Cengizhan Mahallesi,Denizhan Mahallesi,Günhan Mahallesi,Özhan Mahallesi ve Yıldızhan Mahallesi olarak isimlendirilmiştir.

Alaca ilçesinin; Akçaköy, Akçiçek,Akpınar,Akören, Altıntaş,Avutmuş, Balçıkhisar, Beldepınar, Beştepe, Bolatcık,Bozdoğan,Büyük Camili (Kalımköy) Büyükdona, Büyükkeşlik, Büyükhırka, Büyüksöğütözü,Bahçeli(Güllük)Çal,Çatalbaş, Çatalkaya,Çelebibağ,Çevreli,Çetederesi,Çırçır ,Çikhasan,Çomar,Çopraşık,Çöplü,Dedepınar, Değirmendre, Değirmenönü, Dereyazıcı,Dölderesi,Eskiyapar,Erenköy,Evci, Fakılar,Gazipaşa,Gerdekkaya,Geven,Gökören, Öyük,Harhar,Hışım,İbrahim,İmat,İsahacı,İsmailli,Kalecikkaya,Kalınkaya,Kapaklı,Karaçal,Karamahmut,karatepi,Kargın,kamıkara,Kayabüget,Kılavuz,Kılıcı,Kızıllı,Kızılyar,Kızkaraca,Kıllık,Koçhisar,Koyunoğlu,Körpınar,Kuzkışla, Kuyumcusaray,Küçükdona,Küçükhırka,Küçükkeşlik,Külah,küre,Kürkçü,Kuyluş,Mahmudiye

Öyük,Harhar,Hışım,İbrahim,İmat,İsahacı,İsmailli,Kalecikkaya,Kalınkaya,Kapaklı,Karaçal,Karamahmut,karatepi,Kargın,kamıkara,Kayabüget,Kılavuz,Kılıcı,Kızıllı,Kızılyar,Kızkaraca,Kıllık,Koçhisar,Koyunoğlu,Körpınar,Kuzkışla,

Devam Edecek

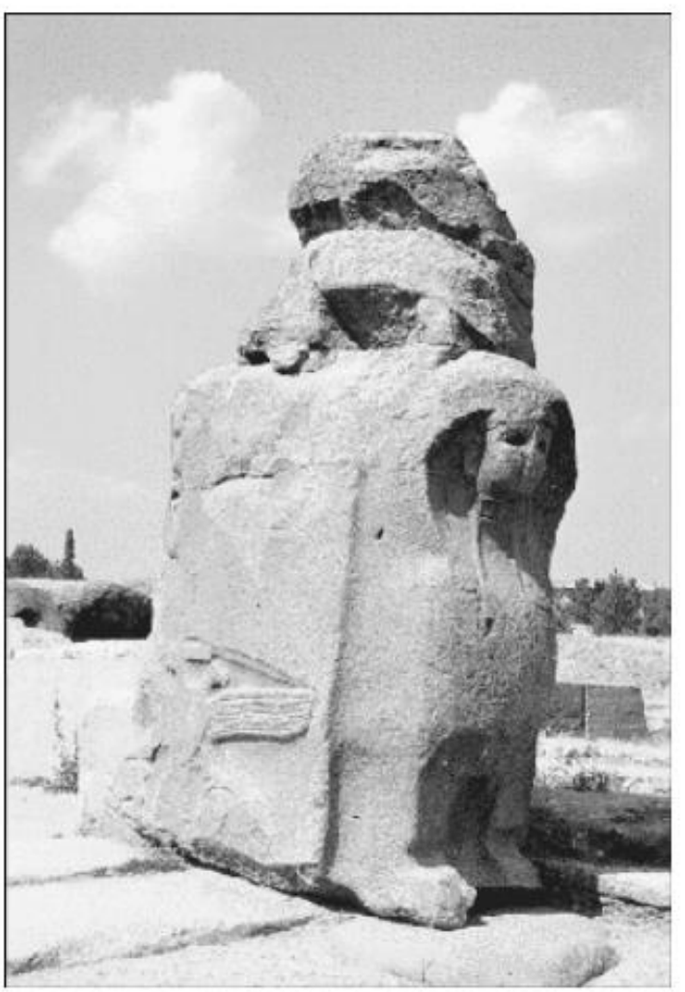

93 HARBİ

18. yüzyıl sonlarından itibaren Osmanlı Devleti için Balkanlar'daki sorunlar had safhaya ulaştı. Bu dönemden itibaren (hala günümüzde de) bu topraklarda büyük oyunlar oynanmaktadır. Rusya'nın, Avusturya'nın ve İngiltere'nin bu topraklar üzerinde çıkarları olduğu tahmin ediliyordu. İşte bu yüzden Osmanlı Devleti ömrünün sonlarına doğru bu toprakları vermemek için bu devletlerle müthiş savaşlar yapmıştır. Bunlar arasında en önemlisi tarihimize Hicri Takvim'in 1293 yılını göstermesi nedeniyle "93 Harbi" diye geçmiş olan "1877-1878 Osmanlı-Rus Harbi"dir. Bu harbin Osmanlı Tarihi için neden bu kadar önemli olduğunu, satırları okumaya devam ettikçe siz de anlayacaksınız.

31 Mart 1877'de imzalanan Londra Protokolü'ne Osmanlı Devleti, Rusya, İngiltere, Fransa, Avusturya, Almanya ve İtalya iştirak ettiler. Osmanlı Devleti'nin Londra Protokolünü imzalamaması, batılı devletlerin çıkarlarıyla uyuşmuyordu. Osmanlı Devleti böylece protokolü reddetmiş oluyordu. Haber Petersburg'a varır varmaz Çar derhal bir savaş meclisi topladı. Bu mecliste, bütün Rusya'da seferberlik ilanına ve büyük çapta savaş tedbirleri alınmasına karar verildi. 23 Nisan 1877 tarihinde Rusya'nın İstanbul Elçisi iki devlet arasında siyasi ilişkilerin kesildiğini bildirip İstanbul'u terk etti. Rusya savaşın sebebini İstanbul Konferansı'nın hükümlerini Osmanlı Devleti'ne kabul ettirmek olarak gösterdi. Halbuki Rusya'nın gerçek amacı Balkanlar'daki Eyaletleri Osmanlı Devleti'nin hakimiyetinden kurtarmak ve Balkanlar üzerinde kuracağı nüfuz ile yıllardır hayalini kurduğu İstanbul ve Boğazlara yaklaşmaktı. Diğer taraftan da Anadolu'nun kuzey-doğusunda Kars, Ardahan ve Erzurum'u ele geçirerek bir taraftan Karadeniz'de kuvvetlenmek diğer taraftan da İskenderun yönünde bir yayılma imkanı sağlamaktı. Görüldüğü gibi Rusya, en ince ayrıntısına kadar bir plan hazırlamıştı.

25 Nisan'da toplanan mecliste savaş ilanını bildiren telgraf okundu. İstanbul Mebusu Hasan Fehmi Efendi Hıristiyan topluluğunun bu savaşa karşı koymaları gerektiğini, onların da Müslüman halkla aynı haklara sahip bulunduklarını ve ellerinden gelen fedakarlığı göstereceklerini ispat etmelerini istedi. Buna Halep Mebusu Manok Efendi aynen şu karşılığı verdi: "Rusya, Hıristiyanları hiçbir zaman himaye etmediği gibi Hıristiyanlar da bu himayeyi hiçbir zaman istememişlerdir. Ben Hıristiyan ve Ermeni'yim. Vilayetimin Ermeni Hıristiyanları namına Rusya'nın himayesine asla muhtaç bulunmadığımızı beyan ederim. Şimdiki halimizden memnunuz ve Rusya'nın taarruzunu defile memleketimizi müdafaa için mal ve canımızı fedaya hazırız." Bu sözler memnuniyetle alkışlandı. Bunu diğer millet ve mezheplere mensup Hıristiyanların aynı anlamdaki mektupları takipetti

AVRUPA DEVLETLERİ'NİN TUTUMU

18 nci yüzyılda Avrupa'da kurulmuş stratejik dengeler gereği Almanya, savaşın başından beri Rusları destekliyordu. Avusturya ise Macar toplumuyla aynırktan olan Türklere karşı duydukları sempati sonucu tarafsız kalmıştı. İngiltere, Hasta Adam'ın mirasına göz dikmiş olan Rusya'ya başlangıçta karşı çıktı. Ama Çar, İngiltere'ye gönderdiği gizli mesajında İngiltere'nin herhangi bir çıkarına ilişmeyeceğini belirtti. Bunun üzerine İngiltere tarafsızlığını ilan etti. Yukarıda belirtildiği üzere, savaş haberi İstanbul'a ulaştığında II. Abdülhamit, Paris Barış Antlaşmasını imzalayan Avrupa Devletleri'nden umduğu yardımı bulamamıştı. Savaş kaçınılmazdı ve hazırlıklar süratle başlatıldı.

SAVAŞ HAZIRLIKLARI

Ruslar seferberliklerini süratle tamamladılar. Fakat savaşın daha başında geniş ölçüde askeri harekata başlamamakla ve ordunun büyük kısmını farklı maksatlar için

Devam Edecek

Mailto:3404@hho.edu.tr mailto:1522@hho.edu.tr

ÇORUM'DA ANLATILAN BAZI MENKIBELER

Ethem ERKOÇ

Şairleri ve aşıklarıyla ünlü Çorum'da her olaya bir destan yazıldığı bilinmektedir. Şiir ve nesir biçimindeki Battal Gazi,Ebu Müslim,Kan Kalesi,Siyret,Aşık Garip,Aşık Yunus,Danişmentname gibi eserler kıraathanelerde,köy odalarında nameli bir eda ile okunurdu. Bu da yeni eserlerin ortaya çıkmasına neden olmakta idi. Bunlara ek olarak Çorum ili ve ilçelerinde yetişmiş ulu kişilere ait menkıbeler de dilden dile dolaşmakta idi.

Bunların en ünlüsü Osmancık'ta ki Koyun Baba'ya ait menkıbedir. Koyun Babanın otuzu aşkın keramet ve menkıbesi bilinmektedir:

Köylerine dehşet saçan ejderhadan onları kurtarması,

Ejderhanın taşlaşmasını sağlaması,

Abdullah Yahşi adlı bir fakiri göz açıp yumumcaya kadar hacc için Mekke'ye götürmesi,orada bir Arab'ın ona kurbanlık getirmesi,hacc ibadetinin bitiminde onu yine aynı yöntemle Osmancık'a döndürmesi,

İbadet için girdiği mağaranın tavanından yukarıya yol gibi geniş delik açılmasını sağlaması,

Bu mağaradaki asasını çalan Boyabatlı bir kişinin sabahleyin yastığının altında asayı bulamayıp,asanın tekrar mağaraya dönmüş olması,

Müritlerinden Ali Koca'nın Tuna boylarında Vidin Kalesine tayy-ı mekan yoluyla bir anda gidişini sağlaması.

Kargı'da 110 yaşındaki çocuksuz kadının,daha yaşlı eşinden çocuk sahibi olması için dua etmesi ve ikiz çocuğunun dünyaya gelmesi,

Zamanındaki bazı kadıların haram demeden rüşvet yemelerini ispat için köpeklerinin haram lokma konulan kaplardan yal yemediklerini göstermesi... ve buna benzer keramet ve menkıbeleri dilden dile dolaşmaktadır.

İskilip'li Şeyh Muhittin Yavsi de menkıbeleriyle anılır:

Rumeli Kazaskeri Abdurrahman'ın görevinden alındıktan sonra tekrar kendisini ziyarete geldiğinde Şeyh Muhittin Yavsi,kendisine yeni görevinin hayırla olmasını söylemesi ve İstanbul'a döndüğünde tekrar Rumeli Kazaskerliğine atanmış olduğunu öğrenmesi.

Ordunun savaş sırasında bir gece bir kaleyi kuşattığında şeyhin nuruyla kaleyi aydınlatması ve bu sayede kalenin fethinin sağlanması...gibi menkıbeleriyle tanınır.

Sungurlu'nun Yörüklü köyünde türbesi bulunan Ergülü Baba da kerametleriyle bilinir:

Babanın çalınan danasını hırsızlar yemişler. Ergülü Baba ho,no diye bağırarak danasını çağırdığında kemikleri bir araya gelerek dana canlanıvermiş. Ergülü Baba da hırsızlara,köye ve köy halkına intizar etmiş.

Evrenkaya denilen kayada bir ejderha türemiş,oralardan geçenleri yutarmış. Onu hiçbir güç ve hiçbir silah öldürememiş. Ergülü Baba kılıcıyla kayayı ikiye bölmüş. Bakmışlarki içinden kırmızı su akıyor. Böylece halk ejderha belasından kurtulmuş. Kendisi de oradaki caminin yanına cami ve tekkesini kurmuş.

Çorum;Suheyb-i Rumi,Ubeyd Gazi,Kereb-i Gazi,Saad b. Ebu Vakkas gibi sahabeye,Yusuf Bahri,Erzurumlu Sultan Abdulcabbar Dede,Piri Baba,Ecir Dede gibi ermişlere ev sahipliği yapmaktadır. Her birine ait keramet ve menkıbeler,kitaplara konu olmuştur.

06/dan Salim SAVCI

BU PARA KİMİN ?

Bana anlatıldığı gibi aktarıyorum:

- Kızılay'da merkezi bir yerdeki bankaya gittim. Cebimdeki banka cüzdanını çıkardım. Işimi bitirdim. Iş yerime vardım. Cebimdeki paranın yerinde olmadığını gördüm. Bankaya döndüm. Cebimdeki parayı burada düşürdüğümü sanıyorum, bulunan bir para varmı?

- Efendim, demet halinde bulunan bir para var. Tutunak tuttuk, bir zarfa koyduk, kasaya aldık.

- Efendim, o para benim kaybettiğim paradır. Miktarını anımsayamıyorum ama, bu paranın benim olduğuna dair kesin kanıt verebilirim. Ben uzakta olayım. Para demetini alınız. Atatürk fotoğraflarının hepsi bir yöndedir. Eğer böyle bir durum yok ise, o para benimdir demiyeceğim.

- Bey, zarfı açtım. Para demetini aldım. Gerçekten Atatürk fotoğraflarının hepsi bir yöndedir. Müdür beye gidelim. Ona göre hareket ederiz.

Memur beyle müdür beyi gördük. Bir tutanakla parayı aldım.

Atatürk fotoğrafını bir yönde koymamın titizliğinin karşılığını almış oldum.

Bu satırların yazarı da, bu beyin titizliğine uyar. Paraları böyle verenlere teşekkür eder. Bir kitabını da o kişiye verir. Aynı titizliği, beni tanıyan memurlarda da görüyorum, memnunoluyorum.

Kağıt paraları, ceplerinde harmanlayanlara bu yazıyı sunuyorum.

BÖYLE ÖĞRETİM OLMAZ

Bir dershane olan olayı aktarıyorum:

Öğretmen bir soruyu tahtaya yazar. Seçeneklerden hangisinin doğru olduğunu düşünerek bulunder.

Bir öğrenci söz ister.

- Öğretmenim bu soru ..... Yayınlarının soru bankasındaki 39. Sorudur. Cevabı (C) dir der.

Öğretmen, diğer öğrencilerin de düşünmesini ister. Herkes (C) de birleşir.

Bu öğrencinin beynine yazık. Bir kitaptaki soruları ezberleyip aklında tutabiliyor. Hayret doğrusu!

Her öğrenci böyle yapmayabilir. Ama öğretim sisteminde bir kusur var. Işte bu kusur giderilmedikçe özel derslere koşan öğrencilerin emekleri boşa gider.

Bana anlatılan bu öğrenciyi merak ederim:

- Acaba seçme sınavını kazanabildi mi?

- Ama hiç sanmıyorum.

Sınıfta, dershanede nerede olursa olsun, bir soru sorulabilir. Ama bunun doğru olan seçeneği neden doğrudur, diğerleri neden doğru değildir diye anlatılmalı ki, öğrenci ezbercilikten kurtulsun. Beyin işlerliğini yapabilsin. Öğrenci doğru olanı seçebilsin.

Bu yazıyı neden yazdım?

- Seçme sınavına hazırlanan öğrencilerin gözlerini dört açıp, neden doğru? Neden yanlış? Öğrenebilsin aksi halde havanda su dövmüş olurlar.

- Seçme sınavı sonuçları da bunu vermiyor mu?

VALİ VARİNLİ'nin HİZMETLERİ

Mehmet ÖZZEHİNLİ

Hatıralarımdan bir not Bozboğa köyünü naklettiğimizde idi. Rahmetli Vali Varinli o zamanlar Çorum'da görevli idi. İyi anlaştığım valilerdendi. Bozboğa köyünün bir su derdi vardı. O zamanki yere yalnız köye getirilecek suyun membaı ile köyün kotu arasındaki fark çok azdı ve hesabı 2 parmaklık su çelik boruyla suyun gelmesi zor diye ben iddia ediyordum. Su ancak 10 santimlik amyant beton boru ile gelir diye aramızda itilaf vardı. Varinli araya girdiyse de hayli uzun bir aradan sayın vali,valiler toplantısı için Fransa'ya gitti. Onun yokluğunda her kurum anlaştık benim önerdiğim yolla köye gereğinden fazla su getirdik. Bu arada bir gece yarısı evin kapısı çalındı. Kapıyı açtım iki polis memuru gelmişti. Sizi vali konağından telefona çağırıyorlar diye haber getirmişlerdi. Üzerimi alel acele giyerek polislerle beraber vali konağına gittik. O tarihlerde bu günki gibi her evde telefon nerede idi ? PTT de Karakolda,vilayette,vali konağında gibi yerlerden başkalarından adiren telefon bulunuyordu.

Vali konağından beni Fransa'dan sayın Varinli arıyormuş. Biraz bekleyince telefon çaldı,beni ahizeye çağırdılar. Varinlinin bana ilk sorusu Boğabağı'nın suyu oldu. Kurumlar arası problemi hallettik,köye suyu getirdik diye müjde verince çok sevindi ve şöyle dedi:" Senin gibi cesur,tutuğunu koparan idareciyi Çorum',memlekete,ailene bağışlasın. Seninle gurur duyuyoruz. Varol" dediği halen kulaklarımda çınlıyor. Nur içinde yatsın.

Rahmetli Varinli bulunmaz bir idareci,vefalı insandı. Çatak tesislerini bitirmiştik. Beni çağırttı. Odasına gittim bana:"Otur bakalım" dedi. Senden Çatak Dinlenme evlerini yapan taşeronun (Aziz Özker) işini beğendim. Sosyal tesislerden her halde ödeneğinden artan olacak dedi. Bende evet efendim,ödeneğimiz var dedim. O halde o ödenekle Beki hamamını restore ettirelim. Bir de 2-3 daireli lojman yaptıralım. Paran yetmezse Özel İdare kanalı ile takviye ederiz dedi. Ben düşünmeye başlayınca aklımdan geçenleri okudu. Hiç düşünme;ben biliyorsun Amasya Valiliğinden geldim. Beki'ye biraz yatırım yapalım ve orayı Amasya'ya devrederiz.

Beki yerine de Hamamözünü pilesipisit yapıp Çorum'a bağlatınız. Hamamözünde modern tesisler yaparız. Çorumluları Havza'ya,Bursa'ya gitmekten kurtaralım dedi. Gelen parayı İller Bankası köy tesisleri payından alırım yeter ki sen Hamamda bir haftakal plesipit yap köylüyü iknaet Çorum'a bağlanmaları sağla. Ben bir hafta uğraştım çoğunluğu temin edemedim. O sıralarda Varinli de hastalandı Ankara'ya gitti. Ziyaretine gittim beni o hasta haliyle kabul etti ve bana:"Seni Hamamlıçay kaplıcasında dinlemedim. İşin çok diye yapım işini Bayındırlığa sevk ettim,onlarda hamamı yanlış yere yaptılar. Senin dediğin yere yapsalardı suyunu kaçırmazlardı. Neyse o fasıl geçti. Asıl seni buraya çağırtmamın sebebi şu. Ankara Belediyesi Fen İşlerinden Çorum'a terminal tesisi projesi ile asri mezarlık planı temin etmen. Belediye Reisliğim devresinde Belediye Fen İşlerinden gönderdiğim kimseler temin edip belgeleri bana bulup getiremediler. Neticede Ankara'da 6-7 gün kaldım. Terminal ve asri mezarlık projelerini temin edip getirdim. Bu günkü terminal ve asri mezarlık projeleri onun zamanına aittir. Sağ olsunlar ondan sonra seçilen Belediye Başkanları da terminali yaptılar. Asri mezarlık projesini Yaydığın Kırında faaliyete geçirmek istedilerse de arazi ayesli toprak olduğundan cesetler çürümez denildi. Bu proje bu günlere kadar uzadıysa da şimdiki Belediye Eskiekin civarında asri mezarlık yapmaya başlamış. Proj çok kapsamlı. Camisi, gasil haneler, imam evi olan,çok güzel bir proje idi. Mutluyum ki karınca kararınca benimde katkım oldu.

NEDEN BÖYLE OLDU

(Dert Bir Değil Elvan,Elvan)

İsmet ÇENESİZ

Hükümetler başa dert yanmak için, şikayet üretmek için gelmezler. Dertlere çözüm getirmek için gelirler. Halka refah ve mutluluk sağlamaktır vazifeleri. Bu hükümette bunları vaat ederek geldi iktidara. Evet üçlü koalisyon ama;üçü de bu vaatleri seçim meydanlarında verdiler. Şimdilik azıcık zora gelince;"Bunları kökü,10-15 sene öncesine dayanıyor" demeyi kurtuluş sanıyorlar.

Öyle aldatmaca yok,bir kere bu hükümette bulunan bu partilerin kuruluşları veya zihniyetini devir aldıkları insanlar 25-30 senelik. Çoğu da sorunların o başlangıç günlerinde de var olan insanlar. Sonra sizler bu memleketin dertlerini biliyorsunuz. Çözüm biziz diye iktidar olmadınız mı ?

Neden böyle oldu ,neden böyle oldu dersiniz ? Milletvekillerinin ekonomiyi bilmediğinden,30 yıldır "kit"leri oy toplamak için arpalık olarak kullanmalarından ve bunu başarı saymalarındandır.Kit"lerde bunun üçte birinden az insan çalışırken,bu adamlar iş görüyor,yol yapıyor,su kanalları,barajlar yapıyor,sondaj vuruyordu,hasılı;kuruluşları ile ilgili her türlü hizmeti yapıyorlardı. Fakat politikacılar buralara yandaşlarını,imtiyazlı insanları,iş bilmeyen,işe yaramayan insanları doldura doldura oraları işe yaramaz hale getirdiler. Bugün buralarda 480 bin insan çalışıyor. (Bu sayıyı bile doğru bildirdiklerini sanmıyorum) Ortalama burada çalışan bir kişinin eline geçen aylıkşu son toplu sözleşme hariç net bir milyar olacakmış (!) (Bir memur maaşının 3-4 katı) bugün buralarda ekonomiye hemen hemen hiç katkı yok gibi. Üretimin yerini,ayrıca israf,tüketim almış.

Tasarruf edilecek diyoruz bu günlerde fakat halâ aynı eski zihniyet var. (Her ne kadar önüne geçilmeye çalışılsa da.) Geçenlerde gazetede okudum. Petrol Ofisindeki 7 tercümanın hiç birisi yabancı dil bilmiyormuş. Genel Müdürün 70 danışmanı kuruma hiç uğramıyormuş. Halâ da politikacılar adam alınsın diye baskı yapıyorlarmış. (Politika ile ekonomiyi ayırmak şart. Bizde ki krizler ekonomiden çok siyasi zaaftır !)

Politikacılar buralara işçi soktukça bunu başarı saydılar. Bu adama iş (!) Bulmanın ona verilen paranın büyük günah olduğunu bile bilemediler. Halâ da bilmiyorlar. Halbuki bu insanlar işe alınmasa,bu para ile gelir getiren yatırımlar yapılsa,bugünkü istihdamın iki katı insan çalışarak,üreterek para alırlardı. Emeklerinin karşılığını yerlerdi. Ama politikacılarımız başta olmak üzere,çoğumuz Devleti yolunacak kaz sandık.

Denizi tükettik beyler,denizi tükettik ! Son 25-30 yıldır Devleti yemek beceri,her türlü ahlaksızlık ziynet sayıldı. Üreticiler değil,faizciler desteklendi. Onlara vergi kolaylığı sağlandı,üreten aptal yerine kondu, cezalandırıldı. İthalatta kolaylık,ihracatta zorluklar getirildi. Tüketim teşvik edildi. Az üretildi,çok gösterildi.Herkes amaherkes layık olduğundan daha lüks yaşadı. İsraf moda oldu. Yabancı mal tüketimi sevdasına kapıldık. 150 m^2 evlerde tek başına veya iki kişi yaşama lüksü icat edildi.

Devletin yatırımları politik oldu. % 70' ini tamamlayamadan yeni temeller atıldı. Unutmayalım ki israfın en büyüğü bu idi. Unutmayalım ki bin tane tamamlanmamış yatırımdan bir tane tamamlanmış yatırım daha iyidir. Hukukun işlemesi ve de eğitimde bugün 20-25 sene öncesinden çok daha kötüdür. Eğitimsiz hiçbir şey olmaz.

Özelleştirmeyi hedef alıp köstekledi-ler. Halbuki özelleştirmeden başka çare yoktur. Bu bütün dünyada böyle yapıldı. Bizimkiler yalandan Vatan,Millet,işçi dediler. Asıl dertleri ise sadece kahraman olmaktı. Eğer özelleştir-me hızla o günlerde yapılsa,alınan bu pararayla hakiki işveren desteklense,nükleer enerji santralleri kurulsa,elektrik o günlerde ve bu günlerde yarı fiyatına satılsaidi,sadece bu bile büyük yatırımlara sebep olur,ortaya hakiki iş ve aş çıkar,işsizlerin toplamı bu günün yarısı olurdu. Türkiye'ye bir sürü döviz geldi. Bu dövizler Türkiye'de çar çur edildi. Dünyanın bir çok ülkesinde istihdam yaratanlara adam başı 15-20 DM teşvik veriliyor,vergi kolaylığı sağlanıyor. Ya bizde ne oluyor ?

Sevgi ve saygılarımla.

Kurtuluş Savaşında Türk Havacılığı

1. Dünya Savaşı sonunda;Osmanlı İmparatorluğuna imzalattırılan Mondoros Antlaşmasına göre; bütün askerler terhis edilip silahsızlandırılacak ve silahlara el konulacak ve önemli görülen yerler işgal devletlerince gözetim altında bulundurulacak şartı bulunmaktaydı. Bu arada Yeşilköy'deki askeri kuruluşlarda bu şartlar gereği İngiliz ve Fransız'ların gözetimi altına girdi.Burada bulunan uçak ve gereçler Kartal-Maltepe'ye, deniz uçaklarıda Haliç'deki Bahriye Nezareti ambarlarına taşındı. Filistin ve Irak'tan çekilen hava birliklerinin kalıntıları da Konya ve Elazığ'a getirildi.Alman personel ve teknisyenlerinin gitmesiyle de büyük Hava Müfettişliği umumiliğinin kuruluş ve kadro olarak adından başka bir şeyi kalmamıştı. Bu nedenle 1919'da hava kuruluşları küçültüldü, balon, uçaksavar ve meteoroloji kuruluşları kaldırıldı. 1. Dünya Savaşı'ndan kalan uçak

döküntüleriyle İstanbul, İzmir, Konya Erzincan'da birer "Tayyare istasyonu" kuruldu.

Mustafa Kemal Paşanın önderliğinde Türk halkı Kurtuluş Savaşı'na girerken bu girişimi önlemek için İstanbul'daki Damat Ferit Paşa Hükümeti de kendi halkına karşı Kuvayi İnzibatiye Örgütünü kurdu. İstanbul Hükümeti uçakları havadan bildiri atmak amacıyla kullanmak istediğinden Maltepe'deki uçakların onarımına başlandı. Bu imkandan yararlanarak başta birlik komutanı Yzb. Fazıl olmak üzere Maltepe'deki havacılar Anadolu'ya kaçma düşüncesindeydiler. Bu durumu öğrenen İngilizler ve Osmanlı kurulduktan sonra, Anadolu'da bulunan saldırgan hükümetinin onarım ve uçuşlara engel olmaya çalışılmasına rağmen gizli çalışmalarla dört uçak uçuşa hazırlandı; ancak, teknik yetersizlik ve yöntemsizlikten uçakların ikisi kalkışta kırıldı, birinde yangın çıktı ve böylece yalnız bir uçak 17 Haziran 1920'de Anadolu'ya kaçırılırken kırım geçirdi. Uçaklarıyla kaçmayı başaramayan Pilot Yzb. Fazıl, Pilot Tğm. Şakir Hazım , Pilot Tğm. Avni (OKAR), Pilot Ütgm. Muhsin (ALPAGOT) , sivil Pilot Vecihi, Makinist Ferit ve bir miktar astsubayla er, istasyonun para kasasını da alarak karadan ve denizden Anadolu'ya kaçmayı başarmışlardır.

İzmir'deki uçakların antlaşma gereği sağlam olarak Yunanlılara teslim edilmesinden sonra, Türklerin elinde Erzurum'da çoğu Rus yapısı işe yaramaz 13 uçakla, Konya'da çoğu uçamayan 4 keşif ve 13 avcı uçağı kaldı.

23 Nisan 1920'de TBMM Hükümeti düşmanlara karşı yapılan savaşı düzenli ve disiplinli orduların kurulmasıyla yeni ve etkili bir döneme geçince, kaçıp gelen havacı personelden ve eldeki kırık-dökük uçaklardan

yararlanma düşüncesiyle, Milli Müdafaa Vekaleti'nin 13 Haziran 1920 tarihli buyruğuyla Harbiye Dairesi'ne bağlı bir Kuvayi Havaiye Şubesi kuruldu. Şube, personel ve araç gereçlerin sağlanmasıyla uğraşacak, eğitim ve harekatı Erkan-ı Harbiye Reisliği yönetecekti. İstiklal Savaşı'nın ilk yıllarında 1. Dünya Savaşı'ndan kalma Alman yapısı uçaklar, mevcut olanaklar çerçevesinde onarılmak suretiyle kullanıldılar. Bunlarla 1. ve 2. Bölükler kuruldu. Bahis konusu bölükler özellikle 2.İnönü ve Sakarya Savaşları'nda çok faydalı keşif ve bombardıman görevleri yaptılar. 1922 de Kara Kuvvetlerimizin bünyesine Fransız'lardan alınan Breguet XIV keşif-bombardıman ve İtalyanlardan satın alınarak, Konya tamirhanesinde makineli tüfek takılan Spad XIII av uçakları katıldı. Havacılarımız özellikle, Büyük Taaruzdan önce, Yunan kara kuvvetlerinin cephemiz ve gerilerinde yapmak istediği keşif faaliyetlerine önlemede büyük başarı göstererek, taaruz hazırlıklarımızın öğrenilmesine engel oldular Büyük Taaruz başladığı 26 Ağustos 1922 günü, cephe bölük komutanı Yüzbaşı Fazıl, Spad XIII uçağı ile bir Yunan Breguet XIV'ini indirmek sureti ile başarı gösterdi. Bu uçak Sonradan elimize geçti. Tümüyle İstiklal Savaşı'nda, havacılarımız bütün yokluklara rağmen, verilen tüm görevlere başarıyla yerine getirerek büyük takdir topladılar.

Erzurumlu Tüccar Nafiz Bey (KOTAN), 1920 yılında Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda İtalyanlardan satın aldığı 4 adet Fiat-1 uçağını Türk ordusuna hediye etmiş, ayrıca 2 uçaklık da para vermiştir.Uçaklar, İstanbul'dan uçurularak gizlice Anadolu'ya getirilecekti. İnebolu üzerinden Eskişehir'e getirilmesi planlandığı için Bolu yakınlarında bir alan yapılması gerekiyordu. Bu nedenle Üstğm. Sıtkı (TANMAN) ile makinist Ferit görevlendirildi. Birinci uçak İtalyan pilot tarafından gizlice İstanbul'dan havalandırılarak İnebolu üzerinden Bolu'ya getirildi ise de burada arızalandı. İkinci uçak ise, hava koşullarının elverişi olmaması nedeniyle Bolu'ya ancak on günde gelebilmiştir. Bolu'da deneme uçuşu sırasında iniş takımı ile pervanesi kırılmıştır.Buiki uçak karadan Polatlı'ya sevk edilmişler, gemiyle getirilen yedek parçalarla onarıldıktan sonra 1921 Haziranını başında Birinci Tayyare Bölüğüne gönderilmişlerdir.

Alınan yer GÜN IŞIĞI DERGİSİ

ÇORUMLU 2000 KÜLTÜR,TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

ABONE FORMU

Osmancık Caddesi Ölçek İş Merkezi 27/34 ÇORUM

Derginize 1 Yıl abone olmak istiyorum:

Adım ve Soyadım :.....

Adresim :.....

Şehir :.....

FATURABİLGİLERİM:

Vergi Dairesi No :.....

Vergi Dairesi Yeri :.....

Mahmut Selim GÜRSEL adına 1260013 numaralı Posta Çeki hesabına 27.000.000 TL. Yatırılmıştır. Ekte posta çeki foto kopisi gönderilmiştir.

Abone kaydımın bir an önce yapılarak dergimi ve faturamı yukarıda bildirilen adrese teslimini rica ederim.

KAŞE :

Adım Soyadım

DERGİMİZİN İKİ YAZARI VE İKİ YAPIT

Muzaffer GÜNDOĞAR

28.sayıdan devam

kapakta ise, Ethem ERKOÇ'un resmiyle birlikte yaşam öyküsü ve hazırlamış olduğu eserlerin listesi yer almış. Sayfa düzeni Gürsel Yayınevi'nce, baskı ve ciltleme ise Kardeş Matbaacılık'ça yapılmış. Kitaba ISBN numarası alınmış ama, bunun arka kapağın alt bölümüne de yazdırılması gerekirdi.

Kitabın arka kapağında verilen bilgide; Ethem ERKOÇ'un Çorum İmam Hatip Lisesi'yle, Çorum Atatürk Lisesi'ni bitirdiğini; ardından, Konya İslam Enstitüsü'yle, Bursa İktisadi ve Ticari Bilimler Akademisi'nden mezun olup, Kırklareli, Osmancık ve Çorum'da meslek dersleri öğretmenliği yaptığını öğreniyoruz. 1987 yılında da bir süre, Arapça dil eğitimi için Mısır'a gitmiş. Çalıştığı okullardaki kültürel etkinliklerde, tiyatro alanındaki eksikliği duyumsaması nedeniyle edebi eserler türünde, daha çok tiyatro eseri üretmeye yönelmiş. En çok yapıtı da bu alanda vermiş.

Hazırladığı yapıtların bir bölümü kitaplaşmış, diğerlerinin de kitaplaşmaya hazır yapıtlar olduğunu belirtiyor. Umuyoruz onlar da yapıtlaşarak okur katına ulaşır.

Ethem ERKOÇ'un başlangıçta tiyatro eseri olarak yazdığı bu yapıtını, kalıcı kılmak için sonradan romana dönüştürdüğünü öğreniyoruz. Ne iyi etmiş de kitaplaştırmış. Bu tür yapıtların, Çorum'un kültür ve sanatına zenginlik kattığını düşünüyorum.

Tarihi romanların pek de kolay yazıldığı söylenemez. Yazar önce, romanını yazacağı dönemlerle ilgili tüm kitapları, yazılı kaynakları ve belgeleri araştıracak, bunları tek tek gözden geçirecektir. Gerekli malzemeyi toparladıktan sonra, tarihi gerçeklere bağlı kalarak romanı tasarlayıp, yazmaya başlayacaktır. Bunun için de, tüm yeteneğini kullanıp, düş gücünün sınırlarını zorlayarak, romanı gerçekleştirecektir. Romandaki tarihsel olayları anlatırken, olayların kahramanlarını, kahramanların olaylar örgüsü içindeki duygusal ve kişisel ilişkilerini, zaman ve mekan sınırları içinde ilgi çekici, eğlendirici, bilgilendirici bir anlatımla okura sunacaktır. Türkçe'yi, yani anadilini çok iyi kullanıp, işlek ve akıcı bir üslupla yazan bir yazar, konuyu iyi kurguladıysa, kendini okutmayı başaracaktır.

Tarihi roman yazmak, gerçekten büyük bir Yetenek ve ustalık isteyen bir iştir. Ethem ERKOÇ, oldukça zor bir konuya el atarak, NİKONYA'DAN ÇORUM'A adlı romanını yukarıda belirlediğimiz ölçüler içinde yazmaya çalışmış. İlk romanı olmasına karşın, azmi, direnci, çalışkanlığı sayesinde bu işi başarmış. "İyi ama bu romanın hiç mi aksayan yönleri yok?" diyeceksiniz. Olmaz mı, var elbette. Bu aksaklıkların ve eksikliklerin biraz da, tiyatro eserinin romana dönüştürülmesinden kaynaklandığını sanıyorum. Yapıt, tarihi roman ögelerinin çoğunu içinde barındıramıyor ama, yine de bir ilk romanın acemiliklerini hoş gördürecek güzellikte ve olgunlukta, Eksiklikleri, Kadı kızında bile bulunan kusurlarından sayılmalıdır bence.

Romanın konusuna gelince: Ethem ERKOÇ, EMİR AHMET GAZİ tarafından Çorum'un fethedilmesini, NİKONYA'DAN ÇORUM'A adlı yapıtıyla romanlaştırmış.

EMİR AHMET GAZİ 1071 yılında Selçuklu Sultanı ALPARSLAN komutasında Bizanslılar'a karşı yapılan Malazgirt Savaşı'na katılmış, zaferden sonra da ALPARSLAN tarafından Anadolu'daki bazı kentlerin fethi için görevlendirilmiştir. 1071 yılında Sivas, Kayseri ve Malatya'yı; 1073 tarihinde de Tokat, Turhal Zile'yi ele geçiren Emir Ahmet Gazi, ardından; 1075 yılında Niksar, Amasya ve Çorum'u Rumlardan alarak, Anadolu'nun Türkleşmesinde önemli rol oynamıştır.

İşte Ethem ERKOÇ, Anadolu'nun fethedilerek Türkleşmesi ve İslamlaşması sürecinde ağırlıklı olarak Çorum'un fethini anlatmaktadır bu romanında. Böylesine bir yapıtı yazmanın zorluklarını göz önüne getirdiğimizde, verilen emeğe ve çabaya şapka çıkarmak gerekiyor. Eleştirmek kolay da, onu yazmak zorun da zoru. Aslında böyle bir çalışmaya girmek bile büyük cesaret gerektirmektedir.

Ethem ERKOÇ'un bu yapıtını, Çorum tarihi ve kültürü açısından bir zenginlik olarak nitelendiriyor; Çorumlu olan, Çorumluyum diyen, Anadolu'nun fethini merak herkese bu kitabı okumalarını önemle tavsiye ediyoruz.

Ethem ERKOÇ'u da bu özgün yapıtı nedeniyle içtenlikle kutluyor, nice başarılara diyoruz.

OKUMAK - OKUMAMAK YA DA OKUYAMAMAK.

Mahmut Selim GÜRSEL

Okumak;okumamak,okuyamamak. Nedir bu? Ne demek isteniyor? Ne demek isteyip de söyleyemiyorlar?

Okuma alışkanlığı millette yok efendim!; Okumayı sevmeyen bir toplum olduk! Okuyan yok ki! Okumaya vaktimiz yok! Okuyamıyorum! Ve daha neler neler.(!)

Bir bahanenin en güzel yolu. Diyemediğin kelimeyi,söyleyemediğin gerçeği saklamanın en kolay yolu bu olsa gerek. Yalan bu sözler,külliyetten yalan söylemenin en açık belirtisi.

İkinci paragrafta bulunan bahanelerin analizini yaparsak şunları söylemek hiçte gerçek dışı sayılmaz.

"**Okuma alışkanlığı millette yok efendim!**"

Bu kelimenin arkasına sığınan kesim;kendi hatası olan okuma alışkanlığını tüm topluma mal ederek kendisini savunma çabasında olan şahıslardır ki;bunlar en tehlikelisi,"okuma düşmanı" olan kişilerdir.

Kendisini savunma içgüdüsü ile bütün bireyleri içine alarak öz savunma ihtiyacını karşılamak için bu kelimeyi kullanırlar. Bunlar;çoğunlukla ve acı bir gerçek olarak maalesef eğitim,öğretim işleriyle uğraşan kesimler içinden çıkmaktadır. Bu kesim kendi kabahatleri olan;yetiştirdikleri ve eğittikleri çocuklara okuma alışkanlığı aşılayamamış olmalarının ezikliği içinde bulunan kimselerdir. Bu ezikliği sebebi ise,eğitim verdikleri bireylere okuma düşmanlığını aşıladıklarından bir iç hesaplaşmanın ezikliği bulunmaktadır.

"**Okumayı sevmeyen bir toplum olduk!**"

Bu kesim ise;okuma alışkanlıklarını aşılamayan öğretmenlerini suçlama ile kendi okuma alışkanlığı eksikliklerini doğrudan eğitimini veren kişilere yükleyemedikleri ve öğretmenlerini suçlamaya cesaret edemediklerinden,bu cümle ile kendi öz savunmalarını yapan bireylerdir. Bunlar tehlike bakımında orta sıraları alırlar. Bu savunmaları ise onların kendilerini avuturlar. Başkalarını kandırdığını zannetmelerinden başka bir fayda sağlamamakla beraber, savundukları bu cümle ile okuma alışkanlığı olan bireylerin kafalarını karıştırırlar ve bu karışıklıklar bazı okur kesimini etkiler. "**Kimse okumuyorsa ben neden okuyayım?**" Sorusu ile bocalamalarını sağlayanlar olarak sınıflandırabiliriz.

"**Okuyan yok ki!**"

Bu tezi savunan kimseler çoğunlukla yazar-çizer kesimi olarak karşımıza çıkarlar. Yazarlar kendi çalışmalarının peynir-ekmek gibi satılmasını,çalışmalarının maddi semerelerini görmek istemelerinden dolayıdır.

Hazırladıkları eserlerinin satılarak, hazırladıklarını yeni çalışmalarının baskı işlemleri için acil paraya ihtiyaçları olduğu için bu kelime ile,okuyucuları bir nevi

suçlar pozisyonu ile bu kelimeyi sıkça kullanırlar. Bunda da haklı sayılırlar. Pek çok yazar bu durumdadır. Birinci veya birkaç çalışmasını bastırarak piyasaya sürmüş,bu çalışmaların manevi tadı,tatmış olduklarından ve elindeki avuççundaki parayı da bu çalışmalarının basılması için harcadığından,yeni çalışmaları onları bir nevi dürtükler,huzursuz eder. Bir an önce okuyucusunun önüne bu çalışmalarla çıkmak için çabalar. Belki muvaffak olur fakat,pek çoğu bu emeline kavuşamadan bu dünyadan çekip gider. Giderken de gözleri arkada kalır.

"**Okumaya vaktimiz yok!**"

Bu kesim ise çoğunlukta,okumak isteyen kesimdir. Fakat bu tezi savunurken ufak bir yalana baş vurma gereğini görürler Bunlar param yok o yüzden alamıyorum demeyi kendi gururlarına yediremediklerinden bu bahaneye baş vururlar. Bu kesimi iyi tanımak gerekir. Bunlara yazarlarımız gereken önemi vermeleri tavsiye edilebilir. Bunlar iyi analiz edilebilir ve bulunursa,okuyucu kitlesinin çoğunluğunu bunların oluşturdukları görülür.

Gerekçeleri oldukça akla yakın olan bu şahıslar, ellerindeki bütün paraları hemen hemen hepsini okuyabilecekleri şeylere yatırırlar. Bu onlar için oldukça mantıklı olarak görülürse de,okumaya vaktimiz yok demeleri,okuma materyallerinin bolca alınmasından dolayı ev hayatlarını berbat etmiş,eve ekmek yerine,gazete kitap götürmüş kimseler çıkar karşımıza. Bu kişileri tanıyarak onlara ücretsiz eserlerinizden vermeniz gerekir.

"**Okuyamıyorum!**"

Bu kesim ise;gerçekten okumaya vakit bulamayan, sanayici ve iş adamlarımızın çoğunluğunu kapsar. Dedikleri doğrudur. O kadar yoğun ve tempolu bir hayatları vardır ki,bırakın okumayı,uyumayı bile düşünemezler. Fakat bunlar uzun seyahate çıktıklarında ellerine bir kitap alır okur görünürler. Okurlar fakat akılları işlerinde olduğundan okuduklarından bir şey de anlamazlar. Bu yüzden çabucak sıkılırlar. Ev ve bürolarında onlarca birkaç sayfası okunmuş kitap bulabilirsiniz. Bu kişiler aslında bir beyin jimnastiği de sayılabilecek olan okuma alışkanlıklarını artırmaları,onların iş sahasında daha dinç ve daha açık fikirli ve pratik olmaları içten bile değildir. Gerekçe olarak söyleyebiliriz ki;beyin devamlı iş ve çalışma üzerine programlandığından bazen gerekli emirleri ve refleksleri veremez. Bu duru iş adamları farkına varamazlarsa da yanlarında çalışan en yakınları bu bocalamayı görür ve gereken düzeltmeleri yaparak bu açığı kapatmaya çalışırlar.

Yukarıda analizini yapmaya çalıştığım okur değerlendirmeleri benim şahsi görüş ve okuyucular üzerindeki araştırmamı kapsamaktadır. Bundan hepimiz biraz kendimize pay çıkartırsak,kendimizi yukarıdaki sınıfların içinde ararsak,okuma içinde nasıl bir pozisyonda olduğumuzu anlarız.

Eskiden biz küçükken,bazı şakayı sever büyüklerimiz bizleri şu sözlerle düşünmeye sevkederek ne tepki vereceğimizi ölçerlerdi. "**Okuda baban gibi,eşek olma**" derlerdi. Anlayamayanlarımız olduğu gibi kelime şakasını anlayanlarımız da çıkardı. Ne dendiğini anlardık. Yada anlamış gibi yapardık.

Bu yazılanları,kendi anlayışımız içinde değerlendirelim. Biraz düşünelim. Biraz da kabahatli arayalım.

Saygılarımla.

SELAM ÜZERİNE

Suhubi Ulvi CIRIL

Muhterem kardeşlerim sizlerle kelime anlamı barış, salimlik, eminlik, rahatlık, korku ve endişeden uzak olma anlamına gelen ve yüce rabbimizin isimlerinden olan Selam üzerine olan duygu ve düşüncelerimi paylaşacağım.

Gecenin zifiri bir karanlığında yani derler ya ak ve karanın ayırt edilemediği gecenin bir zamanında iki kişi dar bir yolda karşılaşsalar, o anı bir hayal edecek olduğumuz herhalde iki kişinin de birbirleri hakkındaki ilk düşünceleri karşımdaki kim? Acaba bir zarar verir mi? Bir an önce sağ-salim şu daracık yerden çıksaydım diye düşünebilir.

O anda, kalplerdeki korku ve endişeyi giderecek bir harekette bulunsak ki bu hareket; Enerjisini kalbin derinliklerinden alan bir ışık halinde, bunu da lisanımızla karşımızdakinin kim olduğunu bilemediğimiz kişiye iletmeliyiz ki o karanlık ve daracık sokak birden sırrına eremeyeceğimiz bir şekilde aydınlanıp genişleyiversin. Bu sözcüğünde SELAM sözcüğü olduğunu düşünüyorum. İsterseniz sizlerde düşündüğüm bu mekan ve zamanda kısa bir tefekküre dalıp o mekan ve zamanda başka sözcükleri ve neticelerini bir düşünün.

Yalnız, bu selamı öyle söylemeliyiz ki, güneşin sabah olurken ilk ışıklarını dağların arkasından karanlıkları ağır ağır ağartarak önce hafif bir esinti ile mütevazi bir halde ortaya çıktığı gibi hafif bir ses tonu ile selama başlayarak, daha sonra güneşin ilk parıltılarını verdiği gibi ses tonumuzu biraz tatlılaştırarak yani güven vererek, daha sonra da güneşin öğleye doğru yeryüzünü aydınlattığından öte artık ısıttığı ve enerji vermeye başladığı gibi karşımızdaki insan veya insanlara eminlik ve güvenin ötesinde faydalı ve yararlı bir insan olduğumuzu hissettirmeliyiz. Çok uzun süredir selamın bu müthiş gücü hakkında düşünürüm. Bir gün bir yazı okudum bu yazının konusu selamlaşma hakkında idi.

Yeryüzünde ilk selamlaşma hadisesinin Adem peygamber ile melekler arasında cereyan ettiğini yazdıktan sonra şöyle devam ediyor: "Allah-u Teala Hz. Adem(A.S)'i yarattıktan sonra şöyle buyurdu:"Git de şu oturan bir grup meleğe selam ver ve sana nasıl karşılık vereceklerini iyice dinle. Çünkü bu hem senin, hem de senden sonraki soyunun birbirini sevgi ve saygı ile selamlaması olacaktır." Bu emir üzerine Adem Aleyhisselam meleklere gidip"Es-selamualeyküm" dedi. Onlar da "Ve Aleyküm-mü's-selam ve rahmetullah" diye cevap verdiler. (Riyazü's-Salihin Tercemesi Cilt 2,S. 227) Nitekim Kur'an-ı Kerim'de :"Rablerinden korkup sakınanlar, bölük bölük cennete götürülürler; sonunda oraya girdiklerinde cennet kapıları açılır: oranın bekçileri onlara derler ki; Selam size olsun. Gönül huzuru buldunuz. Ebedi kalıcılar olarak girin cennetlere."(Ez-Zumer 39\73) buyrulmuştur. Selam vermenin sünnet, verilen selamı almanın farz olduğunu ve Rabb'imizin Kur'an-ı Kerim'in on iki yerinde müminlere selam

verdiğini de öğrendikten sonra demek ki SELAM: Sevgi , saygı, huzura kavuşma ve emin olmanın ifadesi oluyormuş. Öyleyse selamı sevgi, saygı ve muhabbetle vermeli, farz olduğundan ve de sevgi ve muhabbeti kuvvetlendirmek içinde daha güzeli ile karşılık vermeliyiz.

İnsanlarla karşılaştığımızda çok samimi, sevgi ve içtenlikle verilen selamlarla karşılaştığımız gibi insana tepeden bakan eda ve kibir ile ve yahutta selam vermedi olmasın kabilinden sanki ağzından taş fırlatırcasına taş gibi ruhsuz ve anlamsız verilen selamlarla da karşılaşmaktayız. Bir de bunun aksi olarak selam verildiği halde farz olmasına rağmen alınmayan ve karşısındaki kişi küçümsendiğinden önemsenmeyen selamlarla da karşılaşabiliyoruz.

Unutmayalım ki bizi gurura ve kibire sevk eden o servetler, dünyalık makam ve mevkiler bazen bir dakika içinde elden çıkabiliyor. Tek kalıcı olabilen ise; gerçek ve daimi kalacağımız olan ahrette cennete girebilmek için iman ki onu da ancak sevgi ile kazanabiliyoruz. Yaşarken ve öldükten sonra arkamızdan hayırla yadedilememizde sevgi ile yaptığımız, sevgi ile yeşerttiğimiz iyi işlerimizdir. Dünya kurulduğundan bu yana nice hükümdarlar nice zenginler gelip geçmiştir. Çoğunun isimleri bile hatırlanmazken bizim Yunus Emre'miz, Mevlana'mız ve diğer Hak ve Halk aşığı büyüklerimiz asırlardır hayırla ve sevgiye anılmaktadır. Bu arada Yunus Emre'mizin şu dörtlüğünü yazmadan geçemeyeceğim.

Bu dünyadan göçer olduk
Kalanlara Selam olsun
Arkamızdan hayır dua
Kılanlara selam olsun

Selamın yaşantımızdaki etkilerini aklımın erdiğince anlatmaya çalıştıktan sonra yine selam ve sevgi ile bağlantılı olarak "Güven" meselesine de değineceğim. Maalesef günümüzde hiç kimse birbirine güvenemez oldu. Ortalıkta güven duygusu neredeyse tamamen kaybolmak üzere, bunun nedeni de yaratılış gayemizi ve benliğimizi unutmaya başladıkta ondan diyorum.

Eskiden sokaklarımız dar elektrikler olmadığından sokakları aydınlatacak ışıkları yoktu ama o daracık karanlıkları aydınlatan, enerjisini kalbin derinliklerinden alan bir selam ve sevgi sözcüğü ortalığa eminlik verip huzura kavuşturabiliyordu. Geçmiş zamanlarda maddiyat, makam ve mevki sahibi olmak hakka ve halka hizmet için bir araçtı.

İnsanlar elindeki bu dünyalıkların Allah'ın bir imtihanı, halkın bir emaneti ve de makam ve mevkisini kullanırken de bunların hesabını ahirette nasıl vereceğini düşünür, yaptığı tüm işlerinde hakka ve hukuka riayet eder ,hiçbir kimseye ve canlıya eziyet etmemeye gayret ederdi,

Sevgi ve muhabbetle hareket edilince ortalık güven içinde olur. Güven olunca da barış ve huzur olur, herkeste çalı ştığı ve hakkı nisbetinde helalinden hakkına razı olursa yeri-göğü maddi ve manevi zenginlik dolu olan ülkemizde şanlı tarihimizdeki imparatorluk günlerine kavuşur. Dünyamıza barış ve huzuru getirir. Ama maalesef küçücük maddi menfaatler uğruna her türlü ayak oyunlarıyla birbirimizle uğraşıp maddi ve manevi değerlerimizi harcıyoruz; huzura kavuşamadığımız gibi peşinden koştuğumuz dünyalıklarımızı elde etmek için hakka ve hukuka riayet etmediğimiz içinde elde ettiğimizi zannettiklerimiz bir varmış bir yokmuş gibi geçici oluyor.

Tüm kalplerin sevgiyle dolmasını, tüm insanlığın barış ve güven ortamı içinde ilahi huzura kavuşmasını diler Selam ve saygılarımı sunarım .

ANADOLU'NUN SİNESİ

Raşit YÜCEL
Gazeteci Yazar

BİR SONBAHAR SABAHI

Erkan ERDİL

Hayat devamlı değişim içinde devam ediyor.
Sonbahar adı üzerinde bir "son"u hatırlatıyor.
Her şeyin bir başlangıcı olduğu gibi,bir sonu da vardır.
Sonbahar hüzün mevsimidir.
İslâm literatüründe yaşadığımız asır "Ahir Zaman" olarak yad edilir.
Yani "Son Zaman"
Kainat aslında bir sonbahar mevsimi yaşıyor.
Her an dağılmaya müsait bir mahiyette yaratılan kainat üzerinde yılların,hatta çağların ağırlığını taşıyor.
Gerek hadislerde,gerekse Kur'an Ayetlerinde şu gördüğümüz unsurların bir gün darmadağın olacağını öğrendik.
Bir Cuma günü güneşin batıdan doğması ile her şeyin bitmesine şahit olacağız.
Sonbaharda yapraklar sararır.
O güzelim yeşillikler yerini hüzünlü bir sarılığa bırakır.
Tıpkı insan ömrü gibi.
İnsan doğar.
Doğduğunda tıfıldır.
Yardıma muhtaçtır.
Her ağlayışında çevresindekileri emrine koşturur.
İnsan çocuk olur.
Sevgisi ile kahramanları bile kendisine yardımcı yapar.
İnsan gençleşir.
Gençliğinde güzeldir.
Herkesin ilgisini çeker.
Tıpkı baharda yeşile ve güle gösterilen ciddi alaka gibi.
İnsan yaşlanır.
Derisi çekilir.
Saçları ağarır.
İhtiyar insanların çevresindeki eski dostları azalır.
Çocukluğunda ve gençliğinde onu göklere çıkaranlar bir bir onu aramaz olurlar.
İşte bu bir sonbahar mevsiminin ta kendisidir.
Mahzundur gönüller sonbaharda.
Çok şiirler yazıldı.
Sonbahar üzerine.
Hepsinde hüzün kokuyordu.
Ama sonbaharın taze bir başlangıç olduğunu bilenler bu yapraklarda,sarı yapraklara tebessümle ile bakarlar.
Hayatlarını ve fiziki güzelliklerini kaybetmemek için büyük gayret gösteren insanlar,çok sevdikleri dünyanın sonbaharını bir türlü durduramadılar.
Bu tıpkı dört mevsim gibi idi.
İlk doğum bahardı.
Çocukluk ve gençlik yılları yaz gibi idi.
Ölümü kışa benziyordu.
İnsanlar hep koşturdu.
Dünyanın kıytırık zevk ve lezzetleri için bir türlü bu hayat mevsimlerini kabullenemedi.
Yaşı sonbahara geldiği halde halâ asi gençler gibi hayatı isyan ve günahlarla geçti.
Ve ansızın gelen ölüm haberi,onu sonbahar yapraklarının çöpçü tarafından süpürülüşü gibi,onu alıp götürdüler.
İlk sorgulama kabirde başladı.
"Rabb'in Kimdir ?"
"Dinin nedir ?"
Peygamberin kimdir ?"
Sonbahar sorgulandı.
Cevabını yerinde verenler kazandı.
Veremeyenler mağlup oldu.

KUR'ANDAN MÜ'MİNLERE AHLAKİ ÖĞÜTLER

Recep
CAMCI

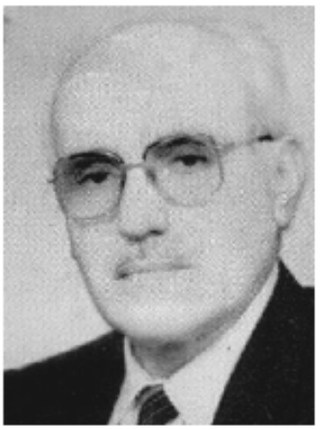

Değerli Okuyucularım. Bu yazımda Yüce İslâm Dini'nin insanların mutluluğunu,huzur iç ersinde yaşamalarını hedef alan ahlâki umdelerinden birkaç maddesini açıklamaya çalışacağım.

Peygamber Efendimiz S.A.S Efendimiz,Cenab-ı Hak'tan Cebrail vasıtasıyla üç ilim almıştır.Bunlardan birincisi itikadi ilimler; yani " Dinin aslı olan iman esasları dır" ikincisi : Ameli ilimlerdir ki bu da Müminlerin Cenab-ı Hak'ka karşı kulluk vazifeleridir. Üçüncüsü de : Müminlerin ahlakına taalluk eden ilimlerdir. İnşallah fırsat buldukça iman esasları ve yine imkan buldukça amel hususlarını sizlere aktarmaya çalışacağım.

Şimdi "Münemine binaen birkaç cümle ile Yüce Kitabımız Kur'an-ı Kerimin Müminlere Öğütlerinden bahsedeceğim.

Dünyaya gelen bütün insanlar müsavi ve tabii haklara sahiptir.Her Müslüman'ın ve her insanın kanı,malı,namus Şeref ve haysiyeti muhteremdir. Bu haklara saygı göstermek herkesin vazifesidir. Yüce Dinimiz:Bir insanın kendisi için hoş görmediği ve istemediği şeyleri, başkaları içinde hoş görmeyip istememesini bir vazife olarak görmektedir. Bu vazifeyi yapmayanların Ahrette mes'ul olacaklarını Peygamberimiz S.A.S haber vermektedir. Kur'an-ı Kerim'de: "insanlara zulüm ve tecavüz etmeyin,hiçbir canlıya hile yapmayın, hiçbir ferde merhametsiz muamelede bulunmayın. Bunlar şerefli yaratılan insanlara yakışmaz" buyrulmaktadır.

Bir Hadisi Şerifte Efendimiz buyuruyorlar ki: Hemcinslerine gaddar,merhametsiz ve hainane muamelede bulunanların kıyamet gününde Cenab'ı Hak'ka karşı çok ağır sorumluluk içersinde olacaklarını haber vermektedir.

Yine Kur'an-ı Kerim ; bir işten dolayı sizden özür dileyenlerin "özürlerini kabul ediniz,katı yüreklilikten kaçınınız,cimri ve pinti olmayınız.Zira bu mümine yakışmayan kötü bir huydur. Mümine yakışan ancak cömertliktir. Bir mümin kardeşinin başına bir felaket geldiği zaman sevinmeyin.Böyle bir felaketin veya başka bir musibetin yarın seninde başına gelebileceğini unutmayın. Komşularınızla iyi geçininiz.Onlara eziyet etmeyiniz. Komşularına eza edenlerin yeri cehennemdir. Şaka da olsa mümin kardeşlerinin kalplerine korku vermeyin,insanlar arasında iki yüzlü olmayın. Birine bir türlü,diğerine başka bir türlü konuşmayın. Hiçbir mümin kardeşini tahkir etmeyin.Eğlenceye almayın. Şunu iyi bilki Cenab-ı Hak tahkir ettiğin kimseyi yükseltir,seni ayaklar altına düŞürür. Hiçbir mümin kardeşinin ayıp ve eksiklerini araştırma ki yarın kıyamet gününde Cenab-ı Hak'ta senin ayıplarını örtsün. Kimseye karşı kötü,çirkin söz söyleme,dilini yalandan,iftiradan,kötü söz söylemekten muhafaza et. Birinden laf alıp diğerine götürme,koğucu olanlar Cennete giremezler. Şunu iyi bil ki ; Dil selamette olursa baş da selamette olur. Herkesle iyi geçin,nefsine hakim olup öfkelenme. Çünki : öfke ve gadap bela getirir. Öfke ve gadabı yenmekse huzur ve saadettir. Tenhada ve halk içersinde her nerede olursan ol Allah'tan kork.Bir günah yaptığın vakit hemen arkasından istiğfar edip bir hayır işle ki o günahı defterinden silip götürsün.

Değerli okuyucularım : Bu yazılanlar Yüce Dinimizin ahlaki "öğütlerinden binde biri ni teşkil etmez. Yalnız Şunu iyi bilmek lazımdır ki bu ahlaki öğütlere riayet edenler saadet ve selameti bulacaklardır,İnşallah.

Saygılarımla.

DİNİMİZDE SİSTEMLİ ÇALIŞMA VE HELAL KAZANÇIN ÖNEMİ

Fikret ÇIPLAK

Kainatta görünmeyen,bilinen ve bilinmeyen ne kadar varlık varsa;yüce Allah hepsini insanlar için,insanları da kendisi için yaratmıştır. Bizleri bir imtihan ve mücadele yeri olan bu fani dünyaya çıkarmıştır.

Bulunduğumuz yerden geriye dönüp ömrümüzün çocukluk,gençlik ve yaşlılık devirlerine baktığımızda hayatımızın büyük bir uğraş içinde geçtiğini ve bu uğraşın ömür boyu devam ettiğini görürüz. Bugün dünyaya yön veren ve onu istedikleri gibi yöneten milletler bulundukları muasır medeniyet sayesinde planlı,programlı,bilgi ve teknolojiye dayanan azimli çalışmaları sonunda ulaşmışlardır.

Bırakınız insanları;hayvanlar bile rızklarına ulaşmak için çalışıp çabalamaktadırlar. Karıncalar,arılar,böcekler yani uçanlar ve sürüngenler harıl harıl durmadan çalışıyorlar. Hem kendi yaşamlarını sürdürüyorlar hem de insanlara fayda sağlıyorlar. Bunun içindir ki Yüce Dinimiz İslâm çalışmaya,helalden kazanmaya, insanlara faydalı olmaya büyük önem vermiştir. Hatta o kadar ki;yaşamanın şartı çalışmaktır demek suretiyle tembelliğin dinimizde yeri olmadığı bildirilmiştir. Kur'an da Necm Suresi 39 ve 40 Ayetlerde Yüce Yaratıcımız " İnsanın çalışmasından başkası yoktur ve ona çalışmasının karşılığı tamamen verilecektir" buyurulmak suretiyle insan hayatının devamı için çalışmanın şart olduğu bildirilmiştir. Sevgili Peygamberimizin de "Dünya için hiç ölmeyecekmiş gibi,ahret için de hemen ölecekmiş gibi çalış" demek suretiyle çalışmanın dinimizdeki önemini ifade etmiştir.

Sevgili Peygamberimizin sadece insanlara emirler veren bir komutan değil,bizzat harbe iştirak eden bir askerdir. Sadece çevresine öğütler veren bir bilge kişi değil,söylediklerini tatbik eden,dediğini yaşayan,insanlara örnek bir önderdir. Çalışmaya ve çalışanlara daima önem vermiş,onları övmüştür. Sahih Hadis kitaplarımızda bildirildiğine göre Resurullah Efendimiz bir muharebeden dönerken yolda mola verip dinlenmek ve gölgelenmek için uygun bir hurmalık gördüler. İzin almak için sahibini aradılar. Bahçe sahibinin işinde çalışması nedeniyle üstü başı çamur,yüzü gözü toz toprak içinde idi. O haliyle peygamberimizin elini sıkmak isteyen çiftçinin çamurlu ellerini Peygamberimiz tutup Havaya kaldırdı. Orada bulunanlara " İşte bu çamurlu eller;öpülecek ellerdir. Bu eller ailesinin,çoluk çocuğunun rızkını kazanmanın için çalışarak nasırlaşmış mübarek ellerdir" buyurdular. Böylece çalışarak helalinden kazanmanın büyük ibadet olduğunu bildirdiler.

Yine Peygamber Efendimiz :"Dinimizde çalışmayıp tembel oturmanın,başkasına yük olmanın,hele hele dilenmenin haram ve suç olduğunu "bildirmiştir. Mübarek bir sözlerinde "şu çalışmayıp ta tembellik eden,kolayından para kazanmak için dilenen insanlar,dilenmenin ne kadar kötü bir iş olduğunu benim kadar bilmiş olsalardı,utançlarından etleri,kemikleri dökülür ayrılırdı" buyurmuşlardır. İslâm'ın Yüce Peygamberi tembelliği böylesine yereken onun kutlu arkadaşları sahabeleri de Resurullah gibi çalışmaya gereken değeri vermişler,tembelliği yermişlerdir. İslâ'mın adalet abidesi Halife Hz. Ömer "Bir vakit namazından çıkarken tembelliği nedeni ile çalışmayıp dilenen,kendisine el açan birisini görünce elindeki değneği kaldırıp dilencinin eline indirmiş " Bana bak ben Ömer bin Hattab'ım,yani geçimini temin etmek için sırtında odun çekerek çalışan ve çoluk çocuğunu besleyen ama asla dilenmeyen bir oduncunun oğluyum. Bir daha dilendiğini görmeyim. Haydi iş ara,çalış ama asla dilenme" deyip genci cami avlusundan uzaklaştırmıştır.İslâm Dini kadar tembelliği yeren, çalışmayı öven,ilerlemeye,yükselmeye değer veren başka bir din ve sistem yoktur. Durum böyle olunca Müslümanlar yediden yetmişe çalışıp, çabalayıp helalinden kazanmalı,özellikle genç kardeşlerimiz geleceğimizin teminatı olmaları nedeniyle daha çok gayret göstermelidirler.

Dünya bu günkü medeniyet seviyesine, insanların bitmek tükenmek bilmeyen azimli çalışmaları sayesinde varmıştır. Unutmamalıyız ki;Allah ilmi isteyene,zenginliği dilediğine verir ama asla oturana,yatana,boş duranа vermez.

Bizler Müslümanlar olarak verimli iş gücüne dayalı,sistemli,planlı ve programlı olarak daha çok çalışmalı,israf etmemeli,kazancımızı güzel Vatanımızın Yüce Milletimizin yani insanlarımızın yükselmesi için yatırıma dönüştürmeliyiz. Müreffeh milletler seviyesine ancak böyle ulaşabiliriz. Allah Milletimize, Devletimize zeval vermesin. Birlik ve dirlikten ayırmasın. Hoşçakalın aziz kardeşlerim.

KİŞİSEL HİJYEN

Abdullah DURMUŞ

Vücudumuz canlı bir yapıdır. Bu yapı,kendi iç dengesini ve hayatını sürdürmek için dışarıdan aldığı maddelerle enerji üretir. Bu maddelerin artıkları çeşitli yollarla dışarı atılır atılan maddeler vücudun dış yüzeyini kirletir. Dış ortamdaki toz,toprak ve diğer kirletici maddeler de insan vücuduna etki eder. Terle birleşen bu maddeler kötü bir koku ve mikropların çoğalabilmesi için ortam hazırlar. Bu da hastalıklara,ayrıca kişisel görünümde rahatsızlıklara yol deneden olur.

Temiz bir kişi,sağlıklı ve kendisinden emin görünür. Bu görünüş şöyle tanımlanabilir. "Düzgün ve pembe bir cilt,saçlar parlak,bakışlar canlı,tırnaklar ve dişler lekesiz ve muntazam,nefesi ve teri kokusuz,hareketleri sakindir. Hayata bağlı,iş yapmaya istekli,canlı,dinamik ve düzgün morale sahiptir" Böyle bir görünüm için sağlıklı yaşama kurallarına uymak gerekir. Sağlıklı yaşama kurallarını kısaca "hijyen" denir. Hijyenin temelini temizlik oluşturur. Temizlik için su ve sabun esas ihtiyaçtır,ancak yeterli değildir.

Dokunma duyusu olarak en fazla el kullanılmaktadır. Bu nedenle el daha fazla kirlenir. Temiz yerlerin kirlenmesinde de taşıyıcı olur. Yiyecek hazırlarken,yemeklerden önce ve sonra,tuvaletten sonra mutlaka sabunla iyice köpürtülerek ovularak el yıkanmalı,durularken su bilekten akıtılmalıdır. Bu yıkanmayan kısımlardan kirin ele doğru gitmesini önler. Çok fazla kimsenin kullandığı yerlere dokunulduğu zaman (belediye otobüs koltukları,tutunma yerleri,kapı kolları ve telefon gibi) da eller iyice yıkanmalıdır.

El derisi hassastır. Sıcaktan,soğuktan ve temizlik gereçlerinden çabuk etkilenir. Kurur,çatlar hatta sürekli kirli yüzeylere ve temizlik gereçleri,dezenfektanlar,ağırtıcılarla temasta deri hastalıkları dahi görülebilir. Bu nedenle iş yaparken gerekiyorsa eldiven giymeli ve koruyucu kremler kullanılmalıdır.

Deri sağlıklı,vücut ısısını düzenlenmesi vücuttan uzaklaştırılması gereken maddelerin bir kısmının dışarı atılması,mikroorganizmalardan koruma gibi görevlerinden dolayı önemlidir. Ayrıca ültraviyole ışınları ile deri teması D vitamini oluşumunu sağlar. Bu görevlerini getirmesi derinin temizliğine,iyi bir kan dolaşımının sağlanmasına bağlıdır.

Deri yüzeyindeki kir,kurumuş sabun artıklarından,terin buharlaşması sonucu geride kalan artık maddelerden,toz,mikroorganizma ve deri epitelinin soyulan artıklarından oluşur. Kir,salgı bezlerinin gözenekleri tıkayarak derinin normal işlevini engeller. Sabunla yıkanırsa temizlenir. 27-38 santigrat sıcaklıktaki banyolar,derideki kir ve salgıları temizler rahatlık oluşturur. Bu tür banyolar her zaman yapılabilir. Fakat gece yapılması daha iyidir. Derideki damarlar genişleyerek kan dolaşımını rahatlatır. Böylece yorgunluk ortadan kalkar ve kişi canlılık kazanır. Eğer banyo sık yapılmazsa bir çok sorunla beraber kıl diplerinde iltihaplanmalara neden olur.

Beden hareketleri,soğuk banyolar,friksiyon ve masaj iyi bir kan dolaşımının sağlanmasına yardım eden yöntemlerdir. Koltuk altı en fazla terleyen vücut bölgesidir. Normalde ter kokmamasına rağmen mikroplarla birleşince koku yapar. Pis kokulara engel olmak için koltuk altı temizliğine önem verilmeli,her gün duş alınmalı veya sabunlu su ile yıkanıp kurulanmalıdır. Ter kokusunu güzel kokularla gidermek mümkün değildir. Aksine koklar ter kokusu ile birleşince daha kötü bir koku meydana gelir. Güzel kokular temiz vücutta kullanılır. Saçların bakımı,hem dış görünüm,hem de saç sağlığı yönünden önemlidir. Çünkü kimi enfeksiyon etkenleri ve parazitler kirli saçlara ve yağlı kısma yakın deriye kolaylıkla yerleşebilirler. Saç derisi kuru olanlar,yağlı yada kremli şampuanlarla yıkanmalıdırlar. Saç derisi yağlı olanlar yağsız şampuanla sık sık yıkanmalıdırlar. Saçları boyamak yada kıvırmakta kullanılan maddelerin çoğu zararlı olduğundan bunları kullanmaktan kaçınmalıdır. Kullanılmış ise özel bakım kremleri de kullanılmalıdır.

Ayakların her gün yıkanılması,parmak aralarının iyice kurulanması gerekir. Kurulanmadığı taktirde parmak aralarındaki nemli ortam mantar enfeksiyonlarının oluşmasını kolaylaştırır. Ayak tırnakları düz kesilmelidir. Yuvarlak kesilmesi halinde tırnak et içine batarak şiddetli ağrı ve enfeksiyonlara neden olabilir. Ayağa dar ayakkabıların giyilmesi nasıra,sivri topuklu ayakkabıların giyilmesi baş parmağın ikinci parmağa yaklaşmasıyla baş parmak kemiği büyümesine neden olabilir. Buna Hellug volpoj denir. Çıkıntı büyümesiyle ağrı ve yürüme güçlüğüne sahip olabilir. Ayakkabılar ayağa uymalı ve parmakları sıkıştırmamalıdır. Topuğu sıkıca tutmalı,ayak kemerini iyice denklemlemeli,ökçesi geniş ve vücut ağırlığını öne atacak kadar yüksek olmamalıdır. Hava akımına izin verdiği için ayakkabılar deriden olmalıdır.

ÇAĞIN TEKNOLOJİSİ INTERNET

Mesut ARTAR

24. Sayıdan devam

Grup Düzeyinde Haberleşme: Listeler, News

Belirli bir konu etrafinda ilgili kişilerin haberlesmesi ve bunun sonucunda yardımlaşma, bilgi aktarma mekanizmalarının baslıcaları: listeler, bulten tahtalari ve Usenet (Network) News'dur.

Listeler

Belirli bir konuda uğrasan insanların haberlesmesine yönelik liste, bulletinboard, mail-reflector gibi mekanizmalar var. Ana işlevi, belirli bir adrese gönderilen mesajın bir grup insana dağıtılmasıdır. İnsanlar, bu mekanizmaya ya kendi istekleriyle abone olurlar, ya da bulletin board ya da news yoluyla okurlar. Bunları çalıştıran yazılımlar, listserv, list-manager, robot-mailer gibi isimlerle bilinirler. Unix ortamında, `sendmail' kanalıyla basit `list manager' kurabilirsiniz. Bazılarında fileserver özelliği de vardır; eski tartışma tutanaklarını ve Başka kütükleri de istek üzerine ya da otomatik olarak gonderebilir.

Bitnet dunyasinda sadece VM makinalarında çalışan bir `Listserv' programı vardır; ve halen çalışmakta olan 4 sürümü vardır. Bugun Türkiye'de Bilkent, ODTU ve Boğaziçi'nde Listproc, Ege ve ITU'da Bitnet Listserv'i vardır.

Türkiye'deki Bazı listeler sunlardır (su anda 136 tane):**listenin sahibi olan kurum, liste adi, liste aciklamasi**

- bilkent , bilisim, Turkiye Bilisim Haberlesme Listesi
- bilkent, inet-adm, Internet Servisleri Yonetimi Listesi
- odtu, inet-tr, Turkiye Internet Tartisma Listesi
- odtu, eu, European Community
- ege, bbs-l, BBS sistemleri
- ege, borsa-l, Turkiye Ekonomisi ve Borsa Listesi
- itu, cc++, C ve C++ Programla Dilleri Listesi
- itu, turkce-l, Bilim Dili Olarak Turkce

listserv adresleri ise

- @bilkent.edu.tr
- @listserv.metu.edu.tr
- @vm.ege.edu.tr
- @vm.cc.itu.edu.tr
- @boun.edu.tr
- @anadolu.net

Bir listserv'i kullanmayı öğrenmek için o listserv'e `help' komutunu gönderin. Listeler hakkinda bilgi gopher.faq,ibmpc-tcpip.FAQ,inet-bbs-faq, inet-services.faq ,modems-faq,pcnfs-1.2.faq,sci.math-faq,tcpip.packages ,tex-faq,unix-faq.contents,us-govt-net-pointers.z ,winsock.FAQ ,x-faq

Unix ortaminda transfer için c-news, inn gibi yazılımlar, okumak içindetin, strn, nn, xrn, trn, rn, gnus gibi yazilimlar vardir. Okuma programlarının istenmeyen kişi ve konulardaki mesajları görmeden yoktemek icin kill-file denilen mekanizmalar vardir. NNTP kullanarak sadece isteğiniz `news article'larini taşıyabilirsiniz. Bunun icin bir NNTP server'e ihtiyacınız var. Şu anda, Bilkent de biz `News'u bu şekilde okuyoruz.

Bulten Tahtalari

Elektronik Bülten Tahtası denen mekanizmalar bir kaç türlüdür. Üniversite gibi büyük kurumlarda, kurum içi kulanıcılara hizmet veren bu mekanizmalarda belirli konulardaki bültenleri okuyabilirler, cevap yazabilirler. Okuyucunun bir yere üye olması gerekmez. Bu bir anlamda, kurum içinde dağıtılan bir News olarak dadüşünebiliriz.

BBS, ve CompuServ, American Online gibi ticari servislerde de `Bulletin Board' denen mekanizmalar vardır. İstediğinizi okuyabilir, isterseniz cevap yazar veya yeni bir şeyler sorabilirsiniz.

FTP: Nesne Degisimi

FTP (File Transfer Protocol) Internet uzerindeki iki makine arasinda, isletim sistemi ve mimariden bagimsiz olarak dosya transferi saglar. A makinesinden B makinesine baglanilmakta; B'de server, sunucu ya da deamon programiyla, A'daki uygulama yada istemci (client) programi FTP protokolune gore konusmakta, A ile B arasinda dosya degisimi olmaktadir. Tabii ki bunun icin degisimi yapan kisinin A ve B makinalarinda hesabi olmasi gerekir.

Unix ortaminda ftpd normal olarak /usr/etc/in.ftpd olarak vardir ve inetd denetiminde calismaktadir. Anon-ftp sunucu kurmak icin man ftpd'de belirtilenleri temel almak gerekir. Bu ise, ftp isimli bir kullanıcı hesabı açmak ve onun `home' dizinide anon-ftp'nin başladığı yerdir. O dizinde bin, etc gerekir. bin/ altinda ls ve etc/ altında passwd ve group dosyalarının olması gerekir. Bunlarin sadece root, ftp ve arsivi yöneten kişilere ait bilgileri içermelidir. Şifre alanının sadece içermesinde yarar vardır. Devam Edecek

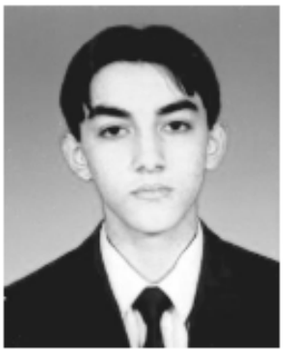

MİZAH *İhsan Said ALACA*

BİRAZDA TEBESSÜM

*Benim güzelliğim Allah vergisi sivilcelerimde K.D.V'si.
*My name My name mother full.
My name=adım(ismim) My name=adım(ismim) mother=ana full=dolu
-tercümesi:Adım Adım Anadolu.
-Öğretmenlerin Adresleri
*Türkçe Öğr:Nazım Hikmet Mah.Kafiye Sok.Redif Apt.No:Özne/yüklem
*Tarih Öğr:Ottoman Mah.IV Murat Sok.Nizam-ı Cedit Apt.No:1299/1918 **(Devamı diğer sayıya)**

Öğrenci Sözlüğü

*Veli:İmzası taklit edilen şahıs. *Öğretmen:muhteşem teyp. **(Devamı diğer sayıya)**

FIKRA

ÜÇ KEZ

Ava çıkmış adam, başına gelenleri anlatıyormuş :

-Ormanda ilerlerken, karşıma kocaman bir Ayı çıkmaz mı? Çifteyi doğrultacak vakit yok!..Silahı bir kenara attığım gibi başladım kaçmaya. Fakat Ayı peşimde!Benden hızlı koşuyor.Bir ara ayının sıcacık nefesini ensemde hissettim. O kadar yaklaşmıştı.Derken Ayının ayağı kaydı, yere düştü...Fırsat bu fırsat, tabana kuvvet arayı açtım.Ama Ayı toparlandı, kalktı, bana yetişti. Yine nefesi ensemde... Pençesini uzatsa omuzumdan yakalayacak. Allahtan tam o sırada yine Ayının ayağı kaydı, yere düştü. Talih bana gülüyor! Hızımı arttırabildiğim kadar arttırdım, yeniden arayı beşyüz metre kadar açtım.Tanrı sizi inandırsın arkadaşlar, Ayı yine bana yetişti. Yine nefesi ensemde...şansa bakın...Ayının tekrar ayağı kayıp yere düşmez mi? Serüveni dinleyenlerden biri dayanamamış :

-Sen de çok yürekliymişsin kardeşim!...Hayvan bana üç defa nefesi enseme gelecek kadar sokulsa, çok ayıptır söylemesi, ben korkumdan altıma ederim. Avcı dönüp ters ters sözünü kesene bakmış :

-Lafı karıştırma yahu! Ayı üç kez neyin üstüne bastı da ayağı kayıp yere düştü sanıyorsun ?

Fıkralarınızı bekliyorum saidalaca@hotmail.com

EKSİK SAYILARINIZI TAMAMLAYINIZ !

MEVCUT SAYILAR

1. Sayı 500.000 Tl.
2. Sayı 500.000 Tl.
3. Sayı Mevcudu Kalmadı
4. Sayı Mevcudu kalmadı
5. Sayı 500.000 Tl.
6. Sayı 500.000 Tl.
7. Sayı 500.000 Tl.
8. Sayı 500.000 Tl.
9. Sayı 500.000 Tl.
10. Sayı 500.000 Tl.
11. Sayı 500.000 Tl.
12. Sayı Mevcudu Kalmadı
13. Sayı 1.000.000 Tl.
14. Sayı 1.000.000 Tl.
15. Sayı 1.000.000 Tl.
16. Sayı 1.000.000 Tl.
17. Sayı 1.000.000 Tl.
18. Sayı 1.000.000 Tl.
19. Sayı 1.000.000 Tl.
20. Sayı Mevcudu Kalmadı
21. Sayı Mevcudu Kalmadı
22. Sayı 1.000.000 Tl.
23. Sayı 1.000.000 Tl.

Posta ile istenilen sayıların her birisi için 350.000 Tl. ilave edilecektir.
Siparişlerinizi kargo ile de isteyebilirsiniz. İl dışından olan istekler için 1260013 numaralı POSTA ÇEKİNE toplam ücreti yatırınız. ÇORUMLU 2000

BİLGİSAYAR DÜNYASI

Said ALACA

@E-POSTA@(@E-MAİL@)@ Nedir? Ne İşe Yarar? Nasıl Kullanılır?

E-mail elektronik ortamda istediğiniz herhangi birine istekdikleriizi gönderebilmeniz demektir. Resminizi, yazılarınızı, dosyalarınızı kolay bir yöntemle istediğiniz herhangi bir kişiye ulaştırabilirsiniz. Kısacası; posta kutunuzdur ve istediğiniz zaman alıp gönderebilir ya da bakabilirsiniz. Size bu hizmeti sunan bazı ücretsiz adreslerşunlardır;- www.hotmail.com-www.yahoo.com-www.turkey.com-www.mynet.com-www.usa.net-www.netaddress.com-www.kahkaha.com -www.e-kolay.net-www.mail.com-www.postamatik.com-www.hotmail.gen.tr-www.bsefa.cjb.net-www.linuxmail.com -www.netbroadcaster.com-www.attem.net-www.cehennet.net-www.sinek.com-www.mafya.com-www.amele.com Tabii bu servislerin bazıları ingilizce olduğu için size türkçe olanlarını tavsiye ederim. Ayrıca kendi yaptığınız sitelerde kendi domain adınızla email verme servisleri vardır.corumlu@corumlu2000.com gibi... Bu servislerde mesaj göndermek için yabancı dil olnlarda compose yani gönder menüsüne girip to: yazan yere gönderilecek kişinin adresi yazılır ve yazının konusu subject kısmında belirtilir. Bu arada spamcilerden de korunmak gerekiyor. Bunun yolu herkeze email adresiniz vermemekten geçiyor. Bunlardan kurtulmanın yüzlerce yoluvar bunlarıda diğer yazılarımda belirtmiş olacağım. İnbox yani posta kutunuzu boşaltın önemsiz mesajları silin gelen mesajlara hemen cevap verin yani forwardlayın özellikle büyük kapasitede olan mesajları aldıktan sonra silin. Yoksa serverin size verdiği alan biter ve yeni glen mesajlarınızı okuyamazsınız. @ÖNEMLİ E-POSTA KURALLARI@ Profesyonel e-posta kullanıcıları bile bazan görgü kurallarını ihlal edebiliyorlar. Burada e-posta kullanırken nelere dikkat etmemiz gerekecek onları inceleyeceğiz.

ALDATMAYIN:Gönderdiğiniz mesajın gidip gitmediğni öğrenmek için R.Reicept fonksiyonunu sadece önemli durumlarda kullanın. Kızdırabilirsiniz.

DİKKATLİ OLUN: Yazdığınız önemli ve şahsi bir mesajı gönderirken başka kişilerede göndermemeye dikkat edin.

İMZANIZI ATIN:Sizden olduğuna inanılması için bir işaret bırakın.

TEMİZ KONUŞUN:Argo konuşmayın. Böyle sert mesajlar ortamı soğutabiliyor.Yemin etmekten kaçının ve mesajınızı göndermeden önce 2 kere düşünün. Her türlü sorularınız için e@mail adresim saidalaca@hotmail.com bana yazmayı unutmayın.

İNTERNET SÖZLÜĞÜ: UDP(User Datagram Protocol):İnternet protokollerinden biri. WAİS(Wide Area İnformation Servers):Değişik servislerdeki bilgilere ulaşmak için geliştirilen bir servis ve bu bilgilri endekslemek için kullanılan sistem. Zip:Winzip, Winrar gibi arşivleme programı kullanılarak sıkıştırılmış dosyalar. Faq(Frequently Asked Questions):Sıkça sorulan sorular. Gif: Sıkıştırılmış bir resim formatı Web(World Wide Web):İnternet sanal bir platform. BAZI DOS

KOMUTLARI: RD:Bu komut ise bir dizini silmeye yarar. Örn: C:\>rd said = (enter) böylece açtığımı dizin boş ise silinir. TYPE: C:\>type said.txt adlı yazıyı ms-dos kipinde okumaya yarar. ERASE & DELETE: Bu komutlar silme anlamınma gelir. Örn: C:\>said>del *.* (enter) komutu ile dizindeki herşeyi siler. Print Screen:O anda ekranda gözüken bilgi ya da görüntüyü kopyalamanıza ve yazıcıdan almanıza yarar. ASC II KOD TABLOSUNDAN BAZİLARI: Alt tuşu ile birlikte rakamları yazarak oluşturulur. 250 = · 230 = µ 229 = Õ 253 = ² 156 = £ 171 = ½ 172 = ¼ 168 = ¿ 142 = Ä

ÇORUMLU MANİLER

Eşref ERTEKİN

Beden kürkün kısası
Baldan tatlı busesi
Sevdi isem ben sevdim
Eli almış tasası.

Ben ayrıldım yarimden
Elim düşmez böğrümden
Aman ehil adam yok
Elim ala böğrümden.

Ben bir altın tekneyim
Yar yolunu bekleyim
Bana bir bergüzar ver
Ölenecek saklarım.

Ben bir altın vezneyim
Yer kapunda haznayım
Verin benim nazlımı
Melul mahzun gezmeyin.

Ben bir deste kamışım
Kapına yaslanmışım
İster al ister alma
Alnına yazılmışım.

Ben bir hüma kuş idim
Yoluna konmuş idim
Niye uçurdun beni
Ben senin olmuş idim.

Ben boşaldım ben doldum
Bir yosmaya kul oldum
Şükür olsun Hüdaya
Yanağına ben oldum.

Ben doldum
Ben boşaldım ben doldum
Kıyamayın ey dostlar
Bir yosmaya kul oldum
Şükür olsun Hüda'ya
Yanağına ben oldum.

Ben gidiyom bu gün yar
Daşlar alda döğün yar
Bensiz senin üstüne
Ne ay doğsun ne gün yar.

Ben gittim hemen kaldı
Derdime yanan kaldı
Ne birm urada erdim
Ne birnişane kaldı.

Ben güzeli severim
Severse beni güzel
Çoğunu ağlatmışsın
Ağlatma beni güzel.

Ben pınara varmadım
Elim yüzüm yumadım
And verirsen içeyim
Ben bilezik almadım.

Ben selam verdim sana
Yarim hor bakma bana
Ezaya dayanamam
Neme naz eyle bana.

Ben seni pekmez sandım
Yüreğim yakmaz sandım
Yediğim tuz ekmeği
Başıma kakmaz sandım.

Ben seni toka sandım
Sözünü şaka sandım
Haber saldım gelmedi
Ben seni hakka saldım.

Ben varam köyümüze
Babalım boynunuza
Ya bana bir yar bulun
Ya alın koynunuza.

Ben varamam inekliye
Ayranı sinekliye
Verirse babam versin
Omuzu silahlıya.

Ben yandım seni bilmem
Ten yandı canı bilmem
Göz açtım seni gördüm
Senden gayrisin bilmem.

Ben yare kul olmuşum
Yani ben kül olmuşum
Kuş dili bilmez iken
Şimdi bülbül olmuşum.

Ben yarimi bilirim
Sol yüzünde beni var.
Ben yolcuyum eğleme
Karalan bağlama
Yarim gurbette diye
Oturup ta ağlama.

Bende canım
Öt bülbül bende canım
Yar güğümü yitirmiş
Ararsa bende canım
Yar yoluna kurbanım
Kapında bende canım.

Bende düştüm peşine
Yanıyom ateşine
Ben sevda bilmez iken
Buda geldi başıma.

Beni avudan felek
Geçmem davadan felek
Yavrular son nefeste
Yuvam dağıdan felek.

Beni bir yılan soktu
Yad değil bilen soktu
Yanımda duran değil
Dizimde oturan soktu.

Beni güzel beni güzel
Gerdandaki beni güzel
Çoğunu ağlatmışsın
Ağlatma bene güzel

Beni soktu boz yılan
Gözüm doldu toz ilen
Bencileyin var mola
Yeşerirken bozulan.

Benim ağam çelebi
Boyu üç dört halebi
Elimdeki peçemin
Sandım sırma gelebi.

Benim derdim bilinmez
Gözüm yaşım silinmez
Kalbim matemle dolmuş
Perdelidir görünmez.

Devam EDECEK

DOKTORUNUZ YANITLIYOR

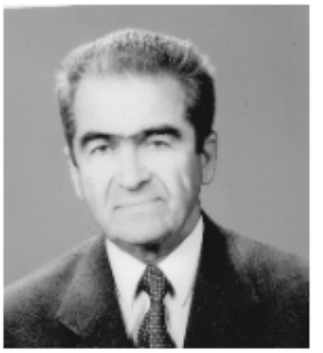

Dr. Rıfat PATIR

BURUN TIKANIKLIĞI

Burun tıkanıklığı çok rahatsız edici bir durumdur. Burun tıkanınca,ağızdan nefes almak zorunda kalınır. Bu durumda bilhassa çocuklar meme emmede çok zorlanırlar. Büyükler de devamlı ağızdan soludukları için boğazları kurur.

Sabah kalktıklarında boğazlarından müthiş şikayetçi olurlar. Tükürük bile yutarken çok ağrı yapıyor derler. Ayrıca kuruyan boğazda sık sık iltihaplanma da olur.

-Burun tıkanıklıkların sebeplerini şöyle sıralayabiliriz:

-Soğuk algınlığı ile beraber nezle,ateş ve burun tıkanıklığı olur.

-Burun kemiği doğuştan veya bir travmadan sonra eğilmişse,burunda tıkanıklık olabilir.

-Burunda polip veya adrelin bezleri varsa tıkanmış olabilir.

-Alerjik sebeplerle burun zarı şişer,burun tıkanıklığı olabilir.

- Burnu açmak için kullanılan damlalar da burun tıkanıklığı yapabilirler.

Burun tıkanıklığının sebebi ne ise onu bulmak lazımdır. Sebep alerji ise,alerjen maddeyi bulup ondan uzaklaşmak,tedavinin esasıdır.

CİLT KIRIŞIKLIĞININ TEDAVİSİ VAR MIDIR ?

Cildimizin kırışıp buruşması normal olaydır. Fazlaca sigara içmek ve güneşte fazla kalmak da cilde çok zarar verir. Esas sebep ise yaşlılıktır. Cildin içindeki yağ üretimi yaşlılıkta azalınca cilt kuru olur,kan damarları daraldığı için kanlanma az olur. Bu sebepten cilt pembe ve canlı değil soluk bir renk alır. Kırışıklık ise,cildin bağ dokusunun bozulması sebebiyle olur. Bunların çaresi yoktur. Parfümeri teknikleri ile ancak görüntü çok kısa bir zaman için düzeltilebilir.

CİNSEL İSTEĞİN AZALMASI VEYA KAYBOLMASI (Kadınlarda)

Kadınlar buluğ çağından,menopozdan da daha ileriye kadar cinsel arzu duyarlar. Bu normal bir hadisedir. Arzunun kaybolması, bedeni bir rahatsızlık sebebiyle olabilir veya kullandığı bir ilacın tesiriyle de olabilir. Yaygın ve en çok tespit edilen sebep,eşi ile olan anlaşamazlık veya aile içi huzursuzluktur. Ayrıca eşinin kendisini gereği kadar uyaramaması da bir sebep teşkil edebilir. Kadınlarımızın yetiştirilme gereği,cinsel arzu ve yaklaşımlarının ayıp olacağı düşüncesi de cinsel arzunun kaybına vesile olabilir. bütün bunlar,gerek tıbbi tedaviyle,gerek psikoterapi ile düzeltilir.

CİNSEL İSTEĞİN AZALMASI VEYA KAYBOLMASI (Erkeklerde)

Erkeklerde de cinsel arzu kaybolabilir veya azalabilir. Aslında erkeklerde cinsel arzu ölünceye kadar devam edebilir. Yaşlılıkta kaybolması veya azalması normaldir. Devamlı bedeni rahatsızlıklar, yorgunluk, halsizlik,ağrılar ve bunlara sebep olan hastalıklar cinsel arzunun kaybolmasına sebep olabilir. eşin kendisini uyarmaması,eşe karşı kırgınlık,stres,huzursuzluk,istek azalmasının geçici ve normal olduğunun farkına varılmaması,bunun devamlı,kalıcı olduğunun zehabına kapılması,cinsel arzu kaybının süreklilik kazanmasına sebep olabilir.

İktidarsızlık ve cinsel arzunun kaybolması devamlı,kalıcı bir hastalık değildir. Tedavisi mümkün geçici rahatsızlıklardır. Sebebi bulmada evvela eşler birbirlerine yardımcı olmalıdır. Ayrıca aile doktoru da kendilerine yardım edebilir.

KEMİK ERİMESİ

Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ

Kemik erimesi halkımızda dehşet uyandırıyor. Bu olgu,kemik erimesinin bilinmemesinden kaynaklanıyor. Kansere bağlı olarak geliştiği sanılıyor. Osteoporoz (kemik erimesi) genellikle menapoz sonrası görüldüğü için,menapozla ilgili şikayetlerde; ateş basmaları, uykusuzluk,vücutta oluşan yaygın ağrılar,damar bozukluklarına bağlı şişmeler,sellülitler,yağ toplanmaları (şişmanlığa bağlı),sabah sertliği ve yorgunluğ,endişe halini hep kemik erimesi nedeni ile oluyor sanılıyor. Oysa;östrojen ve pragesteran hormonlarının azalması demek olan menapoz döneminin bir sonucudur Osteoporoz. Menapoz şikayetlerinden yalnızca birisidir. Tabii başka kemik erimesi nedenleri de vardır. Osteoporoz hastası çoğu zaman hasta olduğunun bile farkında değildir. Hastalık çok ilerlediği zaman,hastalarda kırıklar ve kemik bozuklukları olduğu dönemde ağrı hissederler ve ancak bu vakit Doktora baş vururlar.

KRONER KALP HASTALIĞI SESİZ BİR KATİL SE, OSTEOPOROZ DA SESSİZ BİR HIRSIZDIR. Siz farkında olmadan kemik varlığınız (sermayeniz) yıllar boyunca erimektedir. Vücudunuz bu hırsızı size bildiremez,ağrı şikayetleri yoktur. Bir bakmışsınız kasa tamtakır olmuş,işte o zaman alarm çalar, soygun bittikten sonra. Onun için Osteoporoz nedenini ve hangi risk grubuna giriyoruz Öğrenmeliyiz.

1-Osteoporoz ne demektir ?: Kemik kütlesinde azalan ve kemik dokusunun mikroskobik yapısında bozulma sonucunda kemikte kırık riskinin artmasına yol açan bir iskelet hastalığıdır.

2-Osteomalizi ne demektir ?: Kemikleri bal peteğine benzetirsek,petek kısmı kemiğin organik kısmını içerir. Yani;proteinli liflerden yapılmış,kirecin içine konduğu kap kısmıdır,kemiğe esneklik verir. Bal kısmı ise kalsiyumlu bileşiklerden oluşur,kemiğe ağırlık ve sağlamlık verir. Otoeomalazi kemik yumuşaması demektir. Dışarıdan kalsiyum ve D vitamini alım azlığı veya yetmezliği sonucu,kemik peteklerine kalsiyum oturamaması demektir. Bunun çocuklardaki şekline Raşitizm diyoruz. Osteoporoz da ise hem kemik peteğinde bozulma,hem de petek içindeki kalsiyum içerikliğinin azalmasıdır yani;kemiklerde bir gerileme sözkonusudur.

3- Kemikler banka gibi mi çalışır ?: Kemikler vücudumuzun para yatırdığı ve çektiği bir banka gibidir. Bu banka hesabınız yüksekse,kemikleriniz kalın ve güçlüdür,hesabınız düşükse kemikleriniz ince ve güçsüzdür. Hesabınız da olandan fazla çekerseniz borçlanırsınız,kemiklerinizde ise kırıklar oluşur. Kadınlardaki kemik incelmesinin en büyük nedeni östrojen hormonunun

OSTEOPOROZ RİKS FAKTÖRLERİ

ENDOJEN (Dahili Faktör)	EKSOJEN (Harici Faktör)
*Genetik Beyaz, Siyah,Asyalı)	* Beslenme (Ca,Fosfor,Protein)
*İnce,Narin yapılı.	* Sedanter hayat (rahat ve tembel)
*Açık Renk'te fazladır.	* Yaşam Tarzı (alkol,kahve,sigara)
*Ailede Osteoporoz hikayesi.	* Güneş ışığı yoksunluğu
*Yaş arttıkça, Osteoporoz artar.	* İmmobilizasyon (hareketsizlik)
*Kadın cinsinde daha fazla.	* İlaç kullanımında
*Erken ve cerrahi menapoz arttırır.	* Kortizon
*Medikal (tıbbi) hastalıklar	* Tiroid hormonu
*Romatizma hastalıkları.	* Aluminyumlu
*Şeker hastalığı.	* Antiasitler
*Karaciğer ve böbrek bozuklukları	* Kemoterapi (Kanser tedavisi)
	* Heparin
	* Yüksek tansiyonda Diüretik ilaç kullanımı
	* Epilepsi ilaçları kullanı

azalmasıdır. Dolayısıyla;gençlikte ve orta yaş döneminde "kemik sermayesi" ne kadar büyükse,menopoz döneminde ve yaşlılıkta sermayeden yesek bile,kemik mal varlığımız bizi sağlıklı biçimde idare edecek kadar ayakta tutar.

4- Osteoporoz niye bu kadar önemlidir ? : Kemiklerin destek gücü azalmış, yoğunlukları azalmıştır. Kemik kırıkları sonucu yatağa bağımlılık oluşabilir,hastane masrafları artar,sakatlık gelişebilir. Kemiklerdeki sürekli ağrılar huzursuzluk yapar;kemiklerdeki şekil bozukluğu,günlük hareketlerdeki yetersizlik sonucu başkasına bağımlılık gelişebilir. Hastalar sürekli olarak kemiklerinin kırılacağından korkabilirler,mesleklerini bırakabilirler.

5- İlerlemiş yaşlarda, Osteoporoz nelere yol açar ?: Sırt ağrıları,sırtta kamburluk,boy kısalması,nefes darlığı,hazımsızlık ve kabızlık,omurga ve kalça kırıklıkları,el bileği ve kol kırıklarıdır.

6- Vücut şeklimiz aynı olduğuna göre,kemiklerimiz de sabit kalmıyor mu ? : Vücut şeklimiz,kemiklerimizin yapısı,kalıtımla belirlenmesine karşın,iskelet gelişimini tamamladıktan sonra bile,kemiklerimiz daima yenilenir. Eskimiş kemik yıkılır ve yıkılan kadar da yapılır. Kemiklerin en kuvvetli olduğu dönem 30-40 yaşları arasındaki dönemdir. Bu dönemden sonra kemik yıkımı,yapımından daha fazla olmaya başlar yani;bir dengesizlik ve kemik kaybı sözkonusudur.

7- Zayıf ve narin kişilerde daha mı fazla Osteoporoz görülür ?: Vücut ağırlığı arttıkça kemiklere binen yük çoğalır ve kemikler kuvvetlenmek zorunda kalır. Her 10 kg'lık vücut ağırlığı kaybı %4 kemik kütlesi kaybına yol açar. Her 10 kg'lık vücut ağırlığı artışı da kemik kitlesinde % 5 artışa yol açar. Her 10 cm'lik boy artışı ise kemik kitlesini %6 artırır. Dolayısıyla,vücut ağırlığımızı korumak için hareket etmeli ve kas yapımızı artırmalıyız. Kasların çalışmasına göre kemiklerimiz düzgün biçimlenecektir.

8-Spor ne kadar önemlidir ?: Dışarıdan aldığımız kalsiyumun kemiklere yerleşmesi için,kemiklere mutlaka ağırlık bindirmek gereklidir. Tempolu yürüme,bisiklete binme,merdiven çıkma,koşma önerilebilir. Bunlar yapılamıyorsa,özel fiziksel hareketler yapılır. Kaslar güçlendikçe,kemikler de daha çok çekme ve itme kuvveti oluşur. Bu da kemik yapımını artırır.

9- Genetik yapı etkileyici midir ?: Annesinde 50 yaşından sonra kırığı olan bayanların kemik yoğunlukları,annelerinin kırığı olmayanlara göre önemli oranda düşüktür. ABD.,Avrupa ve Avustralya'daki beyaz ırk toplumlarında,kemik minarel yoğunluğu birbirine benzemektedir. Türk toplumunda ise kadınlarda omurga ve kalça kemiklerinde %3-4 oranında kemik yoğunluğu Avrupa'ya göre daha düşüktür. Erkeklerde ise bu düşüklük % 5-6 ya kadar çıkmaktadır. El bileği kemiklerimiz (radius) ise,hem Avrupa,hem de Ortadoğu ülkelerine göre %50 daha düşük yoğunluktadır. Siyah ırkın kemik yoğunluğu,beyazlara göre %5-10 daha yüksektir. Asyalılar da daha düşük ağırlıkta olduğu için,kemik yoğunlukları Avrupa'ya göre %5-10 daha düşüktür. Türklerin boy ve kilosu,Avrupa ve Amerika'ya göre düşük olduğu için (kadınlarda 4 cm.,erkeklerde 8 cm. daha kısa) kemik yoğunlukları daha düşük görünmektedir. Dolayısıyla,Osteoporoz ölçülerinden kendi ortalama değerlerimize göre yorumlamak zorundayız. Devam Edecek

GÜRSEL YAYINEVİ'NİN BİR HİZMETİ DAHA !
ÇORUMLU TEKE TEK 1. EL VE 2. EL HAFTALIK
REKLAM VE TANITIM GAZETESİ
SİZLERİN REKLAM,TANITIM,ALIM-SATIM İŞLERİNİZDE
EN BÜYÜK YARDIMI SAĞLIYOR. GAZETEMİZ ÜCRETSİZDİR.

GRİP VE GRİP AŞISI

Dr.Sevda
TANRIVERDİKILIÇ
Çocuk Sağlığı ve
Hastalıkları Uzmanı

Grip influenza viruslarının neden olduğu,çok bulaşıcı ani başlayan bir solunum sistemi hastalığı dır.Her yıl kış aylarında yaygınlığı ve şiddeti farklı salgınlara yol açar. Dünya tarihinin en büyük salgını,20-40 milyon kişinin ölümüne yol açan 19918 yılındaki İspanyol grip'i dir.Yüz yılımızın diğer salgınları ise 1957 deki Asya gribi,1968 deki Hong Kong gribi ve 1977 deki Rus gribidir.

İnfluenza virusların A,B,C olmak üzere üç tipi vardır.En şiddetli ve yaygın salgınlar A virüsü ile meydana gelir.B-virüsü,özellikle okul,askeri kışla da görülen daha küçük ve hafif seyirli salgınlara yol açar.C-virusu ise ateşsiz soğuk algınlığına benzer bir hastalığa neden olur.İnfluenza virüslerinin en önemli özelliği yapısında her yıl sürekli olarak meydana gelen değişiklikler dir.

İnfluenza virüsleri öksürme ,hapşırma ve konuşma sırasında havaya saçılan damlacıklar içindeki virüslerin solunum yoluyla alınmasıyla bulaşır.Tokalaşma,öpüşme ve virüslerle kirlenmiş eşyalara temasla da bulaşma mümkündür.

Grip de belirtisiz geçen süre 18-72 saattir.Hasta kişiler hastalık belirtilerinin başlamasından 1-2 gün öncesinden itibaren 5-6 gün süreyle virüs saçarlar.Bebek ve çocuklar 1-2 hafta süreyle ,bağışıklık sistemi baskılanmış olanlar ise aylarca virüs yayabilirler.

Hastalık ani olarak yüksek ateş, titreme, baş ve kas ağrıları ve halsizlikle başlar.Ateş ilk gün hızla yükselir,38-41 C arasında 2-3 gün seyreder ve daha sonra düşmeye başlar.Bazı hastalarda ,gözlerde kızarma,yanma,ışığa karşı hassasiyet görülebilir. Üçüncü günden itibaren genel belirtiler yerini solunum sistemi belirtilerine bırakmaya başlar.Yaklaşık olarak 1-2 haftalık bir sürede tamamen iyileşme olur Ancak yaşlılar,çocuklar ve diğer hassas gruplarda zatürree gibi ağır komplikasyonlar ortaya çıkabilir.

Gribe bağlı ölüm hızı binde 0,5-1 arasındadır.Ölümlerin çoğunluğu zatürree komlikasyonu nedeniyle 65 yaş üzeri kişiler arasında görülmektedir.

Grip'in bebek ve çocuklardaki belirtileri erişkinlerdekine benzer,ancak bazı farklılıklar vardır.Çocuklarda daha yüksek ateş saptanır ve beş yaşın altındaki çocuklarda %10 ateşli havaleler ortaya çıkar.Çocuklarda orta kulak Iltihabı,bulantı,kusma,karın ağrısı,ishal daha sıktır.Grip virüsleri kuru öksürük veya bronşite neden olabilirler.Zatürree komlikasyonu çocuklarda daha fazla görülür.

Gebe kadınlarda grip hem anne için,hem bebek için tehlikelidir.

Gribin en önemli yan etkilerinden birisi sürekli aspirin kullanan hastalarda daha yüksek oranda görülen REYE sendromu denilen hastalıktır.Daha çok B tipi influenza'nın neden olduğu enfeksiyonlardan birkaç gün sonra özellikle 2-16 yaş arası çocuklarda görülür. Kusma ilerleyici santral sinir sistemi ,karaciğer hasarı ve kan şekeri düşüklüğü ile karakterizedir.Ölüm oranı reye sendromunda %50 dir.Bu nedenle sürekli aspirin tedavisi gören hastalara grip aşısı önerilir.

Grip hastalığının tedavi edici ilacı yoktur ,tedaviler belirtilere yöneliktir.Ağrı kesici ,ateş düşürücü ilaçlar,öksürük ilaçları verilebilir, istirahat önerilir. Reye sendromu riski nedeniyle aspirin verilmemelidir.Grip için özel bir tedavi olmadığından korunma önemlidir.

Gripten korunmada en önemli yöntem aşıdır.Aşılar 50 yıldan beridir kullanılmaktadır .Aşı hastalığın ağır geçmesini ve komplikasyonlarını önler. İnflüenza virüslerinin her yıl yapısında farklılık oluştuğu için bir sezon önce dolaşan virüsler esas alınarak hazırlanır. Aşının etkinliği virüsün yapısını hızla değiştirmesi nedeniyle ancak %70-90 oranındadır.Aşı yapıldıktan 10-15 gün sonra kandaki antikorlar koruyucu seviyeye yükselir.Aşının önemli bir yan etkisi yoktur.6 aylıktan büyük herkese yapılabilir.Ortalama %30 enjeksiyon yerinde ağrı,şişme ,kızarma,%1 olguda ateş görülür.

Aşı kış mevsiminden önce eylül kasım aylarında yapılmalıdır.Aşı 9 yaşından küçüklere bir ay ara ile iki doz yapılmalıdır. Aşı yapılması zorunlu haller:

1-) 64 yaşın üzerindekiler
2-) Astım gibi akciğer hastaları,kalp ve damar hastaları
3-)Şeker hastaları,böbrek hastaları
4-) Bağışıklık sistemini ilgilendiren hastalığı olanlar,kan hastaları
5-) Sürekli aspirin tedavisi alanlar
6-) Kış aylarında gebeliğin 3. ayından sonra ki gebe kadınlar
7-) Grip virüsünü riskli gruplara taşıyabilecek kişiler (sağlık çalışanları,yaşlı bakım evlerinde çalışanlar,grip açısından riskli kişinin ev halkı)

Aşı her yıl Eylül Kasım aylarında tekrarlanır.

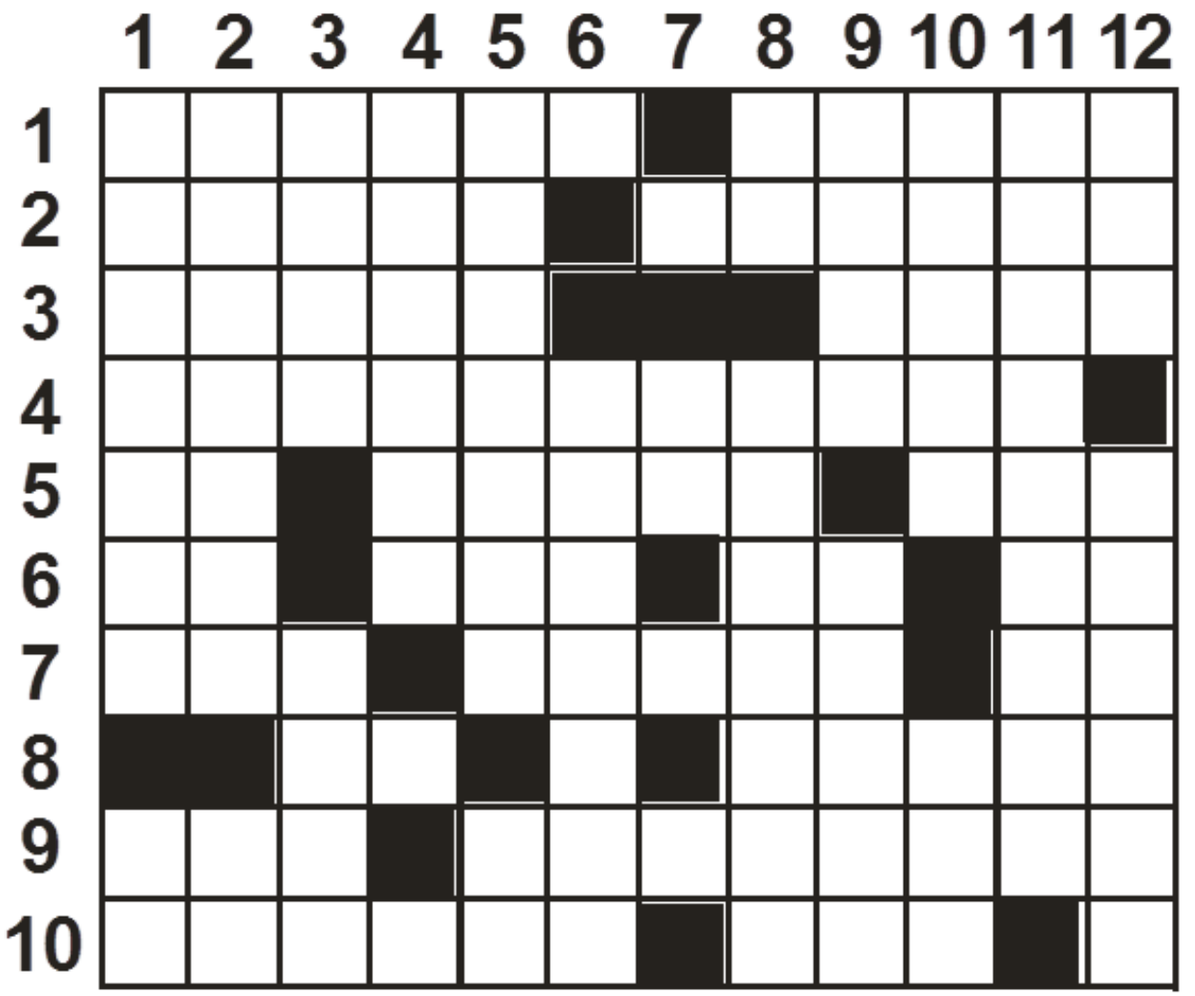

Hazırlayan Erdal ODABAŞ

SOLDAN SAĞA:1- ilimizin bazı yörelerinde "Gilik,Tıpıl" olarak adlandırılan bir hamur işi,bir çeşit ekmek - Yarma,nohut,kurufasulye,kuruüzüm,incirin bir arada pişiriip üzerine pekmez dökülerek servise sunulan mahalli bir tatlımız. 2-Jüpiter gezegeninin bir uydusu - Filipinler'in baş kenti 3- Sayıları gösteren işaret - İrfan sahibi kimse 4- Mecazi manada üstüne basmak 5- (Tersi) Üğütülmüş tahıl - Kan Pıhtısı- Güreşte bir oyun 6- Olmaktan emir-Afrika'nın en uzun akar suyu-Radyumun simgesi - Mısır'ın plaka işareti 7- Eskiden yerleşim yerlerini çevreleyen savunma maksatlı yüksek duvar- Bitkilerde yeni sürgün - Arapça'da su 8-Birleşmiş Milletlerin İngilizce kısa yazılışı-(Tersi) Kimi yörelerimizde "Hile,desise"nin söylenişi 9-Eşi vefat etmiş kişi- İkinci Dünya Savaşında ABD'nin Atom Bombası attığı Japon Şehri 10- Tek istikamete giden sürat yolu- Eşi olmayan yalnız

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1-İnce ve beyaz yünü için beslenen koyun ırkı - Musikide birinci nota 2- Yeni olgunlaşmaya başlayan meyve -Bir müzik aleti 3- Elbisede boyun kısmı-Silindir,tomar haline getirilmiş kağıt 4- TSMusikisinde bir makam

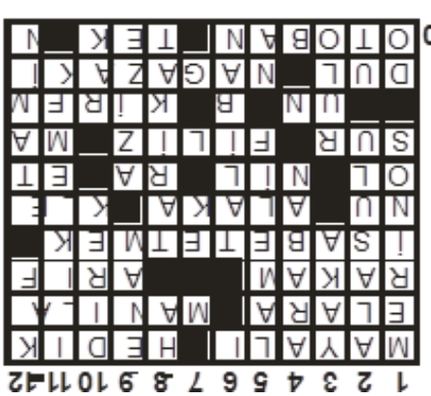

5- Kur'an alfabesinde yirmisekizinci harf-Sodyumun simgesi 6-Afganistan'da yönetimi elinde bulunduran talebe hareketi 7- İlave,zeyl 8-Bir hatırlama nidası - Tasavvufta insanı Allah'a götüren yol 9- İçinde kısa sure ve dualaların bulunduğu küçük kitap-Hıristiyanlıkta bayan din görevlisi 10- Uzun ve düzgün destek ağacı-Tabaklanmış ceylan derisi 11-Düğmeyi ilikten geçirmek 12-Masal dağı-İşleme işlerinde kullanılan bir seyrek dokuma

ÇORUMLU YEMEKLER

Selma GÜRSEL

MANTI ÇEŞİTLERİ

Çorum mantısı;diğer illerimizde yapılan mantılar gibi olmakla birlikte Çorum'a mahsus çeşitleri bulunmaktadır. Bunlar: Kazan mantısı,kuru mantı,tepsi mantısı, dökme mantı diye çeşitlere ayrılır.

Yukarıda ismi geçen mantıların hamurları aynı şekilde yoğrulur ve açılır. İç malzemelerinde bazı değişiklikler ile pişirilme şekillerindeki değişikliklere göre bu mantılar isim alırlar.

Kazan mantısı:Çabucak hazırlanan ve yapılır yapılmaz hemen tencereye konularak pişirilirken istenilirse içine bir miktar kavrulmuş kıyma da konulan bir çeşittir.

Hazırlanışı: Un maya katılmadan katı bir şekilde yoğrulur,oklava ile 2 milim kalınlığında açılır.Açılan hamur 4x4 ebadında kesilerek dört kenarı birleştirilerek sıkılır. İhtiyaç kadar yapılan mantı hazırlanarak ihtiyaca göre su bir tencereye su konularak kaynatılır,kaynayan suya bir miktar tuz atılır.Kaynayan suya hazırlanan mantılar atılarak bir müddet kaynatılır ve sulu olarak alınarak tabaklara veya tepsiye dökülür. İstenilirse üzerine kızgın yağ,salça ve bir miktar kıyma ile sos yapılır tabakların veya tepsinin üzerine ekilir. Biraz soğuyunca üzerine bol sarımsaklı yoğur ekilerek servis yapılır.

Kuru mantı: Her zaman yapılmayan,yada misafir geldiği zaman hazırlanan bir mantı çeşididir. Özelliği,hamurunun diğer mantı hamuruna göre biraz daha sert ve kalın olmasıdır.

Hazırlanışı:Un maya katılmadan yoğrulur. Yoğrulan hamur 3 milim kalınlığında açılır. Hamur çay bardağı ile yuvarlak olarak kesilir .İçerisine kavrulmuş kıyma ve ince doğranmış maydanoz,istenirse kıymanın içine soğan doğranarak haşlanarak konulur.Çay bardağı ile kesilen hamurların içlerine aldığı kadar bu malzeme konulur ve 6-7 kanat olarak uçları birleştirilerek bükülür. Bükülen kısımlar altı yağlanan tepsiye tek tek düzülür. Mantı tamam olunca tepsi ateşte döndürülerek kızartılır,alt tarafı kızaran kuru mantı ters yüz edilerek üst kısmı da aynı şekilde kızartılır. Kızarma işlemi bitince,tepsiye salçalı ve yağlı su ilave edilerek ateşin üzerinde tepsi çevrilerek mantı pişirilir. İsteğe göre bu işlem su kalmayana kadar pişirilebildiği gibi hafif sulu olarak ta pişirilebilir. Pişen mantı soğumaya bırakılır. Ilık olarak tabakla yada tepsi ile servis yapılır. Üzerine bol sarımsaklı yoğurt dökülür.

Tepsi mantısı: biraz emek isteyen ve pişirilirken ev hanımlarının dikkatli olması gereken bir mantı çeşididir. Eğer fazla pişirilirse,tepside su kalmayıp altı yakılabilir,az pişirilirse hamur olma ihtilali büyük olan tepsi mantısı Çorumluların özel mantısıdır.

Hazırlanışı:Un maya katılmadan yoğrulur. Yoğrulan hamur 2 milim kalınlığında açılır. Hamur 4x4 ebadında kesilerek içerisine kıyılmış maydanoz ve kıyma konularak dört tarafı bükülür. Bükülen bu mantılar altı yağlanmış tepsiye dizilir. Tepsi dolunca kalan hamur 2 milimetre kalınlığında tepsi ebadında açılarak mantıların üzerine serilir. Salçalı ve yağlı su konularak kısık ateşin üzerinde tepsi çevrilerek pişirilir. Üzerindeki hamur yenecek kıvama geldiği zaman ateşten alınarak tepsi ile servis yapılır. Üzerindeki pişmiş hamur yiyenlere kesilerek taksim edilir. Bol sarımsaklı yoğurt üstüne ekilir.

ŞİİR VE SANATLA İLGİLİ SOHBETTEN BİR DEMET

Metin DEMİRCİ

29. sayıdan devam.

Sevgili okuyucularımız.

Her iş böyledir. İnsan ya yapar,ya yapılana ilgi duyar. Yani arz eden de vardır, talep eden de vardır. Dedik ya;insan hep iyiyi, güzeli ve yeniyi arzu eder. İnsandaki bu yapma,yaratma arzusu ve bu arzuyu gerçekleştirebileceği imkan onun damarlarında mevcuttur. Yani sanat insanidir. Allah bu özelliği din,iman ayırt etmeden herkese vermiştir. Herkes bu imkandan istediği şekilde yararlanırlar. Kafir ise kafirce,Müslüman Müslüman'ca.

İslâm dünyasında yıllarca tartışmalar yapılmış ve şiirin,müziğin,resmin,heykelin ve tiyatronun helalliğini ya da haramlığını problem edilmiştir. Bilhassa Sünni dünyada müzik,resim ve heykel hiç hoş karşılanmamış iş haramlığa kadar götürülmüştür. Şiirde pek çok sevilen bir şey olmamış ancak sanat,edebiyat faaliyetleri daha çok tarikat ehlinin elinde döner sermaye şeklinde iş görmüştür. Oysa ne şiir,ne resim,ne heykel,ne de tiyatro esas itibarıyla haramdır. Haramlık onun yapılış şekliyle ilgilidir. Hayat içinde haram olan şeyler sanatta da haramdır. Şöyle ki; gerçek hayatta içki haramdır,onun satılması,üretilmesi ve de reklamı da haramdır. İçki hem içilmez ve hem de ikram olarak başkasına sunulamaz. Bir şair de içkinin nasıl içileceğini,onun iyiliğini ve güzelliğini ve daha başka iyiliklerini ifade eden şiirler yazamaz,yazarsa bu insanın yaptığı sanat da haram olur. Kadınları erkeklerin şehvetini galeyana getirecek bir şekilde ifade eden şiirler haramdır. Çünkü;gerçek hayatta bu iş haramdır. Resim için de geçerlidir bu durum,heykel içinde geçerlidir. İnsan hayatında helal olmayan işler bir kağıt üzerine de aktaramazsın inanıyorsan. Çıplak insan figürleri,domuz heykelcikleri,temsili şarap kapları ve akla gelebilecek gayri meşru işlerle ilgili heykeller yapmak haramdır. Hele bu tapmak niyetiyle yapılan bir şeyse onu kırmak Müslümanların boynunun borcudur.

Şöyle bağlıyorum bu bölümü. Hayatınağlayıcı unsurlarıdır. Yani bir Müslüman Kur'anın ve sünnetin haram kıldığı bir işin hem bizzat kendisini,hem de sanatını yapamaz,yaparsa günah işler. Bu işler böyledir. İcra edilmiş şekline göre helal ve haram olarak karşımıza çıkarlar. Yani;sanat meşruiyet sınırları içindeyse helaldir. Onun dışına taşıdığı an haramdır. Biz Müslümanlar meşru insanlar olarak yaşamaya aday olduğumuza göre bizim yapacağımız sanat da meşruiyet içinde kalmak zorundadır.

Müzik için de az bir farkla aynı şeyleri söyleyeceğiz. Bilirsiniz ki müzik sadece söz değildir. Bir müzik parçasının sözlerinin muhtevasının helal olması yetmez.çünkü müziğin bazı form atlarında esastan bir şehvet üreten yanı vardır. Şu bazı oyun havaları ve arabesk müzik bunlara örnek olabilir. oyun havaları sözsüz herhangi bir müzik aletiyle icra edilse dahi yine şehvevi arzuları kamçılar. Yine aynı zamanda arabesk müzik olarak ün salmış müzik türü her halükarda insanları meyhaneye çağıran bir müziktir. Arabesk müzik sevenlerin çoğunluğu melankolik bir yapı arz ederler. Son zamanlarda top müzik ya da pop müzik adı altında icra edilen müzikler de aynı kategoride yer almaktadırlar ancak şunu ifade etmeden geçmek doğru olmaz kanısındayım ki;Alevi,Bektaşi yada ilahi adı altında sınırlandırabileceğimiz müzik türü İslâm'ıdır. Sözlerdeki sakıncalar şiirden kaynaklanan sakatlıklar olmakla birlikte Alevi,Bektaşi ve diğer ilahi türlerinde müzik olarak gayri İslâmi bir ses formuna rastlıyamıyoruz. O müziği dinleyen insanlar yine bir acının,ya bir zalime duyulan kinin,ya bir güzelliğin,ya bir yiğitliğin,ya bir tevekkülün.

Ayrıca marşların insan hayatında etkileri olumludur.

Devam Edecek

UDDUDU NİNE

Mehmet ARSLAN

Anadolu'nun çilekeş bayanlarından biridir Uddulu Nine. Çilekeş dedim, çünkü o,hem eşinin hanımı,hem de hayat boyunduruğunun iki tarafından birinin yükünü taşıyan güçlerden biridir. O;eşi Küçük Hamza'nın hem yarisi,hem de hayat ortağıdır.

Kendisine neden Uddulu denmiş bunu inceledim,fakat kesin bir yargıya ulaşmam mümkün olmadı. Ancak şunu söyleyebilirim. Türk Lisanında L harfi ile R harfi halkın çoğunluğu tarafından kolay telaffuz edilemez. Mesela;limona,limon denilmez,ilimon denir. Recep'e Recep denilmez,İrecep denir. Uddu ninenin ismi Lütfiye'dir. L harfi halk tarafından zor telaffuz edildiği için Lütfiye zamanla Uddu şeklinde söylenmeye başlanmış. Zannederim bundan dolayı köyün köşebaşı taşlarından biri olan nineye Uddu denmiş. Lütfiye ninenin adının Lütfiye olduğunu bu yazıyı yazmak için hazırlık yapmaya başladığım zaman öğrendim. Köyün ek küçüğünden en büyüğüne kadar herkes onu UDDULU lakabıyla tanınır.

Uddu nine Çatak Köyünün sembol isimlerinden biridir. Feleğin çemberinden geçmiş,hayatla iç içe yaşayan,hatta kendisi demek yerinde olur kanısındayım. Gelini Fevziye de tıpkı kayınvalidesi gibi... "Gelin kayınvalidesinin sol iyesinden olurmuş" derler ya,bu Uddulu nine ile gelini Fevziye için söylenmiş yerinde bir deyimdir.

Bir zamanlar uzun boylu,ince ve narin yapılı iken,hayatın sıkıntı ve meşakkatleri yüzünden,uzun boy,ince narin vücut yay gibi kıvrılarak,adeta burnuyla dizkapakları birbirleriyle birleşmek için söylemişler. Yani sizin anlayacağınız Uddu ninenin beli yarım ay gibi bir hal alarak yüz ve baş kısmı dizkapaklarıyla birleşmiş bir hale gelmişler. Buna rağmen Uddu nine güzel duygularından hiçbirşey kaybetmemiş,karşılaştığı kimseyi sanki selamlar gibi güleç bir yüzle karşılamayı, gözleriyle baktığı zaman, kalbindeki sevgiyi insanlara ışınlayan,onlarla latife yani şaka yapmayı ihmal etmeyen bir Osmanlı hanımıdır.

Dedim ya ! Latife ve şaka yapmayı çok severdi. İstanbul'da yüksek tahsilde iken yaz tatilinde köye gelmiştim. Köyde bulunduğum sırada sıtma savaşta görevli memur Mustafa Bey Gelmişti köye. Mustafa Bey oldukça kısa bir boya sahip ama,oldukça sakin bir ağabey idi. Evleri birer birer dolaşır,gereken şeylerin yapılmasını ev halkına tavsiye ederdi. Sıra Uddu ninenin evine gelmişti. Caminin hemen yan tarafında bulunan Uddulu ninenin tahta merdivenlerini ben önde,Mustafa Bey arkada tırmanırken Uddulu ninnin bir iyilik yapacağı aklıma geldi. Hemen ben geriye çekilerek Mustafa Beyi öne sürdüm. Mustafa Bey,kapıyı açar açmaz Uddulu nineyle karşılaşır,Uddulu nine:"Vay sen nasıl memursun,beyi olmayan, yalnız başına evde olan bir bayanın yanına ne cüretle girersin ?" demesiyle Mustafa Beyin dışarı fırlaması bir oldu. Birde baktım ağzından söz almak mümkün olmayan Mustafa Bey "bayan ben böyle kötü işler yapmayı aklımdan dahi geçirmem" diyebildi. Bir şey olacak endişesiyle merdivenleri süratle inen Mustafa Beyin arkasından kahkahayı basan Uddulu nine bu işin bir şaka olduğunu ima etmişti. Bundan sonra Mustafa Bey de geniş bir nefes almıştı.

Uddulu nine yoksuldu,ama zengin bir gönle sahipti. Yarım elmayı komşularıyla paylaşmak isteyen bir candı. Okulu bitirdim. Samsun İmam Hatip Lisesinde çalışıyordum. Yaz tatilerini hem memleketim olması ve hem de serin olması hesabıyla Çatak Köyünün sıcak kalpli insanlarının arasında geçirmeyi hiçbir zaman zaman ihmal etmiyordum. Memleketime gelmişken kuru yiyeceklerden fasulye,nohut gibi kış yiyeceklerini alıp Samsun'a götürmeyi ihmal etmiyordum. Böyle yapmam daha güzel oluyordu. Çünkü hem taze ve hem de ucuz yiyecek temin ediyordum. Harman zamanı şayet Uddulu nineye rastlamışsam,fasulye,nohut ve mercimeğim Uddulu tarafından ısrar edilerek verilir,fakat karşılığında hiçbir meblağ almazdı. Yoksulluğuna rağmen bu şekilde gözü tok davranmak,Anadolu analarının güzel hasletlerinden sadece birkaçıdır.

Uddulu nine,köy düğünlerinden düğün evlerinin baş misafiridir. Çünkü;onsuz düğün evi,düğünevi değil,sanki cenaze çıkmış bir ev gibidir. Yoksul yaşadı fakat asil yaşadı. Ama ecel,hiçbir kimseye fırsat vermediği gibi,ona da fırsat vermedi. Oda dünyada kendince iyi ve güzel bir ömür sürdü. Gülmedi ama,başkalarını güldürdü. Mutlu olmadı ama;mutlu etmesini bildi. Sanki Allah onun boynuna fakirliği bir yafta gibi asmıştı. Dilerim Allah'tan öbür dünyada mutlu bir ulaştırır da dünyadaki yaşantısının acısını orada çıkarır. Ona Allah'tan rahmet diler ve hayır dualarımı iletirim.

SU HIRSIZLARI Bekir Baki AKSU

27. sayıdan devam

Sarıkız gösterdiği oyunla bütün yemincileri mest etmişti. Göğüslerindeki yıldız sutyenle kalçasındaki ipek kemer çözülüp atılmak isteniyorduartık.

Kazanda pişen koyun eti yavaş yavaş tükenmeye başlamıştı. Eğlence birkaç sat böylece devam etti. Sabahın yaklaşması bir anda Paytak'ı kendine getirmişti.

Mavzerleri alırken bile dolaplar çevirerek temin etmişlerdi paraları.

Kurtuluş çaresi yalnız ve yalnız bu azılı çete reislerinin emirlerine riayet etmekten başka kalmamıştı.

Paytak Aziz sözlerine devamla:

<< Arkadaşlar ! Şimdi size ikinci planımı açıklıyorum. Önümüzdeki Perşembe gecesi aynı saatte baltalarla silahlarımızı alıp ormanda buluşacağız. Eşeklerinizi de getirseniz çok iyi olur. Tekinlerin ormanında o gece odun keseceğiz. Hepsi bu kadar arkadaşlar. Tekrar söylüyorum. Gelecek Perşembe gece yarısında,bizim ormanın altındaki Uzun Pınar da birleşeceğiz. Korkmayın benim planım iyi netice verir. Tekinliler pazardan köylerine dönünce yorgunluktan ağızları açılacak. Biz de kısa zamanda ormanlarını talan edeceğiz. Hem biliyorsunuz silahlı gideceğiz ormana. Marşımıza kimse çıkamaz bizim>> Dedi.

Kambur SInanla GödekAkif:

<<Pek tabii kimse çıkamaz >> Dediler. Sarhoşluğun verdiği cesaretle de yeminliler konuşmaga başladı.

<<Çıkamaz>>

<<Analarını belleriz>>

<<Onlarda ne yürek var ki,gece ormana gelsinler.>>

<<Gelirlerse görürler günlerini>> Diyorlardı.

Paytak Aziz son sözünü:

<<Sarıkızdan korkmayın ! O benim dostum oldu artık. Canınız istediği zaman getirip bu kulubede oynatacağım>> Diyerek bitirdi.

Yeminciler ceketlerinincesinden Çıkarttıkları bezden tüfek kılıflarını mavzerlerinin üzerine giydirerek,kimsenin tüfek olduğunu anlamaması için harmanlarına saklamak düşüncesi ile kulübeden ayrıldılar.

Paytak Aziz'in planı harfi harfine tatbik ediliyordu. Ikinci toplantılarında aldıkları karar gereginee gündüzden biledikleri baltaları alarak önlerine kattıkları merkeplerle tutmuşlardı dağın yolunu. Orman köye bir saat uzaklıktaydı. Her yeminci ayrı yollardan Uzun Pınar'ın başına geldib merkebini ormanın içine bağlıyarak,suyun kenarındaki çayırlığa yattı. Gece tam yarıyı bulmuştu.

Paytak herkesten önce geldiğinden, yemincilerin tamamlanmasını bekledi. Yirmi dört merkeple dalmışlardı Tekin ormanına. Tekin'in evleri yarım saat doğusundaki dere içinde,karanlıkta ala-bele görünüyordu. Baltalarının çok keskin olmasından yarım saatte etmişlerdi odunlarını. O güzelim filiz gibi meşeler bir anda yerlere serilmişti. Önce meşelerin yan taraflarındaki dallar,sonra tepeler,en sonunda da bir düdük damağı mahfetmişti ormanı. Tekinlerin pazar yorgunluğundan dolayı kan uykularını bölmeyerek uyanmamışlardı. Balta seslerinin kesilmesiyle yüklenmişti odunlar. Merkepler zor taşıyorlardı. Ala ala meşeleri üst üste yüklendiğinden yolun iniş aşağı olması sayesinde bir saatlik yol yarım saatte ulaşılmıştı harmanlarına. Teker teker yükler yıkılmış,odunlar samanlar altına gömülmüştü. Çoktan yeminciler bu üçüncü planı da tam yerinde tatbik etmişlerdi.

Paytak terliyen yüzünü silerek:

<<Dördüncü toplantının,yine bir hafta sonra kulübede gece yarısı olacağını>> söyleyerek samimi bir hava içinde ayrılmıştı arkadaşlarından. Yavaş yavaş yumurta çalar gibi hırsızlığa alışan yeminliler,dördüncü toplantılarını yapmak üzere gece yarısı gelmişti kulübeye.

Paytak arkadaşlarını altışar kişilik gruplar yapıp Tekinlilerin bağlarına doğru hareket ettirdi.

Devam Edecek

Salim DEMİR

TÜRKİYE'M

Sevgisi içimde coşar sel gider
Bir baştan bir başa benim Türkiye'm
Baharı;yazıyla Cennete benzer
Dünyalara değer canım Türkiye'm.

Bütün güzellikler mevcuttur sende.
Herkesin gözü;gönlü üstünde.
Bulunmaz bir eşin dünya yüzünde,
Ay Yıldızlı Bayrak kanım Türkiye'm.

Denizler kilidi,boğazların var.
Dünyaya haykıran orduların var.
Aşıklar,şairler,ozanların var.
Gönüllerde destan şanım Türkiye'm.

Üç tarafı pırıl pırıl denizler,
Çağlayan ırmaklar,güzelim göller,
Türkü çalar,türkü söyler bu diller.
Geçmişim,geleceğim ünüm Türkiye'm

Bu Vatan için çarpar her gönül,
Öter kuşları,şakırdar bülbül,
Kırlarda açar menekşe,sümbül.
Burcu burcu kokartenin Türkiye'm

SALİM bu Vatanla beraber yaşar,
Düşmana karşı cepheye koşar,
Kükrerse yiğitler meydanlar taşar,
Yiğitler yatağı,namım Türkiye'm.

ARANIYOR !

Ülkesini sevecek,milletini övecek,
İşlerinde evecek,bir lider arıyorum.

Dertleri dinleyecek,sorunu önleyecek,
Her işten anlayacak,bir lider arıyorum.

Rüşveti durduracak,suçluyu durduracak,
Haini vurduracak,bir lider arıyorum.

Tehlikeyi görecek,duvarları örecek,
Dosta güven verecek,bir lider arıyorum.

Halkı,hakkı savunan,başarıda sevinen,
Ülkesiyle övünen,bir lider arıyorum.

Yalan nutuk atmayan,yandaşını tutmayan,
Kendisini satmayan,bir lider arıyorum.

Batağa borç takmayan,çetelere bakmayan,
Hiçbir şeyden korkmayan,bir lider arıyorum.

SALİM ümit kesmeden,rüzgar ters yön esmeden,
Karanlıklar basmadan,bir lider arıyorum.

ALLAH KORUSUN !

Ağlanacak hale güleriz bizler,
Böyle bir Milleti Allah korusun.
Her türlü melanet sarmış dört yanı,
Böyle bir Milleti Allah korusun.

Rüşvet,irtikap bürümüş Yurdu,
Kanunsuz işlerin gelmiyor ardı,
Gün be gün Milletin artıyor derdi,
Böyle bir Milleti Allah korusun.

Ruhsatlı,ruhsatsız çoğaldı silah.
Soysuzlar kendini sanıyor ilah.
Milletin başına giydirir külah,
Böyle bir Milleti Allah korusun.

Soysuzlar ne Kanun,ne Yasa tanır.
Ya bunların sırtı kime dayanır.
Yollarımız her gün kana bulanır,
Böyle bir Milleti Allah korusun.

Yolsuz işler vicdanları zorluyor.
Hırsız,haydut,dürüstleri horluyor.
Cezasız suç insanları körlüyor,
Böyle bir Milleti Allah korusun.

Ne Kanun,ne Yasa,ne hukuk işler.
Devleti soyuyor egemen güçler.
Oynamış yerinden değerli taşlar,
Böyle bir Milleti Allah korusun.

Değerler değişti,yargı değişti,
Anlayış,felsefe,yergi değişti.
Örf,adet,anane,görgü değişti,
Böyle bir Milleti Allah korusun.

Ne kural,ne kıral,ne düzen vardır.
Yapanın yaptığı yanında kalır.
Millete yapılan zulümdür,ardır,
Böyle bir Milleti Allah korusun.

Ahlak,maneviyat,izan kalmamış.
Ölçüde,tartıda,mizan kalmamış.
Ailede bile düzen kalmamış,
Böyle bir Milleti Allah korusun.

SALİM'in sözündevar mıdır yalan ?
Fırsatını bulan eyliyor talan.
Hem suçlu,hem güçlü edepsiz olan,
Böyle bir Milleti Allah korusun.

ÇORUMLU TEKE TEK 1. VE 2. EL HAFTALIK REKLAM VE TANITIM GAZETESİ

GÜRSEL YAYINEVİ
Tel 0-364-224 89 13
GSM: 0-542-362 20 78

YAYINEVİMİZİN SİZ HEMŞEHRİLERİMİZE YENİ BİR HİZMETİ:

Size ait olan her türlü mal ve mülkün satışı, her türlü tanıtım ve reklamlarınızı, kampanyalarınızı sadece ve sadece bu gazetede bildirebilirsiniz.

Şimdilik 2000 adet basılan gazetemiz şu anda Çorum'da yayımlanan bütün gazetelerin tirajından fazla baskı yapmakta ve on iki noktada ücretsiz dağıtımı yapılmaktadır..

ÇORUMLU TEKE TEK 1. Ve 2. El Gazetesi

TEŞEKKÜR

14 Eylül 2001 tarihinde
eşimin safra kesesi
ameliyatını gerçekleştiren;

Sayın
Op. Dr. Tevfik ÇELİK'e
ekibine ve
Hastanede ve evimizde
bizi yalnız bırakmayan
akraba ve dostlarımıza
teşekkür ederim.

Selma GÜRSEL

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 31

Yıl: 4 Sayı:31

ÇORUMLU 2000

ISSN 1301-9945

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

GÜRSEL YAYINEVİ

Fiyatı KDV Dahil 1.500.000 Tl.

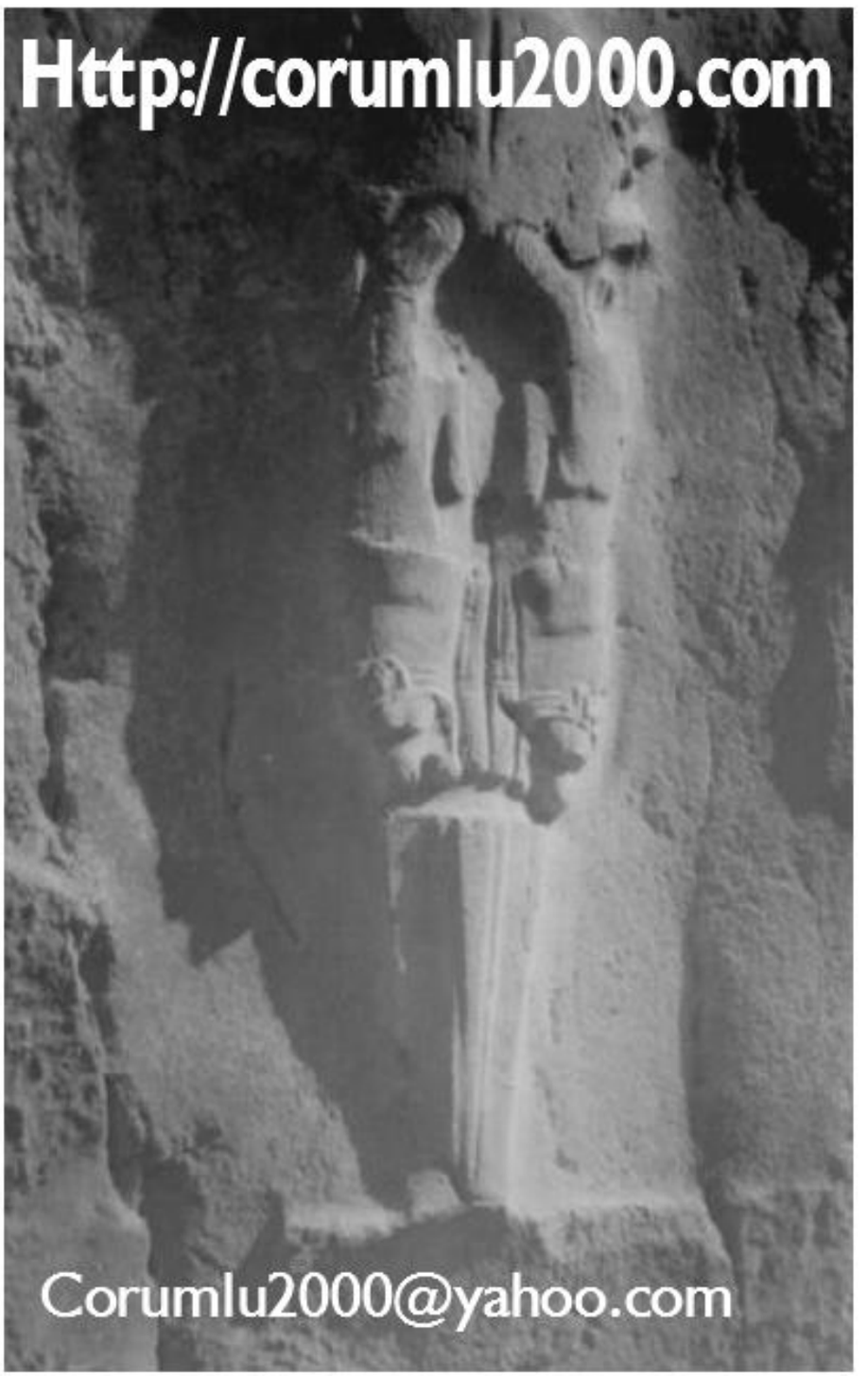

DERGİM;BANA
GÜVENEN
ÇORUMLU
HEMŞEHRİLERİMİZ
VE
KENDİNİ
ÇORUMLU
SAYAN
SEVİYELİ
VE
OLGUN
ŞAHISLAR
İLE
KURULUŞ VE
KURUMLAR
VE YAZARLAR
SAYESİNDE
BU GÜNLERE
GELDİ.

M.Selim GÜRSEL

ISSN 1301 - 9945

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR,TARİH,SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Yıl :4 Ekim 2001 **Gürsel YAYINEVİ** Sayı 31

SAHİBİ VE MESUL MÜDÜRÜ: Mahmut Selim GÜRSEL

İdare ve yazışma adresi Osmancık caddesi Ölçek İş Merkezi 27 / 37 ÇORUM

mail YAZIŞMA ADRESİ: corumlu2000@yahoo.com

SAYFA: http://www.corumlu2000.com/

İş : 0-364-224 89 13 / Ev:221 66 82 Cep: 0-542-362 20 78

Dizgi ve Mijanpaj **Gürsel YAYINEVİ**

İrtibat:

ADANA	Yalçın GÜRSEL	Tel : 0- 532-340 35 17
ANKARA	Abdullah ÖZÜYAĞLI	Tel : 0- 312 340 81 89
ANKARA	İsmet TEZEL	Tel : 0- 312 432 35 94
İSTANBUL	Suavi Hakan TORAMANLI	Tel : 0- 542 345 88 85
İZMİR	Yılmaz GÜRSEL	Tel : 0- 232 373 37 30

Bu Sayıda:

Bekir Baki AKSU.....Su Hırsızları 34. s.
Sait ALACA.....Chat 28.s. 25.s. Birazda Tebessüm 30. s.
Selahattin AYDEMİR.....Terörü Yontmak 12 s.İki Ayrı Zaman Diliminde Çorum 16. s.
Mesut ARTAR.....Çağın Teknolojisi Internet 29.s.Dağ Rüzgarı-Hiç Sevmiyorum Seni 36. s.
Gürsel BÖREKÇİOĞLU.....Turizm Ve Bizler 11.s-Bir Başka Doktor 33 s,s.
Suhibi Ulvi CIRIL.....Avcılık Ve Düşüncelerim 8. .s.
İsmet ÇENESİZ.....Sızı-Sensiz Yaz-Umut Dağın Ardında-Uslanmaz Gönlüme-Ceylan Gözlüm 35. .s.
Fikret ÇIPLAK.....İslam Hukukunun Kaynakları 21. s.
Ali EMİROĞLU.....Bu Eski Dünya 19. s.
Eşref ERTEKİN.....Çorumlu Maniler 32. s.
Engin ERYAŞAR.....Karikatür 6. s.
Muzaffer GÜNDOĞAR.....Dergimizin İki Yazarı Ve İki Yapıt 10. s.
Mahmut Selim GÜRSEL.Bulunmayan Hint Kumaşları 3.s. Menaklıb-ı Koy 4. s. .Dünyaya Hükmeden ve Biz 18. s..
Selma GÜRSEL.....Çorumlu Yemekler 22. s.
Erdal ODABAŞ.....Bulmaca 31. s.
Ulvi ÖĞRETEN.....Çorum Tarih ve Coğrafyası 2. s.
Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ.....Kemik Erimesi 26. s.
Mehmet ÖZZEHİNLİ.....Çorumlu Sabri Dil 14. s.
Dr.Rıfat PATIR.....Doktorunuz Yanıtlıyor 25. s.
Salim SAVCI.....Ne Zaman ?-Başı Boş Sözcüğü Üzerine-Yaşamak Güzel Şey Doğrusu 15. s.
Dr. Sevda TANRIVERDİKILIÇ.....Çocukluk Çağı Astım Hastalığından Korunma Yolları 23. s.
İhsan TOMBUŞ.....Çorum'da Geçen Ömrüm 9. s.
Raşit YÜCEL.....Fırsatlar 7. s.

Dizin Soyadına göre düzenlenmiştir.

NOT: Dergide yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüş ve yorumlar yazarına aittir. Yazılar, yazarından görüş alınmadan kullanılamaz

Bu sayıya yazı ve reklam vererek katkıda bulunanlara

Gürsel YAYINEVİ teşekkür eder.

Fiyatı: 1.500.000 Tl. Çorum İçin Yıllık 19.000.000 Tl. İl Dışı Yıllık 27.000.000 Tl.

ÇORUM TARİHİ VE COĞRAFYASI

Umi ÖĞRETEN
Nazmi TUĞRUL

30. sayıdan Devam

isitinad ile noktayı nazarını müdafaa eder iken diğer bir kısımda Çorum'un Sancaklığına itiraz ile Suheyb Hazretlerinin Çorum'da medfun olmadığını iddia ediyorlardı. Bilahere Hasan Paşa idiasını Kütüphane-i Hümayında mevcut bir eserle isbata muvaffak olduğunu o tarihlerde İstanbul'da bulunmuş olan Çorum ticaranınıdan Darendelizade Ahmed Efendi iddia etmektedir. (*)

Şu münakaşalardan anlaşılıyor ki,Suheyb Hazretlerinin Çorum'da medfun olduğunu dair bir vüsuk-ı tarihiyye mevcut değildir.

Hıdırlığın sabık şeyhi Abbas Efendinin rivayetine göre, Behçetü'l-ahlâk nam eser-de Suheyb Hazretlerinin Çorum'da medfun olmadığı ileri sürülmüş bilahare Abbas Efen-di müellif ile görüşmeye muvaffak olduğunda Suheyb Hazretlerinin Hazeti Ömer'in şehadetini müteakib üç gün imametde bulunduğunu isbat etmekle Behçetü'l-ahlâk müellifini ikna ettiğini söylüyor.

Suheyb Hazretlerinin Hazreti Ömer'in şehadetinde imametde bulunduğunu Arab tarihleri yazıyor. Behcetü'l-ahlâk Hazreti Ömer'in şehadetinden önce vefaatını söylemişsede Abbas EfendiDoğrudur. Fakat Suheyb Gazi'nin Hazreti Ömer'in şehadetini müteakib imamette bulunması kendisinin Çorum'da bulunuğuna bir isbat mahiyeti teşkil edemez.

Amasya müverrihi <<Sahabe-i kiramdan Suheyb-i Rumi Medine-i Münevere'de medfun Mead'i Kereb-i Gazi İran muharebatında şehit oldukları inde'l-muhaddisin muhakkaktır.>> Diyor.(**)

Pek kıymetli tetkıkat-ı tarihiyye ile meydana gelen Amasya Tarihine itimad etmeklazımgelir.

Suheyb Gazi'nin menakıbını takib edenlerden bir kısım tarafda Romalılardan haraç almak üzere geldiğinde şehadeti vuku bulduğunu ifade etmektedirler.

Emir Müseleme'nin 89 Hicri yılında Amasya'yı fethini müteakib çizye itasını kabul eden halkdan tahsilatda bulunmak üzere me'murlar olduğuna dair bir malumat-ı tarihiyye yoktur.

Şuraya kadar gösterilen vekaiden anlaşılıyor ki; Arab orduları Çorum'a gelmişlerdir. Fakat Suheyb-i Gazi'nin Çorum'da medfun olduğuna dair tam ve medellel bir malumat yoktur. (***) bilakis,Medine'de medfun olduğunu büyük bir ekseriyetkabul etmektedir.

Hıdırlık Camiide 1306 senesine kadar bakımsız bir halde iken,Çorum'un Sancaklığı mevzuu olduğu yıllar içinde kala yıkılarak taşlarından istifade etmek şartıyla 600 liraya ilin keşfi yapılmış,sonra kal?a yıkılmaktan kurtularak 1600 liraya yapılmıştır. Camii 1306 hicri yılında başlahmış,1308'de ikmâl edilmiştir. Çiriş mahallesinde ki türbede bulunan Sa'ad b. Ebi Vakkas Hazretlerinin Çorum' da medfun olduğuna dair tarihlerde hiçbir kayıd yoktur. Galib Çelebi << Nihayetü'l- te-varih ve'l habar >> nam eserinde << Hazreti Osman şehid olduktan sonra amal-ı dünyeviden bir nesneye mübaşeret etmeyib cümle evkatın ta?ad ve ibadat'a hazır edüb,87 yaşında sene-i hams hansinde Medine'i Münevvere kurbunden afif nam mahalde fevd olub naşını Medine'ye nakl kılınıb Baki de defn olundu.>> Çiriş mahallesindeki türbe eskiden yalnız ufak bir çatı ile örtülü iken şube reis-lerinden İsmail Hakkı Efendi büyüterek burada yirmi kişinin namaz kılacağı kadar bir namaz yeri yaptırmıştır. Türbe evlerin bahçeleri içine saklanmıştır. Sıvaları ve yapısı pek iptida'i dir. Üzerinde hiçbir yazı yoktur. Devam Edecek

(*) Mübet me'hazlar mevcut olmadığından tarihi vekayı kulaktan kulağa nakl suretinden istifadeye çalıştım. Suheyb Gazi hakkında Künhü'l-ahbârda malumat varmış.

(**) Amasya Tarihi,cilt 2,sayfa 21030. sayıdan Devam isitinad ile nokta-yı nazarını müdafaa eder iken diğer bir kısımda Çorum'un Sancaklığına itiraz ile Suheyb Hazretlerinin Çorum'da medfun olmadığını iddia ediyorlardı. Bil-ahere Hasan Paşa idiasını Kütüphane-i Hümayında mevcut bir eserle isbata muvaffak olduğunu o tarihlerde İstanbul'da bulunmuş olan Çorum ticaranınıdan Darendelizade Ahmed Efendi iddia etmektedir.

(***) Hıdırlığın sabık Şeyhi,Abbas Efendi Suheyb hazretlerinin Siffin Vak'asında Hazreti Ali'nin emriyle gaza için geldiğini söl yüyor. Halbükü Suheyb-i Gazi Hazreti Ali'ye muali fdi. Tekkenin mensubiyetini coğaltmak için Suheyb Gazi'ye böyle bir istinatda bulunub Aleviler indinde tekkenin kıymeti tesbit edilmekistenil diğianlaşılıyor.

BULUNMAYAN HİNT KUMAŞLARI

Mahmut Selim GÜRSEL

Bir gün babam bana demişti ki:

- Oğlum ! zaman gelir bazı kimselere değer verirsin. Bazı kimseleri çok seversin. Bazı kimselere de çok inanır ve güvenirisin. Sakın sen sen ol,konuştuğun,arkadaş olduğun kişiler için hemen bir fikirde bulunma. Eğer sen o kişi hakkında bir fikir sahibiysen,o kişi için kanaatin olan o fikrini birkaç yıl hatta mümkün olursa beş yık kadar sakla. Fikrini o beş yıl sonunda serbestçe söyleyebilirsin. Diyince ben:

- Babacığım,niçin beş yıl beklememe gerek var demiştim. Bana gülümseyerek şöyle demişti:

- Bak yavrucuğum. Diyelim bir arkadaşını çok sevdin ve ona güvendin. Her yerde ona çok iyi,çok sevdiğim birisi diyerek yüzüne veya gıyabında övgülerde bulundun. Gel zaman,git zaman sonra o arkadaşın zannettiğin kişinin sana ya yalan söylediğini,yada senin bildiğin gibi birisi olmadığını gösterince,senin övdüğün, methinde bulunduğun kişiye kötü diyebileceğini zannetmiyorum. Bu önce övdüğüm kişi,bana şunu yaptı da kötüdür dersen,dediğin kişiler yüzüne bakarak yada arkandan sana gülerler. Dün iyi idi de bugün niçin kötü oldu diye belki de yüzüne vururlar. O yüzden arkadaş edindiğin, için sakın ha beş yıl geçmeden iyi de deme,kötü de deme. İyi gördüğün arkadaşına sonradan kötü diyemezsin;kötü dediğin arkadaşına sonradan iyi diyemezsin.

Diyeceksiniz ki; sen bu baba nasihatini tutabildin mi ? Evet tutmaya çalıştım. Birkaç konuda bu nasihati çiğnemiş olabilirim.

Konumuzun başlığı olan "Bulunmayan Hint Kumaşları" da neyin nesi derseniz ? Bendenizin bazı kimseler için koyduğum isimlerden başkası değillerdir. Bu zatlar kendilerinden başka büyük olmadığını,kendilerinin her şeyin iyisini bildiklerini kısaca bir BENLİK davasında bulunduklarını sanan ve sanmaya devam eden zatlardır. Siz okuyucularımız da dikkat ederlerse onların etraflarında da aynı tiplerin bulunduklarını bildiğini kolayca söyleyebilirim.

Ben böyle kişilere bir zamanlar bir üçlünün söylediği "Sen Neymişsin Be Abi" nakaratı ile devam eden sevdiğim bir aranjman ile bakarım. Bakmakla kalırım.

Bakın belki de bende de böyle bir büyüklenme olmadığını sizlere ispat edemem fakat,böyle bir takıntım olduğunu bana başka yazılarımda bahsettiğim 1,5 dostlarım söylemediler. Belki onlar da benim gibi 1 dostun az olduğunu,o yarım dostları olan beni kaybetmek istemediklerinden söyleyememişler olabilirler.

Sizlerinde benim bu takıntıma benzer takıntılarınızın olduğunu gülerek yazımı okurken başınızı bir o tarafa,bir bu tarafa salladığınızı görüyorum. Sizlerin de o meşhur üçlünün söylediği "Sen Neymişsin Be Abi" nakaratı ile baktığınızı hissetmekteyim.

Sizlere bu sayımızla,yani 31. sayımızla ulaştıran Rabb'imize hamd eder,mübarek üç aylarınızı kutlar,dünya ve ülkemize barış,kardeşlik ve ekonomik huzurun gelmesini niyaz ederim.

Eğer erersek 32. Sayımız ile Ramazan-ı Şerif-e girmiş olacağız. O sayımızda sizlere ne gibi yenilikler sunabileceğiz,dergimizin 2002 yılı için neler düşünüyoruz onlardan bahsederek kıymetli vakitlerinizi alacağız.

"Bakalım mevlam neyler,neylerse güzel eyler "diyen ne güzel demiş.

MENAKIB-I KOYUN BABA Abdulkadir b. Ahmet

Mahmut Selim GÜRSEL

رسولک قرة العینی حسینک
شهید کربلا اول ماه دینک

اونسل پاک ذات شاهه ملحق
یدنجی اوغلینک اوغلی محقق

امام حضرت پیر رضادر
بولر سادات اولوب خیر الورادر

بو ذاتک اون ایکنجی اوغلی جانا
قیون بابا دیدیر اولاد زهرا

خراسانده تولد ایلیوب اول
اولوردی روز شب طاعاته مشغول

جالشدی اول قدر بولدی فیوضات
کراماته مظاهر اولدی قات قات

کورندی بر کیجه سلطان کونین
اکا رؤیاده دیدی قرة العین

اوپوب باغرینه باصدی ایتدی تحسین
دیدی اوغلم یوری وار اولمه غمکین

سنی ارشاد ایدم ایت سنده ارشاد
مرادیکه ایریشدیک آفرین باد

کیدوب اول طواف ایت بیتی جانم
بیلنسون قدر شان و خانه دانم

کلوب صکره بنی قیل قیل زیارت
زیارتدن سکا اولسون بشارت

انا طولیه کیت طورمه همان دم
نسلیمز اول دیارده اولمق الزم

سنی ارشاده مأذون ایلدم بن
همان کیت طورمه اوغلم اول ملین

Resulün kurret-ül-ayn (1) HÜSEYN'in
Şehid-i Kerbela ol mah-ı (2) dinin

Ol nesl-i pak-ı zat-ı şaha mülhak (3)
Yedinci oğlunun oğlu muhakkak

İmam-ı Hazret-i pir-i Rıza'dır
Bunlar sâdât (4) olub hayr-ül-veradır (5)

Bu zatın evvel ikinci oğlu cana (6)
Koyun Baba derler evlad-ı Zehra (7)

Horasan'da tevellüd (8) eyleyüp ol
Olurdu ruz-ü şeb (9) taata meşgul

Çalıştı ol kadar buldu füyuzat (10)
Keramata mezahir oldu kat kat

Göründü bir gece Sultan-ı kevneyn (11)
Ona rüyada dedi kurre-tül-ayn (1)

Öpüp bağrına bastı etti tahsin (12)
Dedi oğlum yürü var olma gamkin

Seni irşat idem it sen de irşad
Maradına irişdin aferin bad (13)

Gidip evvel tavaf et beyt-i canım
Bilinsin kadr-i şan-ı hanedanım

Gelip sonra beni kıl ziyaret
Ziyaretten sana olsun beşaret (14)

ANADOLU'YA git durma hem-ân-dem (15)
Neslimiz ol diyarda olmak elzem

Seni irşada mezun eyledim ben
Heman git durma oğlum ol müleyyin (16)

---

(1)Göz nuru (2) Yıldız,Ay (3) İltahak etmiş (4) Seyyitler,Hz. Hasan Soyundan gelmek üzere Hz. Muhammed'in S.A.V.soyundan gelenler (5) Mahlûkların en hayırlısı Hz. Muhammed S.A.V. (6) Ey sevgili (7) Hz. Fatma'nın lakabı (8) Doğma (9) Gece gündüz (10)"Feyz" İlim,irfan (11) Cismani ve ruhani alem (12) Kale gibi sağlamlaştırma (13) Aferin olsun (14) Müjde,muştu (15) Hemen, cabucak (16) yumuşatan, telyin eden

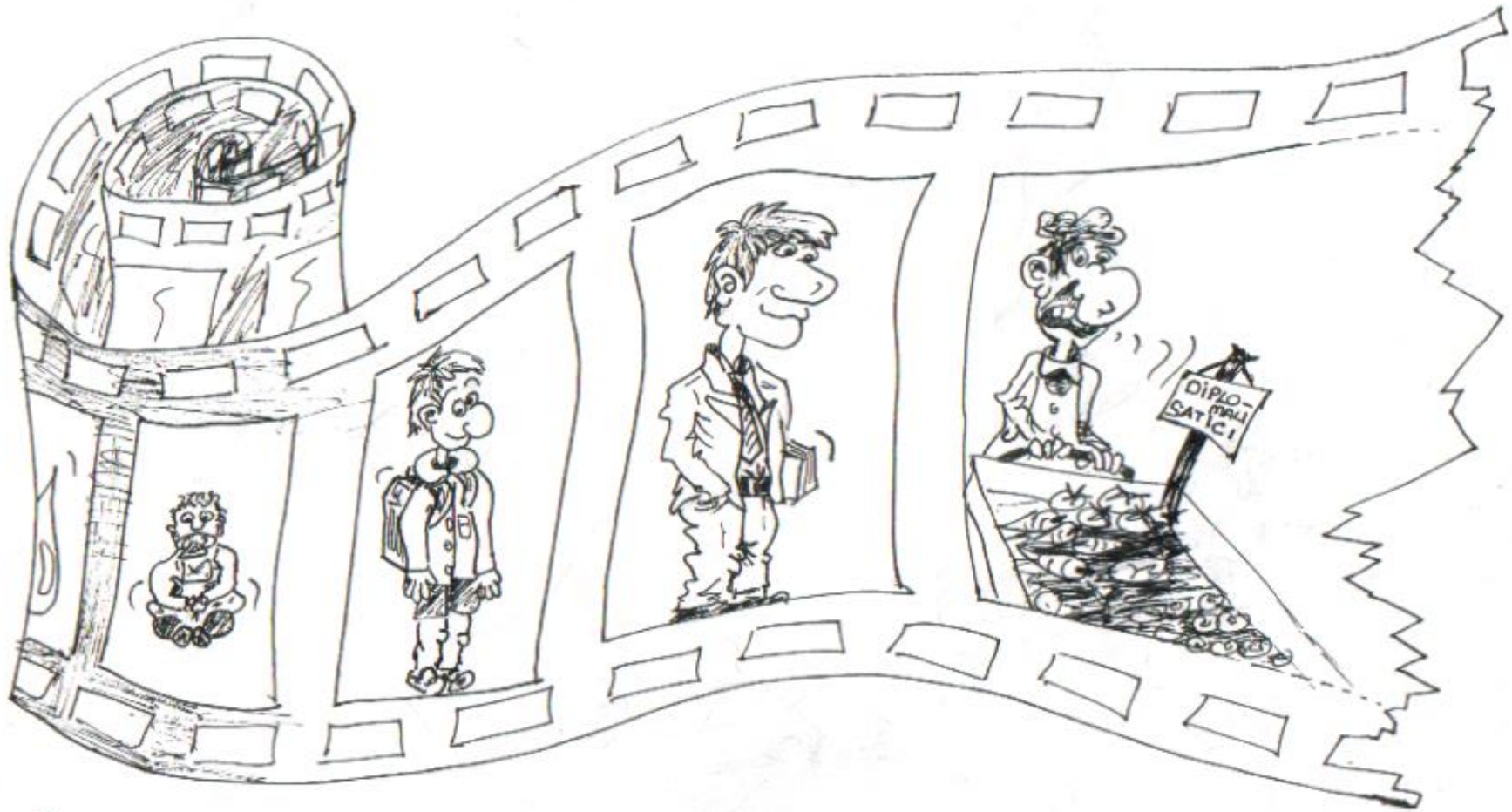

88
Engin
RYASAR.

93 HARBİ

30. Sayıdan devam

Ayırmakla büyük bir strateji hatası yaptılar. Bu biraz da Osmanlı Ordusunu küçümsemelerinden ileri geliyordu. Osmanlı Ordusu ise düşmanın bu hatasından istifade ederek kendini toparlama fırsatı buldu. Osmanlı Devleti daha ilk ültimatomdan itibaren hazırlığa başlamış bulunuyordu. Fakat işlerin çok yavaş yürümesinin yanı sıra ordunun lojistik ihtiyaçlarını karşılayamaması Osmanlı Devleti'nin bu fırsatı iyi kullanamamasına sebep oldu. Meclis-i Mebusan ile Meclis-i Ayan harp taraftarı idi. Bununla beraber Osmanlı Ordusu komutanlarından muharebenin ne olduğunu bilenler ve Rus Ordusu hakkında bilgi sahibi olanlar harbe karşıydılar. "Bu hal ile biz muharebe edemeyiz, edersek ukalaya (akla) karşı cinnet etmiş oluruz" diyen Ali Rıza Paşa Osmanlı Devleti'nin harbe sürüklenmekte olduğunu görünce de bu halden cinnet geçirmiş ve intihar etmiştir. Sultan II. Abdülhamit, devletin harp gücünün yeter sizliği hakkında endişeleri olmakla beraber harp taraftarlarına uymak zorunda kalmıştır.

Osmanlı-Rus Harbi başladığı sırada Rus Ordusunu oluşturan kuvvetlerin 27 Piyade Tümeni, 3 Avcı Tugayı, 10 Süvari Tümeni, 3 İstihkam Tugayı, 2 Köprücü Taburu, 23 Kazak Alayı vardı. Genel olarak Balkanlar'daki Rus Kuvvetleri 250.000, Anadolu'nun kuzeydoğusundakiler ise 160.000 kadardı. Osmanlı Devleti'nin Rus Ordularına karşı savunacak askerlerin toplamı ancak 287.000'i buluyordu. Ayrıca harbin ilanından hemen sonra 60.000 kişilik ordusu ve Plevne'nin Ruslar'ın eline geçmesinden sonra da Sırp Ordusu Rus Ordularına katıldı.

HARP PLANLARI

Osmanlı-Rus Savaşı önce de belirttiğimiz gibi iki cephede cereyan etti; Balkan Cephesi ve Kafkas Cephesi. Osmanlı Başkomutanlığı'nın Balkan Cephesi planı savunma amaçlı olacaktı. İki savunma hattı oluşturulmuştu. Savunma hatlarından ilki Tuna Nehri boyunca kurulmuştu. Tuna'nın güney kıyısı Varna'dan Vidin'e kadar önemli kuvvetlerden oluşmuştu. Ayrıca büyük kaleler de bu hat üzerinde bulunmaktaydı. Balkan Dağları ise ikinci savunma hattını meydana getiriyordu. Baltık Rus Filosunun tekrar Akdeniz'e gelmiş olduğu düşünülerek Çanakkale Boğazı için önlem alınmıştı. Rusların, 1871 Londra Antlaşması'ndan sonra Karadeniz Filoları'nı yeniden inşa etmeye vakit bulamayışları, Osmanlı Devleti'nin bu yönden bir korkusunun olmamasına böylece Tuna'ya hafif gemiler gönderilmesine sebep olmuştur. Rusların planlarına gelince; bir Rus Kolordusu Doriçe'yi aşarak Tuna'nın doğusundaki Türk Kuvvetleri'ne karşı koyacaktı. Bu esnada Rus Ordusu'nun geri kalan kuvvetleri Rusçuk'la Niğbolu arasından Tuna'yı geçip Edirne yönünde yürüyeceklerdi. Dolayısıyla Türk Kuvvetleri'ni ikiye ayırmış olacaklardı. Tabii ki bu planın uygulanmasında Romanya'nın yardımı gerekmekteydi. Bu yüzden 16 Nisan'da Rusya, Romanya ile bir antlaşma yapmış ve 22 Mayıs'ta Romanya, Osmanlı Devleti'ne karşı harp ilan etmiştir.

Osmanlı Devleti'nin Kafkas Cephesi planı da Balkan Cephesi planı gibi savunma amaçlıydı. Bu plana göre Şark Ordusu Kars, Ardahan ve Erzurum üçgeni içinde tabya edilmişti. Rus planına gelince, ilk hedef olan Erzurum'u ele geçirmekti. Rus Başkomutanlığı kuvvetlerinden bir kısmını Dağıstan'ın, diğer bir kısmını sahillerin korunmasına ayırdıktan sonra geri kalan kuvvetlerini de 3 gruba ayırarak bu gruplardan her biri ile stratejik bir hedef yönünde (bu hedefler Kars, Doğu Bayezıt ve Ardahan) taarruz etmeyi kararlaştırmıştı.

Kuvvetleri üç kola ayrıldı. Bir kol her ihtimale karşı Ziştovi Bölgesinde bırakıldı. Bir kol Niğbolu'ya, Veliahtın bizzat kumanda ettiği bir kol da Yantra'ya doğru ilerledi. Ziştovi Bölgesinde kalan kuvvetlerin bir kısmı General Gurko komutasında Tırnova'yı zaptetti.

Devam Edecek

Mailto:3404@hho.edu.tr mailto:1522@hho.edu.tr

AVCILIK VE DÜŞÜNCELERİM

Suhubi Ulvi CIRIL

Av sezonunun açılışı nedeniyle bu yazımda sizlerle kara avcılığı ile ilgili duygu ve düşüncemi paylaşmakistiyorum.

İnsanoğlu var olduğu ilk günlerden itibaren,ilk başlarda tamamen beslenme amacı ile ilkel silahlarla yapılan avcılık,günümüzde teknoloji ve ulaşımda sağlanan ilerleme ve kolaylıklar nedeniyle nerede ise av hayvanı katliamına hatta av hayvanı neslinin tükenmesine sebep olacak boyutlara ulaştığını görmekteyiz.

1990 yılı başlarında arkadaşlarımdan avcılık yapanlarında teşvikiyle av ruhsatı alıp avcılık kulübüne üye olarak birmüddet avcılık yaptım. Eğer av hayvanlarının nesli korunacaksa avcılık yapacakların avcılar kulübüne üye olup eğitim verilerek avcılığı da kontrollü olarak yaptırma zorunluluğu getirilmeli diyorum.

Avcılık yapanların bir kısmı konulan kurallara uyarken,bir bölümü otomatik av tüfeklerinin fişek haznelerini büyüterek,diğer taraftan özellikle kırsal bölgelerde,yasak bölgelerde ve yasaklı günlerde ve yavrulama zamanına da uymadan hatta hileli yollarla av yapmaktadırlar. Kurallara uymadan yapılan bu tür avcılığa avcılık değil av katliamı demek daha uygun olurdiyorum.

Amaç beslenme ise avcılık için harcanan para ile çok daha fazla besin alınabilir. Eğer canımız av hayvanı eti yemek istiyorsa,çeşitli bölgelere uygun ortam sağlanarak av hayvanı çiftliği kurup av hayvanı eti temin edilebilir. Amaç silah kullanma tutkusu ise,zaten milletimizin geninde var olan bu silah kullanma tutkusunu tatmin için çeşitli bölgelerde kurulacak olan atış poligonları ile bu tutku tatmin edilebilir. Ayrıca düğün,futbol,asker uğurlama vb. gibi sevinç günlerinde yapılan silah kullanma arzusu bu poligonlarda giderilerek istenmeyen durumların önüne geçilebilir.

Amaç Cennet Yurdumuzun güzel doğasını gezip görmek,mis gibi havasını teneffüs etmek,kekliklerin şakımasını, bülbüllerin o güzelim ötüşünü dinlemek, tavşanların koşuşmalarını seyretmek,dağların yücelerine çıkıp,engin ovaların sonsuzluğunda, sonsuz hülyalara dalmak,bu gibi güzellikleri doyasıya tatmak ise,yani hem bedenen,hem ruhen rahatlamak istiyorsak zaten benim de avcılığınen çok hoşuma giden yanı da bu. Aynı av partileri düzenlendiği gibi çeşitli turlar düzenlenerek bu eşsiz güzelliklerin doyumuna tüm halkımızı davet ederek tattırabiliriz.

ÇORUMLU 2000 KÜLTÜR,TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

ABONE FORMU

Osmancık Caddesi Ölçek İş Merkezi 27/34 ÇORUM

Derginize 1 Yıl abone olmak istiyorum:

Adım ve Soyadım :.....

Adresim :.....

Şehir :.....

FATURA BİLGİLERİM:

Vergi Dairesi No :.....

Vergi Dairesi Yeri :.....

Mahmut Selim GÜRSEL adına 1260013 numaralı Posta Çeki hesabına 27.000.000 TL. Yatırılmıştır. Ekte posta çeki fotokopisi gönderilmiştir.

Abone kaydımın bir an önce yapılarak dergimi ve faturamı yukarıda bildirilen adrese teslimini rica ederim.

KAŞE: Adım Soyadım

ÇORUM'DA GEÇEN ÖMRÜM

İhsan TOMBUŞ

1923 yılında Çorum'da doğmuşum. Yani Cumhuriyet çocuğuyum. Çorum'un köklü ailelerinden ve eşrafından Çorum İcra Memuru Elvan efendinin torunu ve Çorum Belediye Başkanlarından Nazmi Tombuş'un oğluyum.

Dedemin evlendiği ilk eşinden babam,iki halam ve amcam dünyaya gelmiş. Bu çocuklar çok küçükken annelerinin ölümü üzerine dedem tekrar evlenmiş. Bu evlilikten de dedemin üç kız çocuğu daha olmuş. Fakat bu ikinci hanımının da hastalanması ile dedem üçüncü defa dünya evine girmiş. Bu üçüncü üvey babaannemden de dedem iki oğlan ve bir kız çocuğuna sahip olmuş. Ancak bu sırada iyileşen ikinci hanım da iki erkek çocuk daha dünyaya getirmiş. Bu üvey amcalarımdan biri benden üç,diğeri bir yaş büyük. Diğer ikisi bir yaş,en küçük üvey halam da iki yaş küçüktür.

Babamın ilk evliliğinden ablam ve ağabeyim dünyaya gelmiş,ancak annelerinin genç yaşta ölmesi neticesinde babam,ölen eşinin kız kardeşi,yani baldızı ile evlenmiş ve bu evlilikten de ben ve kız kardeşim dünyaya gelmişiz.

Ben üç-dört yaşlarında iken,dedem bir beyin kanamasından genç yaşta vefat edince bütün sorumluluk en büyük evladı babamın omuzlarına binmiş ve babam en küçükleri iki yaşında olan ve on bir kardeşinin ve kendi dört çocuğunun bakım ve yetişmelerini sağlamak için ömür boyu mücadele etmiştir.

Çocukluk günlerimdeki ilk hatıralarımın neler olduğunu düşünürken kendimi ebemin (nine) dizlerinin dibinde oturmuş dehşet ve merak içinde hikaye dinlerken görür gibi oluyorum.

Çorum Karakeçili Mahallesinin Azap Ahmet Sokağı üzerinde bulunan evimiz iki katlı bir bina idi. Evin arkasındaki avlunun sonunda tek katlı iki oda ve bir açık sofadan ibaret "aşağı ev" dediğimiz bir bina daha vardı.

Annem ile babam sokak üzerindeki evde otururlardı. Benden iki yaş küçük olan kardeşim doğduğu zaman beni ebemin ve Halalarımın oturdukları aşağı eve göndermişler ve ben onların nezaretinde büyümeye başlamıştım. Şimdi düşündükçe bu "aşağı ev"de yaşadığım dönemde,annemin ve babamın yanında olduğum zamandan daha mutlu oluyorum gibi geliyor bana. Buna küçük kardeşimi kıskanmış olmamdan ziyade,aşağı evde daha çok ilgi ve sevgi görmüş olmamın sebep olduğunu düşünmek akla daha yakın gelmekte.

Bütün anne babalar çocuklarının çok sevdiklerine göre benim annemle babamın da beni çok sevdikleri muhakkaktı. Amma sonradan idrak ettiğime göre o dönemlerde Çorum'da anne ve babaların çocuklarını başkalarının yanında sevmeleri, okşamaları,öpmeleri ayıp sayılıyordu. Bundan başka yine sonradan öğrendiğime göre, çocuklarla fazla ilgi ve sevgi gösterilmemesinin çocuk terbiyesi bakımından mahsurlu bulunduğuna ve onların şımarmasına yol açacağına inanılıyordu. Bu sebeple yukarı evde göremediğim ilgi ve sevgiyi "aşağı ev"de bulduğum için mutluydum..

Ancak "aşağı ev"de de çocuk terbiyesi ve eğitimi konusunda başka bir yöntem vardı. Bunlar da çocukları korkutarak terbiye etmek ve yetiştirmek yöntemi olduğunu daha sonraları anlayabildim. Bu korku verme metodu maddi olmaktan çok manevi bakımdan uygulanıyordu. Ebemin dizinin dibinde dinlediğim masalların büyük bir kısmı cin,peri ve devlerle ilgili idi. Bundan başka yaramazlık yapmamı önlemek için olsa gerek,devamlı insan üstü korkunç güçlerin varlığı ile tehtit ediliyordum. Bunlar "hokuç" ve "Hrkıt" denilen bir nevi öcülerdi. Bu yaratıkların yaramaz çocukları kaçırdıkları,yedikleri ve onlara işkence yaptıkları devamlı tekrarlanırdı. Hatta bu hususta bir tekerleme halâ kulaklarımdan silinmemiştir. Eğer biraz huysuzluk yapmaya kalkışırsam hemen bunlardan biri olan "Harkıt"a "Harkıt,başını bacadan sarkıt,ağlayan çocukları korkut" diye seslenirler ve buna da "Hrkıt"ın ağzından cevap verirlerdi. "Karnım keçe,burnum bez,ayaklarım çuvaldız,ağlayan çocukları yeriz biz!"

Devam Edecek

DERGİMİZİN İKİ YAZARI VE İKİ YAPIT

Muzaffer GÜNDOĞAR

30.sayıdan devam

29 ve 30. saylarda montaj hatası sonucunda sayfa sırasında bir karışıklık olmuştur. Yazarımızdan ve okuyucularımızdan özür dilerim M.S.G.

Doğaldır ki; Ümit UZEL'in yazdığı onca yazıda salt anıları, dostlukları, toplumsal ilişkileri anlatılmıyor. Hem UZEL'in yazılarında, hem ona ilişkin yazılarda vefalılar, vefasızlar, iki yüzlü davrananlar, yani politikanın çirkin yüzü de, söz dudaktan, göz budaktan sakınılmaksızın anlatılmaktadır.

Sunu yazısının bir yerinde şöyle yazıyor ÜmitUZEL:

"...Bildiğimi, gördüğümü, yaşadığımı ve düşündüğümü yazdım. Doğru ya da yanlış kabul edilebilir. Bu benim görüş ve düşüncemdir...

Hayatımın hiçbir döneminde kimseden çekinmedim, korkmadım. Kendime hep güvendim. Bunların zararlarını görmüş olsam da.

Yazdıklarımda göreceksiniz, hem "iğne" bir yerlere batıyor, hem de "çuvaldız". Sadece başkalarını değil, kendimi de acıma-sızca eleştiriyorum. İyi yaptıklarımı gururla anlatırken, yanlışlarımı da rahatlıkla ortaya ko-yup, böylece sizlerle tartışmaya açıyorum..."

Kim ne derse desin Ümit UZEL, TSO Başkanı olarak 20. yüzyılın son çeyreğinde Çorum'a damgasını vurmuş bir kişiliktir. Örnek yaşam biçimi, Atatürkçü tavrı, korkusuz, ödünsüz, başarılı çalışmaları ve karizmatik kişiliğiyle genç kuşaklara örnek olmuştur.

Çalışma arkadaşı Cihat Ecdaroğlu'nun anlatımıyla O, "Türkiye'deki 300'ü aşkın oda ve borsa arasında Çorum'un ilk ona girmesinde katkıları olan kişidir."

Bu 400 sayfalık kitabı kısa bir sürede okuyup bitirdiğimi söylemeliyim. Dil ve anlatım güzel. Yazılarının başına aldığı özdeyişlerle ele aldığı konular, öyle güzel örtüşüyor ki... Bunlar, yazıların "kıssadan hissesi" oluyor. Onun, yazmada ve konuşmadaki ustalığını, dili kullanmadaki becerisini, öğretmen kökenli olmasının ötesinde, Adnan BİNYAZAR gibi yazar bir öğretmenin öğrencisi olmasına da borçludur öğretmenin öğrencisi olmasına da borçludur diye düşünüyorum.

O, çok okuyan , araştıran , inceleyen; okuduklarıyla kendisini sıradan insanlardan farklı kılan, bir güzel insandır. Bu ülkenin Ümit UZEL gibi aydınlara öyle çok gereksinimi var ki.

Ümit UZEL, bu mavi gözlü GÜZEL ADAM, kalkınmanın salt sanayi ve ekonomideki gelişmeyle mümkün olmayacağını; buna, kültür ve sanat boyutunun da eklenme si gerektiğini bilenlerdendir. O nedenledir ki, görevde bulunduğu süre içinde de Çorum'da, kültür ve sanatın ulusal boyutta gelişmesi ve yaygınlaşması yönünde büyük emekler vermiştir.

Çorumlu bir aydın olarak, tüm çalışmalarını gururla uzaktan izlediğimiz ve kendi-sini her zaman takdir ettiğimiz bu mavi gözlü, SARIŞIN, GÜZEL ADAMI, kitabı KORUMASIZ BAŞKAN'ın aydınlığında anlatmaya çalıştım. Bunu kendim için bir aydın, bir yazar sorumluluğu kabul ettiğimden, bir hakkı teslim etmek istedim.

Sevgili Ümit UZEL'i böylesine etkin ve de yetkin yapıtı nedeniyle içtenlikle kutluyor, süreği olacak yapıtlarını da sabırsızlıkla beklediğimizi bildiriyoruz.

NİKONYA'DAN ÇORUM'A

Son yıllarda Çorum'da kültür ve sanat alanında önemli gelişmeler ve çalışmalar olmaktadır. Yaşanan onca ekonomik sıkıntılara karşın belli aralarla da olsa Çorumlu yazarların kitapları, sanat, edebiyat dünyasında boy göstermekte; Çorum'un kültür ve sanat yaşamına yeni güzellikler katılmaktadır. Bu da kültür sanat adına sevindirici bir durumdur.

2001 yılının ilk aylarında, Eski Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Ümit UZEL'in ilk yapıtı "KORUMASIZ BAŞKAN'la"; eğitimci yazar Ethem ERKOÇ'un "NİKONYA'DAN ÇORUMA" adlı kitapları okurlarıyla buluş-tular. Her iki kitap da farklı yazınsal türlerde de olsa, kendi alanlarında ses getirici, etkin ve de yetkin yapıtlardır.

Ethem ERKOÇ; kitabını incelik gösterip 15 Şubat 2001 tarihinde imzalamıştı adıma. Kitap benim için, en değerli armağanların başında gelir. Kitaplığımdaki kitapların onda biri, yani, dört yüzü aşkın bölümü yazarlarından imzalıdır. Bunlar da benim en büyük zenginliğim, en değerli hazinemdir,

Daha önce, Ümit UZEL'in kitabı KORUMASIZ BAŞKAN'dan söz etmiş, onu okurlara tanıtmıştım. Bu yazımda da eğitimci-yazar Ethem ERKOÇ'un kitabı NİKONYA'DAN ÇORUMA adlı romanını tanıtmak istiyorum.

Kitabın kapağına, Çorum Kalesi'nin giriş kapısı tarafından çekilmiş renkli bir resmi; arka

TURİZM VE BİZLER

Mahmut Selim GÜRSEL

30. Sayıdan Devam

Ilçesine bağlı yerleşim alanlarında yaşamaktadır. Alaca merkez ilçesinde 7 mahalle vardır. Bunlar; ayhan Mahallesi, Cumhuriyet Mahallesi,Cengizhan Mahallesi,Denizhan Mahallesi, Günhan Mahallesi, Özhan Mahallesi ve Yıldızhan Mahallesi olarak isimlendirilmiştir.

Alacailçesinin;

Akçaköy,Akçiçek,Akpınar,Akören, Altıntaş,Avutmuş, Balçıkhisar, Beldepınar, Beştepe,Bolatcık,Bozdoğan,Büyük Camili (Kalımköy) Büyükdona, Büyükkeşlik, Büyükhırka,Büyüksöğütözü,Bahçeli(Güllük) Çal,Çatalbaş,Çatalkaya,Çelebibağ,ÇevreÇal,Çatalbaş,Çatalkaya,Çelebibağ,Çevreli,Çetederesi,Çırçır,Çikhasan,Çomar,Çopraşık, Çöplü,Dedepınar,Değirmendre,Değirmenönü, Dereyazıcı, Dölderesi ,Eskiyapar, Erenköy,Evci,Fakılar,Gazipaşa,Gerdekkaya,Geven,Gökören,Höyük,Harhar,Hışım,İbrahim,İmat,İsahacı,İsmailli,Kalecikkaya,Kalınkaya,Kapaklı,Karaçal,Karamahmut,karatepi,Kargın,karnıkara,Kayabüget,Kılavuz, Kılıcı,Kızıllı,Kızılyar,Kızkaraca,Kıllık,Koçhisar,Koyunoğlu,Körpınar,Kuzkışla,Kuyumcusaray,Küçükdona,Küçükhırka,Küçükkeşlik,Külah,küre,Kürkçü,Kuyluş,Mahmudiye,Mazıbaşı, Miyanesultan,Onbaşılar,Örülükaya,Perçem,Sancı,Sarısüleyman,Seyitnizam,Sincan,Soğacak,Sultan,Suludere,Tahribat,Tutaş,Tutluca,Teşvikiye,Ünalan,Yatankavak,Yeniköy,Yenice,Yüksekyaylaköyleri bulunmaktadır.

Alaca ilçesinin ekonomisi tarım ve ticarete dayanmaktadır. İlçenin 630 km ^{2} sinde hububat,127 km^2 baklagiller,yem bitkileri ve sanayii bitkileri ve diğer tarım ürünleri yetiştirilir. Alaca ilçesinin topraklarının 119 km2 ormanlar kaplar. 22.500 büyükbaş hayvan,38.160 küçükbaş hayvan beslenmektedir. İlçenin en önemli akarsuyu Alaca Çayı birkaç derenin suyunu alarak Çorum Çat suyuna karışır ve Yeşilırmak'a dökülür. Sulama amaçlı Atatürk,Bozdoğan ,Çatak, Çopraşık,Geven, Gökköy,Sarısüleyman, Seyitnizam, Sincan,Soğucak,Örülükaya göletleri vardır. Bu göletlerde amatör sportif balıkçılık yapılır.

TERÖRÜ YONTMAK

Selahattin AYDEMİR

Günün konusu ne yazık ki terör. Dünyada en sevmediğim ve sözlüklerde var olmasından bile rahatsız olduğum bir kelime. Tıpkı cinayet gibi, anarşist gibi, faşist gibi. Keşke bir gün bunları hiç anmasak. İnşaallah çocuklarımıza bu kelimelerin unutulduğu bir dünya bırakma becerisini gösterebiliriz.

Bunun için evvelâ dürüst olmalıyız. Te-rörü kendimize yontarak olmaz. Tek çıkar yol bu.

Gelecek kuşaklara bırakacağımız dünya barış dünyası olsun istiyorsak; devletler arası husumeti terk edeceğiz. Hele bir de haksız ve yalan husumet hani şu adına İFTİRA dediğimiz, mutlaka terk edeceğiz.

Vaaz eder gibi konuşmanın ne alameti var? Terörün bunla ne alakası var ? diyeceksiniz.

Şöyle var. 11 Eylül 2001 saldırısı bir terör müdür ? Evet. Bütün dünya hem fikir ve bütün dünya kınadı. Ve tez elden tedbirler ve tez elden karşı tepki kararları verildi. Bu da güzel. Ancak! İsrail, buradan terörü kendine yontup FİLİSTİNLİLERE ve ARAFAT'a hemen terörist dedi. Rusya, hemen ÇEÇENİSTAN'ı terörist ilan ediverdi. Kendine yontuverdi. Bu mantıkla bakınca Ermenistan'ın AZERBAYCAN'ı terörist ilân etmemesine şaştım. (yarın mutlaka eder) Yıl 1979 olsaydı herhalde Rusya Afganistan direnişçilerini de terörist ilân ederdi. Zira dikkat edin hepsinde ki ortak bir nokta var.

1- Hepsi başka bir ülke topraklarını işgâl etmişler.

2- Hepsinde zarar gören insanlar, ezilen, zulme uğrayan Müslümanlar.

3- Hepsi de işgâl ettikleri toprakları savunan HAKLI ve yerli zümreyi terörist ilân ediyor.

Hooop, hooopbeyler ...!

Aynı beyler, aynı beyinler T.C.de özgürce yaşadıkları kendi topraklarında kendi devletine isyan eden asilere ve bu isyanlarını silahlı eyleme dönüştüren PKK veya TKPML veya TİKKO(şimdi bunlara İBDA-C ve HİZBULLAH da eklendi.) gibi teröristlere bir kere bile terörist diyemediler. Onlar bizim ülkenin topraklarında bizim çocuklarımızdı. Bu topraklar sonuna kadar onlarındı. Halâ öyle. AMA O MEŞHUR ÜLKELERİN, TERÖRÜ KINAMAK yerine Türkiye'yi zayıflattığı için, Türkiye'ye kan kaybettirdiği için, terörü desteklemeleri yüzünden 15 yıl, on yıl da ondan öncesi var, yirmi beş yıl BİZ ACI ÇEKTİK.

Hepsi suç işlediler.

Halbuki yukarıda belirttiğimiz ülkeler, sizler başkalarının ülkesindesiniz, işgal etmişsiniz. Yıllardır halkın aç, sefil perişan olmasına sebep olmuşsunuz, topraklarını savunana terörist demeğe kalkıyorsunuz. Bu yanlıştır. Maksatlıdır. Ve terör böyle önlenemez. Kendinize yontarak dünya barışına fayda sağlayamazsınız.

1- Rusya'nın zalim ve faşist baskısından kurtulur kurtulmaz hiçbir hazırlığı olmayan kendi derdinde ki, Azerbaycan'ın üçte birini işgal etmiş olan Ermenistan'a hemen şimdi çağrı yapın üç gün içinde işgal ettiği toprakları terk etisin. DERHAL. Yarın Azerbaycanlılar topraklarına zorla ve silah üstünlüğü ile giren Ermenilere karşı topraklarını geri almak isterse; ki bu hakkıdır, bunun adını ne koyacaksınız ? Veya yarın Ermenistan tekrar biraz daha toprak işgal ederse ne yapacaksınız ? İşte teröre meydan veren ilk ve asıl sebep. Buyurun sineği öldürmeyin. Bataklığı kurutun. ERMENİSTAN DERHAL AZERBAYCAN topraklarından çıksın. Derhal! Ve11 EYLÜL TERÖRÜNÜ KENDİNİZE YONTMAYIN.

2- Akıllı, zengin, kültür düzeyi yüksek Yahudi bir çok çekişme, kavga ve savaşlardan sonra satın alamadığı topraklara asker gücü ile girmiş ve 32 yıldır başkasının topraklarında DEVLET TERÖRÜ yapmaktadır. Hatta gelip KUDÜSÜ BÜTÜN İSLAM ALEMİNE KÜFÜR EDER GİBİ BAŞKENT İLAN ETMİŞTİR. Bir İsrailli ölse İsrail devlet olarak o mahallede bulunan on tane evi dozerle yıkmaktadır. İnsanları evinden alıp yok etmektedir. Bir İsrailli ölse uçaklarla en az

sekiz/ on Filistinli öldürmektedir. Gariplerin silahı yok. Bütün dünya kameraları gösteriyor. Sadece taş atan çocuklara karşı tam teçhizatlı, çelik yelekli askerler. Sürekli Filistinliler kan kaybediyor. Sürekli öldüren İsrail. Birinde mermi, birinde taş.Tarihe geçen toplu katliamı ise SABRA ŞATİLLA soykırımıdır. İşte dünyada bir koas, bir kargaşa ve bir terör nedeni.Bu adamlar topraklarını İsrail'e bırakacaklar mıdır? Bu İsrail işgali daha ne kadar sürecektir? Kaç 32 yıl daha geçsin? Kedi köpekten kaçar, kaçar, kaçar ama nereye kadar? Duvara kadar. Ondan sonra döner köpeği tırmalar.

Filistinliler ellerinden silahla alınan topraklarını istemesin mi? Sineği yani terörü bitireceksenız, FİLİSTİN BATAKLIĞINI DÜZELTİN.

3- Ya Rusya ! Sormalı Çeçenistan ayrı bir ülke değil mi? Sen koskoca ordunla orada ne yapıyorsun?

Bir ülkeyi işgal ettin. Yıllardır onların topraklarında onlara yaptığın terördür. Devlet terörüdür. Aranızda bir dava var idiyse, tutalım ki haklı isen! Üç beş gün savaşır, üç beş askeri hedeflere füze sallarsın. Biter kardeşim. Koskoca devlet, müstakil bir devlet içinde, üç yıldır savaşıyorsun. Bir kere boyundan posundan utan! Üç yıldır halkı bitiremedin. **Yoksa hiç Çeçen nüfus kalmayıncaya kadar öldürecek misin?** Tamam arkadaş. Çek git artık !. Terk et adamların memleketini.! Utanmadan terörist diyorsun. Belki üç yıl evvel Çeçenler bir terörist eylem yaptı diyelim. Kaç adamın öldü? Ne kadar zarara uğradın?Yetmedi mi?

Yıllar evvel Çin'in başına böyle hadise geldi. Ya Kore ya Moğolistan idi. Üç gün girdi. Birkaç yeri bombaladı. Çıktı. Yıllardır Çeçenistan'da ne işin var kardeşim.! DERHAL TERK ET. DÜNYADA TERÖR OLMASIN İSTİYORSAK Kİ OLMASIN. MASUMLAR ÖLMESİN. Sorumluluk büyüklerdedir. Kuvvetlilerdedir. Ben büyüğüm, ben kuvvetliyim diyen istediği gibi istediği yeri işgal ederse ve oradan yıllarca çıkmazsa veya daha kötüsü buralar bundan sonra benim derse TERÖR BİTMEZ. Sorarım TERÖRÜ KENDİNE YONTANLARA:

Çeçenistan' ın işgalinin, Azerbaycan'ın işgalinin, Filistin' in işgalinin; Irak'ın KÜVEYT'i işgalinden ne farkı var? O zaman da alel acele ve derhal Körfez Savaşı başlatmıştınız. Ve Irak'ı Küvetten çıkardınız. Öyle bir acımasız cezalandırdınız ki; halâ am- bargonuz ve bombalamanız devam ediyor. Yeter ya hu. Daha ne kadar sürecek?

Yoksa tek ortak nokta aklımızda yer etmeğe başladı. Müslümanların zararı olan hiçbir işgâl ve terör suç değildir. Sonunda bunu devlet büyüklerimiz mi tescillendirsin? Burada asla ABD nin 11 EYLÜL de uğradığı saldırıya arka çıkmıyoruz. Evet bu terördür. Çok acı bir olaydır. Biz bunu nasıl kınıyorsak. Acınızı paylaşıyorsak, ey MEDENî &VAHŞİ BATI ve diğerleri siz de bizim acılarımızı paylaşın.Türkiye'de 15 yılda kırk bin insanımız öldü. Çeçenistan'da rakam belli değil ama iki yüz / üç yüz bin insan öldü. Ve halâ ölmekte. Filistin'de 32 yıldır on binlerce insan öldü. Ermenilerin yaptığı işgâl şu anda dünyanın başına belâ olmuyorsa; dünya bunun Azerbaycan'ın sabrından kaynaklandığını bilmeli. Bu sabır ne zamana kadar sürer? Zira şu anda Ermenistan ayağını Azerbaycan'ın ayağının üstünde tutmaktadır. Peki ne zamana kadar?

Bunları yaparları TERÖRİST ilan etmezseniz terör bitmez. Bunlar aşikar bataklıklardır. İşgalci ve yayılmacı olanlar bellidir. Ve terör destekçisi diye üç tane İslam ülkesine gözlerinizi dikmeyin. Yunanistan'ın PKK ya desteği artık aşikardır. Belgelidir. Almanya'nın aşikardır. Belgelidir. İtalya'nın aşikârdır belgelidir. Fransa'nın aşikardır. Belgelidir. Bunları kınamadan cezalandırmadan Afganistan'dan başka bir İslam ülkesine füze atarsanız, TERÖR BİTMEZ.

Dünyanın sınav günüdür bugün. Müslümanları öldürenler terörist değildir, Hıristiyanları öldürenler teröristtir anlayışını der hal, hemen, şimdi terk edin. Biz Müslim-gayrı Müslim gözüyle bakmak taraftarı değiliz ama siz bunu gözümüze baka baka yaparsanız, bunu biz de yüzünüze vurmak zorundayız. Dünyada ki bütün terörlere lanet olsun. Dünyada terörü kendine yontanlara da lânet olsun.

Çorumlu Sabri DİL

Mehmet ÖZZEHİNLİ

1956 yılları idi. Çorum'dan acilen Ankara'ya çağırıldım. Ankara Akköprü de sanatkar göçmenler için kurulacak 350 evlik Varlık Mahallesinin yapımı için geçici görevle inşaat amiri olarak görevlendirilmiştim.

1956-1957 seneleri idi. Ankara Varlık Mahallesi bitmek üzere,350 evlik muazzam bir mahalle. Her türlü sosyal tesisleri hazır. Hele okulu. Rahmetlik Başbakan Adnan Menderes'in deyimiyle "Balkanların en güzel okulu" derdi,zira haftada bir yeni kurulan mahalleyi gezmeye gelir incelemelerde bulunurdu. Yaptığımız okul aynı zamanda şantiye ve inşaat amirliği görevini de gören ve benim de makam odamın bulunduğu yerdi.

Menderes'in etrafında çoğunlukla bakanlardan Şemi Ezgin,Ethem Menderes,Fuat Hayri Ürgüplü,hazine genel müdürü Burhan Ulutan bulunur,gezileri bitince de benim odamda bir kahve içmeyi adet edinmişlerdi.

Bir günün sabahı idi. Şantiye Şeflerinden Yüksek Mühendis Mimar Şerafettin Emiroğlu bir telaşla odamda girdi. Hayrola bu heyecan ne diye sordum. O da Mersin Toprak İskan Müdürü Sabri Bey ziyaretinize gelmiş dışarıda bekliyor sizinle görüşmek istiyor dedi. Buyursunlar dedim içeriye aldılar.

Gelen Sabri Bey efendi,terbiyeli bir beyefendi idi. Kahve ikramından sonra konuşmaya başladık. Nereli olduğumu sordu. Çorumluyum diyince çok sevindi ayağa kalkarak bende Çorumluyum dedi ve kucaklaştık. Sabri beye kimlerdensiniz diye sordum,aslını saklayana haramzade derler ben Elekçi Hasan Kahyanın torunuyum. Dört senedir Mersin Toprak İskan müdürlüğünü üstleniyorum. Mersinden başka yere tayinimi istedim. Tayin istememin sebebi ise her seçimde Mersinliler zorluyorlar seni Mersin Belediye Reisi sonra da milletvekili yapalım diye ısrar etmeleri üzerine onlara;arkadaşlar benim aslım çingene,sizin içinde benim içinde yazık olur,muallif siyasetçiler insanın yedi sülalesini araştırır desem de yakamı bırakmadılar. Bu yüzden Ankara'ya tekrar tayinimi istemeye geldim. Mersinliler yine benden önce genel müdürlüğe bir heyet göndermişler tayinini yapmayın diye. Yine tayin yaptıramadım. Gelmişken Ankara'ya yapılan şu mahalleyi bir gezeyim dedim ve sizinle karşılaştık dedi.

Biraz oturduktan sonra müsaade isteyip çıktı. Bende uyandırdığı tesir gerçekçi,evrensel düşünen,tatlı konuşmalı ve kendini yetiştirmiş bir kişiliğe sahip olması idi. Öldü ise Allah Rahmet eylesin,sağsa Allah sağlıklı ömürler ihsan etsin.

Bundan daha birkaç ay önce önünde çift sıra 70 yaşında akasyalar bulunan yeni müze binası yanmadan önce Çorum'a Sanat Okulu görevini uzun süre yapmış,daha önceleri ise Ziraat Muallim Mektebi görevi görmüş,asıl bu bina Çorum Sağlık Okulu olarak açılmış bulunan binada ,ziraat mektebi iken Sabri DİL buradan ziraatçı olarak bitirmiş ilkmezunlarındandı.

06'dan SALİM SAVCI

NE ZAMAN ?

Anadolu insanına çoğuna göre:
-Doğru demek:
Araştırmaktır,
Düşünmektir,
İnsanın aklını kullanmasıdır.
-Batı demek
Araştırmaktır,
İncelemektir,
Karşılaştırmaktır.
Her olanağı düşünmektir.
İnsanın aklını kullanıp,çağdaş olabilmesidir.

İşte bunları özetleyerek yol göstere ATATÜRK'tür.

EN GERÇEK ÖNDER BİLGİDİR, BİLİMDİR sözüyle bize her zaman ışık tutmuştur.

BİLİM ise;fendir, tekniktir, teknolojidir.

BİLİM yolundan gidecekseniz;yavaş yavaş yol alsanız da çağdaşlığı yakalayabilirsiniz.

Kalıp öğretim,yuvarlak cümle bilimi yer bitirir. Öyle bir gün gelirki KARGAŞA ortamı doğar. Buortamda:

İnsan değerini arar.
Ekonomi rayına girmek için anlayanı bekler.
Para,para,para öne geçer.
Ben,ben,ben diyenler palazlanır
Biz diyenlerin gözü açılır ama ne zaman ?

BAŞI BOŞ SÖZCÜĞÜ ÜZERİNE

Bir dede ile torununun söyleşisini aktarıyorum:

- Dede,TV (TEVE doğrusu,TİVİ yanlışı)'de başı boş köpeklerin sorun olduğu söyleniyor. Bu köpeklerin kafatası içerisinde beyinleri yok muki başı boş köpek diyorlar?

- Yavrum,başı boş köpekler için söylenilen başı boş sözcüğü kimsesiz anlamına gelir.

- Öyle ise dede,bir insanın kimsesi yok ise,onun da başında beyin yok mu diyeceğiz ?

- Yavrum,başı boş için söylediğim kimsesiz sözcüğü yerine sana sahibi olmayan sözcüğünü söylemem doğru olurdu. Senin sözcük dağarcığın geliştikçe,böyle düşünmene gerekkalmayacaktır.

- Dedeciğim,öyle ise TV'dekiler niçin buinceliği bilmiyorlar?

- Yavrum onlar da bilirler ama,halk arasındaki konuşmaları haber olarak verenler,bunu kaynağındaki gibi iletiveriyorlar. Buna alışkanlık diyebiliriz.

Bana gelen birşiir:

YAŞAMAK GÜZEL ŞEY DOĞRUSU

Üstelik hava da güzelse,
Hele gücün,kuvvetin yerindeyse,
Elinde ekmek tutuyorsa birde.
Hele tertemiz gönlün,
Hele kar gibi anlın,
Yaşamak güzel doğrusu.

Yazan:
Köçer CANSEVER
Eğil/Diyarbakır

İKİ AYRI ZAMAN DİLİMİNDE ÇORUM

Selahattin AYDEMİR

Belki bilir,belki de bilmezsiniz. Ben Çorumluların damadıyım. Çorumlu değilim fakat Çorum'a damat olmuş birisiyim. Tuhafıma giden iki ayrı zaman dilimi içinde Çorum'da yaşanmış iki olayı anlatacağım. Birinci olay çok yakınlarda meydana gelmiş olup öbür olay ise eşimin babası ile gerçek bir hayat hikayesi. Sözü uzatmadan yakın zamanın gerçek hikayesi ile başlayayım.

Bir ay kadar önce Çorum'un bir mahallesinde bir Çorumlu bir fırına gelerek fırında oturan şahıstan 5 ekmek ister. Fırında oturan zat 5 ekmeği verirken ekmeklerin parasını tabii olarak ister. Ekmeği isteyen zat:

- Arkadaş param yok. Evde çocuklarım aç. Sana para vermeyeceğim diyince,fırında oturan adam şaşırır ve ekmekleri almak için adamın yanına kapıya çıkar. Fakat ekmeği alan adam fırındaki şahsa bıçak çekerek oradan uzaklaşır.

Fırındaki adam,fırına hemen birini bularak adamı uzaktan takip eder ve oturduğu evin yerini öğrenir. Fırına geri döner,fırın sahibine haber vererek:

- Falan yerde oturan kişi 5 ekmek aldı,parasını vermedi. Bana da bıçak çekti der. Durum o mahallin karakoluna bildirilir. Karakolda çalışan bir komiser ile birkaç polis suçlanan kişinin kapısını çalarak içeriye girerler.

Girerler fakat,girdiklerine bin pişman olurlar. Yerde bir masanın üzerinde fırından alınan ekmekler,el ile parçalanmış olarak birkaç çocuğun elinde. Masada sudan başka bir katık ta yok. Komiser durumu görünce fırın sahibinin gözüne bakar. Cebinden bir miktar para vererek polisin birisine buna biraz bir şeyler alında gelin diyerek verir. Fırın sahibi ise donup kalmıştır. Mahcup evden çıkarken;fırıncı ekmeği gasp eden kişiye:

- İş bulana kadar benim fırından istediğin kadar ekmek ücretsiz alabilirsin der....

****

Gelelim bundan 5 yıl öncesi Çorum'a ve bu iki olayın sonucunu siz okuyucularımıza bırakıyor ve ikinci olayı anlatıyorum :

***

Benim ve Osman Alapala'nın kayınpederi olan 1909 doğumlu Mustafa Bakan vefat etti ve sessiz sedasız ebedi istirahat karına defnedildi. Sessiz sedasız,çünkü ne fabrikaları vardı,ne mağazaları,ne de siyasi tanınmışlığı... Ne boy boy vefat ilanları verildi,ne mahalli basında ölüm haberi çıktı,ne de hakkında yazılar yazıldı.

Fakat olayın geriye doğru bu güne göre 18 yıl öncesinin bir sessizliği daha var ki;sessiz kalmamalıydı. Ben sizlere bu sesiz yılların 13 yılını duyurmak istiyorum:

Rahmetli,zamanında dürüst bir esnaf,yardımsever bir insan,hak-hukuk bilir namuslu bir vatandaş olarak yaşadı. İnsanlık yapılması gereken yerlerde insanlığını yaptı. Hiç kimse ile tartışmadan, mahkemeleşmeden, sessiz sedasız ama alacaklısını istetmeden, borçlusundan istemeden Saat Kulesinin tam karşısında 40 yıl kasaplık yaptı. Ne zaman ki; Saat Kulesinin etrafı genişletilirken dükkanı istimlak edildi ve yıkıldı,Kasap Mustafa'nın da meslek aşkı,şevki de yıkılıp gitti. Bundan sonra Paşa Hamamını,Güpür Hamamını ve Yeni Hamamı işletti. 1983'te İstanbul'da geçirdiği trafik kazasında bir ayağını kaybetti. Kulaksız sokaktaki mütevazı evinden dışarı çıkamaz oldu. Ne hemen evinin karşısında kendine bakan Kulaksız Camiine namaza gidebildi,ne Tıkı'nın Kahvesine eski dostları ile sohbete,ne de Yeni Hamamda çalışmaya.

Çorumlular bunu duyunca bakın ne yaptılar:

Yıllarca hiç aksatmadan birileri onu her Cuma camisine götürdü. Mutlaka her gün birileri ziyaretine geldi. Hayrettir ki;13 yıl vefat ettiği güne kadar bir gün dahi mütevazı evi boş kalmadı. Eski dostları,yeni dostları,yakın komşuları,uzak komşuları,yaşlılar,gençler,kadın,erkek herkes bu insanı ziyaret etti. Kimi sıkılmasın diye yanında oturup sohbet etti,kimi Kur'an okudu,kimi Mevlit okudu. Kimi elini öpüp hayır duasını aldı. Kimi yardım için geldi bir şeyler getirdi. Bazı yaşlı eski dostları da sürekli uğramaları ve ilgilerini kesmemeleri için evlatlarına vefat etmeden vasiyette bulundu. Bu harika bir olaydı. Anadolu insanımızın ananevi komşuluk değerlerine,insanlığına bakın. Bir de yukarıdaki birinci hikayemizdeki bu günün Çorumlularına...

ANADOLU'NUN SİNESİ

Raşit YÜCEL
Gazeteci Yazar

FIRSATLAR

Zamanlar vardır,
Mevsimler vardır.
Günler vardır,
Saatler vardır,
Dakikalar vardır.
Bu vakitlerin değerli olanları vardır.

Bir de her zamanı ve her anı değerli geçirenler vardır.

"Her günü bayram bil" sözünden hareket ederek hayatımızı verimli hale getirebiliriz.

Eskilerin "Şuhur-u selase" dedikleri,şimdiler "üç Aylar" diye tarif edilen zamanların bizleri için oldukça önemi var.

Bazı topraklar vardır,çoraktır. Fazla verim vermezler.

Bazı topraklar vardır verimi maksimumdur. Yani verimi yüzde yüzdür.

İşte yaşadığımız günler ve aylar verimli topraklar gibi maksimum fayda sağlar.

Diğer vakitlerde yapılan ibadetlerin sevabı bire on ise,bu aylar ve günlerde binlere,on binlere,seksen küsur yıllık bir ömrü sevapla geçirmiş gibi sevaplar kazandırır.

Diğer ümmetlerden bin yıl kadar yaşayanlar olmuş. Tabi bin yıl yaşayan insanların sevapları ile asgari yetmiş-seksen yaş arasında büyük bir sevap farkı ortaya çıktığındandır ki,Cenab-ı Hakk Peygamberimize ve kıyamete kadar gelecek ümmetine binlerce yıl yaşamış gibi sevap kazanma zamanlarını ve vakitlerini ihsan etmiştir.

Mübarek gün ve gecelerdeki binlerce sevaplar işte bu bin yıllar gibi sevapların tatlı anlarıdır.

İçinde bulunduğumuz aylarda Regaip,Miraç,Berat,Ramazan ve Kadir geceleri gibi çokverimli geceler ve günler vardır.

Zira hayat durmuyor.
Zaman bir sel gibi akıyor.
Dünya dönüyor,
Güneş batıyor,
Güneş doğuyor.

Günde ortalama yüz bin tane insanın ölümü bizi ürkütüyor.

Dünyanın bir imtihan olduğunu bilenler için bu günler ve aylar oldukça önemlidir.

Bilmeyenler,
Ya onu hiç tanımayanlar,
Ya onu hiç sevmeyenler?
Bunlara acımaklazım.

İçi boş tencere ve tenekelerden farksızdır onlar.Kabirde Münker-Nekir Melaikelerine verecekleri cevapları dahi bilmezler.

Ya ihmal edenler?
Ya vakit bulamıyanlar?
Ne kadar büyük bir kayıpla karşı karşıyadırlar?
Zamanları yaşıyoruz.
Tıpkı sinema levhaları gibi.
Zaman şeridine takılmış gidiyor.
Bizler onunşeridinde hayatımızı devam ettiriyoruz.
Kah ağlayarak,
Kah gülerek,
Kah düşerek,
Kah kalkarak.

Gününü gün ettiğini zannedenlere soruyorum?

Affedersiniz önce kendime soruyorum:
"Hayatın nasıl geçiyor?"
"Efendim istifade etmeye çalışıyorum" Kendimi aldatmışım.
Birde baktım,birçok zaman geçmiş.
Ben onlardan mahrum olmuşum.

DÜNYAYA HÜKMEDEN VE BİZ **Mahmut Selim GÜRSEL**

Bu günlerde,dünyaya hükmeden bir ülkenin bir kere terör ile karşılaşması ile beraber kendi bulduğu yeni bir şamar oğlanını dövmek için,dünya ülkelerine ben terör ile savaşacağım,terörü ortadan kaldıracağım,benim yanımda olmayan ülkeleri de teröristilan edeceğim gibi sözlerle yanına çekmeğe,taraftarı yapmaya çalışan bu ülke,dünyaya "aba altından sopa göstermiş" ve bu beyanı ile de Avrupa,Asya ve diğer kıta ülkelerini yanına alarak,Asya'da kendi halinde olmayan fakat dünya için bazı eksi hareketleri bulunan bir fakir ülkeye elinde bulunan en güçlü silahlarını yönlendirerek şamarlamaya başlamış bulunmaktadır.

Şamarlanan ülkenin acaba hataları yok mu ? Derseniz tabii ki hataları vardır. Hatasız idare olmaz. Bu ülkenin gelirinin büyük kısmı afyon ve afyon ürünleri. Bu serbest olarak pazarlanıyor. Pazarlanan bu ürünün dış satımının tamamı ise Amerika'ya gönderiliyor. Buna karşılık silah tacirlerinin en gözde ülkesi. Silah onlar için mecburi bir aksesuar gibi gözükse de onların en büyük ve kıymetli bir takıları. Bu takı ve kıymetin 20 yılı aşkın zamandır süren savaşın alışkanlığı ve mecburiyeti karşısında olan bir alışkanlık.

Bekçiliğe soyunan bu ülkenin Dış İşleri ile sorumlu bakanı ülkemize gelerek,bazı önerileri getirerek,kıymetli evlatlarımızı bu savaşın içine sokarak,Müslüman bir halkı Müslüman Türk askerlerine kırdırma peşine düşerek girişimlerde bulunmaya başlamış,bu istek ise hükümetimizin oluru ile bugün yarın olur,tabii,emriniz başımızın üstüne denilerek Türk Ordusu bu savaşın içine bizzat piyon olarak sokulacak,Hıristiyan orduları ise arkasından bu yiğitlerin çarpışmalarını, yaralanmalarını ve ölmelerini seyredecekler. Askerlerimizin ölmelerine niçin şehit demediğimi,neden Gazi demediğimi burada anlatmaya gerek görmüyorum. Hele hele bu günler İslam Dinine göre savaşın haram olduğu aylar olması da ilahi bir tesadüf olsa ve bizlere bir uyarı olarak algılansa iyi olur.

Dünyanın bekçiliğine soyunan bu ülkenin geçmiş yıllarda,yine bir komşumuza aynı şartlara uygun olan,kendi yönlendirmesi ile komşusuna girebileceği yeşil ışığı yakarak onu hareketlendiren bekçi,göz kırptığı komşumuzu oldukça büyük yoksulluğa sokacak bir çatışmanın içine sokmuş ve bu çatışmanın semereleri bu günlerde maddi ve manevi olarak semerelerini vermiş, komşumuzu halen zan altında tutulan bir ülke konumundankurtarmamıştır.

Bize gelince;dünya bekçiliğine soyunan bu ülkenin emirlerini yerine getiren bir emir eri pozisyonunda,gelen emirleri uygulamak için halkını kandırdığını sanan hükümetlerin "bir koyup üç alacağız","ekonomimiz düze çıkacak" mavalları ile oy verenlerini kandırdığını sanarak,halkının halen 1950'li yıllarda yaşadığını zannederek hükümet ettiğini sanan,git denildiği halde ülkenin idaresini benden başka idare edecek yok bahanesi ile bırakmayan,İMF gibi ekonomik kuruluşlardan ülkemize birkaç milyar dolar için bir de politika dışı memur atayan,ülkemizin bir hafta lık "tuvalet kağıdı tüketimi ücreti kadar tutar da"para için ABD ile Türkiye arasında mekik dokuyan,İMF den aldığı para ile de ancak yanında götürdüğü ekiplerin yolluk ve yatacak parasını karşılayan kişinin,her dediği kanun ve yönetmelikler tıkır tıkır çıkartılan bir ülke.

Ne oluyoruz size soruyorum ? Hiçbir şey olmuyor. Bu ülkenin evlatları tevekkül etmesini bilen,gelen hayır ve şerrin Hakk tarafından verildiğini düşünen kimseler oldukça,ne hükümetlerden hesap sorabiliriz,ne de dünyayı yöneten yada yönettiğini sanan bir ülkenin yaptıklarına karşı çıkabiliriz.

Evet ! Biz biz olmadıkça,bize hükmedenler devamlı bulunacak ve bizleri istedikleri yöne,istedikleri ekonomik sıkıntılara sokulacağımız açıktır. Gayet açık kalpli ve gözümüzün açık olması gereken bizler her ne hikmetse ufacık bir ekonomik kriz içinde sadece mendi menfaatlerimizin karşılanması için etrafımızı ve ülkemizi düşünmez olduk.

BU ESKİ DÜNYA

Dr. Ali EMİROĞLU

Bu eski Dünya, Avrupa alışkanlıklarından öyle kolay kolay vazgeçmez. Kendisini bu günkü dünya medeniyetinin yaratıcısı olarak görüyor. Hiçbir medeniyetin durup dururken meydana çıkmadığı hakikatini kabullenemez. Bu günkü medeniyetin ilk tohumlarının uzak doğuda filizlendiğini de kendi kitaplara yazdırır ise de aklına kabul ettiremez. Bütün bunlar bir büyüklük hissinin, bir megalomaninin doğmasına sebep olduğunu söyleyenlere de kızar. Geri kalmış milletleri sömürerek zengin olma yolunda, şekiller değiştirerek de olsa kullanmaya devam eder.

Birinci Dünya Savaşından sonra, Amerika Cumhurbaşkanı Willson çabukça sinirlenerek, eski kıtayı kendi haline bırakarak, kendi memleketine çekilmiş idi. İkinci Dünya Savaşından sonra Rousvelt ve kendisini takip edenler sinirlerine hakim oldular. Avrupa Birliği fikrini ortaya attılar ve içinde kalmakta istediler. Ayrıca yıkılmış Avrupa'nın ve diğer ülkelerin bütün kuruluşlarına ortak oldular. Rus tehlikesinin o anda mevcut görülmesi, Avrupa milletlerini daha fazla ileri gitmelerinden ala koydu. Bugün Avrupa bu durumdan hiçte memnun değil ama, Amerika'da Avrupa'ya yerleşti ve sinirlerine hakim gözüküyor ve Avrupa'dan da ayağını çekecek gibi değil. Şu durumda nasıl bir Avrupa Birliği kuracaksınız ve nasıl dünyaya yön vereceksiniz?

Son olaylara dikkat gerekiyor. NATO ;Amerika'ya yapılmış taarruzu bütün üyelere yapılmış kabul etti. Etti etmesine, Afgan Savaşına Amerika ile birlikte yalnız İngiltere iştirak etti. Bu yaklaşıma dikkat edilmelidir, Avrupa savsaklama yolundadır. Yük Amerika ve İngiltere üzerine kalacaktır. Ayrılık fikrinde, derinleşme yolunda boy gösterecektir. Avrupalı, Avrupalılığını gösterecektir. Dünya hakimiyetinin kendisine ait olduğunu da her fırsatta ifade etme imkanlarını kullanacaktır.

Kore Savaşında böyle olmuştur. Ağırlık amerikan ve İngiliz ordularının üzerinde kalmıştı. Türk Devletinin katılımı da düşünce dışı bir davranıştı. Amerikan Sefiri, Hariciye Vekilimiz Köprülü'den yardım istediği zaman, rahmetli Köprülü heyecanlanmış ve hemen bir tümenle katılmayı teklif etmişti. Amerikan sefiri sonradan çıkan hatıralarında Türk Hariciye Vekilinin tümen hakkında fikrinin olmayacağını ve onu bir tugaya razı etmek için bir hayli sıkıntı çektiğini de yazmıştı.

Biz terörü iyi tattık. Pek ağıra mal oldu bize kimseden yardım görmedik. Terörü destekleyen dostlarımıza çok rastladık. Elimizde bulunan vesikaları göstermeye bile cesaret edemiyoruz. Vesikalar olmazsa Milli Savunma Bakanımız ağzından Almanların terör desteği sözü çıkar mı idi ? Bizden şu durumda büyük bir yardım beklenemez. Gine de dışarıda kalmak istemeyiz. Amerikan Devletini destekliyoruz. Her halde 3. Ordumuzun yola çıkması da bizden beklenemez. Amerika'nın Avrupa'da tek dostu Monaco Prensleği kalmıştı, bir zamanlar Amerikalılar böyle serzenişte bulunmuşlardı. Şimdi de İngiltere'den sonra en sadık dostun Türkiye kalacağı varsayımını ortaya çıkarıyor. Bu Avrupalının alışkanlıkları ve iki yüzlü politikasıyla ne terör önlenir ve nede sağlam bir dünya düzeninin temelleri atılabilir.

CUMHURİYET BAYRAMI VE TÜRK GENÇLİĞİ

MAHMUT SELİM GÜRSEL

Birinci Dünya Savaşını takip eden ve yıllar süren bağımsızlık savaşından sonra, Osmanlı İmparatorluğu enkazı üzerine, yine Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde, 29 Ekim 1923'te Türkiye Cumhuriyeti kuruldu.

Cumhuriyetin ilanını Türk ulusunu geçmişin karanlıklarından 20. yüzyıla taşıyacak bir seri devrimler takip etti. Cumhuriyet ilanı ve Türk Devrimi, yalnız Türk ulusu için değil, yalnız geri bırakılmış uluslar için de değil, bütünüyle uygar insanlık için dikkatle üzerinde durulmaya değer bir devrimdir. Türk Devrimi, tarihimizin en karanlık anında bize, Türk ulusuna, yepyeni bir yasam ve umut getirdi; bize güç sağladı ve kendimize güven duygusunu verdi; bizi, Türk ulusunu, yalnız bağımsızlık yoluna değil, çok daha değerli, çok daha ender ve bağımsızlığın da gerçek güvencesi olan özgürlük yoluna sağlam bir biçimde soktu.

Atatürk'ün Cumhuriyeti ilan edişinden sonra şimdi kendi kendimize sormamız gereken bir soru var : "Biz bu güvene layık olabildik mi? ",Atatürk'ün açtığı yoldan onun sağladığı olanaklarla, Cumhuriyeti canları pahasına bize getiren atalarımızın aziz anıları önünde, alnımız acık, basımız yüksekte "Ben sizin bize verdiğiniz bu kutsal emaneti korumak, geliştirmek için elimden gelen her şeyi yaptım" diyebiliyor muyuz? Zannetmiyorum. Bunları söyleyecek yüzümüz yok.

Cumhuriyetin değerini anlamak için, onun ne şartlarda, nelere rağmen ve ne pahasına getirildiğini bilmek gerekir. Öyle ki, Cumhuriyet tarihini öğrendikten ve devrimlerin öncesini, amaçlarını ve getirdiklerini değerlendirdikten sonra, Türkiye'nin parçalanması için sahnelenen oyunlara, Türkiye'nin çıkarlarına karsı girişilen planlara karsı hiç bir Türk'ün seyirci duyarsız olacağı düşünülemez.

Atatürk diyor ki:

"Bu gün vasıl olduğumuz netice, asırlardan beri çekilen milli musibetlerin intibahı ve bu aziz vatanin, her kösesini sulayan kanların bedelidir. Bu neticeyi, Türk gençliğine emanet ediyorum."

"Ey Türk Gençliği!

Birinci vazifen, Türk istiklalini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegane temeli budur. Bu temel senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek, **dahili ve harici, bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklal ve Cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkan ve şeraitini düşünmeyeceksin!** Bu imkan ve şerait, çok namus ait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve **Cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanin bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her kösesi bilfiil işgal edilmiş olabilir.** Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, **memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve delalet ve hatta hıyanet içinde bulunabi-lirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsi menfaatlerini, müstevlile-rin siyasi emelleriyle tevhid edebilirler. Millet, fakru zaruret için de harap ve bitap duşmuş olabilir.**

Ey Türk istikbalinin evladı!

İste; bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen: Türk istiklal ve Cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur! "

Bütün ulusumuzun Cumhuriyet bayramını kutlarım.

İSLAM HUKUKUNUN KAYNAKLARI

Fikret ÇIPLAK

Konunun Önemi: Yüce dinimiz İslam insanlığın mutluluğunu amaçlayan,onlara dünya ve ahretin saadet yolların gösteren kurallar manzumesidir. Dinimiz insanlara hakkı,hakikati ve doğruyu tarif etmekle kalmaz,bu ilahi kuralların ömür boyu hayata tatbikini yani emir ve yasaklara uygun davranılmasını da ister. Arzu edilen mutluluğa ancak böyle ulaşılabileceğini bildirir.

Kapsam olarak dinimiz itikât,ibâdet.ahlâk ve muamelat kısımlarını içerir. Konumuz olan İslam Hukuk yani İslam Fıkhı ise dinin ibadet,muamelat,hadler ve cezalar kısımlarını içine alır. Özellikle her insan,her Müslüman hareketlerini bu kurallara göre ifa ve icra eder. Duyduklarının doğruluğunu fıkıh ölçülerine göre ölçerek değerlendirir. Özellikle rehber ve önder durumunda bulunan ve halkla iç içe yaşayan din görevlileri,hele cami görevlileri insanlarla birlikte olmaları nedeniyle iletişim araçlarının hızlı bilgi akışı içerisinde iyi ve kötü maksatlarla İslam'ın bütünlüğünü bozmaya yönelik medya tik hareketlerde insanın kendilerine sordukları fıkıhla ilgili suallerine verecekleri cevapların,isabet oranı,fıkıh bilgilerinin sağlamlığına ve doğruluğuna bağlı olarak isabet oranları yüksek olacaktır. İşte hem Müslüman insanımıza hem de değerli meslektaşlarımız olan din görevlileri kardeşlerimize yardımcı olmak üzere İslam Fıkhının kaynakları konulu tarafımızdan konusu ile ilgili 20 kadar eserden sahih ve muteber olarak hazırlanmış,sizlerin bilgisine ve eleştirisine sunulmak üzere aşağıya çıkartılmıştır.

Çalışmamızın amacını böylece belirttikten sonra fıkıh ilminin üstünlüğü, lüzumu, fakihlerin,alimlerin ve onların yolunu takip eden amil bilginlerin faziletlerini Kur'an ve Hazreti Muhammed S.A.V. efendimiz bildiriyor.

Tevbe Suresi,122 Ayet-i Kerimesi

"Müminlerin toptan hepsi sefere-Savaşa-çıkmaları doğru değildir. Onların her kesimden bir grup dinde (dini ilimlerde) geniş bilgi elde etmek ve kavimleri savaştan döndüklerinde onları ikaz etmek için geride kalmalıdırlar. Umulur ki sakınırlar" Tevbe 122 ayet-i Kerime fıkıh ilminin önemi ve fakihin üstünlüğünü bildirmektedir.

S.A.V Efendimiz Hazretleri de: "Allahu Telala bir kimseye hayır,iyilik,murat ederse,onu dinde fakih eder [buhari-Müslüm]" buyuruyor. Yine S.A.V. mealen "İki haslet;(güzel huy) münafıkta birleşmez: biri güzel ahlak,ikincisi de dinde fakih olmak","Bir fakih şeytana,bin abitten daha eşettir (daha şiddetli gelir) [İbn-i Abidin-Enes R.Anh'dan]"

Bu haberlerden anlaşıldığına göre en faziletli ilim fıkıhtır. Çünkü suçun ve cezanın ne olduğunu bilen,bilmeyenlere göre daha az suç işler ki,bunun için yüce Allah C.C. "Allah'tan en çok ilmiyle amil alimler korkar" buyurarak alimlerin değerini açıklıyor.

Şimdi fıkıh ilminin Allah katındaki değerine kısada olsa değindikten sonra çeşitli fıkıh ekolleri ve müçtehitleri tarafından yapılan tarifleri verelim. FIKIH: Sözlük manası: bir şeyi bilmiktir. Efal ve harekatın delalet ettiği dini delilleri bilmektir. Şer'i ve fer'i delilleri detayı ile bilmektir .[İbn-i Abidin cilt 1 Sh.34]

Tarif: Fıkıh bir şeyi en iyi ve detaylarıyla ve teferruatı ile bilmek ve anlamaktır. Dini anlamda fıkıh ki İmam-ı Azam Efendimizin:

"İnsanın amel,iş ve hareket yönüyle kendinin lehinde ve aleyhinde (faydasına ve zararına ki) ki hükümleri bilmektir. Bunu biraz açarsak; insanlar "Başı boş ve abes,faydasız,gayesiz yaratılmamışlardır Müminun 115" İnsanlar akılları fikirleri cihetiyle diğer hayvanattan farklıdırlar.

Devam Edecek

ÇORUMLU YEMEKLER

Selma GÜRSEL

Dökme mantı: Bu mantı daha çok ramazan ayı için hazırlanarak bir tarafta bırakılır ve her akşam bir miktar kaynar suda pişirirken içine bir miktar kavrulmuş kıyma atılarak pişirilir ve servis yapılır. Çorumluların Ramazan ayında oruç bozumunda sofralarının baş köşe yemeğidir.

Hazırlanışı: ramazan boyunca yeneceği için un bolca ve ihtiyaca göre konularak yoğrulur. Daha çok imece usulü ile bayanlar arasında birlikte yapılır ve her gün birisinin evinde hazırlanır. Bükülen mantıların içerisine malzeme konulmaz. Mantılar büküldükçe bayanın birisi hafif yağlı tavada bu mantıları kızartır ve saklanacak kabın içerisine koyar. İhtiyaca göre bükülen bu mantılar kuru bir ortamda üzeri örtülerek saklanır. Ramazan boyunca ihtiyaca göre topun atılmasına on dakika önce kaynar suda üzerine biraz salça,biraz kavrulmuş kıyma atılarak pişirilir,çorbadan sonra servis yapılır. Üzerine isteğe göre sarımsaklı veya sarımsaksız yoğurt dökülür.

Mayalı:Daha çok Ramazan Ayının sahur yemeğidir. Çorum'un Ramazan Ayında her sahurda,ispanaklı,çökelekli,kıymalı gibi çeşitleri yapıldığı gibi;yağda kızartma ve sacda yapıldığı, yanmaz tavada da yapılarak çay veya hoşaf eşliğinde yenilir.

Hazırlanışı:1 kilo un,kiprit kutusu büyüklüğünde yaş maya,bir tatlı kaşığı tuz ve sıcaksu.

Una kiprit kutusu büyüklüğünde ,yaş maya,bir miktar tuz katılarak ılık su ile kulak memesi sertliğinde yoğurulur. Hamur bir mitar bekletildikten sonra kabarır,yani mayası gelir. Bu hamurdan kaşık ıslatılarak bir yemek kaşığı alınarak yumak tutulur. Yuvarlanan bu yumağın altına un serpilerek 1520 santim çapında ve yarım santim kalınlığında el veya oklağı ile hamur yumağı yastılanır. Istenirse içerisine kıyma,peynir,çökelik, ıspanak gibi iç konularak yassılanır. Istenirse sacta,istenilirse yanmaz tavada,istenirse kızgın yağda tavada kızartılarak servis yapılır.

Pezi,Yağlı Ekmek: Yufka ekmeği yapılırkenyapılır.

Yufka ekmeği hamurundan yufka ekmeğinden kalınca yazıyarak kızgın saçta iki tarafı pişirilir ve tere yağ ile yağlanaran sıcak servis yapılarak yenilir

Su Böreği:Çorum'un özel günlerinde yapılan bir börek çeşitidir. Bayramyarde ve bilhassa Beratgecesinde su böreği yapılır.

Hazıryanışı:Bir orta tepsi için bir kilo un,en az beş yumurta,bir tutam tuz,bir su bardağı su ilevesiyle katı olarak yuğrulur. Hamur yumurtadan biraz büyük olarak yumak tutulur. Yumaklar un serpilerek mantılık hamur kalınlığında açılır. Açılan yufkalar temiz bir bez üzerinde dinlendirilir. Bu arada büyük bir kazanda su kaynatılır. Kaynatılan suya yemek ayarında tuz katılır. Su devamlı ocağın üzerinde kaynar olamalıdır. Dinlendirilen yufkalar bu kaynar suda tek tek haşlanırlar. Haşlanan hamurlar ayrı bir kapta bulunan soğuk suya konularak buradan süzgece alınır. Suyu süzülen hamur yağlanmış tepsiye serilir. Her yufkada, yufkaların üzerine yağ sürüler. Beşinci veya altıncı yufkada peynir ve maydanoz yada kavrulmuş kıyma ve maydanozla serilir ve içerisine bir adet çiğ yumurta kırılarak yufkanın etrafına dağıtılır. Bu karışımın üzerine beş veya altı yufka daha konularak,fırında orta ateşte pişirilir. Kare şeklinde özel börek makasıyla kesilerek servis yapılır.

Yanıç: Mayasız sertçe yoğrulmuş hamur 20 santim çapında mayalı hamurundan biraz ince açılır. Açılan hamurun yarısına iç konur. Hamur üst üste kapanarak parmakla bastırılarak hamur uçlarından yapıştırılır. Saçta kızartıldıktan sonra tere yağ ile yağlanır,servis yapılır.

ÇOCUKLUK ÇAĞI ASTIM HASTALIĞINDAN KORUNMA YOLLARI

Dr. Sevda FANRIVERDİKILIÇ
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı

Astım çocukluk çağının en sık rastlanan kronik hastalığıdır .Astım tekrarlayan öksürük ve nefes darlığı ataklarına yol açar .Dünyada yaklaşık 5 milyon çocuğun astım hastası olduğu tahmin edilmektedir. Astımla savaşmanın en uygun yolu başlamasını önlemektir .Astım genetik yatkınlık ve çevresel faktörlerin beraberliği sonucu ortaya çıkar.

Ailesinde astım alerji öyküsü olan bebeklerde alınması gereken önlemler şunlardır:

Risk grubunu oluşturan bebeklerin ev içi alerjenlere erken dönemde ve yoğun olarak maruz kalmaları astım olasılığını önemli ölçüde arttırır. Bu alerjenler arasında en önemlileri ev tozları,akarları, mantarları, kedi,köpek,hamam böceği gibi hayvan kökenli olanlardır.

Ev içi alerjenlerle karşılaşmanın azaltılması astımın önlenmesi için en yararlı ve gerekli önlem olarak görülmektedir.

Anne veya babasının sigara kullanıyor olması çocuklarda astım riskini arttırır. Çocukların soluduğu sigara dumanının ortadan kaldırılması astım gelişme riskini azaltacak önlemlerin başında gelir.

Doğum ağırlı 2,5 kg altındaki çocuklardaki çocuklarda astım gelişme olasılığı yüksektir. Erken doğum ve düşük doğum ağırlığına yol açan diğer nedenlerin engellenmesi astım gelişmesinin önlenmesinde yararlı olabilir.

Çalışmalar tekrarlayan viral alt solunum yolu enfeksiyonu geçiren çocukların ilerdeki yaşlarda astım gelişmesi için risk altında olduğunu göstermektedir. Viral enfeksiyonların engellenmesi için kreşlerde aşırı kalabalığın önlenmesi ve olası etkenlere karşı aşı yapılması gerekebilir.

Bebeklik döneminde besin alerjenlerinin ortadan kaldırılmasını özellikle allerjik cilt hastalıklarını (egzama) azalttığı öne sürülmüş ise de bu konuda astım ile ilgili kesin bir öneride bulunmak mümkün değildir

ASTIM HASTALIĞININ TEDAVİSİ DÖRT TEMEL İLKEDEN OLUŞUR

1-Astım belirtilerini ve ataklarını ortaya çıkaran faktörlerden korunma için kullanılan çevre kontrol önlemleri.

2-Astımdaki solunum yolu bozukluğunu ortadan kaldırmak ve engellemek üzere uzun süreli olarak planlanacak ilaç tedavisi ayrıca astım ataklarının ilaç tedavisi

3-Hasta ,ailesi ve doktoru arasında yakın işbirliğine dayanan hasta eğitimi

4-Astım şiddetinin belirlenmesi ve tedavi süresince takibi için objektif solunum fonksiyonu ölçümlerinin kullanılması

ASTIMIN ÖNLENMESİ VE TEDAVİSİNDE ÇEVRE KONTROL YÖNTEMLERİ

Ev içi alerjenleri özellikle önemlidir. Başlıcaları ev tozu akarları,evcil hayvanlar,hamamböceği ve mantar alerjenleridir. Astımlı çocukların karşılaştıkları alerjen miktarı ile belirtileri arasında direk ilişki olduğu görülmektedir. Bu nedenle alerjenlerden korunma önemlidir.

EVTOZU AKARLARI: En önemli ev içi alerjenleridir .Ev tozu akarlarının astım,alerjik nezle ve hatta egzama yakınmalarını başlattığı ve akar düzeylerinin düşünülmesinin belirtilerde belirgin azalma sağlayacağını biliyoruz.

Akarlar temel olarak yataklarda ,halılarda ve kumaş döşeme mobilyalarda yaşarlar. Akarlar sıcak ve nemli ortamlarda yaşamayı severler,çok kuru,çok soğuk,ve yüksek rakımlı yerlerde yaşayamazlar.

AKAR KONTROLÜ İÇİN ÜÇ GENEL YÖNTEM VARDIR

1-HALI,kumaş kaplı mobilya ve tüylü oyuncaklar kaldırılabilir

2-Yatak şilteleri ve yastıkların üzerine geçirgen olmayan plastik veya vinil örtüler geçirilebilir.

3-Akarlar yaşadıkları yerden yıkanarak da kısmen uzaklaştırılabilir.

AKAR ELLERJENLERİ İÇİN KORUNMA ÖNLEMLERİ

1-Yataklar en önemli yerdir. Yatak şiltesi akar geçirmeyen kılıfla kaplanır .Battaniye yorgan kılıfla kaplanır. Ayda bir kez 55 derecenin üzerinde su ile yıkanır. Yastıklar kılıfla kaplanır. Yıkanır ve her üç ayda bir değişir.

Zemin kaplamaları :duvardan duvara halı veya büyük halılar kullanılmaz. Mümkünse yatak odasından halılar kaldırılır. Çıplak zeminler elektrik süpürgesi ile süpürülür. Çok iyi sıkılmış nemli bir bezle silerek temizlenir. Yün olmayan küçük halı ve kilimler kullanılabilir. Akarları öldürmek için evin dışında yazın üç saat güneşte bekletilir. Kışın gece dondurulur. Alerjenleri uzaklaştırmakiçin sık sık yıkanır.

3-Kumaş döşemelikler:Mümkünse kumaş olmayan siline bilir kılıflarla değiştirilebilir. Düzenli olarak yıkanabilen kumaş kılıflardakullanılabilir.

4-Giysiler :özellikle beklemiş giysiler düzenli olarakyıkanır.

5-Kimyasal maddeler,akar öldüren kimyasal maddeler muhtemelen yararsızdır.

6-Mekanik aletler:Elektrik süpürgesi ile kuru süpürme işi alerjen depolarını azaltmada yararlıdır,ancak havadaki alerjen miktarı artabilir. Temizlik sırasında camlar açılı ve çocuk odada olmamalıdır. Elektrik süpürgesi ile ıslak temizleme işleminde uzaklaştırılan alerjen miktarı 2-3 kat fazladır. Hava temizleyiciler (klima,hava filtresi)yararlıdır.

Bu önlemler dışında yatak odasında bütün gereksiz kumaş eşya ve döşemeler ve tüylü oyuncaklar çıkarılmalıdır .Akarlar nem oranının %55 üzerinde olduğu yerlerde daha iyi ürerler,bu nedenle rutubeti azaltacak her türlü önlem alınır solunum yolu problemlerinde özellikle çocuklardasıklıkla başvurulan bir yöntem buhar uygulamasıdır. Solunum yollarını yumuşatıcı etkisi olsa da buhar akar allerjisi olanlar için zararlıdır .Bu çocukların odalarında buhar makineleri ve nemlendiriciler kullanılmamalıdır.

EVCİL HAYVAN ALERJENLERİNİN KONTROLÜ

Kedi,köpek,kuş bulunmayan evlerde allerjen seviyesi hayvan bulunan evlere göre 40-200 kere daha düşüktür. bu alerjenlerin etkin temizlenmesi çok güçtür. En iyi çare hayvanın evden uzaklaştırılmasıdır.

EV İÇİBÖCEKLERİ

En önemlisi hamam böcekleridir. Kimyasal maddeler ile hayvanların ortadan kaldırılması ve alerjen atıklarının yok edilmesi için yoğun temizlik işlemi yapılmalıdır.

EV İÇİMANTARLARI

Yeterli nem ve organik besinlerin olduğu yerlerde ürerler. Nem gidericiler,klimalar yoluyla nemin %50 den aşağı düşürülmesi,kimyasal mantar öldürücülerinkullanımı yararlı olur.

EV DIŞI ALERJENLERİ

Ev dışı alerjenler çayır ot ve ağaç polenleri ve mantar sporları dır .Alerjisi olanların bunlardan tamamen sakınması mümkün değilse de sayılarının yüksek olduğu dönemlerde ev içinde kalmak ,evin pencerelerini bu mevsimde kapalı tutmak yararlı olabilir.

BESİN ALERJENLERİ

Besin alerjileri küçük çocuklarda nadir olarak astım semptomlarından sorumlu olabilir.

HAVA KİRLİLİĞİ

Ev içinde en önemli kirletici sigara dumanı dır. Astımlı hastaların sigara dumanından mutlaka sakınmaları gereklidir. Diş ortamlardaki hava kirliliği de astım semptomlarındaki artıştan sorumlu tutulmuştur. Olabildiğince ev içinde kalınıp kirli hava ile temasın azaltılması gerekir.

ENFEKSİYONLAR

Orta ve ağır astımlı hastaları enfeksiyondan koruma amacı ile her yıl influenza (GRİP) aşısı önerilmektedir.

İLAÇLAR

Alerji öyküsü veren hastalarda alerji oluşturan ilaç astım atağını başlatabilir .Bu ilaçlar kesinlikle kullanılmamalıdır.

DOKTORUNUZ YANITLIYOR

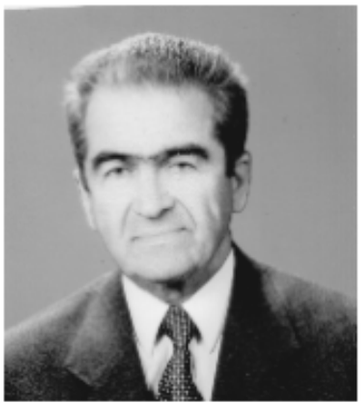

Dr. Rıfat PATIR

ÇOCUKLARDA ALTINI ISLATMA

Okuyucumuz soruyor:"Kızım 10 yaşında,halâ altını ıslatıyor. Bunun için ilaçlar kullanılırsa kısırlık yapıyormuş,onun için ilaç alamıyoruz. Ne yapalım?"

Bu cins sorular çok soruluyor. Kısırlık sözü tamamen saçma ve tamamen asılsız. Bu hastalıkta kullanılan ilaçları başka bir çok hastalıkta zaten kullanıyoruz. Aynı zamanda bu ilaçların yumurtalık hormonu ile ilgisi yok. Bu gece altını ıslatma ilaçla iyi olacak cinsten ise bu ilaçları korkusuz kullanabilirsiniz. Ama önce doktorunuzu görüp muayene ettirmenizi tavsiye ederim.

ÇOCUĞUNUZ ATEŞLER İÇİNDE Mİ?

Gece yarısı çocuğunuzun birden ateşlenmiş olarak görüyorsunuz. Pek çok anne,baba telaşla vasıta arıyor,buluyor,acilen hastaneye koşuyorlar. Aniden başlayan ateşin sebebi de hemen anlaşılmayacağı için bu telaş çok defa boşuna yorgunlukla sonuçlanıyor. Şimdi sorabilirsiniz:"Peki ne yapalım?"

Bu soru aşağı yukarı hemen her gece bana telefonla sorulduğu için bu yazıyı yazıyorum. Ateş ekseriya gece yükselir. Çocuklarda basit bir grip,büyüklere nispeten daha yüksek ateş yapar.

Önce;oda çok sıcak ise kapı veya pencereleri açıp havalandırın. Çocuğun başını soğuk suya batırılmış ve sıkılmış bir havlu ile sarıp çocuğun havale olmasını önleyin. Ateş düşürücü bir şurup veya fitil tatbik edin veya yaşına göre aspirin verin. Üşütmüş diye sarıp sarmalamayın. Giysisini biraz açıp ferahlatın. Bu tedbirlerle ateş biraz düşer ve çocuk rahatlar. Sabah olunca doktorunuza gidersiniz. O zamana kadar ateşten başka belirtiler meydana çıktığı için teşhis daha sağlıklı olarak konabilir.

ÇOCUĞU NE ZAMAN DOKTORA GÖTÜRMELİ

Çocukların hasta olduğu şöyle anlaşılır :Çocuk isteksiz, iştahsız olur. Eski canlılığı yoktur. Sakin ve sessiz olur. Oyun istemez. Bu durumda sinirsel bir hal midir,yoksa bir hastalığın başlangıcı mıdır diye çocuk sıkı bir takibe alınır. İki gün gözlenir, eski neşesine,iştahına kavuşursa mesele yoktur.

Ama şu belirtiler başlarsa doktora müracaat edilir:
-Şiddetli baş ağrısı veya baş dönmesi varsa,
-Ateşi 39 dereceye gelmişse,
-Karnının sağ tarafında batıcı bir ağrı,sancı varsa,
-Soğuk,soğuk terliyorsa,uyuşukluk varsa,
-Havale oluyorsa,
-İshal ve kusma varsa,
-Kusması şiddetli ise,
-37-38 civarında ateş 3 gürdür devam ediyorsa,
-iştahsızlık devam ediyorsa,halsiz dermansız ise,

Acil Servise de Şu Hallerde Götürülür:
-Çocukta nefes almakta bir zorluk varsa,
-Çocuğu yılan,böcek vb. şey ısırmışsa,
-Çocukta bir yanık olmuşsa veya
-Çarpma,düşme olmuşsa,
-Zehirlenme şüphesi varsa,
-Yanlışlıkla çamaşır suyu içmişse,
-Kırık,çıkık şüphesi varsa.

Bu haller dışında telaşlanıp gece yarısı sokaklara düşüp hem çocuğa,hem de kendinize eziyet etmemenizi tavsiye ederim. Sabahı bekleyip,hastalık belirtileri iyice ortaya çıktıktan sonra doktora gitmek teşhis bakımından da daha iyi olur.

KEMİK ERİMESİ

Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ
Fizik Tedavi Uzmanı

KEMİK ERİMESİNİN ÖNLENMESİ

Önleme hem tedavi daha kolay,hem de ucuzdur. Amaç,çocukluktan itibaren kişinin erişebileceği veya kazanacağı doruk kemik kütlesini arttırmaktır. Yanı gençlikte edinilen kemik sermayesini çoğaltmaktır.

Çocukluktan itibaren süt ve süt ürünlerini tüketme alışkanlığı yerleştirilmektedir. Süte karşı bizim toplumumuzda % 35 dolayında bir geçimsizlik söz konusudur. Bunun için (laktaz)lı sütler yapılmaktadır. Yoğurt ve peynir gibi diğer süt ürünlerinin yenmesi de kalsiyum ve D vitamini alınımı açısından önemlidir. D vitamininin %50'sinden fazlası deride oluştuğundan güneş ışığından dolayısız yer almak gereklidir. Gebelik,emzirme ve büyüme dönemlerinde, kalsiyum ihtiyacı artacaktır. Yaşlılarda bahar ve kış aylarında güneşli saatlerde yürüyüşler önerilmektedir.

Protein açısından zengin diyetler ve aşırı sodyum (tuz) yüklemesi,kalsiyumun idrarla vücuttan atılımını arttıracağını (özellikle hayvansal protein) orta yaşın üzerindeki kişilerde,eğer osteoporoz riski fazla ise diyette protein ve sodyum kısıtlaması yapılmalıdır.

Sigara hem erkek,hem de kadınlarda kemik kaybını arttırmaktadır. Özellikle kadınlarda erken menopoza yol açması,yağ kitlesini azaltıp,dolayısıyla yağ dokusunda yapılan östrojenin karaciğerdeki metabolizmasını hızlandırıp,östrajenin azalmasına yol açmasıyla osteoporozu artırmaktadır.

Aşırı alkol tüketimi (kortizon,kemik hormonları ve erkeklik hormonları) seviyesini arttırmak yoluyla kalsiyum ve D vitamini emilmesini azaltır ve osteoporoza neden olur sonra düşmelere neden olarak,kırık olma ihtimali arttırır.

Kahvede bulunan kafeinin doğrudan etki yoluyla,böbrekte kalsiyum kaybını arttırdığı düşünülmektedir. Günde 5 fincan fazla kahve ve kafein içeren (kala) gazlı içecekler osteoporoz için risk oluşturmaktadır.

Uzun süreli yatak istirahatı gerektiren hastalıklarda ve astronotlar gibi yerçekiminden yoksun ortamlarda bulunanlarda,kemik yapımı azalmaktadır. Yaşlılarda yapılan hareketler, kas gücünü, denge ve koordinasyonu arttırır,düşmelerin sıklığını azaltır. Yalnız gençlik dönemlerinde yapılan aşırı fiziksel aktiviteler (yarışma tipli sporlar) ,amonere (adet kesilmesi) yapabildiklerinden,aşırı sporlardanda kaçınmak gerekir.

Kadınlarda,menopozdan 3-4 yıl önce yumurtalık işlevleri azalmaya başladığından,östrojen eksikliği meydana çıkmaktadır. Menopozda kemik kaybı ilk altı ayda doruk düzeyindedir. Bu dönemde kadınlarda yılda %2-3 civarında kemik kaybı olmaktadır. Cerrahi girişimlerden sonra yumurtalıklarının alınmasından dolayı erken menopoz olabilmektedir.

Kalsiyum alımı yetersiz olduğunda,gençlikte ulaşan doruk kemik kütlesi daha düşük olmaktadır. Yaşlanmayla oluşan kemik kaybında da kalsiyum alımı şarttır. Yalnız menopoz dönemlerinde ,tek başına kalsiyum almak,kemik erimesini önlemektedir.

Çocukluk döneminde 1000 m,kalsiyum,
Büyüme/Enginlik 1500 m,
Genç kadın ve erkekte 1000 m,
65 yaş üstü kadın ve erkekte 1000 m,
gebelik ve emzirme döneminde 1500m,
kalsiyum gündelik alınmalıdır. Günde 1500 m, kadar olan kalsiyum tüketiminde genellikle önemli bir yan etki görülmez. Daha yüksek kalsiyum tüketimi,böbrek taşı öyküsü olan olgularda,idrarla kalsiyum atılımı artıracak taş gelişimi riskini de artırabilecektir.

Süt ürünleri ile kalsiyum tüketiminin artırılması,yağ tüketimini artıracak hiperlipidemiye yol açacağı için,süt ürünleri

az yağlı olmaktadır. Süt ve çeşitli kalsiyum ilaçları demir emilimini %50 oranında azalttığından demir eksikliği oluşmaması için,sitrat ve C vitamini içeren kalsiyum tabletleri kullanılmalıdır. Yüksek dozda alınan kalsiyum kabızlık yapabilir.

KALSİYUMDAN ZENGİN YİYECEKLER

Süt 1 su bardağı 240 mg.
Beyaz peynir 1 kiprit kutusu 131 mg.
Kaşar peyniri 1 kiprit kutusu 210 mg.
Yoğurt 1 kase 200 gr. 240 mg.
Muhallebi ½ kase 100 gr. 128 mg.
Dondurma 2 top 50 gr. 74 mg.
Yumurta 1 adet 28 mg.
Et dana 90 gr. 10 mg.
Ekmek 50 gr. 1 dilim 10 mg.
Yeşil yapraklı zebzeler 175 gr. 228 mg.
Kuru baklagiller 60 gr. 75 mg.

Süt ürünü içermeyen bir diyet ile en fazla 300 m. Kalsiyum tüketilebilir. Eğer diyetle yeterli kalsiyum alınamıyorsa kalsiyum ilaçları önerilir. Kalsiyum yemekler arasında ve birkaç defada alınırsa daha etkili olur. En çok kalsiyum karbonat tipi ilaç kullanıldığından mide asidi yoksa yetersiz emilim oluşur. Yaşlılarda mide asidi azaldığından yemeklerle birlikte kalsiyum alınması yeğlenir. Eğer mide asidi hiç yoksa kalsiyum sitrat tipi kullanılır.

Diyette oksalat ve fitat ıspanak varlığı,kalsiyum emilimini azaltır. Çok fazla miktardaki buğday kepeği dışında lifli gıdalar kalsiyum emilimini eksiltmez.

D vitamini bağırsaktan kalsiyum emilimini artırır. Yetersiz D vitamini alınımı,yetersiz güneş ışığı ve yaşlılık, karaciğer,böbrek hastalıklarında,bağırsak eğilim bozukluklarında kalsiyum emilimi azalır.

Kortizon grubu ilaçlar bağırsaktan kalsiyum emilimini azaltır.

Antikonuülsan ilaçlar (sara hastalığı) özellikle yaşlılarda ve eve bağımlılarda vitamin D ve kemik metabolizmasını olumsuz etkiler.

Felç hastalıkları kırık sekeline bağlı hareketsizlik durumlarında hızlı kemik kaybı sözkonusudur.

DÜŞMELER ENGELLENMELİDİR

1- Hareket alıştırmaları ile kas gücü denge ve koordinasyon geliştirilmelidir.

2- Düşme riski yaratan hastalıklar ve belirtiler denetlenmelidir. (düşük tansiyon,felç hastalıkları,zeka bozuklukları,görme bozuklukları,şeker düşüklüğü,kalpte ritim bozuklukları)

3- Düşme riski yaratan ilaçlarının kullanımlarından,olabildiğince kaçınmak gerekir. (Yatıştırıcı ve uyuşturucu ilaçlar,şeker düşürücü ilaçlar)

4- Yaşlı hastalarda özellikle baston kullanmaları gerekir.

5- Önce eğilerek çalışma,yükseğe uzanma ve ağır taşıma gibi hareketlerin gerekli değilse çok dikkatle yapılması

6- Uygun giyim eşyalarının kullanılması (hareket engellemeyen rahat giysiler,alçak topuklu,geniş ve yumuşak tabanlı,altı kaymayan rahat ayakkabılar giyilmesi

7- Çevre koşullarının uygun biçimde düzenlenmesi:yatak odası ve banyo yakın olmalıdır. Yeterli ışıklandırma sağlanmalıdır. Zemin kaygan olmamalıdır. Ayağın takılabileceği halı,kilim v kapların kaldırılması,kalabalık eşyanın azaltılması, banyo ve tuvaletlerde tutunma barlarının konulması,klozet yüksekliğinin ayarlanması, çok az eğilme ve dönme sağlayan uzun saplı banyo süngerlerinin kullanılması,öne eğilmeyi önlemek üzere uzun saplı ayakkabı çekeceği kullanılması yararlıdır.

Bu önlemlere ek olarak ileri yaştaki kadın ve erkeklerde düşme sırasında kalça eklemlerine dıştan koruma sağlamak amacıyla özel oteller yada frokanterik yastık içeren ve iç çamaşırı üzerine giyilen şortlar kullanılabilir.

Devam Edecek

BİLGİSAYAR DÜNYASI

Said ALACA

-CHAT-

Kelime anlamı olarak chat, gevezelik demektir.

Chat yapabilmek için gerekenler ise chat programları, modem(internet) ve birazda bilgisayar bilgisi gerektirir.

Chat yaparken kullanmanız gereken bir nick(rumuz) gereklidir.

Örneğin; ben Saido24 ve corumlu_19 nickleri ile internete giriyorum. Sizin de yapmanız gereken, buna benzer bir nick ile chat'e girmek ve elektronik ortama geçmek.

Örneğin; Amerika'da ki bir arkadaşınızla görümek istiyorsunuz ve fakat, bu size çok pahalıya mâl oluyor. Ama chat ile bu görüşme çok daha ucuza geliyor. Hemen aynı server aracılığı ile chat'a girmak ve konuşmaya başlamak.

Bazı chat programları ve sitelerini şöyle sıralayabiliriz; "www.habibti.com"

"Www.chatcity.de"

"Www.hotmail.com"

Mirc 3,2- 5,1 vb... sürümleri, scriptler ve messenger programları yahoo messenger, hotmail messenger vb.. programlar ve siteler. Mirc programlarında ve web sitelerinde chat'a bağlanmak için bir nick belirtmeniz gerekmektedir. Ve birde server gereklidir. Bu server'ler sitelerde ve programlarda bulunur fakat bulunmuyorsa (/server irc. superonline.com 7000) gibi. 7000 numarası ise port numarasıdır.

Bazı önemli chat kanallarını şöyle sıralayabiliriz;

#Zurna,

#Klavye,

#Ayva,

#istanbul vb...

Microsoft chat programı ise tüm Standart windows sürümlerinde bulunmaktadır ve kolay bir şekilde resimli olarak yapabilirsiniz.

CHAT SÖZLÜĞÜ CHAT İÇİN KISAYOL TUŞLARI

1.A/S/L = Adın, yaşın, cinsiyetin

1.Alt+Z = Kullanıcının penceresini kapatır.
2.Male(m) = Erkek

2.Ctrl+C = Kopyalar.

3.Female(f) = Bayan

3.Ctrl+V = Yapıştırır.

4.U = Sen 4.Shift+Mouse sol tuşu basılarak pencereler kapatılır.

5.Nbr = Naber

5.Alt+F4 = Programı kapatır.

6.İİ = İyi

İŞARETLER

7.nrd = Nereden :=) =) :=(:(:P ;=) ;=(:/) :,) :=;) ##====

8.pleaze(pls) = lütfen

9.tşk = Teşekkürler

10.Tbr = Tebrikler

Maillerinizi bekliyorum.

Saidalaca@hotmail.com Akpınar A.Ö.1

ÇAĞIN TEKNOLOJİSİ INTERNET

Mesut ARTAR **e-mail:** martar@petekmail.com Mesutartar@usa.net

30. Sayıdan devam

Sayet ls dinamik `lib'leri kullaniyorsa bazi .so'lari kopyalamak, /dev/zero'yu yaratmak gerekebilir.incoming/ ve ub/incoming/ getirdigi bazi tehlikeler var: calinti yazilimlarin degis tokus alani olabilir, ve sorumsuz bazi kisiler anon-ftp'nin oldugu disk parcasini doldurup sistemi cokertebilir.

Isletim sistemiyle gelen ftpd anon-ftpd icin pek uygun degildir: log, kullanici sayisini, saatleri sinirlamak gibi. En az 4-5 tane anon ftp yazilimi var. Bunlarin en yaygini Washington University at St. Louis tarafinda gelistirilen wu-ftpd'dir. Bu yazilim ayrica istek uzerine *Dir/ Dir.tar, *Dir/ Dir.tar.gz, *Dir/ Dir.tar.Z, *Dir/ Dir.zip *File File.Z, *File File.gz, *File.Z File.gz donusumlerini yapabilir. Burada `A B 'nin anlami arsivde A nesnesi var iken siz B nesnesini isteyebilirsiniz ve sunucu makina gerekli donusumu yaparak istemci makinaya iletir demektir. Bu donusumler config/ftpconversions dosyasinda belirtilir. Gerekli gzip, compress, tar, zip gibi programlar tp/bin'de tutulur.

Arsivleri quote site index Key-word seklinde bir komutla adinda `Key-word'i iceren nesneleri aratmak mumkundur. Arsive yeni konan nesneleri dizin temelinde uye olan kullanicilara belirili araliklarla gonderen notifier programlari vardir. Bir arsivi bir baskasinin tam yada kismi kopyasi yapmaya yonelik mirror programlari vardir. Bunlarin hemen hepsi crontab'den calisir.

Ftp'yi daha kolay bir sekilde yapabilmek icin yazilmis programlar arasinda `ftptool, batchftp, xftp, xtp, getit, xgetit, ncftp' sayilabilir. Daha sonra da belirtecegimiz gibi ftp islemini xarchie, xnetlib, alex, prespero, gopher, wais, ve www `client'lariyla yapabilirsiniz. Ama, en basit ftp'nin de tum bu yazilimlar arasinda yeri vardir. Ornegin en son konan nesneleri aramak ve almak istediginiz zaman. Universitelerimizde arsivler kurulmakta ve onemli `mirror' mekanizmalari da calismaktadir.

Uzaktan Kullanim

Telnet (ya da Remote Login), gene Internet uzerindeki iki makinenin, marka ve isletim sisteminden bagimsiz olarak birindeki bir kullaniciya ikincide calisma olanagi saglayan bir emulasyon programidir. Her makine/isletim ortaminda calisan uygulama programi vardir.

VM/CMS'e baglanmak icin 3270 ve 3179 ve bunlarin X surumleri vardir. Telnet hesabiniz olan baska bir makinede calismaniza olanak verir. Yine sunucu/istemci ya da deamon/client turu bir baglanti sozkonusudur. Rlogin ve Telnet birbirine benzer olmakla birlikte farkliliklar gosterirler. Bir Unix sisteminde bir makinadan otekine rlogin komutuyla kullanici adi ve sifre vermeden girebilirsiniz. Ote yandan, Telnet'le bir makinanin belirli bir `port'una baglanabilirsiniz. Bu yolla mail gonderebilirsiniz, veya bazi seyleri `test' edebilirsiniz. telnet info.bilkent.edu.tr 2000 komutu size Bilkent Mail Server'ini etkilesimli kullanim olanagi vermektedir. Bu sekilde kullanicilara `login' yapmadan sinirli bir sekilde belirli programlara kullanim hakki veriyorsunuz. `motd'yi vs kullanici gormuyor. Bu tip erisim inetd kanaliyla olmaktadir.

Herkese Acik Servisler

Bazi servisler herkese aciktir. Kutuphane taramasi, freenet denilen elektronik universiteler, daha sonra anlatacagimiz servislere (gopher, www, wais, netfind, archie, veronica, phonebook), bazi internet oyunlari (`virtual reality') herkesin TELNET kullanarak erisebilecegi servisler. Hytelnet, herkese acik telnet temelli servisleri toplu bir halde sunan, menu temelli bir programdir. Hytelnet'in su anda, pc, mac, amiga, vax/vms ve unix surumleri var.

Devam Edecek

MİZAH BİRAZDA TEBESSÜM

İhsan Said ALACA

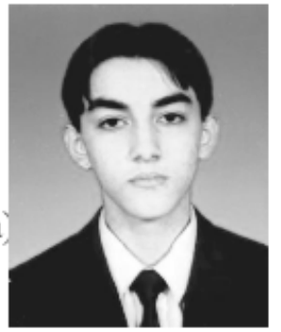

ÖZLÜ SÖZLER Mİ ?

*Edison elektriği buldu ama parasını biz ödüyoruz.
*Ali koşalım demiş "James Da Depar"
*Man can I ten One ill in then man can all do.(tercümesi bi daha ki sayıya)
*Radyonun pili bitmiş, anteni pire.

Öğretmenlerin Adresleri

*Beden Öğr: Jimlastik Mah.Şınav Sok.Mekik Apt.No: Basketbol/Futbol
*Resim Öğr: Palet Mah.Şövalye sok.Mürekkep Apt:No:75-50/35-50 (Devamı diğer sayıya)

Öğrenci Sözlüğü

*Kopya:Günden güne ilerleyenbilim dalı. *Nöbetçi Öğretmen:Kol gezen devriye

(Devamı diğer sayıya)

FIKRALAR

Uçak ve Kuş:

Oğuz uçaklar hakkında yaptığı ödevini sınıfta okuyordu."Asrımızda kuşların yaptığı herşeyi uçaklarda yapabilmekte."

Arka sıralarda oturan Üsame:

"Acaba kuşalr gibi telefontellerine konup,uyuklayabilirler mi?

Haksızlık:

Okuda kavga eden iki çocuğa hoca ceza verir: "İkinizde adınızı 100'er defa yazacaksınız."

Öğrencilerden biri itiraz eder:

'Ama hocam bu haksızlık, onun adı Ali benim adım Oğuzhan."

Tarih Tekerrürden İbarettir:

Babacığım sen bana hep tarihten sıfır aldığını söylerdin ya!" "Evet ama neden sordun ?'

"Hiiiç!... Yalnızca tarihin tekrardan ibaret olduğuna inanmaya başladım da..."

Dannnnnnn

Bir Türk İngilize sormuş:
-İngilizce de ağaç nasıl söylenir ?
-Dan.
-Ya iki ağaç ?
-Dani dan.
-Peki orman ?
-Dandini Dandini dan dan dan ...

Fıkralarınızı bekliyorum saidalaca@hotmail.com

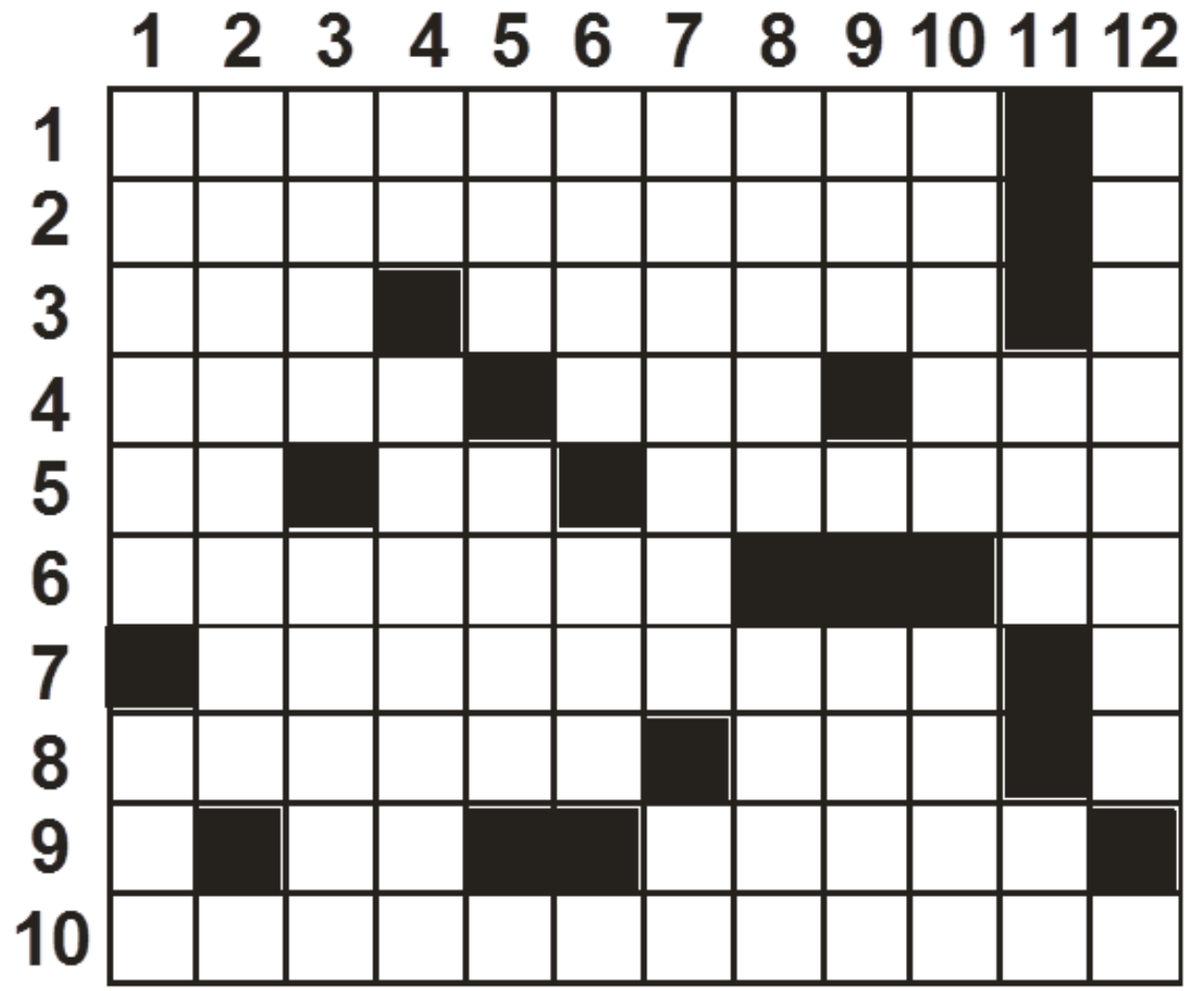

Hazırlayan Erdal ODABAŞ

SOLDAN SAĞA: 1- İlimiz sınırları içinde yer alan bir Hitit yerleşim merkezi 2- Divan edebiyatında ramazan ayını konu alan şiir 3-Halk arasında büyük erkek kardeş-Bazı musiki aletlerinde ses çıkaran kiriş 4- 4- Divani yazının el yazısı olarak geliştirilimiş hali-apansız,birdenbire-ilavesi anlamlı kelime 5- Yüz metre karelik alan ölçüsü-Lantanın simgesi-Oturma,eğleşme 6-İki sözün birbirine uymaması,bir birinin zıddı olması-Milattan öncesinin kısa yazılışı 7- Numara verme cihazı 8- Yırtıcı bir avkuşu-İki nesne arasındaki boşluk 9-Angola'nın plaka işareti -Efsaneye göre Türk'lere Ergenokon'dan yol gösteren dişi kurt 10-Orta Amerika'da Panama kıstağında Atlas ve Pasifik okyanuslarını birbirine bağlayan kanal.

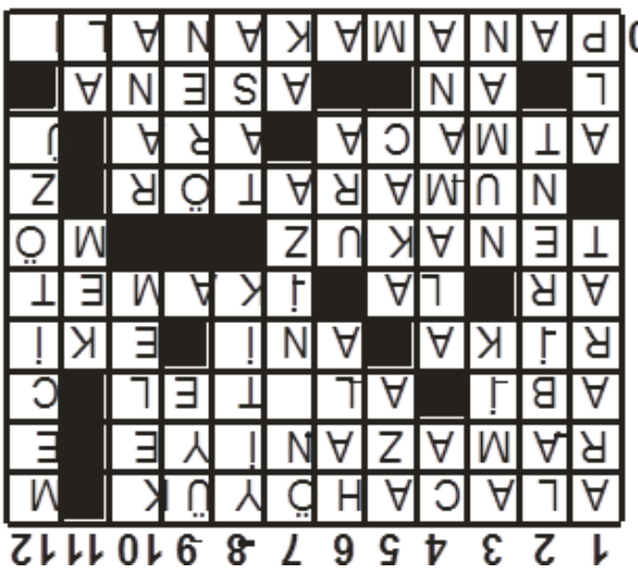

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1-Ağrı Dağının eski adı -Yiğit,kahraman kişi 2-Dar,dolambaçlıve karışık yol 3- Güneyde bir ovamız - İmam-ı Azam'ın adı 4-Kalsiyum'un simgesi - Odun ve yük taşımada kullanılan bir kayık 5-Köy ihtiyar heyeti üyesi-(Tersi) Çalım,gösteriş 6-Babanın kız kardeşi-Kun'an kelimesinin ortası 7-Arkanın zıddı -Ağız kavgası-Temiz,pak 8-Kaybolmuş eşya-Gam,keder 9-Organ,aza-Eski bir yerleşme merkezinin yıkılmış kalıntısı 10- Lahanaya yöremizde verilen isim-İyi,güzel 11-Kötü,çirkin-Entrika,desise12-İlimizinbir ilçesi

ÇORUMLU MANİLER

Eşref ERTEKİN

30. Sayıdan devam

Benim derdimi bilmez
Gözüm yaşı silinmez
Kalbim matemle dolu
Yarde düşünüp bilmez.

Beyaz giyme tanırlar
Seni yosma sanırlar
Benim talihim yoktur
Sonra elimden alırlar.

Beyaz giyme üşürsün
Gözellikte meşhursun
Bir acayip huyun var
Yad dille konuşursun.

Bıldırcının sarkarım
Sallanmaya korkarım
Yar kapıdan girince
Ölmüş olsam kalkarım.

Bir ay doğdu Batum'dan
Selam geldi hatundan
Yavrum bir şeftali ver
Kırkma kekil altından.

Bir ay doğdu gidiyo
Bülbül fiğan ediyo
Öpersen işte gerdan
Eller sana ne diyo.

Bir ay doğdu kenarsız
Gezilmiyor fenersiz
İki karpuz bir elde
Gezilir mi imansız.

Bir beyaz
Bir kırmızı bir beyaz
Açılıyor güller bu yaz
Sen dodur ben içeyim
Bir kırmızı bir beyaz
Arzum aldım esmerden
Saramadım bir beyaz.

Bir dalda beş on elma
Birin al birin alma
İlahi Kadir Mevlam
Canım al eşim alma.

Bir dalda iki ceviz
Aramız derya deniz
Yari gördüğüm yerde
Ne bed kalır ne beniz.

Bir dalda iki kiraz
Biri al biri beyaz İlahi
Kadir Mevlam
Gözeli gözele yaz.

Bir daş attım denize
Dalgası vurdu yüze
Selam söylen Tiflis'e
Kızını versin bize.

Bir daş attım dereye
Kız geldi pencereye
Kız Allah'ı seversen
Beni al içeriye.

Bir kuş geldi Sarin'den
Selam geldi yarimden
Kanadın yere vurdu
Benim ahi zarimden.

Bir kürküm var samurdan
Gönül geçmez umurdan
Dünyada hangi kuştur
Pençesi var demirden.

Bir leğen dolu pekmez
Derdimi dağlar çekmez
Lokman hekim el vursa
Yareme melhem olmaz.

Bir leğen dolu peynir
Yüreğim yanar göynür
Yüreğim yana yana
Bir gün olur söyünür.

Bir sen söyle bir de ben
Şeker ezdim dilde ben
Senden evvel ölürsem
Nasıl yatam sinde ben

Bir su içtim testiden
Ale gözü meseden
Mısıra sultan olsun
Seni bana dost eden.

Bir taş attım duvara
Gelin indi pınara
Kömür gözün sevdiğim
Hani bana cıgara.

Bir topum var sırmalı
Atıb yere vurmalı
Bir ikrarın üstüne
Ölenecek durmalı.

Bir vay ile iki ay
Yine belirdi ay
Yari bana verseler
Altmış gece altmış ay.

Bir yüzden
Sanma elli bir yüzden
Zalimi hakka bırak
Elbet bulur bu yüzden
Ağaya bergüzardan
Alsa buse bu yüzden.

Birinden
Geçti gönül birinden
Avuçlar ceran için
Daim çıkmaz bir inden
Cihandan ahım aldım
Alamadım birinden.

Boyun uzun el yetmez
Seydan serimden gitmez
Bu gözler seni gördü
Gayrisin kabul etmez.

Bu beni arif etti
İnletti zayıf etti
Bu dert böyle giderse
Başacak hayıf etti.

Bu can başına kurban
Cümle işine kurban
Yalınız başa değil
Kara kaşına kurban.

Bu dağlar ulu dağlar
Çevresi sulu dağlar
İsterim yare gidem
Bağlaman yolu dağlar.

Bu dağlar yaman dağlar
Çevresi duman dağlar
İsterem yare gidem
Yol verin aman dağlar.

Bu dert beni ağlatır
Yarama tuz bağlatır
Benden ayrı düşünün
Ciğerimi dağlatır.

Devam Edecek

BAŞKA BİR DOKTOR Mahmut Selim GÜRSEL

Koşarak yetiştiği otobüse soluk soluğa binmişti. Etrafına baktı,arka sıralarda bir boş yer bulunduğunu gördü. Biletini alarak oraya tutunarak yürüdü. Otobüs ani bir fren yapınca dengesini kaybederek önünde bulunan sıraya savruldu. Kendisini çok güzel bir genç kızın kucağında buldu. Toparlanmaya çalıştıysa da beceremedi. Bir daha denedi olmuyordu. Ne olmuştu kendisini toparlamaya çalıştı,etrafına yardım dileyen gözlerle baktı,sesini yükselterek yardım istemeyi denedi olmadı. Kucağına düştüğü genç kız onu yavaşça kaldırmaya çalıştıysa da beceremedi. Kucağına düşen ne de olsa bir genç delikanlı idi. Gücü yetip delikanlıyı sağ tarafına itemedi. Bu sırada genç kız kendinden geçti bayıldı. Dengesini kaybederek düşen genç erkek,kıpırdamak istiyor kıpırdayamıyor, sesini çıkartmak istiyor sesi çıkmıyordu. Durum diğer yolcular tarafından otobüs şoförüne bildirildi. Şoför otobüsü kenara çekerek baygın ve kıpırdayamayan gence baktı ve cep telefonu ile durumu,polise bildirdi.

Bir müddet gelen polis ekibi hemen bir ambulans istediler. Gelen ambulansa iki genci itina ile koydular ve otobüs yoluna devam etti.

Bu bir olaydı. Bu bir günlük kaza idi. Otobüste bulunan hiç kimse bu olayla fazla ilgilenmedi. Sonucu ne oldu diye de düşünmedi.

Gerçekten böyle mi olmalıydı ? İki kişi bir olaydan dolayı gözleri önünde teknik olmayan bir hareketle yapılan bir fren ile yaralanmışlardı. İnsanlık cidden ölmüş müydü ? İnsanlık duyguları niçin bu kadar körelmişti ? Bu gençlerden büyük olanlar acaba bu çocuklardan birisi kendi çocuğu olarak bu gençleri görse idi tepkileri aynen böyle mi olacaktı ? Bu gençlerden küçük olan otobüs yolcuları acaba bu gençlerden birisinin ablası veyahut ağabeyi olsaydı aynı davranışı gösterecekler miydi ?

Gençleri alan ambulans hızla hastaneye girdi,acil servise yanaştı. Yaralıları alarak içeriye götürdüler. İki genç sedyelerde cansız gibi yatıyorlardı. Acil serviste ilgili hiç kimse yok gibiydi. Aradan on dakika geçtikten sonra hastanenin görevli polisi ifade almak için sedyelerin yanın geldi. Geçlere adlarını soracaktı,ikisinden de ses seda gelmiyor,ikisi de sanki ölmüş gibi yatıyorlardı. Baktı olmayacak,nöbetçi doktorların odasına girdi. Odada 30-35 yaşlarında biri bayan 4 doktor oturmuş,TV seyrederek çaylarını yudumluyorlardı. Giren Polis Memuruna şöyle bir baktılar. Hiç birisi hayırdır memur bey demediler. Polis dayanamadı. Gelen iki gence bakmalarını söyledi. Doktorlardan bayan olanı "Hangi gençler ?" deme zahmetinde bulundu. Öbür doktor sanki süfli bir işmiş gibi polis memuruna tamam gelir bakarız dedi. Aradan bir on dakika daha geçmiş,getirilen genç kız kendisine gelerek kalkmış ve oradan yürüyerek uzaklaşmıştı. Diğer genç ise olanları görmüş fakat geçirdiği şoktan dolayı konuşamamıştı.

Aradan birkaç dakika daha geçmiş, doktorlardan bir tanesi hastalara bakmaya gelmişti. Sedyede yatan gence şöyle bir bakmış,adını sormuş cevap alamayınca, nabzına bakmış,elini yukarıdan aşağıya bırakmış tepki alamamış,başını sallayarak dolaba yönelmiş,bir ağrı kesici alarak sedyede yatan gence yapmış ve zile basarak bunu bir yatağa yatırın emri vererek yine odasına geçmişti. Polis memuru genlerin bulunduğu koridora gelince sedyeleri görememiş, müdahale odasına yönelmiş hastaları orada da bulamamıştı. Koşarak doktorların odasına yönelmiş ve içeriye girmiş hastaları sormuştu. Aldığı cevap ile polis daha çok şaşırmıştı. Getirilen iki hasta değil bir erkek hasta olduğunu,ona da bir ağrı kesici yaparak acilin erkekler koğuşuna yolladığını müdahale eden doktor söylemişti. Polis memuru odadan hışımla çıkarak erkekler acil koğuşuna yöneldi. Koğuşa girdi,odada bir yatakta yatmakta olan gence doğru yürüdü. Gence doğru eğildi,genç erkek nefes almıyordu. Gözlerini sabit bir noktaya dikmiş hareketsiz yatıyordu. Polis memuru gencin nabzına baktı,atmıyordu. Eğilerek nefesini dinledi nefes almıyordu. Koğuştan çıkarak doktorların odasına yöneldi. Kendisine gence baktım diyen doktorun yanına giderek,hastanın her halde öldüğünü söyledi. Doktor kendi kendine konuşarak ayağa kalktı,polisin arkası sıra koğuşa girdi. Şöyle lalettayin hastanın nabzını yokladı. Polis memuruna dönerek "evet haklısın ölmüş" dedi.

SU HIRSIZLARI Bekir Baki AKSU

30. Sayıdan Devam

İki silahlı Tekin bağlarının arasındaki tepeleri tutmuştu.

Herhangi bir tehlikede vereceklerdi işaretlerini.

Gökyüzü ara ara bulutluydu. Bağlar içinde öten böcekler harman mevsiminin geldiğini duyuruyordu etrafa. Kuru çayırların üzerindeki ateş böcekleri de yeminlilere ışık tutuyordu. Çalıların koyu karanlıklarına saklana saklana önceden tarif edilen bağlara daldılar. Bu bağlar meyve yüklü ağaçlarla doluydu. Tekin'den çıkan bir değirmenlik suile bu bağlar bolca sulanmış olduğundan bütün meyvelerhem dolgun,hem olgundu.

Elmalar,armutlar,şeker torbalarıyla yakın bağlara aktarıldı. Sonra da portakal sepetleriyle toplanılan üzümler,yine yeminlilerin bağlarındaki üzüm sepetlerine boşaltıldı.

Ertesi gün kendi bağlarından toplanmış gibi şehre götürülerek ucuz pahalı satıldı pazarda. Alınan paralar,çete muavinlerine teslim edilmiş olduğundan reise verilmek üzere hesap defterine kaydedildi.

Üçüncü baskının ne zaman yapılacağını bildirmeyen Paytak; yardımcılarına şunları söyledi:

<<Hey aziz dostlarım !>> dedi.<<Bu gençleri fazla sıkıştırmaya gelmez. Başımıza bela olurlar sonra. Onun için,üçüncü darbeyi biz vuralım. Tahmin ediyorum,bu sefer suyumuzu akıtırlar gibi geliyor bana>>

Çapraz,Gödek,Kambur bütün dikkatleriyle Paytak'ın gözünün içine baktılar. Bir an korkar gibi oldular. Sonra da:

<<Hazırız reis>> dediler.

Paytak kirli dişlerini göstererek kıs kıs güldü. Birden suratı ciddileşerek:

<<Ahbaplar>> dedi. <<Beni tanıdınız sanıyorum. Benim yaptığım planlar hep kafamda durur. Onun için tatbik edeceğim bir planı bir ben,bir de Allah bilir. Ondan sonra da,siz bilirsiniz. Şimdi kulübeye gidelim de sabaha kadar rahat uyuyalım,sabahleyin şafakta birlikte kalkacağız>>

Çapraz'la,Kambur birbirlerine bakıştılar:

<<Ulan reis,senin ne mel olduğunu anlayamadık>> dediler.

Paytak'ta:

<<Anlayamazbınız,askerde onbaşım da benim ne mal olduğumu anlayamadı>> dedi.

Neşeli kahkahalar atarak epeyce gülüştüler. Kulübenin kapısını arkasından sürgüleyip uykuya daldılar.

Yaz gecesinde uykular tatlı oluyordu. Yıldızların ışığı altında yeryüzü sapsarıydı. Arasıra baykuşların sesi kuru ağaç dallarından geliyordu. Gündüzün sıcak toprak ve taşları iyice ısıtmış olduğundan,gece yarısına doğru çıkan poyraz,insanın yüzünü alev,alev yakıyordu. Poyrazın kesildiği zamanlarda,sesi bu mevsimde nadir duyulan birçok küçük kuşlar,yabani sesler çıkarıyorlardı. Zühre yıldız,yavaş yavaş sabahın yaklaştığını işaret ediyordu.

Paytak kulübenin damına çıkarak,Tekin'in tarlalarına doğru uzun uzun baktı. Uzaklardan bir kağnı gıcırtısının geldiğini duydu. Hemen arkadaşlarının yanına inerek,ocak başında hazırladıkları idare isini boya yaptı. Sonra Çapraz'ı,Kambur'u, Gödelek'i alelacele uyandırıp yüzlerini bu isle boyadı. Elbiselerini de giydirmeyip don gömlek kulübeden dışarı çıkardı.

Boğaç'ta erkekler hep uzun donla,pijama gibi uzun kollu kapıttan yapılmış gömlek giyerlerdi. Bunların üzerindeki don ve gömlekler,karanlıkta mezardan çıkmış hortlakların elbiselerine benziyordu. Hele tüfeklerini sırtlarına takıp da,siyah örtüleri ağızlarına bağlayınca,tam hortlak olmuşlardı bunlar.

Paytak öne düşmesiyle,üç yardımcısı onu takibe koyuldu. Bağların koyu çalılıklarından saklana saklana Tekin'lilerin ilk tarlasına geldiler.

Devamı gelecek sayıda

İsmet ÇENESİZ

SIZI

Sevgiden doğdu şiirlerim. Neşeli.
Mısralarda kokan,kalbimin ateşi.
Yazdıklarım içimin bir aynası
Kalbimdeki sızı anlımın yazısı mı ?

Takadım kesildi,dizlerim beni taşımıyor.
Gidem,dedim Azrail beni götürmüyor.
Yıldızlar kavuşunca ay,
Hamur tutmuyor maya,
Günleri say da,saya.
Hasret bitmiyor NİYE ?

SENSİZ YAZ

Her kışıh baharı,
Her gecenin sabahı,
Yağmurun ardı güneş,
Çoğu zaman hemencik doğar
Bazen uzar da uzar...
Bir gece,bir gündüz
Bir yaz,bir kış.
Çatlattı dudaklarımı kış.

Ağarttı saçlarımı sensiz yaz,
Bedenim dar geldi
Kocamış canıma
Beynim sığmıyor
Kocaman başıma
Vücudum ağır geliyor ayaklarıma
Ağzım dar geldi dişlerime
Bir iki söktürdüm
Kan revan içinde.

UMUT DAĞIN ARDINDA

Umut Kösedağın ardında
Umut ayaklarımın dibinde
Umut yıldızların ötesinde
Umut gözlerimin içinde

Umut çoban çeşmesi gibi akar da akar
Mutluluk umutla başlar
Çocuk gibi doğar,büyür,
Bir dev olur yüreğimde.

USLANMAZ GÖNLÜME

Ferman sende
Derman sende
Ne olur,bir selam gönder de
Deli oldum. Gel beni uslandır.

Hayallerim kor oldu
Ümitlerim kül oldu
Yetti artık,tükendim...
Selam vermekte parayla değil ya.

Canım ceviz kabuğu içinde
Aklım üst oturakta
Deli oluyorum,bunu bil
Gel de oku,üfle.

Kar yağıyor tepelere
Yanan yürek neden bende ?
Gece,gündüz aklım sende
Deli oldum,gel de beni usandır.

CEYLAN GÖZLÜM

Gözlerin sürmeli gibi
Kaşların yay,
Saçların ipek
Ve kalbin pırlanta gibi.

Sevmeğe kıyamadım
Baktım,baktım doyamadım.
Bağırdım duyuramadım.
Gözlerin kör,kulağım sağır gibi.

Un idim,hamur oldum.
Piştim çörek...
Kavruldum,savruldum.
Tavada kavrulmuş kahve gibi.

Mesut ARTAR

DaĞ RÜZGARI

Kaderde senden ayrı düşmekte varmış
Doğrusu bunu hiç düşünmemiştim
Seni tanımadan
Hele seni böyle deli divane sevmeden önce
Yalnızlık güzeldir diyordum
Al başını kaç bu şehirden
Ufukta bir çizgi gibi gördüğün dağlara
Rüzgarın iyot kokularının karıştığı denizlere git
Git gidebildiğin yere diyordum
Oysaki senden kaçılmazmış
Bilmiyordum!

Yine de dayanmaya çalışıyorum işte
Bir kır çiçeği koparıyorum gözlerine benzeyen
Geçen bulutlara sesleniyorum ellerin diye
Rüzgar güzel bir koku getirmişse
Saçlarını okşayıp getirmiştir diye avunuyorum
Yaşamak seninle bir başka zamanı
Bir başka zamanda seni yaşamak
Her şeyden önce sen
Elbette sen,
Mutlaka sen!

İster uzakta ol, ister yanı başımda dur
Sen ol yeter ki bu zaman içinde
Ben olmasam da olur
Seni bir yumağa sarıyorum yıllardır bitmiyorsun
Çaresizliğim gün gibi aşikar
Su olup çeşmelerden akan güzelliğin
İnceliğin ışık ışık yüzüme vuran
Sen güneş kadar sıcak
Tabiat kadar gerçek
Sen bahçelerde çiçek açtıran
Sudan havadan güneçten yüce varlık
Sen o tek sevgi içimde sen
Görebildiğim o tek aydınlık
Bir nefeste benim için al
Havasızlıktan öldürme beni
Bulutlara yıldızlara benim için bak
Susadım diyorsan bir yudum su içmelisin
Ben yorulduysam sen oturmalısın
Ellerim sevilmek istiyor
Saçlarım okşanmak
Dudaklarım öpülmek istiyor
Anlamalısın
Ağaçların yeşilliği kalmadı,
Gökyüzünün mavisi yok.
Kim bu çaresiz adam,
Bu kıpkırmızı gözler kimin
Kaç gecedir uykusu yok
Gündüzü yok, gecesi yok, yok, yok, yok .....
Anladım.
Sensiz yaşamanın dünyada imkanı yok
Beni bunca saracak ne vardı
Kanıma girecek
Göz bebeklerime oturacak
Bir senfoni gibi kulaklarımdan eksilmeyecek
Ne vardı
Hiç karşıma çıkmasaydın
Bu kör olası gözler görmeseydi seni
Ne vardı
Güzelliğini hiç bilmeseydim
Bir dua gibi bellemeseydim adını
Ne vardı bütün gece
Gözlerini tavana dikerek
Seni düşünmeseydim...

HİÇ SEVMİYORUM SENİ

Hiç sevmiyorum seni,
Gözlerinin güzelliği
Bakışlarının vuruculuğundan da bana ne
Ben sevmiyorum ki seni
Kim demiş geceleri uyuyamıyorum diye
Bal gibide uyuyorum işte
Hem sabah karşı uyumam
Her sebepten olabilir
Senden olduğunu nerden biliyorsun
Hiç sevmiyorum ki seni
Midemdeki acıda sitresten
Hem seni sevsem yanaklarına gül takıp
Sana şiir yazmaz mıydım
Hiç sevmiyorum seni
Hem öyle olsa seni kıskanmaz mıydım
Yeryüzünde bir sürü erkek var seni onlardan sakınmaz mıydım
Hiç sevmiyorum ki seni
Dünyanın en güzel kızı olabilirsin
Hatta Kerem'in Aslı'sından bile ama dedim ya;
Hiç sevmiyorum seni
Hiç sevmiyorum seni
İstersen bağıra bağıra söylerim
Ama yalnızca sana
Çünkü ben yalnızca seni sevmiyorum....

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 32

Yıl: 4 Sayı:32

ÇORUMLU 2000

ISSN 1301-9945

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

ÇÜRSEL YAYINEVİ

Fiyatı KDV Dahil 1.500.000 Tl.

BÜYÜK OLMAK İÇİN HİÇ KİMSEYE İLTİFAT ETMEYECEKSİN, HİÇ KİMSEYİ ALDATMAYACAKSIN.

ÜLKE İÇİN GERÇEK AMAÇ NE İSE ONU GÖRECEK, O HEDEFE YÜRÜYECEKSİN.

HERKES SENİN ALEYHİNDE BULUNACAKTIR, HERKES SENİ YOLUNDAN ÇEVRİRMEYE ÇALIŞACAKTIR FAKAT SEN BUNA KARŞI DİRENECEKSİN. ÖNÜNE SONSUZ ENGELLERDE YIĞACAKLARDIR.

KENDİNİ BÜYÜK DEĞİL KÜÇÜK, ZAYIF, ARAÇSIZ, HİÇ SAYARAK, KİMSEDEN YARDIM GELMEYECEĞİNE İNANARAK BU ENGELLERİ AŞACAKSIN.

BUNDAN SONRA DA SANA BÜYÜK DERLERSE... BUNU SÖYLEYENLERE GÜLECEKSİN.

K. Atatürk

http://corumlu2000.com

corumlu2000@yahoo.com

MÜBAREK RAMAZAN AYINIZ KUTLU ve BEREKETLİ OLSUN

ISSN 1301 - 9945

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR,TARİH,SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Yıl :Kasım 2001 **Gürsel YAYINEVİ** Sayı 32

SAHİBİ VE MESUL MÜDÜRÜ: Mahmut Selim GÜRSEL

İdare ve yazışma adresi Osmancık caddesi Ölçek İş Merkezi 27 / 37 ÇORUM

mail YAZIŞMA ADRESİ: corumlu2000@yahoo.com

SAYFA: http://www.corumlu2000.com/

İş : 0-364-224 89 13 / Ev:221 66 82 Cep: 0-542-362 20 78

Dizgi ve Mijanpaj **Gürsel YAYINEVİ**

İrtibat:

ADANA	Yalçın GÜRSEL	Tel : 0- 532-340 35 17
ANKARA	Abdullah ÖZÜYAĞLI	Tel : 0- 312 340 81 89
ANKARA	İsmet TEZEL	Tel : 0- 312 432 35 94
İSTANBUL	Suavi Hakan TORAMANLI	Tel : 0- 542 345 88 85
İZMİR	Yılmaz GÜRSEL	Tel : 0- 232 373 37 30

Bu Sayıda:

Bekir Baki AKSU.....Su Hırsızları 32. s.
Sait ALACA..... Birazda Tebessüm 29. s.
Selahattin AYDEMİR.....Sosyal Patlama Olmaz 23. s.
Suhibi Ulvi CIRIL.....Büyük ATAM 25. s.
Üzeyr Lokman ÇAYCI.....Öğretmenim - Yarını Şekillendirmek 36. s
İsmet ÇENESİZ.....Ramazan ve Açlık 18. s. Ölüler Diriliyorsa 33. s.
Fikret ÇIPLAK.....İslam Hukukunun Kaynakları 21. s.
Hacer DEMİR.....Yalan Dünya 35. s.
Feray DESTEGÜL.....Gıda Sektöründe Eğitilmiş Eleman eksikliği 17. s.
Abdullah DURMAZ.....Anadolu Otelcilik ve Turizim Meslek Liseeri 15. s.
Ali EMİROĞLU.....Sözü Yerinde Kullanmak 8. .S.
Eşref ERTEKİN.....Çorumlu Maniler 31. s.
Engin ERYAŞAR.....Karikatür 28. s.
Mahmut Selim GÜRSEL.....Yeni Düşüncelerimiz 3. s. Menakıb-ı Koy 4. s. Öğret 14. s. Ramazan Ayı 20. s.
Selma GÜRSEL.....Çorumlu Yemekler 22. s.
Erdal ODABAŞ.....Bulmaca 30. s.
Ulvi ÖĞRETEN.....Çorum Tarih ve Coğrafyası 2. s.
Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ.....Kemik Erimesi 27. s.
Dr. Rıfat PATIR.....Doktorunuz Yanıtlıyor 26. s.
Salim SAVCI..... Türkçemize Sahip Olalım Pes Doğrusu 13. s.
Ekrem SOLAK.....Ormancının Anıları 11. s.
İhsan TOMBUŞ.....Çorum'da Geçen Ömrüm 6.
Raşit YÜCEL.....Fırsatlar 7. s.

Dizin Soyadına göre düzenlenmiştir.

NOT: Dergide yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüş ve yorumlar yazarına aittir. Yazılar, yazarından görüş alınmadan kullanılamaz

Bu sayıya yazı ve reklam vererek katkıda bulunanlara

Gürsel YAYINEVİ teşekkür eder.

Fiyatı: 1.500.000 Tl. Çorum İçin Yıllık 19.000.000 Tl. İl Dışı Yıllık 27.000.000 Tl.

ÇORUM TARİHİ VE COĞRAFYASI

Nazmi TUĞRUL

31 Sayıdan devam

ÇORUM'DA OĞUZ TÜRKLERİ

Çorum civarında Miladdan 32 asır önce ilk yerleşen Ural Altayi akvam bir çok milletlerin istilasına maruz kaldıkları halde hiçbiriyle tesalüb ve ihtilad etmemişlerdir.

Medler ; Turani olduğu gibi onları istihlaf eden <<Farslılar sa>> Medlerin yalnız saraylarına yerleşerek Medyelileri bel?ve temsil etmişlerdir. (*)

Medler'i müteakib Yunanlılar ve arakdan yetişen Romalılar cizye almaktan ileri gidemediler. (**) bu suretle Çorum ; bütün saf ruhuyla bünyelerini ve Turan akvamının adatını muhafaza etdiler. Hıdırlık Camiinin yanındaki türbenin altında mevcut ufak deliğe cenazelerin bırakılması Hitit adat-ı kadimesidir. (***)

Ana'itis mezhebinin kadın rahibleri uzun yakalı kumaşlara bürünürlerdi. Eski zamandan kalma tasvirlerde bu hal bütün açıklığıyla görülür. Bütün mevcudiyeti tamamiyle örtmekte günahların vücuda girmesine mani olacaklarına zahib olurlardı ki;Çorum çarşafları bu eski adeti göstermektedir.

Evliya Çelebi Seyahatnamesinde Çorumlu hanım kadınların uzun yakalı beyaz bornozlara büründüklerini yazıyor. Kutulu çarşaflar yakın zamanda kullanılmakla beraber Ana'itis kadın rahibelerinin izleri bu çarşaflarınbiçiminde görünmektedir.

Eski Türk töresini yaşatan Çorum; Oğuz Türklerinin eski yurdlarına tekrar yerleşmeleri çağlarında garbın Roma'nın bütün şiddetli Kanunlarını tatbik eden Şarki Roma' nın boyunduruğu altında bunalmış bulunuyordu.

Çabuk değişen imparatorlardan ötürü me'murlar me'muriyetlerde kararlı bir halde oturamazlardı. Bu yüzden halk me'murunda ayrıca tahakümüne mukavemet etmek mecburiyetinde kalmışlardı.

Oğuz Türklerinde önce vukub olan Arab istilası ise bura halkı üzerinde hiçbir in kılâb yapmağa muvaffakolamamıştı.

Ulvi ÖĞRETEN

Nazmi TUĞRUL

Vakta ki; Hazreti Muhammed dinini Oğuz Türkleri bir güneş gibi ışıldattılar, o vakit Çorum yeni dini kendi isteği ile karşılayarak diğer kardaşları gibi yeni dinin ezeli ve ebedi muhafızı oldular.

Emevilerin beyaz elbiselerine karşılık Irak'ta kurulan siyah elbiseli Abbasiler Türk gücüne güvenerek saltanatı Bağdad'da yeşertmeğe muvaffak olmuşlardı. Hazreti Peygamber kabilesinden olan Bağdad sultanları Arablardan o kadar bezmişlerdi ki,Arab dilini bile ortadan kaldırmak istiyorlardı. Bu çağlarda ise Fars dili revaçta bulunuyordu.

Türklerden gördüğü iyiliği unutmayan Abbasiler zaman geçtikçe Türklere daha ziyade sokulmuşlar,ordularını daha sonraları hükümet idare düzenini Türklere bırakıvermişlerdi.

Abbasi sultanlarından Mu?tasım'ın annesi Türk'tü,idare işlerini ellerine almağa muvaffak olan İranlılarla yeni yeni idare işlerine giren Türkler birbirlerini çekemezler ve uzlaşamazlardı. Mu?tasım İranlılara itimat etmedi. Tamamiyle Türklerin kılıç ve kalem işlerine güvendi. Abbasi saltanatının kuruluşuna kadar Orta Asyanın isteblerinde Çinlile-re askerlik etmekle geçinen Türkler,Abbasilere askerlik yapmayı daha karlı buldular. Bu-rada hem servet bulacaklar ve hem de hiç sevmedikleri İranlılardan intikam alacaklardı.

İranlıların Şiiliğe olan rağbetlerine karşılık,Türkler de Hanefi Mezhebi daha fazla bir alaka uyandırıyordu. Devam Edecek

---

(*) Türk Tarihi M. Şemseddin Bey,1. Kitab, sayfa 95

(**) Miladdan 533 sene evvel Amasya İran'a tabi bir eyalet olub Sevinc Han Amasya hükümetinde devamile oğlu İmas Han I. Dârâ'ya damad olmuştur. Amasya tarihi, cilt 2,sayfa,144

(***) Türbede mevcut oyuk,93 seferini müteakib hükümferma kıtlık dolayısıyla açıldığı rivayet edilmekte ise de buranın pek eski zamandan kalma olduğu Suheyb Hazretlerinin gittiği Cennet yolundan gitmek için zengin cenazelerinin de o delikten bırakılmasıyla anlaşılır

YENİ DÜŞÜNCELERİMİZ

Mahmut Selim GÜRSEL

Geçen sayımızda sizlere: "Yapacağımız yenilikleri ve uygulamaları bildireceğimizi söylemiştim"

Nedir bu yenilikler derseniz ? Bunları kısaca şöyle sıralayabilirim.

Bildiğiniz gibi;bu projelerimizi gerçekleştirmek sadece benim yapacağım bir iş değildir. Bu projelerin gerçekleşmesi için;sizlerinde ellerini taşın altına koyması gerekecektir.

1. Yazar arkadaşlarımızın pek çoğu emekli. Bazen kendi özgür fikirleri ile beraber olmalarına rağmen,bulundukları ortamın veya tarafın davulunu çalmaya mecbur kalıyorlar. Yani bazen kendilerini Çorumlu olarak göremiyorlar. Bu nedenle;beni tanıyan yazar arkadaşlarımın en yenisi 5 yıldır tanıyor. (Geçen sayımızdaki yazımdan hatırlarsınız) Ne için çalıştığımı halen anlayamadıysa, anlayan arkadaşlarımıza sorarlar,onlar da ona anlatırlar. Gelin;Çorumlu olarak dergimin etrafında toplanalım. Büyük bir yer tutalım. Buraya birkaç tane bilgisayar,birkaç masa,biraz sandalye ve mefruşat alalım,dayayalım,döşeyelim. Burada derginin yazılarını hazırlayalım. Yazılarımızı birbirimize danışarak,birlikte oluşturalım. Yaklaşık 60 arkadaşımız,dergimize yazı vermektedir. Derginin sayfaları altında toplandık,birde çatısı altında toplanalım. Ne dersiniz ?

2. Gürsel Yayınevi olarak;üç aylık;yada altı aylık olmak üzere bir şiir antolojisi yayımlayalım. Yeni şiirlerinizi buradan yayımlayalım. Bu antolojiyi Çorumlulara hep birlikte sunalım. Ne dersiniz ?

3- Gürsel Yayınevi olarak;altı ayda bir hikaye antolojimizi hazırlayalım. Çorumlulara hep birlikte sunalım. Ne dersiniz ?

Sizlerin önerilerini de bekliyorum.. Sizler de daha güzel fikirlerle katılarak,yapacaklarımızı birlikte gerçekleştirmemiz kolaylaşacaktır.

Bu sayımızda;herzama olduğu gibi yeni yazarlarımızın katılımı olmaktadır.

Çorumlu 2000 Dergisi olarak ben elimden geleni yapmaktayım.

Derginin artık yazarı,dizgicisi mizanpajcısı olmaktan başka, kalıpçısı, forma katlayıcısı ve mücellitliğini de yapmaya başladım. Neden mi ? Bilmem. Belki siz bilirsiniz de bana söylersiniz ? Ne dersiniz ?

11. Sayımızda sizlere :" **Bu sayı sondan 1 olmasın**" diye seslenmiştik. Evet dergimiz 12 sayıda bitmedi. Elinizde bulunan bu dergiile 32. Sayıya ulaştı.

Ekonomik krize karşı koymaya çalışıyorum. Elimden geldiği kadar direneceğim. Sizlerin katkıları ile dergimiz yürüyecek,yeni atılımlarda bulunacağız. "Bakalım Mevlam neyler. Neylerse güzel eyler"

Sizlerin Mübarek Ramazan ayını kutlar,hayırlı ve bol rızklar dilerim.

Saygılarımla.

صحیفه ٤

که واردیر برمدینه آنده حالا
قزیل ایرمق کنارنده مصفا

نه خوش یردیر اوتر گلیکلر آنده
بیتر کاکیک دخی هم اول مکانده

آنک اسمنه عثمانجق دیمشلر
آهالیسی سیادت کورممشلر

هم ارشاد قیل هم اطعام وطعام ایت
اورانک خلقنی کندوکه رام ایت

اویاندی حجره سی اولمش عطرناک
کوزی روشن دخی قلبی فرحناک

خراساندن چیقوب اولدی روانه
یوله کیردی همان دم عاشقانه

کیدوب اول اودشت کربلایه
زیارت ایتدی جدینی قیلدی کریه

کچوب بغداد طریقیله اوسلطان
واروب بیت شریفه قیلدی ایقان

طوتوب درکاهه یوز ایتدی نیازی
قبول اولدی دعاسی کاروسازی

بتون ارکان حجی قیلدی اتمام
طواف ایتدی کیوب اکنه احرام

علی المرتضا شاه ولایت
آکا آنده قیلوب معنا اشارت

مدینه یه قیلوب آندن توجه
توجه عالمنده اول تنبه

سوروب یوز مصطفانک ایشکنه
تضرع ایلدی اول ماه دینه

MENAKIB-I KOYUN BABA

Mahmut Selim GÜRSEL

Ki vardır bir medine (1) anda hala
KIZILIRMAK kenarında musafaa (2)

Ne hoş yerdir öter keklikler anda
Biter kekik dahi hem ol mekanda

Anın ismine OSMANCIK demişler
Ahalisi siyadet (3)görmemişler

Hem irşad kıl hem it'am (4) ve taam et
Oranın halkını kendine ramet

Uyandı hücresi olmuş ıtr-nak (5)
Gözü ruşen (6) dahi kalbi ferahnak (7)

Horasandan çıkıp oldu revane
Yola girdi hemandem aşıkane

Gidip evvel o deşt-i Kerbela'ya (8)
Ziyaret itti ceddini kıydı girye (9)

Geçip Bağdat tarikiyle o sultan
Varıp Bey-ti Şerife kıldı ikan (10)

Tutup dergaha yüz etti niyazı
Kabul oldu duası kar-u sazı (11)

Bütün erkan-ı haccı kıldı itmam(12)
Tavaf itdi giyüp enine ihram

Aliyyül Murtaza Şah-ı Velayet (13)
Ana anda kılup manen işaret

Medine'ye kılup andan teveccüh
Teveccüh aleminde ol tenbih

Sürüp yüz Mustafa'nın eşiğine
Tazarru (14) eyledi ol mah-ı dine

(1) Şehir,belde (2) Birbirinin boynuna sarılma (3) Seyyidlik,efendilik,beğlik (4) Yemek yedirme,yemek verme (5) Güzel koku (6) Aydınlık,parmak (7) Sevinçli (8) Hz. Hüseyin'in susuzluktan öldüğü yer (9) Ağlama,göz yaşı (10) Bilme,sağlam biliş (11) Becerikli,İş işleyen (12) Tamamlama,Bitirme (13) Hz. Ali R.A (14) Kendini alçaltarak yalvarma .

ÇORUM'DA GEÇEN ÖMRÜM

İhsan TOMBUŞ

Geçen Sayıdan Devam

Bu tekerleme bana o kadar çok tesir ederdi ki "Hakırt"ın sarkıtacağı başını görmemek için odadaki ocaklara ve soba borusu deliklerine bakmaktan bile korkardım.

O zamanki körpe dimağımda,.u tabiat dışı varlıklara o kadar çok yer vermiş olmalıyım ki;bunların her birini hayalimde şekillendirilir ve nerelerde yaşayabileceklerini tahayyül ederdim. Tabii benim küçük dünyam kendi evimizden ibaretti. Bu yaratıklar da ancak evimizin kuytu sayılacak samanlık, tavan arası ve kilerde bulunabilirlerdi. Bu bakımdan evimizin bu bölümlerine,bu yaratıkların karşıma çıkacağı korkusu ile yalnız başıma gitmeye hiç cesaret edemezdim.

Bu korku ruhumun derinliklerine ne kadar çok işlemiş olacak ki;aradan bunca zaman geçmesine rağmen bazı geceler rüyamda evimizin o bölümlerine girdiğimi,oradan kurtulabilmek için çırpındığımı görmekte ve kalbim çarparak uyanıp rahatlamaktaydım. Bunları hatırladıkça o zaman Çorum'daki çocuk yetiştirme ve eğitim sisteminin ne kadar yanlış ve hatalı olduğunu düşünmekten kendimi alamıyorum.

Ana Mektebi

Ana mektebi çocukluk dönemimin aklımda kalan en önemli olaylarından biriydi. Üç yılda başarıyla tamamladığım bu mektebin Filiz,Gonca ve Gül isminde üç sınıfı vardı. Ailemden işittiğime göre daha dört yaşında iken başladığım ana mektebine önceleri gitmemek için direnmişim. Cuma günlerinde ise (o tarihte hafta talili Cuma günleri idi) illa mektebe gideceğim diye tuttururmuşum. Benimle başa çıkamadıkları için beni mektep diye tanıdık bir muallime hanımın evine götürülermiş.

Halbuki ana mektebi hiç de korkulacak ve sevilmeyecek bir okul değildi. Kırmızı önlük,beyaz yaka ve beyaz kemerli kıyafetli talebeleri,"kalfa" dediğimiz okul hademeleri evlerinde toplar,onları öğle yemeklerinin bulunduğu sefertası ile birlikte okula götürülür,akşam üstü de evlerine bırakılırdı. Sınıflarında muallime hanımlar çocuklara öğütler verir,masal ve hikaye anlatır,yapılacak başka bir şey kalmayınca da başlarımızı sıraların üstüne koydurarak bizi uyutmaya çalışırlardı.

Teneffüste "Yağ satarım,bal satarım","Kör ebe" ve "Tavşan kaç" gibi oyunlar oynanırdı. Öğle zamanını kalfaların nezaretinde sefertasları açılır ve evden getirilmiş olan yemekler yenirdi. Çoğu zaman birkaç arkadaş birleşerek "azık olurduk" yani getirdiğimiz yemekleri karıştırarak birlikte yerdik.

Hatırladığım kadarıyla benim çocukluğumda Çorum'da bir orta mektep ve beş tanede ilk mektep vardı. Şimdi ise ilköğretim okulları,liseler,meslek liseleri,Anadolu liseleri,fakülteleri bulunuyor. Eğitim kurumların ulaştığı bu nokta zamanımızdaki gelişmenin boyutlarını göz önüne sermektedir.

Bizim Sıçanlar

Teferruatı ile hatırladığım bu olay aile arasında o kadar çok tekrarlanarak anlatılmıştı ki;büyük bir ihtimalle bu anlatılanlardan aklımda kalanları hatırladığımı zannetmekteyim. Çünkü yaptığımişe bakılırsa o tarihlerde ya üç,ya da en fazla dört yaşımda olmam gerekiyor.

Bir gün sokağa çıktığım zaman sokak kapısının önünde iki tane sıçan ölüsü gördüm. O zamanlar ahşap ve kerpiçten olan evlerimizde sıçanlar cirit atardı ve bunlarla mücadele için her ev bir kedi beslerdi ve kapanlar kurardı. Hemen eve koşup ebeme "Bu sıçanlar bizim mi ?" diye sordum. "Evet bu sabah kapana tutulmuşlar. Firdevs de (hizmetçi kız) sokağa atmış" diye ebem cevap verdi. Bu gün için garip görülen bu olayda şaşılacak bir şey yoktu. Çünkü evimizin bulunduğu sokağa her ne kadar Samsun Caddesi deniyor ise de burası arnavut kaldırımı bile bulunmayan,o zamanlar şose denilen toz,toprak ve çamur içinde bir yoldu. Hizmetçi kız da çöpe atması gereken sıçanları böyle bir sokağa atmakta mahsur görmemiş olacaktı.

Devam edecek

ANADOLU'NUN SİNESİ

Raşit YÜCEL
Gazeteci Yazar

UNUTULMAYAN HATIRALAR

Hayat bu.

Çağları var.

Asırları var.

Yılları var.

Günleri var.

Mehmet Akif Ersoy:

" Bir zamanlar dinimiz varken her şeyimiz vardı" der.

Bu ifade iyi tahlil edilmediği zaman yanlışmanalar hatıra gelebilir.

Dinimiz her zaman vardır.

Kıyamete kadar da devam edeceği de şüphesizdir.

Ancak;burada kastedilen mana,dinin sosyal hayatta ve kalplerde yaşanmasıdır.

Bu hayata yansımıştı.

Bin yıllık Anadolu Tarihinde bunun kazınılmaz izlerine rastlıyoruz.

İşte "Bir zamanlar dinimiz vardı,her şeyimiz vardı" ifadesinin aslında fizyonomisi oldukça yüksektir.

Bir serzenieştir.

Bir hasrettir.

Bir hedeftir.

Ramazanları bu açıdan ele aldığımızda oldukça geniş bir materyal bulabiliriz.

İftarları,

Sahurları,

Teravileri,

Mukabeleleri,

Fakirlerin ihya edilmesi gibi,

Sosyal hayata yansıyan yanları ayrı bir tez konusu olabilir.

Bu temel karakterlerin hayatımızda uzanan yansımaları lezzet kaynağımız, geçmişte yaşayanların günümüze moderniz edilmesi bir mecburiyet oldu.

Erkan EROL

Ama unutamıyoruz.

İçimizi çekerek anlatıyoruz bu duyguları.

Her birimiz yaşına göre.

Dedeler, Nineler,

Amcalar,

Ve teyzelerin iç çekişleri elbette başkadır.

Kerpiç ve iskedos mekanlarda yaşananlar,gözyaşları ile yad edilir.

Sonra ecdadımız hatırlanır.

Nerede benim tozluyollarım.

Taş kaldırımlar.

Cumbalı konaklar.

Tokmaklı kanatlılar.

Pekmez yapılmakta kullanılan şıra oluklarını,

Gıcırdaklı kağnıları,

Çok süslü Konya arabaları unutmayacağız.

Kökümüzü inkar etmeyeceğiz.

Ama özlüyoruz.

Samimi dostlukları,

Karşılıksız sevgileri,

Toprağı özledik.

Bahçeli evleri,

Süt depomuz olan bereketli sarı inekleri.

Merkebimiz vardı ahırda.

Ne markası vardı,nede kaskosu.

Ne kaporta masrafımız vardı,

Ne de egzoz derdi.

Bir zamanlar bunlar vardı.

Şimdi ise bol bol gürültü var.

Elini neye atsan elinde kalıyor.

SÖZÜ YERİNDE KULLANMAK

Dr. Ali EMİROĞLU

"Taşı gediğine koymak" sözü yerinde kullanmak değildir. Biri espridir. Öteki Türkçe'yi iyi bilme sorunudur. Bir profesör için "Türkçe'yi iyi bilmiyor" derin mi ? Denmemesi gerekir ama,olayda meydanda.

Sayın Belediye Başkanımız Arif Ersoy;Belediye Meclisinde kendisini marjinal partilerin eleştirdiğini söyler. Sıfat isminde kıymetlendirir. Eğer bir marjinal partiden söz etseler, üzerimize almaz,işi sükutla geçiştirirdik. Marjinal sıfatı çoğul isimleri kıymetlendiriyor,tavsif ediyor. Belediye Meclisinde üç parti temsil edildiğine göre,Belediye Başkanınca bunun ikisi marjinaldir.

Sözlüğü açıp baktım. Elbette bu söz Fransızca. Bir Fransızca sözlük açtım. Marjinal sözcüğü: "Sayfa kenarında olan (not). İkinci derecede önem taşıyan (Sıradan,basit) .Kıyılarda bulunan. Toplum dışı yaşayan." Anlamlarını ifade ediyor. Toplumca benimsenmemiş anlamında ben yüklüyorum. Görüyorum ki;marjinal sözcüğü ile ifade edilmek istenen anlam ve nosyon o kadarda iç açıcı değil. Buna muhatap olan her şahıs ve bilhassa parti,bunun karşısında sessiz kalamaz. Hele bu partinin itham edene bir ödün zorunluluğu yoksa !

Belediye Meclisinde üç siyasi parti temsil ediliyor. Belediye Başkanını da bizim CHP nin Meclis Üyeleri eleştiriyor. Demek ki;marjinal partilerden biri CHP olacaktır. Marjinal sözcüğü iyi bir anlam taşımadığına göre de,ikinci parti,kendisini de mensup olduğu Fazilet Parti parçaları olmaz. Biz bu ikinci partinin hangisi olduğu üzerinde duruyoruz. Biz,bizi CHP yi söz konusu etmek istiyoruz.

Eskiden beri;siyasi edebiyatımızda "marjinal" olarak vasıflandırılan partiler hangileridir ? Biz eskiyi de bırakıp 1950 Demokratik hayata ciddi olarak geçtiğimizden sonraki partileri eleştireceğiz. CHP nin,hiçbir partiyi bu itham altında tuttuğu pek görülmemiştir. Daha çok Demokrat Parti,CHP yi "Solcu","Moskova Yolcusu","Komünist Parti" olarak nitelemiştir. O kadar ki; muhalefet lideri İsmet Paşa: " Parti münasebetlerinin ve bu ithamların en çok arttığı zamanları için fayda umarsa bazı hatıralarını ortaya koyabiliriz" demişti. O zamanki Cumhurbaşkanımız Rahmetli Celal Bayar ayardı ve meşhur "Yeşil Ordu" üyesi bulunmuştu. CHP yi komünistlikle ithama kalkan demokratların çoğunun "Yeşil Ordu" hakkında bilgileri yoktur.

1962 den sonra;Demokrat Partinin beşinci kalite insanları söz sahibi oldular ve onlarda CHP lileri birer komünist insanlar olarak vasıflandırırlar. İsmet Paşa "Ortanın Solu" dediği an sayın Demirel'in hempaları "Moskova'nın Yolu" terimini siyasi edebiyata kattılar. O zaman bizim liderimiz,şimdi sağ hükümet ve iktidar lideri Ecevit,başı açık komünist vasıflandırıldı. Devlet kuran bir parti,isterse hayalinde olsa Türk Devletini komünist olarak kuramaz mı idi ? Bu beyin ve içindeki zeka fukarası insanlar,bu ince noktaları düşünemezler. Ne Türkçe'yi o kadar iyi bilip telaffuz ederler,nede nosyonları arasındaki farkın farkında olacak kadar kültür birikimleri vardır.

Daha sonra,dünyada eskiden mevcut olan ve marjinal olarak vasıflandırılanlar siyasi partilerden,kafatasçı,ırkçı,şeriatçı,dinci partilerden bizde de kuruldu ve komünist itlam yaşantısına bunlarda katıldılar. Önlerinde resmi bir komünist veya sosyalist parti olmadığı için hızlarını CHP yi hedef alarak kesebildiler. Türkçe'de "dilin kemiği yok" denmez mi ? İşte bunlar o sınıf insanların partileri.

Adıyla ve programıyla tek yaşayan parti CHP dir. Bütün sağ partilerimiz biraz şeriatçı,birazda kafatasçıdırlar. Bunların içinde ileri gidenlerde olmuştur ve halen de varlardır. Şimdi Sayın Belediye Başkanımızın mensubu olduğu parti dizisinin yerini marjinallikten alırsak nereye koyacağız ? Alman eski Başbakanı:" Bu parti dizisinde Refah Partisinin kendi partisiyle kıyaslanmasını,kendi partisi için küfür kabul

"Hıristiyan Demokrat Parti" dir. Bizimkinin,yani Belediye Başkanımızın o zamanlarda mensup olduğu partinin adı önünde "İslâm" sözcüğü olmamasına rağmen,Alman Başbakanı tarafından küfür sözü ile vasıflandırılıyordu. Bu partinin Çorum Belediye Başkanı Prof. Dr. Arif Ersoy da,CHP yi marjinal bir parti ve onun Belediye Meclis Üyelerini de marjinal partinin üyeleri olarak tasvir ediyor. "Yavuz hırsız ev sahibini bastırır" derler. Bana öyle ki;Belediye Başkanının bu ithamı bilinçlidir. Aklı sıra kendisindeki ve partisindeki bazı vasıflardan sıyrılma sevdasındadır. Bunu da CHP yi itham furyasına tutarak kurtulmayı istemiştir. Yanlış olan da budur. CHP yi lekelemek isteyen her şahıs ve parti çarpılmıştır. Bunların ve partilerinin bugün adları ve sanları var mı ? Aynı akıbet sizler içinde geçerli olacaktır.

CHP ye olan düşmanlık,program ve fikir düşmanlığı değil Atatürk ve dolayısıyla Cumhuriyet düşmanlığıdır. Aslında CHP düşmanlarını çarpanda CHP değil,cumhuriyetin kendisidir. Sayın arif Ersoy "Atatürk ve Cumhuriyetle sorunum yok " dese de,Cumhuriyet ve Büyük Atatürk'ü vasıflandıran "Laique" laik sözcüğünü hayatında bir defa telaffuz etmemiştir. Belediye Meclisindeki ithamı da şuuraltındaki birikimin ortaya vuruluşudur. Kendisinden çok daha kıymetli ve kaliteli insanların ithamları CHP yu ortadan kaldırmaya yetmemiştir. Bu yanlış ve fakat alışılmış yolu denemeniz size bir çıkar da sağlamayacak

ÇORUM HALKINA DUYURU !

TÜRK DİABET CEMİYETİ ÇORUM ŞUBESİ

20.07.2001 TARİHİNDEN
BU GÜNE KENDİ BİNASINDA
TEKRAR TÜM ÇORUMLU HEMŞEHRİLERİMİZİN
VE HALKIMIZIN HİZMETİNDEDİR.

HİZMETLERİMİZ:

Açlık Kan Şekeri Tahlili
Tokluk Kan Şekeri Tahlili
İdrarda Glikoz Tahlili
Kollestrol Tahlili
Trigliserit Tahlili
Tansiyon Ölçümü
Enjeksiyon

NOT: Sadece derneğimize üyelerimize değil;
Bütün Diabet hastalarına hizmet vermekteyiz.

ADRES: PİRİBABA ÇAMLIĞ KARŞISI ÇORUM

93 HARBİ

31 sayıda yayınlandı

Böylece Ruslar, Tunca Vadisine giden yolların kavşağını ele geçirmiş ve Balkan geçitlerini tutmuş oluyorlardı. Bunlardan birisi de stratejik önemi çok büyük olan Şipka Geçidi idi. Şipka'ya iki taraftan taarruz edildi. Osmanlı Askerinin kahramanca direnişi bu taarruzları boşa çıkardı. Bununla beraber geçidin er geç düşmesi ve buradaki kuvvetlerin esir olması kaçınılmazdı. Çünkü arada büyük güç farkı vardı. Hulusi Paşa, bunun üzerine teslim olacağını bildirerek Rusları oyaladı. Sonra askerini geçidin yanlarındaki yollardan çıkartıp esir olmaktan kurtardı. Aldandıklarını anlayan Ruslar, hücum ederek geçidi işgal ettiler. Bu sayede Ruslar, Bulgaristan'ı ele geçirmiş oldular. Türklere karşı emsali görülmemiş bir öldürme hareketi başladı. Rus ve Bulgar akıncıları Yeni Zağra ve Eski Zağra dolaylarına kadar olan bölgeyi kan ve ateş içinde bıraktılar. Bu olaylar İstanbul'da çok kötü etkiler uyandırdı. II. Abdülhamit sonunda Redif ve Abdülkerim Paşaları azletti ve savaşın İstanbul'dan idaresinin mümkün olamayacağını kestirerek Tuna Ordusu Komutanlığı'na Mehmet Ali Paşa'yı getirdi. Süleyman Paşa ve Rauf Paşa kuvvetlerini birleştirerek Yeni Zağra ve Eski Zağra'yı ele geçirdiler. Ancak Ruslar, Şipka Geçidi'ni büsbütün takviye ettiklerinden geçit ele geçirilemedi. Ele geçirilseydi muhakkak ki savaşın sonucu da değişirdi.

BALKAN CEPHESİ

Bulgaristan'a giren Rus Kuvvetleri üç kola ayrıldı. Bir kol her ihtimale karşı Ziştovi Bölgesinde bırakıldı. Bir kol Niğbolu'ya, Veliahtın bizzat kumanda ettiği bir kol da Yantra'ya doğru ilerledi. Ziştovi Bölgesinde kalan kuvvetlerin bir kısmı General Gurko komutasında Tırnova'yı zaptetti. Böylece Ruslar, Tunca Vadisine giden yolların kavşağını ele geçirmiş ve Balkan geçitlerini tutmuş oluyorlardı. Bunlardanbirisi de stratejik önemi çok büyük olan Şipka Geçidi idi. Şipka'ya iki taraftan taarruz edildi. Osmanlı Askerinin kahramanca direnişi bu taarruzları boşa çıkardı. Bununla beraber geçidin er geç düşmesi ve buradaki kuvvetlerin esir olması kaçınılmazdı. Çünkü arada büyük güç farkı vardı. Hulusi Paşa, bunun üzerine teslim olacağını bildirerek Rusları oyaladı. Sonra askerini geçidin yanlarındaki yollardan çıkartıp esir olmaktan kurtardı. Aldandıklarını anlayan Ruslar, hücum ederek geçidi işgal ettiler. Bu sayede Ruslar, Bulgaristan'ı ele geçirmiş oldular. Türklere karşı emsali görülmemiş bir öldürme hareketi başladı. Rus ve Bulgar akıncıları Yeni Zağra ve Eski Zağra dolaylarına kadar olan bölgeyi kan ve ateş içinde bıraktılar. Bu olaylar İstanbul'da çok kötü etkiler uyandırdı. II. Abdülhamit sonunda Redif ve Abdülkerim Paşaları azletti ve savaşın İstanbul'dan idaresinin mümkün olamayacağını kestirerek Tuna Ordusu Komutanlığı'na Mehmet Ali Paşayı getirdi. Süleyman Paşa ve Rauf Paşa kuvvetlerini birleştirerek Yeni Zağra ve Eski Zağra'yı ele geçirdiler. Ancak Ruslar, Şipka Geçidi'ni büsbütün takviye ettiklerinden geçit ele geçirilemedi. Ele geçirilseydi muhakkak ki savaşın sonucu da değişirdi.

PLEVNE SAVUNMASI

Ruslar için önlerinde tek engel olarak Plevne vardı. 3 Eylül de saldırmışlar ancak Osman Paşa'nın dayanması sonucu ilerleyememişlerdi. Rusların İstanbul'a istedikleri gibi inemeyip Plevne'de oyalanmaları Rus Ordusunda yılgınlık ve ümitsizliğe yol açmıştı. Nihayet 19 Temmuz sabahı düşman üç koldan Plevne'ye saldırdı. Taarruz için açtığı ateş askerden ziyade kasaba halkına zarar vermişti. Plevne, Batı Bulgaristan ve Balkan geçitlerine giden yolların kavşak noktası idi. Bu yüzden Ruslar buraya çok önem verdiler. Osman Paşa topçu ateşine 2 saat kadar karşılık verdikten sonra ateşi kesti.

Devam EDECEK

Mailto:3404@hho.edu.tr mailto:1522@hho.edu.tr

ORMANCININ ANILARI

Ekrem SOLAK

Merhum orman bölge şefim Kemal Uysal'dan bahsetmek istiyorum: Kemal Uysal'ı Çorum bilir,tanır. Benim kadar kişiliğini,dürüstlüğü yanında görev yapmayanlar bilemez. Ben dört sene Orman Muhafaza Memuru olarak çalıştım.

Kemal Uysal Çorum eşrafından Mazlumoğlu Hamdi Ağanın torunu ve eski öğretmenlerden Hilmi Uysal'ın oğludur. 1941 yılında Bursa Orman Okulundan mezun olduktan sonra,Çorum Orman Bölge Şefliğine tayin edildi. Çorum'dan Tokat Erbaa Bölge Şefliğine,oradan da Asker oldu. İstanbul Hadım Köyünde Yedek Subay olarak askerliğini bitirdikten sonra Gümüşhane Bölge Şefliğine tayin oldu.

Gümüşhane'de iken Laçin Ağalarından Rıza Altınbaş'ın kız kardeşi Hidayet Hanımefendi ile nişanlandı. Nişanlı iken Ilgaz Bölge Şefliğine tayini çıkmış ve Ilgaz'da düğü nünü yapıp evlenmişti. 2 sene Ilgaz'da kaldık tan sonra Çorum Orman İşletmesi Kırkdilim Orman Bölgesine Şef olarak tayin olundu ve görevine başladı. Sene 1949 sonrası idi.

Ben de o zaman Laçin Bölgesinde görevli idim. Bölgede 3 Muhafaza Memuru, 1 Katip, 1 de Bölge Seyisi vardı. Şefin özellikleri Devlet işleri dışında bir şey söylemez,otoriter, laubaliliği asla kabul etmez,içki içmez,sigara kullanmaz çok dürüst bir kişiliğe sahipti.Bir gün bana dedi ki:

- Ekrem;yarın seninle mıntıkayı görmem lazım. İkimiz gidelim dedi.Ertesi gün atile ikimiz yola çıktık. Eğerci Dağına doğru yola koyulduk. Eğenci Tepesine çıkmadan Düvenci Ormanından çam ağacı kesip nakleden 8 merkepli 8 kişi karşımıza çıktı. Onları suçüstü yakalamış olduk. Vakit ilkindi sonu idi.Bana sordu.

- Ekrem en yakın köy neresi ? Dedi. Bende Yakuparpa Köyü dedim. Orası da üç saat çeker diyince,bu sekiz kişiyi kerestelerle oraya götürelim dedi. Yakuparpa'ya gitmek için davar cılgasında yürümek lazım. Yol yok. Merkepler deve kervanı gibi yola dizildi. Kafile uzadı. Bu sırada karanlık bastı. Kaçakçı sekiz kişi biz ise iki kişiyiz. Ormancılık mesleği çok zor ve tehlikeli bir meslek. Her neyse tutukluları kaçırmadan Yakuparpa'ya geldik. Ağaçla tutukluları muhtara yediemin ettik. Gece Yakuparpa'da kaldık. Sabah oldu. Hane sahibi yemek getirdi. Kemal Bey sadece çorbadan içti. Bende çorbadan içtim. Hane sahibi sofraya pişirilmiş bir tavuk getirdi. Kemal Bey tavuğun kanadından biraz aldı çekildi. Ben o yemeyince tavuğa uzanamadım diyebilirim. İkimiz de sofradan aç kalktık. Atlarımıza bindik dönüyoruz. Ben duramadım sordum:

- Beyefendi tavukta bir şey mi vardı yeme diniz? Dedim.

-Kemal Bey bir ah çekti. Ekrem ! tavuk ve yumurta köylünün geçim kaynağıdır. Köylü tavuğunu çok utandığı veya çok korktuğumi safirine keser. Senden de Allahrazı olsun. Ben yemeyince sende yemedin. O bizim önümüzdeki sofranın arttığını bekleyen kaç çocuk vardır ? Onlar yesinler diye yemeden aç kalktım. Biz haftada bir olsun et yiyoruz. O zavallılar Kurbandan görüyorlar eti. Dedi.

Şimdi düşünüyorum da. Devleti,milleti hortumlu yanlar da insan ,rahmetlik Kemal Uysal'da insandı. Kararı siz okuyucularına bırakıyorum. Allah'tan diliyorum. Tüm yetkililer Kemal Uysal gibi düşünürler.

Bir gün Kemal Bey bana:

- Ev ihtiyacı için Çorum'a gidip gelmek için haftada bir gün kömür arabalarında sepetlerin üzerinde yolculuk yapmaktan ve güçlüğünden bahsederek burada dört sene vazife yaptık. Biraz da İskilip Bölge Şefliğine müracaat etmiştim. Münhal bulunan yere tayinim çıktı. Ben de oraya gidiyorum dedi . 1954 de Laçin'den ayrıldı ve İskilip'te göreve başladı. Aradan bir sene geçti. Beni geçici olarak İskilip'e gönderdiler. Kemal Bey; İskilip'te beni görünce çok sevindi. İyi karşıladı. Geceleri beni dairede yatırmadı. Evinde misafir etti. Yemek sonrası oturduk konuşurken:

- Ekrem ! Ben Laçin'in fakir dağ köylülerinden kaçmıştım. Lakin burada daha fakir köyler var. Göreve giderken kar,kış yakaladığımız kim ? Sırtında bir ekmek teknesi

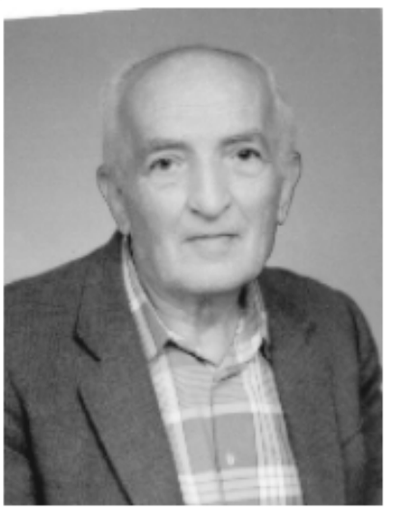

Kemal UYSAL

kadının sırtında,bir ekmek tablası kocasının sırtında. Dört saat yolda sırtlarında taşıdıkları bu kaçak tabla ve tekneyi şehirde satıp ekmek alacak,gaz alacak dört saat tekrar yürüyerek köyüne dönecek. Ne yapsın bu vatandaş ? İş sahası yok,arazi yok. Köylü ne yapsın. Bu vatandaşları yakalıyoruz. Ben bu mesleği bırakacağım. Kendime göre bir iş bulmaya çalışacağım. Dedi. 2 sene kadar İskilip'te çalış-tıktan sonra Çorum'da kitapçılık yapan küçük kardeşi Celal Uysal ile anlaşarak 14 senelik Orman Bölge Şefliğini bırakarak istifa etti.Çorum'da kendisini ziyarete gittim. Gülerek karşıladı.

- Mesleği bıraktım. Ben okudum,kardeşim Celal okumadı ,okumak istemedi. Ticarette muvaffak oldu. Kardeşimle anlaştık,gazete bayiliğini

aldık,kırtasiye,kitap işleri yapıyoruz. İşimiz iyi sayılır dedi.

İki kardeş çıt çıkarmadan 25 sene çok güzel çalıştılar. Kemal Beyin oğlu Çorum Devlet Su İşlerinde Proje Mühendisi,Cemal Uysal'ın 2 oğlunun biri Eczacı,diğeri Tedaşta Mühendis olarak çalışıyor. İki kardeş 25 sene beraber çalıştıktan sonra kırtasiye işini bırakarak Çatak yolunda tavuk çiftliği kurdular,orası ile kendilerini oyalarken hayatında aspirin dahi yutmayan Kemal bey ani hastalanarak Çorum'da acile kaldırıldı. Oradan Ankara İbni Sina Hastanesine sevkını yapmışlar. Haber alınca Ankara'ya gittim. Hastanede ziyaret ettim. Neşeli idi ve dedi ki:

-Ekrem birkaç güne kadar Çorum'a geleceğim, orada çok görüşürüz. Dedi. Birkaç gün sonra Çorum'a geldi. Bir müddet sonra tekrar hastalandı. Hastaneye kaldırdılar. Böbrek yetmezliğinden 5 Haziran 2001 Salı günü vefat etti. 6 Haziran 2001 Çarşamba günü Çorum Ulu Mezarda çok sevdiği,dilinden bırakmadığı dedesi Hamdi Ağanın yanında toprağa verildi.

BİR KAÇANIMIZ:

Bir gün bizleri topladı göreve çıktık. O zaman at devri. Sene 1951 akşam olunca mecburen köyün birine indik. Yaşlı bir ağaya misafir olduk. Sabah kahvaltısında bir tepside arı sepetinden çıkmışkar gibi 3 petek bal geldi.

Memur arkadaşın biri bir petek balı aldı,somunu sırır gibi yedi. Kemal bey bu harekete çok içerledi. Çok geçmeden o memurun başka bir bölgeye tayini çıktı ve gitti. Bir ara bana şefe:

-O tayin olan arkadaşın gitmesine bal sebep olsa gerek dedim.

- Evet. Dedi. Balı herkes yer ama,dışarıda artacak yemekleri yemek için bekleyen çocukların halini düşünmeyen,maskaralık yapan memurun benim yanımda işi yok dedi. Allah Rahmet eylesin.

*****

Bir gün görevden geldim. Rahmetli annem dedi ki:

Bölge Şefi Kemal Uysal telefonda seni aradı. Acele Laçin'e gelsin dedi. Vakit yatsı oldu. Kış,zifiri karanlık. Kırkdilim'den Laçin'e gitmem gerekiyor. O zaman ben Kırkdilim'de oturuyorum. Bölge Şefi Laçin'de oturuyor. Evde telefon var. Bu telefon Çorum'dan Osmancık'a giden jandarma hattına saplama bir telefon. Şahsıma verilmiş bir telefon değil. Vilayet emriyle Kırkdilim'de bir ormancı oturuyor,oraya bir telefon bağlansın. Ansızın Kırkdilim yolunda bir vukuat olursa o telefondan öğreniriz diye bizim eve bağlanmıştı. Telefonu en çok Osmancık postasını çeken düzensiz on kişilik bir minibüs vasıtası ya yokuşu çıkamaz arızalanır,ya dakara saplanarak ilerleyemediği zaman bir görevli bize gelerek PTT ye telefonla durumu bildirirdi. Telefonu alarak Kemal Beyi aradım.

-Şefim yeni eve geldim,emriniz dedim.

-Hemen atına bin acele Laçin'e gel dedi. Atıma binerek Laçin'e gitmek için yola çıktım. Laçin'e geldiğimde saat 22.00 olmuştu. 3 muhafaza memuru ve Kemal Bey dairede beni bekliyorlardı. İçeri girdim. Kemal Bey:

-İhbar geldi. Alpagut,Dodurga ve Tutuş'tan külliyetli miktarda at sırtında çam tahtası ve kalas Çorum'a gidecekmiş,bunları yakalayabilmek için en uygun yer Kızılırmak üzerindeki tahta köprüdür. Kaçakçıları köprüde kıstıralım. Dedi.

O zamanlar Dutludere Çeltik Şirketi altında eski bir tahta köprü vardı. Yayan olarak bahsi geçen köprüye gittik. Kemal Beyin emri ile köprüyü geçtik. Giriş yerini kestik,pusu kurduk. Bir saat kadar sonra kaçakçılar takırtı ve gürültüleri kulağımıza geldi ve öncü olarak gelen köprüyü kontrol eden iki kişiyi boş yakaladık. Atlar köprüye gireceği sırada durun teslim olun ! dememizle birlikte kaçakçılar ellerindeki sopalarla atlara vurarak geri Berk Köyüne doğru kaçırmaya başladılar. Bu arada silah atanlar oldu. Bizde karşılık verdik. Atların çoğu kaçtı. Kaçakçıların ve atların mevcudiyeti belli değil. Biz şefle birlikte beş kişiyiz. Ancak dört at yakalayabildik. Yakaladıklarımızı Laçin'e götürmeye cesaret edemedik. Gece karanlığında elimizden alacaklarından çekindik. Geceyi Çeltik Şirketinde geçirmeyi düşündük. Atları çekerek yüklerini yıktık. Beş kişi biziz,iki kişi de şirketin bekçileri. Kaçakçılar bulunduğumuz yere hücum ettiler. Biz de havaya silah atmak suretiyle karşılık verdik. Etraf aydınlanınca atları tekrar yükledik. Laçin'e döndük. Yakaladıklarımızın kanuni muamelelerini yaptık.

O günlerde kaçakçılık bir geçim kaynağı idi. Laçin ve çevresinde iş sahası kısıtlı idi. Kömür Ocağını Çorum Özel İdaresi çalıştırıyor. Ocağın maden mühendisliğini Hamdi Çavuş,işletme müdürlüğünü Tutuşlu İsmail Çetin,veznedarlığını Hasan Esen Çavuş yapıyor. İşçi sayısı 30-40 kadar. İşçi ocaktan kömürü sepet ile sırtında dışarıya çıkartıyor. Çorum'dan gelen tek atlı arabacılara 300-400 kilo arası kömür satılıyor ve Çorum'a götürülüyor. İş sahası yok denecek kadar az. Millet açlıktan kaçakçılık yapıyor. Arazisi olan ekmeye çalışıyor fakat verim gayet az. Şimdiki gibi fenni gübre,traktör yok. Bugün herkesin altında traktör, araba var. Krizden bahsediliyor. Kriz anlattığım o günlerde idi,bugünlerdeki kriz mi ?

Gelecek yazımızı Kömür Ocağı hakkında yazmaya çalışacağım.

06'dan Salim SAVCI

TÜRKÇE'MİZE SAHİP ÇIKALIM

Ankara'da;Kızılay-Kavaklıdere-Çankaya'yı gezin. İşyerlerinin levhalarına bir göz atın. Okuduğunuz işyeri adlarının TÜRKÇE olmadığını göreceksiniz. Kendinize:

Ben neredeyim ? Diye sormak zorunda kalacaksınız.

Yabancı sözcük kullanmak bir moda oldu. Başını aldı gidiyor. Oysa; Belediyelerin,Valiliğin,hatta Bakanlıkların, Milletvekillerininbunları görmeleri gerek.

Ankara Ticaret Odası;ATO bir gazete çıkarır. Abonelerine gönderir.

74. sayıyı elinize alınız:

Ankara Ticaret Odası SOSYAL TESİSLERİ diye haberi okudunuz. Tükçe olduğu için sevindiniz.

Ama gazetenin sol yanında: TWİN TOVERS diye okuyacaksınız. Sosyal tesisler adının,imrenme mi nedir ? Bilinemiyor TWİN TOVERS olduğunuöğreneceksiniz.

Sade vatandaş;SOSYAL TESİSLER adını beğenir,ister. Ama bunun yabancı dildeki TWİN TOVERS'ine pek ilgi duymaz. İlgi duyanlar var diye TÜRKÇE'MİZİ KİRLETMENİZ sizce uygun düşermi ?

Toplantıya katılanların adlarını yazmıyorum.Ama:

-Bu TWİN TOVERS'de neyin nesi ? Diye soran oldu mu diyen var mıydı diye merak ediyorum ?

Anadilimiz Türkçe'nin önemi,değerini bilmez isek bir gelecekte anlaşabilmek için Hindistan gibi bir yabancı dil aramak zorunda kalabiliriz. Bu da biz Türkler için çok acı olmaz mı ?

Bu ülke bizim,bu anadil bizim !

Hayır diyebilir misiniz ?

*PES DOĞRUSU **

Elimde bir hazır besin pazarlaması yapanbir broşür var.

İnegöl COMBO (İnegöl köfte + patates kızartma)
Tavuk COMBO(Tavuk döner + patates kızartma)
Et döner COMBO (Et döner + patates kızartma)
İnegöl AYKOM (İnegöl köfte + Ayran)
Tavuk AYKOM (Tavuk döner + Ayran)
Et döner AYKOM (Et döner + Ayran)

Şimdi şapkanızı önünüze alın,acı acı düşünün.

Bu işyerine telefon edildi. Alınan cevapşudur:

- COMBO menü;menü demektir. AYKOM ise ayranlı demektir. Menü de Türkçe olmadığı için değişiklik olsun dedik. COMBO oluverdi. Müşterilerimiz bunu sevdi.

- Sayın işletmeci. Türkiye'de yaşıyorsunuz. Bunları: Patates kızartmalı,ayranlı olarak söyleyebilirdiniz. Türkçe'mizi de bozmamış olurdunuz. Ana dilimiz Türkçe'yi yitirirsek,Hindistan gibi bir anlaşma dili ararız. Onlar İngilizce yi seçmişler. Şimdi sıra bizde mi olsun diyorsunuz ?

- Bey ! Bu hususta bizi uyaran olmadı. İlk kez sizden tepki aldık. Ama insanlarımız değişiklik ardında koşuyor. Bizim caddeye geliniz. Türkçe iş yeri adı bulamazsınız.

- Sayın işletmeci,değişiklik uğruna lütfen Türkçe'mizi bozmayın. Geleceğimizi düşünün.

- Haklısınız ama,ben para kazanmak zorundayım.

*İşyerinin adını yazamadım. Hoş görün

ÖĞRET

Mahmut Selim GÜRSEL

Bizleri yetiştiren,bu günlere gelmemizi sağlayan,bilgilerimizi,görgümüzü, hareketlerimizi, etrafımızla ilişkilerimizi öğreten,kısaca hayat için yetişmemizi sağlayan kimseler bize öğretendir.

Kimdir öğretenler ? İlk öğretilerimizi annemizden ve babamızdan alırız. Bizleri kendi doğru bildikleri ve kendi ebeveynlerinden öğrendikleri şekilde bizleri yönlendiren onlardır. Ana ve babamızın bizlere öğrettiği şeylerle sizlerin vaktini almayacağım. Onlar gördükleri ve bildikleri ile bizleri eğitmeye çalışan kimselerdi. Bizler ise onların öğrettikleri ile yaşayan kişiler miyiz ? Bu soruda tartışılır dediğinizi duyar gibi oluyorum. Evet ! Bizler ana ve babamızın öğrettiklerinin tam tersi ile bu günümüzü yaşıyoruz. İlk öğretimizi aldığımız ana ve babamızdan sonra başka bir yaşama dönemine başlayan bizler okulla tanışıyoruz.

Okul öğretimizi bizlere;"Öğretmen" denilen görevli vermektedir. Burada öğretmenlerin görevleri veya öğretileri ile de ilgilenmeyeceğiz. Burada bizlere öğretilenlerin gerçek hayatta ne kadar işimize yaradığını da tartışmayacağız. Burada öğretmenlik duygusundan,öğretmenin zevkinden bahsedeceğiz.

Öğretmen. Yani öğreten. Yani bildiğini başkalarına veren. Bir başka deyişle; bilmeyene, bildiklerini aktaran. Öğreten.

Bizim ülkemizde her ne hikmetse;bazı duygu ve sevinçlerimizi göstereceğimiz günleri ne yazık ki günlere bölerek paylaşmışız. Mesela: Anneler Günü,Babalar Günü vb. Bizlere en büyük bilgi ve öğretiyi veren kişilere de naçizane bir gün verivermişiz. "Öğretmenler Günü" Benim demek istediğim şey;o sevilen,görülmesi gereken,bilinmesi gereken şeylerin sadece ve sadece belirlenen gün,ay ve haftada anılması ve etkinliklerin ona göre hazırlanması,o gün için kullanılan haftaya göre merasimlerin yapılması mı gereklidir. Bence hayır. Bence: sevdiğimiz ve bildiğimiz şeyleri "Senede Bir Gün" belirlenen haftalarda anmak veya yaşamak değil bütün ömrümüzün günleri ile yaşamak lazımdır.

Bu ay içinde yani Kasım ayı içerisinde "Öğretmenler Günü" için gün ayrılmış. Bizleri öğreten,bizlere yetiştirenleri sadece bir gün için mi hatırlamalıyız ? Hayır ! Bizleri yetiştirenleri her gün,her saat hatırlamalıyız. Bizlere,kendilerindeki bilgileri doğru olarak öğretenleri,bir ömür boyu hatırlamalıyız ve yad etmeliyiz. Onlar ki kendi bildiklerini bizlere öğretmek için yeniden talebeler gibi sabahlara kadar çalışıp,bir öğrenci gibi sınav verir gibi bizlere öğretmek için çırpınırlar. Bu duyguları içinde,kendi özel yaşantılarının dışına çıkarak evini barkını unutur,çoluk çocuğunu düşünmezler. Onların tek düşünceleri vardır. Yetiştirilecek gençler bulmak ve onları yetiştirmek

Bir öğretmen olan Ceyhun Atuf Kansu bir şiirinde öğrettiği kişileri için bakınne diyor:

"Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum
Ben bir köy öğretmeniyim, bahçıvanım,
Ben bir bahçe suluyorum gönlümde,
Kimse bilmez, kimse anlamaz dilimden
Ne güller fışkırır çilelerinde,
Kandır, hayattır, emektir benim güllerim
Korkmadım, korkmuyorum ölümden,
Siz çiçek getirin yalnız, çiçek getirin..
.....
Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum
Baharda Polatlı kırlarında açan,
Güz geldi mi Kop Dağına göçen,
Yürükler yaylasında, Toroslarda eğleşen,
Muş ovasından, Ağrı eteğinden,
Gücenmesin, bütün yurt bahçelerinden
Çiçek getirin, örtün beni,
Eğin türkülerinin içine gömün beni. "

İşte böyle. Öğretenlerin,öğretmekten aldıkları haz bu. Öğretenlerin son nefeslerinde bile öğretmekten korkmadıkları, çekinmediklerinin ölçüsüdür. Onları bir gün değil,bütün bir ömür analım.

ANADOLU OTELCİLİK VE TURİZM MESLEK LİSELERİ

Abdullah DURMUŞ

1961-1962 öğretim yılında "Otelcilik Okulu" adıyla ilk olarak Anakara'da , ikincisi 1967- 1968 öğretim yılında İstanbul'da , üçüncü-sü 1975-1976 öğretim yılında Kuşadası'nda açılmıştır. Bu okulların adı 1975 yılında " Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi olarak değiştirilmiştir.

1984-1985 öğretim yılında bir kısım ders lerin öğretimini yabancı dille yapan "Anadolu Otelcilik veTurizm Meslek Liseleri " açılmıştır.

Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Liseleri; 1975-1976 öğretim yılında; "Resepsiyon" , "Servis"ve "Mutfak" bölümleri olmak üzere 1987-1988 öğretim yılında ; "Resepsiyon","Servis", "Mutfak" ve Kat Hizmetleri" bölümleri olmak üzere , 1993-1994 öğretim yılından itibaren ise "Resepsiyon", "Servis", "Mutfak","Kat Hizmetleri" ve Seyahat Acenteli-ği" bölümleri olmak üzere bölümlere ayrılmıştır.

Bacasız sanayi olarak adlandırılan ve ülke ekonomisini kalkındıracak döviz giderlerinin en büyük kaynaklarından olan turizm ve bunun temel alt yapısını oluşturan konaklama sektörünün ihtiyaç duyduğu yabancı dil bilir nitelikli elemanları yetiştiren , öğrencileri hem mesleğe hem de yüksek öğrenime hazırlayan bir yılı hazırlık sınıfı olmak üzere dört yıl (1+3) süreli meslek liseleridir.

Hazırlık sınıfında yoğun olarak yabancı dil eğitimi yapılan bu okulların diğer sınıflarında dayabancı dile ağırlık verilmekte ve bazı dersler yabancı dille okutulmaktadır. Hazırlık sınıfını başaran öğrencilere genel bilgi dersleri ile birlikte alan dersleri ; resepsiyon, muhasebe teknikleri ve uygulaması, servis teknikleri ve uygulaması, yemek pişirme teknikleri ve uygulaması, kat hizmetleri teknikleri ve uygulaması ve beşeri münasebetler dersleri ile ortak olarak mesleğe geçiş ve mesleğeyönlendirme eğitimi verilmektedir.

İkinci sınıfa başlayan öğrenciler;**1- Resepsiyon,2- Servis, 3- Kat Hizmetleri, 4- Seyahat Acenteliği 5- Mutfak** bölümlerden birinde ihtisaslaşarak eğitimlerini sürdürürler. Öğrenciler ilgi ve yetenekleri doğrultusunda çok sayıda seçmeli dersleri de tercih edebilmektedirler.Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Liselerinde 3308 sayılı kanun hükümlerine göre gerçekleştirilen eğitim

Faaliyetleri turizm Mevsimi ile paralel olarak sürdürülmektedir. Bu okullarda öğrenim gören öğrenciler her yıl Ekim Mart ayları arasında teorik ve uygulamalı eğitimlerini okulda ;Nisan- Eylül ayları arasında uygulamalı (beceri)eğitimlerini bu alanda faaliyet gösteren otellerde veya turistik tesislerde yapmaktadırlar Uygulamalı eğitim süresince öğrencilere işyerlerince asgari ücretin en az % 60'ı oranında ücret ödenmesinin yanı sıra, sigortaları da bakanlığımız tarafından yapılmaktadır.

Resepsiyon bölümü : Otel ve diğer turistik tesislerin resepsiyon , ön büro, muhasebe bölümlerinde istihdam edilecek elemanların yetiştirilmesini ama çlayan bölümdür.

Bu bölümde yabancı dil hazırlık sınıfında başarılı olan öğrencilere ilk yılda verilen bölüm ve genel bilgi derslerine ilave olarak bir kısmı yabancı dille olmak üzere resepsiyon muhasebe teknikleri ve uygulaması, servis teknikleri ve uygulaması, kat hizmetleri teknikleri ve uygulaması, daktilografi, bilgisayar , turizm , otel işletmeciliği, turizm hukuku gibi dersler ile öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre seçecekleri dersler okutulmaktadır.

Öğrenciler aldıkları teorik eğitimle birlikte okulda ve işletmelerde uygulamalı eğitimin sonucunda alanları ile ilgili iş ortamını tanır ve iyi ilişkiler kurabilme davranışlarına sahip olurlar.

Bu alanda ihtiyaç duyulan nitelikli eleman sayısı ile yetişen eleman sayısı arasında büyük açık bulunmaktadır. Türkiye'nin turizm potansiyeli dedikkate alınacak olursa bu açığın daha da büyüyeceği muhakkaktır.

Bu bölüm öğrencileri turizm alanında kamu ve özel sektörde geniş iş imkanına sahiptirler.

Mezun öğrencilere alanlarının devamı niteliğindeki yüksek öğrenim kurumlarını tercih etmeleri halinde ilave puan verilmektedir.

Servis bölümü : Otel ve diğer turistik tesislerin restoran ve kat hizmetlerinde servis elemanı olarak istihdam edilecek personelin yetiştirilmesini amaçlayan bu bölümde öğrencilere ilk yıldaverilen genel bilgi ve bölüm derslerine ilave olarak , bir kısmı yabancı dille olmak üzere ; servis teknikleri ve uygulaması, daktilografi, bilgisayar, turizm, otel işletmeciliği, turizm hukuku dersleri ile ilgi ve kabiliyetlerine göre seçecekleri dersler okutulmaktadır.

Öğrenciler aldıkları teorik eğitimle okulda ve işletmelerde uygulamalı eğitim alanları ile ilgili iş ortamını tanırlar. Bilgisayarve yabancı dilbilen nitelikli meslek elemanı olarak yetişirler. Mezunlar alanlarında geniş iş imkanına sahiptirler.

Mutfak Bölümü : Otelve diğerturistik tesislerin mutfaklarında istihdam edilecek vasıflı insan gücünün yetiştirilmesini amaçlayan bölümdür.

Bir yıl yabancı dil hazırlık eğitiminde başarılı olan öğrencilere, ilk yılda verilen genel bilgi ve bölüm derslerine ilave olarak bir kısmı yabancı dille olmak üzere ;yemek pişirme teknikleri ve uygulaması, resepsiyon ve muhasebe teknikleriveuygulaması, daktilografi, bilgisayar, turizm, otel işletmeciliği, ve turizm hukuku dersleri ile öğrencilerin ilgi ve kabiliyetlerine göre seçecekleri dersler okutulmaktadır.

Öğrenciler teorik eğitimle birlikte okul ve işletmelerdeki uygulamalıeğitimle ; bölümleri ile ilgili iş ortamını tanırlarvebecerikazanırlar .

Yabancı dil bilen, bilgisayar kullanma becerisi kazanan,Türk ve dünya mutfağı konusunda nitelikli meslek elemanı olarak yetişen öğrenciler geniş iş imkanına sahiptirler.**Seyahat Acenteliği Bölümü**

Gelişen turizm hareketleri ile önem kazanan seyahat acentelerinde istihdam edilecek vasıflıinsan gücünün yetiştirilmesini amaçlayan bölümdür.

Bir yıl süreli yabancı dil hazırlık eğitiminde başarılı olanöğrencilereilk yılverilen genel bilgi ve bölüm derslerine ilave olarak bir kısmı yabancı dille olmak üzere ; seya hat acenteliği ve turizm operatörlüğü teknikleri ve uygulaması , acente muhasebesi,daktilografi, Bilgisayar, turizm, ulaştırma ,Animasyon, otel Işletmeciliği, turizm pazarlaması ve turizm hukuku dersleri ile öğrencilerin ilgi ve kabiliyetlerine göre seçecekleri dersler okutulmaktadır.

Öğrenciler teorik eğitimle birlikte okulda ve işletmelerdeki uygulamalı eğitimle;bölümleri ile ilgili iş ortamını tanırlar ve iyi ilişkiler kurabilmedavranışlarına sahip olurlar.Bilgisayar ve yabancı dil bilen nitelikli meslek elemanı olarak yetişen öğrenciler , yüksek kazanç ve geniş iş imkanınasahiptirler.

Kat Hizmetleri Bölümü : Otel ve diğer turistik tesislerin kat hizmetlerinde istihdam edilecek vasıflıinsan gücünün yetiştirilmesiniamaçlayan bölümdür.

Bir yıl süreli yabancı dil hazırlık eğitiminde başarılı olanöğrencilereilk yılverilen genel bilgi ve bölüm derslerine ilave olarak bir kısmı yabancı dille olmak üzere; kat hizmetleri ve teknikleri uygulaması, resepsiyon, muhasebe teknikleri ve uygulaması, servis teknikleri ve uygulaması, daktilografi, bilgisayar, turizm, otel işletmeciliği, turizm hukuku dersleri ile öğrencilerin ilgi ve kabiliyetlerine göre seçecekleri dersler okutulmaktadır. Yabancı dil bilen , bilgisayar kullanma becerisi kazanan mezunlar alanlarında geniş iş imkanlarına sahiptirler.

Kayıt Kabul Esasları: Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Liselerine ilk öğretim okulu mezunu kız ve erkek öğrenciler merkezi sınav sistemi ile yatılı ve gündüzlü olarak kabul edilmektedirler. Erkek öğrencilerin bu okullarda parasız yatılı olarak öğrenim görme imkanları da bulunmaktadır. Anaddolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesine alınacak öğrencilerin aşağıdaki şartları taşımaları gerekmektedir.

1-TürkiyeCumhuriyetivatandaşı olmak.

2-İlköğretim mezunu olmak.

3-Sağlığı ve fiziki durumu otelcilik ve turizm eğitimine ve turistik tesislerde görev yapmaya uygun olmak (pepelik,körlük, şaşılık ,sağırlık,topallık,çolaklık, düztabanlık, ağız kokusu,sara,bayılama gibi arazları bulunmamak).

4-Okul müdürlüğünce yapılacak mülakatta başarılı olmak.

5-ilköğretimden sonra öğrenimine ara vermemiş olmak.

6-Ortaöğretim seviyesinde herhangi bir okula devam etmemiş olmak

GIDA SEKTÖRÜNDE EĞİTİLMİŞ ELEMAN EKSİKLİĞİ

Feray DESTEGÜL
İlk Yemek Sanayicileri
Derneğinin Yönetim Kurulu Baş.

Çorum Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi Müdürü Sayın Abdullah DURMUŞ'un nazik daveti nedeniyle aranızdayım. Abdullah DURMUŞ beyin nezdin de tüm bu güzel organizasyonu gerçekleştirenlere Çorum'u ve çevresini, dolayısıyla sizleri tanıma fırsatı verenlere buradan şahsım ve İYSAD adına teşekkür ederim.

Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Liselerinin kuruluşunun 40. yılı hepinize kutlu olsun.

İspanya geçen yıl 53.000.000 turist ağırlamış. Bu çok önemli bir rakamdır. Turizm Bakanlığı bile olmayan İspanya da, konunun yetkilisi, son 10 yılı eğitimle geçirdiklerini ve onun semeresini gördüklerini ifade etmiştir. Böylelikle turizme verilen ve verilmesi gereken eğitimin nedenli önemli olduğu ortaya çıkmaktadır.

Ancak birbirini dolaylı yada dolaysız etkileyen sektörlerin kendi içlerindeki eğitim seviyeleri diğerlerinden farklı ise, sonucun ülke genelinde tüm sektörler adına başarılı olmayacağı inancındayım. Turizm, toplu yemek dalı ve gıda sektörünün ortak paydası yemek ise, eğer turizm sektörüne eğitim veren 61 okul, aşçılık mesleğine 4 okul, ise toplu yemek sektöründe ise henüz bir okulumuz olmaması doğrusu tuhaftır. Toplu yemek sektöründe 4 milyar dolar cirosu ve 300.000 personel istihdamı ile doğrusu Türkiye ekonomisinden oldukça büyük bir payı olmasına rağmen!

Bu arada M.E.B tarafından İYSAD'a tahsis edilen 5 dönümlük arazide, plan ve projesi hazır olan okulumuza sponsor ve fon arayışlarımız hızla devam etmektedir.

Bugün aynı zamanda 16 Ekim Dünya Gıda günü olması nedeniyle dünya da 1,5 milyar, yurdumuzda ise 25.000.000 insanın yeterli beslenmediği ve açlıkla mücadele ediyor olması tüm insanlığın ayıbıdır.

Dünyada silahlanmaya ayrılan 90 milyar doların ¼'ü bu insanlara gıda yardımında kullanılsaydı her halde bu rakamlar bu kadar yüksek olmazdı.

Ayrıca genel olarak ülkemizde de sıkça gördüğümüz ev mutfaklarında gerekse lokanta, restaurant ve toplu yemek hizmeti veren bizim sektörümüzün mutfaklarında üretilen gıda maddelerinin israfı maalesef azımsanmayacak kadar büyük oranlardadır. Ülkemizde hiç kimsenin hiçbir firmanın çalışanlarının, gıda maddelerinin israfı gibi bir lüksü olmamalıdır. Eğitimin önemi tam bu noktada ortaya çıkmaktadır. Bilinçli üretim zaman ve malzeme tasarrufu sağlar. Bu vesile ile hem kişilere hem de firmalara dolayısıyla ülkeye ek bir artı değer yaratır. Ülkemizdeki ekmek israfı da aynı derecede önemlidir.

İnsanlarımızın savruk tüketime yönelmeleri hem enflasyonu artırır hem de fakirliği körükler.

Dünya gıda günü ve Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Liselerinin 40. yılı kutlamaları nedeniyle vermek istediğim mesaj şudur.

Cahil insanlar savurgandır. Savurganlık fakirliği getirir. Bunun da tek ilacı EĞİTİM'dir. Her şeyi devletten beklemek nedenli yanlış ise sektörlerin ve dolayısıyla kişilerin de kendi kendini iyileştirmesi ve eğitmesini beklemek o kadar yanlıştır. Bu nedenle bizim gibi sivil toplum örgütleri kendilerine düşen görevleri yerine getirsin ki devlet yöneticileri de bizlerle el ele vererek destek sağlamalıdırlar. Sivil toplum örgütlerine verilecek yeni görevlerle Avrupa'ya uyum dönemini kısaltma yollarını aramalıdırlar.

Saygılar sunarım.

RAMAZAN VE AÇLIK

İsmet ÇENESİZ

Bizler;bir grup arkadaş bir araya gelerek Ramazan Ayı boyunca 6 senedir 400 kişiye Osmancık Caddesi civarındaki Hacı Galip Kuşçu Vakfında iftar ve sahur yemeği veriyoruz. Tabii ki halkımızın yardımlarıyla bu işleri yapıyoruz. Sizlerin de bu yardıma davet ediyoruz. Bu yıl üst üste gelen krizler,kuraklık ve işsizlik dolayısıyla bütün yurtta olduğu gibi Çorum'da da fakir çoğaldı. Buna karşılık yukarıda bahsettiğim olaylardan dolayı zenginlerimizde azalma gözlendi.

Milletimizin zengin,fakir,fukaraya bakma alışkanlığı da azaldı herhalde. Eskiden zenginlerin sofrasında hizmet edenleri ve fakir fukara yemek yerdi. Ustalar kalfalarını hemen hemen her akşam iftara davet ederdi. Temcitlerde minarelerden temcit verilir,yani;selatu selam getirilir,ilahiler edilirdi. Millet birbirine iftarlık alır,komşular birbirlerine yemek gönderir,birbirlerini davet ederlerdi. Tabii ki hısım ve akraba arasında daha sık olurdu. Bazı evlerde erkekler de,kadınlar da cemaatle teravih kılarlardı. Tatlı sohbetlerle insanlar arasında muhabbetler artardı. Kışta ise teltel çekilirdi. Velhasıl Ramazan Ayının bir ağırlığı vardı.

İnsanlar,birbirine bir iyilik yapınca veya isteyip de yapamayınca hocalarımız vaazlarında "Yetimi doyurup giydirdin? Yolda kalana yardım ettin ? Yol üstündeki taşı kaldırıp birine zarar vermesini önledin ? Aç mı doyurdun ?"derler ya...

Bence bu günlerde çok ihtiyaç sahibi var. Bunu sizlerde biliyorsunuz. Bunları gözetelim,yardım elimizi uzatalım diyorum. İlle de zengin olmak şart değil. Az olan az,çok olan çok yardım yapmalı ki insanlar arasında sevgi ve dostluk pekişmeli diye düşünüyorum.

Şimdi size iki tane manevi olay anlatacağım. Yapılan yardımlar bilhassa yerini bulursa boşa gitmez ve bu dünyada bile insanlara kendini hissettirir.

Binici olay:

Bir adam ikinci defa Hacca gitmeye niyet eder. Ome mleketten birkaç kişide onunla hacca gitmeye hazırlanırlar. O zamanlar hacca gitmek zor,bu günkü imkanlar yok. Hacca hazırlananlardan birisinin tavuğu ölür,çöpe atar. Adam sabah camiye giderken bir kadının çöpünden bir şey aldığını görür. Merak ederek,hayır mı şer mi ? diye düşünür. Kadına yetişerek "Kızım o döşemenin (uzun baş örtüsü) altında ki ne ? Göster bakıyım " Der. Kadın göstermek istemez. Adam ısrar eder. Sonunda kadın dayanamaz çöpten aldığı tavuğu adama gösterir. Adam "onu ne yapacaksın ? Bu mundar,kokmak üzere olan tavuktan ne yapacaksın ?" Dediğinde. Kadıncağız ağlayarak "Benim yetimlerim var. İki gündür açız. Ben kimseden bir şey isteyemedim. Çöplerin içinde bir şey bulursam diye dolaşırken bu tavuk ölüsünü buldum. Kimse görmeden götürüyüm,çocuklarıma hissettirmeden pişirip yiyelim diye düşünürken beni siz gördünüz. Ne olur kimseye söylemeyin,beni komşularıma ayıplatma amca " Diyen kadın yalvarmaya başladı. Adam hemen cevap verdi. "Kızım bak o leşi şu çöp kutusuna at. Bana evinin adresini ver. Camiden çıkına kadar ancak dükkanlar açılır. Ben size bir şeyler alır getirir" Der.

Kadıncağızdan evin adresini alır. Namazı kılınca bir şeyler satın alarak tarif edilen eve gelir. Evin perişan halini,yiyecekleri gören çocukların sevincini görünce üzülür. Doğru dükkanına giderek hac için ayırdığı paranın tamamını alarak götürüp kadıncağıza verir ve tembih eder. "Kızım bunu kimse bilmesin. Benim dükkanım şurada. Bu para bitince utanma doğru bana gel. Eksiklerini ben temin ederim" Diyerek kadıncağızı tembih eder.

Hac zamanı geldiğinde beraber hacca gidecekleri arkadaşlarına ve hanımına kendisini iyi hissetmediğini sene hece gidemeyeceğini bildirir. Hakikaten de hacca gitmez,işine gücüne devam eder. Hacda arkadaşlarından birisi onu tavaf ederken görür. Omu diye iyice bakar odur. Yetişip konuşmak isterse de yetişemez. Birkaç gün sonra Arafat'a çıkılır. Başka bir arkadaşı onu Arafat'ta görür. Kendi kendisine bizimle gelmedi diyerek gönül koyar. Hac dönüşü adamcağızın dükkanına gelen arkadaşları sitem ederler. "Neden bizimle gelmedin ? Tek başına Hacca gittin" Derler. Adam:"Ben hacca gitmedim" dese de inanmazlar. Etraftan soruştururlar, adamın oradan hiç ayrılmadığını,her gün dükkanını açtığını öğrenirler. Sonra adamı sıkıştırınca adam:" Aramızda kalsın. Ben ha için biriktirdiğim parayı böyle böyle yaptım" Der. Durumu arkadaşlarına anlatır. Arkadaşları ne iyi etmişsin,ne mutlu sana derler.

İkinci anlatacağım ibret almamız gereken olayı bir hafta önce bir arkadaşım anlattı:

Aynı arastada iki mobilyacı varmış. Bunlardan birisi Müslüman,diğeri ise Yahudi imiş. Bir gün Müslüman mobilyacıya bir dul kadın gelmiş. "Çocuklarım aç,biz çok müşkül durumdayız,bize yardım et hacı amca " Demiş. Hacı "Olmaz ! Bıktım böyle gelip gidenlerden" Diyerek kadını geri çevirmiş. Kadın dükkandan çıkıp,malul,mahzun düşünerek Yahudi'nin dükkanının önünden geçerken Yahudi mobilyacı kadına seslenerek çağırmış. "Evladım nedir bu halin,neden bu kadar üzgünsün ?" Diye sorar. Kadın Yahudi mobilyacıya da "Çocuklarım aç,biz çok müşkül durumdayız,bize yardım et" Der. Yahudi "Kızım al şu parayı,bana her ay gel,ben sana yardımda bulunurum" der.

Akşam olur,herkes evine gider,yerler,içerler,yatarlar. Mobilyacı hacı rüyasında kaçırdığı fırsatın neler olduğunu görmüş ter içinde uyanmış. Kaçırdığı fırsatı anlamış. Cami vaktinden önce kalkarak giderken hanımı :"Hayırdır der ?" Hacı "Dükkana gidiyorum işim var,gitmem lazım" Der. Sabah namazını kılar,gelir. Gelip dükkanı açar. Yahudi komşusunu bekler. Biraz sonra komşusu gelir,dükkanını açar. Hacı bey komşusunun dükkanına gider. Çaylarını içerken hacı bey komşusuna :"Dün o kadına ne verdiysen onu vermeye geldim der" Komşusu: "Olmaz" Der. Hacı bey,iki katını,beş katını,on katını,elli katını teklif eder komşusu olmaz der. Hacı bütün dükkanın tamamını teklif eder,komşusu güler ve derki"Hacı boşuna yorulma. Cennette senin olan köşkü kaybettin. Sadece sen mi rüya görürsün. Senin olan köşkün bana verildiğini gördün . şimdi bana dünyayı versen olmaz demem ondandır" der. Sen kaybettin,ben kazandım. Şimdi diyeceksin ki. Sen Yahudi'sin Cennete nasıl gireceksin diyeceksin ve yine yanılacaksın. Ben çoktan Müslüman oldum. Riya olmasın diye kimseye söylemedim. Dünkü imtihanı sen kaybettin,ben kazandım. Der.

Kıssadan hisse çıkartırsak. Sana yardım için gelenleri boş çevirme. "Az veren candan, çok veren maldan diyerek" Ramazan ayında ve sonrasında aç ve açıkları gözetelim.

Ramazanınız kutlu olsun.

RAMAZAN AYI

Mahmut Selim GÜRSEL

Ramazan ayı;kameri aylardan dokuzuncusunun ismidir. Müslümanların oruç tutmakla mükellef oldukları, yüce ve kutsal kabul edilen bu ay, Arapça bir kelimedir. Bu aya Ramazan isminin verilmesindeki sebeb ve hikmet şöyle belirtilmiştir:

Yaz sonunda, güz mevsiminin evvelinde yağıp yeryüzünü tozdan temizleyen yağmur manasına "ramdâ" kelimesinden alınmıştır. Bu yağmurun yeryüzünü temizlediği gibi, Ramazan ayı da müminleri günah kirlerinden temizler.

Güneşin şiddetli hararetinden taşların yanıp kızması anlamına olan "ramad" kelimesinden alınmıştır. Böyle kızgın yerde yürüyenin ayakları yanar, zahmet ve meşakkat çeker. Bunun gibi oruç tutan kimse de açlık ve susuzluğun hararetine katlanır, meşakkat çeker, içi yanar. Kızgın yer orada yürüyenlerin ayaklarını yaktığı gibi, Ramazan da müminlerin günahlarını yakar, yok eder. M. Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dilinde: Kılıcın namlusunu veya ok demirini inceltip keskinleştirmek için iki taşın arasına koyup döğmek anlamına olan "ramd" dan alınmıştır. Bu aya Ramazan isminin verilmesi de Arapların bu ayda silahlarını bileyip hazırladıklarından dolayıdır demektedir.

Ramazan ayına "on bir ayın sultanı" denilmiştir. Bu ayın özelliklerini şöyle sıralayabiliriz:

1- Kur'an-ı Kerim'de ismi açık olarak geçen tek ay Ramazan ayıdır. Kur'an-ı Kerim bu ay içerisinde indirilmiştir. Yüce Rabbimiz; Ramazan ay'ı öyle bir aydır ki, insanlara doğru yolu gösteren, hidayeti ve hakkı batıldan ayırmayı açıklayan Kur'an, bu ayda indirildi" (el-Bakara, 2/185) buyurmuştur. Kur'an-ı Kerim'de, "bin aydan daha hayırlı" olduğu belirtilen Kadir gecesi bu ay içerisindedir.

2- Dinimizin beş temelinden biri olan oruç ibadeti bu ayda üzerimize farz kılınmıştır. Kur'an-ı Kerim'de; "Sizden kim bu aya yetirirse oruç tutsun" (Bakara, 2/185) buyurulur. Ramazan ay'ı girince şartlarını taşıyan kimselere oruç farz olur.

3- Fıtır sadakası vermek bu aya mahsus bir ibadettir.

4- Teravih namazı da bu ay'a mahsus ibadetlerimizdendir.

5- İtikafa girmek: Ramazan ay'ının son on gününde itikafa girmek sünnettir. Hz. Peygamber (S.A.V.) Ramazan'ın son on gününde daha çok ibadet ve taatta bulunurdu.

6- Ramazan ayında Kur'an-ı Kerim'i okumak, hayır ve hasenatta bulunmak lazımdır. Hadis-i şeriflerden Ramazan ayında Kur'an-ı Kerim'i hatmetmenin sünnet olduğu anlaşıldığı gibi, gücü yetenlerin çokça sadaka vermeleri, hayır ve hasenatta bulunmalarının da sevap olduğu anlaşılmaktadır. Enes (R.A)'dan rivayet edildiğine göre Hz. Peygamber (S.A.V.)'e; "Hangi sadaka daha faziletl idir?" diye sorulunca, "Ramazan ayında verilensadaka" buyurmuştur (Tirmizi, Zekat, 28).

Ramazan ay'ı dinimizce en faziletli ve mukaddes bir aydır. Bu konuda Peygamber Efendimiz (S.A.V.)'den bir takım hadis-i şerifler rivayet edilmiştir: Ebû Hureyre (R.A.)'dan Resulullah (S.A.V.)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: "Ramazan ay'ı girince göklerin kapısı (başka bir rivayette Cennetin kapıları) açılır, Cehennemin kapıları kapanır, şeytanlar zincire vurulur" (Buhari). Ubade b. es-Samit (R.A.)'dan: Resulullah (S.A.V.) Ramazan ayının yeni girdiği bir gün şöyle buyurdu: "Size bereket ayı Ramazan geldi. Bu ayda Allah sizi kuşatıp rahmetini indirir. Günahları bağışlayıp, duaları kabul eder. Allah bu ayda sizin hayır hususunda yarışmanıza bakar ve sizinle meleklerine karşı iftihar eder. Allah'a hayır ameller takdim ediniz. Şaki, günahkar, bu ayda Allah'ın rahmetinden mahrum olan kimsedir" (Taberani'den naklen et-Tergîb, II, 99).

İSLAM HUKUKUNUN KAYNAKLARI

Fikret ÇIPLAK

Geçen sayıdan devam

İnsanlardan zuhur eden her söz,fiil ve hareketlerde dinden bir hüküm varid olmuştur. Fakat her zaman bu hükümler her fiile göre mensus (hakkında nas olmalı) ve musarrah (açık) değildir. İşte insanların hayatlarına tatbik ederek uygulayacakları hükümleri derç eden ilme "Fıkıh İlmi" denir. meselâ: Beş vakit namaz,her Müslüman'ın yapması lüzumlu bir iştir. Yani farzdır. Namazla ilgili bütün ahkâmı (vakitleri,farzları,vacipleri,sünnet vb.) delilleriyle ortaya koymak fıkıh ilminin işidir. Bu ilimle uğraşanlara "Fakih" denilir.

Ömer Nasuhi Hoca Efendinin ,Hukuk-i İslâmiye Kamusu 1. cilt sh. 15 deki tarifine göre fıkıh:Lugatta bilmek,anlamak,meselenin küllüne vakıf olmak,bütün inceliklerine nüfus etmek,bir şeyi bilinçli ve akıllı bir halde anlatmak,kapalı bir şeyin hakikatine (nazar-ı infaz) erişmek,ulaşmak,kendisine hüküm taalluk eden (uyması gereken) gizli bir delili bilmek,onlamak manalarına gelir. Islahata yanı,din literatüründe insanın amel cihetiyle,lehine ve aleyhine olan şer-i,dini hükümleri bir meleke,alışkanlık halinde bilmesidir. Başka bir tarife göre,kişinin ibadat,ukubat (haklar ve cezalar) ve muamelata kişinin kendisiyle,aile ferdinin,fertlere,ferdin topluma,toplumun toplumlarda münasebetlerini ilgilendiren (medeni hukuk,borçlar hukuku,ceza hukuku vb. gibi) müteallik,şer-i dini hükümlerini mufassal (detaylarına varıncaya kadar) bilmekten ibarettir.

Fıkıh öğrenmek: Kur'anın fazlasını öğrenmekten daha eftaldir. (İbn-i Abidin 1. cilt sh.37.) Yukarıda izahı yapılan fıkıh tariflerinin üçü de ufak ayrıntılar dışında hepside aynı manayı ifade etmektedir. Netice itibarıyla,İmam-ı Azam efendimizin kurallaştırdığı şekliyle fıkıh:"Amellerimize,işlerimize taallük eden dini hükümleri (kuralları) delilleriyle bilip kavramaktır. Yani kişinin lehinde ve aleyhindeki dini hükümlerin toplamıdır." Fıkhı bir hükme örnek verecek olursak:"Namaz farzdır. Kur'an-ı Kerim'de ayetle sabittir. Kılınışı,fiili sünneti mütevatirle sabittir. Peygamber Efendimiz Hazreti Muhammed Mustafa S.A.V. 'Namazı benim kıldığım gibi kılınız. Çünkü onu bana Cebrail A.S. öğretti' buyuruyor. Namazları Pmeygamber Efendimiz S.A.V. gibi kılmak ümeti üzerine farzdır." Kimse akşam namazını iki rekata indiremez. Sabah namazını da dört rekata çıkaramaz. İşte bunlar dinin ibadet kısmına ait fıkhı bir hükmüdür. Ancak fıkıh hükümlerinin hepsi her zaman bu kadar açık olmaz.

Fıkhın Gayesi: İnsanları (Müslümanları) hata dan korumak,dini kurallara uygun yaşamalarını sağlamak,onların dünya ve ahiret sorumluluğundan kurtaracak tarzda hareket etmelerini temin etmek,yani mutlu etmektir. Fıkhın kuralları bağlayıcıdır. Fıkhın hükümlerine (kararlarına) fetva denilir. Fetvalar genel olarak ehli sünnet vel cemaat olarak kabul edilen mezheplere göre her fakihin ait olduğu mezhebe göre fetva verilir. Böylece dört mezhebin mensupları zaruret anında biri diğerinin hükmü fetvasıyla amel edilirler. Muamelatta maslahata (faydalı alana) uygun olanı İslami bir idareninki mezhepten birine göre zaruretten fetva ile karar alırsa bu karar bağlayıcıdır.

Fıkhın Kaynakları: Asli ve Tali (ikinci derece) deliller olarak ayrılır.

Asli Delilleri: 1-Kitap (Kur'an-ı Kerim) 2- Sünnet 3- İcma-i ümmet 4- Kıyas-ı fukaha

Tali Delilleri : İstihsan 2-İstishap 3-Maslahat-ı mürsele 4- Mesheb-i sahibe 5-Şeriat-ı mengaplena 6- Örf ve adet

1-Kitap: Asli delillerin birincisi ve en önemlisi Kur'an-ı Kerim'dir..

Devamı Gelece sayıda

ÇORUMLU YEMEKLER

Selma GÜRSEL

BORHANI (Yumurtalı): Kaynar suya yumurtalar kırılarak haşlanırlar. Haşlanan yumurtanın suyu süzülür ayrı bir kaba konulur. Başka bir kabın içinde özenen yoğurda bir miktar sarımsak dövülür. Süzülen yumurtaların bulunduğu kaba özenen sarımsaklı yoğurt ve bir miktar tuz katılarak karıştırılır. Tavada tereyağı ile nane kavrularak yoğurtlu yumurtanın üzerine dökülerek karıştırılarak servis yapılır. İstenirse yumurta tereyağı kırılarak pişirilebilir. Üzerine tekrar tereyağının diğer kısmı nane ile kızartılarak dökülür ve servis yapılır.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için,5 yumurta,1 kilo yoğurt, 100 gram tereyağı,bir tutam nane,1-2 diş sarımsak.

BORHANI (Hamurlu): Bu borhanı daha çok kadınların Ramazan ayı için imece olarak mantı bükmeleri için toplandıklarında hazır bulunan hamurdan yapılır.

Açılmış hamur parçalara mantı hamuru gibi 4x4 ebadında kesilir,bu hamurun içine kıyma konularak ikiye bükülerek muska şeklinde içerisine kavrulmuş kıyma ve maydanoz konularak hamurlar birleştirirler. Bir kapta yeterli kadar su kaynatılır. Muska hamurlar bu kaynar suya atılarak bir miktar haşlanırlar. Hamurlar suda haşlanınca süzülerek leğene alınır. Yoğurt,mikser veya bir kaşıkla koyu ayran kıvamında özenir. Başka bir kapta ezilen sarımsaklar katılarak karıştırılır. Haşlanan hamur özenmiş hamurun içine dökülerek karıştırılır. Üzerine tereyağı nane ile kızartılarak dökülür ve servis yapılır.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için,bir yufka ekmeği büyüklüğünde hamur,bir kilogram yoğurt, 50 gram tereyağı,birtutam nane,1-2 diş sarımsak.

BORHANI (Mantarlı): mantarlar soğuk su ile iyice yıkanır. Yıkanana mantarlar küçük küçük doğranarak tekrar yıkanır. Suyunun süzülmesi çini süzgece konur. 50 gram tereyağı tavaya konarak eritilir. Doğranmış mantarlar atılarak karıştırılır. Üzerine tekrar tereyağının diğer kısmı nane ile kızartılarak dökülür ve servis yapılır.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için,250 gram kültür mantarı,bir kilogram yoğurt, 100 gram tereyağı,bir tutam nane,1-2 diş sarımsak.

CILBIR: Doğranan soğanlar,tereyağı tencerenin altına konulur. Eriyen yağa soğanlar atılarak karıştırılarak öldürülür. Kıyma hafif tuz serpilerek,öldürülen soğanın üzerine konularak hafifçe kavrulur. Kavrulan kıymanın üzerine yumurtalar kırılır ve 4 bardak su ve az miktarda tekrar tuz konularak tencerenin kapağı kapatılarak yarım saat kadar kısık ateşte pişirilir ve servise sunulur.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için,400 gram kuru soğan,250 gram koyun kıyması,3 yumurta,50 gram tereyağı.

CULLAMA: Önceden pişirilmiş kaz veyahut hindi eti kemiklerinden ayrılarak elile ufak parçalara ayrılırlar bir kabın içine konur. Tavada eritilen tereyağı ocaktan alınarak bir bardak un tencereye dökülür ve ayıklanmış et de konularak tahta kaşıkla karıştırılır. Bu karışımın üzerine 2 barda soğuk su ve bir miktar tuz konularak iyice karıştırılır ve kısık ateşin üzerinde pişirilerek sıcak sıcak servis yapılır. İstenirse,servis yapılmadan eritilmiş salça sosu veya domates sosu üzerine konularak süslenebilir.

Malzemesi: 2-3 porsiyon için,kemikleri ayıklanmış 300 gram haşlanmış kaz eti veyahut hindi eti. 1 su bardağı un,150 gram tereyağı.

Devam Edecek

SOSYAL PATLAMA OLMAZ !

Selahattin AYDEMİR

EVVELA atalarımızın yaptığı gibi yapayım. İşe dua ile başlayayım. Ey vatandaşlar! Ey Türk halkı ! tarihinde düştüğün en kötü ekonomik dönem olan bu günlerde sana, metanet ve sabır temenni ediyorum. Hazır bulunan herkese mahsus selamlarımı sunar, büyüklerin ellerinden, küçüklerin gözlerinden öperim. .... ! Allah hepimizin yardımcısı olsun. Amin.

İşimiz resmen ve gayriresmen Allah'a kaldı arkadaşlar. Tek silahımız dua. Bu yüzden riyasız içtenlikle dua ettim. Sözlerime dua ile başlarım. Vallahi ciddiyim. Billahi çok ciddiyim.

Çünkü, hakikaten inanarak söylüyorum. İşimiz Allah'a kaldı. Cenabı Hakkın işleri de olursa mucize ile olur. Olmazsa daha çekeceğimiz var demektir. İnanın MUCİZEYE KALDIK..! Çünkü bu akılla, bu kadar akılla, bu düzenle bu iş mümkün değil düze çıkmaz. Bu adamlarla olmaz demek pek hoşuma gitmiyor. Ama devletçi düzeni savundukları müddetçe evet asla bu liderlerle düze çıkmamız mümkün değil.

İster iktidar ister muhalefet bence aynı. Değil mi ki devletçi düzendir. Değil mi ki LİBERAL ADIMLAR atmıyorlar. Mümkünü yok olmaz. Olmaz. Olmaaaz.

Bu adamların bu anlayışla bu ülkeye rahatlık getirmeleri mümkün değil. Olmaz. Olmaz.olmaz.

Olmaz da yoksa SOSYAL PATLAMA MI OLUR?

Hayır oda olmaz.

----**--- **--- ***--- **

Çünkü halk bitti. İktidar bitti. Resmen hayaletler ülkesi olduk. Kriz iktidarı takmıyor. İktidar, krizin farkında değil.

--- ** --- ** ---- ** ---

İktidar diyor ki:

Türk halkı sağ duyuludur. Benim ülkemde sosyal patlama olmaz.

Olmayan ! sosyal patlama neymiş bir bakalım.

Halk aç. Halk işsiz. Emekli maaşları yetersiz. Bir emekli tekrar çalışmazsa aç. **Gençler, gelecek hayali kuramıyor**. En ufak bir pozitif ümitleri yok. Kapağı yurt dışına atıp bir daha ülkeye dönmemekten başka akıllarına hiçbir şey gelmiyor.

İş- aş- eş bulurum. Yurt yuva kurarım. Çoluk çocuğa kavuşurum diyemiyor.

Yirmi beş/ otuz yaşına gelmiş (eskilerin tabiri ile- özür dilerim) kazık kadar adam olmuş, asgari maaşla emekli olmuş baba ocağından ayrılamıyor. aylak aylak geziyor gençler! ....! Evlenemiyor. İş bulamıyor. Koca herif olmuş babasından harçlık almanın veya alamamanın ıztırabı ile kahroluyor.

Bir genç kızın ağabeyi hiç sebepsiz yere intihar ediyor. Sevgilisi üzülme ben varım. Seni bu acılarla bırakmam. Yanındayım diyor. Ertesi gün o da intihar ediyor.

Dün iş güç sahibi olanlar bugün boş geziyor veya intihar ediyor..!

Protesto olan senetler, ödenmeyen çekler rekor kırıyor. Hakimler boşanma davalarından baş kaldıramıyor. Yirmi yıllık karı koca ayrılıp kadın çocuklarını alıp baba evine dönüyor. Bir esnaf " **kaldır hancı boş kadehi neyleyim**" der gibi **bomboş kalan kasasını başbakanın kafasına fırlatıyor.** Bir kamyon şoförü yakıt alamayacak hale düşüp tankerini **başbakana al senin olsun diye hediye ediyor**. Bir aile üç çocuğunu birden " Günlerdir kursaklarına iki lokma veremedik. Perişanız. İçimiz kan ağlıyor. Yoksa biz de bir ana babayız ama **çocuklarımıza ekmek alacak paramız yok. Ne olur çocuklarımıza iyi bakın**" diyip cami kapısına bırakıp kaçıyor.

Hırsızlık cumhuriyet tarihinde görülmemiş şekilde artıyor. Üç bileziğe tamah edip üç aylık evli gencecik gelin öldürülüyor. Fuhuş almış başını gidiyor. Hastaneler psikolojik hastalarla dolu. Hastaneler beslenme yetersizliğinden dolayı hastalanan bebeklerle dolu. Vatandaş reçetesinde yazılı ilaçların yarısını alıyor.

Türk parası, gavur parasıyla beş para

etmiyor. Millet gemiler dolusu, kamyonlar dolusu ülkeden kaçıyor. !

-*/ -*/ -*/ -*/ -*/

Arkadaşlar daha ne olsun Allah Aşkına ! Daha ne sosyal patlaması bekliyorsunuz?

Sayın Başbakanımız, gayet rahat;

SOSYAL PATLAMA OLMAZ! TÜRK HALKI SAĞ DUYULUDUR ! diyor.

Evet Türk milleti gerçekten sabırlı. Sabırlıdan öte katlanıcıdır. Hatta mazohoşist derecesinde.

Ne varki başımızdakiler o kadar iktidar hırsına kapılmışlar ki; halkın ne kadar berbat olduğunun farkında bile değiller. Milletin intihar sınırını aştığını görmüyorlar. Bıçak kemiğe dayanmamış, iliği kesiyor. Felç olmuşuz.

Türk halkının, bu politikacıları televizyonda görünce sırtına kılıç saplayan matador görmüş boğa gibi burnundan soluyor.

Dış itibarımız Osmanlı İmparatorluğunun son dönemine dönmüş. Avrupa'dan gelen bir tokat vuruyor, giden iki tokat vuruyor.

Toplum, Türk vatandaşı olma gurur ve şuurunu yaşayamaz olmuş.

İnsan ister istemez geçmişimizle bir mukayese yapınca halimizin perişanlığına daha da kahroluyor. Sadece bir tanesini yazalım yeter. Anlayana sivrisinek saz, anlamayana orkestra az.

"İsmet Paşanın Başbakan sıfatı ile o topumuzun tüfeğimizin olmadığı o dönemde gemi ile İtalya'ya yaptığı bir ziyareti hatırlatırım. İtalya başbakanı Roma'dan gelmiyor. İşim çoktu. Kusura bakmasın yardımcımı yolluyorum diyor. İskelede yardımcısı var. Kendi yok. İsmet paşa gemiden bile inmiyor. Ben başbakanım ancak bir başbakanla gemiden inerim. Ya başbakanınız gelir, karşılar ya da hemen Türkiye'ye geri dönerim diyebiliyorken; bugün benim başbakanım kıytırık bir teknokrata selâm duruyor .

KIRK YILDIR MUHALEFTELER HEP ŞİKAYETEDERLER. DERTLERİ SÖYLERLER. ÇARELERİ SÖYLEMEZLER. ÇIKIŞ FORMÜLLERİ SIRALAMAZLAR. Teyp gibi aynı şeyleri tekrarlar dururlar.

Bu iktidar derhal gitmeli. Erken seçim olmalı. Maksatları kendileri iktidara gelsin. İlaçları yok. Çare ve formülleri yok. Zavallı vatandaş bunlar ne yapacak ki acaba diye merakla bekler. İktidar olurlar. Onlar da aynı. Ve makus tarih tekerrür eder. Sonu "foossss". Çünkü sistem aynı. Sistem devletçi sistem. Yani sistem götür götürebildiğin kadar sistemi. Sistem bu olunca kim gelirse gelsin, hiçbir şey değişmiyor. Tek çare devlette dolandırılan ne kadar kurum varsa hepsi özelleşmeli. Bakalım özel sektör parasını öyle har vurup harman savuruyor mu? Savurtturuyor mu?

Nihayet Türk milleti bunu anladı. Onun için ölüyor. İntihar ediyor. Tırlatıyor. Ama gitsin bu iktidar diyemiyor.

Çünkü karşısında gelecek olan aynısının tıpkısı. Elli yıldır yağmurdan kaçarken doluya tutulmuş bu zavallı halk. Tam bir çaresizliğin içinde susmuş kalmış. Bu yüzden sosyal patlama olmaz..!

Ne acı ki olmuyor. Olanlar sosyal patlamadan beter. Yukarıda saydık. Hepsi doğru. Başka ülkelerde bunlardan ikisi birden olsa. Sosyal patlama dır. Ve derhal İKTİDAR PATLAMASI OLUR. ANINDA İSTİFA EDERLER.

Halkın patlayacak kadar bile hali kalmadı. Tek beklentisi iktidar patlaması. Ya da Allah'tan mucize.

Bundan daha ölü bir halk bundan daha perişan bir halk şu anda yer yüzünde yok. Ancak Talibanlara bakarak biraz halimize şükredebiliriz. Daha beteri yok zaten.

BEN LİBERAL BİR İNSANIM. BU ÜLKEYE LİBERAL YASALAR GELMEDİKÇE DÜZELECEĞİNE İNANMIYORUM.

Ancak Liberal yasalar kaplumbağa adımıyla geliyor.

O halde:

Bu yasalarla, bu düzende kurtuluşumuz yok mu? Devam Edecek

BÜYÜK ATAM

S.Ulvi CIRIL

Ölümünün 63. yılında Cumhuriyetimizin kurucusu büyük devlet adamı,deha komutan,büyük lider Mustafa Kemal ATATÜRK'ümüzü saygıyla anarken ATAMIZIN şu veciz sözünü sizlere hediye ediyorum:

BÜYÜK OLMAK İÇİN HİÇ KİMSEYE İLTİFAT ETMEYECEKSİN,HİÇ KİMSEYİ ALDATMAYACAKSIN.

ÜLKE İÇİN GERÇEK AMAÇ NE İSE ONU GÖRECEK,O HEDEFE YÜRÜYECEKSİN.

HERKES SENİN ALEYHİNDE BULUNACAKTIR,HERKES SENİ YOLUNDAN ÇEVRİRMEYE ÇALIŞACAKTIR. FAKAT SEN BUNA KARŞI DİRENECEKSİN. ÖNÜNE SONSUZ ENGELLERDE YIĞACAKLARDIR.

KENDİNİ BÜYÜK DEĞİL KÜÇÜK,ZAYIF,ARAÇSIZ,HİÇ SAYARAK, KİMSEDEN YARDIM GELMEYECEĞİNE İNANARAK BU ENGELLERİ AŞACAKSIN.

BUNDAN SONRA DA SANA BÜYÜK DERLERSE... BUNU SÖYLEYENLERE GÜLECEKSİN.

Mustafa Kemal ATATÜRK

DOKTORUNUZ YANITLIYOR

Dr. Rıfat PATIR

ÇOCUĞUNUZUN DURUMUNU DOKTORUNUZA TELEFONLA NASIL BİLDİRMELİSİNİZ

Birkaç gün önce muayene olan çocuğunuzun durumunda bir değişiklik hissedip doktorunuzu aramak isterseniz şu şekilde hazırlıklı olmalısınız.

Yaşını tabii bilirsiniz,ilaveten kilosunu da öğrenip not kağıdınıza yazınız. O andaki ateşini ölçünüz. O ana kadar aldığı ilaçların isimlerini ve aldığı miktarları kağıda yazınız. Evde eskiden kalma ilaçlar varsa onların isimlerini yazınız. Hastalığa konan teşhisi de yazınız. (Bu bilgileri doktorunuz size telefonda sorabilir)

Şimdi doktorunuza telefon açıp istediklerinizi sorabilirsiniz. Doktorunuz ya tıbbi bir tavsiyede bulunacaktır veya hastayı tekrar görmek isteyecektir.

ÇOCUKTA İŞTAHSIZLIK

Anneler pek çok defa çocuklarının iştahsızlığından şikayet ederler. Ekseriyetle de çocukları kiloca normaldir. Genel durumları iyidir,ama annesi onu çok zayıf,renksiz ve iştahsız bulur. Hele dışarıda okuyup tatile gelen çocuk annesine göre çiroz gibidir. Babalar bu hususta daha gerçekçi görüşlüdür. Biz hekimler yine de anne tarafını tutar,muayenede bir şey bulamasak bile,çiroz oğula bir vitamin tavsiye ederiz.

Bu yazıda iştahsızlığın sebeplerini anlatmak istiyorum.

- Ateşli hastalıklar ve eritici bazı hastalıklar iştahsızlık yapar. Bu hastalıklar tedavi edilmedikçe iştah yerine gelmez. Zaten bunlar da iştahsızlık şikayetleri ile değil,o hastalık şikayetleri ile müracaat ederler.

- Yemek öncesi yenen kırıntılar ve içilen meşrubatlar iştahı keser. Çaresi bunları yemekten sonraya saklamaktır.

- Kıskançlık;Eğer küçük bir kardeş varsa ve anne onunla daha çok meşgul oluyorsa,çocuk kendisi ile ilgilenilmesi için Yemek yemez. Bilir ki; anne o zaman kendisi ile beraber olur. Rica eder,yalvarır,hediyeler vaat eder. Çocuk bu yüzden yemek saatini iple çeker ve annesinin ilgisini bekler.

- Bazı çocuklar da annenin kendisinden ziyade diğer kardeşle ilgilenmesinden dolayı,annesini cezalandırmak için yemezler. Bilir ki annesi,yemiyor,zayıflıyor diye üzülüyor. Onu üzmek için yemez,onu cezalandırdığını düşünür. Bununda çaresi çocuklara eşit muamele yapmak,çocukları eşit şekilde onurlandırmaktır.

- 3-5 yaşlarındaki çocuklar şahsiyet kazanmaya başlarlar. Herkesin istediği gibi değil,çok defa kendi keyiflerince hareket etmek isterler. Anne,oğlum şu elbiseyi giyiver dediğinde,hayır giymem der. Bana bir bardak su ver dediğinde vermem der. Kapıyı kapat diyince,hayır der. Yani kendisine emir tarzındaki işlevlere itiraz eder,kendisinin de bir şahsiyet sahibi olduğunu gösterir. Bu yaştaki çocuğa,oğlum veya kızım gel şu çorbanı iç,şu köfteni ye dediğinizde hayır diyecektir ve yemeyecektir. Bu yaştaki çocuklara bu yüzden darılmak doğru değildir. Bunun yanlış hareket olduğunu izah da para etmez. Bu yüzden münakaşasını yapmak da doğru değildir. En iyisi,bu yaşlarda çocuğa tercih hakkı verecek şekilde hitap etmektir. "Önce çorbayı mı içersin,yoksa köfteyi mi yersin ?" veya;"Siyah ceketini mi giymek istersin,yoksa sarı kazağını mı giymek istersin ?" gibi sözlerle,çocuğa söz hakkı verilmiş,ona emredilmemiş olur. Yine bu yaşlarda,oyunda olan veya başka bir meşguliyet içinde olan çocuğa biraz zaman tanımak,onun istediği zaman gelmesine göz yummak daha doğru bir tutumdur.

Şu halde;iştahsız çocuğa şişe şişe iştah şurubu verilmeden önce,her hastalıkta olduğu gibi "İştahsızlığın Sebebini" araştırmak lazımdır.

KEMİK ERİMESİ

Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ
Fizik Tedavi Uzmanı

Geçen Sayıdan Devam

Kemik oluşumu anne karnında başlamaktadır. Gebe ve emziren kadınlarda, annenin kalsiyum alımının yeterli düzeyde olması çok önemlidir. Çocukluk döneminde ise şüt tüketimi teşvik edilmeli, dondurma gibi ürünlerin yenmesi özendirilmelidir.

Ekmek unu içerisinde kalsiyum eklenmesi çocukluk döneminde, hem de yaşlılarda halk sağlığı açısından önerilmektedir. İçme suyu içerisindeki kalsiyum miktarı artırılmalıdır. İçme suyu içerisine florid katılması da önemlidir. Vücudun günde 0.5-4 mg/lt florid'e ihtiyacı vardır. Aynı zamanda diş çürüklerini de önleyecektir.

Osteoparoz'da korktuğumuz kemik kırıkları, çoğu zaman geri dönüşümü olmayan, trabekül elementlerin bütünüyle kaybı içeren, kemikte mikroyapısal değişiklikler ile birliktedir. Artık vitamin D algılayıcı genin, kemik yoğunluğu düşünülmektedir. Bağırsaklardan kalsiyum emiliminin artması için D vitamini gereklidir. Günlük 200 ünite D vitamini alınması gereklidir. Yalnız dışarıdan D vitamini alarak da zamanla yetmemektedir. 60 yaşından sonra, bağırsaklardan D vitamini emilmesi neredeyse yarı yarıya azalmaktadır. Yaz ve sonbaharda, deride D vitamini yapımına bağlı olarak vücutta D vitamini artmaktadır. Kışın ve ilkbaharda ise bu düzey azalmaktadır.

Osteoparoz'u olan kadınlarda, östrojen eksikliği olanlarda, östrojen (kadınlık hormonu) verilmesi ile kemik kayıpları azalmaktadır. Kalça kırığı riskinde %50 dolayında bir azalma meydana gelmektedir. Östrejen tedavisine ne kadar erken başlanırsa ve ne kadar uzun süre devam edilirse riski de o kadar azalma olacağı kabul edilmektedir. Menapoz dönemindeki sıkıntıları gidermek için kısa dönem östrojen kullanımı gereken, Osteoparoz için ise bu süre en az 5-10 yıl gibi uzun sürebilir.

Östrojen kullanamayan kadınlarda ve erkeklerde alternatif bir ilaç olarak kalsitanin kullanmalıyız. Günümüzde spreyleri kullanılmakta ve günde 200 ünüte dozunda önerilmektedir. Yalnız yanında 1000 mg kalsiyum ve 400 ünite kadar D vitamini alımı önerilmektedir. Yalnız; kemik yapım, yıkım döngüsünün hızlı olduğu dönemlerde daha etkili olduğu düşünülmekte; hatta bir yıl sonra direnç gelişebileceği belirtilmektedir. Bunun için hastaların aralıklı kullanımı (3 ay kullanıp, 3 ay kullanmama) tavsiye edilmektedir. Bitosfanat grubu denen, kemik yıkıcı hücreler tarafından tutularak, kemik yıkımını önleyen başka tip ilaçlarda vardır (Fosamax). Yalnız bunlar kemikte uzun süre tutulduklarından, kemik kalitesinde bir değişiklik yapıp yapmadığını biliyoruz. Devamlı kullanılmalan halinde, istikrarlı bir biçimde kemik kazancı sağladıkları kanıtlanmıştır. Kullanmayan hastalarda kemik kaybı olurken, tedavi grubunda olumlu yönde kemik kazancı vardır.

Fazla Kalsiyum Almak Böbrekte Taş Yapar mı ? : Tüm böbrek taşlarının yaklaşık % 80'inde kalsiyum oksalat önemli rol oynar. Gıda ve ilaçlarla dışarıdan kalsiyum alımının artması ile idrar yoluyla oksalat atılımının azalmasına ve bağırsaktan oksalat emiliminin azalmasına bağlı olarak, böbreklerde taş oluşumu azalır. Yine de suyun bir ölçüsü vardır. Standardı şudur: günde 2500 mg kalsiyum ve günde 2000 ünite D vitamini geçilmemelidir. Diyetle alınan kalsiyum, idrarla atılan kalsiyum arttırdığı için böbrek taşı oluşumunda bir risk etkeni olarak kabul edildiği için; böbreği taş yapan kişilere, daha fazla sıvı alımı; kalsiyum, sodyum ve kırmızı etten fakir bir diyet önerilmekteydi. Artık yalnızca sıvı alımını arttırılması tavsiye edilmektedir. Şimdiki görüş şudur: Yeterli miktarda kalsiyum alınmalı, hem kemik kaybı azaltılmalı, hem de böbrekte taş oluşumu azaltılmalıdır. Artık hem kalsiyumu, hem de D vitaminini birlikte bulunduran ilaçlar piyasada bulunmaktadır. (Cal-D-Vita/Calcia)

Kemik Erimesinde İdeal Tedavi Nedir ? Amaç, hem kemik kütlesini arttırmak, hem kemik yıkımını azaltmaktadır. Kemik yapımını arttıran ilaçlar, fluoridler, anabolik steraidler, büyüme hormonları pek kullanılmamaktadır. Daha çok östrojen, kalsitanin, kalsiyum ve vitamin D, bifosforat grubu, thiazide grubu diüretikler gibi ilaçlar kullanmaktayız. Osteoparoz'da, hem remodelling (yeniden şekillenme) döneminde, kemik yıkımı lehine daha az kemik kaybı gelişmektedir. Kemik erimesi risklerine maruz kalan kişilerde ve menopoz sonrası Osteoparoz olan kadınlarda daha yüksek hızda kemik çevrilmektedir. Bu tip yatkın hastalarda daha fazla kemik erimesi alınmaktadır. Bifostonet grubu ilaçlar (Fosümax), kemik yıkımını yavaşlatırken, yani kemik çevrim hızını azaltırken kemik yapımının da yavaşlaması sonucunu getirmektedir.

Yaşlılarda, kemik çevrim hızı diğer hasta grupları kadar hızlı değildir. Dolayısıyla kemik yıkımı hızı fazla olan kişilerde, kemik yıkımı hızını azaltıcı ilaçlar tercih edilmelidir.

Kemik mineral yoğunluğunda %10'luk bir artış, kemik kırık riskini % 50 oranında azaltmaktadır. Fluorit tedavisi ile kemik mineral yoğunluğunda önemli artışa ragmen, kemik kırık riskinde azalma meydana gelmez. Kemik ağırlaşmasına rağmen, kemik kalitesini artmamıştır. Fakat östrojen verilmesi, kemik kırılganlığını belirgin derecede azaltmaktadır. Yanı, her zaman kemik yoğunluğunun artışı, kemiği kaliteli yapmaktadır. Kalsitrial (Rocaltrol) D vitamini yapımında, son basamak olarak, böbrekte yapılır. Aktif D vitaminidir. Hayvan deneylerinde bile, menopoz sonrası kemik kaybından koruduğu göstermiştir. En önemli yan etkileri, kanda ve idrarda kalsiyumu arttırmasıdır. Kontrollü verilir.

Devam Edecek

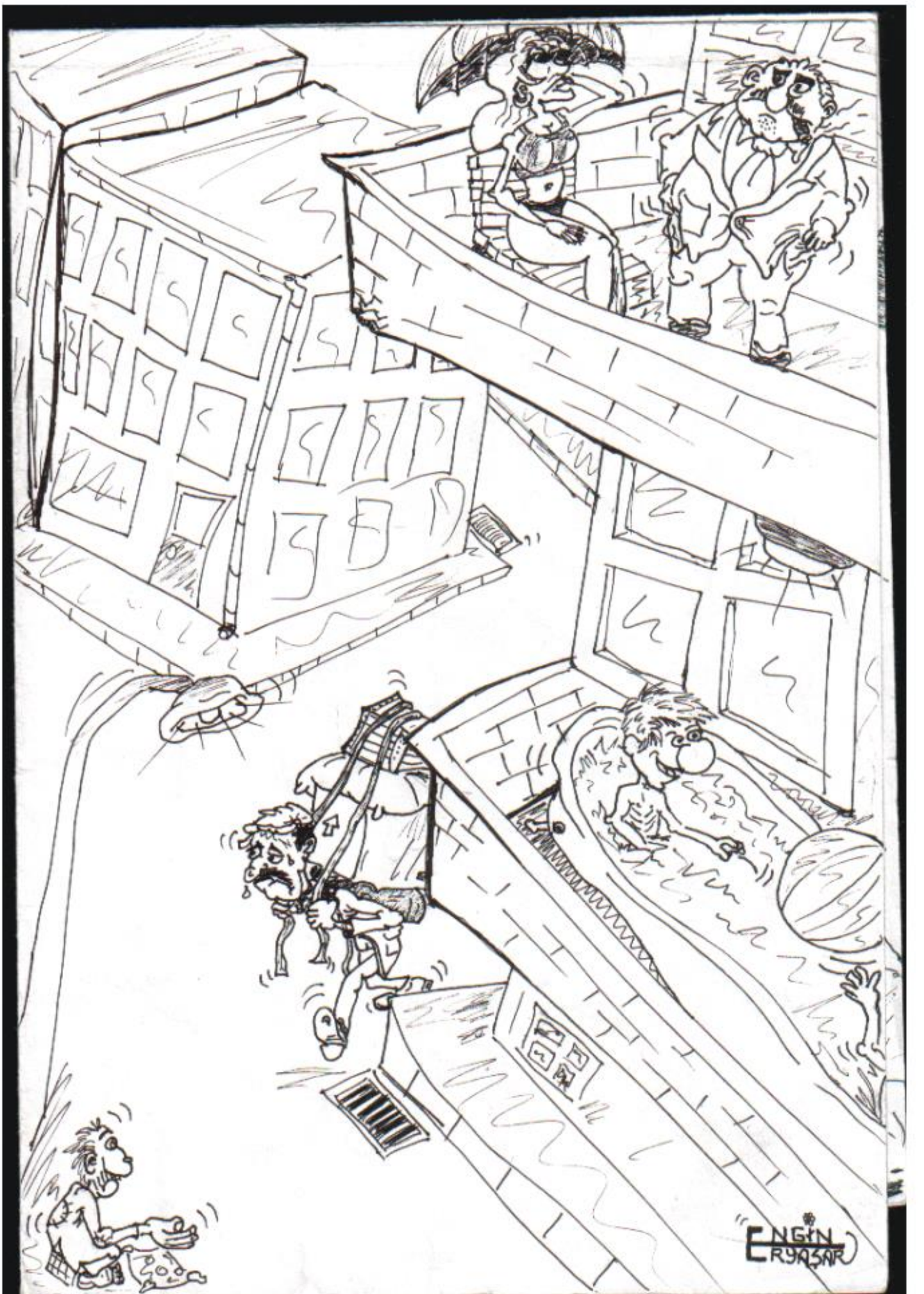
ENGİN
ERYAŞAR

MİZAH BİRAZDA TEBESSÜM

İhsan Said ALACA

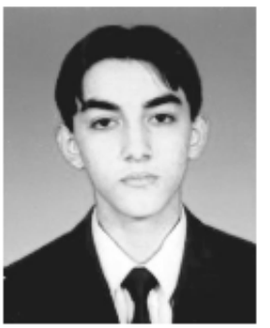

BANA GÖRE:

*Bitkisel hayata girdim maksat yeşillik olsun.
*Yazılı ortak bir çalışmadır.
*Öğrencinin biri kızmış, diğeri erkek.
*Man can I ten one ill in tehen man can all do.
-hızlı okuduğunuz zaman anlam ortaya şöyle çıkacaktır.
Manken Ayten Van İlinden mancan aldı.

ÖĞRETMEN ADRESLERİ

*İngilizce Öğretmeni:
How Are You¿?Mah.Didem Sok.To-Be Apt:No:OK/YES
*Bilgisayar Öğretmeni:
Anakart Mah.Voodo3 Sok.Windows All Apt.No:50x/48x

ÖĞRENCİ SÖZLÜĞÜ

*Ders:Ninni
*Facia:Sınav sonrası ev hali

FIKRALAR

KARNE

Bir gün Hasan koşarak odaya girdi ve elindeki karneyi babasina uzattı.

-Babasi karneye şöyle bir göz attı.

-İyi bir iş yapmişsin gibi,bu karneyi bana gösterebiliyorsun. Şu kamenin haline bak. Beden dersinden başka iyi not var mı şunda.

-Ama babacığım kızma. Bu benim değil senin kitaplarının arasında buldum. Eski bir kamenmis.

KORKUNUN NEDENİ

Kompartmanda tek basina yolculuk ediyordu. Birden kapı açıldi ve çifte tabancalı biri:

-Çabuk paraları! Sökül diye bağırınca, adam korkudan titreyerek cevap verdi:

-Kusuruma bakmayın ama meteliğim yok.

-Öyleyse niyet itriyorsun?

Yolcu güldü;

-Ben sizi kondüktör sanmıştım da!...

Fıkralarınızı bekliyorum
Saidalaca@hotmail.com

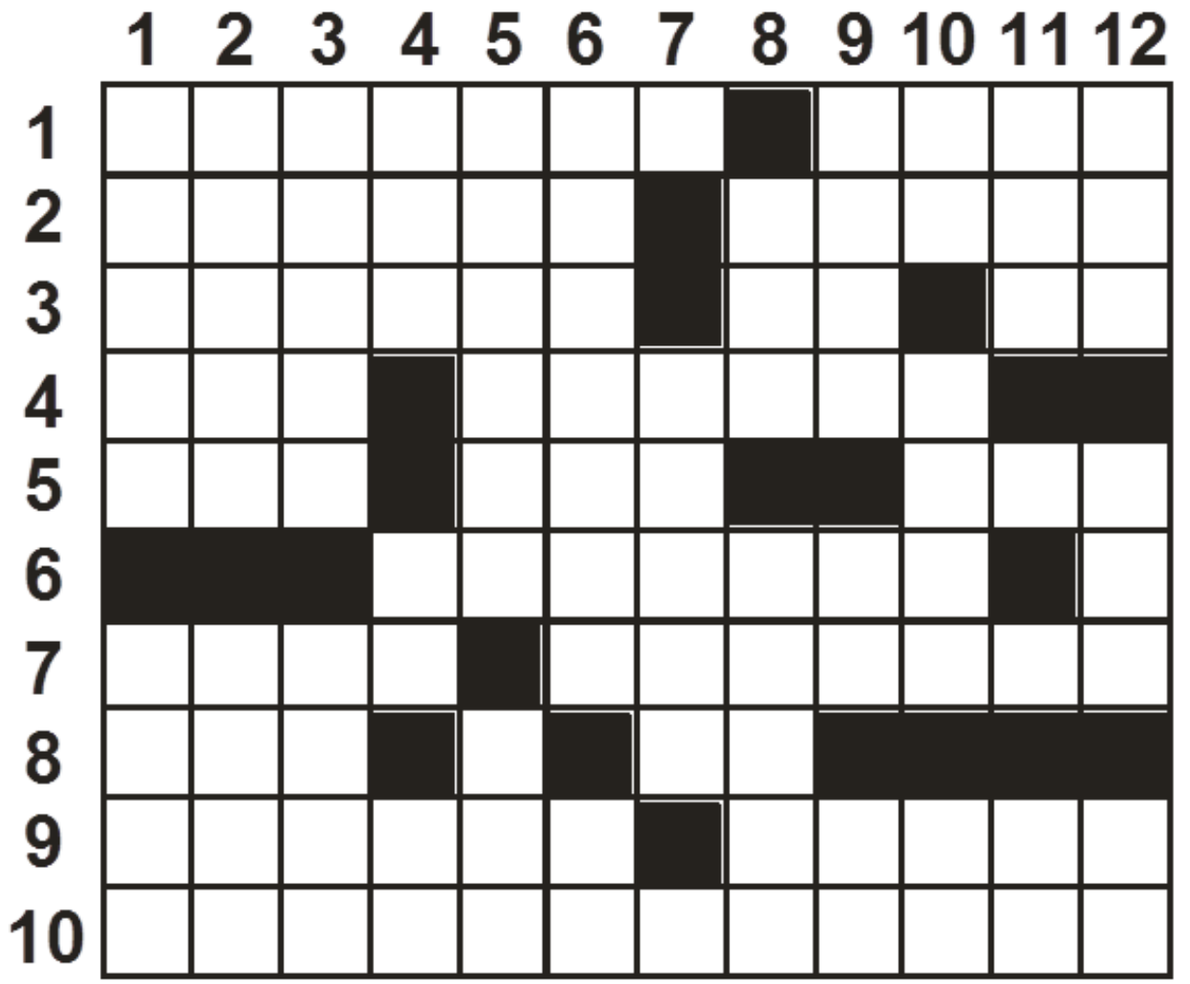

Hazırlayan Erdal ODABAŞ

SOLDAN SAĞA: 1- Çile çekmeye alışmış - Överek alma,meth etme 2- Uyduruk çada tedavi etmek - Mukaddes kitabımız 3-Dört büyük meleğin üçüncüsü - Alev rengi - Bir şart eki 4- Valide - Hz. İbrahim'i ateşe attıran ceberrut kral 5- Alemin yaratıcısı,besleyici,yaşatıcısı olan Allah - Bir bağlaç 6- Gümüş balığı 7- Serçeğillerden gezici,güzel sesli,kanaryaya benzeyen küçük bir kuş cinsi - Büyük ve ağır balyoz 8-Muğla'nın bir ilçesi -Azamını sessizleri 9- Kanal 7 de akşam kuşağında yayınlanan bir yarışma adı-Tövbe edip hakka yönelme. 10- Büyük emanet

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Ev ve sürü bekçiliği yapan iri bir köpek - Kur'an-ı Kerimin 114 kısmından her biri 2- Hassasiyet- Derin malumatsahibi,bilgin 3- Takma ad - Allah'ın ezeli hükmünün,taktirinin olması,yerine gelmesi 4 - Emanetin ilk hecesi -Anadolu Ajansının kısa yazılışı -Küçük mağara 5- Yaratılmış var olan şeylerin tamamı,mevcudat-Çok bilmiş 6- İlave etmek- Yaygın bitki örtüsü 7-Rahatsız eden huysuz ve titizliğe sahip 8-Bir yağış türü-İri taneli helva ve çorba yapmakta kullanılan un 9- Muhtevası su olan- Sodyumun simgesi- Müstehcen resim 10- Rütbesiz asker- Yiyecek, içecek cinsi nimet - Farsçada su 11- İnsanlar,halk,topluluk,herkes-Baryum' un simgesi 12- Temel,kök,esas-Kur' an alfabesinde bir harf-Sümerlerin su putu

ÇORUMLU MANİLER

Eşref ERTEKİN

Bu dert beni alıyor
Can evim oyuluyor
Aşk bende keder bende
Yavrum sana n'oluyor.

Bu dert beni meledir
Yarama tuz eletir
Dert bende keder bende
Seninki velveledir.

Bu dünya bir merdiven
İnem gidem yeniden
Ne kötüye yoldaş ol
Ne konuş namerdinden.

Bu gamlar dağı gamlar
Öldürür sağı gamlar
Buna adam dayanmaz
Eğridir dağı gamlar.

Bu gözler bağı gözler
Avcıdır avı gözler
Beni yarele koydu
Varmış bir sağı gözler.

Bu gözler bağı gözler
Avcılar dağı gözler
Yar bizi yaraladı
Varmış bir sağı gözler.

Bu gün ayın on beşi
Yandı ciğerim başı
Ne yarden haber geldi
Ne dindi gözüm yaşı.

Bu gün ayın on dördü
Kız saçını kim ördü
Ördü ise yar ördü
İsbat getirkim gördü.

Bu gün ayın otuzu
Başındadır fitozu
Dünyada yar sevmeyen
Ahrette yer topuzu.

Bu gün bana n'oluyor
Elde gülüm soluyor
Her derde dert demezdim
Bu dert beni alıyor.

Bu gün bayram günleri
Arşa çıkar ünleri
Ömürden mi sayayım
Yarsiz geçen günleri.

Bu gün hava n'oluyor
Elimde gül soluyor
Dayanacak dert değil
Mevlam sabır veriyor.

Bu gün hava pusarık
Başında durmaz sarık
Yavrum bir şeftali ver
Belki yolda susarık.

Bu gün hava serindir
Girme göle derinder
Aklımı baştan alan
Suna boylu gelindir.

Bu gün hava yaz gözel
Mintanı beyaz gözel
Söylediğim maniyi
Defterine yaz gözel.

Bu gün üç gündür yarim
Halim müşküldür yarim
Başımda beynim kaynar
Senin aşkındır yarim.

Bu günde akşam oldu
Hayırlı akşam oldu
Yar bize teşrif etti
Ne güzel akşam oldu.

Bu günümüz yareli
Yar elinden yareli
Gayri elden onulmaz
Olmayınca yar eli.

Bu keklik usta keklik
Kanadı deste keklik
Çıkmış kaya üstüne
Çağırır dostu keklik.

Bu poşu kara poşu
Yakışır yare poşu
Yüzbin altın değmez mi
Tenhada yar öpüşü.

Bunda meclis kuruldu
Elde bade duruldu
İç efendim badeni
Tutan bardak yoruldu.

Bunu yazdım kış idi
Kalemim kamış idi
Kınamayın ağalar
Elim üşümüş idi.

Bunu yazdım yaz idi
Kalemim beyaz idi
Kınamayın ağalar
Mürekkebim az idi.

Bülbül cüce çıkarır
Bilmem nice çıkarır
Şu benim ahüzarım
Seni uca çıkarır.

Bülbül geldi yaz geldi
Yanıma bir kız geldi
Ben cihanı niderim
Yarimden bir söz geldi.

Bülbül geldi yaz ile
Yarim ala göz ile
Beni dinden çıkarır
Şu şiveli söz ile.

Bülbül küçük bir kuştur
Ötüşü gayet hoştur
Kınamayın bülbülü
Aşıklık müşkül iştir.

Bülbül olsam güle ne
Turna olsam güle ne
Ben dedim yarim olsun
Ben yar sevsem yare ne.

Bülbül öttü mü felek
Gülün bitti mi felek
Bizi böyle ayırdın
Keyfin yetti mi felek.

Bülbüller düğün eder
Bilmem hangi gün eder
Yar yare kavuşunca
Düğünü o gün eder.

Bülbülü har ağlatır
Aşıkı yar ağlatır
Ben feleğe nittim ki
Beni her bar ağlatır.

Bülbülüm uçtu gitti
Kanadın açtı gitti
Düşman yerin bol olsun
Yar benden geçti gitti.

Bülbülün melediği
Ah deyip inlediği
Yine aklıma düştü
Gönlümün dilediği

SU HIRSIZLARI

Bekir Baki AKSU

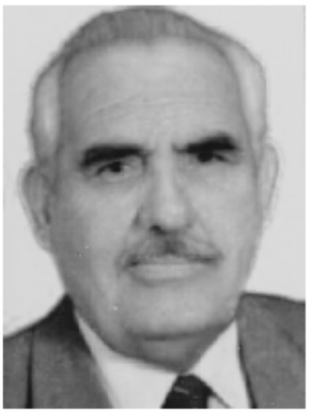

Geçen sayıdan devam

Hemen tarlada da,Tekinli delikanlı kağnısıyla sap yüklemeğe gelmişti. Sabahın şafak vaktinde,tarlasında kalan son yığınını kağnısına yüklüyordu. Tarla biraz çukurca olduğundan,kağnısını yığının arkasına bıraktı. Sonra köyünden buraya kadar gelirken içinde sakladığı sidiği,Boğaç bağlarına doğru dönüp boşaltmak istedi. Tam uçkurunu çözerken,bağların içinden dört hortlak üzerine atıldı delikanlının. Zavallı Tekinli genç bir delikanlı olduğundan,şuurundaki korku gözlerinden yıldırım çarpması yaptı.

Hiç beklenmedik böyle bir hareket karşısında delikanlının dili tutularak,olduğu yere yığıla kaldı.

Üzerine atlayan hortlaklar,Tekinlinin ellerini,ayaklarını kalın sicimlerle bağladılar. Sonrada kaput bezi ile ağzıyla gözünü sıkıca bağlayıp Kamburun sırtına yüklediler. Kambur Tekinliyi kendi bağının içine eli kolu bağlı olarak bıraktı. Bıraktığı yer bağ teveklerinin en yeşil,en sık olanyer idi. Etrafı yüksek çalıların örtünmesiyle bir duvar teşkil ediyordu. Kambur yolda gelirken sırtını elledi. Gömleği ıslaktı. Tekinli delikanlı korkusundan küçük abdestini Kamburun sırtına bırakmıştı. Kambur ne güleceğini,ne ağlayacağını,ne de korkacağını bildi.

Şafak iyici belli olduğundan,Boğaç bağları arasına kendini atmıştı. Artık Tekinliler görse bile tanıyamazdı Kamburu. Kulübenin yakın bir yerinde Tekinlinin kağnısını gördü. Kendi kendine:

<<Allah ! Kağnını da ne işi var burada !>> Dedi. Sonra öküzlerin de getirilmiş olduğunu gördü.

<<Korkunç şey>> dedi. O sırada kulübenin arkasındaki koyu çalılıkta öküzler duruyordu. Paytak :

<< Tamam mı Sinan ?>> Sinan da:

<< Tamam Reis>> Paytak:

<<Çabuk olun,elimizi çabuk tutalım da şu öküzleri kesiverelim, nerede ise ezan yaklaşıyor>> dedi.

Kamburhiç konuşmadı. Çaprazla Gödek içeriden sicim getirdiler. Öküzler küçük boyda,dolgun etli,yeni koşulmuş tosunlardı.

Dört kişi yardımıyla bu iki tosunda kolayca kesilmişti, artık korkacakları kalmamıştı. Ikisi tosunları yüzerken,biri nöbet bekliyor,biri de kağnıyı söküp hiç kimsenin ayak basmadığı sık çalılığın ortasındaki böğürtlenliğe saklıyordu. Eğer kağnıyı tarlada bıraksalar,işleri ters gidecekti belki.

Öğleye kadar tosunlar yüzülmüş,yirmi dört parçaya ayrılmıştı. Tosunların karnından çıkartılan işkembe ve bağırsaklar olduğu gbi yine sık çalılığın ortasında kazılan derin bir kuyuya gömülmüştü. Tosunların etleri ise yatak çarşafları içinde kulübeye yakın bir böğürtlen dikeninin altına saklandı. Üzerleri yolunan otlarla örtüldü. Artık görülmesine imkân yoktu. Tosunlar kesilirken toprağa akan kanların üzeri,iyice bezanmiş olduğundan kan eseri kalmamıştı ortalarda. Şüphe olmasın diye de,uzak bağlardan yolunan sarı otlarla örtülmüştü üzerleri.

Paytak muavinlerini yanına topladı. Hepsinin benzi sapsarıydı o vakit. Işledikleri bir suçun altında kıvrım kıvrım kıvranıyorlardı. Yalnız Paytak korkmuş gibi görünmemek için kulübede önceden artırdığı kaçak rakıyı su içer gibi kafasına dikiyordu.

<<Arkadaşlar!>> Dedi.

<<Ben şimdi buraya bir kağıt yazarım. Akrabam buralarını pırıl pırıl süpürür. Siz de harmana inip yeminlilere haber verirsiniz. Gece şu etleri paylaşırız. Sakın et kestiğimizi söylemeyin. Bu gece ne yapıp yapıp pisliğimizi temizleyelim. Anladınız değil mi ?>>

Devam edecek

ÖLÜLER DİRİLİRSE

İsmet ÇENESİZ

Kendilerini bildi bileli tanıyorlardı birbirlerini. Zaten aralarında bir yaş vardı. Meliha,Osman'dan bir yaş küçüktü. Beraber büyümüşlerdi. Kıyı bir komşuydular. Kışın ayrı odada,yazın ise Osman'ların evinin bahçesindeki dut ağacının gölgesinde oynamışlardı.

İlkokulda da beraber gitmişlerdi. Okula zor alışmıştı Meliha. Onu Zehra diye bir kızla oturtmuşlardı öğretmeni. Ertesi gün Osman'la aynı sıraya oturmazsam okula gitmem diye tutturmuştu. Meliha'yı sabah babası götürmüştü okula,öğretmeninden rica etmiş, Osman'la Meliha'nın aynı sırada oturmasını sağlamıştı. O zaman kız çocuklarını okula biraz erken gönderirler,sınıfta filan kalırsa iyice gelişmeden,ergen sayılamayacak hale gelmeden okulu bitirsin,sokaktan,oğlanlardan bir an evvel ayrılsın,evde anasına yardım etsin,ev işlerinde pişsin diye. O yıllarda sabah 08.30'da ders başlar,12.00'de yemek için evlere gelinir, 13.30'da yeniden ders başlar,15.30'da biterdi. Cumartesi günü öğleden önce 4 ders yapılırdı. Okul yarım gün olurdu. Birde güzel bir adet vardı. Okuldaki fakir çocukları,sınıf öğretmenleri kimseye sezdirmeden liste eder, yine durumu iyi olan öğrenci velilerinden, onlara benede bir defaya mahsus,öğle yemeği verilmesini temin ederlerdi. Bu hemen,hemen her okulun açık olduğu müddetçe devam ederdi.

Osman'la Meliha'nın aileleri yemek veren aileler içindeydiler. Çok zengin değillerdi ama,eti yağını kavurur diye tabir edilen bir geçim düzenleri vardı. Fakat gözleri,özleri toktu. Bu insanların.

Bir yaz okul tatilinde iki aile beraber Hamamözü kaplıcasına gitmişlerdi. Bir evin iki odasını kiraladılar. Babaları iki gün kalınca Çorum'a işlerinin başına dönmüşlerdi. Babası olmayınca Osman'da anası ile banyoya gidiyordu. Meliha'da gelmişti banyoya. Osman ilk defa Meliha'ya bakarken içinde bir kıpırdanma,bir burukluk,bir sıcaklık ve yüreğinde bir çırpıntı hissetti. Osman biraz geç buluğa ermişti,12 yaşlarındaydı. Meliha'nın da dizleri titredi,yüzü al al oldu. Ne güzel bir duyguydu bu. Büyüdükçe güzelleşiyor diye düşündü Osman,Meliha için. Bu güzelim durum on gün daha devam edecek diye düşünüyordu ki;ihtiyar,saçı,başı,birbirine karışmış,cadı suratlı bir nine:"Oğlum babanı da getirseydin banyoya" Diye çıkıştı Osman'a. Osman hazır cevaptı. Yapıştırdı sözü yapıştırdı:"Yarın getiririm nineciğim" Dedi. Kadın:"Utanmaza bak. Birde cevap veriyor. Senin anan hangisi ?"Dedi. Osman:"Şu uzun peştamallı,siyah saçlı,esmer güzel kadın var ya,o benim anam" Dedi. Hakikaten Osman'ın anası hanım,hatun,oturmasını bilir, sözü, sohbeti dinlenir,esmer güzeli bir kadındı. Başına dikildi bizim cadı. "Bu oğlanı niye getirdin kız kadınlar kısmına" Osman'ın anası" Teyze babası Çorum'da işi varda gelmedi Hamamözü'ne. Sen onun boyuna bakma o daha çocuk" . "Olmaz ! Yıka çıkar. Yoksa peştamala hamam tasını sarar indiririm sırtına,kırarım oğlanın belini" Dedi yaşlı kadın. Sevmezdi Vesile gelin,kavgayı, çekişmeyi. "Olur" dedi. Yanlarında duran Osman'ın yüreği cız etti. Hayallerini bu meymenetsiz kadına yıktırmamalıydı. Mücadeleyi sever,hakkını aramasını bilirdi. "Nine,nine ! Sen kimin belini kıracaksın ? Bir daha söyle de yanlış anlamış olmayayım. Sen benim belimi kırmadan, hamamdan çıkınca senin kafanı ben kırayım da gör. Bu yıl hamama gelirim. Gelecek yıl gel deseniz de gelmem zaten. o zaman kendimi becerir,tek başıma erkekler kısmına gidebilirim anladın mı ! Hanım nine,otur oturduğun yerde. Beni kendine bulaştırma" Dedi. Cadı kadın anladı ki her kuşun eti yenmez. Bu oğlan amma da şergadeye (Yaramaz) benziyor, bulaştırmayım kendime diye düşündü.O sene Meliha ile aynı havuzda ikiside yüzmeyi öğrendiler. O seneki tatilden sonrada bir daha Meliha'nın dizlerinden üstünü göremedi.

Meliha ile Osman ortaokulu da aynı sınıfta okudular. Orta okulda kızlar kızlarla,oğlanlar oğlanlarla oturuyorlardı. Osman'ın matematiği,Meliha'nın İngilizce'si

çok iyi idi. Ev ödevlerinde zorda kalınca anneleri,car dostları,kapı komşularına giderler beraber ödevlerini yaparlardı. Meliha'yı ortaokuldan sonra okutmadılar, Osman'la birbirlerini pek sık göremiyorlardı. Ama yüreklerindeki sevgi her geçen gün biraz daha büyüyor,ateş bacayı sarıyordu.

Meliha'nın anneannesi,sünnet ve Cennet ehli bir kadındı. Çok güzel konuşur,sohbetiyle insanlara çok tesir ederdi. Yeni yetişen komşu kızlarına ve torununa kadınlığın,hanımlığın,hele genç kızlığın nasıl yaşanacağını anlatır,bilgi,görgü ve okuduklarına tecrübesini katar,örnekler vererek hayır nasihatte bulunur,erkeklerin başkalarının kadınlarını oynak,hafif meşrep; fakat kendi eşlerinde ve yakınlarında nefsine hakim,ağır durup batman gelen hanımlar istediklerini,kızın,kadının ziynet olduğunu, Allah'ın onlara kızlık gibi bir şerefi bahsettiğini, onu muhafaza etmek yükümlülüğünü anlatır "ziynetler; sandıklarda, bohçalarda saklanır" derdi.

Bu dünya kuruldu kurulalı böyledir ve böyle devam edecektir. Kadın ise,bu korumadan kendine böyle sahip çıkılmasından,bunun derin bir sevgiden geldiğini bilir,bununla gurur duyar. Gibi kızları önere eden sözler söylerdi. Meliha bu konuşmalardan gereken mesajları alır,konuşmaların çoğunu benimserdi. Anneannesi;arada birde maniler söylerdi genç kızlara.

Erkek arı,
Kadın baldır.
Erkek sel,
Kadın göldür.

Kadın ekmek ufağı,
Erkek evin direği.
Kadın su böreği,
Erkek sofra ekmeği.

Erkek köşe taşı,
Kadın evin aşı.
İkisinin bir yastıkta ise başı,
Yüreklerin birbirine karşı.

Osman'ın anası evinde terzilik yapıyor,evini ihmal etmeden,evin masraflarına katkıda bulunuyordu. Meliha'yı yardım için bazen çağırır,bazen de Meliha kendiliğinden ona yardıma gelirdi. Meliha'nın anası da "Elin kırılır,iğne tutmasını öğrensin, yarın evin,ocağın olunca söküğün ,dikiğin olur. Ufak tefek dikişini kendin yaparsın" diye kızını teşvik ederdi.

Eğer Osman'ın anası "kal da şunu bitiriver " diye ısrar etmezse,Osman okuldan gelmeden evlerine giderdi. Osman gelince diğer odada ders yapar,dersi yoksa roman,hikaye okurdu. Anasına "kolay gelsin,Meliha'ya da hoş geldin" der,hemen odasına giderdi. Anası Anası oğlunun geleceği saatte çay yapar,yanına yiyecek bir şeyler kor,bir tepsiyle oğluna götürürdü. Bir defasında Meliha"ya "Şu tepsiyi veriver" dediğinde, Meliha "Ben uygun olmayan,beni küçültecek şeyleri yapamam. Canım,güzel teyzem,senin oğlunu göreceğin gelmiştir,götür de iki satırda laf et" diye işi savuşturmuştu. Kapı açıldığında,Osman hep Meliha'nın tepsiyi getirmesini düşlerdi. Ama bu hayali hiç gerçekleşmedi. Ayda,yılda bir gözleri birbirlerine takılır,ikisi de heyecanlanır,Meliha bundan bile utanır,küçüldüğünü,kendisine olan saygısını kaybettiğini düşünürdü.

Osman'ın babası da annesi gibi terzi idi. Çalışkan bir adamdı. Çoğu zaman geceleri de dükkanını açar,iki kalfası,bir çırağı ile geç vakitlere kadar çalışırdı. Kızını altı ay önce gelin etmişti. Ondan dolayı piyasaya üç beş kuruş borcu vardı. Onu ödüyordu. Talihlerinden damat da,ailesi kadar iyi idi. Kızı;kayınvalidesi ile oturuyordu. Kayınpederi "ayrı ev açalım" demişsede "ben ayrı ev istemem,kocasının ailesine hizmet etmeyen gelinden hayır mı gelir ? Benim kardeşim büyüyor. Onu evlendirdiğimizde ayrı ev açıpda,üç günlük dünyada anamla babamı bir hidik,bir midik mi oturtacağız ?" Demişti. Bu söz çok hoşuna gitmişti kayınbabanın ve kaynanasının. "Böyle geline can kurban" deyip gelinlerini el üstünde tutuyorlar,hayırdua ediyorlardı. Devamı Var

YALAN DÜNYA

Hacer DEMİR
Kız Meslek Lisesi

Rüzgar estikçe donduruyor iliklerimi,
Dayanamıyordum gözlerine,büküyordu bileklerimi.
Rabb'im kabul etmez olmuştu dileklerimi,
Bu yalan dünyada bir ben kaldım,birde göz yaşım.

Yıldızlar birer birer kaydı gitti umutlu gözlerimden.
İsyanım belliydi kahırlı,yorgun,biçare sözlerimden.
Eser kalmadı ki eski kavuran,yakan közlerimden,
Bu yalan dünyada bir ben kaldım,birde göz yaşım.

Dost,arkadaş birer birer,teker teker gittiler.
Sonu yok sandığım ömürler,mutluluklar tükenip bittiler.
İnsanlık yok oldu,yiğit dünyaya neler ettiler.
Bu yalan dünyada bir ben kaldım,birde göz yaşım.

Soldu hep elimdeki kırmızı,beyaz,pembe güllerim.
Önümü göremez olmuştum,karamıştı hep günlerim.
Artık hep umutsuz,dertli şarkılar söylerim.
Bu yalan dünyada bir ben kaldım,birde göz yaşım.

Samimi gözler,yalansız sözler çok uzaktan bakıyor bana.
Güvenim depremler yaşadı,hayattan aldığım darbelerden sonra.
Arıyorum;en ufak bir mutluluğu dahi yana yana,
Bu yalan dünyada bir ben kaldım,birde göz yaşım.

Tutunduğum dallar birer birer kırıldı.
Mutlu,dost gözler birbirine darıldı.
Boğulan küçük çocuk denizdeki yılana sarıldı,
Bu yalan dünyada bir ben kaldım,birde göz yaşım.

Dört duvarımı kapladı acı haber.
Her gün bana biraz daha fazla dert,keder.
Geziyorum umut ararken sokaklarda derbeder.
Bu yalan dünyada bir ben kaldım,birde göz yaşım.

Hiçbir dayanağım,beklentim kalmadı ki;hayattan.
Göçüp gitmek istiyorum hain acımasız dünyadan.
Yalan deyip uyanmak istiyorum bu korkunç rüyadan,
Bu yalan dünyada bir ben kaldım,birde göz yaşım.

ÖĞRETMENİM

Eserin senin
Duyarsızlığın ucundaki
Yaşlı çocuklar…
Tutunmuşlar bencilliğin
Çıkıntılarından
İne ine aşağılara
Bir nesil tükeniyor…

Kırpıldıkça kenarlarından
İsyan üreten görüntüler
Üstü örtülü bir tezgah altında
Ejderhalar üretiyor pireler
Eylül onların gözlerinin içinde
Kinle oluşmuş bir yığınak
Fırsatçıların odağı
Sevgiyi imha eden bir sığınak
Ve…
Umut bağladıkları
Arkası uçurum olan
Bir dayanak...

Öğretmenim
Kurumadan
Değerleri kaynağı…
Yaklaş kılcal damarlarına
Gençliğin…

Yaklaş
Sönmüş bir duyarlığı
Zaman savurmadan.

Biliyorum
Yakanda iki el var…
Özgür değilsin iç dünyanda
Acılarla önüne düşerken yarın…

Sağında olaylar,
Solunda seni hırpalayan sırlar
Endişelerin kaynağı
Senin içinde büyüyen
Yarınlar...
Eserlerin
Sadece seni değil,
Kendilerini de göremiyorlar
Öğretmenim !…
Paris - 30. 04. 2001

ÜZEYİR LOKMAN ÇAYCI

YARINI ŞEKİLLENDİRMEK

Çarpım tablosunda
Eriyorlar
Sevginin gıdasızlığında
Büyürken...

Farklılıklar
Farkedilmiyor
Aynalardan...
Onlar
Kimsesizliğe
Çivileniyorlar.

Mevsimler
Farkedilmiyor
Yüreklerinde...
Yıllar
Gözlerinde
Çürüyor
Onların...

Sonucu değil
İsyan,
Son dakikaların...
Alfabelerinde
Küfüre
Geçit var.

Mantes la Jolie, 01.01.2000

"Bu şiirle Üzeyir Lokman ÇAYCI 2000 yılı Kasım ayında "L'Association les poètes del'Amitié" ve "Medailledela Poésie Contemporaine Française" kuruluşlarının değerlendirmeleriyle "AYIN ŞAİRİ" seçilerek bir diplomayla ödüllendirilmiştir."

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 33

Yıl: 4 Sayı: 33

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

Gürsel YAYINEVİ

Fiyatı KDV Dahil 1.500.000 Tl.

http:corumlu2000.com corumlu2000@yahoo.com

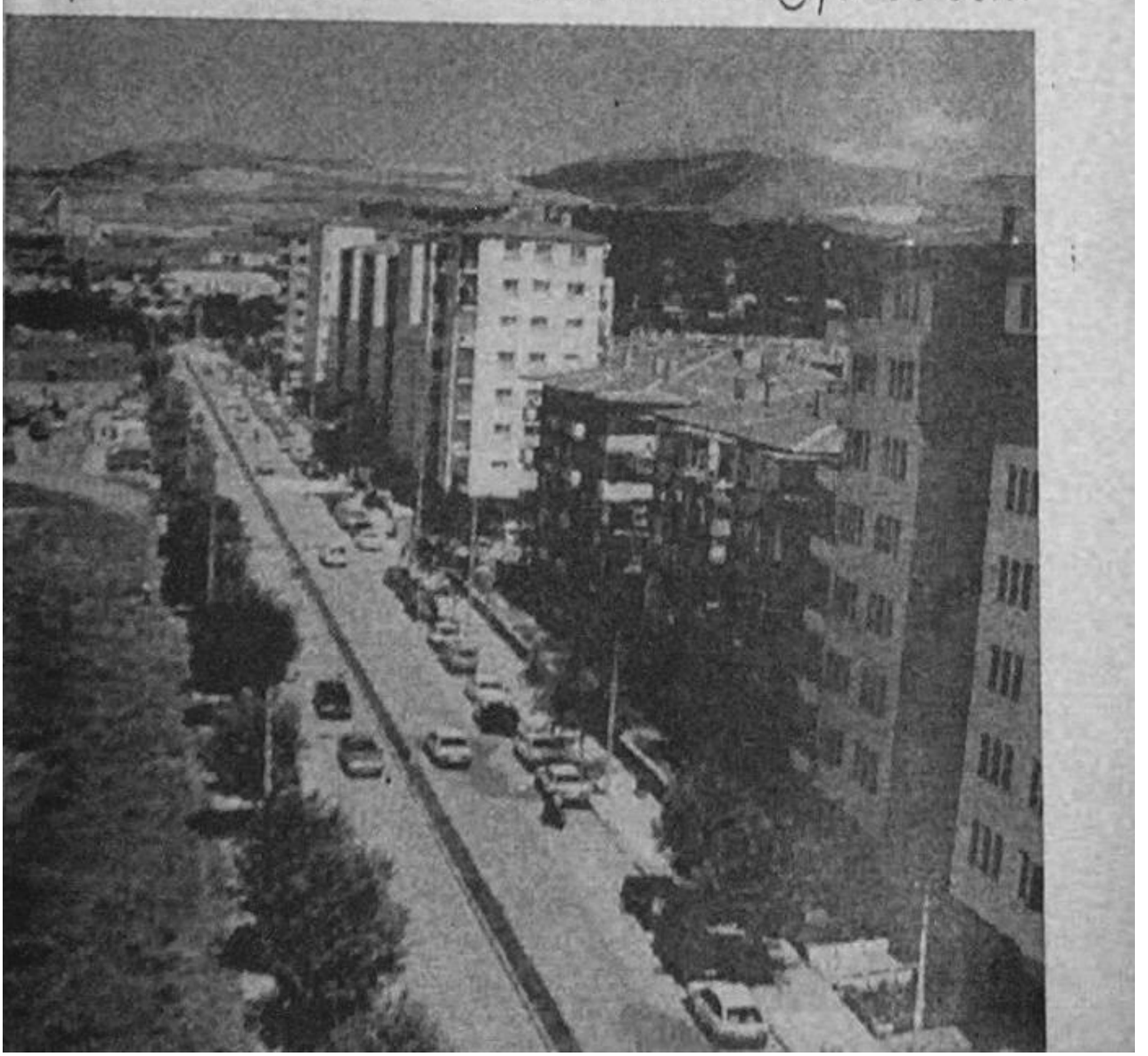

ISSN 1301 - 9945

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Yıl :ARALIK 2001 **Gürsel YAYINEVİ** Sayı 33

SAHİBİ VE MESUL MÜDÜRÜ: Mahmut Selim GÜRSEL

İdare ve yazışma adresi Osmancık caddesi Ölçek İş Merkezi 27 / 37 ÇORUM

mail YAZIŞMA ADRESİ: corumlu2000@yahoo.com

SAYFA: http://www.corumlu2000.com/

İş : 0-364-224 89 13 / Ev:221 66 82 Cep: 0-542-362 20 78

Dizgi ve Mijanpaj **Gürsel YAYINEVİ**

İrtibat:

ADANA	Yalçın GÜRSEL	Tel : 0- 532-340 35 17
ANKARA	Abdullah ÖZÜYAĞLI	Tel : 0- 312 340 81 69
ANKARA	İsmet TEZEL	Tel : 0- 312 432 35 94
İSTANBUL	Suavi Hakan TORAMANLI	Tel : 0- 542 345 88 85
İZMİR	Yılmaz GÜRSEL	Tel : 0- 232 373 37 30

Bu Sayıda:

Bekir Baki AKSU ..... Su Hırsızları 34.s.
Sait ALACA ..... Bilgisayar Dünyası 23.s. Birazda Tebessüm 29.s.
Selahattin AYDEMİR ..... Eski Ramazanda Bir Gezinti 18.s.
İsmet ÇENESİZ ..... Neden Bayram Yaparız 18.s. Ölüler Dirilse 33.s.
Fikret ÇIPLAK ..... İslam Hukukunun Kaynakları 21.s.
Ali EMİROĞLU ..... Bilmek Yapmak Demek Değildir 11.S.
Engin ERYAŞAR ..... Karikatür 26.s.
İsmail GERÇKAN ..... İskilip Dolması 10.s.
Mahmut Selim GÜRSEL ..... 33 Ya Hu ! 3s. Koyun Baba 4.s. Ramazan Bayramı 20.s.
Selma GÜRSEL ..... Çorumlu Yemekler 22.s.
Kadri KARATAŞ ..... TurizmSektöründe Kalifiye Servis Elemanı 14.s.
Hasan KARABULUT ..... Abeı Kimdir 16.s.
Doç. Dr. Yıldız KARDAŞ ..... Utopya 27.s.
Ahmet KURTBAŞ ..... Şiirler 35.s.
Erdal ODABAŞ ..... Dolmaca 23.s.
Ulvi ÖĞRETEN ..... Çorum Tarih ve Coğrafyası 2.s.
Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ ..... Kireçlenme ve Tedavisi 30s.
Dr. Rıfat PATIR ..... Doktorunuz Yanıtlıyor 29.s.
Ekrem SOLAK ..... Dodurga Köprüsü ve Kömür 9.s.
Ülkü Menşure SOLAK ..... Toplu Yaşam Alanında Hijyenin Önemi 12.s.
İhsan TOMBUŞ ..... Çorum'da Geçen Ömrüm 7s.
Hasan ÜNALAN ..... Şiirler 36.s.

Dizin Soyadına göre düzenlenmiştir.

NOT : Dergide yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüş ve yorumlar yazarına aittir. Yazılar, yazarından görüş alınmadan kullanılamaz

Bu sayıya yazı ve reklam vererek katkıda bulunanlara

Gürsel YAYINEVİ teşekkür eder.

Fiyatı:1.500.000 Tl. Çorum İçin Yıllık 19.000.000 Tl. İl Dışı Yıllık 27.000.000 Tl.

ÇORUM TARİHİ VE COĞRAFYASI

Nazmi TUĞRUL

Ulvi ÖĞRETEN
Nazmi TUĞRUL

31 Sayıdan devam

Türkler Bağdad'ta o kadar çoğaldılar ki artık bu şehir onları taşıyamaz oldu. Samarra şehri, (*) Türk karargâhı oldu, burada yalnız Türkler oturur oldu. Bağdad sultanları bile Samarra'da oturmaya mecbur olmuşlardı. Sultanlardan Mansur,Mehdi, Harunreşid zamanında (**) Arablarla Bizanslılar arasınad vukua gelen muharebelerde bozguna uğrayan Arablara mukabil Türklerin fevkalade sebatıyla galibiyet te'min edilebiliniyordu (***)

İslâm Türklerinse parça parça Roma sınırlarına yerleşmelerine kafi gelmiyordu. Bu çağlarda, Tan'da daha büyük bir kabile batıya akmaya hazırlanıyordu. Bu kabile,Oğuz Türklerinden Selçukiler'di.

Selçuk hanedanını te'sis eden (Salçuk) bey,Palu'nun (****) medhalinde otururdu. Selçuk'un ceddi (*****) Böğü (Buğu) <<Geyik-Celyan>> denilen bir derebeyinin subaşısı idi. Sanatı memleketten harice atlı asker göndermek idi.

Selçuk efendisi Boğa ile kavga etti. Böğü'den kuvvetli olmadığı için,iyi Türkün yapacağı bir iş olan Kazaklığa sapdı. 100 atlı ile Maveraünnehir'e girdi. Samanilerin sonuncusu paranın azlığından para karşılığı arazi veriyordu. Selcuğa'da Taşkent'in şimalin de yer gösterdi. Selçuk'ta oraya yerleşti ve İslâm oldu 961.

Selçuk,bu ufak yerde yerleştikten sonra civara taşmaya başladı. Selçuk ihtiyar olduğundan torunlarını kumandanlıklarda kullanıyordu. Bütün civardaki Türk ulusları Selçuğun bayrağı gönderine sarılıyorlar, Selçuğun kuvvetini arttırıyorlardı. Samaniler'de Seçuklardan yardım diliyorlardı. Yaşlı olan selçuk'un ölümüyle torunları doğrudan doğruya ordu kumandanlıklarında kaldılar. Günden güne sayıları artan Selçukiler,bütün komşu Devletlere düşüncelerini titretiyordu. Karahanlıoğulları ile Oğuz oğulları arasında büyük muharebede bozgunluğa uğradılar,Maveraünnehirden Horasan'a çekildiler. Yanlarındaki süvarilerin sayısı,1000'i bulamıyordu. Fakat bu Kazağın ma'iyetine hergün yeni yeni aşiretler geldiğinden günden güne çoğalıyorlardı.

Askeri çoğalan Selçuk'un torunu Tuğrul Nişabur'u zabt ile istiklalini ilan etti. 1037. Samani Hükümdarı, Sultan Mesud kuvvetli bir orduyla Tuğrul üzerine yürüdüyse de kumandanlar Tuğrul tarafına geçtiklerinden Samaniler bozuldular. Selçukiler de Horasan'ı zabt ile Tuğrul Bey kendi namına hutbe okutdu. Harezm ilini de elde eden Tuğrul Bey İran hükümetini kırarak Azerbeycan'ı istila etti.

DEVAM EDECEK

(*) Samar adlı bir kimse Irak'da Asurilerden önce hükümet te'sis etmişti. [illegible] Samir Han b. Turar Han,şimdiki Bağdad civarında bu tekke [illegible] ve saraya (Samirad) namını ata olarak merkezi hükümet ittihaz ettiği [illegible] Samarra [illegible] Türk [illegible] (Amasya Tarihi,cilt 2,sayfa 112)

(**) Hazreti Peygamber dünyaya gözlerini yumduğu vakit kendi yerine geçecek kimseyi göstermemiş olduğundan İslâlar toplanarak Hazreti Ebu'bekir'i Halif [illegible] İslâm cemaatinin vekili idi. Hazreti Ali'den sonra hilafet [illegible]

İslâmiyetin ilk yıllarında hükümet doğrudan doğruya dini bir [illegible] Fakat zaman devlet makamının din [illegible] Fakat [illegible] Halife Mansur,Halife Mu'tasım [illegible]

(***) [illegible] Ankara Muharebesi Türk [illegible]

(****) [illegible]

(*****) [illegible] Boğa Hana giden [illegible] sayfa 71. Selçukiler [illegible] 1316 Miladi 715 Hicri [illegible] Kara Hasan'ın [illegible] Altay ve Tılavut [illegible] Türk Tarihi sayfa 243

33 Ya HU !

Mahmut Selim GÜRSEL

Yıllar ne çabuk gelip geçiyor. Rabb'imizin bize biçtiği ömür sayfalarını bol keseden harcıyoruz. Hele bu mübarek günler,geceler ne çabuk geçiyor. Nefsimiz bize seneye daha iyi,daha güzel tadarsın,daha güzel ibadet edersin diyerek bizleri avutuyor,avutuyor. Bizde bunlarla kendimizi avutuyoruz. Avunduğumuzu zannediyoruz. Günlerimizin kıymetini bilmiyoruz. Her günümüz geçtikçe eskidiğimizin farkına varmıyoruz.

Birkaç yıl önce 1998 tarihinin Haziran ayında bir dergi yayınlandı. %50 si renkli olan dergi,önceleri birkaç yazar,sonraları onlarca yazarla sizlerin karşısına çıktı. Renkli olarak ancak 12 sayı dayanabildi. Siyah beyaz olarak yayına devam etti. Yayına devam ederken sizlere seslendi,sizlere hitap etmeye çalıştı. Dergi yayına devam etti ve devam etmeye çalışıyor. İşte bu dergi elinizde bulunan "ÇORUMLU 2000 DERGİSİ"dir. Dergimizi yaşatanlara ve yaşatmak için çabalayanlara Çorumlular adına buradan teşekkür etmek isterim.

Dergi Çorum'da birkaç ilki başararak yayınlanmaya devam etmekte. Bu ilklerden birisi,İlimizde son 60 yılın bu kadar uzun bir süre yayınlanmış dergini bulunmamakta. Başka bir ilk ise;her kesimden yazarı bulunmakta. Dergimizin tamamı 3-5 sayı geriden tamamı Internet te yayınlanmakta ve Internet ten yeni yazarlara kavuşması vb. Sayabiliriz.

Dergimizin Internet ten yayınlanması ve bu yayınlanmadan dolayı dünyanın çeşitli ülkelerinden ve Türkiye'nin çeşitli şehirlerinden okuyucularımız olmaya başladı. Internet ten Çorumlu 2000 Dergimize iki yazar kazandıran bu teknoloji ne yazık ki hemşehrilerimiz daha ne olduğunu,ne gibi yararları olduğunu anlamış değildir. Tutuculuk ve ben daha iyi biliyorum,ben babamdan gördüğüm gibi,ağabeyimden öğrendiğim gibi iş yerimi idare ederim,benim müşterim bana yeter,başka müşteriye ve tanınmama ihtiyacım yok diyor ve maalesef yanılıyor. Yeniliklere açılmayı denemiyorlar. Deneyenler ise sitelerini güncelletmiyorlar. Sitelerinde bulunan logolarını bile değiştirmeye güçleri yetmiyor.

Çorumlular sizlere sesleniyorum. Gelin Internet te de birlik olalım. Bir Çorum sitesi açalım. Ufak ücretler ödeyerek iş yerlerinizi buraya taşıyalım. Buradan sizleri dünyaya açalım. Bireysel sitelerimiz ancak tanıtımla,araştırma ile ve özveri ile okuyuculara tanıtılır. Sitesi olan hemşehrilerimize sesleniyorum :Acaba sitenizin aylık ziyaretçi sayısı ne kadar ? Ne kadar kişi sizin sitenizi biliyor ? Acaba sitenizi tanıtmak için kaç kişiye aylık e-mail gönderiyorsunuz ?

Dergimizin aylık ziyaretçi sayısı 650-720 arası, Yaklaşık 3500 kişi sitemizi biliyor,Aylık 500-800 kişiye dergimizi tanıtmak için e-mail çekiliyor.

33. sayımızla sizlerin huzurundayız. Otuz üç YA Hu

صحیفه

دیدی ای کنت کنزک کوهری سن
سمعنا امریکه مشتاق ایدم بن

شفیعمسیک ولی نعمتمسیک
معینم هم باعث رفعتمسیک

ایدوب بر ایکی کون چون آنده آرام
نیجه کشف و کرامت اولدی الهام

سفر قیلدی اورادن دخی سید
کیدوب بورسه یه اول ذات موحد

آنده ملمن قضاسی واردر ای جان
قیون بابا اورایه واردی اول آن

بر آدم وار ایدی اول یرده رنکین
اسمی عبدالله ایدی طبعی نرمین

بابا آکا مسافر اولدی اولدم
آغا بونی کورنجه اولدی خرم

بغایت قیونی چوق ایدی انک
چوبانی یوق ایدی اول قوتلی جانک

دیدی اسمک نه دیر قندن کلورسیک
سیاحت عالمندن نه بیلورسیک

دیدی اسمم علیدر خراساندن
کلورم بیلمش اول خوش طوت بنی سن

قیونلرک کوده یم دیدی آکا
آغا دیدی امینم چونکه سکا

سنک وجهکده بر طلعت نمایان
اولوبدر آکلادم باش اوزره ای جان

نه ویره یم سکا اوجرت ویکیل سن
دیدی اوجرت ایله رعی ایتمزم بن

MENAKIB-I KOYUN BABA Abdulkadir b. Ahmet

Mahmut Selim GÜRSEL

Dedi ey küntü kenzin gevheri sen (1)
Semina (2) emrine müştâk (3) idim ben

Şefiimsin (4) veliyy-i ni'metimsin (5)
Muinim (6) hem bais-i rif'atimsin (7)

İdip bir iki gün çün anda aram
Nice keşf ü keramet oldu ilham

Sefer kıldı oradan dahi Seyyid
Gidüp Bursa'ya ol zat-ı muvahhid (8)

Anda Melemen kazası vardır ey can
Koyun Baba oraya vardı ol an

Bir adam var idi ol yerde zengin
İsmi Abdullah idi tab'ı (9) nermin (10)

Baba ona misafir oldu oldem
Ağa bunu görünce oldu hürrem (11)

Be gayet koyunu çok idi anın
Çobanı yok idi ol kutlu canın

Didi ismin nedir kenden gelirsin
Seyahat aleminden ne bilirsin

Dedi ismim Ali'dir Horasan'dan
Gelirim bilmiş ol hoş tut beni sen

Koyunların güdeyim didi ona
Ağa dedi eminim çünkü sana

Senin vachinde bir tala'at nümayan
Olupdur anladım baş üzre ey can

Ne vereyim sana ücret dikil sen
Dedi ücret ile ra'y itmezem ben

(1) Hazine (2) İşitenin (Allah'ın bir adı) (3) Can atan,Göreceği gelen
(4) Şefaat edenimsin (5) Tesiri devam edecek olan iyilik ve bağışta bulunan kimse
(6) Yardım edenim (7) ulu sebep olan (8) Tevhit eden Allah'ın birliğine inana
(9) Tabiat,huy (10) Yumuşak (11) Şen,Sevinçli

93 HARBİ

32.sayıdan devam

Ruslar Osmanlı topçusunu susturduklarını sanarak taarruza kalkıştılar. Bu taarruz kırıldı ve Osman Paşa karşı hücumla düşmanı çekilmeye mecbur bıraktı. Osman Paşa, düşmanı takip etmek istedi. Ama İstanbul'daki Paşaların Plevne'den çıkmamasını emretmesi ve Süleyman Paşa ile olan irtibatsızlık sonucu Ruslar fazla kayıp vermeden çekildiler.

Harp, Yıldız Sarayından idare ediliyordu. Halbuki tarihte, saraydan idare edilerek kazanılmış bir harp yoktu. Ruslar birçok taarruz gerçekleştirdiler ancak başarılı olamadılar. Plevne'nin ancak kuşatmayla ele geçirilebileceğini anlayan Ruslar, Romanya'dan yardım alarak toplam 130.000 asker ve 450 topla Plevneyi kuşattılar. Halbuki Türk Kuvveti 42.000 kişi ve 72 toptan oluşuyordu. Türkler 3 kuşatma çemberinden ikisini yarmayı başardı. Ancak neticede teslim olmaya mecbur kaldı.

Savaş sırasında isyan ederek bağımsızlığını ilan eden ve kuşatmada ordusu ile Rusya'ya yardım eden Romen Prensi'nin elini sıkmayan Gazi Osman Paşa, daha sonra Rusya'ya gönderildi. Rus subayları, yarasına rağmen ayağa kalkan Osman Paşa'yı "Bravo!!!" Sesleriyle selamlarken General Skobeleff: "Bu yüz, büyük bir kumandanın yüzüdür. O'nu gördüğüme çok sevindim. Gazi Osman Paşa muzaffer bir kumandandır. Teslim olmuş olmasına rağmen muzaffer sayılacaktır" diyordu. Osman Paşa derhal Grandük'ün çadırına götürüldü ve yarası muayene edilip sarıldı. Plevne Kahramanları harp tarihini değiştiremediler ise de Türk Ordusu'nun askerlik şerefini kurtarmış oldular.

Plevne'nin düşmesinden sonra Balkanlar çorap söküğü gibi geldi. Sırbistan da Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etti. Ruslar ise Edirne'ye kadar ilerlemişlerdi. Osmanlı Kuvvetleri Rusların Edirne'ye girmelerini geciktirdiler; ancak Ruslar 20 Ocak'ta Edirne'ye girdiler.

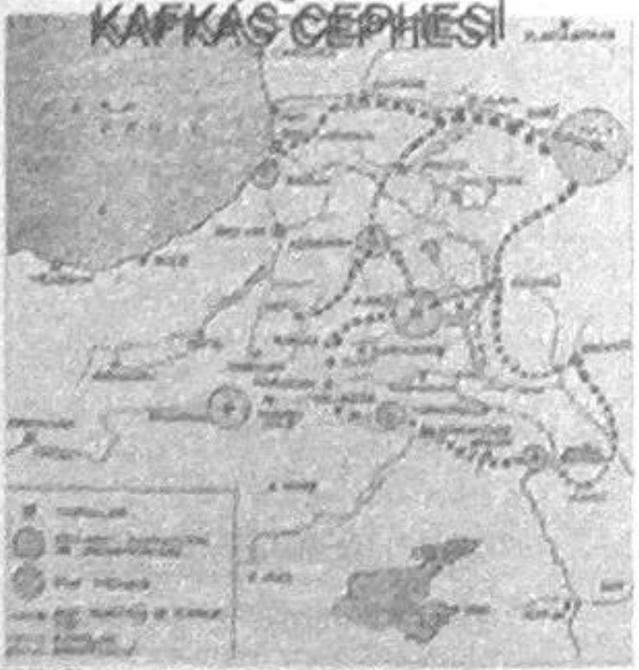

KAFKAS CEPHESİ

Osmanlıların 55.000, Ruslar'ın ise 120.000 kişilik orduları vardı. Rus Kuvvetleri Osmanlı topraklarına üç koldan girdiler, Kars, Doğu Bayezıt ve Ardahan kısa sürede ele geçirildi. İlk önce Doğu Bayezıt kaybedildi (20 Nisan). Bu kuvvet, ikinci kolun Ardahan'ı ele geçirmesiyle (17 Mayıs) ikinci kolla birleşip Kars

Devam Edecek

ÇORUM'DA GEÇEN ÖMRÜM

İhsan TOMBUŞ

Geçen sayıdan devam

Ebemden aldığım ceza üzerine koşarak gidip sıçanları kuyruklarından tutup iki elimde sallayarak "Sıçanlarımızı getirdim" diye eve geldim. Annem bu manzarayı görünce çığlık üzerine çığlık atmaya başladı. Bir taraftan "At onları elinden" diye bağırıyor;bir taraftan da ben kendisine yaklaştıkça geri çekiliyordu.

Nihayet annemin feryatlarına dayanamayarak ellerimdeki sıçanları iki tarafa fırlatıp atınca beni yakalayan annemden bir güzel dayak yedim. Akşam eve gelen babama olayı anlatınca babam güldü ve "Oğlum eğer o sıçanları elinden atmasaydın bu dayağı yemezdin" dedi. Meğer annem sıçandan çok korktuğu için sıçanlar elimdeyken yanıma yaklaşamamış.

Aile arasında hiç güncelliğini kaybetmeyen bu olay,büyüyüp geliştiğim zaman beni düşünceye sevk etti. Küçük bir çocuğun sıçan ölülerine bile sahiplenmesinin altında yatan espriyi keşfetmeye çalıştım. Ancak Kanl Mark'ın "Kapital"ini okuduğum zaman fikirlerim berraklaştı. Bu olay bir "mülkiyet" hissi o kadar kuvvetli olabiliyordu ki,bir küçük çocuk ölü sıçanlar üzerinde bile mülkiyet hakkı iddia edebiliyordu.

Sonraları bu müşahedemin doğru olup olmadığın test için küçük çocuklar üzerinde bazı deneyler yaptım. Mesela;bir çocuğun elindeki oyuncağını "Bu benim olsun" diye aldığım zaman,çocuğun "Hayır o benim" diye nasıl bir reaksiyon gösterdiğine,yine misafirlikte ev eşyalarından birine sahip çıktığımda evin küçük çocuğunun "o bizim" diye feryat ettiğine şahit oldum.

Şimdi düşünüyorum ve bir türü anlayamıyorum. İnsanın doğuşundan itibaren benliğimizin ayrılmaz bir parçası olan "mülkiyet" hissinin yok edilmesi için nasıl oluyor da insanlar böyle bir ideolojinin peşine takılabiliyorlar ? Nasıl oluyor da insanlığı yok etmek kadar zor olan bu duygunun farkına varmıyorlar ? "Mal canın yongasıdır" Ata Sözümüz de mülkiyet mefhumunun ne kadar önemli olduğunu aşağı yukarı "can" ile bir Tutulduğunu,"can"ın bir parçası olduğunu belirtmiyor mu ?

Gerçeklikten uzak,insan tabiatını değiştirmeyi hedef tutan,yıllar boyu milyonlarca insan hayatına mal olan,milyonlarcasını da ıstırap ve işkence çekmesine sebep olan hayalperest, maceraperestlerin akıl,mantık,izan ve vicdandan mahrum olduklarına inanmaktan başka çare var mı ? işin asıl şaşılacak tarafı yetmiş yıllık bir tecrübeden sonra iflas etmiş bu hayalperest bir ideolojinin halâ peşinde koşanların bulunmuş olmalarıdır.

İLK MEKTEP

Ana Mektebinden mezun olduktan sonra esas tahsilime Albayrak İlk Mektebinde başladım. Bu okula nasıl devam ettiğimi,ne öğrendiğimi ve neler yaptığımı hemen hemen hiç hatırlamıyorum. İkinci yıl,bu okul kimsesiz çocuklara yurt olarak tahsis edildiği için ben İstiklâl İlk Mektebine nakledildim. İkinci ve üçüncü sınıflarda da rutin öğrenim dışında dikkate değer bir olay yaşadığımı hatırlamıyorum.

Ancak dördüncü sınıftayken dershaneye bir takım kimseler geldi;benim de dahil olduğum birkaç kişiyi dışarı çıkardı. Bahçeye indiğimiz zaman diğer sınıflardan da bazı çocukların orada toplanmış olduğunu gördüm Bizi sıraya dizdikten sonra,Tanyeri İlk Mektebine götüreceklerini,bundan sonra orada okuyacağımızı söylediler. Ben şaşkın bir vaziyette bu tebligatı dinlerken,beşinci sınıf öğrencilerinden dayımın oğlu gelerek "Yolda kaçıp babana git,o seni tekrar buraya getirir" diye kulağıma fısıldadı. Ben de muallim nezaretinde yeni okulumuza doğru ilerlerken kafileden kaçıp babama gittim. Babam buna bir mânâ verememişti. Çünkü küçük kız kardeşim de aynı okulun ikinci sınıfındaydı. Şimdi iki kardeşten birimizin bir okula,diğerimizin başka okula devam etmek durumunda kalacaktı. Devam Edecek

NEDEN BAYRAM YAPARIZ

İsmet ÇENESİZ

16 Aralık 2001 Pazar günü Ramazan Bayramının ilk günü. Bu mübarek bayramım İslâm Alemine ve bütün insanlığı hayırlara, berekete, mutluluğa vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ederim.

Ben nerede o eski bayramlar diye yazıya başlamayacağım. Bunu yeterli kadar yazan olur. Neden bayram yaparız onu anlatmaya çalışacağım.

Bayramlar milletlerin hemen hepsinde milli ve dini bayramlar olarak ikiye ayrılır. Bizim bu yazıdaki konumuz,İslâm Aleminin iki büyük bayramından biri olan Ramazan Bayramını anlatmak olacak. Bilhassa bu mübarek bayramın kutsiyetini,bereketini anlatmaya çalışacağım. Bereket diyince,bu sene de Ramazan çok şükür bereketiyle geldi. Dört gözle beklediğimiz yağmurlar yağdı. Yeni ekinlerde,kuruya ekenlerde sevindi. Barajlarda bitmek üzere olan sular yükselmeye başladı. Ekonomi düzelme sinyalleri verdi Elhamdulillah!

Ben Ramazanı iki defa kışta,iki defa da yazda yaşadım. Hepsinin ayrı tadı,zevki ve neşesi var. NEDEN BAYRAM YAPARIZ ? Oruç bittiği için değil,baklava börek yemek için hiç değil. Orucun bize getirdiği sevaplardan,Rabb'ımızın bize verdiği bağışlardan ve hediye ettiklerinden,günahlarımızdan kurtulduğumuz için bayram ederiz. Yoksa oruç bittiği için değil. Sıhhatli insanların sünnete uygun oruç tuttukları zaman vücudumuza da çok faydalı olduğu hemen her Müslüman tarafından bilinmektedir. Allah'ın oruçluya vaatleri var. Orucun sevabı saymakla bitmez. Allah C.C. her bir iyilik için on misli'nden 700 misline kadar karşılığını vereceğini bildirmektedir. Ayrıca orucun başka olduğunu,çünkü orucun kendisi için olduğundan onun ecrini de kendisinin vereceğini buyurmaktadır.

Oruç sabırdır. Nefsin terbiye edilmesi,disiplin altına alınmasıdır. Bu insan oğlu en zor yapabileceği şeydir. Oruç kötülüklerden sakındıran iyiliklere vesile olan,aç ve açıkların halini varlıklıya öğreten,böylece insanları daha çok yardıma teşvik eden ve bu vesileyle sevaplar kazandıran,günahlarımızdan tövbe etmeye vesile olan,bizi günahlarımızdan kurtaran, bağışlanmamıza sebep olan bir ibadettir."Kim inanarak ve mükafatını Allah'tan bekleyerek Ramazan orucunu tutarsa geçmiş günahları bağışlanır", buyurmuştur Hazreti Peygamberimiz. (Tabii kul hakkı hariç)

Ramazan da bin aydan daha hayırlı olduğu bildirilen "Kadir Gecesi" vardır. Her ne kadar bu gece saklı ise de,İslâm alimleri Ramazan Ayının 27'ci gecesini Müslümanların Kadir Gecesi olarak kabul etmelerini tavsiye etmişlerdir. Bilhassa o gece huşu,heyecan,mutluluk içinde ihya edilir. Kur'an-ı Kerim Kadir gecesinde inmiştir. O gece de özel bir ibadet şekli yoktur. Kaza namazları kılınır. Kur'an-ı Kerim okunur,hayır ve hasenatta bulunulup,af ve mağfiret dilemeli,çokça dua edilmelidir.

Hasan Basi Hazretleri :"SONSUZ OLAN CENNET DÜNYADAKİ BİRKAÇ AMELİN DEĞİL,HALİS NİYETLERİN KARŞILIĞIDIR" demiştir. Mühim olan halis niyettir. Onun için büyüklerimiz "Niyet hayır,akıbet hayır" demişlerdir.

Ramazan insanların rahmete kavuşması,günahlardan kurtulmasına vesile olar mübarek bir aydır. Ramazanda yaptığımız bu alışkınlıkları Ramazandan sonra da devam ettirmeliyiz.

Yukarıda saydıklarımızı yapan, fakir,fukarayı doyuran,aşı olmayana aş,işi olmayana iş veren,yetim ve öksüzleri sevindiren,zekatını,fitresini veren, hayır, hasenat yapan bu insanlar Bayram yapmalıdır. Bayram günlerimiz kardeşlik,birlik ve beraberliğimizi pekiştirmeli,milletimizin sevgi,saygı,mutluluğu sağlamalıdır. İşte bunlardan dolayı BAYRAM EDİLMELİDİR.

Sevgi ve saygılarımla.

DODURGA KÖPRÜSÜ VE KÖMÜR

Ekrem SOLAK

1946 senesine kadar Kızılırmak üzerinde köprü yoktu. Kömür ocağından çıkartılan kömürler at ve merkep sırtlarında Çorum'a giderdi. Hayvanlarla giden kömürler Devlet Hastanesine satılırdı.

O tarihlerde Çorum Özel İdaresinin bir kamyonu vardı. Şöförü Elvan Öncül diye bir şahıs kullanırdı. Kömür nakil eden şahıslar Alpagut'tan hayvanlarını yüklerler deh,çüş derken şimdiki köprünün bulunduğu yerde Berk köylülerinin bir kayığı vardı. Kayıkçılar üç kişi idi. At başına 10 kuruş,merkep başına 5 kuruşa yolcuyu ırmağın karşısına atlatırlardı. Özel idare Çeltik Şirketinin bulunduğu tepeye karşılıklı iki direk diktiler. Çelik halat çektiler. Bu halattan kömür sepetlerini kul kuvveti ile karşıya geçirirlerdi. Sepetler karşıda boşaltılır bir tarafa yığılırdı. Yeteri kadar kömür birikince Özel İdareye ait kamyon gelerek bu kömürü yükleyerek Çorum'a götürürdü.

Bu defa Çorum'da resmi daireler kömür kullanmaya alıştı. Tel altında biriken kömürü beklemeye gerek görülmedi. O fedakar şoför Çorum'dan çıkar Osmancık Koyunbaba Köprüsünden geçer,Kumbaba köyünün kağnı yolundan Dodurga ve Çiftlik köyü derken 1 nolu ocağa varırdı. İşçiler yine sepetle kamyona 3-4 ton kömürü yüklerler Elvan usta bu kömürü alarak,ırmak kenarına gelir telin altına boşaltır,bu boşalan kömürleri orada bulunanlar teleferikle karşıya geçirirlerken Elvan usta tekrar ocağa döner kamyonu yükletir tekrar telin yanına kömürü dökerdi. Üç dört kamyonluk kömürü telin yanına döktükten sonra,son kamyonu doldurtarak geldiği yerden Osmancık Koyunbaba köprüsünden geçerek Çorum'a gelir,kömürü boşaltır tekrar dönerek teleferiğin Çorum geçesindeki kömürleri alarak Çorum'a götürdü. Kömür taşıma olayı, kışın çamurdan dolayı kağnı yolundan geçemedikleri için yazın yapılırdı. Çorum'a kömür çekme işi senelerce böyle devam edildi.

1946 senesinde hatırımda kaldığına göre Nafıa Müdürlüğün rahmetlik Fahri Meroğlu yeni mezun inşaat mühendisi olarak çalışıyordu. O tarihte Fahri Meroğlu nezaretinde Kızılırmağın üzerine bir tahta köprü yapılmaya başladı. Bu köprünün yapımı bir yıl kadar sürdü. Köprü yapıldıktan sonda kayıkçılar kalktı,halatçılar kalktı. Civar köyler köprüyü görmek için akın akın ziyarete köprüye geldiler. Çevrede köprü düğün,bayram havası yarattı. Herkes köprüden memnun oldu. Köprü herkesin işine yaradı.

Köprü açıldıktan sonra Çorum'dan kömür çekmek için günlük 50-60 at arabası gelip,gitmeye başladı. Millete yeni bir iş sahası açılmış oldu. Çorum'da bulunan kamyonlar yolun darlığından dolayı kömür çekmeye gelemiyorlardı. O zamanlar iş makineleri de yok ki yolu genişletsinler. İşçilerin el emeği ile yol çalışmaları yapılıyor,çukur yerler at arabaları ile getiriler kum ile takviye ediliyordu. Kar ve yağmur yağdığı zaman yolun bozuk kısımları çamur deryasına dönüyor,at arabaları bile gidip gelmekte zorlanıyordu. Bu sıkıntılar 1951 yılına kadar devam etti. 1951 senesinde Nafıaya greyder ve iş makineleri geldi. Yol peyder pey genişletildi,bakıma alındı.

Ahşap köprü 1958 yılına kadar görevini yaptı. Zamanla benim gibi kocadı. Irmağın hırçın suları yerinden oynattı,sallamaya başladı. Ahşap köprünün ömrü 12 sene oldu. Beton Dodurga Köprüsünün ihalesini Fahri Meroğlu ile Nafiz Alaybeyoğlu alarak yapımına başladılar.

Devam Edecek

İSKİLİP DOLMASI

İsmail GENÇKAN

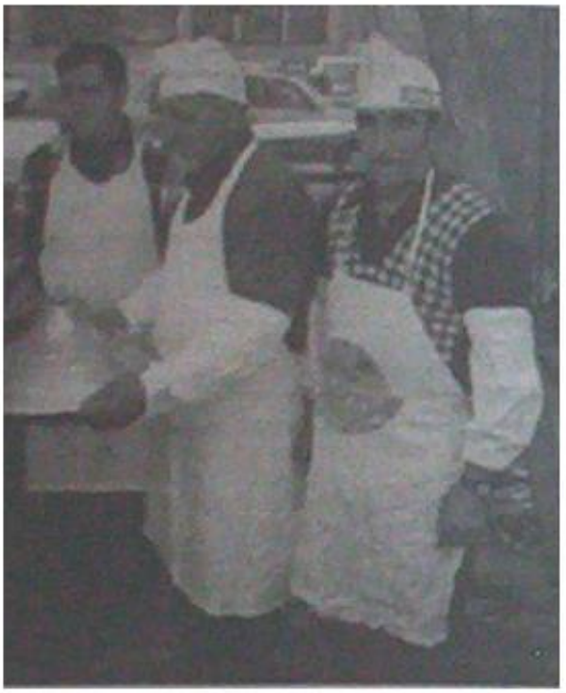

İskilip dolmasını tarihi: İskilip Dolması Osmanlı Padişahlarının açık hava sahra yemeği olarak 993 yıllık bir geçmişe sahip olan bu yemek ilkel düdüklüler denebilecek eni 70 boyu 100 santimetre ölçülerindeki kuzinelerde yapılır. Yöreye has Akçeltik veya Sarıkılçıki denilen pirinçler kullanırlar daha çok Akçeltik kullanılarak şu şekilde yapılır:

Yukarıda bahsettiğimiz ölçülerdeki kazanların her biri için 18 kilogram pirinç kaynar su tuz ilave edilerek en az 45 dakika bekletilir.

18 kilogram pirince 3 kilogram tereyağı 1 kilogram zeytinyağı 2 kilogram aynı ölçüde doğranmış soğan doğranır. Yağ ve soğanlar iyice pembeleşinceye kadar kızartılır. 18 kilogram ıslattığımız pirinci en az 8 kez yıkarız. Bu kadar çok yıkamamızın sebebi pirinçteki tuzun çıkması içindir. Dolma kazanına ne kadar pirinç ölçüldüyse o kadar su konur,sonra az bir miktar su konur. Karabiber,tuz kızarmış yağ ilave edilerek ocakta kaynamaya konulur. Kaynayan kazanlara yıkanmış pirinçler konularak pilav gibi pişirilir. Pişen pirinçler ocaktan indirilir en az 45 dakika soğuması için bekletilir. Dolmacı küreği ile karıştırılır,soğutulur. 60x70 ebadındaki temiz bez torbalara doldurulur. Her kazan için 2 torba konulur.

Kazanın dip kısmına en az 18 kilogram et,tereyağı,soğan,karabiber,yeteri kadar su konulup üç ayak dediğimiz (sacayak) konulur. Bakır sini ters çevrilip sacayağının üzerine konur ve dolma torbaları siniler üzerine konulup üzerine parşomen kağıdı ile örtülüp kazanın kapağı kapatılır. Kapağın kenarlarına hamurdan conta yapılıp sadece kazan kapağındaki delikten buhar çıkar. Kazanın altı yakılır. Kazan 6-7 saat kaynar.

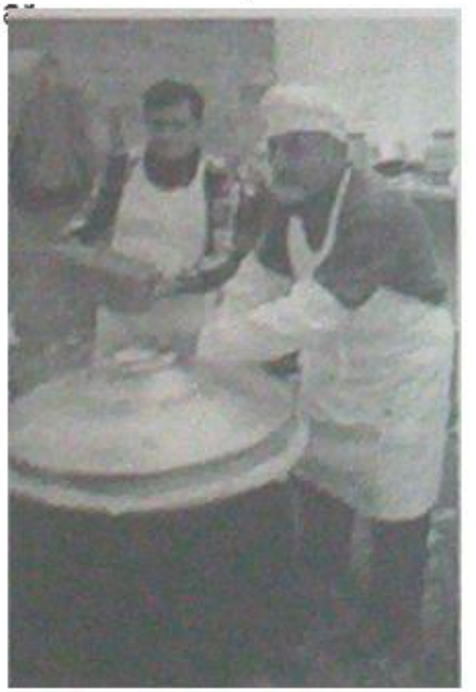

BİLMEK YAPMAK DEĞİLDİR

Dr. Ali EMİROĞLU

Dış kaynaklı kredilerin,başka bir adla borçlanmaların mahiyeti hakkında bilgi daima olmuştur. Osmanlı yönetimine verilen paralarda dış kredilerdi. Borç vaktinde ödenmeyince, borçları güvenceye bağlamak için kurulan teşkilatın adı idi "Duyunu Umumiye". Türklerin dış krediler,yani dış borçlar hakkında fikirleri yok denilebilir mi?

1956 da;Fransız Başbakanı Mendes France,dış borçların iki tarafı keskin bir bıçak olduğunu söylemişti. Borçları akıl içinde yatırıma kullanırsanız,üretim fazlasıyla borçları ödeyebilirsiniz. Cari hesaplara sarf edebilirsiniz,iflas yolunu açmış olursunuz. Bunlar kitaplarda yen almış bilgilerdir, bizde halk arasında "Borç yiyen,kesesinden yer" denmez mi?

Televizyonlarda konuşan aklı başındaki insanların söyledikleri de bunlardır. Sakıp Sabancı;her fırsatta bunu yeniliyor. En son on milyarın sözünü alan Derviş te alınanın borç olduğunu,keşke almak durumunda olunmasaydı diyerek açıkladı. Bunun yerinde kullanılması şartıyla faydalar olacağını açıkladı. Bunlarda anormal hiçbir şey yok. Bunları bilmek ve söylemek için iktisat fakültelerinde profesör olmaya gerek te yok. Ancak bu bilgiler ışığında alınan paraların sarfı,sorumluluk bilmeyen ve geleceği düşünmeyen siyasi iradenin elinde.

1950 den beri,siyasi iradeyi temsil edenlerden Menderes, Demirel,Özal,Tansu Çiller,Yılmaz ve Ecevit,Menderes hariç yaşayanlar arasında Erbakan Hocayı bunlarınarasına sokmak mümkün değil. Dış borçlar bunlar zamanında alınmış ve bunlar zamanında çarçur edilmiştir. Bu gün alınan borçlarda yine saydığımız isimlerden bir kısmının eline teslim edilecektir. Acaba sayın Derviş temennilerinin bu insanlar tarafından Başarılacağına cidden inanır mı ? Kendisinin sarfta söz sahibi edileceğini sanmam. Yakında kendisini de inandıracaklardır. Alışmışlık; telafisi zor bir vasıftır.

Bu saydığımız devlet adamlarımızın hemen hepsi daha önce devletçidirler. Çorum'daki Şeker Fabrikası yapılalı kaç sene oldu ? Bunun temelini rahmetli Özal atmadımı? Bu gün satılan devlet fabrikalarının temellerini,öbür yazdıklarımız yaldızlı nutuklarla atmadılar mı ? Aradan ne geçtiki bu gün satıyor sanılarak peşkeş çekiliyorlar. Amerike küreselleşmeyi empoze etti. Bizimkilerin küreselleşmeyi kavrayacak kültürleri de yok. Kültür gazete makalesinden edinilemez. Istenilen,aslında paranın küreselleşmesidir. Sende de o yok. Ne ile küreselleşeceksin ? Bilgi ve akıl rehber olacağına,insanların köleleşmesini isteyen bir zihniyetin gölgesine sığınılırsa ne Atatürk'ten bahsedebilirsin ve ne de bağımsızlık nutukları atabilirsin. Ilmin,tekniğin ve bilginin bu derecede ilerlediği bir dünyaya ayak uyduramayanlar yok olmayı veya köleleşmeyi kabulleneceklerdir. Dünyada hakim sınıfı 500 milyondur. Dünya bunlarlamı dünya olur?

Alınacam bu yeni borçta eskiler gibi olacaktır. Ustalar yine faydalanacaklar, fakirler yine borçlananlar olacaktır. Merhamet dilenerek bir devlet yürütülemez. Borçlar içinde aynı sözler

TOPLU YAŞAM ALANLARINDA HİJYENİN ÖNEMİ

Ülkü Menşure SOLAK

House keeping bölümü, işletmenin hedeflediği standartlara göre tesisin; hijyenik ve estetik temizlik, bakım işlevlerini yerine getirir. İşletmeye doğrudan gelir getirmemesine rağmen tasarrufu sağlayan ve yatırımı koruyan destekbirimidir.

İşletmelerde daima perde arkasında kalan destek birimi olmasına rağmen, sorumluluğu nedeniyle konukların yatak odalarına kadar girer. Bu nedenle müşteri memnuniyeti söz konusu olduğunda, işletmenin bırakacağı izlenimi direkt olarak etkiler.

İşletme içi güvenliğin, hijyenin sağlanması, görünümün güzelliğinin sağlanması ve mevcut değerlerin korunarak konukların iç huzur ve memnuniyetinin sağlanması çoğunlukla house keeping bölümününsorumluluğundadır.

House keeping organizasyonu genel olarak otellerde bulunduğundan, yalnızca otel işletmelerinin temizlik, bakımı, düzen ve dekorasyonundan sorumlu olduğu düşünülebilir, fakat insanların toplu olarak yaşadığı her yerde, konaklama tesisleri, hastaneler, iş merkezleri, okullar, huzur evleri, hapishaneler, hava alanları, terminaller, apartman ve siteler, sokaklarda da house keeping hizmetleri gereklidir. Hatta şarttır.

Belirttiğimiz bu toplu yaşam alanlarının hepsinde, elbette ki house keeping işlevi aynı değildir, fakat tüm bu ortamlarda house keeping hijyenik temizliği, estetik görünümü sağlar ve yapılan yatırımları korur.

KONAKLAMA TESİSLERİ VE HOUSE KEEPING

Konaklama tesisleri, konukların geceleme ihtiyaçlarını karşılayan, bunun yanında yeme, içme, eğlence gereksinimleri için gerekli birimleri bünyesinde bulunduran en az onodalı tesislerdir.

Konaklama tesisleri, bulundukları yöreye büyük katkılar sağlamaktadır. Bir şehirde bulunan konaklama tesisi, yeni iş alanları, oluşturduğu gibi, kültürel alış verişin gerçekleşmesini aynı zamanda yöre halkının düşünce yapısının gelişmesini sağlar. Sürekli, yirmi dört saat hizmet verdiği için yiyecek-içecek sektörünün de gelişmesine katkıda bulunur. Bunedenle, güzel ülkemizin doğal ve tarihi değerlerini bulunduran her karış toprağımızda mutlak turizm faaliyetlerinin ve ülkemize yakışan konaklama tesislerinin bulunması şarttır.

Konaklama tesisi, konuğun tanımaya, eğlenmeye, dinlenmeye gittiği bölgedeki evi sayılabilir. Konuk, evindeki rahatın aynısını konuk olduğu işletmede de görmek ister. Hatta kendi evinde görmezden gelebileceği kusurların, konaklama tesisinde olmasını kabul edemez. Çünkü tüm bu hizmetlerin karşılığında belli bir bedel ödenmektedir, bu bedelin karşılığında da en iyi hizmeti beklemektedir.

Bütün bu sebeplerden dolayı, konaklama tesislerinde tüm bölümler gibi house keeping de 24 saat faaliyet göstermektedir ve teknolojiye, konuğun beklentilerine göre sürekli değişen dinamik bir yapıya sahiptir.

Konaklama tesislerinde bahçeden, otoparka, konuğun kullandığı banyolardan personelin dinlenme odasına kadar her yer House Keeper'in sorumluluk alanıdır.

İnsan sağlığının korunması ve müşteri memnuniyetinin sağlanması için otellerde iyi eğitilmiş personelin, gelişmiş ekipmanlarla yirmi dört saat çalışması ve otellerde house keepering bölümünün bulunması gerekir.

Konaklama tesislerinde konuk odaları, koridorlar ve lobi gün boyunca temizlenir, özellikle trafiğin yoğun olduğu alanlar da yapılan temizlik daimi olmalıdır, çünkü kirlenme oranı yüksektirve en fazla göz

önünde olan alanlar bu kısımlardır.

Müşteri odaları, yemekhane, tuvalet ve banyolar ise bakteri yoğunluğunun fazla olması nedeniyle özel itina isteyen kısımlardır.

Bu noktada silip süpürme işinin özel itina göstermeden yapılması bir çok hastalığın oluşmasına neden olabilmektedir ve şunu da hatırlatmalıyım ki insan sağlığını korumak house keepingin başlıca ödevidir.

Bu nedenle house keeping personelin hijyenin sağlanması, kendinden başlayarak çalıştığı birimin ve bu birimde bulunan her şeyin nasıl temizlenmesi gerektiği konusunda eğitim alması gereklidir. House keeping personelinin bilgisizliği konukların ve diğer personelin sağlığı açısından büyük risktir ve bilgi, temizlik söz konusu olduğunda sorulduğunda daha mühim bir konudur.

Aynı şekilde, mevcut yatırımı korumak konu olduğunda da bilginin önemi bir kez daha gündeme gelir. Mesela, işletme sahibinin büyük yatırımlar yaparak, özenle yaptırdığı lobinin mermer döşemelerindeki leke ve kirleri asit içeren bir temizleyici ile temizlerse ne olabilir? Cila sökülür, mermer aşınır ve bütün yatırım kaybedilir, işletme zarara uğrar.

Bütün bu dikkat, daha fazlasıyla hastanelerde house keeping uygulaması yapılırkengösterilmelidir.

Hastane işletmeciliği, günümüzün en güç işlerinden biridir. Çünkü hastane personelinin yüz yüze olduğu insanlar genellikle sağlığı ve morali bozuk, toleransını yitirmiş kişilerdir. Hastalar ve hasta yakınlarının normalden farklı bu durumu house keeping personelinin insan ilişkileri konusunda özel eğitim almasının gerekliliğini bir kez daha vurgulamaktadır.

Ayrıca hastane insan sağlığı ile doğrudan ilgili olduğundan hijyen bu kurumlar da özel önem taşır.

Hastanelerde oluşabilecek küçük bir aksaklık, bir ihmal ya da gözden kaçan küçük bir husus, bir insanın canı ile ödenebilen büyük bir hataya dönüşebilmektedir.

House keeping bölümü, hasta odalarının, idari ofislerin, poliklinikklerin, genel alan dediğimiz, koridor, merdiven, otopark gibi yerlerin, yoğun bakım, ameliyathane, doğum hane, bebek üniteleri ve kliniklerin temizlik, dezenfeksiyonunu, düzenini, medikal olmayan eşya ve malzemenin temizlik, bakım ve korunmasını, çamaşırhane hizmetlerinin aksamadan yürütülmesini sağlar. Bunun düzenli bir biçimde yapılabilmesi için house keeping hastanelerde, otellerde olduğu gibi mevcut diğer bölümlerle sıkı işbirliği halindedir.

Enfeksiyonların ana nedeni hijyenik olmayan; eller, yüzeyler, ekipmanlar, etkin hijyen sisteminin yetersizliği, personel eğitiminin ve hasta eğitiminin yetersizliğidir. Bu nedenl e bir kez daha neyi nerede ve nasıl kullanacağını en önemlisi bunu neden yapacağını bilen personelin varlığı kesinlikle çok önemlidir. Hastanelerde temizlik ve dezenfeksiyonla görevli house keeping personeli buna uygun olarak eğitilmiş olmalıdır. Hastanelerde hijyen ve sanitasyonun önemi ve house keeping tarafından nasıl sağlanacağı bu kadar kısa sürede anlatılacak bir şey değildir.

Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Liseleri kat hizmetleri bölümünde gerek oteller gerek hastaneler söz konusu olduğunda bütün bunlar detaylarıyla öğrencilere öğretilmekte ve bütün toplu yaşam merkezlerinde tam anlamıyla temizliği estetik görünümü sağlayacak yeterlilik sahibi elemanlar yetiştirilmektedir. Kat hizmetleri bölümü öğrencileri insan ilişkileri temizlik, düzen ve dekorasyon konularında ülkemizdeki bütün işletmelerde güvenilir personel olarak çalışabilir. Yetişmiş bilgili eleman eksikliğinin house keeping söz konusu olduğunda bir çok sağlık problemlerine bile neden olabileceği unutulmayarak büyük bir özen ile yetiştirilmiş öğrencilerimizin bilgi ve tecrübe birikiminden otellerde olduğu kadar diğer toplu yaşam alanlarında da daha fazla faydalanılacağını umuyorum.

Saygılar sunarım.

TURİZM SEKTÖRÜNDE KALİFİYE SERVİS ELEMANI YETİŞTİRİRKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİDİR

Kadri KARATAŞ Framotel Çeşme

Yazıma başlamadan evvel kendimi tanıtmak isterim. 1957 Çeşme doğumluyum, evli iki çocuk babasıyım. 27 senedir otelcilik mesleğini sürdürmekteyim. 27 sene içersinde sadece 4 otel değiştirdim ve bunların bir tanesi Turban Çeşme Oteldir, mesleğimin önemli kısımlarını Turban Çeşme otelinde öğrendim, bir zamanlar Turban oteller zinciri Türkiye'nin her köşesinde otelleri vardı ve açtığı meslek, dil kursları sayesinde turizme faydalı elemanlar yetiştiriyordu. Bende 7 sene kadar çalıştığım Turban camiası içersinde bu fırsattan yararlandım, ancak daha sonraları özelleştirme kervanına Turban da katıldı ve oradan yetişen elemanlar şu anda yurdun çeşitli turistik yörelerinde görevlerine özel sektörlerde devam ediyorlar. Bende son 12 yıldır Fram Otelde Maitre d'Hotel olarak görev yapmaktayım.

Benim şu anda çalıştığım otel bir Fransız firmasıdır ve dünyada kendine ait 22 büyük oteli vardır. Kontenjanı olan bir çok otellerle çalışmaktadır. Müşterilerimizin çoğunluğu Fransız'dır, ancak münferit olarak, az da olsa çeşitli ülke vatandaşları da otelimizde konaklayabiliyor.

Fransa dünyada turizm geliri yüksek olan sayılı ülkelerden bir tanesidir. Buna bağlı olarak da turizm sektörü birçok ülkeye göre gelişmiş ve turizme bakış açıları biraz daha farklıdır. Bu sebepten dolayı dünyada ve Türkiye de söz sahibi iki ayrı sistemde çalıştığım için kendimi şanslı olarak görüyorum.

Turizm sektöründe otelin her departmanında görev yaptım, ancak en uzun süre servis departmanında çalıştım. Tecrübelerime dayanarak diyebilirim ki servis, yiyecek ve içeceklerin belirli kurallar dahilinde müşterilere sunulması işidir. Hizmetin kurallara uygun olarak sunulması ise yapılan işin değerini arttırır.

Otelcilikte en önemli kural insana hizmettir. Tüm meslekler arasında en zor ve en önemli olan insana hizmeti esas alan mesleklerdir. Çünkü bu mesleklerde hedef yüzde yüz müşteri memnuniyetinin sağlanmaya çalışılmasıdır. Bu hedefe ulaşmak için ise ilk şart yaptığınız işi sevmek ve fedakar olmaktır. Sevmezseniz başarılı olmanız mümkün değildir.

Servis departmanında çalışan bir servis personeli müşteri ile devamlı olarak yüz yüze olmak durumundadır. Otele tatil amaçlı ve dinlenmek üzere gelen bunun için de bir bedel ödeyen müşteri karşısında her şeyden önce kendisiyle ana dilinde iletişim kurabilen, güler yüzlü, temiz giyimli, kibar, nazik, saygılı ve dürüst insanlar görmek ister. İlk izlenimler genel fikirlerin oluşmasında en etkili faktördür. Bir servis personelinin hizmetini mükemmel bir şekilde yerine getirebileceğinin ilk ve önemli göstergesi kendisine ve işine gösterdiği özendir.

İkinci olarak yapılan hizmetin doğru, bilinçli ve kaliteli olması otelin itibarı, yönetici kadrosunun profesyonelliği, servis personelinin kendi prestiji ve her şeyin ötesinde ülkemizin temsil edilmesi açısından son derece önemlidir.

İşte yukarıda saydığım özelliklerin servis personeline kazandırabilmek için eğitim en önemli ve olmazsa olmaz şarttır. Eğitim ise insan ilişkilerinin, genel kültürün, mesleki bilgilerin teorik ve pratik olarak verildiği Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Liselerinde başlar. Daha çok pratiğe yönelik olarak da bizlerin gözetiminde otellerde 5 ay gibi uzun bir süre devam eder.

Benim şahsi izlenimlerim şudur; yıllardır stajyer öğrencilerle çalışma imkanı bulduğum için turizm eğitimi almamış hiçbir şey bilmeden işbaşı yapan bir elemanla eğitim almış bir öğrenci arasında çok büyük farklar vardır.

Beceri eğitimi sırasında öğrenciler okulda öğrendiği bilgileri otellerde bizlerin gözetiminde müşteri karşısında ve daha yoğun

olarak uygulama imkanı bulunca ortaya güzel şeyler çıkıyor. Örnek vermek gerekirse şampanyanın açılması ve servis edilmesi okullarda her öğrenci tarafından bizzat uygulanabilen bir konu değildir. Otellerde ise daha çok karşılaşılan bu servis konusunu öğrenci pratiğe dökerek uygulama imkanı buluyor. Okulda öğrendiği bilgisi beceriye dökerek bilgisini pekiştirmiş oluyor.

Konunun diğer bir yönü de öğrenci açısından baktığımızda ortaya çıkıyor. Ailesinden ve okulundan uzakta gurbette beceri eğitimine tabi öğrenci hayatın gerçekleri ile karşılaşıyor. Ailesi ve öğretmenleri yanında olmaksızın kendi ayakları üzerinde duruyorlar. Sorumluluk bilincini, işe geç kalmamayı, saç-sakal, kılık kıyafet temizliğini okulda öğreniyor otelde pratiğe dökerek iş hayatını da öğreniyor; olgunlaşıyor.

Beceri eğitiminde otel-okul işbirliği de çok önemlidir. Her ay belirli zamanlarda görevli koordinatör öğretmenler gelerek bizlerle görüşüp öğrenciler hakkında bilgi alışverişinde bulunurlar. Olumsuz bir durum anında okul idaresi ile görüşülüp çözüm yoluna gidilir.

Tüm bunlar başarılı bir öğrenci, iyi bir eleman ve en önemlisi turizm sektöründe ülkemizi layıkıyla temsil edecek ve ülkemizi hak ettiği yerlere taşıyacak eğitimli kalifiye elemanlar yetiştirmek içindir. Bunun için Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesine ve otelciler olarak bizlere ne kadar önemli görevler düştüğü ortadadır.

Stajyer öğrenci gerçeğine birde öğrencinin ailesi açısından bakmakta fayda var. Öğrenci okul sonrası ailesinden ayrılıp bize geldiğinde iş ortamına girdiği için evinin dışında yaşamak ve iş sorumluluğu almak zorunda kalıyor. Bu yaştaki gençlerin söz konusu duruma ayak uydurmaları elbette kolay bir durum değildir. Ancak zamanla alışıyorlar. Yaptıkları işlerden zevk almaya, bir şeyler yapabilmenin gururunu yaşamaya başlıyorlar. Bizler bunları yerinde gözlemliyor ve hissediyoruz. Öğrenciler ailelerinin yanına gittiklerinde davranışlarının olumlu manada değiştiğini, sorumluluk duygularının arttığını, olgunlaştıklarını ailelerine hissettiriyorlar. Şahsen bu konuda birçok aile bana telefon edip çocuğunun değiştiğini örneğin yemek yenilecek zaman sofranın kurulmasına, kaldırılmasına, yemeklerin servisine yardım ettiklerini söylemişlerdir.

Beceri eğitimi süresince öğrenciler otellerde çeşitli bilgi ve becerileri uygulama imkanı dışında farklı ülkelerin dillerini, kültürlerini, örf ve adetlerini görme ve öğrenme şansına sahip oluyorlar. Ayrıca Türkiye'nin çeşitli yerlerinden gelen birçok insan tiplerini tanıyorlar. İş hayatı içersindeki ast-üst ilişkilerini yakından görüyorlar. Yeri geldiğinde bizleri birer amir, yeri geldiğinde ise sorunlarını çözmeye çalışan bir öğretmeni, anne-babası gibi görüyorlar.

Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Liselerinin yetiştirmiş olduğu bu başarılı, becerikli ve ahlaklı öğrencilerin otelciler olarak bizlere sağladığı birçok avantajlar vardır. Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesine sınavla ve mülakatla alınmış bu öğrenciler her şeyden önce seçilmiş insanlar olarak bizlere geliyorlar. Bunun yanında bir yıl hazırlık okuyup iyi derecede yabancı dil öğrenmiş oluyorlar. Öğretmenleri tarafından yetiştirilerek belli bir eğitime sahip sosyal davranışları ve ilişkilerinde uyumlu, daha çabuk anlama kabiliyetine sahip, verilen görevi aynen söylendiği gibi hatta söylemeden yapabilen, üstlerine karşı itaati üst düzeyde olan Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi öğrencileri ile çalışmak gerçek bir ayrıcalıktır. Bu sebeple beceri eğitimi için otelimize göndermiş olduğunuz başarılı, becerikli ve hepsinden önemlisi ahlaklı öğrencilerinizin disiplinli ve düzenli çalışmalarından dolayı onların yetişmelerinde emeği olan başta okul müdürü Abdullah DURMUŞ beye, değerli öğretmenlerimize ve sevgili öğrencilerimize sonsuz teşekkürlerimizi sunar, başarılarının devamını dilerim.

AŞÇI KİMDİR

Hasan KARABULUT
Framotel ÇEŞME

İnsan yaşamında, ihtiyaçların en başında beslenme gelmektedir. İnsan hayatının düzenli bir biçimde devam etmesi, yürüyebilmesi, çalışabilmesi ve hatta nefes alabilmesi için beslenmesi şarttır. Bu nedenle her milletin kültüründe beslenme alışkanlıklarının büyük etkileri olmuş aynı zamanda beslenme kültürü de milletin yaşantısı ile şekillenmiştir.

Milletlerin beslenme, besin maddelerini işleme, tüketme, saklama konusunda geliştirdikleri kültürün "Mutfak Kültürü" yiyeceklerin hazırlandığı yere ise "Mutfak" denir.

Gıda maddelerini hazırlayan, pişiren tat ve lezzetini kontrol ederek en güzel şekilde servis edilmeye hazır hale getiren kişiye ise "Aşçı" denir. Aşçı, kısaca terim anlamı olarak yemek pişirme işini yapan kişidir.

Fakat bu bahsedilen yemek pişirme işi sanıldığı kadar basit olmayan, dikkat özen ve disiplinin yanı sıra bilgi ve beceri gerektiren bir işitir, bir sanattır. İyi bir aşçı aynı zamanda bir ressam, bir heykeltıraş, bir dekoratördür.

Hizmet verilen konukların sağlığını koruyarak hem onları düzenli dengeli bir biçimde beslenmelerini sağlamak hem de göze ve damak tadına hitap etmek bütün bunları yaparken ülkemizin mutfak kültürüne katkıda bulunup onu tanıtmak elbette ki yalnızca yemek pişirme işi ile dar bir kapsama oturtulamaz ve her yemek pişiren kişinin de aşçı olması beklenemez.

İyi bir aşçının yetiştirilmesi elbette yıllar isteyen bir işitir.

Anadolu'da Türk mutfağının büyük bir hızla geliştiği Osmanlı mutfağında bir aşçı başının yönetiminde Ocakçı başı, Perhizci, Pilavcı, Börekçi, Tatlıcı adı verilen her biri kendi alanında uzmanlaşmış aşçılar bulunurdu. Bu aşçıların kalfaları, kalfaların çırakları, çıraklarında yamakları olurdu. Mutfağa yamak olarak kabul edilen genç ücretsiz olarak bir iki yıl çalışır, yeteneği olduğu anlaşılır ise ustanın izni ile çırak olabilirdi. Çıraklar üç yada dört yıl çalışıp yeteneklerini gösterir mutfak bilgisini ve mutfak deneyimini kazanırlar ise yine ustanın izniyle kalfa olabilirlerdi. Kalfalık istediği ustanın yanında çalışmak üzere aşçı başından izin almaya hak kazanmaktı. Ustanın izni olmadan yer değiştiren yada işini terk eden kalfa meslekten atılır. Başka bir esnafın yanında da hiçbir zaman iş bulamazdı. Kalfalar becerilerini genel sınav niteliğindeki Peştamal Kuşanma töreninde kanıtlamak için uğraşırlardı. Sınavda jüri üyeliğini ustalar yapmaktaydı. Ustaların oluşturduğu bu jüri kalfanın pişirdiği yemekleri beğenmez bilgi ve becerisini yeterli bulmazsa kalfa peştamal kuşanamaz yani usta olamazdı. Osmanlı mutfağında bir aşçının yetişmesi için en az 6 yıla ihtiyaç vardı. Burada Osmanlı mutfağından bahsederken saray ve konak mutfaklarına Mengenli aşçıların yön verdiği de unutulmaması gereken bir gerçektir. Mengenlilerin Osmanlı Saray Mutfağına girişi ünlü bir tarihsel olayla başlar. Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u fethettikten sonra saray aşhanesini Mengenli Yakup Ağa adlı bir paşaya kurdurur. Burasın sorumluluğunu ona verir. Mengenli Yakup Ağanın işe başlamasından sonra, yeğeni iş bulmak umuduyla yanına gelir. Yakup ağanın yeğeni saray aşhanesinin bulaşık hanesinde işe başlar. Çok zeki ve çalışmayı seven bu genç gün gelir saray aşhanesinin aşçı başı olur. Mengen'deki arkadaşlarını ve yakınlarını yanına çağırarak onları da aşçı olarak yetiştirir. Burada yetişen ve ünlenen Mengenli aşçılar paşa ve beylerin aşçıları olurlar. Zamanla Osmanlının tüm kentlerinde büyük üne kavuşurlar.

Bugün de Türk mutfağı uluslar arası bir üne sahiptir. Yalnızca Türk halkına değil aynı zamanda yurdumuzu tanımak amacıyla gelen turistlere de hitap etmektedir. Turizm Bakanlığının 1991 yılında yaptığı turistlerin ülkemize geliş nedenlerini araştırmak konulu

çalışmada ülkemizi ziyaret eden yabancı konukların %80'inin Türk mutfağını tanımak amacıyla yola çıktığı tespit edilmiş bu araştırma da mutfağın ve aşçılığın önemini bir kez daha vurgulamıştır.

Günümüzde aşçılık üzerinde titizlikle durulması gereken bir eğitim işi olmuştur. Daha önce de bahsettiğimiz gibi yalnızca bir meslek değil aynı zamanda ustalık isteyen bir sanattır. Öyle bir sanattır ki hem göze hem de mideye hitap eder ve günde üç kez tekrar edilir. Bu nedenle günümüze kadar babadan oğula geçmiş bu mesleğin artık bu şeklinden kurtarılıp daha bilimsel ve sanatsal düzeye ulaştırılması gereklidir. Bu hedefe ulaşabilmek amacıyla kurulmuş Anadolu Aşçılık Meslek Liseleri, Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Liselerinin mutfak bölümleri ve Aşçılık Meslek Yüksek Okulunun mezun ve öğrencilerinin sektörde hak ettikleri yeri almaları elbette ki Türk Mutfağının sağlam adımlarla uluslar arası mutfaktaki hak ettiği zirveye ulaşmasını sağlayacak en önemli tedbirdir. Çünkü mutfak sanatı ancak iyi bir temele oturtulabilirse kalıcı olabilir. Bu noktada aşçının neyi yaptığını bildiği kadar neden öyle yapması gerektiğini bilmesi de şarttır. Örneğin herkes çiğ sütün 5 ila 10 dakika arasında bir süre kaynatılması gerektiğini bilebilir, fakat mühim olan 5 dakikadan az yada 10 dakikadan daha fazla kaynatılan sütün içersinde boğaz enfeksiyonundan vereme kadar bir çok hastalığa neden olabilen bakterilerin mikro organizmaların çoğalabileceğini bununda sağlığı bozacağını bilmektir. Kişi ancak neyi neden yaptığını bilirse tedbirli ve titiz davranır. Bizim Anadolu Aşçılık Meslek Lisesi ve Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi öğrencilerinden ilk beklentimiz de budur.

Bir mutfak personelinin sahip olması gereken ilk özellik dikkat, düzen ve disiplindir. Bütün bunlarsa yeterli bilgi ve beceriye sahip olmayı gerektiren şeylerdir.

Özenli, dikkatli bir aşçı mutfağa girmeden önce mutlaka mutfak giysilerini giymesi, kepini takması, ellerini dirseklerine kadar iyice yıkaması ve hatta gündelik duş alması ve sağlığını özenle koruması gerektiğini bilir.

Aynı zamanda hangi besinin nasıl satın alınması, nasıl temizlenmesi, besin değerini yitirmemesi için nasıl saklanması, nasıl işlenmesi gerektiğini de bilmesi gerekir. Bu aşamalarda yapılacak her hangi bir yanlışlığın besin maddesinin kaybına neden olacağı dolayısı ile ülke ekonomisine zarar verileceği unutulmamalıdır.

Mutfakta bulunan araçların kullanımının, temizliğinin de önemli olduğunu personelin, yiyeceğin ve aracın, aynı zamanda mutfağın temizliğinin konukların sağlığı ile doğrudan ilgisi bulunduğu, hiç kimsenin insan sağlığına zarar vermeye hakkı olmadığını ve aşçının en başta konuklarının sağlıklı koşullarda, besleyici ve lezzetli yemekler ikram etmek için çalıştığını unutmamalıdır.

Bütün bunlar yalnızca mutfakta çalışmak ile öğrenilebilecek şeyler değildir, maalesef. Hiç eğitim almamış bir insanın temelden başlayarak yetiştirilmesi çaba ve zaman isteyen bir iştir. Fakat mutfakta her bir saniyenin özel önemi vardır ve kaybedilmesi mümkün değildir. Bu nedenle hem Türk mutfağı hem uluslar arası diğer mutfaklar hakkında yeterli bir bilgiye sahip beslenme bilgisini yeterince kavramış neyi neden yaptığını farkında olan temizliğin yaşamın temel kuralı olduğunu aklına kazımış, bilgili, yabancı dil bilen aşçıların yetiştirilmesi ve turizm sektörüne kazandırılması şarttır.

Bu noktada en büyük görev Anadolu Aşçılık Meslek Liseleri, Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Liseleri Mutfak bölümleri ve Aşçılık Meslek Yüksek Okullarına düşmektedir. Gelecekte eğitimli, bilgili ve becerikli aşçılarımızın uluslar arası alanda ülkemizi gururla temsil edeceklerini mutfağımızı dünyaya çok daha iyi bir biçimde tanıtacaklarını umuyor, turizm sektöründe yetişmiş eğitimli personele daha fazla yer verilmesini temenni ediyorum.

Eski Ramazanlara küçük bir gezi ... Selahattin AYDEMİR

Çorumlu 2000 okurlarına sayın hemşehrilerime şu mübarek Ramazanda Ramazanla ilgili ne yazsam diye düşünüyordum. Ben nerde o eski Ramazanlar diyenlerden değilim. Bugünün de bence kendine göre bir güzelliği var. Hele biz bugün Ramazanın elimizden geldiğince gereğini yapalım. İlerde bizi de neydi o günler diye anarlar. İşte ben şimdi bunu yapıyorum. Geçmiş Ramazanlardan küçük bir anı sizlere sunuyorum.

Geçmişe özenmek babından değil geçmişi anmak ve bilmek bakımından. 1 aralık Cumartesi günü Çekvada yapılan SANAT DOSLARI toplantısında sayın Şahin Ertürk; eskiler yazmasalardı, biz bugün nasıl öğrenecektik ? Keşke çok daha fazla anı ve kitap yazsalardı. Biz de kendimize ait önemsiz de olsa anılarımızı yazarsak, hele de kitaplaştırırsak gelecek kuşaklar bunları okur şu, şu, şu, sahalarda yararlanırlar" dedi.

İşte,Balıkhane Nazırı Rahmetli Ali Rıza Bey 1900 lü yıllardan bizlere bakın neler aktarıyor : Ramazan geldiğinde Türk halkında ve devlet adamlarında bir ay süren mühim değişiklikler olur. Halk bu ayı çok sever üç aylar girdikten itibaren Ramazan hasretle beklenmeğe başlanır. Ramazan ayında ibaretler de, giyim kuşam da ve yeme içme adetleri de ayrı bir mana kazanır. Ahbap dost ziyaretleri olur. Dini vaazlar yapılır. Gece sohbetleri olur. Ramazana mahsus zevk ve sefalar , özel eğlenceler olur. Zengin konak sahipleri evlerini önünde mehter çaldırırlardı. 1845 inkılabından sonra bu adet kaldırılmıştır. Ramazanda camilerin önü birer sergi yeri haline gelirdi.

Minarelerde kandiller (mahya) yanar. Bu adet ilk defa II. Selim (Sarı Selim saltanatı 1566- 1574) zamanında başladı. Yatsı namazından sonra yapılan vaazlara padişahlarda bizzat katılırlardı. II Mahmut ve Sultan Hamit gibi bazı padişahlar da zaman zaman tanınmış şeyhleri saraya davetederek sohbetve ayinler yaparlardı. Ramazanda ve kandillerde top atılması adeti ilk defa II.Sultan Mahmut zamanında (Saltanatı,1808-1839) başlamıştır.

Önceleri ferman şöyledir: Mevlit geceleri şehirde ev ve dükkanların önünde kandil asılacaktır. Rumeli Hisarında Muvakkithane (1) önünde beş pare top atılacaktır.

Birde Ramazan başlamadan önce hükümet tembihleri ilan olunurdu. Şimdi bunlardan iki tane örnek verelim.

Birinci ferman :Yeniçeriliğin kaldırılmasından sonra ilk ramazan tenbih ilanıdır.Serasker Hüsrev Paşa, İstanbul kadısına göndermiştir.

" Ramazan münasebetiyle ibaret için padişahımız inşaallah aralık aralık İstanbul camilerine gelecektir. Bu günlerde halkın her zamandan daha fazla saygılı olması icabeder. Esnaf ve halk askerlere mahsus yaka ve yenleri kırmızı ve zırhlı elbise giyerek kılıç takmamalıdır. Herkes evinin ve dükkanlarının önünü temiz tutmalı, çöp ve hayvan leşi atmamalıdır. Konak ve evlerin kapılarına uzun yıllardan beri çamur sıçrayarak, kapılar çamurdan birer kapı haline gelmiştir. Pencere önlerinden top top örümcekler sarkmak tadır. Bu kapılardan konak ve ev sahipleri ve hizmetçiler girip çıkmaktadırlar. Silip süpürmeyip böyle acayip ve yakışıksız bırakmaları mazallahı Taala kalplere sıkıntı verir . Temizlik imandan gelir sözü Müslümanlığın şiarı olduğundan kapı ve pencerelerde ki çamur ve örümcekler temizlenmelidir. Padişahımız cami içinde ve sokakta iken edeple hareket etmelidir. Padişahımız bir yerde otururken veya yolda yürürken önünden geçmiyelim

Yahut saparak başka yoldan gidelim demeyelim.Gerek atlı gerek yaya herkes padişahın önünden ırz ve edebi ile geçip gitmelidir. Padişahımız camide iken veya bir yerden bir yere giderken rastlayanlar gözlerini dikerek bakmamalı, geçip gidecekse gitmeli, yoksa bulunduğu yerden biraz geri çekilip ellerini kavuşturup önüne bakarak beklemelidir.Saygısızlık edeni görürsem haklarında şiddetli cezalar tertip ederim. Ramazan aylarında Cuma günlerinden başka hiçbir gün arzuhal(2) vermemelidir. Sende (İstanbul Kadısı) mahalle imamlarını (3), muhtarlarını, hanlarda yatıp kalkan bekar takımı için hancılar kâhyasını Çağırıp tenbihlerimibildiresin."

İkinci ferman: Tanzimatın ilanından sonra yayınlanmıştır.

" Padişahımızın camileri teşrif buyuracağı umulduğundan herkesin edep dahilinde hareket edeceğinden şüphe etmiyoruz. Herkesin intizamla camilerde ve diğer yerlerde vakit geçirmelerine diyecek yoktur.Ancak çarşı içinde Beyazıt ve Şehzadebaşında Doğruyol (bir ana cadde sayılır) üzerinde ki dükkanlarda halkın birikmesi yasaktır. Geceleri büyük caddelerde ve sokak ortalarında iskemle veya iskemlesiz ,halkıngidip gelmelerine mani olacak şekilde oturmaları yasaktır.

Arabalar arasında dolaşıp arabalı ve arabasız gelen geçen kadınlara insanlık terbiyesine aykırı hareket eden olursa cezalandırılacaktır. Arabalar da Beyazıt ve Şehzadebaşında durmayıp gezecekler dir. Halkın ve hele kadınların elbiselerine dair evvelceilan edilen kararlar bilindiğinden bu tenbihlere ihtimamla uyulacaktır.

Dini vazifelerini yapmak ve vaazlarda bulanmak isteyen kadınlar Sultan Ahmet ve Şehzadebaşı camileri öteden beri onlara ayrılmıştır. Kadınlar başka büyük camilere gitmeyeceklerdir. Namaz vaktinden başka erkeklerin camiye girmeleri yasaktır. Kadınlar açık saçık kıyafetlerle gezmeyecekler saat on birden sonra sokaklarda kadınlardan kimse kalmayacaktır.

Kadınlar eşya almak için çarşı içinde dükkan ve mağazalara girerek alış veriş etmeyeceklerdir. Alacağı ne ise dükkan önünde edep ile durup istediği şeyi alacak ve hemen evine dönecektir.

Geceleri kimse fenersiz gezmeyecektir. Saz ve karagöz oyunlarına gidenler edepleri ile gidip oturacaklardır. Ne zaman olursa olsun kumar oynamak yasaktır. Ev ve kahvelerde toplanıp oynayanlar, mahalle aralarında halkın huzurunu kaçıranlar cezalandırılacaktır. Hakiki mazereti olmayanlar oruca devam edeceklerdir. Özrü olanlar çarşıda açıkça oruç bozmayacaklardır. Temizliğe her zaman riayet etmek lazımdır. Sokak ortalarına süprüntü döküp bırakmak, etrafı kötü kokutacağından büyük,küçük ev ve dükkan sahipleri temizliğe dikkat edeceklerdir. Sokaklarda fişek atmak,mehtap yakmak (!) Halkın huzurunu kaçırmak yasaktır. İşbu tenbihlere aykırı hareket edenler olursa cezalandırılmaları kararlaştırılmıştır".

(1) Muvakkithane : Ekseri camilere yakın yerlerde kurulan doğru vakti gösteren bir mahaldir.

(2) Arzuhal: Bizanslılardan Türklere geçmiş bir adettir. Fetihten önce İstanbul halkı Pazar günleri İmparatorları kiliseye giderken yazılı olarak isteklerini alırdı. Bu adet Cuma günleri Türk padişahlarına da geçti. Bir görevli bu arzuhalleri toplarpadişaha arzederdi.

(3) O zamanlar hükümet tarafından halkı her hangi bir tebligat yapılacağı zaman mahalle imamlarına haber verilirdi. Genellikte akşam ezanına doğru bekçiler ellerinde sopaları yere vurarak "Tenbih var akşama camiye buyurun" diye sokakları gezerlerdi.akşam namazından sonra imamefendi tenbihi halka duyururdu.

RAMAZAN BAYRAMI

Mahmut Selim GÜRSEL

Ramazan Bayramı;Müslümanların iki büyük bayramından birisidir. Ramazan ayında tutulan bir aylık orucun bitiminde Şevval ayının ilk üç günü Müslümanların bayram günleridir. Ramazan bayramına, o gün fitır sadakası verilmesinden dolayı "Fıtır bayramı" adıda verilmektedir.

Resulullah (SAV) Medine'ye hicret ettiğinde Medinelilerin eğlenip neşelendiği iki bayramları vardı. Hz. Peygamber (SAV) Medinelilere özgü olan, cahiliye izleri taşıyan bu bayramların yerine bütün Müslümanların sevinip eğleneceği İslâm'ın iki bayramını onlara haber verdi: "Allahu Teâlâ size, kutladığınız bu iki bayramın yerine, daha hayırlısını, Ramazan bayramı ile Kurban bayramını hediye etti" (Sünen-i Ebû Dâvud, Salat, 239). Bu haberden bu güne kadar Ramazan ve Kurban Bayramları kutlana gelmektedir.

Ramazan bayramı, bir aylık oruçtan sonra yemenin ve içmenin ve her türlü helal nimetten yararlanmanın mubah olduğu günlerdir. Müslümanların eğlenip birbirlerini ziyaret etmeleri, birbirlerine hediyeler vermeleri; çocukların, bilhassa fakirlerin ve kimsesizlerin sadaka verilerek sevindirildiği,İslâmi kardeşliğin yaşandığı;Allah'a karşı da sorumluluklarının bilinciyle topluca namaz kılıp birbirine nasihat ettikleri sevinç günleridir. Ramazan Bayramı'nın ilk gününde oruç tutmak iseharamdır.

Ramazan bayramı sabahı erken kalkıp bayramın canlılığını hissetmek, diğer günlerden farklı bir gün olduğunu görmek, cünüp olsun olmasın guslederek temiz (mümkünse yeni) elbiseler giymek, pis kokulu yiyeceklerden uzak durmak, ağzı fırçalamak, güzel kokular sürünmek, saçı-sakalı, tırnakları ve vücudun diğer yerlerindeki kılları sünnete uygun bir şekilde temizleyip düzene koymak ,İslâm'ın adabından olan güzel şeylerdir. Ayrıca fertlerin birbirine karşı diğer günlerden daha fazla güler yüzlü davranması, neşeli olmaları, topluca bayram namazını kılmaları ; namazdan önce varsa hurma, hurma yoksa tatlı bir şey yiyerek gitmeleri ve camiye namaza giderken Allah'ı zikretmek, karşılaşılan Müslüman kardeşlerle selamlaşıp bayram sevincini paylaşmak, bu günü daha bir anlamlı kılan davranıştır. Bu Hareketler Hz. Peygamber'in sünnetleridir. Yakın akrabaların birbirini ziyaret edip sorması, ihtiyaç içinde olanlara yardımcı olunması gerekir. Ana-babayı unutmamak, hiç olmazsa bayram günlerinde kendilerini ziyaret edip gönüllerini almak Müslüman evlatların terk etmemesi gereken dinî bir yükümlülüktür. Zengin olunsun fakir olunsun, bayram gününde gücü yettiğince sadaka vermesi, daha fazla Müslüman'la karşılaşıp sevinci paylaşmak için namaza gidilen yoldan gelmeyip başka bir yoldan dönmek sünnettir.

Bayramlarda eğlenmek ve hattâ oyunlar oynamakta bir sakınca yoktur. Ancak, İslâmî kuralları, haramı, helali, utanma duygusunu, ağırbaşlılığı, israfı ve kâfirlere özenip onlara benzememeyi akıldan çıkarmadan, müslüman şahsiyetine yakişir bir şekilde olmasina dikkat etmek gerekir.

Ramazan Bayramınız kutlu olsun.

İSLAM HUKUKUNUN KAYNAKLARI

Fikret ÇIPLAK

Geçen Sayıdan Devam

KUR'AN-I KERİM'İN TARİFİ: Kur'an-ı Kerim Allah-u Teala'nın kelamıdır. Abdullah'ın oğlu Hazreti Muhammed S.A.Vesellem'in kalbine Cibril-i Emin Namus-u Ekber vasıtasıyla Arapça lafzı ve gerçek manasıyla Muhammed S.A.Vesellem'in Allah-u Teala'nın "Resulü" olduğuna delil,kanıt olması,insanlara kanun olması,insanların onunla hak yolunun bulması için inmiştir. (Kendisine uyarak sımsıkı sarılan ibadet edenleri Allah-u Teala'ya yaklaştırır. Kur'an okunması şekli lafzı ve manasıyla da ibadettir)

Kur'an: İki kapak arasında toplanmış, adına "Musaf" denen sahifelerden ibaret olup; Fatihe Suresi ile başlayıp,Nas Suresi ile son bulur. Başlangıçtan günümüze kadar tevatüren (inkarı aklen mümkün olmayacak sağlamlıkta) gelen kitap haline ve şifahi ezberlenerek hıfzedilen,hiçbir harfi bile tebdil,tağyir (değiştirilmeden) teksir ve taksir (Eklenti ,fazlalık ve noksanlıktan korunmuş) Kıyamete kadar Allah-u Teala tarafından korunacak olan ilahi kitaptır. [Hukuki İslamiye Kamusu Cilt 1 Sahife 16]

KUR'AN-I KERİM'İN ÖZELLİKLERİ:

1- Lafız-söz ve manasıyla mutlak kesin Allah kelamıdır.

2- Mutlak İlahi vahye dayanır.

3- Arapça olarak indirilmiştir.

4- Namaz içinde ve namaz dışında okunması ibadettir,sevaptır.

5- Sözlerini ve manalarını öğrenmek gereği ile amel etmek ibadettir.

6- Emir ve tavsiyeleri bağlayıcıdır. İnkarı küfürdür.

7- Lafzı-sözleri ve manalarıyla beraber hükmü kıyamete kadar bakidir. Tebdil,tağyir,taksir ve teksir gibi arızalardan mesun ve mahfuz korunmuştur. Kur'an-ı Kerim 114 Sure 6666 ayettir. Ayet sayısındaki itilaf ayetlerin ayet olup olmadıklarından değil,bazı uzun ayetlerin 1.mezmi ayettir. Besmele Kur'an dan bir Ayettir. Yoksa her surenin başında ayrı bir Ayet midir. Huruf-u Mukattaa (Elif-lam-mim,ha-mim,elif-lam-mim-sad gibi) birer ayet midir gibi itilaflardan kaynaklanmaktadır. Yoksa mevcut Kur'an ayetlerinin tamamının ayet olduklarında itilaf yoktur. Kur'an ayetlerinin kelime sayısı 77,934 harf sayısı 1,027,000 dir. Kur'an-ı Kerim hakkında yüzlerce cilt eser yazılmıştır. Burada geniş kapsamlı bir konuyu birkaç sayfa ile anlatmak elbette mümkün değildir. Konumuzu ilgilendiren Hazreti Kur'anın fıkıh açısından delil olma niteliğindedir. Onun için Kur'anın diğer hususlarına değinilmemiştir. Konumuzu ilgilendiği yönüyle Kur'an hakkında söyleyebileceğimiz onun,Müslümanlar hatta insanlık için bir kurtuluş,hidayet rehberi olması, Müslümanları bağlayıcı niteliğinin olmasıdır. Yüce Allah Kur'anın lafzını, manalarını geniş tefsirini okuyup anlayarak amel edenleri övüyor. Al-i İmran suresi 113-114-115. Ayetlerinde "Gece saatlerinde Allah'a secde ederek Kur'an Ayetlerini okurlar. Allah'a ve Ahiret gününe inananlar,iyiliği emreder, kötülükten men ederler. Hayırlı işlere koşarlar. İşte bunlar iyi insanlardır. Onların yaptıkları hiçbir hayır karşılıksız bırakılmayacaktır. Allah takva sahiplerini çok iyi bilir" Buyruluyor. Yine fıkıh açısından Kur'anın kayda değen hususlarından birisi de dinde zorlama,zorluk olmadığı ve daima kolay olanı tercih etmesidir. "Kur'andan kolayınıza geleni okuyun","Allah sizin için zorluk değil kolaylık istiyor" emri ile zorlukları önlüyor. Ayrıca lafzının ve manasının okunması,onunla amel edilmesine kat kat sevap vereceğini bildiriyor. 10-70-700 katları bulan hadsiz sevap veriyor. Hadisi Şerifte,Peygamber Efendimiz S.A.V. "Elif Lam Mim bir harftir demiyorum. Ya Elif bir harf,Lam bir harf,Mim bir harftir diyorum." Yani Elif,Lam ve Mim'e en az 30 sevap verileceğini ifade ediyor. Unutulmamalıdır ki; bu sonsuz sevap müjdesi Kur'ani bir yaşayışın ürünüdür.

Devam Edecek

ÇORUMLU YEMEKLER

Selma GÜRSEL

HELİSE: Önce yağsız ve kemiksiz dana eti haşlama olarak pişirilir. Et suyundan ayrılarak bir kapta soğumaya bırakılır. Ayrı bir kapta ise yarmalar haşlanarak suyu süzülür. Haşlanan yarma ve et büyük bir havana konarak ikisi güzelce dövülerek karıştırılır. Bu bulamacın üzerine biraz et suyu ve tuz konularak bir taşım pişirilir. Yağ tavasında, yağ, nane, kırmızı biber kızdırılarak tabağa konulan helisenin üzerine dökülerek servis yapılır.
Malzemesi: 2-3 porsiyon için, 500 gram kemiksiz, yağsız daha eti, 500 gram yarma, nane, kırmızı biber 100 gram tereyağı.

HOŞMERİM: Bakınız ;Oğmaç.

KEŞKEK: keşkek kazanı varsa, keşkek kazanında. Keşkek kazanı yoksa güveçte de pişirilebilir. İstenirse ekmek fırınında pişirttirilir. Yarmalar yıkanarak pişirilecek kabın içine konur bir baş kuru soğan doğranarak yarmaların içine karıştırılır. Etlik dikisi yoksa kasaptan alınmış kemikli yağlı koyun eti konulur. Baharat ve tuz, salça konularak pişirme kabının kapağı kapatılır. Kapatılan kapağın hava almaması için etrafı cıvık hamurla kapatılır. Bir santim kadar yeri boş bırakılır. Buradan buharın çıkması gereklidir. Fırında pişirilme için fırın ustasına yollanır, yada kısık ateşte bir saat kadar pişirilir. Sıcak servis yapılır.
Malzemesi: 2-3 porsiyon için, 750 gram kemikli yağlı koyun eti (Etlik zamanı yapılmış kemikli koyun eti daha makbuldür), 500 gram bütün yarma. bir baş büyük soğan, baharat, kırmızı biber, salça.

KÖZLEME (Külbastı): Daha çok Çorum'da küre önünde yenilen ve ateşin üzerinde direkt pişirilen süt danası, koyun veya kuzu etinin pirzola kısmın.

MADIMAK: İç Anadolu'da bilhassa Çorum civarında madımağın ismine pancar denilir. İlkbaharın çok sevilen yemeğidir. Madımaklar kök kısımları ayıklandıktan sonra güzelce suda yıkanır. Süzgeçten geçirildikten sonra biraz suyunun süzülmesi için bekletilirler.

Temizlenen madımaklar satırla ince ince kıyılırlar. Tencerede tereyağı eritilir. Eritilen yağın içine kıyılmış soğan ile bir miktar doğranmış pastırma konulur. Pastırma yoksa kurutulmuş çemenle birlikte bir miktar kıyma konulur . Tencereye 4 su bardağı su ile bir miktar tuz konularak kaynatılır. Kaynayan suya kıyılmış madımak bu tencereye konularak pişirilir. Madımak bir miktar piştikten sonra 3 yemek kaşığı çekilmiş bulgur konulur ve pişirilmeye devam edilir. Piştikten sonra tabaklara veya aş leğenine konularak üzerine sarımsaklı yoğurt ekilir. Yemesi yufka ekmeği sunağı ile çok lezzetli olur.
Malzemesi: 2-3 porsiyon için, 500 gram ayıklanmış madımak. 100 gram kıyılmış pastırma, 50 gram tereyağı, tuz, yoğurt, bir baş sarımsak.

MIKLAMA: Beyaz peynir, çökelik, pastırma veya kıyma ile yapılır. Tavada yağ iyice kızdırıldıktan sonra kullanılacak olan malzemeler tavaya konulur. Bu malzemenin üzerine yumurtalar kırılır ve kırmızı biber serpilir. Yumurtalar hafifçe pişince servis yapılır.
Malzemesi: 2-3 porsiyon için, 150 gram malzeme (peynir, pastırma, kıyma), 100 gram tereyağı, üç yumurta, bir miktar tuz ve kırmızı biber.

BİLGİSAYAR DÜNYASI

Said ALACA

RESİM ALANI İÇİN GEREKLİ PROGRAMLAR VE ÖZELLİKLERİ

ACD-SEE: (3.2),(1.1),(3.1),(3.3) Version Acdsee programı ile her türlü resme kolaylıkla bakılmaktadır. Resimler üzerinde oynamalar yapılabilir.

Bazı uzantıları görebilmek için programı kurarken seçmeniz gerekir.Örneğin; *.pcx *.bmp *.tiff gibi uzantısı olan dosyaları açabilirsiniz.

Program genelde shareware olarak dağıtılmaktadır. Programı kırmak için hack sitelerinden crack arama yapabilirsiniz. Programı dergi cd'lerinde ve internet'te bulabilirsiniz.

WİN-ZİP:(6.0),(7.0),(8.0 TR-İNG) Version :Bu program ile dosyaları sıkıştırarak kapasitelerini düşürebiliriz. Genellikle bu programı fazla dosya bulunduran ve kapasitesi yüksek olan dosyaları bir arada toplayarak kapasitesini düşürmek için kullanılır. Crack'ı internette bulunmaktadır. Programı dergi CD lerinde bulabilirsiniz.

WİN-RAR:Win-zip'in başka bir çeşidi de ve *.zip *.rar dosyalarının açılımını yapmaktadır. *.exe olarak programı her türlü bilgisayarda çıkışlı olarak kaydedebiliriz. Programı dergi CD lerinde bulabilirsiniz.

QUİCK-TİME:(3.0),(4.0) Version: *.mov dosyalarının açılımını sağlar. Genellikle film fragman'larında kullanılan Bir programdır. Resimlere bakmak içinde kullanılır. Programı dergi CD lerinde bulabilirsiniz.

WİNAMP:(2.4),(2.0),(1.1) Version: Nullsoft firmasına ait olan müzik programıdır. Waw,Mp3,Mid gibi uzantılara sahip ses dosyalarının açılımını sağlar. TR versionu bulunmaktadır. .

Müziklerin ses kalitesini artırmak için equalizer bulunmaktadır. Pluginler ve Skinler ile programı renklendirebilirsiniz. Programın crack'ı bulunmaktadır. Programı dergi CD lerinde ve internet'te bulabilirsiniz.

VİRTUAL DRİVE:(1.0),(1.0) Version: Kelime anlamı olarak sanal sürücü demektir. Bilgisayarınızda 20 adete kadar çıkabilen sürücüler oluşturur. Bilgisayarınıza taktığınız CD yi sıkıştırarak *.vcd olarak kaydeder ve bilgisayarda CD varmış gibi kullanır. Crack'ı bulunmaktadır ve Programı dergi CD lerinde bulabilirsiniz.

Diğer programları ilerki sayılarda açıklamaya çalışacağız.

Hazırlayan Erdal ODABAŞ

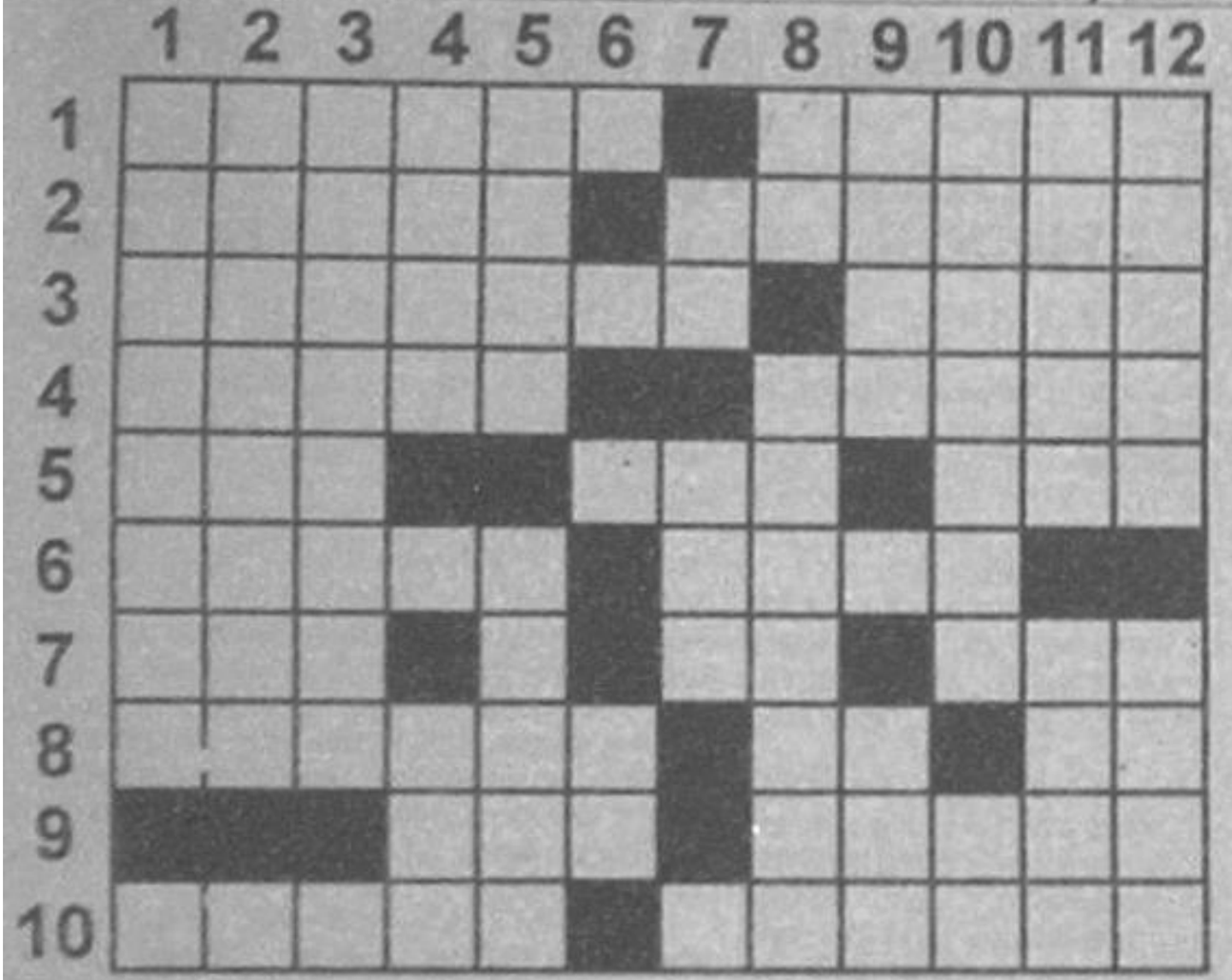

SOLDAN SAĞA: Peygamber efendimizin vekiline denir - Deriyi işleyen kişi 2- Çorum'un bir ilçesi - Bir kavun türü 3-Kabarmış olan,tümseklik - Elemler,kederler 4- Tropikal bölgelerdeki denizlerde kesintisiz esen rüzgar - Kansızlık hastalığı 5- Bir meyve - Aleyhi selatü vesselamın kısa yazılışı -Tersi bir çokluk eki 6-Bir kişinin işini bir çok kişinin bir araya gelerek yapması,yardımlaşma-Dizi,sıra 7- Sağ ve solun orta katı - Kuruşun kısa yazılışı - Argoda işte manasında kullanılır 8- İlavedeki manasını taşıyan bir kelime - Ayı barınağı - Rusça'da evet 9- Tartısı düşük - Yumuşak bir element 10-Şu anda,şimdi - Bir yeri sıkıca arama

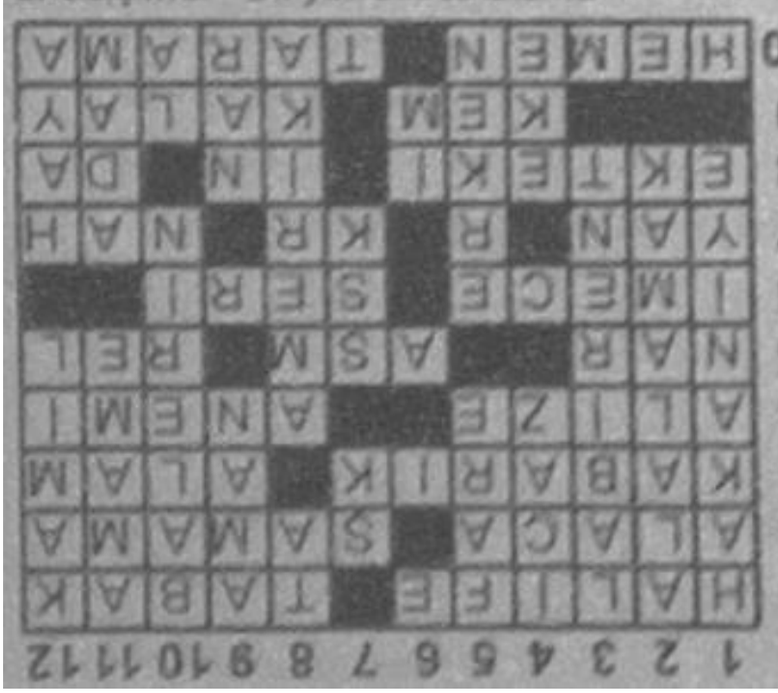

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Kaşgarlı Mahmut'a göre Karahanlı Türkçesi 2- Karışık renkle boyamak 3- Karışık yolların ve geçitlerin çokluğu nedeniyle içinden kolay çıkılmayan yer 4- Aciz bırakmak,acze düşmek-Baş çoban 5- Sıçan-Anlaşılan zamandan önce,er vakit 6- İşaret, iz 7-Şakanın sessizleri -Sosyal Sigortalar kurumunun kısa yazılışı 8-Dek, değin,erken manalarını taşıyan bir ünlem - Bir kara parçası 9- Yardım isteme sözü -Ateş, Cehennem 10- Bale ile uğraşan bayan-Bir nota 11- Başa sarılan bir kisve-Kişi,insan,erkek 12-Ağır başlı -Allah korkusu ile günahtan kaçmak

MİZAH BİRAZDA TEBESSÜM

İnsan Said ALACA

*Ayağımın altı kaşındı galiba yine okula gitcem.
*Adamın biri yaşlanmış almış havluyu kurulanmış.

Öğretmenlerin Adresleri

*Trafik Öğr:Karayolları Mah.Vites Sok.Direksiyon Apt.No:Balans/Rot
*Vatandaşlık Öğr:Anayasa Mah.İnsan Hakları Sok.Kanun Apt.No:T.C/Turkey

Şaşılası Cevaplar

*Dünyada omleti ilk pişiren kimdir? (ikinciden bir önceki)
*Antikacıların en sevdiği yiyecek nedir? (kaşarlanmış peynir)
*Bir otobüs suya düşerse ne olur? (çeker minibüs olur)

FIKRALAR

TABUTUN NERESİNDE

Hocaya Sormuşlar:
- Cenaze taşınırken tabutun ne tarafında bulunulmalı, önündemi, arkasındamı, sağındamı, solundamı ? Diye.
- Hoca şöyle bir kasılmış cevap vermiş tabutun içinde bulunmayında neresinde bulunursanız bulunun!

PARA HOCA ve CIMRI

Cimri ve de boş boğazın biri Hocaya:
- Ya Nasrettin Hoca demiş demek parayı çok seviyorsun. Acaba neden ?
- Hoca cevabını yapıştırmış. Senin gibilere muhtac olmamak için.

ANLAM

Hocaya sormuşlar Evliliğin anlamı nedir diye. Şu cevabı vermiş hoca:
- Gündüzleri çifte hırlama geceleri çifte horlama...

TİRYAKİ YOKSA

Bir köylü telaşla bir başka köylüye koştu :
-Bana bak, senin inekler sigara içer mi?
-Çıldırdın mı sen? İnek sigara içer mi hiç?
-Öyleyse ahırın yanıyor, kardeşim.

Fıkralarınızı bekliyorum saidalaca@hotmail.com

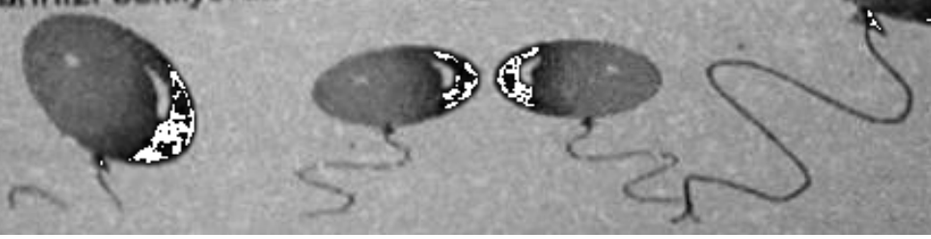

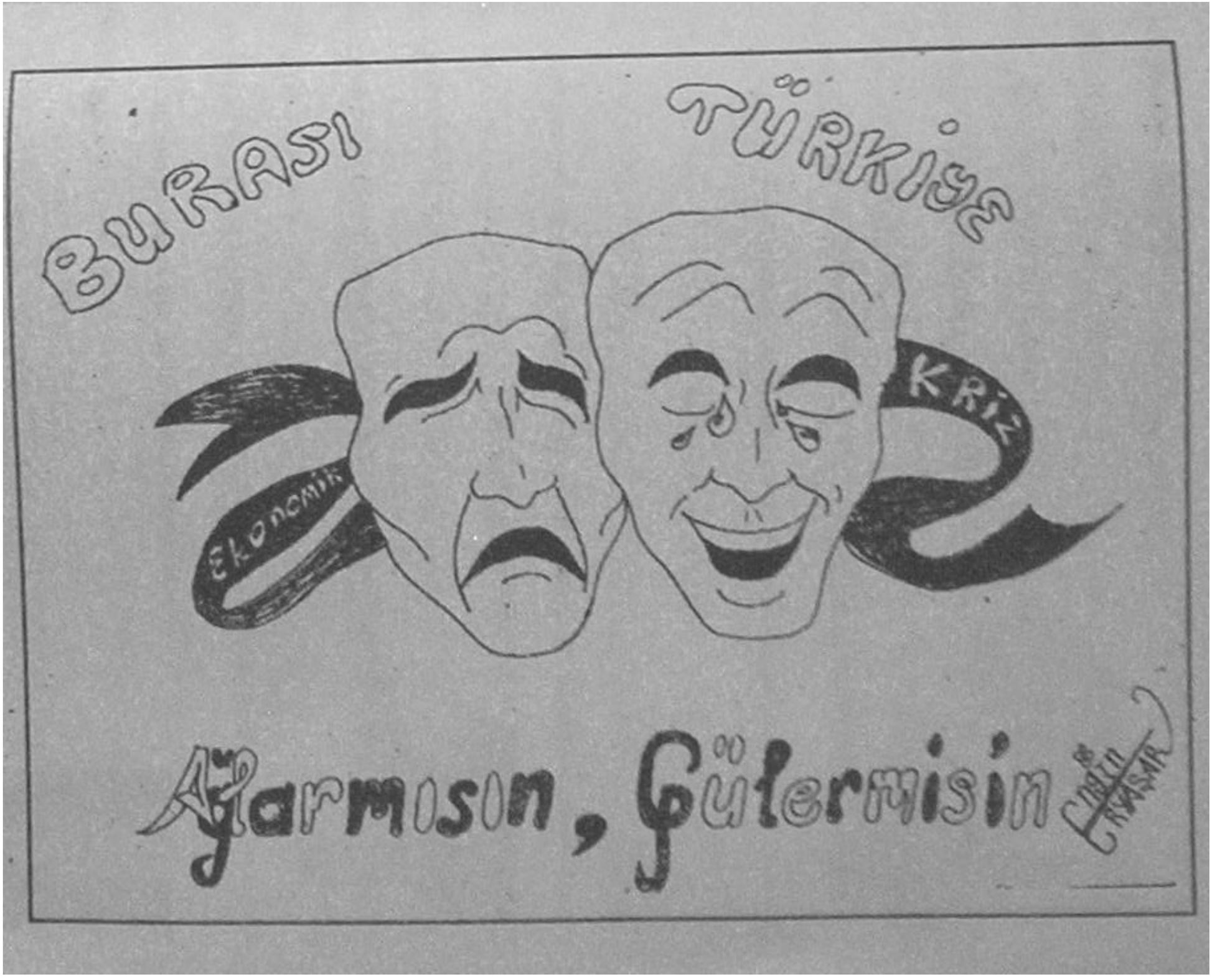
BURASI
TÜRKİYE
Ekonomik
KRİZ
Ağarmısın, Gülermisin

ÜTOPYA

Doç Dr.
Yıldız
KARDAŞ

Hepimiz için bir ütopya vardır. Herşeyin iyi, düzgün, istenilen biçimde olduğu idealler ülkesi. Benim de bir ütopik ***ü-tıp-ya'***m var.

Eski Çinde tıp oldukça ileri olup bizim aldığımız klasik tıp bilgilerinden farklı yöntemleri olan bir tıp anlayışı varmış. Sarı imparatorun kitabında, hastalar ve hastalıkların tedavisi en ince ayrıtılarla anlatılıp akupunktur uygulamaları tek tek anlatılmış takriben milattan 5 bin yıl önce.

Şimdilerde doktor diye adlandırdığımız ve insanların sağlıkları için çalışanlar o zamanlarda farklı isimlerle olsa da varmış. Tarih içinde büyücüler, din adamları ve özellikle bilge kadınlar hep şifa dağıtıcısı rollerini oynamışlar. Elbette herkes bir sağlık problemi olduğunda kendi başının çaresine bakamaz, sağlıkla ilgili bilgi ve deneyimleri olan kişiler bu bilgi ve deneyimlerini olmayanlara vermeleri gerekir. Herkes ekmek yapamaz veya sepet öremez. Herkesin yeteneği ve gelişme alanı farklı farklıdır. Zaten farklılaşma insanoğlunun ilerlemesi ve iyiye hep daha iyiye gitmesinin yoludur. Ne kadar branşlaşılırsa o kadar daha iyiye erişilebilir. (Zaten şimdi de hastalıklarımız için branşlaşmış uzman hekimler aramıyor muyuz?)

İşte Çindeki eski sağlık dağıtımının hikayesi benim ***ü-tıp-ya***'ma benziyor. Eski sağlık dağıtıcısı hekimlerin sorumlu oldukları aileler varmış. Yani bir hekim 8-10 ailenin tüm bireylerinin sağlık sorumlusu imiş. Her türlü sağlık hizmetini sağlıyormuş. Başı ağrıyandan gebeye, dişi çekilecekten romatizmaya kadar her türlü problemlerinde yanlarında olurmuş. Hayatta herşeyin bir bedeli yok mu? Tabii bunun da bir karşılığı olmalı.

Yani bu hizmetlerinin karşığı hekim birşeyler almalı. Bugün için maaş veya vizite diye düşünebilirsiniz. Çinde aileler hekimlerine düzenli ödemeler yaparlarmış. Hastalık olmasa da her ay düzenli olarak aileler belirli miktarda buğday, pirinç, yumurta, meyva vs. verirlermiş , tıpkı şimdiki sigorta pirimleri gibi. Ancak bu tarihi sigorta oldukça adaletli imiş, eğer hastalık olursa aile üreticiliği düşer, kişi iş yapamaz hale gelirse hekim hiçbir şey istemeden hastalar tam iyileşip üretici hale geçene kadar onları iyileştirmek için çalışırmış. Tüm ilaçları kendisi getirir ve uygularmış. Hasta ve ağrısı olan insan nasıl çalışsın, üretsin ? İyileşinceye kadar bakılmalı ve desteklenmelidir. Bu anlayışla sunulan bu sağlık hizmetinde ne zaman ki iyileşme tamamlanır hasta şifa bulursa ödemeler başlarmış. Artık siz bu hekimin nasıl canla başla çalıştığını düşünebilirsiz. Sorumlu olduğu ailelerden hiçbir bireyin hasta olmasını istemez. Onların sağlıklı, üretken ve mutlu olmaları kendi yaşamının parçasıdır. Hepsinin doğru biçimde beslenmesi, vücutlarını meditasyon ve düzenli egzersizlerle korumaları için eğitirmiş. Hastalık ve rahatsızlıkların oluşmasını önlemek için her aileyi düzenli olarak ziyaret eder, onların tüm yaşamları ile ilgilenirmiş.

Herhangi bir hastalığı veya rahatsızlığı önlemek oluştuktan sonra tedavi etmekten hem daha kolay hem de ekonomiktir. Bugünkü tıpta koruyucu hekimlik prensipleri de zaten bunun aynısıdır.

Benim ***ü-tıp-ya***'mda da böyle.

Hekimler birer öğretmen olmalı. Önce korumayı sonra doğru tedaviyi öğretmeli. Ulaşılmaz ilah rollerini bırakıp koruyucu ve eğitici olmalılar. Ağrıları ve sıkıntıları için gelmiş birine nasıl davranmalıyım? 'Arkadaş ancak para verirsen seni tedavi ederim' denebilir mi? Gazetedeki manşet Haberlerde okuduğunuz sağlıkla ilgili üzücü haberler hepimizin ruhunu deriden yaralıyor. İsyan ediyoruz, 'Böyle şey olmaz! İnsanlık öldü mü? Ütopik dünyada sağlık hizmeti paralı olmamalı. Sadece parası olanlar mı yaşayabilsin? Sağlık hizmeti sunanlar bir robot gibi sadece salt gerekenleri yapıp gövlerini tamamlamış olmamalı. Her hasta saygı, itina ve sevgi ile tedavi edilmeli. Hem hastalığı hem tedavisi ona anlayabileceği şekilde anlatılmalı. Korunma yolları öğretilmeli. Hastanın ızdırabı, sıkıntısı giderilirken varsa alternatif tedavilerden seçme hakkı verilmeli. Her hasta kendi yakınımız olmalı. Zaman içinde hastalıklar geçer, hastalar gider ama inanıyorum ki bizden izler taşıyacak hastalarımız bizim yansıyan aynamız olur. Ütopik dileklerden sonra şimdi gerçeklere bakalım, bu hizmetler böyle mi sunuluyor? Bütün hekimlerin böyle bir uygulama yapacaklarını varsaysak bile bu hizmetin karşılığını kim verecek? Hizmet kalitesini kim belirleyecek?

Hastayı yeşil dolar pırıltıları şeklinde algılayanlara ne demeli? Bu alışveriş nasıl olabiliyor? Kendini insan üstü varlık gören ilahi statülerde oturduklarını sanan şifa dağıtanlar da insan. Herkes hekim olamaz elbet ama her hekim bir gün mutlaka hasta olur. Ben de bir gün hasta olacağım ve gerçekleri yaşayacağım. Hasta, ağrılı ve muhtaç durumda iken beni rahatlatması için aradığım insanlar arasında, ***ü-tıp-ya***'ya inanlara rastlamak ümidim hala var.

DOKTORUNUZ YANITLIYOR

Dr. Rıfat PATIR

ÇOCUKLARDA KARIN AĞRILARI

Çocuklar sık sık karın ağrılarından şikayet ederler. Bunların çoğu önemsiz rahatsızlıklardır. Karın ağrısından hemen sonra bulantı ve ishal olmazsa,ateşi de yoksa,mide ve bağırsaklarını üşütmüş olabilir. Bir iki günde hasta iyileşir.

Eğer karın ağrısı şiddetleniyorsa, bulantılar başlıyorsa çocukta ciddi bir hastalık görünümü varsa,sancı sağ tarafta ise Apandisit,genel olarak ağrı tüm karında ise bağırsak tıkanması düşünülebilir. Ama bu bir gaz sancısı da olabilir.

Böbrek taşları,safra kesesi rahatsızlıkları da karın ağrıları yapar. Boğazı ağrıyan çocukta bademcik iltihabı olabilir,bu da karın ağrısı,bulantı ve ateş yapar. Kabızlık çeken çocuklarda da hafif karın ağrıları olabilir. Stres ve alerjiler de karın ağrısına sebep olabilirler. Bu arada bağırsak kurtlarını da hatırlatmak isterim.

Devamlı karın ağrılarının diğer bir sebebi de kalın bağırsağın hastalıklarıdır. Bu rahatsızlıklara Kolit denir.

Bütün bu karın ağrısı yapan hastalıkların ayrıca başka belirtileri de olur. Mesela böbrek taşı;taşın olduğu yan tarafta sancı ile beraber idrarda sancılara ve sık sık idrara çıkmalara sebep olur. Safra kesesi rahatsızlıklarında karın ağrısıyla beraber sağ kaburga altında tazyikli ağrı oluşur,karında şişkinlik vardır.

Diğer tüm karın ağrısı yapan hastalıkları bu yan belirtilere bakarak az çok teşhis edebilirsiniz. Şiddetli ve devamlı sancılarda hemen hekiminize baş vurmanızı tavsiye ederim.

ÇOCUKLARDA KABIZLIK VE İSHAL

Annelerin en çok sordukları kabızlık ve ishalden bahsetmek istiyorum:

İki gün büyük tuvalet yapamayan çocukların kabız olduğundan endişe edilir,hemen ilaçlara baş vurulur. Kabızlık var demek için en az üç gür gaita yapmamış olması ve dışkılamanın çok acıtıcı ve gaitanın taş gibi sert olması lazımdır.

Bazı bağırsak hastalıkları,bazı ilaçlar ve beslenmedeki yanlışlıklar kabızlığa sebep olur. Karın iç sancıları ve ateş yoksa,kusma ve bulantı da olmuyorsa diyetle ilgili bir kabızlık var demektir. Muayenede başka bir rahatsızlık bulunmaz ise,kabızlık yiyeceklerimizle düzeltilebilir. Başta kepekli ekmek olmak üzere bütün sebze ve meyveler,yani posalı yiyecekler tavsiye edilir. Geceleri alınacak erik,kayısı,üzüm hoşafı bağırsakların çalışmasına çok iyi gelir. Acil hallerde lavman yapmak icap edebilir. Mümkün olduğu hallerde lavman vazifesi gören ve makattan içeri sıkılabilen tüp içinde pomatlardan kullanılabilir. Müzmin kabızlıkta,diyete yardım olarak ağızdan alınan ilaçlar da vardır. Devamlı ilaç kullanmaktan ziyade,gıdalarla bağırsaklarımızı çalıştırmak daha iyi olur. Çok sancılı kabızlık hallerinde ağızdan müshil ilaçları kullanmak çok tehlikeli olabilir. Böyle şiddetli sancı hallerinde bağırsak tıkanması düşünülebilir.

İshaller;beslenme bozukluklarından,bağırsak iltihaplarından,organ hastalıklarından,hormonların dengesizliğinden,alerjilerden hatta kulak iltihaplarından veya bazı kullanılan ilaçlardan olabilir.

Anne sütü ile beslenenlerde gaita biraz yumuşaktır. Bazen üç,dört defa çıkabilir. Genel durum ise,kusma ve ateş yoksa hiç endişe etmemek lazımdır. Ateş bulantı veya kusma varsa,gaita çok sulu veya balgamlı ise ciddi bir ishalden bahsedilebilir. Bu gibi hallerde doktorunuza görünmeniz lazımdır. Bazen vitamin eksikliği de ishal yapabilir.

Küçük çocuklarda ishal çok tehlikelidir. Hele yanlış bir inanışla çocuklara verilen suyun kesilmesi büyük bir felakete yol açabilir. Çocuklarda ishallerin tedavisinde birinci ilaç sudur. İçebildiği kadar su veya ayran verilmelidir. Ateşli ishallerde çeşitli antibiyotikler doktor görünceye kadar kullanılmamalıdır. İshali olanlara bol sudan başka,yoğurt,pirinç çorbası,patates püresi,ayran,muhallebi verilir posayı yiyecekler sebze ve meyve hasta iyi olana kadar verilmez.

Bir iki günde ishal geçmezse,bulantı ve kusma varsa doktorunuzu mutlaka görünüz derim.

KİREÇLENME VE TEDAVİSİ

Dr. K. Tanju ÖZSÖNMEZ
Fizik Tedavi Uzmanı

Diğer adıyla Osteoartritis;en sık görülen romatizmal hastalıktır. Amerika'da %12 oranında yaygındır. Bu oran;bel ağrısı dışında tutulursa, Osteoartrit dışındaki diğer tüm romatizmal hastalıkların sıklığının toplamından daha fazladır. Kireçlenme;ortalama yaşam süresinin uzaması,şişmanlığın artması ve hareketsiz yaşam tarzının yaygınlaşması gibi nedenlerle toplumdaki sıklığı artmaya devam etmektedir.

Osteoartrit yalnızca yaşlanmaya bağlı bir kıkırdak yıpranması değildir;aynı zamanda başta kıkırdak ve kemik dokusu olmak üzere tüm eklem yapılarını etkileyen dinamik bir süreçtir.

Tam tedavisi olmazsada,hastaların ağrıları giderilebilir;eklem fonksiyonları düzeltilebilir ve fonksiyonel yeterlikleri ile hataları iyileştirebilir. Tedavide yalnızca ilaçlar kullanılmaz. Hasta eğitimi,hastanın kilo vermesi,sosyal destek sağlanması,fizik tedavisi ve egzersiz tedavisi,uğraşı tedavisi gibi tedavi yaklaşımları vardır.

İLAÇ TEDAVİSİ

1- PARASETAMOL Piyasada Vermidon,Minoset,Tamo,Parol,Tyol benzeri ilaçları vardır) Ağrı kesici ve ateş düşürücü bir ilaçtır. Etkisini merkezi sinir sistemini etkileyerek gösterir. Etki süresi kısadır,4 saattir. Günde 4 defa,ikişer tablet alınması gerektiğinden kullanımı pratik değildir.ama kısa sürede ağrılarda ve mideye kesinlikle dokunmamasından dolayı,hastaların doktora danışmadan kullanabileceği bir ilaç olarak düşünülmektedir. Güvenli bir ilaç olduğu sanılsa da,yüksek dozda günde 4 gramı geçen dozda alındığında,karaciğer üzerine bozucu etkisi vardır. Hem de önemli bir oranda ! Alkol alanlarda günde 2 gram üzerine çıkılmamalıdır.

ROMAZİZMAYA KARŞI OLAN İLAÇLAR: Tüm dünyada en yaygın olarak kullanılan ilaçlardır. Amerika'da her yedi kişidenbirinn kronik (devamlı) olarak bu tip ilaçları kullandığı bilinmektedir. Hastalar parasetamal grubu ilaçlara karşı bu tip ilaçları daha çok tercih etmektedir.

Temel Etkileri:

a) Ağrı kesici etki (Merkezi ve çevre ağrılarında.

b) Romatizmaya karşı etki: Mikroplara bağlı olarak gelişen iltihaplarda değilse de,diğer nedenlerle gelişen yangılarda etkilidir.

c) Ateş düşürücü etki.

d) Kanın pıhtılaşmasını yavaşlatan etki.

Bu grup ilaçlarda,hepimizin bildiği ve sık sık kullandığı;Apranax,Voltaren, Brufen, Noprosyn,Tilcotil vb. Bulunur.

Kireçlenmelerde ağrı ve sabah tutukluğunu giderirler;fakat mide ve bağırsaklarda ülser,kanama oluştururlar. Hem de bazen hiç belirti vermeden hastanın midesi kanayabilir. Yılda %2-5

düzeyinde ciddi mide,bağırsak komplikasonları gelişmektedir. Amerika'da yılda en az 100,000 hasta bu nedenle hastaneye yatmaktadır ve 15,000'den fazlakişide ölmektedir.

Romatizmal ilaçlara bağlı mide,bağırsak fezyonları gelişme riski,özellikle yaşlılarda daha önceden mide,bağırsak yarasıve kanamasıgeçiren kişilerde daha fazladır. Bu tip ilaçları kullanan hastalara,mide,bağırsak kanaması ve ölüm gibi yan etkilerin kullanmayanlara göre 4-5 kez daha fazla olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca bu ilaçların yan etkilerini azaltmak için birçok mide ilaçları kullanılmaktadır. Sonra hastane masrafları,çekilen filimler derken,ilaçlar hem madden,hem de manen pahalıya mal olmaktadır.

.

Araştırmalar sonucu bu yan etkileri yapmayan yeni tip ilaçlar bulunmuştur. Romatizma ilaçlarının temel etkisi,prostoglandin denilen vücut fonksiyonlarını düzenliyen maddelerin yapılmasında rol alah siklo-oksijenaz enzimini engellemeleridir. Böylece inflamasyona (yangı) yol açan maddeler oluşmamakta,romatizmal süreç gelişememektedir. Romatizla ve ağrısını gidereceğiz derken,mide-bağırsak hasarları da oluşmaktadır. Daha sonra anlaşılmıştır ki;iki tip siklo-oksijenaz enzimi bulunmaktadır. Cox-1,vücudun hemen tüm hücrelerinde bulunan ve önemli fizyolojik işlevleri olan yararlı bir enzimdir. Cox-2 ise,normal şartlarda birçok dokuda belirlenemeyen,yangı yapıcı şartlarda birçok dokuda belirlenemeyen,yangı yapıcı maddeler tarafından uyarılan bazı fizyolojik görevleri olmakla birlikte temel olarak ağrı ve yangıdan sorumlu olan bir enzimdir. Yani bütün kötülükler bu enzimin başının altından çıkmaktadır. Kullana geldiğimiz romatizmal ilaçlar,hem cox-1'i hemde cox-2'i engelledikleri̇nden ağrı giderici Etkilerinin yanı sıra mide,bağırsak sistemlerini bozucu yan etkilere de sahiptirler. İşte KOSKİP grubu denilen ilaçlar,yalnızca cox-2 enzimini çalıştırmadıklarından,iyi etkilerinin yanı sıra kötü yan etkileri ortaya çıkarmaktadır. yani seçici olarak,romatizmayı engellemekte;vücudun normal işlevleri bozmaktadır.

Prostogladinler mide de karbonat salarak ve mide duvarını koruyucu müsin maddesini artırarak,mide asidinin,mide dokusu üzerindeki yıkıcı etkilerini azaltırlar. Ayrıca midede yara oluştuğunda iyileştirici etkileri vardır. Bu işlevler cox-1 enzimi yoluyla yerine getirilmektedir. Yine prostoglandinler,yangı ve ağrı oluşturan,romatizmal süreçten sorumludur. Buna da cox-2'i enzimi Yoluyla gerçekleştirirler. Yalnızca cox-2'i engelleyen koksib ilaçlar,artık mide,bağırsak hasarları meydana getirmemekte,yalnızca romatizma oluşumunu engellemektedir. Romatizmayı etkileme oranlarının da neredeyse aynı olduğu gösterilmiştir. Mide ünseri ve kanaması geçirmiş olan kişiler bile,artık romatizma ilaçları kullanabilmektedir. Bu büyük bir yeniliktir. Bu grup ilaçlar arasında Vioxy,Celebrex vb. bulunmaktadır pahalı olmalarına rağmen,uzun süreli romatizma ilaçları kullananlarda güvenle tercih edilebilmektedir. Sonra kanamayı arttırıcı etki yapmadıklarından.adet ağrılarında ve ameliyat öncesi rahatlıkla kullanılmaktadır. Kan basıncı üzerinde yeni çıkanlarda dahil olmak üzere yükseltici etkileri vardır.

Hatice KARSLIOĞLU

VİTAMİNLER

A VİTAMİNİ

A Vitamini yağda eriyen vitaminlerdendir.Balıkyağında, karaciğerde, tereyağı ve kremada, peynirde, yumurta sarısında bulunur.Sonradan A vitamini (retinol) ne dönüşecek olan Beta Karoten ve diğer karotenoidler ise yeşil yapraklı ve sarı sebzelerde ve tahıllarda bulunur.A vitamini karaciğerde depolanır. Isıya karşı sabit ve pişirilmeye dayanıklıdır.Yüksek miktarlarda alınması toksik reaksiyonlara (zehirlenme) neden olabilir. Vitamin A miktarı Retinol Equivalant ile ölçülür.

Vücuttaki Fonksiyonları

Sağlıklı deri ve saçlar için gereklidir,Diş, dişeti, ve kemik gelişiminde önemli rol oynar,Normal iyi görme ve gece görme de etkilidir,Bağışıklık sistemini kuvvetlendirir,Akciğer, mide, üriner sistem ve diğer organların koruyucu epitelinin düzeninde rol oynar.

Eksiklik Belirtileri

Gece körlüğü ,Xerophthalmia (korneanın anormal kuruması ve kalınlaşması = göz kuruluğu),Bağışıklık sisteminin zayıflaması, enfeksiyonlara elverişli hale gelme, Yorgunluk ,Diş, diseti ve kemiklerde deformiteler,Akne (sivilce) oluşumunda artış.

Aşırılık ve Zehirlenme Belirtileri

Mide bulantısı ve kusma ,Karaciğer bozuklukları ,Saç dökülmesi (saçlar çabuk kopar), Eklem ağrıları , Başağrısı , İştah kaybı,Dudak çatlamaları ,Saç kuruluğu

Beta Karoten Aşırılığı ve Zehirlenme Belirtileri Avuçlarda ve ayak tabanlarında ciltte sarı-kavuniçi renk değişikliği.Çocuklarda zehirlenme 300000 R. Equivalant A vitamini alımıyla oluşur. Yetişkinler de ise genellikle günde 100000 R. Equivalant A vitamininin aylar boyu alınması ile oluşur.

Yetişkin Erkeklerde Vitamin A gereksinimi 1000 R. Equivalant Yetişkin Kadınlarda Vitamin A gereksinimi 800 R.Equivalant

Vitamin A için

Yiyecek	Miktar	Retinol Equivalant
Karaciğer (Dana)	6 gr	9124
Balıkyağı	1 serviskaşığı	4080
Yumurta sarısı	1 büyük	97
Chedar Peynir	2 gr	86
Süt	1 fincan	76
Kaymak-krema	1 serviskaşığı	63

Beta Karoten için

Yiyecek	Miktar	Retinol Equivalant
Patates	1 orta boy	2487
Havuç	1 orta boy	2025
Kayısı	1 tane	92

D VİTAMİNİ

D Vitamini yağda eriyen vitaminlerdendir. Daha çok iki şekilde bulunur.Bunlardan aktif ergosterol, kalsiferol ve **D2 vitamini** gibi adlarla da bilinen **ergokalsiferol** ışınlanmış mayalarda bulunur.Aktif 7-dehidrokolesterol ve D3 vitamini gibi adlarla da anılan kolesalsiferol ise insan derisinde güneş ışığı ile temas sonucu meydana gelir ve daha çok balık yağında ve yumurta sarısında bulunur. Isıya karşı sabit ve pişirilmeye dayanıklıdır.Yüksek miktarlarda alınması toksik reaksiyonlara (zehirlenme) neden olabilir.

Vücuttaki Fonksiyonları

İnce barsaklardan kalsiyum ve fosforun emilimini düzenleyerek kemik büyümesi, sertleşmesi ve tamiri üzerinde etkili olur,Raşitizmi önler,Böbrek hastalıklarında düşük kan kalsiyumu seviyesini düzenler,Postoperatif kas kasılmalarını önler,Kalsiyumla birlikte kemik gelişimini kontrol eder,Bebekler ve çocuklarda kemik ve dişlerin normal gelişme ve büyümesini sağlar.

Devamı Gelecek Sayı

ÖLÜLER DİRİLİRSE

İsmet ÇENESİZ

Geçen Sayıdan Devam

Meliha'nın babası ise berberdi. Bir annenin,bir babanın tek avladıydı. Osman'ın babası ona tıraş olur,o da elbiselerini Osman'ın babasına diktirirdi. Müşteriilişkisinin ötesinde,iyi arkadaşlıkları vardı.

Aylar ayları,yıllar yılları kovaladı. Osman Ankara Tıp Fakültesinin ilk ona girerek kazandı. Son sınıflara doğru kız arkadaşları,hemşireler etrafında pervane gibi dönüyorlardı. Hele kendisinden iki sınıf aşağıda Çorumlu bir kız vardı. Mübarek bir afetti. Devran on parmağında on hüner,güzel mi güzel,zengin mi zengin. Fırsat buldukça Osman'a imalı sözler söylüyor,gülücükler,tatlı bakışlar sunuyordu.

Ama nafile. Onun çocukluk ve ebedi olacağına inandığı aşkı,Maliha'dan başkası karısı olamazdı. Her türlü meziyet ondaydı. Pek dünya malına da ehemmiyet vermiyordu. "Ben anlımın teri,elimin emeğiyle kazanmalı yım" diye düşünüyordu. Melihe ise yirmisini çoktan geçmişti. Hemen her gün dünürler geliyor,o ise "olmaz" diyordu.Anası "kızbu gidişle evde kalacaksın" diye takılıyordu. "Ana,ne bıkkınlığın var benden ? Kalırsam kalırım " der güler geçerdi. Onunda Osman'dan başkasıyla evlenmeğe ömrü billah niyeti yoktu.

Okul bitti. Osman ilk maaşını aldı. İçinden harçlığını ayırdı. Gerisini anasına verdi. "Bunu babama ver,ben utandım vermeğe, oğlunun mürüvvetini görsün. İstediğini alsın. Canım anam,canım babam" diyordu ki kadın ağladı,ağladı. Sonra güldü. Oğluna:" Sen bu hazzı bilemezsin oğlum" dedi.Osman iki sene para biriktirdi. Melihayla evlendiler. Çok uyumlu bir evlilik oldu. Mutluluklarına diyecek yoktu.

Meliha'nın anne annesi Suna Hanım ile dedesi Bekir Efendiyle köyde kimsemiz kalmadı diye o sene Çorum'a taşınmışlar, kızlarının evine yakın bir yerde kaloriferli bir daire almışlar,kışın Çorum'da yazın da,1-2 ay köyde duruyorlardı. Geçimleri yerinde sayılırlar. Köyde ortağına verdikleri arazinin gelirinden başka isteğe bağlı sigortadan da az da olsa maaş alıyorlardı. Bu tarih gibi insanın mutlulukları herkesçe bilinen Bekir Efendi ile Suna Hanım evleneli 46 yıl olmuştu. Birbirlerine saygı da,sevgide hiç kusur etmezlerdi. Suna Hanım " Ben iyi değilim. Bu kışı çıkaramam. Bu kirli havada temelli dokunuyor, solumu alamıyorum" derdi de;Bekir Efendi:"Ben varken sana sıra gelmez. Kadınlar hastalanır erkekler ölür. Hem ben senin önünde de sigortayım. Etrafına baksana kaç tane dul erkek var ? Ya dul kadın dersen. Hepsi postalamış adamları" diye takıldı peşinden:"aman kadınım. Güzel şeyler konuşalım. Yine de bana emri hak önce gelir inşallah. Erkek ne kadar ev işinden anlarsa da kendini beceremiyor,bir yerlere sığmıyor." Dedi.

Bekir Efendinin korktuğu o kış başına geldi. Eşi vefat etti. Yalnızlık hakikaten zordu. Allah'tan ev kaloriferliydi. Haftada iki gece kahveye gidiyor oturuyordu. Kahvede de yaşıtını zor buluyordu. Arkadaşları hep rahmetlik olmuştu. Bir Mehmet Ağa vardı. Onunla sohbet ederlerdi. Bazen masalarına orta yaşlılar,onları sevenler de gelirdi.

Mehmet Ağa konuşurken güzel konuşan birisiydi. Onunda eşi öleli üç sene olmuştu. "Gönül ne kahve ister,ne kahvehane. Gönül sohbet ister,kahve bahane" der,söze başlardı. O gece muzip delikanlılardan biri "Bekir Emmi ! Teyzenin mezarını gece ziyaret edebilir misin ?" dedi. Bekir Efendi "tabii" dedi. "Ben korkmam ölülerden. Onlardan ne zarar gelir ki ? İnsanlara zarar verme işinde diriler varken ölülere sıra gelmez" Delikanlı devam etti "Biliriz hakikaten. Yiğit ve cesur adamsındır. Peki Suna Teyzem gece çıkıp gelse,kapıyı vursa içeri alır mısın ?" diye sorunca Bekir Efendi "Almaz olur muyum oğlum. Nasıl özledim onu bir bilsen" Bekir Efendi konu değişsin diye kahveciye " Usta masadakilere çay yapsana " dedi. Kahvede kimside kalmamıştı. Çaylarını konuşmadan içtiler ve evlerine gitmek için çıktılar.

Bekir Efendinin kafası karma karışık etmişti,yeni yetme kerata. Abdest aldı,okudu,üfledi yatağına yattı. Hâlâ kahvede son konuştukları kulaklarından hiç çıkmıyordu. Kendi kendine "Yahu sahiden bir gelse,bir gelse" derken uykuya daldı.

Bir zaman sonra köydeki evin dış kapının örtüldüğünü duydu. Kendi kendine "bana öyle geldi" diye geçirdi içinden. Bahçede ayak sesi. Bu onun yürüyüşüydü. Onun terliğinin topuğundan çıkan sese ne kadar benziyordu. Yüreği ağzına geldi. Ayak sesi kapının önünde durdu. Bekir Efendi "kapı vurulursa,kapıyı açsam mı,açmasam mı ?" diye düşünürken kapı vuruldu. İşte onun sesiydi. "Bekir,Bekir ! Akşam gel demiştin geldim" ses üç kere tekrar edildi ise de kapıyı açan yoktu. Bekir Efendi yatağın içinde tor top olmuş,yorgandan kafasını bile çıkartamıyordu. "Açamam. Açamam. Sen kahvedeki palavraya bakma" derken yataktan sıçradı. Kalbi dışarıya çıkacaktı sanki. Rüya;abdestli yattığına göre rahmaniydi. Bir süre düşündü. İnsanoğlu ne tuhaftı...

Rüyasını kimseye söylememeye karar verdi. Bir fatiha okuyup uzun bir uykuya daldı.

SU HIRSIZLARI

Bekir Baki AKSU

Geçen Sayıdan devam

<<Anladık reis >> dediler.

Paytak:

<<Ahbaplar,bağladığımız delikanlı,bu gece orada yatar,anası da akşam olmayınca oğlunu aramaz. Komşuları ise,şehre gittiğini zanneder. Onun için bu gece bu işi bitirmeliyiz. Bilmem anlatabiliyor muyum ?>>

<<Anladık reis,sen hiç üzülme. Bu gece hepimiz burada oluruz>> dediler.

Dağıldıkları zaman öğle olmuştu. Ayrı ayrı yollardan,önce harmanlarına,oradan da evlerine gittiler.

Akşamın karanlığında yeminli delikanlılar gece kulübede toplanılacağını, muavinler tarafından gizli gizli bildirildi.

Paytak Aziz tosunların ciğerlerini kulübede kavururken,üç yardımcısı da yemincileri toplamıştı köyden.

Bu acele toplanışta bir it yeniği olduğunu sezen yeminiler,ürkek ürkek kulübeye geldiler. Kulübenin kapısı açılınca et kokusu mis gibi etrafa yayıldı. Et yüzüne hasret kalan yeminciler bu durum karşısında az da olsa içlerinden sevinmeye başlamışlardı.

Ocağın yan köşesine yaslanan paytak,herkesi ayrı ayrı süzüyordu. İçinde bir korku vardı. Ama bu korkunun neden ileri geldiğini kendiside kestiremiyordu bir türlü. Hiçbir zaman korkmazken,yüreği gürp gürp atmaya başlamıştı.

Ocağın alev alev ışıttığı ışık çizgilerinde yemincilerin tamam olduğu görüldü

Paytak Sarıkız'ı kucağına çekerken,kulağına bir şeyler fısıldadı. Sarıkız gülen gözleriyle Paytağın elinden aldığı kadehi yudumlarken,boğazından inen rakılar da görünür gibi oluyordu.

Paytağın emri üzerine çalgıcılarla Sarıkız'ı arkasına takan Çapraz,köylerinin yakınlarında bulunan Saza köyündeki bir dostunun evine götürdü.

Şimdi Paytak,planının ikinci maddesini söyleyecekti. Ağzını Sarhoşluğunun verdiği ağırlıkla,sağa sola oynatıp:

<<Arkadaşlar !>> Dedi.

<<Sizlerin bana karşı olan itimadınız,beni çok pek çok sevindirmiştir. Hepinizin huzurunda tekrar yemin ediyorum. Hiç birinize zarar getirmeyeceğim tek arzum,sizlerin sayesinde şu suyumuzu akıtmaktır. Evet akıtmaktır arkadaşlar. Askerde onbaşım,yamansın Paytak derdi bana. Benim bunları söylemem yersizdir,yalnız şunu size arz etmek istiyorum:Planlı bir iş daime kar getirmiştir. Daha elimde neler var bilseniz? İnşallah bunları sıra ile yaptığımız zaman,Tekinliler nasıl yola gelecektir. Göreceksiniz,şırıl şırıl suyumuzu nasıl akıtacaklar. Yalnız sabretmek lazım. Sabretmek. Anladınız mı ? Bu gün yediğimiz tosun Tekinliler bize hediye göndermişler. Bizde onların canı için afiyetle yeyiverdik. Sahibi arasın dursun bakalım,bulabilecekler mi?>>

Bu haberi duyan yeminlilerden birkaçının yüreği çoktan sarsılmıştı. Hayatlarında ilk defa yiyorlardı haramı. Ama girmişlerdi bu işe. Ne yapsalar düşmüşlerdi bataklığa.

Karşısındaki yeminciler,Paytağın konuşmasını dinliyorlardı. Paytam yüzünü hafif gülümseterek.

<<Dostlarım ! Sizleri buraya toplamam,hem bir ziyafet çekmek,hem de sattığımız üzüm ve elmaların paralarını bölüştürmek oldu. Benim çok dikkat ettiğim,kimseye hak geçmemesidir. Şimdi size Zühtü paranızı dağıtsın. Biraz sonra da karınlarınızı doyurup işlerimize bakalım >> Dedi.

Zühtü ayağa kalkmıştı. Cüzdanından çıkardığı onlukları sıradan hepsine dağıttı. Gülüyordu içnden <<Biraz sonra kavurmalık et dağıtacağım>> diyecekti.yutkundu,reisinin söylemesini düşünedek vaz geçti konuşmaktan.

Devam Edecek

Ahmet KURTBAŞ

AHMET

Ayrılık çok zordur ondan uzakta
Her seven ayrılır mı aşkın yolunda.
Mutlu günlerle dolu güzel hayatta,
Eğer insan yalnız sa mutlu olamaz,
Tek başına kimse hayat kuramaz.

HOŞ GELDİN
(Yeni Yıl)

Yepyeni bir yıl,yepyeni bir gün.
Belki neşe getirir,belki de hüzün.
Hayır getirsin gecen ile gündüzün.
Hoş geldin yeni yıl,hele hoş geldin.

Sevenler bekledi,mutluluk senden.
Hastalar kurtulmak istiyor dertten,
Benim gibi sesleniyorlar gurbetten,
Hoş geldin yeni yıl,hele hoş geldin.

Uzak tut bizden,hüznü,çileyi.
Milli şuur ile doldur gençliği.
Zehir etme sakın koca seneyi.
Hoş geldin yeni yıl,hele hoş geldin.

Dert yandı herkes geçen seneden.
Köylü,işçi,memur çıktı çileden.
Mutluluk,sağlık bekliyoruz senden,
Hoş geldin yeni yıl,hele hoş geldin.

Kabulü olsun yapılan duaların.
Zaferi olsun bu yıl tüm inananların.
Korkuları olsun bütün imansızların,
Hoş geldin yeni yıl,hele hoş geldin.

Bir gün göç vakti elbet gelecek.
Herkes ektiğini orda biçecek,
KURTBAŞ'ım yeni yılı kimler görecek
Hoş geldin yeni yıl,hele hoş geldin.

YİNE GÖZÜM ÇORUM'DA

Anlamadım,nasıl bir yer bu Samsun.
Derdime derman olmadı benim.
Hey gidi öz şehrim burnumda tütüyorsun
Yaralarım kanar,durmadı benim.

Altın kafes mekan olmaz bülbüle.
Hasret kaldım sevdiğime ben yine.
Acıyorum boşa geçen ömrüme.
Umutlarım yaşıyor ölmedi benim.

Karadeniz değil mi Samsun'un süsü.
Martı dolu etraf mavi gök yüzü.
Yine de Çorum'da KURTBAŞ'ın gözü
Neşe yok yüzümde,gülmedi benim.

DOGUŞTAN BENİM

Sana sesleniyorum bak iyi dinle !
Hasret olan sana,doğuştan benim.
Ferhat dağ deldi,su getirdi Şirin'e,
Kurban olan yoluna doğuştan benim.

Ne derdime derman,ne bir sevenim.
Kalbim kan ağlıyor,yaşlı gözlerim.
Beyaz değil,kara olsun kefenim.
Bahtım kara doğuştan benim.

Mutluluğu,sevgiyi hiç tatmadım.
Gönlümü kendim avutamadım.
Kalbime derdimi anlatamadım.
Kalbim yara doğuştan benim.

Durmadan akıyor gözümde yaşlar.
Garipler değersiz,ilgi gören sarhoşlar.
İnsanlar para der,para öter hep kuşlar.
Düşmanım para doğuştan benim.

Nasip olmadı bir kez kavuşmak
Ahrete kaldı belki buluşmak,
Tek tesellim her gün ağlamak.
Gözlerim tuna doğuştan benim.

KURTBAŞ'ım alıştım artık hasrete.
Sevgim karıştı benim esen yellere.
Genç yaşta düştüm zalim dillere
Kinim hep buna doğuştan benim.

Hasan ÜNALAN

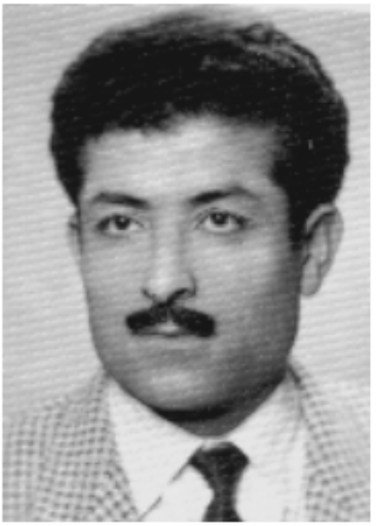

SALLADI

On dört Ağustos. Sabah çok erken.
Zelzele başladı,herkes uyurken.
Uyananlar sokaklara fırladı,
Beşik gibi şu Çorum'u salladı.

Korkuyla karışık,panik başladı.
Hiç kimse evine girmez oldu,
Çoluğun çocuğun rengi soldu.
Beşik gibi şu Çorum'u salladı.

Kimi köye tek katlara kaçıyor
Kimi çadır,taşıtlarda yatıyor.
Hiç durmadan zararsızca sallıyor
Beşik gibi şu Çorum'u salladı.

Komşu iller nasibin aldı.
Bazı köylerde hasar çok oldu
Çok şükür ki can kaybımız olmadı
Beşik gibi şu Çorum'u salladı.

Millet vekilleri,bakan bey geldi
Geçmiş olsun dilekleri duyuldu,
İnsanlar günlerce evinden oldu
Beşik gibi şu Çorum'u salladı.

Şair Hasan Der ki;bu böyle ancak
Taktiri ilahi yerin bulacak
Daha başımıza neler gelecek
Hepisinden esirgesin yaradan. 15/08/1996

SAĞLIKLI KALSIN

Sözüm size sigara dumanları
Sonradan çıkar bunun acıları
Öldürür ana,baba, çocuklar
Doldurma zehirle sağlıklı kalsın.

Evinde ekmeğe para bulamaz
İçkiye nerde,nasıl bulursun ?
İçme bu zıkkımı pişman olursun
Doldurma zehirle sağlıklı kalsın

Evinde ne varsa onu sattırır
Çoluğa,çocuğa diri tutturur
Elden gelen kötülüğü yaptırır
Doldurma zehirle sağlıklı kalsın.

Kıymetli eşyayı satmaya başlar
Karşı gelenleri durmadan haşlar
Görkü ne yaptırır,daha ne işler
Doldurma zehirle sağlıklı kalsın.

Evinde satacak mal kalmazsa
İçmeyenler ona selam vermezse
Sigara ister düşmanı olsa
Doldurma zehirle,sağlıklı kalsın.

Alkolle,sigara,kumarın eşi
Evinde kalmasa ses veren kişi
Hasan der,sabret bitir bu işi
Normal ölmezsin,zorla ölürsün. 04/02/2001

ERİYORUZ YAVAŞ YAVAŞ

Niye geldik,şu dünyaya biz ?
Ne ceket bulduk,ne içe bez.
Ne zaman gülecek bu yüz
Eriyoruz yavaş yavaş.

Çocuğa okul parası
Yoktur sırtın abası
Çekilmez ev kirası
Eriyoruz yavaş yavaş.

Fakirin yandı çırası
Elektrik,su parası
Bozulur evle arası
Eriyoruz yavaş yavaş.

Fiyatlar ayyuka çıkar
Dar gelirli candan bıkar
Hükümet yüksekten bakar
Eriyoruz yavaş yavaş.

Irmak su bulursa coşar
Evlenmek milyarı aşar
İnsan böyle nasıl yaşar
Eriyoruz yavaş yavaş.

Geldi,gitti İsmet,Bayar.
Tamamen bozuldu ayar.
Gelirler yerinde sayar
Eriyoruz yavaş yavaş.

Yüksekte gelir dolgun
Aşağının rengi solgun
Sağ ölene verir talkın
Eriyoruz yavaş yavaş.

Köylerden şehire geldik
Değme belamızı bulduk
Canlı iken cansız kaldık
Eriyoruz yavaş yavaş.

Bu günümüz dünden beter
Allah'ım sen sebep gönder
Hasan'ın der alda kurtar
Eridi bitti vatandaş.

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 34

Yıl: 4 Sayı: 34

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

Gürsel-YAYINEVİ

Fiyatı KDV Dahil 1.500.000 Tl.

SiTEMiZ http://www.corumlu2000.com

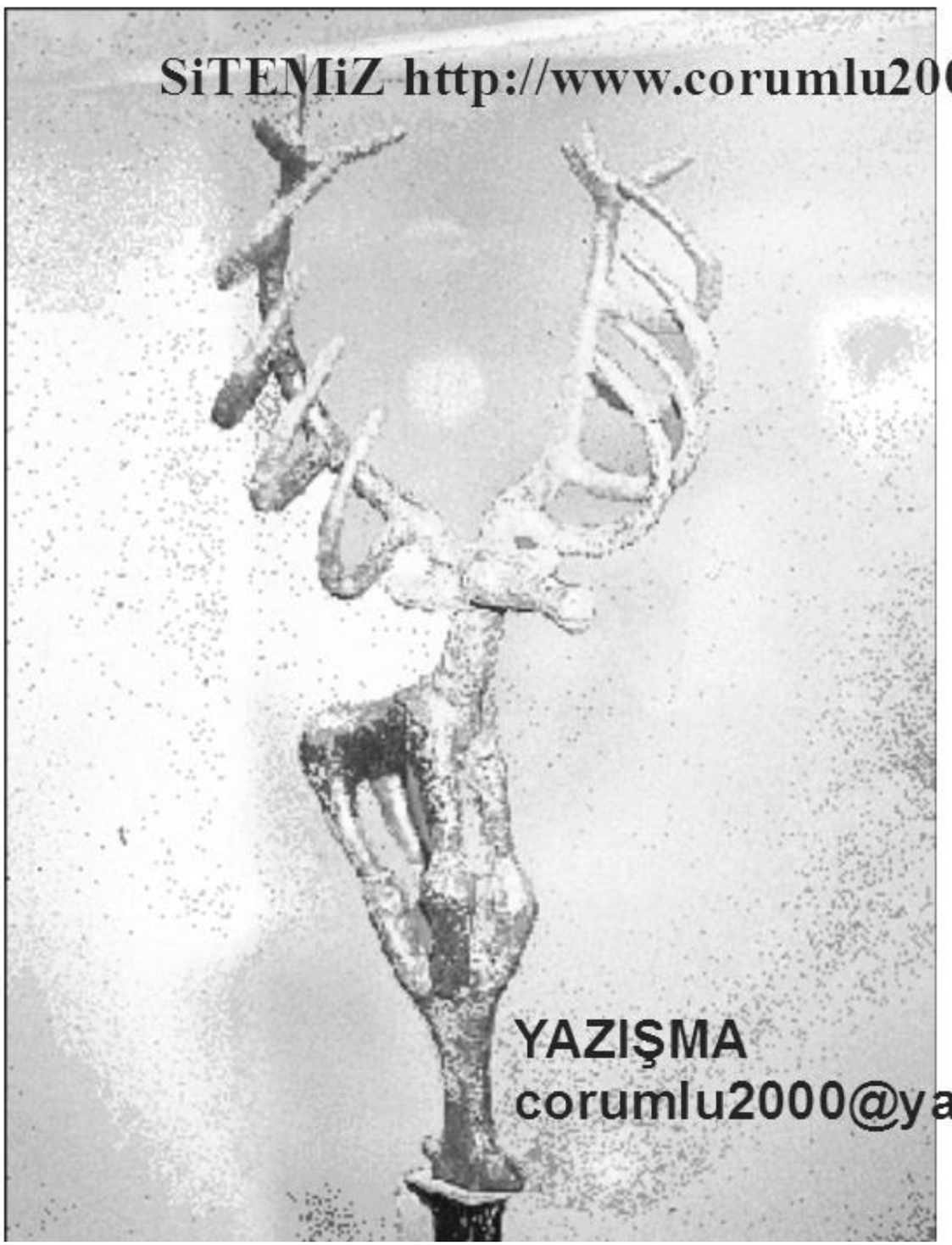

YAZIŞMA
corumlu2000@yahoo.com

ISSN 1301 - 9945

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR,TARİH,SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Yıl :4 OCAK 2002 Gürsel YAYINEVİ Sayı 34

SAHİBİ ve Mesul Md. Mahmut Selim GÜRSEL

İdare ve yazışma adresi Osmancık caddesi Ölçek İş Merkezi 27 / 37 ÇORUM

YAZIŞMA corumlu2000@yahoo.com

SAYFA: http://www.corumlu2000/

İş : 0-364-224 89 13 / Ev:221 66 82 Cep: 0-542-362 20 78

Dizgi ve Mijanpaj Mahmut Selim Gürsel

İrtibat:

ADANA	Yalçın GÜRSEL	Tel : 0- 532-340 35 17
ANKARA	Abdullah ÖZÜYAĞLI	Tel : 0- 312 340 81 89
ANKARA	İsmet TEZEL	Tel : 0- 312 432 35 94
İSTANBUL	Suavi Hakan TORAMANLI	Tel : 0- 542 345 88 85
İZMİR	Yılmaz GÜRSEL	Tel : 0- 232 373 37 30

Bu Sayıda:

Bekir Baki AKSU ..... Su Hırsızları 31. s.
İnsan Sait ALACA ..... Biraz da Tebessüm 27.s.
Mehmet ARSLAN ..... Mehmet Onbaşı ve Bir Bag Kendir 32. s.
Selahattin AYDEMİR ..... Osmanlı Kalesi Ve Araplar 1,.s.
İsmet ÇENESİZ ..... Yurt Dışındaki İşçiler 15.s.
Fikret ÇIPLAK ..... İslam Hukukunun Fıkhi Kaynakları 21.s.
Ali EMİROĞLU ..... Görünüş Aynı da 14.s.
Arif ERSOY ..... 2001'den 2002'ye 17.s.
Eşref ERTEKİN ..... Çorumlu Maniler 25.s.
Engir ERYAŞAR ..... Karikatür 26.s.
Şükrü GÜNALTAY ..... Şiirler 36.s
Mehmet GÜNDOĞAR ..... Şiirler 35,s.
Mahmut Selim GÜRSEL ..... Yeni Bir Yıl 2.s.
Koyun Baba 4.s.
Eskileri Anmak mı, Yaşamak mı? 7s.
Dinin İnsan Hayatı İçin Önemi 20 .s.
Selma GÜRSEL ..... Çorumlu Yemekler 23.s.
Osman KALINSAZ ..... Kızım Sana Söylüyorum Gelimin Sen Anla 22.s.
Yıldız KARDAŞ ..... Zavallı Ayaklar 29.s.
Erdal ODABAŞ ..... Bulmaca 24.s.
Ulvi ÖĞRETEN ..... Çorum Tarihi 2.s.
K. Tanju ÖZSÖNMEZ ..... Eklem Romatizması Tedavisi 32.s.
Rifat PATIR ..... Doktorunuz Yanıtlıyor 31.s.
Salim SAVCI ..... Yalnış Sözcük Kullanan Suruc--Çalışkan İnsanlara İhtiyacımız Var 16,s.
Raşit YÜCEL ..... Kar Gibi 19 .S.

Dizin Soyadına göre düzenlenmiştir.

NOT : Dergide yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüş ve yorumlar yazarına aittir. Yazılar, yazarından görüş alınmadan kullanılamaz

Bu sayıya yazı ve reklam vererek katkıda bulunanlara Gürsel YAYINEVİ teşekkür eder.

Fiyatı: 1.500.000 Tl. Çorum İçin Yıllık 18.000.000 Tl. İl Dışı Yıllık 30.000.000 Tl. dir.

ÇORUM TARİHİ VE COĞRAFYASI

Nazmi TUĞRUL

Ulvi ÖĞRETEN
Tez Sahibi

Geçen sayıdan devam

Sultan Mahmud-ı Gaznevi'den sonra Bağdad sultanları desteklenecek kuvvetli bir hükümete muhtaçtılar. Selçukilerin komşu olmasını fırsat kollayarak müracaad edilmeden büyük unvanlar,rütbeler Selçukilere yağdırıldı.

Tuğrul Bey,kuvvetli hükümetini-gölgeye benzeyen- hilafetin ma?nevi nüfuzu himayesinde kuvvetlendirmek siyasetini ta?kib etdi. Bağdad Sultanı Ka'im Bi emrillah'a karşı daima hürmetkârane hareketile Bağdad'a kadar giderek emir-ül-ümeralığı aldı. 1055

Tuğrul Bey,zabt ettiği bu büyük ülkeyi vilayetlere taksim ederek valilerini kendi akrabalarından ta?yin ediyordu.

Azerbeycan Valisi İbrahim Yınal 1048 senesinde Trabzon'a kadar Rum memleke-tini zabt ile büyük ganimetlerle memlekete döndü. Selçukiler hükümet işlerinde dini si-yasetle karıştırmamış olsalardı batıya doğru genişlemeleri daha çabuk olacaktı. Fakat halife ile uzlaşma ve halifelerden unvan kapma sevdaları Selçukilerin yol almalarına gevşeklik getirmişti. Tuğrul Bey'in ölümünden sonra,yerine geçen Alpaslan babadan kalan hududu daha genişletdi. Bu yerler Şarki Roma zararına olduğundan elden çıkan Kal?aları geri almak için İmparator Diyojenin'de (*) başında bulunduğu ordu alt oldu imparator da esir düştü. 1071

Alpaslan gün doğusundaki illeride unutmadı. Ceyhun civarındaki kardeşlerini de bir idare altında toplamağa uğraştı. Bu işte engel olan Yusuf-ı Harezmi tutulub Alpaslan'ın huzuruna çıkarırlarken,yanına gelirken ellerinden kurtulmak istediğini gören Alpaslan bırakmalarını emretti. Fakat,Yusuf'un intikam hançerinden kendini kurtaramadı şehid oldu.

Alpaslan'ın oğlu Melik Şah babasının tahtı ile nizâmü'l-mülk adındaki vezirine malik oldu. Bu vezir çok akıllı idi,Melikşah'da milletin iyiliğine uğraşır hükümdarlardan olduğu için vezir ile padişah birbirlerine denk oldular. Alpaslan'a vezir için bir çok def?a-lar iftiralarda bulundularsa da,Aypaslan her şeye çarçabuk hükm edenlerden olmadığın-dan vezirini yanından ayırmadı. Vezir ile hükümdar aynı sene içinde öldüler.

Alpaslan'ın Türklüğe hizmeti büyük olmakla beraber memleketi taksim etmek gibi yolsuzlukla koca Türk ülkesini böldü.

DÂNİŞMENDLİLER

Bu devleti Gazi Ahmed b. Ali b. Nasr adında bir Türkmen kurdu. (*) Türkmenler içinde bilgisi ve yararlığı ile tanınmış olduğundan o zamanın modasınca Farisi dilinde (Bilgiç) manasına gelen -<<Dânişmend>> lakabı takılmıştır.

Seyid Battal Gazi hemşiresini Malatya Emiri'ne vererek bundan Nazırü'l-cemâl adlı bir kız dünyaya geliyor. Bunu Türkmenlerden Ali b. Mızrab adında birisi alarak bu çiftden Melik Dânişmend dünyaya gelmiştir.

Selçukiler Rum diyarına yaptıkları akınlarda Dânişmend Ahmed mensub olduğu Türkmen (**) kabilesiyle bulunmuş ve Bu civarı iyi tanıdığından bu bilgisinden Alpaslan çok istifade etmiştir.

Alpaslan Dânişmend'in yaptığı yararlılıkların karşılığı olarak Sivas ve civarını yurt olarak verdi.(***)

Alpaslan'ın muzafferiyeti üzerine telaşa düşen Bizanslılar Türk diyarına akınlara başladılar. Devam Edecek

---

(*) Bizim tarihler Ermanos Romanos diye yazarlar. Türkçe de <<R>> ile başlayan kelimelere <<R>> den evel <<E>> ilave edilir. Rum=Urum denildiğigibi.

(*) Türk tarihi,Necib Asım Bey, sayfa 200

(**) Türkmen isminin nasıl kullanıldığı hakkında bir çok rivayetler vardır : 1- Türklerin bir gün içinde İslâmiyet'i kabul etmeleri üzerine <<Türk-i İmân>> dan geldiğini ;2- İskender Tarkistan'a asker gönderdiği vakit bir kısım Türkler bunlara karşı durduğundan İskender bunlara <<İnan Türkmân end>> - Türklere benziyor- dediğinden ötürü Türkmen dendiğini söylerler. Bu rivayetler masaldır. Karaman <<Kara adam>>,Dizman Adizman- <<Ayrı adam>> karşılığı gibi.

(*) Gerek Selçukiler'de ve gerekse Osmanoğullarının akınlarında kazanılan bir yer büyük kumandanına timarlık ve arpalık olarak verilirdi. Orhan Gazi zamanında Akçakoca'ya verilen Kocaeli gibi.

YENİ BİR YIL

Mahmut Selim GÜRSEL

2001'i geride bırakalı epey oldu. 2002 yılı için umulan,bereketli bir yıl olması. Yeni yılın sonuna doğru ülkemiz ve ilimiz için kar yağışı ile yeni yıla başladı. Bu bir umut ve bereketin işareti olarak yorumlanmalıdır. Bu yorumu canlandırmak isebezlere düşüyor.

Yeni yılın ilk sayısında "Reklam Açısından" dergimiz oldukça yoksul. Fakat bu yoksulluk dergimizden olan tecrübelerime göre "Ocak ayı durgunluğu" olarak 4 kışta yaşadı. Yine Ocak ayı ile olan durgunluk diyorum.

Yazar kadromuz gittikçe çoğalmakta. Bu çokluk kuru kalabalık değil. Kendinde cevher gören kişilerin birikimlerini kaleme almaları olarak görülmesi gerekir. Bu birikimlerin siz Çorumlu 2000 okurları ile paylaşan yazarlarımızın yazıların,dergimizde yayımlıyorum. Ben de görevimi böylece ifa ettiğimi zan ediyorum. Bu zannım sizce nasıl göründüğünü öğrenmek isterdim. Eğer sizin bu dergi için kıymetli görüşlerinizi yayınevimize yazılı olarak bildirirseniz; fikirlerinizden de dergimiz faydalanacak, sizlerin isteği doğrultusunda yayınlarımız devam edecektir.

Bu dünya fani. Her canlı elbette ölümü tadacak. "Gelin girmeyen kapı olur da, ölüm girmeyen kapı olmaz " demiş ataları mız. Bir gün bizlerde ebedi hayata geçeceğiz. Bu geçişten önce bildiklerimizi,öğrendiklerimizi yazarsak,gelecek kuşaklara yardım etmiş oluruz. Bilgilerimizden faydalanarak,bizlerin yaşadığı tecrübelerimizden faydalanırlar. Aynı imtihandan geçmelerine gerek kalmaz,boşuna zaman kaybetmemiş olurlar.

Bilenlerle bilmeyenler bir olur mu ? Elbette olmaz. Bilen,bilgisini dener. Bildiği ile iş görür. Bilgisi dışındakileri de öğrenmek için çabalar. Merak ettiği gibi,merakını gidermek için öğrenir. Beşikten Mezara kadar oku ! Denilmesinin en önemli tutanağı budur. Yenilikleri öğrenmek,onlardan faydalanmak. Onları tanımak. Biz ne yapıyoruz ? Bizler ise yeniliklere kapalı kalıyoruz. En iyisini Babam bilir ! Diyerek babamızın yolundan gidiyoruz.

bilir ! Diyerek babamızın yolundan gidiyoruz. Evet Babamız gayet iyi bilir,buna katılıyorum fakat;babamız INTERNET'İ bilmiyordu,ve yeni bir çok şeyi bilmiyordu. Sen bunları biliyor musun ? Eğer sen bunları bilmiyor,babanın sana öğrettiği ile yetiniyorsan sana ve ülkemize çok yazık. Sadece sen kaybetmiyorsun,ülkemizde, toplumumuzda kaybediyor.

Benim babam rahmetli,aydın ve ileri görüşlü birisi idi. İnanıyorum ki;birçok şeyi ben babamdan öğrendim. Bana hayatta lazım olacak pek çok şeyi o öğretti. Fakat ben babamın bana öğrettiği ile kalmak istemedim. Kendimi geliştirmeyi hedefledim,bu hedefime halen varmış değilim. Neden mi? Hedefe ben yaklaştıkça,hedef büyüyerek daha da uzaklaşıyor. Bütün çabalarım sonuç neticesine ulaşmıyor. Bilgi denizi o kadar büyük ve çok ki; siz ona ulaştıkça hiçbir şey bilmediğinizin farkına varıyorsunuz. Aradığınız pek çok şeyi biliyor,buluyorsunuz. Fakat bütün bilgileri öğrenemiyorsunuz. Bu zamanda bütün bilgileri bilmek pek kolay değil. 500 sene önceki bütün bilgileri bir insanın öğrenmesi mümkünken,bu gün bir insanın bütün bilgileri öğrenmesi imkansız gözüküyor. Yinede kendimize lazım olan bilgileri elde etmek için çabalar sarf etmemiz gerekli. Adam bana ne , boş ver gibi kaytarıcılıktan uzak durmalıyız.

Burası Çorum. Burada her şey var,fakat hiç bir şey yok. Aradığın,aramadığın her şey var. İmkan yaratılacak birçok iş var. İş yaratacak birçok kişi ve kuruluş var. Bizler biraz uzağa,biraz ileriye baksak neler neler göreceğiz. Kendimizi şöyle bir yoklasak,ne keşiflerde bulunacağız. Biraz gayret etsek,her bilginin kaynağını bulacağız.

Bir yeni yılda,yeni bir işe başlamak, yeni bir kitap hazırlamak,yeni bir fikir üretmek, yeni bir arkadaş bulmak isteklerimizi canlandırmak,umutlarımızı yeşertmek, sevgimizi paylaşmak bizim elimizde. Biz biz olalım. Bize bizden başka yardım edecek yok. Yeni yılı tüm ülkemize, tüm dünyaya ve Çorum' a bereketler ve iyilikler getirmesini dilerim.

صحیفه ٦

ایکیشر قوزلین قیونلریک هب — بیرر قوزیسین ویرر ایسک اطیب

اکا راضیم ایتمم هیچ تخالف — اغا ممنون اولوب ایتدی تلطف

بش اون قیون ایکیشر قوزیلر انجق — سکا غدر ایتمکی کورمزم الیق

دیدی یوق بن اکا راضیم الآن — خدا اغنامکی ایتسون فراوان

کودوب قیونلری اول قطب الاعظم — اوتوز کون کجدی چون اولمقله محرم

دخی حم هب امورین ایتدی تسلیم — کرامتلر کوروبن قیلدی تعظیم

عبدالله اغا طرفندن مدحیه در

دیدی جانم عجب انسانمیسک سن — کوکل قصرنده یا مهمانمیسک سن

قدومکله بزی قیلدیک مشرف — ولایت بزمنه تابانمیسک سن

بتون بیمار اولنلر بولدی صحت — عجب درتلولره درمانمیسک سن

بو قوقوتن دکل جاندن کلوبدر — آ جانم سنبل ریحانمیسک سن

زیرا آلنکده که نور مجلا — افندم یوسف کنعانمیسک سن

MENAKIB-I KOYUN BABA Abdulkadir b. Ahmet

Mahmut Selim GÜRSEL

33. Sayıdan Devam

İkişer kuzulayan koyunların hep
Birer kuzusın ver ra'yin atyab

Ona razıyım itmem hiç tehalüf
Ağa memnun olup itti talattuf

Beş on koyun ikişer kuzular ancak
Sana gadr itmeyi görmezem el-layık

Dedi yok ben ana razıyım elan
Huda ağnamını etsin firavan

Güdüp koyunları ol Kut-bül Azam
Otuz gün geçti çün olmakla mahrem

Dahi hem umurun itti teslim
Kerametler görüben kıldı tazim

Abdullah Ağa tarafından methiyedir.

Dedi canım aceb insan mısın sen
Gönül kasrında ya mihman mısın sen

Kudümünle bizi kıldın müşerref
Vilayet bezmine taban mısın sen

Bütün bimar olanlar buldu sıhhat
Acab dertlülere derman mısın sen

Bu koku ten değil candan gelübdir
Acanım sünbül-ü reyhan mısın sen

Zira alnında nur u mücella....
Efendim Yusuf-u Ken'an mısın sen

Devam Edecek

ÇORUM'DA GEÇEN ÖMRÜM

İhsan TOBBUŞ

Geçen Sayıdan Devam

Babamla ben tekrar eski okulumuzun yolunu tuttuk. Babama okulda talebe yığılmasını önlemek için bir ayarlama yaptıklarını,kız kardeşimin gözden kaçtığını söylemeleri üzerine babam,beni ve kız kardeşimi de alıp Tanyeri İlk Mektebine götürdü.

Daha ben yeni okuluma gelmeden meşhur olmuştum. Bütün çocuklar"kaçak" geldi diye bir anda etrafımı salıvermişlerdi. Artık benim adım "kaçak" olarak kalmıştı.

Ancak bu üçüncü okulumda da sıra dışı bir olay yaşamadım. Yalnız beşinci sınıfta,hocamız bize bir ev vazifesi vermiş ve "Haşarat Balosuna Davetliydim" başlıklı bir monolog yazmamızı istemişti. Benim yazdığım monologu da ben de sevinç içinde bu monologu babama götürdüm. Babam yazıyı okuyunca bana dönüp "Oğlum hayatta en kötü şey yalan söylemek ve hırsızlık yapmaktır. Birisinin parasını çalmakla başkasının yazdığı şeyi ben yazdım demenin arasında hiçbir fark yoktur. Sakın bir daha böyle şey yapma" diye beni azarlamıştı. Ben taktir ve aferin beklerken böyle bir muamele karşısında susup kalmıştım. Bu hususta babamı ikna etmek için epeyce caba sarf etmiştim;ama onun ikna olup olmadığını hatırlayamıyorum.

Buna benzer bir olayda ortaokul son sınıfta başıma gelmişti. Türkçe hocamız sınıfta hepimizden bir tahrir (kompozisyon) yazmamızı istemiş ve yazdıklarımızı zil çalınca toplayıp gitmişti. Bir sonraki ders,okuduğu kağıtları bizlere dağıttı. Benim yazıma on vermiş ve altına "Bunu sınıfta oku" diye not eklemişti. Ben de bu notu kendisine hatırlatarak yazdığım tahriri sınıfta okuduğumda bana dönerek,bu yazıyı nereden kopya ettiğimi sordu. "Hocam ! Ben bunu sınıfta sizin gözünüzün önünde yazdım. Nereden ve nasıl kopya edebilirim ki" dedim. Hocamız bunun benim yazdığımı övmeye ve tahlil etmeye başladı. Meğer o kadar güzel psikolojik tahliller ve teşbihler yapmışım ki,bunlara ben dahi şaşırdım.

Bu olaylar bende yazı yazmaya karşı bir kabiliyetin olduğu yolunda kanaat husule getirmişti. Ancak bu kabiliyetin nasıl gelişeceğini bir türlü çözemedim. Çünkü güzel yazı yazabilmek için çok fazla okumak gerektiğine inananlardanım. Halbuki benim,ilk mektepte iken elimize tutuşturulan kıraat kitabının dışında okuyacak hiçbir kitap ve mecmua bulabilmem mümkün değildi. Bütün sınıf arkadaşlarımda benim durumumdaydı. Şimdiki çocuklar gibi rengarenk,cicili bicili dergiler,mecmualar, kitaplar içinde boğulmak şurada dursun,ilaç için bir öykü kitabı bulamazdık.

Yalnız şimdi düşündükçe,diğer arkadaşlarıma nazaran biraz daha şanslı olduğumu kabul ediyorum. O tarihlerde Çorum'da gazete bayii yoktu ve dolayısıyla gazete satılmazdı. Yalnız bazı meraklı kimseler İstanbul'daki gazetelere abone olurlar ve gazete idaresi her hafta yedi günlük gazeteleri abonelerine posta ile toptan gönderirlerdi. Babada o zamanki "Son Posta Gazetesi"ne abone olduğu için her hafta bu gazetenin yedi sayısı bize gelirdi. Tabii ben bir ilk mektep talebesi olarak gazete neşriyatını takip edebilecek durumda değildim. Ancak haftada bir gün bu gazetelerin içinden iki sayfadan ibaret bir yapraklık "Çocuk İlavesi" çıkardı. Ben de o çocuk sayfasının geleceği haftayı iple çeker ve gazeteler gelince de nefes almadan tümünü okur bitirirdim. Ertesi günü ise sınıfımızdaki arkadaşlarım sabırsızlıkla bekler,bende çocuk sayfasını mektebe götürürünce hepsi başıma üşüşür ve okumak için sıraya girerlerdi.

Bu çocuk sayfasının dışında bir avantajım daha vardı. O da "Akbaba" mizah ve karikatür mecmuası. Zamanın ünlü şair ve yazarlarından Yusuf Ziya Ortaç,Orhan Seyfi Orhon,Necdet Rüştü ve yine meşhur karikatüristlerden Cemal Nadir,Ramiz'in şiir, makale ve karikatürlerinin yer aldığı bu mecmua,babam abone olduğu için,her hafta bize gelirdi. Son Posta Gazetesine ve Akbaba Mecmuasına çok ilgi duyardım ve içindeki komik fıkraları,mizahi yazılardan ve şiirlerden o yaşımda bile zevk alırdım ve etkilenirdim. Zannedersem edebiyatın mizah türüne karşı bende bir heves uyanmasına bu Akbaba Mecmuası sebep olmuştur. Bu mecmua benim aynı zamanda tiyatroya karşı da ilgi duymamı sağlamıştı.

Devam Edecek

ESKİLERİ ANMAK MI ,YAŞAMAK MI ?

Mahmut Selim GÜRSEL

Beni az buçuk tanımışsınızdır. Yaklaşık 4,5 senedir sizlere bir şeyler yazıyor,o şeylerle size bilgi vermeye çalışıyorum. Dergimin yürümesinin tek sebebi;ayrımcılık gibi bağnazlığımın olmamasıdır. Bunu her zaman söyleri,her yerde konu olduğu zaman savunurum. Savunduğum bu tezi ömrüm oldukçada savunur,korurum. Bu tutku derecesine varan tezimin tekkabul etmeyeceği şey ise,TÜRKİYE'Mİ BÖLMEK AMACINI güden,birliğimizi bozacaklara taviz vermememdir.Bu ön girişinışığı altında:

Bu günlerde;televizyonlarda basit ve önemsiz gibi gözüken bazı konuşmalara şahit olmaya başlandı. Bizlere yavaş yavaş bu konulara alışmamız isteniyor gibi geliyor. Ne dersiniz ? bizlere neler olduğunu anlatmak isteniyor maskesi altında daha büyük bir işlemin yattığını düşünüyor gibiyim. Nedir bunlar ? Diye sorar gibisiniz. Kuşkularımı açıklayayım. İnşallah yanılmışımdır. Yanılmayı inanın çok istiyorum.

Önceleri;Hıristiyanlık,Hıristiyan Misyonerleri,Hıristiyan olmayan yerlerde kiliselerin alenen açılması,Hıristiyanlıkla ilgili yapımlar,vb. önceleri;televizyonlarda bizlere "sinema" kanalı ile bizlere kiliseleri tanıttılar. Vaftiz ayinlerini senaryolarında seyrettirdiler. Toplu halde ibadetleri gösterdiler. Günah çıkartma sahnelerini işlediler. Sanki bu filmleri yapan firma sahipleri dindarmış gibi,sanki bu filmlerde oynayan artistlerin dini tam gibi. Hayır inanmıyorum. Bunların çok azı kiliseye gidiyor,yada ibadetleri ile ilgileniyorlar. Ama bunlar muhakkak her konunun içinde Hıristiyanlıkla ilgili sahneleri muhakkak gözümüzün önüne sererek beynimizi yıkadılar ve yıkamaya devam ediyorlar.

Derken oynanan senaryonun ikinci parçası bu günlerde vizyona girdi. Sık sık,Müslüman ülkede salyangoz satılmaya başlandı. Birinci bölüm senaryonun meyveleri verilmeye başladı olsa gerek diye düşündüler ve ikinci bölümü öne sürdüler. Alenen devletin bir kurumundan onay alarak Hıristiyan dinini tanıtmaya başladılar. Bizlere sanki karşılarmış gibi görünerek Hıristiyanlık dinin Türk İsmini taşıyan kişilerini "Papaz" olarak tanıttılar. Hem de bu papazın İslâm Dininden ayrılarak Hıristiyanlığı seçtiğini gözümüze soka soka birkaç hafta empoze ettiler. Bu muhterem Peder ise ülkemizde çok iyi tanınan bir tarikatın yaşayış tarzından sonra Hıristiyanlığa geçtiğini bangır bangır televizyonlarda kulaklarımıza alenen söyledi.

Şimdi ise;yeni senaryo devam ederek: Karadeniz'in evlatlarını Hıristiyanlaştırmaya başladılar. Ben insanların hangi dini benimsediğini,hangisini kabul ettiğine karışmak için bu satırları yazmıyorum. "Yunanistan'ın ideali"için çalışmaların devam ettiği,bundan bu güne kadar vaz geçilmediğinin delili olarak da geçen hafta Karadeniz'le ilgili bir dernek başkanının konuşmasında :Önce "Pontus Şenlikleri" sonradan ne düşündüyse,"Trabzon'a ait bir kilisenin" şenliklerin ismini verdi. Bu şenliklere 1995 yılında katıldığını söyledi. Bir şeyler geveledi. Fakat,bilmeyerek bizlerin bilmediği bir konuyu bizlere açtı,açıkladı. Bu konuşmayı dinleyen on binlerden acaba kaç kişi bu açıklamayı anladı. "Ben önce anamızdan Rumca'yı öğrendim,yedi yaşımda Türkçe'yi öğrendim" dedi. Fatih Sultan Mehmet zamanından bu güne kadar "Pontus" hayali Yunan İdeali gibi idealler halen sürüyor. Bu ülkemiz için dikkate değer bir ayrımcılık gibi geliyor bana. Bizlerin isimlerini yani,Ali,Veli,Temel,Osman,İsmail,Gönül,Sevda,Ayşe,Fatma gibi isimlerin altlarında acaba başka isimlerde var mı ? Merak ediyorum. Acaba bu vatanın bağrında yaşayan,bundan 550- ila 2200 yıllarına dayanan eskileri anmak,yaşamak mı ? İsteniyor.

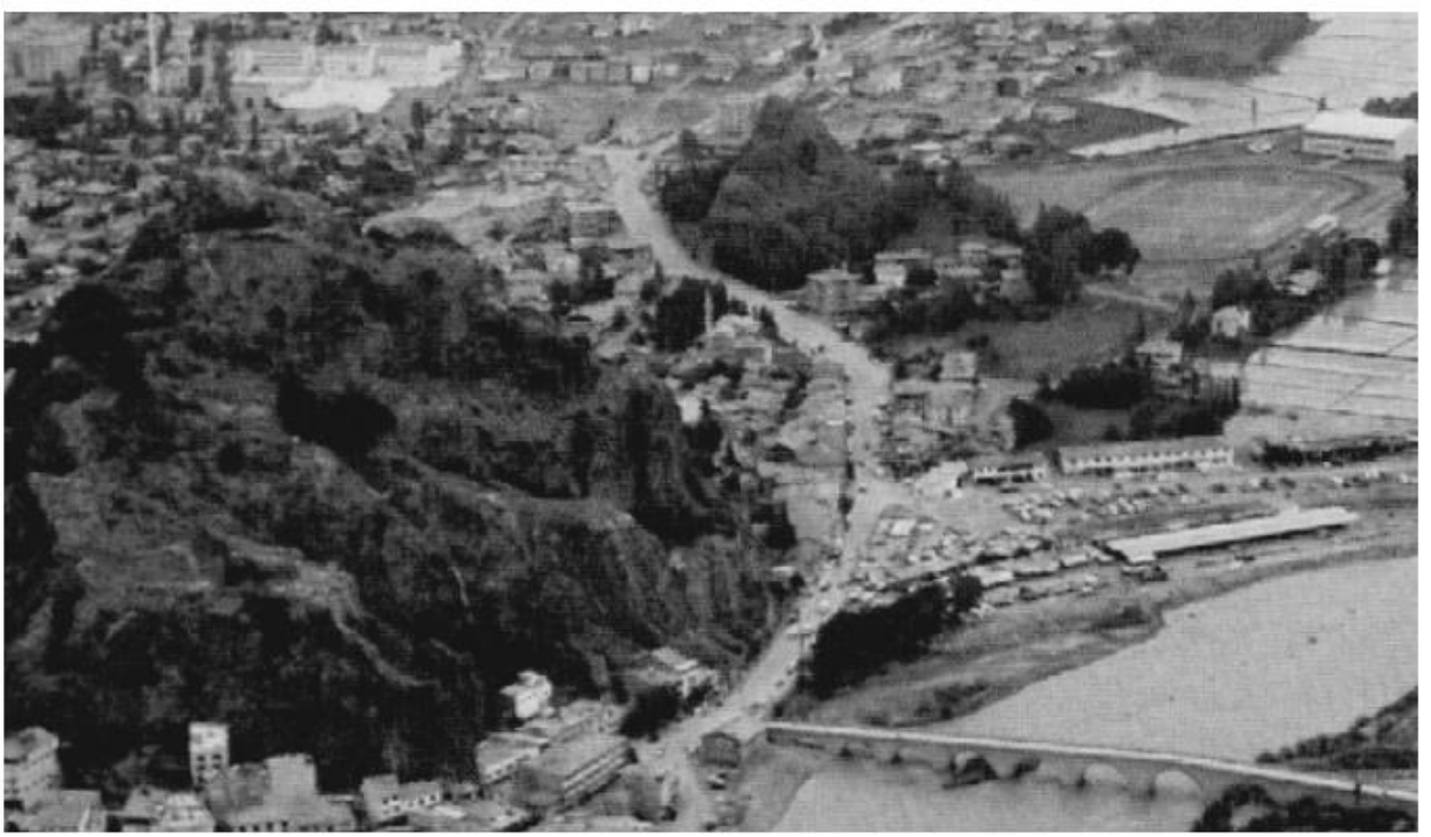

OSMANLI KALESİ ve ARAPLAR

Selahattin AYDEMiR

Geçen sene Afganistan'da ki Buda heykelleri yıkılırken bunun ne kadar Aptalca bir hareket olduğunu yazmıştım. Kendini Müslüman'ı sanan ve başkalarını imanı kıt, dini zayıf zavallılar olarak gören bu zavallıların Budanın heykelini kırmakla yaptıkları hatayı hem turizm yani döviz geliri açısından hem iman açısından eleştirmiştim. Ey Talibancılar demiştim sen ona tapmadıktan sonra bir yerlerde birinin yaptığı bir heykelden kime ne? Bir taş yığını taa dağlarda durup duruyor. Haşa Cenabı Allah'ın bir rakibini alt ediyormuşçasına tekbirler getirerek cansız taş yığınını topa tutmak en kibarcası komik bir davranış. Kendi kendime merak ettim. Bu Müslüman kardeşlerimizin bu cansız heykellerden neden korkarlar ki ? Yoksa Afgan bazı kardeşlerimiz bu heykellerin heybetine kapılıp tapası mı geliyor? Böyle bir şey yoksa üç bin yıl evvel yapılmış gayri Müslim bazılarının taptığı veya kutsal saydığı bir yapıyı yıkmak niye? Yerleşim merkezi dışında taa dağlardaki bir heykel imanınızı mı zayıflatıyor. Taa bilmem nerede ki Müslüman halktan birileri tapınıyor ve halkınızı buna tapmağa mı teşvik ediyor da korkuyorsunuz.? Dağda durup duran bir heykelin ne zararı var.? Bombalayıp yıkınca putperestlikten mi kurtuldunuz veya ona tapanları veya kutsal sayanları İslâm'a mı döndürdünüz? Kısacası Afganistan ne kazandı yıkımdan?Onlar da Gayri Müslim illerinde bulunan camilerimizi topa tutarak yıkarsa ne yaparız? Diye sormuştum."Ve put insanın içinde olur". diyerek ehl-i hakikatin bir kelamını nakletmiştim. Tabi çok ciddi bir turizm gelirinden yoksun kaldıklarını da eklemiştim. Şimdi o bağnaz ve yobaz kafa der ki gavurun parası da eksik olsun be. Ben onların parasını da kullanmam. Gavurun tarihî heykelleri de, ibadethaneleri de, parası da mekruhtur der. Öte yandan Avrupa bankalarında dolar hesapları açar. Biz gayri Müslim camiadan bir kötü tepki olur mu diye endişe ederken; o kötü hareket yine bir Müslüman ülkeden geldi....

HALBUKİ, bu kale artık bizim Kalemiz değildir. Arapların da değildir. A geri zekalı Suudlar. Bu kale dünya kültür mirasıdır. Bütün tarihi yapılar tüm insanlığın ortak malıdır. Üstelik bu kalenin Müslüman olan bir insan için özel önemi olması gerekir.Çünkü yapılış amacı, Kâbe'yi korumaktır. Ne var ki böyle bir tarihi kale kimin ülkesinde ise bu o ülke için bir ören zenginliğidir. Tarihi mirasların dini, dili, ırkı olmaz. Onlar aklı olan, bütün insanların kıymet vereceği etnografik, değerlerdir. Bırakın Osmanlıların yapmış olmasını velev ki putperestlerin yaptığı bir kale olsaydı gene korunması gerekirdi. Aklı ve parası olan ülkeler bunları restore ediyor. Turist çekiyor. Para kazanıyor. Bu paralarla sokak çocuklarını sokaktan kurtarıyor. Kırk türlühalk hizmeti görüyor.

Üzüntümüz bu kadarla bitmiyor. Duyuyoruz ki;Osmanlı İmparatorluğuna karşı Arapları kışkırtan İngiliz ajan LAWRENCE' in evini restore etmeyi biliyorlar. Beş yüz sene kendilerine itibarlı muamele eden ve tebaa mantığı ile hiçbir ayırım gözetmeksizin hizmet veren Osmanlılara karşı bu dönemde yaptığı teşekkür, Türk askerlerinin içme sularını zehirlemektir. Binlerce Mehmetçik Arapların zehirlediği kuyulardan içtikleri sudan öldüler. Ki o Mehmetçikler sayesinde İslamiyet dünyada ayakta kaldı. Arap bendendir ben Arap'tan değilim buyuran YÜCE PEYGAMBER'in sekiz yüz sene evvel buyurduğu o harika keramet içeren;" Kostantinapolis fetih olunacaktır. Onu fetheden emir ne güzel emir, onun askeri ne güzel askerdir". sözü katledilmiştir. Bu kelam-ı mübareke biz nail olalım diye taa Arabistan kalkıp İstanbul'u fethetmeye gelen ve asıl vasfı sadece ordu komutanı olan EYUP EL ENSARİ'yi, biz, o toprakların insanı diye salt asker görmeyip onu velileştirirken; onların

yediği şu naneye bak !

Maalesef dilimiz varmasa da bu kale yıkımı Türklere husumetin bir göstergesidir.

Aramızda şöyle bir fark var.Biz, Araplara saygılıyızdır. Biz Arapları daha fazla Müslüman sanırız. Biz o toprakları kutsal sayarız. Kur'an dili Arapça bunların ana dili diye onlara gıpta ederiz. Bu saygımızdan ötürü, kendi ülkemizde aynı seccade, aynı tespih, aynı yüzükler, aynı kadifeler imal edildiği halde,yüzüne bakmayız. Korelinin,Çinlinin,Hintlinin, Tayvanlının ve hatta Yunanistan'ın (yani Hıristiyanların)imal ettiğini bildiğimiz tespih, seccade, takke veya yüzükleri, hacdan geliyor diye kutsal sayar elimize yüzümüze süreriz. Bizde daniskası üretilir ama Hintlilerin, İngilizlerden alıp Suudilere sattığı dört çizgili kadifeyi elimize, yüzümüze sürer, "Mis gibi Kâbe kokuyor" deriz .Onlar,Yunanlıdan hatta Kıbrıslı Rumlardan alış veriş yaparlar. Müslüman Türklerden alış veriş etmezler. Türklerin Arabistan'dan tutunda Trabulusgarb'a kadar bu coğrafyada İnsanlara nasıl davrandığını oralarda ne gibi han- hamam-Kervansaraylar şifa haneler- medreseler inşa ettiğini eyalet anlayışı ile nasıl liberal bir sistem uyguladığını anlatamayacağım. 1880 1910 yılları arasında Araplarının Türklere yaptığı zulmü, hainliği anlatmayacağım.Ama Osmanlı döneminde başlatılan ve yarım kalan HİCAZ DEMİR YOLUNU anmadan geçemeyeceğim. Bu hususta çok emek verilmiş olmasına rağmen yüz sene önce ne yapılmışsa aynen kalmış. Bir çivi bile çakmamışlar. Suudiler de akıl olsa bu harika projeyi hayata geçirirdi. Senede bir ay hac bir hafta umre var. Ayrıca yıl boyunca ticari amaçla, gezi amaçlı, turist amaçlı bu demir yolu kullanılırdı. Senelerce Müslümanlar otobüslerle çok zor şartlarda hacca gidip geldiler. Halbuki tirende yatma şansı var. lokanta var. tuvalet var. Bu bir insanlık görevi. Bu Müslümanlara hizmet anlayışı. Ama aşiret beyinli ilkel Arap'ta bizde ki manevi terbiye yok. Vahabilik ile Türkiye Müslümanlığı arasında meşrep ve zevk ediş farkı var. Anadolu İnsanı olarak bizler,ALP ERENLERİN,MEVLANALARIN,HACI BEKTAŞI VELİLERİN manevi terbiyesini almışız. Bize din büyüklerimiz " illa halka hizmet- illa halka hizmet" buyurmuşlardır. Çünkü halka hizmet hakka hizmettir. Bu tiren yolu halka hizmet olacaktı olmasına ama bedava olmayacaktı. Suriye'si Irak'ı Arabistan'ı para kazanacaktı. Ne var ki Müslümanlar rahat edecekti. Ne yaptı Suud'lar. Osmanlı hangi hizmete başladı ise hepsini terk etti. Biz Türklerin bunları anmak hiç hoşuna gitmez ama beş sene evvel bir gazete ellemmeyen ve çürümeye terk edilen Osmanlı yatırımlarını fotoğraflamıştı. Vallahi yüreğimiz yandı. Sırf Türkler yaptı diye çürümeye terk etmişler. Fabrikalar, istasyonlar, demir yolları, vagonlar çürümüş gitmiş.

Nedenini nihayet şimdi anladık. En azından ben fakir şimdi anladım.Demek ki sırf kinlerinden el sürmemişler. Halbuki böyle şeylerin garazı kini,intikamı olmaz. Yatırımın dini,ırkı olmaz. Biz Türklerin böyle ağlanacak, sızlanacak çok şeyimiz var. Peki ne yapalım? Gerçi bizde sivil toplum bilinci yok ama ben yine de derimki;

1- Hacca gidecek kardeşlerimiz bir iki yıl gitmemeli. (zira muazzam döviz kazanıyorlar) Biz hacı olma huşu ve huzuru ile gidiyoruz. Onlar yolunacak müşteri geliyor diye bakıyor.)Para almadan bir bardak su bile vermiyorlar.Adres bile söylemiyorlar.

2- Bunu mutlaka yapmalıyız. Zaten yıllar önce yapmalıydık. Kurbanlarımızı vekil tayin ederek kendi ülkemizde kesmek.Biliyorsunuz ki; yüz yıllarca orada kesilen milyonlarca kurban kızıl güneşin altında hemen kurtlanıyordu. Bütün kurbanlar,insan kursağına gitmeden kokmasın diye alel acele dozerlerle toprağa gömülüyordu. Telef olup gidiyordu. Son yıllara kadar bu böyle idi.

Ayrıca hiçte usule uygun kesilmiyordu. Maksat Kabe'de bir koyun kesmek idi. Evet bu cümleyi atlamayalım. Sadece orada KESMEK. EVET ORADA KESMİŞ OLMAK. Maksat hayvanı orada keşmiş olmak. Bu çok önemli illa orada keseceksin. Sonra ne olursa olsun. Değil üçte

tamamını kurtlanmadan çok acele kamyona at gidip bir çukura atsın. Maalesef söylemesi acı ama maksat hayvanı öldürüp bırakmak. Sonrası hacca giden hacılarımızı hiç ilgilendirmiyor. Hiçbiri yaptığını ettiğini sorgulamıyor. Ayrıca kesimler hiç usule uygun olmuyor. Çünkü,kasaplar adam gibi kurban kesmeğe kalksa, yüzmeğe kalksa yetişmesi mümkün değil. Kes boğazını at, kes boğazını at. Daha hayvan can çekişirken Arap'ın bırakıp gittiğini hacılarımızdan çok duyduk. Nerede burada Allah rızası? Yüzbinlerce kurban insan kursağına gitmedikten sonra niye kesilsin? C. Allah "kes boğazını at, kes boğazını at ben o zaman daha çok razı olurum" diyor mu? Acaba bu razına mucip olur mu? Madem dinimiz cevaz vermiş.Bütün hacılarımız kurbanlarını kendi mahallesinde evinde kestirebilir. Benim insanım aç. Herhalde C. Allah komşusuna hayır edenden daha çok razı olsa gerek. İçi kinle dolu Araplara usulsüz kestirerek ve hayvanı telef ederek ne hayır gelecek? Dahası var. Bir Arap kasabı vekil ediyorsun. Arap kasap sana bir deri veya kuyruk gösterip kurbanını kestim diyor. Bu hususta duyduklarımız da hiç ferahlatıcı değil.Bizim Temiz kalpli iyi niyetli TÜRK HACILARININ TEK GÜVENCESİ VAR. " VEBALİ BOYNUNA."

O halde bundan böyle sadece Türkiye değil Arabistan'a uzak bütün Müslümanlar kurbanlarını ülkelerinde kestirmeli. Sanki Habeşistan, Uganda,Malezya,Pakistan çok mu zengin?

Sonuç olarak : Bu Osmanlı Kalesinin yıkımı bize şu dersi veriyor. Maalesef bizim dost sandığımız Araplarda öyle kin var ki tarihi yapılarımızdan bile intikam alıyorlar.

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR TARİN SANAT
VE
EDEBİYAT DERGİSİ

2002 YILINDA SİZLERLE
BERABER OLMAKTAN
GURUR DUYAR

93 HARBİ

mailto:3404@hho.edu.tr
mailto:1522@hho.edu.tr

33 sayıdan devam

Doğu Bayezıt ve Ardahan kısa sürede ele geçirildi. İlk önce Doğu Bayezıt kaybedildi (20 Nisan). Bu kuvvet, ikinci kolun Ardahan'ı ele geçirmesiyle (17 Mayıs) ikinci kolla birleşip Kars üzerine baskı yapmaya başladı. Şark Ordusu Umum

Komutanı Ahmet Muhtar Paşa, Kars'ın ele geçirileceğini görünce kuvvetlerinin bir kısmını Erzurum'a doğru kaydırdı. General Melikof, 25 Haziran'da Ziyin'de Osmanlı Kuvvetleri'ne saldırdı ama bin pişman oldu. Osmanlı'nın taarruzu ile karşılaştı ve Gümrü'ye kadar geri çekilmek zorunda kaldı. Ancak Osmanlı'nın bu başarısı uzun sürmedi. Rus Kuvvetleri takviye edilirken Osmanlı Kuvvetleri gün geçtikçe erimekteydi. Bu yüzden 4 Kasım'da Deveboynu'na saldırdıklarında Osmanlı Kuvvetleri'nin önce merkezini sonra da kanatlarını yoğun top ateşi ile dağıttılar. Ancak Gazi Ahmet Muhtar Paşa komutasındaki ordu, komutanın başarılı taktikleri ile çok fazla kayıp ve esir vermeden Erzurum'a kadar çekildi. 9 Kasım gecesi Ruslar Aziziye Tabyası'na hücum ettiler. Ancak Türk Kadını Nene Hatun'un teşvikiyle ve Gazi Ahmet Muhtar Paşa komutasındaki askeri kuvvetlerin yardımı ile Aziziye Tabyası'ndan düşman atıldı. Ancak 19 Kasım'da Kars düştü. Kale ile birlikte 800 subay, 17.000 er, 300 top ve pek çok mühimmat Ruslar'ın eline geçti. Kışın gelmesiyle Ruslar Erzurum'u kuşatmaktan vazgeçtiler. Osmanlı Ordusu'nun bir kısmı Bayburt'a çekildi. Başarılı Şark Ordusu Komutanı Gazi Ahmet Muhtar Paşa da Rumeli'ye gönderilmek üzere İstanbul'a çağrıldı.

Ruslar, belki başlangıçta planladıkları gibi Erzurum'u ele geçiremediler. Ancak Osmanlı Ordusu'nu bir hayli yıpratmış oldular. Bu da Rus Ordusu'nun moralini yükseltmekte ve "Osmanlı'nın yenilmezliği" önyargısını unutmalarına sebebiyet vermekteydi. Savaşı kazanmak için askerde bulunması gereken en önemli unsurlardan biri "moral"dir. Bu savaş da bunun birispatıdır. Nitekim bu galibiyetler, Balkan Cephesi'nde duyuldukça savaş onların lehine dönmekte gecikmeyecekti.

EDİRNE MÜTAREKESİ
Ve
AYASTEFANOS ANTLAŞMASI

Ruslar, 20 Ocak'ta Edirne'ye girer girmez II. Abdülhamit, Rauf Paşa'yı göndererek mütareke isteminde bulundu. II. Abdülhamit, mütarekeyi imzalamak üzere Servet ve Namık Paşaları gönderdi. Namık Paşa, Rus Orduları Başkomutanı'na bir gün evvel şu haberi gönderdi: "Grandük'e söyleyiniz. Ben annesinin ve babasının çok iyi dostu idim. Şimdi ihtiyarladım. Lakin belimi büken ihtiyarlıktan fazla zavallı vatanımın böyle gaddarca felaketlere uğramasından ve kendimde bu acı vazifeyi ifaya mahkum olduğumu görmekten doğan keder ve acıdır. Grandük merhametsizlik etmesin." Bu sözler Grandük Nikola'yı mağlup düşmana karşı daha dürüst davranmaya sevk etti. Ancak şartlar, savaş öncesi devletlerarası toplantılarda tespit edilmiş olan ıslahat tekliflerini gölgede bırakacak derecede ağırdı. Balkanlar'da Osmanlı hakimiyeti siliniyordu. Buna büyük devletler tepki gösterdi. İngiliz Donanması İstanbul'a geldi. Ayastefanos'da (Yeşilköy) Rusya ile Osmanlı Devleti arasında antlaşma imzalandı. (Ayastefanos; İstanbul'un kapısı demekti. Bu yüzden Rusya antlaşma yapmak için burayı seçti. Yeşilköy'e kadar geldiklerinin göstergesi olarak da bir anıt diktiler. Bu anıt 1915 yılına kadar Yeşilköy'de bir utanç abidesi olarak kaldı.) Ancak İngiltere ve Avusturya bu antlaşmayı kendi çıkarlarına ters düştüğünden beğenmedi. Devam Edecek

GÖRÜNÜŞ AYNI DA !!!

Ali EMİROĞLU

Arjantinlilerin halini gördükçe,bizim yetkilileri telaş sardı. Arjantin'in durumunun ayrı olduğunu,bize benzemediği edebiyatı yapılmaya başlandı. Durum niçin ayrı olsun. Arjantin de bizim gibi enflasyon içinde yaşıyordu. Bu rejim altında engin daha zengin olacak,fakir de her geçen gün daha fakir olacaktı. Bu genel kaide değişir mi ?

Zaman içinde bu genel kaide yerini buldu. Dengeler bozuldu. Tıpkı bizde olduğu gibi. Devlet ödeyemeyeceği borcun altına girdi. Devlet soygunuyla,bizde olduğu gibi Arjantin'de de büyük ihtimal bir zengin sınıfı yetişti. Onlarda da az bir kesim lüks bir hayatın içine gömüldü. Onlarda da,tıpkı bizde olduğu gibi bir ekmeğe muhtaç olacak duruma geldi. En sonunda bıçak kemiğe dayanınca millet sokaklara döküldü. Hangisini öldüreceksin,bir milletin hepsi öldürmekle bitirile bilinir mi ? Demek ki;millet ölüp kurtulmaya karar verdi. Bizde bazen bazı şeylerden baya gelmek için verip de kurtulalım demiyor muyuz?

Bu olanlar bilinmeyen şeyler değil. Ben şu Çorum'da,İngiltere'nin dış ticaret açığını kapatmak için,Dünya Bankasından aldığı 2 milyar doların yarısını kullandığı,yarısını da işler düzeldiği için geri iade ettiğini yazmadım mı ? Fransız Başbakanı Mendes France'nin "Chuisire" adlı kitabında borç alınan paranın akıllı kullanılmazsa, memleketi felakete,uşaklığa sürükleyeceğini yazdığın size Türkçe'ye çevirerek bildirmedim mi? Bunlar işe yarıyor mu ? Aldığınız borcun bir kısmını çaldırıyor,bir kısmını da cari hesaplara aktarıyorsanız,bu borcun ödeneceğini de hiç düşünmüyorsanız,bu işin çıkış yolu olur mu ? Bu geldiğimiz noktaya demekki Arjantin de aynı yollardan geçerek gelmiş. Başka birşey de düşünülemiyor. Borç batağına girince kaidelenmiş usuller size,onlara da tatbik edilecektir. Borç affi diye bir şey düşünülemez. Paranın tek amacı daha büyümektir. Bunun içinde para,daha ve her zaman kazanmak zorundadır. Paranın ana kaidesi budur. Bunun sonu ne olacaktır ? Bunu daha düşünen olmamıştır.

Arjantin milleti sokağa dökülmüştür de,sorunlarla sokakta yoluna girecek midir ? Ben sanmam. Sokakta sorunlar halladildiği görülmedi. O zaman akılla iyi düşünmek gerekir. Demokrasilerde çareler de bitmeyeceğine göre,onun içinde de arayışlara yönelmek gerekir.

Seçimlerden önceki hükümeti yıkılışını düşünün. Bir bankanın hortumlanması ortaya konmuş ve hükümet düşürülmüş idi. Hükümet düşüren parti meclis dışı bırakıldı. Bu partilerin yapacakları,eski yaptıklarının devamı olacaktı. Oldu da. Bir insan,nasıl bildiği dışında düşününce üretemezse,partilerde öyle öyle olacaktır, bunlar oldu da. O zaman,bu iktidarı ortaya koyan millet hiç mi suç payı üstlenemez?

Ayrıca;bizim kutretli bir ordumuz var. İyi organize ordumuz,sokak hareketlerine izin vermez bu ordu. Sokak düşünenlerin çok dikkatli olmalıdır. Sokakta kalına bilinir mi ? yapacak tek şey,bu iktidardan uzaklaşmaktır. Onun yerinden kovmaktır. Bunlar seçimle olur ve yol zorlanmalıdır. Akıl içinde yazdığımı sanıyorum.

YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLER

İsmet ÇENESİZ

Bir hafta önce arabamı servise götürmüştüm. Oradaki bekleme salonunda beklerken,Almanya'da çalışmış ve emekli olmuş çocukları halen Almanya'da çalışan bir hemşehrimizle tanıştım. O gün benim mahalli gazetelerde yazım çıkmıştı. Bu vatandaş yazımı okudu ve "Ben sizin yazılarınızdan tanıyorum İsmet ağabey" diye konuşmaya başladı.

İş güç,hal hatır sormanın ardından sıra kriz ve dövize geldi. Bu arkadaşın anlattığını teyit eden bir yazıyı konuşmamızdan üç gün sonra Sabah Gazetesinde hemşehrimiz Şükrü Kızılot yazmış olup,Almanya'daki bu arkadaşın söyledikleri başından geçen biri olarak tamamen doğrudur.

Sayın Şükrü Kızılok yazısında: "Hükümet gereken tedbirleri almazsa Merkez Bankasındaki dış ülkelerde çalışanlara ait iki milyar mark bir yıla kalmadan işçiler tarafından çekilerek" diyerek bu konuyu anlatıyordu.

Ben yazıdan ziyade Almanya'dan gelmiş olan hemşehrimizin söylediklerinden anladıklarımı yazacağım. Söze şöyle başladık. Ben:

- Sayın Başbakan yurt dışından yatırım yapmak isteyenlere tek imza ile yatırım yapma imkânı sağlayacak" diyor. Dedim. Adam güldü.

- Biz öyle ne gazete başlıkları gördük,okuduk. İnanma! Benim gibi gül geç." Dedi. Ve devam etti

Merkez Bankasındaki paralarımıza çifte vergi uygulandı. Halbuki bize bu paralar hakkında kimseye bilgi verilmeyecek denmişti. Söylediklerinden başka kesinti olmayacak denmişti. Şimdi çifte vergi kesildiği gibi Almanya'da 5 sene geriye soruşturma ve cezalar gelmeye başladı. Günü dolanlar paraları geri çekmeye başladı. Hep böyle kandırıldık. Türk Hükümetine güven kalmadı.İşçiler Türkiye'de şirketler kurdu, yetkililerden ne ilgi gördü ne de en ufak bir destek. Sonra bunlarda bir bir iflas etmelerinden zevk alındı. Sonra da yurt dışındaki insanlar Türkiye'de yatırım yapmıyorlar diye şikayet ediliyor. Neden yapılmıyor,yapılması için neler yapılması lazım diye ciddi,samimi ve gerçekçi bir çalışma da yapılmadı. Hâlâda yapılmıyor.

Biz Türkiye'de her şeyimizi seve seve aktarırız. Bunları yetkililer araştırmalı,gelip Almanya'da bizimle irtibat kurmalı ve asıl mühimi sözünde durmalılar.

Çifte vatandaşlık çıktı. Şimdi buda şimdi oradaki insanların çoğu Alman vatandaşı oluyor. Hükümet buna da göz yumuyor. Köklü girişimlerde yapmıyor. Türkiye'deki seçimlerde çoğumuz oy kullanamıyor. Türkiye'ye oy kullanmak için gelmek hem maddi,hem de manevi bakımdan çok zor. Almanya'da belli şehirlere seçim sandığı konmasını istedik,yapmadılar. Daha açık konuşursak paramız için olunca vatandaşız,yoksa bizi vatandaş bile saymıyorlar.

Türkiye'ye artık kimse yatırım yapmıyor. Çünkü Alman hükümeti paranın orada kalması ve bizim insanlarımızın alman vatandaşı olması için büyük kolaylıklar sağlıyorlar. Örneğin: çok ucuz kira ile oturduğu halde,20 sene sonra o dairenin tapusunu oturan kiracıya veriyor. Üçüncü nesil dediğimiz son kuşakta onlara uyum sağlamış durumda. Bunlar köklü çözümler istiyor,yetkililere ilanen duyurulur. Dedi.

Ben birçok yazımda bu insanlara çok saygı duyduğumu,başta hükümetler olmak üzere herkesin saygı duyması gerektiğini yazmışımdır. Kötü günlerde onların dövizleri ile ayakta kaldık. Onların her biri bence bir fabrika. Birçok fabrika Türkiye'de bir DM döviz getirmediği halde,onlar gönderiyorlar,gelip harcıyorlar. Onlar gelince Türkiye'de piyasanın değiştiğini herkes biliyor. Hükümet bu döviz birikimine sahip çıkmalı. Asıl da bu kardeşlerimize sahip çıkılmalıdır.

Sevgi ve saygılarımla.

06/DAN
Salim SAVCI

YANLIŞ SÖZCÜK KULLANAN SUNUCU VARMIŞ

Sayın Recai TÜNERİ;Kızılay'da bir kitapevinde çalışıyor. Fotokopi işlerini anlamında yürütüyor. Geçen gün,şöyle konuştu:

- Sizin 06/DAN yazılarınızı dikkat ederseniz hep ben fotokopi yaparım. Çünkü her yazının bir fotokopisini de alırım,o gece okurum. Türkçe'yi bozanları iğnelersiniz. Bu durumda hoşuma gider.

Geçer akşamın birinde;SHOV (ŞOV yazılması gerekir ama biz TEVE'niz ile güzel (Ş) harfini kullanmaz (SH) kullanır) TEVE'de "BİRİ BİZİ GÖZETLİYOR" dizisi var. Onu izliyorum. Dikkat ettim,erkek sunucu üzerine basa basa ÜZRE diyordu. Oysa ÜZERİNE demesi gerekirdi. Hemen sizi anımsadım.

Sizden bir ricam var. Bu durumu da yazabilir misiniz?

Hiç merak etmeyin. Adınızı bile vererek yazacağımı söyledim. Çok memnun oldu.

***

Bir TEVE'miz (TİVİ yanlıştır) adındaki (Ş)'yi (SH) olarak verirse,sunucusu da üzerine sözcüğünü de ÜZRE diyebiliyor. Bu sunucu,sunuculuğa dek yükseldiğine göre,Türkçe'yi iyi kullanıyor demektir. Bu titizliği ÜZERİNE yerine ÜZRE yi kullanmasıyla göstermesini istemek,onun,bunun,sizin de istediğiniz olmalıdır diyerek buyazıyı noktalıyorum.

ÇALIŞKAN İNSANA İHTİYACIMIZ VAR

Herkesin bildiği ZEKA sözcüğünü ele alalım. Türk Dil Kurumu Sözlüğünden anlamını okuyalım:

"ZEKA a. Ar (..)- İnsanın düşünme,akıl yürütme,nesnel gerçekleri algılama,yargılama ve sonuç çıkarma yeteneklerinin tümü"

bir de ZEKİ sözcüğümüz var. Onun anlamı:

"ZEKİ s. Ar (..)

1. Anlama,kavrama yeteneği olan
2. Çabuk ve kolay kavrayan,
3,Zeka varlığı gösteren.

***

Şimdi Zeki sözcüğünü ele alalım,1943'lerde Balıkesir Necatibey Öğretmen Okulu öğrencilerine konuşan İsmet İnönü'yü dinleyelim:

"- Türkiye'mizin,zeki insanlara değil;çalışmayı direnerek seven çok çalışkan insanlara ihtiyacı vardır. Sizler,öğretmen olacaksınız,yurdumuzun dört bir yanında hizmet vereceksiniz. Sizlerden çok çalışmanızı bu ülkenin insanları özlemle bekliyor."

İsmet İnönü'nün bu konuşması bugün de aynen yaşıyor. Zeki geçinen insanların ne dolaplar çevirdiğini gördük,okuduk,biliyoruz. O insanlar,bu ülke için,çalışmayı direnerek seven insanlar olması,bize nerelere getirdi ? Bir düşünün.

Şuanda ülkemizde un var,yağ var,şeker var ama,helvayı yapıp herkese yedirebilmeyi düşünen,becerebilen insanımızı arıyoruz.

"Türk ulusu,büyüktür. Her zaman içerisinden bu ülkeyi çağdaş ortama taşıyan insanları çıkarabilir. Bu bir ümittir. Ama tarihte örnekleri vardır.

Zeki olduğunu kabul eden insanlarımız da,içimizden birisidir. Onun da zekasını ülkemiz için kullanmasını bekliyoruz. Daha açığı candan diliyoruz.

2001'DEN 2002'YE

Prof. Dr. Arif ERSOY
Çorum Belediye Başkanı

GİRİŞ

İnsan için en büyük değer olan zaman bir nehir gibi geçmişten geleceğe doğru akıp gitmektedir. Bu nehrin akışını şimdiye kadar kimse durduramadı. Hep böyle akıp gidecek. Biz bu akıntının sadece bir bölümünde yer aldık. Ömür dediğimiz bu bölümü ne kadar iyi değerlendirirsek o ölçüde dünyada iz bırakmış oluruz. Ömrümüzün önemli bir bölümünü oluşturan 2001 yılı geçti. O tarihin sayfalarına eklendi. Bir daha onu yaşayamayacağız. Geri gelmesi ve döndürülmesi mümkün değil. Yapmamız gereken 2001 yılının tahlilini iyi yapmak ve ilk günlerini yaşadığımız 2002 yılını iyi değerlendirmektir. 2001 yılını aşağıdaki başlıklar altında tahlil edebiliriz:

I-DÜNYADA 2001 YILI:

2001 yılı dünyada felaketlerle dolu bir yıl olarak geçti. Dünyanın değişik bölgelerinde sel, kasırga, yangın ve deprem bir çok insanın ölümüne ve büyük servet kaybına yol açtı. Dünya ekonomisinde büyüme yavaşladı. Gelişmiş ülkelerle az gelişmiş ülkeler arasındaki gelir dağılımındaki adaletsizlik daha da arttı. Yoksul ülkeler daha da yoksullaştı. Dünyada 2001 yılında meydana gelen bazı önemli olaylara kısaca değinmekle ve onları ülkemiz açısından değerlendirmekle yetineceğiz.

A-Globalleşme Sürecinin Etki Alanı Genişledi:

Kitle iletişim araçları ve bilgisayar teknolojisindeki gelişmeler uluslar arasında bilgi ve sermaye akışını hızlandırdı. Gelişmiş ülkelerin dünya ekonomisi üzerindeki hakimiyeti finans kapital yoluyla arttı. İMF, borçlanan az gelişmiş ülkelerde acı reçetelerini uygulatmayı sürdürdü. Globalleşen dünyada nimet ve külfet paylaşımı adil olmadığı için gelişmiş ülkeler nimetteki paylarını artırırken az gelişmiş ülkelerin nimetteki payı azaldı ve külfet payı giderek arttı. Başka bir ifadeyle "**globalleşme süreci**" yoksul dünyanın aleyhine işledi.

B-11 Eylül Terörist Saldırısı:

● Eylül 2001 tarihinde ABD'nin New York kentinde Dünya Ticaret Merkezi'nin ikiz kulelerine ve dünyanın en büyük askeri gücüne sahip olan ABD'nin askeri beyni sayılan Pentagon 'a düzenlenen dehşet verici saldırı, global terörün ulaştığı boyutları ortaya koydu. Bu hadise terörün de globalleştiğinin bir göstergesiydi. Saldırıya farklı ülkelerin pasaportunu kullananlar katıldı ve ABD'nin sivil yolcu uçakları kullanıldı. Saldırıda hayatlarını kaybedenler de farklı ülkelerin vatandaşlarıydı. Başka bir deyimle saldırı, saldırganlar, planlanışı, gerçekleştirilmesi ve kurbanları açısından global bir saldırıydı. Dehşet verici bir olaydı.

Terör nereden, kimden ve ne zaman meydana gelirse gelsin terör terördür. Asla tasvip edilemez. **Terörün dini, imanı olmaz. Terör hiçbir dine mal edilemeyeceği gibi, İslâm'a mal edilmesi yanlıştır ve İslâm'ın özü itibariyle terörle ifade edilmesi büyük bir hatadır**. İslâm'a karşı bir önyargıdır. 11 Eylül Terörist saldırıdan binlerce masum insan hayatını kaybetti. Masum insanların acısını kalbimizde hissediyor ve paylaşıyoruz.

Bu terörist saldırının bir numaralı zanlısı olarak Suudi asıllı **Usme Bin Landin** ve onun yönettiği ileri sürülen **El-Kaide** örgütü ilan edildi ve 7 Ekimde ABD terör zanlılarının barındığı Afganistan'a hava saldırılarını başlattı. Terör suçu işleyenler mutlaka cezalandırılmalıdır. Bu cezalandırma yöntemi teröristlerin kullandığı yöntemlerden mutlaka farklı olmalı ve asla yeni masum insanların hayatına mal olmamalıdır.

Usame Bin Ladin ile El Kaide örgütünün geçmişini bilemiyoruz. Bu örgütün ortaya çıkmasında ve **Ladin** 'in Afganistan'a gönderilmesinde ABD'nin ve Batılı Devletlerin ne tür etkileri olduğunu bilmiyoruz. Terörist eylem ve yöntemlerin öğretilmesinde Batılı kaynakların etkileri varsa bunlar ortaya çıkartılmalı ve demokrasinin

Öncülüğünü yapan ülkeler geçmişte yaptıkları hataları bir daha tekrarlamamalıdır. Terör tehlikeli bir silahtır. Her zaman geri teper. Batılı ülkeler artık bilgi çağında çifte standartlı politikaları terk etmeli ve her alanda açık ve şeffaf olmalıdır. Özellikle Batılı istihbarat kaynakları geçmişteki uygulamalardan vazgeçmelidir.

Global teröre karşı ABD'nin önderliğinde global işbirliği cephesi oluştu. Başta NATO olmak üzere bir çok ülke ABD'nin yanında yer aldı ve Afganistan operasyonuna destek verdi. Aslında teröre karşı bütün dünyanın hassas davranması sevindiricidir. Türkiye yıllardan beri masum insanları kıyasıya öldüren teröre karşı mücadele etti. Ülkemizin bu mücadelesi yakın dostlarımız tarafından bile yeterince desteklenmediğini unutmamalıyız.

Terörle mücadele, çok boyutlu ve zaman alan bir mücadeledir. Kısa dönemde teröristler yakalanıp cezalandırılmalıdır. Uzun dönem de terörün kaynağı kurutulmalıdır. **Terör baskı ve dayatmanın arttığı ve gelir dağılımının dayanılmaz olduğu bir ortamda ürer**. Uzun dönemde dünyada demokratikleşmeyi sağlamak ve bölüşümde adaletsizlikleri azaltmak amacıyla global bir işbölümü ve dayanışmaya acil ihtiyaç vardır. ABD ve müttefikleri terörle mücadele ederken iç ve diş politikalarını yeniden gözden geçirmeli ve vakit kaybetmeden çifte standartlı yaklaşımlardan vazgeçmelidir. Ortadoğu'da İsrail'in uyguladığı devlet terörünü desteklemediğini ilan etmeli. Hem Filistinliler, hem de İsrail vatandaşlar terörist saldırılardan çok acı çektiler. **Bu acıların dindirilmesi için adil ve kalıcı bir barış sağlanmalıdır. Türkiye bu konuda daha aktif rol almalıdır.**

11 Eylül terör saldırısının suçluları cezalandırılmaya çalışılırken **Çeçenistan**'daki bağımsızlık mücadelesi, terörle ilişkilendirilmemelidir. Çünkü Çeçenler kendi ülkelerinde bağımsız yaşamak istemektedirler. Bu onların doğal hakkıdır.

Terörden en büyük zarar gören Türkiye öncelikle komşu ülkelerle ekonomik, siyasi ve kültürel ilişkilerini geliştirmeli. İleride farklı boyutlar kazanacak olan Uluslararası terörist hareketlere karşı ulusal ve bölgesel stratejilerin geliştirilmesinde aktif ve öncü rol oynamalıdır. Türkiye bu alanda başka ülkelerin peşinde değil milli menfaatlerini kısa ve uzun dönemde göz önünde bulundurarak karar vermeli ve daha çok AB ile ortak hareket etmelidir. ABD okyanus ötesi bir ülke olduğu için iç politika değişikliklere bağlı olarak her zaman uluslar arası bağlantılarını gözden geçirebilir ve okyanus ötesine çekilebilir.

C- Afganistan Operasyonu:

7 Ekim 2001 tarihinden beri Afganistan görülmemiş ölçüde bombalandı. ABD hedefiyle uyumlu olmayan ölçüde bu ülkeyi tahrip etti. Usame Bin Ladin'in hala yakalanmaması bu bombalanın başka amaçlara yönelik olduğu kuşkusuna yol açmaktadır. Her ne kadar belli hedeflere saldırıldığı ileri sürülmekte ise bir çok sivil hedef isabet aldı. Binlerce masum insan hayatini kaybetti. Daha önce İngilizlerin, Rusların ve Taliban'ın tahribatını yaşayan bu cefakar ülkeye yapılan saldırılar vakit kaybedilmeden durdurulmalıdır. Afganistan'da bir hükümet kurulmuştur. Baskıcı ve dayatmacı Taliban yönetimi son bulmuştur. Artık Afganlılar kendi ülkelerini kendileri yönetmelidir. Türkiye imkanları ölçüsünde Afganistan'ın imarında aktif rol oynamalıdır. **Yeter artık Afganistan bombalanmasın ve masumlar ölmesin.**

DEVAM EDECE

NOT:

*Bu Metin E-mail Ardesimize gelmiş olup;aynen harf düzeltmeleri yapılarak yayınlanmıştır.

**Bu konuşma 3 Ocak 2002 Perşembe günü Çorum Anitta Otel'de saat 10.30'da 2001 yılını değerlendirmek amacıyla düzenlenen basın toplantısında yapılmıştır.

ANADOLU'NUN SİNESİ

Raşit YÜCEL
Gazeteci Yazar

KAR GİBİ

Erkan EROL

Bembeyaz.

"Kar gibi" sözleri genelin dilinde gezer.

Kar berekettir.

Yağmur ve kar tanelerinin gökyüzündeki azotlu bileşikleri yer yüzüne indirmek ile,toprağa gübre olmasının eyle izah edebilirsiniz ?

Yoksa yeryüzü bir çöl halini alacaktı.

İnsanların dağlara ve ormanlara gübre ekmesi de mümkün olmayacağına göre bu ancak,herşeyde Allah'ın lütfü ile iletilmektedir.

Karın yağmasını " felaket" olarak kabul eden insanlar önce kendi ihmallerine baksınlar.

Ve insanlar;

Dünyada bir misafir olduklarını unuturcasına,yerin ve göğün kendilerinin tapulu mülkü sanırlar.

Fakat böyle olmadığını,ondan konup,göçenler sonunda anladılar.

Kar berekettir.

Ondaki derin nüfus edici zenginlikler ile yer altı suları çoğalır,adeta toprağın midesine gıda olur.

Birçok şiirler yazıldı kar taneleri üzerine.

Kimi üzerine aşk nameleri kondurdu,kimi hüzünlü duyguları yükledi.

Ama kar yine yağdı.

Her tanesi bir melaike yere indirdi.

Biz ise,başımıza bela zannettik onu.

Ama aldandık.

O ise eriyip gitti.

Sonra yine geldi.

Selam verdi.

Kah sabah,

Kah akşam.

Birde bakmışız her taraf beyaza boyanmış.

Adeta günahlarımızı silmiş.

Örtü olup ayıplarımızı örtmüş.

Basmaya kıyamadım,

Bakmaya doyamadım.

Bakmak ayrı,

Ondan mana çıkarmak ayrıdır.

Aman duygusuz olmayalım.

Edebiyatı ve şiiri yerle yerine koyalım.

Uzun havayı matem çadırına döndürmeyelim.

Ve kar taneleri.

Hepsi bununla ilgilidir.

Rüzgarın bile esişinden mana çıkaran duygulu insanlarına sor.

Gerçek nedir?

Basıp geçtiğimizden anlam çıkarmak his işidir.

Hayatını mutfak ile tuvalet arasında geçiren duygusuzlar bu yazıyı okusa ne yazar?

Ve kar taneleri.

Sen hep yağ üzerimize.

Biz sana aşığız.

Bir dostun pamuk elini tutmak gibi.

Yarın eriyip aramızdan gideceksin biliyorum.

Sende bizim gibi misafirsin.

Kar gibi berrak,

Yağmur gibi aziz,

Rüzgar gibi tebessümlü oldum.

Hayatı o zaman anladım.

Güneş doğdu üzerime.

Tadına doyulmaz bir manzara bıraktı gözüme.

Sen hoş geldin,

Güle güle git emi.

DİNİN İNSAN HAYATI İÇİN ÖNEMİ

Mahmut Selim GÜRSEL

Hiçbir kavim,halk,millet, topluluk, klan düşünülemez ki; din ile ilgili bir zaman dilimi,bir yaşayış tarzı bulunmasın. İnsanlık tarihi içinde inceleyebilirseniz,birçok semavi dinlerin zaman içinde geldiklerini vakitleri dolduğu zaman yeni bir semavi dinin yerine getirildiğini apaçık görürsünüz.

Konumuz olan İnsan hayatı içinde dinin önemi konusuna gelirsek; dünyada bulunan bütün dini müesseselerin ortak özelliği insan oğlunun dünyevi ve ahiri hayatını düzenleyerek onu disipline etmesidir. Bütün dinlerde öyle veya böyle bu disiplini görmemiz mümkündür. Hayatın akışı içerisinde insanlar topluca yaşayabilen bir yaratılışa sahip olmalarından dolayı, toplumun yararına olacak bazı işleri yapmak,bazı işleri ise yaptırmak zorunda kalmalarıdır ki; bu başkalarına iş yaptırma durumunda ortak güven ve karşılıklı alışverişin yapılabilmesini kolaylaştırmaktadır.

Dinin insanoğluna verdiği sorumluluk vicdan ve acıma duyguları;din dışı olduğunu iddia eden insanlarda da olduğu malumdur. Fakat bu insanlar ne kadar dinsizliği kabul ettiğini söyleseler de,bir miktar bazı mabutları veya fetişleri kendilerine göre bir uyarıcı veya bir yardımcı olarak algıladıkları söylenebilir. Başları sıkıştığı veya zorda kaldıkları zaman onlara yardım edecek bir rabb,bir tanrı ararlar . Kendi bildikleri yüce yaratıcılarına dört elle sarılırlar. İnsanoğlunun bu halleri yaratıldığından bu güne kadar içinde saklı bir duygudur. Bu duyguyu inkar etse de,etmese de fıtratında olduğu için bu duygunun tesirinde kalması olağandır. Bu olağanlığı bir dine bağlı olarak yaşamını sürdüren insanoğlu ise,ahret ve dünya hayatını bir düzene,bir istikrara koyar.Dinin yasakladıklarını tatbik eder. Dinin emirlerini ise kendi iç yapısındaki zaman ve mekan içerisinde uygular. Bu uygulama ile de insanlık için daha iyi ve daha doğruyu arar,bulur ve uygular,uygulamaya çalışır.

Dinimizin bize emrettiklerinden yavaş yavaş uzaklaşmamız,bizi doğruluktan ve doğrudan uzaklaştırır. Bu uzaklaşma ile toplum zarar görür. Şahız önce,kendine fayda sağladığı zannederek faydalandığını zan ederse de,kendi imajının kaybolduğunun farkına varamaz. Çevresinin kendisi hakkındaki düşüncelerini düşünemez. Kazancının faydasını görmez. Önceleri kazandığı kaynağı da kurumaya başlar. Eğer insan oğlu dinin verdiği emirleri biraz aksatmaya başlarsa,kendi kafasından dini vecibeler icat eder. Bu icat etmede ise önce kendi nefsi,sonrada Rabb'imizin insanoğluna musallat ettiği Şeytanı ile iş birliğini ya açıkça,yada bilmeyerek kendisine kolay veya hoş geldiğini görerek geliştirir. Bu geliştirdiği yeni uyduruk dini emirleri kendi çıkarları için kullanmaya başlar. Bunlar o kadar çoktur ki;burada bunları teker teker incelememiz bu derginin sayfa kapasitesini aşar,hatta onlarca ciltlik ansiklopedik kitaplar bile almaz. Bunların bazılarının ismini zikretmek istersek:

Ülkemizin ve ilimizin %99 olan Müslümanların dini emirleri olan:Namazı geciktirmek, Zekatı savsaklamak,Orucu mazeretlerle terk etmek,hacı ibadetini terk etmek gibi.

Hukuki ve geleneklerimizden:Alışveriş hukukuna uymamak,Ana baba saygısını,sılayı rahim,büyükleri ziyaret,küçükleri sevmek ve kollamak,fakirlere yardım,düşkünleri korumak Vb.

Dinin;insanlık için lüzumu önemlidir. Bu önemi bilerek,insanlara dinini öğrenmeli, dininin emrettiğini yapmalı,yasakladıklarından da uzaklaşmalıdır. "Ağaç yaşken eğilir." Atasözümüzün değerini bilerek,gençlerin sorumlu olduğu yaştan itibaren dinini öğrenmesi için gerekli bilgiler verilmelidir. Eğer istikbalimizin garantisi olan bu gençlerimizi dini duygulardan uzak yetiştirirsek,bazı dinler kendi görüş ve ibadetlerini onlara aşılar. Bu aşılamanın sonucu ise gençliğin kaybı olur. Ülkemizde bu erozyon yavaş yavaş baş göstermeye başlamıştır. Önceleri Güneydoğu Anadolu'da başlayan ve halen devam eden ülke aleyhine işlenen suçlar,şu günlerde Karadeniz Bölgemizde dinini bilmeyen,öğrenemeyen şahıslara Turizm maskesi altında 2200 yıllık bölgede yaşamış bir topluluğu ayaklandırmak ve başka bir dinin propagandası olarak karşımıza bir problem olarak sunulmaktadır. Bu hareketin içinde bulunanlar yabancı ad altında değil,bizlerin adı ile yani Türk adı ile yapmaktadırlar. Yani;bu sistem yeni olmayıp bir kuşak geriye kadar gidiyor. Bu hareketlere dikkat etmeliyiz. Güneydoğu Anadolu'daki hareketleri önceleri dikkate almadık,başımıza büyük belalar aldık. Daha sinsi bir hareket Karadeniz Bölgesinde sürdürülmektedir. Lütfen UYANIK OLALIM.

2000 yılında büyük bir sanayicimiz Karadeniz'e Hıristiyanlıkla ilgili bir tanıtım için kolları sıvamıştı. Yine o yıllarda "ekümenlik " gündeme getirilmiş,bu gün ise unutulmaya bırakılmadı mı?

Dikkat edelim. Senin dinin sana,benim dimin bana fakat ! Sizler dininizi yaşayın. Fakat benim ismimle değil. Senin kim olduğunu bilelim. Senin savunduğun tezleri incelerken,senin kim olduğuna bakalım. Müslüman ismi ve Müslüman kimliği ile benim dinimle oynayıp oynamadığını bileyim. Ona göre davranayım.

Ey TÜRK Müslümanları ! TÜRK'üm diyenler. Dikkat edelim. Bizleri parçalamaya çalışanlara dikkat edelim. Nereli olduğuna bakalım. Ne iş yaptığına değil,ne meslegînde olduğuna değil,TÜRK MÜ ? ona bakalım. Amacı TÜRKİYE'Yİ BÖLMEK Mİ, ÜLKEMİZİ PARÇALAMAK MI ? bunu araştıralım. Bu kişiler en önemli makamlarda bulunabilirler. En önemli koltukları ele geçirmiş olabilirler. Belki de onları vekil olarak meclise gönderdik. Ülkemiz için çalışacak dedik,seçtik bunları.

Dikkat edelim. 4. senaryo gündeme gelmesin. Ülkemizi gereksiz savaşlara sokarak bölünmemize yardım etmeyelim. Dikkat edelim. Dikkatli olalım. Ülkemizin birlik ve beraberliğini koruyalım.

Bizleri uyaran ATATÜRK'ün Gençlige mesajını tekrar hatırlayalım.

"Ey Türk Gençliği!

Birinci vazifen, Türk istiklalini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegane temeli budur. Bu temel senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek, ***dahili ve harici, bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklal ve Cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkan ve şeraitini düşünmeyeceksin!*** *Bu imkan ve şerait, çok namus ait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve* ***Cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanin bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her kösesi bilfiil işgal edilmiş olabilir.*** *Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere,* ***memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve delalet ve hatta hıyanet içinde bulunabi-lirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsi menfaatlerini, müstevlile-rin siyasi emelleriyle tevhid edebilirler. Millet, fakru zaruret için de harap ve bitap duşmuş olabilir.***

Ey Türk istikbalinin evladı!

İste; bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen: Türk istiklal ve Cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur! "

Türk Evladı. Bu vatanı atalarımız,bölün,parçalayın,dağıtın diye bize bırakmadılar.

Uyanık olalım. "Su uyur,düşman uyumaz" bu atatözümüzü sakın unutmayalım. Bizler bu vatanın emanetcisiyiz.

İSLAM HUKUKUNUN KAYNAKLARI

Fikret ÇIPLAK

Geçen Sayıdan Devam

Yoksa içinde tefekkür, tezekkür bulamayan kuru bir sözü okur gibi Kur'a-ı okumanın bu müjdeyi elde etmeye yetmeyeceği açıktır. Yine Kur'anın insanların mutluluğu için koyduğu ve onu beşeri insanların yaptığı hukuktan ayıran huzurun kaynağı olan bir özelliği de Kur'anın vicdani, manevi ahret anlayışı içinde hareket tarzını içermesidir. İnsanların yaptığı kanunlar kişinin, kişilerin ve toplumla olan ilişkileri düzenler ve konulardaki hukuk düzenine aykırı hareketleri tespit ve isabet ederse maddi cezalar verir. Yani; suçunu kanundan saklayan pak temiz sayılır. Haksız olduğu halde kanun nazarında haklı çıkan aklanmış sayılır. Daha açık bir ifade ile beşeri hukukun ilahi, vicdani ve manevi yönü yoktur. İnsanların ahlaki yönüyle fazla ilgilenmez. İşte huzursuzluğun, haksızlığın, adaletsizliğin ana kaynağı budur. Ama Kur'an öyle değildir. İnsanların hem dünyevi, hem de hukuki hayatını ilgilendiren kurallar ihtiva eder. İnsanların vicdan ve uhrevi yönleri iye ilgilenen kurallar ihtiva eder. Böylece sevap, günah mefhumunu Allah korkusu ortaya koyar. Kanundan gizlense de Allah'tan kaçamayacağına inanan insanlara öğütler. Nefes nefes ahrette hesaba çekileceğine inanan insanların melekleşeceği, suç ve suça sebep olan ortamın böylece ortadan kalkacağını bildirir. Demekki; Kur'anı beşeri hukuktan ayıran en önemli husus günah-sevap-ahret suali-cennet-cehennem gibi insanların vicdanmarını koruyan kuralları ihtiva etmesidir.

Bütün dünyada yaşaynan huzursuzlukları, haksız ve adaletsizliklerin temelinde yatan ana sebep Kur'anın bu manevi yönünün insanlara hakim kılınamayışı ve onların bi anlayışın dışındaki yaşantılarıdır.

Şer'i delillerin ikincisi ve fıkhın kaynaklarından birisi de Sünnettir. Sünnet: Peygamber Efendimizden zuhur eden söz vefiil ve tağrirleridir. Bu tarife göre Peygamber Efendimizden zuhur eden sözleri, fiilleri, efal harekatı ve tağrirleri başkalarının yaptığı işleri söz vefiilleri Peygamber Efendimizin onaylamasıdır.

Sünnetin İslâm Hukuku Fıkhı açısından üç ana işlev görevi vardırki; bunlar:

1-Te'yit yani Te'kid eder, kuvvetlendirir. Hadisi şerifler Kur'an ayetlerini aynı manaya gelen benzeri ifadelerde kuvvetlendirirler. Destekleyerek te'kid ederler. Aynı konuda, aynı manada hem ayet, hem de Hadis-i Şerifin varlığı kabul edilir.

2- Sünnetin Tebyin, açıklama görevini ifa eder. İleride geleceği gibi Hadisler, Sünnet, fıkhın konusunu teşkil eden kapalı Ayetlerin açıklamasını yapar ve Ayetin uygulanabilirliğini sağlar. Abdest, gusül, namaz, zekat, hac, kurban vb. gibi konular Peygamber Efendimizin uygulamalarına uygun olarak Müslümanlara ifa edilirler. Mesela: Yüce Allah C.C. Kur'anın muhtelif yerlerinde (80-90 ayette) direkt veya dolayılı olarak namazdan söz eder. Namazı dosdoğru kılınız, zekatı eksiksiz veriniz, haccı menakıbine uygun yapınız diye mutlak emirler verir. Ama namazın vakitlerinin tayini, namazın nasıl kılınacağı, rekatlarının kaç olacağı, zekatın ölçü ve miktarını, cinsini, haccın yapılışını bildirmez, açıkça anlatmaz. Bu hususla rın nasıl yapılacağını Peygamber Efendimiz bize göstermiştir. "Ben namazı nasıl kılıyorsam, siz de öyle kılın. Çünkü bunları bana Cibril A.S. öğretti" buyuruyor. Zekatta, hacda ve diğer hususlarda böyledir. Ebu Bekir R.A. Peygamber Efendimizin zekat alma, emrine dayalı olarak zekat vermeyen kabilelere harp açmıştır. Kur'anın bu emirlerini Peygamber Efendimizin açıklayıp, uygulanır hale getirmesi olayına Sünnetin Tebyini denir. Kapalı ayetleri açıkladığı için bu isim verilmiştir.

3- İnşa; Sünnetin önemli görevlerinden üçüncüsü de inşadır. Yeniden hüküm koymasıdır. Kur'andı bildirilmeyen bir hükmün Peygamber Efendimiz tarafından konulmasıdır. Örneğin: Kur'anda nikahı haram olanların sayıldığı Nisa Suresi 22-24 Ayetlerde (Maide 5. Ayeti ehli kitap kadınların nikahını helal kılır) saymadığı halde yeğenle, teyzenin. Hala ile yeğenin bir nikahta olmalarının haram olması hükmü Peygamber Efendimizin Sünneti ile sabittir. Yani bir erkek hanımı ile, hanımının yeğenini alamaz. Teyzesi ile yeğenini nikahı bir erkete birleşemez. Bu kuralı Peygamber Efendimiz koymuştur. Kur'anda olmayan bir hükmün Peygamberimiz S.A.V. tarafından konulmasına "İnşa" yani yeniden hüküm koyma denir. Demek ki; emirlerin, nehiylerin, farzların, vaciplerin kaynağı, dayanağı sadece Ayetler değil, Sünnetlerde olabilir.

Devam Edecek

KIZIM SANA SÖYLÜYORUM ! GELİNİM SEN ANLA

Osman KALINSAZ
Topkapı Sarayı
Koruma-Guvenlik

DERVİŞ İLE TİLKİ

Şeyh Sadi-i Şirazi

Dervişin biri gezerken ayaksız bir tilki gördü, hayrete düştü. "Nasıl yaşar bu hayvan, ne yer ne içer?" diyerek, Allah'ın lütfuna hayran oldu.

Derken bir arslan çıkageldi, ağzında çakal taşıyordu. Görkemli ve korkunç hayvan avının bir kısmını yedi, doyunca kalanını bırakıp gitti. Tilki artığa doğru sürünerek yaklaştı ve afiyetle yiyip karnını doyurdu.

Tilkinin yiyeceğinin ayağına geldiğini gören Derviş, kendi kendine: "Bir tilkinin rızkını ayağına gönderen Allah, benimkini neden göndermesin ?" Diyerek, çalışmasına gerek olmadığını, bir köşeye çekilip oturabileceğini düşündü.

Düşündüğü gibi de yaptı: "Rızkım Allah'ın görünmeyen hazinesinden gelir, gayret etmem gerekmiyor." diyerek beklemeye başladı.

Bekledi, bekledi... Ne gelen ne giden... Günler geçip gitti. Derviş zayıfladı, eridi, bir deri bir kemik kaldı. Güçsüz ve bitkin bir halde yeken, bulunduğu mescidin mihrabından bir ses duydu:

" Ey tembel adam !" Diyordu ses, "kendini ayaksız bir tilkiye benzeterek neden miskin miskin oturuyorsun ? Kalk! Yırtıcı arslan ol. Başkasının artığına göz dikmeyi bırak. Sana yakışan artık yemek değil, artık bırakmaktır. Gücüyle arslan gibi olan, başkasından yiyecek bekler mi? Haydi kalk! Kolları sıva. Çalış ve rızkını kazan. Hem kendine ye, hem muhtaçlara yedir."

Ey genç insan!

'Elimi tutun' diyerek başkasına el uzatma! Çalışmayan insanın kafasında beyin yoktur. Onların başları kuru bir deriden ibarettir.

Allah'ın kullarına iyilikte bulunan, iki cihanda da iyilik görür. Yaşlıya yoksula yardım elini uzat! Allah, başkasının mutluluğu için çalışanın yardımcısıdır

ÇORUMLU 2000 KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ
ABONE FORMU
Osmancık Caddesi Ölçek İş Merkezi 27/37 ÇORUM

Derginize 1 Yıl abone olmak istiyorum:

Adım ve Soyadım :.....
Adresim :.....
Şehir :.....

FATURA BİLGİLERİM:
Vergi Dairesi No :.....
Vergi Dairesi Yeri :.....

Mahmut Selim GÜRSEL adına 1260013 numaralı Posta Çeki hesabına 30.000.000 TL. Yatırılmıştır. Ekte posta çeki fotokopisi gönderilmiştir.

Abone kaydımın bir an önce yapılarak dergimi ve faturamı yukarıda bildirilen adrese teslimini rica ederim.

KAŞE:

Adım Soyadım

ÇORUMLU YEMEKLER

Selma
GÜRSEL

MÜCVER: Mücver için hususi tava gereklidir. Bu tava biraz derince ve çukurca olmalıdır. Tavaya bir miktar yağ konulur,yağ erir erimez çiğ kıyma ve bir miktar tuz ve biber tavaya konulur. Üzerine yumurtalar kırılarak kıyma kavrulana kadar karıştırılır. Piştikten sonra tabaklara konularak servis yapılır.
Malzemesi: 2-3 porsiyon için,300 gram çiğ orta yağlı kıyma,beş yumurta,tuz,biber.

OĞMAÇ (HOŞMERİM): Bir kapta yağ kızdırılır. Kızgın yağın içine elde ufaltılmış bir adet yufka ekmeği dökülür. Üzerine bir miktar tuz ve üç çiğ yumurta kırılır ve karıştırılarak yumurtalar tam pişmeden ocaktan alınır ve yufka ekmeğine dürülerek servis yapılır.
Malzemesi: 2-3 porsiyon için,4 yufka ekmeği (birisi tavaya doğranır,diğerlerine dürüm yapmak için),100 gram tereyağı,3 yumurta,bir tutam tuz.

TAS KEBABI: Kuzu etinden kemiksiz kuşbaşı ile yapılır. İstenilirse küçük bir soğan doğranırsa daha lezzetli olur. Et iyice yıkanarak temizlenir,. Fazla büyük kuşbaşı varsa küçültülür bir miktar tuz ile ovulur. Bir küçük baş soğan ince kıyılır. Tencerenin içine tereyağı eritilir. Et ve soğanı alacak kadar büyüklükte bir bakır tasa konularak kazana tasın ağzı kazanın tabanına gelecek şekilde kapatılır. Bir miktar su ilave edilerek kısık ateşte pişirilir. Pişirilirken kapatılan tasın içine konulan su tasın içine emilir bırakılır. Et bu bırakıp emme ile ve tencerenin buharı ile pişer.Pişen kebap,sıcak sıcak servis yapılır.
Malzemesi: 2-3 porsiyon için,400 gram kemiksiz fazla yağları alınmış kuzu veya koyun kuşbaşı,bir baş soğan,50 gram tereyağı.

YAHNİ: Çoğunlukla düğünlerde pişirilir,evde de belirli günlerde pişirilir. Yemeklik kemikli et yıkandıktan sonra tencereye konulur. Et kendi yağı ile ateşte bir miktar kızartılır. Üzerine bir miktar tuz ve salça konulduktan sonra eti örtecek kadar su konularak et pişinceye kadar pişirilir .pişirilen et tabaklara konulunca üzerine kara biber serpilerek servis yapılır.
Malzemesi: 2-3 porsiyon için,600 gram kemikli parça et. Bir miktar tuz,salça,kara biber.

PİLAVLAR

BULGUR PİLAVI : İki ölçü et veya tavuk suyu tencerede kaynatılır. İki ölçü bulgur kaynatılan suya katılır. Bir miktar tuz konularak normal ateşte pişirilir. Ateşten indirilen tencerenin kapağının arasına beyaz kağıt konularak biraz dinlendirince üzerine istenilen miktarda kızgın tereyağı eritilerek dökülerek servis yapılır.

MERCİMEKLİ BULGUR PİLAVI: Önceden haşlanmış yeşil mercimek,İki ölçü normal su tencerede kaynatılır. Bir ölçü bulgur,yarım ölçü yeşil mercimek bir miktar tuz ile konularak normal ateşte pişirilir. Ateşten indirilen tencerenin kapağının arasına beyaz kağıt konularak biraz dinlendirince üzerine istenilen miktarda kızgın tereyağı eritilerek dökülerek servis yapılır.

PİRİNÇ PİLAVI: Bir ölçü pirinç önceden içerisine bir yemek kaşığı tuz bulunan sıcak su ile ıslatılır. Pirincin kalitesine ve su kaldırma kapasitesine göre iki veya bir buçuk ölçü et veya tavuk suyu kaynatılır. Islatılmış pirin kaynayan suyun içine atılarak pilav kısık ateşte pişirilir.Ateşten indirilen tencerenin kapağının arasına beyaz kağıt konularak biraz dinlendirince üzerine istenilen miktarda kızgın tereyağı eritilerek dökülerek servis yapılır.
Devam Edecek

Hazırlayan Erdal ODABAŞ

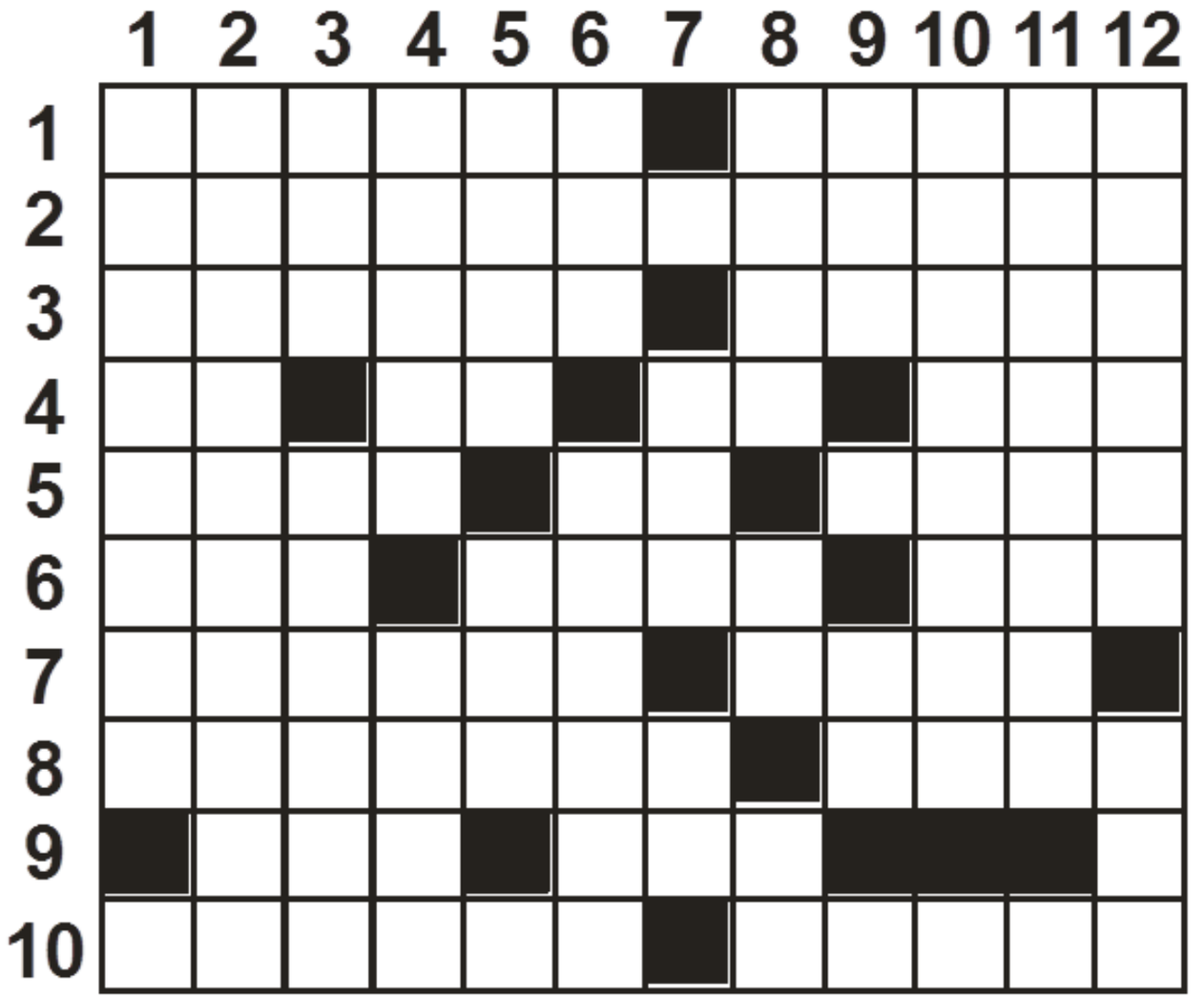

SOLDAN SAĞA 1-Kitap bastıran,yayımcı-Kalın ve uzun tahta 2-Orta Amerika'da Panama kıstağında Atlas ve Pasifik Okyanuslarını birbirine bağlayan kanal 3- Hainlik,aldatma-Maceristan halkından olan 4- Bilinmeyen eski tarih -Kimi yörelerimizde erkek kişiye verilen isim- Galyu cisminin sembolü-Yemekten doymadan çekilmek 5- Olacağını belirtir kelime -Kullandığımız alfabede yedinci harfin okunuşu -Aptal 6- Afrikada bir nehir-Cuma günleri Cuma namazından önce müezzinlerin okuduğu selavat-Bir göz rengi 7- Yönetim bakımından bağımsız olan genellikle valilerce yönetilen il-Kuraklığa dayanan tohumları gerektiğinde buğday yerine besin olarak kullanılan bitki 8- Memleketler-Soğuğa karşı omuza alınan veya boyuna dolanan örtü 9-Çabuk kırılır,saydam bir madde-Kur'an-ı Kerim'de bir sure 10-ABD bir eyaletin türkçe yazılışı-Kalabalık olmalan

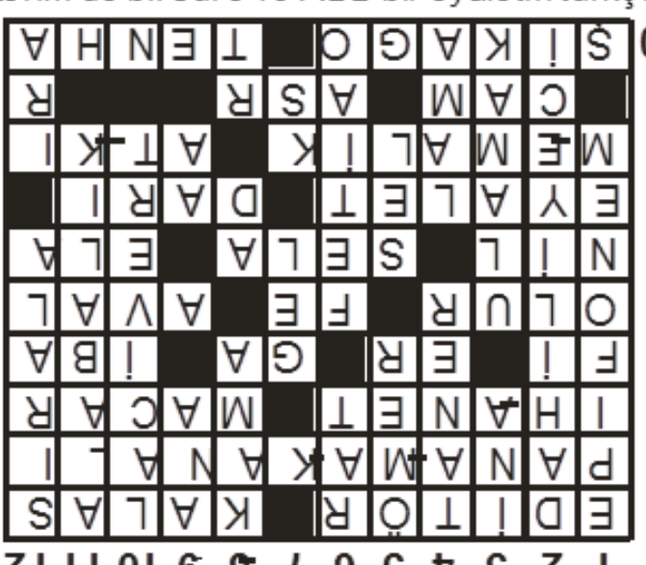

YUKARIDAN AŞAĞIYA 1-Anlatılanların hikmetli bir sözle son bulmasına denir 2Dahili hastalıklara bakan doktor 3- Yemiş toplama zamanı gelmek-uc uca eklemek 4- Bir erkek adı-Buda rahibi5-İkinci İslam Halifesi-Taşkın yağmur suyu 6-Bolluk içinde yiyip içmek-Bir erkek adı 7-Gelmekten emir-Düz yer 8- İki tarafı keskin ucu sivri bıçak -İsim-Sitenin sessizleri -Temel,esas-İsviçre'de bir akar su 10-Koyu mavi renk -11-Tatlı su balığı 12-Sıralamaktan emir-İrlanda Kurtuluş Örgütünün kısa yazılışı

ÇORUMLU MANİLER Eşref ERTEKİN

Camiler,medreseler.
Yarin geldi deseler.
Bir kuş kadar canım var.
Veririm isteseler.

Cefa cefa üstüne.
Bu cefanın aslı ne ?
Asılır da ölürüm,
Şalvar bağın üstüne.

Ceviz dibi yurdumuz.
Yine halay kurdunuz.
Al delmeli yarimi,
Bana çok mu gördünüz ?

Ceviz içi dört kıynak.
Gönlüm senden ayrılmak.
Ayrıldığım kayırmam,
Gönlüm yare pek kaynak.

Ceviz koydum bellere.
Ben demedim ellere.
Kese kurban olayım,
Seni diken ellere.

Cici babucum cız eder.
Kız oğlana göz eder.
Oğlan bir şey bilmiyor,
Ne ederse kız eder.

Cici babucum cici.
Gümüş bastonum ucu.
Benim bir yarim vardır,
Kırılmış bademiçi.

Cuhalığın gerimi.
Ele vermem yarimi.
Yarime yar diyenler,
Meydana kor serini.

Culhalıkta mekik var.
Hatırımda yıkık var.
Yar benim olur amma,
Arada münafık var.

Çağırdım Satı deyi,
Sındığı getir deyi,
Oturmuş da ağlıyor,
Tevküllüm kötü deyi.

Çağırdım yana yana.
Yar uykudan uyana .
Çağırma niceylesin.
Kendinden olmayana.

Çağırın erenlere,
Bu aşkı verenlere,
Aşıklık müşkül haldir,
Vermesin yarenlere.

Çalarım kaval ötmez,
Koyun arkaçta yatmaz,
Yarim koyun gibidir,
Darıldı bana bakmaz.

Çalmaz oldu sazım,
Yare arzuhal yazın,
Keklik gibi kafeste,
Kah melulüm,kah şâdım.

Çam dibinde çam biter,
İki gelin mum tutar,
Güzel ile yatarken,
Çirkini sancı tutar.

Çamdan sakız akıyor,
Kız nişanlın bakıyor,
Koynundaki memeler,
Turunç oldu akıyor.

Çan aşağı kurt izi.
Baban görmesin bizi.
Eğer baban görürse,
Öldürür ikimizi.

Çarşıda gezen oğlan.
Kesesi güzel oğlan.
Beni sana vermezler.
Bol altın kazan oğlan.

Çay aşağı düz girer.
Bir kınalı kız gider.
Kız yolunu şaşırmış,
Yanlış yere iz gider.

Çay geçtim ada kaldı.
İşim feryada kaldı.
Esmedi badi saba,
Gemim deryada kaldı.

Çay içinde çağlarım.
Yar yitirdim ağlarım.
Yar el ile konuşmuş,
Ben ciğerimi dağlarım.

Çay içinde çağlarım.
Yar yitirdim ağlarım.
Yari ısıtma tutmuş,
Ben ısıtma bağlarım.

Çay içinde çarptığım.
Dülbendini kaptığım.
Pek mi gönlün büyüdü,
Sarılıp ta yattığım.

Çaya inesim geldi.
Ata binesim geldi.
Kömür gözlü yavruya,
Yine göresim geldi.

Çaya vardım çay susuz.
Çarşaf yudum kenarsız.
İllerin yari geldi,
Hani bizim hayırsız.

Çayda ıbrık delinmez.
İvme menzil alınmaz.
İki şahit bir olsa,
Ona derman bulunmaz.

Çayın öte yüzünde.
Ceylan otlar düzünde.
Ben yarimi tanırım,
Çifte ben var yüzünde.

EKONOMİK
KRİZ
?
?
?
ENGİN
KUAŞAR

MİZAH BİRAZDA TEBESSÜM

İhsan Said ALACA

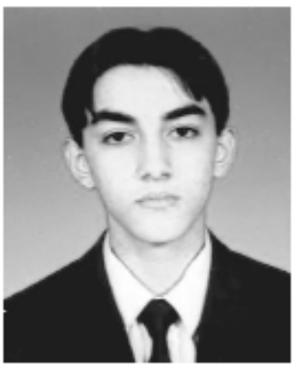

* Adamın biri paraya para demezdi çünkü 'R' leri söyleyemezdi.
* Annemler 7 kardeş ne tevafuk babamlar da.

Öğretmenlerin Adresleri

* Müzik Öğretmeni: Nakarat Mah.Fülüt Sok.Bemol Apt:No: 0 Piano/Org
* Ticaret Bil. Öğretmeni: İşletme Mah.Envanter Sok.Muhasebe Apt.No: 0 Defteri Kebir/Yevmiye

Lütfen (öğrenciler)

-Sınıfta konuşulanlar sınıfta kalsın, veliler duymasın.
-Öğretmenlerimiz tahta kaleminin kapağını açık bırakmasınlar, hem çok pahalı hemde kalem alma sırası bana geliyor.

SAKIN YEME

Diyarbakır tren garindan İstanbul'a gelmek için yola çıkmıştı Haso ile Reso trende birlikte yolculuk yaptıkları bir yolcuyu muz yerken gördüklerinde,muzun ne menem bir şey olduğunu merak ettiler. Trenin durdugu ilk istasyonda birer muz satin aldılar. Tedbir olsun diye Reso :

-Haso, sen yemeyesen ben yiyacagim bana bir sey olursa sen yardimci olacaksin, der.Reso muzu isirir isirmaz tren tünele girer.Reso bagirir:

Fıkralarınızı bekliyorum

saidalaca@hotmail.com

Mahmut Selim GÜRSEL
-TUNCAY TAKMAZ

Sizlere Internet te tanıştığım bir sevdalı sanatçıyı tanıtmak istiyorum. Onunla ilk defa bir sergisinin açılış daveti ile tanıştık. Mazeretimi bildirdim,başarılar dilemiştim. Sonradan birkaç kere e-maille yazıştık. Son olarak yeni sergisinin açılışı için aşağıdaki davetiyeyi gönderdi. Internet te ilgilene okuyucularımızın sitesini ziyaretini sağlık verir,çalışmalarında başarılar dilerim.

Sanatçımız,Tuncay Takmaz, kendi özel dünyası ile sanat ortamına yönelik tepkilerinin ürünlerinden oluşan resimleri "TUNCAY TAKMAZ'IN HALLERİ, 31+1 KISIM TEKMİLİ BİRDEN" başlıklı bir sergi ile 2 -16 Ocak 2002 tarihleri arasında Taksim Sanat Galerisinde paylaşıma sunuyor. Takmaz bu yeni sergisinde plastik sanatlar alanından bazı polemikler, bazı isimler ve karşı olduğu değer yargılarına yönelik Türkiye'de ilk kez gerçekleştirilecek olan bir dizi denemeye girişiyor.

1975 İstanbul doğumlu Tuncay Takmaz, Özel Akşam Ticaret Lisesi'nden mezun olduktan sonra 1996 yılında yazdığı şiirleri üzerine görüşme isteğiyle kendisi de şiir yazan ressam Ekrem Kahraman ile tanıştı. Gizli, gizli yürüttüğü resim çalışmalarının arkasından birlikte yaptıkları çalışmalarla sanata bakışı değişti ve resim yapmaya ağırlık verdi. Takmaz alışılmış anlamda bir resim eğitimi almadı. Almayı da doğru bulmuyor. Resim ile ilgili bilgilendikçe resim yapma heyecanını kaybettiğini söylüyor.

Bugüne kadar 8 kişisel sergi açan, çok sayıda karma ve grup sergilerine katılan

Tuncay Takmaz, 1997 yılında bir grup arkadaşı ile birlikte Çekirdek Sanat Topluluğunu kurdu. 1999 yılında Çekirdek Sanat Dergisi'nin çıkarılmasına öncülük etti ve derginin editörlüğünü başından beri yürüttü. Geleneksel hale getirdiği Çekirdek Sanat Çağdaş Sanat Sergilerinin genel koordinatörlüğünü de yürüten sanatçı birçok serginin tasarımını da gerçekleştirdi.

16 Ocak Çarşamba günü sona erecek olan sergide sanatçının tuval üzerine akrilik çalışmalarının yanı sıra çeşitli tekniklerde kağıt üzerine yapılmış 31+1 resmi yer alıyor.. İstanbul dışındaki sanatseverler sergide yer alan çalışmaları ve sanatçı hakkındaki tüm bilgileri www.tuncaytakmaz.com adresinden izleyip, yapıtlarla ilgili görüşleri online sergi defterine yazılabilmektedir.

ZAVALLI AYAKLAR

Doç. Dr. Yıldız Kardaş

Gözden ırak olan gönülden de ırak olurmuş. Ayaklarımız da gözden uzaklarda olduğu için mi nedir vücudumuzun en çok ihmal edilen kısımlarındandır. Halbuki bütün ağırlığımızla bizi taşıyan, istediğimiz yere götüren ayaklar kocaman vücudumuza göre küçük kalmasına rağmen ha bire yük altındadır. Hatta sırf egomuzdaki beğenilme arzusu ile moda diye daracık, bazense yüksek saçma sapan ayakkabılar içinde kalmak zorunda kalır. Gün gelir yükü dayanamaz hale gelince ağrımaya başlarlar. İşte o zaman ayakkabı ve çorapların altından çıkarıp şöyle bir bakarız. Neden ağrıyorlar ki !

Zavallı ayaklarımız, tüm kemiklerinin birbiri ile bağlantılı olduğu karmaşık bir yapıdadır. Ayak ağrılarının çoğu yumuşak doku kaynaklıdır yani ayak ağrılarının pek çoğundan ayağın zorlanması, hatta hor kullanılması sorumludur. Ancak ayak ağrısı yapan daha pek çok neden vardır. Mesela Gut hastalığı gibi metabolizma hastalığı gibi bir durumlarda ayak başparmağı son derece ağrılı olabilir. En sık rastlanan ağrı nedenleri ise şunlardır:

AYAK ZORLANMALARI (Strain)

Ayak ve ayak bileği ağrılarının en açık nedenlerinden biri travmadır (darbe). Çarpınca her organ gibi ağrırlar.

Az ama devamlı stresle zorlanmaları yani kronik (süreğen) zorlanmaları anlamak daha zordur. Akut (ani) ayak zorlanmaları uzun süreli hareketsizlik sonrasında birden fazla egzersiz yapma ile ağrı ortaya çıkar. Uzun süredir sakin bir yaşam sürerken bir hafta sonu koşu yapan hafta sonu atletlerinde ayakta zorlanma olur.

Kronik zorlanmalarda ise sürekli tekrarlayan stresler veya ayakta yapı bozukluğu varsa normal streslerle bile uzun sürede zorlanma başlar. Başlangıçta ayak normal olsa bile zamanla yapısal bozukluklara neden olur.

Yapısal bozukluklar arttıkça da zorlanmalar artar. Ayak eklem ve bağlarını istirahata almak için elastik bandajlama, ayakkabılara yapılan eklemeler ve değişiklikler, özel destekler kullanılabilir.

DÜZ TABANLIK (Pes planus)

Ayak bireyden bireye farklılıklar gösterir. Bazı kişilerde ayakta bulunan uzunlamasına kemer basık olabilir ama ayak yine de fonksiyoneldir. Eğer ayak sert zeminlerde hatalı zorlanırsa, aşırı vücut ağırlığı veya uzun süre ayakta kalmak gibi nedenler varsa bu kemer daha çökebilir ve düztabanlık ortaya çıkar. Taban çökmesini basit bir ıslaklık testi ile açığa çıkarabilirsiniz.

Düz Tabanlık için Islaklık Testi: Ayak suya daldırılır. Kuru bir zemin üzerinde tam vücut ağırlığı ile basılır, ayağın izi alınır. Bu ayak izi tabandaki yük dağılımını açıkça gösterir. Ayak normal se iç taraftaki uzunlamasına kemer iz bırakmaz. Aşırı düşüklük varsa ayak tabanı tümüyle gözükür. Küçük çocuklarda ise düztabanlık normaldir.

PENÇE AYAK (Pes cavus)

Düz tabanlığın tam tersidir. Ayak uzunlamasına kemeri yükselmiştir. Çoğu zaman doğuştandır. Ayak kasları, baldır kasları serttir. Ağırlık taşıyan yüzey küçülmüştür.

NASIRLAR

Deri basınç karşısında tepki olarak kalınlaşır ve sertleşir. Nasır denilen bu oluşumlar dar ayakkabıların yaptığı basınç ile oluşur. Basınç olmadan nasır oluşmaz. Nasırlar çeşitli yerlerde oluşabilirse de en çok beşinci parmakların üst yüzeylerinde, topukta bükülmüş parmakların en üst yüzeylerinde, ayak tabanını da ikinci parmak başlangıç yerinde, başparmak dış yanındaki aşırı çıkıntı (hallux valgus) üzerinde görülür. Ayakta sürekli basınç yapan her yerde olabilen sert nasırlardan başka parmaklar arasında da yumuşak nasır olabilir.

Bir parmaktaki sert çıkıntılar diğer parmağın yumuşak dokuları üzerinde basınç yapması ile parmak aralarında oluşurlar. Parmaklar arasındaki neme bağlı olarak bu nasırlar yumuşak olsalar da ağrılı olabilirler.

TIRNAK BATMASI

Ayak parmaklarında tırnak batması oldukça sık görülür. Genellikle ayağa iyi uymayan, tırnağı bastıran ayakkabılara bağlı gelişir. Hem dar hem de bol ayakkabılar tırnak batmasına neden olurlar. En çok başparmak tırnağının iç veya dış kenarının deriye doğru batması vardır. Tırnağın ön köşeleri yumuşak parmak dokularına batınca burada enfeksiyon gelişir. Parmakta şişlik, kızarıklık vardır. Tırnak batması gerçekten çok ağrılı olabilir.

YÜRÜYÜŞ KIRIKLARI (march fracture)

Her bakımdan sağlıklı ve kemikleri normal olan kişilerde bir darbe olmadan da uzun süreli yürüyüş sonrası ayak kemiklerinde kırıklar olabilir. Bu tip kırıklar ayağın uzun süre ve tekrarlayan zorlanmaya maruz kalması ile kendiliğinden oluşur. Askerlerde ayak kemiği kırıkları uzun yürüyüşler sonrası görüldüğü için "yürüyüş kırıkları" denmiştir. En çok ikinci ve üçüncü ayak tarak kemiğinde görülür. Bu tip kırıkta kırılan parça yerindedir ve ince bir kısım kırılmıştır. İlk çekilen röntgen filminde bir belirti görülmeyebilir. Daha sonra kırık etrafında tamir dokusu (kal) oluşumu başlayınca filmde fark edilebilir.

TOPUK DİKENİ (Epin calcanei)

Topuk dikeni topuk kemiği olan kalkaneusta gerçekten diken gibi bir kemiksi yapının oluşmasıdır. Uzun süreli zorlanmalar ve bazı romatizmal hastalıklarda oluşur.
Özellikle sabahları ilk ayağa kalkışta topuklarda ağrı vardır. İlk adımlar çok ağrılı olur ama bir süre sonra kişi rahatlayabilir. Ayakkabı tabanının topuk kısmına ortası delik yastıkcıklar konarak dikenin basıncı azaltılır.

HALLUX VALGUS (Çarpık parmak)

Ayak başparmağının kök kısmı dışarıya parmak ucu ise diğer parmaklar üzerine doğru eğilir. Çarpık parmak yapısal bir bozukluktur. Genetik özellik gösterir. Ancak burnu dar veya yüksek topuklu ayakkabılar bu olayı tetikleyebilir. Bu yüzden kadınlarda daha sık görülmektedir fakat dümdüz ayakkabı giyen erkeklerde de gelişebilir. Çoğu insan "Doğuştan var" deyip pek de aldırmaz, kozmetik bir sorun olarak görür. Ama bazen çarpık parmaklar çok ağrı yapabilirler.

"Akılsız başın cezasını" hep ayaklar mı çekecek? Ayaklarımıza hak ettikleri özeni göstermiyoruz. Özellikle kadınlar tüm işleri ile koşuştururken mutlaka "ayaklarına kara sular iner". Zavallı ayakların biraz anlayışa ve en önemlisi iyi ayakkabılara ihtiyacı vardır. Bir başka yazıda "İyi ayakkabı"yı bulacaksınız.

DOKTORUNUZ YANITLIYOR

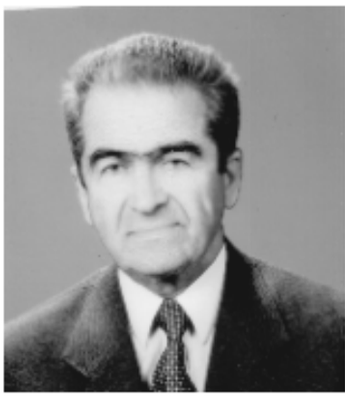

Dr. Rıfat PATIR

ÇOCUKLARDA KUSMA VE İSHAL

Aniden başlayan kusma ve ishal doktorunuza sildirilmelidir. Ama günde iki üç ishal olmasına rağmen çocuğun neşesi iştahı iyiyse endişeye lüzum yoktur. Yiyeceklerine dikkat etmek lazımdır.

Kusmalar ateşle beraber ve devamlı ise bağırsak enfeksiyonu veya kulak iltihabı düşünülebilir. Bu hallerde de doktorunuzu görmeniz lazımdır. Ateşsiz,ara sıra olan kusmalar önemsizdir. Hazımsızlıktan veya fazla yemek yemekten olabilir.

ÇOCUĞUN KAKASI

Yeni doğan bebeğin kakası siyah renkte ve balgam gibidir. Meme emmeye başlayınca sarı renk alır. Ara sıra yeşil olabilir,normal sayılır. Ateş ve kusma olursa doktorunuzla temasa geçmeniz icap edecektir. Günde 2-3 defa yumuşak sulu kaka da normal sayılır.

ÇOCUKLARIN KAZADAN KURUNMALARI İÇİN ALINAN TETBİRLER

Yürüyen ve beş yaşından küçük çocukların evde ne yapacakları kestirilemez. Onun için şu hususlarda çok dikkatli olunmalıdır.

GENEL OLARAK

*Çocuğu uzun zaman yalnız bırakmayınız.
*Bütün priz ve kordonları kontrol edilerek açık bırakılmaması sağlansın.
*Soba ve radyatörlerin sıcaklığı çocuğa öğretilsin.
*Silah varsa saklansın ve mermileri çıkartılsın.
*İlaç verilirken tarifeleri birkaç defa okunsun.
*Pencere önlerine sandalye,tabure vb. Bırakılmasın.
*Yerler kaygan olmasın,halı veya kilimle örtülsün.

MUTFAKTA

*Ocağın önü parmaklık vb. şeyle çevrilmeli.
*Tava sapları arkaya dönük olmalı,çocuk sapını tutup çekmesin.
*Elektrikli aletleri aletlerin kordonu aşağı sarkmasın,çocuk tutup çekebilir.
*Sıcak şeyleri demlik,bardak vb. erişilecek yerlere konmasın.
*Keskin ve sivri uçlu bıçak vs. Saklansın.
*Çekmece,dolap kapıları açılamayacak şekilde kapatılmalıdır.
*Yemek sandalyesi devrilmeyecek cinsten olmalı.
*Kibrit,çakmak gibi yakıcı aletler saklı olmalı.
*Yerler kaygan olmamalı.

YATAK ODASINDA

*Karyola kenarları köşeli ve sivri olmamalı.
*Gece yanar vaziyette sobalar bırakılmamalı.
*Elektrik ampulleri erişilmeyecek yerde ve sabit olmalı.

BANYODA

*Elektrikli ısıtıcılar konmamalı.
*Yerlerde kaymayan tabanlıklar olmalı.
*Küvet içinde de kaymayı önleyen plastik tabanlıklar olmalı.
*İlaç dolabı erişilmeyecek yükseklikte olmalı.
*Bütün temizlik malzemeleri,aerosoller ve fırça vb. gizlenmeli.
*Üç yaşından küçük çocuklar banyoda yalnız bırakılmamalı.

OTURMA ODASINDA

*Bütün kırılacak eşyalar ortadan kaldırılmalı.
*Sehpalar sivri uçlu olmamalı.
*Süs bitkileri dikenli ve yaprakları zehirli cinsten olmamalı.
*Alkol,sigara,kibrit ortadan kaldırılmalı.

BAHÇEDE

*Havuz varsa etrafı parmaklıkla çevrilmeli.
*Bahçede tümsekler olmalı.
*Çocuk bahçede uzun süre yalnız bırakılmamalı.
*Köpek vb. hayvanlardan korunmalı.

EKLEM ROMATİZMASI TEDAVİSİ

Dr. K. Tanju ÖZ SÖNMEZ
Fizik Tedavi Uzmanı

Eklem romatizması dediğimiz zaman,geniş bir hastalıklar grubu anlaşılır. Temel olarak bunları üçe ayırabiliriz:

1-ATEŞLİ EKLEM ROMATİZMASI: Özellikle genç yaşlarda gürülen,boğazda ve üst solunum yollarında yerleşen Beta Stereptokok Mikrobuna bağlı olarak gelişen,kalbi tutabilen bir romatizma. Genellikle penisilin iğnesi ve aspirin ile kontrol altına alınabilmektedir. Bu hastalığı başka bir yazıda inceleyeceğiz.

2-DEAKTİF ARTRİTİS: Mikroplara bağlı olarak,enfeksiyon hastalığına (bulaşıcı) yandaş gelişen veya sonradan vücudun bağışıklık sistemlerinin bozulmasıyla eklemlerde romatizmal şişlikler ve ağrılar görülmesi halidir.

3- ROMATTOİD ARTRİTİS: veya ilerleyici romatizmal eklem iltehabı da diyebiliriz. Bu yazımızda ki konumuz ROMATTOİD ARTRİTİS kadınlarda 3 kat daha fazla görülen,genellikle orta yaşlarda rastlanmasına rağmen,hemen her yaşta ortaya çıkabilen,yaklaşık %1-2 sıklığında giderek danada yaygınlık kazanan,otoimmün bir hastalıktır.

İltihaplı dense de gerçek mikrobik bir hastalık söz konusu değildir. Bazı virüsler ve bakteriler,hastalığın gelişmesinde rol oynadığı düşünülse de,yalnızca var olan bağışıklık sistemi bozukluğunu tetiklediği düşünülmektedir. Kalıtsal hastalık yatkınlığı üzerine,çevresel ve hormonsal etkenler hastalığı ortaya çıkarmaktadır.

İç organları fazla etkilemese de,ateşli eklem romatizmasında olduğu gibi hızla kalp de tahribat yapmasa da,hastanın ortalama yaşam süresi kısalmakta ve erken ölümler meydana gelmektedir.

Eklemlerde bir saatten fazla süren sabah tutukluğu,ağrı ve şişlik en önemli belirtileridir. Çoğunlukla el bileği,tarak ve parmak eklemleri ile omuz,diz,ayak bileği ve dirsek eklemlerini simetrik olarak tutar. Ağız ve gözde kuruluklar görülebilir. Akciğer ve böbrekte,zaman zaman sık olmayan hastalıklar yapmaktadır. Vaskülit adı verilen damar tutulumları az görülmesine karşın önemlidir.

Tedavisi: Mikrobik eklem iltihapları olmadığı için,antibiyotik tedavisi uygulanmamaktadır. Yinede bazı doktorlar,antibiyotik tedavisini romatizmal alevlenmelerden korunmak için uygulamaktadır. Zaten hastalık bir kere başladıktan sonra geçmemektedir. Bu tedavisi yoktur anlamına gelmemektedir. Tedaviden beklediklerimiz farklıdır. Hastalığı durdurmak en iyimser hedefimizdir. Zamanla gelişen hastalık alevlenmelerini azaltmak ve geçiştirmek de tedavinin bir parçasıdır. Hasta "Madem hastalığım geriye dönmeyecek,o halde niye birçok ilaç kullanıp zehirleneyim" dememelidir. Çünkü;hastalık devamlı ilerlemektedir ve kalıcı eklem harabiyetleri yapmakta,ellerde ve ayaklarda çarpıklıklar oluşmaktadır. Giderek kireçlenmelere ve işlev bozukluklarına yol açmaktadır. Hatta hasta yürüyemez hale gelmektedir. Hareketle artan ağrıları ve ızdırabı da cabası.

Tedavide ilk basamak hasta eğitimidir. Hastaların devamlı doktor kontrolüne girmesi gerektiği ve belli aralıklarla tahlillerinin yapılmasının gerektiği anlatılmalıdır. Hastalar kendi haline bırakılmamalıdır. Türkiye'de romatoloji klinikleri yaygın olmadığından, hastaları fizik tedavi uzman hekimleri izlemektedir. Romatologlar yalnızca ilaç tedavisi başlatmakta,fizik tedavisi ve hareket tedavisi konusunda eksik kalmaktadır. Fizik tedavi hekimi ilaç tedavisini de mükemmel uyguladığından,fizik tedavi hekimine gidilmesi ilk elden daha yararlıdır. Gerekli gördüğü yerde,zaten fizik tedavi hekimi,hastayı ileri tetkik için romatoloji kliniklerine yönlendirecektir. Eklem ameliyatı gereken hallerde ortopedi uzmanına sevki yapılacaktır.

Bu hastalıkta ilaç tedavisi birincil önemdedir,ama fizik tedavisi ve rehabilitasyon da eklem gücünün korunmasında,fonksiyon kayıplarının düzeltilmesinde,ağrıları gidermede daha az ilaç kullanılması açısından aynı derecede önemlidir. İlaç tedavisi baskısı ile rahatlayan hastalarda,barış döneminde yeni hastalık saldırılarına karşı hazırlık yapılmalıdır. Kireçlenen eklemler yumuşatılmalı,kaslar güçlendirilmeli, eklem açıklıkları genişletilmeli,hastalığın eklemlerde koparıdığı fırtınalara karşı savunma yapılmalıdır. Kaplıca tedavisi,kanda iltihabın azaldığını gösteren sedim düşüklüğünde ve eklemlerde ağrılı şişlikler olmadığı zaman düşünülmelidir.

Ağrılı şiş eklemlere azma dönemlerinde buz uygulaması yapılır. Her eklem için on dakika kadardır. Günde 3-4 sefer,şişlik inene kadar uygulanmalıdır. Hastalığın uyuyan dönemlerinde de tam tersine sıcak tedavisi iyi gelir. Hekimle yakın ilişkide olan hastalar,bu yöntemleri iyi seçerler. Ağrılı ve akut dönemlerinde hareket tedavisi iyi gelmez. Ağrısız ve sakin dönemlerde ise hareket uygulaması tavsiye edilir. Bu çelişkili gibi görünen tedaviler,hastalık dönemlerine göre uygulanır. Kan tahlilleri ve doktor muayenesi ile belirlenir.

MISTIK ONBAŞI VE BİR BAĞ KENDİR

Mehmet ARSLAN

1930'lu yılların sıralarına doğru,halkın açlıktan ve yokluktan sızlandığı,keçi ve koyun derilerinin ateşte kızartılarak yendiği,kuş yemi olarak kullanılan darının ekmek yapılarak yemek sofralarında baş köşeyi işgal ettiği devirde meydana gelen bir olayı sizlere aktarmaya çalışacağım. Olayın meydana geldiği yer Çorum'un Çatak Köyüdür. Bunun birde kısa hikayesi vardır. Yokluğun kol gezdiği evlerden birisinde,darı unundan ekmek yapılmaktadır. Yapılan bu ekmeğe köy lisanında "Pıtılı" denmektedir. Hane halkından biri darı pıtılısını aldığı gibi sokağa fırlar. Biraz siyah ve boğazdan geçmesi zor olduğu ve yanında meşrubat bulunmadığı için pıtılıyı bitiremez. Bir bahçe kenarından geçerken kalan parçayı bahçeye fırlatır. O gün başka yiyecek olmadığı için yarı aç,yarı dok yatar. Ertesi gün yatağından kalkar. Yemek arar bulamaz. Artık pıtılıda bitmiştir. Zil çalan karnını azda olsa sükunete erdirmek ister. Fakat buna muvaffak olamaz. Aklına bir gün önce bahçeye fırlattığı pıtılı gelir. Bulamama korkusuyla bahçeye ulaşır. Varır yanına,bakar duruyor.

"Çığlar düşmüş yüzüne
Yağlı gibi göründün gözüme
Tövbeler olsun dünkü sözüme"

der ve önce beğenmediği pıtılıyı alıp yemeye başlar.

İşte kıtlığın ve yokluğun uğradığı o devirde Çatak köyünde biri vardı. Sakin yaşar,kimsenin dedikodusuyla ilgilenmezdi. Askerde onbaşı olduğu için,köy halkı tarafında"Mıstık Onbaşı" lakabıyla anılırdı. Nasıl ki zenginlik,zenginlerin baş köşesine bağdaş kurup oturmuş ve kalkmak nedir bilmiyorsa,fakirlik te Mıstık Onbaşının evinin baş köşesine bağdaş kurmuş bir türlü kalkmak bilmiyordu. Güçlü ve kuvvetli iken köyde ırgatlık için aranan bir kişi iken,ihtiyarlayıp güç ve kuvvetten düşünce hiçbir kimse tarafından aranmadığını,kapısının çalınıp yoklanmadığından yakınırdı Mıstık Onbaşı.

Kışın ve soğuğun kol gezdiği aylardan Ocak ayındayız. Mıstık Onbaşı'nın evinde soba denen nesnenin sözü bile edilemez. Çünkü bilinmiyor o zamanlar soba. Sadece evin bir duvarından öbür duvarına kadar uzanan şömineler vardı. Şöminenin içine bir kütük atılır,o bitinceye kadar hane halkı şöminenin etrafına sıralanır ve eller ateşe uzatılarak ısıtılırdı.

Mısıtk Onbaşı'nın eniştesinin durumu iyicedir. Köyün yanında bulunan bir gölde ıslatılmaya bırakılmış 72 bağ kendir bulunmaktadır. Kendir gölde bir müddet kalmalıdır. Gölde kalması uzarsa kendir çürür. Zamanı dolmadan çıkartılırsa,soyulması güç olur,hatta soyulmaz bil... Mıstık Onbaşı'nın eniştesi kendiri Ocak ayında çıkartılması kanaatindedir. Her tarafın karve buzla kaplı olduğu bu mevsimde kendir çıkarmayı hiçbir kimse göze alamaz.

Bir gün Hamza enişte,güçlü kuvvetli fakat fakir olan kayınbiraderi Mıstık Onbaşı'nın kapısını çalar. Durumu kayınbiraderine anlatan Hamza enişte Mıstık Onbaşıyı bir bağ kendir karşılığında 72 bağ kendiri çıkartmaya ikna eder. Mıstık Onbaşı en azından kendisi kadar güç ve kuvvete sahip olan hanımı Emine'yi yanına alır ve kendir gölünün yolunu tutar. Ağızdan çıkan tükürüğün bile donduğu bu mevsimde iki eş,gölün kenarına varır. Gölün üzeri bir karış kalınlığında buzla kaplıdır. Buzlar balta ile kırılır ve ayazın ortalığı kavurduğu bir zaman içinde göle girilir. Mıstık Onbaşı gölün içinden çıkarttığı bağları eşi Emine'ye uzatır. Oda her bağı kıçı üzerine koyarak kendirleri küme yapmaya çalışır. Akşama doğru kendirleri çıkarma işlemi biter. Yoğun faaliyetten dolayı vücutları terleyen iki eş ev gelirler. Evde sömine yanmaktadır. Böylece terli olar vücutları varlığı bilinmeyen elbiseleri değişinceye kadar sırtlarında soğur. Mısık Onbaşı o gün bir bağ kendir kazanır ama,bunun yanında müzmin bir bronşite yakalanır. Hiçbir ilacın tesir fayda vermediği bir bronşite... Bundan sonra 74 yaşında vefat edinceye kadar,ben Onun oğlu olarak yatağa uzanıp yattığını görmedim. Yatağa uzandığı zaman öksürük başlar. Artık bekle öksürük bitecek de Mıstık Onbaşı rahata kavuşacak diye. Onun yatağı yerinden hiç kalkmadı,ta ki vefat edinceye kadar. Arkasında üç yastık,mübarek sanki yatmıyor,sırtını yastıklara yaslayarak oturuyor. Bu hal yıllar boyu devam etti. Fakat eşi Emine Hanım da böyle bir durum olmamasına rağmen o,eşi Mıstık Onbaşı'yı beş yıl önce yalnız bırakarak hayata veda etti. Mıstık Onbaşı'nın bir bağ kendir hikayesi burada bitti.

SU HISIZLARI

Beki Baki AKSU

Geçen Sayıdan Devam

Paytak,gözlerini kor olmuş ateşin içinde dikmişti. Derin derin düşüncelere dalmıştı. <<Şimdi eti dağıtsam evlerinde kavuracaklar,kavrulan etleri babaları görünce ne diyecekler ? Burada kavursam,soranlara ne cevap vereceğim.>> diye içinden birçok planlar kurdu.

Aniden kafasından bir şey geçirdi. Söylemek istedi,vaz geçti.sonra gözlerini muavinlerinin gözlerini muavinlerinin gözlerinde gezdirerek:

<<Hadi yahu acıktık vallahi. Şu doymaz karnımızı doyuralım da,konuşacaklarımızı konuşalım>>Dedi.

Ocakta ciğer ve tosunların yerlerinden alınan parçalar iyice kızarmıştı.

Büyük bir tepsiye boşaltıldı. Kokusu büsbütün yayılmıştı kulübenin içine,bağların en iyi üzümleri de toplanmıştı gündüzden.

Yufka ekmek arasına doldurulan ciğerler,üzümlerin katığıyla bir yutkunmaya iniyordumidelere.

Kirli kafasını şapkasının altından kaşıyan Paytak,il anda Sarıkız'ını aklına getirdi. Ne yapıp yapıp,Sarıkız'a bir et makinesi buldurur,etleri kolayca çekerim. Dedi.. kendi kendine. Tosunların etini yemincilere dağıtmaktan vaz geçmişti bir anda. <<Gece iki eşekle üzüm götürür gibi uzaklaşırım>>Dedi şehire.

Kazandaki ciğerli kıyma kaybolmuştu sofrada. Ortada üzüm çöpleri ile,artan yufka ekmeklerinden başka hiçbir şey yoktu.

<<Arkadaşlar>> dedi. <<Ettiğimiz yemin gereğince,hiçbir yerde foyamız meydana çıkmadı. Size bu bakımdan ne kadar teşekkür etsem azdır. İşin sonuna geldik. İsterseniz on beş gün birbirimizle buluşmayalım. Hem,benim de şehirde işim var zaten. Tam on beş gün sonra,bu saatte burada toplanacağız. Bu sefer silahlarınızı iyi silin,mermilerinizi de çoğaltın. Ölmezsem on beş gün sonra,son darbeyi vurup, yeminlerimizi bozacağız. Evvelce dediğim gibi,tam gece yarısı noksansız olarak sizi burada bekliyorum ! Anladınız mı ?>>

Hep bir ağızdan<<Anladık>> Dediler.

Paytak tek tek herkesin gözüne bakarak,korkup korkmadıklarını kontrol etti. Bıyığı terlemiş yeni delikanlılar da biraz heyecan görülüyordu. <<Bu heyecan elde olmayan bir hadise yaratır>> Diyerek,<<Toplantının bittiği ve evlere gidip rahat etmelerini>> söyledi.

Ayakları bir türlü reislerinden ayrılmak istemeyen muavinler,arkalarına baka baka arkadaşlarını yolcu ettiler. Merak ettikleri tek şey,gündüzden kestikleri tosunların etlerini reislerininne yapacağıydı.

Sabrı tükenen Çapraz:

<<Yahu sen deli misin,niçin etleri dağıtmadın ?>>Dedi.

Paytak: Öyle bir kahkaha attı ki,birden bire delirmiş gibi yaptı. Reislerinin böyle değişmesine şaşıran muavinler.

<<Evet ben yamanımdır. Bu cesareti askerde onbaşımdan almıştım." Bana "Sen hem dinliyor,hek de içinden planlar kuruyorsun Paytak>> Derdi. Ben de bu planı aniden düşündüm. Bakın planım hoşunuza gidecek mi ?

<<Tosunların etlerini bu gece iki eşekle üzüm götürüyormuş gibi,dostum Sarıkız'ın evine götüreceğim. Orada kıyma edip tenekelere dolduracağım. Böylelikle hiç kimse görmeden dağıtılması da kolay olacak>>Dedi.

Muavinlerinin hoşuna gitmişti bu buluş. Kolay mıydı ? Ağustosun sıcağında bağ kulübesinde et kızartmak ? Hele ortada cinayet sayılacak bir de domuz-topu edilmiş Tekinli vardı ki,mutlak surette bu gece kesilen tosunların etleri yok edilmeliydi.

Çapraz:

<<Ulan reis,senden korkulur vallahi>> dedi.

Arkasında Kambur:

<<Doğrusunu söyeyeyim mi ? Ben bu işte sana kızmaya başlamıştım>>Dedi.

Gödek de:

<<Ne hınzırdır bizim reis,hiç açık kapı bırakır mı ?>> Devam Edecek

Şükrü GÜNALTAY

SAKATA SESLENİŞ

(Sakatlar Haftası nedeniyle yazılmıştır)

Çok küçük yaşta kaza geçirdim.
Küçük yaşta sakat kaldım kardaşım.
Bin bir zahmet ile döndüm dünyaya
Hayat ne tatlıdır,bilsen kardaşım.

Günahsız bir çocuk sübyan gibiyim.
Kaderim böyleymiş kime ne deyim.
Biçare zavallı nasıl edeyim.
Levh-i Kalem böyle yazmış yazımı.

Gören gözler bana hayat veriyor
Başımı okşayıp vah ! yazık diyor.
Hayat bana artık tatlı geliyor
Sağlam,sakat yaşamalı kardaşım.

Düşünüp düşünüp gam keder etme.
Çevrendeki kişileri incitme.
Sakatım diye işi terk etme,
Yavaş,yavaş buna alış kardaşım.

Sağlamlar acıyıp bir bir geçtiler.
İş istedim bana iş vermediler.
El açmak istedim çalış dediler.
İş buldum da çalışmam mı kardaşım.

Çevrenden çekinip bir yere kaçma
En kötü durumda sakın el açma
Kötülük edene dahi sataşma
Kendini kuvvetli bil,çalış kardaşım.

Hor görenler seni sakın üzmesin
Bir sakat ki çalışmayla ders versin
Parazit değiliz tüm alem bilsin
Çok dikkatli çalışalım kardaşım.

Ben Çorumlu ŞÜKRÜ nicedir halim.
Bana dahi tatlı gelir kelamın
Hepinize kucak kucak selamım,
İleteyim,ileteyim kardaşım.

İHTİYARCIK

(Yaşlılar Günü Münasebetiyle)

sabahleyin erkenden
okuluma giderken
yolda bir adam gördüm
göz yaşını silerken

Koşup yanına vardım
Bir garip ihtiyarcı
Kamburlaşmış beli
Sakalı bembeyazcık

Bir elinde mendili
Göz yaşını siliyor
Bir elinde bastonu
Bacakları titriyor

Beni görünce güldü
Ferahlar gibi oldu
Titreyen bacakları
Sakinleşti ve durdu.

Okula mı gidersin
Benim küçük tontonum
Benim de senin gibi
Var bir küçük torunum.

Ama bu sabahleyin
Bana yardım etmedi
Kardeşiyle kavga etti
Okula da gitmedi.

Elinden tuttum onun
Yavaş yavaş yürüdük
O anlattı dinledim
İkimizde üzüldük

Aldırma dede dedim
Sana yardım ederim
Bana şöyle bir baktı
Çok teşekkür ederim.
06.05.1990

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 35

Yıl: 4 Sayı: 35

ÇORUMLU 2000

ISSN 1301-9945

AYLIK KÜLTÜR,TARİH,SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Gürsel YAYINEVİ

Fiyatı KDV Dahil 1.500.000 Tl.

EVRENSEL DERGİNİZ !

BU SAYFADA ?

Http://www.corumlu.com

YA SİZ ? corumlu2000@yahoo.com

4 SAYI REKLAM VERSENİZ ! SİZ DE BURADA 1 YIL OLURSUNUZ !

KURBAN BAYRAMINIZ KUTLU OLSUN

ISSN 1301 - 9945

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Yıl :4 ŞUBAT 2002 Gürsel YAYINEVİ Sayı 35

SAHİBİ ve Mesul Md. Mahmut Selim GÜRSEL

İdare ve yazışma adresi Osmancık caddesi Ölçek İş Merkezi 27 / 37 ÇORUM

YAZIŞMA corumlu2000@yahoo.com

SAYFA: http://www.corumlu2000/

İş : 0-364-224 89 13 / Ev:221 66 82 Cep: 0-542-362 20 78

Dizgi ve Mijanpaj Mahmut Selim Gürsel

İrtibat:

ADANA	Yalçın GÜRSEL	Tel : 0- 532- 340 35 17
ANKARA	Abdullah ÖZÜYAĞLI	Tel : 0- 312 340 81 89
ANKARA	İsmet TEZEL	Tel : 0- 312 432 35 94
İSTANBUL	Suavi Hakan TORAMANLI	Tel : 0- 542 345 88 85
İZMİR	Yılmaz GÜRSEL	Tel : 0- 232 373 37 30

Bu Sayıda

Bekir Baki AKSU ..... Su Hırsızları 34. s.
Selahattin AYDEMİR ..... Halk Üniversitesi Basınımız 12. s.
Üzeyr ÇAYCI ..... Gurbet Çiçekleri 32. s.
İsmet ÇENESİZ ..... Şiirler 35. s.
Fikret ÇIPLAK ..... İslam Hukukunun Fıkhi Kaynakları 20. s.
Abdullah DURMUŞ ..... Bunları Biliyor musunuz ? 9. s.
Ali EMİROĞLU ..... Zorunlu Maddeler 11. s.
Arif ERSOY ..... 2001'den 2002'ye 17. s.
Eşref ERTEKİN ..... Çorum'dan Maniler 25. s.
Engir ERYAŞAR ..... Karikatür 26. s.
Mahmut Selim GÜRSEL ..... Yeni Hizmetlerimiz 3. s.
Koyun Baba 4. s.
Kurban 21 .s.
Selma GÜRSEL ..... Çorum'dan Yemekler 23. s.
Yıldız KARDAŞ ..... Çocuğuma En İyisi... 29. s.
Nihat KAYI ..... Bir Hatıram 15. s.
Erdal ODABAŞ ..... Bulmaca 24. s.
Rıfat PATIR ..... Doktorunuz Yanıtlıyor 30. s.
Salim SAVCI ..... Cok İyi Olur- Ağaçlar Konuşabilseydi, 16. s.
İhsan TOMBUŞ ..... Çorum'da Geçen Ömrüm 7. s.i
Hasan TULUK ..... Şiirler 36. s.
Raşit YÜCEL ..... Kunban 19 .S.

Dizin Soyadına göre düzenlenmiştir.

NOT : Dergide yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüş ve yorumlar yazarına aittir. Yazılar, yazarından görüş alınmadan kullanılamaz

Bu sayıya yazı ve reklam vererek katkıda bulunanlara Gürsel YAYINEVİ teşekkür eder.

Fiyatı: 1.500.000 Tl. Çorum İçin Yıllık 18.000.000 Tl. İl Dışı Yıllık 30.000.000 Tl. dir.

MERHABA OFSET 0-364-225 5 645

YENİ HİZMETLERİMİZ

Gürsel Yayınevi Çorum'da bazı ilklere imza atmış bulunmaktadır. Bunlar bu güne kadar Çorum'da yapılmış olmayan işlemlerdir. Bu ilklerden olan ve 15 aydır Dünya insanına Çorumlu 2000 Aylık Kültür,Tarih,Sanat ve Edebiyat Dergisi'nin Web sayfası yayın hayatında Çorum'da bir ilki yapması ile beraber,yeni hizmetleri izlere sunmaktan gurur duyuyorum.

Web sayfamız sadece Çorum'da değil bütün dünyaya açık bir ÇORUMLU 2000 DERGSİNİN birkaç ay geriden tamamının yayınlanması olarak görülebilir. Burada:yani http://www.corumlu2000.com da sadece dergimizin yazılarından başka;bize yazı veren yazarlarımızın hayat hikayeleri de yayınlanmakta. Bu sayfaların haricinde reklam sayfamız bulunmaktadır. Ayrıca yeni olarakda;Çorum,Sanayi,Ticaret,esnaf ve turizm sayfalarımız da yer almaktadır. Bu günlerde boş olan sayfalarda,isteyen bütün hemşehrilerimizin faaliyetleri dünyaya tanıtılacaktır. Bütün Çorumluların burada olmaları kendi menfaatlerinin gereğidir diyorum.

Web sayfamızı ziyaret edenler Çorum dışından ziyaretçi sayımız,abone sayımızdan daha fazla bulunmaktadır. Ziyaret edenlerin çoğunluğu Çorumlu olan Amerika ve Avrupa ülkelerinde bulunan kimselerden başka;başka memleketten olanlarında ziyarette bulundukları bilinmektedir.

Bildiğiniz gibi yakın bir zamanda da Çorum Telefon Rehberi hazırlanıp bastırılarak dağıtıldı. Bu dağıtılan rehberin çok büyük bir eksikliği bulunmaktadır. Yeni kurulan Bahçelievler Santraline bağlı telefonların büyük bir kısmı bu rehberde bulunmamaktadır. GÜRSEL YAYINEVİ olarak yeni bir "BAHÇELİEVLER REHBERİ" hazırlama aşamasında bulunmaktayım. Bu semte ait olacak olan rehber için katılım formları Bahçeli evler Semti sakinlerine elden ulaştırılacak ve bilgileri kaydedilecektir.

Bu rehbere katılmak isteyenlerin karşı sayfada bulunan katılım formunu fotokopi ile çoğaltıp tanıdıklarına da verebilirler.

Bundan başka geçmiş yıllarda yaptığım bir araştırma neticesinde bazı tanınmayan yerlerimizi tanıtacak rehberler hazırlama ön çalışması içinde bulunmaktayım.

Dergimizin hazırlandığı günlerde ülkemiz yine bir deprem felaketi geçirmiş bulunmaktadır. Deprem yine can kaybına ve mal kaybına sebebiyet vermiş bulunmaktadır. Yine pek çok vatandaşımız bu soğuk günlerde evsiz barksız kalmıştır. tâbii afetler geliyorum demiyor,geliyor. Gelince de tedbirimizi almazsak bizleri zor durumda bırakıyor,canımızı da alabiliyor. Bilhassa deprem felâketi geldiği zaman,kendi elimizle yaptığımız,eften püften konutlarımızda kendi zararımızı çekmekle kalmıyoruz,ülkemize de sıkıntılar çektiriyoruz

Deprem bölgesinde olan vatandaşlarımızın ölenlerine Allah'tan rahmet dilerken,mağdur olanlara da Rabb'imden sabırlar ve metanetler diliyorum.

Bu sayımızla beraber sizlerin Kurban Bayramını candan kutlar,hayırlara vesile olmasını Rabb'imden niyaz ederim.

Mahmut Selim GÜRSEL

صحیفه ۷

بو طلعت بو کرامت سنده مشهود — بزه حقدن عجب برهانمیک سن
چوبان شکلنده کلدیک کرچه جانا — ولی معنیده بر سلطانمیک سن

بو بیتی یاد ایدرکن کلدی وجده — خدایه حمد ایدوبن قیلدی سجده
شباط آیی ایرشدی کچدی بش ماه — کمالاتندن اولدی هرکس آکاه
ولاکین ایکی نامرد کور نیدردی — اغایی هم بابایی هجو ایدردی
حرامدا دیدی آنلر اهل طغیان — نه هزیان ایتدیلر وار ایله اذعان
بزم اغا چوبان دیو بر آدم — کتوروب خانه سنه قیلدی محرم
هویتی آنک مجهول ایکن پس — چوبان طوتمق نه لایق انی اول کس
خصوصا هر امورین ایتدی تسلیم — آنک امریله ایشلر ایشی دائم
همان بر زوجه سی قالدی محقق — ایدر تسلیم آنیده بر کون احمق
بابا بر کون اغایه خوش بشارت — ویروب دیدی نوله بر کز ضیافت
ایدوب بو خلقی دعوت ایله کیل سن — عجایب کوستره یم آنلره بن

MENAKIB-I KOYUN BABA Abdulkadir b. Ahmet

Mahmut Selim GÜRSEL

34. Sayıdan Devam

Bu tal'at(1)bu keramet sende meşhut
Bize Haktan acab bürhanmısın (2)sen

Çoban şeklinde geldin gerçi cana
Veli maanide(3)bir sultan mısın sen

Bu beyt'i yad ederken geldi vecde
Hüda'ya hamd idüben kıldı secde

Şubat ayı irişti geçti beş mah (4)
Kemalatından oldu herkes ağah (5)

Velakin iki namerd gör niderdi
Ağayı hem Babayı hicvederdi

Haramzadedi anlar ehli tuğyan
Ne hezeyan ittiler var iyle iz'an

Bizim ağa çoban deyü bir adam
Getürüp hanesine kıldı mahrem

Hüviyeti anın mechul iken pes
Çoban tutmak ne layık anı ol kes

Hususa her umurun itti teslim
Anın emriyle işler işi daim

Heman bir zevcesi kaldı muhakkak
İder teslim anıda bir gün ahmak

Baba bir gün ağaya hoş beşaret (6)
Verip dedi nola bir kez haifet (7)

İdip bu halkı davet iyle gil sen
Acayib göstereyim anlara ben

1 Yüz,çehre,surat
2 Delil,tanık.
3 Manalarda
4 Ay,senenin 12 de biri
5 Haberdar
6 Müjde
7 Sitem eden

93 HARBİ

34 Sayıdan devam

BERLİN KONGRESİ VE ANTLAŞMASI

İngiltere, bu işten karlı çıkabilmek için birbirinden habersiz olarak hem Rusya ile hem de Osmanlı Devleti ile gizli antlaşmalar yaptı. 4 Haziran 1878'de İstanbul'da imzalanan gizli antlaşmaya göre Kıbrıs'ın işgal ve idaresi; Rusya'nın Batum, Kars ve Ardahan'dan herhangi birisini elinde muhafaza etme veya yeni fetihlerde bulunma ihtimaline karşı İngiltere'nin adı geçen toprakları muhafaza ve müdafaa etmesi suretiyle İngiltere'ye bırakılıyordu. Bu tarihe kadar Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruma siyasetini izleyen İngiltere, bu tarihten sonra artık Osmanlı Devleti'nin yıkılmasını kaçınılmaz sayacak ve bu devletin topraklarını ele geçirmek yahut da bu topraklar üzerinde kendisine bağlı devletler kurma siyasetine başlayacaktır.

13 Haziran-13 Temmuz 1878 tarihleri arasında gerçekleşen Berlin Kongresi'ne Osmanlı Devleti, Rusya, İngiltere, Avusturya, Fransa, İtalya ve Almanya katıldı. Bu kongrenin kabul ettiği Berlin Antlaşması'yla, 1856 Paris Barışı ile kurulmuş olan ve Osmanlı-Rus Savaşı ile bozulan dengenin yerine bir yenisi kuruldu. Berlin Kongresi'nin en önemli yönü Yunanistan'ın bağımsızlığını alışından sonra diğer Balkan ülkelerinde gelişen bağımsızlık duygularının bir sonuca varmış olmasıdır. Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsız olmuşlar, Bulgaristan ise bağımsızlığına çok yaklaşmıştır. Günümüze yansıyan bir sonucu da Ermeni meselesidir. Osmanlı Devleti, antlaşmaya göre Ermeniler lehine ıslahat yapacak onları Kürt ve Çerkezlere karşı koruyacaktı. Ayastefanos'ta Ermenilerle Rusya'nın ilgilendiğini gören İngiltere, Ermenilerin savunmasını üzerine alıyordu. Şu halde Osmanlı menfaatleri yönünden, Berlin Antlaşması Osmanlı Devleti topraklarının bir kısmını paylaştırdığı gibi geri kalan topraklar için de açık kapı bırakmıştır.

Bu harbin sonunda Osmanlı İmparatorluğu toplam toprağının beşte ikisi ile nüfusunun beşte birini (yaklaşık yarısı Müslüman olan) terk etmek zorunda bırakılmıştı. Ayrıca büyük bir gelir kaybına uğramaktaydı. Kısacası, Berlin Kongresi Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünü gösteren ağır bir darbeydi.

Avrupa'nın önde gelen devletlerinin Berlin Kongresi'nde, Osmanlı Devleti hakkındaki niyet ve tutumlarını M. De Blowitz Une "Course A Constantinople" adlı kitabında şu ifadelerle açıklamaktadır: "Berlin Kongresi'nde, Avrupa Diplomasisinin en büyük doktorlarından yirmisi yeşil örtülü masanın etrafında oturmuşlar ve 30 gün "Hasta Adam" dedikleri Türkiye'nin durumu üzerine görüşmüşlerdir. Görüşmeleri sonunda yirmi doktor, başlarında büyük Hipokrat olduğu halde, ilkin hastanın sağ ayağını, sonra sol ayağını ve daha sonra sol elini kesmeye karar verdiler. Bu üç ameliyat başarı ile sonuçlanınca hastaya: "Artık rahatsızlığınız geçmiştir. Hele biraz yürüyünüz de görelim." dediler. Çolak ve kötürüm hale getirilen hasta kımıldamamakta ısrar edince alim doktor: "Şu halde geri kalan uzuvları Avrupa'nın anatomi müzelerine dağıtıp fizyolojik denemeler yapmaktan başka çare yok." diye bağırdı.

İşte Avrupa, Türkiye'yi hastalığından kurtarmak için bu zihniyetle hareket etti. Berlin Kongresi'nden sonra Osmanlı topraklarının büyük devletler tarafından paylaşılması, Blowitz'in yukarıdaki tasvirini tarihi bir gerçek haline dönüştürmüştür.

SON

Mailto:3404@hho.edu.tr

mailto:1522@hho.edu.tr

Kaynaklar:

1. Osmanlı Tarihi 8. Cilt, Ord. Prof.Enver Ziya KARAL, Türk Tarih Kurumu Yayınları.
2. Tarih Boyunca Türk-Rus İlişkileri, Haluk F. GÜRSEL, Ak Yayınları.
3. Büyük Güçler ve Osmanlı İmparatorluğu'nun Sonu, Marian KENT, Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
4. Türk Tarihi Dergisi, Kasım 1998- Aralık 1998 Sayıları.

ÇORUM'DA GEÇEN ÖMRÜM *İhsan TOMBUŞ*

34. Sayıdan Devam

O tarihlerde "tiyatro" adı altında daha çok varyete toplulukları Anadolu'da dolaşırdı. Babam bizi de bu toplulukların temsillerine ara sıra götürdüğü için tiyatro hakkında az çok bir fikir sahibiyim. Akbaba Mecmuasında da komedi türünden küçük skeçler neşredilirdi. Bu skeçlerden bazılarını arkadaşlarımla okuyarak tiyatroculuk oynamaya karar verdik. Evimizin avlusuna,etrafı yatak çarşafları ile kapattığımız bir sahne kurduk ve Akbaba skeçlerinden birini mahalle çocuklarının karşısında oynadık. Akşam babam eve gelip sahneyi görünce,benim aktörlüğe heves etmemi önlemek için olacak;"Oğlum ! Tiyatro oynayarak başkalarını eğlendireceğine,tiyatro eseri yaz da başkaları senin eserlerini oynasın." Demişti. İleri tarihlerde ben de babamın bu tavsiyesini yerine getirmeye çalıştım;ama başarılı olamadım. Sırası gelince bu maceralarımı da aktaracağım.

Evet,herhalde Son Posta Gazetesinin "Çocuk" sayfası ile Akbaba Mecmuası edebiyata karşı olan kabiliyetimin gelişmesinde yardımcı olmuştu.

BAYRAMLAR

İlk mektepteki en önemli hatıralarımdan biri de Cumhuriyet in Onuncu Yılının kutlanmasıydı. Bayramlar herkes için çok özel günlerdir. Hele çocuklar için çok daha değişik bir anlam taşır. Milli Bayramlarda Milli heyecanlarla dolup taşan çocuklar,Dini Bayramlarda bambaşka mutluluklar yaşarlar.

1933 yılındaki Cumhuriyet Bayramı da benim için mutlulukların zirveye çıktığı bir bayramdı. Bir taraftan mektepte,bayrama iştirak edeceğimiz geçit resmi için talimler yaparken,diğer yandan "çıktık açık alınla" diye başlayan Onuncu Yıl Marşını ezberlemeye çalışıyor ve bu marşı öğrendiğimiz kadarıyla her yerde avazımız çıktığı kadar,hançerimizi yırtarcasına bağırarak söylüyorduk.

Bayram dolayısıyla şehirde bazı kutlama hazırlıkları da yapılıyordu. Bazı Kavşaklara ağaç dalları ile süslenmiş taklar kuruluyor,tozlu yollar süpürülüyor ,belediyenin tek arazözü de dolaşarak sokakları suluyordu. Bu arada her ev sakinine de bazı mükellefiyetler getirilmişti. Herkes evine bir bayrak asacak ve geceleri de evlerini aydınlatacaktı.

Bu isteklerin yerine getirilmesi o zamanın şartlarına göre çok zordu. Zira evlere asılacak bayrak,aydınlatmak için fener bulmak hemen hemen imkansızdı. Bu güçlüğü yenebilmek için bütün terziler seferber olmuş,harıl harıl bayrak dikiyorlar,evlerde elektrik olmadığı ve fener bulma imkansızlığı karşısında,tenekeciler şişeleri keserek içine mum konabilecek tenekeden fener imal ediyorlardı. Biz de bunlardan iki tane alarak evimize asmıştık.

Şimdi bakıyorum da,o zaman heyecanla ve şevkle söylediğimiz Cumhuriyetin Onuncu Yıl Marşı uzun bir müddet unutulmuş,ancak altmış yıl sonra Cumhuriyetin Yetmiş beşinci Yılının heyecanını yaşatacak yeni bir marş bestelenememiş. Yeni bir marş yerine Onuncu Yıl Marşını hatırlamakla,Cumhuriyet ve Demokrasi sayesinde muassır medeniyeti yakalayamamışsa bile,bu hedefe büyük ölçüde yaklaşmış olan toplumumuz acaba altmış yıl önceki sıkıntı,sefalet ve mahrumiyetlerin özlemini mi dile getirmek istiyor diye şüphe ve endişeye kapılıyorum.

Çocukluğumdaki Dini Bayramların çocuklar için daha değişik mutluluk vesilesi olduğunu söylemiştim. Bunun sebebinin de tamamen maddiyata dayandığını zannediyorum. Bir defa bayram gelirken her aile maddi imkanları nispetinde çocuklarına elbise,ayakkabı gibi bayramlık giyecekler alırlardı. Daha önemlisi bayram ziyaretine gidecek el öpen çocuklara hısım,akraba küçük bir harçlık verirdi. Çocuklarsa bu suretle hiçbir zaman ellerine geçmesi mümkün olmayan miktarda paraya sahip olurlar ve bunu da keyiflerince harcarlardı.

bütçesi dahi yapardık. Daha önceki bayramlarda kimin ne kadar para verdiğini bildiğimiz için gelirlerimizi hesaplar ve bu parayla neler alacağımızı ve neler yapacağımızı planlardık.

Tabii;gelirlerimizin büyük kısmı oyuncaklara tahsis edilirdi. Oyuncak diyince de sakın bu günkü elektronik,mekanik modern oyuncaklar akla gelmesin. Bizim aldıklarımız,mantar tabancası,cicili,bicili tahtadan yapılmış salıncaklar,balonlar gibi basit oyuncaklardı. Zaten daha fazlası da olsa almaya gücümüz yetmezdi. Mesela benim bayram harçlığım hiçbir bayram yüz kuruşa yetişememişti.

Bayram sabahları erkenden heyecanla kalkar,yeni elbiselerimizi giyerdik. Babam;Bayram Namazından dönünce bütün ev halkı bayram yemeğini yerdik. Yemekten Sonra büyüklerimizin elini öptükten sonra benden iki yaş küçük olan kız kardeşimle akraba ve hısımların ellerini öpmeye giderdik.

Kaç yaşında olduğumu bilmiyorum. Galiba altı veya yedi yaşındaydım. Bir bayram o kadar sabırsızlanmış olacağım ki,babamın camiden gelmesini beklemeden ve kardeşimi almadan bayram ziyaretine çıktım. Ellerini öptüğüm akrabalardan topladığım paralar ile bayram yerine uğradım. Tahtadan yapılmış boyalı bir salıncak alarak sallaya sallaya eve geldim.İçeri girdiğimde hiç beklemediğim bir şekilde karşılandım. Babam bana bir tokat attıktan sonra elimdeki salıncağı alıp parçaladı,sonra odadaki sobaya atarak alev alev yaktı. Ben neye uğradığımı anlayamamıştım. Zira bu tokat babamdan yediğim ilk tokattı ve aynı zamanda da son tokat oldu. Devam Edecek

ÇORUMLU 2000 KÜLTÜR,TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

ABONE FORMU

Osmancık Caddesi Ölçek İş Merkezi 27/37 ÇORUM

Derginize 1 Yıl abone olmak istiyorum:

Adım ve Soyadım :.....

Adresim :.....

Şehir :.....

FATURA BİLGİLERİM:

Vergi Dairesi No :.....

Vergi Dairesi Yeri :.....

Mahmut Selim GÜRSEL adına 1260013 numaralı Posta Çeki hesabına 30.000.000 TL. Yatırılmıştır. Ekte posta çeki fotokopisi gönderilmiştir.

Abone kaydımın bir an önce yapılarak dergimi ve faturamı yukarıda bildirilen adrese teslimini rica ederim.

KAŞE: **Adım Soyadım**

BUNLARI BİLİYOR MUYUZ ?

Abdullah DURMUŞ

KOPENHAG KRİTERLERİ

22 Haziran 1993 tarihinde yapılan Kopenhag Zirvesi'nde, Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği'nin genişlemesinin Merkezi Doğu Avrupa Ülkelerini kapsayacağını kabul etmiş ve aynı zamanda adaylık için başvuruda bulunan ülkelerin tam üyeliğe kabul edilmeden önce karşılaması gereken kriterleri de belirtmiştir. Bu kriterler siyasi, ekonomik ve topluluk mevzuatının benimsenmesi olmak üzere üç grupta toplanmıştır.

SİYASİ KRİTER: Demokrasi, hukukun üstünlüğü, insan hakları ve azınlık lara saygı gösterilmesini ve korunmasını garanti eden kurumların varlığı

,

EKONOMİK KRİTER: İşleyen bir pazar ekonomisinin varlığının yanısıra Birlik içindeki piyasa güçleri ve rekabet baskısına karşı koyma kapasitesine sahip olunması

TOPLULUK MEVZUATININ BENİMSENMESİ: Siyasi, ekonomik ve parasal birliğin amaçlarına uyma dahil olmak üzere üyelik yükümlülüklerini üstlenme kabiliyetine sahip olunması

POLİTİK KRİTERLER

AB'ye girmeye aday ülkeler;

- istikrarlı ve kurumsallaşmış bir demokrasinin var olması,
- hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü,
- insan haklarına saygı,
- azınlıkların korunması

gibi dört ana kriter açısından değerlendirmeye alınacaktır. Genel olarak; ülkenin çok partili bir demokratik sistemle yönetiliyor olması, hukukun üstünlüğüne saygı, idam cezasının olmaması, azınlıklara ilişkin herhangi bir ayrımcılığın bulunmaması, ırk ayrımcılığının olmaması, kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın yasaklanmış olması, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Sözleşmesinin tüm maddeleri ile çekincesiz kabul edilmiş olması, Avrupa Konseyi Çocuk Hakları Sözleşmesinin kabul edilmiş olması gibi özellikler dikkate alınmaktadır. Ancak, bu ilkelerin varlığı tek başına yeterli olmamakta,aynı zamanda kesintisiz uygulanıyor olması gerekmektedir.

EKONOMİK KRİTERLER

Kopenhag Zirve sonuçlarına göre, ekonomi alanında işlevsel bir piyasa ekonomisinin varlığı kadar, AB içindeki piyasa güçleri ve rekabet baskısı ile baş edebilme kapasitesi de aranmaktadır.

a. Etkin bir piyasa ekonomisi için;

- arz-talep dengesinin piyasa güçlerinin bağımsız bir şekilde karşılıklı

etkileşimi ile kurulmuş olması,

- ticaret kadar fiyatların da liberal olması, piyasaya giriş (yeni firma açılması) ve çıkış (iflaslar) için engellerin bulunmaması,

- mülkiyet haklarını (fikri ve smai mülkiyet) içeren düzenlemeleri kapsayan yasal bir sistemin olması ve bu yasalar ile düzenlemelerin icra edilebilmesi,

- fiyat istikrarını içeren bir ekonomik istikrara ulaşılmış olması ve sürdürülebilir dış dengenin varlığı,

- ekonomik politikaların gerekleri hakkında geniş bir fikir birliğinin olması,

- mali sektörün, tasarrufları üretim yatırımlarına yönlendirebilecek kadar iyi gelişmiş olması gerekmektedir.

Bu çerçevede rekabet edebilme derecesinin göstergeleri olarak, birliğe girişten önce birlik ile o ülke arasında belirli bir ticaret ortaklığının olması ve ülke ekonomisinde küçük firmaların oranı sayılmaktadır.

TOPLULUK MÜKTESEBATINA UYUM KRİTERİ

a. AB'nin siyasi birlik ile ekonomik ve parasal birlik hedeflerini kabul etmek: Birliğin "ortak dış politika ve güvenlik" politikasına etkin bir katılım için aday ülkelerin buna hazır olması gerekmektedir. Ekonomik ve Parasal Birlik konusunda ise, merkez bankasının bağımsızlığı, ekonomik politikaların koordinasyonu, İstikrar ve Büyüme Paktına katılım, merkez Bankasının kamu sektörü açıklarını finanse etmesinin yasaklanması gibi konularda üye Ülkelerin aldıkları kararlara katılmak gerekmektedir.

b. AB'nin aldığı karalara ve uyguladığı yasalara uyum sağlamak:

- Gümrük Birliği, malların serbest dolaşımı, sermayenin serbest dolaşımı gibi ortaklık anlaşmaların da belirtilen şartlara uyum sağlaması,

- tek pazara geçişi gerektiren Topluluk müktesebatına uyum sağlanması,

- Topluluğun tarım, iletişim ve bilgi teknolojileri, çevre, ulaşım, enerji, taşımacılık, tüketici hakları, adalet ve içişleri, işgücü ve sosyal haklar, eğitim ve gençlik, vergilendirme, istatistik, bölgesel politikalar, genel dış ve güvenlik politikası gibi alanlardaki her türlü düzenlemesine uyum sağlanması.

b. AB içinde rekabet edebilme kapasitesinin sağlanması için;

- öngörülebilir ve istikrarlı bir ortamda karar alabilen ekonomik kurumların makro ekonomik istikrarının olması ve bununla beraber işlevsel bir piyasa ekonomisinin varlığı,

- alt yapı, eğitim ve araştırmayı içeren yeterli miktarda fiziki ve beşeri sermayenin olması,

- firmaların teknolojiye uyum sağlama kapasitesinin bulunması gerekmektedir.

ZORUNLU MADDELER

Ali EMİROĞLU

Zorunlu maddeler tabiri her dilde mevcut. Her dilde öncülük taşır bu maddeler. Yaşamak için,olmazsa olmaz anlamı ile yüklüdür. Bunun için,hem bulundurulmasında ve hem de fiyat sorununda ehemmiyet kazanır. Herkes için kıymet taşıyan maddelerin lüks sözcüğü ve düşüncesiyle bir ilgisi yoktur. İnsan haklarının başında gelen yaşama hakkı değil midir ? O zaman,yaşamak için gerekliliği zorunlu olan bu maddeler,herkes için aynı ehemmiyeti taşır. Bu zorunlu maddeler,hiçbir şekilde ticaret sorunu,servet sorunu,kazanç sorunu olamazlar. Bunlardan da,bu maddeler hayrına dağıtılacak anlamı çıkarılmaz. Her cins yönetici,bu zorunlu maddelerin bulundurulmasına yardımcı olacak ve fiyat işlerinde normal bir düzeyde tutacaktır. Herkes bu maddeleri istismar vasıtası yapamaz. Fahiş karlar bu maddeler üzerinden yapılmaz. Çünkü;bu maddeler insanların yaşaması için,cidden zorunlu olan maddelerdir.

İbn-i Sina'ya sormuşlar: Hastalar ne yesin ? Büyük tıp alemi : Zenginler bildiğini,fakirler bulduğunu. Demiş. Bizim memleketimizde daha bu İbn-i Sina metodu caridir. Bizim sorunumuz hastalarla değil,normal olarak yaratılmış,sadece normal yaşamak isteyen insanların zorunlu ihtiyaç maddeleridir. Bu maddeler alınmazsa,insanlar hasta olacaklardır. Yaşam tehlikeye girecektir. Yaşamak hakkı kutsal kabul edilmiş bir insan hakkı değil midir?

İnsanların bedeni,çalışma şekillerine göre alacakları günlük kalori belirtilmiştir. Bunun yarısı karbonhidrat,diğer yarısı da yağ ve proteinlerden oluşur. Ana maddeler bunlardır. Bunların bulunduğu maddelerde belirtilmiştir. Bütün gelişmiş ülkelerde,yaşamak için asgari olarak hesap edilen ana maddelerin ham maddeleri,herkesin anlayacağı şekilde ismen tespit edilmişlerdir. Ekmek,et,süt,yumurta,tereyağı esas gıdalardandır. Fransız devleti jambonu dahi Ana gıdalarından saymaktadır. Belki çikolata ve dondurmayı ana gıda maddeleri içinde sayan devletler vardır. Biz ağzımızın tadını pek bilen millet olmadığımız için,o kadar incesine gitmeyelim. Bizim esas olanları ihmal edebilir miyiz ? ekmek alacaksınız. Ekmek yerine koyacağımız bir bulgu henüz yok. Bu ekmekle yenecek ve tencerede pişirilecek maddeleri de alacaksınız. Bu dediğimiz maddelerin hem bulunması ve hem de fiyatlarının adam gibi normal ölçüde bulundurulması gereklidir. Yöneticilerce onun bağlı olduğu devlet,bunları göz önünde tutmak zorundadır. Bu insanlar yaşayacaklardır.

Bu insanların ısınması,karanlıktan kurtulması da ekmek kadar zorunludur. Bunların temini ve kontrol edilmesi devlet olma vasfının gerekleridir. Devlet vatandaşları için vardır deyince,buna da o devletin vatandaşları inanınca o devletin görevlerini yapması gerekir. Serbest Pazar ekonomisi ve Küreselleşme saçmalarıyla da bir ilgisi yoktur. Avrupa devletlerinde bunlar vardır ve bu devletler serbest Pazar ekonomisi edebiyatı yapanlar değil,bizzat yaşayanlardır. Bunları nasıl anlatacağız?

Sokağı insanlara yasaklıyoruz. Biz bunun taraftarıyız. Sokağa dökülmeyi men edince,onu itemeyince,o zaman aklınızı kullanmak gerekecektir. Vicdanınız yoksa bile,aklınıza danışacaksınız.

HALK ÜNİVERSİTESİ :BASINIMIZ

Selahattin AYDEMİR tinaydemir&hotmail.com

Çoktandır kafamda bu konu var. BİR ZAMANLARIN DEĞERLİ BASINI! Şimdi bunu söylemekte zorlanıyoruz. Tabii ulusal basını kastediyorum. Yerel basına şimdilik sözüm yok. Eksikleri çok ama imkânları yok. Şu haliyle yaptıkları bir kahramanlık sayılır. Zoru başarıyorlar. Bir gün yerel basınımıza da yapıcı olmak üzere bir şeyler yazmak istiyorum.

ULUSAL BASIN. ... Ben elli yılımı büyük kentlerde geçirdiğim için bu ifadeyi hiç kullanmadım. Buraya gelince duydum. ULUSAL BASIN. Haklılar. Ben basın deyince yerel veya ulusal diye ayırt etmeden hepsini basın olarak bilirdim. Gene de öyle.

Basın basındır ama Ulusal basın ile yerel basın arasında dağlar var. Basın sektörü (ulusal basını kastediyorum.)gazetesi, haftalık, aylık mecmuası, dergileri ile ayrı bir dünya. Eğer sırf negatif tarafını ele alırsak başka bir camia. Ben işleyiş ve içerik (keyfiyet) olarak bakmayacağım. Negatif tarafına da dokunmayacağım. Şu anda konum değil. Dışarıdan göründüğü şeklini konu edeceğim. Bizim zamanımızda veya o zamanlar diye söze başlarlardı büyüklerimiz. Ben de yaşlanmış olsam gerek BİZİM ZAMANIMIZDA diyerek başlayacağım yazıma. Dün ile bugünü mukayese edeceğim. Karar sizin.

Ne demiştik Efendim? "Bizim zamanımızda basının değeri vardı. İtibarı vardı. Okuyucusu vardı." Dedik. Yani şimdi yokmu ? Yok. Şimdi basının müşterisi var. Adamlar tencere, tabak, ışıldak satıyorlar. Modası geçmiş tapon fotoğraf makineleri, depolarda çürüyecek malzemeleri bedavaymış gibi resmen satıyorlar. Senelerdir kaç firmanın tapon mallarını bizlere sattılar bilmiyorum.

Bizim zamanımızda gazete alıcıları okuyucu idi. Züccaciye müşterisi değil. Gazete okunmak için alınırdı. Herkes belli gazeteleri ciddi ciddi takip ederdi. Yazarlara itibar vardı. Yazarlar da sorumluluk vardı.Ya şu spor sayfalarına ne demeli ? Sporu fazla okumazdım. O zaman nasıldı bilmiyorum. Ama bu günü hiç beğenmiyorum. Bakıyorum manşet şöyle:" Filan takım. Falan takımı parçaladı" " Filan takım falan takımı çimlere gömdü" sanki bir kavgadır yapılan. Daha maç yapılmadan kullanılan ifadeler sanki arenaya iki boğa salınıyor. Birinden biri diğerini öldürecek. İfadelere, manşetlere bakıyorum SPORTMENLİKLE hiç alakası yok. Hakemler için söylenen sözler. Neredeyse cinayeti teşvik ediyor. Sonra ne bu spor terörü diye sızlanıyoruz.

Hele bir magazin denen bölüm var. Bu kelimeyi kullanmak istemem ama bazıları resmen YALAN MAKİNESİ. Bütün yeni evlileri ayırmak için olmadık dümeni çeviriyorlar. Tuzak sorularla insanları birbirine düşürüyorlar."O sana böyle demiş sen ne diyorsun?" diye inatla üstüne gidiyorlar. O kişi kibarlık ediyor. "O benim büyüğümdür. Olabilir diyor." Magazinci zibidi buradan sansosyonik bir kavga çıkmayacağı için, üsteliyor. Yırtınıyor. Nihayet. Ağzından bir olumsuz cümle kapıyor. Orgazm oluyor. Sıntarak doğru ötekinin şahsın kapısına. Ayıp nedir, utanma nedir bilmiyorlar. Açık saçıklık, teşhircilik aldı yürüdü. Normal saatlerde bakılan kuşaklarda bile seksi fazla çağrıştıran sahneler gösteriliyor. (Meselâ, Tarkan'ın öpüşmesi gibi. Bu öpüşme gece kuşağı programına girer. Defileler veya barlarda, gazinolarda bayanların boş bulundukları oturuşlarını teşhir etmeler gibi.)

Gelelim promosyon işine. Basın vermez mi? Verir. Verir ama mesleğine ait verir. Nedir o ? Kitap verir. Kültür eki verir. Sanat sayfası verir. Ama bardak, çanak ile basının ne alakası var ? Okuyucu kitlesini, müşteri kitlesine çevirmenin ne gereği var. Zamanında basının kitap ve kültür ekleri ile evlerimiz kitapla dolmuştu. Halka az biraz okuma alışkanlığı aşılanıyordu. Basın gene bunu yapmalı. Basın ekinden başka ek vermemeli.

Burada adını anmayı bir borç bilirim. HAYAT YAYINLARI VE ŞEVKET RADO. Büyük hizmetleri oldu Türk Ulusuna. Hem de

çok büyük. Haftalık HAYAT MECMUASI. Magazinel ama seviyeli SES MECMUASI. Hayat Büyük Ansiklopedi (Altı cilt). Hayat Küçük Ansiklopedisi(tek cilt). Hayat Büyük Türk Sözlüğü.Yıllarca süren gayet kaliteli Hayat Tarih Mecmuası(aylık). Bu eserlerin Türk toplumuna kazandırılmasında emeği geçen sayın ŞEVKET RADO VE YILMAZ ÖZTUNA'nın hakkını ödeyemeyiz.(İnşaallah sağdırlar. İçimden Allah Rahmet eylesin demek gelmiyor) HİSAR, ÇAĞRI gibi Edebiyat dergileri vardı. Hep liseliler alırdık. Okurduk. Gençlik okurdu. Şimdi dolu dolu adam gibi EDEBİYAT kelimesini bile yozlaştırıp YAZIN diyorlar. Dev gibi bir dünya olan EDEBİYAT dünyasını içi boş bir YAZINA döndürmeğe çalışıyorlar. Ne kadar hafif ve uydurukbir kelime.

Kafiye uyak olmuş, paralel, koşut. Biz sesli harf ve sessiz harf derdik daha alfabenin başında sesli ve sessiz kelimesinden neden rahatsız oldularsa ünlü ve ünsüz yapmışlar. Sesli ve sessizi değil daha çok meşhur olanı ve olmayanı çağrıştırıyor.

Basına bir şeyler olmuş. Basın eğitici, öğretici ve haber verici olmaktan çok, sansasyonik manşetçi bir basın olmuş. Hele görsel basın! (Görsel kelimesi yeni kelime olmakla beraber uymuş.)Yani televizyonlar. Yani kanallar. Bazılarını ayırıyorum. Ama bazıları bu halka ihanet ediyor. Neden mi? Milleti kendi sansosyonikemellerine yönlendiriyorlar. Sabah başlıyorlar akşama kadar " KULAKLARINIZA İNANAMA-YACAKSINIZ" "İNANAMAYACAĞINIZ OLAYLAR". "ŞOK OLACAKSINIZ" Her haber bizi ŞOK! ediyor. Sonra akşam oluyor ŞOK olacaksınız dediği, abartılmış istisna bir haber. Halkın genelini hiç ilgilendirmeyen bir iç sayfa haberi.

Sonra aynı görüntüleri defalarca veriyorlar. Anladık yahu kör değiliz. Ne bu Allah aşkına! Gördük işte. Bir daha, bir daha,bir daha. Yeter ya hu, adamı deli etmeyin diye bağırasınız geliyor. Bir kere erinmedim saydım bir konserde,sahnede Tarkan'ın ayağı kaydı. Olay bu. Ayağı kaydı.hepsi bu. İsmi lazım değil o kanal tam ON YEDİ KERE gösterdi. Bir daha, bir daha, bir daha,bir daha.

Dikkati çeksin diye olmadık zumlamaları yapıyorlar. Halka kızmayın. Bakma arkadaş demek kolay. Halk ister istemez takılıyor. Yani halk takılır. Bu meret camekân insanı çekiyor. Daha akademik konuşalım. Hareketli cisimler gayrı ihtiyarî dikkati kendine çeker. İnsan (veya hayvan fark etmez) göz, duran nesneye değil hareket eden nesneye bakar. Bu doğal bir olgudur. Medya bütün insan psikolojilerini, insanları kendilerine alet etmeğe kullanıyor. Çünkü bu mesleğin de uzmanları var. Halkı cezbetmenin bin türlü yolunu kullanıyorlar.

HALK ÇOK AMA ÇOK UYANIK OLMALI. Bu kanallara bakmayarak tepki vermeli. Kahvede veya komşuda esip yağacağına, eline kağıdı kalemi alıp beğenmediğini yazmalı. Yazmalı ki onlar da HALK BUNU İSTİYOR. BU HALK UYANIK. NE VERİRSEN YUTMUYOR desin kendini toparlasın. Ama susarsak, ne verirlerse küfür ederek dahi olsa yutarsak. Onlar asla BİZE GÖRE HİZMET VERMEZLER. ŞİMDİYE KADAR OLUDUĞU GİBİ KENDİLERİNE GÖRE çalışırlar.

Devletin cezalandırıp ekran kapatması değil, halkın iradesi ile halk karartması gerekir. Halk artık eskisi gibi değil. İşte bu bir canlı örnek arkadaşlar. İrade sizde. Kumanda sizde. Bütün güç parmağınızın ucunda. ÇOK MUZOR?

Bunu yazarken zorlanıyorum ama. Madem konu açıldı. Yazacağım. Yedi yıldır, sekiz yıldır süren bir dizi var. (Kişisel kanaatimi arz ediyorum.) BİZİMKİLER diye bir dizi var. Ben bakmıyorum. Niye mi ? Türk toplumunu yansıtmıyor. Ölen Hakim baba ve oğlu Şükrü'nün ailesi hariç bütün roller istisna. Bütün roller abes. Kapıcısından, yöneticisine, Dunkofun'dan katiline kadar, bütün roller istisna ve abes. Tek tek yazmama gerek muhasebe müdürünün kişiliksizliği ve boynuz kırmaktan başka lafetmeyen topal kayın peder rolleri ile bu halka ne verilir ?

Ama halk bakıyor. Evet maalesef halk bakıyor.

Halkın seviyesini yükseltici eserler vermezseniz, halk bunlara mahkum olursa ne yapsın ? Halbuki; O sakallı biracı arkadaşa, içkinin kötü olduğu imajını verecek rol verilemez miydi ? Almanya görmüş aile, kırk yaşında kocaman çocuklara yedi kere beş diyeceğine adam gibi mesleklerinde hüner sahibi olsalar, dürüstlük örnekleri sergileseler daha iyi olmaz mı ? Mesela bütün hareketleri abuk subuk olan kayınpederin çok sigara içtiği için ayağı kesilmiş olsa ne olurdu. Hadi cami- cemeat-din-iman- hoca imam göstermiyorsunuz bari bunu yapın.

Birde AZ SONRA illeti sardı tüm kanalları. Aynı haberi yirmi kere AZ SONRA DEDİKTEN SONRA ve insanı bunalttıktan çok sonra yayınlıyorlar. Maksat seni ekrana yapıştırmak. Dahası var. Bitmedi. Normal haber okurken, sanki acil ve o an bir haber gelmiş gibi (çünkü eskiden alt yazı son haber demekti. Şimdi aldığımız bir haber filan derlerdi.) başlıyorlar alt yazı gezmeğe. Konu ne ? Bir sonra ki haber. Yahu adamı deli etmeyin. Bakıyoruz işte. Ne lüzum var kardeşim.? Haber mi dinleyelim? Yazı mı okuyalım? İnsanları neden şaşırtıyorsunuz ?

Saniyesi bile dünya para olan bu kanallar saçma sapan ve kendilerine küfür ettirerek zamanı hunharca harcıyorlar.

Haber dediğin bir zamanlar TRT yapardı. Önce özetleri verirsin. Sonra adam gibi sırayla okursun. Hepsi bu.

Karşılıklı konuşma, yani diyalog bulamazsınız. Baba oğul, ana kız iki arkadaş adam adam bir konuda biri pozitifleri biri negatifleri konuşmazlar. Monolog bir toplum olup çıktık. HERKES KONUŞUYOR. KİMSE DİNLEMİYOR.

İşte canlı misal. Capcanlı misal. Ateş hattı. Programın sunucusu dahil kimse kimseyi dinlemiyor. Kimse daha cümlesini tamamladığı vaki değil. NİYE ? BİZE HİÇ DİYALOG AŞILANMADI Kİ ? Nasıl büyüdük biz ? Ya bize birileri bir şeyler dikte etti.

Ya biz birilerine bir şeyler dikte ettik. Ya kavga ettik. Ya da dinlenmeyeceği için sustuk. (küstük) Yine dikkatimi çeker, aslan televizyonlarımız aynı filmi otuz beşinci kere gösterir, zaman israfı değildir. Lüzumsuz nice konular, konuklar izlettirirler zaman israfı değildir. Bir akademisyen çağırırlar, spiker veya sunucu beş dakika içinde üç defa sözünü keser. Lafa girer soru sorar. En ayıbı ve en çok yapılanı ise vaktimiz sınırlı. Kusura bakmayın diyen spiker bir ilim adamını susturur. Cümlesini tamamlatmaz. Vaktin yoksa çağırma.

Çağırırsan vaktini de ayarla. Bir bilim adamı bir davayı iki cümle ile nasıl anlatsın. Bu saygısızlık maalesef devam etmekte.

Ulusal basın. Ulusal falan değil. Hiç inanmayın. Geçen sene 18 MART'TA Hürriyet ve Sabah gazetelerini inceledim. Çanakkale zaferi ile ilgili tek satır yoktu. Üşenmedim. stanbul'da ki arkadaşlarımı aradım. Belki İstanbul baskıları bir şeyler yazmıştır diye. Hayır. Hayır. Ulusal basın 18 Martta, günün tarihi bölümünde Manş denizinde boğulan bir denizciyi anıyordu. Türk halkını ilgilendirmeyen Almanya'dan bir olay yazmışlardı. Çanakkale'de ölen 250.000 şehidimizi anmamışlardı bile. İşte ULUSAL BASIN! Böyle gayri millî basın yere batsın.

Dizilere biraz dönelim: Evet kalite arttı. Çekimler düzeldi. Artistlerimiz harika. İyi de kardeşim. Bütün dizilerde dikkat ediyorum. Dönmesinden(afedersiniz çift cinsiyetlisinden), sarhoşu, ayyaşı ne ararsan var. Kulağı küpeli erkeklerden, süper mini eteklisine kadar, yabancılara mahsus adetlerden tutunda dil ve görenek yanlışlarına kadar her şey var. Ne yok biliyor musunuz? Hiçbir dizide camiden çıkan bir insan yok. Veya evinde olsun namaz kılan bir dede, büyükanne yok. Bu akşam CUMA GECESİDİR DİYE, kur'an açıp okuyan bir rol yok. Saygın bir cami hocası yok. Nasihat eden bir imam yok. Çoğunda cami görüntüsü bile yok.(TGRT-STV- KANAL 7 hariç) Halbuki yabancı dizilerde sofra duaları vardır. Papaz saygındır. Kilise kutsaldır. Demiyorum ki; bir film, bir dizi her sahnesinde bunların hepsini kullansın. Demiyorum ki her filminiz dini olsun.

DEVAMI GELECEK SAYI

BİR HATIRAM

Nihat KAYI

6.06.2001 Tarihinde biçerdöverler saat 8de Samsun'a hareket ettik. Saat 16.00'da Samsuna varıldı. Limana girildi. Gemi sırasını beklemeye başladık. Samsun limanı biçerdöver fuarı gibiydi. 200 biçer limana dizildi. Biçer sahipleri araçlarının başından ayrılamıyorlardı. Yemekler daha çok kendin pişir kendin ye şeklinde geçiştiriliyor.

Çorumlu biçerciler çoğunluktaydı. Neden ? RUSYA diye hemen aklımıza soru geliyor. Bu Türkiye'de bulunan biçerdöver sayısı çok fazla. Diğer sektörlerde olduğu gibi biçerdöverlerin de çalışma alanları daraldı. Bunun sonucunda biçer sahipleri yeni iş sahaları aramaya başladı.

İşte Rusya bunlardan birisi. Ancak biçerciler umduğunu bulabiliyor mu? Bu tartmaya açık bir soru.

Samsun Limanında dört gün yattık. 10.06.2001de gemi sıramız geldi. Gemiye bindik. Gece saat 22.00'de uzun ve çileli yolculuk başladı. Ertesi gün saat 14.00'te Novoroski Limanına vardık. Burada üç gün kaldık. Artık gurbetellerdeydik.

Burada hemen karşımıza dil sorunu çıktı,derdimizi anlatamıyoruz. Sudan çıkmış balık gibiydik. Yabacı dil bilmenin önemi burada acı bir problem olarak karşımıza çıktı. Ülkemize,şehrimize,evimize bilgi vermemiz gerekliyidi. Hemen ilk işimiz telefona koşmak oldu. Limanda kartlı telefon var. 500 kontürlü bir kart aldık 85Ruble. Yolculuğun iyi geçtiğini evimize haber verdik.

Rusya'daki bizi oraya çağıran şirketin müdürü geldi. Kendisi Türk Rusya'da oturuyor. Rusça'sı çok iyi. Gümrük işlemleri tamamlandı. Sılovenskiye doğru hareket ettik,oraya saat 02de vardık. O gece biçerlerin yanında yattık. Ertesi gün otele yerleştirildik.

Rusya'ya erken gitmişiz. Buğdaylar yeşildi. Buğdayların olmasını beklemekten başka çaremiz yoktu. Üç gün otelde kaldık.Sılovenskiyi gezdik. Çok güzel bir yerdi. 80.000 nüfusu vardı. Şunu gördük. Her yerde kadınlar çalışıyordu. Her gün öğleye kadar pazar kuruluyor. Dil bilmediğimiz için Için alışverişlerimiz komedi filmleri gibi oluyor. Tarzanca işaretlerle anlaşıyoruz. Bazen karşımıza AZERİler çıkıyor çok seviniyoruz. Konuşup dertleşiyoruz. Yemek işi Türkiye'den çıktıktan sonra problem olmaya devam ediyor. Otelin bir odasında kendimiz yapıp yiyoruz.

16Haziranda çalışacağımız çiftliğe gittik. Dört gün orada kaldık. Bizim grupta yedi biçerdöver vardı. Toplu iş yeterli olmadığı için biçerler ayrıldı. Biz iki biçer Kalininskiye geçtik. Buğdaylar daha yeşildi. Burada da baktık işin düzeni yok. 140 km ileride Sipnoy da iş bulduk. 26.06.2001 Salı günü çalışmaya başladık. Tarlalar çok büyük. 500-800-1000'er dönümlük parseller halinde. 10 Biçer bir tarlada çalışıyorduk. 8 tanesi Rus biçerciydi. Bunlardan bizi istemiyenler de vardı. 5 Temmuzda buğday biçimine başladık. Ayın 21'ne kadar devam etti. Krasnadardaki çalışmamız bitti. Moskova yakınlarında iş bulundu. Lipitskiye doğru yola çıktık. 25.07.2001 de Çirmoşnoye köyüne vardık. İdare binasındaki toplantı salonunu bize verdiler. Oraya yerleştik. Sabah kahvaltıları fena değildi. Zeytin,peynir,yumurta. Öğle yemekleri tarlaya geliyordu. Rus aşçılar getiriyor. Kapuska pilav köfte başta geliyordu ama;ye yiyebilirsen. Bunun yüzünden altı kilo zayıfladım. 4-22 Ağustos'a kadar burada çalıştık. Buğday sezonu bitti Türkiye'ye dönme küzere yola çıktık.

Rusya garip bir ülke,özel mülkiyet kısıtlı olduğu için halkta iyi üretim için şevk yok. Her şey devletin olduğundan dünya umurlarında değil. Halkın bir kısmı iyi yaşıyor,bir bölümü orta şekilde,çoğunluğu da sürünüyor. İçki tüketimi fazla,cumartesi-pazar günleri tatil. Akşamları diskoda toplanıp eğleniyorlar. 30Ağustos Krasnodar-Trabzon uçağıyla döndük.

06/DAN
Salim SAVCI

ÇOK İYİ OLUR

Bir insan,bir hayvan oksijensiz yaşamaz. Canlılar,solunumla havada bulunan %18 oksijendenyararlanırlar.

Bugün,bilinen bir gerçek vardır. Her insan günde 7 ağacın verdiği oksijeni harcar,yaşamını sürdürür. 7 ağacı kesecek olursak,bir insanın kullanacağı oksijen miktarını yok etmiş oluruz. Oksijen üreten ağacın önemi,bugün de yarın da unutulmaz. Bu ise yeşil yapraklı bitkiler sayesinde oluşmaktadır.

Yeşil yapraklı bitki;güneş ışığı altında havadan karbondioksit alır,özümleme yapar,havaya oksijen salar.

Demek oluyor ki;dünyada oksijen üreticimiz yeşil yapraklı bitkilerdir.

Ağaç üzerine çok söz edilir. Bunlardan birisini aktarıyım.

" Cenazeme çiçek gönderme,ama bir ağaç dik. Prof. Dr. Bahri Savcı" cümlesidir. Çiçek,ağacın verdiği bir üründür. O çiçek,o ağacın geleceğini hazırlar. O bir canlı varlıktır. Onu dalından koparıp;çelenk, buket,sepet,demet yapabiliyoruz. Her halde,bu dünyadan göçene;sen de bir çiçektin demek için olsa gerek.

Öyle görülüyor ki,çiçek harcamamızı azaltacağız. Yapacağımız bir görev vardır. Çiçek veren ağaçları,ağaççıkları (bitkileri) daha çok yetiştirmek olmalıdır.

Bunları hepimiz biliyoruz ama anımsatmada yarar vardır.

Son zamanlarda ki;sel baskınları, toprakkaymaları bunu göstermektedir.

Buyazıdageçen 7 sayısı dolayısıyla:

Her yaş günlerinde,nişan günlerinde, düğünlerde,asker çıkarmalarında 7 ağaç dikelim.

Onları yaşatalım. Fena mı olur?

İyi olur. Hem de çok iyi olur.

AĞAÇLAR KONUŞABİLSEYDİ

Uzun yıllar yaşayan bitki deyince herkesin aklına ağaç gelir. Ağacın dalları odun olur. Gövdesi ise kereste yapılmaya elverişlidir. Ham keresteye tomruk (kütük) adı verilir ama o kütükten nice kereste çeşitleri üretilir. Birçok sanat dalları doğar.

Ağaçlar çok çeşitlidir. Burada yeşil yapraklı bitkilerden,ağaçlardan söz etmek istiyoruz. Yeşil yapraklı bitkilerin dilleri olsaydı bakınız bizlere neler söylerdi?:

Ben yeşil yapraklı bir bitkiyim. Güneş ışığında havadan karbondioksit alırım. Özümleme (fotosentez) yaparım. Havaya oksijen salarım. Havadaki %18 oksijen oranını bizler sağlarız. İnsanoğlu;sen bu sayede dünyada yaşayıp gidersin.

Oksijen suda erir. Sudaki canlıların yaşaması bile bizim üreteceğimiz oksijenle olur. Hemen şunu da ekleyeyim, bir insanın günlük oksijen gereksinimi 7 ağaç karşılarız.

Ben ağacım. Yeşilliğin kaynağıyım. İnsanlar yorulurlar,dinlenmek isterler. Benim yeşilliğim,yorgun insanların dinlenmesini sağlar. Bunun için ağaçların yaşaması gerek.

Biz ağaçlar;topluca olunca orman oluştururuz. Oksijen üretiriz,yaylaları ağaçlı duruma getiririz. Ormanlar,yağmur bulutlarını çeker. Yağmurların sel haline gelmesini önleriz. Tarlalarınızı,bağlarınızı ,bahçelerinizi,evlerini koruruz. Toprağın verimli kısmı üst tabakasıdır. Ekim bu alana yapılır. Toprak erozyona uğrarsa,ekim toprağı azalır. İşte biz ormanları oluşturursak, erozyonu önleriz.Ormanlar olarak,o ülkenin zenginlik kaynağı sayılır. Ormanları artırarak kesim yaparsanız sizlere servetler kazandırırız.

Biz ağacız. Yaşadığın şu ortama bak. Elindeki kağıt (kitap,dergi= benim. Mezarındaki sapma tahtası bile,bazı yerlerde benim. Bizler ağacız. Meyvelerimizi yersiniz. Yapraklarımdan,tohumlarımızdan yararlanırsınız.

Tüm bunlardan sonra bin güzel sözile yazıya son veriyoruz."Cenazeme çiçek gönderme,ama bir ağaç dik. Prof. Bahri Savcı"

2001'DEN 2002'YE

Prof. Dr. Arif ERSOY
Çorum Belediye Başkanı

Geçen Sayıdan Devam

Terörden en büyük zarar gören Türkiye öncelikle komşu ülkelerle ekonomik, siyasi ve kültürel ilişkilerini geliştirmeli. İleride farklı boyutlar kazanacak olan Uluslararası terörist hareketlere karşı ulusal ve bölgesel stratejilerin geliştirilmesinde aktif ve öncü rol oynamalıdır. Türkiye bu alanda başka ülkelerin peşinde değil milli menfaatlerini kısa ve uzun dönemde göz önünde bulundurarak karar vermeli ve daha çok AB ile ortak hareket etmelidir. ABD okyanus ötesi bir ülke olduğu için iç politika değişikliklere bağlı olarak her zaman uluslar arası bağlantılarını gözden geçirebilir ve okyanus ötesine çekilebilir.

C- Afganistan Operasyonu:

7 Ekim 2001 tarihinden beri Afganistan görülmemiş ölçüde bombalandı. ABD hedefiyle uyumlu olmayan ölçüde bu ülkeyi tahrip etti. Usame Bin Ladin'in hala yakalanmaması bu bombaların başka amaçlara yönelik olduğu kuşkusuna yol açmaktadır. Her ne kadar belli hedeflere saldırıldığı ileri sürülmekte ise bir çok sivil hedef isabet aldı. Binlerce masum insan hayatini kaybetti. Daha önce İngilizlerin, Rusların ve Tali banin tahribatını yaşayan bu cefakar ülkeye yapılan saldırılar vakit kaybedilmeden durdurulmalıdır. Afganistan'da bir hükümet kurulmuştur. Baskıcı ve dayatmacı Taliban yönetimi son bulmuştur. Artık Afganlılar kendi ülkelerini kendileri yönetmelidir. Türkiye imkanları ölçüsünde Afganistan'ın imarında aktif rol oynamalıdır. **Yeter artık Afganistan bombalanmasın ve masumlar ölmesin.**

Ç-Arjantin'deki Sosyal Patlama:

Uygulanan tutarsız ekonomi politikaları, dünyanın önemli ülkelerinden biri olan Arjantinci iflasın eşiğine getirmiştir. İMF Batılı ülkelerin sosyo- ekonomik şartlarına göre hazırlanan ve Batılı tekellerin piyasalarını genişleten politikaları gelişmekte olan ülkelere empoze etmemelidir. Finans Kapitalizmin çıkarlarına göre hazırlanan bu parasal politikalar ülkeleri yoksullaştırmakta ve gelir dağılımındaki adaletsizliği dayanılmaz boyutlara ulaştırmaktadır. Türkiye'de olduğu gibi Arjantin'de de İMF patentli politikalar başarılı olmamıştır. Türkiye kuşkusuz Arjantin değildir ve Arjantin' den farklıdır. Fakat İMF patentli politikalar önemli ölçüde benzeşmektedir. **Türkiye'de son yıllarda uygulanan yanlış iktisadi, siyasi, kültürel ve eğitim politikaları ile milli dinamiklerimiz körertilmekte ve Türkiye hızlıca Arjantinleştirilmektedir.** Türkiye kişi başına düşen gelir bakımından Arjantin'den daha yoksuldur. Yaşadığımız bunalımın ulaştığı boyutlar dehşet vericidir. İslam'ın millet olarak bize verdiği hasletler millet olarak dayanışma ve yardımlaşmamızı ileri derecede tutmaktadır. Bu hasletlerimizi erozyona uğratmaya çalışanların bu ülkeye ve millete yaptıkları kötülükler yakın bir gelecekte anlaşılacaktır. Milletin manevi ve milli değerlerini tahrip edenler vakit kaybetmeden bu tahribattan vazgeçmelidirler.

D-Avrupa Birliği ve Euro:

Avrupa Birliği ekonomik alanda büyük başarılar sağlayan bir entegrasyon olarak değerlendirilebilir. Siyasi birlik alanında atılan adımlar henüz yeterli düzeyde değildir. Bu konuda daha alınacak çok mesafe vardır. Fakat 1 Ocak 2002 tarihinden itibaren AB üyesi on iki ülkede uygulanan para birliği çok önemli bir hadisedir. Euro'nun ortak para birimi olarak kullanılması dünya ekonomisi ve Türkiye açısından fevkalade önemli bir ekonomik olaydır. Çünkü Euro 'yu kullanan ülkeleri Türkiye'nin dış Ticaretindeki Payı oldukça yüksektir. Euro'nın dış ödemelerimizde daha fazla yer alması ve dolardan daha çok bir tasarruf aracı olarak kullanılması(arzu etmememize rağmen) daha sağlıklıdır. Umarım AB bu alanda güven

sarsıcı uygulamalardan kaçınır.

Türkiye Euro'yu yakinen izlemeli ve zaman içinde rezervlerini Euro cinsinde tutmalıdır. Vakit kaybetmeden Avrupa ile iktisadi bütünleşmemizi hızlandırmalıyız. Uyum yasalarını vakit kaybetmeden çıkartmalıyız. Demokratikleşmede kısa zaman içinde Batının standartlarını yakalayamaz isek, yoksulluğun ve az gelişmişliğin kısır döngüsünden kurtulamayız.

Dünyada, 2001 yılında yukarıdaki gelişmelerden başka bir çok hadise yaşandı. Burada onları değerlendirmeye zamanımız elverişli değildir. Kısaca 2001 yılı gezegenimiz için sıkıntılarla dolu bir yıl olarak geçti.

II-TÜRKİYE'DE 2001 YILI:

2001 yılı ülkemizde olumsuzluklarla dolu bir yıl olarak geçti. Adeta ülkemiz için bir kayıp yıl oldu. Kuraklık ve yıl sonunda doğru sel baskınları, heyelan ve ağır kış şartları ekonomik açıdan büyük zararlara ve can kaybına yol açtı. 2001 yılında ülkemizde meydana gelen hadiseleri aşağıdaki başlıklar altında özetleyebiliriz.

A-Siyasi Olaylar:

Anaysa'nın bazı maddelerinin TBMM 'inde siyasi partiler arasında sağlanan mutabakatla değiştirilmesi demokratikleşme süreci açısından olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir. Bu değişmelerin alanın dar tutulması ve uyum yasalarının çıkartılamaması demokratikleşme sürecinin yavaş işlediğini ortaya koymaktadır. 2001 yılında **Mahalli İdareler Yasasının** çıkmaması önemli bir kayıptır. 72 yıl önce çıkartılan ve bir çok maddeleri değiştirilen 1580 sayılı yasa ile Belediyelerimizin işlevlerini yerine getirmeleri mümkün değildir. Aslında belediyelerin içinde bulunduğu çıkmaz ülke şartlarına uygun olmayan mevcut yasadan kaynaklanmaktadır. Bu yasal değişmenin gecikmesi bir bakıma şehirlerimizi ve dolayısıyla halkımızı cezalandırmak ve millete güvenmemektir. Umarım ülkemiz 2002 yılında bu sıkıntıdan Yüce Parlamentomuz tarafından kurtarılacak ve Batı standartlarına uygun bir mahalli idareleryasasınakavuşacağız.

2001 yılında **Fazilet Partisi**'nin tutarlı hukuki mesnetlerden yoksun bir kararla Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılması demokrasimizin bir ayıbı olarak tarihe geçmiştir. Fazilet Partisi kapatılmadan önce ana muhalefet partisiydi. Faaliyet ve eylemlerini cari yasalar çerçevesinde sürdürmekteydi. Demokrasimize önemli katkıları olmuştur. **Fazilet Partisi**'nin kapatılmasından sonra **Saadet Partisi** ve **Adalet Kalkınma Partisi** olarak iki parti kuruldu. Bu her iki partinin siyasetimize ve demokrasimize önemli katkıda bulanacaklarına olan inancımı belirtmek isterim.

18 Nisan 1999 Genel ve Mahalli seçimlerinde Fazilet Partisi adayı olarak seçimlere katıldım ve hemşehrilerimin desteğiyle ikinci kez bu güzel şehre belediye başkanı olarak seçildim. **Fazilet Partisi** kapatıldıktan sonra **Saadet Partisi**'nde siyasete ve görevime devam etme kararını aldım.

Devletin zirvesinde zaman zaman tartışmalar oldu. 19 Şubat 2001 ekonomi bunalımı Sayın **Cumhur Başkanımız** ile **Sayın Başbakanımız** arasındaki bir tartışma ile ateşlendi. 2000 yılının Kasım ayından beri devam eden bunalım bir bakıma zirvedeki bu tartışmayla su yüzüne çıktı. Borsa hızlıca düştü. Faizler %760'lara fırladı. Kısa bir zaman içinde Merkez Bankası kaynaklarında 7.6 milyar dolarlık bir azalma oldu.

Karşılaşılan bu ekonomik bunalım mevcut iktidarı çaresiz bıraktı. Bu çaresizliğe bir çare olarak Sayın **Kemal Derviş** ABD'den getirildi ve 57.Hükümette ekonomiden sorumlu devlet bakanı olarak görev verildi. Hazine Müsteşarı ve Merkez Bankası başkanı değiştirildi. Maliye Bakanı Sayın Zekeriya Temizelistifaetti.

DEVAM EDECEK

ANADOLU'NUN SİNESİ

Raşit YÜCEL
Gazeteci Yazar

KURBAN

Ve "KURBAN"

O;geldiği an bir tartışma başlar.

Kimi kanını,

Kimi etini,

Kimi ise derisini.

Sair zamanda dini "irtica"ile vasıflandıranlar,işin deriye ait kısmına gelince bir numaralı "irtica"cısı oluyorlar.

Hayret ediyoruz.

Bu nasıl olur ?

Burası Türkiye. Efendim.

Olmazlar olur.

Akıl almayan işler yapılır. Hatıra gelmeyen şeyler yapılır.

Bu tartışmanın yıllardan beridir yapıldığı malum.

Bir kurban derisinin camiye ve vakıflara bağışlanmasından daha makbul bir tarafı var mı ?

Büyük yaygaralar kopacak yine.

Nice laik,çok sesli beyanatlar verilecek,tehditler savrulacak, karakollar ve mahkeme koridorlarında derinin hesabı verilecek.

Bu işin istismarını yapanlar en ağır cezaya çarptırılsın.

"Hayır kurumlarına topluyorum" deyip,bu derilerin paralarını meze yapanlar silleyesin.

Ama bu deriler camiye kubbe, minare,şadırvan ve Kur'an kursuna gelir olarak toplanıyor ve bağışlanıyorsa bunun tevili olması mümkün değildir.

Bazılarının iddia ettikleri "Bu deriler bazı irtica kuruluşlarına büyük gelirler sağlayıp,irticanın yol bulmasına zemin hazırlıyor" diyenlere bir sözümüz var.

Bırakın efendim bu yersiz lakırdıları. Varsın herkes inandığı gibi hareket etsin. Artık bu iş kabak tadı vermeye başladı. Kimsenin Devlet müesseselerini bir baskı aracı olarak kullanıp alet etmesin.

Ağzımızın tadını bozmayın.

Zorla güzellik olmaz.

Bu kurumda yıllarca yapılan suiistimalin artık cılkı çıktı.

Dünyanın hızla şeffaflığa,demokrasiye koştuğu bir atmosferde bizlerin halâ dikta diktatör yasını ölçü alması kadar garip bir şey olmaz.

Bırakın benim kurbanımı.

Onu çok laikler görmesin,derine el uzatmasın diye endişe içinde olmayayım.

Ah seni politikacım ah !

Şu 18 Şubat Miladının başlamasına zemin hazırladın.

Halbuki bizim böyle dertlerimiz yoktu.

Herkes derisini istediği yere verir,kurbanını istediğine kestirir.

"Kanlımı olacak,kansızmı olacak ?"

"Gavur aşıkları", "Sizi gidiler sizi"

Gibi seviyesiz beyanatların nicesini kurban haline getirdiğini bir gör.

İşin kavgası yine masum Anadolu Halkına kaldı.

Onların bir kısmı şimdi sözde demokrat oldular.

"Tek başına iktidara gelecekler" Hey benim halkım hey ! Avucunuzu yalayın.

Bir defasında yarım yamalak hükümet oldunuz,başımıza neler geldi hep beraber gördük.

Dokunmayın benim kurbanıma;o'nu gönlümce keseyim.

İSLAM HUKUKUNUN KAYNAKLARI

Fikret ÇIPLAK

34. Sayıdan Devam

Demek ki Peygamber Efendimiz S.A.V. efendimiz;dinde hüküm koymuştur. Sünnete dayalı emir ve nehiyler içeren sünnetle,hadisler amel zaruridir. Çünkü; Peygamber Efendimiz S.A.V. "Bana itaat eden Allah'a itaat etmiş,bana asi olan Allah'a asi olmuş olur" buyurmuştur. Böylece sünnetin fıkıh açısından önemini anladıktan sonra,sünnetle ilgili genel bilgilerden çoklüzumlu olanları sunalım.

Genel manada sünnetler: Sünnet-i Hüda ve Sünnet-i Zevaid diye ikiye ayrılır. Sünnet-i Hüda; Peygamber Efendimiz S.A.V. tarafından ibadete taalluk eden söz,fiil ve tagrirleridir. Sünnet-i Zevaid ise; Peygamber Efendimiz S.A.V. tarafından zatına şahsi yaşayış,giyim, kuşam, yeme, içme gibi diğer insanlarla müşterek olan,beşeri işlerdir ki,bunlar ibadet değil,adet cinsindendir. Böyle olmakla beraber,Peygamber Efendimiz S.A.V. gibi yaşamaya gayret etmek isteyenlere bir örnek teşkil eder. İbadet içermediğinden onlar içermediğinden Zevaidi,fazlalık sayılmıştır (İlalvesiyle Hukuk-u İslâmiy-ye Cilt 1. sh.16)

Sünnetin fıkıhta delil olması bakımından en önemli husus,Hadis-i Şeriflerin Kur'an-ı Kerim'den sonra dinin ikinci ana kaynağı olması nedeniyle, Hadisi Şeriflerin vurudu yani,Peygamberimizden zuhuru kesin olması şarttır. Böyle olunca sünnet,hadis olduğu kesin olan bir sözün,fiilinin veya tayinin inkarı Peygamberimizi inkar etmiş gibi bir yanlış anlayış tarih boyu azda olsa bulunulmuştur. Açıkifade etmek gerekirse; İslâm alimlerinin muhaddislerin,hadis kritikçilerininin insan üstü gayretlerini yok sayarak,İslâm düşmanlarının Hadis-i Şerifleri bir takım bahanelerle yok sayarak sadece Kur'anla amel edilme gibi yanlış bir anlayış tarih boyu az da olsa bulunmuştur. Bu tezi savunanlar,aslında bilerek veya bilmeyerek İslâm'ın temeline dinamit koyduklarının farkında değillerdir. Bu yanlış düşünceleri bertaraf ekmek dinde delil olma bakımından Hadis-i Şeriflerin kuvvet derecelerini bilmek ve ona göre amel etmek gerekeceğinden Hadis-i Şeriflerin kısımlarına dinde delil olma sırasına göre açık anlamak lazımdır. Bu konu en meşhur eser olan Sahihhi Buhari Tecvid-i Sahih'in başlangıç bölümünü ve özellikle Diyanet İşleri Başkanlığı yayınlarından olanı tercih edilerek okunması gerek.

Hadis İlimleri ve Islahatları adlı esere göre; Hadis-i Şerifler dinde delil olma bakımından ikiye ayrılırlar. Birincisi Makbul Hadisler,ikincisi Merdud hadisler. Makbul olan sahih,merdud olan hadislere zayıf hadisler denilir. Bu iki büyük kısmın şumülüne,ravilerin ve hadis metinlerinin durumları ile,sıhhat ve zayıflık bakımından hadislerin ahvalleri girer. Bazı hadis alimleri hadislerine göre de,hadisler Sahih,Hasen ve zayıf olarak üçe ayrılırlar. Buna göre Hasen Hadis;Sahih Hadisten aşağı,Zayıf Hadisten de yukarı kuvvette bi Hadis-i Şerif şeklidir. Yine Hasen Hadis Sahih sayılmaktadır. Zayıf Hadisde ikiye ayrılıp kendileri ile amel edilen ve kendileriyle amel edilmeyecek derecede zayıf olan hadisler denilmektedir. Zayıf hadisleri kendisiyle amel edilen kısma Hasen Hadis demişlerdir.

Devamı Gelecek Sayı

KURBAN

Mahmut Selim GÜRSEL

22 Şubat 2002 Cuma günü, Mübarek Kurban Bayramını kutlayacağız. Dini bayramlarımızdan ikincisi olan Kurban Bayramının arife günü ile, bayram günleri, İslâm aleminin önemli günlerindendir. Bu günler, İslâm'ın beş şartından biri olan Hac ibadetinin yerine getirildiği ve mali bir ibadet olan "kurban" vecibesinin ifa edildiği gündür.

Anlam olarak kurban: "Allah C.C. manen yaklaşmak için kurban niyetiyle belirli vakitte kesilen özel hayvanın adıdır." Bu ibadet;mal ile yapılır. Yüce Allah'ın zenginliği ihsan buyurduğu için yapılan bir şükran borcudur.

Kurban ibadetinin tarihi insanlık tarihi kadar eski günlere dayanır. Bütün semavi dinlerde kurban kesmek, insanı Allah'a manen yaklaştıran ve ulaştıran bir ibadet sayılmıştır. Kurban "kurbet" yani Allah'a yakınlık manasına gelmektedir. Hz. Adem'in iki oğlunun kurban kesmelerinin Kur'an-ı Kerim'de söz konusu edilmesi(1) bu ibadetin ne kadar eskilere gittiğini gösterir. İslam'daki, kurban kesme ibadetinin Hz. İbrahim (A.S.) ve Hz. İsmail (A.S.)'la yakın ilgisi vardır. Şöyle ki: Hz. İbrahim, bir oğlu olursa Allah yolunda onu kurban edeceğini adamıştır. Oğlu olduğu halde aradan uzun bir zaman geçtikten sonra o adağını unutmuştur. Rüyada, kendisini, oğlu İsmail'i kurban ediyor görünce, adağını hatırlamıştır. Bu konuda Kur'an-ı Kerim'de şöyle anlatılmaktadır:

"***(Hz. İsmail) babası İbrahim (A.S.)'la birlikte yürüyüp gezecek çağa gelince:***

- Ey oğulcuğum. Rüyada seni boğazladığımı görüyorum, bir düşün, ne dersin? dedi (Hz. İsmail de:

- Ey babacığım. Ne ile emir olundunsa yap, Allah dilerse, benim sabredenlerden olduğumu göreceksin" dedi. Böylece ikisi de Allah'a teslimiyet gösterip, babası oğlunu alnı üzerine yatırınca, Biz:

- "Ey İbrahim. Rüyayı gerçek yaptın;

işte biz iyi davrananları böylece mükafatlandırırız" diye seslendik. Doğrusu bu apaçık bir deneme idi. Ona, fidye olarak büyük, bir kurbanlık verdik. Sonra gelenler için de "İbrahim'e selam olsun" diye ona iyi bir ün bıraktık. İşte biz iyileri böylece mükafatlandırırız."(2)

İnsanları kurban etme inancı Hz. Peygamber'in zamanına kadar devam etmiş, Abdulmuttalip, oğlu, Hz. Peygamber'in babası Abdullah'ı kurban etmeye teşebbüs etmişti. Bundan dolayı Peygamberimiz: "Ben iki kurbanlığın çocuğuyum." buyurmuştur.

Kurban kesme;Allah yolunda kusursuz, önemli ve değerli bir malını feda etmek demektir. Böylece insanlar, Allah'ın emrine uyma ve cömert olma alışkanlığı kazanırlar. Kurban, can da dahil olmak üzere, Allah'a inanmış bir kimsenin bütün varlığını Allah yolunda feda etmeye hazır olduğunun bir delilidir.

Kurban kesmek hem sosyal hem de ekonomik bakımından çok önemlidir. Hadis-i Şerife göre kurban kesenler: eti üçe ayırırlar. Bir bölümünü kendisi yer, bu bölümü eşi dostu ile yer. Geri kalan kısmın bir kısmı yoksullara dağıtır, bir bölümünü de eşi dostuna dağıtır. Kur'an-ı Kerim'de; kurban etini "yiyiniz ve yediriniz."(3) buyurulmaktadır. Bundan da anlaşılmaktadırki,kurban kesmenin

Maksatlarından biri de yoksulların evlerine etin girmesini ve tencerelerinde et yemeğinin pişmesini temin etmektir. Kurbanın özelliği budur. Diğer bir yönü ise Kurban; akraba ve komşular arasındaki sevgi ve kardeşlik bağlarının kuvvetlenmesini sağlar.

Kurban Bayramı sebebiyle milyonlarca hayvanın boğazlandığını ve geniş çapta bir hayvan kırımı olduğunu ileri süren, kurban kesmenin iktisadi bakımdan sakıncalı olduğundan söz edenler vardır. Bu görüş haklı gibi gözükmekle beraber; kesilen kurbanların, tırnaklarına varıncaya kadar hiç bir şeylerini zayi edilmemektedir. Ayrıca kurbanların kesildiği ayda kasapların kestikleri hayvanların sayılarında bir azalma olmaktadır. Zengin kesim her zaman et yiyebildiğinden, kurban kesimi suretiyle et tüketiminde meydana gelen artış, daha ziyade, ya hiç et yüzü görmeyen fakirler ve yeterince et yiyemeyen orta tabaka lehine olmaktadır. Kurbanın en büyük sosyal adalet cephesi de bizce budur. Ayrıca kurban kesme geleneğinin, pazarlara hareket getirdiği, işsizlere iş sahası açtığı, besiciliği teşvik ettiği, zenginlere kurban satan fakirlerin ve orta hallilerin durumlarının iyileştiği bir gerçektir.

Kurban keserken getirilen tekbir; kurban kesenlerle hacılar arasında bir benzerlik bulunmaktadır. Mekke'ye yani Hac'a gidemeyenler, bu suretle hacıların ulvi hislerine iştirak etmiş olurlar, aynı orada oldukları hazzı yaşarlar.

Kur'an-ı Kerim'de: "***Onların (kesilen kurbanların ne etleri ne de kanları) Allah'a ulaşır; fakat O'na sadece sizin takvanız (iyi duygu ve niyetiniz) ulaşır. sizi hidayete erdirdiğinden dolayı, Allah'ı büyük tanıyasınız diye O, bu hayvanları böylece sizin istifadenize verdi. (Ey Muhammed) Güzel davrananları müjdele.***"(4) buyurulmaktadır. Buna göre Kurban ibadetinde önemli olan, sadece kan akıtmak veya et yemek veya dini bir geleneği yerine getirmek değildir. Allah rızası için kurban kesmektir. Şurası unutulmamalıdır ki, Yüce Allah insana faydalı olmayan hiçbir şeyi emretmez. O'na inananlar için yapılmasını emrettiği her şeyde ve yasakladığı her hususta insan için gerek maddi ve gerekse manevi pek çok faydalar vardır.

Bayramlar; Dargınların, küs olanlar ve aile ile şahısların düşmanlık ve husumet duygularının sevgiye dönüşmesi için vardır. Küçükler büyüklere saygı, büyükler de küçüklere sevgi göstermesi, emsal olanların birbirlerine karşı dostça davranmaları, hastaların ziyaret edilmeleri, verilecek küçük hediyelerle çocukların gönüllerinin alınması, hısım ve akrabanın bir kere daha yeniden kaynaşması genellikle bayram günlerinde mümkün olmaktadır. Bayram sevgi, beraberlik, birlik, dostluk, barış, dayanışma, kenetlenme, huzur ve istirahat günüdür.

Her zaman olduğu gibi bayram günlerinde de yüce dinimizin emrettiği şekilde çevremizdeki insanlara iyi davranmalı, incitici ve zarar verici davranışlardan sakınmalıyız. Bu duygu ve düşüncelerle, sizlerin Kurban Bayramını tebrik eder, cennet vatanımızın huzur ve saadetine, milletimizin birlik ve beraberliğine ve bütün İslâm alemi için de hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ederim.

(1) Maide; (2) Saffat; (3) Bkz. Hacc; (4) Hacc;

ÇORUM YEMEKLERİ

Selma GÜRSEL

PİLAVLI TAS KEBABI: Bir ölçü pirinç önceden içerisine bir yemek kaşığı tuz bulunan sıcak su ile ıslatılır. Kuzu etinden kemiksiz kuşbaşı ile yapılır. İstenilirse küçük bir soğan doğranırsa daha lezzetli olur. Et iyice yıkanarak temizlenir,. Fazla büyük kuşbaşı varsa küçültülür bir miktar tuz ile ovulur. Bir küçük baş soğan ince kıyılır. Tencerenin içine tereyağı eritilir. Et ve soğanı alacak kadar büyüklükte bir bakır tasa konularak kazana tasın ağzı kazanın tabanına gelecek şekilde kapatılır. Bir miktar su katılarak bir pişim kaynatılır. Ocaktan indirilen tencereye bir miktar kaynar su ilave edilerek ıslatılmış pirinçler tasın etrafına konulur. Kısık ateşte pişirilir. Pişirilirken kapatılan tasın içine konulan su tasın içine emilir bırakılır. Et bu bırakıp emme ile ve tencerenin buharı ile pişer. Pişen tas kebaplıpilav sıcak sıcak servis yapılır.

TORBA PİLAVI: İskilip'te buna Dolma denilir. İskilip'in en meşhur yemeğidir. Pirinç ayıklandıktan sonra bir saat kadar sıcak suda ıslatıldıktan sonra dolma kazanına tereyağı eritilir ve soğanlar çok az olarak bu yağda kızartılır. Pirince göre su ,yağ konularak haşlanır.

Pişirilecek et burada biraz kızartılır. Etin üzerine temiz bir sacayağı oturtulur. Bu sacayağının üzerine temiz bir tepsi konulur. Yeteri kadar su konulur. Haşlanmış pirinç temiz bir bez torbaya konularak bu tepsinin üzerine konulur. Bu torba et suyu ile temas etmez. Kazanın üzerine kapağı kapatılır. Kapatılan kısım hamur ile sıvanarak az bir kısmı açık bırakılarak buradan buhar çıkmasına müsaade edilir. Kapağın üzerine ağırca bir taş konularak hafif ateşte ağır ağır pişmeye bırakılır. Gece altı yakılan kazan sabaha kadar pişer. Sabahleyin kazan açılır. Etin suyunun buharı ile pilav da pişmiş olur. Servis yapılırken pişen pilav et suyu ile terbiye edilir ve pilavın üzerine pişirilen etler serpiştirilir.

TATLILAR

AK PEKMEZ : Bakınız pekmez yapımı ve pekmez ürünleri.

AŞURE: Türkiye'nin her tarafında yapılan milli bir tatlımızdır. Aşure;daha çok "Aşure Günü" pişirilmekle beraber,Çorum evlerinde sık sık tatlı yerine pişirilir. Pekmez veya şeker tatlandırıcı Olarak kullanılır. Önceden haşlanılan kuru fasulye,ıslatılarak hazırlanmış n ohut,bütün yarma ile kuru üzüm,incir gibi çerezler le beraber pişirilir. Soğuk veya sıcak servis yapılır. Servis yapılırken üzerine tarçın ve dövülmüş ceviz serpilir.

BAL KABAĞI: Bal kabağı,satırla parçalandıktan sonra kabuğu soyularak büyük bir kazana konulur. Üzerine bir çay bardağı soğuk su konarak ateşe konulur. Ilık ateşte pişirilen kabak kendi suyunu çekince tabaklara alınarak servis yapılırken üzerine dövülmüş ceviz serpilir.

BAKLAVA: Normal bir tepsi baklava için bir kilo birinci sınıf un konulur. Bir miktar su,beş adet çiğ yumurta kırılır,bir yemek kaşığı sirke,bir tutam tuz ilave edilerek hamur kulak memesi sertliğinde yoğrulur.

Bu hamurun bir miktar dinlendirilmesi gerekir. Hamur ersinle kesilerek ceviz büyüklüğünde yumak tutularak temiz ve nemli bir bezin altına yazılması için bekletilir.

Baklava hamuru ok ile açılır. Yufkaların mümkün olduğu kadar ince yazılmasına dikkat edilmelidir. Hamur yazılırken ok'a yapışmaması için nişasta serpilir.

Açılan yufkalar temiz bir sergi veya çarşafın üzerine kurumaya bırakılır. Bir miktar nemi çekilen yufkalar yağlanmış tepsiye tek tek serilirken her kat arasına eritilmiş tuzsuz tereyağı ekilir. Otuz yufkadan sonra bol miktarda kıyılmış ceviz konularak tepsinin tamamına yayılır. Üzerine tekrar otuz yufka konularak baklava tamamlanmış olur.

Tepsideki yufkalar dilimlenerek üzerine kaşıkla eritilmiş tereyağı ile yağlanır. Kızartılan baklavanın üzerine kestirilmiş şeker şerbeti ekilir. Dikkat edilecek husus baklava sıcaksa,şerbet soğuk olmalı,baklava soğuksa şerbet sıcak olmalıdır. Şeker kestirilirken ufak bir parça limon tuzu atılır iyice kaynatılmalıdır.

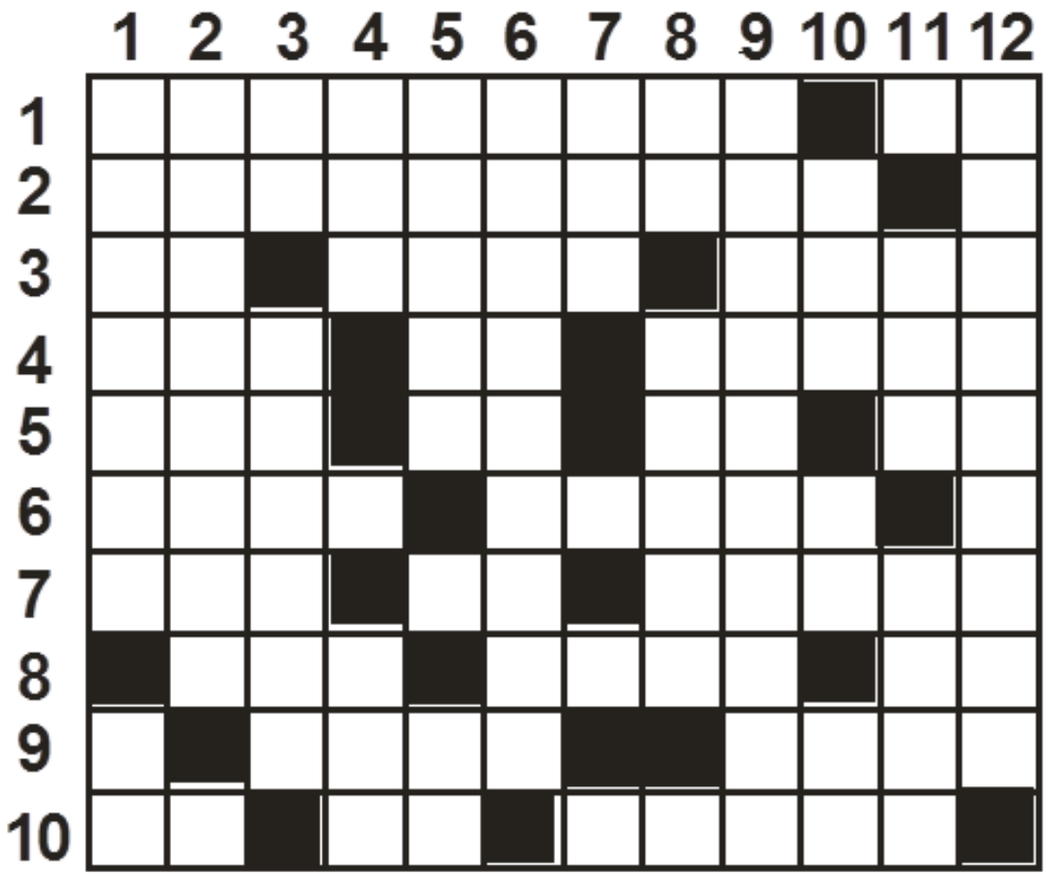

Hazırlayan Erdal ODABAŞ

SOLDAN SAĞA: 1- İnsanoğlunun Nesli 2- Kel Aliço'nun Yetiştirdiği en az hocası kadar ünlü güreşçimiz 3- Kur'an alfabesinde bir Harf -Dergimizin en genç yazarının bir ismi 4-Bir haber ajansımız - Amerikyum'un simgesi -Bir çok unsurlardan meydana gelmiş olan 5- Alman gümüşü -Kilometrenin kısa yazılışı -Kimyada Aliminyumun simgesi - Beddua 6-Kafiyenin diğer bir şoylenişi -Geri kalmış eski çağları andıran 7-Telli bir müzik aleti -Danyanın uydusu-Doğum, Hz. İsanın doğumu 8-Bin kilogramlık ağırlık-Namaza davaet sesi-Kur'an alfabesinde son harf 9- Peygamber Efendimizi öğen şiir-Argoda bir hitap 10- Bir kürkhayvanı-Mıstrın kısa yazılışı -Sadık Dostlar

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1-Özellikle, hususi olarak-Nazi hücum kıtası 2-Dergimizin aylık, kültür, sanat ve....dergisi olduğunu beyan eden başlığı 3-Sodyumun simgesi -Amerika'da bir nehir 4-Bir bağlaç -Şöhret şan 5- Bırakmaktan emir-utanma hissi 6-Önem, lüzum 7-Yarık, çatlak 8-Yabancı -Tahta veya taş gibi maddeleri oyarak içine değerli taş ve maden yerleştirmek yapılan süsleme 8-Çağın en harika tefsiri 10-Bir çokluk eki -Ellinin ortası-Bir nota.12-Apaçık olarak

EKSİK SAYILARINIZI TAMAMLAYINIZ !

MEVCUT SAYILAR

1. Sayı 1,500.000 Tl.
2. Sayı 1,500.000 Tl.
3. Sayı Mevcudu Kalmadı
4. Sayı Mevcudu kalmadı
5. Sayı 1,500.000 Tl.
6. Sayı 1,500.000 Tl.
7. Sayı 1,500.000 Tl.
8. Sayı 1,500.000 Tl.
9. Sayı 15500.000 Tl.
10. Sayı 1,500.000 Tl.
11. Sayı 1,500.000 Tl.
12. Sayı Mevcudu Kalmadı
13. Sayı Mevcudu Kalmadı
14. Sayı Mevcudu Kalmadı
15. Sayı 1.500.000 Tl.
16. Sayı 1.500.000 Tl.
17. Sayı 1.500.000 Tl.
18. Sayı 1.500.000 Tl.
19. Sayı 1.500.000 Tl.
20. Sayı 1.500.000 Tl.
21. Sayı 1.500.000 Tl.
22. Sayı Mevcudu Kalmadı
23. Sayı Mevcudu Kalmadı
24. Sayı 1.500.000 Tl.
25. Sayı 1.500.000 Tl.
26. Sayı Mevcudu Kalmadı
27. Sayı Mevcudu Kalmadı
28 den sonraki sayılar

Posta ile istenilen sayıların her birisi için 500.000 Tl. Ilave edilecektir. Siparişlerinizi kargo ile de isteyebilirsiniz. İl dışından olan istekler için 1260013 numaralı POSTA ÇEKİNE toplam ücreti yatırınız . ÇORUMLU 2000

ÇORUM'DAN MANİLER Eşref ERTEKİN

Çayır ince biçilmez.
Süt köpüktür içilmez.
Bana yarden geç derler,
Yar tatlıdır geçilmez.

Çayır ortası havuz.
Ben duramam yalınız.
Ben yare gideceğim,
Önümdü yok kılavuz.

Çayır tarlanın ucu,
Çift gezer iki bacı,
Böyüğü hele hele.
Küçüğü can ilacı.

Çayıra basma yarim.
Donanmış yosma yarim.
İller ne derse desin.
Selamın kesme yarim.

Çayıra dolu düştü.
Ağladım gözüm şişti.
Nideyim nazlı yarim,
Gönlüm pek sana düştü.

Çayırda kıldım namaz.
Oda Hakka yaramaz.
Cahilin ettiğini,
Allah bile kınamaz.

Çayda ıbrık delinmez.
İvme menzil alınmaz.
İki şahit bir olsa,
Ona derman bulunmaz.

Çayın öte yüzünde.
Ceylan otlar düzünde.
Ben yarimi tanırım,
Çifte ben var yüzünde.

Çayır ince biçilmez.
Süt köpüktür içilmez.
Bana yarden geç derler,
Yar tatlıdır geçilmez.

Çayır ortası havuz.
Ben duramam yalınız.
Ben yare gideceğim,
Önümdü yok kılavuz.

Çayır tarlanın ucu,
Çift gezer iki bacı,
Böyüğü hele hele.
Küçüğü can ilacı.

Çayıra basma yarim.
Donanmış yosma yarim.
İller ne derse desin.
Selamın kesme yarim.

Çayıra dolu düştü.
Ağladım gözüm şişti.
Nideyim nazlı yarim,
Gönlüm pek sana düştü.

Çayırda kıldım namaz.
Oda Hakka yaramaz.
Cahilin ettiğini,
Allah bile kınamaz.

Çaylar akar meyile.
Yarim oynar gül ile.
Yad ele meyil vermiş,
Bizi eğeler dil ile.

Çaylarda semeğim yar.
Bilmezsin emeğim yar.
Sensiz içime sinmez,
Bir öğün yemeğim var.

Çayların ufak taşı.
Yandı ciğerimin başı.
Ne yarden haber var,
Ne dindi gözüm yaşı.

Çekisi var çim yeşil.
Çayda kumlar kaynaşır.
Yari gördüğüm yerde,
Elim,dilim dolaşır.

Çekişi var çimeni.
Kıskısı var yemeni.
O yar petek bal olmuş,
Oturup da yemeli.

Çekmecem açtım gece.
Kur'an okudum hece.
Billahi inan yarım,
Uyumadım dün gece.

Çekmecemin berçini.
Açamadım içini.
Dün gece nerde idin,
Koynumun güvercini.

Çekmecenin kilidi.
Üstünü gül bürüdü.
Hakikatsiz yar için,
Bütün ömrüm çürüdü.

Çekmeceyi açamam.
Tüyden gömlek biçemem.
Bana yardan geç derler,
Yar tatlıdır geçemem.

Çeşme suyun durulsun.
Kız oğlana vurulsun.
Suya giden gelinin,
Su testisi kırılsın.

Çıkrığım elli parmak.
Ayıp mı yare varmak ?
Her yiğidin kârı mı ?
Yar elinden gül almak.

Çıkrığım kar kürtüğüne.
Delmenin yırtığına.
Adam meyil verir mi ?
Sokağın sürtüğüne.

Çıkrığın urganıyım.
Üstünün yorganıyım.
Hangi yola gidersen,
O yolun kurbanıyım.

Çıkrıkta ulak mısın ?
Tavukta yelek misin ?
Ne geziyor sokakta,
Ağzı eğri çanak mısın ?

Çıktım ambar koluna,
Baktım yarin yoluna.
Asılır da ölürüm ,
Perçeminin teline.

Çıktım ambar koluna.
Baktım yarin yoluna.
Bir incecik kar yağmış,
Nazlı yarin yoluna.

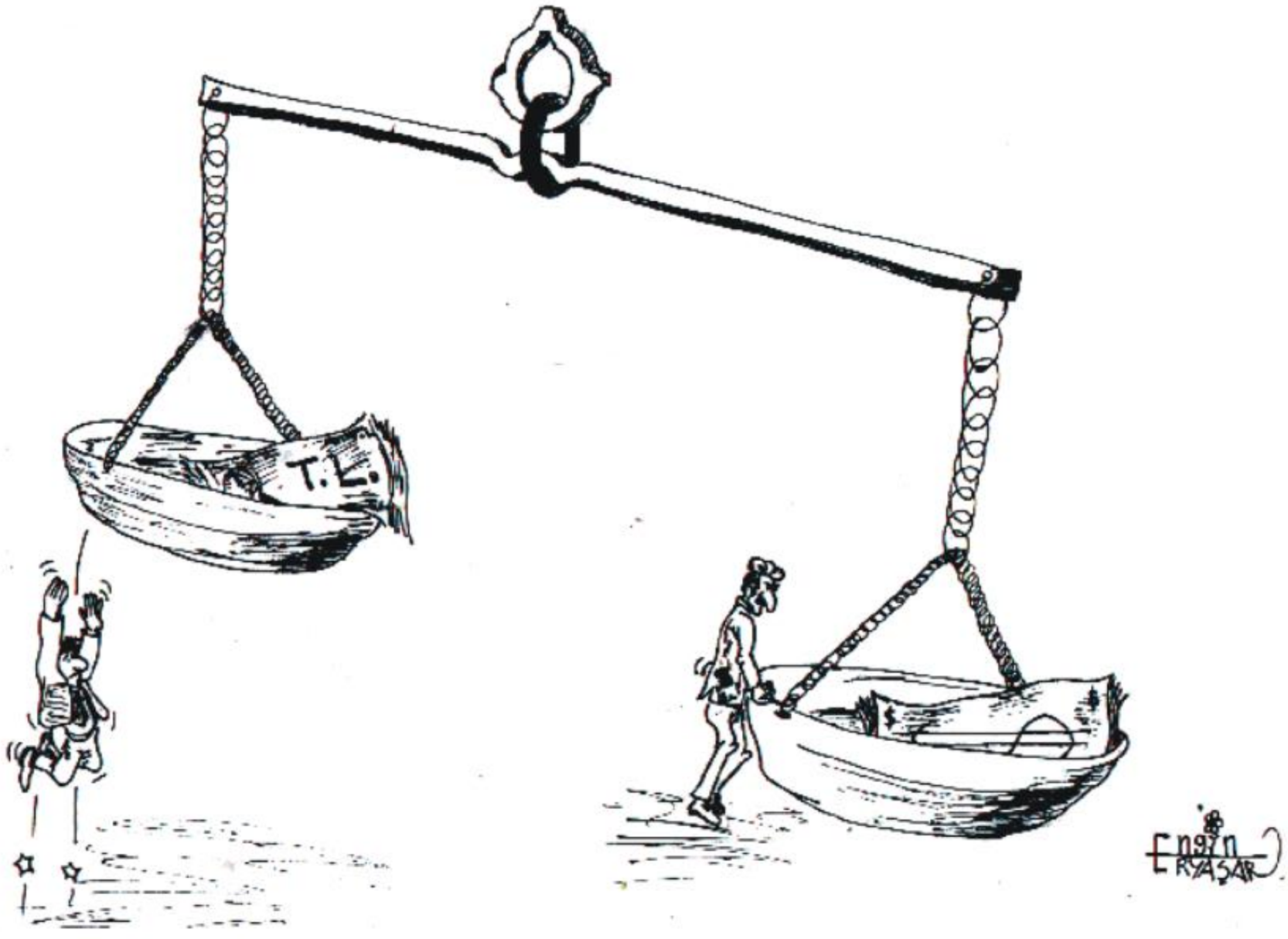
T.L.
Engin
KAYASAR

Mahmut Selim GURSEL

SÖYLEŞİ

Geçen sayı sizlere biraz tanıtmaya çalıştığımız Sayın Tuncay TAKMAZ ile söyleşimizi sunuyoruz:

Çalışmalarınızla, yaşam tarzınız arasında sizce bir bağlantı varmı :

Tuncey Takmaz : Elbette var, bir sanatçının hayatı neyse bi leneki tuvaline deo yansır. Sanatçının sanatının ne kadar samimi olduğu da bence burada başlıyor. Beklenmedik bir şey değil, benim resimlerim saldırgan, hayatım da öyle... Resimlerim kimi zaman üzüntülü, kimi zaman muzip bakıyor portrelerim dünyaya... bir o kadar da şaşkınlar, dünyada olup bitenlere. Resimlerimdeki tedirginlik, şaşkınlık kendi yaşamımdan kaynaklanıyor. Alışamadığım alışmak istemediğim olaylar, politik ilişkiler, kısacası yaşadığım olaylara karşı tepkilerimin ürünleri. Hepsi tepki mi? Değil elbette aralarında mutluluklarımın, muzurluklarımın resimleri de var. Zaten hikayelerinden de anlaşılacak. Sanıyorum resimlerim kadar sert bir şekilde kesip atabiliyorum her şeyi. Resimdeki kurallar gibi hayattaki kuralları kesip atmanız biraz zor, siz sadece kendi kurallarınızı koyarsınız insanlar bunlara göre yaşarlar, insanların işine gelirse! Benimkiler biraz sert galiba ama gerekli. Benim yaşamdaki başkaldırım kurallara karşı değil biraz da ortamainat yapıyorum bir çok çalışmayı, üstelik enerjimde çok. İnsan ilişkilerim de boya seçimlerim gibi ya ilk gördüğümde varlar ya hiç, bunun karşılıklı enerjiyle ilgili olduğunu düşünüyorum. Bunların dışında rock müziği dinleyerek büyüdüm... Ortaokulda sevmediğim hiçbir derse girmezdim, zaten okulu da bu yüzden bıraktım sonra başka okula yazdırdılar beni orayı da bıraktım, babam beni sınırlendiriyordu, onu da terk kettim. Büyüdüğümü düşünüyorum ama pek fazla değişmedim.

Resmin yanında şiir yazdığınızı da biliyorum, Şiirlerinizi bize anlatırmısınız?

Tuncey Takmaz : Neden olmasın resimlerimde belki öyledir. Hocam, Ekrem Kahraman'ın aynı zamanda şiir kitapları da var. Genelde hep ressam olarak tanınır o yüzden söyleme gereği duydum. Bir gün ona sormuşlar "resim yapıyorsunuz peki neden şiir de yazıyorsunuz" Kahraman'da demiş ki "resim yaparak anlatamadıklarımı şiir yazarak anlatıyorum". Bu kadar basit.

Resimlerin izden egibi malzemeler kullanıyorsunuz

Tuncey Takmaz : Devam eder gibi geliyor bana, çünkü resim kendisi istiyor onları, kolaj yaptığım oluyor, fakat çok sık değil. Bunun dışında sprey boya kullanıyorum çalışmalarımın birçoğu Akrilik pek kolaj ve diğer malzemeleri kullanmak istemiyorum resmin kalıcı olması açısından profesyonel malzeme kullanmak gerekli. Bence bu sanatçının dikkat etmesi gereken bir konu.

Sizinle Internetten tanıştık, epeydir yazışıyoruz bence siz; resim, şiir yapıyor ve yayınlıyorsunuz. yayınlarınız arasında web sitenizde de bildiğim kadar pekçok kişiye de webmasterlik yaptınız sizin bu enerjiniz nereden geliyor ?

Tuncey Takmaz : Sanıyorum Türkiye'de hep sanat alanındaki eksikleri sanatçılar tamamlamış, eksiklerden şikayet edeceklerine bunların üzerine gitmişler, değiştirmeye çalışmışlar.. Ben sadece resim yapmıyorum, fakat ana caddem resim bu söylediklerinizde caddenin yanlara açılan sokakları ve resmim bu sokaklardan nefes alıyor, ayrıca bu sokaklarda dolaşmak hoşuma gidiyor beni ve resmimi besliyor Çünkü yaptığım resim toplumda ve insanlarla ilişkili. Web tasarımı konusunda yaptığım siteler var, bunu teknolojiye kaptırdığım parayı geri almak için yapıyorum, tabii bu işin esprisi. Boş vakitlerimde yaptığım bir iş buve çok zevkli bir alan. Tasarımcı dostum Çağlar Akpınar'la yaptığımız yaklaşık 15'e yakın sanatla ilgili sanatçı ve galeri sitesi tasarladık. Bunlar arasında, bedribaykam.com, ekremkahraman.com, renanertosun.com, yurtdunya.com gibi şık siteler var... Sergi olarak da yılda bir defa tüm sanatçıların katılımına açık "Çekirdek Sanat Çağdaş Sanat Sergisi" başlığı adı altında bir serginin genel koordinatörlüğünü yürütüyorum. Bu, daha çok genç sanatçılar için düşündüğümüz bir sergi ve önemli de, özellikle bir seçimin yapılmadığı, ve genç sanatçıları toplu olarak değerlendirmemize fırsat tanıyan "Genç Etkinlik" in yapılmadığı bir dönemde ve günümüzde kendini "avangard" yada "kavramsalcı" diye adlandıran ve bu isimlerinde zorla birkaç isim tarafından belli kutuplara çekilmeye çalışıldığı, utangaç kesiminde bu olaylar karşısında gene sesini pek çıkaramadığı bir dönemde bu sergiyi önemli bir etkinlik gençler açısından bir şans bir kapı olarak görüyorum ve devam ettirmek için de elimden geleni yapacağım. Yayınladığım dergi de gene bu konuları besliyor gene genç arkadaşlarım için düşünülmüş bir yol, çünkü Türkiye'nin "genç sanat" dergisi yok, var olanlar artık yaşlanmış gibi geliyor bana gelsin genç arkadaşlarım bu dergiyi hep beraber yaşatalım.

26 yaşındayım fakat 6 yıldır resim yapıyorum, gerçekleştirdiğim çalışmalar da bu 6 yılın içerisinde. Resmin dışında olanlar, son 4 yılda hayatıma girdi. Hiperaktif olduğum söyleniyor, doğru olabilir fakat genç bir sanatçının yapması gereken şeylerin peşinde olduğumu düşünüyorum. En önemlisi hayallerimin. Enerjimi yarına ait

planlarımdan hayallerimden alıyorum, etrafımdaki insanlardan, dostlarımdan, sevgilimden, başka yer olabilirmi sizce?

Bugüne kadar kaç sergi gerçekleştirdiniz, sizce bu sergilerden hangisi mesleğinizin dönüm noktası oldu. Busergiler,bilinçli bir çalışmanınürünümü?

Tuncey Takmaz : 35'e yakın karma sergi, 9 kişisel sergim oldu. Bilemiyorum dönüm noktası diye birşey olabilirmi? Fakat 2000 Şubatta Devlet Güzel Sanatlar galerisinde açtığım 3. kişisel sergim benim üzerinde çok durduğum önemli bir sergiydi. İnsanlar tarafından öneminin anlaşılması da açıkçası hoşuma gitti bu sergiden...

Bu sergiden sonra bazı galerilerden hoş teklifler aldım. Tabii birplanın ürünü, yaklaşık 1 yıl önce galeriye dosyamı sunmuştum, daha sonra sergi için yaklaşık bir yıl boyunca çalıştım ve yazısını Mehmet Ergüven'in yazdığı bir katalog yayınladım, bu benim ilk kataloglu sergimdi. Bence bu sergi bugüne kadar gerçekleştirdiklerim arasında gerek organizasyon bakımından, gerek bu sergi dolayısıyla kurulan ilişkiler bakımından gerekse içerik bakımından diğerlerine göre çok daha önemliydi. Bu yeni sergim "Tuncay Takmaz'ın Halleri 31+1 Kısım Tekmili Birden" vardığım yerle ve söylediklerimle ilgili daha daönemli.

Son sergin izlenler söylüyorsunuz ?

Tuncey Takmaz : Neler mi söylüyorum, eleştiriyorum, konuşuyorum, anlatıyorum. İnsanlar benim çok cesaretli olduğumu söylüyorlar, doğru öyleyim, uğruna kavga edeceğim çok hayalim var. Yaşadıklarım gırtlağımdan geçmiyor. Yutamıyorum. Bu yüzden de sanatım ve yazdıklarım eleştirel. Toplumla bir ilişkim var onlar çok samimi fakat bulunduğum ortam öyle değil, zaten sanat ortamına ait olmadığımı söylüyorum. Boyalarla oyun resmini yapıyorum, böyle mutlu olup rahatlıyorum. Unutulmasın cesaret olmayınca hiçbir şey değişmiyor ve değiştiremiyorsunuz. Biraz cesaret edilsin.

Dinlediğiniz müzik türlerini belirtir misiniz. batı müziği, Türk Müziği dinlermisiniz?

Tuncey Takmaz : Şimdi bir açıklık getirmek istiyorum. Bence Türkiye'de Orhan Gencebay bir müzik fenomenidir, köyden kente gelen, bu yabancılaşmayı yaşayan insanlara yeni bir ses, yeni birbakışaçısı yaratmıştır, bumüziğin adı herneyse o kadar önemli değil, içinde Arap müziği var, Türk müziği var, türküler var, şimdi bugün piyasada dolaşan adamlar ise bunun kopyaları, bunlar sanatçı da değiller, zaten bu tartışma hep yapılır ya, bu adamlar fazlaca şişirilip bir yerlere getirilen ses sanatçılarıdır sadece. Bir tüketim toplumunda yaşadığımız içinde rahatça var olabiliyorlar, aslında bunları fazla kafaya takmamak lazım. Bunları ekranlarımıza çıkaranlar, topluma bunları sanatçı diye sunanları eleştirmek gerekiyor... Bu müziği ben dinlerim, oturup sabahtan akşama kadar Orhan dinlemiyorum fakat duyduğum zaman suratımı da ekşitmiyorum, benimde severek dinlediğim şarkıları var. Pir Sultan'ı, Ruhi Su'yu da severim. Bunlar hep saraya sisteme kafa tutan adamlar, ama bunların yanında klasik müzik, rock, new age'de dinlerim, hepsinden farklı duyumlar, zevkler ve coşkular alıyorum. Aslında bu birikilem değil çünkübu ülkede yaşıyorsakbu insanları dinlemekten ya da dinlemeyi sevenlerden utanıp yüzümüzü tamamen dışa çevirmeye hiç gerek yok. Şimdikilerde sahte birhava var arabesk veya türkü, olsun ne olacak adam şarkısında sevdiğini onun için yandığını söylüyor ne kadar samimi.. Ayrıca kafa tutan, kabullenmeyen bir yanı da var. Ateş var içinde, şimdikilerde hiçbir şey yok. Utanacak birşey varsa kanallarımızı kaplayan pembe güllerden, morşan'lardan, ve onların gazetelerikaplayan dedikodularında nutanmalıyız.

Size resim çalışmalarınızda hacalık yapan kişi kimdir. ondan ne kadar etkilendiniz. Hocanızın çizgisinitakip ediyormusunuz ?

Tuncey Takmaz :Ekrem Kahramanla 1996 yılında tanıştık o zamandan bu yana bana bir çok konuda yardımcı oldu, kendisinden bilindik klasik anlamda birresimdersi almadım. Belkibu benimiçin daha da iyi oldu çünkü böyle bir psikolojiye sahip değilim, resim ile ilgili bilgilendikçe resim yapamıyorum. Fakat ben hayalperest bir çiftçinin oğluyum. Kendisini her çağrışımda gelip resimlerimle ilgili yorumlarda bulundu, anlattı, kendisiyle sohbet ettiğimiz zamanlarda bizi felsefi olarak bilgilendirdi, sonuçta sanata bakış açımız değişti, gelişti. En önemlisi hayal kurmayı öğretti. Hocasının ve öğrencisinin bu kadar farklı uçlarda olması bence normal. Çünkü normalolan bu. Herkes kendisi, bukadar basit. Bugün tartışılan konulardan birisi de hoca-öğrenci ilişkileri ve öğrencilerin hocalarının bir uzantısı yada kopyası olmasıdeğilmi? Demek ki bizim hoca-öğrenci ilişkimizde bir sorun yok.

Dergimizle yaptığınız bu söyleşi için teşekkür ederim. Yakın zaman içen söyleyeceğiniz herhangi birbilgiverebilirmisiniz ?

Tuncey Takmaz : Ben de teşekkür ederim. Yakında askere gideceğim. Size,birkaç sayılık yazı hazırlıyorum. Askerlik dönündedahasık görüşürüz. Hoşçakalınız.

ÇOCUĞUMA EN İYİSİ...

Doc. Dr.
Yıldız
KARDAŞ

Bütün anneler ve babalar bebeklerine ilk ayakkabısını alırken heyecanlanırlar. Herkes çocuğu için en iyisini en uygununu almak ister, gücü yettiği kadar. Kendisi için yapmayacağı fedâkarlığı bebeği için yapabilir. Ama ayakkabılardan hangisi en iyisi? Vitrindeki pahalı, ortopedik denilen ayakkabılar mı en iyisi? Her model her bebek için uygun mu?

Doğrusu ortopedik adı altında satılan pek çok bebek ayakkabısının hiç de sağlıklı olmadığını görüyoruz. Uygun bir ayakkabının esas fonksiyonu ayağı düzensiz sert yürüme zemininden, hava ve çevre şatlarından korumaktır. Ayakkabının ayrıca ayakta dururken ve yürüken ayağı destekleme görevi vardır. Ama ne yazık ki seçimler hep bu amaçla olmamaktadır. Sadece görüntü ve moda için giyilmesi ise konumuz dışında.

Piyasada ayak desteklemefonksiyonunu ve konforunu sağlayabilecek çok çeşitli ayakkabılar bulunmaktadır. Teknoloji ilerledikçe, yeni malzemeler üretildikçe hergün daha iyileri de eklenmektedir. Yanlış ayakkabı seçimi bir çok rahatsızlığın başlangıcı olabilir. Ayak sağlığının bir parçasının da iyi oturan ve rahat ayakkabılar olduğu unutulmamalıdır.

Hayatın her devrinde ayakkabıların farklı özellikleri olması gerekir. Bebeklikte ayakkabının esas fonksiyonu ayağı soğuktan korumak olduğu için ayakkabı hafif, fleksibl (bükülebilir) ve ön kısmının geniş olması gerekir. Ama bir bebeğin mutlaka bir ayakkabısının olması gerekmez. Zaten çoğu bebek ayakkabısız, patikle bu devreden geçer.

Ayağa kalkma ve emekleme devresinde ayakkabı bebeğin tam gelişmemiş ayak bileğine destek olacağı için bu devrede uygun bir ayakkabı alınabilir. Ayağa kalkan çocukta ayakkabı tabanı esnek, 3 mm kalınlıkta yumuşak olmalı ve yine ayakkabı hafif, fleksibl ve ön kısmı geniş olmalıdır. Emekleyen çocuklarda da bükülmenin kolay olması için ayakkabı tabanının esneyebilir olmasına dikkat edilir.

Çocuk yürümeye başlayınca eğer daha önceden yoksa bir ayakkabı almalıdır. Ayakkabının topuğu saran kısmın daha sert ve 6 mm lik tabanı olmalıdır. Topuk yüksekliği ise 6-10 mm olabilir. Küçük çocuklara ayakların normal gelişimi için rijit (sert) ayakkabı giydirmek şart değildir hatta bazı durumlurda zaralı bile olabilir. Genellikle iki yaşına kadar bot tipi ayakkabılar tercih edilir.

3 yaşından sonra daha rijit ayakkabılar seçilebilir ama bu ayakkabıların da mobiliteyi (hareketleri) engellemeyecek fleksibilitede (esneklikte) ve yine hafif olması gerekir. Yine parmakların olduğu ön tarafın yeterince geniş olması gerekir. Ayakkabı yüzü ince deri veya permabl (geçirgen) kumaş, ayakkabının parmak kısmı yeterince geniş topuğu saran kısım yeterince sert olmalıdır.

Ergenlik çağında da sert topuklu ayakkabı tercih edilir. Ancak ergenlikte ayakkabılar daha çok moda yönüne kaymaya başlar. Büyüme çağında ayakkabı alırken en uzun parmakla ayakkabının ucu arasında 1-2 cm boşluk kalmalıdır. Çocuğunuzun ayak parmakları uca değiyorsa, daralmışsa veya deforme olmuşsa mutlaka değiştirmelisiniz. Ayakkabı çocuğun ayak gelişimine zarar verebilir.

Eğer çocukta normal olmayan veya zayıf ve yeterince güçlü olmayan ayak yapısı varsa ayağını desteklemek ve eklemlerin yükünü azaltmak için ayakkabıda modifikasyonlar gerekir. Bunun için çocuğu mutlaka uzman doktor görmeli ve ona uygun ayakkabının özelliklerini reçete etmelidir.

DOKTORUNUZ YANITLIYOR

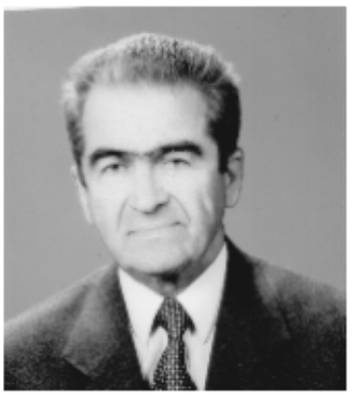

Dr. Rıfat PATIR

ÇOCUKTA SIK ATEŞLENMELER

Bademcikler fazlaca üşütülünce iltihaplanır. Yüksek ateşli ciddi bir hastalık yapar. Bu hal çocuklarda daha sık husule gelir. Sebebi ,çocuğun kendisini soğuktan korumayı bilmeyişindendir. Bademcik iltihaplarının bir adı da Anjin'dir.

Boğazımızda her türlü mikrop adeta pusuda yatmış şekilde bulunur,kendisi için müsait şartlar husule gelince hemen faaliyete geçip hastalık yapar. Bu mikroplar içinde streptokokların Beta cinsi tehlikelidir. Bu mikropta oluşan bademcik iltihabı,Nefrit,Kalp Kapakçıkları hastalığı ve Romatizma yapabilir.

Bu mikroplar sokaklarda,kapalı salonlarda,sinemalarda şahıstan şahısa geçebilir ve soğukta da hastalık yapabilir. Tedavisi basittir. Erken teşhis ile komplikasyon yapmadan tedavi edilebilir.

Çocuğun hasta olmaması için anne ve babanın çocuğa soğuk almamasının yolunu öğretmesi lazımdır. İçeri girince soyunması,dışarı çıkarken mutlaka giyinmesi icap ettiğini öğretilmelidir. Hasta olunca da iğnesiz çok güzel tedavi edildiği için korkup tedaviden kaçmak,geç kalmaktan çok önemlidir. Unutulmasın.

Tekrar edeyim. Boğaz iltihapları geçmeden,iyi olmayan bir hastalık değildir. Kolay tedavi edilir. Hiçbir belirti kalmaz. Ama üşütülürse tedaviden üç gün sonra bile yeniden hastalık başlayabilir.

ÇOCUKLARDA ROMATİZMA

Kalbe de dokunan romatizma şöyle olur: Oynak yerlerde şiddetli ağrı ,şişkinlik olur. Yürüyemez,gezemez. Bir mafsal iyileştirilirken diğerinde ağrılar başlar.. vücutta ateş olur. Bu tip romatizma iyi tedavi edilmezse kalbe vurabilir. Bu tip Romatizma mafsalları yalar,kalbi is ısıtır da derler. Bazı çocuklarda ise romatizmal ağrılara benzer ağrılar olursa da bunlar büyüme çağındaki çocuklarda olur. Tehlikeli değildir. Ağrı kesicilerle geçer,bir müddet sonra da kendiliğinden kaybolur.

ÇOCUĞUN YAŞINA GÖRE BOYU VE KİLOSU

Şimdi sizlere vereceğim formüller 2 ile 15 yaş arasında kullanılabilir ve doğru neticeler verirler.

AĞIRLIK:

Yaş x 2 + 8=

Yani:

Ağırlığı bulmak için: Çocuğun yaşı 2 sayısı ile çarpılır. Çıkan sonuca 8 eklenir.

Örneğin:

Çocuğun 3 yaşında olduğunu düşünelim:

3 x 2 = 6

6 + 8 = 14

bu sonuca göre 3 yaşındaki bir çocuğun normal kilosu 14 kg. olmalıdır.

BOY:

Yaş x 5 + 80= cm.

Yani:

Çocuğun normal boy ölçüsünü bulmak için: Çocuğun yaşı 5 sayısı ile çarpılır. Çıkan sonuca 80 santim eklenir.

Örneğin:

Çocuğun 3 yaşında olduğunu düşünelim:

3 x 5 = 15

15 + 80 = 95

bu sonuca göre 3 yaşındaki bir çocuğun boyu 95 santim olmalıdır.

Çocuğun diş sayısını bulmak için:

Çocuklarda 30-36 ay içinde dişleri tamamlanır. Aşağıdaki formül bu aylar arasında kullanılır.

Ay sayısı 6 olarak bulunur.

Mesela:

15 aylık bir çocuğun:

15-6 = 9 Dişi olması gerekir.

VİTAMİNLER

Hatice KARSLIOĞLU

Vitamin D alınımına dikkat edilmesi gereken durumlar:

•Güneş ışığı bakımından yetersiz bölgelerde yaşayan çocuklar.

- Yetersiz gıda alan ve fazla kalori yakan kişiler
- 55 yaşın üzerindekiler, özellikle menapoz sonrası kadınlar.
- Emziren ve hamile kadınlar.
- Alkol veya uyuşturucu kullananlar.
- Kronik hastalığı olanlar, uzun süredir stress altında olanlar, yakın geçmişte ameliyat geçirmiş olanlar.
- Mide-barsak kanalının bir kısmı ameliyat ile alınmış olanlar.
- Ağır yaralanma ve yanığı olan kişiler.

Eksiklik Belirtileri

- Raşitizm:(Çocuklarda D vitamini eksikliği ile oluşan hastalık)Çarpık bacaklar, kemik veya eklem yerlerinde deformasyonlar, diş gelişiminde gerilik, kaslarda zayıflık, yorgunluk, bitkinlik.
- Osteomalazi (yetişkinlerde D vitamini eksikliği ile oluşan hastalık) kaburga kemiklerinde,omurganın alt kısmında, leğen kemiğinde, bacaklarda ağrı, kas zayıflığı ve spazmları,çabuk kırılan kemikler.

Aşırılık ve Zehirlenme Belirtileri

- Yüksek kan basıncı
- Mide bulantısı ve kusma
- Düzensiz kalp atışı
- Karın ağrısı
- İştah kaybı
- Zihinsel ve fiziksel gelişme geriliği
- Damar sertliğine eğilim
- Böbrek hasarları

Günlük Vitamin D ihtiyacı:

Çocuklar	Erkek	Kadın
0-6 ay: 7,5 mcg	11-18 yaş: 10 mcg	11-18 yaş: 10 mcg
6-12 ay: 10 mcg	19-24 yaş: 10 mcg	19-24 yaş: 10 mcg
1-10 yaş: 10 mcg	25 yaş üstü:5 mcg	25 yaş üstü: 5 mcg
		Hamileler: 10 mcg
		Emzikliler 10 mcg

Bazı yiyeceklerdeki Vitamin D miktarları:

Yiyecek	Miktar	Mikrogram(mcg)
Ringa balığı	6 gr	35
Balıkyağı	1 servis kaşığı	34
Uskumru fileto	6 gr	8
Som balığı	6 gr	8
Tuna balığı	6 gr	4
Süt	1 fincan	2

E Vitamini yağda eriyen vitaminlerdendir.Alfa,beta,gama ve delta tokoferolleri içerir. Bitkisel yağlar ve buğday tanesi en iyi kaynağıdır. Isıya karşı sabit ve pişirilmeye dayanıklıdır.

Vücuttaki Fonksiyonları

- En iyi Antioksidandır.Hücre zarı ve taşıyıcı moleküllerin lipid kısmını stabilize ederek hücreyi serbest radikaller, ağır metaller, zehirli bileşikler, ilaç ve radyasyonun zararlı etkilerinden korur.
- İmmun sistemin aktivitesi için gereklidir.Timus bezini ve alyuvarları korur.Virütik hastalıklara karşı bağışıklık sistemini geliştirir.
- Göz sağlığı için hayati önem taşır.Retina gelişimi için gereklidir.Serbest radikallerin katarakt yapıcı etkilerini önler.
- Yaşlanmaya karşı koruyucudur.Serbest radikallerin dokular, deri ve kan damarlarında oluşturduğu dejenaratif etkiyi önler.Yaşlanmayla ortaya çıkan hafıza kayıplarını da önleyici etkisi vardır.

Eksiklik Belirtileri

- Çocuklarda hemolitik anemi ve göz bozuklukları
- Yetişkinlerde Dengesiz yürüme, konsantrasyon bozukluğu, düşük tiroid hormonu seviyesi, sinir harabiyeti, uyuşukluk, anemi, bağışıklık sisteminde zayıflama.
- E vitamini eksikliğinde kalp hastalıkları ve kanser riski artmıştır.

Devam Edecek

GURBET ÇİÇEKLERİ

Üzeyir Lokman ÇAYCI

Ayşe ortaokul ikinci sınıfa kadar başarılı bir şekilde okudu. Gelirlerinin az olması sebebiyle babası onu okula daha fazla gönderemedi. İki yıl sonra, komşularının Fransa'da çalışan küçük oğlu Recep efendinin, kızlarıyla evlenme isteğini de bir şans kapısı diyerek geri çevirmediler. Sade bir düğün yapıldı. Ve Sirkeci'den kalkan bir trenle 1980 yılının Aralık ayında Ayşe gurbet yollarına düştü.

Recep efendiyle karısı arasında on yaş fark vardı. Önceleri çok güçlük çekmesine rağmen gurbetin acımasızlığı ile,kocasının anlayışsızlığı Ayşe'ye epey tecrübeler kazandırdı. Aklı ve anlayışıyla bütün zorluklara karşı dirençli olabileceğini her haliyle gösteriyordu.

Evliliklerinin beşinci yılında bir erkek çocukları dünyaya geldi. Ayşe hamile kalıncaya kadar da kocasının suçlamalarıyla karşı karşıya kaldı... "Hatta sen kısırsın ...seni boşayacağım" tehditleriyle Ayşe'ye söylenmediği söz kalmadı.

Ama sonraları doktorlar, tedavi gören her ikisinden kusuru,Ayşe'de değil onda bulmuşlardı. Patronundan gördüğü baskılarla beraber ağır işlerde çalıştırılması Recep efendinin sinirlerini iyice gerginleştirmişti. Baskılar sadece iş yerlerinde kalmıyor, evlere ve aile hayatına kadar yansıyordu.. Kocasının stresten uyuyamadığı gecelerde, Ayşe de uykusuz kalıyordu..

Yabancı olmak ve bu şekilde para kazanmak gurbette kolay değildi... Dışarıdan hoş görünen bir çok şey gibi gurbet hayatı "alamancılar" süslemesi içinde gerçeği yansıtmıyordu? Ayşe bunları düşünürken yarınlara taşınacak acı hatıraları da kalbinden aslaçıkaramıyordu.

Dört yaşındaki çocuklarının koltuğun üzerinde uyuduğu bir sırada,havanın soğuk olmasını dadüşünen Recep efendi :

-Hanım... çocuk uyurken mağazaya gidip gelelim. Dedi. Ayşe bir an için tereddüt ederek kendi kendine mırıldandı

- Hadi çocuğa bir şey olursa ? Durup dururken gene kocamı kızdırmayayım... Gurbet hayatı zaten sabrını tüketti Her halde çabuk gider gideriz...Dışarıda hava da çok soğuk. Recep efendi karısının kendi kendine söylendiğini farkedince :

- Birşey mi dedin?

- Yooo...Kendi kendime mırıldandım...Hava da çok soğuk...Hiç olmazsa çocuğumuz üşümez...

- Bende aynı şeyleri düşünmüştüm ...

Evleri Paris bölgesinde bulunan Argenteuil'de idi...Çok konforlu da sayılmazdı.. Gidecekleri Carrrefour Mağazası ise arabayla ondakikalık mesafedeydi... Aceleyle evlerinden çıktılar. Alışveriş süresi yaklaşık iki saat sürdü.. Yol bir trafik kazasıyla iyice kapanmıştı. Ayşe'nin içinde bir sıkıntı vardı...Zaman zaman bu boğazında adeta düğümleniyor, nefesi kesiliyordu...

Kocasını da endişelendirmemek için oradan buradan konuşarak zaman kazanmaya çalışıyordu...Biraz ilerideki kaza yerine giden ambulans sirenleri, polis araçları da onlara iyi etki bırakmıyordu...Nihayet yol açıldı... Her ikisi de derin nefes aldılar. Ve kazasız belasız evlerinin önüne geldiler.Arabalarından inerken Recep efendi karısına

- Sen hemen yukarı koş...Belki çocuk uyanmıştır... Ayşe evin anahtarlarını kocasın-dan almayı unuttuğunu,farkedince geri döndü;

-Hay aksilik... anahtarları almayı unuttum. Diyerek kendisine doğru gelmekte olan kocasından onları aldı ve tekrar üçüncü kata çıktı...Kapıyı açtığı zaman küçük Ali'nin elinde büyük bir bıçak vardı...Salonda bulunan yeni alınmış deri koltukları bu bıçakla kullanılamayacak hale getirmişti...Recep efendi içeriye girdiğinde çılgına döndü.. İrileriyle küçük Ali'yi dövmekle kalmadı.. Onun elleri-ni sert bir iple bağlayarak banyo küvetinin içine attı...Ve dışından kapıyı kilitledi.

- Şimdi koltukları parçala bakayım gücün yetersen..." Diye bağırdı...Sert ve kendi kendini kontrolden çıkmış kocasının bağırmaları karşısında Ayşe içi için ağlayarak titriyordu.

- Koltuğu her zaman alabiliriz ama çocuğuma, biricik evlâdıma bir şey olursa...Ben ne yaparım o zaman?" diyordu içinden, ağlarken...babasının iri elleri altında ve gürlemeleri karşısında yardım bekleyen, annesine beni kurtar dercesine küçük Ali'nin bakışları, unutulacak gibi değildi...Ayşe bütün hayatını etkileyecek bu anı asla unutamayacaktı...

Aradan üç saat geçmişti...Kapılarının önünden sesler geliyordu. Sonra kapılarının zili çalındı. Komşuları Dursun beyve Hilal hanım küçük çocukları Ferhat ile ziyaretlerine gelmişlerdi. Recep efendi misafir kabul eder misiniz ? Ayşe çok sevindi. Zihninden:

- Çocuğum şimdi kurtulacak. Diyordu ve yürekten:

-Buyurun..buyurun ! Dedi.

Komşularının altı yaşlarındaki çocukları Ferhat annesine sessizce:

- Anne... Ben Ali ile oynamak istiyorum. Sahi Ali nerede bizim çocuk, onunla oynamak istiyor. Recep efendi ve Ayşe önce birbirlerine bakıştılar..

Sonra Ayşe dayanamadı:

- Biz çocuğumuzu, uyurken evde bırakarak Carrefour'a gitmiştik.. Orada iken uyanmış... Bizi bulamayınca mutfaktan büyük bir bıçak alarak rastgele üzerinizdeki oturdu-ğunuz yeni deri koltukları parçalamış.. Kocam her gördüğünde sinirlenmesin diye ben biraz evvel, üzerlerine battaniye örttüm... Hilal Hanım:

- Sonra ne oldu ? Ayşe:

- Bey'im çok sinirlendi.. Ayşe gözyaşlarını tutamayarak.. Önce iyice dövdü... sonra... Sonra ellerini bağlayarak banyo küvetinin içine attı. Dursun Bey:

- Ne zaman oldu ?Recep efendi :

- İki üç saat oldu... Hilal Hanım :

- Yani üç saattir küçük Ali, banyoda demek..Sizde hiç insaf yok mu? Hilal hanım ve Dursun Bey yerlerinden fırlayarak banyoya koştular. Hilal Hanım :

- Bir de üstelik küçük, minicik yavrunun üzerine kapıyı kilitlemişsiniz... Bu olacak iş değil... Yazıklar olsun size... Hilal hanım, Recep efendiye döner ek..

- Sonra hanımına baskı yapa yapa bu duruma düşürdün...Çocuğunun bu hali karşısında korkudan hissiz kalacak kadar...Sen ne biçim adamsın bel..Dursun Bey hanımına eliyle dokunarak sessizce :

- Fazla ileri gittin... Ağır konuşma... Zaten adamların başı dertte..Banyo kapısı açıldığın da küçük Recep banyo küveti içeri-sinde uyuyordu. Ayşe fırladı ve çocuğunu bağrına bastı... Elleri mosmor olmuştu.. Uyanan Ali'nin ellerini misafirleriyle çözdüler... Ama morluk dakikalar geçmesine rağmen kaybolmamıştı...Dursun Bey :

- Çocuğu acele hastaneye götürmemiz lazım... Kangren olabilir... Ayşe ve Recep efendi komşularının bu sözleri karşısında donup kalmışlardı. Hepsi iki araçla hastaneye gittiler. Acil serviste bütün müdahalelere rağmen, küçük Ali'nin iki eli birden kesilmişti. Hastane çalışanları dahi olay karşısında gözyaşlarını tutamamışlardı

Aradan üç gün geçmişti. Küçük Ali, akşam üstü yavaş yavaş babasına yaklaştı. Babası başını kaldırarak, oğlunun,hüzünlü haliyle bir şeyler söylemek istediğini farketti.

Babacığım bundan sonra yaramazlık yapmayacağım. Size söz veriyorum.Bir daha bıçaklara da dokunmayacağım. Uyuduğum zaman, siz evde olmazsanız bile yatağımdan aşağıya inmeyeceğim..Ne olur babacığım doktor amcalara söyle de benim ellerimi geri taksınlar...Ne olur babacığım bana ellerimi geri versinler!... Recep efendi, bu sözler karşısında dayanamadı...Çocuğuna iyice sarıldı...Kokladı... Bu son olacak diyordu...Bir naylon torba içerisine bir şeyler koydu..Hanımına baktı...Küçük Ali babasının arkasında idi... Bir ara göz göze geldiler...Sonra kapıyı dışarıdan kapayarak aşağıya indi. Arabasıyla evinönünden uzaklaştı.

Ayşe ve küçük Recep pencereden onun gidişini gözlediler...Evlerinin önündeki Işıksız caddede gözden kaybolunca-ya kadar...

Hanımına "Allah'a ısmarladık ..." bile dememişti. Uzun süre kocasından haber alamayan Ayşe, gece yarısı Emniyet Müdürlüğü'ne gitti. Evden çıktıktan sonra bir daha eve dönmediğini bildirerek, kocasının bulunmasını istedi...

Eve geldikleri zaman Ayşe kocasının koltuk üzerine bıraktığı gömleğini kokladı. Kendi kendine:

- Recep... her şeye rağmen ben seni seviyorum... Seni bu hale getirenler utansın.." Dedi. Annesinin ağladığını gören küçük Ali :

- Anneciğim babam bir daha eve dönmeyecek mi? Yoksa benim ellerimi istemek için doktor amcaların yanlarına mı gitti? Ne olursun anneciğim babama söyle de doktor amcalar ellerimi geri taksınlar... Ben oyuncaklarımla oynayamıyorum. Ayşe çocuğunun bu sözleri karşısında gözyaşlarını tutamadı. Kucağındaki yavrusuyla koltuk üzerinde uyuyakalmıştı.

Ertesi günü, sabahleyin iki polis memuru evlerine geldi. Kocasının bir ağaca bağladığı iple, kendisini asarak intihar ettiğini, kimlik kartını da üzerinde bulduklarını kaydettiler...

Ellerini kaybeden çocuğu için gözyaşı döken bir ananın henüz gurbetteki çilesi bitmemişti.. Gözyaşları kurumadan karşılaştığı diğer bir olay, onu başka bir dünyada yapayalnız bırakmıştı..Kocasının işyerinde gördüğü baskıların izleri üzerinde hayatını küçük Ali'yle sürdürecekti...Yüreğine çivilenmiş acılara rağmen.

SU HIRSIZLARI

Bekir Baki AKSU

Geçen Sayıdan Devam.

Diyerek sıvıtmaya başladı. Gödek Akif'in harmanını yakındı. Hemencecik dört üzüm sepetini kendi merkebine yükleyip,kulübeye yetiştirdi.

Kambur da,Paytağın merkebini bekçi olanakrabasının evindengetirdi.

Alel acele tosunların etlerini balta ile büyük üzüm sepetlerine olacak şekilde parçaladı. Sonra,çarşaflarla çıkın yapıp etlerin dışarıdan görünmemesi için sepetlere yerleştirdi. Üzerlerine de biraz üzüm ve bağ yaprağı koyup şehrin yolunu tuttular.

Uzun bir yolculuktan sonra sabah ezanına yakın,kimseler uyanmadan,Sarıkızın evine varmıştı Gödek'le Paytak.

Sarıkızın evi Tepecik mahallesinde olduğundan,hayvanların avluya alınmasıyla,dış kapının kapanması bir oldu. O gece domuz topu yapılan delikanlıyı arayan ve mutlaka Boğaçlılar tarafından öldürüldüğü kanaatine varan Tekinliler,savcılığa ihbarda bulunmuşlardı.

Jandarma başgediklisi altı jandarma alarak Boğaç köyüne gelmiş,bütün tarla ve bağları aramıştı. Bir türlü delikanlının ne ölüsü,ne de dirisi bulunuyordu.

Yeminli delikanlılar bu işte bir kurt yeniği olduğuna hükmettiklerinden gözden kaybolmuşlardı. Çalıştıkları,gittikleri her yerde kulak kabartıp,onları öğrenmek istiyorlardı. Çalıştıkları,gittikleri her yerde kulakkabartıp,olanları öğrenmek istiyorlardı.

Muhtar Aliş Ağa jandarmaların bağları aramalarına bir mana vermiyorsa da,yakasını da başgediklinin elinden kurtaramıyordu. Verilen ihbarda << Tekinli bir delikanlının Boğaç bağları kıyısındaki tarlasında sap yüklerken,tosunlarıyla birlikte kaybolduğu>> iddia ediliyordu.

İki gündür Tekinliyi aramalarına rağmen,hiçbir yerden haber çıkmamıştı. Bu sebeplerden dolayı,Tekinlinin öldürülerek bağlar arasına saklandığı akla geliyordu.

Boğaçlıların bağlarında Tekinliyi bulamadıklarından,şimdi de Tekin köyünün bağları aramaya başlamışlardı. Ne çare ki;burada da bulunamamıştı delikanlı. Ümitler kesilmek üzereydi. Tekin köylünün uzun bıyıklı muhtarı,Aliş Ağaya dik dik baktı. İçinden <<Sen öldürttün bu oğlanı>> demek istedi.

Aliş Ağa ise,sinirinden Tekin muhtarının yüzüne bakmıyor,durmadan sigarasını içiyordu. Delikanlı ölü bulunsa bari,öldüren cezasını çekecekti. Ama ortada hiçbir vesika yoktu.

Başgedikli derin düşüncelere daldı. Bir an,jandarmaları bağlar arasındaki tepelerden bağırtmak geldi aklına. Bunu da deneyip,şehre geri dönmekten başka çare kalmamıştı. Tosunların da ortada görünmemesi,şüpheyi ortaya koymuştu. Hatta;şehrin bütün kasaplarına kaybolan tosunların eşkalinin bildirilmiş olmasına rağmen,hâlâ bir haber çıkmamıştı.

Başgedikli,kendi kendine <<tosunlar başka pazarlara götürülüp satılabilir>> dedi. <<eğer tosunları sattıysalar,cinayete kurban giden delikanlıyı da .ulamamamız çok zor>> diye düşündü. Elindeki kırbacı yanında duran ceviz ağacının gövdesine tık,tık vurdu. Birden bire karar değiştirip,Tekinle Boğaç arasındaki altı tepeye jandarmaları gönderdi. Giderlerken de << tepeye çıktığınızda Ali ! diye üç defa bağırın>> dedi.

Jandarmalar,<<baş üstüne kumandanım>> deyip,hızlı hızlı işaret edilen tepelere doğru yürümeye başladılar.

Aradan beş dakika geçmemişti. Jandarmaların <<Ali !>> Diye bağırmaları her iki köyün bağlarında yankılar yaptı. Bu bağırmalar sonunda,Tekin bağları içinden,Ali'nin boğuk boğuk iniltileri duyuldu.

Ali,bu seslerin kendisi için söylendiğini anladığından,canını kurtarmak için avazı çıktığı kadar bağırmak istemişti. Ne yazık ki;ağzı iyice bağlı olduğundan kendisine bağıranlara bu kadar karşılık vermişti.

Devam Edecek

İSMET ÇENESİZ

YENİ AÇMIŞ GÜLLERE DÖNDÜM

Zülfün sineme kapandığı an,
Kalbimin atışı tekledi,halim yaman.
Ellerin ellerimi tuttuğu zaman,
Yeni açmış güllere döndüm.

İçimi bir sıkıntı kapladı;boğuluyordum.
Bir selam,bir mektubun istiyorum.
Benim ölümüm mutluluğunsa eğer,
Azrail'e bir haber gönder diyorum.

İçimi yine kapladı sızı,
Anladım,öldürmeyecek beni bu yezit kızı,
Sallanır giyer,fistanı da kırmızı.
Kafası kesilmiş horoza döndüm.

Sen de benim olsan kocar mı idim ?
Bu ömrü hebaya harcar mı idim.
Yük eşeği ettin,sırtımda semer.
Sevdadan savrulmuş harmana döndüm.

Kahrını ben çektim,keyfini el sürer.
Yandı kalbim,köz oldu ciğer.
Kader böyleymiş meğer,
Küfede getirilen sarhoşa döndüm.

BAHTI BEYAZ

Ağaçlar çiçek açtı,gönlümde bahar.
Güneş tepede,bulut yok mendil kadar.
İçimde bir şeyler kıpırdıyor,
ayaklarım yere basmıyor.
Kuşlar sevişiyor,o ne kadar tatlı cıvıltılar.
Çiğdem toplamış çocuklar,sarı,beyaz.
Sabırsızlanıyor,gelmek için yaz.
Mevlam,seveni sevdiğine yaz !
Kaşı siyah,gözü siyah olsun bahtı beyaz.

Hokka ağızlı,beyaz dişli,
Olmalı ince belli.
Soyu belli,sopu belli.
İri değil,diri olmalı,
Dengi dengini bulmalı,
Beraber ağlamalı,beraber gülmeli.
Kara günde güneş olup doğmalı,
Böylesine vermeliyiz canı.

DÜNYAYA GELMESEYDİM

Ben seni öperken
Azrail alsa canımı.
Ölüm acısını
Duymam sanıyorum.

Rüyamda olsun,
Seni bana verseler,
Azrail kıyamaz,
Canımı alamaz diyorum.

Rüyamda öpüyorum,
Dudaklarım yanıyor.
Lezzeti ağzımda aylar kalıyor,
Sahiden olsa,künfeye kün.
Olurum diyorum.

Anan seni niye doğurdu ?
Mevlâ aslında seni bana ayırdı.
Karşımızda yokuş çıktı,bizi yordu.
Ahrette kavuşuruz sanıyorum,

Keşke dünyaya hiç gelmeseydim.
Geldim,bari yüzünü görmeseydim.
Beni yaratan seni,yaratmasaydı.
Böyle yanıp tutuşmazdım.

YUVA

Sevmeden sevilir mi ?
Bakmadan görülür mü ?
Dinlemeden duyulur mu ?
Muhabbete doyulur mu ?

Zayıf kadın cepsiz pantolon.
Şişman kadın hamam bohçası.
Balık etinde kadın,
Kaymaklı ekmek kadayıfı.

At,avrat,silah yiğidin bahtına.
Erkek dediğin titremeli karısının üstüne.
Akşam erkek buzağılı inek gibi koşmalı.

Kadın dediğin fidan vermeli,
Güzel giymeli,bakımlı olmalı.
Yürürken yerler titremeli,
Bilmem ki böylesini nasıl bulmalı ?

Kadın dediğin ana olmalı,
Erkek onu güler yüzlü bulmalı,
Erkek ona iltifat etmeli,
Yuva dediğin işte böyle olmamalı.

ANACIĞIM

Senden uzak gurbette gibiyim.
Hasretin içimde bilmem ki ne deyim.
Şiirler yazıp halim arz edeyim
Başımın tacı canım anacığım

Geceleri bile rüyamda sen varsın
Kollarını açıp bana koşarsın
Şefkatle kucaklar,bağrına basarsın
Başımın tacı canım anacığım

Adını yürekten söylerim senin
Kalbimdedir yerin her an senin
Güneşimsin,ışığımsın her gecemin
Başımın tacı canım anacığım

Başımı dizlerine koyduğum anda
Sıcaklığınla mutlu olurum ana
Seni kaderine terk ettiğim zamanda
Sütün haram olsun bana.

Karanlık gecelerde güneş gibi doğdun
Dertlerime derman,sevincime ortak oldun.
Sevgilerden bir dünya kursam sana,
Yinede hakkını ödeyemem ana.

Hasan TULUK

ANILARDA YAŞIYORUM.

Edirne'm,Kastamonu'm,Safranbolu'm.
Bir başka güzeldir,benim Anadolu'm.
Kerpiç örgülü,kireç sıvası,iskedos yapılar.
Taş kaldırımlı,anıtsal sokaklar.
Payandalı balkonlar,havuzlu odalar.
İşlemeli tavanlar,tahta yüklükler.
Halı yastıklar,dantel örgüler,
Ev hamamları,gelin odaları,
Haremliği,selamlığı,
Daha nice özelliği.
Anılarıyla yaşıyorum,şimdi ben o güzelliği.
Taş oluklu sokak çeşmelerinin
Güldür güldür akan su sesini işitir gibiyim.
Hisseder gibiyim,avuçlarımdaki serinliğini.
Ya ! Loş ışıklı köşe başı lambaları,
Unutur muyum hiç !
Çevresinde oynadığımız oyunları.
Bazen köşe kapmaca,
Bazen göz bağlamaca.
Mevsimler bile bir başka güzeldi o günler !
Cumbalı odamın penceresinden seyrettiğim,
Lapa lapa yağan karın,
Doyamazdım güzelliğine,
Bahçedeki manzaranın.
Hâla hatırlıyorum,ocak başı sohbetlerini,
Mangal ateşinde köpüren kahveyi,
Ayaklı fincanlarla höpürdetir gibiyim
Unutur muyu hiç !
Bağdaş kurup oturduğum yer sofrasını,
Kat kat bölüştüğüm tandır ekmeğini,
Dürüm ettiğim yumurtalı yeşil soğanı,
Kaşıklar gibiyim;tarhanayı,fasulyeyi.
Kapı ardındaki ibriği,leğeni,peşkiri.
Hizmet eden oyalı yazmalı,kınalı elleri.
Geleneği,göreneği,konuk severliği.
O bir tarihti,şimdi rüya oldu.
Ne olur uyandırmayın,
Biraz daha yaşayayım o güzelliği.

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 36

Yıl: 4 Sayı: 36

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

Gürsel-YAYINEVİ

Fiyatı KDV Dahil 1.500.000 Tl.

Biz Buradayız ! http://www.corumlu.com

ISSN 1301 - 9945

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR,TARİH,SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

Yıl :4 MART 2002 Gürsel YAYINEVİ Sayı 36

SAHİBİ ve Mesul Md. Mahmut Selim GÜRSEL

İdare ve yazışma adresi Osmancık caddesi Ölçek İş Merkezi 27 / 37 ÇORUM

YAZIŞMA corumlu2000@yahoo.com

SAYFA: http://www.corumlu2000/

İş : 0-364-224 89 13 / Ev:221 66 82 Cep: 0-542-362 20 78

Dizgi ve Mijanpaj Mahmut Selim Gürsel

İrtibat:

ADANA	Yalçın GÜRSEL	Tel : 0- 532-340 35 17
ANKARA	Abdullah ÖZÜYAĞLI	Tel : 0- 312 340 81 89
ANKARA	İsmet TEZEL	Tel : 0- 312 432 35 94
İSTANBUL	Suavi Hakan TORAMANLI	Tel : 0- 542 345 88 85
İZMİR	Yılmaz GÜRSEL	Tel : 0- 232 373 37 30

Bu Sayıda:

Bekir Baki AKSU ..... Su Hırsızları 35. s.
Mehmet ARSLAN ..... Hayat Hikayesi 9.s.
Selahattin AYDEMİR ..... Halk Üniversitesi Basınımız 31.s
Hayat Hikayesi. 13.s.
Hacı CELEBCİ ..... Hayat Hikayesi 15.S.
Suhibi Ulvi CIRIL ..... Hayat Hikayesi20.s.
Uzeyr ÇAYCI ..... Hayat Hikayesi 14. S.
Ismet ÇENESİZ ..... Gurbet 33.s.
Uğur ÇINAR ..... Hayat Hikayesi23.s.
Fikret ÇIPLAK ..... Hayat Hikayesi 10.s.
Ismail ÇIZIKÇI ..... Hayat Hikayesi 21.s.
Abdullah DÜRMUŞ ..... Hayat Hikayesi 18.s.
Arif ERSOY ..... 2001'den 2002'ye 25.s.
Hayat Hikayesi 12.s.
Mustafa GÖKGÖZ ..... Hayat Hikayesi 22.s.
Mustafa GÖRKEM ..... Hayat Hikayesi 22.s.
Şükrü GÜLTEPE ..... Hayat Hikayesi 14.s.
Şükrü GUNALTAY ..... Hayat Hikayesi 8.s.
Mahmut Selim GÜRSEL ..... Üçüncü Cildi de Tamamladık 3.s.
Koyun Baba 4.s.
18 Mart Marşı 27.s.
Selma GÜRSEL ..... Hayat Hikayesi 17.s.
Rıza HARDAL ..... Hayat Hikayesi 7.s.
Mümtaz IDIL ..... Hayat Hikayesi16.s.
Yıldız KARDAŞ ..... Hayat Hikayesi 18.s.
K. Tanju ÖZSÖNMEZ ..... Hayat Hikayesi 16.s.
Mehmet ÖZZEHİNLİ ..... Hayat Hikayesi 6.s.
Salim SAVCI ..... Her Zaman Yasa Öne Gelir-Sayılar Uzerine... 30.s.
Mustafa SERİN ..... Hayat Hikayesi 22.s.
Tuncay TAKMAZ ..... Hayat Hikayesi 24.s.
Ağa Oturum Açıyor 36.s.
Sevda TANRIVERDİKILIÇ ..... Hayat Hikayesi 21.s.
İhsan TOMBUŞ ..... Hayat Hikayesi 7.s.
Hasan TULUK ..... Hayat Hikayesi 11. s.
Raşit YÜCEL ..... Bahar 29 s.

Dizin Soyadına göre düzenlenmiştir.

NOT : Dergide yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüş ve yorumlar yazarına aittir. Yazılar, yazarından görüş alınmadan kullanılamaz

Bu sayıya yazı ve reklam vererek katkıda bulunanlara Gürsel YAYINEVİ teşekkür eder.

Fiyatı: 1.500.000 Tl. Çorum İçin Yıllık 18.000.000 Tl. İl Dışı Yıllık 30.000.000 Tl. dir.

MERHABA OFSET 0-364-225 5 645

ÜÇÜNCÜ CİLDİ DE TAMAMLADIK

Mahmut Selim GÜRSEL

Çorumlu2000 Aylık Kültür Sanat Tarih ve Edebiyat Dergisi yayınlanmaya başlayınca;bu hareketi amatör bir çaba olarak gördüler. Herkes hemen hemen bu görüşü paylaştı. Sahibi ve Mesul Müdürü olarak,bazen sizlere dert yandım,bazen içimi döktüm,bazen de sitem ettim. Sizler sessiz ve tepkisiz okudunuz benim serzenişlerimi. Dilimin ucuna kadar geldi fakat yazamadığım pek çok şeyleri işittim.

Beni destekleyenler inandığıma inananlar mahcup olmadı. Onları utandırmamaya çalıştım. Elimden geleni ardıma koymadan bu sayıya kadar geldik. Bu sayfalar sizlerin ellerine geçene kadar çabaladım,yazdım,dizgisini yaptım,çıkışını aldım,montajını yaptım,baskısı yapıldı, formaları katladım,tel dikişini yaptım ve formaları kestirip sizlerin önüne getirip dağıttım. Bu işlemleri yaparken yoruldum;fakat yorulduğumu ima etmedim. Uykusuz gecelerimden dert yanmadım. Bütün bu yorgunluk ve sıkıntı her dergi sizin elinize geçtikten sonra unutuldu. Bir hafta kadar sakin ve rahat geçirdikten sonra tekrar aynı tatlı telaş,aynı işlemlerle dergimizi yürüttüm. Allah'ım müsaade ederse devam edeceğim.

12. Sayımızda yazarlarımızın hayat hikayelerini yayınlamıştım. 24. sayıda da yeni katılan yazarlarımızın hayat hikayelerini istemiş,fakat toparlayamamıştık. 24. sayımız ile tamamlanan 2. cildin arkasında da yeni yazarlarımızın hayat hikayeleri bulunsun istemiştik olmamıştı. Bu güne kadar istediğimiz hayat hikayelerinin elimize ulaşanlarını bu sayıda yayınlamaktayız. Yine bu sayımızda dergimize yazı veren yazarlarımızın resimlerini kapağımızda doğum tarihlerine göre yaşam hikayelerini yayınladık.

Elinizde bulunan bu 36. sayı ile de 3.cildi tamamlamış oluyoruz. Eğer Rabb'im müsaade ederse dergimiz aynı hızla devam edecek. Ve yine bildiğiniz gibi,aynı hızla Internet'teki web sayfamızda yayımına devam edeceğiz.

Yayınevimize getirilen yazıların pek çoğu şiir türünde. Yaklaşık 22 şair arkadaşımız bulunmakta. Bu arkadaşlarımızı istemeyerek olsa da gücendiriyorum. Gerekçesi ise şiir sırası yaklaşık 11 sayıda bir geliyor. Geçen haftalarda evde yeni bir derginin hazırlığını yaptım. Birkaç arkadaşın fikrini aldım,birkaç arkadaş da sayfa hamisi olmayı kabul etti. Bana da bu dergiyi yayınlama işi kaldı. Fikir bizim,çalışma bizim,şiirler sizin olacak. Yeni dergimizin ismini de "SARI ÇİĞDEM ŞİİR DEFTERİ" olarak belirledim. Bu dergi fikri çiğdem gibi birden belirdiği için bu ismi layık gördüm. Rabb'im müsaade ederse;yeni şairlerle karşılaşmamız,onları teşvik etmemiz bakımından Çorum'a layık bir şekilde yürütmeye gayret edeceğim.

Çorum her şeyi isterse yapar. Isterse. Yazarlarımız da isterlerse her üç ayda bir şiir antolojileri,her altı ayda yada senede bir hikaye antolojileri yayınlamamız çok zor değil.

Birdik,iki olduk.İki idik üç olduk. Yeni fikirleri olan varsa gelsin konuşalım. Sadece sanayii,sadece gelir seviyesinin artması kalkınmamızın öğesi değildir. Kültüre de önem vermemiz gerekiyor. Ben elimden geleni yapıyorum. Taktir Allah-u Teala'dan,destek sizlerden.

Hoşça ve esenlikle kalınız.

صحیفه ۸

آغا دیدی امر فرمان سنکدر — یولکده باش ایله قربان سنکدر

بنم دولتلو سلطانم سمعنا — افندم مهربانمسک اطعنا

بیور دلاله ایتسون دعوتی تیز — اوزیک طلعت سوزک حیرت انکیز

صو باشی موقعنه آنده اولکون — کلوب جمع اولدی خلق اولمغله ممنون

مراتب اوزره هرکس هب اوتوردی — قیون بابا آغا یاننده طوردی

یمکلر کلدی چون اولدی مهیا — بابا اولدم اوخلقه دیدی آیا

بو آی شباط آییدیر کرچه اما — جناب خالق قیوم ودانا

یمش ویرسه شوکراز آغاجندن — نوله اکل ایله سک اولمزمی آندن

ایکی منکر منافق کیشی آنده — بو سوزه کولدیلر حم اولزمانده

دیدیلر بو جوبان مجنونمی اولمش — محال سوز سویلر اول مغبونمی اولمش

قیون بابا دیدی نیچون کولرسز — خدا قادر دکلمی کورسه تجویز

دعا ایده‌م دییک سز دخی آمین — دعا اخلاصه خوش اولسه مقارین

امیدم وار ویریر بزه یمشلر — قاریشماک سز خدا حکمتین ایشلر

MENAKIB-I KOYUN BABA Abdulkadir b. Ahmet

Mahmut Selim GÜRSEL

35. Sayıdan Devam

Ağa dedi emr-i ferman senindir
Yolunda baş ile kurban senindir

Benim devletli sultanım Semi'na (1)
Efendim mihribanımsın atana

Buyur dellala itsin daveti tiz (2)
Özün tal'at (3) sözün hayretengiz (4)

Subaşı mevkiine anda ol gün
Gelip cem oldu halk olmakla memnun

Merâtib (5)üzre herkes hep oturdu
Koyun Baba ağa yanında turdu

Yemekler geldi çün oldu müheyya (6)
Baba oldem o halka dedi aya (7)

Bu ay Şubat ayıdır gerçi amma
Cenab-ı Halik-ı Kayyum ve dana (8)

Yemiş virse şu kiraz ağacından
Nola akl eylesek olmaz mı andan

İki münkir münafık kişi anda
Bu söze güldüler hem ol zamanda

Dediler bu çoban mecnun mu olmuş
Muhal (9)söz söyler ol mağbun(10)mu olmuş

Koyun Baba dedi niçin gülersiz
Huda kadir değil mi görse tecviz (11)

Dua edem deyin siz dahi amin
Dua ihlasa hoş olsa mukarrin(12)

Ümidim var verir bize yemişler
Karışman siz Huda hikmetin işler

1 Allah'ın Sıfatlarından İşitme 2 Çabuk,tez. 3 Yüz,surat 4 Hayret veren 5 Rütbeler
6 Hazır 7 Şüphe ve tereddüt bildiren edat 8 Bilen,bilici 9 Mümkün olmayan
10 Şaşırmış,şaşkın 11 Caiz görme 12 Birlikte bulunduran

Mehmet ÖZZEHİNLİ

1923 yılında Çorum'un Üçdutlar Mahallesi Albayrak Sokak eski ortaokul,sonra kız enstitüsü olan;daha sonra öğretmen okulu olarak kullanılan sokakta,Cumhuriyetin ilan edildiği gün mütevazı bir Çorum evinde doğdu. İlkokulu babası Elvan Usta gibi Albayrak okulunda okudu. Çocukları da ne güzel bir tesadüf ki aynı okulda okudular. 2 kız üç çocuk sahibi olan Mehmet Özzihinli'nin bir Nihal ve diğer kızı Meral ve oğlu Melih öğretmen olarak emekli oldular.

Mehmet ÖZZİHİNLİ ortaokuldan ayrılarak Devlet İmtihanını kazanarak Ankara Yapı Enstitüsüne kaydoldu. Burada 5 yıl okuyarak 1943-1944 yılında mezun oldu. İlk memuriyeti Siirt ili Hükümet Konağı inşaat kontrollüğü oldu. Buradan 1948 yılında yılın da Erzurum'a askerlik görevi için gitti.1949 yılında Çorum'a gelerek Bahçelievler Kooperatifi Şantiye şefliğini Merhum Yüksek Mimar Mühendis Kemal GÜRSEL'den devralarak 2 sene kooperatifin şantiye şefliğini yaptı. Bahçelievlerde 51 ev yaptıran Mehmet ÖZZİHİNLİ zamanın Valisi Eşref ERGUT Beyin ısrarlarıyla Toprak ve İskan Müdürlüğü Fen İşleri Amirliğine tayini yapıldı. 1951 yılında Türkiye'ye muazzam bir göçmen akını başladı. Çorum'a bu göçmen ailelerden de 381'i geldi. Bu aileleri ilçelere ve merkez köylerine "ekleme köyler" şeklinde yerleştirildi. Bu göçmen ailelere ev,tarım arazisi,toprak işlemeleri için tarım aletleri verilerek üretici durumuna getirilmeleri üç yıl sürdü.

1954 yılında Kayseri Toprak İskan Müdürü olarak Kayseri'de göreve başladı. O tarihlerde Doğu Türkistandan kaçarak Türkiye'ye gelmeye çalışan 18 000 aileden kalan 84 aile Kayseri Develi ilçesinin 11 köyünde iskanında bulundu. 1956 yılında geçici görevle Ankara'da İnşaat Amiri olarak görevlendirildi. 350 evlik Ankara Akköprü Sanatkar Göçmenler için yapılan inşaatın başına getirildi. 1957 yılının sonlarında Haymana ilçesi Mangal Dağı eteklerinde Deveci Pınar adında 75 hanelik modern ve örnek bir köy inşaatını tamamladı.

1958 yılında Kırşehir'de sel afeti yaşayan Kızılca ve Özlü köylerini tamamladıktan sonra,Samsun'da görevlendirildi. Çarşamba ilçesinde Avut Dağı eteğinde 135 haneli Yeni sayaca köyünü inşa ettikten sonra 1962 yılında Çorum'a asaleten Toprak ve İskan Müdürü olarak tayin oldu.

Çorum'da yaptığı hizmetlerden bazıları : Çatak Dinlenme Tesisleri, Karaviran'da hamam,Çeşitli afetlerden dolayı nakledilen köylerdenden:Sungurlu Gökçam 235 hane heyelan dolayısıyla,Merkez Bozbuğa 61 hane sel yatağı,Gökçekaya 60 hane heyelan dolayısıyla,Merkez Erdek 43 hane heyelan dolayısıyla,Merkez Gökgözler parçası Yavu 245 heyelan dolayısıyla,Akçamı köyünün bir kısmı 17 hane (şimdi ilçe olan Oğuzların parçası), İskilip Doğangir 23 hane heyelan dolayısıyla, Osmancık Ardıç 55 hane orman içi ve sel nedeniyle,Kargı Kargı Hacıhamzanın 20 hanesi ırmak yatağı ,Kargı Dereköy orman içi ve heyelan nedeniyle 8 parça olan yerleşim yeri birleştirildi,Kargı Akkise,Karakise köyleri orman içi ve kısmi heyelan nedeniyle modern bir köy olarak birleştirildi.

1964 yılında itibaren İl İmar ve Köy Kalkınma Kooperatifleri Müdürlükleri uhtesine verilerek 11 sene tarafından yürütüldü. 225 köyde Köy Kalkınma Kooperatifi kurulmuştur.

Mehmet ÖZZİHİNLİ 1976 tarihinde son çalıştığı yerden emekli olmuş halen Çorum'da oturmaktadır

İhsan TOMBUŞ

Çorum'un köklü ailelerinden İcra Memuru Elvan Efendinin torunu,Çorum Belediye Başkanlarından Nazmi Tombuş'un oğlu olan "İhsan TOMBUŞ" 1923 Yılında Çorum'da doğmuş,İlkokulu Çorum'da okuduktan sonra,ortaokulu Robert Kolejinde,liseyi Ankara kolejinde tamamlamıştır.

1948 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olduktan ve

Askerlik görevini yaptıktan sonra,1950 yılında Çorum'da avukatlığa başlamış,aynı yıl Demokrat Parti saflarında politikaya atılmıştır.1961-1977 yılları arasında üç dönem Adalet Partisinden,bir dönem Demokratik Partiden bir dönem de 1983 yılında Anavatan Partisinden olmak üzere toplam beş dönem,Çorum Millet Vekilliği seçilen İhsan Tombuş,1971 yılında Amerika Birleşik Devletlerinde Nüfus Aile Planlaması konulu bir seminere katılmış,1971-1981 yılları arasında Devlet Yatırım Bankası Yönetim Kurulu Üyeliği yapmış,1975-1976-1977 ve 1984-1985 yılarında Avrupa Konseyi Üyeliğinde bulunmuştur. İngilizce bilen Tombuş,iki çocuk babasıdır.

ÇIKTI ABONE OLDUNUZ MU ?

Rıza HARDAL

Rıza Hardal 1937 yılında Çorum Kuşsaray Köyü'nde doğmuştur.Küçük yaşlarda annesini 7 yaşında da babasını kaybetmiştir.Amcası tarafından 1945-50 yılları arasında ilkokulu Kussaray Köyü'nde bitirmiştir.1950 yılında Ladik Akpınar Köy Enstitüsüne girmiş, 1 hafta sonra okulu terk etmiştir.Köyde çiftçilik ve çobanlıkla geçimini sağlamıştır.

15.12.1959'da evlenmiş.26.01.1960 da asker olmuştur.Vatani görevini İsparta'da yapmıştır.1962'de askerden dönmüştür. Döndüğünde çiftçilikle uğraşımını sürdürmüştür.15.03.1970 yılında Halk Eğitim Merkezine 657 Devlet Memurluğu Statüsüne girmiş, Halk Eğitim Folklor ve sosyal faaliyetleri yürütmüştür.Oğlu Ali Hardal ile halk oyunları öğreticiliği yapmış, 26 yıl 3 ay yurt içi turnelerine Çorum'u temsilen Çorum Halk Eğitimi Hitit Folklor topluluğunu götürmüştür. Festivallerden bazıları 26 Ağustos 1971 Malazgirt Savaşının 900.yıl dönümü Festivali, Erzurum, Sivas Kongre şenlikleri, Ağrı, Artvin İllerinin Kurtuluşları,Edirne Kırkpınar Şenlikleri vs... buna benzer 26 yıl 67 ili dolaşmıştır.1995'de emekli olmuştur. Rıza Hardal bir okuma meraklısı olduğu için 3 oğlan 2 kız 5'ini de okutmuş eğitim öğretim katarına katmıştır.

İlkokul çağlarından itibaren yazı yazmaya başlamış 500'ü aşkın ürünü vardır.Bunlar Avrupa'da, Ankara'da, Çorum da yerel gazete, dergi ve bültenlerde yayımlanmaktadır. Çocukları Anadolu'nun çeşitli yörelerinde görev yaptığından uğraşılarım arasında, yurt içi gezilerinde araştırma yaparak yerel gazete ve radyolarda ürünlerini sergilemektedir.

SARI ÇİĞDEM

ŞİİR DEFTERİ

GÜRSEL YAYINEVİ

ISNN 0000-0000

Yıl 1: MART 2002 Sayı:1

Fiyatı KDV Dahil 500.000 Tl

ÇIKTI ABONE OLDUNUZ MU ?

Şükrü GÜNALTAY

1937yılında Çorum'un Ululkavak Mahallesi,Osmancık Caddesi 101 nolu ahşap bir evde doğdum. 4 yaşında geçirmiş olduğum elim bir kaza neticesinde sol omuzu mu,omuz mafsalından kaybettim. İlk okulu Cumhuriyet İlkokulunda bitirdim. Rahmetli Fevziye Arna öğretmenimiz,hem de okul müdürümüz idi,Allah Rahmet eylesin. Bizleriyetişmesine çok emek verdi. Orta tahsilimi Çorum'da okudum. 1950-yılında babamı kaybettim. Tahsilimi yarıda bırakmak zorunda kaldım. Fakir bir aile idik. Babam çok çalışkan ve titiz bir adamdı. Tahsili yoktu fakat ileri görüşlüydü. Ta ilkokulda iken öğretmen olmayı kafama koymuştum. 1951 yılından 1959 yılları arasında Çorum'un merkez köylerinde sırasıyla;Çağsak, Divanıkebir,Karasar, Çamlıca köylerinde öğretmen vekili olarak çalıştım. Öğretmenlik mesleğini çok seviyorum. Çocuklarla uğraşmak,acı ve tatlı günleri onlarla paylaşmak ne güzeldir. Benim yiğit ve mert köylüm sevecendir,çalışkandır. Gittiğim her köyden çok yardım gördüm. Çalışkanlığı,sevecenliği onlardan öğrendim.

1960 yılında Çorum'da şimdiki ismi Hasan Paşa kütüphanesine atandım. Bu kütüphane Çorum Belediye Binasının batı kapısı girişindeydi. Allah Rahmet Eylesin Müdürümüz İlhan Erdemli idi. Çalışkan,disiplinli bir insandı. 1962-1963 de Piribaba Çamlığı arkasındaki binaya yani Hasan Paşa Kütüphanesine taşındık. 1964 yılında merkez Faik Tonguç Çocuk Kütüphanesi açıldı. Buraya atandım. Tam 40 yıl 6 ay çalıştıktan sonra 15 Temmuz 2000 yılında emekliye ayrıldım.

Evli ve üç çocuk babasıyım. Üç çocuğum da yüksek tahsilli kamu hizmetinde görev yapmaktadırlar. Şiir yazmayı ve resim yapmayı çok seviyorum. Yağlı boya tablolarımın çoğunu sattım. 2 şiir defterim var. Zaman zaman yazıyorum. Boş zamanlarımda kitap okuyor,geziyorum. Böylece hayatı devam ettiriyorum.

Babamla geçen bir hatıramı burada anlatmadan geçemeyeceğim:

Ortaokul son sınıfta idim. Bir dersten kalmıştım. Eve ağlayarak geldim. Babam annemle evdeidi.

Onlar vaziyeti anlamışlardı. Babam:

-Ağlama oğlum. Allah deldiği boğazı aç koymaz. Hiç merak etme. Ben Gümüşhacıköy'üne gidiyorum,hadi senide götüreyim. Dedi.

Tek atlı arabamıza atı koştu. Yola çıktık. Mevsim sonbahar idi. Açık hava pırıl,pırıl bir güneş vardı. Soğuk su başlarında oturuyor,bu oturma sırasında babam bana nasihatte bulunuyordu. Nihayet saat 16.30 sıralarında Gümüşhacıköy'e vardık. Arabayı bir hana çektik, babam bana biraz harçlık vererek etrafı dolaşmamı söyledi. Handan dışarıya çıktım. Hanın tam karşısında bir kalabalık gördüm,oraya doğru yürüdüm. Gördüğüm manzara beni çok duygulandırdı. 14-15 yaşlarında bir genç sandalyede oturuyor,yanı başında bir adam elinde bir salkım üzüm,gencin ağzına salkımdan birer birer tanelerden veriyor. Bu genç adamın ta omuzlarından iki kolu yoktu. Oradan gözü yaşlı olarak ayrılıp hana döndüm. Babam arabanın üzerine oturuyordu. Yanına çıkıp bende oturdu. Beni takip etmiş olmalı ki,elini başıma koyarak:

- Bak oğlum gördün. Sen sakatım diye üzülme. Koştuğunu yakalayabiliyor,yemeğini yiyebiliyorsun ne mutlu ! Yeter ki insan ol,bir kafaya bir gözde yeter. Beterin beteri var. Diyerek beni teselli etti. İçim ferahlamıştı.

Allah Rahmet eylesin babam beni o genci görmem,sakatım diye üzüldüğümü bildiğinden ta Gümüşhacıköy'e kadar getirmişti.

Saygılarımla.

Mehmet ARSLAN

Çorum'un merkez köylerinden Çatak köyünde 1942 yılının bir Ağustos sabahı dünyadan geldiğimi söyler annem,babam. Her halde bundan dolayı olmalı ki,insanlara karşı sevgi ve sıcak duygularla doluyum tıpkı Ağustos ayı gibi.

Fakat o zamanlarda "Milletin efendisi köylü" hor ve hakir görülmüş,aşağılanmış daha doğrusu yaşadığına,yaşayacağına bin pişmen edilmiş olmalı ki yeni doğan erkek çocukları yol parasına erken dahil olmasın diye babam beni iki sene gecikmemi olarak 14 Şubat 1944 yılında nüfusa kaydettirmiş. Şu duruma göre demek ki;benim resmi doğum tarihim 14 Şubat 1944 oluyor.

O zamanlar milletin efendisi köylü idi. 12 lira için çeşitli işkencelere tabi tutuluyor ve ayrıca mesken olarak ta kendisine cezaevi layık görülüyordu. İşte iki yıl dünyaya geç gelmemin sebebi bu.

İki erkek,bir kız çocuğuna sahip ailenin en küçük çocuğu benim. En büyüğümüz Abidin,Çorum Emniyet teşkilatında otuz iki yılı aşkın mahalle bekçiliği yaptıktan sonra emekli olmuştur. Şimdilik Çorum'u mesken edindi. Sıhhati elverdiği miktarda kendi başına ev,mescit,mescit ev arası mekik dokuyup duruyor. Allah kendisine hayırlı ömürler versin.Ablam Sariye ise,köyde evli ve üç çocuk anası iken beyinin yani enistemin 21 Kasım 1997 de ebedi hayata uğurladığımızdan dolayı yalnız yaşamayı tercih etmiş bulunuyor.Annem Emine 3 Mart 1974 yılında hayata veda etti. Oğlu Mehmet'in yetişmesinde başrol oynayan Emine ana,kısa bir zamanda olsa oğlunun mürüvvetini gördü. Baba Mustafa Onbaşı ise,köyün güzel ve temiz havasına alışkın olduğu için,oğlu Mehmet'in yanına Samsun'a gitmeye yanaşmadı. Bülbülü altın kafese koymuşlar "ille vatan,ille vatan" demiş ya.. İşte babamda buna benzer bir durumdaydı. Ancak bir veya iki aylık kısa ziyaretleri oldu. Kendisini ikna eden oğluziyaretleri oldu. Kendisini ikna eden oğlu Mehmet tarafından Samsun'a getirildi. Son dokuz ayını Samsun'da geçirdi. Bir Cuma günü hastalandı. Öbür Cuma günü Cuma Namazın dan sonra 29 Kasım 1979 da dünya hayatına veda ederek ebedi hayata intikal etti. Cenazesi Aynı gün Çorum'a getirdi. Ertesi gün Çatak köyüne götürülerek Ahret alemine uğurlandı. Kendileri yokluklar içinde iken,yetişmemde emeklerini esirgemeyen annemle babamı yad eder,kendilerine Allah'tan Rahmet diler,yine Allah'tan taksiratlarının affını niyaz ederim.

İşte böyle bir aileye mensup olan Mehmet,orta ve lise tahsilini Çorum'da İmam Hatip Lisesinde tamamladı. İmam Hatibi bitirdiği yıl öğretmen okulunu dışarıdan bitirdi.

Tayini İskilip kazasının bir köyüne yapılmışken,İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsünün imtihanına girdi. Oranın imtihanını kazandığından,sözlü imtihanlara çağrıldı. Sözlü imtihanını da kazandığından yatılı olarak 1963-1967 yılları arasında bu okulda okudu. Burayı bitirince Samsun İmam Hatip Okuluna öğretmen olarak atandı. Samsun'da İmam Hatip Okulunda öğretmen iken,1972-1973 yaz döneminde Mithat Paşa Kız Lisesinde İmtihanlara girerek lise ders farklarını vererek lise diploması aldı. Aynı yıl üniversite imtihanlarına girerek,o zaman ön kayıtla öğrenci alan Siyasal Bilgiler ve Hukuk Fakültesini kazandı. Öğretmen olarak yaşamayı,öğretmen olarak emekli olmayı ve öğretmen olarak ölmeyi yeğledi.

Hayatında hiç rapor almadan ve ilk tayin olduğu Samsun İmam Hatip Lisesinden otuz yıl yedi ay üzerinden emekli oldu. Hayatının yarısından fazlasını Samsun'da geçiren Mehmet,burayı çok sevmiş olmalı ki buradan ayrılamadı. Halen Samsun'da yaşayan Mehmet,yaz aylarında Çorum'da geçirmeyi tercih eder.

2 Eylül 1998 tarihinde çok sevdiği mesleğine veda ederek emekli oldu.

Fikrettin ÇIPLAK

01/01/1943 tarihinde Çorum Osmancık kazasının Kamil nahiyesinde doğmuşum. İlkokulu köyümde okudum. 1955 ders yılında Çorum'da yeni açılan İmam Hatip Okuluna girdim. Aynı okulun 4 yıllık bölümünde okudum. Annemin genç yaşta vefatı ile 1961 yılın bayında Kargı Hacıhamza'da imametlik görevine başladım. 1963 yılında askerlik için görevimden ayrıldım. Askerliğimi 1.Ordu Karargahında Askeri İstihbaratçı olarak yaptım. 1965 yılı askerlik dönüşü kısa bir süre Çorum merkez Üyükköyünde görev aldım. 1965 yılı sonunda Çorum Merkez Karakeçili Camisine sınavla naklen geldim.

Bu arada İmam Hatip Okulunun lise kısmını dışarıdan bitirdim. İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsünü kazandım. Görevimi İstanbul'a naklettiremediğim için okula devam edemedim. Çorum Devlet Lisesini dışarıdan bitirdim. Lise diploması ile bazı fakültelere kayıt olduysam da görevimi bırakamadığım için devam şartından dolayı fakültelerden kayıtlarım silindi. Daha sonra Odtadoğu Amme İdaresi Sevk ve İdare Yüksek Okulunu 1976 yılında bitirdim.

1969-1976 yılları arasında birçok Mesleki ve kültürel kurslara katıldım. Bu kurslardan en önemlisi olarak İmam Hatipte Arapça Hocamız olan eski Çorum Müftüsü fıkıh alimi Mustafa ÖZER hoca efendiden Arapça tefsir,hadis,fıkıh gibi konularda uzun süreli dersler okudum.

Karakeçili Camisindeki resmi imametlik görevimin yanında,Ulu camide fahri ve bilâ ücret 25 yıldan fazla zamandır fahri vaizlik yapıyorum. Yine Bir takım sosyal faaliyetlerin oldu. Din Görevlileri ve İmam Hatipliler Derneklerinde yönetici olarak bulundum. 1976-1980 yılları arası İmam Hatip Lisesinde derslere girdim.Avrupa'nın Almanya,Belçika gibi yerlerde kısa süreli görevlerde bulundum. Avrupa'nın Almanya,Hollanda,Avusturya,Belçika, Fransa gibi yerlerini gezerek dolaştım. Gördüklerimi mahalli gazetelerde uzun süre yazarak Çorum halkına aktardım.

Şu anda Çorumlu 2000 Dergimizin yazı ailesinde karınca kaderince hizmete katkımız olsun diye yazı veriyorum. 41'inci hizmet yılını bitiriyorum. Karakeçili Camisinde görevime devam ediyorum.

Saygılarımla.

Hasan TULUK

1943 yılında Çorum'da doğmuşum. Anka ra Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Metal işleri bölümünden mezun oldum. Uzun süre değişik yerlerde görev yaptıktan sonra 1979 yılında Çorum Endüstri Meslek Lisesine atandım. Çelik, bakır ve pirinç gibi metalleri çekiçle döverek rölyef, üç boyutlu ve mimari tarzda şekillendirdiğim eserlerimden kompozisyonolarak "Anadolu Kültürü" nü işledim.

Yurt içinde birçok incelemeler ve araştırmalar yaptım 1983 yılında Mimar Sinan Üniversitesinde misafir sanatçı olarak çalışmalarım izlenmiştir. Yurt içinde ve yurt içinde bir çok karma ve kişisel sergilere katıldım. 1991 yılında Paris'te düzenlenen uluslar arası "Les Mains D'or" (Altın Eller) sergisine şeref konuğu olarak davet edildim. 3 - 13 Mayıs 1996 tarihleri arasında Lyon-Fontaines Sur Saone beldesinde düzenlenen 3. Altın Eller Bienalinde; Halk oylamasında birincilik, Sanat otoritelerinden oluşan jüri tarafından en büyük ödülü olan birincilik madalyasıile iki dalda ödül aldım.

18 -24 Mayıs 1998 tarihinde Cumhuriyetimizin 75. Yılı nedeniyle Kölh'de düzenlenen "Türk Haftası" kutlamalarına 80 parçadan oluşan koleksiyonumun yanında;Karadeniz Teknik Üniversitesinde Araştırma Görevlisi oğlu,yüksek Mimar Ömer İskender Tuluk'un İstanbul Yalıları, Safranbolu,Kastamonu, Kütahya, Çorum ve Trabzon evlerinin suluboya çalışmaları da yer aldığı Baba -Oğul Anadolu Kültürünün tanıtıldığı Cumhuriyetin 75, Yılı sergisi Kölh Baş Konsolosluğunun organizesi ile gerçekleştirdik.

Arif ERSOY

1948 yılında Çorum'da doğan Arif Ersoy, orta öğrenimini bu Çorum'da tamamladı. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Siyaset ve İdare bölümünden mezun olan Ersoy, aynı zamanda Konya Yüksek İslam Enstitüsü'nü bitirdi.

İngiltere'de iktisadi kalkınma konusunda master derecesini alan, Cambridge ve Leeds üniversitelerinde araştırmalarda bulunan Ersoy Ocak 1977 yılında Ege Üniversitesi İktisat Fakültesi'ne araştırma görevlisi olarak tayin edildi. 1979 yılında bu Fakültede iktisat doktoru derecesini aldı. 1982 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi'nin kurulmasıyla bu üniversiteye bağlı iktisadi ve idari bilimler fakültesine iktisadi sistemler ve iktisadi düşünceler tarihi derslerini vermek üzere yardımcı doçent olarak atanan Ersoy, 1986 yılında iktisat doçenti ve 1992 yılında ise iktisat profesörü unvanlarını aldı.

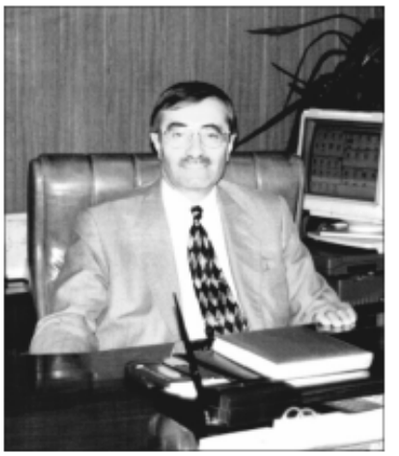

27 mart 1994 tarihinde çorum belediye başkanı adayı oldu. beş yıl Çorum'a hizmet eden arif Ersoy tekrar belediye başkanlığına aday olarak nisan 1999 yılındaki seçimlerde tekrar belediye başkanLığına seçilmiştir. halen bu görevini sürdürmektedir.

İktisadi sistemler, iktisadi düşünceler tarihi ve iktisadi yapılanma ve ilgili bir dizi makale, tebliğ ve eserleri bulunan Ersoy'un alternatif bir sosyal yapılanma modeli olarak "silm sosyal yapılanma modeli" ile ilgili yurt içinde ve yurt dışında sunulmuş ve yayınlanmış bir çok makale ve tebliği bulunmaktadır. çalışmaları başta İngilizce, Almanca, Fransızca, Arapça, Rusça ve Çince dillerine çevrilen Ersoy evli iki çocuk babasıdır. İngilizce ve Arapça bilmektedir.

ÇORUMLU 2000 KÜLTÜR, TARİH, SANAT ve EDEBİYAT DERGİSİ

ABONE FORMU

Osmancık Caddesi Ölçek İş Merkezi 27/37 ÇORUM

Derginize 1 Yıl abone olmak istiyorum:

Adım ve Soyadım :.....
Adresim :.....
Şehir :.....

FATURA BİLGİLERİM:
Vergi Dairesi No :.....
Vergi Dairesi Yeri :.....

Mahmut Selim GÜRSEL adına 1260013 numaralı Posta Çeki hesabına 30.000.000 TL. Yatırılmıştır. Ekte posta çeki fotokopisi gönderilmiştir.

Abone kaydımın bir an önce yapılarak dergimi ve faturamı yukarıda bildirilen adrese teslimini rica ederim.

KAŞE: **Adım Soyadım**

SELAHATTİN AYDEMİR

Selahattinaydemir@hotmail.com

1 Temmuz 1949 Ankara doğumluyum. Evliyim. İki oğlum var. İlk orta liseyi Ankara'da bitirdim. İki defa üniversite tahsilimi yarıda bırakmak zorunda kaldım. Okumaktaki ısrarımdan vazgeçmedim.

Üçüncüsünde Açık Öğretim Fakültesi İŞLETME bölümü ön lisans mezunu oldum.

Hayata memur olarak atıldım. Merkez Bankası İstanbul Karaköy Şubesine veznedar olarak tayin edildim. Oturduğum yerden kalkmadan 25 sene para sayarak ömrümü geçiremeyeceğimi anladım. Başka memuriyete, Emekli Sandığına geçtim. Evrak memurluğunun da bana göre bir iş olmadığına karar verdim. Aylık bağlama ve mevzuat servis şefi iken istifa ederek serbest iş hayatına atıldım.

Benim hayatım normalden çok fazla hareketli geçti. Çok iş değiştirmek mecburiyetinde kaldım. Ancak ana hatları ile hayatımı şu şekilde özetlemem mümkün.

Yedi sene devlet memurluğu. (veznedar ve aylık bağlama şefi / Ankara ve İstanbul)

On iki sene Esnaflık (Perakende ve toptancılık / Ankara ve İstanbul)

İki sene yurt dışı (Saha amiri ve depo şefi / Libya)

On sene özel sektörde:

1- Marsa Margarin sanayi- Anadolu yakası Bölgesi ve satış sorumlusu / İstanbul)

2- Ekşioğlu Tema Gıda - Pazarlama Müdürü / İstanbul)

3- Erksan oto egzoz-Radyatör Satış ve Pazarlama sorumlusu / Çorum)

Bu hızlı, inişli ve çıkışlı iş hayatım esnasında :

Sevenler Konut Yapı Kooperatifini kurdum. On yılda bitti (1987-1997)

Özel sağlık sigortası kurdum. On iki sene devam eti. (1978- 1990)

ESER Piyasa Danışmanlık şirketini kurdum. (Altı ay) Yönetim Geliştirme Merkezi

(Management Development Center) tarafından beş defa Satış ve Pazarlama kurslarına katıldım.

Acil Tıp Derneği ilk yardım ve kurtarma kursu gördüm. Paramedik üyeyim.

ÇEKVA vakfı (Çorum) ve Doğa Savaşçıları (İstanbul) üyesiyim.

1997 de SSK dan emekli oldum.

1999 yılında Çorum'a yerleştim.

Şimdi, yıllarca biriktirdiğim şiir- hikâye roman ve tiyatro eserlerimi teker teker toparlayarak yayına hazırlıyorum. Bir kısmını KENT HABER gazetesinde ve Çorumlu 2000 Aylık Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi yayınladım. Halen bu yayın organlarında makale yazmağa devam etmekteyim.

Üzeyir Lokman ÇAYCI

22.08.1949 yılında Türkiye'nin güzel ilçelerinden Bor'da doğmuştur. İlk, ortave lise tahsilini aynı ilçede tamamlamış; daha sonra üniversite sınavlarını takiben kazandığı diğer bir imtihanla İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Uygulamalı Endüstri Sanatları Yüksek Okulu'na girmiştir. Buradan 1975 yılında "iç mimar - endüstri dizayneri" olarak mezun olmuştur. 14 yaşından beri yazdığı şiir, hikâye gibi çalışmaları yanında, desen ve resimleriyle dikkatleri çekmiş; çalışmaları bir çok yayın organında yayınlanmıştır. 1975 yılında "Akşamların Durağı" adlı şiir kitabı; 1989 yılında ise biyografi kitabı yayınlanmıştır. Ünlü Türk şairi Ümit Yaşar OĞUZCAN'dan gördüğü destek onu önemli platformlara taşımış; Ünlü Türk gazeteleri "Kelebek, Hürriyet ve Günaydın" gibi bir çok gazetede şiirleri yayınlanmıştır.

Şiirleri Belçika'da bulunan,şair, sanat sever, değerli insan Yakup YURT tarafından Fransızca'ya çevrilmiştir. Şu an Kanada'ya kadar bir çok ülkede şiirleri, desenleri ve resimleri yayınlanmaktadır. Kendisine gösterilen ilgi bir çok ülkede genişleyerek yayılmaktadır. 1999 yılında Hollanda NPS Radyosu'ndan "özendirme ödülü", Fransa Les Amis de Thalie kuruluşundan desen ve resim dallarında ikincilik ve üçüncülük olmak üzere "Palmares" ödülleri almaya hak kazanmıştır. Gene aynı yılda aynı kuruluştan şiir yarışmasında derece almıştır. Üzeyir Lokman ÇAYCI halen Fransa'da AFPA' DA (Yetişkinler Eğitim Merkezi'nde) çalışmaktadır.

Şükrü GÜLTEPE

Çorum Merkez Ahmatoğlan köyünde 05,02,1950 yılında doğdu. Ilk okulu köyünde tamamladı. Orta ve lise öğrenimini Çorum'da yaptı. Askerlik dönüşünde 06,04,1974 tarihinde Çorum Ortaköy ilçesinde göreve başladı. 20,07,1974 tarihinde Kıbrıs Çıkartmaları için ihtiyat olarak askere alındı. Bu görevden dönünce aynı görevde çalıştı. Çorum Merkez İlçe adliyesinde bir müddet çalıştıktan sonra emekli oldu. Evli ve üç çocuk babasıdır.

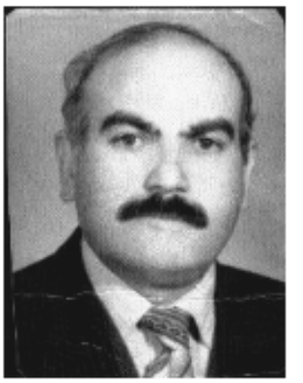

SARI ÇİĞDEM

ŞİİR DEFTERİ

ISNN 0000-0000

GÜRSEL YAYINEVİ

Yıl 1: MART 2002 Sayı:1

Fiyatı KDV Dahil 500.000 TL

ÇIKTI ABONE OLDUNUZ MU ?

Hacı CELEBCİ

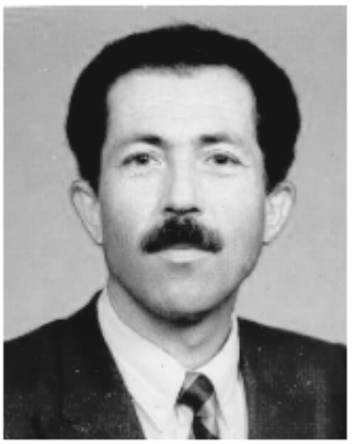

Çorum'un 35 kilometre güneydoğusunda yer alan ve şimdi Çorum merkeze bağlı olan "Ahmetoğlan Köy"nde 23 Mayıs 1951 tarihinde Perşembe günü saat 11.00sularında gözlerimi dünyaya açmışım.

Şanslılığım şu ki;köyümüze ilkokul 1939 yılında açılmış. İlk zamanlar üç yıllık bir öğretim-eğitim uygulanmış,daha sonraları beş yıllık uygulamaya geçilmiş. 1958 yılı ilkokula giriş,1963 yılı da ilkokulu bitiriş yılımdır. İlkokulda enikonu çalışkan bir öğrenciydim. Ailemdeki okumaya,eğitime dönük olumlu bakış ve caba beni de okumaya yönlendirdi. Ortaokulu Çorum'da,ilk yılı Atatürk Lisesinde olmak üzere 1965,daha sonra yeni açılan Eti Ortaokulunda tamamladım. Okul Müdürümüz Rahmetli Seydi HANÇER'le Tıkı Necmi ile Takoz Zehra ile,yine Rahmetli Ferit KÜRKÇÜ ile Fehmi HANGÜN'le müzikçi Hasan SAĞLAM'la ilgili çok renkli anılarımız var belleklerde kalan. Çorum İlköğretmen Okulunda 1968-1969 öğretim yılında bizim devre ile başladı eğitim,öğretime. Müdürümüz Rahmetli Tayyar KERMAN'dı.

Öğretmen olarak neyi öğrenmek gerekiyorsa o bilgileri,o becerileri,o ruhu ve idealizmi bize vermeye çalıştılar bütün öğretmenlerimiz. Özellikle anmak istediğim öğretmen adları sorulursa:Mustafa IŞIKER, Rasim BAKIRCIOĞLU,Yusuf GÜNEŞ, Tevfik AKIN,Günaydın ÇETİNER,Seyhan ERALP,Süheyla YILDIRIM özellikle anmak isteyeceğim isimler. yaşayanlara uzun ömür,vefat edenlere Rahmet dilemek ödevimdir. 1970-1971 öğrenim yılında Haziran dönemi mezun oldum.

Ver elini Konya Kayadibi köyü. Orada üç yıl su gibi aktı geçti. Peşinden Çorum İskilip Çavuşoğlu köyü. 1975'li yıllar. Köyde katır,at sırtında incecik patikaların her kıvrımını,her mavi taşın yerini iyice ezberleyerek gidip geldiğim,Çavuşoğlu köyü Mesleğimin dokuzuncu yılında Kızılırmak kıyısında bir köye yerleştim. İskilip yöresi,Dedesli Ovası denilen bölgede İğdeli-Dereköy köylerinde de çalıştım. Mesleğimin yirmi ikinci yılına değin. Bir kez olsun Milli Eğitim Müdürlüğüne gelip de tavassut yollu özel bir istekte bulunmadım. Çorum merkez Hürriyet İlkokulundan 1996 Ekim ayında emekliliği istedim. Öğretmenliğime ara vermedim. Hep öğretmen kalmaya,öyle davranmaya özen gösterdim.

Özel bir inşaat işinin yanı sıra;Dost Haber,Çorum Gündem,Merhaba gazetelerinde köşe yazısı yazmaya çalıştım. Halen Merhaba Gazetesinde yazıyorum. Çorumlu 2000 Dergisi de benimevim.

Öğretmen örgütlerinde geçmiş yıllarda aldığım görevleri hiç anmadım. Gereği de yoktu. Ancak bugün için söylemeden geçemeyeceğim. Çorum Atatükçü Düşünce Derneği yönetim kurulunda yazmanlık görevini yürütüyorum. Atatürk'e, Atatürkçü Düşünceye;O'nun Türk Ulusunun önüne koyduğu hedeflere yürümede bugün için ciddi gereksinmemiz var olduğunu biliyorum.Kim ne söylerse söylesin;bugün ulaştığımız rahatlık O'nun eseridir. Yine bugün yaşadığımız sorun ve huzursuzluklar O'nun koyduğu amaçlara olan ihanetimizdendir. Atatürçü,sıradan bir köy öğretmeninin dağarcığı ne denli zengin olabilir ki ? İşte o kadar!

Çorumlu 2000'nin tüm okurlarına sağlıklı gelecekler diliyorum. Bu dergi yaşatılabilsin istiyorum.

Daha geniş yazılan hayat öyküsü,Internet'te tamamı yayınlanmaktadır. Merak edenler yazarlarımız bölümünden inceleyebilirler.

K.Tanju ÖZSÖNMEZ

1957 yılında Zonguldak'ın Devrek İlçesinde doğdum. Daha sonra Ankara'ya yerleştik. İlkokulu ve ortaöğrenimi Ankara'da bitirdim. Ankara Tıp Fakültesinden mezun olduktan sonra,Ankara Rehabilitasyon Merkezinde Uzmanlık eğitimi aldım. Tokat,Bursa ve Sarıkamış'ta hekimlik yaptım.

En son Manisa Salihli'den Çorum'a kendi isteğimle geldim. İskilip'in Sesi,Çorum Hakimiyet,Merhaba gibi yerel gazetelerde tıbbi yazılar yazdım. Hobilerim arasında,edebiyat ve tarih kitapları okumak,Klasik Türk Sanat Müziği ve Klasik Batı Müziği dinlemek,yüzmek gibi etkinliklerim var.

Halen Çorum Devlet Hastanesinde Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Uzman Doktoru olarak çalışıyorum. Muayenehanemde Fizik Tedavi uyguluyor ve hasta kabul ediyorum.

Evliyim ve Ahmet isimli evlat sahibiyim.

SARI ÇİĞDEM

ŞİİR DEFTERİ

ISSN 0000-0000

GÜRSEL YAYINEVİ

Yıl 1: MART 2002 Sayı:1

Fiyatı KDV Dahil 500.000 TL

ÇIKTI ABONE OLDUNUZ MU ?

Mümtaz İDİL

1952 Adana Pozantı doğumlu. İlk,orta ve liseyi Zonguldak'ta tamamladı. 1974-1975 öğrenim döneminde DTCF Rus Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. Daha sonra o yıllarda adı Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi olan,şimdiki Gazi Üniversitesinde İşletme Masterı yaptı. 1974-1975 arası Ruslarla çalışan Okutsan Firmasında Rusça çevirmenliğine,daha sonra TCDD'de memurluğa başladı.

1979 yılında askerlik görevinin ardından yine TCDD'ye döndü. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel sanatlar bölümünde master öğrencisi olarak bulundu. İdil;1986 yılında memuriyetten istifa ederek ANKA Ajansında Dış Politika Muhabiri olarak gazeteciliğe başladı. Sonra sırasıyla Sabah Dergiler Grubunda İstihbarat Şefliği,Siyah Beyaz Gazetesinde Yazı İşleri Müdürlüğü,Günaydın ve Akşam gazetelerinde köşe yazarlığı yaptı. 1992 yılında yeniden memuriyete dönerek,Kültür Bakanlığı Telif Hakları ve Sinema Genel Müdür Yardımcılığı,Genel Müdür Vekilliği,Bakan Müşavirliği ve Basın Müşavirliği yaptı. Refahyol dönemine aldığı ceza üzerine istifa etti. Bu süre içerisinde redaktörlük ve gazetecilik mesleğini sürdürdü. Daha sonra yeniden Kültür Bakanlığı Basın Müşavirliğine döndü. 6 Şubat 1998 de Çorum İl Kültür Müdürlüğüne atanmasına rağmen,fiili olarak Bakanlıktaki görevini sürdürdü. 1 Mart 1999 dan beri Çorum'da Kültür Müdürü olarak görevini yapmaktadır.

Mümtaz İdil'in yayınlanmış kitapları şunlardır:

Gerçeklik ve Roman (Akademi Kitapevi,inceleme. Birincilik ödülü),Sovyet Romanı,Sevgi Soysal (Bir sevginin Öyküsü),Alekhin-Tal (Satranç)

Çevirileri: Dostoyevski'den:Budala. Stefan Zweig'den: Meçhul Bir Kadına Mektup.

Çeşitli dergi ve gazetelerde yayımlanmış binden fazla makalesi bulunan idil;Rusça,İngilizce ve Fransızca biliyor.

SARI ÇİĞDEM

ŞİİR DEFTERİ

GÜRSEL YAYINEVİ

Yıl 1: MART 2002 Sayı:1

Fiyatı KDV Dahil 500.000 TL

ÇIKTI ABONE OLDUNUZ MU ?

Selma GÜRSEL

1954 tarihinde Çorum'da doğdum. Babamın adı Mustafa Kurşuncu,annemin adı ise Memnune Kurşuncu idi. Ben ailenin 2.çocuğuyum. Annem17 çocuk içinde bizim yaşamamızdan dolayı el bebek,gül bebek büyüttü. İlk okulu Çorum eski ismi Yirmi Yedi Mayıs İlkokulunda 1966 tarihinde bitirdim.

16ylül 1973 tarihide Mahmut Selim Gürsel ile evlendim. Ankara'ya gelin gittim. Okumayı çok seviyordum. Bol bol kitap okur,kendi kendimi yetiştirmeye çalışırdım. Beyimin tayini nedeni ile 6 sene sonra doğmuş olduğum şehre geri geldik.

1994 tarihinde beyim emekli olunca beraberce 1995 tarihinde Hacca gittik.

1996 tarihinde eşim "1997 ÇORUM" adlı çalışması için benden geleneksel yemeklerimizi yazmamı istedi. Bende anneme ve diğer büyüklerime danışarak ismi geçen kitapta Çorum'a ait yemekleri derledim. Ayrıca kap kacak,giyim ve kuşam bölümüne eşime yardım ettim. Yemek bölümü aceleye geldiği için ölçülerini yazmaya fırsat bulamadıysan da beyimin terfikiyle "Çorumlu 2000 Aylık Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi"nde aylık olarak o yemekleri ölçülü olmak üzere yayınlıyorum.

1998 tarihinde beyim Gürsel Yayınevini açtı. Ona elimden gelen manevi destekte bulundum. Halen derginin çıkması için elimden gelen desteği vermeye çalışıyorum. 2001 yılında eşimin "Çorumlu Teke Tek 1. ve 2. El Reklam ve Tanıtım Gazetesi"nin çıkması için yardımda bulunuyorum.

EKSİK SAYILARINIZI TAMAMLAYINIZ !

MEVCUT SAYILAR

1. Sayı 1,500.000 Tl.	15. Sayı 1.500.000 Tl.
2. Sayı 1,500.000 Tl.	16. Sayı 1.500.000 Tl.
3. Sayı Mevcudu Kalmadı	17. Sayı 1.500.000 Tl.
4. Sayı Mevcudu kalmadı	18. Sayı 1.500.000 Tl.
5. Sayı 1,500.000 Tl.	19. Sayı 1.500.000 Tl.
6. Sayı 1,500.000 Tl.	20. Sayı 1.500.000 Tl.
7. Sayı 1,500.000 Tl.	21. Sayı 1.500.000 Tl.
8. Sayı 1,500.000 Tl.	22. Sayı Mevcudu Kalmadı
9. Sayı 1,500.000 Tl.	23. Sayı Mevcudu Kalmadı
10. Sayı 1,500.000 Tl.	24. Sayı 1.500.000 Tl.
11. Sayı 1,500.000 Tl.	25. Sayı 1.500.000 Tl.
12. Sayı Mevcudu Kalmadı	26. Sayı Mevcudu Kalmadı
13. Sayı Mevcudu Kalmadı	27. Sayı Mevcudu Kalmadı
14. Sayı Mevcudu Kalmadı	28 den sonraki sayılar

Posta ile istenilen sayıların her birisi için 500.000 Tl. Ilave edilecektir. Siparişlerinizi kargo ile de isteyebilirsiniz. İl dışından olan istekler için 1260013 numaralı POSTA ÇEKİNE toplam ücreti yatırınız. ÇORUMLU 2000

Abdullah DURMUŞ

Temmuz 1955 tarihinde Çorum Mecitözü'nde doğdu. İlk ve orta okulu Mecitözü'nde,liseyi Çorum Ticaret lisesinde bitirdi. Yüksek öğrenimini Ankara Ticaret ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulunda okudu. Buradan 1979 yılında mezun oldu.

Evli ve iki çocuk babası olan yazarımız;sırasıyla;Merzifon Ticaret Lisesinde 5 yıl 7 ay Meslek Dersleri Öğretmenliği,Gelibolu Ticaret Lisesi 1 yıl 4 ay Müdürlüğü,Kırşehir Ticaret Lisesi3 yıl 3 ay Müdürlüğü,İzmir Atatürk Ticaret Lisesi 2 yıl 5 ay Müdürlüğü,İzmir Çeşme Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi 7 yıl 2 ay Müdürlüğü Ve 1 yıl 9 aydır da Çorum Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi ,Anadolu Aşçılık Meslek lisesi müdürlüğünde bulunmaktadır.

Yazarımızın aldığı ödüllerden bazıları: 2 kez maaşla ödüllendirilme,4 adet taktir name,9 adet teşekkür neme almıştır.

Çorum Haber Gazetesinde ve Çorumlu 2000 dergimizde yazıları yayınlanmaktadır.

SARI ÇİĞDEM

ISNN 0000-0000

ŞİİR DEFTERİ

GÜRSEL YAYINEVİ

Yıl 1: MART 2002 Sayı:1

Fiyatı KDV Dahil 500.000 TL

ÇIKTI ABONE OLDUNUZ MU ?

Yıldız KARDAŞ

Orta öğrenimimi TED Ankara Kolejinde tamamladıktan sonra 1981'de Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun oldum.

1988 de Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesinde Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon dalında uzman oldum. Aynı üniversitede 1990 da yardımcı doçent olarak çalışıp 1994 te doçent oldum.

4 yıl dönem II koordinatörlüğünde çalıştım.

Tıp derslerinin yanı sıra Sağlık Bilimleri Enstitüsünde Spor Hekimliği ve Egzersiz fizyolojisi dersleri verdim.

Menopoz kliniğinde 1 yıl çalıştım.

Çeşitli yurtdışı üniversitelerde araştırma ve kongrelere katıldım. Yurtiçi ve dışında yayınlanmış çeşitli konularda bilimsel makalelerim vardır. Çeşitli tıp kitaplarına bölümler yazdım. Halen Türkiye Hastanesinde çalışmaktayım. Diğer ilgi alanlarım sanat ve şiir.

Evli ve 3 çocuk annesiyim.

SARI ÇİĞDEM

ŞİİR DEFTERİ

ISSN 0000-0000

GÜRSEL YAYINEVİ

Yıl 1: MART 2002 Sayı:1

Fiyatı KDV Dahil 500.000 TL

ÇIKTI ABONE OLDUNUZ MU ?

Zekai İŞLER

1956 yılında Osmancık'ta doğdum. İlk ve orta okulu Merzifon'da,liseyi (İML) Çorum'da bitirdim. İmam Hatip Neslinin idealizmine sahip bir kimseyim. Yüksek öğrenimimi İlahiyat alanında yaptım.

1980 yılından itibaren Çorum, Kahramanmaraş,ve Kocaeli'nde çeşitli lise,imam hatip lisesi,ticaret lisesi ve ilköğretim okullarında öğretmenlik yaptım.

Sporla aktif olarak ilgilendim. Voleybol oynadım. Futbol ve voleybol hakemliği yaptım. Kros çalıştım. 6000 metre Türkiye Kros Müsabakalarına katıldım. Güzel sanatlara ilgi duyarım. Eski sanatlarımızdan Hat Sanatı sevdiğim bir daldır. Tiyatro ile özel olarak uğraştım. Çalıştığım lisede (Karamürsel Lisesi) ahşap Konak,Ah Şu Gençler ve Aile Bağları isimli üç önemli eseri sahneye koydum. Yönetmen olarak Ahşap Konak oyunu ile "Jüri Özel Ödülü" aldım.

Sivil toplum örgütleriyle yakından ilgilendim. Demokrasi kültürünün gelişmesinde; vakıf,dernek,klüp gibi kuruluşlara önemli görevler düştüğüne olan inancım beni daime bu kuruluşlarda faal (aktif) olmaya zorladı.

1975 yılında İzmir'de Milli Türk Talebe Birliği (TMMB) ile başlayan aktivitem, Yeşilay,Kızılay,İlim Yayma Cemiyeti ve 2002'de Halen Ensar Vakfı ile devam ediyor. Bu kurumlarda üye,yönetim kurulu üyeliği ve başkan olarak ülkemizin gençliğine eğitim yoluyla ,fakir insanlarımıza da maddi olarak hizmet etmeye çalıştım.

Bu tür kuruluşları ve buradaki hizmetleri çok önemsiyorum. Şu an faal olarak öğretmenlik mesleğine devam ediyorum. Emeklilik dönemine kadar resmi olarak,emeklilikten sonra da fahri olarak eğitim faaliyetlerine devam edeceğim. Hedefim iyi,faydalı ve verimli insan yetiştirmektir. İnsana yatırımın her şeyden önemli olduğuna inanıyorum. Bütün bunlara ilaveten de Çorumlu 2000 Dergisinde fırsat buldukça yazıyorum. Doğru olduğuna inandığım düşünceleri insanlarla paylaşmak istiyorum.

Dergiye emek veren bütün dostlara saygılar sunuyorum.

SARI ÇİĞDEM

ŞİİR DEFTERİ

ISSN 0000-0000

GÜRSEL YAYINEVİ

Yıl 1: MART 2002 Sayı:1

Fiyatı KDV Dahil 500.000 Tl

ÇIKTI ABONE OLDUNUZ MU ?

Suhubi Ulvi CIRIL

16-Ekim-1958 Çorum doğumluyum. Çorum'un Destanoğulları ailesine mensubum. Evliyim iki çocuk babasıyım. Merkez Zafer İlkokulu, Eti Ortaokulu ve Endüstri Meslek Lisesi'ni bitirdikten sonra 1978 yılında kazandığım Ankara Teknik Öğretmen okuluna ön kayıt yaptırmama rağmen o yılların anarşik ortamı nedeniyle kazandığım yüksek okula gidemedim. Fakat yıllar sonra 1998' de Açık Öğretim Fakültesi Halkla İlişkiler bölümünü kazandım ve 2000 yılında bu iki yıllık yüksek okulu bitirdim.

İlkokul sıralarında subay olmayı çok isterdim, kısmet olmadı. Kısmetimde kaynakçılık varmış. Atalarımız "Sanat altın bileziktir."derler ya bunun önemini ve kıymetini çalkantılı geçen iş hayatımda çok gördüm. Dünyanın her türlü hali var. Sanatı olan insan nereye gitse karnını doyuracak bir iş bulabiliyor.

Birazda çalıştığım işlerden bahsedeyim. İlk memurluğum Çorum Endüstri Meslek Lisesi Teknisyenliği, daha sonra askerliğimi Urfa'da tankçı olarak tamamladıktan sonra tekrar aynı iş ardından yetiştirme yurdu teknisyenliği ve oradan istifa ederek Irak'a işçi olarak gittim. Dönünce bir müddet çelik tencere pazarladım. İşçi olarak Çorum Çimento Fabrikasına kaynakçı olarak girdim. Özelleşince toplu olarak çıkardılar. Biraz özel sektörde çalıştıktan sonra Ankara'da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na açıktan atanma ile tekrar memurluğuma döndüm. Kendi isteğimle Çorum Belediye'si İtfaiye Müdürlüğü'ne İtfaiye Eri olarak geldim.halen bu görevde çalışmaktayım. Hayatım boyunca çeşitli sosyal aktivitelerin içinde bulundum. Bu kadar çokiş ve yer hayat ufkumun daha açık olmasına sebep oldu.

Son çalıştığım meslek dalında başımdan geçen en önemli olay 17-Ağustos-1999 Marmara Bölgesi depreminde yardım için gittiğimiz Adapazarı'nda çalıştığım bir hafta hayatımın dönüm noktalarından biri oldu diyebilirim. Çoketkilendim. Bukonuda oradaki anılarımı ve gördüğüm aksaklıklar üzerine önerilerimi kaleme aldım ve Çorumlu-2000 dergisinde ve Çorum Hakimiyet gazetesinde Aralıklarla yayınlandı. Bu yazılarımı herkesin okumasını tavsiye ederim. Tüm servetlerin ve ölüm ile yaşamın arasındaki sürenin 45 saniye kadar bir ömür olduğunu orada daha iyi gördüm. Keşke herkes oraları görebilseydi.

Yazı yazmaya lise yıllarındaki edebiyat öğretmenimiz özendirdi. İlk yazımı Irak'ta çalışırken Türk Büyük Elçiliği'mizin Cumhuriyet'imizin 60.yılı nedeniyle açmış olduğu yarışmaya katılmak için yazdım ve şantiyedeki duvar gazetesinde yazılarıma devam ettim. Yazı yazmamdan dolayı bir ödül almadım. Hiçbir çalışmam kitap halinde basılmadı.

İçinde bulunduğum ortam ve şartlara göre yazı yazıyorum. Yazdığım yazı konuları şunlardır.

Cennet Türkiyem, Deprem ile ilgili çeşitli yazılar, Hayalimdeki Çatak, Sıklık Deresi ve Çorum, Selam Üzerine yazılar yazdım. Yazılarım Çorumlu-2000 dergisinde ve Çorum Hakimiyet gazetesinde aralıklarla yayımlanıyor.

İdealim; çalıştığım ve bulunduğum her ortamda, her türlü hal içinde, mesleğimin içinde olsun olmasın çok sevdiğim ülkeme ve onun insanlarına hizmet etmek, hizmet edemediğim durumda da aklımın erdiğince önerilerimi sunmaktır. Maalesef ülkemizi seven ve hizmet etmek isteyen her insanın durumunda olduğu gibi iddeallerimi gerçekleştirmeye çalışırken zorlanıyorum.

Tüm işlerimde ülkemin ve onun insanlarına her zaman faydalı olmaya çalıştım. Hizmet için elimdeki imkan ve yetkiler bu kadardı, onları da yaptığıma inanıyorum. Bu yüzdenmüsterihim.

Saygılarımla

İsmail ÇİZİKCİ

29,09,1961 Çorum İskilip'te doğdum. Göreve Ankara PTT Bölge Baş Müdürlüğünde başladım. Sırasıyla 1989 Yılında tayin oldum. Çeşitli görevlerde bulundum. Şu anda Çorum PTT Başmüdürlüğü görevini yapıyorum.

Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi mezunuyum. Evli ve iki çocuk babasıyım.

Çorum'da amatör olarak uzun yıllar futbol oynadım. Kulüp yöneticiliği yaptım. Çorumlu gençlerimizin amatör spor ruhuyla spor yapabilmeleri için PTT Spor Kulübü'nü Çorum'a kazandırdım.

Doğaya ve çevreye özel ilgi duymaktayım. Fırsat buldukça Çorumlu 2000 Dergisinde yazılarım yayınlanıyor. Bana göre; yaşadığımız hayatta insana dair her şey bizi ilgilendirir diye düşünüyorum.

SARI ÇİĞDEM
ISNN 0000-0000
ŞİİR DEFTERİ
GÜRSEL YAYINEVİ
Yıl 1: MART 2002 Sayı:1
Fiyatı KDV Dahil 500.000 Tl
ÇIKTI ABONE OLDUNUZ MU ?

Sevda TANRIVERDİKILIÇ

1962 yılında Kars'ta doğdum. İlk okulu Ankara Alagündüz ilk öğretim okulunu(1969-1974),Ota Okul ve lise Ankara Gülveren Lisesinde (1974-1979) okudum. Ankaraüniversitesi

Tıp Fakültesini 1985 yılında bitirdim.!985-1987 yılları arasında Elazığ Fırat Üniversitesin'de o dönemki mevcut yasaya göre zorunlu hizmet adı altında görev yaptım. 1987 yılında Ankara Hastanesinde Çocuk Hastalıkları dalında ihtisas yapmaya başladım. 1991 yılında uzmanlık eğitimimi tamamladım. 1991-1995 yılları arasında Çorum Bayat Devlet Hastanesinde Başhekim olarak görev yaptım. 1995 yılından bugüne kadar Çorum Doğum ve Çocuk Bakımevi Hastanesinde Çocuk Hastalıkları Uzmanı olarakgörevyapmaktayım.

İlkokul yıllarında doktor olmayı hayal ederdim.Bu hayalimi gerçekleştirdim.

Doktorluk bugünkü biçimiyle ülkemizde gençliğe önerilecek bir meslek olmaktan uzak,inanıldığı gibi saygın meslek olmaktan uzaklaşmaktadır. İnsana rahat konforlu bir yaşam sağlamadığı gibi içinde bulunduğumuz sistemin en fazla hırpaladığı bir mesleği icra ettiğimizi düşünüyorum. Mesleğimi ancak bu mesleği seven ve bu işi yapmayı idealistçe gerçekleştirmek isteyenlereönerebilirim.

Çorumlu dergisinden önce yalnızca mesleğimle ilgili araştırma ve derleme şeklinde yazılarım yayınlandı .

Ankara Hastanesi Bülteni,Türkiye Klinikleri Dergisi,Optimal isimli tıp dergisinde bu yazılar yayınlandı.

Benim yaptığım uzmanlık dalının ismi Çocuk Sağlığı Ve Hastalıklarıdır. Bu uzmanlık hem koruyucu hem de tedavi edici hekimliği içine alır. Koruyucu hekimlik hastalanmayı önlemektir . Hastalanmayı önlemek bir hastalığı en iyi biçimde tedavi etmekten daha önemlidir ve ekonomiktir. Örneğin Romatizmal kalp hastalığından kişiyi korumak

İçin üç haftada bir kez bir adet enjeksiyon yapmak yeterli iken ,bir romatizmal kalp hastalığının tedavisini gerektirdiği maddi ve manevi yük karşılaştıramayacak boyutlardadır. Benim idealim mesleğimin bu boyutunu başta sağlık sistemi düzenleyicileri olmak üzere meslektaşlarım ve hastalarım tarafından kavranmasıdır. Bu ideali elbette yalnız benim gerçekleştirmem mümkün değildir. Ben ancak konuya ilgi çekebilirim.

Çorumlu 2000 dergisindeki yazı yazma gerekliliği bile meslekten olmayan insanlara mevcut sağlığı korumanın önemini kavratmaileilgilidir

SARI ÇİĞDEM

ŞİİR DEFTERİ

ISNN 0000-0000

GÜRSEL YAYINEVİ

Yıl 1: MART 2002 Sayı:1

Fiyatı KDV Dahil 500.000 TI

ÇIKTI ABONE OLDUNUZ MU ?

Mustafa GÖKGÖZ

30 Temmuz 1971 de Çorum'da dünyaya geldim. İlk öğrenimimi Çorum Merkez Albayrak ilkokulu, Orta okulu Çorum Merkez İmam Hatip Lisesi Orta kısmı, Liseyi Çorum Merkez Atatürk Lisesi, Yüksek öğrenimimi ise Erciyes Üniversitesi Kayseri Meslek Yüksek Okulu Bilgisayar Programcılığı bölümünde 1991 yılında tamamladım. Şu anda Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi Kamu Yönetimi 3. sınıfta öğrenimimi sürdürmekteyim. 1991 yılında üniversiteyi bitirdikten sonra bir süre Kayseri, Niğde, Çorum illeri ve Çorum ili Alacailçesinde bulunan bazı öğretim kurumlarında bilgisayar öğretmenliği yaptım. 1993 yılında Çorum'da Gökgöz Bilgisayar'ı kurdum , o tarihten beri bu şirketle ticari faaliyetlerde bulunmaktayım. Programlama dilleri, veri tabanları ve web dizaynı konusunda uzman sayılırım. 2000 yılında bedelli askerlik görevimi Kütahya 2.Jandarma Er Eğitim Taburunda Jandarma Er olarak yaptım.

Fanatik Fenerbahçe'li ve müzik tutkunuyum, bağlama, mızraplı ve yaylı tambur çalmakta, Mimar Sinan Halk Eğitim Merkezi T.S.M. korosunda görev yapmaktayım. Geçmişte bir süre yerel ve ulusal gazetelerde muhabir , köşe yazarı olarak çeşitli yazılar yazdım, bazı dergi ve gazetelerde şiirlerim yayınlanmıştır.

Evli ve iki kız çocuk babasıyım. İngilizce biliyorum.

Halen Liberal Demokrat Parti Çorum İl Başkanlığı görevini de sürdürüyorum.

SARI ÇİĞDEM

ŞİİR DEFTERİ

ISNN 00 00-0000

GÜRSEL YAYINEVİ

Yıl 1: MART 2002 Sayı:1

Fiyatı KDV Dahil 500.000 TL

ÇIKTI ABONE OLDUNUZ MU ?

Mustafa GÖRKEM

1965 yılında Çorum ili Merkez ilçe Ulu-kavak mahallesinde dünya'ya gözlerimi açmışım.

İlkokulu Albayrak ilkokulunda, ortaokulu Eti Ortaokulunda, liseyi de Çorum Endüstri Meslek Lisesi'nde tamamladıktan sonra 1982-1984 yıllarında 19 Mayıs Üniversitesi Çorum Meslek Yüksek Okulu Elektrik bölümünden mezun oldum. Daha sonraki yıllarda askerlik görevimi ifa ettim ve öğretmenlik sınavı sonucunda 09/08/1989 tarihinde Adana ilinde öğretmen olarak göreve başladım. 1,5 yıl Adana ilindeki görevimden sonra Amasya'ya tayin oldum ve halen Amasya'da Çıraklık Eğitimi Merkezinde Müdür Yardımcısı olarak görev yapmaktayım.

ÇIKTI ABONE OLDUNUZ MU ?

Mustafa SERİN

1963 yılında Çorum'un Çıkrık Köyünde doğdu. İlk,orta ve lise öğrenimini Çorum'da yaptı. Çorum Lisesinden 1980 yılında mezun oldu. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kelâm ve İslâm Felsefesi bölümünü bitirdi. Aydın ili Yenipazar İlçesinde bir süre öğretmenlik yaptıktan sonra 1987 yılında Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivleri Daire Başkanlığına Uzman Yardımcısı olarak girdi. Halen aynı kurumda görev yapmaktadır.

SARI ÇİĞDEM

ŞİİR DEFTERİ

ISNN 0000-0000

GÜRSEL YAYINEVİ

Yıl 1: MART 2002 Sayı:1

Fiyatı KDV Dahil 500.000 TL

ÇIKTI ABONE OLDUNUZ MU ?

Uğur ÇINAR

Bugüne değin birçok kez yazı yazdım. Üç satır,üç paragraf,üç sayfa,üç sütun. Belki üç kitap dolusu.

Çok zorlanırım yazarken. Sıkılır,oflar,puflarım. Defalarca yeniden sınar,yine olmaz tekrar yazarım.

Bu yazı yazma sanatı dünyanın en zor işidir. Aynı zamanda da kolayı. Kolayı çünkü kendini ifade etmenin en kısa,en zevkli ve en anlamlısıdır.

Kendini ifade etme istenci belli bir olgunlaşma sürecinin yetkinliğinin dışavurumudur. Okumak,bu süreci kıvılcımlayan temel koşuldur. Okumayan insan fikir sahibi değildir. İrdeleme, yerme,eleştirme,ivme,karşı koyma,tavır ve duruş sahibi olmak donanım ister.

Toplumca edilgen oluşumuzun yegane sebebi bu donanım meselesinden geçiyor. Kayıtsız,koşulsuz kalışımızda yine bu süreçle ilgili.

Hayatımı yazmayı hiç düşünmemiştim. Yazılar yazıyorum,fakat kendi şahsıma münhasıran,kişiselliğimi öne çıkaran hiçbir yazım olmamıştı. Kişisellik, kendimelik unsurlar hep uzaktır bana.

1973 yılında Çorum'da doğdum. Henüz gencim. Kelli felli,yaşlı başlı biri olsam bile yine kendimi anlatmaya çekinirdim.

Aslında kendimle barışık bir yapım vardır. Barışık ve duygulu. Ciddi olduğumu söylerler. Görünüşümle daha yaşlı, ağırbaşlılığımla daha olgun yansımam rahatsız etmez beni.

Anadolu insanı buğday benizli,kara yağız,kara kaşlı,kara gözlü ve kavruktur. Bu karanlık bahtında da yazılıdır sanki. Aynı zamanda da gözü karadır. Budaktan esirgemez. Anlamışsınızdır. Esmerim. Ortanın biraz üstünde boyum var. Saçlarımı tararken yandan ayırır,günlük tıraş olurken favorilerimi kulak memesi hizasından bırakırım.

Liseden sonra;yerel bir gazetede haber muhabiri olarak çalışma yaşamına başladım. Aynı senede bıyık bıraktım. Hâlâ da bıyıklarımla yaşıyorum. Haber muhabirliği ilk işim. İşimi severek yaptım. Hiç sıkılmadan, utanmadan,çekinmeden çalıştım. Birkaç yıl sonra hayatımda değişiklikler oldu. Evlendim. Evlilik yaradı bana. Eşimde bir basın çalışanı. Yayıncı. Yöneticilik yaptı. Atılımcı,ilerici bir bayan. Mutluyuz. O yıl,bir yerel radyo kurduk. Adını birlikte seçtik "UMUT" koyduk. Çorum ve çevresine hâlâ yayın yapıyoruz. Artık aktif gazete çalışanı değilim. Arada sırada yazılar yazmaya devam ediyorum. Yazdığım bütün yazılar yine aynı gazetede yayımlanıyor.

Nice zaman sonra bir oğlumuz oldu. Adını Ali koyduk. Yaklaşık üç aylıkken yanımızda getirip götürmeye başladık. Şimdi iki yaşını tamamladı. Yayıncılık,meslek olmanın ötesinde bir yaşama biçimi bizim için. Sabah,öğle,akşam,gece.

Bu ara da yaklaşık 10 yıldır yüksek tahsil yapıyorum. Uzaktan tabi. Diplomamı yaldızlı bir çerçeve yaptırıp duvara asmak istiyorum.

Dünya görüşüme gelince,pek iyi bir görüşe sahibim. Bunun için bakmayı iyi bilmek gereğine inanıyorum. Herkesin baktığı bir penceresi vardır.

Bu genç yaşımda kitaplığımda bine yakın kitabım oldu. Yazmayı sevmemin sebebi çok okumamdandır. Edebiyata düşkünüm.

Kendini yakın hissettiğim ideolojik yapıyı savunabilmem için çok iyi iktisat,çok iyi sosyoloji,çok iyi antropoloji ve sosyal psikoloji bilmem ve bilimsel temellere oturtup,felsefe ile harmanlamam gerekiyor. Henüz yolun başındayım. Biliyorum. Yol uzunca. Yüklendiğimiz yükte hafif değil.

Umut ve paylaşımla.

Tuncay TAKMAZ

1975 İstanbul doğumlu Tuncay Takmaz, Özel Akşam Ticaret Lisesi'nden mezun olduktan sonra 1996 yılında yazdığı şiirleri üzerine görüşme isteğiyle kendisi de şiir yazan ressam Ekrem Kahraman ile tanıştı. Gizli, gizli yürüttüğü resim çalışmalarının arkasından birlikte yaptıkları çalışmalarla sanata bakışı değişti ve resim yapmaya ağırlık verdi. Takmaz alışılmış anlamda bir resim eğitimi almadı. Almayı da doğru bulmuyor. Resim ile ilgili bilgilendikçe resim yapma heyecanını kaybettiğini söylüyor

Bugüne kadar 8 kişisel sergi açan, çok sayıda karma ve grup sergilerine katılan Tuncay Takmaz, 1997 yılında bir grup arkadaşı ile birlikte Çekirdek Sanat Topluluğunu kurdu. 1999 yılında Çekirdek Sanat Dergisi'nin çıkarılmasına öncülük etti ve derginin editörlüğünü başından beri yürüttü. Geleneksel hale getirdiği Çekirdek Sanat Çağdaş Sanat Sergilerinin genel koordinatörlüğünü de yürüten sanatçı birçok serginin tasarımını da gerçekleştirdi.

Tuncay Takmaz,resim,şiir ve web tasarımı ile de uğraşmakta olup şu anda vatani görevini yapmaktadır.

SARI ÇİĞDEM

ŞİİR DEFTERİ

ISSN 0000-0000

GÜRSEL YAYINEVİ

Yıl 1: MART 2002 Sayı:1

Fiyatı KDV Dahil 500.000 TL

ÇIKTI ABONE OLDUNUZ MU ?

2001'DEN 2002'YE

Prof. Dr. Arif ERSOY
Çorum Belediye Başkanı

Devamı Geçen Sayıdan

57. Hükümetten bir çok bakan azledildi. En son Türk dünyasından sorumlu milletvekilimiz Sayın Prof. Dr. Abdulhalük Çay Bey 'in azli hepimizi özdü. Başarılı, dirayetli ve çalışkan bir bakanın azli Hükümet için büyük bir kayıp olarak değerlendirebiliriz. Bütün bu olumsuz gelişmeler milletin 57. Hükümet'e olan güven sarsıldı. Yapılan değişik anketlerde bu güven %10'un altına düştü.

B-İktisadi Bunalım ve Ülkemizin Yoksullaşması:

2000 yılı da Türkiye için sıkıntılı bir yıl olmuştu. Kasım 2000'de yaşanan bunalım milletin 57. Hükümete olan güvenini önemli ölçüde sarsmıştı. 2001 yılına fazla beklenti ile girilmemişti. Yöneticiler 2001 yılının ikinci yarısında ekonomide olumlu gelişmelerin olacağını söylemişlerdi. **19 Şubat** bunalımı bu beklentileri ters yüz etti. Ülke tarihinin en büyük bunalımı ile karşı karşıya geldi. Ülke ekonomisi %8 oranında küçüldü. Toplam talepte %9.5 oranında bir daralma meydana geldi. Başka bir ifadeyle ülkemiz yanlış ve tutarsız politikalarla yoksullaştırıldı. Bunalımın boyutları ve nedenleri aşağıdaki başlıklar altında özetlenebilir:

-Ülke kaynakları üretime değil ranta tahsis edilmiştir. 1997 yılında faizin gayri safi milli hasıla içindeki payı %7.7'den %22.6'ya çıkmıştır. Başka bir ifadeyle rantiyecilerin geliri bu süre içinde üç kattan fazla artmıştır. Bu durum 2002 yılında da devam edeceği endişesini taşımaktayız. Çünkü 2002 yılında ortalama günde 117 trilyon Tl. faiz ödeyeceğimiz tahmin edilmektedir.

-Bölüşümdeki adaletsizlik artmaktadır. Hükümet millete değil bir avuç rantiyeciye hizmet etmektedir. 1997 yılında toplanan verginin %47'si rantiyecilere giderken 2001 Ekim ayı sonu itibariyle toplanan vergilerin %110'nu ranta Gitmekteydi. Başka bir ifadeyle vergi gelirlerinin tamamı faize verilmekte; buna ilaveten vergi gelirinin %10'u kadar da borç bulunarak rantiyecilere aktarılmaktadır. İşçi, memur, köylü, emekli, dul ve yetimlerin milli gelirdeki payları önemli ölçüde düşmüştür. 2001 yılında memurun maaşında %7.5, kamu işçilerinin %13.7, asgari ücretlinin geliri ise %16..8 oranında düştü.

-2001 yılında ülke yoksullaştı: Yukarıda da işaret edildiği gibi ülke ekonomisi %8 oranında küçüldü. Toplumun alım gücü %9.5 oranında azaldı 1997 yılında Türkiye'nin gayri safi milli hasılası 192 milyar dolar iken, Ekim 2001 itibariyle Gayri Safi Milli gelir 137 milyar dolara düşmüştür. **2001 yılının ilk on ayında ekonomi %11.2 oranında küçülmüştür**. Milletimiz hızlıca fakirleşti. Kişi başına düşen ortalama gelir 3130 dolardan 2250 dolara düşmüştür.

-Kamu açıkları arttı ve kamu yatırımları azaldı. 2001 yılı sonu itibariyle kamu gelirleri yaklaşık 50 katrilyon ve kamu harcamaları da 78 katrilyon olacağı tahmin edilmektedir. Bu rakamlara göre bütçe açığı 28 katrilyon TL. olacaktır. Bu durum kamu yatırımların azalmasına yol açmıştır. Bir ülkenin ilerlemesi ve kalkınması yatırıma bağlıdır. 2001 yılında kamu yatırımlarında önemli azalmalar oldu. 1997 yılında kamu yatırımlarının toplam bütçe içindeki payı %13.4 iken, bu pay bugün %5.7' ye düşmüştür. Özel sektör elindeki tasarruflar da kamu açıklarını kapatmak amacıyla borçlanma yoluyla piyasadan çekilmiş ve özel kesimin de yatırım yapma imkanı kalmamıştır. Bu durum toplam talebi daraltmış ve fabrikaların kapanmasına yol açmıştır Her ilde on binlerle ifade edilen insan sokağa terk edilmiştir. 2001 yılında Ocak-Ekim döneminde kapanan kooperatif, şirket ve firma sayısının toplam işletmelere oranı %25.6'dır. Başka bir ifadeyle her dört işletmeden biri kapanmıştır. Ülkemizde bu süre içinde 13 645 iş yeri kapanmış ve yüz

binlerce insan işsiz kalmıştır.

-Ülkemizin iç ve dış borç yükü artmaktadır: İMF son yıllarda gelişmekte olan ülkelerde post modern "**Borç Tasfiye Yönetim Modeli"** oluşturma gayreti içindedir. Bu gayretleriyle Türkiye ve Arjantin'de borçla borç ödeme politikaları uygulamaktadır. Bir bakıma çağdaş "**Duyunu Umumiye İdarelerine"** benzer yönetim modelleri geliştirmeye çalışmaktadır. Ülkenin hem iç, hem de dış borcu sürekli artmaktadır. İç borcumuz 1997 yılında 30.6 milyar dolar iken Ekim ayı itibariyle 77 milyar dolara, dış borç ise 84.8 milyardan 116 milyar dolara yükselmiştir. Müjdesini almakla mutlu olduğumuz 10 milyar dolar borçla borcumuz 126 milyar dolara yükselecektir. İç borç stoku 1995 yılında 1 katrilyon 143 trilyon TL. iken 2001 yılının Eylül ayı sonu itibariyle 105 katrilyon 769 trilyon TL. olmuştur. Başka bir ifadeyle bu geçen süre içinde iç borç stoku 92.5 kat artmıştır. Bu süre içinde fiyat artışları 19.2 kat olmuştur. Başka bir ifadeyle borç artışımız enflasyonun beş katından fazla artmıştır.

-Dünyada Bankalar Özelleştirilirken Türkiye'de Devletleştirilmektedir: 2001 yılında denetimsiz bankaların yaptıkları yolsuzluklar ortaya çıkartıldı. Bu batık bankalara el kondu. Dünyada devlet bankaları özelleştirilerek gelir elde edilirken bizde özel bankalar devletleştirilerek kamunun borç yükü artırılmaktadır. 2001 yılında özel bankaların borçlarının önemli bir bölümünün kamu kaynaklarından karşılanması kararlaştırıldı. Devletin el koydu bazı bankalar yabancılara satıldı. Bir bölümü tasfiye edildi. Batık bankalar kamunun borç yükünün artmasına neden oldu.

Milletten gerçekler saklanmaktadır. İMF'nin sağladığı bu 10 milyar dolar akaynak değil, borçtur. Hem de üretime ve yatırıma aktarılacak borç değil vadesi gelen borçları ödemeye gidecek borçtur. Bu para ile vadesi gelen borçlar ödenecek, başka bir ifadeyle ülkenin borç yükü artacaktır. Dolar, Şubat 2001 başında ortalama 700 bin TL. iken 2001 yılı sonu itibariyle 1 milyon 450 bin TL. ye yükseldi. Bu rakamlar, borçla ayakta duran iktidarın ülkeyi yoksulluğa ve sefalet mahkum ettiğini açıkça göstermiyor mu?

Ç- Dış Politikada Gereken Atılımlar Yapılamadı:

Türkiye dış politikada 2001 yılında gerekenleri yapamadı. İçerideki sıkıntılar dışa yansıdı. Türkiye Orta Asya ve Kafkasya'da beklenen atılımları yapamadı. Her ne kadar Sayın Milletvekilimiz Prof. Dr. Abdülhalük Çay Türk dünyasıyla ilgili aktif çalışmış ve yoğun gayretler sarf etmiş ise de; 2001 yılında somut adımlar atılamamıştır. Özel sektör ülke içindeki bunalımlarından dolayı bu bölgelerdeki yatırımlarını kısmış ve faaliyetlerini azaltmıştır.

Türkiye, 2001 yılında dünyada itibar kaybetmiştir. 11 Eylül saldırısından sonra Türkiye uluslararası politikada aktif rol oynayamadı. Hep belli ülkelerin güdüm ve gölgesinde kaldı. Türkiye'nin milli meselesi olan Kıbrıs'ın geleceği belirsizliğini korumaktadır. Son günlerden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin sayın Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş 'ın başarılı girişimleri biraz rahatlama sağlamışsa de bu girişimlerin nasıl neticeleneceğini kestirmek mümkün değildir. **Hele 11 Eylül saldırısının Türkiye'nin durumunu güçlendirdiği gibi açıklamalar onur kırıcıdır**. Türkiye'nin konumu her dönemde önemli olmuştur. Türkiye büyük bir Devlettir. Ama bu büyük Devlet dışarıda konumuna uygun politikalar ile temsil edilmemiş ve hep başka ülkelerin gölgesine itilmiş ve yardımına muhtaç hale getirilmiştir.

Bütün bu olumsuzluklar 2001 yılında ülkemizi iktisadi, siyasi ve sosyal bunalımlarla karşı karşıya getirmiştir. Türkiye, konumu, tarihi müktesebatı, yer altı ve yer üstü kaynaklarıyla, çalışkan, cesur ve azimli milletiyle bugün yer yüzünde mevcut ülkeler arasında ilk on sırayı alması gerekirken uluslar arası yarışta en alt sıralarda yer almaktadır. **Ülkemiz yoksul değil**

DEVAM EDECEK

18 MART MARŞI

Mahmut Selim GÜRSEL

Bir destan denmez buna,bir zafer marşıdır bu. Yazarlarken bu marşı Şehitlik,Gazilik ve Vatan için akıtılan kan ve düşmana sıkılan kurşun ile barutla yazıldı. Türk'ün Türklüğünü yedi düvele ispat ettiği bir yaşam mücadelesinin herkese göstermesidir.

Bu gün belki tabyalar sessiz gözükür bize. Belki deniz durgun gözükür gözümüze; ama gene de bu marş dolaşır Gelibolu'da belki sesiz,belki de yerin altında. Hisseder her Türk olan bu marşı;savaşın geçtiği dağlarda, denizde. Yeşilin her türlü rengi ile kaplanmış bu dağların pekte uzun olmayan bir zaman diliminde kana boyandığını. Mavi görünümdeki bu parlak göğün topların ağzından çıkan kızıllığa büründüğünü . Şehitlik mertebesinin mis gibi kokan kokusunu. Türk'ün, bu bir marşıdır,her notasını bir Türk yiğidinin canı ile yazıldığı ve nurdan harflerle gönlümüze kazındığını.

O gün Mehmedimin "Allah Allah !" diyerek yüce Rabb'ine kavuşmak arzusu ile yandığını,Vatanı için savaşmanın kutsallığı karşısında üzerinde uğuldayarak geçen yüzlerce topun ağzından fırlayan melun top mermilerini duymadığı gündür.

Vatanın kara bağrına saplanacak hançerin sahiplerini emellerine bir an için erme düşünceleri ile Vatanımızın adeta,giriş kapısı olan Çanakkale'de tonlarca barut,gülle ve onlarca savaş gemileri ile kapımıza dayandığı gün 18 Mart Marşı yazıldı içimize.Evet ! Hepimiz burada bulunduk sayılmayız fakat: Hepimizin dedeleri burada yani Çanakkale'de bu marşın notaları oldular. Dinledi onlardan babaannelerimiz,anneannelerimiz,babalarımız, annelerimiz. Düşman bir değildi. Bir Avrupa,bir milletler topluluğu idi sanki. Kimler yoktu ki;Ta Hindistan'dan gelen Müslüman askerleri mi sorarsınız,Avustralya'nın Anzaklarını mı ? Yedi düvel demişti dedelerimiz.

Düşman tabyalarımızı dövdükçe dövmüştü. Bu cehennemi ateş altında hiçbir korunağın,hiçbir siperin kalması imkansızdı. Düşman kendi planları dahilinde topları ile dövmüştü güzel Vatanımın topraklarını. Olara göre dövülen bu yerlerde canlıların kalmaması gerekliydi. Haklıydılar. Yalnız yanıldıkları bir bölümünü akıl etmemişlerdi. Mehmetçik,şehit olan arkadaşını siperden alıp,kendisi şehit olmak için sipere girebileceğini,ölmenin onun için bir makam,bir yüksen onur olduğunu akıl edememişti. Zaten tarih boyunca Avrupa Türk'ün ölmek içini neden bu kadar hevesli olduğunu anlamadıklarından Atalarımız ta Viyana önlerine gitmişlerdi. Bu gidişten dolayı Türk'e karşı birleşmişlerdi. Yeni bir Haçlı ittifakı vardı dememiz yanlış olmaz. 19 Şubat'tan tam 13 Mart a kadar dövdüler topları ile güzel Vatanımım toprağını. Toprak artık kanı emmez,kokuyu zaptetmez duruma gelmişti. Adeta kızıllığa boyanmış yıllardır insanını beslemek için ekin veren, güç veren Anadolu toprağı.

"18 Mart sabahı 3 deniz tümeninden oluşan düşman filosu boğazda belirdi. Filonun en güçlü gemilerinden oluşan 1. Tümen bizzat Amiral de Robeck tarafından kumanda ediliyordu.

Queen Elizabeth, Agamemnon, Lord Nelson muharebe gemileri ve Inflexible muharebe kruvazöründe oluşan 1. Tümen, saat 10:30'da boğazdan içeri girdi. Filonun önündeki muhripler savaş alanını tanıyorlardı. Planlanan noktaya ulaşıldığında Queen Elizabeth'in hedefi Rumeli Mecidiye Tabyası, Lord Nelson'un hedefi Namazgah Tabyası, İnflexible hedefi ise Rumeli Hamidiye Tabyası idi. "A Savaş Hattı" olarak adlandırılan bu plan 11.30'da uygulanmaya başlandı ve 11.30'da merkez tabyalarına ateş başladı. Bu arada düşman gemileri Kumkale'den gelen tedirgin edici ateş hattına da girmişlerdi. Obüslerden üstlerine ateş yağıyordu. Yine de mesafe uzak olduğundan Türk bataryaları savaş gemilerine karşılık veremiyordu. Saat 12.00 sularında Çimenlik,

Rumeli Hamidiye ve Anadolu Hamidiye ateş almıştı. B Hattı diye adlandırılan Amiral Guepratte komutasındaki 3. Tümen Suffren, Bouvet, Goulois, Charlemagne adlı dört Fransız gemisiyle Triumph ve Prince George adlı iki İngiliz muharebe gemisinden oluşuyordu. Plana göre bu tümen 1. Tümenin arkasından hareket geçti ve B hattı önündeki yerini aldı. Yavaş yavaş yaklaşan gemiler bu cesurane ilerleyişlerinde Türk bataryalarından düşen mermi ateşi altında B hattına vardılar. Şiddetli yapılan karşılıklı çatışmalarda aradaki bataryalar sustuysa da merkez bataryalar ateşe devam ediyorlardı. 900 yarda kadar içeri sokulduklarından şiddetli ateş bu gemilerin üzerine yağıyordu. 3. Tümene ait olan iki İngiliz gemisi Triumph ve Prince George A hattının kıç omuzluklarında yerlerini almış Rumeli Mesudiye ve Yıldız Tabyalarını hedeflemişlerdi.

Rumeli merkez bataryaları çok yoğun bir ateş altındaydı. Mermilerin çoğu tabyalar içine düşmüş, telefon hatlarını bozmuş, yangınlar çıkarmıştı. Rumeli Mecidiye tabyası topçularınşehit olması ile devre dışı kalmıştı.

Planın ikinci aşamasında Türk bataryaları üzerinde yeteri kadar üstünlük sağlanabilirse Albay Hayes Sadler komutasındaki 2. Tümen devreye girecekti. Ocean, İrresistible, Albion, Vengeance, Swiftsun ve Majestic'ten oluşan 2. Tümen, 3. Tümenin yerini alacak ve B Hattından son olarak yakın muharebe yapılarak Tabyalar içinde olmayıp mayın hatlarını savunan toplar tahrip edilerek bombardımandan hemen sonra mayın tarama işlemlerine başlanacaktı. Fakat 3. Tümenin yerini alacak 2. Tümen gelmeden önce beklenmedik bir şey oldu. Saat 14:00'e doğru Suffren büyük bir hızla boğazı terk etmekte ve Bouvet'de onu izlemekteydi. A hattını geçmek üzereyken Fransız gemisi Bouvet'de bir iki patlama oldu ve Anadolu Hamidiye tabyasınca ateş altındayken 3 dakikada suların altına gömüldü. Derin bir şaşkınlık yaşanıyordu. Queen Elzabeth ve Agamemnon dışındaki bütün gemiler ateşi kestiler. Muhripler ve istimbotlar personeli kurtarmaya gittiklerinde 20 kişi kurtarılabilmiş, 603 kişi sulara gömülmüştü. Bu arada 12.30 sularında Goulois isabet almış ve ağır yaralarla boğazı terk ediyordu. 15.30 sularında mayına çarpan Inflexible'ın durumu kötüydü ama yoğun çabayla Bozcaada'ya ulaştı. 2. Tümen İngiliz gemileri, 3. Tümenin yerini aldığında bu manzara ile karşılaşmıştı. Saat 14.30'da ateşe başlayarak 10 yardaya kadar yaklaştılar. Namazgah tabyasını bombardıman ediyordu. Saat 15.00'te Rumeli Hamidiye daha sonra da Namazgah aldığı isabetle savaş dışına kalmıştı.

Anadolu Hamidiye tabyası hasar görmemişti ve İrrisistible'a ateş ediyordu. Saat 15.14'de İrrisistible'ın yanında korkunç bir patlama duyuldu. Saat 16.15'te tabyalarda uzaklaşmak isterken bir mayına çarptı. Bu bölgede bir gece önce Nusret'in döktüğü mayınlar hiç hesapta yokken can alıyordu. Bölgenin mayınlı olduğunu anlayan Amiral de Robeck 2. Tümenin geri çekilmesi için emir verdi. 18.05'te geri çekilirken Ocean da mayına çarpmıştı. Güçlü top ateşine rağmen Ocean'ın personeli muhripler tarafından boşaltıldı.

18 Mart'ta yaşananlar şaşkınlık yaratmıştı. Lord Fisher gibi ordusuz bir donanmanın başarıya ulaşamayacağını söylayenler haklı çıkıyor, de Robeck ve Churchill gibi hala donanma ile boğazları zorlayıp İstanbul'a çıkılabileceği düşüncesi yeni hareket planları doğuruyordu."*

İşte Türk'ün 18 Martta yazdığı Marş bu marştı. Bu korkunç olduğu söylenen gün aslında korkunç değil bir gül bahçesine girmek için Vatanını müdafaa eden Mehmedimin "ölürsem Şehit;kalırsam Gazi" diye düşünmesinin eseridir. Rabb'inin ona verdiği manevi kuvvetin nişanesidir.

Mehmedim sen oradasın. Sen hâlâ Çanakkale'yi korumaktasın. Ne mutlu sana,ne mutlu bizlere. Senin torunların olarak bu topraklarda azda olsa seni anabiliyoruz.

*** http://www.canakkalegen.tr "Deniz Harekatı bölümü**

ANADOLU'NUN SİNESİ

Raşit YÜCEL
Gazeteci Yazar

BAHAR

Toprak kokmaya başladı.

Tohumlar yer altından canlanmanın eşiğinde.

Bu bir var oluştur.

Yeniden yaratılma,yeniden doğuş.

Baharın rengi yeşildir.

Onda canlılık vardır,

Onda heyecan vardır.

Her geceden sonra bir baharın geleceğini,yarın güneşin doğacağı gibi biliyoruz.

Bahar ne ilktir,ne de sondur.

O bir haşirdir.

O bir diriliştir.

"Çürümüşkemikleri kim diriltecek?"

sen de: "Kim daha önce diriltmiş ise o diriltecek" ayette diriliş böyle geçiyor.

Kur'an ın dörtte biri yeniden diriliş üzerinedir.

Tohumu toprağa gömüyor,daha sonra da mahsulünü bekliyoruz.

Ya insanların topraktan tekrar canlanacağına neden inanmıyoruz? İşte bunlar Allah'ın ayetleridir.

Ölüden,diriyi. Diriden,ölüyü çıkarır.

Vardan yok eder,yoktan var eder.

O her şeye kadirdir.

Hiçbir şey ONA ağır gelmez.

Bir baharı yaratmak,bir çiçek kadar ONA kolaydır.

İnsanların tamamının ihyası bir insanın ihyasından farksızdır.

Cenneti hak etmek,ONA çok kolaydır.

Baharı halk etmek,Ona kolaydır.

Öyle ise,bu alemin ve bütün alemlerin sultanı ODUR:

Her şeyin dizgini ONUN elinde,Her şeyin anahtarı ONUN yayında. Her şey onun emri ile halledilir.

Senin küçük bahçeni halk ettiğin gibi baharı dahi O halk eder.

ONU bulursan her şeyi bulursun.

ONU unutursan her şeyini unutmuş olursun.

Zevkler acılaşır,ayrılıklar başkalaşır, kederler hüzünleşir,lezzetler zehirleşir.

Ya bahar?

O başkadır. Onda insanların çıkaracağı birçok dersler vardır.

Çamurdan hayat başlar.

Toprak canlanır. Çeşit çeşit kokuverir.

Veysel bu sırrı anlamıştı:

"Benim sadık yarim kara topraktır" Demiştir.

Sakın ayağın çamur olduğunda ona lanet yağdırma.

Çünkü onunla hayat bulduk.

Onunla hayatımızı devam ettiriyor, onunla yaşıyoruz. Toprak konuşur,dağ konuşur.

Boş dağlar,halı sahralar. Cenab-ı Hakk'ın kulları ile doludur.

Her şey ONU anar,her şey ONU söyler.

Bahar böyle bir deste güldür,buyurun koklayın.

06'dan Salim SAVCI

HER ZAMAN YASA ÖNE GELİR

Nüfus Cüzdanı (Kimlik Belgesi)'na baktığımızda:

Soyadı önce,

Adınız sonra yazılıyor.

Kimlik Belgesi verme işlemini İçişleri Bakanlığı'na bağlı Nüfus Müdürlükleri tarafından yapılıyor.

Resmi bir işlem olduğu için,çok kişi,soyadının isimden önce gelmesini savunabiliyor. Nitekim,bir gazetede yayımlanan bir yazımda:

Adımızı Yazmayı Biliyor muyuz ? Diye yazmıştım.

Can dost; Sayın Ali Dündar o yazıyı okumuş. Telefonla beni aradı. 21,06,1934 yılında bu konuda yayımlanan 2525 Numaralı Yasadan söz etti:

2525 numaralı yasa insanların, adlarıyla beraber soyadlarının kullanılacağını bildirir. Soyadı önce yazılacak diye bir öncelik yoktur. Dedi. Böylece gerçek yasayı öğrenmiş olduk.

Sayın Ali Dündar'a yardımı olduğu,düzeltme yaptığı için teşekkür ediyorum.

Bir bilgisayarcıya sordum. Aldığım cevap şudur.

Bir kişi hakkında bilgisayardan,bir konuda bilgi almak isterseniz,o kişinin adlarının çok benzeri olduğu için,soyadıyla ararsınız. Soyadı da çok ise,baba adını,ana adını,doğum tarihi ile bilgisayara girmek gerekebilir.

Soyadını önce kullanacağına ait kesin bir bilgi yoktur. Böyle bir yasayı da bilmiyorum.

Anladığımıza göre: Yasa esastır. Uygulamadaki kolaylık yasayı ortadan kaldırmaz.

Sağ ol candan dost Ali Dündar.

SAYILAR ÜZERİNE ANLAMLI BİR SÖYLEŞİ

Birkaç dostum bir araya geldi. Zaman yitirmeden söyleşiye geçtiler:

Belki bıyık altından güleceksiniz ama,ben son günlerde birden ona dek olan sayılara ilgi duydum. Bir sayısı,tekliği deyimlediği için,onu sevmiyorum. Çünkü,yaşadığımız ortama bir göz atın. Her düşünce iki boyutludur. Örnek vereyim: iyi-kötü,güzel-çirkin,olumlu-olumsuz,uzun-kısa,şişman-zayıf gibi. Bu ikilileri de sevmediğimi görünce,beğendiğimi bulabiliyorum. Dolayısıyla düşünce gücüm artıyor.

1930'larda yol parası veremeyen köylü;altı çocuk yaparak bu vergiden kurtuluyordu. Ben altıncı,tekne kazıntısı adıyla anıldığım için,altı sayısını sevmiyorum. Bana sorulmadı ama;ben rakamlardan (7) sayısına oy veriyorum. Bunun nedeni var mı ?

Doğal olarak var. Her insan,her gün (7) ağacın ürettiği oksijeni harcıyor. Bu nedenle (7) sayısının hayat kurtarmasını dilerim.

Dilemek yeter mi ?

Doğal olarak hayır. Ama biz insanız. Bize;yaşamamızı sağlayan bu ağaçların değerinin bilinmesini,unutulmamasını yeğlerim.

Benim;rakam seçme huyum yoktur. Ama şu (7) ağaç sözü,benim de hoşuma gitti. Hayatta kaldığım sürece,yıl başlarında evime kesilmiş çam sokmayacağım. Orman idaresinden,saksıda çam alıp onu süsleyeceğim. Ondan sonra da onu bahçeye dikeceğim.

Dostum sizin bu kararınızı ben de benimsedim. Dilerim herkes de böyle davransın.

Bu konuşmaların benzeri dün var idi,bugün vardır,yarın daolacaktır. Ağaç da ağaç diyorum. Ağaç dikenleri,ağaçları yaşatanları içtenlikle kutluyorum.

HALK ÜNİVERSİTESİ :B A S I N I M I Z

Selahattin AYDEMİR tinaydemir&hotmail.com

35. sayıdan devam

Hayır kardeşim dini film yapma. Baba Evi, Şehnaz Tango, Süper Baba güzel diziler. Tamam. Yahu bir kere de artistlerden biri Cuma'ya gidiversin canım. Türkiye burası. Film çevirdiğiniz her yerde bir cami var. Süper Baba Çengelköy'de çekildi. Berberin altında cami üstünde kilise vardı. İkisini de göster. Mahallenin Muhtarları da öyle. Emlâkçının altında cami var. Ne olur yani bir vatandaş muhtara geldiğinde kapısında "CUMA DAYIM " yazsa.

Demiyorum ki filmi dini imajla doldurun. Seyrek bile olsa arada bir tane koy kardeşim. Burası Müslüman ülke. Bu halk Müslüman. Sen de bu halka hizmet veriyorsun. Veya diğer bir ifade ile sen de bu halktan para kazanıyorsun. Sanki gayrimüslim bir senarist yazmış gibi.

Bir de bilimsellik yanı var mı dizilerin ona bakalım. Filmlerimiz olsun, tiyatrolarımız olsun, dizilerimiz olsun. Yangın çıkar, bir curcuna sahnelenir. Kimse 110'u çevirmez. Evde yangın söndürücü yoktur. Komşuda da yoktur. Veya evdeki biri hastalanır. Bir kaza olur. Kriz geçirir. Biri kucaklar sokağa fırlar. Bir taksi çevirir. Kimse 112 yi çevirmez. Kimse doktor veya ambulans gelene kadar yapılacak İLK YARDIMI göstermez. Ambulans ve itfaiye çağırma kurallarını göstermez. Halbuki görsel basınla halka "ŞIP" diye bu kurallar öğretilebilir. Halen halkımız böyle bir durumda ne yapacağını bilmiyor. Panikliyor. 110'u arayıp "yangın var" diyip adres vermeden kapatanlar, 112 yi arayıp adresi ve hasta yı tanıtmadan kapatanlar.

Kendi telefonunu yanlış verenler dolu. Bu hatalar bu eğitimi almadıkları gibi hiçbir görsel medyadan da örneklerini görmedikleri için oluyor.

Bu hususta yazılı basının (Gazetelerin) iyi şeyler yazdığını görmekteyiz. Hakkını yemeyelim. Ama yetersiz. Bir doktor çağırıp sağlık hususunda ve bir aşçı getirip, yemek hususunda televizyonlar halka yararlı hizmet yapıyor. Bu artıyı da belirtmek isterim.

Bu yüzden Tv kanalları, sinemalar, tiyatrolar çok önemli. Onlar bu önemlerinin idrakinde değiller, duymamızı gerektirmeyen dünyanın bilmem neresinde ki abes bir haberi vererek habercilik yaptıklarını sanıyorlar. Bize ne kardeşim. Sen taa bilmem nerenin bilmem ne haberini verene kadar dizilerde, sinemalarda trafik ile ilgili pozitif katkı için bir şeyler yapsana. Mesela: defalarca ve defalarca baktığımız Kemal Sunal filmlerinde hiç gördünüz mü bir kimse emniyet kemeri bağlanmış. Veya herhangi bir filmde kaza olmuş ve bir artist veya biri bilinçli bir Müdahale yapıyor ? Başında iki saat ağıt yakmalardan başka ne gördük. Kolundan bacağından çekerek alel ecele telaşla yaralıyı çeker çıkarırlar. Yoldan geçen bir kamyonete atarlar. Halbuki kurallara göre müdahaleyi gösterseydi. Hastaneyi telefonla arasalar, ambulansa durumu sükunetle anlatsalar, biri gelse,(Hani şu her arabada bulunası şart olan çanta.) İLK YARDIM MALZEMESİNİ kullansa halk bunlara bakarak öğrenmiş olmaz mı?

Halka bunlar verilmediği için bu eğitimi almadığımız için ne oluyor diye ne ben sorayım, ne siz söyleyin. Netice meydanda. Her gün haberlere bakın. Görgülü kuşlar gördüğünü işler. Bu halka ne gösterdiniz ki ne bekliyorsunuz ? Mesela: Hangi filimde, TV. dizisinde birileri, bir hatasından dolayı özür dilemiş ? Veya "EVET BEN KABAHATLİ İDİM" demiş. Hiç duymadık. Herkes haklıdır bizde. Hele yaşça büyük olan biri, küçük olan birine karşı kıyamete kadar, her ne yaparsa yapsın daima o haklıdır. Bırakın kabahatliyim demeyi, küçüğü olan kişi (karısı olabilir, kardeşi olabilir, oğlu veya kızı olabilir) bunu yanlış yaptın dahi diyemez. Derse asla kabul olmaz. Bir de dayak yer.

Sakın kimse ne var bunda ya! Çok mu mühim demesin! Elbette çok mühim. Bakın bu eğitimi almayınca ne oluyor? Binlerce örneği var ama bir tane vereceğim. Çünkü sadece bu örneği ben, bin kere yaşadım. Türkiye'de bu ve benzerini yüzkereden az yaşadım diyen biri varsa gelsin bana madalya vereyim ona. Çok yeni bir olay. Daha geçen gün talî yoldan bir taksi ana yola girdi. Ama nasıl ? Sinyal yok. Korna uyarısı yok. Gaz kesmek yok. Derler ya bodoslamadan daldı. Ana yol üzerinde olup biraz geride ama kavşağa girmekte olan diğer taksi, frenle yavaşlamak zorunda kaldı. Ve yola beklemeden çıkanı korna ile uyardı. Hatalı olan ne yaptı ? El kol çıkarıp ne bağırıyorsun diye bağırdı. Üstelik aniden firene basarak arkasındaki aracı güç duruma soktu. ABARTMIYORUM. BEN BİN KERE YAŞADIM BUNU. Adam suçlu." Af edersin hatalıyım" demesi gerekirken üste çıkıyor, dövmeğe kalkıyor. NEDEN? İŞTE BU YÜZDEN. Hep devletten beklemekle olmaz. Sırf aile de yetmez. İşte SİVİL ÜNİVERSİTE olan MEDYA bunun için önemli. Eleştirimizi bu yüzden yaptık. Hele televizyon ve tüm görsel sanatlar, yayınlar kurumlar buna dikkat ederse, çocuk görerek kapar. Yakalar. Ve öyle yetişir. Beş yaşındaki çocuğa saatlerce trafik kuralları anlatamazsınız. Ama pek çok şeyi, film ile hatta bir çizgi film ile bir saatte öğretebilirsiniz.

Yine benim aslan medyamda; Gelenek görenekler konu edileceğine, iftiraya uğrayan karısını

Tokatlayan adamlar gösterilir. Kadın yalvarır "bir kere dinle" der. Hayır olmaz. Biz dinleme eğitimi almadık. Dinlemeyi bilmeyiz. Konuşmayı da bilmeyiz. Kadın ayaklarına kapanır. Adam tekmeler. Çıkar gider. Veya evden kovar. Kadın aşağılanır. Kadının çocuğunu elinden alır. Döver söver azarlar bir sürü ağır hayvani cezalar gündeme gelir. Kimse diyalogu işlemez. Hiç iki taraf dinlenerek bir karar verildiğini Türk filmlerinde göremezsiniz. Hep tek taraflıdır. Herkes kendini haklı görür. Daima biri komut verir, biri komut alır.

Yıllardır komut verenler, amirler, kralar bellidir.Komut alanlar, emredilen, uyanlar, ezilenler, susanlar bellidir. Ve daha pek çok olumsuz örnekler senaryolaşır. Daha bunun çocuk psikoloji açısından yapılan kötü örnekleri binlerce olduğu gibi, yapılmayan binlerce olumlu örnekleri de var. Kimi tarihimizi karalar. Osmanlıya hakaret eder. Gider DELİ İBRAHİM'İ sahneler. Ama Yavuz Sultan Selimi, Fatihi oynamaz. Bizde ilerici ! Yobazlar vardır, Osmanlı'dan söz etmeyi gericilik sayar. Öte yandan kime saygı duyup kime saygı duymayacağı hususunda bütün kaprislerini aşmış AMERİKALI, KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN YILI YAPAR Bizde bir İlerici ! Yobaz Türkçülük gününde demir dövdü diye ERDAL İNÖNÜ'yü topa tutarken, Türkiye Cumhuriyeti ile uzaktan yakından alakası olmayan, ve sorsan Türkiye'nin nerede olduğunu bilmeyen KÜBALI ÇE'lerin posterlerini basar. Günlerce hakkında yazılar yazar. Güney Afrikalı bir adam adı Mandalena (ben ona mandalina diyorum) Yıllarca faşist ırkçı beyazların hapishanesinde kaldı. Sonra özgürlüğüne kavuştu.

Bizim basına adamı yere göğe koyamadı. Dayanamadılar. Adama ATATÜRK BARIŞ ÖDÜLÜ VERDİLER. Ne oldubiliyor musunuz? Adam almadı. Geri verdi. (Sanırım KÜBALI ÇU (çe) sağ olsa idi. Eminim o da aynı şeyi yapardı. Çünkü onlara göre Atatürk kim ki ? Stalin değil, Stalin'e tabi değil. Sosyalist değil komünist değil, kim alır Atatürk ödülünü ?Kendi değerlerimize sahip çıkmayan basın, İstiklal Harbimizin (Kurtuluş Savaşımızın) yüzlerce kahramanını anmaz bile. Film yapmaz. Tiyatroda oynamaz. Dizi yapmaz. Neden? Çünkü tarihsel bir senaryo yazmak. Akıl ister. Bilgi ister. Araştırma ister. Şaklabanlık hiçbir şey istemez. Geçmişimizi veyamevcutiktidan "ti"ye almak hiçbir araştırma istemez. HEM KENDİMİZİ AŞAĞILAYAN ESERLER VERİNCE; O MESLEK GURUBUNDAN BAZI AVRUPALILAR, HEMEN SİZE ÖDÜL FALAN VERİRLER. ÜLKELERİNE ÇAĞIRIRLAR. İZZET İKRAM GÖRÜRSÜNÜZ. Bizim küçük ruhlu, basit seviyeli zavallı ahmak, Avrupa'dan ödül aldım diye sevinir. Elbette sana ödülü, Avrupalı verecek. Ben verecek değilim ya ! Ama elin adamı senin ATATÜRK ÖDÜLÜNÜ almağa te nezzül etmez. Çünkü Atatürk ödülü almak demek Atatürk adının yaşaması demektir. Rekla mı demektir. Hiç onlar senin Atatürk'ünü onur landıracak,reklam edecek bir işe alet olur mu?

Biz hala sokaklarımızda şapkasında yıldız olan Fidel Kastronun arkadaşı Kübalı bıçkın delikanlı posterlerini kendi evlatları mıza satalım. Hem de Yılmaz Güney ile özdeşleştirerek. Şu komedi tiyatrolarına ne demeli ? Şaklabanlık ucuz ve kolaydır. Dedik ya yukarıda bilimsel bir eser vermek akıl ister. Çaba ister. Bu yüzden araştırmayan senaristler, kırk yıldır,elli yıldır halka ucuzları sattılar. Bir bakıma halkı ucuzlattılar. Halkı o kadar ucuzlattılar ki, kişiler böyle seviyesizliklerle yetiştikleri için, yetkili yerlere gelseler bile ucuz adamlıklarının gereğini çok güzel yaptılar. Bir bardak çaya halkın maddi veya manevi değerlerini sattılar. Kendilerini sattılar. Sonra bu gençlik niye satanist oluyor? Bu gençlik niye 1 Mayısta Rus Bayrağı ile miting yapıyor diye hayıflanır dururuz. Çeyrek asır 1 MAYISÇILARA LANLARA ATÜRK BAYRAĞI VE ATATÜRK TÜRK POSTERİ SOKMA DILAR STALİN- MOA-LENİN-MARKS gibi elin adamlarına taptılar. Onların posterlerini taşıdılar.Niye ? Bir gençliğe millî ve dinî kimliğini vermezsen, kendi atalarına mok atarsan, doğal olarak onlar da değerli bulduk ları birilerine itibar ederler. Çünküinsan doğası daima üstünleremeyleder.

Sivil toplumlar, basınımız, Tv. kanallarımız ve radyolarımız halka bilinçli ve sorumlu davranırsa, kendi pozitif değerlerimizi aşılarsa gençlik elbette kişilikli olur. Bir radyo yayınından bir cümle aktarayım. Ve siz kararı veriniz. "Zaten bu ülkenin başına ne geldi ise Kemallerden geldi" diyor. Ve sayıyor."Namık Kemal, Yahya Kemal, Mustafa Kemal" buyurun buradan yakın. Bu da birdinci yobaz.

Ey Türk milleti. SENİ GÜTMEĞE KALKANLARA, SENİ KENDİ SÜFLİ EMELLERİNE ALET ETMEĞE KALKANLARA cevap ver. Ve deki. Kumanda benim elimde. Beni gütme. Beni güdemezsin. Ben Türküm. Ben Müslüman'ım. Bu ülke yararına halk dayanışması yararına bir yayın isen başımın üzerinde yerin var. Bölücü, ayırıcı, zayıflatıcı, tarihime küstürücü, atalarımı aşağılayıcı,ipe sapa gelmez eser verirsen kumanda benim elimde: cevabım kesindir. SEN ZAYIF HALKASIN. GÜLE GÜLE. Edebî, ahlâkî, sosyal içerikli, psikolojik ve eğitimsel tiyatrolar oynandı. Hepsi yabancı. Biz kaç tane yazdık kaç tane oynadık bilmiyorum. Ancak kapalı gişe olan ve televizyonlara da aktarılan Türk tiyatrolarının pek çoğu şaklabanca komedi. Sanatsal komedi değil.

GURBET

İsmet ÇENESİZ

İki oğlu ve iki kızı olan Hatice Hanım ve Hüseyin Ağa 60 yaşlarını bulmuşlardı. Çorum'da evleri,bağları olan bir aileydiler. Evleri yerden üç basamak yükseklikte,dört odalıydı. Büyük bir oda şeklindeki sofa ve kıbleye dönük mutfak evin en çok kullanılan mekanlarıydı. Diğer odalar kullanılmayacak derecede bakımsızdı. Evin önündeki bahçede birkaç çiçek ve beş kök gül fidanı dikiliydi. Mutfak olarak kullandıkları odaları aynı zamanda yatak odalarıydı. Karı koca bir kazanda pişiriyor,kazanın kapağında da yiyorlar misali bir hayat yaşıyorlardı. Gelenleri,gidenleri yok sayılırdı. Birkaç yakın akraba,bir iki yakın komşu seyrekte olsa kapılarını açıp kapatıyordu işte.

Gurbet akşam olunca çöküyordu yüreklerine sirke murtu gibi. Kendileri gurbette değillerdi elbet. Ama dört çocuğunun dördü de gurbette idiler. Dördü dört ayrı şehirlere yerleşmişti. Bir ayrı kederdi bu dört ayrı şehir hayatlarında.

Yaz mevsimlerinde bağlarında oturuyorlardı. Bağ evi iki bölmeli yazlık ev düzeninde yaptırılmıştı. İki odanın önünde nefeslenecek bir gölgelikte ,düz ayak sofa. Sıcak günlerin çatılarını kavurduğu gecelerde bu gölgelikte yatıp kalkıyorlardı. Sofanın bir köşesinde sobacılar çarşısından seçerek aldıkları el yapımı fırınlı soba kurmuşlardı. Bağda bulunan ağaçların kesikleri fırınlı sobada yakılacak şekilde kırılıyor,israftan kaçınılan bir tutumla tüketiliyordu. Fırınlı soba sayesinde günlük ekmeklerini kendileri yapıyor,üstünden eksik olmayan ibriklerinde daime sıcak suları oluyor,yemeklerini pişiriyordu. Bağda iş hiç bitmiyordu. Yabani otlar yolunuyor, odun kırılıyor,sulama,ilaçlama işleri birbirini takip ediyordu. Yapılıp görülecek işleri kalmadığı zamanlarda bile yeni bir iş icat ediyorlardı. Abdest,namaz işten değil görevdendi. Hayatlarının tek lüksü küçük radyolarıydı.

Hüseyin Ağa ve hanımı artık terk ettikleri dükkanlarından Bağkur güvencesine kavuşmuşlardı. Kimseye ihtiyaçları yoktu. Lakin ortalık ateş pahasıydı. Azıcık Dikkatsizlik ay sonunda parasız kalmak demekti. Borcu,borçlanmayı sevmiyorlardı. Tasarruf edelim üç beş kuruş yanımızda olsun diye ne kadar uğraşsalar bir türlü beceremiyorlardı.

Yazın kızları bir hafta,bilemedin on günlüğüne Çorum'a geliyorlar. Hısım akrabaya gidecekleri zaman anneleri Hatice Hanımda yanlarına alarak şehre iniyorlardı. Bu yaz misafirlerine şehirdeki ev yetiyordu. Hatice Hanımın şehirde olduğu günlerde Hüseyin Ağa bağda yalnız kalıyordu. Hüseyin Ağanın bu günleri sessizlik ve yalnızlığın getirdiği düşünce harmanlarına dönüşüyor,bu dünyadan daha çok öteleri düşünüyor,öte dünyaya götürecek kazanımların arayışında oluyordu.

Karı koca tiryakilik ölçüsünde çaya düşkün idiler. Sebzelerini bağlarının bir köşesinde yaptıkları bahçede yetiştiriyorlardı. Kışlık olarak kuruttukları sebzeler,domateslerden yaptıkları salçalar,bağ bahçe bozumu yaptıkları topladıkları turşuluklar hep kendi ürettikleri ve kendi emekleriyle ortaya çıkıyordu. Bağ bir bereket yeriydi. Baktıkları çalıştıkları kadar ürün alıyorlardı. Devamlı bakım gören bağlarının üzümünü pekmez yapıyorlardı. Meyvelerin toplanması,kasalara konması,toplanan ürünün,yapılan kış hazırlıklarının şehirdeki eve taşınması pek kolay olmuyordu. Ama seviyorlardı bu hayatı.

Üç yıl önce,ana babasını ziyaret için memlekete gelen büyük kızlarının oğlu,bağda ağaçtan düşmüş ve ayağını kırmıştı. Gidiş o gidiş olmuş,bir kez daha gelmemişlerdi . "-Niçin Gelmiyorsunuz ?" Sorusunun cevabı:"-aman baba,çocuklar doğru durmuyorlar " bahanesi oluyordu. Gelmiyorlardı artık. Oysa;geldiklerinde bir başka oluyordu bağın,bahçenin şenliği. Bir evlat,torun sevgisi zenginliği yaşıyorlardı.

Önceleri zorla denkleştirdikleri yol harçlıklarıyla ikişer hafta çocuklarını sıra ile ziyarete giderek kışın en soğuk günlerini kaloriferli evlerde geçirmeyi denediler. İki yıl

Sonra memleketlerinde daha rahat oldukları düşüncesiyle vaz geçtiler bu kış yolculuklarından. Evlat deniz suyudur. Ne içilir,ne geçilirdi. Lakin... Memleket özlemi yaşlandıkça daha büyüyordu insanın yüreğinde her hal.

Aylar ayları,yıllar yılları kovalıyordu. Hüseyin Ağa havanın hoşluğu,günün kuşluğunda 68 yaşında Allah'ın Rahmetine kavuştu. Çocukları,torunları hepsi gelmişti cenazesine. Kimi baba evinde kaldı,kimi hısım,akraba evlerine konuk oldu. Hepsi birer birer ayrılıp gittiler birkaç gün sonra. Arkada bıraktıkları bir tek,yalnız başına kalan Hatice Hanımdı.

Yalnızlık;gittikçe daralan bir yol gibiydi. Yalnızlık;her gün biraz daha keskinleşen bir bıçakla doğranmaktı. Alışmak,dayanmak zordu. Arada bir çalan telefondan duyulan sesler,yalnızlık yarasına sürülen merhem oluyordu. Kızlar arıyorlardı annelerini daha çok. Oğlanlar senede iki bayram günü hatırlıyorlardı annelerini.

Hatice Hanım;babaları sağken de seyrek aranışlarını hep örtmek istemiş ve kocasının " - Aramıyorlar !" Serzenişlerine,analık duygusunun yüceliğiyle ne bahaneler bularak kocasını susturmuştu. Şimdi kendi kendini teselli etmenin yollarını arıyordu. Evlatlarının sahipliliğinden daha çok,Tanrı'nın kendisine sahip olduğu düşüncesiyle beynini ve yüreğini doldurmaya çalışıyordu. Lakin akşamları,sokaktaki ayak sesleri de çekildikten sonra bir başka hüzün kaplıyordu içini. Yalnızlık,gurbet,evlat sevgisi hasreti çöküyordu yorgun yüreğine. Ağlamak,hıçkıra hıçkıra değil,sessiz sessiz ağlamak...Bir yalnıza yakışan böylesiydi.

Hüseyin Ağa son günlerinde ölümden,öleceğinden söz etmiş: "-Hanım,ben senden önce yolcu olursam,seni fazla beklemem. Gücüm yeterse çağırırım seni de "Demişti. Ağıt nöbetlerinin sıklaşması acaba onun çağrısı mıydı ? Yine her zamanki duasını tekrarladı Hatice Hanım:"-Yarabbi ! Üç gün yatak. Dördüncü gün toprak olmayı nasip et !"

Komşusu Sultan kadında kaç gündür uğramaz olmuştu. Bir bakayım diyerek baş Örtüsünü aldı. Kapısını çekip komşu kapısını tıklattı. Sultan kadın üç gün hasta yatmış o gün ayağa kalkmıştı. Oturdular,halleştiler. Yıllar yaşlıların kaderlerini birbirine benzer hale getiriyor olmalıydı. O da Hatice Hanımın çektiği bir başka kalıpta çeken biriydi. İki dertli de olsalar,birbirlerinin dertlerini paylaşıyorlardı sohbetleriyle. Yalnız kaldıklarında ise dert kapların yine dolu olduğu ortaya çıkacaktı ama olsun. Bir kaptan bir kaba aktarılan kaynar suların soğuması misali bir şeydi dertleşip halleşmek. Geç vakitlere kadar oturdular. Geç vakit helalleşip ayrıldı Hatice Hanım,Sultan kadından.

Sözün,sohbetin özü,her şey fani. Dünya koca bir yalan gibiydi. Kim önce ölürse arakasında kalan ölünceye kadar arkadaşına her gün çiçek gönderir gibi fatihalar gönderecekti beş vakit namaz sonrası. Zaten Hatice Hanım her gün bir mektup pullar gibi kocası bir Yasin okumayı bırakmamıştı. Mektupların yerine ulaştığından şüphesi yoktu. Yatmadan önce Yasin okudu. Yatağına yattı. Uykuya dalar gibiydi. Ansızın bir öksürük böldü uykusunu. Bir türlü boğazını temizleyemiyordu. Kalktı yeniden abdest aldı. Ayakta zor duruyordu. Seccadesine oturdu. Ayağa kalkıp namaza durmak istedi,kalkamadı. Oturduğu yerden namaza niyetlendi. Öksürükler arasında iki rekat namaz kıldı.

Kesik öksürüklerin ardından zorlanarak nefes almalar başladı. Sonra ayağını uzattığı yerden çekemediğini fark etti. Sol eliyle tuttuğu sağ eli buz kesmişti sanki. Kolunu kaldırmak istiyordu,yapamıyordu. Aklı yerindeydi. Bu benim son gecem olmalı. Vakit korku vakti değil,muhabbet vaktidir diye aklından geçirdi. Gelen hoş geldi,sefa geldi. Şimdi Hakk'la bir olmak zamanı,vesvese,kol,ayak zamanı değil diyordu kendi kendisine. Kalbini büyük bir teslimiyetle inanıp güvendiği,yalnızlığını dolduran ve yalnız gecelerde hep emanet ettiği Yüce Rabb'ine emanet etti. O güzel sahip ve esirgeyendi.

Yeni bir hayata yolculuk başlıyordu. Gurbet bitiyordu.

SU HIRSIZLARI

Bekir Baki AKSU

Geçen Sayıdan Devam

Çıkardığı uğultuyu tesadüfen yakınlardaki bir jandarma duymuş olduğundan,son kuvvetiyle<<Ali ! Ali ! Neredesin ?>> diye bağırarak,uğultunun geldiği yere doğru koşuyordu. Bu jandarmanın koştuğunu gören diğer jandarmalar da o tara doğru koşmaya başladılar. Bir anda herkesi bir heyecan sarmıştı. Ali ölmüş olsaydı ses vermeyecekti. Demek ki;ölmemişti veya ağır yaralıydı.

Başgedikli ile iki muhtar da jandarmaların koştuğu tarafa doğru koşmaya başladılar.

Aliş Ağa,Ali'nin sağ olduğuna çok sevindi. Çünkü,uğultuyu kendisi de duymuştu. Uğultuyu işiten jandarma Ali'nin bulunduğu yere varmıştı. Diğer arkadaşlarını yaklaştırmayarak sevinç içinde komutanını beklemeğe koyuldu. Başgedikli ile iki muhtar çar çabuk yetişmişti jandarmaların yanına. Koşmanın verdiği nefes darlığı içinde <<Nerede Ali ?>> demek istiyorlardı içlerinden. Fakat jandarmanın <<Ölü değil komutanım yaralı>> demesi yine korkutmuştu muhtarı.

Ali kenarları çalılıklarla örtülü,ortası sık üzüm tevekleri arasındaki kendi bağının kara çalılıkları içinde elleri bağlı,arkası dönük duruyordu. Çalılar sık olduğundan Ali sürüne sürüne bu dikenli kara çalıların içine ölüm korkusundan sokulmuştu. Sokulmuştu ama,geçtiği yerlerdeki çalılar da kana boyamıştı Ali'yi.

Bu manzara karşısında Tekin Muhtarı nasıl bağın içine atıldıysa,elleri yüzleri kan içinde kalmış Ali'yi çalının içinden çekip çıkarmıştı. Ali'nin gözlerindeki sargı çözülmüş olduğundan bıraktığı ilk teveğin dibinde duruyordu.

Ali ile Tekin muhtarı kuzu,koyun gibi yalıyorlardı birbirlerini. Bir insan ne kadar kötü düşmanı olsa dahi,yine acıyordu içinden. Ali'nin benzi sap sarıydı. Korkusundan bütün vücudu tir tir titriyordu. Yüzlerini çalılar çizdiğinden,çıkan kanlar elbisesine akmıştı.

Başgedikli yumuşak bir çayırlığa Ali'yi yatırarak aklının başına gelmisini bekledi. Ali başında duranlara aptal aptal bakıyordu. Açlık ve korkudan konuşacak mecali kalmamıştı.

Başgedikli,Ali'nin bunların yanında başına gelen hadiseyi anlatmaktan çekineceğini düşünerek,jandarmalarla muhtarları sesin işitilmeyeceği bir yere gönderdi.

Ali ile başgedikli baş baba kalmışlardı.

<<Ali !>> Dedi. <<Söyle bana ne yaptılar ? Bana hiç çekinmeden başına gelenleri bir bir anlat. Sakın korkup da yalan söyleme. Ben söylediklerini kimseye duyurmam.>>

Ali,ürkek bir tavırla gözlerini gediklinin gözlerinde gezdirdi. Üç gündür aç olduğundan konuşacak hali kalmamıştı. Bakıldığı zaman yüzünde dayak yemiş de konuşamıyor gibi bir hali vardı. Korkar gibi bir ses çıkartarak:

<<Baş Eferdi>> Dedi. <<Tosunlarımı kağnıya koşup tarlama sap yüklemeğe gelmiştim. Bu gelişim son olacaktı. Çünkü diğer yığınları harmana taşımıştım. O gün evden çıkarken,ihtiyar anam <<Oğlum böyle erken erken oraya gitme. Boğaçlılardan bininin hışmına uğrarsın>> demişti. Ben de,yüreğim ağzımda olarak,içim sızlaya sızlaya yığınların yayına geldim. Şafak yeri söküyordu. Herkesin kan uykusunda yükleri yığınlarımı demiştim. Aksine,küçük abdestim de gelmişti. Biraz ferahlamak için tarlaların bağlardan tarafındaki yönüne dönüp işiyordum. Birdem karşıma yüzleri arap gibi dört kişi çıktı. Çok,pek çok korktum. Ondan sonrasını bilmiyorum. Neden sonra birinin sırtına yüklenriğimi duyar gibi oldum. Bir de buraya attıklarını hissettim.>>

Başgedikli heyecanla:

De vamı gelecek sayıya.

Tuncay TAKMAZ

AĞA OTURUM AÇILIYOR,

Bugün CEP-FERANS olayına giremiyoruz,
İsterseniz size bir CEP TO CEP yapabilirim
Yolladıklarımı kimselere söylemezseniz, kızarıp utanmazsanız...
Fakat güzel bir kız olmalısınız.
FİX KART kullanmalısınız,
Belki bunlar da yetmeyebilir, isteklerim bitmeyebilir...
"Sanal sex"de bakireliğinizi kaybetmiş olmalısınız!
Hatta internet'e hiç girmemiş...

Hoşuna gittiyse CEPRETER'ime gereken yakınlığı göster.
Sonra da benimle ilgilen.
NE DERSİN, HOŞ OLMAZ MI?

Silmek mi ?
- Hayır!
Palmiyelerin yaklaşık 500 türü bulunuyor,
Ben ise türümün tek örneğiyim, peki senin türün ne ?
Senin kaç cinsiyetin var ?
Son zamanlarda Türkçe'ye yabancı kelime sokanlar,
Post-modern kelimeler türetenler hangi gruptan,
Bunlar "Beyaz Türkler"den mi?
Yoksa "Arabesk kavramsalcı"lardan mı?
Dûyun-u Umumiye'cilerle bir ilişkileri olabilir mi?
Bunların cinsiyeti diğerleriyle aynı mı?
Aynı cinsten üreme olur mu ? Üremenin olmadığı yerde hayat olmaz!
Sanatta da.
Öyle öğretti hayat hocam! Sanatı hayatla bir düşün, hayatı da sanatla,
Yoksa kendinle sevişirsin hep, asla üreyemezsin!
Sıkıldın mı?
Sıkıldıysan NORTON ANTİVİRÜS kullan!
Bırakın bu işleri,
"Anısı biz olalım bu sokakları nöpüşmediğimiz
Tek saçak altı hiç bir otobüs durağı kalmasın
Biz yürüyelim kent güzelleşsin"
Kafamız bozulunca da içelim, gülüreyhan olsun hayat
Var mı bir itirazı olan?

CİLT 3

ÇORUMLU 2000

Mahmut Selim GÜRSEL

1991

ÇORUM

SANAL KİTAPLAR

2024

ISBN978-625-94968-2-5 (Tk)

ISBN978-625-94968-5-6 (3.c)